

BIBLIOTHECA
SCRIPTORVM GRÆCORVM ET ROMANORVM
TEUBNERIANA

SEXTVS EMPIRICVS
VOL. II

EDITIT

H. MITSCHMANN

DR. B. G. TEUBNER VERLAGSGESELLSCHAFT

SEXTI EMPIRICI OPERA

RECENSUIT

HERMANNUS MUTSCHMANN

VOLUMEN II
ADVERSUS DOGMATICOS
LIBROS QUINQUE
(ADV. MATHEM. VII-XI)
CONTINENS

LIPSIAE IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI MCMXIV

Reprint der Originalausgabe von 1914
© BSB B. G. Teubner Verlagsgesellschaft, Leipzig, 1984
VLN 294/375/12/84 · LSV 0886
Printed in the German Democratic Republic
Gesamtherstellung: Grafische Werke Zwickau
Bestell-Nr. 666 181 6

06000

PRAEFATIO.

Quod alteri huic volumini libros quinque adversus dogmaticos invitis codicibus tribuimus, cum illos sex, qui contra mathematicos conscripti sunt, quamquam in libris manu scriptis nostros antecedunt, tertio volumini vindicaremus, secuti sumus Immanuelis Bekker egregium exemplum, qui vir doctus in praefatione editionis suae rectum horum librorum ordinem a se restitutum esse iure professus est. Licet enim sententiam suam rationibus fulcire neglexerit, tamen facile concedet, qui hos Sexti libros vel obiter inspexerit, consuetudinem, quae iam ab editione principe increbruit, omnibus his libris titulum 'adversus mathematicos' praefigendi iam ipsis codicum subscriptionibus ut falsam denotari. Neque enim dubium esse potest, quin duo Sexti opera, unum contra philosophiae doctores, alterum adversus liberalium artium magistros, his libris inclusa teneamus, quod ipse Sextus testatur, illud τὴν σύμπασαν τῆς σκεπτικῆς ἀγωγῆς διέξοδον (p. 596, 4), hoc τὴν πρὸς τὰ μαθήματα διέξοδον (p. 761, 25) nuncupans. Deinde cum libri adversus dogmaticos non solum in iis, quibus οἱ ἀπὸ τῶν μαθημάτων impugnantur, compluries laudentur¹⁾, sed etiam — quod locis similibus, quibus utrumque opus abundat, inter sese comparatis statim tibi obvenerit — tamquam doctrinae thesaurus et lautumiae magnum in modum, ne dicam impudenter, in usum vocentur, perspicuum est totam adversus philosophos πραγματείαν iam pridem confectam esse, antequam scriptor ad mathemati-

1) Locos conguessit L. Haas, Über die Schriften des Sextus Empiricus (Progr. Freisingiae 1883) p. 10 sqq.

corum refutationem se accingeret. Quomodo autem factum sit, ut genuinus librorum ordo in codicum nostrorum communi archetypo¹⁾ perturbaretur, nescimus, nisi sumamus eum qui libros adversus mathematicos primo loco posuit, de vulgaris institutionis cursu cogitavisse et philosophiae doctores demum post liberalium artium magistros impugnari voluisse.

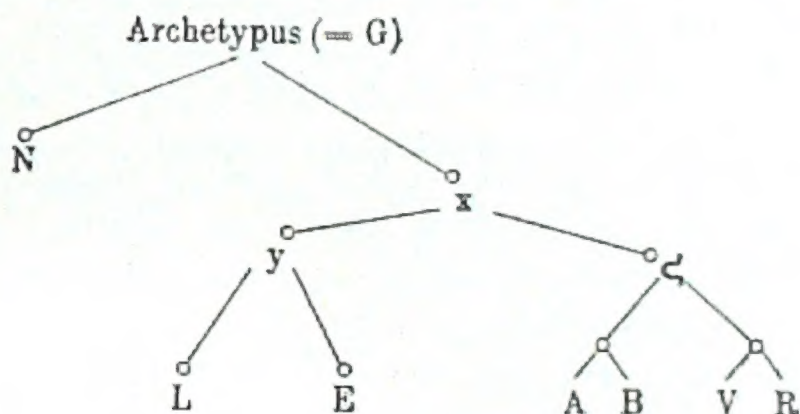
De numero autem librorum Sextianorum adhuc sub iudice lis est. Quid ipse de hac re sentiam, copiosius exsecutus sum in prioris voluminis praefatione (p. XXIII sqq.), ad quae, ne longus sim, te nunc relego: haec enim hodie quoque teneo neque Augusti Nebei (Berl. philol. Wochenschr. 1912 col. 1448) aliorumque virorum doctorum scrupuli dubitationesque me moverunt, ut abscederem a sententia, quam, ut libere fateor, in tali rerum ἰσοσθένειᾳ pro certissima vendere minime audeam. Itaque in titulis singulorum librorum nihil mutavi veritus temere aliquid novare in rebus quasi saeculari consuetudine sacratis, cum terrerent vestigia novissimorum quorundam editorum, qui incerta incertis substituentes omnium, qui scriptores ab eis editos aut laudare aut inspicere coguntur, iustissimas execrationes in caput suum provocavere.

Titulos autem et argumenta, quae codices servaverunt, a Bekkero silentio suppressa denuo in textum reduxī, quamquam ea — aliter quam in Hypotyposibus — a scriptore aliena puto (cf. vol. I p. XII sq.); at tamen lectoribus talia subsidia haud ingrata fore arbitratus sum. In ceteris quoque, quae ad externam editionis speciem pertinent, eisdem atque in primo volumine rationibus usus sum, etsi servandis, quoad fieri poterat, Bekkerianae editionis versibus, non solum officinae egregiae sed mihi quoque Hercules, ut ita dicam, labor subnatus est.

1) Nam ordinem nostrorum codicum, in quibus opus adv. mathematicos libros adv. dogmaticos antecedit, iam in archetypo servatum esse infra p. VIII sqq. demonstrabimus.

I. DE RECENSIONE LIBRORUM QUI SUNT ADVERSUS DOGMATICOS.

Iam nova nobis disputatio inchoanda est de Sexti codicibus, utpote quorum condicio et necessitudo statim post Hypotyposes, quae primum in corpore nostro locum obtinent, non leviter commutetur. Nam subito destituti sumus praeclaro Translationis latinae auxilio et codice Monacensi; sed alia haud spernenda recensiois fundamenta eorum in locum succrescunt, ita ut melius, quam editores qui ante nos fuerunt, scriptoris memoriam enucleare possimus. De quibus ut ipse iudices, ecce stemma codicum, qui libros adversus dogmaticos exhibent.

Codices LEAB in praefatione prioris voluminis descripsi; restat igitur, ut pauca dicam de codicum NVR externa specie et ambitu.

N = Laur. 85, 19 quem librum, olim f a me nuncupatum, nunc Arthurum Kochalsky¹⁾ secutus malo 'ad Nebei huius codicis optimi investigatoris honorem siglo N ornare'. Est codex chartaceus, formae quartae (24 × 19 cm), omnia Sexti scripta, nec non *διαλέξεις* usque ad verbum *ἐπειὸν* continens. Constat ex tribus partibus a diversis manibus exaratis, quarum media s. XIII vel XIV, prima et tertia s. XVI attribuendae sunt. Videtur autem media haec pars, quae iam olim exstiterat, prima et tertia parte suppleta esse. Prima pars, qua Hypotyposes continentur, e codice L, tertia, quae libri adv. ethicos finem (inde a

1) De Sexti Empirici adversus logicos libris quaestiones criticae Diss. Marp. 1911 p. 9¹.

p. 594, 31 Bekk.) et *διαλέξεις* praebet, e codice F¹) descripta est, ita ut nihil novi afferant ad textum constituendum. De media autem parte mox amplius dicendum est.

V = Ven. Marc. 262²) (olim Ve a me nuncupatus) Sexti opera — ommissis Hypotyposibus — et *διαλέξεις* usque ad verbum *ἐπειὸν* continet, fol. 408, membranaceus, formae octavae (21,5 × 14 cm), s. XV ex.

R = Regimontanus 16b 12 (olim K a me nuncupatus), Veneti Marciani V ambitu specie fide plane gemellus, fol. 274 Sextum et *διαλέξεις* continens, membranaceus, formae octavae (21 × 16,5 cm), s. XV.

E Atque in primis quidem notandum est codicem E iam e librorum deteriorum grege, cui in Hypotyposibus adnumerari debet, plane secedere, quod non alia causa factum esse puto, nisi quod scriba, qui hunc librum exaravit, quibusdam de causis post Hypotyposes descriptas aliud exemplar adhibuit.

N Plura autem dicenda sunt de codicis N mira conditione atque de praestantia eius, qua ceteros longe superat. Quem librum, ut iam dictum est, primus e tenebris protraxit Augustus Nebe, vir doctissimus, qui eum diligenter excussit. Sed cum ipse officiis prohiberetur collationes suas publici iuris facere, schedas Carolo Kalbfleisch tradidit, hic autem Arthuro Kochalsky earum copiam fecit, quibus in dissertatione uteretur. Hanc dissertationem, quam propediem emissum iri iam anno MCMVI rumor ferebat³), diu frustra expectavi, postremo autem, iam desperans me eam unquam visurum esse, anno MCMIX commentationem meam de Sexti codicibus Museo Rhenano tamquam editionis prolegomena inserui. Laurentianum autem obiter tan-

1) De hoc codice vide infra p. XI sq.

2) Hic liber hodie, ni fallor, in bibliotheca Marciana secundum novum ordinem numero 408, apud Zanettium autem (Catalogus Graec. mss. d. Marci Bibliothecae, Venetiis 1740 p. 129) numero 262 insignitur. Atque erat quidem olim, ut inscriptio eius docet, in libris *βησσαρίωνος, τὸ γένος Ἕλληνας, τὴν ἀξίαν καρδηνάλεως τοῦ τῶν τουσκλῶν* (sic).

3) Vide H. Diels, *Fragm. d. Vorsokratiker* (ed. alt. Berolini 1907) p. 707 (ad p. 322, 10).

tum inspexeram, cum scirem Arthurum Kochalsky in hoc codice praecipue niti, quo factum est, ut de eo haud recte iudicarem. Quo de errore a Carolo Kalbfleisch monitus (cf. Mus. Rhen. 1909 p. 478) librum N annis IX et XI h. s. Florentiis denuo examinavi totumque excussi.

Hunc librum singularem accuratissime descripsit Arthurus Kochalsky (l. l. p. 10 sqq.), de quibus, ne longus sim, summam rettulisse mihi satis erit. Iam vidisti ex his quae supra exposui, mediam tantum eius partem ad nos facere, ceteras plane neglegi posse. Haec enim pars vetustissima, quamquam a scriba haud indocto¹⁾ festinante calamo²⁾ exarata est, tamen vel ideo magni aestimanda videtur, quod lacunas exemplaris valde mutilati, ex quo descripta est, accurate indicat, ita ut illius veram imaginem in ceteris quoque ab ea exprimi iam prius pro explorato habeas, quam statueris saepissime genuina scriptoris verba, quae in codice, ex quo ceteri libri fluxerunt (x), aut obscurata aut plane ommissa erant, ab hoc libro nobis suppeditari.³⁾ Iam primae codicis N paginae deplorandam exemplaris sui condicionem ostendunt, utpote quibus libri adversus mathematicos primi initium tantum, atque ne id quidem integrum (usque ad p. 613, 14 Bekk.: καὶ) prae-

1) E. g. affero locos quosdam, quibus scriba leviscula quaedam menda ex ingenio sustulisse videtur: p. 207, 13. 221, 18/19. 227, 16/17. 245, 14 e. a. In talibus saepe cum libris deterioribus conspirat, cum LE his quoque in rebus archetypum fidelius secuti esse videantur; cf. p. 239, 7. 248, 26. 252, 19. 315, 31/32. Plura eiusmodi in unaquaque fere pagina ipse deprehendas.

2) Saepissime, ut exemplum afferam, in verborum collocatione suo Marte rem gessisse videtur, ita ut his quidem locis ceteros libros sequi maluerim; cf. p. 205, 22. 212, 1. 226, 13. 227, 18. 229, 16. 232, 16/17. 240, 24. Praeterea cf. p. 199, 6—7. 200, 7. 201, 11. 204, 1. 11. 205, 9. 213, 5. 213, 18. 214, 15. 217, 22. 221, 21/22. 227, 4. 232, 27. 242, 22. 28/29. 245, 20. 251, 25. 361, 13.

3) Cf. e. g. p. 213, 11! 215, 22. 217, 24. 219, 11. 29. 221, 24! 224, 20. 225, 21. 230, 12. 231, 2. 236, 1. 239, 30. 244, 1. 246, 7. 253, 7. 27! 29. 255, 11. 256, 28. 265, 15. 284, 22! 299, 20! 319, 18/19! 464, 29! etc

beatur.¹⁾ Quae lacunis anxie indicatis descripsit librarius fol. 106 v—114 v, tum post spatium quinque centesimarum talia exhibet:

καὶ

τὸ δὲ ἀληθὲς τῷ πολίτῃ διὰ

μει

τὸ τὴν μαστικὴν. τὸ δὲ ἀπλοῦν δυνα

δὲ ἀλλήλων κεχώρισται· ἐπεὶ τὸ μὲν

Deinde pergit textu continuo ἀληθὲς οὐ πάντως ἐπιστήμης εἶχετο κτλ. (p. 198, 26 Bekk.), i. e. subito ad librum primum adversus logicos transsiluit, nam quae ante haec exstant frustula sunt reliquiae verborum inde a p. 198, 23. E quibus perspicui potest, quanta cum subtilitate N etiam externam exemplaris speciem reddiderit. Neque postea desiit lacunas, quas invenerat²⁾, sive verba et litterae quaedam oblitteratae sive partes foliorum aut folia integra descissa erant, spatiis vacuis indicare, quorum multa ab eo, qui tertiam partem addidit, atque ea quoque ex codice F suppleta sunt. Talia tertiae manus additamenta siglo n indicavi.

Quae cum ita sint, id puto verisimillimum — ne dicam certum — esse, etiam in exemplari codicis nostri eundem librorum ordinem servatum esse, quem in ceteris libris invenimus (cf. p. III sq.). Quod exemplar ceteroquin tabe confectum et male habitum prae ceteris id gravissimum detrimentum tulerat, ut magna pars foliorum statim post initium evelleretur aliove modo interiret, qua lacuna libri adv. mathematicos fere integri (inde a p. 613, 14) et initium libri primi adversus logicos (usque ad p. 198, 23) intercepta sunt. Ultima quoque folia deerant, cum textus a manu N exaratus in litteras ἴππο| (p. 594, 30) subito desinat³⁾;

1) Cf. Kochalsky l. l. p. 12.

2) Cf. e. g. adnotationem criticam ad p. 211, 25 sq. 305, 7. 337, 7. 350, 21—25. 386, 10—21. 420, 9. 422, 29. Alia eiusmodi, quae non pertinent ad rem criticam, in apparatu non enotavi.

3) Iam paulo ante exstabat lacuna maioris ambitus (p. 587, 18—589, 4), quam ipsam quoque explevit manus tertia.

quae sequuntur a manu n in una pagina vacua relicta suppleta sunt (p. 594, 31 ζένταυρον — p. 596, 5 ἀπαρτίζομεν; sequuntur et διαλέξεις usque ad verbum ἐπειὸν). Itaque non probo Arthuri Kochalsky sententiam, cum dicat (l. l. p. 13): *codicis f (= N) antiquae partis fontem vel huius fontis fontem compositum fuisse ex duobus peculiaribus codicibus, quorum alter amplexus sit libros adv. logicos, physicos, ethicos postea initio mutilatos, alter libros adv. mathematicos, quorum postea initium tantum et id ipsum corruptum exstabat. Infelici casu ille librarius, qui primum utrumque codicem in unum conflavit, primo libros adv. mathematicos exscripsit, altero loco libros adv. dogmaticos.* Haec et quae insuper ad sententiam suam stabiliendam addit vir doctissimus, mihi quidem videntur speciosius dicta esse quam verius. Neque enim intellego, cur librarius ille fabulosus miserrimas librorum adv. mathematicos reliquias non plane neglexerit, cum has seorsum exstantes invenisset. Praeterea facilius evenire poterat, ut unius libri media pars nonnullaque folia in fine interirent, quam ut duorum codicum initium vel finis mutilaretur. Miroque quodam casu accidisset, ut librarius ille eodem modo Sexti libros ordinaret, quo ceterorum codicum communis fons. Immo vero si codicum necessitudinem spectaveris, id mihi, opinor, concedes et codicis N exemplar et librum x, ex quo ceteri manaverunt codices, quasi coaetaneos gemellosque fuisse et — nescimus quidem, quantis exemplaribus interpositis — ad unum eundemque archetypum recedere, qui omnia Sexti opera et διαλέξεις perperam ei addictas continebat. Nam si reputaverimus s. VIII et X Hypotyposes adhuc seorsum circumlatas esse, tales autem libros archetypi nostri et indole et fide plane dissimiles fuisse¹⁾, suspicio oriatur temporibus illis, quibus refervescente litterarum antiquarum studio auctores qui aetatem tulerant e longo situ soporeque excitabantur et summa diligentia in nova exemplaria transscribebantur, i. e. inde a saeculo IX usque ad

1) Cf. praef. vol. I p. X¹.

saeculum XII¹⁾, existisse quendam, qui Sexti curam susciperet et omnia eius scripta dispersa undique conquireret et in unum corpus conflaret, quam 'editionem'²⁾ spero recensione mea recuperatam esse. Quibus perpensis summo cum dolore nobis fatendum est nos Sexti Empirici opera hodie non ea forma tenere, qua ab ipso scriptore limata sunt, sed ex recensione viri cuiusdam docti, sex vel novem saecula post Sextum vigentis, cuius quae fuerint in textu constituendo subsidia rationesque, ignoramus atque ignorabimus.³⁾

L et E De codicibus L et E ipse facile iudicabis; coetanei enim sunt et in libris adv. mathematicos dogmaticosque quasi fratres germani. Cum autem haud raro contra codicum N et deteriorum consensum conspirent, sive in levioribus mendis, quae illi ex archetypo propagaverunt, corrigendis⁴⁾,

1) Quae tempora Photii († 891) et Eustathii (s. XII) fere aetatibus circumscribere licet.

2) Similis 'editionis' speciem praebet πίναξ codicis Parisini gr. 1962 s. XI, qui ex ampliore exemplari manavit; continebat autem haec editio ut ex tabula illa cognoscimus: 1) Alcinoi διδασκαλικόν, 2) Albini commentariorum in Platonem libros X, 3) Maximi Tyrii τῶν ἐν τῇ Ῥώμῃ διαλέξεων τῆς πρώτης ἐπιδημίας IV, 4) eiusdem φιλοσοφούμενα (cf. Mus. Rhen. LXVIII [1913] p. 565sq.). Albini opus non iam in exemplari suo invenerat Parisini librarius, sed monendum est eum eadem diligentia, qua codicis N librarius usus est, descripsisse quae adhuc exstabant eoque modo πίνακα illum nobis servatum esse. Quibus autem rationibus ductus sit, qui illius codicis archetypum confecit, ex indole scriptorum ab eo congestorum perspicitur: corpus quoddam Neoplatonicorum adordinare ei in animo erat, ut haec quoque in re cum editore Sexti Empirici merito comparetur.

3) Falax igitur esse inde cognoscimus, quae Antonius Elter (in programme Bonnensi 1899 p. 13sq.) opinatus est: Cabasilam et Nicophorum Gregoram auctores fuisse, ut Sextus notis servaretur. Quae sententia, ut taceam de ceteris, sola codicis N aetate redarguitur. Itaque iam ante illos viros, qui extremo aevo Byzantinorum (s. XIV) aetatem agebant, fuerunt, qui Sexto operam impenderent scriptaque eius ab oblivione vindicarent.

4) Cf. p. VII¹.

sive ipsi lapsus quosdam eosdem commercentes¹⁾, ad communem fontem redigendi sunt (y), quem librum una cum deteriorum patre (ς) ex codice x fluxisse consentaneum est. — His nonnulla addere liceat de codice Monacensi 159 (s. XV, ut mihi quidem videtur), quem in dissertatione mea de Sexti codicibus (Mus. Rhen. LXIV [1909] p. 244 sqq.) neglexeram, atque id quidem optimo iure, ut postea cognovi, cum aestate anni h. s. XI hunc librum summa usus liberalitate eorum virorum, qui Bibliothecae Regiae Bavariae praesunt, Berolini accuratius examinasset. Saepissime cum codicibus L et E conspirat, ut ipse quoque ex y originem traxisse putandus sit, sed talibus mendis inquinatus est, ut hunc degeneratum nobilissimae stirpis nepotem cito abicerem, praesertim cum ad codicis y imaginem redintegrandam praesto sint libri optimae notae L et E.

In deterioribus quoque cavendum est, ne in isto plus progrediamur puerilibusque hominum intimae aetatis commentis adnotationem criticam oneremus, cum satis superque sit codicis ς, ex quo omnes manaverunt, lectiones enucleasse. Hos libros, quorum numerus exstat ὅσα ἀμαθὸς τε κόνης τε, l. l. p. 277 in stemma quoddam referre studui, tum plura et accuratiora dedit Arthurus Kochalsky (l. l. p. 32). Hic sufficiat monuisse duo eorum agmina secerni posse, quorum alterum ducunt codices A et B, alterum R et V, qui liber ideo tantum prae ceteris nominetur, quod ingentem tulit progeniem parente vitiosiore, inter alios²⁾ Cizensem illum, quo Bekker in editione sua usus est, et codicem, ex quo Gentianus Hervetus versionem suam Latinam confecit.

Deteriorum numero etiam adnumerandus est codex F F

1) Cf. p. 261, 21/22. 298, 9. 300, 4. 339, 31/32! 387, 13. 442, 11/12. 447, 3. 448, 18. 457, 21. 462, 16! 464, 12. 17. 467, 27. 476, 8! 483, 6. 509, 27. 551, 14. 552, 14. 574, 23. 582, 29 a.

2) Inter quos nominandi sunt: Parisini gr. 1965 et 2081, Escorial. T—I—16, Berol. gr. 260 (f. 153r—162r), Mutinensis gr. 236.

(Laurentianus 85, 24 s. XVI, membranaceus, omnia Sexti scripta et *διαλέξεις* usque ad verbum *ἐπιείρ* continens), qui Parisini E ob id similis est, quod librarius, qui eum confecit, inter scribendum ad aliud exemplar transiit. Nam Hypotyposes, ut luculentissimis indiciis evincitur, e codice L descriptae sunt pergitque librarius initio primi libri adv. mathematicos eundem librum adhibere inde a p. 599, 1 usque ad p. 601, 6: *διαφωρίαν*; tum subito fontem mutavit, quod non solum lectionum varietate, sed etiam ea re perspicitur, quod novum hic incipit folium (f. 101), cuius prima pagina detrita et inquinata est, ita ut diutius sine tegmine iacuisse videatur. Unde equidem sumpserim has duas partes, antequam in unum volumen colligarentur, seorsum adservatas esse. Eandem autem manum in utraque parte agnoscere mihi videbar, quamquam maluerim peritioribus huius rei iudicium relinquere. Praeterea statuendum est in prioris partis singulis paginis videnos septenos, in alterius tricenos versus exstare, ut hac quoque in re utriusque partis diversitas appareat. Haec ultima pars e libro quodam deteriore fluxit et medium fere locum tenet inter primam (AB) et alteram (RV) huius classis familiam, unde cognoscitur nullius esse pretii, quae tertia manus (n) codicis N ex codice F supplevit.

Haec quae de codicibus exposui quam brevissima esse volui, cum adnotationem criticam iam primitus ita adornavissem, ut vel in unaquaque pagina librorum memoria votiva veluti pateret tabella. Itaque condona mihi, quaeso, lector benevolentissime, si interdum loquacius ibi rem gessisse videar; nam omnia ad propositum illud accommodavi. Editores autem, qui post me erunt, monendos censeo, ut deteriores plane omittant. Nam puto adnotatione mea critica hoc effectum esse, ut luce clarius evadat ad archetypum recuperandum sufficere libros optimae notae NLE.

Codices ipse contuli nisi quod codicis R lectiones e Bekkeri editione recepi; deinde in Laurentiano N insigni Augusti Nebe benevolentia schedis uti poteram, in quibus exstabant quae olim diligenti eius collatione cum editione

Bekkeriana instituta enotaverat vir doctissimus. Haec cum mea collatione iam antea facta singulis locis contuli nonnullaque inde supplevi, quae, ut fit, me fugerant. ita ut audeam spondere hunc textus Sextiani uberrimum fontem iam funditus exhaustum esse. In recensione autem duorum librorum adv. logicos summo cum fructu adhibui, quae Arthurus Kochalsky in dissertationis suae supra (p. V¹) laudatae altera parte (p. 33—58) disseruit, cum omnes novas lectiones, quae his in libris codici N debentur, sub censum vocaret, a quo me interdum recedere nemo mirabitur, cui unquam inter varias lectiones duarum classium sententia ferenda fuerit.

II. DE EDITIONUM IN LIBRIS ADVERSUS DOGMATICOS RATIONE.

De editionibus quoque hic brevis esse possum, cum pauca eis addenda sint, quae in priore volumine (p. XIII^{sqq.}) exsecutus sum.

Ut Hypotyposes ita et libri adv. mathematicos dogmaticosque ante editionem principem Latine impressi sunt, non iam Henrico Stephano ut illae, sed Gentiano Herveto interprete (Parisiis 1569 et eodem anno Antverpiae ex officina Plantina). De libro quem adhibuit in epistula dedicatoria ad Carolum cardinalem Lotharingum missa et operi praefixa ipse Hervetus dicit: *in tua bibliotheca, quae tua benignitate mihi semper patuit, occurrit Sexti Empirici opus adversus Mathematicos, id est adversus eos qui profitentur disciplinas.* Neque dubitari potest, quin hic liber fuerit Marciani V ἀπόγραφον¹) Cizensisque gemellus, quod

Hervetus.

1) Nam ut ceteris in rebus, ita in lacunis quoque mirum in modum conspirant codex V et versio Hervetiana. Uterque enim ommittit, ut exempla afferam:

- 206, 29 οὐκ — φρονεῖται
 236, 14 τοῦ δὲ — 15 στερεμνίου
 236, 31 μικρὸν — 32 τοιοντόσχημον
 239, 18 καὶ νοῦς
 265, 20 τοῦ ἐπιβάλλειν

iam cognovit Fabricius, cum in praefatione dicat: *Cicensem, cui similem plane fuisse comperi illum. ex quo Hervetus versionem suam adornavit.* Cognoscimus igitur textum valde corruptum praesto fuisse viro doctissimo, praesertim cum hic liber longe pluribus mendis et lacunis inquinatus esse videatur quam ipse codex V. Sed multa sagaci iudicio correxit interpres elegantissimus, ut iure tamquam primus praedicandus sit Sexti in libris adv. mathematicos emendator dignusque habeatur, quem una cum Henrico Stephano nominemus.

P. et J.
Chanut

Editores Genevenses (1621) eundem librum, quem iam in Hypotyposibus tythothetae tradiderant, in ceteris quoque Sexti libris adhibere perrexerunt. Quem codicem inter deteriores habendum esse, cum Vesontini gr. 409, codicum A et B gemelli, similis fuisset, in margine autem lectiones haud paucas e Laurentiano L aut cognatissimo quodam libro sumptas praebuisse in primo volumine p. XIVsq. textum Hypotyposeon examinans demonstrare studui. Idem in toto Sexto valere e notis marginalibus eius libri (in editione Bekkeriana siglo X notatis), quas ipsi afferunt editores, perspicimus, utpote quae semper fere cum Laurentiano L congruant.¹⁾ Neque igitur dolendum est hunc

269, 4 ἀντιλαμβανομένην — δ ὑποκειμένων
286, 6 καὶ — ἡπίστατο

Cf. praeterea p. 263, 14, ubi V omisit verba καὶ εἰ τοῦτο, Hervetus autem ea quoque, quae sequuntur usque ad v. 15 κριτήριον, cum sententia mutilata nullum iam praebere sensum. Deinde V et Hervetus p. 282, 12 post ἐστὶν collocant enuntiatum ἦν δὲ — ὑποκειμένης, quod in ceteris libris vv. 15—16 exaratur.

1) De his rebus, ut iam l. l. monni, cautius iudicandum est, cum Genevenses in varia lectione proferenda parum distinguant inter ea quae in textu eaque quae in margine invenerant. Eo maius valent ei loci, quibus lectionem quandam singularem afferunt, quae in solo L exstat, ut p. 211, 16 (ποιότηρα), 228, 18 (εὐφραϊνομένη), 239, 2 (παρὰ pro περὶ ceterorum), 261, 8 (ἐπειδὴ αὐτό), 269, 26 (ἀν δὲ L et ἄν δὲ X pro οὐδὲ ceterorum librorum), 277, 16 (ἀλόγους L et X pro ἀναλόγους ceterorum), 285, 10 (δόκιμον), 330, 20/21 (λαμβάνόμενον), 350, 13

codicem intercidissee, eodem fato abreptum quo ceteri eiusmodi libri, qui in typothetarum editionum principum usum exarati erant, deinde, cum e compaginibus soluti essent, opere confecto ut inutiles abiciebantur.¹⁾

J. A. Fabricius (1718) in libris adv. mathematicos dogmaticosque Saviliano et Vratislaviensi codicibus addidit Cizensem, ex quo nullum ei fructum redundasse nemo mirabitur. Savilianus quoque, quem ipse non contulerat, sed ex collatione Ioannis Hudson, atque ea quidem imperfecta, ut videtur, tantum noverat, nullius fere pretii erat, ita ut ex solo Vratislaviensi, Laurentiani L ἀπογράφῳ, notitia classis γ ad eum perveniret, cum cetera eius subsidia classis ζ tantum imaginem refingere paterentur. Accedit, quod

(κατασκευάζεσθαι), 431, 11 (νοήσεως), 474, 21 (πέραςμα), 511, 21/22 (συνίστασθαι), 512, 19 (χρόνον), 523, 24 (διεφθειρεν), 535, 16 (τοιαύτη), 535, 11 (ἄλλ'). — p. 279, 22 ὁμολογητέον ceterorum librorum in ὁμολογήτωσαν mutavit L, quod X correxit in ὁμολογεῖτωσαν, unde perspicitur virum Graece doctum hanc collationem instaurasse. Sed alia quoque inter marginalia exstabant, quae pro coniecturis eiusdam viri docti habenda sunt, ut p. 253, 29 (εἰωδιάζεσθαι), 355, 29 (διὰ pro διότι codicum), 406, 7/8 (προσιρέπονται), 577, 3 (ἐκλύεται, quod nunc in codice N legimus, pro ἐκκλύεται). Nonnullae lectiones, quas Genevenses sine adnotatione in textum receperunt, sine dubio ex L originem traxerunt, ut p. 532, 19 τελείται (pro ἀποτελείται), 544, 21 οὐδὲ (pro οὐδέν), 557, 15 περιγενομένην (pro περιγυνομένην) et aliae multae, cum in nullo alio libro nisi in L occurrant.

1) Quo fit, ut tales libri nusquam inveniantur veluti e. g. manuscriptum illud, quo Henricus Stephanus ad Maximi Tyrii editionem usus est (cf. Mus. Rhen. LXVIII [1913] p. 579¹⁾). Quam late patuerit haec in libris manuscriptis editorum principum socordia, ex uberrimis notitiis litterariis cognoscitur, quas diligenter collegit Hermannus Schultz in dissertatione: Zur Nebenüberlieferung der Hesiodscholien (Nachr. der K. Gesellsch. d. Wissensch. zu Göttingen 1913, Philologisch-historische Klasse) p. 261. Unum exstare eiusmodi exemplar idem vir doctus monuit (Pauly-Wissowa, Realencyclopaedie VIII 2 col. 1318): Venetum Marcianum gr. 622 s. XV Hesychii lexicon continentem, quem librum Musurus editor princeps (1514) typothetis tradiderat.

Vratislaviensis p. 365. 5 in verbum ἀπόδειξιν desinit, ita ut mira videatur viri doctissimi sententia, qui quamquam, ut ipse fatetur, de aliis codicibus compererat, tamen confisus sit in textu Sextiano pauca superesse quae emendatione indigerent. — Neque Bekkerus multum ad reconsonem contulit, cum codicibus illis Regimontanum adderet, Veneti, ex quo Cizensis fluxit, gemellum et parum ab hoc libro diversum, spretis codicibus Monacensibus Venetis Florentinis, quos a se inspectos, sed statim de manibus depositos esse ipse confessus est.

Post Bekkeri editionem de emendatione librorum adv. dogmaticos hi viri docti meriti sunt¹⁾:

A. Nauck, Zu Sextus Empiricus Philol. IV (1849) p. 199 sqq.
 L. Kayser, Zu Sextus Empiricus Mus. Rhen. VII (1850) p. 161 sqq.
 O. Apelt, Zu S. E. Mus. Rhen. XXXIX (1884) p. 27 sqq.

Nonnulla obiter protulerunt Ed. Zeller in Historia philosophiae Graecae, P. Natorp, Forschungen zur Geschichte des Erkenntnisproblems im Altertum (Berolini 1884) et Rud. Hirzel, Untersuchungen zu Ciceros philos. Schriften (Lipsiae 1877—83), deinde ii viri docti, qui fragmenta auctorum a Sexto laudatorum ediderunt, quos suis locis nominavimus. De Ludovici Kayser emendationibus manu scriptis, quas Alfredo Holder debeo, eadem dicenda sunt, quae iam in priore volumine p. XVII exposui. Plurimum autem ad emendationem nuperrime contulerunt Arthurus Kochalsky l. l. p. 59—94 et Vernerus Heintz, quorum prior largam in libros adv. logicos coniectaneorum profudit messem, aliis autem locis traditam lectionem a ceterorum coniecturis vindicavit, alter — quem ob ipsum Sextum primum mihi enotuisse, deinde amicum factum esse gaudeo — felici ingenio summaque doctrina textum Sextianum unaquaque fore pagina sanavit. Qui vir doctus iam antea commenta sua mecum communicaverat, deinde, cum in plagulis purgandis sollertissimum se praerberet so-

1) Cf. praeterea vol. I p. XVII.

cium, innumerabiles fere addidit in marginibus coniecturas, quarum in textum recepi, quae certae, in adnotationem — quoad per spatii angustias fieri poterat —, quae probabiles videbantur. De quibus speramus mox ipsum disputaturum esse virum doctissimum. Nec minus de Sexto meritis est Alexander Rüstow vir amicissimus, qui ipse quoque, cum plagulas mecum corrigendi taediosum suscepisset munus, non solum consiliis optimis me adiuvit, sed etiam inter legendum scriptoris verba passim emendavit.

In calce addere liceat, quae post prioris voluminis editionem mihi innotuerunt coniecturas virorum doctorum aut additamenta ad Hypotyposeon textum spectantia, quae partim debeo censurae huius voluminis, quam egit Augustus Nebe in ephemeride Berl. phil. Wochenschrift 1912 col. 1443 sqq., partim litteris Vernerii Heintz, Guilelmi Vernerii Jaeger, Arthuri Kochalsky, Alexandri Rüstow aut nova afferentium aut de veteribus monentium; nonnulla ipse addidi, in quibus dies diem docuerat.

- p. 11, 23 *ὡς ἔντετα γῆς* add. Kochalsky coll. Lactant. Instit. div. VII 7, 9
- p. 17, 11 iam ante Ottonem Apelt *ἀναποδείκτω* restituit Prantl. Gesch. der Logik I p. 475 (Nebe l. l.)
- p. 18, 10 *ὁμως* Wendland: *ὄλως* G
- ad p. 20, 10 *Ἄνδρων* — 11 *ποτόν* laudandum erat Aristot. fragm. 103 Rose
- p. 21, 15 iam ante me *κατὰ δύναμιν* del. Zimmermann (cf. Nebe l. l.)
- p. 42, 3 sqq. nunc legit A. Rüstow: *παραλαμβάνουσιν ἀντι [πύματος] τοῦ 'οὐ' τὸ 'τί μᾶλλον τόδε ἢ τόδε', τὸ 'τί' (πύσμα) παραλαμβάνοντες νῦν ἀντι αἰτίας, ἢ ἢ κτλ.*
- p. 42, 10 *πυνθάνομαι* — *ποιητήν* adscribendum erat Aristoph. Ran. 1008
- p. 45, 23 *ἐξητασμένω* pro *ζητουμένω* Heintz dubit.
- p. 58 editionis meae inter textum et apparatus scribendum est adv. dogm. I 166—189 (pro: adv. dogm. II)
- p. 58, 24 *λέγειν* defend. Heintz
- p. 66, 28/29 *ταῦτοῦ* pro *αὐτοῦ* Zimmermann sec. Fabricii versionem (*de eodem*)
- p. 71, 22 cf. p. 259, 5
- p. 77, 18 *καὶ* pro *ἢ* Heintz coll. p. 293, 29
- p. 78, 1 in textu scribendum: *εἰ <μὲν> γὰρ*

- p. 79, 30 ὄθει — 33 λήγοντος del. Natorp
- p. 82, 25 φῶς ἄρα ἔστιν· εἴπερ et 26 φῶς ἔστιν· καὶ ἡμέρα κτλ.
Rüstow
- p. 82, 30 ἀκολουθεῖ G: ἀκολουθεῖν δεῖ Zimmermann
- p. 88, 5 sic interpungendum est: ταύτη ἡμέρα ἔστι, καὶ εἰ
ἡμέρα ἔστι, φῶς ἔστιν ἀκολουθεῖ κτλ.
- p. 88, 7 εἰ ante Alexandrum Rüstow del. Zimmermann
- p. 88, 7 nunc post φῶς ἔστιν prius codicum ME lectione in
textum recepta add. Rüstow: ἀλλὰ μὴν ἡμέρα ἔστιν· φῶς
ἄρα ἔστιν.
- p. 88, 15 φῶς ἔστιν· <ἀλλὰ μὴν ἡμέρα ἔστιν· φῶς ἄρα ἔστιν.>
Rüstow
- p. 89, 7 σοι <θεῶν> scribendum coll. p. 355, 16. 356, 19
- p. 90, 27 ὄτος pro ἔτος Heintz coll. p. 93, 22. 100, 29 e. a.
- p. 95, 9 τρόπων τῶν pro πρώτων Heintz dubit. coll. p. 103, 2 sq.
- p. 95, 17 post Ἀτιπάρου scribendum: (fr. 28 Arn.)
- p. 96, 30 (τῶν) ἐπὶ μέρος Heintz coll. p. 371, 29
- p. 101, 10 sq. sic interpungendum esse optime monet Heintz:
τιθεμένων. μὴ μαχομένων δὲ τοῦ οὐκ ἔστιν ἀπόδειξις τῷ
ἔστιν ἀπόδειξις οὐδὲ κτλ.
- p. 103, 5 16 τοῦ <ὅτι ἡμέρας οὐσης> φῶς ἔστι, Heintz
- p. 103, 32 οὐχὶ Rüstow coll. p. 104, 3. 306, 17—22: οὐχ G
- p. 109, 17 sq. <ὄν> τὰ εἶδη τοῖα ἢ τοιά ἔστιν, τούτων κτλ.
Heintz coll. p. 244, 18
- p. 109, 25 πέρας <τ'> Pappenheim: nunc scripserim γένος <ἔστιν,
εἰ δὲ μὴδὲ τὸ γένος>, πέρας vel similia
- p. 109, 27 καὶ prius GT: ἕκαστον Bekk. dubit. coll. v. 33, quod
nunc recipiendum puto
- p. 110, 5 μήτε ante ζῶον transp. Zimmermann
- p. 110, 11 <δυνάμει> γραμματικὸς Pappenheim
- p. 110, 19 εἰ <τό·τι'> Heintz deleto τι, quod post σῶμα addidi
- p. 116, 6 λέγουσι γούν (Posidonius cf. Diocl. ap. Diog. Laert.
VII 62): hoc addendum esse recte monuit Rüstow
- p. 120, 9 ἀντὶ <ὡς θεῶ> Heintz coll. v. 7
- p. 126, 24a Ἡρακλειδῆς δὲ ὁ Πορτικὸς (fr. 63^b Voss): sic recte
Rüstow
- p. 133, 3 scribendum erat: Tim. p. 27D (non Theaetet. p. 152E)
- p. 159, 1 ἀπορίαι pro ἀτοπίαι Heintz dubit. (cf. ad p. 397, 28)
- p. 162, 12 in apparatu addendum: at cf. ad p. 553, 9
- p. 167, 12 δεικνύσθαι pro δεικνύναι Heintz coll. p. 565, 12
- p. 177, 32 ἀπὸ fort. delendum
- p. 178, 24 in apparatu post ποιούμενον addendum: cf. p. 398, 25
quod insuper addidi
- p. 181, 32 sqq.: ἀλλ' εἰ μὲν, καθὼς ὄν ἔστιν, <ἔστι> διδακτόν, <οὐ-
δὲν ἀδίδακτον> τῶν ὄντων ἔσται Heintz coll. adv. dogm. V 222

- p. 183, 10 τὰ θεωρήματα pro θεώρημα Heintz
 p. 185, 31 ζαζόν cum GT legit et ἀγαθόν pro ζαζόν scribit
 Heintz (cf. ad p. 587, 14)
 p. 187, 19 δυνάμενον pro δυναμένον Heintz secundum Fabricii
 versionem.

Deinde p. 7, 31. 26, 29. 49, 30. 50, 29. 62, 29a. 93, 22 Graecorum librorum lectionem contra Translationem latinam, quam secutus eram, tenet Augustus Nebe vir doctissimus.

Ser. Regimonti Borussiae pridie Cal. Febr. a. h. s. XIV

HERMANNUS MUTSCHMANN.

ΣΕΞΤΟΥ ΕΜΠΕΙΡΙΚΟΥ

ΠΡΟΣ ΔΟΓΜΑΤΙΚΟΥΣ

Α Β Γ Δ Ε

(= ADV. MATH. VII—XI)

Conspectus siglorum.

a: Codices.

N = Laur. 85, 19 s. XIII.

L = Laur. 85, 11 s. XV.

E = Paris. 1964 s. XV.

A = Paris. 1963 s. XVI.

B = Berol. Phill. 1518 s. XVI.

V = Ven. Marc. 262 s. XV.

R = Regimont. 16^b 12.

} = 5

G = codices omnes.

b: Editiones.

Gen. = Petri et Jacobi Chouetorum Genevae 1621.

Fabr. = J. A. Fabricii Lipsiae 1718.

Bekk. = Immanuelis Bekker Berolini 1842.

〈ΠΡΟΣ ΛΟΓΙΚΟΥΣ Α'〉

191 Ὁ μὲν καθόλου τῆς σκεπτικῆς δυνάμεως χαρακτῆρ μετὰ
 τῆς προσηκούσης ἐξεργασίας ὑποδέδεικται, τὰ μὲν προηγου-
 μένως τὰ δὲ καὶ κατὰ διορισμὸν τῶν παρακειμένων
 φιλοσοφιῶν ἐκτυπωθεῖς (Hyp. I 210sqq.) ἀπολείπεται
 6 δὲ ἐξῆς καὶ τὴν ἐπὶ τῶν κατὰ μέρος αὐτοῦ χρῆσιν διδάσκειν
 εἰς τὸ μήτε ἰδίᾳ περὶ τῶν πραγμάτων σκεπτομένους μήτε τοῖς
 δογματικοῖς ἀνταίροντας ῥηδῶς προπίπτειν. ἀλλ' ἐπεὶ ποι- 2
 κίλον τι χρῆμα φιλοσοφία, δεήσει πρὸς τὸ κατὰ τάξιν καὶ
 ὁδῶ ζητεῖν ἕκαστον ὀλίγα περὶ τῶν ταύτης μερῶν διαλαβεῖν.
 10 αὐτίκα γὰρ οἱ μὲν μονομερῆ δοκοῦσιν αὐτὴν ὑποτεθεῖσθαι,
 οἱ δὲ διμερῆ, τινὲς δὲ τριμερῆ, καὶ τῶν ἕν μέρος ὑποστησα-
 μένων οἱ μὲν τὸ φυσικόν, οἱ δὲ τὸ ἠθικόν, ἄλλοι δὲ τὸ λο-
 γικὸν ὑπεστήσαντο, καὶ ὡσαύτως τῶν κατὰ δυνάδα διαιροῦν- 3
 των οἱ μὲν εἰς τὸ φυσικὸν καὶ τὸ λογικὸν διεῖλον, οἱ δὲ εἰς
 16 τὸ φυσικὸν καὶ ἠθικόν, οἱ δὲ εἰς τὸ λογικὸν καὶ ἠθικόν·
 οἱ μὲν γὰρ εἰς τρεῖς διαιροῦντες συμφώνως εἰς τὸ φυσικόν 4
 καὶ λογικὸν καὶ ἠθικὸν διηρήκασιν. φυσικὸν μὲν οὖν 5
 μόνον ὑπεστήσαντο μέρος Θαλῆς τε καὶ Ἀναξιμένης καὶ
 Ἀναξίμανδρος, Ἐμπεδοκλῆς τε καὶ Παρμενίδης καὶ
 20 Ἡράκλειτος, ὧν Θαλῆς μὲν καὶ Ἀναξιμένης καὶ Ἀναξί-
 μανδρος κατὰ πάντας καὶ ἀναμφιλέκτως, ὁ δὲ Ἐμπεδοκλῆς
 καὶ Παρμενίδης ἔτι δὲ Ἡράκλειτος οὐ κατὰ πάντας.
 Ἐμπεδοκλέα μὲν γὰρ ὁ Ἀριστοτέλης (fr. 65 Rose) φησὶ 6
 πρῶτον ῥητορικὴν κεννηκέναι, ἧς ἀντίστροφον
 26 εἶναι τὴν διαλεκτικὴν (Rhet. 1354a 1), τουτέστιν ἰσό-
 στροφον, διὰ τὸ περὶ τὴν αὐτὴν ὕλην στρέφεσθαι, ὡς καὶ

Titulum addidi (cf. ad p. 289, 1). Codd. praebent: τῶν κατὰ
 σέξτον πρὸς τοὺς λογικοὺς τῶν δύο τὸ πρῶτον: ~ περὶ φιλοσο-
 φίας καὶ (περὶ 5) κριτηρίον 4 φιλοσοφιῶν Bekk.: φιλοσό-
 φων G 11 ὑπονοηθησάμενων AB 14 καὶ λογικόν E

ἀντίθεον ὁ ποιητὴς ἔφη τὸν Ὀδυσσεῖα, ὅπερ ἦν ἰσόθεον· 19a
 7 Παρμενίδης δὲ οὐκ ἂν δόξαι τῆς διαλεκτικῆς ἀπείρως ἔχειν,
 ἐπεὶ περὶ πάλιν Ἀριστοτέλης (ib.) τὸν γνώριμον αὐτοῦ
 Ζήνωνα διαλεκτικῆς ἀρχηγὸν ὑπέλληφεν. ἐξηγεῖτο δὲ
 καὶ περὶ Ἡρακλείτου. εἰ μὴ μόνον φυσικός ἐστίν ἀλλὰ καὶ 5
 8 ἠθικός φιλόσοφος. πλὴν οἱ μὲν τοῦ φυσικοῦ μέρους προ-
 στάντες εἰσὶν οἷδε, τοῦ δὲ ἠθικοῦ μόνου ἐπεμελεῖτο Σωκράτης
 κατὰ γε τοὺς ἄλλους αὐτοῦ γνωρίμους, εἶγε καὶ ὁ Ξενοφῶν
 ἐν τοῖς ἀπομνημονεύμασι (I 1, 11 sqq.) ῥητῶς φησιν
 ἀπαρνεῖσθαι αὐτὸν τὸ φυσικὸν ὡς ὑπὲρ ἡμᾶς καθε- 9a
 στηκὸς καὶ μόνον σχολάζειν τῷ ἠθικῷ ὡς πρὸς ἡμᾶς 10
 ὄντι. τοιοῦτον δ' αὐτὸν οἶδε καὶ ὁ Τίμων, ἐν οἷς φησιν
 (fr. 25 Diels) 11a

ἐκ δ' ἄρα τῶν ἀπέκλινεν <δ> λαξόος, ἐννομολέσχης,
 τουτέστιν ἀπὸ τῶν φυσικῶν ἐπὶ τὴν ἠθικὴν θεωρίαν· διὸ
 καὶ ἐννομολέσχης προσέθηκεν, ἅτε τοῦ ἠθικοῦ μέρους ὄν-
 9 τος τοῦ περὶ νόμων διαλέγεσθαι. ὁ μὲν γὰρ Πλάτων 15
 παντὸς μέρους φιλοσοφίας αὐτῷ μεταδίδωσιν, τοῦ μὲν λο-
 γικοῦ παρόσον περὶ ὄρων καὶ διαιρέσεων καὶ ἔτυμολογίας
 παρεισήκται ζητῶν, ἅπερ ἐστὶ λογικά, τοῦ δὲ ἠθικοῦ ὅτι
 10 περὶ ἀρετῆς καὶ πολιτείας καὶ νόμων διασκέπτεται, τοῦ
 δὲ φυσικοῦ ὅτι καὶ περὶ κόσμου τι καὶ περὶ ζωογονίας καὶ 20
 ψυχῆς πεφιλοσόφηκεν. ἔνθεν καὶ ὁ Τίμων (fr. 62 Diels)
 αἰτιάται τὸν Πλάτωνα ἐπὶ τῷ οὕτω καλλωπίζειν τὸν Σωκράτην
 πολλοῖς μαθήμασιν· "ἢ γάρ, φησί, τὸν οὐκ ἐθέλοντα μεῖ-
 11 ναι ἠθολόγον". δοκοῦσι δὲ κατὰ τινος καὶ οἱ ἀπὸ τῆς Κυ-
 ρήνης μόνον ἀσπάζεσθαι τὸ ἠθικὸν μέρος, παραπέμπειν δὲ 25
 τὸ φυσικὸν καὶ τὸ λογικὸν ὡς μηδὲν πρὸς τὸ εὐδαιμόνως
 βιοῦν συνεργοῦντα. καίτοι περιτρέπεσθαι τούτους ἔνιοι νε-
 νομίμασιν ἐξ ὧν τὸ ἠθικὸν διαιροῦσιν εἰς τε τὸν περὶ
 τῶν αἰρετῶν καὶ φευκτῶν <τόπον> καὶ εἰς τὸν περὶ
 τῶν παθῶν καὶ ἔτι εἰς τὸν περὶ τῶν πράξεων καὶ ἡδῆ 30

7 μόνου Gen.: μόνος G 10 καθεστηκώς BV μόνου LE:
 μόνος 5 11 δ' αὐτὸν LE: αὐτὸν 5 12 ἀπέκλινεν ὁ λαξόος
 Meineke: ἀπέκλινε λαξόος G 17 ὄρον L 26/27 εὐδαιμο-
 τῶν συν. E 29 τόπον add. Bekk. sec. Fabricii versionem

193 τὸν περὶ τῶν αἰτίων καὶ τελευταῖον εἰς τὸν περὶ τῶν
 193 πίστεων· ἐν τούτοις γὰρ ὁ περὶ αἰτίων τόπος, φασίν, ἐκ τοῦ
 φυσικοῦ μέρους ἐτύγχανεν, ὁ δὲ περὶ πίστεων (ἐκ) τοῦ λογι-
 κοῦ. καὶ Ἀρίστων δὲ ὁ Χῖος (fr. 356 Arn.) οὐ μόνον, ὡς 12
 φασι, παρηγεῖτο τὴν τε φυσικὴν καὶ λογικὴν θεωρίαν διὰ τὸ
 5 ἀνωφελὲς καὶ πρὸς κακοῦ τοῖς φιλοσοφοῦσιν ὑπάσχειν, ἀλλὰ
 καὶ τοῦ ἠθικοῦ τόπους τινὰς συμπεριέγραψεν, καθάπερ τὸν
 τε παρανητικὸν καὶ τὸν ὑποθετικὸν τόπον· τούτους γὰρ εἰς
 τίτθας καὶ παιδαγωγοὺς πίπτειν, ἀρκεῖν δὲ πρὸς τὸ μακα-
 ρίως βιῶναι τὸν οἰκειοῦντα μὲν πρὸς ἀρετὴν λόγον, ἀπαλλο-
 10 τριοῦντα δὲ κακίας, κατατρέχοντα δὲ τῶν μεταξὺ τούτων,
 περὶ ἃ οἱ πολλοὶ πτοηθέντες κακοδαιμονοῦσιν. ἐπὶ δὲ 13
 τὸ λογικὸν κατηνέχθησαν μέρος οἱ περὶ Πανθοίδην καὶ
 Ἀλεξῖνον καὶ Εὐβουλίδην καὶ Βρύσωνα, Διονυσό-
 δωρὸν τε καὶ Εὐθύδημον [Θούριοι, ὧν μέμνηται καὶ ὁ
 15 Πλάτων ἐν τῷ Εὐθυδήμῳ]. τῶν δὲ διμερῆ τὴν φιλοσοφίαν 14
 ὑποστησαμένων Ξενοφάνης μὲν ὁ Κολοφώνιος τὸ φυσικὸν
 ἅμα καὶ λογικόν, ὡς φασί τινες, μετήρχετο, Ἀρχέλαος
 δὲ ὁ Ἀθηναῖος τὸ φυσικὸν καὶ ἠθικόν· μεθ' οὗ τινες καὶ
 τὸν Ἐπίκουρον τάττουσιν ὡς [καὶ] τὴν λογικὴν θεωρίαν
 20 ἐκβάλλοντα. ἄλλοι δὲ ἦσαν οἳ φασι μὴ κοινῶς αὐτὸν τὴν 15
 λογικὴν παρηγεῖσθαι, μόνην δὲ τὴν τῶν Στωικῶν, ὥστε
 δυνάμει τριμερῆ πάλιν ἀπολείπειν τὴν φιλοσοφίαν. ἀνα-
 φέρεται δὲ ὑπὸ τινων δόξα, καθὼ καὶ ὁ Σωτίων μεμαρτύ-
 ρηκεν, εἰς τοὺς ἀπὸ τῆς Κυρήνης ὡς λέγοντας ἠθικὸν τι
 25 καὶ λογικὸν φιλοσοφίας εἶναι μέρος. πλὴν οὗτοι μὲν 16
 ἔλλιπῶς ἀνεστράφθαι δοκοῦσιν, ἐντελέστερον δὲ παρὰ τού-
 τους οἱ εἰπόντες τῆς φιλοσοφίας τὸ μὲν τι εἶναι φυσικὸν
 τὸ δὲ ἠθικὸν τὸ δὲ λογικόν· ὧν δυνάμει μὲν Πλάτων
 ἐστὶν ἀρχηγός, περὶ πολλῶν μὲν φυσικῶν, [περὶ] πολλῶν
 30 δὲ ἠθικῶν, οὐκ ὀλίγων δὲ λογικῶν διαλεχθεῖς· ζητότατα

2 ἐκ add. Bekk. 3 δὲ om. 5 6 φιλοσοφοῦσιν LE: φιλο-
 σόφοις 5 6 τρόπους E 8 τίτθασον L ἀρκεῖν Bekk.:
 ἀρκεῖσθαι G 11 ἐπὶ E 5 cf. p. 127, 30. 290, 9: περὶ L
 12 λογικὸν (μόνον) Kayser 13 βρύσωνα 5 14/15 del. Bekk.
 19 καὶ delevi: καὶ (αὐτὸν) Bekk. dubit.: καὶ (τούτου) Kayser
 20 εἰσιν Bekk. dubit. 29 περὶ del. Bekk.

17 δὲ οἱ περὶ τὸν Ξενοκράτη καὶ οἱ ἀπὸ τοῦ Περιπάτου, ἔτι 194
 17 δὲ οἱ ἀπὸ τῆς Στοᾶς ἔχονται τῆσδε τῆς διαιρέσεως. ἔνθεν
 (οὐκ) ἀπιθάνως ὁμοιοῦσι τὴν φιλοσοφίαν παγκάρπῳ ἄλωῃ,
 ἵνα τῇ μὲν ἐνηλότητι τῶν φυτῶν εἰκάσῃται τὸ φυσικόν, τῷ
 δὲ νοστήματι τῶν καρπῶν τὸ ἠθικόν. τῇ δὲ ὀχυρότητι τῶν 8
 18 τειχῶν τὸ λογικόν. οἱ δὲ ὡς φασιν αὐτὴν εἶναι παραπλή-
 σιον· ἴσκει γὰρ τῇ μὲν λεκίδῳ, ἣν τινες νεοττὸν ὑπάρ-
 χειν λέγουσι, τὰ ἠθικά, τῷ δὲ λευκῳ, ὃ δὴ τροφή
 ἐστὶ τῆς λεκίδου, τὰ φυσικά, τῷ δὲ ἔξωθεν ὄστρακώδει τὰ
 19 λογικά. ὁ δὲ Ποσειδώνιος (p. 40 Bake), ἐπεὶ τὰ μὲν μέρη 10
 τῆς φιλοσοφίας ἀχώριστα ἐστὶν ἀλλήλων, τὰ δὲ φυτὰ τῶν
 καρπῶν ἕτερα θεωρεῖται καὶ τὰ τεῖχη τῶν φυτῶν κεχώριστα,
 ἔφη μᾶλλον εἰκάσειν ἡξίον τὴν φιλοσοφίαν, αἷματι
 μὲν καὶ σαρκὶ τὸ φυσικόν, ὀστέοις δὲ καὶ νεύροις
 τὸ λογικόν, ψυχῇ δὲ τὸ ἠθικόν. 15

20 Ἀλλὰ γὰρ τριμεροῦς οὔσης τῆς φιλοσοφίας οἱ μὲν
 πρῶτον μέρος τάττουσι τὸ φυσικόν, ἐπεὶ καὶ χρόνῳ μὲν
 πρεσβυτάτη ἐστὶν ἡ περὶ τὴν φυσικὴν πραγματεία ὡς καὶ
 μέχρι νῦν τοὺς πρώτους φιλοσοφήσαντας φυσικοὺς καλεῖ-
 σθαι, τάξει δέ, ὅτι πρῶτον ἀρμόττει περὶ τῶν ὄλων δια- 20
 λαβεῖν καὶ τότε περὶ τῶν ἐπ' εἶδους καὶ τὰνθρώπου σκέ-
 21 πτεσθαι. οἱ δὲ ἀπὸ τῶν ἠθικῶν κατήρξαντο ὡς ἀναγ-
 καιοτέρων καὶ πρὸς εὐδαιμονίαν ἐπισπώντων, καθὸ καὶ ὁ
 Ξωκράτης παρήγγελλε μηδὲν ἄλλο ζητεῖν εἰ μὴ (δ 392)
 ὅτι τοι ἐν μεγάροισι κακόν τ' ἀγαθόν τε τέτυκται. 25

22 οἱ δὲ Ἐπιζούρειοι ἀπὸ τῶν λογικῶν εἰσβάλλουσιν· τὰ
 γὰρ κανονικὰ πρῶτον ἐπιθεωροῦσιν, περὶ τε ἐναργῶν καὶ
 ἀδήλων καὶ τῶν τούτοις ἀκολουθῶν ποιοῦνται τὴν ὑφή-
 γησιν. οἱ δὲ ἀπὸ τῆς Στοᾶς (fr. II 44 Arn.) καὶ αὐτοὶ
 ἀρχεῖν μὲν φασὶ τὰ λογικά, δευτερεύειν δὲ τὰ ἠθικά, τελευταῖα 30
 23 δὲ τετάχθαι τὰ φυσικά. πρῶτον γὰρ δεῖν κατησφαλισθαι τὸν 195

1 Ξενοκράτην 5 2/8 ἔνθεν οὐκ ser. coll. p. 208, 20: ἐνθένθεν
 LR: ἐνθένθεν EABV (οὐκ iam add. codex Genevensium in margne;
 prob. Kayser coll. Diog. Laert. VII 1, 39) 8 ἐπιθάνως Mena-
 gius: πιθάνως Bekk. dubit. 7 λεκίδῳ V 9 λεκίδου V 23 πρὸς
 del. Kayser ἐπισπώντων Kayser coll. Aesch. Pers. 477: ἐπισπών-
 των E 5: ἐπισπώντων L: ἐπειγόντων Bekk. 1 δεῖν Gen.: δεῖ G

195 νοῦν εἰς δυσέγκρουστον τῶν παραδιδόμενων φυλακῆν, ὁ γνωστικὸν δὲ εἶναι τῆς διανοίας τὸν διαλεκτικὸν τόπον· δευτέραν δὲ ὑπογράφειν τὴν ἠθικὴν θεωρίαν πρὸς βελτίωσιν τῶν ἡθῶν·
5 ἀκίνδυνος γὰρ ἡ παραδοχὴ ταύτης ἐπὶ προὔποκειμένη τῇ λογικῇ δυνάμει· τελευταίαν δὲ ἐπάγειν τὴν φυσικὴν θεωρίαν· θειότερα γὰρ ἔστι καὶ βαθυτέρας οἰεται τῆς ἐπιστάσεως.

Ταῦτα μὲν καὶ οὗτοι· ἡμεῖς δὲ τὸ μὲν ἀκριβὲς ἐν 24
10 τῷ πράγματι τὰ νῦν οὐ σκεπτόμεθα, ἐκεῖνο δὲ φαιμεν ὡς εἶπερ ἐν παντὶ μέρει φιλοσοφίας ζητητέον ἔστι τὰληθές, πρὸ παντὸς δεῖ τὰς ἀρχὰς καὶ τοὺς τρόπους τῆς τούτου διαγνώσεως ἔχειν πιστούς. ὁ δὲ γε λογικὸς τόπος τὴν περὶ τῶν κριτηρίων καὶ τῶν ἀποδείξεων θεωρίαν περιεῖχεν·
15 ἀπὸ τούτου ἄρα ποιητέον ἔστιν ἡμῖν τὴν ἀρχήν. καὶ ἵνα 25 εὐέφοδος γένηται πρὸς τοὺς δογματικούς ἢ ζήτησις, ἐπεὶ τὰ μὲν ἐναργῆ διὰ κριτηρίου τινὸς αὐτόθεν γνωρίζεσθαι δοκεῖ, τὰ δὲ ἄδηλα διὰ σημείων καὶ ἀποδείξεων κατὰ τὴν ἀπὸ τῶν ἐναργῶν μετάβασιν ἐξιχνεύεσθαι, τάξει σκεπτώ-
20 μεθα πρῶτον περὶ τοῦ εἰ ἔστι τι κριτήριον τῶν αὐτόθεν κατ' αἴσθησιν ἢ διάνοιαν προσπιπτόντων, τὸ δὲ μετὰ τοῦτο περὶ τοῦ εἰ ἔστι σημειωτικὸς ἢ ἀποδεικτικὸς τῶν ἀδῆλων τρόπος. οἴμαι γὰρ ὡς τούτων ἀναρθεθέντων οὐδε- 26 μίαι ἔτι καταλειφθήσεται ζήτησις περὶ τοῦ δεῖν ἐπέχειν ἄτε
25 μῆτε ἐν τοῖς προφανέσι μῆτε ἐν τοῖς συνεσκιασμένοις εὐρισκομένου τινὸς ἀληθοῦς. ἀρχέτω οὖν ὁ περὶ τοῦ κριτηρίου λόγος, ἐπεὶ καὶ πάντων τῶν τῆς καταλήψεως τρόπων περιληπτικὸς εἶναι δοκεῖ.

εἰ ἔστι κριτήριον ἀληθείας

Ἡ περὶ κριτηρίου ζήτησις οὐ μόνον διὰ τὸ φύσει 27
30 φιλάληθες ζῶον εἶναι τὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ τὰς γενικωτάτας τῆς φιλοσοφίας αἰρέσεις περὶ τῶν κυριωτάτων βραβεύειν, πᾶσιν ἔστι περιμάχητος. ἢ γὰρ τὸ μέγα καὶ

9 μὲν LE: δὲ 5 20 πρῶτον <μὲν> Bekk. at cf. p. 298, 24.
364, 20 o. n. (cf. Kochalsky l. l. p. 75) 21 προσπιπτόντων AB:
προπιπτ. LEVR 22 an ἔστι <τις>? 23 περιληπτικὸς LE:
περιεκτικὸς 5 29 <τοῦ> κριτ. 5

σεμνὸν τῶν δογματικῶν αὐχμηρὰ ἀναιρεῖσθαι ἄρδην δεήσει, 196
 μηδενὸς εὐρισκομένου κανόνος τῆς κατ' ἀλήθειαν τῶν
 πραγμάτων ὑπάρξεως, ἢ ἀνάπαλιν ὡς προπετεῖς ἐλέγχεσθαι
 τοὺς σκεπτικοὺς καὶ τῆς κοινῆς πίστεως κατατολμήσαντας,
 εἰάν φαίνηται τι τὸ δυνάμενον ἡμᾶς ἐπὶ τὴν τῆς ἀληθείας 5
 κατάληξιν ὀδηγεῖν. καὶ γὰρ σθένιον, εἰ τὰ μὲν ἐκτὸς
 κριτήρια μετὰ πάσης σπουδῆς ἀναζητήσομεν, οἶον κα-
 νόνας καὶ διαβήτην σταθμῖα τε καὶ τρυτάνας, τὸ δὲ ἐν
 ἡμῖν καὶ τούτων αὐτῶν δοκιμαστικὸν εἶναι δοκοῦν πα-
 28 ρήσομεν. τάξει τοίνυν ὡς ἂν περὶ τῶν ὄλων οὕσης τῆς 10
 σκέψεως ἀναλαβόντες, ἐπεὶ δύο μέρη ἐμφέρεται τῇ προτά-
 σει, τὸ τε κριτήριον καὶ ἡ ἀλήθεια, ἐν μέρει τὸν περὶ
 ἑκατέρου τούτων λόγον ποιησόμεθα, καὶ ὅτε μὲν ἐξηγητι-
 κῶς ὑποδεικνύντες, ποταχῶς λέγεται τὸ κριτήριον καὶ ἡ
 ἀλήθεια, καὶ τίνα ποτὲ κατὰ τοὺς δογματικοὺς εἶχε φύσιν, 15
 ὅτε δὲ καὶ ἀπορητικώτερον σκεπτόμενοι, εἰ δύνανται τι τού-
 των ὑπάρχειν.

περὶ κριτηρίου

29 Αὐτίκα τοίνυν τὸ κριτήριον (ἀρκτέον γὰρ ἀπὸ τού-
 του) λέγεται πρῶτον μὲν διχῶς, καθ' ἓνα μὲν τρόπον ᾧ
 προσέχοντες τὰ μὲν ποιοῦμεν τὰ δὲ οὐδαμῶς, καθ' ἕτερον 20
 δὲ ᾧ προσέχοντες τὰ μὲν ὑπάρχειν φασὲν τὰ δὲ μὴ
 ὑπάρχειν καὶ ταυτὶ μὲν ἀληθῆ καθεστάναι ταυτὶ δὲ ψευδῆ
 ὧν τὸ μὲν πρότερον ἐν τοῖς περὶ τῆς σκεπτικῆς ἀγωγῆς
 30 (Hyp. I. 21—24) ἐξεθέμεθα· κατ' ἀνάγκην γὰρ ἔδει τὸν ἀπο-
 ρητικῶς φιλοσοφοῦντα, μὴ εἰς τὸ παντελὲς ἀνενέργητον ὄντα 25
 καὶ ἐν ταῖς κατὰ τὸν βίον πράξεσιν ἄπρακτον, ἔχειν τι κριτήριον
 αἰρέσειως ἅμα καὶ φυγῆς, τουτέστι τὸ φαινόμενον, καθὼς
 καὶ ὁ Τίμων (fr. 69 Diels) μεμαρτύρηκεν εἰπὼν
 ἀλλὰ τὸ φαινόμενον πάντη σθένει, οὐπερ ἂν ἔλθῃ.

29 ~ Hyp. II 14.

9 δοκοῦν om. 5 12 ἐν μέρει — 15 ἀλήθεια om. E 13 ἑκα-
 τέρου Bekk.: ἑκατέρων G 19 πρῶτον μὲν Olearius: πρῶτως
 ἢ G 29 πάντη Bekk. (cf. Diog. Laert. IX 105 Galen. VIII
 p. 781 Kühn): παντὶ G οἴπερ Bekk. dubit.

¹⁹⁶
 30 τὸ δ' ἕτερον. λέγω δὲ τὸ τῆς ὑπάρξεως καὶ περὶ οὗ 31
 197 τὰ νῦν σκεπτόμεθα, λέγεσθαι δοκεῖ τριχῶς, κοινῶς τε καὶ
 ἰδίως καὶ ἰδιαίτητα. κοινῶς μὲν γὰρ πᾶν μέτρον καταλή-
 ψεως, καθ' ὃ σημαίνόμενον καὶ τὰ φυσικὰ κριτήρια ταύ-
 τῆς ἡξίεται τῆς προσηγορίας, οἷον ὄρασις ἀκοή γούσι·
 5 ἰδίως δὲ πᾶν μέτρον καταλήψεως τεχνικόν, καθ' ὃ πῆχυν 32
 μὲν καὶ ζυγὸν καὶ κανόνα καὶ διαβήτην εἴποι τις ἂν κρι-
 τήρια, παρόσον ἐστὶ τεχνικά, τὴν δὲ ὄρασιν καὶ τὴν ἀκοήν
 καὶ καθόλου τὰ λοιπὰ κοινὰ τῶν αἰσθητηρίων, φυσικῶν
 ἔχοντα τὴν κατασκευὴν, οὐδαμῶς ἰδιαίτητα δὲ πᾶν μέ- 33
 10 τρον καταλήψεως ἀδήλον πράγματος, καθ' ὃ τὰ μὲν βιω-
 τικὰ οὐκέτι λέγεται κριτήρια, μόνον δὲ τὰ λογικὰ καὶ ἀπερ-
 οὶ δογματικοὶ τῶν φιλοσόφων παρεισάγουσι πρὸς τὴν τῆς
 ἀληθείας εὔρεσιν. πολλαχῶς δὲ λεγομένου τοῦ κριτηρίου, 31
 15 προέκειται πάλιν τὸ σκέπτεσθαι προηγουμένως μὲν περὶ
 τοῦ λογικοῦ καὶ παρὰ τοῖς φιλοσόφοις θρυλουμένου, κατ' ἐπα-
 κολούθημα δὲ καὶ περὶ ἐκάστου τῶν κατὰ τὸν βίον. πά- 35
 ρεστι μέντοι καὶ τὸ λογικὸν τοῦτο ὑποδιαίρεισθαι. λέγον-
 τας τὸ μὲν τι εἶναι κριτήριον ὡς ὑφ' οὗ, τὸ δὲ ὡς δι' οὗ,
 τὸ δὲ ὡς προσβολὴ καὶ σχέσις. ὑφ' οὗ μὲν ὡς ἄνθρωπος,
 20 δι' οὗ δὲ ὡς αἰσθησις, τὸ δὲ τρίτον ὡς ἡ προσβολὴ τῆς
 φαντασίας. ὃν γὰρ τρόπον ἐν τῇ τῶν βαρέων καὶ κοίφων 36
 ἐξετάσει τρία ἐστὶ κριτήρια, ὃ τε ζυγοστάτης καὶ ὁ ζυγὸς
 καὶ ἡ τοῦ ζυγοῦ θέσις. τούτων δὲ ὁ μὲν ζυγοστάτης κρι-
 τήριον ἦν τὸ ὑφ' οὗ, ὁ δὲ ζυγὸς τὸ δι' οὗ, ἡ δὲ θέσις τοῦ
 25 ζυγοῦ ὡς σχέσις, καὶ πάλιν ὃν τρόπον πρὸς τὴν τῶν εὐ-
 θειῶν καὶ στρεβλῶν διάκρισιν τεχνίτου τε καὶ κανόνος καὶ

31—35 Hyp. II 15—16.

30 τὸ Kochalsky: περὶ G: <τὸ> περὶ Bekk. καὶ del.
 Kochalsky 9 ἰδιαίτητα scripsi coll. v. 2 p. 59, 32. 60, 2:
 ἰδιαίτερον G 10 καταλήψεως <τεχνικόν> Heintz 12 πρὸς
 LE: εἰς s 13 εὔρεσιν G (at κρίσιν p. 60, 5 legitur) 19 προ-
 σβολὴ s προσβολὴ καὶ σχέσις G: προσβολὴν καὶ σχέσιν Kayser
 προσβολὴ — 21 φαντασίας del. Bekk., qui unum καθ' ὃ scribi
 iubet coll. § 261. Sed ipsum Sextum titubasse collatis inter
 se locis plane perspicitur 20 προσβολὴ <καὶ σχέσις> Kayser
 21 τρόπον om. V

τῆς τούτου προσβολῆς ἐστὶ χρεία, κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ἐν¹⁹⁷
 φιλοσοφίᾳ πρὸς τὴν τῶν ἀληθῶν τε καὶ ψευδῶν διάγνωσιν
 37 δεόμεθα τῶν προσηρημένων ἡμῖν τριῶν κριτηρίων, καὶ
 εἶκοι τῷ μὲν συστάτῃ ἢ τέκτονι ὁ ἄνθρωπος, ὅφ' οὐ³⁰
 γίνεται ἡ κρίσις, τῷ δὲ συγῶ καὶ καιῶνι ἢ αἴσθησις καὶ ἡ
 διάνοια, δι' ἧς γίνεται τὰ τῆς κρίσεως, τῇ δὲ σχέσει τῶν
 προσηρημένων ὀργάνων ἢ προσβολῇ τῆς φαντασίας, καθ' ἣν¹⁹⁸
 ὁ ἄνθρωπος ἐπιβάλλεται κρίνειν. ἀλλὰ περὶ μὲν κριτηρίου
 ταῦτα ἀναγκαῖον ἦν ἐπὶ τοῦ παρόντος προλαβεῖν.

περὶ ἀληθείας

38 Τὴν δὲ ἀλήθειαν οἴονται τινες, καὶ μάλιστα οἱ ἀπὸ
 τῆς Στοᾶς (fr. II 132 Arn.), διαφέρειν τ' ἀληθοῦς κατὰ 5
 τρεῖς τρόπους, οὐσία τε καὶ συστάσει καὶ δυνάμει,
 οὐσία μὲν παρόσον ἢ μὲν ἀλήθεια σῶμά ἐστι, τὸ δὲ
 ἀληθὲς ἀσώματον ὑπῆρχεν. καὶ εἰκότως, φασίν· του-
 τὶ μὲν γὰρ ἀξίωμα ἐστὶ, τὸ δὲ ἀξίωμα λεκτόν, τὸ δὲ
 λεκτόν ἀσώματον. ἐνάπαλιν δὲ ἡ ἀλήθεια σῶμά ἐστι 10
 παρόσον ἐπιστήμη πάντων ἀληθῶν ἀποφαντικῇ δο-
 39 κεῖ τυγχάνειν, πᾶσα δὲ ἐπιστήμη πῶς ἔχον ἐστὶν
 ἡγεμονικόν, ὥσπερ καὶ ἡ πῶς ἔχουσα χεὶρ πυγμῇ
 νοεῖται· τὸ δὲ ἡγεμονικὸν σῶμα κατὰ τούτους ὑπῆρ-
 40 τικῇ. συστάσει δὲ καθόσον τὸ μὲν ἀληθὲς ὡς μο- 15a
 νοειδὲς τι καὶ ἀπλοῦν τὴν φύσιν νενόηται, οἶον ἐπὶ
 τοῦ παρόντος τὸ "ἡμέρα ἐστίν" καὶ τὸ "ἐγὼ διαλέ-
 γομαι", ἡ δὲ ἀλήθεια ὡς ἂν ἐπιστήμη καθεστηκυῖα
 τοῦναντίον συστηματικῇ τε καὶ πλειόνων ἄθροισμα
 41 τυγχάνειν ὑπείληπται. ὅ οὖν λόγῳ ἕτερόν τι ἐστὶν ὁ 20
 δῆμος καὶ ἕτερον ὁ πολίτης, καὶ δῆμος μὲν τὸ ἐκ πολ-
 λῶν πολιτῶν ἄθροισμα, πολίτης δὲ ὁ εἷς, τῷ αὐτῷ λό-
 γῳ διενήνοχεν (ἢ) ἀλήθεια τοῦ ἀληθοῦς, καὶ ὡμοίω-
 ται ἢ μὲν ἀλήθεια τῷ δήμῳ, τὸ δὲ ἀληθὲς τῷ πολίτῃ,

38—42 ~ Hyp. II 81—83.

² ἐπιβάλλεται G (at ἐπιβάλλει p. 60, 11 legitur)
 add. Bekk.

²¹ inde a τὸ incipit N!

198
 25 διὰ τὸ τὴν μὲν εἶναι συστηματικὴν, τὸ δὲ ἀπλοῦς
 δυνάμει δὲ ταῦτα ἀλλήλων κειχόρισται, ἐπεὶ τὸ μὲν 42
 ἀληθές οὐ πάντως ἐπιστήμης εἶχαστο (καὶ γὰρ ὁ φαῦ-
 λος καὶ ὁ νῆπιος καὶ ὁ μεμηνώς λέγει μὲν ποτέ τι
 ἀληθές, οὐκ ἔχει δὲ ἐπιστήμην ἀληθοῦς). ἢ δὲ ἀλή-
 29α θεια κατ' ἐπιστήμην θεωρεῖται. ὅθεν καὶ ὁ ἔχων
 30 ταύτην σοφός ἐστιν (ἐπιστήμην γὰρ εἶχεν ἀληθοῦς
 καὶ οὐποτε ψεύδεται, κἄν ψεῦδος λέγῃ, διὰ τὸ μὴ
 ἀπὸ κακῆς ἀλλ' ἀπὸ ἀστείας αὐτὸ διαθέσεως προσφέ-
 ρεσθαι. καθὰ γὰρ ὁ περὶ τῆς τοῦ κάμνοντος σωτη- 43
 199 ρίας ψεῦδος τι λέγων ἰατρός, καὶ ἐπαγγελιόμενός τι
 δώσειν μὴ διδοὺς δέ, ψεῦδος μὲν τι λέγει, οὐ ψεύδε-
 ται δέ (πρὸς γὰρ τὴν τοῦ ἐπιστατουμένου σωτηρίαν
 αὐτῷ τὸ τοιοῦτο λαμβάνει τὴν ἀναφοράν), καὶ ὡς οἱ
 5 ἄριστοι τῶν στρατηγῶν πρὸς εὐθυμίαν τῶν ὑποτα-
 5α τομένων αὐτοῖς στρατιωτῶν πολλάκις ἐπιστολάς ἀπὸ
 συμμαχίδων πόλεων πλασάμενοι ψεῦδος μὲν τι λέ-
 γουσιν, οὐ ψεύδονται δὲ διὰ τὸ μὴ ἀπὸ πονηρᾶς
 γνώμης τοῦτο ποιεῖν, καὶ ὅν τρόπον γραμματικὸς 44
 σολοικισμοῦ τιθεῖς ὑπόδειγμα σολοικισμόν (καὲν)
 10 προσφέρεται, οὐ σολοικίζει δέ (οὐ γὰρ παρὰ ἀπειρίαν
 τοῦ ὀρθοῦ λόγου τοῦτο πάσχει), ὧδε καὶ ὁ σοφός,
 τουτέστιν ὁ τὴν τοῦ ἀληθοῦς ἐπιστήμην ἔχων, ἐρεῖ
 μὲν ποτε ψεῦδος, ψεύσεται δὲ οὐδέποτε διὰ τὸ μὴ
 ἔχειν τὴν γνώμην ψεύδει συγκατατιθεμένην. ὅτι 45
 11α γὰρ, φασίν, ἀπὸ τῆς διαθέσεως καὶ οὐκ ἀπὸ ψιλῆς
 15 τῆς προφορᾶς κριτέον ἐστὶ τὸν ψευδόμενον, πάρεστι
 μαθεῖν ἐκ τῶν τεθησομένων ὑποδειγμάτων. τυμβω-
 ρύχος γὰρ λέγεται καὶ ὁ ἐπὶ τῷ σκυλεύειν τοὺς νε-
 κροὺς τοῦτο πράττων καὶ ὁ τύμβους τοῖς νεκροῖς
 ὀρύττων· ἀλλ' ὁ μὲν πρῶτος κολάζεται ὡς ἀπὸ κακῆς

32 προσφέρεσθαι N 4/5 ὁ ἄριστος N 5α αὐτῷ N 6 πλα-
 σάμενοι LE: πλασάμενος N: παρασκευασάμενοι 5 (cf. Kochalsky
 l. l. p. 33sq) 6/7 λέγει N 7 ψεύδεται N 9 μὲν add. Bekk.
 13 ψεύδεται 5 15 τῆς om. N προφορᾶς N τὸν L N (comp.
 sor.): τὸ E5

διαθέσεως τοῦτο πράσσων, ὁ δὲ δεύτερος καὶ μισθὸν 20
 λαμβάνει τῆς ὑπηρεσίας διὰ τὴν ἀντικειμένην αἰ-
 τίαν. προφανές τοίνυν ἐστίν, ὅτι καὶ τὸ ψεῦδος λέ-
 γειν τοῦ ψεύδεσθαι κατὰ πολὺν διενήνοχεν, ἢ τὸ μὲν
 ἀπὸ ἀστείας γίνεται γνώμης, τὸ δὲ ψεύδεσθαι ἀπὸ
 πονηρᾶς. 21a

46 Ταῦτα καὶ περὶ τῆς ἀληθείας κατὰ τινὰς προαποδόν- 25
 τες ἀκολουθῶν καὶ τὴν γενομένην τοῖς δογματικοῖς φιλο-
 σοφοῖς διάστασιν περὶ τοῦ κριτηρίου σκοπῶμεν· ἀνάγκη
 γὰρ ἐστὶ ζητοῦντας περὶ τῆς τούτου ὑπάρξεως συνεπιθεω-
 47 ρεῖν καὶ ὃ τι ἐστίν. πολλαὶ μὲν οὖν καὶ ποικίλαι διαιρέ-
 σεις φέρονται κατὰ τὸν τόπον· ἀλλ' ἡμῖν ἀπόχρη πρὸς 30
 τὸ παρὸν λέγειν, ὅτι οἱ μὲν ἀνείλον τὸ κριτήριον, οἱ δὲ
 ἀπέλιπον. καὶ τῶν ἀπολιπόντων τρεῖς αἱ ἀνωτάτω γεγό-
 νασι στάσεις· οἱ μὲν γὰρ ἐν λόγῳ τοῦτο ἀπέλιπον, οἱ δὲ 200
 48 ἐν ταῖς ἀλόγοις ἐναργείαις, οἱ δὲ ἐν ἀμφοτέροις. καὶ δὴ
 ἀνείλον μὲν αὐτὸ Ξενοφάνης τε ὁ Κολοφώνιος καὶ Ξενιά-
 δης ὁ Κορίνθιος καὶ Ἀνάξαρχος ὁ Σκύθης καὶ Πρωταγό-
 ρας καὶ Διονυσόδωρος, πρὸς δὲ τούτοις Γοργίας ὁ Λεον- 5
 τίνος καὶ Μητρόδωρος ὁ Χῖος καὶ Ἀνάξαρχος ὁ εὐδαιμο-
 νικὸς καὶ Μόνημος ὁ κύνων. [ἐν τούτοις δὲ εἰσι καὶ οἱ
 49 ἀπὸ τῆς σκέψεως.] ὧν Ξενοφάνης μὲν κατὰ τινὰς εἰπὼν
 πάντα ἀκατάληπτα ἐπὶ ταύτης ἔστι τῆς φορᾶς, ἐν οἷς
 γράφει (B 34 Diels)

καὶ τὸ μὲν οὖν σαφές οὔτις ἀνὴρ ἴδεν, οὐδέ τις ἔσται 10
 εἰδὼς ἀμφὶ θεῶν τε καὶ ἄσσα λέγω περὶ πάντων·
 εἰ γὰρ καὶ τὰ μάλιστα τύχοι τετελεσμένον εἰπὼν,
 αὐτὸς ὅμως οὐκ οἶδε· δόκος δ' ἐπὶ πᾶσι τέτυκται.

46—63 ~ Hyp. II 17—18.

22 ψεῦδος Bekk.: ψευδές G 23 μὲν <καὶ> Arnim dubit.
 29/30 αἰρέσεις Kayser coll. p. 172, 19. 222, 5. 30 τόπον N
 (cf. p. 296, 12. 549, 31): τρόπον LE 5 1 γὰρ om. N ἀπέ-
 λειπον N 2 ἐναργείαις Heintz coll. p. 234, 30. 247, 31: ἐνεργείαις G
 5 <Εὐθύδημος καὶ> Διον. Kayser coll. p. 203, 26
 5/8 ὁ λεοντίνος LEVR: ὁ λεκτίνος N: φλιοντίνος B: λεον-
 τίνος A 7 Μόνημος LE 5: διογένης N 7—8 dolevi coll.
 p. 60, 21 8 κατὰ τινὰς εἰπὼν NLE: εἰπὼν κ. τ. 5 9 ἔστι
 LEAR et N (corr. ex ἔσται): ἔστι BV 11 οἶδεν NA

200
15 διὰ τούτων γὰρ σαφὲς μὲν ἵσκει λέγειν τὸ ληθές, καὶ τὸ γνώριμον, καθὸ καὶ λέγεται (Euripid. Phoen. 169)

ἀπλοῦς ὁ μῦθος τῆς ἀληθείας ἔφην,

ἄνδρα δὲ τὸν ἄνθρωπον. τῷ εἰδικῷ καταχρόμενος ἀντι-
τοῦ γένους· εἶδος γὰρ ἀνθρώπου καθέστηκεν ὁ ἀνὴρ.
20 σύνηθες δ' ἐστὶ τούτῳ χρῆσθαι τῷ τρόπῳ τῆς φράσεως
καὶ Ἰπποκράτει, ὅταν λέγῃ (aphorism. VII 43) "γυνὴ ἀμ-
φιδέξιος οὐ γίνεται", τουτέστι θήλεια ἐν τοῖς δεξιotoῖς μέ-
ρεσι τῆς μήτρας οὐ συνίσταται. ἀμφὶ θεῶν δὲ ὑποδειγματικῶς
περὶ τινος τῶν ἀδήλων, δόκον δὲ τὴν δόκιμιν καὶ τὴν δόξαν.
25 ὥστε τοιοῦτον εἶναι κατὰ ἐξάπλωσιν τὸ ἴσ' αὐτοῦ λεγόμενον 51
„τὸ μὲν οὖν ἀληθὲς καὶ γνώριμον οὐθεὶς ἄνθρωπος οἶδε. τό-
γε ἐν τοῖς ἀδήλοις πράγμασιν· κἂν γὰρ ἐκ τύχης ἐπιβάλλῃ
τούτῳ, ὅμως οὐκ οἶδεν ὅτι ἐπιβέβληκεν αὐτῷ, ἀλλ' οἶεται
καὶ δοκεῖ“. ὥσπερ γὰρ εἰ ἐν ξοφερῷ οἰκῆματι καὶ πολλὰ 52
30 ἔχοντι κειμήλια ὑποθολίμεθά τινας χρυσοῦν ζητοῦντας, ὑπο-
πεσεῖται διότι ἕκαστος μὲν τούτων λαβόμενός τινος τῶν
301 ἐν τῷ οἰκῆματι κειμένων οἰήσεται τοῦ χρυσοῦ δεδράχθαι,
οὐδεὶς δὲ αὐτῶν ἔσται πεπεισμένος ὅτι τῷ χρυσοῦ περιέ-
πεσε, κἂν μάλιστα τύχῃ τούτῳ περιπεπτωκῶς, ὥδε καὶ εἰς
τουτονὶ τὸν κόσμον ὥσπερ τινὰ μέγαν οἶκον παρῆλθε
6 πληθος φιλοσόφων ἐπὶ τὴν τῆς ἀληθείας ζήτησιν, ἧς τὸν
λαβόμενον εἰκός ἐστιν ἀπιστεῖν ὅτι εὐστόχησεν.

Οὗτος μὲν δὴ οὐ φησιν εἶναι κριτήριον ἀληθείας διὰ
τὸ μηδὲν εἶναι καταληπτὸν ἐν τῇ φύσει τῶν ζητούμενων·
Ξενιάδης δὲ ὁ Κορίνθιος, οὗ καὶ Δημόκριτος μέμνηται. 53
10 πάντ' εἰπὼν ψευδῆ, καὶ πᾶσαν φαντασίαν καὶ δόξαν
ψεύδεσθαι, καὶ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος πᾶν τὸ γινόμενον
γίνεσθαι, καὶ εἰς τὸ μὴ ὄν πᾶν τὸ φθειρόμενον φθει-
ρεσθαι, δυνάμει τῆς αὐτῆς ἔχεται τῷ Ξενοφάνει στάσεως.
μὴ ὄντος γὰρ τινος ἀληθοῦς κατὰ διαφορὰν τοῦ ψεύδους, 54
15 ἀλλὰ πάντων ψευδῶν ὄντων καὶ διὰ τοῦτο ἀκαταλήπτων, οὐδέ

24 <ὡς> περὶ Kayser 29 εἰ E ex corr.: οἱ NLs 31 ὅτι
Kayser coll. p. 501, 23 τούτῳ N 3 τύχῃ E s: τύχοι NL
(cf. ad p. 239, 29. 298, 6) 11 γεννώμενον N

διακριτικόν τι τούτων ἔσται κριτήριον. τὸ δ' ὅτι πάντα
 ἐστὶ ψευδῆ καὶ διὰ τοῦτο ἀκατάληπτα, δείκνυται ἐκ τῆς τῶν
 αἰσθήσεων διαβολῆς· εἰ γὰρ τὸ ἐπαναβεβηκὸς κριτήριον πάν-
 των τῶν πραγμάτων ἐστὶ ψευδές, ἐξ ἀνάγκης καὶ πάντα ἐστὶ
 ψευδῆ. τὸ δὲ γε ἐπαναβεβηκὸς κριτήριον πάντων τῶν 20
 πραγμάτων εἶναι αἱ αἰσθήσεις, καὶ δείκνυται ψευδεῖς·
 πάντα ἄρα τὰ πράγματά ἐστι ψευδῆ.

53 Καὶ Ἀνάχαρσις, ὡς φασίν, ὁ Σκύθης πάσης τέχνης
 τὴν κριτικὴν κατάληψιν ἀταιρεῖ, σφόδρα τε ἐπιτιμᾷ τοῖς
 Ἕλλησι ταύτην ἀπολείπουσιν· τίς γάρ ἐστι, φησὶν, ὁ 25
 κρίνων τι τεχνικῶς; ἄρα γε ὁ ἰδιώτης ἢ ὁ τεχνίτης;
 ἀλλ' ἰδιώτην μὲν οὐκ ἂν εἴποιμεν· πεπήρωται γὰρ
 πρὸς τὴν γνῶσιν τῶν τεχνικῶν ἰδιωμάτων, καὶ ὡς
 οὔτε τυφλὸς λαμβάνει τὰ τῆς ὁράσεως ἔργα οὔτε κω-
 φὸς τὰ τῆς ἀκοῆς, οὕτως οὐδὲ ὁ ἄτεχνος ὀξυωπεῖ 30
 πρὸς τὴν κατάληψιν τοῦ τεχνικῶς ἀποτελεσθέντος,
 ἐπεὶ τοι ἔαν καὶ τούτῳ μαρτυρῶμεν τὴν τινοσ πράγ-
 ματος τεχνικοῦ κρίσιν, οὐ διοίσει τῆς τέχνης ἢ ἀτε-
 χνία, ὅπερ ἐστὶν ἄτοπον· ὥστε οὐχ ὁ ἰδιώτης ἐστὶ κρι- 302
 56 τῆς τῶν τεχνικῶν ἰδιωμάτων. λείπεται ἄρα λέγειν
 τὸν τεχνίτην· ὁ πάλιν ἐστὶν ἀπίθανον. ἦτοι γὰρ ὁ
 ὁμόζηλος τὸν ὁμόζηλον ἢ ὁ ἀνομόζηλος τὸν ἑτερόζη-
 λον κρίνει. ἀλλ' ὁ ἑτερόζηλος οὐχ οἷός τέ ἐστι κρίνειν 5
 τὸν ἑτερόζηλον· τῆς γὰρ ἰδίας τέχνης ἐστὶν ἐπιγνώ-
 57 μων. πρὸς δὲ τὴν ἀλλοτριαν ἰδιώτης καθέστηκεν.
 καὶ μὴν οὐδὲ ὁ ὁμόζηλος τὸν ὁμόζηλον δύναται
 δοκιμάζειν· αὐτὸ γὰρ τοῦτο ἐζητοῦμεν, τίς ἐστὶν ὁ
 τούτους κρίνων ἐν μιᾷ δυνάμει τὸ ὅσον ἐπὶ τῇ αὐτῇ 10
 τέχνῃ καθεστῶτας. ἄλλως τε, εἴπερ οὗτος ἐκεῖνον
 κρίνει, γενήσεται τὸ αὐτὸ κρίνον τε καὶ κρινόμενον
 58 πιστόν τε καὶ ἄπιστον· ἢ μὲν γὰρ ὁμόζηλός ἐστὶν ὁ

17 post ἀκατάληπτα s iterant e vv. 15/16 οὐδὲ διακριτικὸν
 τούτων ἔσται κριτήριον 19 καὶ <αὐτὰ> πάντα Jaeger dubit.
 πάντα <τὰ πράγματα> Kochalsky coll. vv. 18/19. 20/21. 22 at
 cf. v. 16 21 αἱ om. NAB 22 ἄρα <καὶ> τὰ N, quod de-
 fendit Kochalsky coll. v. 19 25 ταύτην Gen.: ταύτης G
 6 <οὐ> κρίνει s 5 κρίνει — 6 ἑτερόζηλον N in margno, ubi
 fere ovanuit 8 ὁ add. Gen.

202

ἕτερος τῷ κρινομένῳ, κρινόμενος καὶ αὐτὸς ἀπίστος,
 14 ἀπίσται, ἣ δὲ κρίνει, πιστὸς γενήσεται. οἱ δυνατοὶ δὲ
 15 τὸ αὐτὸ καὶ κρίνον καὶ κρινόμενον καὶ πιστὸν καὶ
 ἀπίστον ὑπάρχειν· οὐκ ἄρα ἔστι τις ὁ κρίνων τεχνι-
 κῶς. διὰ δὲ τοῦτο οὐδὲ κριτήριον· τῶν γὰρ κριτη- 50
 ρίων τὰ μὲν ἔστι τεχνικά, τὰ δὲ ἰδιωτικά, οὔτε δὲ τὰ
 ἰδιωτικά κρίνει, ὥσπερ οὐδὲ ὁ ἰδιώτης, οὔτε τὰ τε-
 20 χνικά, ὥσπερ οὐδὲ ὁ τεχνίτης, διὰ τὰς ἔμπροσθεν εἰ-
 ρημένας αἰτίας. τοίνυν οὐδὲν ἔστι κριτήριον.

Καὶ Πρωταγόραν δὲ τὸν Ἀβδηρίτην ἐγκατέλεξάν τι- 80
 νες τῷ χορῷ τῶν ἀναιρῶντων τὸ κριτήριον φιλοσόφων,
 ἐπεὶ φησι πάσας τὰς φαντασίας καὶ τὰς δόξας ἀληθεῖς
 25 ὑπάρχειν καὶ τῶν πρὸς τι εἶναι τὴν ἀλήθειαν διὰ τὸ πᾶν
 τὸ φανέν ἢ δόξαν τινὲ εὐθέως πρὸς ἐκεῖνον ὑπάρχειν.
 ἐναρχόμενος γοῦν τῶν Καταβαλλόντων ἀνεφώνησε (B 1
 Diels) „πάντων χρημάτων μέτρον ἐστὶν ἄνθρωπος.
 τῶν μὲν ὄντων ὡς ἔστιν, τῶν δὲ οὐκ ὄντων ὡς οὐκ 61
 30 ἔστιν“. καὶ μαρτυρεῖν φαίνεται τούτῳ ὁ ἀντικείμενος λόγος.
 εἰ γὰρ φήσει [sol] τις μὴ πάντων τῶν πραγμάτων κριτήριον
 εἶναι τὸν ἄνθρωπον, βεβαιώσει τὸ πάντων τῶν πραγμάτων κρι-
 303 τήριον εἶναι τὸν ἄνθρωπον· αὐτὸς γὰρ ὁ τοῦτο λέγων ἄνθρω-
 πὸς ἔστιν, καὶ <κριτήριον> τὸ ὡς πρὸς αὐτὸν τιθεῖς φαινόμε-
 νον ὁμολογεῖ καὶ αὐτὸ τοῦτο τῶν ὡς πρὸς αὐτὸν φαινομένων
 ὑπάρχειν. ὅθεν καὶ ὁ μεμνηνὸς τῶν ἐν μαυία φαινομένων πιστὸν
 5 ἔστι κριτήριον, καὶ ὁ κοιμώμενος τῶν ἐν ὕπνῳ καὶ ὁ νήπιος
 τῶν ἐν νηπιότητι καὶ ὁ γεγηρακὸς τῶν ἐν γήρᾳ προσπι-
 πτόντων. οὐκ ἔστι δὲ οἰκείον ἀπὸ τῶν διαφερουσῶν περι- 62
 στάσεων τὰς διαφόρους περιστάσεις ἀθετεῖν, τουτέστιν
 ἀπὸ μὲν τῶν ἐν τῷ σωφρονεῖν ἰποπιπτόντων τὰ ἐν τῷ
 10 μεμνημένα φαινόμενα, ἀπὸ δὲ τῶν ὕπαρ τὰ κατὰ τοὺς
 ὕπνους, ἀπὸ δὲ τῶν ἐν γήρᾳ τὰ ἐν νηπιότητι. ὡς γὰρ
 αὐτὰ ἐκείνοις οὐ φαίνεται, οὕτως καὶ ἀνάπαλιν τὰ τούτοις

14 τῷ κρινομένῳ Bekk.: τῶν κρινομένων G 19 οὐδὲ om. 5
 οὔτε <δὲ> τὰ N 22 ἀβδηρίτην 5: ἀβδηρίτην NLE 31 φήσει NEVR:
 φύσει LAB sol del. Bekk. 32 βεβ. — 1 ἄνθρωπον om. NE
 2 κριτήριον add. Jaeger 7 δὲ Gen.: τε G (τὲ E) οἰκείον aptum
 (cf. p. 318, 19) 11/12 ὡς γὰρ τὰ ἐκείνοις <προσπίπτοντα τούτοις>
 οὐ Koehalaky; maluerim mutare τούτοις (v. 12) cum ἐκείνοις (v. 13)

63 φαινόμενα ἐκείνοις οὐ προσπίπτει. διόπερ εἰ ὅτι ὁ μεμη-
 τῶς ἢ ὁ κοιμώμενος ἐν ποιᾷ διαθέσει θεωρεῖται, οὐκ ἔστι
 βέλαιος τῶν φαινόμενων αὐτῷ κριτής. ἐπεὶ καὶ ὁ σωφρο- 15
 κῶν καὶ ὁ ἐρηγορῶς ἐν ποιᾷ καθέστηκε διαθέσει, πάλιν
 οὐκ ἔσται πιστὸς πρὸς τὴν διάγνωσιν τῶν ὑποπιπτόντων
 αὐτῷ. μηδενὸς οὖν χωρὶς περιστάσεως λαμβανομένου,
 ἐκάστῳ πιστευτέον (<.....> τῶν κατὰ τὴν οἰκείαν περιστάσιν
 64 λαμβανομένων. καὶ τούτῳ δὴ κινεῖσθαι τινὲς ὑπεινόησαν τὸ 20
 κριτήριον. ἐπειπερ τοῦτ' ἐμὲν τῶν καθ' αὐτὰ ὑποκειμένων δοκι-
 μαστικὸν εἶναι βούλεται, τοῦ τε ἀληθοῦς καὶ τοῦ ψεύδους
 διοριστικὸν ὑπάρχειν, ὁ δὲ προειρημένος ἀνὴρ οὔτε καθ' αὐ-
 τὸ τι ὑπάρχον οὔτε ψεῦδος ἀπολέλοιπεν. τοιοῦτοι δὲ γε-
 γονέναι λέγονται καὶ οἱ περὶ τὸν Εὐθύδημον καὶ Διονυ- 25
 σόδωρον· τῶν γὰρ πρὸς τι καὶ οὔτοι τὸ τε ὄν καὶ τὸ
 ἀληθὲς ἀπολελοῦσιν.

65 Γοργίας δὲ ὁ Λεοντίνος ἐκ τοῦ αὐτοῦ μὲν τάγματος
 ὑπῆρχε τοῖς ἀνηρηκόσι τὸ κριτήριον, οὐ κατὰ τὴν ὁμοίαν
 δὲ ἐπιβολὴν τοῖς περὶ τὸν Πρωταγόραν. ἐν γὰρ τῷ ἐπι- 30
 γραφομένῳ Περὶ τοῦ μὴ ὄντος ἢ Περὶ φύσεως (B 3
 Diels) τρία κατὰ τὸ ἐξῆς κεφάλαια κατασκευάζει, ἐν
 μὲν καὶ πρῶτον ὅτι οὐδὲν ἔστιν, δεύτερον ὅτι εἰ καὶ 304
 ἔστιν, ἀκατάληπτον ἀνθρώπῳ, τρίτον ὅτι εἰ καὶ
 καταληπτόν, ἀλλὰ τοῖ γε ἀνέξοιστον καὶ ἀνερμή-
 66 νευτον τῷ πέλας. ὅτι μὲν οὖν οὐδὲν ἔστιν, ἐπιλογίζεται τὸν
 τρόπον τοῦτον· εἰ γὰρ ἔστι(τι), ἦτοι τὸ ὄν ἔστιν ἢ τὸ μὴ ὄν, ἢ 5
 καὶ τὸ ὄν ἔστι καὶ τὸ μὴ ὄν. οὔτε δὲ τὸ ὄν ἔστιν, ὡς παρα-
 στήσει, οὔτε τὸ μὴ ὄν, ὡς παραμυθήσεται, οὔτε τὸ ὄν καὶ <τὸ>
 67 μὴ ὄν, ὡς καὶ τοῦτο διδάξει. οὐκ ἄρα ἔστι τι. καὶ δὴ τὸ μὲν μὴ
 ὄν οὐκ ἔστιν. εἰ γὰρ τὸ μὴ ὄν ἔστιν, ἔσται τε ἅμα καὶ οὐκ
 ἔσται· ἢ μὲν γὰρ οὐκ ὄν νοεῖται, οὐκ ἔσται, ἢ δὲ ἔστι 10
 μὴ ὄν, πάλιν ἔσται. παντελῶς δὲ ἄτοπον τὸ εἶναι τι

18 περιστάσεως Fabr.: στάσεως G 19 ἐκάστου N lacunam
 indicavi, fors. exciderunt: <ἀποφαινομένῳ περὶ> τῶν vel si-
 milia; cf. p. 49, 148qq. 20 τοῦτον (servato κινεῖν) Heintz κι-
 νεῖσθαι scr. (in dubitationem vocari; cf. p. 75, 26): κινεῖν G <αὐ-
 τόν> τὸ Kayser 1 δεύτερον <δὲ> ὅτι N 5 τι add. Bekk. 7 τὸ
 add. Bekk. 9 τε NLEB: τι VR: om. A ἅμα LE5: ἄρα N
 11 <τὸ> μὴ ὄν N

204 ἅμα καὶ μὴ εἶναι· οὐκ ἄρα ἔστι τὸ μὴ ὄν. καὶ ἄλλως,
 εἰ τὸ μὴ ὄν ἔστι, τὸ ὄν οὐκ ἔσται· ἐναντία γὰρ ἔστι
 ταῦτα ἀλλήλοις, καὶ εἰ τῷ μὴ ὄντι συμβέβηκε τὸ εἶναι,
 15 τῷ ὄντι συμβήσεται τὸ μὴ εἶναι. οὐχὶ δέ γε τὸ ὄν οὐκ ἔστιν·
 <τοίνυν> οὐδὲ τὸ μὴ ὄν ἔσται. καὶ μὴν οὐδὲ τὸ ὄν ἔστιν. 68
 εἰ γὰρ τὸ ὄν ἔστιν, ἦτοι αἰδιόν ἐστιν ἢ γενητόν ἢ αἰδιόν
 ἅμα καὶ γενητόν· οὔτε δὲ αἰδιόν ἐστιν οὔτε γενητόν
 οὔτε ἀμφοτέρω, ὡς δείξομεν· οὐκ ἄρα ἔστι τὸ ὄν. εἰ
 20 γὰρ αἰδιόν ἐστι τὸ ὄν (ἀρχιτέον γὰρ ἐντεῦθεν), οὐκ ἔχει
 τινὰ ἀρχὴν· τὸ γὰρ γινόμενον πᾶν ἔχει τιν' ἀρχὴν, τὸ 69
 δὲ αἰδιόν ἀγένητον καθεστῶς οὐκ εἶχεν ἀρχὴν. μὴ ἔχον
 δὲ ἀρχὴν ἄπειρόν ἐστιν. εἰ δὲ ἄπειρόν ἐστιν, οὐδαμοῦ
 ἐστιν. εἰ γὰρ πού ἐστιν, ἕτερον αὐτοῦ ἐστιν ἐκείνο τὸ
 25 ἐν ᾧ ἐστιν, καὶ οὕτως οὐκέτ' ἄπειρον ἔσται τὸ ὄν
 ἐμπεριεχόμενον τινι· μείζον γὰρ ἐστι τοῦ ἐμπεριεχομένου
 τὸ ἐμπεριέχον, τοῦ δὲ ἀπείρου οὐδέν ἐστι μείζον. ὥστε
 οὐκ ἔστι που τὸ ἄπειρον. καὶ μὴν οὐδ' ἐν αὐτῷ περιέχε- 70
 ται. ταῦτόν γὰρ ἔσται τὸ ἐν ᾧ καὶ τὸ ἐν αὐτῷ, καὶ δύο
 30 γενήσεται τὸ ὄν, τόπος τε καὶ σῶμα· (τὸ μὲν γὰρ ἐν ᾧ
 τόπος ἐστίν, τὸ δ' ἐν αὐτῷ σῶμα). τοῦτο δέ γε ἄτοπον·
 τοίνυν οὐδὲ ἐν αὐτῷ ἐστι τὸ ὄν. ὥστ' εἰ αἰδιόν ἐστι τὸ
 205 ὄν, ἄπειρόν ἐστιν, εἰ δὲ ἄπειρόν ἐστιν, οὐδαμοῦ ἐστιν, εἰ
 δὲ μηδαμοῦ ἐστιν, οὐκ ἔστιν. τοίνυν εἰ αἰδιόν ἐστι τὸ
 ὄν, οὐδὲ τὴν ἀρχὴν ὄν ἐστιν. καὶ μὴν οὐδὲ γενητόν εἶναι 71
 δύναται τὸ ὄν. εἰ γὰρ γέγονεν, ἦτοι ἐξ ὄντος ἢ ἐκ μὴ
 5 ὄντος γέγονεν. ἀλλ' οὔτε ἐκ τοῦ ὄντος γέγονεν· εἰ γὰρ
 ὄν ἐστιν, οὐ γέγονεν ἀλλ' ἔστιν ἤδη· οὔτε ἐκ τοῦ μὴ
 ὄντος· τὸ γὰρ μὴ ὄν οὐδὲ γεννησαί τι δύναται διὰ τὸ
 ἐξ ἀνάγκης ὀφείλειν ὑπάρξεως μετέχειν τὸ γεννητικόν τι-
 νος. οὐκ ἄρα οὐδὲ γενητόν ἐστι τὸ ὄν. κατὰ τὰ αὐτὰ 72
 10 δὲ οὐδὲ τὸ συναμφοτέρον, αἰδιόν ἅμα καὶ γενητόν· ταῦτα
 γὰρ ἀναιρετικά ἐστιν ἀλλήλων, καὶ εἰ αἰδιόν ἐστι τὸ ὄν,
 οὐ γέγονεν, καὶ εἰ γέγονεν, οὐκ ἔστιν αἰδιόν. τοίνυν εἰ

18 τοίνυν add. Bekk. coll. v. 32 et p. 206, 2. 12. 24 τὸ <ὄν>
 LE 5 30 τὸ μὲν — 31 σῶμα om. N 5 ἀλλ' — γέγονεν om. E
 6 ἐστι <τὸ ἐξ οὗ γέγονεν>, οὐ Heintz dubit. coll. p. 541, 3
 9 γεννητικόν N 10 δὲ om N

μήτε αἰδιόν ἐστι τὸ ὄν μήτε γενητόν μήτε τὸ συναμφο-
 73 τερον, οὐκ ἂν εἶη τὸ ὄν. καὶ ἄλλως, εἰ ἔστιν, ἦτοι ἓν
 ἐστὶν ἢ πολλά· οὔτε δὲ ἓν ἐστὶν οὔτε πολλά, ὡς παρα- 15
 σταθῆσεται· οὐκ ἄρα ἔστι τὸ ὄν. εἰ γὰρ ἓν ἐστὶν, ἦτοι
 ποσὸν ἐστὶν ἢ συνεχές ἐστὶν ἢ μέγεθος ἐστὶν ἢ σῶμα
 ἐστὶν. ὅ τι δὲ ἂν ἢ τούτων, οὐχ ἓν ἐστὶν, ἀλλὰ ποσὸν
 μὲν καθεστῶς διακριθήσεται, συνεχές δὲ ὄν τμηθήσεται·
 ὁμοίως δὲ μέγεθος νοούμερον οὐκ ἔσται ἀδιαίρετον, σῶμα 20
 δὲ τυγγάνου τριπλοῦν ἔσται· καὶ γὰρ μῆκος καὶ πλάτος
 καὶ βάθος ἔξει. ἄτοπον δέ γε τὸ μηδὲν τούτων εἶναι λέ-
 74 γειν τὸ ὄν· οὐκ ἄρα ἔστιν ἓν τὸ ὄν. καὶ μὴν οὐδὲ πολλά
 ἐστὶν. εἰ γὰρ μὴ ἐστὶν ἓν, οὐδὲ πολλά ἐστὶν· σύνθεσις
 γὰρ τῶν καθ' ἓν ἐστὶ τὰ πολλά, διόπερ τοῦ ἐνὸς ἀναιρου- 25
 μένου συναταιρεῖται καὶ τὰ πολλά. ἀλλὰ γὰρ ὅτι
 μὲν οὔτε τὸ ὄν ἐστὶν οὔτε τὸ μὴ ὄν ἐστὶν, ἐκ τούτων
 75 συμφανές· ὅτι δὲ οὐδὲ ἀμφοτέρω ἐστὶν, τό τε ὄν καὶ τὸ
 μὴ ὄν. εὐεπιλόγιστον. εἴπερ γὰρ τὸ μὴ ὄν ἔστι καὶ τὸ
 ὄν ἔστι, ταῦτόν ἐσται τῷ ὄντι τὸ μὴ ὄν ὅσον ἐπὶ τῷ 30
 εἶναι· καὶ διὰ τοῦτο οὐδέτερον αὐτῶν ἔστιν. ὅτι γὰρ τὸ
 μὴ ὄν οὐκ ἔστιν, ὁμόλογον· δέδεικται δὲ ταῦτό τούτῳ
 76 καθεστῶς τὸ ὄν· καὶ αὐτὸ τοίνυν οὐκ ἔσται. οὐ μὴν
 ἀλλ' εἴπερ ταῦτόν ἐστι τῷ μὴ ὄντι τὸ ὄν, οὐ δύναται 200
 ἀμφοτέρω εἶναι· εἰ γὰρ ἀμφοτέρω, οὐ ταῦτόν, καὶ εἰ ταύ-
 τόν, οὐκ ἀμφοτέρω. οἷς ἔπεται τὸ μηδὲν εἶναι· εἰ γὰρ
 μήτε τὸ ὄν ἔστι μήτε τὸ μὴ ὄν μήτε ἀμφοτέρω, παρὰ
 δὲ ταῦτα οὐδὲν νοεῖται, οὐδὲν ἔστιν.
 77 Ὅτι δὲ κἂν ἢ τι, τοῦτο ἄγνωστόν τε καὶ ἀνεπινόητόν
 ἐστὶν ἀνθρώπῳ, παρακειμένως ὑποδεικτέον. εἰ γὰρ τὰ
 φρονούμενα, φησὶν ὁ Γοργίας, οὐκ ἔστιν ὄντα, τὸ ὄν οὐ
 φρονεῖται. καὶ κατὰ λόγον· ὥσπερ γὰρ εἰ τοῖς φρονου-
 μένοις συμβέβηκεν εἶναι λευκοῖς, κἂν συμβεβήκει τοῖς λευ- 10
 κοῖς φρονεῖσθαι, οὕτως εἰ τοῖς φρονουμένοις συμβέβηκε

18 ἢ Bekk.: εἶη G 22 τούτων εἶναι LE =: εἶναι τούτων N:
 τούτων <ὄν> εἶναι Kayser: τούτων <ὄν ἓν> εἶναι Heintz
 32 τούτῳ NLE: τοῦτο S 1 ταῦτόν ἐστι om. N τὸ ὄν <ταύ-
 τόν> N 10 κἂν συμβεβήκει (t: καὶ συμβεβήκει Kayser 11 συμ-
 βέβηκε N: συμβεβήκει LE S

206

μὴ εἶναι οὐσι, καὶ ἀνάγκην συμβήσεται τοῖς οὐσι μὴ
 φρονεῖσθαι. διόπερ ἡγίης καὶ σῶζον τὴν ἀκολουθίαν ἐστὶ τὸ
 τὸ "εἰ τὰ φρονοῦμενα οὐκ ἔστιν ὄντα, τὸ ὄν οὐ φρονεῖ-
 15 ται." τὰ δὲ γε φρονοῦμενα (προληπτικῶν γάρ) οὐκ ἔστιν
 ὄντα, ὡς παραστήσομεν· οὐκ ἄρα τὸ ὄν φρονεῖται. καὶ
 (μὴν) ὅτι τὰ φρονοῦμενα οὐκ ἔστιν ὄντα, συμφανές· εἰ γάρ
 τὰ φρονοῦμενά ἐστιν ὄντα, πάντα τὰ φρονοῦμενα ἐστίν,
 καὶ ὅπη ἂν τις αὐτὰ φρονήσῃ. ὅπερ ἐστὶν ἀπεμφαῖνον
 20 [εἰ δὲ ἐστι, φαῦλον.] οὐδὲ γάρ ἂν φρονῆ τις ἄνθρωπον
 ἰπτάμενον ἢ ἄρματα ἐν πελάγει τρέχοντα, εὐθέως ἄνθρω-
 πος ἰπτάται ἢ ἄρματα ἐν πελάγει τρέχει. ὥστε οὐ τὰ
 φρονοῦμενά ἐστιν ὄντα. πρὸς τούτοις εἰ τὰ φρονοῦμενά 80
 ἐστίν ὄντα, τὰ μὴ ὄντα οὐ φρονηθήσεται. τοῖς γάρ ἐναν-
 25 τίοις τὰ ἐναντία συμβέβηκεν, ἐναντίον δὲ ἐστὶ τῶ ὄντι τὸ
 μὴ ὄν· καὶ διὰ τοῦτο πάντως εἰ τῶ ὄντι συμβέβηκε τὸ
 φρονεῖσθαι, τῶ μὴ ὄντι συμβήσεται τὸ μὴ φρονεῖσθαι.
 ἄτοπον δ' ἐστὶ τοῦτο· καὶ γάρ Σκύλλα καὶ Χίμαιρα καὶ
 πολλὰ τῶν μὴ ὄντων φρονεῖται. οὐκ ἄρα τὸ ὄν φρονεῖται.
 30 ὥσπερ τε τὰ ὁρώμενα διὰ τοῦτο ὁρατὰ λέγεται ὅτι ὁρᾶ- 81
 ται, καὶ τὰ ἀκουστὰ διὰ τοῦτο ἀκουστὰ ὅτι ἀκούεται, καὶ
 οὐ τὰ μὲν ὁρατὰ ἐκβάλλομεν ὅτι οὐκ ἀκούεται, τὰ δὲ
 307 ἀκουστὰ παραπέμπομεν ὅτι οὐκ ὁρᾶται (ἕκαστον γάρ ὑπὸ
 τῆς ἰδίας αἰσθήσεως ἀλλ' οὐχ ὑπ' ἄλλης ὀφείλει κρίνεσθαι),
 οὕτω καὶ τὰ φρονοῦμενα καὶ εἰ μὴ βλέποιτο τῇ ὄψει μηδὲ
 ἀκούοιτο τῇ ἀκοῇ ἔσται, ὅτι πρὸς τοῦ οἰκείου λαμβάνεται
 5 κριτηρίου. εἰ οὖν φρονεῖ τις ἐν πελάγει ἄρματα τρέχειν, 82
 καὶ εἰ μὴ βλέπει ταῦτα, ὀφείλει πιστεύειν, ὅτι ἄρματα ἐστίν
 ἐν πελάγει τρέχοντα. ἄτοπον δὲ τοῦτο· οὐκ ἄρα τὸ ὄν
 φρονεῖται καὶ καταλαμβάνεται.

Καὶ εἰ καταλαμβάνοιτο δὲ, ἀνέξοιστον ἑτέρω. εἰ γάρ
 10 τὰ ὄντα ὁρατὰ ἐστὶ καὶ ἀκουστὰ καὶ κοινῶς αἰσθητά, ἅπερ
 ἐκτὸς ὑπόκειται, τούτων τε τὰ μὲν ὁρατὰ ὁράσει καταλη-
 πτά ἐστὶ τὰ δὲ ἀκουστὰ ἀκοῇ καὶ οὐκ ἐναλλάξ, πῶς οὖν

15 προσληπτικῶν N 17 μὴν add. Bekk. 20 εἰ — φαῦλον seel.
 Bekk. 29 οὐκ — φρονεῖται om. V 31 καὶ οὐ — 32 ἀκούεται
 om. 5 4 ἔστι Diels dubit. 11 δὲ N

84 δύναται ταῦτα ἑτέρω μηνύεσθαι· ὃ γὰρ μηνύομεν ἔστι
 λόγος, λόγος δὲ οὐκ ἔστι τὰ ὑποκείμενα καὶ ὄντα· οὐκ
 ἄρα τὰ ὄντα μηνύομεν τοῖς πέλας ἀλλὰ λόγον, ὅς ἕτερός 15
 ἔστι τῶν ὑποκειμένων. καθάπερ οὖν τὸ ὄρατὸν οὐκ ἂν
 γένοιτο ἀκουστὸν καὶ ἀνάπαλιν, οὕτως ἐπεὶ ὑπόκειται τὸ
 85 ὄν ἐκτός, οὐκ ἂν γένοιτο λόγος ὁ ἡμέτερος· μὴ ὄν δὲ
 λόγος οὐκ ἂν δηλωθεῖν ἑτέρω. ὃ γε μὴν λόγος, φησὶν,
 ἀπὸ τῶν ἔξωθεν προσπιπτόντων ἡμῖν πραγμάτων συνί- 20
 σταται, τουτέστι τῶν αἰσθητῶν· ἐκ γὰρ τῆς τοῦ χυλοῦ
 ἐγκυρήσεως ἐγγίνεται ἡμῖν ὁ κατὰ ταύτης τῆς ποιότητος
 ἐκφερόμενος λόγος, καὶ ἐκ τῆς τοῦ χρώματος ὑποπτώσεως
 ὁ κατὰ τοῦ χρώματος. εἰ δὲ τοῦτο, οὐχ ὁ λόγος τοῦ ἐκτός
 παραστατικός ἐστίν, ἀλλὰ τὸ ἐκτός τοῦ λόγου μηνυτικὸν 25
 86 γίνεται. καὶ μὴν οὐδὲ ἔνεστι λέγειν, ὅτι ὄν τρόπον τὰ
 ὄρατὰ καὶ ἀκουστὰ ὑπόκειται, οὕτως καὶ ὁ λόγος, ὥστε
 δύνασθαι ἐξ ὑποκειμένου αὐτοῦ καὶ ὄντος τὰ ὑποκείμενα
 καὶ ὄντα μηνύεσθαι. εἰ γὰρ καὶ ὑπόκειται, φησὶν, ὁ λό-
 γος, ἀλλὰ διαφέρει τῶν λοιπῶν ὑποκειμένων, καὶ πλείστῳ 30
 διενήνοχε τὰ ὄρατὰ σώματα τῶν λόγων· δι' ἑτέρου γὰρ
 ὄργανου ληπτὸν ἔστι τὸ ὄρατὸν καὶ δι' ἄλλου ὁ λόγος.
 οὐκ ἄρα ἐνδείκνυται τὰ λοιπὰ τῶν ὑποκειμένων ὁ λόγος, 208
 87 ὥσπερ οὐδὲ ἐκεῖνα τὴν ἀλλήλων διαδηλοῦ φύσιν. τοιούτων
 οὖν παρὰ τῷ Γοργία ἠπορημένων οἴχεται ὅσον ἐπ' αὐτοῖς
 τὸ τῆς ἀληθείας κριτήριον· τοῦ γὰρ μήτε ὄντος μήτε
 γνωρίζεσθαι δυναμένου μήτε ἄλλῳ παρασταθῆναι πεφυ- 5
 κότης οὐδὲν ἂν εἴη κριτήριον.

Οὐκ ὀλίγοι δὲ ἦσαν, ὡς προεῖπον, οἱ καὶ τοὺς περὶ
 Μητρόδωρον καὶ Ἀνάξαρχον ἔτι δὲ Μόνιμον φήσαντες
 88 ἀνηρηκεῖν τὸ κριτήριον, ἀλλὰ Μητρόδωρον μὲν ὅτι εἶπεν
 (B 1 Diels) "οὐδὲν ἴσμεν, οὐδ' αὐτὸ τοῦτο ἴσμεν ὅτι 10

18 μηνύομεν N: μηνυόμενον LE 5 14 καὶ <τὰ> ὄντα AB
 19 ὁ ἡμέτερος ut falsum denotat Kayser, post λόγος prius in
 v. 19 transp. Apelt ὄν Bekk. (prob. Apelt) 23 καὶ om. N

30 πλείστῳ LE: πλείω N: πλείστων 5 (πλείστων R) 1 λοιπὰ
 δη

Heintz coll. p. 207, 30: πολλὰ G 2 διαδηλοῦ E 5: διαλοῦ I:
 δηλοῦ N 9/10 εἶπεν οὐδὲν E 5: εἶπαν οὐδὲ N: εἰπένδεν L (sic)

208

οὐδὲν ἴσμεν," Ἀναξαρχὸν δὲ καὶ Μόνημον ὅτι σκη-
νογραφία ἀπεικασαν τὰ ὄντα τοῖς τε κατὰ ἕπνοους ἢ
μανίαν προσπίπτουσι ταῦτα ὁμοιωσθαι ὑπέλαβον.

Ἄλλ' οὗτοι μὲν τοιαύτης μετεσχῆκασι στάσεως, πρῶ- 89
15 τοι δ' ἔδοξαν οἱ ἀπὸ Θάλεω φυσικοὶ τὴν περὶ κριτηρίου
σκέψιν εἰσηγήσασθαι. καταγρόντες γὰρ τῆς αἰσθήσεως ἐν
πολλοῖς ὡς ἀπίστου, τὸν λόγον κριτὴν τῆς ἐν τοῖς οὖσιν
ἀληθείας ἐπέστησαν· ἀφ' οὗ ὁρμώμενοι περὶ τε ἀρχῶν
καὶ στοιχείων καὶ τῶν ἄλλων διετάσσοντο, ὧν ἡ κατάληψις
20 διὰ τῆς τούτου δυνάμεως περιγίνεται. ἔνθεν ὁ μὲν φυσι- 90
κώτατος Ἀναξαγόρας (B 21 Diels) ὡς ἀσθενεῖς διαβάλλων
τὰς αἰσθήσεις "ὑπὸ ἀφανρότητος αὐτῶν" φησὶν "οὐ
δυνατοὶ ἔσμεν κρίνειν τὰ ληθέες." τίθησὶ τε πίστιν αὐ-
τῶν τῆς ἀπιστίας τὴν παρὰ μικρὸν τῶν χρωμάτων ἐξαλλαγὴν·
25 εἰ γὰρ δύο λάβοιμεν χρώματα, μέλαν καὶ λευκόν, εἶτα ἐκ θα-
τέρου εἰς θάτερον κατὰ σταγόνα παρεκχέοιμεν. οὐ δύνησεται
ἡ ὄψις διακρίνειν τὰς παρὰ μικρὸν μεταβολὰς καίπερ πρὸς τὴν
φύσιν ὑποκειμένης. τούτῳ δὲ τῷ λόγῳ δυνάμει καὶ ὁ 91
Ἀσκληπιάδης εὐρίσκεται κατακεχρημένος ἐν τῷ πρώτῳ
30 τῶν περὶ οἴνου δόσεως, ἔνθα ἐπὶ ὄχρου καὶ μέλανος ἴστα-
309 ται· "μιγέντων γὰρ τούτων" φησὶν "ἀδυνατεῖ διαγι-
νώσκειν ἢ αἰσθῆσις, εἴτε ἐν ἔστι καὶ ἀπλοῦν χρῶμα
τὸ ὑποκείμενον εἴτε καὶ μή." ὥστε ὁ μὲν Ἀναξαγόρας
κοινῶς τὸν λόγον ἔφη κριτήριον εἶναι· οἱ δὲ Πυθα- 92
5 γορικοὶ τὸν λόγον μὲν φασιν, οὐ κοινῶς δέ, τὸν δὲ ἀπὸ
τῶν μαθημάτων περιγινόμενον, καθάπερ ἔλεγε καὶ ὁ Φιλό-
λαος (A 29 Diels), θεωρητικόν τε ὄντα τῆς τῶν ὕλων
φύσεως ἔχειν τινὰ συγγένειαν πρὸς ταύτην, ἐπέι-
περ ὑπὸ τοῦ ὁμοίου τὸ ὁμοιον καταλαμβάνεσθαι
9a πέφυκεν (Empedocl. B 109 Diels):

10 γαίῃ μὲν γὰρ γαῖαν ὁπώπαμεν, ὕδατι δ' ὕδωρ,
αἰθέρι δ' αἰθέρα δῖον, ἀτὰρ πυρὶ πῦρ αἰδήλου,
στοργῆν δὲ στοργῆ, νεῖκος δέ γε νεῖκει λυγροῦ.

92—93 ~ adv. math. I 303.

11/12 σκιογραφία Gen. 14 μὲν τοιαύτης Bekk.: μέντοι αὐ-
τοὶ G: μὲν τῆς αὐτῆς Fabr. 20 τούτων Gen. 22 ἀφανρότητος
Ritter 30 τῶ s ἐνθα Bekk. dubit.: ἔνθεν G 9 ἐπὶ N

93 καὶ ὡς τὸ μὲν φῶς, φησὶν ὁ Ποσειδώνιος τὸν Πλά-
τωνος Τίμαιον ἐξηγούμενος, ὑπὸ τῆς φωτοειδοῦς
δυνάμεως καταλαμβάνεται, ἡ δὲ φωνὴ ὑπὸ τῆς ἀεροει- 15
δοῦς ἀκοῆς, οὕτω καὶ ἡ τῶν ὄλων φύσις ὑπὸ συγ-
γενοῦς ὀφείλει καταλαμβάνεσθαι τοῦ λόγου. ἦν δὲ
ἀρχὴ τῆς τῶν ὄλων ὑποστάσεως ἀριθμὸς· διὸ καὶ ὁ κριτῆς
τῶν πάντων λόγος οὐκ ἀμέτοχος ὢν τῆς τούτου δυνάμεως
94 καλοῖτο ἂν ἀριθμὸς, καὶ τοῦτο ἐμφαίνοντες οἱ Πυθαγο- 20
ρικοὶ ποτὲ μὲν εἰώθασιν λέγειν τὸ

ἀριθμῶ δέ τε πάντ' ἐπέοικεν,

ὅτι δὲ τὸν φυσικώτατον ὀμνύναι ὄρκον οὕτωςί (B 15 Diels),

οὐ μὰ τὸν ἀμετέρα κεφαλᾷ παραδόντα τετρακτύν,
παγὰν ἀενάου φύσεως ριζώματ' ἔχουσαν,

25

τὸν μὲν παραδόντα λέγοντες Πυθαγόραν (τοῦτον γὰρ
ἔθεοποίησαν), τετρακτύν δὲ ἀριθμὸν τινα, ὃς ἐκ τεσσάρων
τῶν πρώτων ἀριθμῶν συγκείμενος τὸν τελειότατον ἀπήρτι-
ζει. ὡς περ τὸν δέκα· ἐν γὰρ καὶ δύο καὶ τρία καὶ τέσ-
σαρα δέκα γίνεται. ἔστι τε οὗτος ὁ ἀριθμὸς πρώτη τε 30
95 τρακτὺς, πηγὴ δὲ ἀενάου φύσεως λέλεκται παρόσον κατ' αὐ- 310
τοὺς ὁ σύμπας κόσμος κατὰ ἀρμονίαν διοικεῖται, ἡ δὲ
ἀρμονία σύστημα ἔστι τριῶν συμφωνιῶν, τῆς τε διὰ τεσ-
σάρων καὶ τῆς διὰ πέντε καὶ τῆς διὰ πασῶν, τούτων δὲ
τῶν τριῶν συμφωνιῶν αἱ ἀναλογίαι ἐν τοῖς προειρημένοις 5
τέσσαρσιν ἀριθμοῖς εὐρίσκονται, ἐν τε τῷ ἑνὶ καὶ τῷ δύο
96 καὶ τῷ τρία καὶ τῷ τέσσαρα. ἦν γὰρ ἡ μὲν διὰ τεσσά-
ρων συμφωνία ἐν ἐπιτρίτῳ λόγῳ κειμένη, ἡ δὲ διὰ πέντε
ἐν ἡμιολίῳ, ἡ δὲ διὰ πασῶν ἐν διπλασίονι. ὅθεν ὁ μὲν
τέσσαρα ἀριθμὸς τοῦ τρία ἐπιτρίτος ὢν, ἐπέπερ ἕξ αὐτοῦ 10

94 ~ adv. math. IV 2—3.

95—98 ~ Hyp. III 166. adv. math. IV 6—9.

15 λαμβάνεσθαι N 26 παγὰν N: πηγὴν LE 5 ἀενάου LA:
ἀενάου NEVBR 28 ἀριθμῶν τινῶν τῶν πρώτων 5 30 ὁ LE:
om. N 5 1 ἀενάου LE: ἀενάου N 5 6 τέσσαρσιν N: τέτ-
ταρσιν E 5: τέτρασιν L ἐν Bekk. dubit.: ἐν G

210

καὶ τοῦ τρίτου μέρους αὐτοῦ συνίσταται. περιέσχηκε τὴν
 διὰ τεσσάρων συμφωνίαν· ὁ δὲ τρία τοῦ δύο ἡμιόλιος 97
 ὢν, ἢ ἐκεῖνόν τε περιέσχηκε καὶ τὸ ἥμισυ αὐτοῦ. ἐμφαίνει
 τὴν διὰ πέντε συμφωνίαν· ὁ δὲ τέσσαρα τοῦ δύο καὶ ὁ
 15 δύο τῆς μονάδος διπλασίον καθεστῶς περιληπτικῶς ἐστὶ
 τῆς διὰ πασῶν. ἐπεὶ οὖν ἡ τετρακτὺς ἀναλογίαν τῶν 98
 λεχθεισῶν συμφωνιῶν ὑποβάλλει. αἱ δὲ συμφωνίαι τῆς
 τελείου ἀρμονίας εἰσὶ συμπληρωτικαί, κατὰ δὲ τὴν τέλειον
 ἀρμονίαν πάντα διοικεῖται, τοῦδε χάριν πηγὴν ἀεράου φύ-
 20 σεως ῥιζώματ' ἔχουσαν εἰρήκασιν αὐτήν. καὶ ἄλλως, ἐπεὶ 99
 κατὰ τοὺς λόγους τῶν τεσσάρων τούτων ἀριθμῶν τὸ τε
 σῶμα καὶ τὸ ἀσώματον νοεῖται, ἐξ ὧν τὰ πάντα (στιγμῆς
 γὰρ ὄνείσης γραμμὴν φαντασιούμεθα, ἣτις ἐστὶ μῆκος
 ἀπλατές, γραμμῆς δὲ ὄνείσης πλάτος ἐποιήσαμεν. ὅπερ
 25 ἐστὶν ἐπιφανεία τις ἀβαθῆς, ἐπιφανείας δὲ ὄνείσης στερεοῦ
 ἐγένετο σῶμα. ἀλλ' ἦν γε ἐπὶ μὲν τῆς στιγμῆς ἡ μονάς 100
 ἀδιαίρετος οὖσα, καθὼς καὶ ἡ στιγμή, ἐπὶ δὲ τῆς γραμμῆς
 ὁ δύο ἀριθμὸς, (ἐπὶ δὲ τῆς ἐπιφανείας ὁ τρία ἀριθμὸς) πο-
 θὲν γάρ (που) πάρεστιν ἡ γραμμὴ, τουτέστιν ἀπὸ σημείου ἐπὶ
 30 σημεῖον καὶ πάλιν ἀπὸ τούτου ἐπὶ ἄλλο σημεῖον· ἐπὶ δὲ τοῦ
 31 στερεοῦ σώματος ὁ τέσσαρα· ἐὰν γὰρ τρισὶ σημείοις τέταρτον
 ἐπαιωρήσωμεν σημεῖον, πυραμὶς γίνεται, ὅπερ δὴ πρῶτόν ἐστι
 στερεοῦ σώματος σχῆμα), κατὰ λόγον οὖν ἡ τετρακτὺς πηγὴ τῆς
 τῶν ὄλων φύσεως ἐστίν. καὶ ἄλλως· πᾶν τὸ καταλαμβάνομε- 101
 5 ρον ἀνθρώπων, φασίν, ἦτοι σῶμά ἐστὶν ἢ ἀσώματον· ἐὰν τε
 δὲ σῶμα ἐὰν τε καὶ ἀσώματον, οὐ χωρὶς τῆς τῶν ἀρι-
 θμῶν ἐννοίας καταλαμβάνεται, τὸ μὲν σῶμα, ἐπεὶ τριχῆ
 διαστατὸν καθεστῶς τὸν τρία ἀριθμὸν ὑπαγορεύει. ἐπεὶ 102

99—100 ~ adv. math. IV 4—5. Hyp. III 154.

102 ~ adv. dogm. III 78.

15 διπλάσιος N 18 τέλειαν N 19 ἀεράου LE: ἀεράου N 5
 24 ἐνοήσαμεν Heintz dubit. 26 ἐγένετο N 28 supplevi post
 Bekkerum cf. praefat. i. f. 29 που add. Bekk. dubit. 3 σχή-
 ματος σῶμα 5 6 σῶμά (ἐστίν) L5, unde Bekk. conl. σῶμα
 (ἢ); ut cf. v. 13 8 τρία Bekk.: τρίτον G (in N oblitteratum)
 ἐπὶ G: ἔτι Bekk. dubit.

δὲ τῶν σωμάτων τὰ μὲν ἐστὶν ἐκ συναπτομένων ὡς πλοῖα
 καὶ ἀλύσεις καὶ πυργόσκοι, τὰ δὲ ἐξ ἠνωμένων, ἅπερ ὑπὸ 10
 μιᾶς ἕξεως συνέχεται, ὡς φυτὰ καὶ ζῶα, τὰ δὲ ἐκ διεστώ-
 των ὡς χοροὶ καὶ στρατιαὶ καὶ ποιῆμαι. — ἀλλ' εἴαν τε ἐκ
 συναπτομένων εἴαν τε ἐξ ἠνωμένων εἴαν τε ἐκ διεστώ-
 103 των, ἀριθμοὺς ἔχει παρόσον ἐκ πλειόνων συνέστηκεν. ἔτι
 τῶν σωμάτων τὰ μὲν ἐν ἀπλαῖς κεῖται ποιότησι τὰ δὲ ἐν 15
 ἀθρόαις, καθάπερ τὸ μῆλον· καὶ γὰρ ποιὸν ἔχει χρῶμα
 πρὸς ὄρασιν καὶ χυλὸν πρὸς γεῦσιν καὶ ὀσμὴν πρὸς ὄσφρη-
 σιν καὶ λειότητα πρὸς ἀφήν· ἢ δὴ τῆς τῶν ἀριθμῶν ἐστὶ
 104 φύσεως. ὁ δ' αὐτὸς καὶ ἐπὶ τῶν ἀσωμάτων ἐστὶ λόγος,
 εἶγε καὶ χρόνος ἀσώματος ὢν ἀριθμῶ λαμβάνεται, ὡς ἐστὶ 20
 συμφανὲς ἀπὸ ἐνιαυτῶν τε καὶ μηνῶν καὶ ἡμερῶν καὶ
 ὥρων. ὡσαύτως δὲ καὶ ἡ στιγμή καὶ γραμμὴ καὶ ἐπιφά-
 ρεια, καὶ τὰλλα περὶ ὧν καὶ μικρῶ πρότερον διελέχθημεν,
 105 ἀνάγοντες καὶ τὰς τούτων νοήσεις εἰς ἀριθμούς. συνά-
 δεῖν δὲ τοῖς εἰρημένοις φασὶ καὶ τὰ κατὰ τὸν βίον, ἔτι δὲ 26
 τὰ κατὰ τὰς τέχνας πράγματα. ὅ τε γὰρ βίος ἕκα-
 στον κρίνει κριτηρίοις ἅπερ ἐστὶν ἀριθμοῦ μέτρα. εἴαν
 γοῦν ἀνέλωμεν τὸν ἀριθμὸν, ἀναιρεθήσεται (μὲν) πῆχυς
 ἐκ θνεῖν ἡμιπηχείων καὶ παλαιστῶν ἕξ καὶ δακτύλων εἰκοσι-
 τεσσάρων συγκείμενος, ἀναιρεθήσεται δὲ μέδιμνος καὶ 30
 τάλαντον καὶ τὰ λοιπὰ τῶν κριτηρίων· ταῦτα γὰρ πάντα
 106 ἐκ πλειόνων συνεστώτα εὐθύς ἀριθμοῦ ἐστὶν εἶδη. ὅθεν 312
 καὶ τὰ λοιπὰ τούτω συνέχεται, δάνεια μαρτυρίαι ψῆφοι
 συγγραφαὶ χρόνοι περίοδοι. καὶ καθόλου τῶν ἀμηγάνων
 ἐστὶν εὐρεῖν τι κατὰ τὸν βίον ἀμοιροῦν τούτου. πᾶσά γε

104 cf. Hyp. III 153.

18 post συναπτομένων Bekk. suppl. ἦ; at cf. v. 6 et Kochalsky
 l. l. p. 36 16 ποιὸν NE: ποιότητα L: ποικίλον 5 19 αὐτός (τε)
 καὶ L: αὐτός (γε) καὶ Kayser 20 ὢν scr.: τῶ G 23 πρό-
 τερον NLE: πρόσθεν 5 (quod defend. Kochalsky l. l. p. 36 sq.)
 διελέχθημεν NLE: διελέχθημεν 5 24 ἀνάγοντες Heintz: συ-
 νάγοντες G 25 καὶ τὰ — 26 τὰ om. N rel. spat. circ. 23 littera-
 rum 26 τὰ LE: (καὶ) τὰ 5 ὃ τε γὰρ βίος 5 | om. N rel spat.
 circ. 11 litt. 28 μὲν add. Bekk. 31 ταῦτα γὰρ πάντα N 5:
 πάντα γὰρ ταῦτα LE 1 εἶδη ἐστὶν N 2 τούτω NE: τούτων L 5

212

6 μὴν τέχνη οὐ χωρὶς ἀναλογίας συνέστη, ἀναλογία δ' ἐν
 ἀριθμῶ κεῖται· πᾶσα ἄρα τέχνη δι' ἀριθμοῦ συνέστη.
 Ῥόδιοι γοῦν, ὡς φασίν, ἐπέθοντο Χάρητος τοῦ ἀρχιτέκτο 107
 νος πόσον δαπανηθήσεται χοῆμα προς κατασκευὴν τοῦ
 κολοσσοῦ. ὄρισαντος δὲ αὐτοῦ τι, πάλιν ἐπηρώτων πόσον
 10 δέ, εἰ θέλοιεν διπλάσιον κατὰ μέγεθος αὐτὸν κατασκευά-
 σαι. τοῦ δὲ τὸ διπλάσιον αἰτήσαντος οἱ μὲν ἔδοσαν, ἡ δ'
 εἰς τὰς ἀρχὰς καὶ τὰ προκεντήματα δαπανήσας τὸ δοθὲν
 ἑαυτὸν ἀνεῖλεν. θανόντος δὲ αὐτοῦ συνείδον οἱ τεχνῖται 108
 ὡς οὐ διπλάσιον ἐχρῆν ἀλλ' ὀκταπλάσιον αἰτῆσαι· οὐ γὰρ
 15 μῆκος μόνον ἀλλὰ καὶ πᾶσαν διάστασιν ὄφειλε μεγαθυ-
 ποιεῖν τοῦ δημιουργήματος. ὥστε ἀναλογία τις ἔστιν ἐν
 πλαστικῇ, ὁμοίως δὲ καὶ ἐν ζωγραφίᾳ, δι' ἣν ὁμοιότης
 κατ' ἀπαραλλαξίαν κατορθοῦται. κοινῶ τε λόγῳ πᾶσα 109
 τέχνη ἐστὶ σύστημα ἐκ καταλήψεων (Stoic. fr. I 73
 20 Arg.), τὸ δὲ σύστημα ἀριθμός. τοίνυν ὑγιὲς τὸ

ἀριθμῶ δέ τε πάντ' ἐπέοικεν,

τουτέστι τῶ κλίνοντι λόγῳ καὶ ὁμοιογενεῖ τοῖς τὰ πάντα
 συννεστακόσιν ἀριθμοῖς.

Ταῦτα μὲν οἱ Πυθαγορικοί· Ξενοφάνης δὲ κατὰ τοῖς 110
 25 ὡς ἑτέρως αὐτὸν ἐξηγουμένους, ὅταν λέγῃ (B 34 Diels)

καὶ τὸ μὲν οὖν σαφές οὔ τις ἀνὴρ ἴδεν, οὐδέ τις ἔσται
 εἰδὼς ἀμφὶ θεῶν τε καὶ ἄσσα λέγω περὶ πάντων·
 εἰ γὰρ καὶ τὰ μάλιστα τύχοι τετελεσμένον εἰπόν,
 αὐτὸς ὅμως οὐκ οἶδε, δόκος δ' ἐπὶ πᾶσι τέτυκται.

30 φαίνεται μὴ πᾶσαν κατάληψιν ἀναιρεῖν ἀλλὰ τὴν ἐπιστη-
 μονικὴν καὶ ἀδιάπτωτον, ἀπολείπειν δὲ τὴν δοξαστήν·
 313 τοῦτο γὰρ ἐμφαίνει τὸ "δόκος δ' ἐπὶ πᾶσι τέτυκται".
 ὥστε κριτήριον γίνεσθαι κατὰ τοῦτον τὸν δοξαστὸν λόγον,
 τουτέστι τὸν τοῦ εἰκότος ἀλλὰ μὴ τὸν τοῦ παγίου ἐχόμε-
 νον. ὁ δὲ γνώριμος αὐτοῦ Παρμενίδης τοῦ μὲν δοξαστοῦ 111

10 δέ om. N κατὰ <τὸ> μέγ. N 14 ὀκταπλάσιον NLE:
 ἑκατονταπλάσιον S 17 ὁμοιότης LE (cf. Kochalsky l. l. p. 60):
 ὁμοιότητος N: ὁμοιότητα S 22 τῶ om. S 27 εἰδὼς om. N
 29 αὐτὸς δ' ὅμως S 31 <τε> καὶ S ἀπολείπεται S

λογου κατέγνω, φημί δὲ τοῦ ἀσθενεῖς ἔχοντος ὑπολήψεις, 5
 τὸν δ' ἐπιστημονικόν, τούτῳσι τὸν ἀδιάπτωτον, ὑπέθετο 6α
 κοιτήριον, ἀποστάς καὶ αὐτὸς τῆς τῶν αἰσθήσεων πίστεως.
 ἐναρχόμενος γοῦν τοῦ Περὶ φύσεως (B 1 Diels) γράφει
 τοῦτον τὸν τρόπον:

ἵπποι ταί με φέρουσιν, ὅσον τ' ἐπὶ θυμὸς ἱκάνοι,
 πέμποι, ἐπεὶ μ' ἐς ὁδὸν βῆσαν πολύφημον ἄγουσαι 10
 δαίμονος, ἢ κατὰ πάντ' ἄστη φέρει εἰδότα φῶτα·
 τῇ φερόμεν' τῇ γὰρ με πολύφραστοι φέρων ἵπποι
 ἄρμα τιταίνουσαι, κοῦραι δ' ὁδὸν ἠγεμόνευον.

ἄξων δ' ἐν χροίῃσιν ἴ(ει) σύριγγος αὐτήν
 αἰθόμενος (δοιοῖς γὰρ ἐπέιγετο δινωτοῖσιν 15
 κύκλοις ἀμφοτέρωθεν), ὅτε σπεροχόιατο πέμπειν
 Ἡλιάδες κοῦραι, προλιποῦσαι δώματα Νυκτός,
 εἰς φῶς, ὡσαύτως κρᾶτων ἄπο χερσὶ καλύπτρας.

ἔνθα πύλαι Νυκτός τε καὶ Ἡματός εἰσι κελεύθων,
 καὶ σφας ὑπέρθυρον ἀμφὶς ἔχει καὶ λάινος οὐδός· 20
 αὐταὶ δ' αἰθήρῃαι πληνται μεγάλοισι θυρέτροις·
 τῶν δὲ Δίκη πολυποίνος ἔχει κληῖδας ἀμοιβούς.

τὴν δὴ περιφάμεναι κοῦραι μαλακοῖσι λόγοισιν
 πείσαν ἐπιφραδέως, ὡς σφιν βαλανωτὸν ὄχηα
 ἀπτερώως ὅσειε πυλέων ἄπο. ταί δὲ θυρέτρων 25
 χάσμ' ἀχανές ποίησαν ἀναπτάμεναι, πολυχάλκους
 ἄξοντας ἐν σύριγγιν ἀμοιβαδὸν εἰλίξασαι,

5 λόγου LE5: τούτον N δὴ 5 6 αὐτὸς add. Heintz coll.
 p. 215, 14 8 τοῦτον τὸν τρ. N: τὸν τρ. τοῦτον LE5 9 φέρου-
 σαι N ταί LE: θ' αἰ N: τς 5 ὅσον 5 θυμὸν E 10 πέμπ-
 τον NAB ἔησαν L 11 δαίμονες Stein πάντ' ἄστη N: πάν-
 τᾶτη L: πάντα τῇ E5: πάντα (τα)τῇ L. B. Barnett: πάντ' αὐτῇ
 G. Hermann, qui καὶ pro κατὰ scribens vertit: quae eadem
 quomvis sapientem virum ducit 14 χροίῃσιν ἴει Diels: χροί-
 ῃσιν N: χροίῃσιν LE5: χροίῃσιν ἴει Karsten 15 αἰθόμενος L5:
 αἰθόμενος N: αἰθόμενοι E ἐπῆγετο 5 16 κύκλοισιν N 17 δεύ-
 ρατα E 18 φῶς N κρᾶτων Karsten: κρατερῶν G 21 αἰθέ-
 ρια Gen. πληνται LE5: πλην θ' αἰ N 22 Δίκη Gen.: δίκη G
 25 ἀπτερώως N ταί N et Gen.! θυρέτροις N 26 ἐποίησαν 5

214

γόνυφοις καὶ περόνησιν ἀρηρότε· τῇ ὅα δι' αὐτέων
 ἰθὺς ἔχον κοῦραι κατ' ἀμαξιτὸν ἄρμα καὶ ἵππους.

καὶ με θεὰ πρόφρων ὑπεδέξατο, χεῖρα δὲ χειρὶ
 6 δεξιτερῆν ἔλεν, ὧδε δ' ἔπος φάτο καὶ με προσηΐδασ·
 ὦ κοῦρ' ἀθανάτοισι συνάορος ἠνιόχοισιν,
 ἵπποις ταί σε φέρουσιν ἰκάνων ἡμέτερον δῶ,
 χαῖρ', ἐπεὶ οὔτι σε μοῖρα κακῇ προῖπερτε γέσσεται
 τήνδ' ὁδὸν (ἧ γὰρ ἀπ' ἀνθρώπων ἐκτός πάτου ἐστίν·
 10 ἀλλὰ θέμις τε δίκη τε. χρεῶ δέ σε πάντα πύθασθαι
 ἡμὲν Ἀληθείης εὐπειθέος ἀτρεμέσ ἦτορ
 ἠδὲ βροτῶν δόξας, ταῖς οὐκ ἐνὶ πίστις ἀληθείης.

ἀλλὰ σὺ τῆσδ' ἀφ' ὁδοῦ διζήσιος εἶργε νόημα,
 μηδέ σ' ἔθος πολύπειρον ὁδὸν κάτα τήνδε βιάσθω
 15 νωμῶν ἄσκοπον ὄρμα καὶ ἠχῆεσαν ἀκοῆν
 καὶ γλώσσαν, κρῖναι δὲ λόγῳ πολύπειρον ἔλεγχον
 ἐξ ἐμέθεν βηθέντα. μόνος δ' ἔτι θυμῶς ὁδοῖο
 λείπεται.

ἐν τούτοις γὰρ ὁ Παρμενίδης ἵππους μὲν φησὶν αὐτὸν φέ- 112
 20 ρεῖν τὰς ἀλόγους τῆς ψυχῆς ὁρμάς τε καὶ ὁρέξεις, κατὰ
 δὲ τὴν πολύφημον ὁδὸν τοῦ δαίμονος πορεύεσθαι τὴν
 κατὰ τὸν φιλόσοφον λόγον θεωρίαν, ὃς λόγος προπομποῦ
 δαίμονος τρόπον ἐπὶ τὴν ἀπάντων ὁδηγεῖ γινώσιν. κοῦρας
 δ' αὐτοῦ προάγειν τὰς αἰσθήσεις, ὧν τὰς μὲν ἀκοὰς αἰνίτ-
 25 τεται ἐν τῷ λέγειν "δοιοῖς γὰρ ἐπείγετο δινοτοιοῖσι κύκλοις",

2 περόνησιν ε ἀρηρότε Bergk: ἀρηρότα G: ἀρηρότας
 Scaliger τῇ G: ἧ G. Hermann αὐτέων N: αὐτῶν LE ε
 6 ἀθανάτοισι LE ε: ἀθανάτουςι (sic) N: ἀθανάτησι Brandis
 συνάορος G: συνήορος Brandis 7 ἵπποις E ε: ἵπποι NL ταί
 NLE: τε ε: θ' αἶ G. Hermann 8 οὔτοι ε 10 χρεῶ —
 12 ἀληθείης exst. quoque apud Simpl. cael. 557, 20 duobus ver-
 sibus additis 11 ἀτρεμέσ Bekk. cum Simpl. (cf. p. 215, δ):
 ἀτρεκέσ LE ε (quod tuetur Kochalsky l. l. p. 61: ἀτρεκέσ N
 12 δόξας NE: δόξαι L ε 13 διζήσιος N 14 ἠχῆεσαν LE
 ἀκοῆν N ε 15 καὶ γλώσσαν om. ε κρῖναι Fabr.: κρῖνε G
 πολύπειρον G cf. p. 215, 12: πολύδηρον Diog. Laert. IX 22
 17 δ' ἔτι N: δέ τι LE: δέ τοι ε 22 ὃς N: ὡς LE ε προ-
 πόμπος I 25 ἐπείγετο LE: ἠπείγετο N: ἐπήγετο ε

113 τουτέστι τοῖς τῶν ὠτῶν, τὴν φωνὴν δι' ὧν καταδέχονται,
 τὰς δὲ ὁράσεις Ἡλιάδας κούρας κέκληκε, δόματα μὲν
 Λυκτὸς ἀπολιπούσας, "ἐς φάος (δὲ) ὠσαμένας" διὰ τὸ μὴ χω- 215
 ρὶς φωτὸς γίνεσθαι τὴν χρῆσιν αὐτῶν. ἐπὶ δὲ τὴν "πολύ-
 ποιον" ἔλθειν Δίκην καὶ ἔχουσαν "κληίδας ἀμοιβούς", τὴν
 114 διανοίαν ἀσφαλεῖς ἔχουσαν τὰς τῶν πραγμάτων καταλή-
 ψεις. ἤτις αὐτὸν ὑποδεξαμένη ἐπαγγέλλεται δύο ταῦτα
 διδάξειν, "ἡμῖν Ἀληθείης εὐπειθέος ἀτρεμεῖς ἦτορ", ὅπερ 5
 ἐστὶ τὸ τῆς ἐπιστήμης ἀμετακίνητον βῆμα, ἕτερον δὲ "βρο-
 τῶν δόξας, ταῖς οὐκ ἐν πίστι ἀληθείης", τουτέστι τὸ ἐν
 δόξῃ κείμενον πᾶν, ὅτι ἦν ἀβέβαιον. καὶ ἐπὶ τέλει προσ-
 διασαφεῖ τὸ μὴ δεῖν ταῖς αἰσθήσεσι προσέχειν ἀλλὰ τῷ
 λόγῳ μὴ γὰρ σε, φησὶν, "ἔθος πολύπειρον ὁδὸν κάτα 10
 τήνδε βιάσθω τομῶν ἀσκοπον ὄμμα καὶ ἠχῆσσαν ἀκουὴν
 καὶ γλῶσσαν, κρίναι δὲ λόγῳ πολύπειρον ἔλεγχον ἐξ ἐμέθεν
 ῥηθέντα".

Ἄλλ' οὗτος μὲν καὶ αὐτός, ὡς ἐκ τῶν εἰρημένων συμ-
 φανές, τὸν ἐπιστημονικὸν λόγον κανόνα τῆς ἐν τοῖς οὖσιν 15
 ἀληθείας ἀναγορεύσας ἀπέστη τῆς τῶν αἰσθήσεων ἐπιστά-
 115 σεως. Ἐμπεδοκλῆς δὲ ὁ Ἀκραγαντῖνος κατὰ μὲν τοὺς
 ἀπλούστερον δοκοῦντας αὐτὸν ἐξηγεῖσθαι ἕξ κριτήρια τῆς
 ἀληθείας παραδίδωσιν. δύο γὰρ δραστηρίους τῶν
 ὄλων ἀρχὰς ὑποθέμενος, φιλίαν καὶ νεῖκος, ἄμα τε 20
 τῶν τεσσάρων μνησθεῖς ὡς ὑλικῶν, γῆς τε καὶ ὕδα-
 τος καὶ ἀέρος καὶ πυρός, πάντων ταῦτα ἔφη κριτή-
 116 ρια τυγχάνειν. παλαιὰ γὰρ τις, ὡς προεῖπον, ἄνωθεν παρὰ
 τοῖς φυσικοῖς κυλλεται δόξα περὶ τοῦ τὰ ὅμοια τῶν ὁμοίων
 εἶναι γνωριστικά· καὶ ταύτης ἔδοξε μὲν καὶ Δημόκριτος 25
 κεκομικῆναι τὴν παραμυθίαν, ἔδοξε δὲ καὶ Πλάτων αὐτῆς
 117 ἐν τῷ Τιμαίῳ παρεψανκῆναι. ἀλλ' ὁ μὲν Δημόκριτος
 (B 164 Diels) ἐπὶ τε τῶν ἐμψύχων καὶ ἀψύχων ἴστησι τὸν
 λόγον. καὶ γὰρ ζῶα, φησὶν, ὁμογενέσι ζώοις συνα-

28 ἀπολειπούσας L (in N discerni iam non potest) δὲ add.
 Bekk. 1 κρίσιν Gen. 5 ἀτρεμεῖς NLE: ἀτρεκέες 5 11 ἀκοὴν NA
 12 κρίναι Gen.: κρίνε G 16 αἰσθητῶν 5 16/17 πίστεως Heintz
 dubit. 22 πάντων N: πλάσας LE: πάσας Fabr. ταῦτα G:
 ταύτας Fabr. 28 τὴν παραμυθίαν N: τὰς παραμυθίας LEs

315
 30 γελάζεται, ὡς περιστεραὶ περιστεραῖς καὶ γέρανοι
 30a γεράνοις, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἀλόγων· ὡσαύτως δὲ
 καὶ ἐπὶ τῶν ἀψύχων, καθάπερ ὄραν πάρεστιν ἐπὶ τε
 τῶν κοσκινευομένων σπερμάτων καὶ ἐπὶ τῶν παρὰ
 210 ταῖς κυματογαῖς ψηφίδων· ὅπου μὲν γὰρ κατα τὸν
 τοῦ κοσκίνου δῖνον διακριτικῶς φακοὶ μετὰ φακῶν
 τάσσονται καὶ κριθαὶ μετὰ κριθῶν καὶ πυροὶ μετὰ
 πυρῶν, ὅπου δὲ κατὰ τὴν τοῦ κύματος κίνησιν αἱ 118
 5 μὲν ἐπιμήκεις ψηφίδες εἰς τὸν αὐτὸν τόπον ταῖς
 ἐπιμήκεσιν ὠθοῦνται, αἱ δὲ περιφερεῖς ταῖς περι-
 φερέσιν, ὡς ἂν συναγωγόν τι ἐχούσης τῶν πραγμά-
 των τῆς ἐν τούτοις ὁμοιότητος. ἀλλ' ὁ μὲν Δημόκριτος
 οὕτως, Πλάτων δὲ ἐν τῷ Τιμαίῳ (45 B) πρὸς παράστασιν 119
 10 τοῦ ἀσώματος εἶναι τὴν ψυχὴν τῷ αὐτῷ γένει τῆς ἀποδείξεως
 κέχρηται. εἰ γὰρ ἡ μὲν ὕρασις, φησί, φωτὸς ἀντιλαμβανομένη
 εὐθύς ἐστὶ φωτοειδής, ἡ δὲ ἀκοὴ ἀέρα πεπληγμένον κρίνουσα.
 ὅπερ ἐστὶ τὴν φωνήν, εὐθύς ἀεροειδής θεωρεῖται, ἡ δὲ ὄσφρη-
 σις ἀτμοὺς γνωρίζουσα πάντως ἐστὶν ἀτμοειδής καὶ ἡ γεῦσις
 15 χυλοὺς χυλοειδής, κατ' ἀνάγκην καὶ ἡ ψυχὴ τὰς ἀσώματος
 ιδέας λαμβάνουσα, καθάπερ τὰς ἐν ἀριθμοῖς καὶ τὰς ἐν
 τοῖς πέρασι τῶν σωμάτων, γίνεται τις ἀσώματος, τοιαύτης 120
 δ' οὐσης παρὰ τοῖς προγενεστέροις δόξης, ἔοικε καὶ ὁ
 Ἐμπεδοκλῆς ταύτη συμπεριφέρεσθαι, ἕξ τε οὐσῶν τῶν τὰ
 20 πάντα συνεστακτιῶν ἀρχῶν λέγειν ἰσάριθμα ταύταις ὑπάρ-
 χειν τὰ κριτήρια, δι' ὧν γέγραφε (B 109 Diels)

γαίη μὲν γὰρ γαῖαν ὀπώπαμεν, ὕδατι δ' ὕδωρ, 121
 αἰθέρι δ' αἰθέρα δῖον, αἰῶρ πυρὶ πῦρ αἰδηλον,
 στοργὴν δὲ στοργῆ, νεῖκος δὲ τε νεῖκει λυγρῶ.

25 ἐμφαίνων ὡς γῆν μὲν καταλαμβανόμεθα μετουσίᾳ γῆς,
 ὕδωρ δὲ κατὰ μετοχὴν ὕδατος, ἀέρα δὲ μετουσίᾳ τοῦ

35/31 ἀλόγων <ὡσαύτως>· ὡσαύτως Koch. coll. p. 235, 31.
 249, 29 e. a. ὡσαύτως· <ὡς> Diels malim <ὁμοίως>· ὡσαύτως
 1 κυματογαῖς NV: κυματογαῖς AB 8 ἀλλ' — 9 οὕτως om. 5
 14 γεῦσις <δὲ> N 15 χυλοὺς om. L χυλοειδεῖς N 5 (exc. A)
 16 ἐν <τοῖς> ἀριθμ. 5 τὰς ἐν alt. om. 5 28 δῖον 5: δῖαν NLE
 24 δὲ <τε> στοργῆ 5

111 ἀφ' ὧν, καὶ ἐπὶ τυχὸς τὸ ἀπαιτοῦν. ἄλλοι δὲ ἦσαν οἱ λέ-
γοντες κατὰ τὸν Ἐμπεδοκλέα κριτήριον εἶναι τῆς ἀλη-
θείας οὐ τὰς αἰσθήσεις ἀλλὰ τὸν ὀρθὸν λόγον, τοῦ δὲ ὀρθοῦ
λόγου τὸν μὲν τινὰ θεῖον ὑπάρχειν τὸν δὲ ἀνθρώπινον 30
ὄν τὸν μὲν θεῖον ἀξιοιστόν εἶναι, τὸν δὲ ἀνθρώπινον
123 ἔξοιστόν. λέγει δὲ περὶ μὲν τοῦ μὴ ἐν ταῖς αἰσθήσεσι τὴν 217
κρίσιν ἀληθοῦς ὑπάρχειν οὕτως (B 2 Diels).

στεινωτοὶ μὲν γὰρ παλάμαι κατὰ γυνῖα κέχυνται,
τολλὰ δὲ δειλ' ἔμπαια, τὰ τ' ἀμβλύνοῦσι μερίμνας.
παῦρον δὲ ζωῆς ἰδίου μέρος ἀθρήσαντες 5
ἠχύμοροι καρποῖο δίκην ἀρθέντες ἀπέπταν
αὐτὰ μῆτιν πεισθέτες, ὅτω προσέκνησεν ἕκαστος
παῖτασ' εἰαινομεῖσι, τὸ δ' ὅλον <πᾶς> εὐχεται εὐρεῖν.
ἔτιω, εὐτ' ἐπιθεροτὰ τὰδ' ἀνδράσιν οὐτ' ἐπακουστά
οὔτε νόω περιληπτά. 10

124 περὶ δὲ τοῦ μὴ εἰς τὸ παιτελὲς ἀληπτον εἶναι τὴν ἀλή-
θειαν, αἰετ' ἐπ' ὅσον ἔκρεῖται ὁ ἀνθρώπινος λόγος ληπιτὴν
ὑπάρχειν, διασαφεῖ τοῖς προκειμένοις ἐπιφέρων

οὐ <δ'> οὖν ἐπεὶ ὦδ' ἐλιάσθης,
πεύσαι, οὐ πλέον ἢ βροτεῖη μῆτις ὄρωρεν. 15

καὶ διὰ τῶν ἐξῆς ἐπιπλήξας τοῖς πλέον ἐπαγγελλομένοις
γινώσκειν παρίστησιν, ὅτι τὸ δι' ἐκάστης αἰσθήσεως λαμ-
βανόμενον πιστόν ἐστι, τοῦ λόγου τούτων ἐπιστατοῦντος,
καίπερ πρότερον καταδραμὸν τῆς ἀπ' αὐτῶν πίστεως.
125 φησὶ γὰρ (B 4 Diels) 20

ἀλλὰ θεοὶ τῶν μὲν μανίην ἀποτρέψατε γλώσσης,
ἐξ δ' ὄσων στομάτων καθαρὴν ὀχετεύσατε πηγὴν.

31 τὸ μὲν NL 2 οὗτος N 4 δειλ' ἔμπαια Emperius: δει-
λεμπια G 5 ζωῆς ἰδίου Diels: ζωῆσι βίου G: ζωῆς ἀβίου Sea-
liger: ἐν ζωῆσι βίου Wyttenbach ἀθρήσαντες Scaliger: ἀθρή-
σαιτος LEABR: ἀθροίσαντος NV 8 δ' ὅλον <πᾶς> Bergk:
δὲ δίου G: δὲ λῶιον Scaliger 10 νόω Gen.: νόω G 11 εἶναι
αὐτὸ εἰς 5 14 δ' add. Bergk 15 πύσαι N πλέον ἢ Diels:
πλείον γε G: πλέον ἢ γε Bergk 21 ἀποτρέψατε Stephanus:
ἀπετρέψατε G 22 καθαρὰν 5 ὀχετεύσατε Stephanus: ὠχετέ-
σατε N: ἐχεύσατε E: ὀχεύσατε L5

217 καὶ σέ, πολυμνήστη λευκώλενε παρθένε Μοῖσα.
 ἄντομαι, ὧν θέμις ἐστὶν ἐφημερίοισιν ἄκουσαι.
 25 πέμπε παρ' Εὐσεβίης ἑλάονσ' ἐνήμερον ἄρουα·
 μηδέ σέ γ' εὐδόξοιο βιήσεται ἄντικα τιμῆς
 218 πρὸς θνατῶν ἀνελέσθαι ἐφ' ᾧ θ' ἡσίοης πλέον εἶπει.
 θάρσει καὶ τότε δὴ σοφίης ἐπ' ἄκροισι θοάσαι.
 ἀλλ' ἄγ' ἄθρει πάσῃ παιάμῃ, πῆ δῆλον ἕκαστον.
 μήτε τιν' ὄψιν ἔχων πίστει πλέον ἢ κατ' ἀκοὴν
 5 ἢ ἀκοὴν ἐρίδουπον ὑπὲρ τρανώματα γλώσσης,
 μήτε τι τῶν ἄλλων, ὅπόσῃ πόρος ἐστὶ νοῆσαι.
 γυίων πίστιν ἔρυκε, νόει θ' ἢ δῆλον ἕκαστον.

Τοιαῦτα μὲν καὶ ὁ Ἐμπεδοκλῆς· ὁ δὲ Ἡράκλειτος (A 16 Diels) 126
 10 πρὸς τὴν τῆς ἀληθείας γυῶσιν, αἰσθήσει τε καὶ λόγῳ, τοῦτων
 τὴν <μὲν> αἰσθησὶν παραπλησίως τοῖς προειρημένοις φυσικοῖς
 ἀπιστον εἶναι γενόμενον, τὸν δὲ λόγον ὑποτίθεται κρι-
 τήριον. ἀλλὰ τὴν μὲν αἰσθησὶν ἐλέγχει λέγων κατὰ λέξιν
 "κακοὶ μάρτυρες ἀνθρώποισιν ὀφθαλμοὶ καὶ ὄτα
 15 βαρβάρους ψυχὰς ἔχόντων", ὅπερ ἴσον ἦν τῶ βαρβάρων
 ἐστὶ ψυχῶν ταῖς ἀλόγοις αἰσθήσεσι πιστεύειν. τὸν δὲ λόγον 127
 κριτὴν τῆς ἀληθείας ἀποφαίνεται οὐ τὸν ὅποιονδήποτε, ἀλλὰ
 τὸν κοινὸν καὶ θεῖον. τίς δ' ἐστὶν οὗτος, συντόμως ὑπο-
 δεικτέον. ἀρέσκει γὰρ τῷ φυσικῷ τὸ περιέχον ἡμᾶς λο-
 20 γικὸν τε ὄν καὶ φρενῆρες. ἐμφαίνει δὲ τὸ τοιοῦτο πολὺ 128
 πρόσθεν Ὅμηρος (σ 163) εἰπὼν·

τοῖος γὰρ νόος ἐστὶν ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
 οἷον ἐπ' ἡμαρ ἄγῃσι πατῆρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.

καὶ Ἀρχίλοχος δὲ φησι τοὺς ἀνθρώπους τοιαῦτα φρονεῖν
 25 (fr. 70 Bergk) ὅποιον Ζεὺς ἐφ' ἡμέρην ἄγει.

21 ἐφημερίοισιν N (sic), verum iam invenit Stephanus: ἐφη-
 μέροισιν LE 5 1 ἐφ' ᾧ θ' ἡσίοης Clem. Strom. V 60: ἐφω-
 θεσίης G 2 θοάσαι Fabr.: θοάσει G 3 ἀλλ' ἄγ' ἄθρει πάσῃ
 Bergk: ἀλλὰ γὰρ ἄθρει πᾶς G 4 τιν' G: τι Bergk ὄψει Ellis
 πίστει G: πιστήν Bergk: πίστιν Ellis 5 γλώσσης 5 7 θ' G:
 δ' Karsten 11 μὲν add Bekk. 15 τῶ Bekk.: τῶν G 20 πολὺ G:
 πολλῶ, Kochalsky

εἴρηται δὲ καὶ τῷ Εὐριπίδῃ (Troad. 885) τὸ αὐτό·

ὅστις <ποι> εἴ σὺ δυστόπαστος εἰσιδεῖν

219

Ζεὺς, εἴτ' ἀνάγκη φύσεος εἶτε τοῦς βροτῶν,

ἐπευξάμην σε.

- 129 τοῦτον οὖν τὸν θεῖον λόγον καθ' Ἡράκλειτον δι' ἀνα-
πνοῆς σπάσαντες νοεροὶ γινόμεθα, καὶ ἐν μὲν ὕπνοις λη- 5
θαῖοι, κατὰ δὲ ἔγερσιν πάλιν ἔμφρονες. ἐν γὰρ τοῖς ὕπνοις
μυσάτων τῶν αἰσθητικῶν πόρων χωρίζεται τῆς πρὸς τὸ
περιέχον συμφύτας ὁ ἐν ἡμῖν τοῦς, μόνης τῆς κατὰ ἀνα-
πνοῆν προσφύσεως σωζομένης οἰονεῖ τινος ῥίξης, χωρι-
σθεῖς τε ἀποβάλλει ἢ πρότερον εἶχε μνημονικὴν δύνα- 10
130 μιν· ἐν δὲ ἐρηγόρσει πάλιν διὰ τῶν αἰσθητικῶν πόρων
ὡς περ διὰ τινῶν θυρίδων προκίψας καὶ τῷ περιέχοντι
συμβάλων λογικὴν ἐνδύεται δύναμιν. ὕπερ οὖν τρόπον
οἱ ἀνθρώποι πλησιάζαντες τῷ πυρὶ κατ' ἀλλοίωσιν διάπυ-
ροὶ γίνονται, χωρισθέντες δὲ σβέννυνται, οὕτω καὶ ἡ ἐπι- 15
ξιωθεῖσα τοῖς ἡμετέροις σώμασιν ἀπὸ τοῦ περιέχοντος
μοῖρα κατὰ μὲν τὸν χωρισμὸν σχεδὸν ἄλογος γίνεται, κατὰ
δὲ τὴν διὰ τῶν πλείστων πόρων σύμφυσιν ὁμοιοειδῆς τῷ
131 ὄλω καθίσταται. τοῦτον δὴ τὸν κοινὸν λόγον καὶ θεῖον,
καὶ οὗ κατὰ μετοχὴν γινόμεθα λογικὸί, κριτήριον ἀληθείας 20
φησὶν ὁ Ἡράκλειτος. ὅθεν τὸ μὲν κοινῇ πᾶσι φαινόμε-
νον, τοῦτ' εἶναι πιστόν (τῷ κοινῷ γὰρ καὶ θεῖῳ λόγῳ λαμ-
βάνεται), τὸ δὲ τιμὴ μόνῳ προσπίπτει ἄπιστον ὑπάρχειν
132 διὰ τὴν ἐναντίαν αἴτιαν. ἐναρχόμενος γοῦν τῶν Περὶ φύ-
σεως (B1 Diels) ὁ προειρημένος ἀνὴρ, καὶ τρόπον τινὰ δεικνύς 25
τὸ περιέχον, φησὶ· “λόγου τοῦδε ἔόντος ἀξύνετοι γί-
νονται ἄνθρωποι, καὶ πρόσθεν ἢ ἀκοῦσαι, καὶ ἀκού-
σαντες τὸ πρῶτον· γινομένων γὰρ κατὰ τὸν λόγον

1 ποί' add. Fabr. ex Euripide 2 φύσεως G 4 οὖν NE 5:
δὴ L 10 ἀποβάλλειν 5 11 ἐρηγόρσει N: ἐρηγορόσι LE 5
12 προκίψας LE 13 οὖν om. 5 17 κατὰ δὲ — 18 σύμφυσιν N
in margine, ubi evanuit 19 ὄλω G: λόγῳ Nauck 24 γοῦν
Kayser coll. p. 202, 27, 213, 8: οὖν G 26 ὄντος 5 <ἀεὶ> ἀξύν.
Aristot. Rhet. p. 1407b 17, Hippol. IX 9 26/27 γίνονται N et
Hippol.: γίνονται LE 5 28 γὰρ <πάντων> Hippol. IX 9

219 τόνδε ἀπείροισιν εἰοίκασι, πειρώμενοι ἐπίων καὶ ἐπὶ
 220 γων τοιούτων, ὁκόλων ἐγὼ διηγεῦμαι, κατὰ φύσιν
 διαιρέων ἕκαστον καὶ φράζων ὅπως ἔχει. τοὺς δὲ ἄλ-
 λους ἀνθρώπους λανθάνει ὅσοσα ἐγεσθέντες ποι-
 οῦσιν, ὅπως περ ὅσοσα εὐδοντες ἐπιλανθάνονται."
 221 διὰ τούτων γὰρ ῥητῶς παραστήσας, ὅτι κατὰ μετοχὴν τοῦ 133
 222 θείου λόγου πάντα πράττομέν τε καὶ νοοῦμεν, ὀλίγα προ-
 διελθὼν ἐπιφέρει (B 2 Diels) "διὸ δεῖ ἔπεσθαι τῷ (ξυνῶ,
 τουτέστι τῷ) κοινῶ." (ξυνοῦς γὰρ ὁ κοινόυς). "τοῦ λό-
 γου δ' εἶδος ξυνοῦ ζῶουσιν οἱ πολλοὶ ὡς ἰδίαν
 223 ἔχοντες φρόνησιν." ἢ δ' ἔστιν οὐκ ἄλλο τι ἄλλ' ἐξή-
 224 γησις τοῦ τρόπου τῆς τοῦ παντός διοικήσεως. διὸ καθ' ὃ
 225 τι ἂν αὐτοῦ τῆς μνήμης κοινωνήσωμεν, ἀληθεύομεν, ἢ
 226 δὲ ἂν ἰδιάσωμεν, ψευδόμεθα. νῦν γὰρ ῥητότατα καὶ 134
 227 ἐν τούτοις τὸν κοινὸν λόγον κριτήριον ἀποφαίνεται, καὶ
 228 τὰ μὲν κοινῇ φησι φαινόμενα πιστὰ ὡς ἂν τῷ κοινῶ κρι-
 νόμενα λόγῳ, τὰ δὲ κατ' ἰδίαν ἕκαστῶ ψευδῆ.
 229 Τοιοῦδε μὲν καὶ ὁ Ἡράκλειτος Δημόκριτος δὲ ὅτε 135
 230 μὲν ἀναιρεῖ τὰ φαινόμενα ταῖς αἰσθήσεσι καὶ τούτων
 λέγει μηδὲν φαίνεσθαι κατ' ἀλήθειαν, ἀλλὰ μόνον κατὰ
 δόξαν, ἀληθές δὲ ἐν τοῖς οὖσιν ὑπάρχειν τὸ ἀτόμους εἶναι
 καὶ κενόν. "νόμῳ" γὰρ φησι (B 9 Diels) "γλυκὺ καὶ
 231 νόμῳ πικρὸν, νόμῳ θερμόν, νόμῳ ψυχρόν, νόμῳ
 232 χροιοῖ. ἔτεῃ δὲ ἄτομα καὶ κενόν." (ὅπερ <ἔστι> νομί-
 ζεται μὲν εἶναι καὶ δοξάζεται τὰ αἰσθητά, οὐκ ἔστι δὲ κατ'
 ἀλήθειαν ταῦτα, ἀλλὰ τὰ ἄτομα μόνον καὶ τὸ κενόν). ἐν δὲ 136
 233 τοῖς Κρατυνητοῖς, καίπερ ὑπεσχημένος ταῖς αἰσθήσεσι
 234 τὸ κράτος τῆς πίστεως ἀναθεῖναι, οὐδὲν ἥττον εὐρίσκεται
 235 τούτων καταδικάζων. φησὶ γάρ. "ἡμεῖς δὲ τῷ μὲν εἶναι
 οὐδὲν ἀτρεκὲς συνίεμεν, μεταπίπτον δὲ κατὰ τε σώ-
 ματος διαθήκην καὶ τῶν ἐπεισιόντων καὶ τῶν ἀν-

29 ἀπείροισιν N: ἀπειροὶ LE₅ 4 ἄδοκτες N 5/6 προδιελ-
 θῶν G: προσδιελθῶν Bekk. 6/7 ξυνῶ τουτέστι τῷ add. Bekk.
 secundum Schleiermacherum qui scripserat ξυνῶ pro κοινῶ
 7 λόγῳ post κοινῶ add. N sed exp. 18 φησι Bekk.: φησι G:
 πασι Natorp 15 ὅτε Usener: ὅτι G 19 καὶ post γλυκὺ del.
 Brieger 21 ἔτεῃ Stephanus: αὐτῆ G ἄπερ V ἔστι add. Bekk.
 28 διαθηκὴν Menzel coll. Herm. irris. p. 94

τιστηριζόντων." καὶ πάλιν φησὶν (B 10 Diels): "ἔτεῃ
 μέν τιν' οἶον ἕκαστον ἔστιν (<ἦ>) οὐκ ἔστιν οὐ συν- 30
 137 ἴεμεν, πολλαχῆ δεδιήλωται." ἐν δὲ τῷ Περι ἰδεῶν 321
 (B 6 Diels): "γινώσκειν τε χρῆ" φησὶν, "ἄνθρωπον
 τῷδε τῷ κατόνι, ὅτι ἔτεῃς ἀπήλλακται," καὶ πάλιν
 (B 7 Diels): "δηλοῖ μὲν δὴ καὶ οὗτος ὁ λόγος, ὅτι ἔτεῃ
 οὐδὲν ἴσμεν περὶ οὐδενός, ἀλλ' ἐπιρυσμῆν ἕκαστοι- 42
 σιν ἡ δόξις," καὶ ἐτι (B 8 Diels): "καίτοι δηλον ἔσται, 5
 ὅτι ἔτεῃ οἶον ἕκαστον γινώσκειν ἐν ἀπόρῳ ἔστί." καὶ
 δὴ ἐν μὲν ταύτοις πᾶσαν σχεδὸν κινεῖ κατάληψιν, (<εἰ>
 138 καὶ μόνον ἐξαιρέτως καθάπτεται τῶν αἰσθήσεων· ἐν δὲ τοῖς
 Κατόσι (B 11 Diels) δύο φησὶν εἶναι γνώσεις, τὴν μὲν διὰ
 τῶν αἰσθήσεων τὴν δὲ διὰ τῆς διανοίας, ὧν τὴν μὲν διὰ τῆς 10
 διανοίας γνησίην καλεῖ, προσμαρτυρῶν αὐτῇ τὸ πιστὸν εἰς
 ἀληθείας κρίσιν, τὴν δὲ διὰ τῶν αἰσθήσεων σκοτίην ὀνο-
 μαζεῖ, ἀφαιρούμενος αὐτῆς τὸ πρὸς διάγνωσιν τοῦ ἀληθοῦς
 139 ἀπιανές. λέγει δὲ κατὰ λέξιν "γνώμης δὲ δύο εἰσὶν ἰδέαι,
 ἡ μὲν γνησίη, ἡ δὲ σκοτίη· καὶ σκοτίης μὲν τάδε σύμ- 15
 παντα, ὄψις ἀκοή ὀσμὴ γεῦσις ψαῦσις· ἡ δὲ γνησίη,
 ἀποκεκριμένη δὲ ταύτης." εἶτα προκρίνων τῆς σκοτίης τὴν
 γνησίην ἐπιφέρει λέγων· "ὅταν ἡ σκοτίη μηκέτι δύνη-
 ται μήτε ὀρῆν ἐπ' ἔλαττον μήτε ἀκούειν μήτε ὀσμᾶ-
 σθαι μήτε γεύεσθαι μήτε ἐν τῇ ψαύσει αἰσθάνε- 19^a
 σθαι, ἀλλ' ἐπὶ λεπτότερον<...>." οὐκοῦν καὶ κατὰ τοῦ- 20

29/30 ἔτεῃ μὲν Fabr.: τίημεν NLE: τοίη μὲν 5 30 ἦ add.
 Gen. οὐ Gen.: οὐ G 1 τῶ om. N 3 τῷ om. N ἔτεῃς
 Menagius: αἰτίας N: αἰτίας LE 5 4 δη om. N 5 4 et 6 ἔτεῃ
 Menagius: αἰτίη G 5 ἡ δόξις N 7 κρίνει Usener εἰ add.
 Bekk. 8 μόνον NLE: μόνων AB: μόνων VR 10 μὲν om. E
 11 γνησίην Fabr.: γνώσιν G καλεῖ Bekk.: κατάγει G 16 γνη-
 σία 5 post γνησίη lac. stat. Brieger 17 ἀποκεκριμένη VR:
 ἀποκεκρυμμένη ceteri et VR i. m. (γε.): ἀποκεκρυμμένη διὰ
 ταύτης Natorp 18 γνησίαν 5 18/19 δύνηται N: δύναται LE 5
 19 μήτε ἀκούειν — 19^a γεύεσθαι del. Brieger 20 ἀλλ' del.
 Brieger λεπτότερον (<δέη ζητεῖν, τότε ἐπιγίνεται ἡ γνησίη ἅτε
 ὄργανον ἔχουσα τοῦ νῶσαι λεπτότερον> Diels, quod probat
 Kochalsky, nisi quod mavult τι δέη καταφεύγειν (vel συμφεύ-
 γειν), τότε κτλ. coll. p. 369, 13: Hervetus in versione addiderat
 confugiendum

221

τον ὁ λόγος ἐστὶ κριτήριον, ὃν γενεσίην γνώμην καλεῖται 140
 τιμος (3 Diels) δὲ τρία κατ' αὐτὸν ἔλεγεν εἶναι κριτήρια.
 τῆς μὲν τῶν ἀδήλων καταλήψεως τὰ φαινόμενα —
 ὄψις γὰρ τῶν ἀδήλων τὰ φαινόμενα, ὡς φησὶν Ἀναξαγόρας
 221a (B 21^a Diels), ὃν ἐπὶ τούτῳ Δημόκριτος ἐπαινεῖ —. ζήτη-
 26 σεως δὲ τὴν ἔννοιαν — περὶ παντός γάρ, ὃ καὶ μία
 ἀρχὴ τὸ εἶδέναι περὶ οὗτου ἐστὶν ἡ ζήτησις (Plat. Phaedr.
 237 B) —, αἰρέσεως δὲ καὶ φυγῆς τὰ πάθη· τὸ μὲν γάρ
 222 ὃ προσοικειούμεθα, τοῦτο αἰρετόν ἐστιν, τὸ δὲ ὃ προσαλλο-
 τριούμεθα, τοῦτο φευκτόν ἐστιν.

Ἡ μὲν οὖν τῶν παλαιῶν περὶ τοῦ κριτηρίου τῆς ἀλη-
 θείας ἱστορία τοιαύτη τις ἦν· ἀπτόμεθα δὲ ἐξῆς καὶ τῶν 141
 5 μετὰ τοὺς φυσικοὺς αἰρέσεων.

Πλάτων τοίνυν ἐν τῷ Τιμαίῳ διελόμενος τὰ πρά-
 γματα εἰς τε τὰ νοητὰ καὶ αἰσθητά, καὶ εἰπὼν περιληπτά
 μὲν λόγῳ εἶναι τὰ νοητὰ, δοξαστὰ δὲ τυγχάνειν τὰ αἰσθη-
 τὰ, προδήλως κριτήριον ὄρισε τῆς τῶν πραγμάτων γνώ-
 10 σεως τὸν λόγον, συμπεριλαβὼν αὐτῷ καὶ τὴν διὰ τῆς
 αἰσθήσεως ἐνάργειαν. λέγει δὲ οὕτως (Tim. 27 D): "τί τὸ 142
 ὃν αἰεὶ, γένεσιν δὲ οὐκ ἔχον, καὶ τί τὸ γινόμενον μὲν,
 ὃν δὲ οὐδέποτε; τὸ μὲν δὴ νοήσει μετὰ λόγου περι-
 ληπτόν, τὸ δὲ δόξῃ μετὰ αἰσθήσεως." περιληπτικὸν δὲ 143
 15 καλεῖσθαι φασι λόγον παρ' αὐτῷ οἱ Πλατωνικοὶ τὸν κοινὸν
 τῆς ἐναργείας καὶ τῆς ἀληθείας. δεῖ γάρ τὸν λόγον ἐν τῷ
 κρίνειν τὴν ἀλήθειαν ἀπὸ τῆς ἐναργείας δομᾶσθαι, εἴπερ δι'
 ἐναργῶν ἢ κρίσις γίνεται τῶν ἀληθῶν. ἀλλ' ἢ τε ἐνάργεια
 οὐκ ἔστιν ἀντάρκης πρὸς γνώσιν ἀληθοῦς· οὐ γὰρ εἴ τι κατ'
 20 ἐνάργειαν φαίνεται, τοῦτο καὶ κατ' ἀλήθειαν ὑπάρχει· ἀλλὰ
 δεῖ παρεῖναι τὸ κρίνον τί τε φαίνεται μόνον καὶ τί σὺν
 τῷ φαίνεσθαι εἶτι καὶ κατ' ἀλήθειαν ὑπόκειται, τουτέστι

142 cf. Hyp. III 54.

21/22 Διότιμος δὲ τρία LE 5: διότι τρία μόνα N 22 κατ' αὐ-
 τὸν N: κατὰ ταύτῃν LE 5 24 ὄψις — φαινόμενα N: om. LE 5
 4 ἀπτόμεθα 5: ἀπτόμεθα NLE 6 τῷ om. N 14 περιληπτι-
 κὸν Bekk. coll. v. 30: περιληπτὸν G 15 φησι N 18 γε Bekk.
 dubit.

- 144 τὸν λόγον. ἀμφότερα τοῖνυν συνελθεῖν δεῖσει, τὴν τε
 ἐναργεῖαν ὡς ἐν ἐφετήριον οὖσαν τῷ λόγῳ πρὸς τὴν κρί-
 σιν τῆς ἀληθείας, καὶ αὐτὸν τὸν λόγον πρὸς διάκρισιν 25
 τῆς ἐναργείας. εἰς μέντοι τὸ ἐπιβάλλειν τῇ ἐναργείᾳ καὶ
 τὸ ἐν ταύτῃ ἀληθῆς διακρίνειν πάλιν συνεργοῦ δεῖται ὁ
 λόγος τῆς αἰσθήσεως· διὰ ταύτης γὰρ τὴν φαντασίαν
 παραδεχόμενος ποιεῖται τὴν νόησιν καὶ τὴν ἐπιστήμην
 τάληθοῦς, ὥστε περιληπτικὸν αὐτὸν ὑπάρχειν τῆς τε ἐναρ- 30
 γείας καὶ τῆς ἀληθείας, ὅπερ ἴσον ἐστὶ τῷ καταληπτικόν.
- 145 Ὡδε μὲν καὶ ὁ Πλάτων· Σπεύσιππος (fr. 29 Lang) 323
 δέ, ἐπεὶ τῶν πραγμάτων τὰ μὲν ἐστὶν αἰσθητά, τὰ δὲ νοητά,
 τῶν μὲν νοητῶν κριτήριον ἔλεξεν εἶναι τὸν ἐπιστη-
 μονικὸν λόγον, τῶν δὲ αἰσθητῶν τὴν ἐπιστημονικὴν
 αἰσθησιν. ἐπιστημονικὴν δὲ αἰσθησιν ὑπέιληφε κα- 5
 θεστάται τὴν μεταλαμβάνουσαν τῆς κατὰ τὸν λόγον
 ἀληθείας. ὥσπερ γὰρ οἱ τοῦ ἀύλητου ἢ τοῦ ψάλτου
 δάκτυλοι τεχνικὴν μὲν εἶχον ἐνέργειαν, οὐκ ἐν αὐ-
 τοῖς δὲ προηγουμένως τελειουμένην, ἀλλ' ἐκ τῆς
 πρὸς τὸν λογισμὸν συνασκήσεως ἀπαρτιζομένην, 9a
 καὶ ὡς ἢ τοῦ μουσικοῦ αἰσθησις ἐνέργειαν μὲν εἶχεν 10
 ἀντιληπτικὴν τοῦ τε ἡρμωσμένου καὶ τοῦ ἀναρμό-
 στου, ταύτην δὲ οὐκ αὐτοφυῆ, ἀλλ' ἐκ λογισμοῦ
 περιγεγονυῖαν, οὕτω καὶ ἡ ἐπιστημονικὴ αἰσθησις
 φυσικῶς παρὰ τοῦ λόγου τῆς ἐπιστημονικῆς μετα-
 λαμβάνει τριβῆς πρὸς ἀπλανῆ τῶν ὑποκειμένων 14a
 διάγνωσιν.
- 147 Ξενοκράτης (fr. 5 Heinze) 15
 εἶναι, τὴν μὲν αἰσθητὴν τὴν δὲ νοητὴν τὴν δὲ σύν-
 θετον καὶ δοξαστήν, ὧν αἰσθητὴν μὲν εἶναι τὴν ἐν-
 τὸς οὐρανοῦ, νοητὴν δὲ <τὴν> πάντων τῶν ἐκτὸς
 οὐρανοῦ, δοξαστήν δὲ καὶ σύνθετον τὴν αὐτοῦ τοῦ 19a
 οὐρανοῦ· ὁρατὴ μὲν γάρ ἐστι τῇ αἰσθήσει, νοητὴ δὲ 20
 148 δι' ἀστρολογίας. τούτων μὲντοι τοῦτον ἔχόντων τὸν

81 καταληπτικῶ Gen. 1 ὁ om. E 5 (excepto A) 2 ἐστὶν N:
 om. LE5 7 τοῦ ante ψαλτ. om. 5 9 ἐκ N (quod iam Her-
 vetus): om. LE5 10 ἐνέργειαν Bekk.: ἐνάργειαν G 19 τὴν
 add. Bekk. (exstat in N post ἐκτὸς) τῶν LE5: τὴν N

323

τρόπον, τῆς μὲν ἐκτὸς οὐρανοῦ καὶ νοητῆς οὐσίας
 κριτήριον ἀπεφαίνεται τὴν ἐπιστήμην, τῆς δὲ ἐντὸς
 οὐρανοῦ καὶ αἰσθητῆς (τὴν) αἰσθησιν, τῆς δὲ μι-
 24 κτῆς τὴν δόξαν· καὶ τούτων κοινῶς τὸ μὲν διὰ τοῦ
 25 ἐπιστημονικοῦ λόγου κριτήριον βέβαιόν τε ἰσχύ-
 ρειν καὶ ἀληθές, τὸ δὲ διὰ τῆς αἰσθήσεως ἀληθές
 μὲν, οὐχ οὕτω δὲ ὡς τὸ διὰ τοῦ ἐπιστημονικοῦ λό-
 γου, τὸ δὲ σύνθετον κοινὸν ἀληθοῦς τε καὶ ψευ-
 δοῦς ὑπάρχειν· τῆς γὰρ δόξης τὴν μὲν τινα ἀληθῆ 149
 30 εἶναι τὴν δὲ ψευδῆ. ὅθεν καὶ τραῖς Μοῖρας παρα-
 δεδόσθαι, "Ἄτροπον μὲν τὴν τῶν νοητῶν, ἀμετάθε-
 224 τον οὔσαν, Κλωθῶ δὲ τὴν τῶν αἰσθητῶν, Λάχεσιν
 δὲ τὴν τῶν δοξαστῶν.

Οἱ δὲ περὶ τὸν Ἀρκεσίλαον προηγουμένως μὲν οὐδὲν 150
 ὥρισαν κριτήριον, οἱ δὲ καὶ ὠρικένοι δοκοῦντες τοῦτο κατὰ
 5 ἀντιπαρεξαγωγήν τὴν ὡς πρὸς τοὺς Στωικούς ἀπέδωσαν.
 τρία γὰρ εἶναι φασιν ἐκεῖνοι (Stoic. fr. I 67. 69 Arn.) τὰ συζυ- 151
 γοῦντα ἀλλήλοις, ἐπιστήμην καὶ δόξαν καὶ τὴν ἐν με-
 θορίῳ τούτων τεταγμένην κατάληψιν, ὧν ἐπιστήμην
 μὲν εἶναι τὴν ἀσφαλῆ καὶ βεβαίαν καὶ ἀμετάθετον
 10 ὑπὸ λόγου κατάληψιν, δόξαν δὲ τὴν ἀσθενῆ καὶ ψευ-
 δῆ συγκατάθεσιν, κατάληψιν δὲ τὴν μεταξὺ τούτων,
 ἣτις ἐστὶ καταληπτικῆς φαντασίας συγκατάθεσις· καταληπτικῆ 152
 δὲ φαντασία κατὰ τούτους ἐτύγχανεν ἢ ἀληθῆς καὶ τοιαύτη οἷα
 οὐκ ἂν γένοιτο ψευδής. ὧν τὴν (μὲν) ἐπιστήμην ἐν μόνοις
 15 ὑφίστασθαι λέγουσι τοῖς σοφοῖς, τὴν δὲ δόξαν ἐν μόνοις τοῖς
 φράυλοις, τὴν δὲ κατάληψιν κοινήν ἀμφοτέρων εἶναι, καὶ ταύ-
 την κριτήριον ἀληθείας καθεστάναι. ταῦτα δὲ λεγόντων τῶν 153
 ἀπὸ τῆς Στοᾶς ὁ Ἀρκεσίλαος ἀντικαθίστατο, δεικνύς ὅτι οὐ-
 δέν ἐστι μεταξὺ ἐπιστήμης καὶ δόξης κριτήριον ἢ κατάληψις.
 20 αὕτη γὰρ ἦν φασὶ κατάληψιν καὶ καταληπτικῆς φαντασίας

23 ἀπεφαίνεται LE 5: ἀποφαίνεται N 24 τὴν add. Bekk.
 5 ὡς om. 5 7/8 μεθορίῳ G (cf. Plat. Legg. 878 B. Aristid. II
 360 Dind. Max. Tyr. p. 388, 6 Hob.): μεθορία Fabr. 14 μὲν
 add. V 20 καταληπτικῆς φαντασίας N: καταληπτικὴν φαντα-
 σίαν LE 5: καταληπτικῆ φαντασία Bekk.

συγκατάθεσιν, ἢτοι ἐν σοφῶ ἢ ἐν φαύλῳ γίνεται. ἀλλ' ἐάν τε
 ἐν σοφῶ γένηται, ἐπιστήμη ἐστίν, ἐάν τε ἐν φαύλῳ, δόξα, καὶ
 154 οὐδὲν ἄλλο παρὰ ταῦτα ἢ μόνον ὄνομα μετείληπται. εἴπερ τε
 ἢ κατάληψις καταληπτικῆς φαντασίας συγκατάθεσις ἐστίν,
 ἀνταρκτός ἐστι, πρῶτον μὲν ὅτι ἡ συγκατάθεσις οὐ πρὸς 25
 φαντασίαν γίνεται ἀλλὰ πρὸς λόγον (τῶν γὰρ ἀξιωματίων
 εἶσιν αἱ συγκαταθέσεις). δεύτερον ὅτι οὐδεμία τοιαύτη
 ἀληθῆς φαντασία εὑρίσκεται οἷα οὐκ ἂν γένοιτο ψευδῆς,
 155 ὡς διὰ πολλῶν καὶ ποικίλων παρίσταται. μὴ οὔσης δὲ
 καταληπτικῆς φαντασίας οὐδὲ κατάληψις γενήσεται. ἦν 30
 γὰρ αὕτη καταληπτικῆ φαντασία συγκατάθεσις. μὴ οὔσης δὲ
 καταλήψεως πάντ' ἐστὶ ἀκατάληπτα. πάντων δὲ ὄντων
 ἀκαταλήπτων ἀκολουθήσει καὶ κατὰ τοὺς Στωικοὺς ἐπέχειν 35
 156 τὸν σοφόν. σκοπῶμεν δὲ οὕτως. πάντων ὄντων ἀκατα-
 λήπτων διὰ τὴν ἀνταρκσίαν τοῦ Στωικοῦ κριτηρίου, εἰ
 συγκαταθήσεται ὁ σοφός, δοξάσει ὁ σοφός· μηδενὸς γὰρ
 ὄντος καταληπτοῦ εἰ συγκατατίθεται τινι, τῷ ἀκαταλήπτῳ 5
 συγκαταθήσεται, ἢ δὲ τῷ ἀκαταλήπτῳ συγκατάθεσις δόξα
 157 ἐστίν. ὥστε εἰ τῶν συγκατατιθεμένων ἐστὶν ὁ σοφός, τῶν
 δοξαστικῶν ἐστὶ ὁ σοφός. οὐχὶ δέ γε τῶν δοξαστικῶν ἐστὶν ὁ
 σοφός (τοῦτο γὰρ ἀφροσύνης ἦν κατ' αὐτούς, καὶ τῶν ἀμαρ-
 τημάτων αἷτιον)· οὐκ ἄρα τῶν συγκατατιθεμένων ἐστὶν ὁ 10
 σοφός. εἰ δὲ τοῦτο, περὶ πάντων αὐτὸν δεήσει ἀσυγκατα-
 θετεῖν. τὸ δὲ ἀσυγκαταθετεῖν οὐδὲν ἕτερόν ἐστὶν ἢ τὸ
 158 ἐπέχειν· ἐρέξει ἄρα περὶ πάντων ὁ σοφός. ἀλλ' ἐπεὶ
 μετὰ τοῦτο ἔδει καὶ περὶ τῆς τοῦ βίου διεξαγωγῆς ζητεῖν,
 ἣτις οὐ χωρὶς κριτηρίου πέφυκεν ἀποδίδοσθαι, ἀφ' οὗ καὶ 15
 ἡ εὐδαιμονία, τοιτέστι τὸ τοῦ βίου τέλος, ἡρτημένην ἔχει
 τὴν πίστιν, φησὶν ὁ Ἀρχεσίλαος, ὅτι ὁ περὶ πάντων ἐπέ-
 χων κανονεῖ τὰς αἰρέσεις καὶ φυγὰς καὶ κοινῶς τὰς πρά-
 ξεις τῷ εὐλόγῳ, κατὰ τοῦτό τε προερχόμενος τὸ κριτήριον

21 συγκατάθεσιν Bekk.: συγκατάθεσις G 27 δεύτερον
 (δὲ) Kochalsky 20 παρίσταται N 31 αὕτη ser.: ἂν N:
 om. I.Es καταληπτικῆ φαντασία Fabr.: καταληπτικῆ φαντα-
 σία G 1 (δεῖν) ἐπέχειν Kochalsky 2 οὕτως Bekk.: οὕτως.
 εἰ G 8 δοξαστικῶν Jaeger utrobique: δοξαστικῶν G 17 ὁ Her-
 vetus, Hirzel: οὐ G

125

20 κατορθώσει· τὴν μὲν γὰρ εὐδαιμονίαν ποιγίνεσθαι δια-
τῆς φρονήσεως, τὴν δὲ φρόνησιν κείσθαι ἐν τοῖς κα-
τορθώμασιν, τὸ δὲ κατορθώμα εἶναι ὅπερ ποιεῖν εὐλο-
γον ἔχει τὴν ἀπολογίαν. ὁ προσέχων οὖν τῷ εὐλόγῳ κα-
τορθώσει καὶ εὐδαιμονήσει.

25

Ταῦτα καὶ ὁ Ἀρχεσίλαος· ὁ δὲ Καρνεάδης οὐ μόνον 150
τοῖς Στωικοῖς ἀλλὰ καὶ πᾶσι τοῖς πρὸ αὐτοῦ ἀιτιόει-
τάσσετο περὶ τοῦ κριτηρίου. καὶ δὴ πρῶτος μὲν αὐτῷ
καὶ κοινὸς πρὸς πάντας ἐστὶ λόγος καθ' ὃν παρίσταται
ὅτι οὐδὲν ἐστὶν ἀπλῶς ἀληθείας κριτήριον, οὐ λόγος, οὐκ

30 αἴσθησις, οὐ φαντασία, οὐκ ἄλλο τι τῶν ὄντων· πάντα
γὰρ ταῦτα συλλήβδην διαψεύδεται ἡμᾶς. δευτέρου δὲ 160

326 καθ' ὃ δείκνυσιν, ὅτι καὶ εἰ ἔστι τι κριτήριον, τοῦτο οὐ
χωρὶς τοῦ ἀπὸ τῆς ἐναργείας πάθους ὑφίσταται. ἐπεὶ γὰρ
αἰσθητικῇ δυνάμει διαφέρει τὸ ζῶον τῶν ἀψύχων, πάντως
διὰ ταύτης ἑαυτοῦ τε καὶ τῶν ἐκτὸς ἀντιληπτικὸν γενή-
6 σεται. ἡ δὲ γε αἴσθησις ἀκίνητος μὲν οὔσα καὶ ἀπαθής

καὶ ἄτρεπτος οὔτε αἴσθησις ἐστὶν οὔτε ἀντιληπτικὴ τις, 161
τραπεῖσα δὲ καὶ πὼς παθοῦσα κατὰ τὴν τῶν ἐναργῶν
ὑπόπτωσιν, τότε ἐνδεικνύει τὰ πράγματα. ἐν ἄρα τῷ
ἀπὸ τῆς ἐναργείας πάθει τῆς ψυχῆς ζητητέον ἐστὶ τὸ κρι-

10 τήριον. τοῦτο δὲ τὸ πάθος αὐτοῦ (τε) ἐνδεικτικὸν ὀφείλει
τυγχάνειν καὶ τοῦ ἐμποιήσαντος αὐτὸ φαινομένου, ὅπερ
πάθος ἐστὶν οὐχ ἕτερον τῆς φαντασίας. ὅθεν καὶ φαντα- 162

15 σίαν ῥητέον εἶναι πάθος τι περὶ τὸ ζῶον ἑαυτοῦ τε καὶ
τοῦ ἕτερου παραστατικόν. οἷον προσβλέψαντές τινα, φη-
σὶν ὁ Ἀντίοχος, διατιθέμεθα πὼς τὴν ὄψιν, καὶ οὐχ
οὕτως αὐτὴν διακειμένην ἴσχομεν ὡς πρὶν τοῦ βλέψαι
διακειμένην εἶχομεν· κατὰ μέντοι τὴν τοιαύτην ἀλλοίωσιν
δυσεῖν ἀντιλαμβανόμεθα, ἐνὸς μὲν αὐτῆς τῆς ἀλλοιώσεως,
τουτέστι τῆς φαντασίας, δευτέρου δὲ τοῦ τὴν ἀλλοίωσιν
20 ἐμποιήσαντος, τουτέστι τοῦ ὄρατοῦ. καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων

21 κείσθαι N: κινείσθαι L E S 20 ὁ λόγος N 31 δευτέρος
δὲ Bekk. dubit. 1 τι Heintz: τὸ G 4 ἀντιληπτικῇ S 5 μὲν
οὔσα Bekk. 2 μένουσα G 8 ἐνδεικνύει G: ἐνδείκνυται Bekk.
10 τε add. Bekk. 11 φαινόμενον N 12 φασίας L 13 εἶναι
ρητέον N 17 ἔχομεν N

- 163 αἰσθήσεων τὸ παραπλήσιον. ὥσπερ οὖν τὸ φῶς ἑαυτὸ τε
 δείκνυσι καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ, οὕτω καὶ ἡ φαντασία,
 ἀρχηγὸς οὔσα τῆς περὶ τὸ ζῶον εἰδήσεως, φωτὸς δίκην
 ἑαυτὴν τε ἐμφανίζειν ὀφείλει καὶ τοῦ ποιήσαντος αὐτὴν
 ἐναργοῦς ἐνδεικτικὴ καθεστάναι. ἀλλ' ἐπεὶ οὐ τὸ κατ' ἀλή- 25
 θειαν αἰεὶ ποτε ἐνδείκνυται, πολλάκις δὲ διαψεύδεται καὶ
 διαφωνεῖ τοῖς ἀναπέμψασιν αὐτὴν πράγμασιν ὡς οἱ μοχθη-
 ροὶ τῶν ἀγγέλων, κατ' ἀνάγκην ἠκολούθησε τὸ μὴ πᾶσαν
 φαντασίαν δύνασθαι κριτήριον ἀπολείπειν ἀληθείας, ἀλλὰ
 164 μόνην, εἰ καὶ ἄρα, τὴν ἀληθῆ. πάλιν οὖν ἐπεὶ οὐδεμία 30
 ἐστὶν ἀληθῆς τοιαύτη οἷα οὐκ ἂν γένοιτο ψευδῆς, ἀλλὰ
 πάσῃ τῇ δοκούσῃ ἀληθεῖ καθεστάναι εὐρίσκεται τις ἀπα-
 ράλλακτος ψευδῆς, γενήσεται τὸ κριτήριον ἐν κοινῇ φαν- 327
 τασίᾳ τοῦ τε ἀληθοῦς καὶ ψεύδους. ἡ δὲ κοινὴ τούτων
 φαντασία οὐκ ἐστὶ καταληπτικὴ, μὴ οὔσα δὲ καταληπτικὴ
 165 οὐδὲ κριτήριον ἔσται. μηδεμιᾶς δὲ οὔσης φαντασίας κρι-
 τικῆς οὐδὲ λόγος ἂν εἴη κριτήριον· ἀπὸ φαντασίας γὰρ 5
 οὔτος ἀνάγεται. καὶ εἰκότως· πρῶτον μὲν γὰρ δεῖ φανῆ-
 ναι αὐτῷ τὸ κρινόμενον, φανῆναι δὲ οὐδὲν δύναται χω-
 ρὶς τῆς ἀλόγου αἰσθήσεως. οὔτε οὖν ἡ ἄλογος αἰσθησις
 οὔτε ὁ λόγος ἦν κριτήριον.
- 166 Ταῦτα μὲν ἀντιπαρεξάγων ταῖς ἄλλοις φιλοσόφοις 10
 ὁ Καρνεάδης εἰς τὴν ἀνυπαρξίαν τοῦ κριτηρίου διεξ-
 ἤρατο· ἀπαιτούμενος δὲ καὶ αὐτὸς τι κριτήριον πρὸς τε
 τὴν τοῦ βίου διεξαγωγὴν καὶ πρὸς τὴν τῆς εὐδαιμονίας
 περίκτησιν, δυνάμει ἐπαναγκάζεται καὶ καθ' αὐτὸν περὶ
 τούτου διατάττεσθαι, προσλαμβάνων τὴν τε πιθανὴν φαν- 15
 τασίαν καὶ τὴν πιθανὴν ἄρα καὶ ἀπερίσπαστον καὶ διεξω-
 167 δευμένην. τίς δὲ ἐστὶν ἡ τούτων διαφορὰ, συντόμως

166—189 ~ Hyp. I 226—231.

25 ἐναργῶς N ἐνδεικτικὴν N 32 ἀληθεία N 4 ἔσται LE 5:
 ἄρα N 7 δύναται om. N 10 μὲν <γὰρ> 5 11 ὁ om. 5
 14 ἐπαναγκάζεται Bekk.: ἀπαναγκάζεται G 16 ἀπερίσπαστον
 <καὶ τὴν πιθανὴν ἄρα καὶ ἀπερίσπαστον> καὶ Kochalsky (at
 puto Sextum paulo neglogentius locutum esse; cf. Mus. Rhén.
 LXVI p. 190 sqq.) 16/17 διεξωδευμένην N: διεξοδευομένην
 LE 5

227

ὑποδεικτέον. ἢ τάλινν φαντασία τινός φαντασία ἐστίν.
 οἶον τοῦ τε ἀφ' οὗ γίνεται καὶ τοῦ ἐν ᾧ γίνεται, καὶ
 20 <τοῦ> ἀφ' οὗ μὲν γίνεται ὡς τοῦ ἐκτός ὑποκειμένου αἰσθητοῦ,
 τοῦ ἐν ᾧ δὲ γίνεται καθάπερ ἀνθρώπου. τοιαύτη δὲ οὔσα 168
 δύο ἂν ἔχοι σχέσεις, μίαν μὲν ὡς πρὸς τὸ φανταστόν,
 δευτέραν δὲ ὡς πρὸς τὸν φαντασιούμενον. κατὰ μὲν οὖν
 τὴν πρὸς τὸ φανταστόν σχέσιν ἢ ἀληθῆς γίνεται ἢ ψευ-
 25 δῆς, καὶ ἀληθῆς μὲν ὅταν σύμφωνος ἢ τῷ φανταστῷ,
 ψευδῆς δὲ ὅταν διάφωνος. κατὰ δὲ τὴν πρὸς τὸν φαντα- 169
 σιούμενον σχέσιν ἢ μὲν ἐστὶ φαινομένη ἀληθῆς ἢ δὲ οὐ
 φαινομένη ἀληθῆς, ὧν ἢ μὲν φαινομένη ἀληθῆς ἐμφασις
 καλεῖται παρὰ τοῖς Ἀκαδημαϊκοῖς καὶ πιθανότης καὶ πι-
 30 θανὴ φαντασία, ἢ δ' οὐ φαινομένη ἀληθῆς ἀπέμφασις τε
 προσαγορεύεται καὶ ἀπειθῆς καὶ ἀπίθανος φαντασία·
 οὔτε γὰρ τὸ αὐτόθεν φαινόμενον ψευδὲς οὔτε τὸ ἀληθὲς
 228 μὲν, μὴ φαινόμενον δὲ ἡμῖν πείθειν ἡμᾶς πέφυκεν. τοῦ- 170
 των δὲ τῶν φαντασιῶν ἢ μὲν φανερῶς ψευδῆς καὶ μὴ
 φαινομένη ἀληθῆς παραγράψιμος ἐστὶ καὶ οὐ κριτήριον,
 ἐάν τε <...> ἀπὸ ὑπάρχοντος μὲν, διαφώνως δὲ τῷ ὑπάρχοντι
 5 καὶ μὴ κατ' αὐτὸ τὸ ὑπάρχον, ὁποῖα ἦν ἢ ἀπὸ Ἠλέκτρας
 προσπεσοῦσα τῷ Ὀρέστη, μίαν τῶν Ἐρινύων αὐτὴν δοξά-
 ζοντι καὶ κεκραγῶτι (Euripid. Orest. 264)

μέθες· μί' οὔσα τῶν ἐμῶν Ἐρινύων.

τῆς δὲ φαινομένης ἀληθοῦς ἢ μὲν τίς ἐστὶν ἀμυδρά, ὡς 171
 10 ἢ ἐπὶ τῶν παρὰ μικρότητα τοῦ θεωρουμένου ἢ παρὰ ἰκα-
 νὸν διάστημα ἢ καὶ παρὰ ἀσθένειαν τῆς ὄψεως συγκεχυ-
 μένως καὶ οὐκ ἐκτύπως τι λαμβανόντων, ἢ δὲ τίς ἦν σὺν
 τῷ φαίνεσθαι ἀληθῆς ἔτι καὶ σφοδρὸν ἔχουσα τὸ φαίνε-
 σθαι αὐτὴν ἀληθῆ. ὧν πάλιν ἢ μὲν ἀμυδρά καὶ ἔκλυτος 172
 15 φαντασία οὐκ ἂν εἴη κριτήριον· τῷ γὰρ μήτε αὐτὴν μήτε

18 ἐστὶ φαντασία N 20 τοῦ add. Heintz 23 et 26 τὸν
 LEABR: τὸ NV (quod probat Kochalsky) 3 περιγράψιμος
 Bekk. dub. cf. p. 249, 10 4 ἐάν τε <ἀπὸ μὴ ὑπάρχοντος γίνη-
 ται ἐάν τε> Bekk. dubit. 4 ἐάν — 8 Ἐρινύων suspecta habet
 Hirzel, secludi iubet Heintz 6 et 8 Ἐρινύων N: Ἐρινύων LE 5
 8 μία G 10 παρ' ἀνίκανον Bekk. dub.: παρὰ ἄγαν τι Kayser
 12 λαμβανόντων Bekk.: λαμβανούσης G 15 τὸ 5

τὸ ποιῆσαι αὐτὴν τραπῶς ἐνδείκνυσθαι οὐ πέφυκεν ἡμᾶς
 173 πείθειν οὐδ' εἰς συγκατάθεσιν ἐπισπᾶσθαι. ἢ δὲ φαινο-
 μένη ἀληθῆς καὶ ἱκανῶς ἐμφαινόμενη κριτήριον ἐστὶ τῆς
 ἀληθείας κατὰ τοὺς περὶ τὸν Καρνεάδην. κριτήριον δὲ
 οὔσα πλάτος εἶχεν ἱκανόν, καὶ ἐπιτεινομένης αὐτῆς ἄλλη 20
 αἰτίας ἐν εἰδει πιθανωτέραν τε καὶ πληκτικωτέραν ἴσχει
 174 φαντασίαν. τὸ δὲ πιθανόν ὡς πρὸς τὸ παρὸν λέγεται
 τραπῶς, καθ' ἓνα μὲν τρόπον τὸ ἀληθές τε ὄν καὶ φαινό-
 μενον ἀληθές, καθ' ἕτερον δὲ τὸ ψευδές μὲν καθεστῶς
 φαινόμενον δὲ ἀληθές, κατὰ δὲ τρίτον τὸ [ἀληθές] κοινόν 25
 ἀμφοτέρων. ὅθεν τὸ κριτήριον ἐστὶ μὲν ἢ φαινόμενη
 ἀληθῆς φαντασία, ἢ καὶ πιθανὴν προσηγόρευον οἱ ἀπὸ
 175 τῆς Ἀκαδημίας, ἐπιπίπτει δὲ ἔσθ' ὅτε καὶ ψευδῆς, ὥστε
 ἀνάγκη ἔχειν καὶ τῇ κοινῇ ποτὲ τοῦ ἀληθοῦς καὶ ψευ-
 δοῦς φαντασίας χρῆσθαι. οὐ μόντοι διὰ τὴν σπάνιον ταύ- 30
 τῆς παρέμπωσιν. λέγω δὲ τῆς μιμουμένης τὸ ἀληθές, ἀπι- 329
 στητόν ἐστὶ τῇ ὡς <ἐπὶ> τὸ πολὺ ἀληθευούσῃ· τῷ γὰρ ὡς
 ἐπὶ τὸ πολὺ τὰς τε κρίσεις καὶ τὰς πράξεις κανονίζεσθαι
 συμβέβηκεν.

Τὸ μὲν οὖν πρῶτον καὶ κοινὸν κριτήριον κατὰ τοὺς 5
 176 περὶ τὸν Καρνεάδην ἐστὶ τοιοῦτον· ἐπεὶ δὲ οὐδέποτε
 φαντασία μοροειδῆς ὑφίσταται ἀλλ' ἀλύσεως τρόπον ἄλλη
 ἐξ ἄλλης ἤρτηται, δεύτερον προσγενήσεται κριτήριον ἢ πι-
 θανὴ ἅμα καὶ ἀπερίσπαστος φαντασία. οἷον ὁ ἀνθρώπου
 σπῶν φαντασίαν ἐξ ἀνάγκης καὶ τῶν περὶ αὐτὸν λαμβάνει 10
 177 φαντασίαν καὶ τῶν ἐκτός, τῶν μὲν περὶ αὐτὸν <ὡς> χροῶς
 μεγέθους σχήματος κινήσεως λαλιᾶς ἐσθῆτος ὑποδέσεως,
 τῶν δὲ ἐκτός ὡς αἴρος φωτὸς ἡμέρας οὐρανοῦ γῆς φίλων,
 τῶν ἄλλων ἀπάντων. ὅταν οὖν μηδεμίαν τούτων τῶν φαν-
 178 τασιῶν περιέλκῃ ἡμᾶς τῷ φαίνεσθαι ψευδῆς, ἀλλὰ πᾶσαι 15
 συμφώνως φαίνονται ἀληθεῖς, μᾶλλον πιστεύομεν. ὅτι

174 ~ adv. math. II 63.

18 ἐμφαινόμενη L 22 φαντασίαν suspectum, nisi Sextum
 negligentiae arguero malueris; forsitan παραμυθίαν vel aliud
 scribendum 25 ἀληθές del. Bekk. coll. p. 687, 30 26 ἐστὶ N
 1 δὴ 5 9 ἐπὶ add. Kayser 7 ἄλλη NL: ἄλλα E: ἀλλ' 5
 11 ὡς add. Bekk. 16 φαίνονται LE: φαίνονται N 5 πιστεύο-
 μεν μᾶλλον N

329 γὰρ οὗτός ἐστι Σωκράτης, πιστεύομεν ἐκ τοῦ πάντα αὐτῷ
 προσεῖναι τὰ εἰωθότα, χροῖμα μέγεθος, σχῆμα διάληψιν
 τρίβωνα, τὸ ἐνθάδε εἶναι ὅπου οὐδαίς ἐστὶν αὐτῷ ἀπα-
 20 ράλλακτος. καὶ ὄν τρόπον τινὲς τῶν ἰατρῶν τὸν κατ' ἀλή- 179
 θειαν πυρέσσοντα οὐκ ἐξ ἑνὸς λαμβάνουσι συμπτώματος,
 καθάπερ σφυγμοῦ σφοδρότητος ἢ δαυιλοῦς θερμοσίας,
 ἀλλ' ἐκ συνδρομῆς, οἷον θερμοσίας ἅμα καὶ σφυγμοῦ καὶ
 ἐλκώδους ἀφῆς καὶ ἐρυθρήματος καὶ δίνου, καὶ τῶν ἀπέ-
 25 λογον, οὕτω καὶ ὁ Ἀκαδημαϊκὸς τῇ συνδρομῇ τῶν φαν-
 τασιῶν ποιεῖται τὴν κρίσιν τῆς ἀληθείας, μηδεμίαν τε τῶν
 ἐν τῇ συνδρομῇ φαντασιῶν περισπώσης αὐτὸν ὡς ψευδοῦς
 λέγει ἀληθὲς εἶναι τὸ προσπίπτον. καὶ ὅτι ἡ ἀπερίσπα- 180
 στός ἐστι συνδρομῇ τοῦ πίστιν ἐμποιεῖν. φανερόν ἀπὸ
 30 Μενελάου· καταλιπὼν γὰρ ἐν τῇ νηὶ τὸ εἰδῶλον τῆς
 Ἑλένης, ὅπερ ἀπὸ Τροίας ἐπήγετο ὡς Ἑλένην, καὶ ἐπι-
 230 βὰς τῆς Φάρου νήσου ὄρα τὴν ἀληθῆ Ἑλένην, σπῶν τε
 ἀπ' αὐτῆς ἀληθῆ φαντασίαν ὁμως οὐ πιστεύει τῇ τοιαύτῃ
 φαντασίᾳ διὰ τὸ ὑπ' ἄλλης περισπᾶσθαι, καθ' ἣν ἤδει
 ἀπολελοιπὼς ἐν τῇ νηὶ τὴν Ἑλένην. τοιαύτη γοῦν ἐστὶ 181
 5 καὶ ἡ ἀπερίσπαστος φαντασία· ἥτις καὶ αὐτῇ πλάτος
 ἔχειν ἔοικε διὰ τὸ ἄλλην ἄλλης μᾶλλον ἀπερίσπαστον εἴ-
 ρίσκεσθαι.

Τῆς δὲ ἀπερίσπαστος φαντασίας πιστοτέρα μᾶλλον
 ἐστὶ καὶ τελειοτάτη ἢ ποιούσα τὴν κρίσιν, ἢ σὺν τῷ ἀπερί-
 10 σπαστος εἶναι ἔτι καὶ διεξωδευμένη καθέστηκεν. τίς δέ 182
 ἐστὶ καὶ ὁ ταύτης χαρακτήρ, παρακειμένως ὑποδεικτέον.
 ἐπὶ μὲν γὰρ τῆς ἀπερίσπαστος ψιλοῦν ζητεῖται τὸ μηδε-
 μίαν τῶν ἐν τῇ συνδρομῇ φαντασιῶν ὡς ψευδῆ ἡμᾶς
 περισπᾶν, πάσας δὲ εἶναι ἀληθεῖς τε καὶ φαινόμενας
 15 καὶ μὴ ἀπιθάνους· ἐπὶ δὲ τῆς κατὰ τὴν περιοδευμένην
 συνδρομῆς ἐκάστην τῶν ἐν τῇ συνδρομῇ ἐπιστατικῶς

18 διάλεξιν Bekk. dubit. coll. v. 12: διάβλεψιν Kayser coll. Plat. Phaed. 86 D 23 ἀλλὰ (καὶ) ἐκ N 25 προσπίπτον N: προπίπτον LE5 29 τῶν πίστιν ἐμποιουσῶν Kayser dubit. (certe συνδρομῇ — ἐμποιεῖν suspecta; cf. ad p. 228, 22) 31 καὶ om. N 2 ἐπ' N 9 τελειοτάτη ἢ (ἢ: τελειοτάτην Bekk. 12 ἀπερίσπαστος N: ἀπεριστάτου LE5 14 καὶ del. Heintz 16 συνδρομῆς Heintz: συνδρομὴν G

δοκιμάζομεν, ὁποῖόν τι γίνεται καὶ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις,
 ὅταν ὁ δῆμος ἕκαστον τῶν μελλόντων ἄρχειν ἢ δικάζειν
 ἐξετάσῃ εἰ ἄξιός ἐστι τοῦ πιστευθῆναι τὴν ἀρχὴν <ἢ> τὴν
 183 κρίσιν. οἷον ὄντων κατὰ τὸν τῆς κρίσεως τόπον τοῦ τε 20
 κρίνοντος καὶ τοῦ κρινομένου καὶ τοῦ δι' οὗ ἢ κρίσις,
 ἀποστήματος τε καὶ διαστήματος, τόπου χρόνου τρόπου
 διαθέσεως ἐνεργείας, ἕκαστον τῶν τοιούτων ὁποῖόν ἐστι
 φυλοκρινούμεν, τὸ μὲν κρίνον, μὴ ἢ ὄψις ἤμβλυται (τοι-
 αῦτη γὰρ οὕσα ἀθετός ἐστι πρὸς τὴν κρίσιν), τὸ δὲ κρι- 25
 νόμενον, μὴ μικρὸν ἄγαν καθέστηκε, τὸ δὲ δι' οὗ ἢ κρί-
 σις, μὴ ὁ ἀῆρ ζοφερός ὑπάρχει, τὸ δὲ ἀπόστημα, μὴ μέγα
 λίαν ὑπόκειται, τὸ δὲ διάστημα, μὴ συγκέχυται, τὸν δὲ
 τόπον, μὴ ἀχανὴς ἐστι, τὸν δὲ χρόνον, μὴ ταχύς ἐστι,
 τὴν δὲ διάθεσιν, μὴ μαριώδης θεωρεῖται, τὴν δὲ ἐνέργειαν, 30
 184 μὴ ἀπρόσδεκτός ἐστιν. ταῦτα γὰρ πάντα καθ' ἐν γίνε-
 ται κριτήριον, ἢ τε πιθανὴ φαντασία καὶ ἢ πιθανὴ ἅμα 231
 καὶ ἀπερίσπαστος, πρὸς δὲ τούτοις ἢ πιθανὴ ἅμα καὶ
 ἀπερίσπαστος καὶ διεξωδευμένη. παρ' ἣν αἰτίαν ὄν τρό-
 πον ἐν τῷ βίῳ, ὅταν μὲν περὶ μικροῦ πράγματος ζητῶ-
 μεν, ἕνα μάρτυρα ἀνακρίνομεν, ὅταν δὲ περὶ μείζονος, 6
 πλείονας, ὅταν δ' ἔτι μᾶλλον περὶ ἀναγκαιοτέρου, καὶ
 ἕκαστον τῶν μαρτυρούντων ἐξετάζομεν ἐκ τῆς τῶν ἄλλων
 ἀνθομολογήσεως, οὕτως, φασὶν οἱ περὶ τὸν Καρνεάδην, ἐν
 μὲν τοῖς τυχοῦσι πράγμασι τῇ πιθανῇ μόνον φαντασίᾳ
 κριτηρίῳ χρῶμεθα, ἐν δὲ τοῖς διαφέρουσι τῇ ἀπερισπάζῳ, 10
 ἐν δὲ τοῖς πρὸς εὐδαιμονίαν συντείνουσι τῇ περιωδευμένῃ.
 185 οὐ μὴν ἀλλ' ὥσπερ ἐπὶ τῶν διαφερόντων πραγμάτων τὴν
 διάφορόν φασι παραλαμβάνειν φαντασίαν, οὕτω καὶ κατὰ
 τὰς διαφοροὺς περιστάσεις μὴ τῇ αὐτῇ κατακολουθεῖν.

17 ἐδοκιμάζομεν 5 18 ἕκαστος 5 19 ἢ add. Gen. 20 τῆς
 om. L 22 τόπου NLE: τύπου 5 24 φιλοκρινούμεν NE (cf.
 Kochalsky l. l. p. 62 sqq.) 27 ὑπάρχη 5 31 ante ταῦτα to-
 tum enuntiatum excidisse, velut τοιαύτη μὲν οὖν ἢ περιωδευ-
 μένη ἐστίν, censet Heintz 2 ἀπερίσπαστος N: ἀπερίστατος LE 5
 πρὸς — 3 ἀπερ. om. N 3 ἀπερίσπαστος Hervetus (et certe
 exemplar codicis N, in quo lacuna homosoteleno debetur;
 vide ad v. 2): ἀπερίστατος LE 5 9 μόνῃ 5

231
 15 τῇ μὲν γὰρ αὐτὸ μόνον πιθανῇ προσέχειν λέγουσιν ἐφ' ὧν
 οὐ δίδωσιν ἡμῖν καιρὸν ἢ περιστάσεις (πρὸς) ἀκριβῆ τοῦ
 πράγματος ἀναθεώρησιν. οἷον διώκεται τις ὑπὸ πολεμίων. 186
 καὶ ἐλθὼν εἰς τάφρον τινὰ φαντασίαν σπᾶ ὡς κἀνταῦθα
 πολεμίων αὐτὸν λοχόντων· εἴθ' ὑπὸ ταύτης τῆς φαντα-
 20 σίας ὡς πιθανῆς συναρπασθεὶς ἐκκλίνεται καὶ φεύγει τὴν
 τάφρον, ἐπόμενος τῇ περὶ τὴν φαντασίαν πιθανότητι.
 πρὶν ἀκριβῶς ἐπιστῆσαι, πότερον τῷ ὄντι λόγος ἔστι
 πολεμίων κατὰ τὸν τόπον ἢ οὐδαμῶς. τῇ δὲ πιθανῇ καὶ 187
 περιωδευμένη ἔπονται ἐφ' ὧν χρόνος δίδεται εἰς τὸ μετὰ
 25 ἐπιστάσεως καὶ διεξόδου χρῆσθαι τῇ κρῖσει τοῦ προσπίπτου-
 τος πράγματος. οἷον ἐν ἀλαμπεῖ οἰκίῳματι εἴλημα σχοινίου
 θεασάμενός τις παραυτίκα μὲν ὄφιν ὑπολαβὼν τυγχάνειν
 ὑπερήλατο, τὸ δὲ μετὰ τοῦτο ὑποστρέψας ἐξετάζει τάληθές.
 καὶ εὐρὼν ἀκίνητον ἤδη μὲν εἰς τὸ μὴ εἶναι ὄφιν ἑσπῆν
 30 ἴσχει κατὰ τὴν διάνοιαν, ὅμως δὲ λογιζόμενος ὅτι καὶ 188
 ὄφεις ποτὲ ἀκίνητοῦσι χειμερινῷ κρύει παγέντες, βακτηρία
 33α καθικνεῖται τοῦ σπειράματος, καὶ τότε οὕτως ἐκπεριοδευ-
 σας τὴν προσπίπτουσαν φαντασίαν συγκατατίθεται τῷ
 ψεῦδος εἶναι τὸ ὄφιν ὑπάρχειν τὸ φαντασθὲν αὐτῷ σῶμα.
 καὶ πάλιν, ὡς προεῖπον, ὄρωντές τι περιφανῶς συγκατατι-
 5 θέμεθα ὅτι τοῦτο ἀληθές ἐστι, προδιεξοδεύσαντες ὅτι
 ἀσπίλους μὲν ἔχομεν τὰς αἰσθήσεις, ὑπαρ δὲ καὶ οὐ καθ' ἑ-
 πνους βλέπομεν, συμπάρεστι δὲ καὶ διαυγῆς ἀῆρ καὶ ἀπό-
 στημα σύμμετρον καὶ ἀκίνησία τοῦ προσπίπτοντος, ὥστε 189
 διὰ ταῦτα πιστὴν εἶναι τὴν φαντασίαν, χρόνον ἡμῶν
 10 ἐσχηκότων ἀντάρκη πρὸς διεξόδον τῶν κατὰ τὸν τόπον
 αὐτῆς θεωρουμένων. ὁ δ' αὐτὸς λόγος ἔστι καὶ περὶ τῆς
 ἀπερισπάστου· προσίενται γὰρ αὐτὴν ὅταν μηδὲν ἢ τὸ
 ἀντιπεριέλκειν δυνάμενον, ὡς ἐπὶ Μενελάου προείρηται.

Ἄλλὰ καὶ τῆς Ἀκαδημαϊκῆς ἱστορίας ἀνωθεν ἀπὸ 190
 16 Πλάτωνος ἀποδοθείσης, οὐκ ἔστιν ἀλλότριόν που καὶ τὴν

10 πρὸς add. Gen. 22 πότερον N: πρότερον εἰ LE 5
 25 ἐπιτάσεως N 3 τῷ ὄφιν 5 7 διαυγῆς Hervetus: δι' ἀ-
 τῆς L 13 ἀντιπεριέλκειν I, 5 (cf. de subl. XV 11): ἀντιπαρ-
 ἔλκειν NE 15 δοθείσης N

τῶν Κυρηναϊκῶν στάσιμ ἐπελθεῖν· δοκεῖ γὰρ καὶ τῶν
 ἀνδρῶν τούτων ἢ αἰρεσις ἀπὸ τῆς Σωκράτους ἀνεσχημέναι
 διατριβῆς, ἀφ' ἧσπερ ἀνέσχε καὶ ἡ τῶν περὶ Πλάτωνα δια-
 191 δοχῆ. φασὶν οὖν οἱ Κυρηναϊκοὶ κριτήρια εἶναι τὰ πάθη,
 καὶ μοῖα καταλαμβάνεσθαι καὶ ἀδιαψεύστα τυγχάνειν,
 τῶν δὲ πεποιηκότων τὰ πάθη μηδὲν εἶναι καταληπτὸν
 μηδὲ ἀδιαψεύστον. ὅτι μὲν γὰρ λευκαινόμεθα, φασί, καὶ
 γλυκαζόμεθα, δυνατόν λέγειν ἀδιαψεύστως καὶ ἀληθῶς καὶ
 βεβαίως (καὶ) ἀνεξελέγκτως· ὅτι δὲ τὸ ἐμποιητικὸν τοῦ πάθους
 192 λευκόν ἐστὶν ἢ γλυκὺ ἐστὶν, οὐχ οἷόν τ' ἀποφαίνεσθαι. εἰκὸς 25
 γὰρ ἐστὶ καὶ ὑπὸ μὴ λευκοῦ τινα λευκαντικῶς διατεθῆναι καὶ
 ὑπὸ μὴ γλυκέος γλυκανθῆναι. καθὰ γὰρ ὁ μὲν σκοτωθεὶς
 καὶ ἰκτεριῶν ὠχρατικῶς ὑπὸ πάντων κινεῖται, ὁ δὲ ὀφθαλ-
 μιῶν ἐρυθθαίνεται, ὁ δὲ παραπίεσας τὸν ὀφθαλμὸν ὡς ὑπὸ
 δυνεῖν κινεῖται, ὁ δὲ μεμηνῶς δισσὰς ὄρα τὰς Θήβας καὶ 233
 δισσοῦν φαντάζεται τὸν ἥλιον (Euripid. Bacch. 918/9),
 193 ἐπὶ πάντων δὲ τούτων τὸ μὲν ὅτι τόδε τι πάσχουσιν, οἷον
 ὠχραίνονται ἢ ἐρυθθαίνονται ἢ δυνάζονται, ἀληθές, τὸ δὲ ὅτι
 ὠχρόν ἐστὶ τὸ κινεῖν αὐτοὺς ἢ ἐνερευθές ἢ διπλοῦν ψεῦδος 5
 εἶναι γενόμεστα. οὕτω καὶ ἡμᾶς εὐλογώτατόν ἐστὶ πλέον τῶν
 οἰκείων παθῶν μηδὲν λαμβάνειν δύνασθαι. ὅθεν ἦτοι τὰ πάθη
 194 φαινόμενα θετέον ἢ τὰ ποιητικὰ τῶν παθῶν. καὶ εἰ μὲν
 τὰ πάθη φασὶν εἶναι φαινόμενα, πάντα τὰ φαινόμενα
 λεκτέον ἀληθῆ καὶ καταληπτά· εἰ δὲ τὰ ποιητικὰ τῶν 10
 παθῶν προσαγορευόμενα φαινόμενα, πάντα ἐστὶ τὰ φαινό-
 μενα ψευδῆ καὶ πάντα ἀκατάληπτα. τὸ γὰρ περὶ ἡμᾶς
 συμβαῖνον πάθος ἑαυτοῦ πλέον οὐδὲν ἡμῖν ἐνδείκνυται.
 ἔνθεν καὶ (εἰ γὰρ τὰληθές λέγειν) μόνον τὸ πάθος ἡμῖν
 ἐστὶ φαινόμενον· τὸ δ' ἐκτός καὶ τοῦ πάθους ποιητικὸν 15

10/17 τούτων τῶν ἀνδρῶν N 18 ἢ τῶν περὶ N: ἢ περὶ
 τὸν LE 5 23 καὶ ἀληθῶς om. 5 βεβαίως del. Bekk. (quod
 forsitan ad 25 ἀποφαίνεσθαι retrahendum esse suspicabatur)
 24 καὶ add. Hervetus ἀνεξελέγκτως Hervetus: ἀνεξελέγκτως N:
 ἀνεξελέγκτως LEBVR: ἀνεξελέγκτως A 20 τινος 5 27 λευκαν-
 θῆναι N 28 ὑπὸ Bekk.: ἀπὸ G 1 δὲ Bekk.: τε G 6 γε-
 νερευθές N (an ἢ γ' ἐν. scribendum hiatus vitandi causa?)
 14 ὅθεν N τὰληθῆ L πάθος N: παθὸν LE 5

233 τάχα μὲν ἔστιν ὄν, οὐ φαινόμενον δὲ ἡμῖν. καὶ ταῦτα 193
 περὶ μὲν τὰ πάθη τὰ γε οἰκεία πάντες ἴσμεν ὀφθαλμοῖς,
 περὶ δὲ τὸ ἐκτὸς ὑποκείμενον πάντες πλανώμεθα καὶ
 κεῖνα μὲν ἔστι καταληπτά, τοῦτο δὲ ἀκατάληπτον, τῆς
 20 ψυχῆς πᾶν ἀσθενοῦς καθεστῶσης πρὸς διαγνωσὴν αὐτοῦ
 παρὰ τοὺς τόπους, παρὰ τὰ διαστήματα, παρὰ τὰς κινή-
 σεις, παρὰ τὰς μεταβολάς, παρὰ ἄλλας καμπληθεῖς αἰτίας.
 ἔνθεν οὐδὲ κριτήριόν φασιν εἶναι κοινὸν ἀνθρώπων. ὀνό-
 ματα δὲ κοινὰ τίθεσθαι τοῖς συγκρίμασιν. λευκὸν μὲν γὰρ 194
 25 τι καὶ γλυκὺ καλοῦσι κοινῶς πάντες, κοινὸν δὲ τι λευκὸν
 ἢ γλυκὺ οὐκ ἔχουσιν. ἕκαστος γὰρ τοῦ ἰδίου πάθους ἀν-
 τιλαμβάνεται, τὸ δὲ εἰ τοῦτο τὸ πάθος ἀπὸ λευκοῦ ἐγγί-
 νεται αὐτῷ καὶ τῷ πέλας, οὐτ' αὐτὸς δύναται λέγειν μὴ
 ἀναδεχόμενος τὸ τοῦ πέλας πάθος, οὔτε ὁ πέλας μὴ ἀνα-
 30 δεχόμενος τὸ ἐκείνου. μηδενὸς δὲ κοινοῦ πάθους περὶ 197
 ἡμᾶς γινομένου προπετές ἔστι τὸ λέγειν ὅτι τὸ ἐμοὶ τοιοῦν
 φαινόμενον τοῖον καὶ τῷ παρεστῶτι φαίνεται. τάχα γὰρ
 234 ἐγὼ μὲν οὕτω συγκέκριμαι ὡς λευκαίνεσθαι ὑπὸ τοῦ ἕξω-
 θεν προσπίπτοντος, ἕτερος δὲ οὕτω κατασκευασμένην ἔχει
 τὴν αἰσθήσιν ὥστε ἑτέρως διατεθῆναι. οὐ πάντως οὖν
 κοινὸν ἔστι τὸ φαινόμενον ἡμῖν. καὶ ὅτι τῷ ὄντι παρὶ 198
 5 τὰς διαφορὰς τῆς αἰσθήσεως κατασκευῆς οὐχ ὡσαύτως
 κινούμεθα, πρόδηλον ἐπὶ τε τῶν ἰκτεριῶντων καὶ ὀφθαλ-
 μιῶντων καὶ τῶν κατὰ φύσιν διακειμένων· ὡς γὰρ ἀπὸ
 τοῦ αὐτοῦ οἱ μὲν ὠχραντικῶς οἱ δὲ φοινικτικῶς οἱ δὲ λευ-
 καντικῶς πύσχουσιν, οὕτως εἰκὸς ἔστι καὶ τοὺς κατὰ φύσιν
 10 διακειμένους παρὰ τὴν διαφορὰν τῶν αἰσθήσεων κατα-
 σκευὴν μὴ ὡσαύτως ἀπὸ τῶν αὐτῶν κινεῖσθαι, ἀλλ' ἑτέ-
 ρως μὲν τὸν λευκόν, ἑτέρως δὲ τὸν χαροπὸν, μὴ ὡσαύτως
 δὲ τὸν μελανόφθαλμον. ὥστε κοινὰ μὲν ἡμᾶς ὀνόματα
 τίθεναι τοῖς πράγμασιν, πάθη δὲ γε ἔχειν ἴδια.
 15 Ἐνάλογα δὲ εἶναι δοκεῖ τοῖς περὶ κριτηρίων λεγομέ- 199
 νοις κατὰ τούτους τοὺς ἄνδρας καὶ τὰ περὶ τελῶν λεγό-

24 συγκρίμασιν scr.: κρίμασιν G: πράγμασιν Kayser coll.
 p. 234, 14: χρήμασιν Natorp 25 καλοῦσι καὶ γλυκὺ N πάν-
 τες κοινῶς E 27 τοῦτο τὸ G: ταὐτὸ Bekk. dubit. 14 αἰδία N

μενα. διήκει γὰρ τὰ πάθη καὶ ἐπὶ τὰ τέλη. τῶν γὰρ
 παθῶν τὰ μὲν ἔστιν ἡδέα τὰ δὲ ἀλγεινὰ τὰ δὲ μεταξύ·
 καὶ τὰ μὲν ἀλγεινὰ κακὰ φασὶν εἶναι, ὧν τέλος ἀλγηδών,
 τὰ δὲ ἡδέα ἀγαθὰ, ὧν τέλος ἔστιν ἀδιάψευστον ἡδονή, τὰ 20
 δὲ μεταξύ οὔτε ἀγαθὰ οὔτε κακὰ, ὧν τέλος τὸ οὔτε ἀγα-
 θὸν οὔτε κακόν. ὅπερ πάθος ἔστι μεταξύ ἡδονῆς καὶ
 200 ἀλγηδόνος. πάντων οὖν τῶν ὄντων τὰ πάθη κριτήριά
 ἔστι καὶ τέλη, ζῶμεν τε, φασίν, ἐπόμενοι τούτοις, ἐναργεῖα
 τε καὶ εὐδοκῆσαι προσέχοντες, ἐναργεῖα μὲν κατὰ τὰ ἄλλα 26
 πάθη, εὐδοκῆσαι δὲ κατὰ τὴν ἡδονήν.

Τοιαῦτα μὲν καὶ οἱ Κυρηναῖκοί, συστέλλοντες μᾶλλον
 τὸ κριτήριον παρὰ τοὺς περὶ τὸν Πλάτωνα· ἐκεῖνοι μὲν
 γὰρ σύνθετον αὐτὸ ἐποίουν ἕκ τε (τῆς) ἐναργείας καὶ τοῦ λό-
 γου, οἳτοι δὲ ἐν μόναις αὐτὸ ταῖς ἐναργεῖαις καὶ τοῖς πάθεσιν 30
 ὀρίζουσιν.

201 Οὐκ ἀποθεῖν δὲ τῆς τούτων δόξης εἰκόασιν εἶναι καὶ
 οἱ ἀποφαινόμενοι κριτήριον ὑπάρχειν τῆς ἀληθείας τὰς
 αἰσθήσεις. ὅτι γὰρ ἐγένοντό τινες τὸ τοιοῦτο ἀξιούντες, 235
 προὔπτον πεποίηκεν Ἀντίοχος δ' ἀπὸ τῆς Ἀκαδημίας, ἐν
 δευτέρῳ τῶν Κανονικῶν ῥητῶς γράψας ταῦτα "ἄλ-
 λος δὲ τις, ἐν ἰατρικῇ μὲν οὐδενὸς δεύτερος, ἀπτό-
 μενος δὲ καὶ φιλοσοφίας, ἐπέιθετο τὰς μὲν αἰσθη- 6
 σεις ὄντως καὶ ἀληθῶς ἀντιλήψεις εἶναι, λόγῳ δὲ
 202 μηδὲν ὅλως ἡμᾶς καταλαμβάνειν". ἔοικε γὰρ διὰ τού-
 των ὁ Ἀντίοχος τὴν προειρημένην τιθέναι στίασιν καὶ Ἀσκλη-
 πιάδην τὸν ἰατρὸν αἰνίτεσθαι, ἀναιροῦντα μὲν τὸ ἡγε-
 μονικόν, κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν χρόνον αὐτῷ γενόμενον. ἀλλὰ 9^a
 περὶ μὲν τῆς τούτου φορᾶς ποικιλώτερον καὶ κατ' ἴδιαν ἐν 10
 τοῖς ἰατρικοῖς ὑπομνήμασι διεξήλθομεν, ὥστε μὴ
 203 ἔχειν ἀνάγκην παλινωδεῖν.

Ἐπίκουρος (fr. 247 Us.) δὲ δυεῖν ὄντων τῶν συζυγούν-
 των ἀλλήλοις πραγμάτων, φαντασίας καὶ [τῆς] δόξης, τούτων
 τὴν φαντασίαν, ἣν καὶ ἐνάργειαν καλεῖ, διὰ παντὸς ἀληθῆ 15

28 τῶν ὄντων post τὰ πάθη N: om. 5 (exstiterat igitur in
 margine archetypi) Kayser 29 τῆς add. Kochalsky 11 τῆς del.

235 φησιν ὑπάρχειν. ὥς γὰρ τὰ πρῶτα κἀθη, τουτέστιν ἡδονή καὶ
 πόνος, ἀπὸ ποιητικῶν τινῶν καὶ κατ' αὐτὰ τὰ ποιητικὰ
 συνίσταται, οἷον ἢ μὲν ἡδονὴ ἀπὸ τῶν ἡδέων ἢ δὲ ἀλγη-
 δῶν ἀπὸ τῶν ἀλγεινῶν, καὶ οὔτε τὸ τῆς ἡδονῆς ποιητικόν
 20 ἐνδέχεται ποτε μὴ εἶναι ἡδὺ οὔτε τὸ τῆς ἀλγηδόνης πα-
 ρεκτικόν μὴ ὑπάρχειν ἀλγεινόν, ἀλλ' ἀνάγκη καὶ τὸ ἡδόν
 ἡδὺ καὶ τὸ ἀλγῦνον ἀλγεινόν τὴν φύσιν ὑποκεῖσθαι. οὕτω
 καὶ ἐπὶ τῶν φαντασιῶν, παθῶν περὶ ἡμᾶς οὕσων. τὸ
 ποιητικόν ἐκάστης αὐτῶν πάντῃ τε καὶ πάντως φανταστὸν
 25 ἐστίν, ὃ οὐκ ἐνδέχεται, ὄν φανταστὸν, μὴ ὑπάρχειν κατ' ἀ-
 ληθειαν τοιοῦτον οἷον φαίνεται, <...> ποιητικὸν φαντασίας κα-
 θεστάναι. καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ μέρος τὸ παραπλήσιον χρῆ 204
 λογίζεσθαι. τὸ γὰρ ὄρατόν οὐ μόνον φαίνεται ὄρατόν,
 ἀλλὰ καὶ ἔστι τοιοῦτον ὁποῖον φαίνεται· καὶ τὸ ἀκουστόν
 30 οὐ μόνον φαίνεται ἀκουστόν, ἀλλὰ καὶ ταῖς ἀληθείαις
 τοιοῦτον ὑπῆρχεν, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὡσαύτως. γίνου-
 ται οὖν πᾶσαι αἱ φαντασίαι ἀληθεῖς. καὶ κατὰ λόγον·
 236 εἰ γὰρ ἀληθῆς λέγεται φαντασία, φασὶν οἱ Ἐπικούρειοι. 205
 ὅταν ἀπὸ ὑπάρχοντός τε καὶ κατ' αὐτὸ τὸ ὑπάρχον γίνη-
 ται, πᾶσα δὲ φαντασία ἀπὸ ὑπάρχοντος τοῦ φανταστοῦ
 καὶ κατ' αὐτὸ τὸ φανταστὸν συνίσταται. πᾶσα κατ' ἀνάγ-
 5 κην φαντασία ἐστὶν ἀληθῆς. ἔξαπατᾶ δὲ ἐπίους ἢ δια- 206
 φορὰ τῶν ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ αἰσθητοῦ, οἷον ὄρατοῦ, δοκου-
 σῶν προσπίπτειν φαντασιῶν, καθ' ἣν ἢ ἀλλοιόχρουν ἢ
 ἀλλοιόσχημον ἢ ἄλλως πῶς ἐξηλλαγμένον φαίνεται τὸ ὑπο-
 κείμενον. ὑπενόησαν γὰρ ὅτι τῶν οὕτω διαφεροσῶν καὶ
 10 μαχομένων φαντασιῶν δεῖ τὴν μὲν τινα ἀληθῆ εἶναι, τὴν
 δ' ἐκ τῶν ἐναντίων ψευδῆ τυγχάνειν. ὅπερ ἐστὶν εὐηθεῖς
 καὶ ἀνδρῶν μὴ συνορώτων τὴν ἐν τοῖς οὔσι φύσιν. οὐ 207
 γὰρ ὅλον δρᾶται τὸ στερέμνιον, ἵνα ἐπὶ τῶν ὄρατῶν ποιῶ-

17 κατ' αὐτὰ τὰ Bekk. coll. p. 236, 2. 4. 244, 29. 245, 6.
 10. 16: κατὰ ταῦτα G 24 ἐκάστης Kayser: ἐκάστου G (def.
 Kochalsky) πάντοτε καὶ πάντως E 25 ὑπάρχειν G: ὑπάρχον
 Bekk.: <εἰ> μὴ ὑπάρχοι Usener 28 lacunam indic. Kochalsky,
 quam sic ferè explet <ἀλλ' ἀνάγκη τοιοῦτον ὄν οἷον φαίνεται>
 1 λέγεται N: φαίνεται LE 5 an <ἢ> φαντασία? 2 τε Bekk.:
 γε G 7 ἢν οἱ 5

μεθα τὸν λόγον, ἀλλὰ τὸ χρῶμα τοῦ στερεμνίου. τοῦ δὲ
 χρώματος τὸ μὲν ἐστὶν ἐπ' αὐτοῦ τοῦ στερεμνίου, καθά- 15
 περ ἐπὶ τῶν σύνεγγυς καὶ ἐκ [τοῦ] μετρίου διαστήματος
 βλεπομένων, τὸ δ' ἐκτὸς τοῦ στερεμνίου καὶ τοῖς ἐφεξῆς
 τοποῖς ὑποκείμεται, καθάπερ ἐπὶ τῶν ἐκ μακροῦ διαστή-
 ματος θεωρουμένων. τοῦτο δὲ ἐν τῷ μεταξύ ἐξαλλαττό-
 μεται καὶ ἴδιον ἀναδεχόμενον σχῆμα τοιαύτην ἀναδίδωσι 20
 208 φαντασίαν. ὁποῖον καὶ αὐτὸ κατ' ἀλήθειαν ὑπόκειται. ὅνπερ
 εἶν τρεῖς οὔτε ἢ ἐν τῷ κρουμένῳ χαλκώματι φωνῇ
 ἐξάκουεται οὔτε ἢ ἐν τῷ στόματι τοῦ κεκραγότος. ἀλλ' ἢ
 προσπίπτουσα τῇ ἡμετέρᾳ αἰσθήσει, καὶ ὡς οὐθεὶς φησι
 τὸν ἐξ ἀποστήματος μικρῶς ἀκούοντα φωνῆς ψευδῶς ἀκού- 25
 ει. ἐπεὶπερ σύνεγγυς ἐλθὼν ὡς μέγιστος ταύτης ἀντιλαμ-
 βάνεται. οὕτως οὐκ ἂν εἶποιμι ψεύδεσθαι τὴν ὄψιν, ὅτι
 ἐκ μακροῦ μὲν διαστήματος μικρὸν ὄρα τὸν πύργον καὶ
 στρογγύλον, ἐκ δὲ τοῦ σύνεγγυς μέγιστον καὶ τετράγωνον,
 209 ἀλλὰ μᾶλλον ἀληθεύει, ὅτι καὶ ὅτε φαίνεται μικρὸν αὐτῇ 30
 τὸ αἰσθητὸν καὶ τοιουτόσχημον, ὅντως ἐστὶ μικρὸν καὶ
 τοιουτόσχημον, τῇ διὰ τοῦ ἀέρος φορᾷ ἀποθραυομένων
 τῶν κατὰ τὰ εἶδωλα περάτων, καὶ ὅτε μέγα πάλιν καὶ 237
 ἀλλοιόσχημον, πάλιν ὁμοίως μέγα καὶ ἀλλοιόσχημον, ἤδη
 μέντοι οὐ τὸ αὐτὸ ἀμφοτέρω καθεστῶς. τοῦτο γὰρ τῆς
 διαστορῆς λοιπὸν ἐστὶ δόξης οἴεσθαι, ὅτι τὸ αὐτὸ ἦν τό-
 τε ἐκ τοῦ σύνεγγυς καὶ τὸ πόρρωθεν θεωρούμενον φαν- 5
 210 ταστὸν. αἰσθήσεως δὲ ἴδιον ἵπηρε <τὸ> τοῦ παρόντος μόνον
 καὶ κινουῦντος αὐτὴν ἀντιλαμβάνεσθαι, οἷον χρώματος,
 οὐχὶ δὲ τὸ διακρίνειν ὅτι ἄλλο μὲν ἐστὶ τὸ ἐνθάδε ἄλλο
 δὲ τὸ ἐνθάδε ὑποκείμενον. διόπερ αἱ μὲν φαντασίαι διὰ
 ταῦτα πᾶσαι εἰσιν ἀληθεῖς, <αἱ δὲ δόξαι οὐ πᾶσαι ἦσαν ἀλη- 10
 θεῖς>, ἀλλ' εἶχόν τινα διαφορὰν. τούτων γὰρ αἱ μὲν ἦσαν
 ἀληθεῖς αἱ δὲ ψευδεῖς, ἐπεὶπερ κηρύσεις καθεστᾶσιν ἡμῶν ἐπὶ

10 τοῦ del. Usener 25 τὸν G: τῶν Kochalsky ἀποστή-
 ματος <μακροῦ> Kochalsky ἀκούοντα LE 5: ἀκούοντων N
 (quod defend. Kochalsky) 27 εἶποιμεν Heintz 31 ὄντως NLE:
 ὅτος ABR: om. V ἐστὶ om. 5 μικρὸν—32 τοιουτόσχ. om. V
 1 ὅτι 5 6 τὸ add. Heintz coll. v. 8 10 suppl. Usener 11 ἀλλ' G:
 αἱ δὲ δόξαι Bekk. sec. Hervetum (sed opiniones): ἀλλ' αἱ δόξαι
 Gassendi

237 ταῖς φαντασίαις, κρίνομεν δὲ τὰ μὲν ὀρθῶς, τὰ δὲ κοχθήσῳς·
 ἤτοι παρὰ τὸ προστιθέναι τι καὶ προσνέμειν ταῖς φαντασίαις·
 15 ἢ παρὰ τὸ ἀφαιρεῖν τι τούτων καὶ κοινῶς κατατινύδασθαι
 τῆς ἀλόγου αἰσθήσεως, οὐκοῦν τῶν δοξῶν κατὰ τὸν Ἐπίκουρον 211
 αἱ μὲν ἀληθεῖς εἰσιν αἱ δὲ ψευδεῖς, ἀληθεῖς μὲν αἱ τε
 ἐπιμαρτυρούμεναι καὶ οὐκ ἀντιμαρτυρούμεναι πρὸς τῆς
 ἐναργείας, ψευδεῖς δὲ αἱ τε ἀντιμαρτυρούμεναι καὶ οὐκ
 20 ἐπιμαρτυρούμεναι πρὸς τῆς ἐναργείας. ἔστι δὲ ἐπιμαρτύ- 212
 ρησις μὲν κατάληψις δι' ἐναργείας τοῦ τὸ δοξαζόμενον
 τοιοῦτον εἶναι ὁποῖόν ποτε ἐδοξάζετο, οἷον Πλάτωνος, μα-
 κρόθεν προσιόντος εἰκάσω μὲν καὶ δοξάζω παρὰ τὸ δια-
 στημα ὅτι Πλάτων ἔστι, προσπελάσαντος δὲ αὐτοῦ προσε-
 25 μαρτυρήθη ὅτι ὁ Πλάτων ἔστι, συναρθεθέντος τοῦ δια-
 στηματος, καὶ ἐπιμαρτυρήθη δι' αὐτῆς τῆς ἐναργείας.
 οὐκ ἀντιμαρτύρησις δὲ ἐστὶν ἀκολουθία τοῦ ὑποσταθέντος 213
 καὶ δοξασθέντος ἀδήλου τῷ φαινόμενῳ, οἷον ὁ Ἐπίκουρος·
 λέγων εἶναι κενόν, ὅπερ ἐστὶν ἀδήλον, πιστοῦται δι' ἐναρ-
 30 γουῆς πράγματος τοῦτο, τῆς κινήσεως· μὴ ὄντος γὰρ κε-
 νοῦ οὐδὲ κίνησις ὄφειλεν εἶναι, τόπον μὴ ἔχοντος τοῦ κί-
 238 νουμένου σώματος εἰς ὃν περιστήσεται διὰ τὸ πάντα
 εἶναι πλήρη καὶ ναστά, ὥστε τῷ δοξασθέντι ἀδήλω μὴ ἀν- 214
 τιμαρτυρεῖν τὸ φαινόμενον κινήσεως οὔσης. ἢ μὲντοι
 ἀντιμαρτύρησις μαχόμενον τί ἐστὶ τῇ οὐκ ἀντιμαρτῶσει·
 5 ἦν γὰρ συναρθευμένη τοῦ φαινόμενου τῷ ὑποσταθέντι ἀδή-
 λῳ, οἷον ὁ Στωικὸς λέγει μὴ εἶναι κενόν, ἀδήλον τι ἄξιον.
 τούτῳ δὲ οὕτως ὑποσταθέντι ὀφείλει τὸ φαινόμενον συνα-
 ρασκευάζεσθαι, φημί δ' ἢ κίνησις· μὴ ὄντος γὰρ κενοῦ
 κατ' ἀνάγκην οὐδὲ κίνησις γίνεται κατὰ τὸν ἤδη προεδη-
 10 λωμένον ἡμῶν τρόπον. ὥσαύτως δὲ καὶ ἢ οὐκ ἐπιμαρτύ- 215
 ρησις ἀντίξουσι ἐστὶ τῇ ἐπιμαρτῶσει· ἦν γὰρ ὑπόπτωσις
 δι' ἐναργείας τοῦ τὸ δοξαζόμενον μὴ εἶναι τοιοῦτον ὁποῖόν
 περ ἐδοξάζετο, οἷον πόρρωθεν τινος προσιόντος εἰκάσω·

21 ἐναργείας E 5: ἐνεργείας NL 25 ὁ om. NAR 2 πλήρη
 εἶναι 5 4 τι om. 5 5 συναρθευμένη (Gassendi: ἀρασκευή) G
 (quod def. Philippson de Philodemi libro qu. e. περὶ σημείων
 καὶ σημειώσεων Diss. Berol. 1881 p. 26¹ et 46) 10 ἢ om. N
 13 προσιόντος 5: προιόντος NLE

μεν παρὰ τὸ διάστημα Πλάτωνα εἶναι, ἀλλὰ συναιρεθέν-
 τος τοῦ διαστήματος ἔγνωμεν δι' ἐναργείας ὅτι οὐκ ἔστι 15
 Πλάτων. καὶ γέγονε τὸ τοιοῦτον οὐκ ἐπιμαρτύρησις· οὐ
 216 γὰρ ἐπιμαρτυρήθη τῷ φαινομένῳ τὸ δοξαζόμενον. ὅθεν
 ἢ μὲν ἐπιμαρτύρησις καὶ οὐκ ἀντιμαρτύρησις τοῦ ἀληθῆς
 εἶναι τι ἐστὶ κριτήριον. ἢ δὲ οὐκ ἐπιμαρτύρησις καὶ ἀντι-
 μαρτύρησις τοῦ ψεύδους εἶναι. πάντων δὲ κρηπίς καὶ θε- 20
 μέλιος ἢ ἐνάργεια.

Τοιοῦτο μὲν καὶ κατὰ τὸν Ἐπίκουρόν ἐστι κριτήριον·
 οἱ δὲ περὶ τὸν Ἀριστοτέλη καὶ Θεόφραστον καὶ κοινῶς οἱ
 217 Περιπατητικοί, διττῆς οὔσης κατὰ τὸ ἀνωτάτω τῆς τῶν
 πραγμάτων φύσεως, ἐπεὶ τὰ μὲν, καθὼς προεῖπον, αἰσθητά 25
 ἐστὶ τὰ δὲ νοητά, διττὸν καὶ αὐτοὶ τὸ κριτήριον ἀπολεί-
 πουσιν, αἰσθησὶν μὲν τῶν αἰσθητῶν, νόησιν δὲ τῶν νοη-
 218 τῶν, κοινὸν δὲ ἀμφοτέρων, ὡς ἔλεγεν ὁ Θεόφραστος, τὸ
 ἐναργές. τάξει μὲν οὖν πρῶτόν ἐστι τὸ ἄλογον καὶ ἀνα-
 πόδεικτον κριτήριον. (ἢ) αἰσθησις, δυνάμει δὲ ὁ νοῦς, εἰ 30
 219 καὶ τῇ τάξει δευτερεύειν δοκεῖ παρὰ τὴν αἰσθησιν. ἀπὸ
 μὲν γὰρ τῶν αἰσθητῶν κινεῖται ἢ αἰσθησις, ἀπὸ δὲ τῆς 239
 κατὰ ἐνάργειαν περὶ τὴν αἰσθησιν κινήσεως ἐπιγίνεται τι
 κατὰ ψυχὴν κίνημα τοῖς κρείττοσι καὶ βελτοσι καὶ ἐξ αὐ-
 τῶν δυναμένοις κινεῖσθαι ζῴοις· ὅπερ μνήμη τε καὶ φαν-
 τασία καλεῖται παρ' αὐτοῖς, μνήμη μὲν τοῦ περὶ τὴν αἰ- 5
 σθησιν πάθος, φαντασία δὲ τοῦ ἐμποιήσαντος τῇ αἰσθή-
 220 σει τὸ πάθος αἰσθητοῦ. διόπερ ἔχγει τὸ τοιοῦτον ἀναλο-
 γεῖν κίνημα φασίν· καὶ ὄν τρόπον ἐκεῖνο, φημί δὲ τὸ
 ἔχγος, ὑπὸ τινός τε γίνεται καὶ ἀπὸ τινος, ὑπὸ τινος μὲν
 οἷον τῆς τοῦ ποδὸς ἐπερείσεως, ἀπὸ τινος δὲ ὥσπερ τοῦ 10
 Δίωνος, οὕτω καὶ τὸ προειρημένον τῆς ψυχῆς κίνημα
 ὑφ' οὗ μὲν γίνεται ὥσπερ τοῦ περὶ τὴν αἰσθησιν πάθος,
 ἀφ' οὗ δὲ καθάπερ τοῦ αἰσθητοῦ, πρὸς ὃ καὶ ὁμοιότητά
 221 τινα σφίξει. τοῦτο δὲ πάλιν τὸ κίνημα, ὅπερ μνήμη τε
 καὶ φαντασία καλεῖται, ἔχγει ἐν ἑαυτῷ τρίτον ἐπιγινόμε- 15
 νον ἄλλο κίνημα τὸ τῆς λογικῆς φαντασίας, κατὰ κρίσιν

22 fort. καὶ (τὸ)

31 ὑπὸ Bekk. dubit. (at cf. p. 239, 9. 13)

7 τὸ om. ε πάθους N5

28 ἀριστοτέλην I.

30 ἢ add. Bekk.

1 ὑπὸ Kochalsky

239 λοιπὸν καὶ προαίρεσιν τὴν ἡμετέραν συμβαῖνον, ὅπερ κί-
 νημα διάνοιά τε καὶ νοῦς προσαγορεύεται, οἷον ὅταν τις
 προσπεσόντος κατ' ἐνάργειαν Δίωκος πάθη πως τὴν αἰσθη-
 20 σιν καὶ τραπή, ὑπὸ δὲ τοῦ περὶ τὴν αἰσθησιν πάθους
 ἐγγένηται τις αὐτοῦ τῇ ψυχῇ φαντασία, ἣν καὶ μνήμην
 πρότερον ἐλέγομεν καὶ ἔχει παραπλήσιον ἵπάρχειν, ἀπὸ 222
 δὲ ταύτης τῆς φαντασίας ἐκουσίως ἀναζωγραφῇ αὐτῷ καὶ
 ἀναπλάσσει φάντασμα, καθάπερ τὸν γενικὸν ἀνθρώπου.
 25 τὸ γὰρ δὴ τοιοῦτο κίνημα τῆς ψυχῆς κατὰ διαφόρους ἐπι-
 βολὰς οἱ Περιπατητικοὶ τῶν φιλοσόφων διάνοιαν τε καὶ
 νοῦν ὀνομάζουσι, κατὰ μὲν τὸ δύνασθαι διάνοιαν, κατὰ
 δὲ ἐνέργειαν νοῦν· ὅταν μὲν γὰρ δύνηται τοῦτον ποιεῖ- 223
 σθαι τὸν ἀναπλασμὸν ψυχῆ, τουτέστιν ὅταν πεφύκη, διά-
 30 νοια καλεῖται, ὅταν δὲ ἐνεργητικῶς ἤδη ποιῇ, νοῦς ὀνο-
 340 μάζεται. ἀπὸ μέντοι τοῦ νοῦ καὶ τῆς διανοήσεως συνί-
 σταται ἢ τε ἔννοια καὶ ἐπιστήμη καὶ τέχνη. διανοήσις
 μὲν γὰρ γίνεται ὅτε μὲν τῶν κατὰ μέρος εἰδῶν ὅτε δὲ
 τῶν τε εἰδῶν καὶ τῶν γενῶν· ἀλλ' ὁ μὲν ἀθροισμὸς τῶν 224
 5 τοιούτων τοῦ νοῦ φαντασμάτων καὶ ἡ συγκεφαλαίωσις
 τῶν ἐπὶ μέρους εἰς τὸ καθόλου ἔννοια καλεῖται, ἐν δὲ τῷ
 ἀθροισμῷ τούτῳ καὶ τῇ συγκεφαλαίωσει τελευταῖον ὑφί-
 σταται ἢ τε ἐπιστήμη καὶ τέχνη, ἐπιστήμη μὲν (ἢ) τὸ ἀκριβές
 καὶ ἀδιάπτωτον ἔχουσα, τέχνη δὲ ἢ μὴ πάντως τοιαύτη.
 10 ὡσπερ δὲ ἢ τῶν ἐπιστημῶν καὶ τεχνῶν φύσις ἐστὶν ὅστε 225
 ρογενής, οὕτω καὶ ἡ καλουμένη δόξα· ὅταν γὰρ εἴξη ἢ
 ψυχῇ τῇ ἀπὸ τῆς αἰσθήσεως ἐγγενομένη φαντασίᾳ καὶ τῷ
 φανέντι πρόσθῃται καὶ συγκατάθῃται, λέγεται δόξα. φαί- 226
 15 νεται οὖν ἐκ τῶν εἰρημένων πρῶτα κριτήρια τῆς τῶν πρα-
 γμάτων γνώσεως ἢ τε αἰσθησις καὶ ὁ νοῦς, ἢ μὲν ὀργά-
 νου τρόπον ἔχουσα ὁ δὲ τεχνίτου. ὡσπερ γὰρ ἡμεῖς οὐ
 δυνάμεθα χωρὶς ζυγοῦ τὴν τῶν βαρέων καὶ κούφων ἐξέ-

21 ἐγγένηται Hervetus: ἐννέμηται G (sed in N aliquid cor-
 rectum in margine, quod iam non legitur) 27 δύνασθαι Sal-
 masius: οἰεῖσθαι G 28 ἐνέργειαν Fabr.: ἐνάργειαν G 29 πε-
 φύκη Bekk.: πεφύχοι G (in N comp. script.) 30 ἐνεργητι-
 κῶς N: ἐνεργητικῶς LES 8 ἢ add. Kochalsky 9 καὶ ἀδιά-
 πτωτον om. N 12 ὁπὸ Kochalsky

τασιν ποιείσθαι, οὐδὲ ἄτερ κατόνος τὴν τῶν εὐθέων καὶ
στρεβλῶν διαφορὰν λαβεῖν, οὕτως οὐδὲ ὁ τοῦς χωρὶς αἰσθη-
σεως δοκιμάσαι πέφυκε τὰ πράγματα.

20

Τοιοῦτοι μὲν οὖν ὡς ἐν κεφαλαίοις εἰσὶ καὶ οἱ ἀπὸ τοῦ
227 Περιπατοῦ ἀπολειπομένης δ' ἐτι τῆς Στωικῆς δόξης (fr.
II 56 Arn.) παρακειμένως καὶ περὶ ταύτης λέγωμεν. κριτή-
ριοι τοίνυν φασὶν ἀληθείας εἶναι οἱ ἄνδρες οὔτοι τὴν κατα-
ληπτικὴν φαντασίαν. ταύτην δ' εἰδόμεθα πρότερον γνόντες, τί 25
ποτέ ἐστὶ κατ' αὐτοὺς ἡ φαντασία καὶ τίνες ἐπ' εἶδους
228 ταύτης διαφοραί. φαντασία οὖν ἐστὶ κατ' αὐτοὺς τύπω-
σις ἐν ψυχῇ. περὶ ἧς εὐθύς καὶ διέστησαν Κλεάνθης
(fr. 484 Arn.) μὲν γὰρ ἤκουσε τὴν τύπωσιν κατὰ εἰσοχὴν τε
καὶ ἐξοχὴν, ὥσπερ καὶ (τὴν) διὰ τῶν δακτυλίων γινομένην 30
229 τοῦ κηροῦ τύπωσιν, Χρύσιππος δὲ ἄτοπον ἠγεῖτο τὸ τοιοῦτον.
πρῶτον μὲν γάρ, φησί, δεήσει τῆς διανοίας ὑφ' ἐν ποτε τρί-
γωνόν τι καὶ τετράγωνον φαντασιουμένης τὸ αὐτὸ σῶμα κατὰ 31
τὸν αὐτὸν χρόνον διαφέροντα ἔχειν περὶ αὐτῷ σχήματα ἅμα τε
τρίγωνον καὶ τετράγωνον γίνεσθαι ἢ καὶ περιφερές, ὅπερ
ἐστὶν ἄτοπον· εἶτα, πολλῶν ἅμα φαντασιῶν ὑφισταμένων
ἐν ἡμῖν, παμπληθεῖς καὶ τοὺς σχηματισμοὺς ἔξειν τὴν ψυ- 5
230 χὴν, ὃ τοῦ προτέρου χειρόν ἐστιν. αὐτὸς οὖν τὴν τύπω-
σιν εἰρησθαι ὑπὸ τοῦ Ζήνωνος (fr. 58 Arn.) ὑπενόει
ἀντὶ τῆς ἑτεροιώσεως, ὥστ' εἶναι τοιοῦτον τὸν λόγον
"φαντασία ἐστὶν ἑτεροίωσις ψυχῆς", μηκέτι ἀτόπου ὄντος
(τοῦ) τὸ αὐτὸ σῶμα, ὑφ' ἐν [κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον] πολ- 10
λῶν περὶ ἡμᾶς συνισταμένων φαντασιῶν, παμπληθεῖς ἀνα-
231 δέχεσθαι ἑτεροιώσεις· ὥσπερ γὰρ ὁ ἀῆρ, ὅταν ἅμα πολλοὶ φω-
νῶσιν, ἀμυθήτους ὑπὸ ἐν καὶ διαφερούσας ἀναδεχόμενος

228—231 cf. adv. dogm. I 372—373.

18 οὐδὲ Bekk.: οὔτε G 21 οὖν om. LE 5 24 εἶναι ἀλη-
θείας N 29 τε om. LE 30 τὴν add. Zeller 32 δεήσει τῆς
διανοίας Kochalsky: τῆς διανοίας δεήσει G 32 τι LE 5: ἐστὶ N
(comp. exaratum) 2 αὐτῷ N: αὐτὸ LE: αὐτῷ⁰ VR: αὐτοῦ AB
8 τὸν τοιοῦτον λόγον 5 10 τοῦ add. Bekk. ἐν κατὰ G: ἐνα
καὶ Bekk.: ἐν <καὶ> κατὰ Kochalsky κατὰ τὸν αὐτὸν χρό-
νον ut glossema delevi. cf. p. 240, 32. 241, 13. 256, 1. 324, 2

241 πληγὰς εὐθὺς πολλὰς ἴσχει καὶ τὰς ἑτεροιώσεις. οὕτω καὶ τὸ
 15 ἡγεμονικὸν ποικίλως φαντασιούμενον ἀπελογίᾳ τι τοῦτο παί-
 σεται. ἄλλοι δὲ οὐδὲ τὸν κατὰ διόρθωσιν ἐκείνου ἐξαργυρέτα 242
 ὄρον ὀρθῶς ἔχειν φασίν. εἰ μὲν γὰρ ἴσται τις φαντασία, αὕτη
 τύπωσις καὶ ἑτεροιώσις τῆς ψυχῆς κατέστησαν· εἰ δὲ τις
 ἐστὶ τύπωσις τῆς ψυχῆς, ἐκείνη οὐ πάτω, ἴσται φαντασία.
 20 καὶ γὰρ προσπιπτόμετος γενομένου περὶ τὸν ὀφθαλμὸν ἢ
 κνησμοῦ περὶ τὴν χεῖρα συμβάντος τύπωσις μὲν καὶ ἑτε-
 ροιώσις τῆς ψυχῆς ἀποτελεῖται, οὐχὶ δὲ καὶ φαντασία.
 ἐπεὶ περ οὐδὲ περὶ τῷ τυχόντι μέρει τῆς ψυχῆς γίνεσθαι
 ταύτην συμβέβηκεν, ἀλλὰ περὶ τῆς διανοίας μόνον καὶ τῷ
 25 ἡγεμονικῷ. πρὸς οὗς ἀπαντῶντες οἱ ἀπὸ τῆς Στωϊκῆς συν- 233
 εμφαίνεσθαι φασὶ τῇ τυπώσει τῆς ψυχῆς τὸ ὡς ἂν ἐν
 ψυχῇ, ὥστε εἶναι τὸ πληρὲς τοιοῦτον "φαντασία ἐστὶ τυ-
 πωσις ἐν ψυχῇ ὡς ἂν ἐν ψυχῇ". καθὰ γὰρ ἡ ἐφηρότης
 λέγεται λευκότης ἐν ὀφθαλμῷ συνεμφαινόντων ἡμῶν τὸ
 30 ὡς ἐν ὀφθαλμῷ, τουτέστι τὸ κατὰ ποιὸν μέρος τοῦ ὀφθαλ-
 μοῦ, τὴν λευκότητα εἶναι, ἵνα μὴ πάντες ἄνθρωποι
 ἐφηρότητα ἔχωμεν ὡς ἂν πάντες ἐκ φύσεως ἔχοιτες λευκό-
 240 τητα ἐν ὀφθαλμῷ, οὕτως ὅταν λέγωμεν τὴν φαντασίαν
 τύπωσιν ἐν ψυχῇ, συνεμφαινόμεν καὶ τὸ περὶ ποιὸν μέρος
 γίνεσθαι τῆς ψυχῆς τὴν τύπωσιν, τουτέστι τὸ ἡγεμονικόν.
 ὥστε ἐξαπλούμενον γίνεσθαι τὸν ὄρον τοιοῦτον "φαντασία
 5 ἐστὶν ἑτεροιώσις ἐν ἡγεμονικῷ". ἄλλοι δὲ ἀπὸ τῆς αὐτῆς 234
 ὀρμώμενοι δυνάμειος γλαφυρότερον ἀπελογήσαντο. φασὶ
 γὰρ ψυχὴν λέγεσθαι διχῶς, τὸ τε συνέχον τὴν ὅλην σύγ-
 κρισιν καὶ κατ' ἰδίαν τὸ ἡγεμονικόν. ὅταν γὰρ εἴπωμεν
 συνεστάναι τὸν ἄνθρωπον ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος, ἢ τὸν
 10 θάνατον εἶναι χωρισμὸν ψυχῆς ἀπὸ σώματος, ἰδίως καλοῦ-
 μεν τὸ ἡγεμονικόν. ὡσαύτως δὲ καὶ ὅταν διαιρούμενοι 235
 φάσκωμεν ἀγαθῶν τὰ μὲν εἶναι περὶ ψυχὴν τὰ δὲ περὶ
 σῶμα τὰ δ' ἐκτός, οὐ τὴν ὅλην ψυχὴν ἐμφαινόμεν ἀλλὰ

23 οὐδὲ τῷ περιτυχόντι N 29 συνεμφαινόντων N 30 ὡς (ἂν)
 ἐν Kochalsky coll. v. 26. 28 30 et 242, 2 ποιὸν Bekk.: ποιόν G
 31 (οἱ) ἄνθρωποι 5 4 τοῦτον VR sed γρ. τοιοῦτον 7 (τὴν)
 ψυχὴν NE 11 δὲ om. 5

τὸ ἡγεμονικὸν ταύτης μόριον· περὶ τοῦτο γὰρ τὰ πάθη
 236 καὶ τὰ ἀγαθὰ συνίσταται. διόπερ καὶ ὅταν λέγη ὁ Ζήνων 15
 (fr. 58 Arn.) φαντασίαν εἶναι τὴν ἐν ψυχῇ, ἀκου-
 στέον εὐχὴν οὐ τὴν ὅλην ἀλλὰ τὸ μόριον αὐτῆς, ἵνα ἢ τὸ
 λεγόμενον οὕτως ἔχον "φαντασία ἐστὶν ἑτεροίωσις περὶ τὸ
 237 ἡγεμονικόν". ἀλλὰ καὶ οὕτως ἔχῃ, φασὶ τινες, πάλιν ἡμάρ-
 τηται. καὶ γὰρ ἡ ὁρμὴ καὶ ἡ συγκατάθεσις καὶ ἡ κατάληψις 20
 ἑτεροίωσις μὲν εἶσι τοῦ ἡγεμονικοῦ, διαφέρουσι δὲ τῆς φαν-
 τασίας· ἡ μὲν γὰρ πείσις τις ἦν ἡμετέρα καὶ διάθεσις,
 αὐταὶ δὲ πολὺ μᾶλλον [ἢ ὁρμαὶ] ἐνέργειαι τινες ἡμῶν
 ὑπῆρχον. μοχθηρὸς ἄρα ἐστὶν (<δ>) ὅρος πολλοῖς καὶ διαφό-
 238 ροῖς πράγμασιν ἐφαρμοζόμενος· καὶ ὃν τρόπον ὁ τὸν 25
 ἄνθρωπον ὀρισάμενος καὶ εἰπὼν ὅτι ἄνθρωπός ἐστι ζῶον
 λογικόν. οὐχ ὑγιῶς τὴν ἐννοίαν τοῦ ἀνθρώπου ὑπέγραψε
 διὰ τὸ καὶ τὸν θεὸν ζῶον εἶναι λογικόν, οὕτω καὶ ὁ τὴν
 φαντασίαν ἀποφηνάμενος ἑτεροίωσιν ἡγεμονικοῦ διέπεσεν·
 οὐ μᾶλλον γὰρ ταύτης ἢ ἐκάστης τῶν κατηγορηθμημένων 30
 239 κινήσεών ἐστιν ἀπόδοσις. τοιαύτης δ' οὔσης καὶ τῆσδε τῆς
 ἐνοστάσεως πάλιν ἐπὶ τὰς συνεμφάσεις οἱ Στωικοὶ ἀνατρέ-
 χουσι, λέγοντες τῷ ὄρω δεῖν τῆς φαντασίας συνακούειν τὸ 343
 κατὰ πείσιν· ὡς γὰρ ὁ λέγων τὸν ἔρωτα ἐπιβολὴν εἶναι
 φιλοποίας συνεμφαίνει τὸ νέων ὥραιων, καὶ εἰ μὴ κατὰ
 τὸ ῥητὸν τοῦτο ἐκφέρει (οὐθεὶς γὰρ γερόντων καὶ ἀκμῆς
 ὥραν μὴ ἐχόντων ἔρω), οὕτως ὅταν λέγωμεν, φασί, τὴν 5
 φαντασίαν ἑτεροίωσιν ἡγεμονικοῦ, συνεμφαίνομεν τὸ κατὰ
 πείσιν ἀλλὰ μὴ τὸ κατὰ ἐνέργειαν γίνεσθαι τὴν ἑτεροίω-
 240 σιν. δοκοῦσι δὲ μηδ' οὕτως ἐκπεφευγῆναι τὸ ἔγκλημα·
 ὅτε γὰρ τρέφεται τὸ ἡγεμονικὸν καὶ νῆ Δία γε αὕξεται,
 ἑτεροιοῦται μὲν κατὰ πείσιν, οὐκ ἔστι δὲ ἡ τοιαύτη ἑτε- 10
 ροίωσις αὐτοῦ, καίπερ κατὰ πείσιν οὔσα καὶ διάθεσιν,
 φαντασία, ἐκτὸς εἰ μὴ τι πάλιν λέγοιεν ἰδίωμα πείσεως
 εἶναι τὴν φαντασίαν, ὅπερ διενήνοχε τῶν τοιούτων διαθέ-
 241 σεων, ἢ ἐκεῖνό γε, ἐπεὶ ἡ φαντασία γίνεταί ἤτοι τῶν ἐκτὸς
 ἢ τῶν ἐν ἡμῖν παθῶν (ὃ δὴ κυριώτερον διάκενος ἐλκυσμὸς 16

22 ἢ μὲν γὰρ LE 5: ὅτι N
 τινος NLE 21 ὃ add. Bekk.

23 ἢ ὁρμαὶ del. Bekk. τινες 5:
 28/29 οἱ . . . ἀποφηνάμενοι . . .

243

παρ' αὐτοῖς καλεῖται), πάντως ἐν τῷ λόγῳ τῆς φαντασίας
 συμπεριλαμβάνεται τὸ τὴν πείσιν γίνεσθαι ἢτοι κατὰ τὴν
 ἐκτὸς προσβολὴν ἢ κατὰ τὰ ἐν ἡμῖν πόθη. ὅπερ οὐκέτι ἔ-
 στιν ἐπὶ τῆς κατὰ τὰς αὐξήσεις ἢ θρόνους ἑτερονομήσεως,
 30 συνεξακούειν.

Ἄλλ' ἢ μὲν φαντασία κατὰ τοὺς ἀπὸ τῆς Στοῆς οἷτω
 δυσαπόδοτος ἔστι· τῶν δὲ φαντασιῶν πολλαὶ μὲν καὶ
 ἄλλαι εἰσὶ διαφοραί, ἀπαρκέσουσι δὲ αἱ λεγθησόμεναι. 242
 τούτων γὰρ αἱ μὲν εἰσι πιθαναί, αἱ δὲ ἀπίθανοι, αἱ δὲ
 25 πιθαναὶ ἅμα καὶ ἀπίθανοι, αἱ δὲ οὔτε πιθαναὶ οὔτε ἀπί-
 θανοι. πιθαναὶ μὲν οὖν εἰσιν αἱ λεῖον κίνημα περὶ ψυ-
 χὴν ἐργαζόμεναι, ὥσπερ νῦν τὸ "ἡμέραν εἶναι" καὶ τὸ "ἐμὲ
 διαλέγεσθαι" καὶ πᾶν ὃ τῆς ὁμοίας ἔχεται περιφανείας.
 ἀπίθανοι δὲ αἱ μὴ τοιαῦται ἀλλ' ἀποστρέφουσαι ἡμᾶς τῆς
 30 συγκαταθέσεως, οἷον "εἰ ἡμέρα ἐστίν, οὐκ ἔστιν ἥλιος ὑπὲρ 243
 γῆς· εἰ σκότος ἐστίν, ἡμέρα ἐστίν." πιθαναὶ δὲ καὶ ἀπί-
 θανοι καθεστᾶσιν αἱ κατὰ τὴν πρὸς τι σχέσιν ὅτε μὲν
 34 τοιαῖα γινόμεναι ὅτε δὲ τοιαῖα, οἷον αἱ τῶν ἀπόρων
 λόγων, οὔτε δὲ πιθαναὶ οὔτε ἀπίθανοι καθάπερ αἱ τῶν
 τοιούτων πραγμάτων "ἄστροι εἰσιν οἱ ἀστέρες· περισσοί
 εἰσιν οἱ ἀστέρες." τῶν δὲ πιθανῶν [ἢ ἀπιθάνων] φαν-
 5 τασιῶν αἱ μὲν εἰσιν ἀληθεῖς, αἱ δὲ ψευδεῖς, αἱ δὲ ἀληθεῖς 244
 καὶ ψευδεῖς, αἱ δὲ οὔτε ἀληθεῖς οὔτε ψευδεῖς. ἀληθεῖς μὲν
 οὖν εἰσιν ὧν ἔστιν ἀληθῆ κατηγορίαν ποιήσασθαι, ὡς τοῦ
 "ἡμέρα ἐστίν" ἐπὶ τοῦ παρόντος ἢ τοῦ "φῶς ἐστι." ψευ-
 δεῖς δὲ ὧν ἔστι ψευδῆ κατηγορίαν ποιήσασθαι, ὡς τοῦ
 10 κεκλάσθαι τὴν κατὰ βυθοῦ κώπην ἢ μείουρον εἶναι τὴν
 στοάν, ἀληθεῖς δὲ καὶ ψευδεῖς, ὅποια προσέπιπτεν Ὀρέστη
 κατὰ μανίαν ἀπὸ τῆς Ἡλέκτρας (καθὸ μὲν γὰρ ὡς ἀπὸ 245
 ὑπάρχοντός τινος προσέπιπτεν, ἦν ἀληθῆς, ὑπῆρχε γὰρ
 Ἡλέκτρα, καθὸ δ' ὡς ἀπὸ Ἐρινύος, ψευδῆς, οὐκ ἦν γὰρ
 15 Ἐρινύς), καὶ πάλιν εἴ τις ἀπὸ Δίονος ζῶντος κατὰ τοὺς

18 ὅπερ Bekk.: ἄπερ G 19 τῆς NLE: τὰς 5 24 πιθανοί 5
 30 οἷον om. L 32 καθεστήκασιν N 1 ὅτε δὲ τοιαῖα <γινό-
 μенаι> LE5 4 ἢ ἀπιθάνων del. Arnim 10 βυθὸν N μείου-
 ρον LE5: μούρον N cf. p. 28, 4 11 et 13 προσέπιπτεν Bekk.:
 προύπιπτεν G

246 ἔπνοος ὡς ἀπὸ παρσιώτουσ ἀνειροπολεῖται ψευδῆ καὶ διά-
 γενικαὶ ἄν γὰρ τὰ εἶδη τοῖα ἢ τοῖα, τούτων τὰ γένη
 οὔτε τοῖα οὔτε τοῖα, οἷον τῶν ἀνθρώπων οἱ μὲν εἰσιν
 Ἕλλητες οἱ δὲ βάρβαροι, ἀλλ' ὁ γενικὸς ἄνθρωπος οὔτε 20
 Ἕλληρ ἐστίν, ἐπεὶ πάντες ἄν οἱ ἐπ' εἶδους ἦσαν Ἕλλητες,
 247 οὔτε βάρβαρος διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν. τῶν δὲ ἀληθῶν αἱ
 μὲν εἰσὶ καταληπτικαὶ αἱ δὲ οὔ, οὐ καταληπτικαὶ μὲν αἱ
 προσπίπτουσαι τισὶ κατὰ πάθος· μυρῖοι γὰρ φρενιτίζον-
 τες καὶ μελαγχολῶντες ἀληθῆ μὲν ἔλκουσι φαντασίαν, οὐ 25
 καταληπτικὴν δὲ ἀλλ' ἐξωθεν καὶ ἐκ τύχης οὕτω συμπε-
 σοῖσαν, ὅθεν οὐδὲ διαβεβαιοῦνται περὶ αὐτῆς πολλάκις,
 248 οὐδὲ συγκραταίθεται αὐτῇ. καταληπτικὴ δὲ ἐστὶν ἡ ἀπὸ
 ὑπάρχοντος καὶ κατ' αὐτὸ τὸ ὑπάρχον ἐναπομεμα-
 γμένη καὶ ἐναπεσφραγισμένη, ὅποια οὐκ ἄν γένοιτο 30
 ἀπὸ μὴ ὑπάρχοντος (Stoic. fr. I 59 Arn.). ἄκρως γὰρ πι-
 στούμενοι ἀπιητικὴν εἶναι τῶν ὑποκειμένων τήνδε τὴν
 φαντασίαν καὶ πάντα τεχνικῶς τὰ περὶ αὐτοῖς ἰδιώματα ἐνα- 245
 249 μεμαγμένην, ἕκαστον τούτων φασὶν ἔχειν συμβεβηκός. ὧν
 πρῶτον μὲν τὸ ἀπὸ ὑπάρχοντος γίνεσθαι· πολλάι γὰρ τῶν
 φαντασιῶν προσπίπτουσιν ἀπὸ μὴ ὑπάρχοντος ὡσπερ ἐπὶ τῶν
 μεμηνῶτων, αἵτινες οὐκ ἄν εἴεν καταληπτικαί. δεύτερον δὲ τὸ 5
 καὶ ἀπὸ ὑπάρχοντος εἶναι καὶ κατ' αὐτὸ τὸ ὑπάρχον·
 ἐνια γὰρ πάλιν ἀπὸ ὑπάρχοντος μὲν εἰσιν, οὐκ αὐτὸ δὲ
 τὸ ὑπάρχον ἰνδάλλονται, ὡς ἐπὶ τοῦ μεμηνῶτος Ὀρέστου
 μικρῶ πρότερον ἐδέκνυμεν. εἴλεκε μὲν γὰρ φαντασίαν
 ἀπὸ ὑπάρχοντος, τῆς Ἡλέκτρας, οὐ κατ' αὐτὸ δὲ τὸ ὑπάρ- 10
 χον· μίαν γὰρ τῶν Ἐρινύων ὑπελάμβανε αὐτὴν εἶναι,
 καθὸ καὶ προσιοῦσαν καὶ τημελεῖν αὐτὸν σπουδάζουσιν
 ἀπωθεῖται λέγων (Eurip. Orest. 264)
 μέθες· μί' οὔσα τῶν ἐμῶν Ἐρινύων.

17 ἔλκουσα ε ἦσαν NLE: εἰσιν ε 25 μελαγχολοῦντες N
 29 ἐν ἀπομεμαγμένη NL 30 ἐναπεσφρ. Gen. cf. p. 284, 11: ἀπ-
 εσφραγ. G 31/32 πιστούμενοι Kayser coll. p. 293, 16: ποιού-
 μενοι G 1 ἀποῖς Bekk.: αἰτοῖς G 2 ὧν Bekk.: ὃ G: del.
 Kochalsky 9 μικρῶ πρόσθεν vel μικρὸν πρότερον Kochalsky;
 at cf. p. 211, 23 10 τῆς om. N οὐ κατ' Bekk.: οὐκ G (cf. ad
 p. 235, 17) 14 ἐρινύων N: ἐρινύων LE 5

²⁴⁵
 16 καὶ ὁ Ἡρακλῆς ἀπὸ ὑπάρχοντος μὲν ἐκινεῖτο τῶν θηβῶν,
 οὐ κατ' αὐτὸ δὲ τὸ ὑπάρχον· καὶ γὰρ κατ' αὐτὸ τὸ ὑπάρ-
 χον δεῖ γίνεσθαι τὴν καταληπτικὴν φαντασίαν, τὴν κατ' αὐτὸν
 ἀλλὰ καὶ ἐναπομεμαγμένην καὶ ἐναπεσφραγισμένην τυγχά-
 ρειν, ἵνα πάντα τεχνικῶς τὸ ἰδιώματα τῶν φανταστῶν
 20 ἀναμάττηται. ὡς γὰρ οἱ γλυφεῖς πᾶσι τοῖς μέγεσι σφρα-
 γίσματα βάλλουσι τῶν τελουμένων, καὶ οὐν τρώπῳ αἱ οἰαὶ τῶν θα-
 κτυλλῶν σφραγίδες αἰεὶ πάντας ἐπ' ἀκριβῆς τοῖς χυμακτῆρας
 ἐναπομάττηνται τῷ κηρῷ, οὕτω καὶ οἱ κατάληπτοι ποιη-
 μενοι τῶν ὑποκειμένων πᾶσιν ὀφείλουσιν αὐτῶν τοῖς ἰδιώ-
 25 ρασιν ἐπιβάλλειν. τὸ δὲ "οἷα οὐκ ἂν γένοιτο ἀπὸ αὐ-
 τῶν ὑπάρχοντος" προσέθεσαν, ἐπεὶ οὐχ ὥσπερ οἱ ἀπὸ τῆς
 Στοᾶς ἀδύνατον ὑπειλήφασι κατὰ πάντα ἀπαράλλακτον
 τινα εὔρεθῆσεσθαι, οὕτω καὶ οἱ ἀπὸ τῆς Ἀκαδημίας
 ἐκεῖνοι μὲν γὰρ φασιν ὅτι ὁ ἔχων τὴν καταληπτικὴν φαν-
 30 τασίαν τεχνικῶς προσβάλλει τῇ ὑπόθεσι τῶν πραγμάτων
 διαφορῶν, ἐπεὶ περὶ καὶ εἶχέ τι τοιοῦτον ἰδίωμα ἢ τοιαυτὴ
 φαντασία παρὰ τὰς ἄλλας φαντασίας καθάπερ οἱ κεράσια
 340 παρὰ τοῖς ἄλλοις ὄφεις· οἱ δὲ ἀπὸ τῆς Ἀκαδημίας τοι-
 οῦτον φασὶ δύνασθαι τῇ καταληπτικῇ φαντασίᾳ ἀπα-
 ράλλακτον εὔρεθῆσεσθαι ψεῦδος.

Ἄλλα γὰρ οἱ μὲν ἀρχαιότεροι τῶν Στωικῶν κριτήριον 253
 φασιν εἶναι τῆς ἀληθείας τὴν καταληπτικὴν ταύτην φαν-
 τασίαν, οἱ δὲ νεώτεροι προσείθεσαν καὶ τὸ μηδὲν ἔχου-
 σαν ἔνσημα. ἔσθ' ὅτε γὰρ καταληπτικὴ μὲν προσπίπτει 254
 φαντασία, ἄπιστος δὲ διὰ τὴν ἔξωθεν περίστασιν. οἶον
 ὅτε Ἀδμήτω ὁ Ἡρακλῆς τὴν Ἀλκῆστιν γῆθεν ἀναγαγὼν
 10 παρέστησε, τότε ὁ Ἀδμητος ἔσπασε μὲν καταληπτικὴν
 φαντασίαν ἀπὸ τῆς Ἀλκῆστιδος, ἠπίσται δ' αὐτῇ· καὶ 255
 ὅτε ἀπὸ Τροίας ὁ Μενέλαος ἀνακομισθεὶς εἶώρα τὴν ἀλη-

10 οὐκ αὐτὸ NA cf. ad p. 235, 17 18 ἀπομ. E: ἐν ἀπο-
 μεμ. et ἐν ἀπεσφραγισμένην L cf. ad p. 244, 29. 30 19 φαν-
 ταστῶν Apelt coll. p. 244, 32: φαντασιῶν (ἢ 20 ἐναπομάττη-
 ται N αἱ γλυφαὶ Kayser 20/21 συνεπιβάλλουσι Bekk. dubit.
 21 τυπουμένων Kayser coll. p. 253, 25 24/25 τοῖς ἰδ. αὐτῶν 5
 3 fort. ψευδῆ 7 καταληπτικῇ N: καταπληκτικῇ LEABR: ἐμ-
 πληκτικῇ V

246
 θῆ Ἑλένην παρὰ τῷ Προτεῖ, [καί] καταλιπὼν ἐπὶ τῆς
 τῆς τὸ ἐκείνης εἰδωλον. περὶ οὗ δεκαετῆς συνέστη πό-
 λεμος, ἀπὸ ἰπάρχοντος μὲν καὶ κατ' αὐτὸ τὸ ὑπάρχον 15
 καὶ ἐναπομεγαλμένην καὶ ἐναποσφραγισμένην ἐλάβανε
 256 φαντασίαν, οὐκ εἶχε δὲ αὐτὴν (...). ὥσθ' ἡ μὲν καταληπτικὴ
 φαντασία κριτήριον ἐστὶ μηδὲν ἔχουσα ἐνστήμα, αὐταὶ δὲ
 καταληπτικαὶ μὲν ἦσαν, εἶχον δὲ ἐνστάσεις· ὃ τε γὰρ
 Ἄδμητος ἐλογίζετο ὅτι τέθνηκεν ἡ Ἀλκηστὶς καὶ ὅτι ὁ 20
 ἀποθανὼν οὐκέτι ἀνίσταται, ἀλλὰ δαιμόνιά τινά ποτε ἐπι-
 φοιτᾷ· ὃ τε Μενέλαος συνεώρα ὅτι ἀπολέλοιπεν ἐν τῇ
 γῆ φυλαττομένην τὴν Ἑλένην, καὶ οὐκ ἀπίθανον μὲν
 ἐστὶν Ἑλένην μὴ εἶναι τὴν ἐπὶ τῆς Φάρον εὐρεθειῖσαν,
 257 φάντασμα δὲ τι καὶ δαιμόνιον. ἐνθὲνδε οὐκ ἀπλῶς κριτή- 25
 ριον γίνεται τῆς ἀληθείας ἡ καταληπτικὴ φαντασία, ἀλλ' ὅ-
 ται μηδὲν ἐνστήμα ἔχη. αὕτη γὰρ ἐναργῆς οὖσα καὶ
 πληκτικὴ μόνον οὐχὶ τῶν τριχῶν, φασί, λαμβάνεται, κατα-
 σπῶσα ἡμᾶς εἰς συγκατάθεσιν, καὶ ἄλλου μηδενὸς δεομένη
 εἰς τὸ τοιαύτη προσπίπτειν ἢ εἰς τὸ τὴν πρὸς τὰς ἄλλας 30
 258 διαφορὰν ἰποβάλλειν. διὸ δὴ καὶ πᾶς ἄνθρωπος, ὅταν τι 347
 σπουδάζῃ μετὰ ἀκριβείας καταλαμβάνεσθαι, τὴν τοιαύτην
 φαντασίαν ἐξ ἑαυτοῦ μεταδιώκειν φαίνεται, οἷον ἐπὶ τῶν
 ὄρατων, ὅταν ἀμυδρὰν λαμβάνῃ τοῦ ὑποκειμένου φαντα-
 σίαν. ἐντείνει γὰρ τὴν ὄψιν καὶ σύνεγγυς ἔρχεται τοῦ 5
 ὄρωμένου ὡς τέλος μὴ πλανᾶσθαι, παρατρέβει τε τοὺς
 ὀφθαλμοὺς καὶ καθόλου πάντα ποιεῖ, μέχρις ἂν τρανήν
 καὶ πληκτικὴν σπέση τοῦ κρινομένου φαντασίαν, ὡς ἐν
 259 ταύτῃ κειμένην θεωρῶν τὴν τῆς καταλήψεως πίστιν. καὶ

13 καὶ del. Bekk. 17 οὐκ εἶχε δὲ αὐτὴν <πιστήν> Bekk.:
 οὐ προσεῖχε δὲ αὐτῇ Kayser: οὐκ εἶχε δὲ αὐτῇ Laehelier coll.
 p. 43, 14. 240, 11: οὐκ εἶχε δὲ αὐτὴν <χωρὶς ἐνστάσεως> Ko-
 chalsky coll. p. 284, 5/6: οὐκ εἶχε δὲ αὐτῇ <πίστιν> Kalb-
 fleisch coll. p. 246, 8. 11. 247, 9. 19: fort. οὐκ εἶχε δὲ αὐτὴν
 βεβαίως. ὥσθ' coll. p. 364, 26 23 μὲν post 24 Ἑλένην po-
 nendum censet Bekk. 25 ἐνθὲνδε 5: ἐνθὲνθεν NEL 28 πλη-
 κτικὴ in dubium vocat Schmekel Phil. d. mittl. Stoa p. 354¹;
 at cf. p. 247, 8 278, 27 (Heintz) τριῶν NV φησὶ N 30 προσ-
 πίπτειν N: προσπίπτειν LE5 ἢ τοῦ τὴν Hervetus 3 μεταδιώ-
 κων Kayser 6 <καί> παρατρέβεται τοὺς ὀφθ. Bekk. dubit.
 τε ver.: γὰρ 1 8 ἐκπληκτικὴν 5

247

10 γὰρ ἄλλως τὸνραντίον ἀδύνατόν ἐστι λέγειν, καὶ ἀνάγκη
 τὸν ἀφιστάμενον τοῦ ἀξιῶν ὅτι φαντασία κριτήριον ἐστι.
 καθ' ἑτέρας φαντασίας ὑπόστασιν τοῦτο πάσχοντα βεβαιῶν
 τὸ φαντασίαν εἶναι κριτήριον, τῆς φύσεως οἷον εἰ φέγγος
 ἡμῖν πρὸς ἐπλήρωσιν τῆς ἀληθείας τὴν αἰσθητικὴν δύνα-
 15 μιν ἀναδούσης καὶ τὴν δι' αὐτῆς γινομένην φαντασίαν.
 ἄτοπον οὖν ἐστι τοσαύτην δύναμιν ἀθετεῖν καὶ το ὅσπερ 261
 φῶς αὐτῶν ἀφαιρεῖσθαι. ὅν γὰρ τρόπον ὁ χρώματα μὲν
 ἀπολείπων καὶ τὰς ἐν τούτοις διαφορὰς, τὴν δὲ ἴσασιν
 ἀναιρῶν ὡς ἀνύπαρκτον ἢ ἄπιστον, καὶ φωτῶς μὲν εἶναι
 20 λέγων, ἀκοὴν δὲ μὴ ὑπάρχειν ἀξιῶν, σφόδρα ἐστὶν ἄτοπος
 (δι' ὧν γὰρ ἐνοήσαμεν χρώματα καὶ φωτῶς, ἐκείνων ἀπύ-
 των οὐδὲ χρῆσθαι δυνατοὶ χρώμασιν ἢ φωταῖς), οὕτω καὶ ὁ
 τὰ πράγματα μὲν ὁμολογῶν, τὴν δὲ φαντασίαν τῆς αἰσθη-
 σεως, δι' ἧς τῶν πραγμάτων ἀντιλαμβάνεται, διαβάλλων
 25 τελῶς ἐστὶν ἐμβρόντητος, καὶ τοῖς ἀπύχοις ἴσον αἰτίῃ
 ποιῶν.

Τοιοῦτο μὲν καὶ τὸ τῶν Στωικῶν ἐστὶ δόγμα· πάσης 261
 δὲ σχεδὸν τῆς περὶ κριτηρίου διαφορίας ὑπ' ὄντιν κειμένης,
 καιρὸς ἂν εἴη τῆς ἀντιροήσεως ἐφάπτεσθαι καὶ ἐπὶ τὸ κρι-
 30 τήριον ἐπανάγειν. καθὼς οὖν προεῖπον (§ 47 sqq.), οἱ μὲν
 ἐν τῷ λόγῳ οἱ δὲ ἐν ταῖς ἀλόγοις αἰσθήσεσιν οἱ δὲ ἐν ἀ-
 φοιτέροις τοῦτο ἀπέλιπον, καὶ οἱ μὲν τὸ ὑφ' οὗ ὡς τὸν ἄν-
 248 θρωπον, οἱ δὲ τὸ δι' οὗ ὡς τὴν αἰσθησιν καὶ διάνοιαν.
 οἱ δὲ τὸ ὡς προσβολὴν καθάπερ τὴν φαντασίαν. πειρα- 262
 σόμεθα <οὖν> κατὰ τὸ δυνατόν ἐκάστη τῶν τοιούτων στάσεων
 τὰς ἀπορίας ἐφαρμόττειν, ἵνα μὴ κατ' ἄνδρα πάντας τοὺς
 5 κατηγορηθμημένους φιλοσόφους ἐπιόντες ταυτολογεῖν ἀναγ-
 καζώμεθα.

10 καὶ ἀνάγκη Hirzel: κατ' ἀνάγκην G: ἀλλ' ἀνάγκη Bekk. dubit. 11 <τοιαύτη> φαντασία Kayser 17 χρώματος N
 18 ἀπολιπῶν N 22 δυνατόν coniectura codici Genevensium
 apprieta ὁ om. LE 5 27 τοιοῦτο 5: τοῦτο NLE 32 τοῦτο
 Kochalsky coll. p. 200, 1: τούτοις G ἀπέλειπον 5: ἀπέλιπον
 NLE 32 καὶ — 248, 2 φαντασίαν ut glossema del. Heintz, fors.
 recte, nisi ipsum Sextum, qui omnia quae antecedunt somni-
 culose exseripsit, dormitasse sumamus 2 προσβολὴν N 3 οὖν
 add. Bekk. sec. Horvetum (ergo)

Περὶ ἀνθρώπου

263 ῥάξει τούτων πρῶτον σκοπῶμεν τὸ ὑφ' οὗ, τουτέστι
 τὸν ἄνθρωπον· οἶμαι γὰρ ὡς τούτου προσηγορευθέντος
 οὐδὲν ἐτι δεήσει περιττότερον περὶ τῶν ἄλλων κριτηρίων
 λέγειν· ταῦτα γὰρ ἢ μέρη ἐστὶν ἀνθρώπου ἢ ἐνεργήματα
 ἢ πάθη· εἴπερ οὖν καταληπτόν ἐστι τουτί τὸ κριτήριον,
 πολὺ πρότερον ὁφείλει ἐπινοεῖσθαι, παρόσον πάσης κατα-
 λήψεως ἐπίνοια προηγείται· μέχρι δὲ τοῦ δευρο ἀνεπι-
 ρήτου εἶναι συμβέβηκε τὸν ἄνθρωπον, ὡς παραστήσομεν·
 264 οὐκ ἄρα καταληπτὸς πάντως ἐστὶν ὁ ἄνθρωπος· ὃ ἔπεται
 τῆν τῆς ἀληθείας γνώσιν ἀνεύρετον ὑπάρχειν, τοῦ γνωρί-
 ζοντος αὐτὴν ἀκατάληpton καθεστῶτος· εὐθέως γὰρ τῶν
 περὶ τῆς ἐπίνοιας ζητησάντων Σωκράτης μὲν ἠπόρησε
 μείσας ἐν τῇ σκέψει καὶ εἰπὼν αὐτὸν ἀγνοεῖν τί τ' ἐστὶ
 καὶ πῶς ἔχει πρὸς τὸ σῦμπαν· "ἐγὼ γὰρ οὐκ οἶδα", φη-
 σὶν (Plat. Phaedr. 230 A), "εἴτε ἄνθρωπός εἰμι εἴτε καὶ
 265 ἄλλο τι θηρίον Τυφῶνος πολυπλοκώτερον." Δη-
 μόκριτος (B 165 Diels) δὲ ὁ τῇ Διὸς φωνῇ παρεικα-
 ζόμενος, καὶ λέγων τάδε περὶ τῶν ξυμπάντων, ἐπεχεί-
 ρησε μὲν τῆν ἐπίνοιαν ἐκθέσθαι, πλεῖον δὲ ἰδιωτικῆς ἀπο-
 266 φάσεως οὐδὲν ἵσχυσεν, εἰπὼν· "ἄνθρωπός ἐστιν ὃ πάντες
 ἴδμεν." πρῶτον μὲν γὰρ καὶ κύνες πάντες ἴδμεν, ἀλλ' οὐκ
 ἐστὶν ὁ κύνων ἄνθρωπος· καὶ ἵπποι πάντες ἴδμεν καὶ
 φυτὸν, ἀλλ' οὐδὲν τούτων ἦν ἄνθρωπος· εἶτα καὶ τὸ ζη-
 τούμενον συνήρπασεν· οὐδεὶς γὰρ ἐκ προχείρου δώσει
 γνώσκεσθαι τὸν ἄνθρωπον ὁποῖός ἐστιν, εἶγε ὁ Πύθιος
 ὡς μέγιστον ζήτημα προύθηκεν αὐτῷ τὸ "γινῶθι σαυτόν".
 εἰ δὲ καὶ δοίη, οὐ πᾶσιν ἀλλὰ τοῖς ἀκριβεστάτοις τῶν φι-
 267 λосоφῶν ἐπιτρέψαι μόνον τοῦτον ἐπίστασθαι· οἱ δὲ περὶ
 τὸν Ἐπίκουρον (fr. 310 Us.) καὶ δεικτικῶς φήθησαν δύ-

263 cf. Hyp. II 47.

263—282 ~ Hyp. II 22—28.

15 οὐκ ἄρα Bekk.: οὐ γὰρ G ὡς 5 10 τίς N 20 ἴδ-
 μεν LF: ἴδμεν N 5 cf. p. 61, 26 25 ἦν τούτων N καὶ om. 5
 31 αὐτὸ N 32 δοίη Bekk.: δώη G 1 μόνοις Bekk. dubit.

249

νάσθαι τὴν ἐπίνοιαν τοῦ ἀνθρώπου παρίσταται. λέγοντες
 "ἄνθρωπός ἐστι τοιοῦτον ἢ μόρφωμα μετ' ἐπινο-
 5 νίας." οὐκ ἔγνωσαν δ' ὅτι εἰ τὸ δεικνύμενόν ἐστιν ἄνθρω-
 πος, τὸ μὴ δεικνύμενον οὐκ ἐστὶν ἄνθρωπος. καὶ τοιαύτη ἢ
 τοιαύτη δεῖξις ἦτοι ἐπ' ἀνδρὸς ἐκφέρεται ἢ γυναικός, ἢ
 πρεσβύτου ἢ μειρακίου, σιμοῦ γουποῦ, τετανόταρχος οὐλοκό-
 10 ἢ γυνῆ οὐκ ἐστὶ ἀνθρώπος, εἰ δ' ἐπὶ γυναικός, περιγρα-
 φήσεται τὸ ἄρρεν, καὶ εἰ ἐπὶ νέου, αἱ λοιπαὶ τῶν ἡλικιῶν
 ἐκπεσοῦνται τῆς ἀνθρωπότητος.

Ἦσαν δέ τινες τῶν φιλοσόφων οἱ τὸν γενικὸν ἀνθρώ- 269
 πον διὰ λόγου διδάσκοντες, κἀντεῦθεν οἰόμενοι τὴν ἐπί-
 15 νοίαν δύνασθαι τῶν ἐπὶ μέρους ἀνθρώπων ἀνακύνειν.
 τούτων δὲ οἱ μὲν οὕτως ἀπέδωσαν (cf. Aristot. Top. 133 b 2
 "ἄνθρωπός ἐστι ζῶον λογικὸν θνητὸν, νοῦ καὶ ἐπι-
 στήμης δεκτικόν." οἱ καὶ αὐτοὶ οὐ τὸν ἀνθρώπον ἀλλὰ
 τὰ συμβεβηκότα τῷ ἀνθρώπῳ παρέδωσαν. διαφέρει δὲ τὸ τι 270
 20 συμβεβηκὸς ἐκείνου τοῦ ᾧ συμβέβηκεν, ἐπεὶ τοι εἰ μὴ δια-
 φέρεται, οὐκ ἂν ἦν συμβεβηκὸς ἀλλ' αὐτὸ ἐκεῖνο. ἀμέλει γοῦν
 τῶν συμβεβηκότων τὰ μὲν ἀχώριστά ἐστί τῶν οἷς συμβέβηκε,
 ὡς μῆκος καὶ πλάτος καὶ βάρος σώμασι (οἷμα γὰρ τῆς τού- 271
 των παρουσίας ἀμήχανόν ἐστιν ἐπινοῆσαι σῶμα), τὰ δὲ χωρί-
 25 ζεται τοῦ ᾧ συμβέβηκεν καὶ ἀπαλλασσομένων μένει ἐκεῖνο.
 οἷον τρέχειν διαλέγεσθαι ὑπνοῦν ἐρηγορέναι τῷ ἀνθρώπῳ
 πάντα γὰρ ταῦτα συμβέβηκε μὲν ἡμῖν, οὐ διὰ παλιός
 δέ· καὶ γὰρ μὴ τρέχοντες μένομεν οἱ αὐτοὶ καὶ ἡσυχάζ-
 ζοντες, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὡσαύτως. διττῆς οὖν οὔσης
 30 τῶν συμβεβηκότων διαφορᾶς οὐδετέραν εὐρήσομεν τὴν
 αὐτὴν τῷ ὑποκειμένῳ πράγματι, ἀλλ' αἰεὶ διαφέρονσαν.
 μάταιοι τοίνυν εἰδὶ καὶ οἱ τὸν ἀνθρώπον ζῶον λέγοντες 272
 350 λογικὸν θνητὸν καὶ τὰ ἐξῆς· οὐ γὰρ τὸν ἀνθρώπον ἀπέ-
 δωσαν, ἀλλὰ τὰ συμβεβηκότα τούτῳ κατηγορήθησαν. ὧν

4 τοιοῦτοί Kayser

9 διαφορῶν Jaeger: διαφορῶν G

13 γενικώτατον V 10 παρέδωσαν G: ἀπέδωσαν vel παρέστησαν Bekk. dubit. cf. p. 250, 1 20-21 διέφερον Kayser 25 ἐκεῖνο Bekk.: ἐκεῖνα G 27 μὲν om. 5 2 κατηγορήθησαν Bekk. dubit.

τὸ μὲν "ζῶον" τῶν διὰ πάντας αὐτῷ συμβεβηκότων ἐστίν·
 ἀδύνατον γὰρ μὴ ζῶον ὄντα ἄνθρωπον εἶναι· τὸ δὲ
 "θνητὸν" οὐδὲ συμβεβηκὸς ἐστίν, ἀλλ' ἐπιγιγνόμενον τι τῷ 5
 ἀνθρώπῳ· ὅτε γὰρ ἐσμέν ἄνθρωποι, ζῶμεν καὶ οὐ τεθνή-
 273 καμεν· τὸ δὲ "λογίζεσθαι καὶ ἐπιστήμην ἔχειν" συμβέβηκε
 μὲν, οὐ διὰ πάντας δέ· καὶ γὰρ μὴ λογιζόμενοί τινες
 ἄνθρωποι εἰσιν, ὡσπερ οἱ νηδύμῳ κατασχεθέντες ὕπνῳ,
 καὶ ἐπιστήμην μὴ ἔχοντες. (οἱ) οὐκ ἐκπεπτώκασι τῆς ἀν- 10
 θρωπότητος, ὡσπερ οἱ μεμηρότεζ· ἕτερον οὖν ζητούντων
 274 ἡμῶν ἕτερον παρεστήκασι· ἐτι τὸ μὲν "ζῶον" οὐκ ἐστίν ἄν-
 θρωπος, ἐπεὶ πᾶν ζῶον ἐστὶ ἄνθρωπος, τὸ δὲ "λογικὸν" εἰ
 μὲν ἀπὸ τοῦ λογίζεσθαι τάττοιο, καὶ οἱ θεοὶ λογιζόμενοι
 ἄνθρωποι γενήσονται, τάχα δὲ καὶ τινὰ τῶν ἄλλων ζώων· 15
 εἰ δὲ ἀπὸ τοῦ σηματικῶς προφέρεσθαι φωνᾶς, (καὶ) τοὺς κό-
 ρακας καὶ νιπτακοὺς καὶ τὰ τοιαῦτα ἄνθρώπους εἶναι λέξο-
 275 μεν, ὅπερ ἄτοπον· καὶ μὴν εἰ τὸ "θνητὸν" φαίη τις ἄνθρω-
 πον εἶναι, ἀκολουθήσει τὸ καὶ τὰ ἄλογα τῶν ζώων
 θνητὰ ὄντα ἄνθρώπους ὑπάρχειν· τὸ δὲ ὅμοιον καὶ περὶ 20
 τοῦ "λογίζεσθαι τε καὶ ἐπιστήμης δεκτικὸν εἶναι" χρῆ φρονεῖν·
 πρῶτον μὲν γὰρ καὶ εἰς θεοὺς πίπτει τὰ τοιαῦτα· δεύτε-
 ρον δέ, εἴπερ ἐπιδεκτικὸν ἐστὶ τούτων ὁ ἄνθρωπος, οὐκ
 ἐστὶ ταῦτα ὁ ἄνθρωπος, ἀλλ' ἐκεῖνος τούτων ἐπιδεκτικὸς
 276 οὐ τὴν φύσιν οὐ παρέστησαν· καίτοι τινὲς τῶν συνετῶν 25
 εἶναι δοκούντων κατὰ τὴν δογματικὴν αἴρεσιν πρὸς τοῦτο
 ὑπαντώντες φασὶν ὅτι ἕκαστον μὲν τῶν κατηγορηματικῶν
 οὐκ ἐστὶν ἄνθρωπος, πάντα δὲ εἰς τὸ αὐτὸ συναχθέντα
 ποιῶσι τοῦτον, οἷον τι καὶ ἐπὶ μερῶν καὶ ὅλου θεωροῦμεν
 277 γινόμενον· ὡς γὰρ χεῖρ κατ' ἰδίαν οὐκ ἐστὶν ἄνθρωπος, 30
 οὐδὲ κεφαλή, οὐδὲ πούς, οὐδὲ ἄλλο τι τῶν τοιούτων, ἀλλὰ
 τὸ ἐξ αὐτῶν σύνθετον ὅλον νοεῖται, οὕτω καὶ ὁ ἄνθρωπος
 οὔτε ζῶον ἐστὶ ψιλῶς οὔτε λογικὸν κατ' ἰδίαν οὔτε θνη- 35
 τὸν κατὰ περιγραφὴν, ἀλλὰ τὸ ἐξ ἀπάντων ἄθροισμα,

10 οἱ addidi: τινες Koehalsky coll. v. 8 12 παρεστήκασι
 Gen. 11 πράττοιο N 16 προφέρεσθαι N καὶ add. Heintz
 19 ἀκολουθήσει Bekk.: διακολουθήσει G τὸ om. NE 21 λογί-
 ζεσθαι G, quod defendit Kayser Mus. Rhen. VII p. 173: νοῦ
 Bekk.

25¹ τουτέστι ζῶον ἄμα καὶ θνητὸν καὶ λογικόν. τοῦτο δ' ἐστὶ καὶ ἡ πρὸς τοῦτο ἐπάντησις. πρῶτον μὲν γὰρ πῶς
 5 εἰ κατ' ἰδίαν ἕκαστον οὐκ ἔστι ταῦτα ἀνθρώποις, δύναται
 εἰς ταὐτὸ συναχθέντα ἀνθρώπων ποιεῖν, μήτε πλάτυσαντα
 παρὸ ἔστι, μήτε ἐλλιπόντα παρὸ ὑπόκειται, μήτε ἄλλως
 πῶς τραπέντα; εἴτ' οὐδὲ τὴν ἀρχὴν δύναται εἰς ταῦτο
 πάντα συνδραμεῖν, ἵνα καὶ τὸ ἐξ ἀπάντων ἀνθρώπων γέ-
 10 νηται. τὸ γοῦν θνητὸν εὐθέως, ὅτ' ἐσμὲν ἄνθρωποι, οὐ
 συμβέβηκεν ἡμῖν, ἀλλὰ κατὰ συμνημόνευσιν λαμβάνε-
 ται. θεωροῦντες γὰρ Δίωνα καὶ Θέωνα καὶ Σωκράτη καὶ
 κοινῶς τοὺς κατὰ μέρος ἡμῖν ὁμοίους τεταλευτηγένοι λογ-
 15 ριζόμεθα ὅτι καὶ ἡμεῖς ἐσμὲν θνητοί, καὶ μηδέπω τοῦ
 θανεῖν παρόντος ἡμῖν· ζῶμεν γὰρ δήπουθεν. καὶ μὴν
 τὸ λογίζεσθαι ὅτε μὲν παρέστιν ἡμῖν, ὅτε δὲ οὐ παρέστι,
 καὶ τὸ ἐπιστήμην ἔχειν πάλιν οὐ τῶν διὰ παντὸς συμβε-
 20 βηκότων τῷ ἀνθρώπῳ καθέστηκεν, ὡς ἤδη παρεστήσαμεν.
 λεκτέον οὖν μηδὲ τὴν κοινὴν τούτων σύνοδον ἀνθρώπων
 εἶναι.

Πλάτων ([Plato] Def. p. 415 a) δὲ χεῖρον παρὰ τοὺς
 ἄλλους ὀρίζειται τὸν ἀνθρώπον, λέγων "ἀνθρώπος ἐστὶ
 ζῶον ἄπτερον δίπουν πλατυώνυχον, ἐπιστήμης πο-
 25 λιτικῆς δεκτικόν." ὅθεν καὶ προὔπτα ἐστὶ τὰ ὀφείλοντα
 πρὸς αὐτὸν λέγεσθαι. πάλιν γὰρ οὐ τὸν ἀνθρώπον ἐκτέθει-
 ται, ἀλλὰ τὰ συμβεβηκότα καὶ ἀποσυμβεβηκότα τούτῳ κα-
 τηρίθμηται· τὸ μὲν γὰρ "ἄπτερον" ἀποσυμβέβηκεν αὐτῷ, τὸ δὲ
 "ζῶον" καὶ τὸ "δίπουν" καὶ τὸ "πλατυώνυχον" συμβέβηκεν,
 30 τὸ δὲ "ἐπιστήμης πολιτικῆς δεκτικόν" ποτὲ μὲν συμβέβηκεν,
 ποτὲ δὲ ἀποσυμβέβηκεν. ὥστε ἡμῶν ἕτερόν τι μαθεῖν ζητούν-
 των αὐτὸς ἕτερόν τι παρέστησεν.

Ἀλλὰ γὰρ οὕτως ἀποδεδείχθω τὸ μὴ δύνασθαι τὸν
 ἀνθρώπον <ἑαυτὸν> ἐκ προχείρου νοεῖν. παρακειμένως δὲ

283—318 ~ Hyp. II 29—33.

4 ἡ addidi 5 <δ> ἀνθρ. V 7 ἐλλιπόντα Bekk.: ἐλει-
 ποντα G 12 σωκράτην N 5 10 τούτων om. L 28/24 πολιτικῆς:
 τῆς κατὰ λόγους [Plato] 25 διαλέγεσθαι N 33 ἑαυτὸν add.
 Kalbfloisch coll. p. 252, 13 νοεῖσθαι Bekk. dubit.: ἐπινοεῖσθαι
 Kayser coll. p. 248, 12. 249, 14

λεκτέον, ὅτι καὶ ἡ κατάληψις αὐτοῦ τῶν ἀπόρων ἐστὶ, καὶ 252
 καλλίστη ἀπὸ μέρους ἤδη τοῦτο συμβεβίβασται (τὸ γὰρ μὴ
 ἐπινοούμενον οὐδὲ καταληφθῆναι πέφυκεν· ἀνεπινόητος δέ
 γε ὁ ἀνθρώπος δέδεικται τὸ ὄσον ἐπὶ ταῖς τῶν δογματι-
 281 κῶν ἐπινοήσας, τοῖνυν καὶ ἀκατάληπτος). ὅμως δ' οὖν καὶ 5
 καθ' ἕτερον τρόπον ἐρέσται τὸ τοιοῦτο κατασκευάζειν·
 εἴπερ καταληπτὸν ἐστὶν ὁ ἀνθρώπος, ἦτοι ὅλος δι' ὅλου
 ἑαυτὸν ζητεῖ τε καὶ καταλαμβάνει, ἢ ὅλος ἐστὶ τὸ ζητού-
 μενον καὶ ὑπὸ τὴν κατάληψιν πίπτει (< . . . >), ὥσπερ εἰ καὶ
 τὴν ὄρασιν ὑποθαίτῃ τις ἑαυτὴν ὀρώσασιν· ἢ γὰρ ὅλη ἔσται 10
 ὀρώσα ἢ ὀρωμένη ἢ μέρει μὲν ἑαυτὴν ὀρώσα, μέρει δέ
 285 ὑπ' ἑαυτῆς ὀρωμένη· ἀλλ' εἰ μὲν ὅλος δι' ὅλου ὁ ἀνθρώ-
 πος ἑαυτὸν ζητοῖ καὶ σὺν τούτῳ νοοῖτο (σὺν τῷ ὅλος
 δι' ὅλου ἑαυτὸν νοεῖν), οὐδὲν ἔτι ἔσται τὸ καταλαμβάνο-
 μενον, ὅπερ ἄτοπον. εἰ δὲ ὅλος εἴη τὸ ζητούμενον καὶ 15
 σὺν τούτῳ νοοῖτο ὅλος (σὺν τῷ ζητεῖσθαι), πάλιν οὐδὲν
 ἀπολειφθήσεται τὸ ζητοῦν καὶ τὸ τὴν κατάληψιν ποιησό-
 286 μενον. καὶ μὴν οὐδὲ δυνατόν ἐστι παρὰ μέρος ὅτε μὲν
 ὅλον ὑποκείσθαι τὸ ζητοῦν, ὅτε δὲ ὅλον τὸ ζητούμενον.
 ὅτε γὰρ ὅλος ὑπόκειται ζητῶν καὶ σὺν τούτῳ νοεῖται ὅλος 20
 (σὺν τῷ ζητεῖν ὅλος), οὐδὲν ἀπολειφθήσεται ὃ ζητήσεται· καὶ
 ἀνάπαλιν, ὅτε ὅλος δι' ὅλου ἐστὶ τὸ ζητούμενον, οὐκ ἔσται
 287 τὸ ζητοῦν. λείπεται ἄρα μὴ ὅλον αὐτὸν ἑαυτῷ ἐπιβάλλειν,
 ἀλλὰ μέρει τινὶ τὴν ἑαυτοῦ κατάληψιν ποιεῖσθαι. ὃ πάλ-
 λιν ἐστὶ τῶν ἀπόρων. ὁ γὰρ ἀνθρώπος οὐδὲν ἐστὶ παρὰ 25
 288 τὸν ὄγκον καὶ τὰς αἰσθήσεις καὶ τὴν διάνοιαν, ὅθεν εἰ
 μέλλει τινὶ μέρει ἑαυτὸν καταλαμβάνεσθαι, ἦτοι τῷ σώ-

2 ὅτι G: fort. μὲν τούτῳ 5 6 ὅμως Bekk.: ὁμοίως G
 d' om. 5 7 fort. εἰ γὰρ 8 lacunam statuit Bekk., quam sic
 fere explet: ἢ παρὰ μέρος ὅτε μὲν ὅλος ζητεῖ ὅτε δὲ ὅλος ζη-
 τεῖται, ἢ μέρει τινὶ τὴν ἑαυτοῦ κατάληψιν ποιεῖται; rectius
 Kochalsky: ἢ μέρει μὲν ἑαυτὸν ζητεῖ τε καὶ καταλαμβάνει,
 μέρει δὲ ἐστὶ τὸ ζητούμενον καὶ ὑπὸ τὴν κατάληψιν πίπτει
 11 < ὅλη > ὀρωμένη Kochalsky 13 ζητῶν N cf. ad p. 248, 32
 e. a. νοοῖτο < ὅλος > Kochalsky coll. vv. 16 et 20 16 ὅλος aut
 ante aut post ζητεῖσθαι add. Kochalsky coll. vv. 13/14 et 21
 19 ὅλον prius N 5: ὅλος LE 21 ὅλος Bekk.: ὅλος G ζητή-
 σεται Kayser coll. p. 604, 31 23 αὐτὸν Bekk.: ἑαυτὸν G

252 ματι τὰς αἰσθήσεις καὶ τὴν διάνοιαν γνωριεῖ, ἢ ἐναλλάξ
 ταῖς αἰσθήσεσι καὶ τῇ διανοίᾳ τὸ σῶμα καταληπτικόν. τῇ
 30 μὲν οὖν σῶματι οὐχ οἷον τέ ἐστὶ τὰς αἰσθήσεσι καὶ τῇ
 253 διάνοιαν γνωρίζειν· ἄλογον γὰρ ἐστὶ τοῦτο καὶ κωφόν καὶ
 ἀφύες πρὸς τὰς τοιοῦτοτρόπους ζητήσεις. ἄλλως τε, εἰ τὸ 280
 σῶμα τῶν αἰσθήσεων καὶ τῆς διανοίας ἀντιληπτικόν ἐστίν,
 ὀφείλει [τὸ] ταύτας καταλαμβάνον ὁμοιοῦσθαι ταύταις, του-
 6 τέστιν ὁμοίως διατίθεσθαι καὶ αἰσθησίς τε καὶ διάνοια
 γίνεσθαι. ὁράσεως γὰρ ἀντιλαμβανόμενον, καθὼ ὁρᾷ,
 ὄρασις ἐστὶ, καὶ γεύσεως γενομένης καταληπτικόν ὑπάρχον
 γεῦσις γενήσεται, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων τὸ ἀλόγον. καθὰ 290
 γὰρ τὸ θερμοῦ ἀντιλαμβανόμενον ὡς θερμοῦ θερμοαινόμε-
 10 μενον ἀντιλαμβάνεται, θερμοαινόμενον δὲ εὐθέως ἐστὶ θερ-
 μόν, καὶ ὡς τὸ ψυχροῦ γινώσκιν ποιούμενον ὡς ψυχροῦ
 ψυχόμενον εὐθέως ἐστὶ ψυχρόν, οὕτω καὶ ὁ σάρκινος ὄγκος
 εἰ ἀντιλαμβάνεται τῶν αἰσθήσεων ὡς αἰσθήσεων, αἰσθάν-
 νεται, αἰσθανόμενος δὲ πάντως αἰσθησίς γενήσεται. καὶ 291
 15 ταύτη οὐκέτι ὑποκείσεται τὸ ζητοῦν, ἀλλ' ἐστὶ τὸ ζητού-
 μενον, σὺν τῷ καὶ τελέως καταγέλαστον εἶναι τὸ μὴ δια-
 φέρειν τὸν ὄγκον τῶν αἰσθήσεων καὶ τῆς διανοίας, πάντων
 σχεδὸν τῶν δογματικῶς φιλοσοφησάντων τὴν ἐν τοῦτοις
 διαφορὰν εἰσηγησαμένων. ὁ δ' αὐτὸς καὶ ἐπὶ τῆς διανοίας 292
 20 ἐστὶ λόγος· εἰ γὰρ ἀντιλαμβάνεται ταύτης ὁ ὄγκος ὡς
 διανοίας, τουτέστι νοούσης, ἐστὶ διάνοια ὁ ὄγκος, διάνοια
 δὲ ὧν οὐκ ἐστὶ τὸ ζητοῦν ἀλλὰ τὸ ζητούμενον. οὐ τοί-
 νυν τὸ σῶμα καταληπτικόν ἐστὶ τοῦ ἀνθρώπου. καὶ 293
 25 μὴν οὐδὲ αἱ αἰσθήσεις. αὗται γὰρ πάσχουσι μόνον καὶ
 κηροῦ τρόπον τυποῦνται, ἄλλο δ' ἴσασιν οὐδὲ ἔν, ἐπεὶ τοί-
 ἐάν ζητησὶν τινος αὐταῖς ρεῖνωμεν, οὐκέτ' ἄλογοι γενή-
 σονται ἀλλὰ λογικαὶ δυνάμεις ἔχουσαι φύσιν ζητήσεως. ὅπερ
 οὐχ οὕτως εἶχεν· εἰ γὰρ τὸ λευκαίνεσθαι καὶ μελαίνεσθαι

4 τὸ del. Heintz καταλαμβάνομενον L 7 γενομένης Bekk.:
 γινομένης G καταληπτικόν N: καταληπτικόν LE5: ἀντιληπτικόν
 Kayser 9 τὸ <τοῦ> θερμοῦ N 11 ψυχροῦ prius LE5: ψυ-
 χρόν N 12 post ψυχόμενον fort. addendum: ἀντιλαμβάνεται,
 ψυχόμενον δὲ vel similia (cf v. 10), sed brevitati Sextum stu-
 duisse puto 23 τὸ om. N 27 δυνάμεις ἔχουσαι φύσιν ζητή-
 σεως N cf. vv. 26 et 30: καὶ διανοίας ἔχουσαι φύσιν LE5

καὶ γλυκάζεσθαι καὶ πικραζεσθαι καὶ εὐωδιάζεσθαι <καὶ> κοι-
 τῶς πάσχειν ἴδιόν ἐστιν αὐτῶν, τὸ ζητεῖν ἐνεργητικῶς 30
 οὐκ ἴσται ἴδιον αὐτῶν. εἴτα πῶς οἶόν τε ἐστὶ διὰ τούτων
 καταληφθῆναι τὸν ὄγκον οὐκ ἔχουσῶν τὴν φύσιν[†]; οἶον
 εὐθέως ἢ ὄρασις σχήματος μὲν καὶ μεγέθους καὶ χροῆας 254
 ἐστὶν ἀντιληπτική. οὔτε δὲ σχῆμά ἐστιν οὔτε μέγεθος οὔτε
 χροῆμα ὁ ὄγκος, ἀλλ' εἰ καὶ ἄρα, τὸ ᾧ ταῦτα συμβέβηκεν
 καὶ διὰ τοῦτο τὸν μὲν ὄγκον οὐ δύναται λαβεῖν ἢ ὄρασις,
 μόνον δὲ ὄρα τὰ συμβεβηκότα τῷ ὄγκῳ, οἶον τὸ σχῆμα, 5
 τὸ μέγεθος, τὴν χροῆαν. καί, φήσει τις, ἀλλὰ τὸ ἐκ τού-
 των συνηρατισμένον ὁ ὄγκος ἐστίν. ὅπερ ἦν ληρωδες.
 πρῶτον μὲν γὰρ εἰδείξαμεν ὅτι οὐδὲ ἡ κοινὴ σύνοδος τῶν
 τινι συμβεβηκότων ἐκεῖνό ἐστὶ τὸ ᾧ τινι συμβέβηκεν
 εἴτα καὶ τοῦτο οὕτως ἔχη, πάλιν τῶν ἀμηχάνων ἐστὶν 10
 ὑπὸ τῆς ὕψεως ληφθῆναι τὸ σῶμα. εἰ γὰρ μήτε μήκος
 ψιλόν ἐστὶ τὸ σῶμα μήτε σχῆμα κατ' ἴδιαν, μήτε χροῆμα
 χωρὶς, τὸ δὲ ἐκ τούτων σύνθετον, δεῖσει τὴν ὄρασιν τοῦ
 σώματος ἀντιλαμβανομένην συντιθέσθαι ταῦτα καθ' ἕκα-
 στον παρ' ἑαυτῆ, καὶ οὕτω τὸν κοινὸν πάντων ἀθροισμὸν 15
 σῶμα λέγειν. ἀλλὰ τὸ συντιθέσθαι τι μετὰ τινος, καὶ τὸ
 τοιοῦδε μέγεθος μετὰ τοῦ τοιοῦδε σχήματος λαμβάνειν,
 λογικῆς ἐστὶ δυνάμεως. ἄλογος δὲ γέ ἐστιν ἡ ὄρασις
 τοίνυν οὐ ταύτης ἔργον καθέστηκε τὸ ἀντιλαμβάνεσθαι
 τοῦ σώματος. καίτοι οὐ μόνον τὴν κοινήν σύνοδον ὡς 20
 σῶμα νοεῖν ἐστὶν ἀφυής, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν ἑκάστου τῶν
 τούτῳ συμβεβηκότων κατάληψιν πεπύρωται. οἶον εὐθέως
 μήκους καθ' ὑπέρθεσιν γὰρ μεγεθῶν τοῦτο λαμβάνεσθαι
 πέφυκεν, ἀπὸ τινος ἀρχομένων ἡμῶν καὶ διὰ τινος καὶ

29 εὐωδιάζεσθαι N et Genevensium codex ex coniectura: εὐω-
 δίζεσθαι LE5 καὶ add. Hervetus 32 τὴν φύσιν (quod Bekk.
 interpretatur: τὴν φύσιν πρὸς τοῦτο ἐπιτήθειον coll. p. 272, 2)
 suspectum; an τὴν <αὐτὴν> φ. vel τὴν <τοῦ ὄγκου> φ.? cf.
 p. 255, 23/24 1 χροῆας 5 2 ἐστὶν post χροῆμα (v. 3) 5 3 ἄρα,
 τὸ Bekk.: ὄρα τὸ N5: ὄρατῶ L: ὄρατὸς E 5 μόνον N 7 ὁ om.
 LE5 9 τινι alt. G: fort. ταῦτα 22 εὐθέως LE 23 μεγεθῶν
 Kayser coll. p. 469, 20: μερῶν G 24 τινος <διόντων> καὶ
 Bekk. dubit. see. Fabricii versionem (per aliquid progressi)

254
 25 ἐπί τι καταληγόντων, ὅπερ ποιεῖν ἄλογος φύσις οὐ δύνα-
 ται. εἶτα καὶ βάθους· περὶ αὐτὴν γὰρ πλάσσεται τὴν 299
 ἐπιφάνειαν ἢ ὄρασις, εἰς βάθος δ' οὐκ ἐνδύεται. λαμβάνει
 γοῦν αὐτὴν καὶ τὰ περιέχονσα τῶν χαλκῶν. εἴρηται δὲ ὅτι
 καὶ πρὸς χρώματος γνοῖσιν ἦν ἀνεπιτήθειος, ὅτι κτλ. Ἐν-
 30 ρηραϊκὴν στάσιν ἀνηροῦμεν (§ 192). ὁμοίως εἰ οὐκ 300
 τῶν συμβεβηκότων τῷ σώματι ἢ ὄρασις ἐστὶν ἀντιληπτική,
 255 πολὺ πλεόν οὐδ' αὐτοῦ τοῦ σώματος ἐστὶ ἀσφρητική, καὶ
 μὴν οὐδὲ ἀκοῆς ἐστὶν ἔργον τὸ τοιοῦτον ἢ ὄσφρησις ἢ γεύ-
 σεως ἢ ἀφῆς· ἐκάστη γὰρ τούτων τὸ πρὸς ἑαυτὴν μόνον
 αἰσθητὸν ἐπίσταται, τὸ δὲ οὐκ ἂν εἴη ὁ ὄγκος. ἢ γὰρ
 5 ἀκοὴ φωνῆς μόνον ἐστὶν ἀντιληπτική, φωνὴ δὲ οὐκ ἐστὶ
 ὁ ὄγκος. καὶ ἢ ὄσφρησις εὐώδους μόνον ἢ δυσώδους ἐστὶ
 κριτήριον· ἀλλ' οὐθεὶς οὕτως ἐστὶν ἄφρων ὡς τὴν ἐπό-
 στασιν τοῦ περὶ ἡμᾶς σώματος ἐν τοῖς εὐώδεσιν ἢ δυσώ-
 δεσιν ἀπολείπειν. τὰ δ' αὐτὰ λεκτέον καὶ περὶ τῶν ἄλλων
 10 αἰσθήσεων, ἵνα μὴ μακρολογῶμεν. ὥστε αὐτὰ μὲν τὸν
 ὄγκον οὐ καταλαμβάνονται. καὶ μὴν οὐδὲ ἑαυτάς. τίς 301
 γὰρ ὄρασει τὴν ὄρασιν εἶδεν; ἢ τίς ἀκοῆ τῆς ἀκοῆς ἀκί-
 ποεν; τίς δὲ γεύσει ποτὲ τῆς γεύσεως ἐγεύσατο, ἢ ὄσφρησει
 ὄσφρησεως ὄσφρησατο, ἢ ἀφῆς ἔθιγεν ἀφῆ; ταῦτα γὰρ
 15 ἀδιανόητα ἦν. τοίνυν [εἰ] μὴδ' ἑαυτῶν ἀντιληπτικὰς λεκτέον
 εἶναι τὰς αἰσθήσεις· οὕτως δὲ οὐδὲ ἀλλήλων. ὄρασις
 γὰρ ἀκούουσαν ἀκοῆν οὐ δύναται ὄραν, καὶ ἀνάπαλιν
 ἀκοὴ ὄρώσης ὄράσεως οὐ πέφυκεν ἀκούειν, καὶ ἐπὶ τῶν
 ἄλλων ὁ αὐτὸς τῆς ἐγχειρήσεως τρόπος, ἐπεὶ τοι κἂν λέγω-
 20 μεν ὄρασει ληπτὴν εἶναι τὴν ἀκοῆν ὡς ἀκοῆν, ταυτέστιν
 ὡς ἀκούουσαν, δώσομεν τὸ ὁμοιοπαθεῖν τὴν ὄρασιν
 ἐκείνη, ὥστε μηκέτι αὐτὴν ὄρασιν εἶναι ἀλλ' ἀκοῆν· πῶς 302
 γὰρ δύναται κρῖναι ἀκούουσαν ἀκοῆν αὐτὴ μὴ ἔχουσα φύ-
 σιν ἀκουστικὴν; καὶ ἀναστρόφως, ἵνα καὶ ἢ ἀκοὴ ὡς ὄρω-

28 χαλκείων Bekk. dubit. εἴρηται N 29 χρώματος NE:
 χρωμάτων s: χρώματα L ἦν om. s, secl. Kayser 10 ὡς (sic) L
 11 οὐ καταλαμβάνονται N (quod iam Bekk.): οὐκ ἀντιλαμβά-
 νονται LE s 13 ὄσφρησει add. Hervetus 15 ἀδιανόητα ser.:
 διανοητὰ G εἰ om. s λεκτέον om. N 21 ὡς del. Bekk. at
 cf. v. 24

σης ἀντιλαμβάνεται τῆς ὄραως, δεῖ πολὺ πρότερον αὐτὴν ²⁵⁵
 ὄρασιν γενέσθαι. τοῦτο δὲ οὐδεμίαν ὑπερβολὴν ἔοικεν ἀτο-
 πίας ἀποδείπειν. λεκτέον ἄρα μηδὲ τὰς αἰσθήσεις ἢ τοῦ
 σώματος ἀντιλαμβάνεσθαι ἢ αὐτῶν ἢ ἀλλήλων.

- 303 **Ναί.** φασὶν οἱ δογματικοί, ἀλλ' ἡ διάνοια καὶ τὸν
 ὄγκον καὶ τὰς αἰσθήσεις καὶ ἑαυτὴν γνωρίζει. ὅπερ καὶ 30
 αὐτὸ τῶν ἀπόρων ἐστίν. ὅταν γὰρ ἀξιόσωσι τὴν διάνοιαν
 ἀντιληπτικὴν γίνεσθαι τοῦ τε ὅλου σώματος καὶ τῶν ἐν
 αὐτῷ, πενσόμεθα πρότερον ἢ ἔν ὄλῳ ἐπιπεσοῦσα τῷ ²⁵⁶
 ὄγκῳ τὴν κατάληψιν ποιεῖται, ἢ τοῖς μέρεσιν αὐτοῦ, καὶ
 304 ταῦτα συντιθεῖσα τὸ ὅλον καταλαμβάνεται. καὶ τῷ μὲν
 ὄλῳ οὐκ ἂν θελήσαιεν, ὥς ἔσται σύμφανές ἐκ τῶν ἐπιφε-
 ρομένων· τὰ δὲ μέρη εἰ λέγοιεν αὐτὴν συντιθέναι κἀν- 5
 τεῦθεν τὸ ὅλον γνωρίζειν, μείζονι συνειληθήσονται ἀπο-
 ρία. τῶν γὰρ τοῦ ὄγκου μερῶν τινὰ ἐστὶν ἄλογα, τὰ δὲ
 ἄλογα ἀλόγως ἡμᾶς κινεῖ. τοίνυν ἡ διάνοια πρὸς τούτων
 ἀλόγως κινουμένη ἄλογος γενήσεται, ἄλογος δὲ οὐσα οὐκ
 ἐστὶ διάνοια· ὥστε οὐ καταλήψεται τὸν ὄγκον ἢ διάνοια. 10
 305 καὶ μὴν οὐδὲ τὰς αἰσθήσεις δύναται κατὰ τὸν αὐτὸν τρό-
 πον διαγιγνώσκειν. ὥς γὰρ τὸ σῶμα οὐ δύναται κατα-
 λαβεῖν τῷ αὐτῇ μὲν λογικῆς μετέχειν δυνάμεως ἐκεῖνο δὲ
 ἄλογον εἶναι, οὕτω πάλιν ἀδυνατήσεται τὰς αἰσθήσεις κατα-
 λαμβάνεσθαι, ἐπεὶ περ ἄλογοι εἰσὶν καὶ διὰ τοῦτο ἀλόγως 15
 τὸ καταλαμβανόμενον αὐτὰς ἐκίνουν. εἴτα τὰς αἰσθήσεις
 λαμβάνουσα πάντως αὐτῇ αἰσθησις ἔσται. ἵνα γὰρ τὰς
 αἰσθήσεις ὡς αἰσθήσεις λάβῃ, τουτέστιν αἰσθανομένης,
 καὶ αὐτῇ γενήσεται ὁμοιοειδῆς ἐκείναις· τὴν γὰρ ὄρασιν
 ὁρῶσαν καταλαμβανομένη πολὺ πρότερον ὄρασις γενήσε- 20
 ται, καὶ τὴν ἀκοὴν ἀκούουσαν κρίνουσα οὐχ ἕτερα γενή-
 σεται τῆς ἀκοῆς. ὁ δὲ αὐτὸς καὶ ἐπὶ ὁσφρήσεως καὶ γεύ-
 306 σεως καὶ ἀφῆς ἐστὶ λόγος. ἀλλ' εἴπερ ἡ γνωρίζουσα τὰς

25/26 ὄρασιν αὐτὴν 5 6 συνειληφθήσονται Gen. (fort. A
 quoque, quod θ in rasura duarum litterarum exhibet) 7 ὄγ-
 κου N: λόγου LE5: ὄλου Fabr. 11 κατὰ — 12 δύναται N in
 margine fere oblit., ubi fortasse additur καταλαβεῖν teste
 Nebeo (cf. Kochalsky l. l. p. 69) 12/13 καταλαβεῖν vel λαβεῖν
 Bekk.: περιλαβεῖν G (sed cf. ad v. 11) 17 αἰσθησις αὐτῇ N

256 αἰσθήσεις διάνοια εὐρίσκειται εἰς τὴν ἐκείνων μεταβλητικῶν
 25 φύσιν, οὐδὲν ἔσται ἔτι ὑποκείμενον τὸ ζητούμεν τὰς αἰσθή-
 σεις· ὃ γὰρ ὑπεθέμεθα ζητεῖν, τοῦτο ἀναπέφηρε τὸ αἰσθη-
 ταῖς ζητούμεναις, διὰ δὲ τοῦτο καὶ γρη῏ον τοῦ καταλήγου-
 μένου. καί, φασίν, ἀλλὰ ταῦτόν ἐστι διάνοια καὶ αἰσθη- 307
 σεις, οὐ κατὰ ταῦτό δέ, ἀλλὰ κατ' ἄλλο μὲν διάνοια, κατ' ἄλλο
 30 δὲ αἰσθησις· καὶ ὅν τρόπον τὸ αὐτὸ ποιήριον κοῖλον τε
 καὶ περίκυρτον λέγεται, οὐ κατὰ ταῦτό δέ, ἀλλὰ κατ' ἄλλο
 μὲν κοῖλον, οἷον τὸ ἐντὸς μέρος, κατ' ἄλλο δὲ περίκυρτον.
 257 καθάπερ τὸ ἐκτὸς, καὶ ὡς ἡ αὐτὴ ὁδὸς ἀνάντης τε καὶ
 καθάντης νοεῖται, ἀνάντης μὲν τοῖς ἀνωῦσι δι' αὐτῆς, κα-
 τάντης δὲ τοῖς κατωῦσιν, οὕτως ἡ αὐτὴ δύναμις κατ' ἄλλο
 μὲν ἐστὶ νοῦς, κατ' ἄλλο δὲ αἰσθησις, καὶ οὐκ εἴρηγεται ἢ
 5 αὐτῇ οὔσα τῆς προειρημένης τῶν αἰσθήσεων καταλήψεως.
 πάνυ δ' εἰσὶν εὐήθεις, καὶ κενῶς μόνον πρὸς τὰς ἐκκειμέ- 308
 νας ἀπορίας ἀντηγοῦσιν. φασὲν γάρ, εἰ καὶ συγχωρηθῶ-
 σιν αἱ διάφοροι αὐταὶ δυνάμεις περὶ τὴν αὐτὴν οὐσίαν
 ὑποκεῖσθαι, πάλιν μένειν τὸ μικρῶ πρόσθεν ὑπὸ ἡμῶν
 10 κινήθην ἀπορον. ζητῶ γάρ, τοῦτο τὸ κατ' ἄλλο μὲν νοῦς 309
 εἶναι λεγόμενον κατ' ἄλλο δὲ αἰσθησις πῶς δύναται τῷ
 καθ' ὃ νοῦς ἐστὶν ἀντιλαμβάνεσθαι τοῦ καθ' ὃ αἰσθησίς
 ἐστίν; λογικὸν γάρ ὄν καὶ ἀλόγον ποιοῦμενον κατάληψιν
 ἀλόγως κινήσεται, ἀλόγως δὲ κινούμενον ἄλογον ἔσται.
 15 τοιοῦτον δὲ ὄν οὐκ ἔσται καταλαμβάνον ἀλλὰ καταλαμβα-
 νόμενον. ὅπερ πάλιν ἦν ἀτοπον.

Διὰ τούτων μὲν δὴ παρεστάσθω, ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὔτε 310
 διὰ τοῦ σώματος τὰς αἰσθήσεις δύναται λαβεῖν οὔτε ἀνά-
 παλιν διὰ τούτων τὸ σῶμα, <.....> μηδὲ αὐτὰς ἢ ἀλλήλας.
 20 ἐξῆς δὲ ὑποδεικτέον, ὅτι οὐδ' ἑαυτῆς ἐπιγνώμων ἐστὶν ἡ διάνοια,
 καθάπερ ἀξιούσιν οἱ δογματικοὶ τῶν φιλοσόφων.
 εἶπερ γὰρ ὁ νοῦς ἑαυτὸν καταλαμβάνεται, ἦτοι ὅλος ἑαυτὸν

28 καὶ N (olim restitutum a Fabr.): καὶ LE 5 29 κατὰ ταῦ-
 τὸ LE 5: κατ' αὐτὸ N 31 οὐκ αὐτὸ N cf. ad γ. 29 32 μὲν NL:
 τὸ E: om. 5 4 εἴρηγτο 5 9 μένειν N: μένει LE 5 11 τὸ 5
 14 ἔσται Jaeger: ἐστὶ G 17 ὃ om. 5 19 lac. indicavit Kayser,
 qui talia fere excidisse putat: οὔτε διὰ τῆς διανοίας τὸ σῶμα
 καὶ τὰς αἰσθήσεις <εἴγε> μηδὲ <αὐταί> αὐτὰς Bekk. dubit.
 20 ἔσται N

κατάληψεται. ἢ ὅλος μὲν οὐδαμῶς, μέρος δέ τινα ἑαυτοῦ
 11 πρὸς τοῦτο χρώμενος, καὶ ὅλος μὲν ἑαυτὸν καταλαμβά-
 νεσθαι οὐκ ἂν δυναθεῖν, εἰ γὰρ ὅλος ἑαυτὸν καταλαμ- 26
 βάνεται, ὅλος ἔσται κατάληψις καὶ καταλαμβάνων, ὅλου
 δ' ὄντος τοῦ καταλαμβάνοντος οὐδὲν ἔτι ἔσται τὸ κατα-
 λαμβανόμενον· τῶν δὲ ἀλογωτάτων ἐστὶ τὸ εἶναι μὲν
 τὸν καταλαμβάνοντα, μὴ εἶναι δὲ τὸ οὐ ἔστιν ἢ κατάλη-
 12 ψις, καὶ μὴν οὐδὲ μέρος τινα δύναται πρὸς τοῦτο χρῆσθαι 30
 ὁ νοῦς, αὐτὸ γὰρ τὸ μέρος πῶς ἑαυτὸ καταλαμβάνει;
 εἰ μὲν γὰρ ὅλον, οὐδὲν ἔσται τὸ ζητούμενον· εἰ δὲ μέρος
 τινα, ἐκεῖνο πάλιν πῶς ἑαυτὸ γνώσεται; καὶ οὕτως εἰς 258
 ἀπειροῦ, ὥστε ἀναρχὸν εἶναι τὴν κατάληψιν, ἥτοι μηδε-
 νὸς εὐρισκομένου πρώτου τοῦ τὴν κατάληψιν ποιησομένου
 13 ἢ μηδενὸς ὄντος τοῦ καταληφθησομένου. ἔπειτα εἰ αὐτὸν
 καταλαμβάνει ὁ νοῦς, καὶ τὸν τόπον ἐν ᾧ ἔστι συγκατα- 6
 λήνεται· πᾶν γὰρ τὸ καταλαμβανόμενον σὺν τινὶ τόπῳ κατα-
 λαμβάνεται. εἰ δὲ καὶ τὸν τόπον ὁ νοῦς τὸν ἐν ᾧ ἔστι
 συγκαταλαμβάνει ἑαυτῷ, ἐχρήν μὴ διαφωνεῖσθαι τοῦτον
 παρὰ τοῖς φιλοσόφοις, τῶν μὲν κεφαλὴν λεγόντων εἶναι
 τῶν δὲ θώρακα, καὶ ἐπ' εἶδους τῶν μὲν ἐγκέφαλον τῶν δὲ 10
 μήνιγγα, τινῶν δὲ καρδίαν, ἄλλων δὲ ἥπατος πύλας ἢ
 τι τοιοῦτο μέρος τοῦ σώματος. διαφωνοῦσι δὲ γε περὶ
 τούτου οἱ δογματικοὶ τῶν φιλοσόφων· οὐκ ἄρα καταλαμ-
 βάνει ἑαυτὸν ὁ νοῦς.

314 Καὶ δὴ οὕτω κοινότερον ἐπὶ παντὸς ἀνθρώπου διη- 16
 πορήσθω ἢ περὶ τοῦ κριτηρίου ζήτησις. ἐπειδὴ δὲ φιλαύ-
 τως οἱ δογματικοὶ ἄλλοις μὲν οὐ παραχωροῦσι τὴν τῆς
 ἀληθείας κρῖσιν, μόνους δ' ἑαυτοὺς ταύτην εὐρηκέναι λέ-
 γουσιν, φέρε ἐπ' αὐτῶν στήσαντες τὸν λόγον διδάσκωμεν

314—316 ~ Hyp. II 34—36.

24 χρώμεθα N 31 πῶς Kayser: ὅπως G: αὐ πῶς Bekk.
 dubit. 4 καταληφθησομένου (vel καταληψίμου) Bekk. dubit.:
 καταληφόμενου G ἔπειτα Fabr. in versione (deinde): ἔπειτά
 πως N: ἐπέπερ LE 5 6 καταλαμβανόμενον L e conl. rubri-
 catoris: καταλαμβάνον ceteri 7 τὸ ἐν NI 12 τοιοῦτον L
 γε om. L

258

20 ὅτι οὐδὲ οὕτως εὐρεθῆναι τι δυνατόν ἐστὶν ἀληθείας κρι-
 τήριον. ἕκαστος τούτων τῶν ἀξιούτων τάληθες εἰσηχίαται 315
 ἦτοι φάσει μόνον τοῦτο ἀποφαίνεται ἢ ἀπόδειξιν παρα-
 λαμβάνει. ἀλλὰ φάσει μὲν οὐκ ἐρεῖ· τῶν γὰρ ἀντιπα-
 θεζομένων αὐτῷ τις τὴν τούναντιον ἀξιούσαν προτίσεται
 25 φάσιν, καὶ οὕτως οὐ μᾶλλον ἐκεῖνος ἢ οὗτος ἐστὶ πιστός·
 ψιλλῇ γὰρ φάσει ἴσον φέρεται ψιλλῇ φάσει. εἰ δὲ μετ' ἀπο- 316
 δείξεως κριτήριον αὐτὸν ἀποφαίνεται, πότῃ οὐκ ἐρεῖ.
 ἀλλ' ἵνα μάθωμεν ὅτι ὑγιῆς ἢ ἀπόδειξις ἐστὶν ἢ προσχρό-
 μενος κριτήριον ἑαυτὸν ἀποφαίνεται, ὁφείλομεν ἔχειν κρι-
 30 τήριον, καὶ τοῦτο προσωμολογημένον· οὐκ ἔχομεν δὲ γε
 σύμφωνον κριτήριον, ζητεῖται δέ· οὐκ ἄρα δυνατόν ἐστὶν
 259 εὐρεῖν κριτήριον. πάλιν ἐπεὶ οἱ σφᾶς αὐτοὺς κριτή- 317
 ρια λέγοντες τῆς ἀληθείας ἀπὸ διαφόρων αἰρέσεων ἀνά-
 γονται καὶ παρ' αὐτὸ τοῦτο διαφωνοῦσιν ἀλλήλοις. δεῖ
 παρεῖναι τι ἡμῖν κριτήριον ᾧ προσχρόμενοι κριτοῦμεν τὴν
 6 διαφωνίαν εἰς τὸ τίσι μὲν συγκατατίθεσθαι τίσι δὲ μηθα-
 μῶς. τοῦτο οὖν τὸ κριτήριον ἦτοι πᾶσι διαφωνῶν ἐστὶ 318
 τοῖς διαφωνοῦσιν ἢ ἐνὶ μόνον σύμφωνον. ἀλλ' εἰ μὲν
 πᾶσι διάφωνον, μοῖρα καὶ αὐτὸ γενήσεται τῆς διαφωνίας,
 μοῖρα δ' ὄν ταύτης οὐκ ἂν εἴη κριτήριον ἀλλὰ καὶ αὐτὸ
 10 παραπλησίως τῇ ὄλῃ διαφωνία κρίσεως δεόμενον· τὸ γὰρ
 αὐτὸ δοκιμάζειν ἅμα καὶ δοκιμάζεσθαι τῶν ἀμηχάνων.
 εἰ δὲ μὴ πᾶσι διαπεφώνηκεν ἀλλ' ἐνὶ συμφωνεῖ, <.....> ἐκ 319
 τῆς διαφωνίας ὄν χρεῖαν ἔχει τοῦ δοκιμάσοντος. καὶ διὰ
 τοῦτο <τὸ> σύμφωνον αὐτῷ κριτήριον μὴ ἕτερον ὄν παρ' ἐ-
 16 κεῖνο δεήσεται κρίσεως, δεόμενον δὲ κρίσεως οὐκ ἐστὶ
 κριτήριον. τὸ δὲ πάντων κυριώτατον, εἴπερ τιὰ τῶν 320
 δογματικῶν λέγομεν εἶναι κριτὴν τῆς ἀληθείας καὶ παρ' αὐ-
 τῷ μόνῳ ταύτην ὑπάρχειν, ἦτοι τῇ ἡλικίᾳ αὐτοῦ ἐνατενί-

320—326 ~ Hyp. II 37—42.

24 προτίσεται 5 27 ἀποφαίνεται Kayser 2 διαφόρων Heintz
 sec. Hervetum (a diversis): διαφωνῶν G 7 τοῖς διαφωνοῦσιν
 fort. delend. ut glossema 12 συμφωνεῖ, <ὁ εἰς οὗτος ᾧ συμ-
 φωνεῖ> Bekk. dubit.: συμφωνεῖ, <τὸ ἐν τοῦτο> ἐκ Kayser
 13 ὄν N: ὄν L: οὐ E5: ὄν Bekk. 14 τὸ add. Bekk. 14/15 ἐκεί-
 νον Bekk. dubit. 17 εἶναι om. 5

ζῶντες τοῦτο ἐροῦμεν, ἢ τῇ ἡλικίᾳ μὲν οὐδαμῶς τῷ πόνῳ
 δέ, ἢ οὐδὲ τοῦτο ἀλλὰ τῇ συνέσει καὶ τῇ διανοίᾳ, ἢ συνέ- 20
 σει μὲν οὐδαμῶς, μαρτυρία δὲ τῇ τῶν πολλῶν. οὔτε δὲ
 ἡλικία οὔτε φιλοπονία οὔτ' ἄλλῳ τινὶ τῶν εἰρημέτων προσ-
 ἔχειν οἰκείον ἐστὶν ἐν τῇ περὶ τοῦ ἀληθοῦς ζητήσει, ὡς
 παραστήσομεν· οὐκ ἄρα τινὰ τῶν φιλοσόφων ζητέον κρι-
 321 τήριον εἶναι τῆς ἀληθείας. καὶ δὴ τῇ ἡλικίᾳ μὲν οὐ προσ- 25
 εκτέον, ἐπεὶπερ οἱ πλείους τῶν δογματικῶν ὀμηλικες σχε-
 δὸν ἦσαν ὅτε αὐτοὺς ἔλεγον κριτήρια τῆς ἀληθείας· πάν-
 τες γὰρ πρεσβύται γεγνημένοι, οἷον Πλάτων, εἰ τύχοι, καὶ
 Δημόκριτος καὶ Ἐπίκουρος καὶ Ζήνων, ἑαυτοῖς τὴν εὐρε-
 322 σιν τῆς ἀληθείας προσεμαρτύρησαν. εἴτ' οὐκ ἀπέοικεν, 30
 ὡς ἐν τῷ βίῳ καὶ τῇ κοινῇ συνηθείᾳ θεωροῦμεν, ὅτι συν-
 ετώτεροι πολλᾶκις τῶν πρεσβυτέρων εἰσὶ νέοι, τὸν αὐτὸν
 τρόπον καὶ φιλοσοφία εὐεπηβολωτέρους γεγονέναι παρὰ 260
 323 τοὺς πρεσβύτας τοὺς νέους. ἐνοι μὲν γάρ, ὧν ἐστὶ καὶ
 Ἀσκληπιάδης ὁ ἰατρός, διαρρηθῆναι ἔλεξαν πολλῶ λελ-
 πεσθαι τῆς περὶ τοὺς νέους συνέσεως καὶ ἀγγι-
 νοίας τοὺς πρεσβύτας. παρὰ δὲ τὴν τῶν πολλῶν καὶ 6
 εἰκαιοτέρων ψευδοδοξίαν ἐναντίως ἔχειν ὑπελήφθη τὸ πρᾶγμα.
 διὰ γὰρ τὸ πολυπειρον τῶν πρεσβυτῶν ἔδοξαν οἱ νεώτεροι
 λαίπεσθαι κατὰ σύνεσιν, τοῦ πράγματος ἐναντίως ἔχοντος·
 πολυπειρότεροι μὲν γάρ, ὡς ἔφην, εἰσὶν οἱ γεγηρακότες, οὐ
 συνετώτεροι δὲ παρὰ τοὺς νέους. οὐκοῦν διὰ μὲν ἡλικίαν οὐ 10
 324 λεκτέον κριτήριον εἶναι τινὰ τῶν δογματικῶν. καὶ μὴν
 οὐδὲ διὰ φιλοπονίαν. πάντες γὰρ ἐπ' ἴσης εἰσὶ φιλόπονοι,
 καὶ οὐδεὶς ἐστὶν ὃς εἰς τὸν τῆς ἀληθείας ἀγῶνα κατελθὼν
 καὶ ταύτην εὐρηξέναι φήσας ῥαθύμως ἀνέστραπται. πάν-
 των δὲ κατὰ τοῦτο ἰσότητα μαρτυρουμένων, τὸ ἐνὶ μόνον 15
 325 προσκλιθῆναι τῶν ἀδίκων ἐστίν. ὡσαύτως δὲ οὐκ ἂν τις
 ἄλλον ἄλλου κάλλιον προκρίνειεν ἕνεκα συνέσεως. πρῶτον μὲν
 γὰρ συνετοὶ πάντες ὑπῆρχον, καὶ οὐχ οἱ μὲν νωθεῖς οἱ δὲ οὐ

27 κριτήριον 5 32 εἰσὶ (ν οἱ) νέοι Kochalovsky coll. p. 260, 2
 1 τὸ ἐπιβολωτέρους (sic) N 15 τὸ Bekk.: τῷ G μόνον NLE:
 μόνον 5 17 κάλλιον προκρίνειεν N: κρίνη LE5: προκρίναι

260 τοιοῦτοι. εἴτε πολλάκις οἱ συνετοὶ δοκοῦντες ὑπόσχειν οὐ
 20 τῆς ἀληθείας τοῦ δὲ ψεύδους εἰσὶ συνέηροι. τῶν γούνη
 ζητόρων τοὺς μὲν τῷ ψεύδει γενναίως ἀνταγωνιζομένους,
 καὶ εἰς ἴσην αὐτὸ πίστιν ἀνάγοντας τῷ ἀληθεῖ δυνατοῖς
 τε καὶ νεοροῦς εἶναι φασιν, τοὺς δὲ μὴ τοιοῦτους ἀπό-
 25 παλιν βραδεῖς τε καὶ ἀσυνέτους. τάχα τοίνυν καὶ φιλο- 325
 σοφία οἱ μὲν περινούστατοι τῶν ζητησάντων τὴν ἀλήθειαν
 τῷ εὐφρυνεῖς εἶναι πιθανοὶ καθεστάναι δοκοῦσι, καὶ τῷ
 ψεύδει συνηγοροῦσιν, οἱ δὲ ἀφρυνεῖς ἀπίθανοι, καὶ τῷ ἀλη-
 θεῖ συμμαχῶσιν. οὔτε οὖν διὰ ἡλικίαν οὔτε διὰ φιλοσο-
 φίαν οὔτε διὰ σύνεσιν οἰκειῶν ἐστὶ τινὰ τινὸς προκρίσειν
 30 καὶ τόνδε μὲν λέγειν εὐρηκέναι τὰληθές τόνδε δὲ μηδα-
 μῶς. καταλείπεται τοίνυν τῷ πλήθει τῶν συμφωνούντων 327
 261 προσέχειν· τάχα γὰρ τις τοῦτον ἄριστον κριτὴν εἶναι τῆς
 ἀληθείας φήσει τὸν ᾧ συμφώνως οἱ πλείους μαρτυροῦ-
 σιν. ὕπερ ἐστὶ ληρωδὲς καὶ τῶν προδιαβεβλημένων ἡμῖν
 κριτηρίων χειρόν. ἵνα γὰρ τὰλλα παρῶμεν, ἴσοι εἰσὶ τοῖς
 5 περὶ τινῶν συμφωνοῦσιν οἱ τοῖς αὐτοῖς ἀντιφωνοῦντες.
 οἷον τοῖς Ἀριστοτελικοῖς οἱ Ἐπικούρειοι καὶ τοῖς Ἐπικου-
 ρεῖοις οἱ ἀπὸ τῆς Στοᾶς, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὡσαύτως. εἰ 328
 οὖν ἄριστός ἐστιν ὁ συνεωρακῶς τὰληθές, ἐπεὶ ταῦτ' ἀξιοῦσι
 πάντες οἱ ἀπὸ αὐτοῦ ὀρμώμενοι, τί μᾶλλον τόνδε ἢ τόνδε
 10 ἄριστον εἶναι φήσομεν καὶ κριτήριον ἀληθείας; οἷον εἰ
 Ἐπίκουρον διὰ τὸ πολλοὺς εἶναι τοὺς περὶ αὐτοῦ συμ-
 φωνοῦντας ὅτι εὗρε τὰληθές, τί μᾶλλον Ἐπίκουρον ἢ
 Ἀριστοτέλη; ἢ ὅτι [οὐκ] ἐλάσσους εἰσὶν οἱ καὶ τούτῳ
 συνασπίζονται; οὐ μὴν ἀλλ' ὡς πάλιν ἐν τοῖς κατὰ τὸν 329
 15 βίβιον πράγμασιν οὐκ ἀδύνατόν ἐστιν ἕνα συνετὸν ἀμείνονα
 εἶναι πολλῶν ἀσυνέτων, οὕτω καὶ ἐν φιλοσοφίᾳ οὐκ ἀπέσι-
 κεν ἕνα φρόνιμον εἶναι καὶ διὰ τοῦτο πιστόν, πολλοὺς δὲ

327—334 ~ Hyp. II 43—44.

21 ψεύδει γενναίως Kalbfleisch: ψευδεῖς εἶναι ὡς G: ψεύδει
 πιθανῶς Bekk. 22 εἰς om. N αὐτὸ Bekk.: αὐτοῦς G: αὐ-
 τοῖς Fabr. 30 εὐρηκέναι Bekk.: εἰρηκέναι G 1 γὰρ (<αὐ>)τις
 Bekk. dubit. 2 φήσει Heintz: φήσεις G 3 ἐπεὶ — 9 ὀρμώ-
 μενοι perspectum 8 ἐπειδὴ αὐτὸ L 9 ἀπὸ αὐτοῦ NLE: ἀπὸ
 τοῦ αὐτοῦ 5 10 εἰ add. Bekk. 13 οὐκ del. Meineke

χηρόδεις καὶ διὰ τοῦτο ἀπίστους, καὶ συμφώνως τινὲ
 προσμαρτυρῶσιν· σπᾶτιος μὲν γὰρ ἔστιν ὁ συνειτός, πο-
 330 ῖος δὲ ὁ εἰκαῖος. εἶτα καὶ τῇ συμφωνίᾳ καὶ τῇ τῶν πλειό- 20
 των μαρτυρία προσέχουμεν, πάλιν εἰς τὸνναντίον τῇ προ-
 θέσει περιεγόμεθα· καὶ ἀνάγκη γὰρ τῶν περὶ τινος
 συμφωνούντων πλείους εἶσιν οἱ περὶ αὐτοῦ διαφωνοῦντες.
 ὃ δὲ λέγω, σαφέστερον γενήσεται οἰκείου τεθέντος ἡμῖν
 331 παραδείγματος. ἔστω γὰρ ὑποθέσεως χάριν, τῶν καθ' ἑκά- 25
 στην αἵρεσιν φιλοσοφούντων πλείους εἶναι τοὺς κατὰ τὴν
 Στωικὴν αἵρεσιν φιλοσοφούντας, λεγέτωσάν τε οὗτοι συμ-
 φώνως Ζήνωντα μόνον εὐρηκέναι τἀληθές, ἕτερον δὲ μη-
 δένα. οὐκοῦν ἀντιφθεγγόμεναι αὐτοῖς οἱ ἀπὸ Ἐπικουρίου,
 κειδέσθαι δὲ αὐτοὺς ἐροῦσιν οἱ ἀπὸ Περιπάτου, ἀντε- 30
 332 ροῦσι δὲ καὶ οἱ ἀπὸ τῆς Ἀκαδημίας καὶ καθόλου πάντες 302
 οἱ ἀπὸ τῶν αἱρέσεων, ὥστε πάλιν τούτους τοὺς συμφώνως
 Ζήωνα προκεκρικότες, συγκρινομένους τοῖς συμφώνως
 λέγουσι μὴ εἶναι Ζήωνα κριτήριον, κατὰ πολὺν ἐλάσσους
 εὐρίσκεισθαι. καὶ παρ' αὐτὸ τοῦτο· εἰ τοῖς συμφώνως περὶ 5
 τινος ἀποφαινομένοις χρὴ πιστεύειν ὅταν ᾧσι πολλοί,
 οὐδένα ἠγχιόν τἀληθές εὐρηκέναι· παντὶ γὰρ τῷ ὑπό-
 τινων ἐπαινουμένῳ πολὺς ἔστιν ὁ ἐκ τῶν ἄλλων αἱρέσεων
 333 ἀντιφθεγγόμενος. τὸ δὲ πάντων συνεκτικώτατον· οἱ περὶ
 τινος ὡς εὐρηκότες τἀληθές συμφωνοῦντες ἦτοι διάφορον 10
 ἔχουσι διάθεσιν καθ' ἣν συμφωνοῦσιν, ἢ διάφορον μὲν
 οὐδαμῶς μίαν δὲ καὶ τὴν αὐτήν. ἀλλὰ διάφορον μὲν
 οὐδαμῶς ἂν ἔχοιεν, ἐπεὶ πάντως αὐτοὺς δεήσει διαφωνεῖν·
 μίαν δὲ ἔχοντες εἰς ἰσότητα περιίστανται τῷ τὸνναντίον
 ἀποφαινομένῳ. ὡς γὰρ ἐκεῖνος μίαν ἔχει διάθεσιν καθ' ἣν 15
 334 ἀντιπέπτωκεν αὐτοῖς, οὕτω καὶ οὗτοι τὴν ἴσην ἔχουσιν
 ἐκείνῳ, παρέλκοντος λοιπὸν τοῦ πλήθους αὐτῶν πρὸς
 πίστιν· καὶ γὰρ εἰ καθ' ὑπόθεσιν εἰς ἣν ἕξ αὐτῶν ὁ
 τοῦτο λέγων, ἴσον ἂν ἐδύνατο τοῖς πᾶσιν.

20/21 πλεόνων E5 21/22 προσθέσει LE 2 τῶν <ἄλλων>
 αἱρέσεων Fabr. post Hervetum 8 πιστεύειν NL: προτεύειν E:
 γνωματεύειν 5 10 εὐρηκότες Bekk.: εἰρηκότες G 14 εἰς
 om. N

20 Ἄλλ' εἶπερ ὁ τὴν ἀλήθειαν εὐρηκῶς ἐν φιλοσοφίᾳ ἢ 335
 διὰ ἡλικίαν ἢ διὰ φιλοπονίαν ἢ διὰ σύνεσιν ἢ τῶ πολλοῦς
 ἔχειν τοὺς μαρτυροῦντας εὐστοχηκέναι λέγεται, παρεστή-
 σαμεν δὲ ἡμεῖς, ὅτι δι' οὐδὲν τούτων ῥητέον κριτήριον
 αὐτὸν ὑπάρχειν ἀληθείας, φαίνεται ὡς ἀνεύρετόν ἐστι τὸ
 25 ἐν φιλοσοφίᾳ κριτήριον.

"Ἐτι ὁ λέγων αὐτὸν ἀληθείας εἶναι κριτήριον τὸ φαι- 336
 νόμενον αὐτῷ λέγει, καὶ οὐδὲν πλεῖον. τοίνυν ἐπεὶ καὶ
 ἕκαστος τῶν ἄλλων φιλοσόφων τὸ φαινόμενον αὐτῷ λέγει
 καὶ ἐναντίον τῷ προενεχθέντι, δῆλον ὡς ἴσον πᾶσιν ὄντας
 30 τοῦ τοιούτου οὐ δυνησόμεθα ὠρισμένως τινα κριτήριον
 εἶναι λέγειν. εἰ γὰρ οὗτος πιστός, ὅτι φαίνεται αὐτῷ τὸ
 263 εἶναι αὐτὸν κριτήριον, πιστὸς ἔσται καὶ ὁ δεύτερος, ἐπεὶ
 καὶ αὐτῷ φαίνεται κριτήριον εἶναι αὐτόν, καὶ οὕτως ὁ
 τρίτος καὶ οἱ λοιποί· ὧ συνεισάγεται τὸ μηδένα ὠρισμέ-
 νως κριτήριον ἀληθείας ὑπάρχειν. πρὸς τούτοις ἢ 337
 5 φάσει τις ἑαυτὸν κριτήριον εἶναι λέγει ἢ κριτηρῶ προσχρώ-
 μενος. ἀλλὰ φάσει μὲν φάσει ἐπισχεθήσεται, κριτηρῶ δὲ
 προσχρώμενος περιτραπήσεται. ἦτοι γὰρ διάφωνόν ἐστιν
 αὐτῷ τοῦτο τὸ κριτήριον ἢ σύμφωνον. καὶ εἰ μὲν διά-
 φωνον, ἄπιστον, ἐπέπερ διαπεφώνηκε τῷ οἰομένῳ αὐτόν
 10 κριτήριον ὑπάρχειν· εἰ δὲ σύμφωνον, χρεῖαν ἔξει τοῦ 338
 κρίνοντος. ὥσπερ γὰρ οὗτος ὁ κριτήριον αὐτὸν ἀποφαι-
 νόμενος ἄπιστος ἦν, οὕτω καὶ τὸ σύμφωνον αὐτῷ κριτή-
 ριον, ἐπεὶ τρόπῳ τινὶ τὴν αὐτὴν ἔσχηκεν ἐκείνῳ δύναμιν,
 δεήσεται ἑτέρου τινὸς κριτηρίου. καὶ εἰ τοῦτο, οὐ λεκτέον
 15 ἕκαστον τῶν φιλοσόφων εἶναι κριτήριον· πᾶν γὰρ τὸ
 κρίσεως δεόμενον ἐξ αὐτοῦ ἐστιν ἄπιστον. πάλιν ὁ 339
 λέγων ἑαυτὸν κριτήριον ἦτοι φάσει τοῦτο ἀξιοῖ ἢ ἀπο-
 δείξει. καὶ φάσει μὲν οὐ δύναται δι' ἃς προεῖπον αἰτίας·
 εἰ δὲ ἀποδείξει, πάντως ὕγιει· τὸ δὲ ὅτι ἐστὶν ὕγιης ἢ

20 ἔτι Bekk.: ἐπεὶ G 27 οὐδὲν — 29 καὶ om. 5 29 προ-
 ενεχθέντι EVR: προνεχθ. N: προσνεχθ. L: προσενεχθ. AB
 6 μὲν <λέγων> Bekk. dubit. 7 διαφωνοῦν τι E 8 τὸ κριτή-
 ριον τοῦτο L 10 ἔχει 5 11 κρινούτος Kayser coll. p. 265, 9.
 285, 18. 326, 14. 19 ὕγιει· τὸ δὲ ὅτι ser. coll. p. 258, 27.
 367, 15. 384, 5 vide Mus. Rhen. LXIX: ἐπεὶ ὑπερ τὸ δέον G:
 ὑποδεικτέον, ὅτι Kayser

τοιαυτη ἀπόδειξις, ἥτοι φάσει λέγεται ἢ ἀποδείξει, καὶ ²⁰³ 20
ταῦτ' εἰς ἄπειρον. τοίνυν καὶ διὰ τοῦτο λεκτέον ἀνεύρε-
τον εἶναι τὸ τῆς ἀληθείας κριτήριον.

340 Ἐρωτᾶται δὲ καὶ οὕτως· οἱ κρίνειν τὰληθῆς ἐπαγγελ-
λούμενοι κριτήριον ἔχειν ὀφείλουσι τοῦ ἀληθοῦς. τοῦτο
εἶναι τὸ κριτήριον ἥτοι ἀνεπίκριτόν ἐστιν ἢ ἐπικέκριται. 25
καὶ εἰ μὲν ἀνεπίκριτόν ἐστι, πόθεν ὅτι πιστόν; οὐδὲν γὰρ
τῶν ἀμφισβητούμενων χωρὶς κρίσεως ἐστι πιστόν. εἰ δὲ
ἐπικέκριται, πάλιν τὸ κρίναν αὐτὸ ἥτοι ἀνεπίκριτόν ἐστιν
ἢ ἐπικέκριται. καὶ εἰ μὲν ἀνεπίκριτον, ἄπιστον· εἰ δὲ
ἐπικέκριται, πάλιν τὸ ἐπικρίναν αὐτὸ ἥτοι ἐπικέκριται ἢ οὐκ 30
341 ἐπικέκριται. καὶ οὕτως εἰς ἄπειρον. πάλιν τὸ κριτήριον
ἀμφισβητούμενον καθεστὼς δεῖται τινος ἀποδείξεως. ἀλλ' ἐ- 264
πεὶ τῶν ἀποδείξεων αἱ μὲν εἰσιν ἀληθεῖς αἱ δὲ ψευδεῖς,
ὀφείλει καὶ ἡ εἰς πίστιν τοῦ κριτηρίου παραλαμβανομένη
ἀπόδειξις διὰ τινος κριτηρίου βεβαιουῦσθαι, ὥστε εἰς τὸν
δὲ· ἀλλήλων ἐμπίπτειν τρόπον, τοῦ μὲν κριτηρίου τὴν διὰ 5
τῆς ἀποδείξεως πίστιν περιμένοντος, τῆς δὲ ἀποδείξεως τὴν
342 ἀπὸ τοῦ κριτηρίου βεβαίωσιν ἀναμενούσης, μηδετέρου δὲ
αὐτῶν διὰ θατέρου πεπιστωῦσθαι δυναμένου. καὶ ἄλλως
γίνεται τὸ αὐτὸ πιστόν τε καὶ ἄπιστον. πιστόν μὲν τὸ
κριτήριον, ὅτι κρίνει τὴν ἀπόδειξιν, καὶ ἡ ἀπόδειξις, ὅτι 10
ἀποδείκνυσι τὸ κριτήριον· ἄπιστον δὲ τὸ μὲν κριτήριον,
ὅτι ἀποδείκνυται πρὸς τῆς ἀποδείξεως, ἡ δὲ ἀπόδειξις, ὅτι
κρίνεται πρὸς τοῦ κριτηρίου.

343 Ἄλλ' ἡ μὲν τοῦ πρώτου κριτηρίου ἀγνωσία, τουτέστι
τοῦ ὑφ' οὗ, διὰ τοσούτων παρὰ τοῖς σκεπτικοῖς ἀπορεῖται· 15
εὐαπόδοτος δὲ ἐστὶ καὶ ὁ περὶ τοῦ δευτέρου λόγος, φημί
δὲ τοῦ δι' οὗ. εἰ γὰρ εὐρίσκει τὰληθῆς ὁ ἄνθρωπος, ἥτοι
ταῖς αἰσθήσεσι μόνον προσχρῶμενος τοῦτο εὐρίσκει ἢ τῇ
διανοίᾳ ἢ τῷ συναμφοτέρῳ, ταῖς τε αἰσθήσεσι καὶ τῇ δια-

343—346 ~ Hyp. II 48—50.

28 κρίναν G: ἐπικρίναν Kochalsky coll. v. 30 28 ἥτοι —
30 αὐτὸ om. 5 6 διάλληλον N ἐμπίπτειν om. N 8 διὰ om. N
8 δέχα Bekk. dubit. 12 πρὸς EV 15 τοσούτων I, 16 εὐαπό-

²⁰ νόμῳ· οὔτε δὲ μόνον ταῖς αἰσθήσεσι προσχρόμενος δύναται
 τὰληθῆς εὑρεῖν οὔτε καθ' αὐτὴν τῇ διανοίᾳ οὔτε κοι-
 νῶς ταῖς τε αἰσθήσεσι καὶ τῇ διανοίᾳ, ὡς παραστήσομεν·
 οὐκ ἄρα εὑρίσκειν τὰληθῆς ὁ ἄνθρωπος πέφυκεν. αἰσθή- 344
 σεσι μὲν οὖν μόναις λαβεῖν τὰληθῆς οὐ δύναται, καθὼς
²⁵ ἔμπροσθεν ἐπεδείξαμεν (§ 293 seq.), καὶ νῦν δὲ ἐπ' ἄλλο-
 γον παραμυθησόμεθα. φύσει γὰρ εἰσιν ἄλλογοι, καὶ πλέον τοῦ
 τυποῦσθαι πρὸς τῶν φαντασιῶν μὴ δυνάμεναι παντελῶς ἀθε-
 τοι καθεστᾶσι πρὸς εὔρεσιν τὰληθοῦς. οὐ γὰρ μόνον λευκαν-
 τικῶς ἢ γλυκαντικῶς δεῖ κινεῖσθαι τὸ ληγόμενον τὰληθῆς·
³⁰ ἐν τοῖς ὑποκειμένοις, ἀλλὰ καὶ εἰς φαντασίαν ἀχθῆναι τοῦ
 τοιοῦτου πράγματος "τοῦτο λευκόν ἐστὶ" καὶ "τοῦτο
 γλυκὺ ἐστίν". καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων τὸ παραπλήσιον. τῷ 315
 δὲ τοιοῦτῳ πράγματι οὐκέτι τῆς αἰσθήσεως ἔργον ἐστὶν
²⁶⁵ ἐπιβάλλειν· χρῶμα γὰρ μόνον καὶ χυμὸν καὶ φωνὴν λαμ-
 βάνειν πέφυκε, τὸ δὲ "τοῦτο λευκόν ἐστίν" ἢ "τοῦτο
 γλυκὺ ἐστίν" οὔτε χρῶμα οὔτε χυμὸς τυγχάνον ἀνυπόπτω-
 τόν ἐστὶν αἰσθήσει. ψεύδονται τε ἐν πολλοῖς αἰ αἰσθή-
⁵ σεις καὶ διαφωνοῦσιν ἀλλήλαις, καθάπερ ἐδείξαμεν τοῖς
 παρὰ τῷ Αἰνησιδήμῳ δέκα τρόπους ἐπιόντες (Hyp. I
 90—99). τὸ δὲ διάφωνον καὶ ἐστασιασμένον οὐκ ἐστὶ κρι- 346
 τήριον, ἀλλὰ τοῦ κρίνοντος αὐτὸ δεόμενον. τοίνυν οὐ δύναν-
 ται καθ' αὐτὰς αἰ αἰσθήσεις κρίνειν τὰληθῆς. συνθέ-
¹⁰ σεώς τε δεῖ καὶ μνήμης πρὸς ἀντίληψιν τῶν ὑποκειμένων,
 οἷον ἀνθρώπου, φυτοῦ, τῶν ζοικόντων. χρώματος γὰρ μετὰ
 μεγέθους καὶ σχήματος καὶ ἄλλων τινῶν ἰδιομάτων σύνθεσίς
 ἐστὶν ὁ ἄνθρωπος, συνθεῖναι δέ τι μνημονικῶς οὐ δύναται 347
 ἢ αἰσθησις διὰ τὸ μήτε χρῶμα μήτε χυμὸν μήτε φω-
¹⁵ νὴν εἶναι τὴν ἐπισύνθεσιν, ὧν μόνον ἀντιληπτικὴ ἐστὶν ἢ
 αἰσθησις.

346 cf. Hyp. II 51—56.

21 μόνον N 28 καθιστᾶσι N 314 ἀνυπόπτωτον Bekk.:
 ἀνυπόπτου G 4 τε Bekk.: γε G 8 κρινοῦτος Kayser coll.
 p. 285, 18 9/10 συνθέσεως Kochalsky coll. v 13: συνέσεως G
 13 ὁ om. N 16 ἐπισύνθεσιν N: ἐπίθεσιν LE 5: σύνθεσιν Bekk.
 dubit.

348 Καὶ μὴν οὐδὲ ἡ διάνοια. εἴπερ γὰρ ἐπιγνώμων ἐστὶ
 τῆ ἀληθείης ἡ διάνοια, πρότερον ὄφειλεν ἑαυτὴν ἐπιγνώ-
 σκειν· καὶ ὡς ὁ ἀρχιτέκτων κρίνει τὸ τε εὐθὺ καὶ στρε-
 βλὸν καὶ χωρὶς τοῦ ἐπιβάλλειν τῇ κατασκευῇ τῶν κριτη- 20
 ρίων, οἷον τῇ τοῦ κανόνος καὶ τῇ τοῦ διαβήτου, οὕτως
 ἔχουσι καὶ τὴν διάνοιαν, εἴπερ διακριτικὴ ἐστὶ τοῦ ἀληθοῦς
 καὶ τοῦ ψεύδους, πολλῶ πρότερον τῇ ἑαυτῆς φύσει συνε-
 πιβάλλειν δι' ἣν, οὐσία τῇ ἐξ ἧς ἐστὶ, τόπω τῷ ἐν ᾧ πέ-
 349 φτακε, τοῖς ἄλλοις ἅπασιν. οὐ πάνυ δέ γε τὰ τοιαῦτα συ- 25
 νορᾶν δυνατά, εἴγε οἱ μὲν μηδὲν φασιν εἶναι αὐτὴν παρὰ
 τὸ πῶς ἔχον σῶμα, καθάπερ ὁ Δικαίαρχος, οἱ δὲ εἶναι
 μὲν ἔλεξαν, οὐκ ἐν τῷ αὐτῷ δὲ τόπῳ περιέχεσθαι, ἀλλ' οἱ
 μὲν ἐκτὸς τοῦ σώματος, ὡς Αἰνησιδῆμος κατὰ Ἡράκλει-
 του, οἱ δὲ ἐν ὅλῳ τῷ σώματι, καθάπερ τινὲς κατὰ Δημό- 30
 κριτον, οἱ δὲ ἐν μέρει τοῦ σώματος, ὧν πάλιν πολυσχιδεῖς 266
 350 εἰσιν αἱ γνώμαι. καὶ οἱ μὲν διαφέρειν αὐτὴν τῶν αἰσθή-
 σεων, ὡς οἱ πλείους, οἱ δὲ αὐτὴν εἶναι τὰς αἰσθήσεις,
 καθάπερ διὰ τινῶν ὀπῶν τῶν αἰσθητηρίων προκύπτουσιν,
 ἧς στάσεως ἤρξε Στράτων τε ὁ φυσικὸς καὶ Αἰνησιδέη- 5
 351 μος. οὐκ ἄρα κριτήριόν ἐστὶν ἡ διάνοια. πλείους τέ
 εἰσιν αἱ διάνοιαι, πλείους δὲ οὔσαι διάφωνοι καθεστᾶσιν, δια-
 φωνοῦσαι δὲ χρειάν ἔχουσι τοῦ ἐπικρίνοντος αὐτάς. τοῦτ'
 οὐκ ἦτοι διάνοια πάλιν ἐστὶν ἢ ἕτερόν τι παρ' αὐτὴν. καὶ
 διάνοια μὲν οὐκ ἂν εἴη· μέρος γὰρ τῆς διαφωνίας γενό- 10
 μενον κρίσεως δεῖσεται καὶ οὐκέτι κριτήριον γενήσεται·
 352 ἕτερον δὲ παρ' αὐτὴν ὑπάρχον τὸ μὴ εἶναι διάνοιαν κρι-
 τήριον παρίστησιν. ἐξέσται δὲ καὶ τοῖς ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν
 εἰρημένοις ἐπιλογισμοῖς τὰ νῦν χρῆσθαι· ἡμῖν γὰρ οὐκ

348—352 ~ Hyp. II 57—60.

17 γνώμων N 18/19 γινώσκειν N 19 ὁ om. L 22 δια-
 κριτικόν S 23/24 φύσει ἐπιβάλλειν, συνεπιβάλλειν δὲ τῇ οὐσίᾳ,
 ἐξ ἧς ἐστὶ, τῷ τόπῳ ἐν ᾧ Kayser 24 δι' ἣν Gen.: διον NLE
 (qui omnes διονουσία): δι' ἣν S ἐξῆς S 25 τὰ om. S 26 εἰ-
 καὶ φασιν N 25 ἔλεξαν NLE: ἔλεγον S τόπω S: τούτω NLE
 4 ὀπῶν Fabr. coll. p. 269, 1: τόπων G 8 ἐπικρίναντος L:
 ἐπικρινούσης Kayser 11 ἐπιλογισμοῖς εἰρημένοις S

266
 16 ἀνάγκη ταυτολογεῖν. πρὸς τοῖτοις ἐπεὶ οἱ μόνον
 ἴστιν ἐν ἡμῖν διανοητικὸν κατὰ τοὺς πλείστους τῶν φιλο-
 σόφων, ἀλλὰ σὺν τούτῳ καὶ αἰσθητικόν, ὅπερ πρόκειται
 τοῦ διανοητικοῦ, ἐξ ἀνάγκης τοῦτο αὐτοῦ προκείμενον οὐκ
 ἐάσει τὴν διάνοιαν τῶν ἐκτὸς ἀντιλαμβάνεσθαι. ὥσπερ 353
 20 γὰρ τὸ μεταξὺ τῆς ὄψεως καὶ τοῦ ὄρατου πεπιωκυς σῶμα
 οὐκ ἐᾷ τὴν ὄψιν ἀντιλαμβάνεσθαι τοῦ ὄρατου, οὕτως εἰ
 μεταξὺ τῆς διανοίας καὶ τοῦ ἐκτὸς ὄρατου κίτται ἡ ὄρασις,
 ἄλογος οὔσα, οὐκ ἐάσει τὴν διάνοιαν ἢ ὄρασις τοῦ ἐκτὸς
 ὄρατου ἀντιλαμβάνεσθαι, καὶ εἰ μεταξὺ τῆς διανοίας καὶ
 25 τοῦ ἐκτὸς ἀκουστοῦ ἐστὶν ἡ ἀκοή, οὐ συγχωρήσει τὴν δια-
 25_a νοιαν τοῦ ἀκουστοῦ ἐπιγνώμονα γίνεσθαι, καὶ ἐπὶ τῶν
 ἄλλων αἰσθήσεων τὸ παραπλήσιον. ἔνδον οὖν ἀποκα-
 κλισμένη ἡ διάνοια, καὶ ταῖς αἰσθήσεσιν ἐπισκοποιμένη,
 οὐδενὸς ἐστὶ τῶν ἐκτὸς ἀντιληπτική. οὐδὲ ταύτην τοίνυν
 ῥητέον καθ' αὐτὴν εἶναι κριτήριον.
 30 Λείπεται ἄρα λέγειν ἀμφοτέρω, τουτέστι τὴν διάνοιαν 354
 ὡς ὑπουργῶν χρωμένην τῇ αἰσθήσει λαμβάνειν τὰ ἐκτὸς.
 307 ὃ πάλιν ἐστὶν ἀδύνατον· ἡ γὰρ αἰσθησις οὐ τὰ ἐκτὸς
 παρίστησι τῇ διανοίᾳ, τὸ δὲ ἴδιον ἀγγέλλει πάθος, οἷον ἡ
 ἀφὴ ἀπὸ πυρὸς θαλπομένη οὐ τὸ ἐκτὸς καὶ καῖον πῖρ
 ἀναδίδωσι τῇ διανοίᾳ, τὴν δὲ ἀπ' αὐτοῦ θάλπει, τουτέστι
 5 τὸ ἴδιον αὐτῆς πάθος. καίτοι οὐδὲ τοῦτο. εἰ γὰρ λήψε- 355
 ται ἡ νόησις τὸ τῆς αἰσθήσεως πάθος, αἰσθησις ἐστὶ.
 τὸ γὰρ ὄρατικὸν πάθος ἀναδεκτικὸν ὄρατικῶς κινεῖται, τὸ
 δὲ ὄρατικῶς κινούμενον ὄρασις ἐστίν· καὶ τὸ ἀκουστικὸν
 πάθος ἀναδεκτικὸν ἀκουστικῶς κινεῖται, ὃ δὲ ἀκουστικῶς
 10 κινεῖται, ἀκοή ἐστίν· καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων αἰσθήσεων τὸ 356
 παραπλήσιον. διόπερ καὶ ἡ διάνοια, εἰ τὸ ἐκάστης αἰσθή-
 σεως ἀναλαμβάνει πάθος, αἰσθητικῶς κινεῖται, αἰσθητι-
 κῶς δὲ κινουμένη αἰσθησις ἐστίν, αἰσθησις δὲ οὔσα ἄλο-
 γός ἐστίν, ἄλογος δὲ γενομένη ἐκπεσεῖται τοῦ εἶναι νόησις

354—358 ~ Hyp. II 72—75.

16 ἐν om 5 18 αὐτοῦ Heintz: αὐτὸ G 25 ἐστίν—25_a ἀκου-
στοῦ N: om. LE5 (lacunam iam viderat Fabr. similiterque ex-
pleverat) 2 ἀναγγέλλει? cf. p. 273, 16.

ἵπαρχειν, μὴ οὐσα δὲ νόησις οὐ λήφεται τὸ τῆς αἰσθή-²⁶⁷
 357 σεως πάθος ὡς νοησις. κἂν λάβῃ δὲ τὸ τῶν αἰσθήσεων
 πάθος, οὐκ εἴσεται τὰ ἐκτός. ἀνόμοια γάρ ἐστι τὰ ἐκτός
 τοῖς περὶ ἡμᾶς πάθεσιν, καὶ μακρῶ διαφέρει ἢ φαντασία
 τοῦ φανταστοῦ, οἷον ἢ ἀπὸ πυρὸς φαντασία τοῦ πυρός·
 τὸ μὲν γὰρ καίει, ἢ δ' οὐκ ἐστὶ καυστική. ἄλλως τε, κἂν 20
 ὅμοια δώμεν εἶναι τοῖς περὶ ἡμᾶς πάθεσι τὰ ἐκτός, οὐ
 πάντως τὰ περὶ ἡμᾶς πάθη λαμβάνουσα ἢ διάνοια κατα-
 λήνεται τὰ ἐκτός. τὰ γὰρ ὅμοιά τισιν ἕτερα ἔστιν ἐκείνων
 358 τῶν οἷς ὅμοιά ἐστιν. διόπερ εἰ τὰ ὅμοια τοῖς ἐκτός ἢ
 διάνοια γνωρίζει, οὐ τὰ ἐκτός γνωρίζει ἀλλὰ τὰ ὅμοια ἐκεί- 25
 νοῖς. καὶ ὅν τρόπον ὁ τὸν Σωκράτην ἀγνοῶν τὴν δὲ
 Σωκράτους εἰκόνα βλέπων οὐκ οἶδεν εἰ ὅμοιός ἐστι τῇ
 φαινόμενῃ εἰκότι ὁ Σωκράτης, οὕτως ἢ διάνοια τοῖς πά-
 θεσι ἐπιβάλλουσα, τὰ <δὲ> ἐκτός μὴ θεασαμένη, οὔτε ὁποῖά
 ἐστὶ ταῦτα εἴσεται, οὔθ' ὅτι ὅμοιά ἐστὶ τοῖς πάθεσιν. μὴ 30
 γνωσκουσα δὲ τὰ φαινόμενα οὐδὲ τὰ κατὰ τὴν ἀπὸ τού-
 των μετάβασιν ἀξιούμενα γνωρίζεσθαι ἄδηλα συνήσει,
 οὔτως δὲ οὐδὲ κριτήριον ἔσται τῆς ἀληθείας.
 359 Ἄλλ' ἔνιοι τῶν δογματικῶν τὴν ἀνώτερον εἰρημένην 208
 ὑπότευξιν (§ 307) καὶ ἐπὶ τοῦ παρόντος θρυλοῦσι, λέγοντες
 μὴ κερωρίσθαι τὰ διαφέροντα ταῦτα τῆς ψυχῆς μέρη, του-
 τέστι τὸ λογικὸν καὶ ἄλογον, ἀλλ' ὡς τὸ μέλι ὅλον δι' ὅλου
 ἵγρον ἅμα καὶ γλυκύ ἐστιν, οὕτω καὶ ἡ ψυχὴ ὅλη δι' ὅλου 5
 360 ἐστὶ λογικὴ ἢ δὲ ἄλογος· καὶ κινεῖσθαι τὴν μὲν λογικὴν
 ὑπὸ τῶν νοητῶν, τὴν δὲ ἄλογον ἀντιληπτικὴν γίνεσθαι
 τῶν αἰσθητῶν. ὅθεν καὶ μάταιον εἶναι τὸ λέγειν τὴν
 διάνοιαν ἢ κοινῶς τὴν ψυχὴν μὴ δύνασθαι τῆς ἑτέρας 10
 τούτων τῶν πραγμάτων διαφορᾶς ἀντιλαμβάνεσθαι· δια-
 φορον γὰρ ἔχουσα τὴν κατασκευὴν εὐθύς καὶ ἀμποτέρων
 361 ἐστὶ ἀντιληπτικὴ. πάνυ δὲ εἰσιν εὐήθεις. αὐταὶ γὰρ αἰ-
 δυνάμεις, καὶ εἰ τὰ μάλιστα δοκοῦσι περὶ τὴν αὐτὴν οὐ-

20 σωκράτη LE 29 δὲ addidi 32 συνήσει LE 5: δὲ γνω-
 ρίσει N 33 οὐδὲ Bekk.: οὐδὲν G 3 ταῦτα τὰ διαφέροντα 5
 6 ἔχουσα 5 8 νοητῶν LE 5: ἀλόγων N

268

15 εἶαν συνίστασθαι καὶ ἀντιπαρῆκειν ἀλλήλαις δι' ὅλης τε
 πεφοιτημέναι τῆς ψυχῆς, οὐδὲν ἴσσον ἐπιπροφανῶς διαφέ-
 ρουσιν ἀλλήλων, καὶ ἄλλο μὲν τί ἐστὶν ἢ δὲ ἄλλο δὲ ἢ δὲ.
 καὶ τοῦτο πάρεστι μαθεῖν ἀπὸ τῶν προσηλυτότερον εἶναι
 20 θεωρεῖται, οὐ τὴν αὐτὴν δὲ εἶχε φύσιν. βάρους γοῦν καὶ
 χροῶμα περὶ μὲν τὸ αὐτὸ σῶμα ἀμφοτέρω ἐστίν. διεκρίθηγε
 δὲ ἀλλήλων· καὶ πάλιν σχῆμα καὶ μέγεθος τῆς μὲν αὐτῆς
 οὐσίας ἐστὶ συμβεβηκότα, κειχωρισμένην δὲ εἶχε τὴν φύ-
 σιν, ἄλλου μὲν τοῦ μεγέθους ἄλλου δὲ τοῦ σχήματος
 25 νοουμένου. οὕτω τοίνυν καὶ ἡ προειρημένη λογικὴ δύνα-
 μιν, κἂν ἀναμῖξ ὑποκείται τῇ ἀλόγῳ δυνάμει, πάλιν αὐτῆς
 διοίσει. ᾧ λοιπὸν συνεισέρχεται τὸ μὴ δύνασθαι τὴν ἐτέ- 363
 ραν ὡσαύτως τῇ ἐτέρῳ κινεῖσθαι καὶ ὁμοιοπαθεῖν διὰ τὰς
 προκατηριθμημένας αἰτίας, ἐπεὶ δεῖσει μίαν ἀμφοτέρω
 30 γίνεσθαι, τὴν μὲν λογικὴν ἄλογον, ἐὰν ἀλόγως πασῆ, τὴν
 δὲ ἄλογον λογικὴν, ἐὰν λογικῶς κινήθῃ. κἂν ὑπο- 364
 θώμεθα δὲ τὴν διάνοιαν διὰ τῶν αἰσθητικῶν πόρων ὡσπερ
 269 τινῶν ὀπῶν προκύπτουσιν καὶ χωρὶς τῶν προκειμένων
 αὐτῆς αἰσθήσεων τοῖς ἐκτὸς πράγμασι προσβάλλουσιν.
 ἄπορος οὐδὲν ἴσσον καὶ κατὰ τοῦτο ἢ ὑπόθεσις εὔρεθί-
 σεται. δεῖ γὰρ τὴν οὕτω τῶν ὑποκειμένων ἀντιλαμβανο-
 8 μένην διάνοιαν ὡς ἐναργῶν τῶν ὑποκειμένων ἀντιλαμβά-
 νεσθαι, οὐδὲν δὲ ἐστὶν ἐναργές, ὡς παραστήσομεν· οὐκ
 ἄρα δυνατόν ἐστὶ τὸ ἐν τοῖς ὑποκειμένοις ἀληθές λαβεῖν.
 ἐναργές γὰρ ἀξιοῦται τυγχάνειν ὑπὸ τῶν ἐναντίων τὸ ἐξ
 10 εἰς παράστασιν. οὐδὲν δὲ ἐξ ἑαυτοῦ πέφυκε λαμβάνεσθαι, 365
 ἀλλὰ πάντα ἐκ πάθους, ὅπερ ἕτερον ἦν τοῦ ποιούντος αὐτὸ
 φανταστοῦ· γλυκανθεὶς γὰρ μέλιτος προσαχθέντος στο-
 χάζομαι, ὅτι γλυκύ ἐστὶ τὸ ἐκτὸς ὑποκείμενον μέλι, καὶ
 ἀλεανθεὶς πυρὸς προσαχθέντος σημειοῦμαι ἐκ τῆς περὶ

15 καὶ post ἀλλήλαις inser. edd. 18 N: om. LE5 10 &
 περὶ V: ἄπερ περὶ NLEAB 28 εἰσι 5 26 τῇ Heintz (qui
 primus coniunxit ἀλόγῳ cum δυνάμει): τῷ G 30 ἄλογον —
 31 λογικὴν om. N 2 αὐτῆς N et V e corr. (cf. p. 266, 17/18):
 αὐτῇ LEABR 7 ἄρα <δὲ> N

εἰς διαθέσεως, ὅτι τὸ ἐκτὸς ὑποκείμενον πῦρ ἀλεινόν ἐστι, ²⁶⁹ 15
 366 καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων αἰσθητῶν ὁ αὐτὸς λόγος. ἐπεὶ οὖν τὸ
 ἐξ ἑτέρου ληπτὸν συμφώνως κατὰ πάντα ἀδηλόν ἐστι,
 πάντα δὲ ἐκ παθῶν ἡμετέρων ἕτερα ὄντα τούτων λαμβά-
 νεται, πάντα ἐστὶ τὰ ἐκτὸς ἀδηλα καὶ διὰ τοῦτο ἡμῖν
 ἀγνωστα· δεῖ γὰρ εἰς τὴν τῶν ἀφανῶν γνῶσιν ἐναργές 20
 τι παρῆναι, καὶ τούτου μὴ παρόντος οἴχεται καὶ ἡ ἐκεί-
 367 των κατάληψις. οὐδὲ γὰρ ἔνεστι λέγειν, ὡς ἐκεῖνα μὲν
 ἐστὶν ὄσον ἐπὶ τούτῳ ἀδηλα, καταλαμβάνεται δὲ ὑφ' ἡμῶν
 διὰ τὸ βέβαιον εἶναι τὴν ἐκ τῶν παθῶν σημείωσιν. οὐ
 γὰρ εἰ γλυκαντικῶς διατίθεμαι μέλιτος τῇ γεύσει προσ- 25
 χθέντος, γλυκὴ πάντως ἐστὶ τὸ μέλι, οὐδὲ εἰ πικραντικῶς
 ἀψίνθιον, πικρὸν ἐστὶ τὸ ἀψίνθιον, ὡς ἂν ἐξ ἀνάγκης
 τῶν περὶ ἡμᾶς συμβαινόντων παθῶν καὶ τοῖς ποιούσιν
 368 αὐτὰ αἰτίοις ὀφειλότων συμβεβηκέναι. καθὰ γὰρ ἡ προσ-
 πεσοῦσα τῇ σαρκὶ μάστιξ ἀλύνει μὲν τὴν σάρκα, οὐχὶ δὲ 30
 καὶ ἀλγηδῶν ἐστὶν, καὶ ὡς τὸ σιτῶν ἢ τὸ ποτῶν ἢ δει μὲν
 τὸν φαγόντα ἢ πίνοντα, οὐκ ἐστὶ δὲ ἡδονή, οὕτω καὶ τὸ 270
 πῦρ θερμαίνει μὲν δύναται, οὐχὶ δέ γε καὶ ἐξ ἀνάγκης
 θερμὸν εἶναι, καὶ τὸ μέλι γλυκάσει μὲν, οὐχὶ δὲ καὶ γλυκὴν
 τυγγάνειν· καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων αἰσθητῶν ὁ αὐτὸς λόγος.
 ἄλλ' εἴπερ, ἵνα γνῶμεν τὰληθές, δεῖ τι εἶναι ἐναργές, δέ- 5
 δεικται δὲ πάντα ἀδηλα, ὁμολογητέον ἄγνωστον εἶναι
 τὰληθές.

369 Πῶς δὲ οὐχὶ καὶ ἡ περὶ τῶν ἀνωτάτω πραγμάτων
 διάστασις παρὰ τοῖς φιλοσόφοις ἀφαιρεῖται τὴν τῆς ἀλη-
 θείας γνῶσιν; εἰ γὰρ τῶν φυσικῶν οἱ μὲν πάντα ἀνηγή- 10
 κασι τὰ φαινόμενα, ὡς οἱ περὶ Δημόκριτον, οἱ δὲ πάντα
 ἔθεσαν, ὡς οἱ περὶ τὸν Ἐπίκουρον καὶ Πρωταγόραν, οἱ
 δὲ τινὰ μὲν ἀνεῖλον τινὰ δὲ ἔθεσαν, ὡς οἱ ἀπὸ τῆς Στοᾶς
 καὶ τοῦ Περιπάτου, πάντη τε καὶ πάντως, εἴαν τε τὴν διά-
 νοιαν εἴαν τε τὴν αἴσθησιν εἴαν τε τὸ συναμφοτέρον ὑπό- 15
 θηταί τις κριτήριον, δεῖ πρῶτον εἰς τὴν τούτων κρίσιν

17 πάντα ε 26 διατίθεμαι Gen.: διατίθεται G: διατίθε-
 ται <τις> Kochalaky <τοῦ> μέλιτος L 3 δέ <γε> καὶ V
 5 εἴπερ Bekk.: ὡςπερ G 16 τούτων E 5: τούτω NI

ἤτοι φαινόμενον τι παραληφθῆναι ἢ ἄδηλον. ἄλλα φαι-
 νόμενον μὲν οὐχ οἶόν τε· ἐκ γὰρ τῆς ἀμφισβητουμένης
 ὕλης ὑπάρχον ἀμφισβητήσιμον ἔσται καὶ διὰ τοῦτο οὐ
 20 κριτήριον. εἰ δὲ ἄδηλον, ἀνέστραπται τὰ πράγματα, εἰ ἐκ
 τοῦ μὴ γινωσκομένου βεβαιούται τὸ δοκοῦν γινώσκε-
 σθαι· ὅπερ ἄτοπον.

Πλὴν συγκεχωρήσθω γε ἡ τὰνθρώπου καὶ τῶν αἰσθή- 370
 σεων καὶ τῆς διανοίας ὑπόστασις εἰς τὸ προβαίνειν τῆν
 25 τῶν δογματικῶν ἀξιῶσιν. ἀλλ' ἵνα καὶ διὰ τούτων τι γνω-
 σθῆ, δεῖ τὸ τρίτον ὁμολογῆσαι κριτήριον, τουτέστι φαντα-
 σίαν· οὔτε γὰρ ἡ αἰσθησις οὔτε ὁ νοῦς ὄλγα τοῦ φαντα-
 στικῶς ἑτεροιοῦσθαι δύναται τισιν ἐπιβάλλειν. καὶ τοῦτο 371
 δὲ τὸ κριτήριον πολλῆς ἀπορίας ἐστὶ πλῆρες, ὡς πάρεστι
 30 σκοπεῖν τάξει τὴν ἀρχὴν τῶν λόγων ἀνωθεν ποιησαμένοις.
 ἐπεὶ γὰρ τῶν τῆ φαντασίᾳ τὰ πράγματα κανονιζόντων οἱ
 μὲν τῆ καταληπτικῆ προσέσχον οἱ δὲ τῆ πιθανῆ, τὸ κοι-
 371 νὸν ἀμφοτέρων γένος ἡμεῖς ἐκλαβόντες, τουτέστιν αὐτὴν
 τὴν φαντασίαν, ἀναιρῶμεν· ταύτης γὰρ ἀναιρεθείσης 372
 συναναιροῦνται καὶ αἱ ἐπ' εἶδους διαφοραὶ τῶν φαντασιῶν, καὶ
 ὡς μὴ ὄντος ζώου οὐδὲ ἄνθρωπος ἔστιν, οὕτω μὴ οὔσης
 5 φαντασίας οὐδὲ καταληπτικῆ ἢ πιθανῆ τις ὑφέστηκε φαν-
 τασία. εἰ γὰρ τύπωσις ἔστιν ἐν ψυχῇ ἡ φαντασία, ἤτοι
 κατ' ἐξοχὴν καὶ εἰσοχὴν τύπωσις ἔστιν, ὡς οἱ περὶ τὸν
 Κλεάνθην (fr. 484 Arn.) νομίζουσιν, ἢ κατὰ ψιλὴν ἑτε-
 ροίωσιν γίνεται, καθάπερ οἱ περὶ τὸν Χρύσιππον (fr. 56
 10 Arn.) ἐδόξασαν. καὶ εἰ μὲν κατ' ἐξοχὴν καὶ εἰσοχὴν ὑφίσταται, 373
 ταῦτα ἀκολουθήσει τὰ ἄτοπα ὅπερ φασὶν οἱ περὶ τὸν Χρύ-
 σιππον. εἰ γὰρ κηροῦ τρόπον τυποῦται ἡ ψυχὴ φανταστικῶς
 πάσχουσα, ἀεὶ τὸ ἔσχατον κίνημα ἐπισκοπήσει τῆ προτέρας φαν-
 τασίας, ὥσπερ καὶ ὁ τῆς δευτέρας σφραγίδος τύπος ἐξαλειπτικός

370—379 ~ Hyp. II 70.

372 ~ adv. dogm. II 400.

25 ἀλλὰ καὶ ἵνα N 27 ὄλγα Fabr. sec. Hervetum: διὰ G
 29 ὥσπερ ἔστι AB 3 συναναιροῦνται N: αἴρονται LE5 αἱ
 om. N 5/6 post φαντασία excidisse ἀνυπόστατος δὲ γέ ἐστιν
 ἡ φαντασία vel similia susp. Heintz 11 ταῦτα Kayser dubit.

ἐστὶ τοῦ προτέρου. ἀλλ' εἰ τοῦτο, ἀπαιρεῖται μὲν μνημῆ, θη-²⁷¹
 σουργισμός οὕσα φαντασιῶν (Stoic. fr. I 64 Arn.), ἀναι-
 ρεῖται δὲ πᾶσα τέχνη· σύστημα γὰρ ἦν καὶ ἄθροισμα
 καταλήψεων, πλείονας δὲ φαντασίας καὶ διαφόρους οὐ
 δυνατόν ὑποστῆναι περὶ τὸ ἡγεμονικόν, ἄλλοτε ἄλλων νοου-
 μένων τῶν περὶ αὐτὸ τύπων. οὐ τοίνυν ἡ κυρίως νοουμένη
 374 τύπωσις ἐστὶ φαντασία. ἄλλως τε, εἰ ὅψις ἐστὶ τῶν ἀδή-
 λων τὰ φαινόμενα, θεωροῦμεν δὲ τὰ πολὺ παχυμερέστερα
 τοῦ πνεύματος τῶν φαινόμενων σώματα μηδ' ὄντινον περὶ
 αὐτοῖς τύπον δυνάμενα τηρεῖν, εὐλογόν ἐστὶ μηδὲ τὸ πνεῦμα
 εἶνα μόνον τιὰ (περὶ) αὐτῷ φαντασίας τύπον φυλάττειν. καὶ
 375 μὴν τὸ ὕδωρ παχυμερέστερόν ἐστὶ πνεύματος· ἀλλ' οὐδέποτε
 δακτύλου ἐπερειαθέντος αὐτῷ πέφηνε τὸν ἀπὸ τῆς ἐπερειασεως
 τύπον φυλάττειν. καίτοι τί λέγω τὸ ὕδωρ, ὅτε καὶ ὁ μαλακώ-
 τatos κηρός, στερεός ἤδη κατὰ σύγκρισιν ὑπάρχων, τυποῦ-
 ται μὲν ὑπὸ τινος ἅμα νοήματι διὰ τὴν ὑγρότητα, οὐ
 30 συνέχει δὲ τὸν τύπον; εἰ οὖν τὸ αὐτὸ κατὰ σύμβλησιν
 πεπηγὸς παρὰ τὸ ὕδωρ σῶμα καθεστῶς σφόδρα ἀδυνάτως
 ἔχει τύπους τιὰς περὶ αὐτῷ φυλάττειν, φανερόν δήπου-
 372 θεν, ὅτι οὐδὲ τὸ πνεῦμα φύσιν ἔχει πρὸς τοῦτο ἐπιτήδειον,
 λεπτομερέστερον καὶ εὐρουν παρὰ τὰ τοιαῦτα τῶν σωμά-
 των ὑπάρχον.
 376 Ναί, ἀλλ' οὐ κυρίως τύπωσις ἐστὶν ἡ φαντασία, ψιλὴ
 δὲ ἑτεροίωσις τῆς διανοίας. ὁ πάλιν τοῦ προτέρου χειρὸν
 ἦν. τῶν γὰρ ἑτεροιώσεων ἡ μὲν τίς ἐστὶ κατὰ πάθος, ἡ
 δὲ ὡς ἀλλαγὴ τοῦ ὑποκειμένου, καὶ κατὰ πάθος μὲν οἶον
 εἰ ὁ αὐτὸς κατ' οὐσίαν καὶ μορφήν ὑποκειμένος ἀνδριάς
 παρὰ μέρος ὅτε μὲν θερμαίνοιο τοῦ ἡλίου προσλάμψαν-
 10 τος, ὅτε δὲ ψύχοιο νυκτὸς δρόσου καταπιπτούσης, ὡς
 ἀλλαγὴ δὲ τοῦ ὑποκειμένου, καθάπερ εἰ χωνευθεὶς οὗτος
 377 ὁ ἀνδριάς σφαῖρα χάλκειος γένοιο. εἰ οὖν ἑτεροίωσις τῆς

10 ἄλλων Bekk.: ἄλλως G 21 ἄλλως τε, εἰ Bekk.: ἀλλ' ὡς-
 περ εἰ E5: ἀλλ' ὡςπερ ἢ L: ἀλλ' ὡςπερ N 25 <περὶ> αὐτῷ
 scripsi coll. p. 271, 23/24. 272, 1. 274, 2 e. a.: αὐτὸ G: ἀπὸ
 Bekk. 31 αὐτὸ τὸ Bekk. dubit: οὗτος αὐτὸς Heintz: an τοῦτο
 τὸ σῶμα del. σῶμα v. 32? 1 αὐτῷ Bekk. coll. p. 271, 23/24:
 αὐτὸ G 12 ἀλλαγὴ N: ἀπαλλαγὴ LE5

273
 15 ψυχῆς ἔστιν ἢ φαντασία, ἦτοι κατὰ πάθος, καὶ ὡς ἔστιν
 ἕτεροίωσις ἢ κατὰ ἀλλαγὴν τοῦ ἰσοκειμένου. καὶ εἰ μὲν
 κατὰ πάθος, ἐπεὶ κατὰ τὰς διαφόρους φαντασίας πάθος
 διαφορὴν ἔστι, τὸ νέον πάθος ἀλλάσσει τὸ ἰσοκατέστητον,
 καὶ οὕτως οὐκ ἔστι κατοχὴ τινος πράγματος περὶ τὴν
 20 διάνοιαν, ὑπερ ἄτοπον· εἰ δὲ ὡς ἀλλαγὴ τοῦ ἰσοκειμένου,
 ἔμα τῷ φαντασίαν τινὸς λαβεῖν ἢ ψυχὴ ἕτεροιομένη
 ἐκβήσεται τοῦ ψυχῆ τεγγάνειν καὶ φθαρῆσεται, καθάπερ
 καὶ ὁ εἰς σφαῖραν χωνευθεὶς ἀνδριάς ἐξέρχεται τότε τοῦ
 ἀνδριάς ὑπάρχειν. οὐκ ἄρα οὐδὲ ἕτεροίωσις ψυχῆς ἔστι
 ἢ φαντασία, σὺν τῷ καὶ τὴν περὶ μεταβολῆς ἀπορίαν 27-
 25 αὐτοῦς θλίβειν. εἰ γὰρ μεταβάλλει τι καὶ ἕτεροιοῦται,
 ἦτοι τὸ μένον μεταβάλλει τε καὶ ἕτεροιοῦται ἢ τὸ μὴ
 μένον. οὔτε δὲ τὸ μένον ἕτεροιοῦται καὶ μεταβάλλει,
 μένει γὰρ ἐν τῷ εἶναι οἶον ἦν, οὔτε τὸ μὴ μένον ἐφθαρ-
 ται γὰρ καὶ μεταβέβληται, ἀλλ' οὐ μεταβάλλει. οἶον εἰ
 30 μεταβάλλει τὸ λευκόν, ἦτοι μένον λευκόν μεταβάλλει ἢ
 μὴ μένον. οὔτε δὲ μένον λευκόν μεταβάλλει, μένει γὰρ 279
 λευκόν, καὶ ἐφ' ὅσον ἔστι λευκόν, οὐ μεταβάλλει· οὔτε
 273 μὴ μένον, ἐφθαρται γὰρ καὶ μεταβέβληται. ἀλλ' οὐ με-
 ταβάλλει. οὐκ ἄρα μεταβάλλει τὸ λευκόν. διὸ καὶ ἡ φαν-
 τασία εἰ μεταβολὴ τίς ἐστι καὶ ἕτεροίωσις τῆς ψυχῆς, ἀνυ-
 πόστατός ἐστιν.

5 Διδομένης τε τῆς ἕτεροιώσεως οὐκ εὐθύς καὶ ἡ τῆς 380
 φαντασίας ὑπόστασις συγχωρηθήσεται. ἐλέγετο γὰρ τύ-
 πωσις εἶναι ἡγεμονικῆς, τοῦτο δὲ εἰ ἔστι τὸ ἡγεμονικόν,
 καὶ ἐν τίνι τόπῳ ἔστιν, οὐχ ὁμολόγηται, ἄλλων μὲν οὐδ' ὁ-
 λως ὑπάρχειν τι λεγόντων ἡγεμονικόν, ὡς τῶν περὶ τὸν
 10 Ἀσκληπιάδην, τινῶν δὲ εἶναι μὲν νομιζόντων, οὐ συμφω-
 ρούντων δὲ περὶ τοῦ περιέχοντος αὐτὸ τόπον. διόπερ
 ἐφ' ὅσον ἀνεπίκριτός ἐστιν ἡ τοιαύτη διαφωνία, μένει ἐν
 ἐποχῇ δεῖ ὡς ἀσυγχώρητον τὸ τὴν φαντασίαν ἡγεμονικῆς
 τύπωσιν εἶναι.

17 ἀλλάξει Bekk. dubit. 19 ὡς om. LE^s 27 δὲ om. LERV
 ἕτεροιοῦται om. N 6 ὑπόθεσις N 8 καὶ (εἰ) ἐν N 7 τὸ ἡγε-
 μονικόν, quod falso e v. 22 huc irrepsisse putat, del. Heintz
 9 ὡςπερ N

- 381 Λεδύσθω δὲ καὶ τὸ τυπωσὶν ὑπάρχειν τοῦ ἡγεμονικοῦ
 ταύτην· ἀλλ' ἐπεὶ οὐκ ἄλλως ἀναγγέλλεται ἢ τοιαύτη τυ-
 πωσις τῷ ἡγεμονικῷ εἰ μὴ διὰ τῆς αἰσθήσεως, οἷον δρά-
 σεως ἀκοῆς ἢ ἄλλης τινὸς τοιαύτης δυνάμεως, ζητῶ, πότε-
 ρον, οἷα ἐστὶν ἢ περὶ τὴν αἰσθησὶν ἑτεροίωσις, τοιαύτη
 γίνεται καὶ ἢ περὶ τῷ ἡγεμονικῷ, ἢ διάφορος. καὶ εἰ μὲν 20
 ἢ αὐτῇ, ἐπεὶ ἐκάστη τῶν αἰσθήσεων ἄλογός ἐστι, καὶ τὸ
 (ἡγεμονικόν) ἑτεροιοῦμενον ἄλογον ἔσται καὶ οὐ διαφέρου
 382 τῆς αἰσθήσεως· εἰ δὲ διάφορος, οὐ τοιοῦτον λήψεται τὸ φαν-
 ταστὸν ὅποιον ὑπόκειται, ἀλλ' ἕτερον μὲν ἔσται τὸ ὑποκεί-
 μενον, διαφέρονσα δὲ ἢ περὶ τῷ ἡγεμονικῷ συνισταμένη φαν- 25
 τασία. ὃ πάλιν ἐστὶν ἄτοπον. οὐδὲ ταύτῃ τοίνυν τυπωσὶν
 εἶναι ᾄτητον ἡγεμονικοῦ καὶ ἑτεροίωσιν τὴν φαντασίαν.
- 383 Πρὸς τοῦτοις ἢ φαντασία ἀποτελέσμα ἐστὶ τοῦ φαν-
 ταστοῦ, καὶ τὸ φανταστὸν αἰτιὸν ἐστὶ τῆς φαντασίας καὶ
 τυπωτικὸν καθιεστήκει τῆς αἰσθητικῆς δυνάμεως, διενή- 30
 ρογέ τε τὸ ἀποτελεσμα τοῦ ποιοῦντος αὐτὸ αἰτιον. ὅθεν
 ἐπεὶ ταῖς φαντασίαις ἐπιβάλλει ὁ νοῦς, λήψεται τὰ ἀποτε-
 λέσματα τῶν φανταστῶν, ἀλλ' οὐ τὰ ἐκτὸς φανταστά. 374
- 384 καὶ εἰ λέγοι τις ἐκ τῶν περὶ αὐτῷ πείσεων καὶ παθῶν
 τοῖς ἐκτὸς ἐπιβάλλειν αὐτόν, τὰς ἀνώτερον (§ 357sq.) εἰ-
 ρημένας μετοίσομεν ἀπορίας. ἦτοι γὰρ τὰ αὐτὰ ἐστὶ ταῖς
 ἡμετέραις φαντασίαις τὰ ἐκτὸς, ἢ τὰ αὐτὰ μὲν οὐκ ἂν εἴη, 5
 ὅμοια δέ. πῶς γὰρ δύναται τὸ αὐτὸ αἰτιὸν τε καὶ ἀποτελεσμα
 385 ἑαυτοῦ νοεῖσθαι; εἰ δ' ὅμοια, ἐπεὶ τό τι ὅμοιον ἕτερόν
 ἐστὶν ἐκείνου τοῦ ὡ ὁμοίον ἐστίν, ἢ διάνοια τὰ ὅμοια
 τοῖς φανταστοῖς ἀλλ' οὐ τὰ φανταστά εἴσεται, σὺν τῷ καὶ
 τοῦτο ἄπορον εἶναι. πῶς γὰρ εἴσεται ἢ διάνοια, ὅτι ὅμοιά 10
 ἐστὶ ταῖς φαντασίαις τὰ φανταστά; ἦτοι γὰρ χωρὶς φαν-
 τασίας τοῦτο αὐτὸ γινώσεται ἢ φαντασία τι. καὶ χωρὶς
 μὲν φαντασίας ἀμήχανον· οὐδὲν γὰρ ἢ διάνοια μὴ φαν-
 386 τασιομένη πέφυκε λαμβάνειν. εἰ δὲ φαντασία, πάντως

29 ἡγεμονικόν add. Heintz cf. ad p. 273, 7 26 ταύτη N:
 ταύτην L E S 27 (εἶναι) τὴν N 1 φανταστῶν Bekk.: φαν-
 ταστῶν G 2 λέγει S αὐτῷ Bekk.: αὐτὰ G 5 ἂν εἴη del.
 Kochalsky 6 ante πῶς Bekk. addi iubet ἀλλὰ τὰ αὐτὰ μὲν
 οὐκ ἔσται, Kochalsky καὶ τὰ αὐτὰ μὲν οὐκ ἂν εἴη.

37.4 16 αὕτη ἢ φαντασία, ἵνα γνωσθῆ εἰ αὕτη ὁμοία ἐστὶ τῷ ποιῶντι
 αὕτην φαντασιῶ, ὀφείλει ἑαυτὴν λαβεῖν καὶ τὸ ὑποκείμε-
 νον φανταστόν. ἀλλὰ τὸ μὲν ὑποκείμενον φανταστον
 τάχα δύνησεται λαβεῖν φαντασία οὔσα ἐκείνου· ἑαυτὴν
 δὲ πῶς λήφεται; ἵνα γὰρ τοῦτο γένηται, δεήσει ταῦτο
 20 καὶ φαντασίαν καὶ φανταστόν γίνεσθαι. καὶ ἐπεὶ ἐστὶν 387
 ἕτερον μὲν τὸ φανταστόν (αἴτιον γὰρ ἐστίν), ἕτερον δέ
 ἐστὶν ἡ φαντασία (ἀποτέλεσμα γὰρ ἦν). ἐστὶ το αὐτὸ
 ἕτερον ἑαυτοῦ (αἴτιον τε ἅμα καὶ ἀποτέλεσμα) ὃν ἐκά-
 τερόν ἐστιν ἄλογον.
 25 Ἐπορημένων δὴ τούτων μεταβάντες, καὶ ἐπὶ συγγω- 388
 ρήσει τοῦ εἶναι τὴν φαντασίαν τοιαύτην ὅποιαν ποτὲ θέ-
 λουσιν ὑπάρχειν οἱ δογματικοί, ἐτέρως ἀπορῶμεν. εἰ γὰρ
 κριτήριον ἀπολειπτόν τὴν φαντασίαν, ἦτοι πᾶσαν ἀληθῆ
 φαντασίαν λεκτέον εἶναι, καθὼς ἔλεγεν ὁ Πρωταγόρας,
 275 ἢ πᾶσαν ψευδῆ, ὡς ἔφασκε Ξενιάδης ὁ Κορίνθιος, ἢ
 τινὰ μὲν ἀληθῆ τινὰ δὲ ψευδῆ, ὡς οἱ ἀπὸ τῆς Στοᾶς καὶ τῆς 389
 Ἀκαδημίας, ἔτι δὲ τοῦ Περιπάτου. οὔτε δὲ πᾶσαν ἀληθῆ 389
 λεκτέον εἶναι οὔτε ψευδῆ οὔτε τινὰ μὲν ἀληθῆ τινὰ δὲ
 5 ψευδῆ, ὡς παραστήσομεν· οὐκ ἄρα κριτήριον εἶναι ἤρτέον
 τὴν φαντασίαν. πᾶσαν μὲν οὖν φαντασίαν οὐκ (ἄν) εἶποι
 τις ἀληθῆ διὰ τὴν περιτροπὴν, καθὼς ὃ τε Δημόκριτος
 (A 8 et 114 Diels) καὶ ὁ Πλάτων (Theaet. 171 A. Euthyd.
 286 BC) ἀντιλέγοντες τῷ Πρωταγόρᾳ (A 19 Diels) ἐδίδα-
 20 σκον· εἰ γὰρ πᾶσα φαντασία ἐστὶν ἀληθῆς, καὶ τὸ μὴ πᾶσαν 390
 φαντασίαν εἶναι ἀληθῆ, κατὰ φαντασίαν ὑφιστάμενον,
 ἐστὶ ἀληθές, καὶ οὕτω τὸ πᾶσαν φαντασίαν εἶναι ἀληθῆ
 γενήσεται ψεῦδος. καὶ χωρὶς δὲ τῆς τοιαύτης περι-
 τροπῆς παρὰ τὰ φαινόμενά ἐστι καὶ τὴν ἐνάργειαν τὸ λέ-
 γειν πᾶσαν φαντασίαν εἶναι ἀληθῆ, πολλῶν πάνυ ψευδῶν
 15 οὐσῶν. οὐχ ὡσαύτως γὰρ κινούμεθα πρὸς τὸ ἡμέρα 391

388 sqq. ~ Hyp: II 76.

16 εἰ αὕτη N: εἰ LEs 10 (καὶ) ἑαυτὴν vel ἑαυτὴν (τε)
 Bekk. dubit. coll. p. 286, 6 et 9 23 αἴτιον — ἀποτέλεσμα ut glos-
 soma del. Heintz 27 σκοπῶμεν Kayser coll. p. 312, 9. 340, 29.
 361, 1 28 ἀπολειπτόν N: ἀποληπτόν LEs 6 ἄν add. Bekk.

ἔστιν" ἐπὶ τοῦ παρόντος καὶ πρὸς τὸ "νῦν ἔστι," τό τε
 ζῆν Σωκράτη καὶ τεθνήσκει, οὐδὲ τὴν ἴσην ποτὲ ταῦτα
 προσβαλεῖ ἐπαρρησιάζει, ἀλλὰ τὸ μὲν ἡμέραν νῦν εἶναι καὶ
 τὸ Σωκράτη τεθνήσκει πιστόν ἔοικεν ὑπάρχειν, τὸ δὲ νῦντα
 εἶναι καὶ τὸ ζῆν Σωκράτη οὐχ ὁμοίως ἐστὶ πιστόν, ἀλλὰ 20
 392 τῶν ἀντιθέσεων φαίνεται. καὶ ὁ αὐτὸς λόγος ἐπὶ
 τῆς ἐν τισὶ πράγμασιν ἀκολουθίας τε καὶ μάχης [ἀληθῆς
 τε καὶ ψευδῆς ἐστίν]. τῷ μὲν γὰρ ἡμέραν εἶναι τὸ φῶς
 εἶναι καὶ τῷ περιπατεῖν σε τὸ κινεῖσθαι σε ἐμφανῶς ἀκο-
 λουθεῖ. τῷ δὲ ἡμέραν εἶναι τὸ νῦντα εἶναι καὶ τῷ περι- 25
 πατεῖν σε τὸ μὴ κινεῖσθαι σε προδήλως ἐμάχεται, καὶ ἡ τοῦ
 ἑτέρου θέσις ἄρσις ἦν τοῦ λοιποῦ καὶ εἰ μὲν συνακολουθεῖ τί-
 τι, καὶ μάχεται πάντως ἕτερον ἑτέρῳ. εἰ δὲ ἐστὶ τί τιμι
 μαχόμενον, οὐ πάσα φαντασία ἐστὶν ἀληθῆς· τὸ γάρ
 τιμαχόμενον ὡς ἀληθὲς ψεύδει ἢ ὡς ψεῦδος ἀληθεῖ 30
 393 μάχεται. εἶπερ τε πάσας συμβέβηκε τὰς φαντασίας
 εἶναι ἀληθεῖς, οὐδέν ἐστιν ἡμῖν ἄδηλον. ἀληθοῦς γὰρ τι-
 νος ὄντος καὶ ψεύδους, εἴτ' ἀγνοουμένου τί τούτων ἐστὶν 276
 ἀληθὲς καὶ τί ψεῦδος, τὸ ἀδηλούμενον ἡμῖν συνίσταται,
 καὶ ὁ λέγων "ἄδηλόν ἐστὶ μοι τὸ ἀρτίους ἢ περισσοῦς
 εἶναι τοὺς ἀστέρας" δυνάμει λέγει μὴ ἐπίστασθαι πότερον
 ἀληθὲς ἐστὶ καὶ πότερον ψεῦδος, τὸ ἀρτίους εἶναι τοὺς
 ἀστέρας ἢ περισσοῦς. ὥστε εἰ πάντα ἐστὶν ἀληθῆ καὶ
 πᾶσαι φαντασίαι εἰσὶν ἀληθεῖς, οὐδέν ἐστιν ἡμῖν ἄδηλον.
 εἰ δὲ μηδέν ἐστὶν ἡμῖν ἄδηλον, πάντ' ἔσται πρόδηλα. εἰ
 δὲ πάντα ἐστὶ πρόδηλα, οὐδέν ἔσται τὸ ζητεῖν καὶ ἀπο-
 ρεῖν περὶ τινος· ζητεῖ γὰρ τις καὶ ἀπορεῖ περὶ τοῦ ἀδη- 10
 λουμένου αὐτῷ πράγματος, ἀλλ' οὐχὶ περὶ τοῦ φανεροῦ.
 ἄτοπον δὲ γέ ἐστὶ τὸ ζήτησιν καὶ ἀπορίαν ἀναιρεῖν·
 οὐκ ἄρα πᾶσα φαντασία ἐστὶν ἀληθῆς, οὐδὲ πάντα ἐστὶν
 ἀληθῆ.

18 εἶναι νῦν N 22 τῆς NEABR: τοῖς LV 22/23 ἀληθῆς —
 ἔστιν del. Kochalsky coll. p. 72, 8. 93, 33. 211, 19 c. a. 25 καὶ
 τῷ NAB: καὶ τὸ LEVR 27 καὶ εἰ μὲν Kochalsky (v. ad 22/23):
 καὶ εἰ μὴ N: εἰ LEVR τι LEABR: ται N: om. V 28 τί om. L
 29 οὐ — 30 μαχόμενον om. N 3 fort. καὶ (γὰρ) ὁ λ. 8 δὲ
 om. N 9 ἐστὶ Bekk. dubit.: ἔσται G

276 Καὶ μὴν εἰ πᾶσα φαντασία ἐστὶν ἀληθής, καὶ πάντα 394
 15 ἐστὶν ἀληθῆ, οὔτε ἀληθεύς τις ἔστιν οὔτε ἀπλανής, οὐ διδασκαλία, οὐ μάθησις, οὐ τέχνη, οὐκ ἀπόδειξις, οὐκ ἀρετή, οὐκ ἄλλο τι τῶν τοιούτων. σκοπόμεν δὲ τὸ λεγόμενον. εἰ γὰρ πᾶσα φαντασία ἐστὶν ἀληθής, οὐδέν ἐστι
 20 ψεῦδος, μηδενὸς δὲ ὄντος ψεύδους οὔτε τὸ ψεύδασθαι ἔσται οὔτε τὸ πλανᾶσθαι οὔτε τὸ ἀτέχνον εἶναι οὔτε τὸ φραῦλον ὑπάρχειν· ἕκαστον γὰρ τούτων τοῦ ψεύδους ἔχεται καὶ περὶ τοῦτο τὴν ὑπόστασιν λαμβάνει. μηδενὸς δὲ 395
 25 ψευδομένου οὐδ' ἀληθεύων τις ἔσται, καὶ μηδενὸς πλανωμένου οὐδ' ἀπλανῆς καταστήσεται τις. ὥσαύτως δὲ μὴ ὄντος ἀτέχνου συναραιρεῖται καὶ ὁ τεχνίτης καὶ μὴ ὑπάρχοντος φραύλου ὁ σοφός· ταῦτα γὰρ κατὰ σύμβλησιν νοεῖται, καὶ ὅν τρόπον μὴ ὄντος δεξιῶ τινος οὐδὲ ἀριστερόν ἐστι μὴδὲ ὄντος τοῦ κάτω οὐδὲ τὸ ἄνω ἔστιν, οὔτω
 30 μὴ ὄντος τοῦ ἑτέρου τῶν ἀντικειμένων οὐδὲ τὸ λοιπὸν ὑποστήσεται. οἰχθήσεται δὲ καὶ ἡ ἀπόδειξις καὶ τὸ σημεῖον. ἢ μὲν γὰρ τοῦ ἀληθῆς εἶναι ἀλλὰ μὴ ψεῦδος ἔστιν ἀπό- 396
 377 377 ξοντος ὅτι οὐκ ἔστι ψεῦδος· τὸ δὲ σημεῖον καὶ τὸ τεκμήριον ἐπηγγέλλετο ἐκκαλυπτικὸν εἶναι τοῦ ἀδηλουμένου. πάντων δὲ ἀληθῶν ὄντων καὶ δι' αὐτῶν προφανῶν οὐ χρῆζομεν τοῦ μηνύοντος τὸ μὴ γνωσκόμενον, εἴτε ἀληθές
 5 ἔστιν εἴτε καὶ ψεῦδος.

Καίτοι τί περὶ τούτων διέξιμεν, ὅτε οὔτε ζῶον οὔτε 397
 κοινῶς κόσμος ὑποκείσεται συγχωρηθέντος τοῦ πάσας τὰς φαντασίας ἀληθεῖς ὑπάρχειν; εἰ γὰρ πάντα ἔστιν ἀληθῆ,

10 τις V et E (sed eraso s): τι NLABR 17 μάθησις Heintz: μήνησις Kochalsky coll. p. 277, 4: πλάνησις G: οὐ πλάνησις del. Kayser 26 ἀτέχνου Nauck: ἀτεχνούς G 29 μὴ ὄντος δὲ N 31 ἢ s: om. NLE καὶ (ἢ διδασκαλία καὶ) τὸ σημεῖον Kochalsky 32/38 ἀπόδειξις. (μηδενὸς γὰρ ὄντος ψεύδους οὐ δεῖ τοῦ ἀποδείξοντος, ὅτι ἀληθές ἀλλὰ μὴ ψεῦδος ἔστιν. ὥσαύτως δὲ ἡ διδασκαλία) Kochalsky, sed fors. sufficiat ἀπόδειξις· (οὐκ ἄρα ἔστιν ἀπόδειξις) 33 δὲ Bekk. dubit.: γὰρ G: ἄρα Heintz 4 μηνύοντος Bekk. dubit. coll. p. 284, 21 et 24: μηνύοντος G 6 ζῶον (οὔτε φυτόν) Kochalsky coll. v. 12 7 (ὁ) κόσμος N

πάντα ἡμῖν γενήσεται πρόδηλα, καὶ εἰ τοῦτο, ἔσται ὑγιές
 τε καὶ ἀληθές καὶ τὸ πάντα ἡμῖν εἶναι ἄδηλα, ἔν ἐκ τῶν 10
 πάντων καθ' ἑστίως· ἀληθοῦς δὲ ὄντος τοῦ πάντα ἄδηλα
 τυγχάνειν, οὔτε ζῶον οὔτε φυτὸν οὔτε κόσμον προσδεξό-
 328 μεθα φαίνεσθαι ἡμῖν· ὅπερ ἐστὶν ἄτοπον. λεκτέον
 ἄρα διὰ ταῦτα πάντα μὴ πάσας τὰς φαντασίας εἶναι ἀλη-
 θεῖς καὶ πιστάς, καὶ μὴν οὐδὲ πάσας ψευδεῖς διὰ τὰς 15
 ἀναλόγους αἰτίας· ἰσοδυναμεῖ γὰρ τῷ πάσας εἶναι ἀλη-
 θεῖς καὶ τὸ πάσας εἶναι ψευδεῖς. διὸ καὶ πάντα σχεδὸν
 τὰ προειρημένα ἡμῖν ἔσται καὶ ἐπὶ τὴν τοιαύτην μεταφέ-
 339 ρειν στάσειν. εἰ γὰρ πάσαι αἱ φαντασίαι εἰσὶ ψευδεῖς καὶ
 οὐδὲν ἐστὶν ἀληθές, ἀληθές ἐστὶ τὸ "οὐδὲν ἐστὶν ἀλη- 20
 θές." εἰ ἄρα μηδὲν ἐστὶν ἀληθές, ἔστιν ἀληθές· καὶ
 οὕτως εἰς τοῦναντίον τῇ προθέσει περιήχθησαν οἱ περὶ
 τὸν Ξενοκράτην, λέγοντες πάσας τὰς φαντασίας εἶναι ψευ-
 δεῖς καὶ μηδὲν ὅλως ἐν τοῖς οὖσιν ὑπάρχειν ἀληθές.
 καθόλου γὰρ ἀμύχανόν ἐστι τῶν ἐπὶ μέρος τι λέγοντα 25
 ψεῦδος μὴ οὐχὶ καὶ ἀληθές ὀρίζειν. οἷον ὅτε λέγομεν
 ψεῦδος εἶναι τὸ *A*, τοῦ μὲν *A* τὸ ψεῦδος αὐτὸ ὑπάρχειν
 κατηγοροῦμεν, τὸ δὲ "ψεῦδος ἐστὶ τὸ *A*" τίθεμεν, ὥστε
 δυνάμει τοιοῦτόν τι ἀποφαίνεσθαι "ἀληθές ἐστὶ τὸ ψεῦ-
 dos εἶναι τὸ *A*." ἄμα οὖν τῷ ψεῦδος τι λέγειν καὶ τὸ 30
 εἶναι ἀληθές ἐξ ἀνάγκης ὀρίζομεν. ἔνεστι δὲ κατὰ τὸν
 400 αὐτὸν τρόπον καὶ ἐνταυθοῖ διδάσκειν, ὅτι ἐναργεῖς σχεδόν 278
 εἰσὶ τῶν φαντασιῶν αἱ διαφοραί, καθ' ἃς αἱ μὲν ἐπισπῶν-
 ται ἡμῶν τὴν συγκατάθεσιν, αἱ δ' ἀποκρούονται, καὶ οὔτε
 ἅπασαι ἐπισπῶνται κοινῶς οὔτε ἅπασαι συλλήβδην ἀπο-
 κρούονται, ἐπεὶ τοι μηδεμιᾶς οὔσης τῆς διαφορᾶς, ἀλλὰ 5
 πασῶν ἐπ' ἴσης ἀπίστων οὐσῶν ἢ πιστῶν, οὔτε τέχνη
 ποτ' ἂν οὔτε ἀτεχνία καθεισθήκει, οὐκ ἔπαινος, οὐκ ἐπιτί-
 μησις, οὐκ ἀπάτη· ἐνοεῖτο γὰρ ἢ μὲν τέχνη καὶ ἀποδοχὴ
 καὶ τὸ ἀνεξαπάτητον κατὰ τὰς ἀληθεῖς φαντασίας, ἢ δὲ

14 πάντα fort. delendum 15 διὰ <γὰρ> τὰς N 20 ἀλη-
 θές ἐστι—21 ἀληθές, ἐστὶν ἀληθές om. 5 25 τῶν NLE: τὸν 5:
 τὸν τῶν Kochalsky 27. 28. 30 *A* Bekk.: πρῶτον (vel πρώτου) G
 2 οἱ μὲν 5 4/5 ἀποκρίνονται 5 6 τῆς om. N 7/8 ἐπιτί-
 μησις, <οὐκ ἀνεξαπατησία,> Kochalsky

278

10 ἀπίστη καὶ ἐπιτήμησι· κατὰ τὰς ψευθεῖς· οὔτε οἷον πάσας ἀληθεῖς εἶναι ἡγήτων καὶ πιστὰς οὔτε πάσας ψευθεῖς καὶ ἀπίστους.

Λέπεται ἄρα τὰς μὲν πιστὰς τὰς δὲ ἀπίστους ἀξιῶν, 401
 ὅπερ οἱ ἀπὸ τῆς Στοᾶς καὶ οἱ ἀπὸ τῆς Ἀκαδημίας ἔλεγον,
 15 οἱ μὲν ἀπὸ τῆς Στοᾶς τὰς καταληπτικὰς φαντασίας ὀπο-
 δεχόμενοι, οἱ δὲ ἀπὸ τῆς Ἀκαδημίας τὰς πιθανὰς εἶναι
 δοκούσας. τοῦτο δὲ καὶ αὐτὸ σκευασμένοις ἡμῖν ἀκριβῶς
 εὐχῆ μᾶλλον ἔοικεν ἢ ἀληθείᾳ. ἦν γὰρ καταληπτικὴ φαν- 402
 τασία, ἵνα τις ἀπὸ ταύτης ἄρχηται, ἢ ἀπὸ ὑπάρχοντος καὶ
 20 κατ' αὐτὸ τὸ ὑπάρχον ἐναπομεμαγμένη καὶ ἐναπεσοφα-
 ρισμένη, ὅποια οὐκ ἂν γένοιτο ἀπὸ μὴ ὑπάρχοντος. τοῦ-
 των δὲ τὰ μὲν ἄλλα λέγουσιν οἱ περὶ τὸν Καρνεάδην
 συγχωρήσειν τοῖς ἀπὸ τῆς Στοᾶς, τὸ δὲ "οἷα οὐκ ἂν γέ-
 νοιτο ἀπὸ μὴ ὑπάρχοντος" ἀσυγχώρητον εἶναι. γίνονται
 25 γὰρ καὶ ἀπὸ μὴ ὑπαρχόντων φαντασίαι ὡς ἀπὸ ὑπαρχόν-
 των. καὶ τεκμήριον τῆς ἀπαρραλλαγίας τὸ ἐπ' ἴσης ταύτας 403
 ἐναργεῖς καὶ πληκτικὰς εἰρίσκεσθαι, τοῦ δὲ ἐπ' ἴσης πληκτι-
 κὰς καὶ ἐναργεῖς εἶναι τὸ τὰς ἀκολούθους πράξεις ἐπιξεί-
 γνυσθαι. ὥσπερ γὰρ ἐν τοῖς ὑπαρ ὁ μὲν διψῶν ἰσχύμε-
 30 νος ποτὸν ἢ δεται, ὁ δὲ θηρίον ἢ ἄλλο τι τῶν δειμαλέων
 φεύγων βοᾷ καὶ κέκραγεν, οὕτω καὶ κατὰ τοὺς ὑπνοὺς ἢ
 370 μὲν διάχνουσι ἔστι τοῖς διψῶσι καὶ ἀπὸ κρήνης πίνειν δο-
 κοῦσιν, ἀνάλογον δὲ φόβος τοῖς δειματουμένοις (Ψ 101) 404

ταφῶν γὰρ ἀνόρουσεν Ἀχιλλεύς
 χερσὶ τε συμπλατάγησεν, ἔπος τ' ὀλοφύδρον ἔειπεν.

5 καὶ ὁν τρόπον ἐν <ὑγιεῖ> καταστάσει τοῖς τρανότερα φαινο-
 μένοις πιστευόμεν καὶ συγκατατιθέμεθα, οἷον Δίῳ μὲν ὡς
 Δίῳ, Θέῳ δὲ ὡς Θέῳ προσφερόμενοι, οὕτω καὶ ἐν μανίᾳ
 τὸ παραπλήσιον πάσχουσι τινες. ὁ γοῦν Ἡρακλῆς μανεῖς, 405
 καὶ λαβῶν φαντασίαν ἀπὸ τῶν ἰδίων παίδων ὡς Εὐρυ-
 10 σθέως, τὴν ἀκόλουθον πράξιν ταύτη τῇ φαντασίᾳ συνῆ-

10 ἐπιτήμησις <καὶ ἀτεχνία> Koehalsky 17 αὐτὸ Bekk.
 dubit.: αὐτοῖς G 18 ἢ ἀληθεία N: ἢ ἀλήθεια LES 20 κατὰ
 ταῦτὸ τὸ LE 27 τοῦ Bekk. sec. Hervetum: τὸ G post ἐπ'
 ἴσης add. ἢ LES 5 ὑγιεῖ add.

γεν. ἀκόλουθον δὲ ἦν τὸ τοῦς τοῦ ἐχθροῦ παιδᾶς ἀνε-
 λείν, ὅπερ καὶ ἐποίησεν. εἰ οὖν καταληπτικαὶ τινὲς εἰσι
 φαντασίαι παρόσον ἐπαύονται ἡμᾶς εἰς συγκατάθεσιν καὶ
 εἰς τὸ τὴν ἀκόλουθον αὐταῖς πράξιιν συνάπτειν, ἐπεὶ καὶ
 ψευδεῖς τοιαῦται πεφήρασι, λεκτέον ἀπαραλλάκτους εἶναι 16
 406 ταῖς καταληπτικαῖς φαντασίαις τὰς ἀκαταλήπτους. καὶ
 μὴ ὄν τρόπον ἀπὸ τῶν τόξων ἐλάμβανε φαντασίαν ὁ
 ἦρωσ, οὕτω καὶ ἀπὸ τῶν ἰδίων παιδῶν ὅτι Εὐρυσθέως
 εἰσι παῖδες. μία γὰρ καὶ ἡ αὐτὴ προὔπέκειτο καὶ ὡσαύ-
 τως ἔχοντι φαντασία. ἀλλ' ἦν ἡ μὲν ἀπὸ τῶν τόξων ἀλη- 20
 407 θῆς, ἡ δὲ ἀπὸ τῶν παιδῶν ψευδῆς. ἐπ' ἴσης οὖν κινου-
 σῶν ἀμφοτέρων ὁμολογητέον ἀπαραλλάκτον εἶναι τὴν ἐτέ-
 ραν τῇ ἐτέρᾳ· καὶ εἰ ἡ ἀπὸ τῶν τόξων λέγεται κατα-
 ληπτικῆ, ὅτι <ἡ> ἀκόλουθος αὐτῇ πράξις ἐπεξεύχθη τοῖς τόξοις
 αὐτοῦ ὡς τόξοις χρησαμένου, λεγέσθω καὶ ἡ ἀπὸ τῶν 25
 παιδῶν μὴ διαφέρειν ταύτης, παρόσον καὶ ταύτῃ τὸ ἀκό-
 λουθον ἐπεξεύχθη ἔργον, τουτέστι τὸ τοῦς τοῦ ἐχθροῦ
 408 παιδᾶς δεῖν ἀναιρεῖν. ἀλλὰ γὰρ αὕτη μὲν ἡ ἀπαραλλαξία
 τῶν τε καταληπτικῶν καὶ τῶν ἀκαταλήπτων φαντασιῶν
 κατὰ τὸ ἐναργὲς καὶ ἔντονον ἰδίωμα παρίσταται. οὐδὲν 30
 δὲ ἦττον δείκνυται τοῖς ἀπὸ τῆς Ἀκαδημίας καὶ ἡ κατὰ
 χαρακτῆρα καὶ [ἡ] κατὰ τύπον. καλοῦσι δὲ ἐπὶ τὰ φαι-
 409 νόμμενα τοῦς Στωϊκοῦς. ἐπὶ γὰρ τῶν ὁμοίων μὲν κατὰ 380
 μορφῆν, διαφερόντων δὲ κατὰ τὸ ὑποκείμενον, ἀμύχανόν
 ἐστὶ διορίζειν τὴν καταληπτικὴν φαντασίαν ἀπὸ τῆς ψευ-
 δοῦς καὶ ἀκαταλήπτου· οἷον δυεῖν ὄντων ἄκρως ἀλλήλοισ
 ὁμοίων ἐναλλάξ τῷ Στωϊκῷ δίδωμι πρὸς διάκρισιν, εἰ ἐπι- 5
 βαλὼν ὁ σοφὸς ἰσχύσει λέγειν ἀδιαπτῶτως, πότερον ἓν ἐστὶ
 410 τὸ δεικνύμενον ὄν ἢ ἄλλο καὶ ἄλλο. ὁ δ' αὐτὸς λόγος
 ἐστὶ καὶ ἐπὶ διδύμων· λήφεται γὰρ ψευδῆ φαντασίαν ὁ
 σπουδαῖος καὶ ὡς ἀπὸ ὑπάρχοντος καὶ κατ' αὐτὸ τὸ ὑπάρ-

18 συγκατάθεσιν N: κατάθεσιν LE5 17 τόξων <ὡς τόξων>
 Heintz coll. v. 25 20 φαντασία <ἐστίν> N 21/22 κινουσῶν N:
 κινουσῶν LE5 22 ὁμολογητέως L: ὁμολογητῶς E 21 ἡ add.
 Heintz coll. p. 278, 28. 279, 10. 14. 26 32 ἡ del Bekk.
 1 ἐπὶ Bekk.: ἐπεὶ G 9 καὶ ὡς G: καίπερ Bekk. dubit.: καὶ
 Kayser dubit.

280

10 χον ἐναπομεμαγμένην καὶ ἐναπεισοραγισμένην ἔχων τὴν
φαντασίαν, ἐὰν ἀπὸ Κάστορος ὡς ἀπὸ Παιλουδέου φαν-
τασιωθῆ. ἐντεῦθεν γοῦν καὶ ὁ ἐγκακισμὸς συνίστη
λόγος· ἐὰν γὰρ προκύψαντος δράκοντος ἠέλωσιν τῷ
ὑποκειμένῳ ἐπιστῆναι, εἰς πολλὴν ἀπορίαν ἐμπεισοίμεθα,
15 καὶ οὐχ ἔξομεν λέγειν, πρότερον ὁ αὐτός ἐστι ὁρακῶν τῷ
πρότερον προκύψαντι ἢ ἕτερος, πολλῶν ἐναπεισομένων
τῷ αὐτῷ φωλεῷ δρακόντων. οὐ τοίνυν ἔχει τι ἰδίωμα ἢ 411
καταληπτικὴ φαντασία ᾧ διαφέρει τῶν νευθῶν τε καὶ
ἀκαταλήπτων φαντασιῶν.

20 Πρὸς τούτοις, εἴ τι ἄλλο καταληπτικόν τινός ἐστι, καὶ
ἢ ὄρασις. οὐχὶ δέ γ' αὕτη καταληπτικὴ τινός ἐστιν, ὡς πα-
ραστήσομεν· οὐκ ἄρα ἔστι τι καταληπτικόν τινός. ἢ γὰρ 412
ὄρασις λαμβάνειν μὲν δοκεῖ χρώματα καὶ μεγέθη καὶ σχή-
ματα καὶ κινήσεις, τούτων δὲ οὐδὲν λαμβάνει, καθάπερ
25 εὐθύς ἀπὸ τῶν χρωμάτων ἀρξαμένοις ἡμῖν φανεῖται.
εἴπερ οὖν ἢ ὄρασις καταλαμβάνεται τι χρῶμα. φασὶν οἱ
ἐξ Ἀκαδημίας, καὶ τὸ τοῦ ἀνθρώπου καταλήπεται· οὐ
καταλαμβάνεται δὲ τοῦτο· οὐδ' ἄλλο τοίνυν καταλήπεται
30 χρῶμα. καὶ ὅτι οὐ καταλαμβάνεται, πρόδηλον· μεταβάλλ- 413
λει γὰρ κατὰ ὄρας ἐνεργείας φύσεις ἡλικίας περιστάσεις
νόσους ὑγίαν ὑπνον ἐγρήγορσιν, ὥστε τὸ μὲν οὕτως αὐτὸ
ποικίλλεσθαι γινώσκειν ἡμᾶς, τὸ δὲ τί ἐστι τὸ κατ' ἀλή-
θειαν ἀγνοεῖν. ταύτη τε εἰ τοῦτο μὴ ἔστι καταληπτὸν,
35 οὐδ' ἄλλο τι γενήσεται γινώριμον. καὶ μὴν καὶ ἐπὶ σχή- 414
ματος τὸ αὐτὸ γένος τῆς ἀπορίας εὐρήσομεν· τὸ γὰρ
αὐτὸ λεῖον καὶ τραχὺ ὑποπίπτει ὡς ἐπὶ τῶν γραφῶν,
στρογγύλον τε καὶ τετράγωνον ὡς ἐπὶ πύργων, εὐθύ τε
5 καὶ κεκλασμένον ὡς ἐπὶ τῆς ἐξάλου τε καὶ ἐνάλου κόπης,
καὶ ἐπὶ κινήσεως κινούμενον καὶ ἡρεμοῦν, ὡς ἐπὶ τῶν ἐν
νῆι καθεζομένων ἢ ἐπὶ τῶν ἐν αἰγιαλοῖς ἐστῶτων.

Ἄλλως τε, εἴπερ προσαρμόζεται τῇ καταληπτικῇ φαν- 415
τασίᾳ ἢ ἀκατάληπτος φαντασία, οὐκ ἂν εἴη κριτήριον ἀλη-
10 θείας ἢ καταληπτικὴ φαντασία. ὥπερ γὰρ τὸ προσ-
αρμοττόμενον στρεβλῷ οὐκ ἂν εἴη κριτήριον εὐθέος, οὕτως

21 ἢ om. LE5 33 δὲ Gen. et Hervetus (autem) 7 τῶν ἐν
scr.: τοῖς G 8 ἄλλως τε, εἴπερ Bekk.: ἀλλ' εἴπερ G

εἰ προσαρμόσσεται ψευδέσι καὶ ἀκαταλήπτοις φαντασίαις ἢ καταληπτικῇ φαντασίᾳ, οὐκ ἂν εἴη κριτήριον. προσ-
 αρμόσσεται δέ γε ἀκαταλήπτοις καὶ ψευδέσι πράγμασιν ἢ
 καταληπτικῇ φαντασίᾳ, καθὼς παραστήσομεν· οὐ τοίνυν 16
 κριτήριόν ἐστι τῶν τε ἀληθῶν καὶ τῶν ψευδῶν ἢ κατα-
 416 ληπτικῇ φαντασίᾳ. ἐπὶ γὰρ τοῦ σωρίτου τῆς ἐσχάτης
 καταληπτικῆς φαντασίας τῇ πρώτῃ ἀκαταλήπτῳ παρακει-
 μένης καὶ δυσδιορίστου σχεδὸν ὑπαρχούσης, φασὶν οἱ
 περὶ τὸν Χρυσίππον (fr. 276 Agn.), ὅτι ἐφ' ὧν μὲν φαν- 20
 τασίων ὀλίγη τις οὕτως ἐστὶ διαφορὰ, στήσεται ὁ σοφὸς καὶ
 ἠδυσχάσει, ἐφ' ὧν δὲ πλείων προσπίπτει, ἐπὶ τούτων συγ-
 417 καταθήσεται τῇ ἑτέρᾳ ὡς ἀληθεῖ. ἔάν οὖν παραστήσω-
 μεν ἡμεῖς πολλὰ ψευδῆ καὶ ἀκατάληπτα τῇ καταλη-
 πτικῇ φαντασίᾳ παρακείμενα, δῆλον ὡς ἐσόμεθα κατε- 25
 σκευαστότεσ τὸ μὴ δεῖν συγκατατίθεσθαι τῇ καταληπτικῇ
 φαντασίᾳ. ἵνα μὴ ταύτῃ συναινέσαντες προπέσωμεν διὰ
 τὴν γεινῶσιν καὶ εἰς τὴν τῶν ἀκαταλήπτων καὶ ψευδῶν
 συγκατάθεσιν, κἄν ὅτι μάλιστα πολλὴ περὶ τὰς φαντασίας
 418 προσπίπτειν δοκῇ διαφορὰ. τὸ δὲ λεγόμενον σαφὲς ἔσται 282
 ἐπὶ παραδείγματός. ὑποκείσθω γὰρ καταληπτικῇ μὲν φαν-
 τασία ἢ "τὰ πενήκοντα ὀλίγα ἐστίν", ἣτις καὶ κατὰ πολὺ
 φαίνεται κειχωρισμένη τῆς "τὰ μύρια ὀλίγα ἐστίν" ἑτέρας.
 οὐκοῦν ἐπεὶ πλείστον ἀπέχει τῆς "τὰ πενήκοντα ὀλίγα 5
 ἐστὶ" καταληπτικῆς ἢ "τὰ μύρια ὀλίγα ἐστίν" ἀκατάληπτος,
 οὐκ ἐφέξει ὁ σπουδαῖος μεγάλης προσπιπτούσης διαφορᾶς,
 ἀλλὰ συγκαταθήσεται μὲν τῇ "τὰ πενήκοντα ὀλίγα ἐστὶ"
 καταληπτικῇ φαντασίᾳ, οὐ συγκαταθήσεται δὲ τῇ "τὰ
 419 μύρια ὀλίγα ἐστίν" ἀκαταλήπτῳ. ἀλλ' εἰ τῇ "τὰ μύρια 10
 ὀλίγα ἐστίν" οὐ συγκαταθήσεται ὁ σοφός, παρόσον πολλῶ
 κειχώρισταί τῆς "τὰ πενήκοντα ὀλίγα ἐστίν", φανερόν δή-
 πουθεν ὅτι συγκαταθήσεται τῇ "τὰ πενήκοντα <ἐν>

14 γε NE: τε L: om. 5 17 ἐπὶ (Gen.: ἐπεὶ G σωρίτου Bekk.:
 σωρίτου G (σωρίου A) 22 πλείων Bekk.: πλείω G 27 προ-
 πέσωμεν Bekk.: προσπέσωμεν G 29 κἄν Bekk.: καὶ G 1 δοκῇ
 Bekk.: δοκεῖ G 2 <ἐσχάτη> καταληπτικῇ Heintz dubit. coll.
 p 281, 17. 282, 16 4 ἑτέρας <οὔσης>? 5 ἐπεὶ πλείστον N:
 ἐπιπλείστον LES 13 ἐν add. Kochalsky, olim καὶ ἐν Fabr.
 (cf. vv. 16. 19. 25)

28a
 14 ὀλίγα ἐστίν". οὐδὲν γὰρ ἐστὶ μεταξὺ ταύτης καὶ τῆς "τὰ
 πεντήκοντα ὀλίγα ἐστίν". ἦν δέ γε ἡ "τὰ πεντήκοντα
 ἐν ὀλίγα ἐστίν", καταληπτικῆς ἐσχάτως ἰποκειμένης (τῆς)
 "τὰ πεντήκοντα ὀλίγα ἐστίν", πρώτη ἀκατάληπτος. συγκα-
 ταθήσεται ἄρα ὁ σπουδαῖος ἀκατάληπτος φαντασία τῆς "τὰ
 πεντήκοντα ἐν ὀλίγα ἐστίν". καὶ εἰ ταύτη συγκατα-
 20 θήσεται, μηδεμίαν ἐχούση διαφορὰν πρὸς τὴν "τὰ πεν-
 τήκοντα ὀλίγα ἐστίν", συγκαταθήσεται καὶ τῆς "τὰ μύρια
 ὀλίγα ἐστίν" ἀκατάληπτος. πᾶσα γὰρ ἀκατάληπτος φαν- 420
 τασία ἀκατάληπτος φαντασία ἐστὶν ἴση. ἐπεὶ οὖν ἡ μὲν
 "τὰ μύρια ὀλίγα ἐστίν" ἀκατάληπτος ἴση ἐστὶ τῆς "τὰ πεν-
 25 τήκοντα ἐν ὀλίγα ἐστίν", οὐδενὶ δὲ διέφερε καὶ ἐκε-
 χώριστο τῆς "τὰ πεντήκοντα ὀλίγα ἐστίν" καταληπτικῆς.
 ἴση γενήσεται τῆς "τὰ μύρια ὀλίγα ἐστίν" ἀκατάληπτος
 φαντασίας ἢ "τὰ πεντήκοντα ὀλίγα ἐστίν" καταληπτικῆς. καὶ 421
 283 οὕτως συνεξέρχεται τῆς ψευδεῖς καὶ ἀκατάληπτος φαντασίας
 διὰ τὴν ἀπαρραλλοξίαν ἢ καταληπτικῆς.

Οὐδὲ γὰρ ἔνεστι λέγειν μὴ πᾶσαν ἀκατάληπτον φαν-
 τασίαν ἴσην πάσῃ ἀκατάληπτος τυγχάνειν φαντασία. ἀλλὰ
 5 τὴν μὲν μᾶλλον εἶναι ἀκατάληπτον τὴν δὲ ἥσσον, ἐπεὶ 422
 πρῶτον μὲν μαχέσονται ἑαυτοῖς καὶ τῆς φύσει τῶν πραγμά-
 των οἱ Στωικοί. ὥσπερ γὰρ ἄνθρωπος ἄνθρωπος, καθὼς
 ἄνθρωπός ἐστιν, οὐ διαφέρει, οὐδὲ λίθος λίθου, οὕτως
 οὔτε ἀκατάληπτος φαντασία ἀκατάληπτος φαντασίας διε-
 10 νήνοχεν, ἢ ἀκατάληπτός ἐστιν, οὔτε ψευδὴς ψευδοῦς, ἢ
 ψευδὴς ἐστίν. κἀντεῦθεν δομώμενοι οἱ περὶ τὸν Ζήνωνα (fr.
 224 Arn.) ἐδίδασκον ὅτι ἴσα ἐστὶ τὰ ἀμαρτήματα. εἶτα 423
 ἔστω τὴν μὲν μᾶλλον εἶναι ἀκατάληπτον τὴν δὲ ἥσσον. τί τοῦτο
 αὐτοῖς βοηθεῖν δύναται; ἀκολουθήσει γὰρ τῆς μὲν μᾶλλον

ad v. 14 adnotatio exstat in N, quae hodie iam non legitur
 15 ἢ LEs: τῆς N (quod tuetur Kochalsky) 16. 19. 25 ἐν N:
 om. LEs (καὶ ἐν olim restituerat Fabr.) 16 ἐσχάτης? τῆς add.
 Bekk.: ἢ add. Kochalsky 23 (πάσῃ) ἀκατάληπτος Heintz coll.
 p. 283, 4 25 διέφερε καὶ G: διέφερον αὐτῆ ἢ Fabr. in versione
 26 ἐκεχώριστο (ἢ "τὰ πεντήκοντα καὶ ἐν ὀλίγα ἐστίν") τῆς Bekk.
 καταληπτικῆς (ἢ "τὰ πεντήκοντα ἐν ὀλίγα ἐστίν" ἀκατάληπτος),
 Kochalsky 10 οὔτε Bekk. dubit. (qui 9/10 aut οὐδὲ — οὐδὲ
 aut οὔτε — οὔτε legi iussit): οὐδὲ G

ἀκαταληπτῶ μὴ συγκατατίθεσθαι τὸν σοφόν, ἢ δὲ ἡσούν²⁸³
 συγκατατίθεσθαι, ὅπερ ἐστὶν ἄτοπον· ἀπλανὲς γὰρ εἶχε¹⁵
 κριτήριον κατ' αὐτοὺς ὁ σοφός, καὶ κατὰ πάντα ἐθεοποι-
 εῖτο διὰ τὸ μὴ δοξάζειν, τουτέστι ψεύδει συγκατατίθε-
 σθαι, ἐν ᾧ ἐκείτο ἡ ἄκρα κακοδαιμονία καὶ ἡ τῶν φανύλων
 διάπτωσις.

20

424 Ἴνα γε μὴν αἰσθητικὴ γένηται φαντασία κατ' αὐτοὺς,
 οἷον ὁρατικὴ, δεῖ πέντε συνδραμεῖν, τὸ τε αἰσθητήριον καὶ
 τὸ αἰσθητὸν καὶ τὸν τόπον καὶ τὸ φῶς καὶ τὴν διάνοιαν,
 ὡς ἐὰν τῶν ἄλλων παρόντων ἐν μόνον ἀπῆ, καθάπερ διά-
 νοια παρὰ φύσιν ἔχουσα, οὐ σωθήσεται, φασίν, ἢ ἀντίλη-²⁵
 ψις. ἔνθεν καὶ τὴν καταληπτικὴν φαντασίαν ἔλεγόν τινες
 μὴ κοινῶς εἶναι κριτήριον, ἀλλ' ὅταν μηδὲν ἔχη κατὰ τὸν τό-
 425 πον ἐνστήμα. τοῦτο μέντοι τῶν ἀδυνάτων ἐστίν· καὶ
 γὰρ παρὰ τὰς διαφορὰς τῶν τόπων καὶ παρὰ τὰς τοῦ
 ἐκτὸς περιστάσεις καὶ παρ' ἄλλους πλείονας τρόπους οὔτε³⁰
 τὰ αὐτὰ οὔτε ὡσαύτως ἰνδάλλεται ἡμῖν τὰ πράγματα, κα-
 θάπερ ἀνώτερον ἐπελογισάμεθα (§ 249), ὥστε ὅτι μὲν²⁸⁴
 φαίνεται πρὸς τῆδε τῇ αἰσθήσει καὶ τῆδε τῇ περιστάσει δύ-
 νασθαι λέγειν, τὸ δ' εἰ ταῖς ἀληθείαις τοιοῦτόν ἐστιν οἷον
 καὶ φαίνεται, ἢ ἄλλοῖον μὲν ἐστίν, ἄλλοῖον δὲ φαίνεται, μὴ
 ἔχειν ἡμᾶς διαυθευτεῖν, διὰ δὲ τοῦτο μηδεμίαν εἶναι φαν-⁵
 τασίαν χωρὶς ἐνστήματος.

426 Πῶς δ' οὐχὶ καὶ εἰς τὸν δι' ἀλλήλων ἐμπίπτουσι τρό-
 πον; ζητούντων γὰρ ἡμῶν τίς ἐστίν ἡ καταληπτικὴ φαν-
 τασία, ὀριζόμενοι φασιν (Stoic. fr. I 59 Arn.) "ἢ ἀπὸ ὑπ-
 ἄρχοντος καὶ κατ' αὐτὸ τὸ ὑπάρχον ἐναπομεμαγμένη¹⁰
 καὶ ἐναπεσφραγισμένη, ὅποια οὐκ ἂν γένοιτο ἀπὸ
 μὴ ὑπάρχοντος". εἶτα πάλιν, ἐπεὶ πᾶν τὸ ὀρικῶς διδασκό-
 μενον ἐκ γινωσκομένων διδάσκεται, προσανακρινόντων ἡμῶν τί
 ποτ' ἐστὶ καὶ τὸ ὑπάρχον, ἀναστρέψαντές φασιν ὅτι "ὑπάρχον
 ἐστὶν ὃ κινεῖ καταληπτικὴν φαντασίαν". ὥστε ἵνα μὲν μάθωμεν¹⁵

²³ φῶς Heintz: πῶς G ²⁵ συνθήσεται N ²⁷ εἶναι om. S
^{27/28} τόπον ser.: τρόπον G ²⁹ τόπων N: πόρων LE₅ τοῦ del.
 Heintz coll. p. 243, 17 ³⁰ et 31 οὔτε Bekk.: οὐδὲ G 1 ὅτι N:
 εἰ LE₅ φαίνεται (τι) Kochalsky ¹⁰ καὶ κατ' αὐτὸ Kochalsky
 coll. p. 244, 29. 278, 19/20: καὶ αὐτὸ N: κατ' αὐτὸ LE₅

284

τὴν καταληπτικὴν φαντασίαν, προσειληφέναι ὑπείλομεν τὸ ὑπάρχον, ἵνα δὲ τοῦτο, ἐπὶ τὴν καταληπτικὴν βαδίζειν φαντασίαν καὶ οὕτω μηδέτερον γίνεσθαι σαφές, περιμένον τὴν ἐκ τοῦ ἑτέρου πίστιν. Ὅσπερ τε ἐπεὶ τῶν φαντασιῶν τὰ 127
 20 μὲν φαίνεται καὶ ὑπάρχει, τὰ δὲ φαίνεται μὲν, οὐχὶ δὲ γὰρ καὶ ὑπάρχει, χρῆζομέν τιος κριτηρίου τοῦ παραστήσαντος τίνα ἐστὶ τὰ φαινόμενα ἅμα καὶ ὑπάρχοντα καὶ τίνα τὰ φαινόμενα καὶ μὴ ὑπάρχοντα, οὕτως ἐπεὶ καὶ τῶν φαντασιῶν αἱ μὲν εἰσι καταληπτικαὶ αἱ δὲ οὐ, δεόμεθα κριτηρίου τοῦ διατάξοντος τίνας 25
 εἰσὶ τοιαῦται καὶ τίνας ἀκατάληπτοί τε καὶ ψευδεῖς. τοῦτο οὖν τὸ 428
 κριτήριον ἥτοι καταληπτικὴ γενήσεται φαντασία ἢ οὐ καταληπτικὴ. καὶ εἰ μὲν οὐ καταληπτικὴ, ἀκολουθήσει καὶ πάντων ἀπαξιαπλῶς <τὴν> μὴ καταληπτικὴν φαντασίαν κριτήριον εἶναι, ἧς ἔργον ἐστὶ τὸ καὶ τὴν καταληπτικὴν ἐξετάζειν. 30
 ὅπερ οὐ θελήσουσιν· εἰ δὲ καταληπτικὴ, πρῶτον μὲν εὐηθες (αὐτὴν γὰρ ταύτην ἐζητοῦμεν κρίνειν πότε ἐστὶ καταληπτικὴ), δεῦτερον <δέ>, εἰ πρὸς τὸ διαγινῶναι τὰς 429
 285 καταληπτικὰς καὶ ἀκατάληπτους φαντασίας κριτήριον παραλαμβάνομεν τὴν καταληπτικὴν φαντασίαν, δεήσει καὶ τὸ ὅτι ἢ κρίνουσα αὐτὰς τῷ ὄντι καταληπτικὴ ἐστὶ φαντασία δοκιμάζεσθαι διὰ καταληπτικῆς φαντασίας, κακείνην πάλιν 5
 δι' ἄλλης, καὶ τοῦτο μέχρις ἀπειροῦ.
 Ἄλλ' ἴσως τις ἔρει τὴν καταληπτικὴν φαντασίαν καὶ 430
 τοῦ φανταστοῦ, ὅτι κατὰ ἀλήθειαν ὑπόκειται, καὶ ἑαυτῆς, ὅτι καταληπτικὴ ἐστὶ, κριτήριον ὑπάρχειν. ὅπερ οὐ διε-
 νήνοχε τοῦ φάναι κατὰ ἀναστροφὴν καὶ τὸ φανταστὸν ἑαυτοῦ 10
 τε καὶ τῆς φαντασίας εἶναι δοκίμιον. ὥς γὰρ τῶν φαινομένων ἐν διαφωνίᾳ καθεστῶτων ζητεῖται τίμι κρίνομεν τὸ ὑπάρχον καὶ τὸ μὴ ὑπάρχον, οὕτω καὶ τῶν φαντασιῶν ἀσυμφώνων οὐσῶν σκεπτόμεθα τὸ τίμι κρίνομεν τὴν τε 15
 καταληπτικὴν καὶ τὴν μὴ τοιαύτην. διόπερ ὁμοίων ὄντων 431

10 προσειληφέναι Bekk.: προσειλ. G 19 ἐπεὶ NE: ἐπὶ L5
 21 <καὶ> χρῆζομέν N 22 καὶ τίνα — 23 ὑπάρχοντα N: om. LE5
 24 διδάξοντος Kayser 25 οὖν N5: δ' ἦν E: ἦν L 28 τὴν
 add. Kayser 32 δὲ V: om. cett. 2/3 inter τὸ et ὅτι spat. 3
 litt. vacuum reliquit N 8/9 διενήνοχε N: διήνεγκε LE5
 10 δόκιμον L 12 τὸ alt. om. 5 οὕτω καὶ N: οὕτω LE5

των πραγμάτων, εἰ ἐαυτῆς κριτήριον εἶναι δύναται ἢ φαν- 15
 τασία καίτερος ἀσυμφωνος οὔσα, ἔσται καὶ τὸ φανταστὸν ἐξ
 αὐτοῦ πιστόν, καὶ ὅτι μάλιστα διαφωνῆται ὅπερ ἄτοπον.
 432 ἢ εἴτερον τοῦτο, παρόσον ἐστὶ διάφωνον, δεῖται τοῦ κρινού-
 ντος αὐτό, δεῖσεται καὶ ἡ φαντασία τοῦ δοκιμάσαντος αὐτὴν
 καὶ παραστήσαντος εἰ τῷ ὄντι καταληπτική ἐστίν. 20

Ἄλλως τε, εἰ πᾶσα φαῦλον κατ' αὐτοὺς ὑπόληψις
 ἀγνοία ἐστὶ καὶ μόνος ὁ σοφὸς ἀληθεύει καὶ ἐπιστήμην
 ἔχει τᾶληθους βεβαίαν, ἀκολουθεῖ μέχρι δεῦρο ἀνευρέτου
 καθεστῶτος τοῦ σοφοῦ κατ' ἀνάγκην καὶ τᾶληθές ἀνεύρε-
 τον εἶναι, διὰ δὲ τοῦτο καὶ πάντα ἀκατάληπτα τυγχάνειν, 25
 ἐπειτέρ φαῦλοι πάντες ὄντες οὐκ ἔχομεν βεβαίαν τῶν
 435 ὄντων κατάληψιν. τούτου δὲ οὕτως ἔχοντος ἀπολείπεται
 τὰ ὑπὸ τῶν Στωικῶν πρὸς τοὺς ἀπὸ τῆς σκέψεως λεγό-
 μενα παρὰ μέρος καὶ ὑπὸ τῶν σκεπτικῶν πρὸς ἐκείνους
 λέγεσθαι. ἐπεὶ γὰρ τοῖς φαῦλοις κατ' αὐτοὺς ἐγκατα- 30
 ριθμοῦνται Ζήνων τε καὶ Κλεάνθης καὶ Χρύσιππος καὶ
 οἱ λοιποὶ τῶν ἀπὸ τῆς αἰρέσεως, πᾶς δὲ φαῦλος ἀγνοία
 κρατεῖται, πάντως ἠγνοεῖ Ζήνων, πότερον ἐν κόσμῳ περιέ-
 χεται ἢ αὐτὸς τὸν κόσμον περιέσχῃκεν, καὶ πότερον ἀνήρ 35
 ἐστὶν ἢ γυνή, καὶ οὐκ ἠπίστατο Κλεάνθης, εἴτε ἀνθρωπός
 434 ἐστὶν εἴτε τι θηρίον Τυφῶνος πολυπλοκώτερον. καὶ μὴν
 ἢ ἐγίνωσκε τὸ δόγμα τοῦτο Χρύσιππος Στωικὸν ὄν (φημι
 δὲ τὸ "πάντα ἀγνοεῖ ὁ φαῦλος"), ἢ οὐδὲ αὐτὸ τοῦτο ἠπί- 5
 στατο. καὶ εἰ μὲν ἠπίστατο, ψεῦδος τὸ πάντα ἀγνοεῖν
 τὸν φαῦλον· αὐτὸ γὰρ τοῦτο φαῦλος ὄν ἐγίνωσκεν ὁ
 Χρύσιππος, τὸ πάντα ἀγνοεῖν τὸν φαῦλον. εἰ δ' οὐδ'
 αὐτὸ τοῦτο ἤδει τὸ ὅτι πάντα ἀγνοεῖ, πῶς περὶ πολλῶν
 δογματίζει, τιθεὶς τὸ ἓνα εἶναι κόσμον καὶ προνοία τοῦ- 10
 τον διοικεῖσθαι καὶ διόλου τρεπτὴν εἶναι τὴν οὐσίαν καὶ
 435 ἄλλα παμπληθῆ; πάρεστι δέ, εἴ τιμι φῖλον ἐστί, καὶ τὰς
 ἄλλας ἀπορίας τὸν ἀντερωτῶντα, ὡς ἔθος ἔχουσιν αὐτοὶ

15, 18 κρινούντος Bekk.: κρίνοντος G 19 δοκιμάσαντος N
 20 παραστήσαντος N 29 ἐκείνην E 5 δὲ NLE: δὴ 5 13 ἀπο-
 ρίας (νομίσαι) τὸν ἀντερωτῶντα, ὡς ἔθος ἔχουσιν αὐτοῖς οἱ
 σκεπτικοὶ πρ. Bekk.: ἀπορίας (αὐτοῖς) τ. ἀ., ὡς ἔθος ἔχου-
 σιν αὐτοὶ τοῖς σκεπτικοῖς πρ. Kayser αὐτοὶ Kochalsky post
 Kayserum: αὐτοῖς G

386

τοῖς σκεπτικοῖς (. . . .) προσάγειν δεδηλωμένου μέντοι τοῦ
16 κατὰ τὴν ἐπιχείρησιν χαρακτηῆρος οὐκ ἀνάγκη μακροηγοεῖν.

Πρὸς δὲ τοὺς τὰς πιθανὰς ἀποδεχομένους φαντασίας
σύντομος ὁ λόγος· ταυτὶ γὰρ τὰ κριτήρια, ὅτιν ὅτε-
ρον, ἢ ὡς πρὸς τὴν τοῦ βίου διεξαγωγὴν χρήσιμα αὐτοῖς
ὑπέλληται ἢ ὡς πρὸς τὴν εὕρεσιν τῆς ἐν τοῖς οὐσίᾳ ἀλη-
20 θείας. καὶ εἰ μὲν τὸ πρῶτον λέγοιεν, ἄτοποι γενήσονται 436
οὐδεμία γὰρ τούτων τῶν φαντασιῶν δύναται κατ' ἰδίαν
χρηιοῦν πρὸς τὰς τοῦ βίου διεξαγωγάς, ἀλλὰ χρειαῖ ἐστὶν
ἐκάστη καὶ τῆς τηρήσεως, καθ' ἣν ἡδε μὲν διὰ τόδε ἐστὶ
πιθανή, ἡδε δὲ διὰ τόδε διεξωδευμένη καὶ ἀπερίσπαστος.
25 εἰ δὲ ὡς πρὸς τὴν τάληθοῦς εἴρεσιν, διαπεσοῦνται. οὔτε 437
γὰρ ἡ πιθανὴ μόνου κριτήριου τάληθοῦς· δεῖ γὰρ, ἵνα
τοῦτο εὕρεθῆ, πολὺ πρότερον αὐτὴν περιοδευμένην (. . . .),
διὰ τὸ πάντως ἡμᾶς ἐν τῷ διοδεύειν ἕκαστον τῶν κατὰ τὸν
τόπον αὐτῆς θεωρουμένων [μὴ] εἰς ὑπόνοιαν ἀνάγεσθαι,
30 μὴποτε παραλέλειπταιί <τι> τῶν ὀφειλόντων κατὰ τὸν τόπον
287 ἐξετάζεσθαι, ὅτι περισπασμοῦ περὶ τὴν διάνοιαν συμβαί-
νοντος αἴρεται ἢ τῆς ἀληθείας γνῶσις. τὸ δὲ ὅλον μὴ- 438
ποτε τοῖς αὐτῶν ἐλέγχοις κρατοῦνται. ὡς γὰρ διαβάλλον-
τες τὴν καταληπτικὴν φαντασίαν ἔφασκον μὴ εἶναι κριτή-
5 ριον ταύτην τῆς ἀληθείας τῷ καὶ ἄλλας ἀπαράλλεκτους

14 hic lacunam statuit Kochalsky qui supplet: <οὕτως παρὰ μέρος τοῖς Στωικοῖς> coll. p. 285, 27—30 22 χραιοῦν NLABR: χραιοῦν E: om. V sed relicto spatio 7—8 litt. 24 διὰ τόδε <πιθανὴ καὶ διεξωδευμένη, ἡδε δὲ διὰ τόδε πιθανὴ καὶ> διεξωδευμένη Kochalsky 25 εἰ δὲ ὡς Bekk.: εὐθέως δὲ G 27 lac. stat. Bekk. qui suppl. εἶναι, sed plura exciderunt: περιοδευμένην <εἶναι· οὔτε ἡ πιθανὴ ἅμα καὶ περιοδευμένη> Heintz: similia Kochalsky: περιοδευμένην <εἶναι, καὶ πάλιν ἀπερίσπαστον τὴν περιοδευμένην> ego coll. p. 237, 1 (περισπασμοῦ) 28/29 κατὰ τὸν τόπον N: κατὰ τρόπον LEs cf. p. 199, 30 29 μὴ del. Meineke: an ἐρίοτε? ἀγεσθαι N 30 μὴποτε <τι> Kayser: μὴ τι Bekk. dubit. τι addidi 1 post ἐξετάζεσθαι lac. stat. Kochalsky, quam frustra explere temptavit, scribens <οὔτε ἡ πιθανὴ καὶ διεξωδευμένη καὶ ἀπερίσπαστος>. Omnia sana esse intelleges, si v. 27 mecum feceris. ὅτι ser.: ἄτε G: εἶγε Bekk. sec. Fabricii versionem (siquidem) 2 αἴρεται Bekk.: εἴρηται G: ἀναιρεῖται vel ἀνήρηται Meineke

παρακείσθαι αὐτῇ ψευδεῖς, οὕτως οὐκ ἀπέοικε κατ' τοῖς²⁸⁷
 διαξωδευμένοις πράγμασιν ἡμῖν ἐν τῷ διαθεωρεῖν τὴν πι-
 θανὴν φαντασίαν ἄλλα τιὰ ψευδῆ παρακείσθαι, ὥστε
 λόγαν ἔνεκεν δοκεῖν μὲν ἡμᾶς ἔχειν ἀρτίαν τὴν ψυχὴν καὶ
 τὸ σῶμα, μὴ οὕτως δὲ ἔχειν, ἢ ὡς ἐκ συμμετρου μὲν¹⁰
 διαστήματος δοκεῖν βλέπεσθαι τὸ φανταστόν, ἄλλως δὲ
 439 ἔχειν. πλὴν τὸ γε κεφάλαιον, εἰ μήτε πᾶσαι αἱ φαντασίαι
 εἰσὶ πισταὶ μήτε πᾶσαι ἄπιστοι, μήτε τινὲς μὲν πισταὶ
 τινὲς δὲ ἄπιστοι, οὐκ ἂν εἴη κριτήριον τῆς ἀληθείας ἢ
 φαντασία. ὧ ἀκόλουθον τὸ μηδὲν εἶναι κριτήριον διὰ τὸ¹⁵
 μήτε τὸ ὑφ' οὗ μήτε τὸ δι' οὗ μήτε τὸ καθ' ὃ βεβαίαν
 ἔχειν τὴν γνῶσιν.
 440 Ἄλλ' εἰώθασιν ἀνθυποφέροντες οἱ δογματικοὶ (Stoic.
 fr. II 118 Arn.) ζητεῖν, πῶς ποτε καὶ ὁ σκεπτικὸς τὸ μηδὲν
 εἶναι κριτήριον ἀποφαίνεται. ἦτοι γὰρ ἀκρίτως τοῦτο λέγει ἢ²⁰
 μετὰ κριτηρίου· καὶ εἰ μὲν ἀκρίτως, ἄπιστος γενήσεται, εἰ δὲ
 μετὰ κριτηρίου, περιτραπήσεται καὶ λέγων μηδὲν εἶναι κριτή-
 ριον ὁμολογήσει εἰς τὴν τούτου παράστασιν κριτήριον παρα-
 441 λαμβάνειν. πάλιν τε ἡμῶν συνερωτώτων "εἰ ἔστι κριτή-
 ριον, ἦτοι κέκριται ἢ ἀκριτόν ἐστι", καὶ δυεῖν θάτερον συ-²⁵
 ναγόντων, ἦτοι τὴν εἰς ἄπειρον ἔκπτωσιν ἢ τὸ ἀτόπως
 ἑαυτοῦ τι κριτήριον εἶναι λέγεσθαι, ἀντιπαρεξάγοντές φασι
 μὴ ἄτοπον ὑπάρχειν τὸ ἑαυτοῦ τι κριτήριον ἀπολείπειν.
 442 τὸ εὐθὺ γὰρ ἑαυτοῦ <τε> καὶ ἄλλων ἐστὶ δοκιμαστικόν, καὶ
 ὁ ζυγὸς τῆς τε τῶν ἄλλων ἰσότητος καὶ τῆς ἰδίας στα-³⁰
 θμητικὸς ὑπῆρχεν, καὶ τὸ φῶς οὐ μόνον τῶν ἄλλων ἀλλὰ²⁸⁸
 καὶ ἑαυτοῦ ἐκκαλυπτικὸν φαίνεται, διόπερ καὶ τὸ κριτήριον
 443 δύναται καὶ ἄλλων καὶ ἑαυτοῦ κριτήριον καθεστάναι. ῥη-
 τέον δὲ πρὸς μὲν τὸ πρῶτον, ὅτι σκεπτικόν ἐστὶν ἔθος τὸ
 τοῖς πεπιστευμένοις μὴ συνηγορεῖν, ἀρκεῖσθαι δ' ἐπ' αὐτῶν⁵
 ὡς αὐτάρκει κατασκευῇ τῇ κοινῇ προλήψει, τοῖς δὲ ἀπί-

7 θεωρεῖν N 9 ἀρτίους V, unde ἀρτίως Kayser 11 βλέ-
 πεσθαι NLs: φαίνεσθαι E 27 ἑαυτοῦ τι Bekk.: αὐτοῦς τὸ G
 28 τὸ ἑαυτοῦ Bekk.: τὸ ἐξ αὐτοῦ G τι om. N 29 τὸ εὐθὺ
 γὰρ ἑαυτοῦ Kochalsky: τὸ γὰρ ἑαυτοῦ α ἑαυτοῦ N (sic): τὸ γὰρ
 ἑαυτοῦ εὐθὺ LEs: καὶ γὰρ ἑαυτοῦ τὸ εὐθὺ Bekk. τε add.
 Kochalsky 30 ζυγὸς Crouvaze: λόγος G

288

στοις εἶναι δοκοῦσι συναγορεύειν καὶ εἰς ἰσοσθένειαν αὐτῶν
 ἕκαστον ἀνάγειν τῇ περὶ τὰ παραδοχῆς ἡξιωμένα πίστει.
 τοίνυν καὶ ἐπὶ τοῦ παρόντος οὐκ ἀναρροῦντες τὸ κριτή-
 10 ριον τοὺς κατὰ τούτου χειρίζομεν λόγους. ἀλλὰ βουλούμενοι
 δεῖξαι ὅτι οὐ πάντως πιστὸν ἔστι τὸ εἶναι κριτήριο. διδο-
 μένων εἰς τὸ συναυτίον καὶ τῶν ἴσων ἀφορισῶν. εἴτα κἂν 444
 τῷ ὄντι συναρροεῖν δοκῶμεν τὸ κριτήριο. δυνάμεθα εἰς
 τοῦτο οὐχ ὡς κριτηρίῳ χρῆσθαι τῇ προχείρῳ φαντασίᾳ.
 15 καθ' ἣν τοὺς προσπίπτοντας ἡμῶν πιθανοὺς λόγους τιθέν-
 τες εἰς τὸ μηδὲν εἶναι κριτήριο ἐκτιθέμεθα μὲν. οὐ μετὰ
 συγκαταθέσεως δὲ τοῦτο ποιοῦμεν διὰ τὸ καὶ τοὺς ἀντι-
 κειμένους λόγους ἐπ' ἴσης εἶναι πιθανοὺς. νῆ Δία. ἀλλὰ 446
 δύναται τι καὶ ἑαυτοῦ εἶναι κριτήριο. ὡς ἐπὶ τε κανόνος
 20 καὶ ζυγοῦ ἐγένετο. ὅπερ ἔστι μαιρακιῶδες. τούτων μὲν
 γὰρ ἕκαστου ἔστι τι ὑπεραναβεβηκὸς κριτήριο. ὡς αἰσθη-
 σις καὶ νοῦς, διὸ καὶ ἐπὶ τὴν κατασκευὴν αὐτῶν ἐρχό-
 μεθα· τοῦ δὲ νῦν ὑπὸ τὴν ζήτησιν πεπτωκότος κριτή-
 ριον οὐδὲν θέλουσιν ὑπεράνω τυγχάνειν. τοίνυν ἀπιστὸν
 25 ἔστι περὶ αὐτοῦ τι λέγον καὶ μὴ ἔχον τὸ προσμαρτυροῦν
 τὴν ἀληθότητα.

Τοσαῦτα μὲν περὶ κριτηρίου· μέτρον δὲ ἔχοντος 446
 αὐταρκῆς τοῦ ὑπομνήματος, ἀπὸ ἄλλης ἀρχῆς πειρασόμε-
 θα καὶ περὶ αὐτοῦ κατὰ ἀποτομὴν τοῦ ἀληθοῦς διαπορεῖν.

7 εἰς om. NV 25 τι om. 5 26 ἀληθότητα N (cf. p. 389, 21):
 ἀλήθειαν LE 5 post 29: τέλος τῶν κατὰ σέξτον σχεπτιστῶν NLE:
 σέξτου ἐμπειρικοῦ περὶ κριτηρίου 5 (τέλος add. B)

<ΠΡΟΣ ΛΟΓΙΚΟΥΣ Β'.>

289

α' περι ἀληθοῦς
β' περι σημείου
γ' περι ἀδήλων

δ' περι ἀποδείξεως
ε' ἐκ τίνος ὕλης ἢ ἀπόδειξις
ς' εἰ ἔστιν ἀπόδειξις

Ὅσα μὲν ἀπορητικῶς εἴωθε λέγεσθαι παρὰ τοῖς σκεπτικοῖς εἰς ἀναίρεσιν τοῦ κριτηρίου τῆς ἀληθείας, διὰ τοῦ προανυσθέντος ἡμῖν ὑπομνήματος ἐπεληλύθαμεν· συναποδόντες δὲ αὐτοῖς καὶ τῆν ἄνωθεν ἀπὸ τῶν φυσικῶν μέ- 5
χρι τῶν νεωτέρων καταγομένην ἱστορίαν (I 16—260), τοῦτι πᾶσιν ὑπεσχόμεθα καὶ περὶ αὐτοῦ κατ' ἰδίαν ἐρεῖν τοῦ ἀληθοῦς. ὅθεν νῦν τὴν ὑπόθεσιν πληροῦντες ἐν πρώτοις σκεπτώμεθα εἰ ἔστι τι ἀληθές.

εἰ ἔστι τι ἀληθές

2 Ὅτι μὲν μηδενὸς ὄντος σαφοῦς κριτηρίου κατ' ἀνάγκην 10
συναδηλεῖται καὶ τὸ ἀληθές, πᾶσιν ἤδη φανερόν ἐστιν· ὁμως δὲ καὶ ἐξ ἐπιμέτρου παρέσται διδάσκειν, ὅτι κἂν μηδὲν ἀντικρὺς πρὸς τὸ κριτήριον λέγωμεν, ἢ περὶ αὐτοῦ τοῦ ἀληθοῦς διάστασις ἰκανή ἐστιν εἰς ἐποχὴν ἡμᾶς καταστή-
3 σασθαι, καὶ ὄν τρόπον μηδενὸς ὄντος ἐν τῇ φύσει τῶν 15
πραγμάτων εὐθέος καὶ στρεβλοῦ οὐδὲ κανῶν ἔστι δοκιμαστικός τούτων, καὶ μηδενὸς ὄντος βαρέος καὶ κούφου σώματος συναναιρεῖται <καὶ> ἢ τοῦ ζυγοῦ κατασκευή, οὕτω μη-

πρὸς Λογικούς Β' scr. cum Bekkero: τῶν σέξτου σκεπτικῶν
τὸ δεύτερον G Arg. ς' εἰ NLE: ς' τίς Textus 2 ἀπορητικῶς
Bekk. (cf. p. 196, 24): ἀπορηματικῶς NLE: ἀπορηματικῶς 5
4 προανυσθέντος Gen.: προανυσθέντος N (προανι in ras. alio
atramento scriptum): προανυσθέντος LEABR: προανυσθέν-
τος V (cf. p. 526, 18) 6 τοῦτι LE5: ἐπὶ N 12 ὁμως Bekk.:
ὁμοίως G 13/14 τῶν ἀληθοῦς 5 18 καὶ add. coll. v. qui sequitur
et p. 75, 30. 31

289 δενὸς ὄντος ἀληθοῦς οἴχεται καὶ τὸ τῆς ἀληθείας κριτήριον. τὸ
 20 δ' ὅτι οὐδέν ἐστιν ἀληθές ἢ ψεῦδος ὅσον ἐπὶ τοῖς τῶν
 δογματικῶν λόγοις, μάθοιμεν ἂν τὴν γαρουῖαν αὐτοῖς
 περὶ τούτου διάστασιν προτάξαντες. τῶν γὰρ σκεψασμένων περὶ 4
 (τοῦ) ἀληθοῦς οἱ μὲν οὐδέν εἶναι φασὶν ἀληθές οἱ δὲ εἶναι.
 καὶ τῶν εἶναι φασμένων οἱ μὲν μόνον ἔλεξαν ἀληθῆ εἶναι τα
 25 νοητά, οἱ δὲ μόνον τὰ αἰσθητά, οἱ δὲ κοινῶς τὰ αἰσθητά
 τε καὶ νοητά. Ξενοκράτης μὲν οὖν ὁ Κορίνθιος, ὡς ἀνώ- 5
 τερον ὑπεδείκνυμεν (I 53), μηδὲν εἶναι φησὶν ἀλη-
 θές· τάχα δὲ καὶ Μόνημος ὁ Κύων, τύφον εἰπὼν τὰ πάν-
 τα, ὅπερ οἴησὶς ἐστὶ τῶν οὐκ ὄντων ὡς ὄντων. οἱ δὲ περὶ τὸν 6
 30 Πλάτωνα καὶ Δημόκριτον μόνον τὰ νοητά ὑπενόησαν ἀλη-
 θῆ εἶναι, ἀλλ' ὁ μὲν Δημόκριτος διὰ τὸ μηδὲν ἵποκεισθαι
 φύσει αἰσθητὸν, τῶν τὰ πάντα συγκρινουσῶν ἀτόμων πάσης
 αἰσθητῆς ποιότητος ἔρημον ἔχουσῶν φύσιν, ὁ δὲ Πλάτων διὰ 7
 τὸ γίνεσθαι μὲν αἰεὶ τὰ αἰσθητά, μηδέποτε δὲ εἶναι. ποταμοῦ
 5 δίκην ἡεώσεως τῆς οὐσίας, ὥστε ταῦτ' οὐ μὴ δύο τοῖς ἐλαχίστοις
 χρόνοις ὑπομένειν, μηδὲ ἐπιδέχεσθαι. καθάπερ ἔλεγε καὶ
 ὁ Ἀσκληπιάδης, δύο δείξεις διὰ τὴν ὀξύτητα τῆς φύσεως.
 οἱ δὲ περὶ τὸν Αἰνησίδημον καθ' Ἡράκλειτον καὶ τὸν 8
 Ἐπίκουρον ἐπὶ τὰ αἰσθητά κοινῶς κατενεχθέντες ἐν εἴδει
 10 διέστησαν. οἱ μὲν γὰρ περὶ τὸν Αἰνησίδημον λέγουσὶ
 τινα τῶν φαινομένων διαφορὰν. καὶ φασὶ τούτων τὰ μὲν
 κοινῶς (πᾶσι) φαίνεσθαι τὰ δὲ ἰδίως τινί. ὡν ἀληθῆ μὲν
 εἶναι τὰ κοινῶς πᾶσι φαινόμενα, ψευδῆ δὲ τὰ μὴ τοιαῦτα·
 ὅθεν καὶ ἀληθές φερωνύμως εἰρησθαι τὸ μὴ λῆθον τὴν
 15 κοινήν γνώμην. ὁ δὲ Ἐπίκουρος (fr. 244 Us.) τὰ μὲν αἰ-
 σθητὰ πάντα ἔλεγεν ἀληθῆ καὶ ὄντα. οὐ διήνεργε γὰρ
 ἀληθές εἶναι τι λέγειν ἢ ὑπάρχον· ἔνθεν καὶ ἵπογρά-
 φων τ' ἀληθές καὶ ψεῦδος "ἔστι" φησὶν "ἀληθές τὸ οὕτως

21 μάθοιμεν Bekk.: μάθωμεν G 22 περὶ N: om. LE 5
 23 τοῦ add. ἀληθοῦς N: ἀληθῶς LE 5 26 οὐκ om. N
 5 μηδὲ Heintz sec. Hervetum (sic duo quidem) 7 δείξεις
 scr. coll. p. 133, 2: ἐπιδείξεις G (ἐπι ex ἐπιδέχεσθαι originem
 traxit) 8 καθ' Bekk.: καὶ G καθ' Ἡράκλειτον an delen-
 dum sit, dubitat Hirzel 12 πᾶσι add. Bekk. 17 τι λέγειν
 εἶναι N

ἔχον ὡς λέγεται ἔχειν". καὶ "ψευδὸς ἐστὶ" φησὶ "τὸ ²⁹⁰
οὐχ οὕτως ἔχον ὡς λέγεται ἔχειν". τὴν τε αἰσθησιν ἀν- ³⁰
τιληπτικὴν οὔσαν τῶν ὑποπιπτόντων αὐτῇ, καὶ μήτε ἀφαιρου-
σάν τι μήτε προστιθεῖσαν μήτε μετατιθεῖσαν τῷ ἄλογον εἶναι,
διὰ παντός τε ἀληθεύειν καὶ οὕτω τὸ ὄν λαμβάνειν ὡς εἶχε φύ-
σεως αὐτὸ ἐκεῖνο. πάντων δὲ τῶν αἰσθητῶν ἀληθῶν ὄντων,
τὰ δοξαστὰ διαφέρειν, καὶ τὰ μὲν αὐτῶν εἶναι ἀληθῆ τὰ ³⁵
¹⁰ δὲ ψευδῆ, καθὼς πρότερον ἐδείξαμεν. οἱ δὲ ἀπὸ τῆς
Στοᾶς λέγουσι μὲν τῶν τε αἰσθητῶν τινὰ καὶ τῶν νοη-
τῶν ἀληθῆ, οὐκ ἐξ εὐθείας δὲ τὰ αἰσθητά, ἀλλὰ κατ'
ἀναφορὰν τὴν ὡς ἐπὶ τὰ παρακείμενα τούτοις νοητά.
ἀληθὲς γὰρ ἐστὶ κατ' αὐτοὺς τὸ ὑπάρχον καὶ ἀντικει- ³⁰
μένον τινι, καὶ ψεῦδος τὸ μὴ ὑπάρχον καὶ [μὴ] ἀν- ³⁰¹
τικείμενον τινι· ὅπερ ἀσώματον ἀξίωμα καθεστῶς
νοητὸν εἶναι.

¹¹ Ἄλλ' ἡ μὲν πρώτη περὶ τῶν ἀληθοῦς διαφωνία τοιαύτη τις
ὑπῆρχεν· ἦν δὲ καὶ ἄλλη τις παρὰ τούτοις διάστασις, καθ' ^{4a}
ἣν οἱ μὲν περὶ τῷ σημαινόμενῳ τὸ ἀληθές τε καὶ ψεῦδος ⁵
ἐπεστήσαντο, οἱ δὲ περὶ τῇ φωνῇ, οἱ δὲ περὶ τῇ κινήσει τῆς
διανοίας. καὶ δὴ τῆς μὲν πρώτης δόξης προεστήκασιν οἱ
ἀπὸ τῆς Στοᾶς (Π 166 Arn.), τρία φάμενοι συζυγεῖν ἀλ-
λήλοις, τὸ τε σημαινόμενον καὶ τὸ σημαῖνον καὶ τὸ
¹² τυγχάνον, ὃν σημαῖνον μὲν εἶναι τὴν φωνήν, οἶον ¹⁰
τὴν Δίον, σημαινόμενον δὲ αὐτὸ τὸ πράγμα τὸ ὑπ'
αὐτῆς δηλούμενον καὶ οὐ ἡμεῖς μὲν ἀντιλαμβανό-
μεθα τῇ ἡμετέρᾳ παρφυισταμένου διανοία, οἱ δὲ
βάρβαροι οὐκ ἐπαίουσιν καὶ περὶ τῆς φωνῆς ἀκούοντες,
τυγχάνον δὲ τὸ ἐκτὸς ὑποκείμενον, ὥσπερ αὐτὸς ὁ ^{14a}
Δίον. τούτων δὲ δύο μὲν εἶναι σώματα, καθάπερ ¹⁶
τὴν φωνήν καὶ τὸ τυγχάνον, ἕν δὲ ἀσώματον, ὥσπερ
τὸ σημαινόμενον πράγμα, καὶ λεκτόν, ὅπερ ἀληθές
τε γίνεται ἢ ψεῦδος. καὶ τοῦτο οὐ κοινῶς πᾶν, ἀλλὰ

²² μήτε μετατιθεῖσαν om. EA: add. B (manus altera?) i.
margins: μήτε μεταθεῖσαν V 1 μὴ del. Meineke coll. p. 306, 11
⁴ τῶν ἀληθοῦς Bekk.: ἀληθοῦς G ^{4a} περὶ τούτου Kayser dubit.
⁵ τῷ σημαινόμενῳ Bekk. coll. p. 302, 5: τὰ σημαινόμενα G

20¹ τὸ μὲν ἔλλιπές, τὸ δὲ αὐτοτελές, καὶ τοῦ αὐτοτελοῦς
 20 τὸ καλούμενον ἀξίωμα, ὅπερ καὶ ὑπογράφοντες φα-
 σιν "ἀξίωμα ἔστιν ὃ ἔστιν ἀληθές ἢ ψεῦδος". οἱ δὲ 13
 περὶ τὸν Ἐπίκουρον καὶ Στράτωνα τὸν φυσικὸν δύο
 μόνον ἀπολείποντες, σημαῖνον τε καὶ τυγχάνον, φαίνονται τῆς
 δευτέρας ἔχουσαι στάσεως καὶ περὶ τῆ φωνῆ τὸ ἀληθές καὶ
 25 ψεῦδος ἀπολείπειν. ἡ μὲν γὰρ ὑστάτη δόξα (λέγω δὲ τὴν ἐν
 τῷ κινήματι τῆς διανοίας τῷ ἀληθές ὑποτιθεμένην) σχολικῶς
 εἴκει πλαττεσθαι.

Διόπερ καὶ τῆς κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον ἱστορίας ὡς 14
 ἐν κεφαλαίοις ἀποδοθείσης χωρῶμεν ἐτι τὰς κατὰ μέρος
 30 ἀπορίας, ὧν αἱ μὲν κοινότερον χειρισθήσονται πρὸς πάσας
 30² τὰς ἐκκειμένας στάσεις, αἱ δ' ἰδιαίτερον πρὸς ἐκάστην.
 τάξει δὲ λέγωμεν πρῶτον περὶ τῶν κοινῶν. ὃ τοίνυν λέ- 15
 γων εἶναι τι ἀληθές ἢτοι ἀποφαίνεται μόνον τὸ εἶναι τι
 ἀληθές ἢ ἀποδείκνυσιν. καὶ εἰ μὲν ψιλῶς ἀποφαίνεται,
 5 ψιλῆ φάσει τὸναντίον ἀκούσεται, ὅτι οὐδέν ἔστιν ἀληθές.
 εἰ δὲ ἀποδείκνυσιν εἶναι τι ἀληθές, ἢτοι ἀληθεῖ ἀποδείξει
 τοῦτο ἀποδείκνυσιν ἢ οὐκ ἀληθεῖ. ἀλλ' οὐκ ἀληθεῖ μὲν
 οὐκ ἂν εἴπειεν· ἄπιστον γὰρ ἔστι τὸ τοιοῦτον. εἰ δὲ
 ἀληθεῖ, πόθεν ὅτι ἀληθές ἔστι τὸ ἀποδείκνυον τὸ εἶναι τι
 10 ἀληθές; εἰ μὲν αὐτόθεν, ἔσται καὶ αὐτόθεν αὐτὸ λέγειν
 μὴ εἶναι ἀληθές· εἰ δὲ ἐξ ἀποδείξεως, ζητηθήσεται πάλιν 16
 πῶς ὅτι καὶ τοῦτο ἀληθές ἔστι, καὶ οὕτως εἰς ἄπειρον.
 ἐπεὶ οὖν ἵνα μάθωμεν ὅτι ἔστι τι ἀληθές, δεῖ ἄπειρα προ-
 ληφθῆναι, ἀδύνατον δ' ἔστιν ἄπειρα ληφθῆναι, ἀδύνατον
 15 γίνεται τὸ βεβαίως γινῶναι ὅτι ἔστι τι ἀληθές.

15—16 ~ Hyp. II 86.

19 ἔλλιπές (οῦ), τὸ Kayser αὐτοτελοῦς (μόνον) Kayser
 21 δὲ om. AB 25 δὲ ABR 27 πλαττεσθαι Bekk.: πλαζεσθαι G
 28 ὡς om. ε 1 αἱ δ' ἰδιαίτερον Bekk.: ἰδιαίτερον δὲ G
 3 τι ἀληθές Bekk.: τῷ ἀληθές G 8 εἴπειεν Bekk.: εἴποιεν G
 9 post πόθεν verbum excidisse putaveris; at cf. p. 293, 8.
 294, 8 10 αὐτὸ fors. delendum 12 καὶ τοῦτο om. N: καὶ
 αὕτη Kochalsky ἀληθές Kochalsky καὶ (τοῦτο) οὕτως ε

- 17 Καὶ μὴ εἴ ἔστι τι ἀληθές. ἦτοι φαινόμενόν ἐστιν ἢ
 ἄδηλον ἢ κατὰ μὲν τι φαινόμενον, κατὰ δέ τι ἄδηλον.
 οὔτε δὲ φαινόμενόν ἐστιν, ὡς παραστήσομεν, οὔτε ἄδηλον,
 ὡς δείξομεν, οὔτε κατὰ μὲν τι φαινόμενον κατὰ δέ τι
 ἄδηλον, ὡς παραμυθησόμεθα· οὐκ ἄρα ἔστι <τι> ἀληθές. 20
- 18 εἰ γὰρ φαινόμενόν ἐστιν, ἦτοι πᾶν φαινόμενον ἀληθές
 ἐστιν ἢ τι φαινόμενον ἀληθές ἐστιν. ἀλλὰ πᾶν μὲν φαι-
 νόμενον οὐκ ἔστιν ἀληθές· οὐδὲ γὰρ τὸ καθ' ὕπνου ἢ
 τὸ κατὰ μαγίαν προσπίπτον ἐστὶν ἀληθές, ἐπεὶ δεήσει, τῶν
 φαινόμενων πολλῆν ἐχόντων μάχην, ὁμολογεῖν τὰ μαχό- 25
 μενα συνυπάρχειν καὶ ἐπ' ἴσης ἀληθῆ καθεστάναι· ὅπερ
 ἐστὶν ἄτοπον. τοίνυν οὐ πᾶν φαινόμενόν ἐστιν ἀληθές.
- 19 εἰ δὲ τί μὲν φαινόμενον ἀληθές ἐστι, τί δὲ ψεῦδος, ὀφεί-
 λομεν εἶναι κριτήριον εἰς διάγνωσιν τοῦ τί ἐστὶν ἀληθές
 φαινόμενον καὶ τί ψεῦδος. τοῦτ' οὖν τὸ κριτήριον ἦτοι 30
 πᾶσι φαινόμενόν ἐστιν ἢ ἄδηλον. καὶ εἰ μὲν φαινόμενόν
 ἐστὶν, ἐπεὶ οὐ πᾶν φαινόμενον ἀληθές ἐστὶ, δεήσει καὶ
 τοῦτο φαινόμενον καθεστῶς ἐξ ἄλλου φαινομένου δοκι- 293
 μάζεσθαι, κακεῖνο ἐκ διαφέροντος, καὶ οὕτως εἰς ἄπειρον
- 20 [ἐκπίπτειν]. εἰ δὲ ἄδηλον, οὐκ ἔσται μόνον τὰ φαινόμενα
 ἀληθῆ, ἀλλὰ καὶ τὰ ἄδηλα. εἰ γὰρ τὸ εἰς τὴν τοῦ φαινο-
 μένου πίστιν παραλαμβάνομενον ἄδηλον λαμβάνομεν, τί 6
 ἄδηλον ὀφείλει ἀληθές εἶναι· οὐ γὰρ δὴ γε ψεύδει κρίνε-
 21 ται τὰ ἀληθές. εἰ δὲ ἐστὶ τι ἄδηλον ἀληθές, οὐ μόνον τὸ
 φαινόμενόν ἐστιν ἀληθές, ὡς ἀρχῆθεν ὑπέκευτο. εἴτα πό-
 θεν ὅτι καὶ τὸ ἄδηλον τοῦτο ἀληθές ἐστίν; εἰ μὲν γὰρ
 αὐτόθεν, ἔσται καὶ πάντα τὰ ἄδηλα τῶν πραγμάτων αὐ- 10
 τόθεν ἀληθῆ. εἰ δ' ὡς ὑποδειχθέν, πάντως ἢ ἐξ ἀδήλου
 ἢ ἐκ φαινομένου ὑποδειχθέν ἔσται ἀληθές. καὶ εἰ μὲν ἐξ

17—31 ~ Hyp. II 88—93.

20 ἔστι τι Bekk.: ἔστιν G 28 φαινόμενον ἀληθές ser.: ἀλη-
 θές φαινόμενον G 1 καθεστῶς N 3 ἐκπίπτειν G: ἐκπίπτο-
 μεν Bekk.: del. Kochalsky coll. v. 14 (cf. p. 77, 14) 4 τὸ et
 5 λαμβάνομεν del. Heintz. dubit., cum scribat 6 παραλαμβάνο-
 μεν 6 ψεύδει Bekk.: ψεύδει G 11 ὑποδειχθέν Bekk.: ὑπο-
 δειχθέντα G 12 ὑποδειχθέν Bekk.: ὑποδειχθέντος G

203 ἀδήλου, ἐκεῖνο πάλιν ἐξ ἄλλου τινός δεήσει κεραισθῆναι. καὶ
 τὸ τρίτον ἐκ τετάρτου, καὶ οὕτως εἰς ἄπειρον· εἰ δὲ ἐκ 22
 16 φαινόμενου, εἰς τὸν δι' ἀλλήλων ἐκπεσοῦμεθα τρόπον,
 τὸ μὲν φαινόμενον ἐξ ἀδήλου πιστούμενοι, τὸ δὲ ἄδηλον
 ἀναστρόφως πάλιν ἐκ τοῦ φαινόμενου βεβαιοῦντες. ἀλλ' εἰ 23
 μήτε πᾶν φαινόμενον ἐστὶν ἀληθές μήτε τι φαινόμενον,
 οὐδὲν φαινόμενον ἐστὶν ἀληθές. καὶ μὴν οὐδὲ
 20 ἄδηλον. πάλιν γὰρ εἰ ἄδηλόν ἐστι τὸ ἀληθές, ἦτοι πᾶν 24
 ἄδηλόν ἐστὶν ἀληθές ἢ οὐ πᾶν· οὔτε δὲ πᾶν ἄδηλόν ἐστὶν
 ἀληθές οὔτε τι ἄδηλον, ὥς παραστήσομεν· οὐκ ἄρα οὐδὲ
 ἄδηλόν ἐστι τὸ ἀληθές. εἰ γὰρ πᾶν ἄδηλόν ἐστὶν ἀληθές,
 25 πρῶτον μὲν ἐχρήν μὴ στασιάζειν τοὺς δογματικούς, οἷον
 τοὺς μὲν ἔν εἶναι λέγοντας στοιχεῖον τοὺς δὲ δύο, καὶ τοὺς
 μὲν ἀριθμητὰ τοὺς δὲ ἄπειρα, οὐδὲ τὰς ἀλλήλων ψευδο-
 ποιεῖν δόξας. παντός τε ἀδήλου ἀληθοῦς ὄντος ἔσται τὰ 25
 μαχόμενα ἀληθῆ, καθάπερ τὸ ἀστῆρας εἶναι τοὺς ἀστέρας
 καὶ τὸ περισσοῦς· ἐπ' ἴσης γὰρ ἐστὶν ἄδηλα, καὶ πάντα
 30 τὰ ἄδηλα ἔσται ἀληθῆ. οὐχὶ δὲ γε τὰ μαχόμενα δύναται
 εἶναι ἀληθῆ· οὐκ ἄρα πάντα τὰ ἄδηλά ἐστὶν ἀληθῆ.
 καὶ μὴν οὐδὲ τινὰ τῶν ἀδήλων ἐστὶν ἀληθῆ. τὸ γὰρ 26
 29· τούτῳ μὲν τὸ ἄδηλον ἀληθές εἶναι, τούτῳ δὲ ψεῦδος, ἦτοι
 αὐτόθεν λέγεται καὶ χωρὶς κριτηρίου ἢ σὺν κριτηρίῳ. καὶ
 εἰ μὲν ἐξ ἐτοίμου λέγεται, οὐδὲν ἔσομεν λέγειν πρὸς τὸν
 τούναντιον ἀληθές ἀποφαινόμενον. εἰ δὲ σὺν κριτηρίῳ, 27
 5 πάντως τοῦτο τὸ κριτήριον ἢ φαινόμενον ἐστὶν ἢ ἄδηλον.
 καὶ εἰ μὲν φαινόμενον ἐστὶ, ψεῦδος ἔσται τὸ ἀρχῆθεν
 ὑποκείμενον, τὸ μόνον ἀληθές εἶναι τὸ ἄδηλον. εἴτα 28
 καὶ αὐτὸ ὧ κρίνομεν τὸ φαινόμενον, πόθεν ὅτι ἀληθές ἐστίν;
 εἰ μὲν αὐτόθεν, καὶ τὸ ὅτι οὐκ ἐστὶν ἀληθές αὐτόθεν λε-
 10 γόμενον ἔσται πιστόν· εἰ δὲ ἐκ φαινόμενου, κακεῖνο τὸ
 φαινόμενον ἐξ ἄλλου ληφθήσεται φαινόμενον, καὶ μέχρις

18 μήτε prim. Gen.: μὴ NLE: μὲν 5 19 ἀληθές. <οὐκ
 ἄρα φαινόμενον ἐστὶ τὸ ἀληθές>. Kochalsky dubit. 19/20 οὐδὲ
 <τὸ> ἄδηλον edd. 23 τὸ ἀληθές Kochalsky coll. v. 20: τι ἀλη-
 θές G 26 οὐδὲ NLE: οἱ δὲ E: μηδὲ Bekk. dubit. 30 ἐστὶν
 Bekk. 8 τὸν om. N 8 αὐτὸ scr.: τὸ G: τὸ <κριτήριον τὸ>
 Kayser

29 ἀπίστον· εἰ δὲ ἐξ ἀδήλου, ὁ δι' ἀλλήλων συστήσεται τρό-²⁹⁴
πος, μήτε τὸ φαινόμενον δυναμένων ἡμῶν ἔχειν πιστὸν
διχα τοῦ ἀδήλου μήτε τὸ ἀδελον βέβαιον χωρὶς τοῦ φαι-
νομένου. τοῖνον οὐδὲ τὸ ἀδελον δύναται εἶναι ἀληθές. 15
30 λέγεται ἄρα λέγειν τὸ κατὰ μὲν τι φαινόμενον
κατὰ δέ τι ἀδελον ἀληθές (< >). εἰ γὰρ τὸ φαινόμενον,
καθὸ φαινόμενόν ἐστι, τοῦτο ὑποτιθέμεθα ἀληθές, ἥτοι καθὸ
πάν φαινόμενόν ἐστιν ἀληθές ὑποτιθέμεθα αὐτὸ ἀληθές,
ἢ καθὸ οὐ πάν· καὶ εἰ τὸ ἀδελον, καθὸ ἀδελόν ἐστιν, 20
ὑπόκειται ἀληθές, ἥτοι καθὸ πάν ἀδελον ἀληθές ἐστιν
ὑπόκειται ἀληθές, ἢ καθὸ οὐ πάν. καὶ λοιπὸν τὰς αὐτὰς
31 ἀπορίας ἐπισυνθήσομεν. ὅθεν εἰ μήτε τὸ φαινόμενόν
ἐστιν ἀληθές μήτε τὸ ἀδελον μήτε τὸ κατὰ μὲν τι φαι-
νόμενον κατὰ δέ τι ἀδελον, ἄλλο δὲ παρὰ ταῦτα οὐδέν 25
ἐστιν, ἐξ ἀνάγκης οὐδέν ἐστιν ἀληθές.
32 Τινὲς δὲ καὶ τὴν ἀπὸ τοῦ γενικωτάτου τοῦ ὄντος
ἐπάγουσιν ἀπορίαν. τοῦτι γὰρ πάντων μὲν ἐστὶν ἐπανα-
βεβηκὸς γένος, αὐτὸ δὲ οὐδενὶ ἑτέρῳ ὑπέσταλκεν. ἥτοι
οὐν ἀληθές ἐστὶ τοῦτο ἢ ψεῦδος ἢ ἀληθές ἅμα καὶ ψεῦδος 30
33 ἢ οὔτε ἀληθές οὔτε ψεῦδος. καὶ εἰ μὲν ἀληθές ἐστὶ,
πάντα γενήσεται ἀληθῆ, παρόσον ἐστὶν αὐτοῦ εἶδη· καὶ 295
ὄν τρόπον ἐπεὶ τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων ἀνθρωπός ἐστι,
καὶ οἱ ἐπ' εἶδους εἰσὶν ἀνθρωποὶ, καὶ ἐπεὶ λογικός, πάν-
τες οἱ ἐπὶ μέρους εἰσὶ λογικοί, καὶ ἐπεὶ θνητός, ὡσαύτως
34 ἀνάγκη καὶ πάντα τὰ ὄντα εἶναι ἀληθῆ. πάντων δὲ ὄν- 5
των ἀληθῶν οὐδέν ἐστὶ ψεῦδος, ψεύδους δὲ μὴ ὄντος
οὐδὲ ἀληθές τι γενήσεται, ὡς πρότερον ὑπεμνήσαμεν
(I 394 sqq.), δεικνύντες ἐκάτερον τούτων κατὰ τὴν ὡς πρὸς
θάτερον σύμβλησιν νοοῦμενον. καὶ ἄλλως, πάντων ὄντων 10

32—36 ~ Hyp. II 86—87.

17 post ἀληθές add. ὅπερ ἀδύνατον vel simile quid Bekk.
dubit., ὁ πάλιν ἀτοπον Kayser, ὅπερ εὐηθεῖς Kochalsky coll.
p. 128, 30. 236, 11. 315, 26
v. 21: <κατὰ> τοῦτο Bekk. 18 τοῦτο del. Kochalsky coll.
συνθήσομεν G 23 ἐπισυνθήσομεν Bekk.: ἀπο-
coll. p. 76, 11 27 τοῦ alt. del. Kayser 28 τὸ "τι" Kayser

295 ἀληθῶν θήσομεν τὰ μαχόμενα ἀληθῆ, τοῦτο δὲ ἐστὶν ἄτο-
 πον. οὐ τοίνυν ἀληθές ἐστι τὸ γενικώτατον. καὶ μὴν 35
 οὐδὲ ψεῦδος διὰ τὰς ὁμοίας ἀπορίας. εἰ γὰρ ψεῦδος ἐστὶ.
 πάντα ἔσται τὰ μετέχοντα αὐτοῦ ψευδῆ· πάντα δὲ αὐταῖ
 15 μετέχει τὰ τε σώματα καὶ τὰ ἀσώματα· πάντα ἕνα γε-
 νήσεται ψευδῆ. τῶν δὲ πάντα εἶναι ψευδῆ αἱ ἀνόλογον
 ἀπορίαὶ ἀκολουθήσουσιν. λείπεται οὖν ἀληθές ἅμα καὶ 35
 ψεῦδος λέγειν αὐτὸ εἶναι, ἢ οὔτε ἀληθές οὔτε ψεῦδος. ὁ
 χειρόν ἐστι τῶν πρότερον ὑποδειχθέντων διὰ τὸ ἀκολου-
 20 θεῖν τούτῳ τὸ πάντα τὰ ἐπὶ μέρος ἀληθῆ ἅμα καὶ ψευδῆ
 ἢ οὔτε ἀληθῆ οὔτε ψευδῆ γίνεσθαι· ὕπερ ἐστὶν ἄτοπον.
 οὐ τοίνυν ἔστι τι ἀληθές.

Καὶ μὴν τὸ ἀληθές ἦτοι τῶν κατὰ διαφορὰν καὶ φύ- 37
 σει ἐστὶν ἢ τῶν πρὸς τι· οὐδὲν δὲ τούτων ἐστίν, ὡς πα-
 25 ραστήσομεν· οὐκ ἄρα ἔστι τἀληθές. κατὰ διαφορὰν μὲν
 οὖν καὶ φύσει οὐκ ἔστι τἀληθές, παρόσον τὸ κατὰ διαφο-
 ρὰν καὶ φύσει ὑποκείμενον ὡσαύτως τοὺς ὁμοίως διακει-
 μένους κινεῖ, οἷον τὸ θερμὸν οὐ πρὸς ἄλλον μὲν ἐστὶ
 θερμὸν πρὸς ἄλλον δὲ ψυχρόν, ἀλλὰ πρὸς πάντας τοὺς
 30 ὡσαύτως διακειμένους θερμὸν. τὸ δὲ ἀληθές οὐχ ὁμοίως 38
 πάντας κινεῖ, ἀλλὰ ταῦτόν ὡς μὲν πρὸς τόνδε ἀληθές
 εἶναι φαίνεται, ὡς δὲ πρὸς ἕτερον ψεῦδος. οὐκ ἄρα τῶν
 39α κατὰ διαφορὰν καὶ φύσει ὑποκειμένων ἐστὶ τὸ ἀληθές. εἰ
 δὲ τῶν πρὸς τι ἐστίν, ἐπεὶ τὰ πρὸς τι νοεῖται μόνον, οὐχί
 δὲ καὶ ὑπάρχει, πάντως καὶ τἀληθές ἐπινοητόν ἐσται μύ-
 5 νον, οὐχ ὑπάρξει δέ. καὶ ἄλλως, εἰ τῶν πρὸς τι ἐστὶ τὸ 39
 ἀληθές, ἔσται τὸ αὐτὸ ἀληθές ἅμα καὶ ψεῦδος· ὡς γὰρ
 τὸ αὐτὸ δεξιὸν τε καὶ ἀριστερόν ἐστι, πρὸς τῶδε μὲν
 δεξιὸν πρὸς τῶδε δὲ ἀριστερόν, καὶ ὄν τρόπον τὸ αὐτὸ
 ἄνω καὶ κάτω λέγεται, ἄνω μὲν ὡς πρὸς τὸ ὑποκείμενον,
 κάτω δὲ ὡς πρὸς τὸ ὑπερκείμενον, οὕτω ταῦτό ἀληθές
 10 ἅμα καὶ ψεῦδος ἐροῦμεν. καὶ εἰ τοῦτο, οὐ μᾶλλον ἀλη-
 θές γενήσεται ἢ ψεῦδος, οὐ μὴν ἀληθές.

Δυνάμει δὲ καὶ ὁ Αἰνησίδημος τὰς ὁμοιοτρόπους κατὰ 40

τῶν τοιούτων ἀτομίας τίθησιν. εἰ γὰρ ἔστι τι ἀληθές, ἦτοι
 αἰσθητόν ἐστιν ἢ νοητόν ἐστιν, ἢ καὶ νοητόν ἐστι καὶ
 αἰσθητόν ἐστιν. [ἢ] οὔτε δὲ αἰσθητόν ἐστιν οὔτε νοητόν ἐστιν, 15
 οὔτε τὸ συγγραφότερον, ὡς παρασταθήσεται· οὐκ ἄρα
 41 ἐστι τι ἀληθές. ὅτι μὲν οὖν οὐκ ἐστιν αἰσθητόν, οὕτως
 ἐπιλογιζόμεθα. τῶν αἰσθητῶν τὰ μὲν ἐστὶ γένη τὰ δὲ
 εἶδη, καὶ γένη μὲν αἰ ἐνδιήκουσαι ἐν τοῖς κατὰ μέρος κοι-
 νότητες, ὡς ἀνθρώπος ὁ διὰ τῶν κατὰ μέρος ἀνθρώπων 20
 πεφοιτηκώς καὶ ἵππος ὁ διὰ τῶν κατὰ μέρος ἵππων, εἶδη
 δὲ αἰ καθ' ἕκαστον ιδιότητες, ὡς Λίωνος, Θέωνος, τῶν
 42 ἄλλων. εἴπερ οὖν αἰσθητόν ἐστι τὸ ἀληθές, καὶ τοῦτο
 πάντως κοινόν πλείονων (<ἢ ἐν> ιδιότητι κείμενον ἔσται
 αἰσθητόν [τὸ ἀληθές]· οὔτε δὲ κοινόν ἐστιν οὔτε ἐν 25
 ιδιότητι κείμενον· οὐκ ἄρα αἰσθητόν ἐστι τὸ ἀληθές.
 43 ἔτι οὖν τρόπον τὸ μὲν ὄρατόν ὁράσει ληπτόν ἐστι, τὸ δὲ
 ἀκουστόν ἀκοῇ γνωριμὸν ἐστι, τὸ δὲ ὄσφρητόν ὄσφρησει,
 οὕτω καὶ τὸ αἰσθητόν κοινῶς αἰσθήσει γνωρίζεται. οὐ
 γνωρίζεται δὲ κοινῶς αἰσθήσει (<τὸ ἀληθές>· ἢ γὰρ αἰσθησις 30
 ἀλόγος ἐστίν, καὶ τὸ ἀληθές οὐκ ἀλόγως γνωρίζεται. οὐκ ἄρα
 44 αἰσθητόν τὸ ἀληθές. καὶ μὴν οὐδὲ νοητόν ἐστιν, ἐπεὶ 397
 οὐδὲν ἔσται τῶν αἰσθητῶν ἀληθές· ὁ πάλιν ἀτομον. ἦτοι
 γὰρ πᾶσι κοινῶς ἔσται νοητόν ἢ τισὶν ἰδίως. οὔτε δὲ πᾶσι
 κοινῶς οἷόν τε εἶναι νοητόν τὸ ἀληθές οὔτε τισὶν ἰδίως·
 45 τό τε γὰρ κοινῶς πᾶσι νοεῖσθαι ἀδύνατον, τό τε ἰδίως 5
 τινὶ ἢ τισὶν ἄπιστον καὶ μάχιμον. οὐδὲ νοητόν ἄρα ἐστὶ
 τὸ ἀληθές. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ αἰσθητόν ἔμα καὶ νοητόν.
 ἦτοι γὰρ πᾶν αἰσθητόν καὶ πᾶν νοητόν ἀληθές ἐστίν ἢ τί
 46 αἰσθητόν καὶ τί νοητόν. ἀλλὰ τὸ μὲν φάσκειν πᾶν αἰσθη-
 τὸν καὶ πᾶν νοητόν ἀληθές εἶναι τῶν ἀμηγάνων· μάχε- 10

15 ἢ del. Kochalsky δὲ N: om. LE 5 ἐστίν tert. del. Bekk.
 17 τι LE 5: τὸ N 23 καὶ τοῦτο secl. Kayser 24 <ἦτοι>
 κοινόν <ὄν> Bekk. dubit.: <ἢ> κοινόν πᾶσιν ὄν <ἢ ἐν> id.
 Kayser: <ἦτοι> κοινόν Kochalsky ἢ ἐν add. Gen. 25 αἰσθη-
 τὸν τὸ ἀληθές del. Kochalsky τὸ ἀληθές del. Bekk. v. ad v. 30
 κοινόν <πᾶσιν> Kayser 25 ἀκουστικόν N 30 τὸ ἀληθές huc
 ex verbu 25 transp. Heintz 2 δ — ἀτομον del. ot post ἀλη-
 θές p. 294, 17 poni iubet Kayser 6 μαχόμενον Kayser

297

ται γὰρ τὰ αἰσθητὰ τοῖς αἰσθητοῖς καὶ τὰ νοητὰ τοῖς νοητοῖς καὶ ἐναλλάξ τὰ αἰσθητὰ τοῖς νοητοῖς, καὶ δεήσει πάντων ἀληθῶν ὄντων τὸ αὐτὸ εἶναι καὶ μὴ εἶναι, ἀληθές τε ὑπάρχειν καὶ ψεῦδος. τί δὲ αἰσθητὸν ἀληθές καὶ τί νοητὸν ἀληθές ἀξιούειν πάλιν τῶν ἀπόρων; ζητεῖται γὰρ τοῦτο. καὶ ἄλλως ἀκόλουθόν ἐστίν 47 ἢ πάντα λέγειν ἀληθῆ ἢ πάντα λέγειν ψευδῆ τὰ αἰσθητὰ. ἐπ' ἴσης γὰρ ἐστὶν αἰσθητὰ, καὶ οὐ τὸ μὲν μᾶλλον τὸ δὲ ἥττον, καὶ τὰ νοητὰ πάλιν ἐπ' ἴσης ἐστὶν 20 νοητὰ, καὶ οὐ τὸ μὲν μᾶλλον τὸ δὲ ἔλαττον. οὐ πάντα δὲ τὰ αἰσθητὰ λέγεται ἀληθῆ, οὐδὲ πάντα ψευδῆ· οὐκ ἄρα ἐστὶ τι ἀληθές.

Ναί, ἀλλ' οὐ καθὼ φαίνεται ἡ ἀλήθεια, κατ' ἄλλην 48 δὲ αἰτίαν λαμβάνεται. τίς οὖν ἐστὶν αὕτη ἡ αἰτία; θέτωσαν εἰς τὸ μέσον οἱ δογματικοί, ἵνα ἢ εἰς συγκατάθεσιν 25 ἡμᾶς ἐπισπάσῃται ἢ εἰς φυγὴν ἀποτρέψῃται. εἴτα ταύτην 49 αὕτην τὴν αἰτίαν πῶς λαμβάνουσι; ὡς φαινομένην αὐτοῖς ἢ ὡς μὴ φαινομένην; εἰ μὲν ὡς φαινομένην, ψευδονται λέγοντες τὴν ἀλήθειαν μὴ ὑπάρχειν καθὼ φαίνεται· εἰ 30 δ' ὡς μὴ φαινομένην, πῶς τὸ μὴ φαινόμενον αὐτοῖς εἰλήφασιν; ἐξ αὐτοῦ ἢ δι' ἄλλου; καὶ ἐξ αὐτοῦ μὲν ἀδύνατον· 50 298 οὐδὲν γὰρ μὴ φαινόμενον ἐξ αὐτοῦ ληπτὸν ἐστίν· εἰ δὲ δι' ἄλλου, ἐκεῖνο πάλιν πότερον φαινόμενον ἐστίν ἢ μὴ φαινόμενον; καὶ οὕτως εἰς ἄπειρον οἰχομένης τῆς ζητήσεως ἀνεύρετον γίνεται τὸ ἀληθές.

5 Τί οὖν; τὸ πείθον ἡμᾶς, τὸ πιθανὸν ζητέον ἀληθές, 51 ὅποιαν ποτὲ ἂν ἔχη οὐσίαν, εἴτε αἰσθητὴν εἴτε νοητὴν εἴτε τὸ συναμφοτέρον, αἰσθητὴν ἅμα καὶ νοητὴν; ἀλλὰ 52 καὶ τοῦτο τῶν ἀπόρων. εἰ γὰρ τὸ πιθανὸν ἀληθές ἐστίν, ἐπεὶ οὐ τὸ αὐτὸ πάντας πείθει οὐδὲ διὰ παντὸς τοὺς ἀ- 10 τούς, δώσομεν τὸ αὐτὸ καὶ ὑπάρχειν καὶ μὴ ὑπάρχειν καὶ

12 τὰ αἰσθητὰ (τοῖς αἰσθητοῖς καὶ τὰ νοητὰ) τοῖς νοητοῖς L, unde edd. perperam τὰ αἰσθητὰ τοῖς νοητοῖς (καὶ τὰ νοητὰ τοῖς αἰσθητοῖς); at cf. p. 4, 24 16 (τί) τοῦτο Bekk.
17 ψευδῆ λέγειν N 24/25 ἐλθέτωσαν E 30/31 εἰλήφασιν
Bekker: εἶναί φασιν G 6 ἔχοι 5 et N (qui oi οὐσι | in ras.)
9 πάντας LE: πάντα N: πάντως VBR: παντὸς A

τὸ αὐτὸ ἀληθές ἄμα εἶναι καὶ ψεῦδος· ἢ μὲν γὰρ πείθει
 τινος, ἀληθές ἐστὶ καὶ ὑπάρχον, ἢ δὲ ἑτέρουσ οὐ πείθει,
 ψεῦδος καὶ ἀνυπαρχτον. ἀδύνατον δὲ γε τὸ αὐτὸ καὶ
 53 εἶναι καὶ μὴ εἶναι, ἀληθές τε ὑπάρχειν καὶ ψεῦδος· τοί-
 ντι οὐδὲ τὸ πιθανόν ἐστὶν ἀληθές. ἐκτὸς εἰ μὴ τι τὸ 15
 πολλοὺς πείθον. τοῦτ' ἐροῦμεν ἀληθές· τὸ γοῦν μέλι
 πολλοὺς μὲν πείθον ὑγιαίνοντας ὡς γλυκύ, καὶ ἕνα μὴ
 πείθον ἰκτερικόν, ἀληθῶς λέγομεν γλυκύ. ὅπερ ἦν ληρω-
 δες. ὅταν γὰρ περὶ ἀληθείας σκεπτώμεθα, τότε οὐκ εἰς
 τὸ πλῆθος τῶν συμφωνούντων δεῖ ἀποβλέπειν ἄλλ' εἰς 20
 τὰς διαθέσεις. μιᾷ δὲ διαθέσει κέχρηται ὁ νοσῶν καὶ μιᾷ
 24 κατασκευῇ πάντες οἱ ὑγιαίνοντες. οὐ μᾶλλον οὖν τῆδε
 τῇ διαθέσει ἢ τῆδε πιστευτέον ἐστίν, ἐπεὶ ἀναστρόφως
 ὑποτιθέντος τοῦ πολλοὺς πικράζεσθαι ὑπὸ τοῦ μέλι-
 τος οἶον πυρέσσοντας, ἕνα δὲ γλυκάζεσθαι τὸν ὑγιαίνοντα, 25
 πάντως ἀκολουθήσει πικρὸν λέγειν τὸ μέλι· ὅπερ ἄτοπον.
 τοίνυν ὡς ἐνθάδε παρέντες τὴν κατὰ τὸ πλῆθος μαρτυ-
 ρίαν οὐδὲν ἥσσοι γλυκύ φάμεν τὸ μέλι, οὕτω καὶ ὅταν
 πολλοὶ γλυκάζονται, εἰς δὲ πικράζονται, παρέντες τὸ διὰ
 τὸ πλῆθος τῶν οὕτω πασχόντων γλυκύ καλεῖν τὸ μέλι, ἄλλως 30
 τ' ἀληθές ἐξετάζωμεν.

55 Ἡ μὲν καθόλου ἀπορία περὶ τοῦ ἀληθοῦς τοιαῦται 299
 τινές εἰσιν· ἀκολουθῶς δὲ ἔλθωμεν καὶ ἐπὶ τὰς κατὰ μέ-
 ρος. καὶ δὴ τοὺς μὲν πάντα λέγοντας ψευδῆ ἐδέξαμεν
 πρόσθεν περιτρεπομένους. εἰ γὰρ πάντ' ἐστὶ ψευδῆ, ψευ-
 δος ἐστὶ καὶ τὸ "πάντ' ἐστὶ ψευδῆ", ἐκ πάντων ὑπάρχον. 5
 ψεύδους δὲ ὄντος τοῦ "πάντ' ἐστὶ ψευδῆ", τὸ ἀντικείμε-
 νον αὐτῷ ἀληθές ἐστὶ, τὸ "οὐ πάντ' ἐστὶ ψευδῆ". εἰ
 56 ἔρα πάντ' ἐστὶ ψευδῆ, οὐ πάντ' ἐστὶ ψευδῆ. οἱ δὲ περὶ
 τὸν Δημόκριτον καὶ Πλάτωνα ἀθετοῦντες μὲν τὰς αἰσθη-
 σεις, ἀναιροῦντες δὲ τὰ αἰσθητά, μόνοις δ' ἐπόμενοι τοῖς 10

12 ἔστι NLE: ἔστι 5 15 μὴ τι NLE: μήτε 5 23 δια-
 θέσει Bekk.: αἰσθήσει G 24 ὑποτιθέντος 5 τοὺς πολλοὺς N
 πολλοὺς <μὲν> Bekk. ut p. 354, 20. 367, 17; an recte, dubito
 cum Kochalskyio l. l. p. 75 30 τὸ ante πλῆθος om. LE 5 cf.
 v. 27 2 δὲ ἔλθωμεν E 5: διέλθωμεν N: δι' ἔλθωμεν L 6 ψεύ-
 δους N: ψευδοῦς LE 5

299
 ρητοῖς, συγχέουσι τὰ πράγματα, καὶ οὐ μόνον τὴν τῶν
 ὄντων ἀλήθειαν σαλεύουσιν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐπίνοιαν αὐτῶν.
 πᾶσα γὰρ νόησις ἀπὸ αἰσθήσεως γίνεται ἢ οὐ χωρὶς
 αἰσθήσεως, καὶ ἢ ἀπὸ περιπτώσεως ἢ οὐκ ἄνευ περιπτώ-
 16 σεως. ὅθεν οὐδὲ τὰς λεγομένας ψευδεῖς φαντασίας, οἷον 57
 τὰς καθ' ἵππους ἢ τὰς κατὰ μανίαν, εὐρήσομεν ἀπηρη-
 μένας τῶν διὰ τῆς αἰσθήσεως κατὰ περίπτωσιν ἡμῖν
 ἐγνωσμένων. καὶ γὰρ ὁ κατὰ μανίαν Ἐρινίας αὐτῷ ἀνα-
 πλάσσων (Eurip. Orest. 256)

20 τὰς αἵματωποὺς καὶ δρακοντώδεις κόρας

ἐκ τῶν πεφηνότων αὐτῷ σύνθετον μορφήν νοεῖ· ὡσαύτως
 δὲ ὁ πτηνὸν ἄνθρωπον καθ' ἵππους ὄνειροποιούμενος οὐ
 δίχα τοῦ πτηνὸν τι ἑώρακέναι καὶ ἄνθρωπον ὄνειροπο-
 25 λεῖται. καὶ καθόλου οὐδὲν ἔστιν εὐρεῖν κατ' ἐπίνοιαν ὅ 58
 μὴ ἔχει τις αὐτῷ κατὰ περίπτωσιν ἐγνωσμένοι. τοῦτο
 γὰρ ἢ κατὰ ὁμοιότητα τῶν ἐν περιπτώσει πεφηνότων λη-
 φθήσεται ἢ κατὰ παραύξησιν ἢ κατὰ μείωσιν ἢ κατ' ἐπι-
 30 σύνθεσιν. καθ' ὁμοιότητα μὲν οὖν, οἷον ὅταν ἀπὸ τῆς 59
 θεωρηθείσης Σωκράτους εἰκόνοσ τὸν μὴ ἑωραμένον Σω-
 κράτην ἐπινοῶμεν, κατὰ παραύξησιν δέ, ὅταν ἀπὸ τοῦ κοι-
 νοῦ ἀνθρώπου κινούμενοι νοῶμεν, οἷον ὅς οὐκ ἔφακε (I 191)

300 ἀνδρὶ γε σιτοφάγῳ, ἀλλὰ θίῳ ὑλήεντι
 ὑψηλῶν ὀρέων,

κατὰ μείωσιν δέ, ἐπειδὴν συνελόντες πάλιν τὸ μέγεθος τοῦ 60
 κοινοῦ ἀνθρώπου νόησιν λαμβάνωμεν πυγμαίου, κατ' ἐπι-
 5 σύνθεσιν δέ, ὅταν ἀπὸ ἀνθρώπου καὶ ἵππου τὸν μηδέ-
 ποτε ὑποπεπτωκότα ἡμῖν Ἴπποκένταυρον νοῶμεν. πάσης
 οὖν ἐπινοίας προηγεῖσθαι δεῖ τὴν διὰ τῆς αἰσθήσεως πε-
 ρίπτωσιν, καὶ διὰ τοῦτ' ἀναιρουμένων τῶν αἰσθητῶν ἐξ

58—60 ~ adv. dogm. III 393—395 et V 250—251.

14 ἢ prius del. Kochalsky coll. v. 13 20 αἵματωποὺς N
 et codd. Euripidis: αἵματώδεις LE 5 25 τις Bekk.: τι G
 29/30 σωκράτη L 3 ὑψηλῶ νοερῶν LE 5 4 πυγμαίου LE
 7 διὰ NLE: ἀπὸ 5

- 61 ἀνάγκης συναναίρεται πᾶσα νόησις. ὅ τε λέγων³⁰⁰
 πάντ' εἶναι τὰ φαινόμενα ψευδῆ καὶ ἑτεῆ μόνα ὑπάρχειν 10
 τὰ νοητά, τοῦτ' ἐστὶ κατ' ἀλήθειαν, ἤτοι φάσει μόνον
 χρώμενος τοῦτ' ἔρει ἢ καὶ ἀποδεικνύς. ἀλλὰ φάσει μὲν
 λέγων φάσει ἐπισχεθῆσεται, ἀπόδειξιν δὲ παραλαμβάνειν
 62 πειρώμενος περιτραπήσεται. ἢ γὰρ φαινομένῳ τινὶ διδάξει
 τὸ ἑτεῆ μόνα εἶναι τὰ νοητά ἢ ἀδήλω. οὔτε δὲ φαινο- 15
 μένῳ τοῦτο διδάξει, οὐ γὰρ ὑπάρχει, οὔτε ἀδήλω, ἐκ φαι-
 νομένου γὰρ ὀφείλει προπεπιστώσθαι τὸ ἀδηλον. οὐ
 τοίνυν ἕγιῆς ἐστὶν ἡ στάσις τῶν περὶ Δημόκριτόν τε καὶ
 Πλάτωνα.
- 63 Ὁ δὲ Ἐπίκουρος (fr. 253 Us.) ἔλεγε μὲν πάντα τὰ αἰ- 20
 σθητὰ εἶναι ἀληθῆ, καὶ πᾶσαν φαντασίαν ἀπὸ ὑπάρ-
 χοντος εἶναι, καὶ τοιαύτην ὁποῖόν ἐστὶ τὸ κινουῦν
 τὴν αἴσθησιν, πλανᾶσθαι δὲ τοὺς τινὰς μὲν τῶν
 φαντασιῶν λέγοντας ἀληθεῖς, τινὰς δὲ ψευδεῖς παρὰ
 τὸ μὴ δύνασθαι χωρίζειν δόξαν ἀπὸ ἐναργείας. ἐπὶ 25
 γούν τοῦ Ὁρέστου, ὅτε ἐδόκει βλέπειν τὰς Ἐρινύας,
 ἢ μὲν αἴσθησις ὑπ' εἰδώλων κινουμένη ἀληθῆς ἦν
 (ὑπέκειτο γὰρ τὰ εἴδωλα), ὁ δὲ νοῦς οἰόμενος, ὅτι στε-
 64 ρέμνιοί εἰσιν Ἐρινύες ἐψευδοδόξει. καὶ ἄλλως, φη-
 σίν, οἱ προειρημένοι τῶν φαντασιῶν διαφορὰν εἰσά- 29a
 γοντες οὐκ ἰσχύουσι πιστώσασθαι τὸ τινὰς μὲν αὐ- 30
 τῶν ἀληθεῖς ὑπάρχειν, τινὰς δὲ ψευδεῖς· οὔτε γὰρ 30i
 φαινομένῳ διδάξουσι τὸ τοιοῦτον, ζητεῖται γὰρ τὰ
 φαινόμενα, οὔτε ἀδήλω, διὰ φαινομένου γὰρ ὀφεί-
 65 λει τὸ ἀδηλον ἀποδείκνυσθαι. τοιαῦτα δὲ λέγων ὁ Ἐπί-
 κουρος ἄκων εἰς τὴν ὁμοίαν ἐκπέπτωκεν ἀπορίαν. εἰ γὰρ ὁμο- 3
 λογεῖ τῶν φαντασιῶν τὰς μὲν ἀπὸ στερεμνίων γίνεσθαι σωμά-
 των τὰς δὲ ἀπὸ εἰδώλου, καὶ δίδωσι τὸ μὲν τι εἶναι ἐνάργειαν
 τὸ δὲ δόξαν, ζητῶ πῶς κρίνει τὰς ἀπὸ στερεμνίου σώματος
 φαντασίας καὶ τὰς ἀπὸ εἰδώλου προσπιπτούσας; οὔτε γὰρ
 ἐναργεία, ζητεῖται γὰρ, οὔτε δόξη, δι' ἐναργείας γὰρ ὀφείλει 10

10 ἑτεῆ Fabr.: ἔτι N: ἔτι ἢ LES 15 ἑτεῆ Fabr.: ἔτι ἢ LES:
 om. N τὰ νοητὰ εἶναι 5 17 προπεπιστώσθαι Bekk.: προπε-
 πιστεῦσθαι G 18 σύστασις L 29a οἱ τὴν προειρημένην Heintz
 dubit. 4 ταῦτα N 7 εἰδώλου N: εἰδώλων LES

301 πεπιστωσθαι. ἄλλως τε καὶ ἕτοπός ἐστιν ἐκ τῶν μᾶλλον ζητου- 65
μένων τὰ ἥττον ζητούμενα δεικνύναι πειρώμενος. ἡμῶν γὰρ
σκεπτομένων περὶ τῆς τῶν φαινομένων πίστεως, αὐτός τὴν
περὶ τῶν εἰδώλων τερατολογουμένην καὶ μυθώδη δόξαν
15 ἐπεισάγει.

Καὶ μὴν οὐδὲ τοῖς Στωικοῖς εὐδοεῖ ὁ λόγος· θέλουσι 67
μὲν γὰρ τῶν τε αἰσθητῶν καὶ νοητῶν εἶναι διαφορὰν,
καθ' ἣν τὰ μὲν ἐστὶν ἀληθῆ τὰ δὲ ψευδῆ, οὐκ ἰσχύουσι
δὲ τὸ τοιοῦτον συνάγειν. διακένους γὰρ εἶναι τινὰς φαν-
20 τασίας ὁμολογήκασιν, ὅποιαι προσέπιπτον τῷ Ὀρέστη
ἀπὸ τῶν Ἑρινύων, καὶ ἄλλας παρατυπωτικὰς τὰς ἀπὸ
ὑποκειμένων μὲν, οὐ κατ' αὐτὰ δὲ τὰ ὑποκείμενα, ὅποια
ἦν ἢ κατὰ μανίαν τῷ Ἡρακλεῖ ἀπὸ τῶν ἰδίων παιδῶν (ὡς)
Εὐρυσθέως ὑποπεσοῦσα. ἀπὸ ὑποκειμένων γὰρ ἐγένετο
26 τῶν παιδῶν, οὐ κατ' αὐτὰ δὲ τὰ ὑποκείμενα· οὐ γὰρ ὡς
ἰδίους ἔβλεπε (τούς) παιδας, ἀλλὰ φησὶν (Euripid. Here. 982)

εἷς μὲν νεοσσὸς ὄδε θανῶν Εὐρυσθέως
ἔχθραν πατρῶαν ἐκτίνων πέπτωκέ μοι.

τούτου δὲ οὕτως ἔχοντος ἀδιάκριτοι γίνονται (αἱ) φαντασίαι. 68
30 καὶ οὐκ ἔχουσι λέγειν οἱ ἀπὸ τῆς Στοᾶς, τίνες τε ταῖς ἀλη-
θείαις καταληπτικαὶ εἰσι καὶ ἀπὸ ὑποκειμένων καὶ κατ' αὐ-
302 τὰ τὰ ὑποκείμενα γίνονται, καὶ τίνες οὐκ εἰσι τοιαῦται,
καθάπερ διὰ πλειόνων ἔμπροσθεν ἐδείξαμεν (I 426 sqq.).

Οἷος δὲ ἐστὶν ὁ περὶ ταύτης τῆς στάσεως λόγος, τοιοῦ- 69
τος γένοιτ' ἂν ἡμῖν καὶ ὁ περὶ τῆς λειπομένης, καθ' ἣν
5 οἱ μὲν ἐν τῷ σημανομένῳ, τουτέστιν ἀσωμάτῳ λεκτῷ, τὸ
ἀληθές καὶ τὸ ψεῦδος ὑποτίθενται, οἱ δ' ἐν τῇ φωνῇ, οἱ
δ' ἐν τῷ κινήματι τῆς διανοίας. αὐτίκα γὰρ, ἵνα ἀπὸ 70
τῆς πρώτης ἀρξῆται τις, ἤξλουν οἱ Στωικοὶ (II fr. 187Agn.)
κοινῶς ἐν λεκτῷ τὸ ἀληθές εἶναι καὶ τὸ ψεῦδος. λεκτὸν δὲ
10 ὑπάρχειν φασὶ τὸ κατὰ λογικὴν φαντασίαν ὑφιστάμενον, логи-
κὴν δὲ εἶναι φαντασίαν καθ' ἣν τὸ φαντασθὲν ἐστὶ λόγῳ πα-

11 πεπιστωσθαι Bekk.: πεπιστευσθαι G τε Bekk.: δὲ G
20 προσέπιπτον Bekk.: προῦπιπτον G 28 ὡς sec. Herveti ver-
sionem add. Bekk. 26 τοὺς add. Rüstow 29 αἱ add. Bekk.
8 δόξης vel στάσεως post πρώτης add. Heintz coll. p. 291, 7. 25.
501, 13 10/11 φαντασίαν εἶναι E

ραστήσαι. τῶν δὲ λεκτῶν τὰ μὲν ἔλλιπῆ καλοῦσι, τὰ δὲ αὐτο-³⁰²
 τελῆ· ὧν τὰ μὲν ἔλλιπῆ παρείσθω νῦν, τῶν δὲ αὐτοτελῶν
 71 πλείους (τρόπους) εἶναι φασί· καὶ γὰρ προστακτικὰ καλοῦσί
 τινα, ἅπερ προστάσσοντες λέγομεν, οἷον (Γ 130) 15

δεῦρ' ἴθι νύμφα φίλη,

καὶ ἀποφαντικά, ἅπερ ἀποφαινόμενοι φάμεν, οἷον "ὁ Δίω
 περιπατεῖ", καὶ πύσματα, ἅπερ λέγοντες πυνθανόμεθα,
 72 οἷον "ποῦ οἴκει Δίω;" ὀνομάζεται δέ τινα παρ' αὐτοῖς
 καὶ ἀρατικά, ἅπερ λέγοντες ἀρώμεθα (Γ 300) 20

ᾧδὲ σφ' ἐγκέφαλος χαμάδις ῥέοι ὡς ὄδε οἶνος,
 καὶ εἰκτικά, ἅπερ λέγοντες εὐχόμεθα, ὁποῖόν ἐστι (Η 202).

Ζεῦ πάτερ. Ἰθήθην μεδέων, κύδιστε μέγιστε,
 δὸς νίκην Αἴαντι καὶ ἄγλαόν εὐχος ἀρέσθαι.

73 προσαγορεύουσι δέ τινα τῶν αὐτοτελῶν καὶ ἀξιώματα, ἅπερ 25
 λέγοντες ἦτοι ἀληθεύομεν ἢ ψευδόμεθα. ἔστι δέ τινα
 καὶ πλείονα ἢ ἀξιώματα, οἷον τὸ μὲν τοιοῦτο

Πριαμίδαισιν ἐμπερῆς ὁ βουκόλος

ἀξιωμα ἐστίν· ἢ γὰρ ἀληθεύομεν λέγοντες αὐτὸ ἢ ψευ-
 δόμεθα· τὸ δὲ οὕτως ἔχον (fr. trag. adesp. 286 Nauck²) 30

ὡς Πριαμίδαισιν ἐμπερῆς ὁ βουκόλος

74 πλεον τι ἀξιωματός ἐστι καὶ οὐκ ἀξιωμα. πλὴν ἱκανῆς
 οὔσης ἐν τοῖς λεκτοῖς διαφορᾶς, ἵνα τι, φασίν, ἀληθὲς ἢ
 ἢ ψεῦδος, δεῖ αὐτὸ πρὸ παντὸς λεκτὸν εἶναι, εἴτα καὶ
 αὐτοτελές, καὶ οὐ κοινῶς ὁποιοιδήποτε οὖν ἀλλ' ἀξιωμα· 5
 μόνον γὰρ τοῦτο, καθὼς προεῖπον, λέγοντες ἦτοι ἀλη-

13 νῦν om. N 14 τρόπους add. Kochalsky φασί <διαφο-
 ράς> Bekk. dubit. 17 καὶ — περιπατεῖ ut glossema del.
 Kayser ἀποφαντικά Gen.: ἀποφατικά G ὁ Gen.: οὐ G
 22 ὁποῖόν ἐστι om. 5 26 ἔστι — 27 ἀξιώματα post 29/30 ψευ-
 δόμεθα transp. 5 28 τινα om. E 27 οἷον — 29/30 ψευδόμεθα
 ut glossema del. Kayser 28 πριαμίδαισιν E: πριαμίδαισιν L:
 πριαμίδωσιν N: πριαμίδωσιν 5 (cf. p. 303, 1) 30 τὸ δὲ NLE:
 οἷον τὸ 5 2 καὶ οὐκ LE 5: ἢ N: an καὶ οὐκέτι?

30¹ θεύομεν ἢ ψευδόμεθα. οὐκοῦν, φασίν οἱ ἀπὸ τῆς σκέ- 75
 ψεως, τὸ εἶναι τι λεκτὸν ἀσώματον, ὃ κερύριται τῆς τε
 σημαίνουσης φωνῆς, οἷον τῆς "Δίων", καὶ τοῦ τυγχά-
 10 νοντος, καθάπερ αὐτοῦ τοῦ Δίονος, πόθεν ἔχουσι παρα-
 στησαι; ἢ γὰρ αὐτόθεν ἐροῦσι τοῦθ' ἵπάρχειν οἱ Στωικοί.
 ἢ δὲ ἀποδείξεως τὴν ὑπαρξιν αὐτοῦ πιστώσονται. καὶ εἰ 76
 μὲν αὐτόθεν λέγοιεν τὸ ἀσώματον τοῦτο λεκτὸν ἵπάρχειν,
 καὶ ἡμῖν ἐξέσται λέγειν αὐτόθεν ὅτι οὐκ ἔστιν· ὡς γὰρ
 16 ἐκεῖνοι χωρὶς ἀποδείξεως εἰσι πιστοί, οὕτω καὶ οἱ ἀπορη-
 τικοὶ τὸναντίον διὰ ψιλῆς προφερόμενοι φάσεως γενήσου-
 νται πιστοί, ἢ εἴπερ ἀπιστοῦνται, καὶ οἱ ἀπὸ τῆς Στωῆς
 ὁμοίως ἀπιστοὶ γενήσονται. εἰ δὲ δι' ἀποδείξεως τὸ τοιοῦ- 77
 τον πιστώσονται, χειρὸν αὐτοῖς ἄπορον ἐπακολουθήσει.
 20 ἢ γὰρ ἀπόδειξις λόγος ἐστίν, ὃ δὲ λόγος ἐκ λεκτῶν συνέ-
 στηκεν. τοῖς λεκτοῖς οὖν παραστήσουσι τὸ εἶναι τι λεκτὸν
 οἱ Στωικοί, ὅπερ ἀπειμφαίνει, ἐπεὶπερ ὃ μὴ διδοῦς εἶναι
 τι λεκτὸν οὐδὲ πολλὰ δώσει λεκτὰ εἶναι. ζητουμένων τε 78
 καὶ τῶν ἐν τῇ ἀποδείξει λεκτῶν εἰ ἔστιν, ἐὰν μὲν ἐξ ἐτοί-
 26 μων λαμβάνωσι τὸ εἶναι ταῦτα, ἐξ ἐτοίμου καὶ οἱ ἀπορη-
 τικοὶ τὸ μὴ εἶναι λήψονται, τῆς αὐτῆς ἐπ' ἀμφοτέρων
 ὑποπιπτούσης πίστεως ἢ ἀπιστίας, ἐὰν δὲ ἐξ ἀποδείξεως,
 εἰς ἄπειρον ἐκπεσοῦνται· ἀπόδειξιν γὰρ ἀπαιτηθήσονται
 τῶν ἐν τῇ δευτέρᾳ ἀποδείξει ἐμπεριεχομένων λεκτῶν, καὶ
 30 τρίτην κομίσαντες τῶν ἐν τῇ τρίτῃ, καὶ τετάρτην τῶν ἐν
 τῇ τετάρτῃ, ὥστε ἀναρχὸν αὐτοῖς εἶναι τὴν ἀπόδειξιν τοῦ
 εἶναι λεκτὸν.

30² Καὶ ἄλλα δὲ πλείω ἔστιν εἰς τὸν τόπον λέγειν. περὶ 79
 ὧν εὐκαιρότερον ἐν τοῖς περὶ ἀποδείξεως (§ 300—315)
 διεξελευσόμεθα. τὰ νῦν δὲ ἐκεῖνο ῥητέον, ὅτι τὸ αὐτοτελὲς

76—77 — Hyp. II 107—108. adv. math. I 157 cf. adv. dogm.
 II 258.

9 καὶ τοῦ N (ut iam Bekk.): καὶ τῆς τοῦ LE 5 10 ἔχουσι
 Kochalsky coll. vv. 11 et 12: ἔχομεν G 15 εἰσι πιστοί NL:
 ἀπιστοί E 5 21 τοῖς ἐκλεκτοῖς N 22 ἀπειμφαίνει ser.: ἀπεμ-
 φαῖνον G

ἀξίωμα σύνθετον εἶναι θέλουσιν, οἷον τὸ "ἡμέρα ἔστι" ³⁰⁴ σύγ-
 κεται ἕκ τε τοῦ ἡμέρα καὶ τοῦ ἔστιν. ἀσώματον δὲ οὐδέν ⁵
 οὔτε συντεθῆναι οὔτε μερισθῆναι δύναται· ἴδια γὰρ σωμα-
 τῶν ἔστι ταῦτα. ταῖντι οὐδέν ἔστιν αὐτοτελὲς πρᾶγμα οὐδὲ
 80 ἀξίωμα. πᾶν τε λεκτὸν λέγεσθαι δεῖ, ὅθεν καὶ
 ταύτης ἔτυχε τῆς προσηγορίας· οὐδέν δὲ λεκτὸν λέγεται.
 ὡς παριστάσιν οἱ ἀπορητικοί· οὐκ ἄρα ἔστι τι λεκτόν. ¹⁰
 ὃ ἔπεται μηδὲ ἀξίωμα εἶναι μηδὲν ἀληθὲς ἢ ψεῦδος. λέ-
 γειν γὰρ ἔστι, καθὼς αὐτοὶ φασιν οἱ ἀπὸ τῆς Στοᾶς (II
 It. 167 Arn.), τὸ τὴν τοῦ νοουμένου πράγματος σημαντικὴν
 προφέρεσθαι φωνήν, οἷον τοῦδε τοῦ στίχου (A 1)·

μήνιν ἄειδε θεὰ Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος.

81 ἀλλὰ τούτου γε τὴν σημαντικὴν φωνὴν ἀμύχανόν ἔστι
 προφέρεσθαι διὰ τὸ οὗ τὰ μέρη μὴ συνυπάρχει, μηδὲ
 αὐτὸ ἐκείνο ὑπάρχειν, τούτου δὲ τοῦ πράγματος τὰ μέρη
 μὴ συνυπάρχειν, ὥστε μηδ' αὐτὸ ὑπαρκτόν εἶναι. τὸ
 δ' ὅτι ἀσυνυπαρκτὰ ἔστιν αὐτοῦ τὰ μέρη, αὐτόθεν δείκνυ- ²⁰
 ται. ὅτε γὰρ τὸ πρῶτον ἡμιστίχιον προφερόμεθα, οὕτω
 ἔστι τὸ δεύτερον, καὶ ὅτε τὸ δεύτερον προφερόμεθα,
 οὐκέτ' ἔστι τὸ πρῶτον, ὥστε τὸν μὲν ὅλον στίχον οὐ προ-
 82 φερόμεθα. καὶ μὴν οὐδὲ τὸ ἡμιστίχιον· ὅταν γὰρ πάλιν
 τὸ πρῶτον τοῦ ἡμιστιχίου μέρος λέγωμεν, τότε οὕτω τὸ ²⁵
 δεύτερον αὐτοῦ μέρος προφερόμεθα, καὶ ὅτε τὸ δεύτερον
 προφερόμεθα, οὐκέτι λέγομεν τὸ πρῶτον, ὥστε οὐδὲ τὸ
 ἡμιστίχιον ὑπάρχει. κἂν δὲ σκοπῶμεν, οὐδὲ μία λέξις,
 οἷον ἢ "μήνιν"· ὅτε γὰρ τὴν μη συλλαβὴν λέγομεν, οὐδέπω
 τὴν νιν προφερόμεθα, καὶ ὅτε τὴν νιν προφερόμεθα, ³⁰
 83 οὐκέτι τὴν μη. εἰ οὖν ἀδύνατόν ἔστιν ὑπάρχειν τι οὗ τὰ ³⁰⁵
 μέρη ἀσυνυπαρκτὰ ἔστι, δέδεικται δὲ καὶ ἐπὶ μιᾶς λέξεως
 ἀσυνυπαρκτα τὰ μέρη, ζητέον μηδεμίαν ὑπάρχειν λέξιν.
 διὰ τοῦτο δὲ οὐδὲ ἀξίωμα, ὅ φασι σύνθετον εἶναι, οἷον

80—84 cf. Hyp. II 109.

1 πρᾶγμα οὐδὲ del. Kayser 10 παριστάσιν 5 18 τούτου —
 19 συνυπάρχειν om. 5 19 ὑπαρκτικόν 5 23 οὐκέτ' Bekk.:
 οὐκ G 23 κἂν G: ἔάν Bekk. dubit. (at cf. p. 306, 1) 29 μήνιν
 Rüstow: μήνις G 3 τὰ om. 5

305
 6 τὸ τοιοῦτο "Σωκράτης ἔστιν". ὅτε γὰρ λέγεται Σωκράτης,
 οὐπω ἔστι τὸ ἔστιν, καὶ ὅτε τὸ ἔστι λέγεται, τὸ Σωκράτης
 οὐκέτι ἔστιν. οὐδέποτε ἄρα ὅλον ὑπάρχει τὸ ἀξιῶμα, ἀλλὰ
 μέρη τοῦ ὅλου· τὰ δὲ μέρη τούτου οὐκ ἔστιν ἀξιῶματα.
 οὐκ ἄρα ἔστι τι ἀξιῶμα. καίτοι τί περὶ ὅλου τοῦ ἀξιῶμα- 84
 10 τος διέξιμεν τοῦ "Σωκράτης ἔστιν", ὅτε καὶ αὐτὸ κατ' ἰδίαν
 τὸ πτωτικὸν τὸ Σωκράτης οὐ δύναται ἐν ὑπάρξει νοεῖσθαι
 διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν; φημί δὲ διὰ τὸ μὴ συνυπάρχειν
 τὰ συστατικὰ αὐτοῦ μόρια.

Διδομένου δὲ τοῦ ἀξιῶμα εἶναι τι, (...) ἀληθὲς καὶ τι 85
 16 ψεῦδος οὐ συγχωρήσουσιν οἱ ἀπὸ τῆς σκέψεως διὰ τὸ μὴ
 εὐαπόδοτον αὐτὸ καθεστάναι τοῖς πρὸς οὓς ἔστιν ὁ λόγος.
 φασὶ γὰρ ἀληθὲς μὲν εἶναι ἀξιῶμα ὃ ὑπάρχει τε καὶ ἀντί-
 κειται τινι, ψεῦδος δὲ ὃ οὐκ ὑπάρχει μὲν ἀντίκειται δὲ
 τινι. ἐρωτώμενοι δέ, τί ἔστι τὸ ὑπάρχον, λέγουσι τὸ κα-
 20 ταληπτικὴν κινουῦν φαντασίαν· εἶτα περὶ τῆς καταληπτι- 86
 κῆς φαντασίας ἐξεταζόμενοι πάλιν ἐπὶ τὸ ὑπάρχον, ἐπ' ἴσης
 ἢν ἄγνωστον, ἀνατρέχουσι, λέγοντες "καταληπτικὴ ἔστι
 φαντασία ἢ ἀπὸ ὑπάρχοντος κατ' αὐτὸ τὸ ὑπάρχον". ὅπερ
 ἦν ἴσον τῷ δι' ἀγνοουμένου τὸ ἀγνοούμενον διδάσκειν καὶ
 26 εἰς τὸν δι' ἀλλήλων ἐμπίπτειν τρόπον. ἵνα γὰρ τὸ ὑπάρ-
 χον μάθωμεν, ἐπὶ τὴν καταληπτικὴν ἡμᾶς φαντασίαν
 ἀποστέλλουσι, λέγοντες ὑπάρχον εἶναι τὸ κινουῦν κατα-
 ληπτικὴν φαντασίαν· ἵνα δὲ τὴν καταληπτικὴν γινώμεν
 φαντασίαν, ἐπὶ τὸ ὑπάρχον ἀναποστέλλουσιν. μήτε οὖν
 30 ἐκεῖνο μήτε ταύτην γινώσκοντες οὐδὲ τὸ ἀπ' αὐτῶν δι-
 δασκόμενον ἀληθὲς καὶ ψεῦδος ἀξιῶμα συνήσομεν.

6 τὸ ἔστι λέγεται ζ: τοῦτο οὐκ ἔστιν NLE: τοῦτο λέγεται
 Kochalsky τὸ Σωκρ. Heintz coll. v. 11: ὁ Σωκρ. G 8/7 (οὐ-
 κέτ' ἔστιν) ὁ Σωκράτης. οὐδέποτε κτλ. Kochalsky 7 οὐκέτι
 ἔστιν scr. coll. p. 81, 25: om. N spatio 4 litt. relieto: λέγεται
 LE: οὐ λέγεται ζ: οὐκέτι λέγεται Kayser ἀλλὰ Fabr.: οὐδὲ G
 9 ἔσται N τί LE ζ: τὸ N 14 διδομένου G: διδασκόμενου
 Apelt coll. v. 30/31 δὲ N: τε LE ζ lacunam indic. Kochalsky,
 quam sic explet: (τὸ ἀξιῶμα εἶναι τι); malim (τοῦτό γε, τὸ
 ἀξιῶμα εἶναι τι) vel similia; nihil nisi εἶναι τι Rüstow καὶ G:
 ἢ Kayser coll. p. 306, 14 18 ψεῦδος — 19 τινι om. 5 et N
 (sed add. in margine, ubi iam non legitur)

87 Ἄλλο ταύτης δὲ τῆς ἀπορίας ἀφίστηται τις, μείζων 306
 ἄλλη παρ' αὐτὴν ἀνακύψει τοῖς τὴν Στωικὴν τεχνολογίαν
 ἀποδεχομένοις. ὥστερ γὰρ εἰ βουλοίμεθα μαθεῖν τί ἐστὶν
 ἄνθρωπος, πρότερον ὀφείλομεν ἐγνωκέναι τί τὸ ζῶον καὶ
 τί τὸ λογικόν καὶ τί τὸ θνητόν (ἐκ τούτων γὰρ συνέστη- 5
 κει ἡ τοῦ ἀνθρώπου νόησις), καὶ ὅν τρόπον εἰ προαιροί-
 μεθα γινώσκειν τί ἐστὶ κύνων, προκατειληφέναι δεήσει
 πάλιν τὸ ζῶον καὶ τὸ ὑλακτικόν (ἐκ τούτων γὰρ ἐνοεῖτο
 88 ὁ κύνων), οὕτως εἰ ἀληθές ἐστι κατὰ τοὺς Στωικοὺς (Π
 fr. 214 Arn.) ὃ ὑπάρχει τε καὶ ἀντίκειται τινι καὶ ψεῦδος ὃ 10
 μὴ ὑπάρχει μὲν ἀντίκειται δέ τινι, κατ' ἀνάγκην ὀφείλομεν
 γινώσκειν εἰς τὴν τούτων νόησιν τί ἐστὶ τὸ ἀντικείμενον. οὐ
 τάνυ δέ γε δύναται παρασιῆσαι τὸ ἀντικείμενον ἡμῖν οἱ
 Στωικοί· τοίνυν οὐδὲ τὸ ἀληθές ἢ ψεῦδος ἔσται γνώριμα.
 89 φασὶ γὰρ "ἀντικείμενά ἐστὶν ὧν τὸ ἕτερον τοῦ ἑτέρου 15
 ἀποφάσει πλεονάζει", οἷον "ἡμέρα ἐστὶν — οὐχ ἡμέρα
 ἐστὶν". τοῦ γὰρ "ἡμέρα ἐστὶν" ἀξιώματος τὸ "οὐχ ἡμέρα
 ἐστὶν" ἀποφάσει πλεονάζει τῇ οὐχί, καὶ διὰ τοῦτ' ἀντικεί-
 μενόν ἐστὶν ἐκείνω. ἀλλ' εἰ τοῦτ' ἔστι τὸ ἀντικείμενον,
 ἔσται καὶ τὰ τοιαῦτα ἀντικείμενα. τό τε "ἡμέρα ἐστὶ <καὶ φῶς 20
 ἐστὶν>" καὶ τὸ "ἡμέρα ἐστὶν" καὶ οὐχί φῶς ἐστὶν". τοῦ γὰρ
 "ἡμέρα ἐστὶν <καὶ φῶς ἐστὶν>" ἀξιώματος ἀποφάσει πλεο-
 νάζει τὸ "<ἡμέρα ἐστὶν καὶ> οὐχί φῶς ἐστὶν". οὐχί δέ γε
 κατ' αὐτοὺς ταῦτα ἀντικείμενά ἐστὶν· οὐκ ἄρα ἀντικείμενά
 90 ἐστὶ (τῶ) τὸ ἕτερον τοῦ ἑτέρου ἀποφάσει πλεονάζειν. ναί, 21a
 φασίν, ἀλλὰ σὺν τούτῳ ἀντικείμενά ἐστὶ, σὺν τῷ τὴν ἀπό- 26
 φασιν προτετάχθαι τοῦ ἑτέρου· τότε γὰρ καὶ κυριεύει τοῦ
 ὅλου ἀξιώματος, ἐπὶ δὲ τοῦ "ἡμέρα ἐστὶν καὶ οὐχί φῶς ἐστὶν",
 μέρος οὕσα τοῦ παντός, οὐ κυριεύει πρὸς τὸ ἀποφατικὸν
 ποιῆσαι τὸ πᾶν. ἐγρήν οὖν, ἐροῦμεν, προσκειῖσθαι τῇ
 ἐννοίᾳ τῶν ἀντικειμένων ὅτι τότε ἀντικείμενά ἐστὶν, ὅταν 30
 μὴ ψιλῶς τὸ ἕτερον τοῦ ἑτέρου ἀποφάσει πλεονάζη, ἀλλ' ὅ-
 ταν ἢ ἀπόφασις προτάτῃται τοῦ ἀξιώματος.

11 μὴδὲ ἀντίκειται τινι Bergk 14 γνώρισμα NAB 20—21. 22. 23
 add. Arnim 21a τῶ add.: ὅν add. Arnim (qui scribit v. 24a πλεο-
 νάζει) 25 σὺν τῷ NLE: τὸ 5: τῶ Fabr. 28 ἀποφατικὸν AB:
 ἀποφατικὸν NLEVR 32 (ἑτέρου) ἀξιώματος Heintz coll. v. 26

307 Ἄλλος δὲ τις καὶ τὸν Πλάτωνος παραλήπεται λόγον, 31
 ὃ κέχρηται ἐν τῷ περὶ ψυχῆς (Phaedr. p. 103 C), καὶ δι-
 δάξει ὡς οὐχ οἷόν τε ἐστὶ μετουσίᾳ τῆς ἀποφάσεως πλεονάζειν
 τὸ ἀξιῶμα παρὰ τὸ μὴ ἔχον τὴν ἀπόφασιν. ὡς γὰρ οὐδὲν μετου-
 5 σία θερμοῦ γίνεται ψυχρόν, οὕτως οὐδὲν μετουσία μικροῦ
 γίνεται μέγα ἀλλὰ μικρόν· καὶ ὡς μετοχῇ τοῦ μείζονος γίνε-
 ται τι μέγα, οὕτω καὶ μετοχῇ τοῦ μικροῦ ἐστὶ τι μικρόν. διὸ
 καὶ τὴν ἐννεάδα κατὰ τὴν τῆς μονάδος πρόσλησιν μὴ
 γίνεσθαι μείζονα. τὸ γὰρ ἐν ἡττόν ἐστὶ τῶν ἐννεά·
 10 τοῦτ' οὖν προσλαβοῦσα ἡ ἐννεάς οὐ γενήσεται πλείων τῶν 92
 ἐννεά, ἐλάττων δὲ μᾶλλον. [τῇ γὰρ προσλήψει ταύτης οὐ
 γενήσεται ἡ ἐννεάς τῆς ἐννεάδος μείζων, ἀλλὰ ἐλάττων
 μᾶλλον.] ἐπεὶ οὖν καὶ ἡ "οὐχὶ" ἀπόφασις μικρότερόν τι ἐστὶ
 τοῦ ἀξιώματος, οὐ ποιήσει τὸ ἀξιῶμα μείζον, διότι, ὡς
 16 μεγέθους τινὸς μετουσία γίνεται τι μείζον, οὕτω καὶ ἐλάτ-
 τος μετουσία ἐλάττων ἀποτελεῖται.

Ὁ μὲν οὖν Πλάτωνος λόγος οὕτως εἰς τὸν τόπον ὑπό-
 93 τινων μεταχθήσεται· ἐπισυνάπτοντες δὲ ἡμεῖς τοῖς προκει-
 μένοις κἀκεῖνο λέγωμεν ὡς, εἴπερ τὸ ἀληθὲς ἀξιῶμά ἐστι,
 20 πάντως ἢ ἀπλοῦν ἐστὶν ἀξιῶμα ἢ οὐχ ἀπλοῦν ἢ καὶ ἀπλοῦν
 καὶ οὐχ ἀπλοῦν. τῶν γὰρ ἀξιωμάτων πρώτην σχεδὸν καὶ κυ-
 ριωτάτην ἐκφέρουσι διαφορὰν οἱ διαλεκτικοὶ (Stoic. fr. II
 205 Arn.) καθ' ἣν τὰ μὲν ἐστὶν αὐτῶν ἀπλᾶ, τὰ δ' οὐχ ἀπλᾶ.
 καὶ ἀπλᾶ μὲν ὅσα μὴτ' ἐξ ἐνὸς ἀξιώματος δις λαμβανομένου
 25 συνέστηκεν, μὴτ' ἐξ ἀξιωμάτων διαφερόντων (καὶ) διὰ τινὸς
 ἢ τινῶν συνδέσμων, οἷον "ἡμέρα ἐστὶν, [ἢ] νῦν ἐστὶν, Σωκρά-
 τος διαλέγεται", πᾶν ὃ τῆς ὁμοίας ἐστὶν ἰδέας. ὥσπερ γὰρ τὸν 94
 στήμονα ἀπλοῦν λέγωμεν καίπερ ἐκ τριχῶν συνεστῶτα, ἐπεὶ
 οὐκ ἐκ στημόνων, οἷτινές εἰσιν ὁμογενεῖς, πέπλεκται, οὕτως
 30 ἀπλᾶ λέγεται ἀξιῶματα, ἐπεὶ οὐκ ἐξ ἀξιωμάτων συνέστηκεν ἀλλ'

7 τοῦ μικροτέρου Kochalsky 10 οὐ — 12 ἐννεάς del. Kayser
 11 τῇ N: εἰ LE 5 11 τῇ — 13 μᾶλλον del. Kochalsky ut glos-

σημα 12 ἐλάττων Kayser 13 ἢ οὐχὶ LE: οὐχὶ N: οὐχὶ V:
 οὐχ ἢ ABR 14 διότι Bekk.: διὰ τὸ G 15 τι om. N 16 ἀπο-
 τελεῖσθαι Bekk. dubit., si legatur 14 διὰ τὸ, quod probat
 Kochalsky 19 τι Kayser 25 καὶ add. Kochalsky coll.
 p. 308, 7. 311, 17. 24 26 ἢ del. Bekk.

ἐξ ἄλλων τινῶν. οἷον τὸ "ἡμέρα ἔστιν" ἀπλοῦν ἔστι παρό-³⁰⁸
 σον οὔτε ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἔστιν ἀξιώματος δις λαμβανομένου
 οὔτε ἐκ διαφερόντων συνέστηκεν, ἐξ ἄλλων δὲ τινῶν συγκέ-
 κριται, οἷον τοῦ "ἡμέρα" καὶ τοῦ "ἔστιν". καὶ μὴν οὐδὲ σύν-
 95 δεσμός ἐστιν ἐν αὐτῷ. οὐχ ἀπλᾶ δὲ ἐτύγγανε τὰ οἷον δι-
 πλᾶ, καὶ ὅσα δ' ἐξ ἀξιώματος δις λαμβανομένου ἢ ἐξ
 ἀξιωμάτων διαφερόντων συνέστηκε διὰ συνδέσμου τε ἢ
 συνδέσμων, οἷον "εἰ ἡμέρα ἔστιν <ἡμέρα ἔστιν>· εἰ ἡμέρα
 ἔστι, φῶς ἔστι· εἰ νύξ ἔστι, σκοτός ἔστιν· καὶ [εἰ] ἡμέρα ἔστι
 96 καὶ φῶς ἔστιν· ἦτοι ἡμέρα ἔστιν ἢ νύξ ἔστιν". τῶν δὲ ἀπλῶν 10
 τινὰ μὲν ὠρισμένα ἐστὶν τινὰ δὲ ἀόριστα τινὰ δὲ μέσα, ὠρι-
 σμένα μὲν τὰ κατὰ δεῖξιν ἐκφερόμενα, οἷον "οὗτος περιπατεῖ,
 οὗτος κάθηται" (δείκνυμι γάρ τινα τῶν ἐπὶ μέρος ἀνθρώ-
 97 πων). ἀόριστα δὲ ἔστι κατ' αὐτοὺς ἐν οἷς ἀόριστόν τι κυ-
 ριεύει μόριον, οἷον "τίς κάθηται", μέσα δὲ τὰ οὕτως ἔχον- 15
 τα "ἄνθρωπος κάθηται" ἢ "Σωκράτης περιπατεῖ". τὸ
 μὲν οὖν "τίς περιπατεῖ" ἀόριστόν ἐστιν, ἐπεὶ οὐκ ἀφώ-
 ρικέ τινα τῶν ἐπὶ μέρος περιπατούντων· κοινῶς γὰρ
 ἐφ' ἑκάστου αὐτῶν ἐκφέρεσθαι δύναται· τὸ δὲ "οὗτος
 κάθηται" ὠρισμένον ἐστίν, ἐπεὶ περ ἀφώρικε τὸ δεικνύμενον 20
 πρόσωπον. τὸ δὲ "Σωκράτης κάθηται" μέσον ὑπῆρχεν,
 ἐπεὶ περ οὔτε ἀόριστόν ἐστιν (ἀφώρικε γὰρ τὸ εἶδος), οὔτε
 ὠρισμένον (οὐ γὰρ μετὰ δεῖξεως ἐκφέρεται), ἀλλ' ἔοικε μέ-
 σον ἀμφοτέρων ὑπάρχειν, τοῦ τε ἀορίστου καὶ τοῦ ὠρισμέ-
 98 νου. γίνεσθαι δὲ φασὶ τὸ ἀόριστον ἀληθές, τὸ "τίς πε- 25
 ριπατεῖ" ἢ "τίς κάθηται", ὅταν τὸ ὠρισμένον ἀληθές εὐρί-
 σκῆται, τὸ "οὗτος κάθηται" ἢ "οὗτος περιπατεῖ". μηδε-
 νὸς γὰρ τῶν ἐπὶ μέρος καθημένου οὐ δύναται ἀληθές
 εἶναι τὸ "τίς κάθηται" ἀόριστον.

2 ἔστιν del. Heintz et Rüstow (sed idem valet quod συνέστη-
 ζεν et συγκέκριται) ἀξιώματος Bekk.: λήμματος G 3/4 συγ-
 κέκριται Kayser 6 δ' G: γ' Kochalsky 8 ἡμέρα ἔστιν add.
 Kochalsky 8/9 εἰ ἡμέρα ἔστι, φῶς G: ἡμέρα edd. 9 εἰ
 del. Bekk. 10 καὶ om. L ἔστιν post φῶς om. N 17 ἐπεὶ
 (οὖν) οὐκ N 18 τινα Fabr. secundum Herveti versionem
 (aliquem): τινος G 19 ἀφ' N 20 ἀόριστόν (<ἔστιν>) N: an
 ἀφ. (<ὄν>)?

308
 30 Τοιαῦτα μὲν ὡς ἐν κεφαλαίοις τὰ ἐπὶ τῶν ἀπλῶν 99
 309 ἀξιωμαίων λεγόμενα τοῖς διαλεκτικοῖς ἱπῆρχεν. οἱ δὲ
 ἀπορητικοὶ ζητοῦσι πρῶτον, εἰ δύναται τὸ ὠρισμένον ἀλη-
 θές εἶναι· τούτου γὰρ ἀναιρεθέντος οὐδὲ τὸ ἀόριστον
 δύναται ὑπάρχειν ἀληθές, ἀναιρουμένου δὲ καὶ τοῦ ἀορίστου
 5 οὐδὲ τὸ μέσον τούτων ὑποστήσεται. ταῦτα δ' ἦν ὡσπερ
 στοιχεῖα τῶν ἀπλῶν ἀξιωμαίων· τοίνυν ἀφαιρουμένων
 αὐτῶν οἰχθήσεται καὶ τὰ ἀπλᾶ ἀξιώματα, καὶ οὐκ ἐνέσται
 λέγειν τὰληθές ἐν τοῖς ἀπλοῖς ὑπάρχειν ἀξιώμασιν. καὶ 100
 10 "οὗτος περιπατεῖ", τότε φασὶν ἀληθές ὑπάρχειν, ὅταν τῷ
 ὑπὸ τὴν δεῖξιν πίπτοντι συμβεβήκη τὸ κατηγορημα, οἷον
 τὸ καθῆσθαι ἢ τὸ περιπατεῖν. ἀλλ' ἐν τε τῷ λέγειν "οὔ-
 15 τος περιπατεῖ" δεικνυμένου τινὸς τῶν ἐπὶ μέρους ἀνθρώ-
 πων, ἦτοι Σωκράτης ἐστὶ λόγου χάριν ὁ ὑπὸ τὴν δεῖξιν
 15 πίπτων ἢ μέρος τι τοῦ Σωκράτους· οὔτε δὲ Σωκράτης
 ἐστὶν ὁ ὑπὸ τὴν δεῖξιν πίπτων οὔτε μέρος τι τοῦ Σωκράτους,
 ὡς παραστήσομεν· οὐκ ἄρα δύναται ἀληθές εἶναι τὸ
 ὠρισμένον ἀξίωμα. καὶ Σωκράτης μὲν οὐχ ὑποπίπτει τῇ 101
 δεῖξει, παρόσαν αὐτοῦ ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος συνεσιῶτος
 20 †οὔθ' ἢ ψυχὴ δεικνυται οὔτε τὸ σῶμα οὔτε τὸ ὅλον, ὑπὸ
 τὴν δεῖξιν πίπτοντα†. καὶ μὴν οὐδὲ μόριον τι Σωκράτους
 ὑπέπιπτε τῇ δεῖξει· εἰ γὰρ τῷ ὑπὸ τὴν δεῖξιν πίπτοντι
 συμβεβηκέναι φασὶ τὸ κατηγορημα (τὸ περιπατεῖν ἢ τὸ
 καθῆσθαι), οὐδέποτε δὲ τῷ δεικνυμένῳ μορίῳ ὄντι ἐλαχίστω
 25 συμβέβηκε τὸ κατηγορημα, οἷον τὸ περιπατεῖν ἢ τὸ καθῆ-
 σθαι, κατ' ἀνάγκην οὐδὲ τὸ μόριον ἔσται πίπτων ὑπὸ τὴν
 δεῖξιν. ἀλλ' εἰ μήτε τοῦτο μήτε Σωκράτης, παρὰ δὲ ταῦτα 102
 οὐδὲν ἔστιν, οἴχεται τὸ κατὰ δεῖξιν ἐκφερόμενον ὠρισμέ-
 νον ἀξίωμα, σὺν τῷ καὶ ἀόριστον αὐτὸ γίνεσθαι σχεδόν·
 30 εἰ γὰρ ἐνδέχεται τοῦτ' εἶναι τὸ δεικνυμένον τοῦ Σω-
 κράτους μέρος, ἐνδέχεται δὲ μηδὲ τοῦτο ἀλλ' ἕτερον, ἐξ

1 δημάτων N 5 δ' om. N 11 συμβεβήκη N: συμβεβήκαι
 LE 5 16 τοῦ om. LE 5, at cf. vv. 15 et 30 19 δείξει NE:
 δόξει L: δόξη 5 20 οὔθ' — 21 πίπτοντα totum enuntiatum
 corruptum sic fere emendem: εἴθ' ἢ ψ. δ. εἴτε τὸ σ., οὐχί
 καὶ τ. δ. ὑ. τ. δ. πίπτει 30 ἐνδέχεται <μὲν> Bekk.

ἀναγκῆς ἀόριστον γίνεται τὸ ὅλον. μὴ ὄντος οὖν τοῦ ³⁰⁹
 ὀρισμένου ἀξιώματος οὐδὲ τὸ ἀόριστον ἔσται. διὰ δὲ ³¹⁰
 ταῦτα οὐδὲ τὸ μέσον ὑποστήσεται.

- 103 Πρὸς ταῦτοις ὅταν λέγωσι τὸ μὲν "ἡμέρα ἔστιν"
 ἀξιωμα ἐπὶ τοῦ παρόντος εἶναι ἀληθές, τὸ δὲ "νῦξ ἔστι"
 ψεῦδος, καὶ τὸ μὲν "οὐχὶ ἡμέρα ἔστι" ψεῦδος, τὸ δὲ ⁵
 "οὐχὶ νῦξ ἔστιν" ἀληθές, ἐπιστήσει (τις), πῶς μία οὔσα καὶ
 ἡ αὐτὴ ἀπόφασις τοῖς μὲν ἀληθέσι προσελθοῦσα ψευδῆ
 ταῦτα ποιεῖ. τοῖς δὲ ψευδέσιν ἀληθῆ. ὅμοιον γάρ ἐστι
 τοῦτο τῷ κατὰ τὸ Λισώπειον αἰνιγμα Σειληνωῶ, ὃς ὄρων
 τὸν αὐτὸν ἄνθρωπον χειμῶνος ὥρα καὶ ὑπὲρ τοῦ μὴ ¹⁰
 εἶσθαι τὰς χεῖρας [ἐμφυσῶντα] καὶ ὑπὲρ τοῦ μὴ καί-
 εσθαι ἐμφυσῶντα τῷ στόματι, ἔφη μὴ ἂν ὑπομεῖναι τοι-
 104 οὔτω θηρίῳ συζῆν ἐξ οὗ τὰ ἐναντιώτατα προέρχεται. ὥδε
 γὰρ καὶ αὐτὴ ἡ ἀπόφασις τὰ μὲν ὑπάρχοντα ἀνύπαρκτα
 ποιοῦσα, τὰ δὲ ἀνύπαρκτα ὑπαρκτά, τεραστίου φύσεως ¹⁵
 μετείληφεν. ἢ γὰρ ὑπάρχειν αὐτὴν θέλουσιν ἢ μὴ ὑπάρ-
 χειν ἢ (μήτε ὑπάρχειν μήτε μὴ ὑπάρχειν ἢ) ὑπάρχειν ἅμα
 καὶ μὴ ὑπάρχειν. καὶ εἰ μὲν ὑπάρχειν, πῶς ὑπάρχοντι προ-
 σελθοῦσα ἀνύπαρκτον τὸ ὅλον ποιεῖ καὶ οὐ μᾶλλον ὑπάρχον;
 ὑπάρχον γὰρ ὑπάρχοντι προσγενόμενον βεβαιοῦ μᾶλλον τὴν ²⁰
 105 ὑπαρξίν. εἰ δὲ ἀνύπαρκτον, τίτι λόγῳ τῷ μὴ ὑπάρχοντι προ-
 σελθοῦσα ὑπαρκτὸν αὐτὸ ποιεῖ καὶ οὐ μᾶλλον ἀνύπαρκτον;
 ἀνύπαρκτῳ γὰρ ἀνύπαρκτον προστεθεὶν οὐχ ὑπαρξίν ἀλλ' ἀνυ-
 παρξίαν ἀπεργάζεται. ἢ πῶς ἀνύπαρκτος οὔσα μετατίθησι τὸ
 ὑπαρκτὸν εἰς ἀνυπαρξίαν, ἀλλ' οὐ κατὰ μὲν τι ὑπαρκτὸν κατὰ ²⁵
 δέ τι ἀνύπαρκτον αὐτὸ ποιεῖ; ὡς γὰρ λευκὸν καὶ μέλαν συν-
 τεθέντα οὐ μέλαν ἢ λευκὸν ποιεῖ, ἀλλὰ κατὰ μὲν τι λευκὸν
 κατὰ δέ τι μέλαν, οὔτω καὶ ἀνύπαρκτον ὑπαρκτῷ συνελ-
 106 θὸν τὸ ὅλον ποιήσει κατὰ μὲν τι ὑπαρκτὸν κατὰ δέ τι
 ἀνύπαρκτον. ἄλλως τε τὸ ἀνύπαρκτὸν τι ποιοῦν ποιεῖ τι. ³⁰

4 τὸ δὲ Bekk.: ἐπὶ δὲ τοῦ G 6 τις add. Bekk. 7 <ἢ> ἀπό-
 φασις Heintz dubit. 9 σιληνωῶ NLEAB 10 ὥρας L 11 ἐμφυ-
 σῶντα del. Bekk. 12 ἔδεσμά τι post καίεσθαι add. Kayser, τὸ
 ἔδεσμα Crusius (Babrius p. LXXXIV) 14 ἡ αὐτὴ Heintz cum
 Fabricii versione (eadem) 16 θελήσουσιν L 17 add. Heintz
 coll. p. 311, 2/3 30 ἀνύπαρκτον <ἢ ὑπαρκτὸν> τι Kochalsky

311 τὸ δὲ ποιοῦν ἔστι καὶ ὑπάρχειν (...) ἢ ἄρα ἀπόφασις μὴ ὑπάρ-
 χουσα οὐδὲ ποιήσει τι ἀνύπαρκτον. λείπεται ἄρα λέγειν μῆτε
 ὑπάρχειν αὐτὴν μῆτε μὴ ὑπάρχειν. ἀλλ' εἰ τοιαύτη ἔστι.
 πῶς πάλιν μῆτε ὑπάρχουσα μῆτε μὴ ὑπάρχουσα τῷ μὲν
 5 ὑπάρχοντι προσελθοῦσα ἀνυπαρξίαν ποιεῖ, τῷ δὲ μὴ ὑπάρ-
 χοντι ὑπαρξίαν; ὡς γὰρ τὸ μῆτε θερμὸν μῆτε ψυχρὸν τῷ 107
 θερμῷ προσελθὸν οὐ δύναται ποιῆσαι ψυχρὸν, οὕτως τῷ
 ψυχρῷ θερμὸν, οὕτως ἄλογόν ἐστι τὸ μῆτε ὑπάρχον
 μῆτε μὴ ὑπάρχον τῷ μὲν ὑπάρχοντι προσελθὸν ἀνυπαρ-
 10 ξίαν ποιεῖν, τῷ δὲ ἀνυπαρκτῷ ὑπαρξίαν. τὰ δὲ αἰτὰ ἐπι-
 σται ἀπορεῖν καὶ εἴαν κατὰ τὴν μὲν ὑπάρχειν λέγῃσι τὴν
 ἀπόφασιν, κατὰ δὲ τὴν ἀνύπαρκτον εἶναι.

Nῦν δὲ ἐπὶ ποσὸν ψηλαφηθείσης τῆς ἐπὶ τῶν ἀπλῶν 108
 ἀξιωμάτων παρὰ τοῖς διαλεκτικοῖς τομοθεσίας, μετίωμεν
 15 καὶ τὴν ἐπὶ τῶν οὐχ ἀπλῶν. καὶ δὴ οὐχ ἀπλᾶ μὲν ἐστὶν
 ἀξιώματα τὰ ἀνώτερον προειρημένα, ἅπερ ἐξ ἀξιώματος
 διαφορουμένου ἢ (ἐξ) ἀξιωμάτων διαφορόντων συνέστηκε καὶ
 ἐν οἷς σύνδεσμος ἢ σύνδεσμοι ἐπικρατοῦσιν. λαμβανέσθω 109
 δὲ ἐκ τούτων ἐπὶ τοῦ παρόντος τὸ καλούμενον συνημμί-
 20 ρον. τοῦτο τοίνυν συνέστηκεν ἐξ ἀξιώματος διαφορουμένου
 ἢ ἐξ ἀξιωμάτων διαφορόντων (καὶ) διὰ τοῦ "εἰ" ἢ "εἴπερ"
 συνδέσμου, οἷον ἐκ διαφορουμένου μὲν ἀξιώματος καὶ τοῦ
 "εἰ" συνδέσμου συνέστηκε τὸ τοιοῦτον συνημμένον "εἰ ἡμέρα
 ἔστιν, ἡμέρα ἔστιν", ἐκ διαφορόντων δὲ ἀξιωμάτων καὶ διὰ 110
 25 τοῦ "εἴπερ" συνδέσμου τὸ οὕτως ἔχον "εἴπερ ἡμέρα ἔστι.

1 lacunam hic statui. Exciderant haec fere: (ἀτοπον δ' ἔστι λέγειν, ὅτι τὸ ἀνύπαρκτον ὑπάρχει) 2 τι (οὔτε ἀνύπαρκτον οὔτε) ὑπ. Kochalsky (ἀν)ὑπαρκτον Kalbfleisch, qui hoc ἀν in margine adscriptum falso ad v. 8 [ἀρ]ἄλογον relatum esse putat: ὑπαρκτόν G 8 ἄλογον Kalbfleisch (cf. ad v. 2): ἀνάλογον G μῆτε Bekk.: μὴ G (om. E) 9 (μὴ) ἀνυπαρξίαν Kochalsky 10 (μὴ) ὑπαρξίαν Kochalsky 15 τὴν ἐπὶ Kochalsky coll. p. 55, 3/4 et 311, 13: ἐπὶ τῆς G 17 ἐξ add. Kochalsky διαφορουμένου N (cf. vv. 20, 22): διαφορόντων LE 5: διαφορουμένου hic et semper scribendum esse asseverat Prantl Gesch. d. Log. I c. 5 adn. 122, sed vereor, ne ipse Sextus scripserit διαφ. 21 καὶ add. Kochalsky cf. ad p. 307, 25 22 καὶ (διὰ) τοῦ Kochalsky

φῶς ἔστιν". τῶν δὲ ἐν τῷ συνημιμένῳ ἀξιωματίων τὸ μετὰ ³¹¹
 τὸν "εἰ" ἢ τὸν "εἴπερ" σύνδεσμον τεταγμένον ἡγούμενον τε
 καὶ πρῶτον καλεῖται, τὸ δὲ λοιπὸν λήγον τε καὶ δεύτερον,
 καὶ ἐὰν ἀναστρόφως ἐκφέρηται τὸ ὅλον συνημιμένον, οἷον
 οὕτως "φῶς ἔστιν, εἴπερ ἡμέρα ἔστιν". καὶ γὰρ ἐν τούτῳ ³⁰
 λήγον μὲν καλεῖται τὸ "φῶς ἔστιν" καίπερ πρῶτον ἐξε-
 ρεχθέν, ἡγούμενον δὲ τὸ "ἡμέρα ἔστιν" καίπερ δεύτερον
 λεγόμενον, διὰ τὸ μετὰ τὸν "εἴπερ" σύνδεσμον τετάχθαι. ³¹²
 111 ἢ μὲν οὖν σύστασις τοῦ συνημιμένου, ὡς ἐν συντόμοις
 εἰπεῖν, ἔστι τοιαύτη, ἐπαγγέλλεσθαι δὲ δοκεῖ τὸ τοιοῦτον
 ἀξιῶμα ἀκολουθεῖν τῷ ἐν αὐτῷ πρώτῳ τὸ ἐν αὐτῷ δεύτε-
 ρον καὶ ὅτιος τοῦ ἡγούμενου ἔσεσθαι τὸ λήγον. ὅθεν ⁵
 σωζομένης μὲν τῆς τοιαύτης ἐπαγγελίας καὶ ἀκολουθοῦν-
 τος τῷ ἡγούμενῳ τοῦ λήγοντος ἀληθὲς γίνεται καὶ τὸ συ-
 112 νημιμένον, μὴ σωζομένης δὲ ψεῦδος. διόπερ ἀπὸ τούτου
 εὐθὺς ἀρξάμενοι σκοπῶμεν εἰ δύναται ἀληθὲς τι συνημι-
 μένον καὶ σῶζον τὴν εἰρημένην ἐπαγγελίαν εὑρεθῆναι. ¹⁰
 Κοινῶς μὲν γὰρ φασὶν ἅπαντες οἱ διαλεκτικοὶ ὑγιᾶς
 εἶναι συνημιμένον, ὅταν ἀκολουθῇ τῷ ἐν αὐτῷ ἡγούμενῳ
 τὸ ἐν αὐτῷ λήγον· περὶ δὲ τοῦ πότε ἀκολουθεῖ καὶ πῶς
 στασιάζουσι πρὸς ἀλλήλους καὶ μαχόμενα τῆς ἀκολουθίας
 113 ἐκτίθενται κριτήρια. οἷον ὁ μὲν Φίλων ἔλεγε ἀληθὲς γί- ¹⁵
 νεσθαι τὸ συνημιμένον, ὅταν μὴ ἀρχηται ἀπ' ἀλη-
 θεῦς καὶ λήγη ἐπὶ ψεῦδος, ὥστε τριχῶς μὲν γί-
 νεσθαι κατ' αὐτὸν ἀληθὲς συνημιμένον, καθ' ἓνα δὲ
 τρόπον ψεῦδος. καὶ γὰρ ὅταν ἀπ' ἀληθεῦς ἀρχόμενον ἐπ'
 ἀληθεῖς λήγη, ἀληθὲς ἔστιν, ὡς τὸ "εἰ ἡμέρα ἔστι, φῶς ἔστιν". ²⁰
 καὶ ὅταν ἀπὸ ψεύδους ἀρχόμενον ἐπὶ ψεῦδος λήγη, πάλιν ἀλη-
 114 θεῖς, οἷον τὸ "εἰ πέταται ἡ γῆ, πτέρυγας ἔχει ἡ γῆ". ὡσαύ-
 τως δὲ καὶ τὸ ἀρχόμενον ἀπὸ ψεύδους, ἐπ' ἀληθεῖς δὲ λήγον
 ἔστιν ἀληθὲς, ὡς τὸ "εἰ πέταται ἡ γῆ, ἔστιν ἡ γῆ". μόνως δὲ
 γίνεται ψεῦδος, ὅταν ἀρχόμενον ἀπὸ ἀληθεῦς λήγη ἐπὶ ²⁵

113—117 ~ Hyp. II 110.

²⁹ ἐὰν Bekk.: ἂν LE⁵: οἰμ. N οἷον <εἰ> N 2 συντό-
 μοις NLE (cf. p. 523, 27): συντόμῳ 5 16 ἀπάρχηται N

312 ψευδος, ὁποῖόν ἐστι τὸ "εἰ ἡμέρα ἐστι, νῦν ἔστιν". ἡμέ-
 ρας γὰρ οὐσης τὸ μὲν "ἡμέρα ἐστιν" ἀληθές ἐστιν, ὅπερ ἦν
 ἦν ἠγούμενον, τὸ δὲ "νῦν ἔστι" ψευδὸς ἐστιν, ὅπερ ἦν
 λήγον. Διόδωρος δὲ ἀληθές εἶναι φησὶ συνημμένον 115
 30 ὅπερ μήτε ἐνεδέχεται μήτε ἐνδέχεται ἀρχόμενον ἀπ'
 ἀληθοῦς λήγειν ἐπὶ ψεῦδος. ὅπερ μάχεται τῇ Φίλωνος
 θέσει. τὸ γὰρ τοιοῦτον συνημμένον "εἰ ἡμέρα ἐστιν, ἐγὼ
 313 διαλέγομαι" ἡμέρας οὐσης ἐπὶ τοῦ παρόντος κάμου διαλεγο-
 μένου κατὰ μὲν τὸν Φίλωνα ἀληθές ἐστιν, ἐπεὶ περ ἀπ' ἀλη-
 θοῦς ἀρχόμενον τοῦ "ἡμέρα ἐστιν" εἰς ἀληθές λήγει τὸ "ἐγὼ
 διαλέγομαι", κατὰ δὲ τὸν Διόδωρον ψεῦδος. ἐνδέχεται γὰρ
 5 ἀπ' ἀληθοῦς ποτὲ ἀρξάμενον τοῦ "ἡμέρα ἐστιν" ἐπὶ ψευ-
 δος λήγειν τὸ "ἐγὼ διαλέγομαι", ἡσυχάσαντος ἐμοῦ, καὶ
 ἐνεδέχεται ἀπ' ἀληθοῦς ἀρχόμενον ἐπὶ ψεῦδος λήγειν τὸ
 "ἐγὼ διαλέγομαι". πρὶν γὰρ ἀρξῶμαι διαλέγεσθαι, ἀπ' ἀ- 116
 ληθοῦς μὲν ἤρχετο τοῦ "ἡμέρα ἐστιν", ἐπὶ ψεῦδος δὲ
 10 ἔληγε τὸ "ἐγὼ διαλέγομαι". πάλιν τὸ οὕτως ἔχον "εἰ
 νῦν ἔστιν, ἐγὼ διαλέγομαι", ἡμέρας οὐσης καὶ σιωπῶντος
 ἐμοῦ κατὰ μὲν Φίλωνα ὡσαύτως ἀληθές, ἀπὸ γὰρ ψεύδους
 ἀρχόμενον ἐπὶ ψεῦδος λήγει, κατὰ δὲ τὸν Διόδωρον ψευ-
 δος· ἐνδέχεται γὰρ αὐτὸ ἀρξάμενον ἀπ' ἀληθοῦς λήξαι
 15 εἰς ψεῦδος νυκτὸς ἐπελθούσης, καὶ πάλιν ἐμοῦ μὴ διαλε-
 γομένου ἀλλ' ἡσυχάζοντος. ἀλλὰ δὴ καὶ τὸ "εἰ νῦν ἔστιν, 117
 ἡμέρα ἐστιν" ἡμέρας οὐσης κατὰ μὲν Φίλωνα διὰ τοῦτ' ἀ-
 ληθές, ὅτι ἀπὸ ψεύδους ἀρχόμενον τοῦ "νῦν ἔστιν" εἰς
 ἀληθές λήγει τὸ "ἡμέρα ἐστιν", κατὰ δὲ Διόδωρον διὰ
 20 τοῦτο ψεῦδος, ὅτι ἐνδέχεται νυκτὸς ἐπισχούσης, ἀπ' ἀλη-
 θοῦς ἀρχόμενον αὐτὸ τοῦ "νῦν ἔστιν", ἐπὶ ψεῦδος λήγειν
 τὸ "ἡμέρα ἐστιν".

Τοιαύτης οὖν οὐσης ὡς ἐν παραδείγματος μέρει τῆς 118
 ἐν τοῖς κριτηρίοις τοῦ συνημμένου ἀξιώματος ὑπεραν-
 25 τιώσεως, μήποτε ἄπορος γίνεται ἢ τοῦ ὑγιοῦς συνημμένου

80 ἐπ' N 82 θέσει s: φύσει NE et V γρ.: φήσαι L (an
 φάσαι?): στάσει vel κρίσει Heintz dubit. ? ἐνεδέχεται NLE:
 ἐνδέχεται s 8 ἀρξῶμαι NA: ἀρξομαι LEVBR 10 ἔλεγε L
 15 μὴ om. N 17 ἡμέρα ἐστιν om. E5 19 διὰ om. L

διαγνώσις· ἵνα γὰρ μάθωμεν ταῦτο, πρὸ παντὸς δεῖ ἐπι-³¹³
 κριθῆναι τὴν περὶ τῆς ὑγιότητος αὐτοῦ τῶν διαλεκτικῶν
 διαστάσει. ἐφ' ὅσον δὲ ἀνεπίκριτός ἐστι, μένειν ἀνάγκη
 119 καὶ αὐτὸ ἐν ἰσοχῇ. καὶ εἰκότως. ἦτοι γὰρ πᾶσι τοῖς κρι-
 τηρίοις τῶν διαλεκτικῶν προσέξομεν ἢ τιμι τούτων. ἀλλὰ 30
 πᾶσι μὲν οὐχ οἷον τέ ἐστι προσέχειν· μάχεται γάρ, ὡς
 ἐπὶ τῶν προειρημένων δεῖν ὑπέδειξα, τὰ δὲ μαχόμενα οὐ
 δύναται ἐπ' ἴσης εἶναι πιστά. εἰ δέ τιμι τούτων, ἦτοι 314
 αὐτόθεν καὶ ἀκρίτως προσέξομεν τιμι, ἢ μετὰ λόγου τοῦ
 120 δεικνύτος ὅτι ὑγιές ἐστι τὸ τοιοῦτον κριτήριον. καὶ εἰ
 μὲν ἀκρίτως καὶ αὐτόθεν συγκαταθησόμεθα τιμι κριτηρίῳ,
 τί μᾶλλον τῷδε ἢ τῷδε συγκαταθησόμεθα; ὅπερ ἴσον ἦν 6
 τῷ μηδενὶ συγκατατίθεσθαι διὰ τὴν μάχην. εἰ δὲ μετὰ
 λόγου τοῦ δεικνύτος ὅτι ὑγιές ἐστι τὸ παραλαμβανόμενον
 ἐφ' ἡμῶν τοῦ συνημμένου κριτήριον, ἦτοι οὗτος ὁ λόγος
 ἀσύνακτός τ' ἐστὶ καὶ ἀπέραντος ἢ συνακτικὸς καὶ περᾶντων.
 121 ἀλλ' ἀσύνακτος μὲν καθεστὼς καὶ ἀπέραντος ἄπιστός ἐστι 10
 καὶ μοχθηρός ἐν τῷ προκρίνειν τι τοῦ συνημμένου κριτή-
 ριον. εἰ δὲ συνακτικὸς ὑπάρχει, πάντως διὰ τοῦτο συνα-
 κτικὸς τυγχάνει ὅτι ἀκολουθεῖ αὐτοῦ τοῖς λήμμασιν ἢ ἐπι-
 122 φορά; ὥστε δι' ἀκολουθίας τινὸς αὐτὸν δοκιμάζεσθαι. τὴν
 δὲ ἀκολουθίαν ἐξ ἀρχῆς ζητουμένην ἐπὶ τοῦ συνημμένου 16
 λόγῳ ἔδει δοκιμάζεσθαι. τοίνυν ἴσον ἦν τὸ τοιοῦτον τῷ
 εἰς τὸν δι' ἀλλήλων τρόπον ἐμπίπτειν· ἵνα γὰρ τὸ συ-
 νημμένον ἐξ ἀκολουθίας ὀφείλον δοκιμάζεσθαι μάθωμεν,
 ἐπὶ λόγον τινὰ δεῖ δραμεῖν, καὶ ἵνα οὗτος ὁ λόγος ὑγιῆς
 ἢ, τὴν ἀκολουθίαν δεῖ προπεπιστῶσθαι, ἀφ' ἧς ὅτι ἔστιν 20
 123 ὑγιῆς κρίνεται. μὴ ἔχοντες οὖν τὸ ὑγιές συνημμένον ὅσον
 ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ ἀπορίᾳ, οὐδὲ συνακτικὸν ἔξομεν λόγον.
 τοῦτον δὲ μὴ ἔχοντες οὐδὲ ἀπόδειξιν ἔξομεν· λόγος γάρ
 ἐστὶ συνακτικὸς ἢ ἀπόδειξις. ἀποδείξεως δὲ μὴ ὑπαρχούσης
 ἀναιρεῖται ἡ δογματικὴ φιλοσοφία.

25

28 ἀνεπίκριτός Bekk.: ἀνεπίκριτόν G 29 γὰρ om. L 1 τιμι
 Gen.: τιμι G 9 ἀσύνακτός Ns τ' om. 5 16 λόγῳ Heintz:
 LE 5: ὅδ' N 20 προπεπιστῶσθαι Bekk.: προπιπιστεῦσθαι G ὅτι
 Kayser coll. p. 302, 10 21 ὑπαρχούσης Heintz: παρούσης G 26 λογικὴ
 φαντασία G φιλοσοφία Heintz (coll. p. 101, 30):

314 Ἐνέσται δὲ ἀπὸ τούτων καὶ ἐπὶ τὰ συμπεπλεγμένα 124
 καὶ ἐπὶ τὰ διεξευγμένα κοινῶς τε ἐπὶ τὰ λοιπὰ εἶδη τῶν
 οὐχ ἀπλῶν ἀξιωματίων διαβαίνειν. (Stoic. fr. II 211 Apm.) τὸ
 γὰρ συμπεπλεγμένον (ἦτοι) ἐξ ἀπλῶν ἀφείλει ἢ ἐξ οὐχ ἀπλῶν
 30 ἢ ἐκ μικτῶν συνεστάναι, πάντα δὲ ταῦτα ὑπόκειται τῶν ἀπλῶν
 προηπορημένων. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ὅταν λέγῳσιν ἕγες εἶναι 125
 συμπεπλεγμένον τὸ πάντ' ἔχον ἐν αὐτῷ ἀληθῆ, οἷον τὸ "ἡμέ-
 315 ρα ἔστι καὶ φῶς ἔστιν", ψεῦδος δὲ τὸ "ἐν" ἔχον ψεῦδος, πάλιν
 νομοθετοῦσιν αὐτοὶ αὐτοῖς. ἀκόλουθον γὰρ ἦν, εἰ ἀληθές
 ἔστι τὸ ἐκ πάντων ἀληθῶν σύνθετον, εὐθύς [ἀληθές] εἶναι
 καὶ τὸ ἐκ πάντων ψευδῶν συγκείμενον ψεῦδος, τὸ δὲ ἐκ
 5 ψευδῶν ἅμα καὶ ἀληθῶν μὴ μᾶλλον ἀληθές εἶναι ἢ ψεῦ-
 δος. εἰ μὲν γὰρ ἔξεστιν αὐτοῖς ἃ θέλουσι νομοθετεῖν καὶ 126
 ὡς προαιροῦνται περὶ τῶν πραγμάτων διατάττεσθαι. ἐπι-
 τρεπτεῖον μὲν τὸ ἐν ἔχον ψεῦδος συμπεπλεγμένον λέγε-
 σθαι παρ' αὐτοῖς ψεῦδος, ἐξέσται δὲ καὶ ἄλλοις ἀντιδια-
 10 τάττεσθαι καὶ λέγειν τὸ ἐκ πλειόνων ἀληθῶν, ἐνός δὲ ψεῦ-
 δους συμπεπλεγμένον ἀληθές ὑπόρχειν. εἰ δὲ τῇ φύσει 127
 τῶν πραγμάτων προσεκτεῖον ἐστίν, ἀκόλουθον δῆπουθεν
 τὸ τί μὲν ψεῦδος ἔχον, τί δὲ ἀληθές συμπεπλεγμένον μὴ
 μᾶλλον ἀληθές ἢ ψεῦδος εἶναι λέγειν· ὥσπερ γὰρ τὸ ἐκ
 15 λευκοῦ καὶ μέλανος μεμιγμένον οὐ μᾶλλον λευκὸν ἐστίν
 ἢ μέλαν (τὸ μὲν γὰρ λευκὸν λευκὸν ἦν καὶ τὸ μέλαν μέ-
 λαν ὑπῆρχεν), οὕτω τὸ μὲν ἀληθές μόνον ἀληθές εἶναι [καὶ]
 συμβέβηκεν, τὸ δὲ ψεῦδος μόνον ψεῦδος ὑπόρχει, τὸ δὲ
 σύνθετον ἐξ ἀμφοτέρων οὐ μᾶλλον ἀληθές ἢ ψεῦδος προ-
 20 σαγορευτέον. ἀλλ' ὥσπερ ἐν τῷ βίῳ, φασί, τὸ κατὰ μὲν 128
 τὰ πλείστα μέρη ὑγιές ἰμάτιον κατ' ὀλίγον δὲ διερρωγός
 οὐκ ἀπὸ τῶν πλείστων καὶ ὑγιῶν μερῶν ὑγιές εἶναι λέγο-
 μεν ἀλλ' ἀπὸ τοῦ ὀλίγου καὶ διερρωγότητος διερρωγός, οὕτω

27 τε ἐπὶ Bekk. dubit. et Kayser coll. p. 337, 20: ἐπὶ τε G
 29 ἦτοι add. Bekk. ἐξ οὐχ Rüstow coll. p. 307, 20: οὐχ ἐξ G
 inter ἦ et ἐκ lac. 3—4 litt. exstat in N 1 <καὶ> ψεῦδος δὲ N
 ἐν add. Heintz coll. vv. 8 et 24 8 ἀληθῶν NLE: ἀληθές 5
 ἀληθές del. Heintz 4 γε Bekk. dubit. 8 μὲν LE5: τε N
 9 δὲ LE5: δὴ N 10 δὲ om. 5 15 <ἐκ> μέλανος LE5 17 καὶ
 del. Bekk., post οὕτω transp. Kochalsky

- καὶ τὸ συμπλεγμένον, κἄν ἔν μόνον ἔχη ψεῦδος πλεί-³¹⁵
 οια δὲ ἀληθῆ, λεχθήσεται τὸ ὅλον ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ψεῦδος. 25
- 129 ὅτερον ἐστὶν ἐπιθεῖς. τῷ μὲν γὰρ βίῳ συγχωρητέον κατα-
 χρηστικοῖς ὀνόμασι χρῆσθαι, μὴ πάντως τὸ πρὸς τὴν φύ-
 σιν ἀληθῆς ζητοῦντι, ἀλλὰ τὸ πρὸς τὴν δόξαν. φρέαρ γοῦν
 ὀρύσσειν φαμέν καὶ γλαυῦδα ὑφαίνειν καὶ οἰκίαν οἰκοδο-
 μεῖν, οὐ κυρίως· εἰ γὰρ φρέαρ ἐστίν, οὐκ ὀρύσσεται 30
 ἀλλ' ὀρώρειται, καὶ εἰ γλαυῦς ἐστίν, οὐχ ὑφαίνεται ἀλλ' ὑ-
 φανταί. ὥστε ἐν μὲν τῷ βίῳ καὶ τῇ κοινῇ συνηθείᾳ τό-
 πον εἶχεν ἡ κατάχρησις· ὅταν δὲ τὰ πρὸς τὴν φύσιν ζη- 310
 τῶμεν πράγματα, τότε ἔχεσθαι δεῖ τῆς ἀκριβείας.
- 130 Ἄλλ' ὅτι μὲν ἀπορός ἐστὶν ὁ λόγος καὶ πολλὴν ἔχων
 ταραχὴν τοῖς ἐν ἀσωμάτῳ τινὶ λεκτῷ τὸ ἀληθῆς καὶ ψευ-
 δος ἀπολείπουσιν, ἐκ τούτων αὐτάρκως ὑποδέδεικται· ὅτι 5
 δὲ καὶ τοῖς ἐν τῇ φωνῇ ταῦθ' ὑποστησαμένοις οὐκ ἐστὶν
- 131 εὐπορός, ῥάδιον μαθεῖν. πᾶσα γὰρ φωνή, εἰ ἐστίν, ἤτοι
 γινομένη ἐστὶν ἢ σιωπωμένη· οὔτε δὲ ἡ γινομένη ἐστι
 τῷ μὴ ὑφέστηναι οὔτε ἡ σιωπωμένη τῷ μήπω γίνεσθαι·
 οὐκ ἄρα ἐστὶν ἡ φωνή. ἡ μὲν οὖν γινομένη οὐκ ἐστίν, 10
 καθάπερ ἐκ τῶν ὁμοίων δείκνυται· οὔτε γὰρ οἰκία γινο-
 μένη οἰκία ἐστίν, οὐ ναῦς, οὐκ ἄλλο τι τῶν τοιούτων,
 ὥστ' οὐδὲ φωνή. ὅτι δ' οὐδ' ἡ σιωπωμένη ὑφέστηκεν,
 ὁμόλογον. εἴπερ οὖν ἡ γίνεται φωνή ἢ σιωπᾶται, κατ' οὐ-
 δέτερον δὲ τούτων τῶν χρόνων ἐστίν, οὐκ ἂν εἴη φωνή. 15
- 132 καὶ ἄλλως, εἰ ἐν φωνῇ ἐστὶ τὸ ἀληθῆς, ἤτοι ἐν ἐλα-
 χίστῃ ἐστὶ φωνῇ ἢ ἐν μακρᾷ· οὔτε δὲ ἐν ἐλαχίστῃ ἀμε-
 ρῆς γάρ ἐστὶ τὸ ἐλάχιστον, καὶ τὸ ἀληθῆς οὐκ ἀμερές·
 οὔτε ἐν μακρᾷ ἀνυπόστατος γάρ ἐστὶν αὕτη διὰ τό, ὅτε
 μὲν τὸ πρῶτον αὐτῆς προφέρεται μέρος, μήπω εἶναι τὸ 20
 δεύτερον, ὅτε δὲ τὸ δεύτερον, μηκέτι εἶναι τὸ πρῶτον.

132 cf. Hyp. II 109.

25 <ψεῦδος> ψεῦδος Kochalsky 26/27 καταχρηστικῶς τοῖς
 ὄν. Heintz dubit. 31/32 ὑφανταί N5: ὑφαίνεται LE 4 <τὴν>
 ταραχὴν L 5 ὑποδέδεικται NLE: ἀποδέδεικται ABR: ὑπόδ. V
 6 τῇ om. LE5 ὑποστησομένοις N 9 μὴ G: μήπω Kochalsky
 20 τὸ prim. om. LE5 21 δὲ om. N

- 316 οὐ τοίνυν ἐν φωνῇ ἔστι τὸ ἀληθές. πρὸς τοῦτοις, 133
 εἰ ἐν φωνῇ ἔστιν, ἦτοι ἐν σημαίνουσῃ ἢ ἐν μὴ σημαίνουσῃ.
 ἀλλ' ἐν μὲν τῇ μὴ σημαίνουσῃ τι, οἷον τῇ βλῆτορι καὶ τῇ
 25 σκιουδαφός, οὐκ ἂν εἶη [τι]. πῶς γὰρ τοῦ μὴ σημαίνο-
 μένου πράγματος οἷον τέ ἐστίν ὡς ἀληθοῦς ἀντιλαμ-
 βάνεσθαι; λείπεται ἄρα λέγειν ἐν τῇ σημαίνουσῃ. ἢ 134
 δὴ πόλλιν ἐστίν ἀδύνατον· οὐδεμία γὰρ φωνή ὡς φω-
 νή σημαντική ἐστίν, ἐπεὶ ἐχρήν πάντας τοὺς ἀντιλαμβα-
 30 νομένους φωνῆς Ἑλληνας καὶ βαρβάρους ἀντιλαμβάνε-
 σθαι καὶ τοῦ σημαινομένου ὑπ' αὐτῆς. ὥστε οὐδὲ κατὰ
 τοῦτο ἐν φωνῇ θετέον τὰληθές. τῶν τε φωνῶν 135
 317 αἰ μὲν εἰσιν ἀπλαῖ αἰ δὲ σύνθετοι, ἀπλαῖ μὲν οἷον ἡ "Δίω",
 σύνθετοι δὲ ὥσπερ ἡ "Δίω περιπατεῖ". εἰ οὖν ἐν φωνῇ
 ἔστι τὰληθές, ἦτοι ἐν ἀπλῇ ἔστιν ἢ ἐν συνθέτῳ. ἀλλ' ἐν
 μὲν ἀπλῇ καὶ ἀσυνθέτῳ οὐκ ἔστιν· ἀξίωμα γὰρ εἶναι δεῖ
 5 τὰληθές, καὶ οὐδὲν ἀξίωμα ἀσύνθετον. ἐν συνθέτῳ δὲ 136
 οὐκ ἂν εἶη διὰ τὸ μηδεμίαν σύνθετον ὑφεστάναι λέξιν,
 οἷον τὴν "Δίω ἔστιν". ὅτε γὰρ λέγομεν τὴν "Δίω", οὕτω
 λέγομεν τὴν "ἔστιν", καὶ ὅτε ταύτην προφερόμεθα, οὐκέτι
 ἐκείνην λέγομεν. ὥστ' οὐδ' ἐν φωνῇ τὰληθές.
 10 Καὶ μὴν οὐδ' ἐν τῷ κινήματι τῆς διανοίας, ὡς ἵπε- 137
 ρώσαντινες. εἰ γὰρ ἐν τῷ κινήματι τῆς διανοίας ἐστὶ
 τὰληθές, οὐδὲν ἔσται τῶν ἐκτός ἀληθές· τὸ γὰρ κίνημα
 τῆς διανοίας ἐστίν ἐν ἡμῖν καὶ οὐκ ἐκτός. ἄτοπον δὲ γε
 τὸ λέγειν μηδὲν εἶναι τῶν ἐκτός ἀληθές· ἄτοπον ἄρα
 15 καὶ τὸ ἐν τῷ κινήματι τῆς διανοίας ἀπολείπειν τὰληθές.
 τῶν τε κινήματων τῆς διανοίας ἰδίῳν ὄντων ἐκάστου 138
 οὐδὲν ἔσται κοινὸν ἀληθές, μηδεὶός δὲ ὄντος κοινοῦ τινος
 ἀληθοῦς πάντ' ἔσται ἀσαφῆ καὶ διάφωνα· ὃ γὰρ ἔχει
 οὗτος ἀληθές (τουτέστι τὸ κίνημα τῆς διανοίας), τοῦθ'

135—136 cf. Hyp. II 109.

23 <τι> ἢ Bekk. dubit. ἐν μὴ ser.: μὴ ἐν G 25 τι del. Kochalsky 27 σημαίνουσα <τι> Kochalsky dubit. τι ex ver-
 su 25 petito 29/30 ἀντιλαμβανομένης 5 32 τε Bekk.: δὲ G
 4 ἀσυνθέτῳ NL: συνθέτῳ E5 13 γε om. N5 14 τὸ om. 5
 19 <τοῦτο> τὸ Kochalsky

- ἕτερος οὐκ ἔχει, καὶ ἀναστροφῶς, ὃ ἐκεῖνος ἔχει, τοῦθ' οὗτος ³¹⁷ 20
οὐκ εἰληφει. ἄτοπον δὲ τὸ μηδὲν εἶναι λέγειν συμφώνως
139 ἀληθές· τοίνυν καὶ τὸ ἀξιῶν ἐν τῷ κινήματι τῆς δια-
νοίας ὑποκείσθαι τάληθές ἄτοπόν ἐστι καὶ οὐκ ὑγιές.
ἀκόλουθόν τε ἐστὶ (τοῖς ἐν) τῷ κινήματι τῆς διανοίας ἀπο-
λείπειται τάληθές πάνθ' ὁμολογεῖν ἀληθῆ εἶναι, οἷον τὸ 25
κίνημα τῆς Ἐπικούρου διανοίας καὶ Ζήνωνος καὶ Δημο-
κρίτου καὶ τῶν ἄλλων· πᾶσι γὰρ αὐτοῖς συμβέβηκεν ἐπ' ἴσης
κινήμασιν εἶναι τῆς διανοίας. ἀδύνατον δέ γέ ἐστι τὸ
πάντα εἶναι ἀληθῆ, ὥς καὶ τὸ πάντα ψευδῆ· τοίνυν οὐδὲ
τὸ κίνημα τῆς διανοίας ἀληθές ἐστίν. 30
- 140 Ἄλλὰ γὰρ διὰ τούτων περὶ τε κριτηρίου καὶ περὶ
ἀληθοῦς ἀπορήσαντες, τὸ μετὰ τοῦτο σκεπτώμεθα καὶ
περὶ τῶν συντιθεμένων ἐφόδων ἀπὸ τοῦ κριτηρίου πρὸς 318
κατάληψιν τοῦ μὴ αὐτόθεν ὑποπίπτουτος ἀληθοῦς, του-
τάστι τοῦ τε σημείου καὶ τῆς ἀποδείξεως. καὶ τάξει γε
πρῶτον περὶ σημείου λέγωμεν· μετουσίᾳ γὰρ τούτου ἢ
ἀπόδειξις ἐγκαλυπτικὴ γίνεται τοῦ συμπεράσματος. 5

<β'> εἰ ἔστι τι σημεῖον

5a

- 141 Ἐπεὶ τῶν πραγμάτων διττὴ τις ἔστι κατὰ τὸ ἀνωτάτω
διαφορὰ, καθ' ἣν τὰ μὲν ἐστὶ πρόδηλα, τὰ δὲ ἄδηλα (καὶ
πρόδηλα μὲν τὰ αὐτόθεν ὑποπίπτοντα ταῖς τε αἰσθήσεσι
καὶ τῇ διανοίᾳ, ἄδηλα δὲ τὰ μὴ ἐξ αὐτῶν ληπτὰ), μεθοδι-
κώτερον δὲ εἰς μὲν τὴν τῶν ἐναργῶν ἀπορίαν ὁ περὶ 10
142 κριτηρίου λόγος ἡμῖν ἀποδέδοται (τούτου γὰρ ἀβεβαίου
δειχθέντος ἀδύνατον γίνεται καὶ τὸ περὶ τῶν φαινομένων

21 οὐκ εἰληφεν Bekk.: οὐ κατέληφεν G 21 ἀκόλουθον
Fabr. sec. Herveti versionem: ἀνακόλουθον G τοῖς ἐν add.
Fabr. 28 et 29 τὸ Bekk.: τὰ G 30 ἀληθές G: τάληθές Bekk.
31/32 περὶ τοῦ κριτηρίου καὶ ἀληθοῦς Kayser 5a tit. sec. LEs:
περὶ σημείου· εἰ ἔστι τ. σ. N 10 δὲ del. Bekk., μεθοδικώτε-
ρον δὲ post eum Kayser, sed mutata interpunctione omnia
recte se habere intelleguntur (cf. Kochalsky l. l. p. 79 sq.)
11 ἀβεβαίου N (ut iam Fabr.): βεβαίου LEs: βιαίου Nauck
coll. p. 350, 15

118 δισχυρίζεσθαι, ὅτι τοιαυτὰ ἔστι πρὸς τὴν φύσιν ὅποια φαί-
νεται), λειπομένης δὲ ἔτι τῆς τῶν ἀδήλων διαφορᾶς, κα-
15 λῶς ἔχειν ἠγούμεθα καὶ πρὸς τὴν ταύτης ἀθέτησιν συν-
τόμῳ τινὲ χρήσασθαι ἐφόδῳ, τῇ τὸ τε σημεῖον καὶ τὴν
ἀπόδειξιν ἀναιρούση· τούτων γὰρ πάλιν ἀναιρουμένων
ἀβέβαιος γίνεται καὶ ἡ δι' αὐτῶν τοῦ ἀλλήλοισι κατάληξις.
βραχέα δ' ἴσως οἰκειῶν ἔστι πρὸ τῶν κατὰ μέρος διελεῖσθαι
20 περὶ τῆς τοῦ σημείου φύσεως.

Λέγεται τοίνυν τὸ σημεῖον διχῶς, κοινῶς τε καὶ ἰδίως. 143
κοινῶς μὲν τὸ δοκοῦν τι δηλοῦν, καθὼ καὶ τὸ πρὸς ἀνα-
νήωσιν τοῦ συμπαρατηρηθέντος αὐτῷ πράγματος χρησι-
μεῦον εἰώθαμεν καλεῖν σημεῖον, ἰδίως δὲ τὸ ἐνδείκτικόν
25 τοῦ ἀδηλουμένου πράγματος, περὶ οὗ καὶ πρόκειται ἔξη-
τεῖν ἐπὶ τοῦ παρόντος. εἰ δὲ τις τρανότερον ἐπιβάλλει 144
αὐτοῦ τῇ φύσει, πάλιν προληπτικόν ὅτι, ὡς ἀνώτερον ἐλέγα-
μεν, τῶν πραγμάτων πρόδηλα μὲν ἔστι τὰ ἐξ αὐτῶν εἰς
γνώσιν ἡμῶν ἐρχόμενα, οἷον ἦν ἐπὶ τοῦ παρόντος τὸ ἡμέ-
30 ραν εἶναι καὶ τὸ ἐμὲ διαλέγεσθαι, ἀδηλα δὲ τὰ μὴ οὕτως
ἔχοντα.

⟨γ'⟩ πόσαι τῶν ἀδήλων διαφοραὶ

τῶν δὲ ἀδήλων τὰ μὲν τινα ἦν καθάπαξ ἀδηλα. 145
319 τὰ δὲ φύσει ἀδηλα, τὰ δὲ πρὸς καιρὸν ἀδηλα. ὅν πρὸς
καιρὸν μὲν ἀδηλα καλεῖται ἅπερ τὴν φύσιν ἔχοντα
ἐναργῆ παρὰ τινος ἔξωθεν περιστάσεις κατὰ καιροῦς ἡμῶν
ἀδηλεῖται, οἷον νῦν ἡ τῶν Ἀθηναίων πόλις ἡμῶν· φύσει
5 μὲν γὰρ ἔστιν ἐναργῆς καὶ πρόδηλος, παρὰ δὲ τὸ μεταξὺ
διάστημα ἀδηλεῖται. φύσει δὲ ἦν ἀδηλα τὰ δι' αἰῶνος 146
ἀποκεκρυμμένα καὶ μὴ δυνάμενα ὑπὸ τὴν ἡμετέραν πε-
σεῖν ἐνάργειαν, καθάπερ οἱ νοητοὶ πόροι καὶ τὸ ἀξιούμε-

145—160 ~ Hyp. II 97—103.

14/15 καλῶς Fabr.: καθὼς G 19 πρὸ τῶν LEABR: πρὸς
τῶν V: πρὸ τῶν N 26 τις Bekk.: τὸ G 27 ὅτι, ὡς Bekk.:
ὅπως G 32 tit. secundum N: πόσαι διαφοραὶ ἀδήλων LEis
33 καθάπαξ ἦν N 2 φύσιν <μὲν> 5 3 τινος <μὲν> L 6 ἐναρ-
γῆς ἔστι 5

τον ἐπίδος εἶναι τοῦ κόσμου τισὶ φυσικοῖς ἄπειρον κενόν. ³¹⁹
 147 καθάπαξ δὲ ἄδηλα λέγεται τυγχάνειν τὰ μηδέποτε ὑπ' ἀν- 10
 θρωπίνην κατάληψιν πεφυκότα πίπτειν, ὅλον ἐστὶ τὸ ἀρ-
 τίους εἶναι τοῖς ἀστέρας ἢ περισσοῦς καὶ τὸ τοσάσδε
 148 ἕναργειν ἐν Λιθύη νόμους. τεσσάρων οὖν οὐσῶν ἐν
 τοῖς πραγμασι διαφορῶν, μιᾶς μὲν (τῆς) τῶν ἕναργῶν, δευ-
 τέρως δὲ τῆς τῶν καθάπαξ ἀδήλων, τρίτης δὲ τῆς τῶν 15
 φύσει ἀδήλων, τεταρτης τῆς τῶν πρὸς καιρὸν, οὐ πᾶσαν
 149 φάμεν διαφορὰν σημείου δεῖσθαι ἀλλὰ τινά. εὐθέως γὰρ
 οὔτε τὰ καθάπαξ ἄδηλα ἐπιδέχεται τι σημεῖον οὔτε τὰ
 ἕναργῆ, καὶ τὰ μὲν ἕναργῆ, ὅτι ἐξ αὐτῶν προσπίπτει καὶ
 οὐθενὸς ἑτέρου δεῖται πρὸς μήνυσιν, τὰ δὲ καθάπαξ ἄδηλα, 20
 ὅτι κοινῶς πᾶσαν ἐκπεφευγότα κατάληψιν οὐδὲ τὴν διὰ
 150 σημείου ἐπιδέχεται. τὰ δὲ φύσει ἄδηλα καὶ τὰ πρὸς και-
 ρὸν χρεῖαν ἔχει τῆς ἐκ τοῦ σημείου παρατηρήσεως, τὰ
 μὲν πρὸς καιρὸν ἄδηλα, ὅτι κατὰ τινὰς περιστάσεις αἴρεται
 ἐκ τῆς πρὸς ἡμᾶς ἕναργείας, τὰ δὲ φύσει ἄδηλα, ὅτι διὰ 25
 151 παντός ἐστὶν ἀφανῆ. διττῆς οὖν οὐσης διαφορᾶς τῶν ση-
 μείων δεομένων πραγμάτων διττὸν ἀνεφάνη καὶ τὸ ση-
 μείον. τὸ μὲν τι ὑπομνηστικόν, ὅπερ μάλιστα ἐπὶ τῶν
 πρὸς καιρὸν ἀδήλων φαίνεται χρησιμεῦον, τὸ δὲ ἐνδεικτι-
 κόν. ὅπερ ἐπὶ τῶν φύσει ἀδήλων ἀξιοῦται παραλαμβάνε- 30
 152 σθαι. καὶ δὴ τὸ μὲν ὑπομνηστικὸν συμπαρατηρηθὲν τῷ
 σημειωτῷ δι' ἕναργείας, ἅμα τῷ ὑποπεσεῖν ἐκείνου ἀδη-
 λουμένου, ἄγει ἡμᾶς εἰς ὑπόμνησιν τοῦ συμπαρατηρη- 320
 θέντος αὐτῷ, νῦν δὲ ἕναργῶς μὴ προσπίπτοντος, ὡς ἐπὶ
 τοῦ καπνοῦ καὶ τοῦ πυρός· ταῦτα γὰρ πολλάκις ἀλλήλοις
 συνεξευγμένα παρατηρήσαντες ἅμα τῷ τὸ ἕτερον ἰδεῖν,
 τουτέστι τὸν καπνόν, ἀνανεούμεθα τὸ λοιπόν, τουτέστι 6

⁹ φυσικοῖς N (ut olim Bekk.): φυσικῶς LE 5 10 τυγχάνειν
 λέγεται L 13 post ψάμμους addendum esse ἢ τοσάσδε cen-
 suit Bekk. 14 τῆς add. Bekk. 16 τεταρτης (δέ) Kochalsky
 18/19 οὔτε τὰ ἕναργῆ N (addiderat iam Hervetus): om. LE 5
 19 καὶ τὰ N (quod coniecerat Kayser): ἀλλὰ τὰ LE 5: an τὰ?
 (cf. v. 23) 32 σημειωτῷ L: σημειῶ τῷ NE 5 2 προσπίπτοντος
 Bekk.: προσπίπτ. G ὡς (ἔχει) ἐπὶ fort. scrib. coll. p. 79, 26

320 τὸ μὴ βλεπόμενον πῦρ. ὁ (δ') αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τῆς τῷ 153
 ἔλκει ἐπιγινομένης οὐλῆς καὶ ἐπὶ τῆς τοῦ θανάτου προη-
 γουμένης καρδίας τρώσεως· οὐλίην τε γὰρ ἰδόντες προηγη-
 σόμενον ἔλκος ἀνανεούμεθα, καρδίας τε τρώσιν ἀνασώμα-
 10 νοι μέλλοντα θάνατον προγινώσκωμεν. ἀλλὰ τὸ μὲν ἵπο-
 μνηστικὸν σημεῖον τοιαύτην εἶχε τὴν ιδιότητα, τὸ δὲ ἐν 154
 δεικτικὸν διέφερε τοῦτον. οὐκέτι γὰρ καὶ αὐτὸ συμπαρα-
 τήρησιν τῷ σημειωτῷ ἐπιδέχεται (ἀρχῆθεν γὰρ ἀνυπόπτω-
 τὸν ἐστὶ τὸ φύσει ἀδήλων πρᾶγμα, καὶ διὰ τοῦτο οὐ δύ-
 15 νατὰ τινι τῶν φαινομένων συμπαρατηρηθῆναι), ἀλλ' ἀν-
 τικρως ἐκ τῆς ἰδίας φύσεως καὶ κατασκευῆς μόνον οὐχὶ
 φωνὴν ἀφίεν λέγεται σημαίνειν τὸ οὗ ἐστὶν ἐνδεικτικόν.
 οἷον ἢ ψυχὴ τῶν φύσει ἀδήλων ἐστὶ πραγμάτων. οὐδέ- 155
 ποτε γὰρ ὑπὸ τὴν ἡμετέραν πέφυκε πίπτειν ἐνάργειαν.
 20 τοιαύτη δὲ οὔσα ἐκ τῶν περὶ τὸ σῶμα κινήσεων ἐνδεικτι-
 κῶς μνηύεται· λογιζόμεθα γὰρ ὅτι δύναμὶς τις ἐνδεδυ-
 κνῖα τῷ σώματι τοιαύτας αὐτῷ κινήσεις ἐνδίδωσιν.

Ἀλλὰ γὰρ δεῖν ὄντων σημείων, τοῦ τε ἵπομνηστι- 156
 κοῦ καὶ ἐπὶ τῶν πρὸς καιρὸν ἀδήλων τὰ πολλὰ χρησιμεύειν
 25 δοκοῦντος, καὶ τοῦ ἐνδεικτικοῦ, ὅπερ ἐπὶ τῶν φύσει ἀδή-
 λων ἐγκρίνεται, μελλήσομεν πᾶσαν ποιεῖσθαι ζήτησιν καὶ
 ἀπορίαν οὐ περὶ τοῦ ἵπομνηστικοῦ (τοῦτο γὰρ παρὰ πᾶσι
 κοινῶς τοῖς ἐκ τοῦ βίου πεπίστευται χρησιμεύειν), ἀλλὰ
 περὶ τοῦ ἐνδεικτικοῦ· τοῦτο γὰρ ὑπὸ τῶν δογματικῶν
 30 φιλοσόφων καὶ τῶν λογικῶν ἰατρῶν, ὡς δυνάμενον τὴν
 ἀναγκαιοτάτην αὐτοῖς παρέχειν χρείαν, πέπλασται. ὅθεν 157
 οὐδὲ μαχόμεθα ταῖς κοιναῖς τῶν ἀνθρώπων προλήψεσιν.
 31 οὐδὲ συγχέομεν τὸν βίον, λέγοντες μηθὲν εἶναι σημεῖον,
 καθάπερ τινὲς ἡμᾶς σικοφαιτοῦσιν. εἰ μὲν γὰρ πᾶν
 ἀνηροῦμεν σημεῖον, τάχ' ἴσως ἐν καὶ τῷ βίῳ καὶ πᾶσιν
 ἀνθρώποις ἐμαχόμεθα· νυνὶ δὲ οὕτω καὶ αὐτοὶ ἐγνωμεν.
 5 ἐκ μὲν καπνοῦ πῦρ, ἐκ δὲ οὐλῆς προηγησόμενον ἔλκος,
 ἐκ δὲ προηγουμένης καρδίας τρώσεως θάνατον, ἐκ δὲ προ-

ο δ' addidi 9 δὲ V 13/14 ἀνυπόπτων L (sic): ἀνυπόπτων V
 10 καὶ om. N 20 μελλήσομεν 5: μελήσομεν NLE: μέλομεν
 Καγγορ 3 ἀνηροῦμεν LE 5: ἐροῦμεν N 4 αὐτοῖς N

158 κειμένης ταινίας ἄλειμμα λαμβάνοντες. νῦν οὖν ἐπεὶ τὸ ³²¹
 μὲν ἑπομηθησικὸν σημεῖον τίθεμεν, ᾧ χρῆται ὁ βλος, τὸ
 δὲ ὑπὸ τῶν δογματικῶν ψευδῶς δοξασθὲν ἀναιροῦμεν, μή-
 ποτε πρὸς τῷ μὴ μᾶεσθαι τῷ βίῳ ἔτι καὶ συναγορευόμεν 10
 αὐτῷ. ἐπεὶ περ τοὺς κατεξαναστάοντας τῆς κοινῆς προλήψεως
 δογματικούς καὶ τὰ φύσει ἄδηλα γινώσκειν λέγοντας ση-
 μειωτικῶς ἐκ φυσιολογίας ἐλέγχονεν.

159 Ταῦτα μὲν οὖν ὡς ἐν κεφαλαίοις περὶ τοῦ ὑπὸ τὴν
 ζήτησιν πίπτοντος σημείου λελέχθω· χρῆ δὲ ἐπὶ τοῦ πα- 15
 ρούτος διὰ μνήμης ἔχειν τὸ σκεπτικὸν ἔθος. τοῦτο δ'
 ἐστὶ τὸ μὴ μετὰ πείσματος καὶ συγκαταθέσεως ἐκτίθεσθαι
 τοὺς κατὰ τῆς ὑπάρξεως τοῦ σημείου λόγους (ἴσον γὰρ ἦν
 τὸ τοιοῦτο ποιεῖν τῷ ἀξιοῦν εἶναι τι σημεῖον παραπλη-
 σίως τοῖς δογματίζουσιν), ἀλλ' ὥστε εἰς ἰσοσθένειαν τὴν 20
 ζήτησιν ἀγειν, καὶ δεικνύουσι, ὅτι ἐπ' ἴσης ἐστὶ πιστὸν τῷ
 εἶναι τι σημεῖον τὸ μὴ εἶναι ἢ ἀνάπαλιν ἐπ' ἴσης ἀπιστὸν
 τῷ μηδὲν ὑπάρχειν τὸ ὑπάρχειν τι σημεῖον· ἐντεῦθεν
 160 γὰρ ἡ ἀρρενία καὶ ἡ ἐποχὴ γίνεται τῇ διανοίᾳ. ἀμέλει
 γὰρ διὰ τοῦτο καὶ ὁ δοκῶν ἡμῖν ἀντιλέγειν φάσκουσι μη- 25
 δὲν εἶναι ἐνδεικτικὸν σημεῖον βοηθός ἐστιν, καὶ τὸ ὀφει-
 λὸν κατασκευάζεσθαι μέρος σκεπτικῶς, τοῦτ' αὐτὸς προ-
 λαβὼν κατασκευάζει· εἰ γὰρ οἱ μὲν κατὰ τοῦ σημείου
 κομιζόμενοι παρὰ τοῖς ἀπορητικοῖς λόγοι σφόδρ' εἰσὶ σθε-
 ναροὶ καὶ σχεδὸν ἀναντίρρητοι, τούτων δὲ οὐ λείπονται 30
 καὶ οἱ παρὰ τοῖς δογματικοῖς τὴν ὑπάρξιν αὐτοῦ κατα-
 σκευάζοντες, αὐτόθεν ἐφεκτέον ἐστὶ περὶ τῆς ὑπάρξεως καὶ 32a
 161 μὴ ἀδίκως τῷ ἑτέρῳ μέρει προσθετέον. πλὴν καὶ τοῦ
 σκεπτικοῦ ἔθους παρασταθέντος, χωρῶμεν λοιπὸν καὶ ἐπὶ
 τὴν τοῦ προκειμένου κατασκευήν.

Τῶν οὖν ὄντων, φασὶν οἱ ἀπὸ τῆς σκέψεως, τὰ μὲν 6

161 ~ adv. dogm. IV 263.

7 ἄλειμμα Gen.: ἄλιμμα G νῦν οὖν G: οὐχοῦν Bekk. dubit.
 8 τὸ N: τοῦτο LE 5 10 τῷ LE 5: τὸ N 13 φυσιολογίας NLE:
 φιλοσοφίας 5 20 ἀλλ' ὥστε N: ἄλλως τε LE 5 27/28 προσλα-
 βῶν 5 1 ἐφεκτέον Bekk.: ἐφεκτόν NLE: ἐφετόν 5 3 παρα-
 στάντος N

322 ἔστι κατὰ διαφορὰν, τὰ δὲ πρὸς τι πῶς ἔχοντα, καὶ κατὰ
 διαφορὰν μὲν ὁποῖα κατ' ἰδίαν ὑπόστασιν καὶ ἀπολιτω-
 νοεῖται, οἷον λευκὸν μέλαν, γλυκὺ πικρὸν, πᾶν τοῦ τούτου
 παραπλήσιον· ψιλοῖς γὰρ αὐτοῖς καὶ κατὰ περιγραφὴν
 10 ἐπιβάλλομεν καὶ δίχα τοῦ ἕτερον τι συνεπιβεῖν. πρὸς τι 162
 δὲ ἔστι τὰ κατὰ τὴν ὡς πρὸς ἕτερον σχέσιν νοούμενα καὶ
 οὐκέτι ἀπολελυμένως λαμβανόμενα. τουτέστι κατ' ἰδίαν,
 οἷον τὸ λευκότερον καὶ μελάντερον καὶ γλυκύτερον καὶ
 πικρότερον, καὶ πᾶν εἶ τι τῆς αὐτῆς ἐστὶν ἰδέας. οὐ γὰρ
 15 ὄν τρόπον τὸ λευκὸν ἢ τὸ μέλαν ἢ τὸ πικρὸν κατ' ἰδίαν ἐνοεῖται
 περιγραφῆν, οὕτω καὶ τὸ λευκότερον ἢ μελάντερον· ἀλλ' ἵνα
 τοῦτο νοήσωμεν, συνεπιβάλλειν δεῖ καὶ ἐκείνῳ τῷ οὐ λευ-
 κότερόν ἐστιν ἢ τῷ οὐ μελάντερόν ἐστιν. καὶ ἐπὶ τοῦ
 γλυκύτερου καὶ πικροτέρου ὁ αὐτὸς λόγος. ἐπεὶ οὖν δύο 163
 20 εἰσὶ τῶν πραγμάτων διαφοραί, μία μὲν ἢ τῶν κατὰ δια-
 φορὰν, δευτέρα δὲ ἢ τῶν πρὸς τι πῶς ἔχοντων, δεῖσαι καὶ
 τὸ σημεῖον τὸ γε ἐνδεικτικὸν ἦτοι τῶν κατὰ διαφορὰν ἢ
 τῶν πρὸς τι ὑπάρχειν· τρίτη γὰρ μεταξὺ τούτων ἰδέα
 τῶν πραγμάτων οὐκ ἔστιν. ἀλλὰ τῶν κατὰ διαφορὰν μὲν
 25 οὐκ ἂν εἴη, ὡς αὐτόθεν συγκεχώρηται καὶ πρὸς τῶν ἑτερο-
 δόξων. τοίνυν τῶν πρὸς τι γενήσεται. ὡς περὶ γὰρ τὸ 164
 σημειωτὸν κατὰ τὴν ὡς πρὸς τὸ σημεῖον σχέσιν νοούμε-
 ρον τῶν πρὸς τι ἐστὶν (<.....>· τινὸς γὰρ ἐστὶ σημεῖον, καθά-
 περ τοῦ σημειωτοῦ. ἐὰν γοῦν τὸ ἕτερον αὐτῶν καθ' ὑπό-
 30 θεσιν ἀνέλωμεν, καὶ τὸ λειπόμενον συνακαίρεθῆσεται,
 οἷόν τι καὶ ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ καὶ ἀριστεροῦ φαίνεται γιγνώ-
 323 μενον· μηδενὸς γὰρ ὄντος δεξιοῦ οὐδὲ ἀριστεροῦ τι ἔσται
 διὰ τὸ τῶν πρὸς τι εἶναι τούτων ἑκάτερον, καὶ μηδενὸς
 ὄντος ἀριστεροῦ συμπεριγράφεται καὶ ἢ τοῦ δεξιοῦ ἐπίνοια.
 ἀλλὰ δὴ τὰ πρὸς τι συγκαταλαμβάνεται ἀλλήλοις· οὔτε 165

162 ~ adv. dogm. IV 265.

165 ~ Hyp. II 117—118 et 119—120.

15 ἢ τὸ πικρὸν del. Bekk. 17 ἐκεῖνο ε 17 et 18 τῷ οὐ
 Fabr.: τῷ οὐ NLEABR: τὸ οὐ V 28 lacunam statuit Bekk.,
 quam sic fere explot: <οὕτω καὶ τὸ σημεῖον τῶν πρὸς τι ἐστὶν>·
 τινὸς, sensu quidem recte, sed ipsa verba non possunt recu-
 perari 31/1 γιγνώμενον om. N 1 ἔστι Kochalsky

γὰρ λευκότερόν τι, ὡς ἔφη, δυνατόν ἐστὶ γνωρίζειν μὴ ³²³
 συνεπιπίπτου τοῦ οὐ λευκότερόν ἐστιν, οὔτε μελανώτε-
 ρον μὴ συνεπινοούμενον τοῦ οὐ μελανώτερόν ἐστιν. ⁶⁴
 ταῖνν' ἐπεὶ καὶ τὸ σημεῖον τῶν πρὸς τι ἐστίν,
 ὡς παρεμυθήσαμεθα, συγκαταληφθήσεται τῷ σημείῳ τὸ
 οὐ ἐστὶ σημεῖον. τὸ συγκαταλαμβάνόμενον δὲ αὐτῷ οὐκ
 ἐστὶ σημεῖον αὐτοῦ. τὸ γὰρ ἔπορευεν, ὅτι δύναται τό ¹⁰
 τι συγκαταλαμβάνόμενον σημεῖον ἐκείνου γίνεσθαι τε-
 λέως ἀπερρωγός· ἀμφοτέρων γὰρ ὑπὸ μίαν προθεσμίαν
 λαμβανόμενων οὔτε τόδε τοῦδε ἐκκαλυπτικόν ἐστίν οὔτε
 τόδε τοῦδε μηνυτικόν, ἐκάτερον δὲ δι' αὐτοῦ προσπίπτου
¹⁶⁶ ἀποδεί τῆς τοιαύτης δυνάμεως. συνθείη <δ> ἂν τις ¹⁵
 πάλιν λόγον τοιοῦτον. τὸ σημεῖον εἴπερ καταληπτόν ἐστιν,
 ἢτοι προκαταλαμβάνεται τοῦ σημειωτοῦ ἢ συγκαταλαμβάν-
 εται αὐτῷ ἢ ἐπικαταλαμβάνεται αὐτῷ· οὔτε δὲ προκατα-
 λαμβάνεται οὔτε συγκαταλαμβάνεται οὔτε ἐπικαταλαμβάν-
 εται, ὡς παραστήσομεν· οὐκ ἄρα καταληπτόν ἐστὶ τὸ ²⁰
¹⁶⁷ σημεῖον. καὶ δὴ τὸ μὲν λέγειν, ὅτι ἐπικαταλαμβάνεται τῷ
 σημειωτῷ τὸ σημεῖον, αὐτόθεν φαίνεται ἄτοπον· πῶς
 γὰρ εἴ δύναται ἐκκαλυπτικόν εἶναι τὸ σημεῖον, ὅτε οὐ
 ἐκκαλυπτικόν ἐστὶ, τὸ σημειωτόν, προκαταλαμβάνεται αὐ-
 τοῦ; ἄλλως τε καὶ μαχόμενόν τι προσδέξονται οἱ δογμα- ²⁵
 τικοὶ τῷ συνήθως ὑπ' αὐτῶν δογματιζομένῳ, εἰάν τοῦτο
 λέγωσιν. φασὶ γὰρ τὸ σημειωτόν ἄδηλον εἶναι καὶ μὴ ἐξ
 αὐτοῦ καταληπτόν· εἰ δέ γε μετὰ τὴν τούτου κατάληψιν
 ἐπικαταλαμβάνεται τὸ σημεῖον, οὐκ ἐστὶ τοῦτ' ἄδηλον
 ἢ γε πρὸ τῆς τοῦ μηνύοντος αὐτοῦ παρουσίας πεφώραται. ³⁰
 ὥστε οὐκ ἐπικαταλαμβάνεται τῷ σημειωτῷ τὸ σημεῖον.
¹⁶⁸ καὶ μὴν οὐδὲ συγκαταλαμβάνεται διὰ τὴν μικρῶ πρόσθεν
 εἰρημένην αἰτίαν· τὰ γὰρ συγκαταλαμβανόμενα ἀλλήλοις ³³⁴
 οὐ δέεται τῆς ἐξ ἀλλήλων μηνύσεως, ἀλλ' ὑφ' ἓν ἐξ αὐτῶν

6 τοῦ LEs: τὸ N οὔτε N: οὐδὲ LEs μελανότερον NLE
 (quod correxi): μελάντερον s 6a μὴ — μελανότερον N (quod cor-
 rexi): om. LEs (lacunam iam Bekkerus perspexerat) 14 προσ-
 πίπτου N: προσπίπτου LEs 16 δ' add. Bekk. ἂν τις πάλιν
 Kochalsky l. l. p. 52: τις ἂν πάλιν N: τις ἀνάπαλιν LEs
 30 ἢ γε Bekk.: ὅτε G

324 προσπίπτει, καὶ διὰ τοῦτο οὔτε τὸ σημεῖον λέγοιτ' ἂν εἶναι
σημεῖον οὔτε τὸ σημειωτὸν ἔτι ὑπάρχειν σημασιῶσι. κα- 169
5 ταλείπεται οὖν λέγειν, ὅτι προκαταλαμβάνεται τὸ σημεῖον
τοῦ σημειωτοῦ. ὁ πάλιν εἰς τοὺς αὐτοὺς ἐλέγχους κυλίε-
ται. πρότερον γὰρ ὀφείλουσιν οἱ δογματικοὶ δεῖξαι, ὅτι οὐ
τῶν πρὸς τι ἐστὶ τὸ σημεῖον ἢ ὅτι οὐ προκαταλαμβάνεται
ἀλλήλοις τὰ πρὸς τι, εἴτα τότε καὶ παρ' ἡμῶν λαμβάνειν
10 τὸ δύνασθαι τοῦ σημειωτοῦ προκαταλαμβάνεσθαι τὸ ση-
μεῖον. ἀμετακινίτων δὲ ὄντων τῶν πρώτων οὐκ ὄντων τέ 170
ἐστὶ τὴν προκατάληψιν τῶν σημείων μαρτυρεῖν ἐκ τοῦ γέ-
νους ὄντων πρὸς τι καὶ ὀφείλουσι προκαταλαμβάνε-
σθαι τῶν οὐ ἐστὶν σημείων. ἀλλ' εἴπερ, ἵνα καταληφθῆ τὸ
15 σημεῖον, δεῖ ἢ προκαταλαμβάνεσθαι αὐτὸ τοῦ σημειωτοῦ
ἢ προκαταλαμβάνεσθαι τούτῳ ἢ ἐπικαταλαμβάνεσθαι, δέ-
δεικται δὲ μηδὲν τούτων δυνατόν. ῥητέον [οὖν] ἀκατάληπτον
εἶναι τὸ σημεῖον.

"Ἐτι ἐκ τῆς αὐτῆς δυνάμεως ἄλλον λόγον συνερωτώσιν 171
20 τινες τοὺς δογματικούς, οὕτως ἔχοντα. εἴπερ ἐστὶ τι ἐν-
δεικτικόν τινος σημείου, ἢτοι φαινόμενον φαινομένου ση-
μεῖον ἐστὶν ἢ ἀφανὲς ἀφανοῦς ἢ φαινόμενον ἀφανοῦς ἢ
ἀφανὲς φαινομένου· οὔτε δὲ φαινόμενον φαινομένου ση-
μεῖον ἐστὶν οὔτε ἀφανοῦς ἀφανὲς οὔτε φαινόμενον ἀφα-
25 νοῦς οὔτε δὲ ἐναλλάξ· οὐκ ἄρα ἔστι τι σημεῖον. καὶ 172
ὁ μὲν λόγος τοιοῦτος, πρόδηλος δὲ καὶ ἡ τούτου κατα-
σκευὴ ἐστίν. καὶ προδηλοτέρα μᾶλλον γενήσεται ὑποδει-
ξάντων ἡμῶν τὴν κομιζομένην πρὸς αὐτὸν ἐπὶ τῶν δογμα-
τικῶν ἐνστάσιν. φασὶ γὰρ μόνον τὰς δύο συγχωρεῖσθαι
30 συζυγίας, περὶ δὲ τῶν λειπομένων δυεῖν διίστασθαι πρὸς
ἡμᾶς. τὸ μὲν γὰρ φαινόμενον φαινομένου καὶ ἀφανοῦς 173
φαινόμενον γίγνεσθαι σημεῖον ἀληθές ἐστίν, τὸ δὲ μὴ φαι-
νόμενον φαινομένου ἢ μὴ φαινόμενον ἀφανοῦς ὑπάρχειν
325 δηλωτικὸν ψεύδους ἦν. αὐτίκα γὰρ φαινόμενον μὲν φαι-

3 <ἔτι> εἶναι Kochalsky coll. v. 4 17 οὖν delevi (an scriben-
dum ἐστίν?) 25 δὲ del. Bekk. 28 αὐτῶν s 29 τὰς δύο μό-
νον N 32 ἀληθές εἶναι Kochalsky (cf. ad p. 325, 1) 1 ἦν
Bekk. dubit.: εἶναι G: del. Kochalsky (cf. ad p. 324, 32)

νομένου σημείου ἐστὶν ἡ σκιά τοῦ σώματος· αὐτὴ τε γὰρ ³²⁵
 σημεῖον οὕσα φαινόμενον ἐστὶ, τό τε σῶμα σημειωτὸν
 καθ' ἑαυτῶς ἐναργῆς ὑπάρχει. φαινόμενον δὲ ἀφανοῦς δη-
 λωτικὸν καθ' ἑαυτῶς κατὰ τὸ ἐρευνθὸς τῆς αἰδοῦς· τὸ ⁵
 μὲν γὰρ ἐναργῆς καὶ αὐτοφώρατον ἦν, ἡ δὲ αἰδῶς ἀφαν-
 174 τος. τελείως δὲ εἰσὶν εὐήθειαι οἱ ταῦτα λέγοντες. δημολο-
 γηθέντος γὰρ τοῦ πρὸς τι εἶναι τὸ σημεῖον καὶ τοῦ κατ' ἀ-
 νάγκην συγκαταλαμβάνεσθαι ἀλλήλοις τὰ πρὸς τι, οὐ δύ-
 νηται τῶν ἐπ' ἴσης συνυποπιπτόντων ἀλλήλοις τὸ μὲν ση- 10
 μεῖον εἶναι τὸ δὲ σημειωτὸν, ἀλλὰ πάντῃ τε καὶ πάντως
 διὰ τὴν ἐναργῆ ἀμφοτέρων συνυπόπτωσιν μήτε σημειῖον
 τι ἐξ αὐτῶν ὑπάρχειν μήτε σημειωτὸν, τοῦ μὲν μὴ ἔχον-
 τος ὃ ἐκκαλύπτει, τοῦ δὲ μὴ χρῆζοντος τοῦ ἐκκαλύφοντος.
 175 τὰ δὲ αὐτὰ λεκτέον καὶ περὶ τῆς λειπομένης συζυγίας, 15
 καθ' ἣν ἡξίουσι τὸ φαινόμενον τοῦ ἀφανοῦς εἶναι σημεῖον·
 δεῖ γὰρ, εἰ τοῦτο οὕτως ἔχει, προκαταλαμβάνεσθαι τὸ ση-
 μεῖον τοῦ σημειωτοῦ καὶ ἐπικαταλαμβάνεσθαι τὸ σημειω-
 τὸν τῷ σημείῳ, ὅπερ ἦν ἀδύνατον διὰ τὸ ἐκ τοῦ γένους
 εἶναι τῶν πρὸς τι καὶ ὀφείλειν ἀλλήλοις συγκαταλαμ- 20
 βάνεσθαι.

176 Τῶν γε μὴν καταλαμβανομένων ἀνθρώπων πραγμά-
 των τὰ μὲν δι' αἰσθήσεως καταλαμβάνεσθαι δοκεῖ, τὰ δὲ
 διανοία, καὶ δι' αἰσθήσεως μὲν ὡς λευκὸν μέλαν, γλυκὺ
 πικρὸν, διανοία δὲ καλὸν αἰσχρὸν, νόμιμον παράνομον, ²⁵
 εὐσεβῆς ἀσεβῆς. καὶ τὸ σημεῖον οὖν εἴπερ καταληπτὸν
 ἐστὶν, ἦτοι τῶν αἰσθητῶν ἐστὶ πραγμάτων ἢ τῶν νοητῶν,
 ὥστ' ἂν μὴ ἐκ τοῦ ἐτέρου γένους τούτων ὑπάρχη, οὐδ' ὅλως
 177 ἔσται τὴν ἀρχὴν ὑπάρχον. ἀμέλει γέ τοι τοῦτ' εὐθύς
 τεκμήριον ἐστὶ τοῦ ἀληπτοῦ αὐτὸ τυγχάνειν, φημί δὲ τὸ ³⁰
 μέχρι δεῦρο διέλκεσθαι τὴν φύσιν αὐτοῦ, τῶν μὲν αἰσθη-
 τῶν ὑπολαμβανόντων τοῦτο εἶναι, τῶν δὲ νοητῶν. Ἐπί-
 κουρος μὲν γὰρ καὶ οἱ προεστῶτες αὐτοῦ τῆς αἰρέσεως ³²⁶

174 ~ Hyp. II 125.

²⁶ (οἶον) καλὸν Kochalsky
 ὡς ἂν ⁵ ³⁰ τὸ Bekk.: τοῦ G

²⁸ ὥστ' ἂν N: ὡς ἔαν LE:
⁸² εἶναι τοῦτο N

126 ἔλεξαν αἰσθητὸν εἶναι τὸ σημεῖον, οἱ δὲ ἀπὸ τῆς Στοᾶς
 (fr. II 222 Arn.) νοητὸν. μένει δ' ἡ τοιαύτη διάστασις ἀνε-
 πίκριτος σχεδὸν δι' αἰῶνος, καὶ μενούσης αὐτῆς ἀνεπικρίτου
 5 πᾶσα ἀνάγκη καὶ τὸ σημεῖον ἐν ἐποχῇ φυλάσσεσθαι, ὁραῖλον
 ἢ αἰσθητὸν ἢ νοητὸν ὑπάρχειν. καὶ τὸ πάντων δεινότατον. 179
 ὅτι μεταπέτωκεν ἡ ὑπόσχεσις αὐτοῦ, εἶγε ἰπισχεῖται μὲν
 ἐκκαλυπτικὸν ἔσεσθαι τινος ἑτέρου, ἀνάπαινον δὲ αὐτὸ
 νῦν εὑρηται χρῆζον ἑτέρου τοῦ ἐκκαλύπτοντος· εἰ γὰρ
 10 πᾶν τὸ διάφωνον ἄδηλόν ἐστι, τὸ δὲ ἄδηλον ἐκ σημείου
 ληπτὸν, πάντως καὶ τὸ σημεῖον διαφωνούμενον δεῖσεται
 τινος σημείου πρὸς παράστασιν ὡς ἄδηλον. καὶ μὴν οὐδὲ 179
 δύνανται λέγειν, ὅτι τὸ διαφωνούμενον αὐτὸ ἔνεστιν ἀπο-
 δεῖξει καταστήσασθαι καὶ πιστὸν ἔχειν. πρῶτον μὲν γὰρ
 15 ὅταν ἀποδείξωσιν, τότε ὡς πιστὸν αὐτὸ λαμβανέτωσαν·
 ἐφ' ὅσον δὲ ψιλῆ μόνον αὐτοῖς ἐστιν ὑπόσχεσις· ἀλλ' οὐκ
 ἀπόδειξις, ἔστηκε καὶ τὰ τῆς ἐποχῆς. εἶτα καὶ ἡ ἀπό- 180
 δεξις τῶν ἀμφισβητησίμων ἐστίν, διαφωνουμένη, δὲ καὶ
 αὐτὴ χρεῖαν ἔχει τοῦ τὴν πίστιν περιθήσοντος· διὰ δὲ
 20 ζητούμενον τὸ ζητούμενον δεικνύναι θέλειν τελέως ἐστίν
 ἄτοπον. ἄλλως τε καὶ τῷ γένει σημείου ἐστίν ἡ ἀπό-
 δεξις· ἐκκαλυπτικὴ γὰρ ἦν τοῦ συμπεράσματος. ἵνα 181
 οὖν τὸ σημεῖον βεβαιωθῆ, δεῖ πιστὴν εἶναι τὴν ἀπόδειξιν,
 ἵνα δὲ ἡ ἀπόδειξις πιστὴ γένηται, δεῖ προβεβαιωθῆναι τὸ
 25 σημεῖον, ὥστε ἑκάτερον τὴν ἐκ θατέρου πίστιν περιμένον
 ἐπ' ἴσης τῷ λοιπῷ ἐστίν ἀπιστον. πρὸς τούτοις τὸ ἐν 182
 ἀποδείξεως μέρει λαμβανόμενον εἰς τὴν τοῦ σημείου βε-
 βαιώσιν ἤτοι αἰσθητὸν ἐστίν ἢ νοητὸν. καὶ εἰ μὲν αἰσθη-
 τόν, πάλιν ἢ ἀρχῆθεν μένει ζήτησις τῷ τὰ αἰσθητὰ κοι-
 30 νῶς διαπεφωνῆσθαι· εἰ δὲ νοητὸν, ὁμοίως ἀπιστον καθέ-
 στηκεν· οὐ χωρὶς γὰρ τῶν αἰσθητῶν δύναται τοῦτο λη-
 πτὸν ὑπάρχειν.

179—181 ~ Hyp. II 121—122.

8 σχεδὸν ἀνεπίκριτος 5 7 διαπέτωκεν Kayser 12 fors.
 ἄδηλον <ὄν> 13 τὸ del. Heintz 14 <ὡς> πιστὸν Kayser
 17 ἔστηκε κατὰ τῆς ἐποχῆς 5 18 ἀμφισβητησίμων NLE: ἀμ-
 φισβητουμένων 5 25 ἐκ θατέρου LEs: ἐκατέρου N et Gen.
 qui unde hoc sumpserint, nescio

183 Πλήν συγκεχωρήσθω τε καὶ ἐκ περιουσίας δεδόςθω
 τὸ ἦτοι αἰσθητὸν ἢ νοητὸν εἶναι τὸ σημεῖον. ἀλλὰ καὶ
 οὕτως ἀδύνατον τὴν ὑπόστασιν αὐτοῦ πιστὴν ὑπάρχειν.
 λεπτέον δὲ ἐν μέρει περὶ ἑκατέρου, καὶ εὐθέως γε περὶ
 τοῦ [μὴ] αἰσθητὸν αὐτὸ τυγχάνειν. ἵνα τοίνυν τοῦθ' ὁμό- 5
 λογον ἢ, δεῖ προσυμπεφωνηῖσθαι τὴν τῶν αἰσθητῶν ὑπαρ-
 ξιν καὶ ὁμολογον εἶναι παρὰ πᾶσι τοῖς φυσικοῖς, ἵν' ὡς
 ἀπὸ ὁμολόγου ταύτης ἢ περὶ τοῦ σημείου ἀνάγεται σκέ-
 184 ψις. οὐ συμπεφωνηται δέ, ἀλλ' (Platon. Phaedr. p. 264 D.
 Herodot. vit. Hom. 11),

ἔστ' ἂν ἔδωρ τε ῥέη καὶ δένδρεα μακρὰ τεθήλη,

οὔποτε πεπαύσονται περὶ αὐτῆς οἱ φυσικοὶ πρὸς ἀλλήλους
 πολεμοῦντες. ἐπεὶπερ ὁ μὲν Δημόκριτος μηδὲν ὑποκεῖσθαι
 φησὶ τῶν αἰσθητῶν, ἀλλὰ κενοπαθείας τινὰς αἰσθήσεων
 εἶναι τὰς ἀντιλήψεις αὐτῶν, καὶ οὔτε γλυκύ τι περὶ τοῖς
 ἐκτὸς ὑπάρχειν, οὐ πικρὸν ἢ θερμὸν ἢ ψυχρὸν ἢ λευκὸν 15
 ἢ μέλαν, οὐκ ἄλλο τι τῶν πᾶσι φαινομένων· παθῶν γὰρ
 185 ἡμετέρων ἦν ὀνόματα ταῦτα. ὁ δὲ Ἐπίκουρος πάντα
 ἔλεγε τὰ αἰσθητὰ τοιαῦτα ὑποκεῖσθαι ὅποια φαίνεται καὶ
 κατ' αἰσθησιν προσπίπτει, μηδέποτε ψευδομένης τῆς
 αἰσθήσεως, ἀλλ' ἡμῶν ψεύδεσθαι ταύτην δοκούντων. οἱ δὲ 20
 ἀπὸ τῆς Στοᾶς καὶ τοῦ Περιπάτου μέσην ὁδὸν τεμόντες
 ἔνια μὲν ὑποκεῖσθαι τῶν αἰσθητῶν ἔλεξαν ὡς ἀληθῆ, ἔνια
 δὲ μὴ ὑπάρχειν, ψευδομένης περὶ αὐτῶν τῆς αἰσθήσεως.
 186 ἀλλὰ τὸ γε κεφάλαιον· εἴπερ αἰσθητὸν εἶναι θέλομεν τὸ
 σημεῖον, πρὸ παντὸς ὁμολογηθῆναι δεῖ καὶ βεβαίως πα- 25
 ραστῆναι τὴν τῶν αἰσθητῶν ὑπόστασιν, ἵνα καὶ τοῦτο
 δοθῆ παγίως καταληπτὸν εἶναι· ἢ εἴπερ ἐκείνην δι' αἰῶ-
 νος ἰστασιάζσθαι συμβέβηκεν, ὁμολογεῖν δεήσει καὶ τοῦτο
 187 τῆς αὐτῆς ἀσυμφωνίας ἔχεσθαι. ὥσπερ γὰρ τὸ λευκὸν

5 μὴ del. Kochalsky εἰ αἰσθητὸν αὐτὸ τυγχάνει Kayser
 5'6 ὁμολογηθῆ Kayser coll. p. 344, 18. 363, 19 7 ἵν' ὡς Bekk.
 dubit. secundum Fabricii versionem: καὶ ὡς G 15 οὔτε Kayser
 dubit. ἢ ante λευκὸν om. NEBVR: εἰαν. A 16 πᾶσι om. N
 17 ἦν G: εἶναι Bekk. dubit. 10 μήποτε N 20 ἀλλ' ἡμῶν
 Heintz: ἄλλων G 21 τεμόντες N: τέμνοντες LE 24 εἶναι om. S
 25/26 παραστῆναι Kayser 29 <ὑπὸ> τῆς Kayser συμφωνίας S

³²⁷
 30 χρώμα οὐ δύναται ἀπώτως καταληφθῆναι μὴ ὁμοιομη-
 θείσης τῆς τῶν αἰσθητῶν ἵπποστάσεως, διὰ τὸ καὶ αὐτὸ
 328 τῶν αἰσθητῶν ἵπάρχειν, οὕτως οὐδὲ τὸ σημεῖον, εἴπερ
 κατὰ γένος αἰσθητὸν (ἔστιν), λεχθήσεται πάριον καθεστάναι
 μενούσης τῆς περὶ τῶν αἰσθητῶν μάχης. ἔστω δὴ καὶ συμ-
 πεφωνῆσθαι τὰ αἰσθητὰ καὶ μὴδ' ἠντινοῦν γεγομέναι
 5 περὶ αὐτῶν διάστασιν. ζητῶ, πῶς δύνανται οἱ ἑτεροδόξοι
 ἡμᾶς διδάσκειν, ὅτι τῷ ὄντι αἰσθητὸν ἔστι τὸ σημεῖον·
 πᾶν γὰρ αἰσθητὸν πᾶσι τοῖς ὡσαύτως ἔχουσιν ἱποπίπτειν
 πέφυκε καὶ ἐπ' ἴσης λαμβάνεσθαι. οἶον τοῦ λευκοῦ χρώ-
 ματος οὐκ ἄλλως μὲν οἱ Ἕλληνες ἀντιλαμβάνονται, ἄλλως
 10 δὲ οἱ βάρβαροι, καὶ διαφερόντως μὲν οἱ τεχνῖται, ἐξηλ-
 λαγμένως δὲ οἱ ἰδιῶται, ἀλλ' ὡσαύτως πάντες οἳ γε ἀπα-
 ραποδίστους ἔχοντες τὰς αἰσθήσεις. τοῦ τε πικροῦ πάλιν 158
 ἢ γλυκέος οὐκ ἄλλως μὲν ὅδε γεύεται, καθ' ἕτερον δὲ τρό-
 πον ὅδε, ἀλλὰ κατὰ τὸ ὅμοιον ἕκαστος τῶν ὁμοίως δια-
 15 κειμένων. τὸ δὲ γε σημεῖον ὡς σημεῖον οὐχ ὡσαύτως
 πάντας τοὺς ὁμοίως διακειμένους φαίνεται κινεῖν, ἀλλ' οἷς
 μὲν οὐδ' ὅλως ἔστι σημεῖον τινος, καθάπερ δι' ἐναργείας
 αὐτοῖς προσπίπτει, τισὶ δὲ σημεῖον μὲν ἔστιν, οὐ τοῦ
 αὐτοῦ δὲ πράγματος, ἀλλὰ διαφέροντος· τὰ γὰρ εἰτὲ
 20 φαινόμενα λόγου χάριν ἐν ἰατρικῇ ἄλλου μὲν ἔστι σημεῖα
 τῶδε, καθάπερ Ἐρασιστράτῳ, ἄλλου δὲ τῶδε, οἶον
 Ἡροφίλῳ, ἄλλου δὲ τῶδε, καθάπερ Ἀσκληπιιάδῃ. οὐ τοί-
 νυν λεχτέον αἰσθητὸν εἶναι τὸ σημεῖον· εἰ γὰρ τὸ μὲν
 αἰσθητὸν πάντας ὁμοίως κινεῖ, τὸ δὲ σημεῖον οὐ πάντας
 25 ὁμοίως κινεῖ, οὐκ ἂν εἶη αἰσθητὸν τὸ σημεῖον. πάλιν 189
 εἴπερ αἰσθητὸν ἔστι τὸ σημεῖον, ἐχρήν, ὥσπερ τὸ πῦρ
 αἰσθητὸν ὄν πάντας τοὺς καλεσθαι δυναμένους καλεῖ καὶ ἡ
 χιῶν αἰσθητὴ καθεστηκυῖα πάντας τοὺς ψύχεσθαι δυνα-
 μένους ψύχει, ὥδε καὶ αὐτό, εἴπερ ἐκ τῶν αἰσθητῶν ἔστι,
 30 πάντας [ᾧφειλεν] ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἄγειν σημειωτόν. οὐκ ἄγει

2 ἔστιν add. Bekk. dubit. 3 δὲ Bekk dubit. 7 πᾶ-
 σιν ante ἔχουσιν add. N, quod fortasse e p. 327, 16 irrepsit.
 11/12 ἀπαραποδίστους NE: ἀπαραποδίστους L: ἀπαραποδί-
 στως 5 21 οἶον NLE: καθάπερ 5 30 ᾧφειλεν delevi coll.
 p. 329, 68qq. (vide v. 26: ἐχρήν)

- 190 δέ γε οὐκ ἄρα αἰσθητόν ἐστιν. πρὸς τούτοις· εἴπερ αἰσθητόν ἐστι τὸ σημεῖον, ἦτοι καταληπτά ἐστιν ἡμῖν τὰ ἀδηλα ἢ ἀκατάληπτα. εἰ μὲν οὖν ἀκατάληπτα ἡμῖν 329 ἐστιν, οἴεται τὸ σημεῖον· δυεῖν γὰρ ὄντων πραγμάτων, τῶν μὲν ἐναργῶν, τῶν δὲ ἀδηλῶν, εἰ μήτε τὸ ἐναργὲς ἔχει σημεῖον διὰ τὸ αὐτοφώρατον εἶναι μήτε τὰ ἀδηλα
- 191 διὰ τὸ ἀκατάληπτα τυγχάνειν, οὐδὲν ἐστι σημεῖον. εἰ δὲ 5 καταληπτά, πάλιν ἐχρήν, ἐπεὶ αἰσθητόν ἐστι τὸ σημεῖον, τὸ δὲ αἰσθητόν ἐπ' ἴσης πάντας κινεῖ, πᾶσι τὰ ἀδηλα καταλαμβάνεσθαι. ἀλλ' οἱ μὲν φασιν αὐτὰ μὴ καταλαμβάνεσθαι, ὡσπερ οἱ ἀπὸ τῆς ἐμπειρίας ἰατροὶ καὶ οἱ ἀπὸ τῆς σκέψεως φιλόσοφοι, οἱ δὲ καταλαμβάνεσθαι μὲν, οὐχ 10 ὁμοίως δέ. οὐκ ἄρα αἰσθητόν ἐστι τὸ σημεῖον.
- 192 Ναί, φασίν, ἀλλ' ὥς τὸ πῦρ αἰσθητὸν καθεστῶς παρὰ τὰς διαφορὰς τῶν ὑποκειμένων ἕλκων διαφερούσας ὑποφαίρει δυνάμεις, καὶ πρὸς μὲν κηρῶ τήκει, πρὸς δὲ πηλῶ πήσσει, πρὸς δὲ ξύλῳ καίει, τὸν αὐτὸν τρόπον εἰκὸς ἐστι 15 καὶ τὸ σημεῖον αἰσθητὸν ὑπάρχον παρὰ τὰς διαφορὰς τῶν ἀντιλαμβανομένων αὐτοῦ διαφορῶν εἶναι πραγμάτων μη-
- 193 νητικόν. καὶ οὐ παράδοξον, ὅτι καὶ ἐπὶ τῶν ὑπομνηστικῶν σημείων θεωρεῖται οὕτω γινόμενον· ὁ γὰρ ἀνατεινόμενος πυρρὸς τισὶ <μὲν> πολεμίων ἔφοδον σημαίνει, τισὶ 20 δὲ φίλων ἀφίξιν δηλοῖ, καὶ ὁ τοῦ κώδωνος ψόφος οἷς μὲν ὄνου πράσεώς ἐστι <σημεῖον>, οἷς δὲ τοῦ δεῖν ῥαίνειν τὰς ὁδοὺς. καὶ τὸ ἐνδεικτικὸν ἄρα σημεῖον δυνήσεται φύσιν αἰ-
- 194 σθητήν ἔχον ἄλλων καὶ ἄλλων εἶναι μνηνυτικόν. ἀξιόσειε δ' ἂν τις καὶ ἐνταῦθα τοὺς μὲν τῇ ἀπὸ τοῦ πυρὸς μεταβάσει 2· χρωμένους τοῦτο [δὲ] δεικνύναι γινόμενον ἐπὶ τοῦ σημείου ὅπερ καὶ ἐπὶ τοῦ πυρὸς γίνεσθαι συμβέβηκεν. τουτὶ μὲν γὰρ ὁμολόγους ἔχει τὰς προειρημένας δυνάμεις, καὶ

2 δυεῖν LE (ut semper): δυοῖν N (ut nusquam alias) = διττῶν Bekk. dubit. 5 τυγχάνειν LE5: εἶναι N 7 πάντων 18 ὅτι E5: ὅτε NL: ὁ γε Heintz dubit. ἐπὶ LE5: ὑπὸ 19 οὕτω G: fort. τοῦτο vel τὸ τοιοῦτο 20 μὲν add. Bekk 22 σημεῖον addidi (cf. Kochalsky l. l. p. 81): δηλωτικός Kayser 26 μὲν vecl. Kayser 26 τοῦτο [δὲ] Bekk.: τοῦ τότε G: τοιόνδε Kayser <ἐνδεικτικῶν> σημείου Kayser

οὐδείς ἐστίν ὅς διαφέρεται περὶ (τοῦ ὑπ') αὐτοῦ τὸν μὲν κη-
 20 ρὸν τήκεσθαι, τὸν δὲ πηλὸν πήσσεισθαι, τὸ δὲ ξύλον καίεσθαι.
 ἐπὶ δὲ τοῦ ἐνδεικτικοῦ σημείου ἔαν τὸ ἀνάλογον προσθε- 195
 χόμεθα γίνεσθαι, εἰς τὴν μεγίστην ἀπέμασιν περιστι-
 30 σόμεθα, λέγοντες ἕκαστον τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἐνδεικνυμένων
 ὑπάρχειν, ὥστε εἰ οὕτω τύχοι, καὶ πλῆθος νοσοποιεῖν καὶ
 δομύτητα καὶ σωματικὴν κατασκευὴν. ὅπερ ἄτοπον· τὰς 196
 γὰρ οὕτω μαχομένας καὶ ἀνασκευαστικὰς ἀλλήλων αἰτίας
 5 οὐχ οἷόν τε συνυπάρχειν. ἢ τοῦτο οὖν ὁμολογεῖσθαι.
 καίπερ ὄν ἀδύνατον, οἱ δογματικῶς φιλοσοφοῦντες, ἢ ὅτι
 τὸ σημεῖον αἰσθητὸν ὄν οὐδενὸς τὸ ὅσον ἐφ' ἑαυτῷ ἐν-
 10 δεικτικόν ἐστίν, ἡμεῖς δὲ διαφόρους ἔχοντες διαθέσεις οὐχ
 ὡσαύτως ἐπ' αὐτῷ κινούμεθα. ὅπερ οὐκ ἂν ὑπομείναιεν
 15 ὁμολογεῖν, πρὸς τῷ καὶ τὰς τοιαύτας τοῦ πυρὸς δυνάμεις
 μὴ εἶναι συμφώνους ἀλλ' ἠπορῆσθαι. εἰ γὰρ καυστικὴν 198
 εἶχε φύσιν τὸ πῦρ, ὄφειλε πάντα καίειν καὶ μὴ τινὰ μὲν
 καίειν τινὰ δὲ μηδαμῶς· καὶ εἰ τηκτικὴν εἶχε δύναμιν,
 πᾶν ὄφειλε διαλύειν καὶ μὴ τινὰ μὲν τινὰ δ' οὐ. νῦν δὲ 199
 20 ταῦτα ἔοικε ποιεῖν οὐ παρὰ τὴν ἰδίαν φύσιν, ἀλλὰ παρὰ
 τὰς προσομιλούσας αὐτῷ τῶν ὑποκειμένων ἕλας, οἷον τὸ
 ξύλον καίει, οὐχ ὅτι αὐτὸ καυστικόν ἐστίν, ἀλλ' ὅτι τὸ ξύ-
 λον ἐπιτηδειῶς ἔχει συνεργοῦ λαβόμενον ἐκείνου καίηται.
 καὶ τήκει τὸν κηρὸν οὐχ ὅτι τηκτικὴν ἔχει δύναμιν, ἀλλ' ὅτι
 25 ὁ κηρὸς ἐπιτηδειότητα ἐκέκτητο πρὸς τὸ συνεργοῦ λαβό-
 μενος ἐκείνου τήκεσθαι. ἀκριβέστερον δὲ περὶ τούτου δι-
 δάξομεν (adv. phys. I 237sq.), ὅταν περὶ τῆς τῶν τοιού-
 των ὑπέρξεως σκεψώμεθα. τὰ νῦν δὲ καὶ πρὸς τοὺς με- 200
 τιόντας ἀπὸ τοῦ ὑπομνηστικοῦ σημείου καὶ τὸν πυρὸν παρα-
 26 λαμβάνοντας, ἔτι δὲ τὸν τοῦ κώδωνος ψόφον, λεκτέον ἐστίν
 ἡμῖν, ὅτι οὐ παράδοξον εἰ τὰ τοιαῦτα τῶν σημείων πλειόντων

20 τοῦ ὑπ' add. Bekk. dubit. 31 ἔαν <δὲ> N 2 νοσο-
 ποιεῖν G (tuetur Kochalsky l. l. p. 81 sq.): νόσων ποιεῖν Fabr.:
 ἐνοποιεῖν Hervetus (unum faciunt): νόσων μὴεῖν Kayser
 7 ἑαυτοῦ N 10 τὸ ε 12 εἶχε ser. coll. v. 13: ἔχει G 14 πάντα
 Kochalsky 16 ὑποκειμένων Bekk.: καιομένων G 18 λαμβά-
 νομενον L 20/21 λαβόμενος N (et antea Bekk. dubit.): λαβό-
 μενον E ε: λαμβανόμενον L 21 τούτου N: τούτων LE ε

ἐστὶ δηλωτικά· θεμένων γὰρ νόμους, ὅς φασιν, ὥρισται καὶ ³³⁰
 ἐν ἡμῖν κεῖται, εἴν τε ἔν θέλωμεν αὐτὰ μηνύειν εἴν τε
 201 καὶ πλειόνων ὑπάρχειν δηλωτικά. τὸ δὲ ἐνδεικτικὸν ση-
 μεῖον ἐκ φύσεως ὑπαγορευτικὸν εἶναι δοκοῦν τοῦ σημειω- 30
 τοῦ κατ' ἀνάγκην ἐνὸς δεῖ πράγματος ἐνδεικτικὸν εἶναι, 331
 καὶ τούτου πᾶσι μοροειδοῦς, ἐπεὶ τοι εἴν κοινὸν πολ-
 λῶν ὑπάρχει, οὐκ ἔσται σημεῖον. ἀμήχανον γὰρ ἔν βε-
 βαιῶς διὰ τινος λαμβάνεσθαι, πολλῶν ὄντων τῶν δηλου-
 μένων. οἷον τὸ ἐκ πλουσίου πένητα γενέσθαι κοινὸν ἐστι 5
 καὶ τοῦ ἡσωτεῦσθαι καὶ τοῦ κατὰ θάλασσαν ἐπταικέναι
 καὶ τοῦ φίλοις μεταδεδοκέναι, πολλῶν δὲ κοινὸν ὑπάρχον
 οὐκέτι τινὸς αὐτῶν ἐξαιρέτως μηνυτικὸν εἶναι δύναται·
 εἰ γὰρ τούτου, τί μᾶλλον τούτου ἢ ἐκείνου; καὶ εἰ ἐκεί-
 202 ρου, τί μᾶλλον ἐκείνου ἢ τούτου; καὶ μὴν οὐδὲ πάντων· 10
 ἀσυνύπαρκτα γὰρ ἐστὶ τὰ πάντα. διαφέρει τοῖνυν τοῦ
 ὑπομνηστικοῦ σημείου τὸ ἐνδεικτικόν, καὶ οὐ μεταβατέον
 ἐστὶν ἀπ' ἐκείνου ἐπὶ τοῦτο, παρόσον τὸ μὲν ἐνὸς μόνου
 δεῖ μηνυτικὸν ὑπάρχειν, τὸ δὲ πλειόνων δύναται εἶναι πα-
 ραστατικὸν καὶ ὡς ἔν ἡμεῖς θεματίσωμεν σημαίνειν. 15
 203 Ἐτι πᾶν αἰσθητὸν ὡς αἰσθητὸν ἀδίδακτὸν ἐστὶν.
 οὔτε γὰρ τὸ λευκὸν χρῶμα διδάσκεται τις ὄραν οὔτε τοῦ
 γλυκέος μανθάνει γεύεσθαι, οὐ θερμοῦ ἀντιλαμβάνεσθαι,
 οὐκ ἄλλου τινὸς τοιούτου· ἀλλ' ἐκ φύσεως καὶ ἀδιδάκτως
 πάντων αὐτῶν πάρεστιν ἡμῖν ἢ γνῶσις. τὸ δὲ σημεῖον 20
 ὡς σημεῖον μετὰ πολλῶν, ὡς φασι, μόχθων διδάσκεται,
 οἷον τὸ κατὰ κυβερνητικὴν, ὅτι ἀνέμων ἐστὶ δηλωτικὸν
 204 καὶ χειμώνων ἢ εὐδίας. ὡσαύτως δὲ καὶ παρὰ τοῖς τὰ
 οὐράνια πραγματευσαμένοις, καθάπερ Ἀράτω καὶ Ἀλε-
 ξάνδρῳ τῷ Αἰτωλῷ, κατὰ ταῦτά δὲ καὶ τοῖς ἐμπειρικῶς 25

28 ἔν Fabr.: ἐνὸς G 4/5 δηλουμένων Bekk.: ἀδηλουμένων G
 6 καὶ (ἢ) τοῦ ἡσωτ. N θάλατταν 5 9 τούτου prim. LE5:
 τουτί N 9 τούτου ἢ ἐκείνου Gen.: ἐκείνου ἢ τούτου NLE
 τούτου — 10 μᾶλλον om. 5 18 μόνου E5: μόνον NL 18 μαν-
 θάνειν L 22 τὸ LE5: καὶ N: an καὶ τὸ? 23 (τὰ) παρὰ
 Kochalsky 25 κατὰ ταῦτά Bekk.: κατ' αὐτά G (τὰ παρὰ)
 τοῖς Kochalsky

31¹ *ιατρεύουσιν, οἷον τὸ ἐρευνθός καὶ ἡ κριτότης τῶν ἀγγείων
καὶ τὸ δίψος καὶ τὰ ἄλλα, ὧν ὁ μὴ διδαχθεὶς οὐκ ἀντι-
λαμβάνεται ὡς σημείων. οὐκ ἄρα αἰσθητὸν ἐστὶ τὸ ση- 205
μεῖον· εἰ γὰρ τὸ μὲν αἰσθητὸν ἀδίδακτον, τὸ δὲ σημείον
30 ὡς σημείον ἐστὶ διδακτὸν, οὐκ ἂν εἶη τὸ σημείον αἰσθη-
332 τόν.*

*τὸ τε αἰσθητὸν, ἢ αἰσθητὸν ἐστὶ, κατὰ δια- 206
φορὰν νοεῖται, οἷον τὸ λευκόν, τὸ μέλαν, γλυκὺ πικρὸν,
πᾶν τὸ τοιουτῶδες. τὸ δὲ σημείον, ἢ σημείον ἐστὶ, τῶν
πρὸς τι καθέστηκεν· κατὰ γὰρ τὴν ὡς πρὸς τὸ σημειω-
5 τὸν σχέσιν ἐθεωρεῖτο. οὐκ ἄρα τῶν αἰσθητῶν ἐστὶ τὸ
σημεῖον. καὶ μὴν πᾶν αἰσθητὸν, ὡς ἡ κλήσις πα- 207
ρίστησιν, αἰσθήσει ληπτὸν ἐστὶ, τὸ δὲ σημείον ὡς σημείον
οὐκ αἰσθήσει λαμβάνεται ἀλλὰ διανοίᾳ. λέγομεν γοῦν
ἀληθὲς εἶναι σημείον καὶ ψεῦδος, τὸ δὲ ἀληθὲς καὶ ψευ-
10 δος οὐκ ἐστὶν αἰσθητὸν· ἀξίωμα γὰρ ἐκάτερον, τὸ δὲ
ἀξίωμα οὐ τῶν αἰσθητῶν ἀλλὰ τῶν νοητῶν ἐπιήρχεν.
λεκτέον ἄρα μὴ εἶναι τῶν αἰσθητῶν τὸ σημείον.*

*Ἐπιχειρητέον δὲ καὶ οὕτως· εἶπερ αἰσθητὸν ἐστὶ τὸ 208
ἐνδεικτικὸν σημείον, πολὺ πρότερον ὀφείλει τὸ αἰσθητὸν
15 τινος ἐνδεικτικὸν ὑπάρχειν· ὅπερ οὐχ οὕτως εἶχεν. εἰ
γὰρ ἐνδείκνυται τι τὸ αἰσθητὸν, ἦτοι τὸ ὁμογενὲς τοῦ
ὁμογενοῦς ἔσται ἐνδεικτικὸν ἢ τὸ ἀνομογενὲς τοῦ ἀνομο-
γενοῦς· οὔτε δὲ τὸ ὁμογενὲς τοῦ ὁμογενοῦς οὔτε τὸ
ἀνομογενὲς τοῦ ἀνομογενοῦς· οὐκ ἄρα ἐνδεικτικὸν τινός
20 ἐστὶ τὸ αἰσθητὸν. οἷον ἔστω μηδέποτε ἡμᾶς καθ' ὑπό- 209
θεσιν λευκῷ περιπεπωκέναι χρώματι, μηδὲ μέλανι, πρῶ-
τως δὲ ὄρᾶν τὸ λευκόν. ἀλλ' οὐκ ἂν ἰσχύσαμεν ἀπὸ τῆς
τούτου καταλήψεως τὸ μέλαν καταλαμβάνεσθαι χρώμα·
ἔννοιαν μὲν γὰρ ἔχειν τοῦ ἕτερον εἶναι χρώμα τὸ μέλαν, 210
25 καὶ μὴ τοιοῦτο οἷον ἐστὶ τὸ λευκόν, τάχα δυνατόν ἐστι,*

26 ἀγγείων hic et p. 334, 26 Kalbtleisch coll. Ps.-Galen. XIV
p. 729, 2 K (cf. Hyp. p. 13, 1): ὠτίων N (quod tuetur Kochalsky
l. l. p. 53): αἰτίων LES: ἄρθρων Hervetus 29 αἰσθητὸν
<ὡς αἰσθητὸν> Heintz coll. p. 331, 16. 332, 1 11 αἰσθητῶν
<ἐστὶ> E ὑπήρχεν NLABR: ὑπάρχη V: om. E 14 ἐνδει-
κτικὸν om. N 18 οὔτε δὲ — 19 ἀνομογενοῦς om. 5 19 ἐν-
δεικτὸν N

κατάληψιν δὲ ποιείσθαι τοῦ μέλανος χρώματος ἐκ τῆς τοῦ ³³²
 λευκοῦ παρουσίας τῶν ἀμυγῶν. καὶ ἐπὶ τῆς φωνῆς ὁ
 αὐτὸς ἐστὶ λόγος, καὶ κοινῶς ἐπὶ τῶν ἄλλων αἰσθητῶν.
 οὐκοῦν τὸ ὁμογενὲς αἰσθητὸν οὐκ ἂν εἴη τοῦ ὁμογενοῦς
 ἐνδεικτικόν, τοιούτου τὸ ὄρατόν τοῦ ὄρατοῦ ἢ τὸ ἀκουστόν ³⁰
 211 τοῦ ἀκουστοῦ ἢ τὸ γευστόν τοῦ γευστοῦ. καὶ μὴν οὐδὲ
 τὸ ἀνομογενὲς τοῦ ἀνομογενοῦς, οἷον τὸ ὄρατόν τοῦ ἀκου-
 στοῦ ἢ τὸ ἀκουστόν τοῦ γευστοῦ ἢ ὄσφρακτοῦ· οὐ γὰρ ³³³
 εἰν ὄσφρακίηται τις εὐώδους τινός, εἰς κατάληψιν ἔρχεται
 λευκοῦ χρώματος, οὐδὲ φωνῆς ἀντιλαμβανόμενος γλυ-
 212 καίνεται τὴν γεῦσιν. καίτοι μακρόν ἐστὶ ζητεῖν, εἰ δύνα-
 ται τὸ ὁμογενὲς τοῦ ὁμογενοῦς καὶ τὸ ἀνομογενὲς τοῦ ⁵
 ἀνομογενοῦς εἶναι σημεῖον, ὅτε καὶ τὸ τούτου ἔγγιον ἀπελ-
 πίσειν ἂν τις τοῦν ἔχων, φημί δὲ τὸ μηδὲ ἑαυτοῦ δύνα-
 213 σθαι ἐνδεικτικόν εἶναι τὸ αἰσθητόν. τῶν γὰρ περὶ τού-
 του σκευαμένων, ὡς πολλάκις ἐδείξαμεν, οἱ μὲν φασιν
 αὐτὸ μὴ τοιοῦτο λαμβάνεσθαι ὑπὸ τῆς αἰσθήσεως οἷον ¹⁰
 ἐστὶ φύσαι· οὔτε γὰρ λευκόν οὔτε μέλαν, οὔτε θερμόν,
 οὐ ψυχρόν, οὐ γλυκύ, οὐ πικρόν, οὐκ ἄλλην τοιαύτην ἔχον
 ποιότητα αὐτὸ καθεστάναι, κενοπαθούσης δὲ καὶ ψευδο-
 μένης ἡμῶν τῆς αἰσθήσεως τοιοῦτο δοκεῖν ὑποκεῖσθαι·
 οἱ δὲ τινὰ μὲν τῶν αἰσθητῶν ἔδοξαν κατ' ἀλήθειαν ὑπο- ¹⁵
 κεῖσθαι τινὰ δὲ μηδαμῶς, ἄλλοι δὲ πᾶσι τὴν ὑπαρξίν
 214 ἐπ' ἴσης προσεμαρτύρησαν. τοσαύτης οὖν καὶ ἀδιακρίτου
 στάσεως οὔσης περὶ τῆς τῶν αἰσθητῶν ὑποστάσεως, πῶς
 οἷόν τε λέγειν αὐτοῦ παραστατικόν εἶναι τὸ αἰσθητόν,
 ὅτε οὐδέπω γινώσκειται τίς ἐστὶν ἡ ἀληθῆς τῶν οὕτως δια- ²⁰
 φωνοῦντων στάσις; ἀλλ' ἐκεῖνό γε κρατεῖν χρή, ὡς εἶπερ
 οὔτε τὸ ὁμογενὲς αἰσθητόν τοῦ ὁμογενοῦς αἰσθητοῦ οὔτε

1 τοῦ γευστοῦ ἢ (τὸ γευστόν) τοῦ ὄσφρακτοῦ (& ἢ τὸ ὄσ-
 φρακτόν τοῦ ὄρατοῦ) Kochalsky 2 ὄσφρακίηται NLE 3 (τοῦ)
 λευκοῦ 5 5 τοῦ ὁμ. καὶ τὸ ἀν. om. N 7 δὴ N 10 αὐτὸ
 (τὸ) μὴ 5 12 οὔτε ψ. Gen. ἢ πικρόν N 12/13 ποιότητα
 τοιαύτην ἔχον 5 13 ἑαυτὸ 5 (καθ') ἑαυτὸ Heintz; at cf.
 vv. 8/9 et 10 14 τοιοῦτο LES: τοῦτο N 18 διαστάσεως
 Heintz 20 οὕτως 5 21 ὡς εἶπερ Bekk.: ὡσπερ G

233 τὸ ἀνομογενὲς τοῦ ἀνομογενούς οὐτ' αὐτοῦ ἐαυτοῦ ἐνδεικτι-
 κόν ἐστιν, ἀδύνατον ἄρα λέγειν αἰσθητὸν εἶναι τὸ σημεῖον.
 235 Ὁ δὲ Αἰνησίδημος ἐν τῷ τετάρτῳ τῶν Πυρρῶ- 215
 νείων λόγων εἰς τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν καὶ ἀπὸ τῆς αὐτῆς
 σχεδὸν δυνάμεως λόγον ἐρωτᾷ τοιοῦτον· "εἰ τὰ φαινόμενα
 πᾶσι τοῖς ὁμοίως διακειμένοις παραπλησίως φαί-
 νεται καὶ τὰ σημεῖά ἐστι φαινόμενα, τὰ σημεῖα πᾶσι
 30 τοῖς ὁμοίως διακειμένοις παραπλησίως φαίνεται.
 334 οὐχὶ δέ γε τὰ σημεῖα πᾶσι τοῖς ὁμοίως διακειμένοις
 παραπλησίως φαίνεται· τὰ δὲ φαινόμενα πᾶσι τοῖς
 ὁμοίως διακειμένοις παραπλησίως φαίνεται· οὐκ
 ἄρα φαινόμενά ἐστι τὰ σημεῖα." καὶ δὴ τοίνυν φαινό- 216
 6 μενα μὲν ἔοικε καλεῖν ὁ Αἰνησίδημος τὰ αἰσθητά, λόγον δὲ
 ἐρωτᾷ καθ' ὃν δεύτερος ἀναπόδεικτος ἐπιβάλλει τρίτῳ, οὗ τὸ
 σχῆμά ἐστι τοιοῦτο "εἰ τὸ πρῶτον καὶ τὸ δεύτερον, τὸ τρίτον·
 οὐχὶ δὲ τὸ τρίτον, ἀλλὰ καὶ τὸ πρῶτον· οὐκ ἄρα τὸ δεύτερον."
 καὶ ὅτι τῷ ὄντι οὕτως ἔχει, μικρὸν ὑστερον (§ 234 sqq.) διδά- 217
 10 ξομεν· νῦν δ' ὡς ὑγιῆ ἐστὶν αὐτοῦ τὰ λήμματα καὶ ἔπεται τού-
 τοις ἢ ἐπιφορά, ἀπλούστερον ἀποδείξομεν. αὐτίκα τοίνυν τὸ
 συνημμένον ἀληθές ἐστιν. ἔπεται γὰρ τῷ κατ' αὐτὸ συμπε-
 πλεγμένῳ τὸ λῆγον, τουτέστι τῷ "τὰ φαινόμενα πᾶσι τοῖς
 ὁμοίως διακειμένοις παραπλησίως φαίνεται καὶ τὰ σημεῖά ἐστι
 15 φαινόμενα" τὸ τὰ σημεῖα πᾶσι τοῖς ὁμοίως διακειμένοις πα-
 ραπλησίως φαίνεσθαι. εἰ γὰρ τοῦ λευκοῦ χρώματος πάν- 218
 τες οἱ ἀπαραποδίστους ἔχοντες τὰς ὄψεις ὁμοίως ἀντιλαμ-
 βάνονται ἀλλ' οὐ διαφόρως, καὶ εἰ τοῦ γλυκίους πάντες οἱ
 κατὰ φύσιν τὴν γεῦσιν ἔχοντες γλυκατικῶς ἀντιλαμβάνου-

215 ~ 234.

24 ἐστὶν, (οὐδ' ὅλως αὐτὸ ἐνδεικτικόν ἐστὶν). ἀδύνατον Ko-
 chalsky: ἐστὶ (τὸ αἰσθητὸν, οὐδ' ὅλως αὐτὸ ἐνδεικτικόν τιτὸς
 ἐστὶν). ἀδ. Heintz ἄρα suspectum, sed cf. p. 353, 12. 523, 13
 1 γε V: om. cott. 4 τὸ νῦν Fabr. 6 (ὁ) δεύτερος Kayser
 (τῷ) τρίτῳ Kayser 8 δὲ (καὶ) τὸ N ἀλλὰ μὴν τὸ Kayser
 coll. p. 339, 11 13 τὸ 5 14 φαίνεται Bekk.: φαίνεσθαι G
 14 καὶ — 16 φαίνεσθαι L: om. Es: in margine similia add. N,
 quae hodie vix legantur 16 φαίνεται Rüstow 17 ἀπαρα-
 ποδίστους (ou ex ω) L cf. ad p. 328, 11

γονται, καὶ ἀνάγκη ὀφείλουσι καὶ τοῦ σημείου, εἴπερ ³³⁴ 20
 ἐστὶ τῶν αἰσθητῶν καθάπερ τὸ λευκὸν ἢ γλυκὺ, πάντες
 οἱ κατὰ τὴν ὁμοίαν ὄντες διάθεσιν ὁμοίως ἀντιλαμβάνε-
 219 σθαι. ὥστε τὸ μὲν συνημμένον ὑγιές ἐστίν· ἀληθές δέ
 γε καὶ τὸ δεύτερον λῆμμα, τὸ "οὐχὶ δέ γε τὰ σημεία πᾶσι
 τοῖς ὁμοίως διακειμένοις παραπλησίως φαίνεται". τὸ γοῦν 25
 ἐπὶ τῶν πυρεσοδόντων ἔρευθος καὶ ἡ τῶν ἀγγείων προπά-
 λεια καὶ ὁ ἐνικμος χρῶς καὶ ἡ πλείων θερμασία καὶ ἡ
 σφοδρότης τῶν σφυγμῶν καὶ τὰ λοιπὰ σημεία τοῖς ὁμοίως
 κατὰ τε τὰς αἰσθήσεις καὶ τὴν ἄλλην σύγκρισιν διακειμέ-
 νους οὐ τοῦ αὐτοῦ προσπίπτει σημεῖα, οὐδ' ὡσαύτως πᾶσι 30
 220 φαίνεται, ἀλλ' Ἡροσίλω μὲν λόγου χάριν ὡς ἄντικρος
 χρηστοῦ αἵματος σημεῖα, Ἐρασιστράτῳ δὲ ὡς μεταπτώ- 335
 σεως τῆς ἐκ φλεβῶν εἰς ἀρτηρίας, Ἀσκληπιάδῃ δὲ ὡς ἐν-
 στάσεως νοητῶν ὄγκων ἐν νοητοῖς ἀραιώμασιν. τοίνυν
 221 καὶ τὸ δεύτερον λῆμμα ὑγιές ἐστίν. ἀλλὰ δὴ καὶ τὸ τρί-
 τον. τὸ τὰ φαινόμενα πᾶσι τοῖς ὁμοίως διακειμένοις πα- 5
 ραπλησίως φαίνεσθαι. τὸ γὰρ λευκόν, εἰ τύχοι, χρῶμα τῶ
 μὲν ἰκτεριῶντι καὶ τῶ ὑφαίμουσ ἔχοντι τοὺς ὀφθαλμοὺς
 καὶ τῶ κατὰ φύσιν διακειμένῳ οὐχ ὡσαύτως προσπίπτει
 (ἀνομοίως γὰρ διέκειντο, παρ' ἣν αἰτίαν τῶ μὲν φαίνεται
 ὠχρόν, τῶ δὲ ἐνερευθές, τῶ δὲ λευκόν), τοῖς μέντοι κατὰ 10
 τὴν αὐτὴν διάθεσιν οὕσι, τουτέστι τοῖς ὑγιαίνουσι, λευκὸν
 222 μόνον φαίνεται. τοίνυν ἀληθέσιν οὕσι τοῖς λήμμασι συ-
 νεισαχθήσεται καὶ ἡ ἐπιφορὰ (ἢ) "οὐκ ἄρα φαινόμενον ἐστὶ
 τὸ σημεῖον".

223 Αὐτόθεν μὲν οὖν ἐφοδεύσασιν ἡμῖν ἀληθῆς ὁ λόγος 15
 ὑποδέδεικται· ὅτι δὲ καὶ ἀναπόδεικτός ἐστι καὶ συλλογι-
 στικός, ἀναλύσασιν αὐτὸν φανήσεται. εὐθέως γάρ, ἵνα
 μικρὸν ἄνωθεν προλάβωμεν, ἀναπόδεικτοι λέγονται διχῶς,
 οἳ τε μὴ ἀποδεδειγμένοι καὶ οἱ μὴ χρεῖαν ἔχοντες ἀποδεί-

22 ὄντες I.E.5: ἔχοντες N 26 ἀγγείων Kulbfleisch (cf. ad
 p. 331, 26): ὄντων N (prob. Kochalsky): αἰτίων I.E.5 30 προσ-
 πίπτει Bekk.: προσπίπτει G 1 ἐρεσιστράτῳ S 2/3 ἐνστάσεως N
 6 φαίνεται Rüstow (cf. ad p. 334, 16) post φαίνεσθαι E repet.
 p. 334, 3 οὐκ ἄρα — 5 μὲν ἔ|, quae postea deleta 13 ἢ add.
 Bekk. cf. p. 336, 16

335
 20 ξεως τῷ αὐτόθεν εἶναι περιφανές ἐπ' αὐτῶν τὸ ὅτι συνά-
 γουσιν. ἐπεδείξαμεν δὲ πολλάκις, ὡς κατὰ τὸ δεύτερον ση-
 μαινόμενον ταύτης ἠξίλωνται τῆς προσηγορίας οἱ κατ' ἀρχὴν
 τῆς πρώτης περί συλλογισμῶν εἰσαγωγῆς παρὰ τῷ Χρυ-
 σίπῳ (II fr. 242 Arg.) τεταγμένοι. νυνὶ δὲ ἐφ' ὁμολόγῳ τοῦ- 224
 25 τῷ γνωστέον, ὅτι πρῶτος μὲν ἐστὶν ἀναπόδεικτος ὁ ἐκ συνημμέ-
 νου καὶ τοῦ ἡγουμένου, τὸ λῆγον ἐν ἐκείνῳ τῷ συνημμένῳ
 ἔχων συμπέρασμα. τουτέστιν, ὅταν λόγος δύο ἔχη λήματα.
 ὧν τὸ μὲν ἕτερον ἐστὶ συνημμένον, τὸ δὲ ἕτερον ἡγούμε-
 νον ἐν τῷ συνημμένῳ, ἔχη δὲ καὶ ἐπιφορὰν τὸ λῆγον ἐν
 30 τῷ αὐτῷ συνημμένῳ, τότε ὁ τοιοῦτος λόγος πρῶτος ἀνα-
 πόδεικτος καλεῖται, οἷον ὁ οὕτως ἔχων "εἰ ἡμέρα ἐστὶ, φῶς
 ἐστίν· ἀλλὰ μὴν ἡμέρα ἐστίν· φῶς ἄρα ἐστίν". οὗτος
 γὰρ τὸ μὲν ἕτερον τῶν λημάτων ἔχει συνημμένον, τὸ
 336 "εἰ ἡμέρα ἐστὶ, φῶς ἐστίν", τὸ δὲ λοιπὸν τὸ ἡγούμενον
 ἐν τῷ συνημμένῳ "ἀλλὰ μὴν ἡμέρα ἐστίν". τὸ (δὲ) "φῶς
 ἄρα ἐστίν" τρίτον τὴν ἐπιφορὰν, τὸ λῆγον τοῦ συνημ- 225
 μένου. δεύτερος δ' ἐστὶν ἀναπόδεικτος ὁ ἐκ συ-
 νημμένου καὶ τοῦ ἀντικειμένου τῷ λήγοντι ἐν ἐκείνῳ τῷ
 συνημμένῳ, τὸ ἀντικείμενον τῷ ἡγουμένῳ ἔχων συμπέ-
 ρασμα. τουτέστιν, ὅταν λόγος πάλιν ἐκ δυεῖν συνεστῶς
 λημάτων, ὧν τὸ μὲν ἕτερον ἐστὶ συνημμένον, τὸ δὲ ἕτε-
 ρον ἀντικείμενον τῷ λήγοντι ἐν τῷ συνημμένῳ, ἔχη δὲ
 10 καὶ ἐπιφορὰν τὸ ἀντικείμενον τῷ ἡγουμένῳ, τότε ὁ τοιοῦ-
 τος γίνεται δεύτερος ἀναπόδεικτος, ὡς τὸ "εἰ ἡμέρα ἐστὶ,
 φῶς ἐστίν· οὐχὶ δέ γε φῶς ἐστίν· οὐκ ἄρα ἐστίν ἡμέρα".
 τό τε γὰρ "εἰ ἐστίν ἡμέρα, φῶς ἐστίν", τὸ ἕτερον λῆμμα
 τοῦ λόγου, συνημμένον ἐστίν, τό τε "οὐχὶ δέ γε φῶς ἐστίν",
 15 λοιπὸν λῆμμα τοῦ λόγου καθεστῶς, ἀντικείμενον ἐστὶ τῷ
 λήγοντι ἐν τῷ συνημμένῳ· ἢ τε ἐπιφορὰ ἢ "οὐκ ἄρα
 ἡμέρα ἐστίν" τὸ ἀντικείμενον ἦν τοῦ ἡγουμένου.
 τρίτος δὲ ἐστὶ λόγος ἀναπόδεικτος ὁ ἐξ ἀποφατικοῦ συμ- 226

224—226 ~ Hyp. II 157—158.

21/22 συνεπόμενον E 27 λόγος LEς: οὗτος N 29 ἔχει N
 2 δὲ add. Bekk. 7 <ἢ> συνεστῶς Bekk. dubit. 13 τό τε
 Bekk.: τότε G 15 <τὸ> λοιπὸν Kochalsky

πλοκῆς καὶ ἐνὸς τῶν ἐν τῇ συμπλοκῇ, τὸ ἀντικείμενον τοῦ ³³⁶
λοιποῦ τῶν ἐν τῇ συμπλοκῇ ἔχων συμπέρασμα, ὅλον "οὐχὶ ²⁰
καὶ ἡμέρα ἐστὶ καὶ νύξ ἐστίν· ἡμέρα δὲ ἐστίν· οὐκ ἄρα
ἐστὶ νύξ". τὸ μὲν γὰρ "οὐχὶ καὶ ἡμέρα ἐστὶ καὶ νύξ ἐστίν"
ἀποφατικὸν ἦν συμπελεγμένον τοῦ "καὶ ἡμέρα ἐστὶ καὶ
νύξ ἐστίν", τὸ δὲ "ἡμέρα ἐστὶ" τὸ ἕτερον ἐτύγχανε τῶν ἐν
τῇ συμπλοκῇ, τὸ δὲ "οὐκ ἄρα ἐστὶ νύξ" τὸ ἀντικείμενον ²⁵
ἦν τῷ λοιπῷ τῶν ἐν τῇ συμπλοκῇ.

²²⁷ Οἱ μὲν οὖν λόγοι τοιοῦτοί τινές εἰσι, τρόποι δὲ αὐτῶν
καὶ ὥσπερ εἰ σχήματα ἐν οἷς ἠρώτηνται οἱ οὕτως ἔχοντες,
τοῦ μὲν πρώτου ἀναποδείκτου "εἰ τὸ πρῶτον, τὸ δεύτερον·
τὸ δὲ γε πρῶτον· τὸ ἄρα δεύτερον", τοῦ δὲ δευτέρου "εἰ τὸ ³⁰
πρῶτον, τὸ δεύτερον· οὐχὶ δὲ γε τὸ δεύτερον· οὐκ ἄρα τὸ ³³⁷
πρῶτον", τοῦ δὲ τρίτου "οὐχὶ καὶ τὸ πρῶτον καὶ τὸ δεύτερον·
τὸ δὲ γε πρῶτον· οὐκ ἄρα τὸ δεύτερον".

²²⁸ Ἐπι γρηῖ γινώσκειν, ὅτι τῶν ἀναποδείκτων οἱ μὲν εἰσὶν
ἀπλοῖ, οἱ δὲ οὐχ ἀπλοῖ. τῶν ἀπλοῖ μὲν εἰσὶν οἱ αὐτόθεν σαφῆς ⁵
ἔχοντες τὸ ὅτι συνάγουσιν, τουτέστι τὸ ὅτι συνεισάγεται αὐ-
τῶν τοῖς λήμμασιν ἢ ἐπιφορά. ὁποῖοί εἰσιν οἱ ἐκκείμενοι·
ἐὰν γὰρ ἐπὶ τοῦ πρώτου εὐθύς δῶμεν ἀληθῆς εἶναι τὸ "εἰ
ἡμέρα ἐστὶ, φῶς ἐστὶ", λέγω δὲ τὸ ἀκολουθεῖν τῷ ἡμέραν
εἶναι τὸ φῶς εἶναι, ὑποθώμεθα δὲ ἀληθῆς τὸ πρῶτον τὸ ἡμέ- ¹⁰
ραν εἶναι, ὅπερ ἦν ἠγούμενον ἐν τῷ συνημμένῳ, ἐξ ἀνάγκης
ἀκολουθήσει καὶ τὸ φῶς εἶναι, ὕπερ ἦν συμπέρασμα
²²⁹ τοῦ λόγου. οὐχ ἀπλοῖ δὲ εἰσὶν οἱ ἐκ τῶν ἀπλοῦν πεπλεγμέ-
νοι καὶ ἔτι χρεῖαν ἔχοντες τῆς εἰς ἐκείνους ἀναλύσεως,
ἵνα γνωσθῶσιν, ὅτι καὶ αὐτοὶ συνάγουσιν. τούτων δὲ τῶν ¹⁵
οὐχ ἀπλοῦν οἱ μὲν ἐξ ὁμογενῶν εἰσὶ συνεστῶτες, οἱ δὲ ἐξ
ἀνομογενῶν, καὶ ἐξ ὁμογενῶν μὲν ὥσπερ οἱ ἐκ δυεῖν πρώ-
²³⁰ των ἀναποδείκτων πεπλεγμένοι ἢ ἐκ δυεῖν δευτέρων, ἐξ

²³ ἀποφατικὸν LEABR: ἀποφατικὸν NV συμπελεγμέ-
νον 5 7 ὁποῖοί εἰσιν Es: οἱ ποιοὶ εἰσὶν L: ὁποῖ. εἰσὶν N (spa-
tium relicum est 2 fere litterarum) 8 εἰ om. N 13/14 πε-
πληγμένοι L 15 καὶ αὐτοὶ transpos. post ἵνα N 15—338, 12:
in textu corrupto pauca mutavi desperans de ipsius Sexti ver-
bis redintegrandis

337 ἀνομογενῶν δὲ ὥσπερ οἱ ἐκ πρώτου (.....) ἀναποδείκτου συ-
 20 νεσιῶτες ἢ ἐκ δευτέρου καὶ τρίτου, καὶ κοινῶς οἱ ταύτοις πα-
 ραπλήσιοι. ἐξ ὁμογενῶν μὲν οὖν συνέστηκεν οἷον ὁ τοιοῦ-
 τος "εἰ ἡμέρα ἔστι, φῶς ἔστιν· ἀλλὰ μὴν ἡμέρα ἔστιν· φῶς
 ἄρα ἔστιν". πέπλεκται γὰρ ἐκ πρώτων οὐκ ἀναποδείκτων, ὡς
 ἀναλύσαντες αὐτὸν εἰσόμεθα. γνωστόν γὰρ ὅτι θεώρημα
 25 διαλεκτικὸν ἔστιν εἰς τὰς τῶν συλλογισμῶν ἀναλύσεις παρα- 231
 διδόμερον τοιοῦτον "ὅταν τὰ τινος συμπεράσματος συ-
 νακτικὰ λήμματα ἔχωμεν, δυνάμει κακεῖνο ἐν ταύτοις
 ἔχομεν τὸ συμπέρασμα, κὰν κατ' ἐκφορὰν μὴ λέγηται".
 ἐπεὶ οὖν δύο ἔχομεν λήμματα, τὸ τε συνημμένον τὸ "εἰ
 30 ἡμέρα ἔστιν, (φῶς ἔστιν)", ὅπερ ἄρχεται μὲν ἀπὸ ἀπλοῦ
 ἀξιώματος τοῦ "ἡμέρα ἔστιν", λήγει δὲ εἰς οὐχ ἀπλοῦν
 338 (τὸ) συνημμένον τὸ "εἰ ἡμέρα ἔστιν, φῶς ἔστιν", καὶ ἐπὶ τὸ
 ἡγούμενον ἐν αὐτῷ τὸ "ἡμέρα ἔστιν", ἐκ τούτων συνα-
 χθήσεται ἡμῖν πρώτῳ ἀναποδείκτῳ τὸ λήγον ἐν ἐκείνῳ τῷ
 συνημμένῳ τὸ "εἰ ἄρα ἡμέρα ἔστιν, φῶς ἔστιν". τοῦτ' οὖν
 6 δυνάμει μὲν ἔχομεν ἐν τῷ λόγῳ συναγόμενον, κατὰ δὲ 233
 τὴν ἐκφορὰν παραλελειμμένον τάξαντες μετὰ τῆς τοῦ ἐκ-
 κειμένου λόγου προσλήψεως τῆς "ἡμέρα ἔστιν", ἔχομεν συ-
 ναγόμενον τὸ "φῶς ἔστιν" πρώτῳ ἀναποδείκτῳ, ὅπερ ἦν
 ἐπιφορὰ τοῦ ἐκκειμένου λόγου. ὥστε δύο γίγνεσθαι πρώ-
 10 τούς ἀναποδείκτους, ἓνα μὲν τὸν τοιοῦτον "εἰ ἡμέρα ἔστι,
 φῶς ἔστιν", ἕτερον δὲ τὸν τοιοῦτον "εἰ ἡμέρα ἔστι, φῶς
 ἔστιν· ἀλλὰ μὴν ἡμέρα ἔστιν· φῶς ἄρα ἔστιν".

Τοιοῦσδε μὲν οὖν ἔστιν ὁ χαρακτὴρ τῶν ἐξ ὁμογενῶν τῆν 234

234 ~ 215.

19 ἐκ (τοῦ) πρώτου V πρώτου (καὶ τρίτου) Kochalsky;
 rosis (καὶ δευτέρου) et similia 22 (εἰ ἡμέρα ἔστιν), εἰ ἡμ.
 ἔ. Kochalsky l. l. p. 83 sqq.: (ἡμέρα ἔστιν, καὶ) εἰ Rüstow
 24 ἀναλύσαντες 5 25 διαλεκτικὸν E5: διαλεκτὸν NL 30 φῶς
 ἔστιν add. Fabr.: εἰ ἡμέρα ἔστι, φῶς ἔστιν Kochalsky (v. ad
 v. 22) 1 τὸ add. Rüstow 4 ἄρα del. Kayser 5 (ὅπερ)
 δυνάμει Rüstow 6 παραλελειμμένην AB (δὲ) μετὰ Kayser
 (δ) τάξαντες Kochalsky coll. p. 339, 4. 15 7 προσλήψεως
 Heintz: προσλήψεως G 10 τὸν N: om. LE5 (εἰ ἡμέρα ἔστιν,
 εἰ Kochalsky: (ἡμέρα ἔστιν, καὶ) εἰ Rüstow 11 post ἔστιν
 prius add. Kochalsky: ἀλλὰ μὴν ἡμέρα ἔστιν· εἰ ἄρα ἡμέρα
 ἔστιν, φῶς ἔστιν; Rüstow: εἰ ἄρα ἡμέρα ἔστιν, φῶς ἔστιν.

πλοκήν έχοντων λόγων· ἐξ ἀνομογενῶν δὲ λοιπὸν ἐστὶ καθά-³³⁸
 περ ὁ παρὰ τῷ Αἰνησιδμήτῳ περὶ σημείου ἐρωτηθεῖς, ἔχων 15
 δὲ οὕτως· “εἰ τὰ φαινόμενα πᾶσι τοῖς ὁμοίως διακει-
 μένοις παραπλησίως φαίνεται καὶ τὰ σημεῖα ἐστὶ
 φαινόμενα, τὰ σημεῖα πᾶσι τοῖς ὁμοίως διακειμένοις
 παραπλησίως φαίνεται· τὰ δὲ γε σημεῖα οὐ πᾶσι τοῖς
 ὁμοίως διακειμένοις παραπλησίως φαίνεται· τὰ δὲ 20
 φαινόμενα πᾶσι τοῖς ὁμοίως διακειμένοις παραπλη-
 σίως φαίνεται· οὐκ ἄρα φαινόμενά ἐστὶ τὰ σημεῖα.”
 235 συνέστηκε γὰρ ὁ τοιοῦτος λόγος ἐκ δευτέρου τε ἀναποδείκτου
 καὶ τρίτου, καθὼς παρέστι μαθεῖν ἐκ τῆς ἀναλύσεως, ἣτις σαφε-
 στέρα μᾶλλον γενήσεται ἐπὶ τοῦ τρόπου ποιησαμένων ἡμῶν τὴν 25
 διδασκαλίαν. ἔχοντος οὕτως· “εἰ τὸ πρῶτον καὶ τὸ δεύτερον, τὸ
 τρίτον· οὐχὶ δὲ γε τὸ τρίτον, ἀλλὰ καὶ τὸ πρῶτον· οὐκ
 236 ἄρα τὸ δεύτερον.” ἐπεὶ γὰρ ἔχομεν συνημμένον ἐν ᾧ
 ἴγεται συμπεπλεγμένον τὸ πρῶτον καὶ τὸ δεύτερον, λήγει
 δὲ τὸ τρίτον, ἔχομεν δὲ καὶ τὸ ἀντικείμενον τοῦ λήγοντος 30
 τὸ “οὐ τὸ τρίτον”, συναγθήσεται ἡμῖν καὶ τὸ ἀντικείμε-
 νον τοῦ ἴγουμένου, τὸ “οὐκ ἄρα τὸ πρῶτον καὶ τὸ δεύ-
 τερον”, δευτέρῳ ἀναποδείκτῳ. ἀλλὰ δὴ τοῦτο αὐτὸ κατὰ 330
 μὲν τὴν δύναμιν ἔγκειται τῷ λόγῳ, ἐπεὶ ἔχομεν τὰ συνακ-
 τικὰ αὐτοῦ λήμματα, κατὰ δὲ τὴν προφορὰν παρεῖται.
 ἄπερ τάξαστες μετὰ τοῦ λειπομένου λήμματος, τοῦ πρῶ-
 του. ἔχομεν συναγόμενον τὸ συμπέρασμα τὸ “οὐκ ἄρα τὸ 5
 δεύτερον” τρίτῳ ἀναποδείκτῳ. ὥστε δύο εἶναι ἀναποδεί-
 κτους, ἓνα μὲν τοιοῦτον “εἰ τὸ πρῶτον καὶ τὸ δεύτερον,
 τὸ τρίτον· οὐχὶ δὲ γε τὸ τρίτον· οὐκ ἄρα τὸ πρῶτον
 καὶ τὸ δεύτερον”, ὅς ἐστι δεύτερος ἀναπόδεικτος, ἕτερον
 δὲ τρίτον τὸν οὕτως ἔχοντα “οὐχὶ τὸ πρῶτον καὶ τὸ δεύ- 10
 τερον· ἀλλὰ μὴν τὸ πρῶτον· οὐκ ἄρα τὸ δεύτερον”.

16 πᾶσι ser: ἅπασι G 17 <εἰ> ἐστὶ N 18 τὰ σημεῖα
 om. N 19 τὰ δὲ γε — 20 φαίνεται huc transpovit Kochalsky
 coll. p. 333, 30 sqq.: post φαίνεται (v. 22) G 31 τὸ alt.
 om. NV 2 ἔγκειται Bekk.: ἔγκειται G 2/3 συνακτικὰ NL:
 συνεντικὰ E5 4 ὅπερ Kochalsky (cf. ad p. 338, 6) 4/5 τοῦ
 τρόπου Kochalsky coll. p. 338, 25. 339, 12

339 Ἐπὶ μὲν οὖν τοῦ τρόπου ἢ ἀνάλυσις ἐστὶ τοιαύτη, ἀνα- 237
 λογιῇ δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ λόγου· παραλείπεται γὰρ τὸ τρίτον
 τὸ "οὐχὶ τὰ φαινόμενα πᾶσι τοῖς ὁμοίως διακειμένοις πα-
 16 ραπλησίως φαίνεται καὶ τὰ σημεῖά ἐστι φαινόμενα", ὁ
 μετὰ τοῦ τὰ φαινόμενα ἅπασιν τοῖς ὁμοίως διακειμένοις
 παραπλησίως φαίνεσθαι συνάγει τὸ τοῦ ἐκκειμένου (...)/ τρί-
 τῷ ἀναπόδεικτῳ. ὥστε δεύτερον μὲν γίνεσθαι ἀναπόδεικτον
 τοιοῦτον "εἰ τὰ φαινόμενα πᾶσι τοῖς ὁμοίως διακειμένοις
 20 παραπλησίως φαίνεται καὶ τὰ σημεῖά ἐστι φαινόμενα, τὰ
 σημεῖα πᾶσι τοῖς ὁμοίως διακειμένοις παραπλησίως φαίνε-
 ται· οὐχὶ δέ γε τὰ σημεῖα πᾶσι τοῖς ὁμοίως διακειμένοις
 παραπλησίως φαίνεται· τὰ σημεῖα ἄρα οὐκ ἐστὶ φαινό-
 25 μενα", τρίτον δὲ τὸν τοιοῦτον "οὐχὶ καὶ τὰ φαινόμενα 238
 πᾶσι τοῖς ὁμοίως διακειμένοις παραπλησίως φαίνεται καὶ
 τὰ σημεῖά ἐστι φαινόμενα· ἀλλὰ μὴν τὰ φαινόμενα πᾶσι
 τοῖς ὁμοίως διακειμένοις παραπλησίως φαίνεται· οὐκ ἄρα
 τὰ σημεῖά ἐστι φαινόμενα".

Κατὰ δὲ τὴν αὐτὴν δύναμιν τῆς συναγωγῆς καὶ τοιοῦ- 239
 30 τός τις προταθήσεται λόγος "εἰ τὰ φαινόμενα πᾶσιν ἐπ' ἴ-
 σης φαίνεται καὶ τὰ φαινόμενα τῶν ἀδήλων ἐστὶ σημεῖα,
 τὰ ἀδήλα πᾶσιν ἐπ' ἴσης φαίνεται· οὐχὶ δέ γε τὰ ἀδήλα
 340 πᾶσιν ἐπ' ἴσης φαίνεται, ἀλλὰ καὶ τὰ φαινόμενα πᾶσιν
 ἐπ' ἴσης φαίνεται· οὐκ ἄρα τὰ φαινόμενα τῶν ἀδήλων
 ἐστὶ σημεῖα". τούτου δὲ τοῦ λόγου ἢ μὲν ἀνάλυσις ἐστὶν 240
 ὁμοία, καθ' ἣν δεύτερος ἀναπόδεικτος ἐπιβάλλει τρίτῳ, ἢ
 5 δὲ παραμυθία τῶν λημμάτων προὔπτος. ὅτι γὰρ τὰ
 φαινόμενα ἐπ' ἴσης φαίνεται τοῖς ἀπαραποδίστους ἔχουσι

12 πρώτου E ἀνάληψις N 14 οὐχὶ G: οὐχὶ (καὶ) Heintz:
 εἰ Rüstow 17 lacunam, quam statuit, sic fere explet Ko-
 chalsky: (λόγου συμπέρασμα τὸ "οὐκ ἄρα τὰ σημεῖά ἐστι φαι-
 νόμενα") τρίτῳ ἀν. 20 (ἄρα) ἐστὶ N 22 οὐχὶ — 23 φαι-
 νεται om. 5 23 φαίνεται. (οὐκ ἄρα τὰ φαινόμενα πᾶσι τοῖς
 ὁμοίως διακειμένοις παραπλησίως φαίνεται καὶ) Kochalsky
 31 καὶ — 32 φαίνεται bis exaraverunt LE 1/2 ἐπ' ἴσης φαι-
 νεται πᾶσιν N 3 ἴσται N 4 καθ' ὅν Heintz 6 ἀπαραπο-
 δίστους NE: ἀπαραμποδίστους L: ἀπαραποδίστως 5: ἀπαραμ-
 ποδίστους Fabr. (cf. ad p. 328, 11. 334, 17)

τὰς αἰσθησεις, συμφανές· οὐ γὰρ ἄλλοις ἄλλως τὸ λευκὸν φαίνεται, οὐδὲ ἄλλοις ἄλλως τὸ μέλαν, οὐδὲ διαφερόντως
 241 τὸ γίγνυ. ἀλλ' ὁμοίως πάντα κινεῖ. εἰ δὴ ταῦτα ἐπ' ἴσης
 πᾶσι φαίνεται καὶ ἰνδεικτικὴν ἔχει δύναμιν τῶν ἀδήλων, 10
 ἀνάγκη καὶ τὰ ἀδηλα ἐπ' ἴσης πᾶσι προσπίπτειν ὡς ἂν
 καὶ τῶν αἰτίων (τῶν) αὐτῶν ὄντων καὶ τῆς βλῆς ὁμοίας
 ὑποκειμένης. οὐχὶ δὲ γε τοῦτο· οὐ γὰρ πάντες ἴσαύτως
 τὰ ἀδηλα γινώσκουσι, καίπερ κατ' ἴσον τοῖς αἰσθητοῖς
 ἐγκυροῦντες, ἀλλ' οἱ μὲν οὐδ' εἰς ἔννοιαν αὐτῶν ἔρχονται, 15
 οἱ δὲ ἔρχονται μὲν, εἰς ποικιλίαν δὲ καὶ πολυτρόπους καὶ
 μαχομένας ὑποσφύονται ἀποφάσεις. ἀκόλουθον ἄρα μὴ
 αἰσθητὰ λέγειν τὰ σημεῖα, ἵνα μὴ τοῦθ' ἡμῖν τὸ ἄτοπον
 ἔπῃται.

242 Ἐρέσται δὲ καὶ βραχέως τὰ προειρημένα περιλαβόν- 20
 τας τοιουτοσί τινας προτείνειν λόγους. εἰ τὰ φαινόμενα
 πᾶσι φαίνεται, τὰ δὲ σημεῖα οὐ πᾶσι φαίνεται, οὐκ ἔστι
 τὰ φαινόμενα σημεῖα. ἀλλὰ μὴν τὸ πρῶτον· τὸ ἄρα
 243 δεῦτερον, καὶ πάλιν· εἰ τὰ φαινόμενα, καθόσον ἐστὶ φαι-
 νόματα, διδασκαλίας οὐκ ἔχει χρεῖαν, τὰ δὲ σημεῖα, παρό- 25
 σον ἐστὶ σημεῖα, διδασκαλίας ἔχει χρεῖαν, τὰ σημεῖα οὐκ
 ἐστὶ φαινόμενα. ἀλλὰ μὴν τὸ πρῶτον· τὸ ἄρα δεῦτερον.

Πρὸς μὲν οὖν τοῖς ἀξιούντας αἰσθητὸν εἶναι τὸ ση-
 244 μεῖον τοσαῦτα ἠπορήσθω· σκοπῶμεν δὲ καὶ τὴν ἀντικει-
 μένην τούτοις στάσιν, φημὶ δὲ τῶν νοητῶν αὐτὸ προειλη- 30
 φότων καθεστάναι. βραχέα δὲ ἴσως δείξει καὶ περὶ τοῦ 341
 ἀρέσκοντος αὐτοῖς προλαβεῖν, καθ' ὃ ἀξίωμα θέλουσιν
 εἶναι τὸ σημεῖον, καὶ διὰ τοῦτο νοητὸν. ὑπογράφοντες
 245 τοίνυν φασὶ (Stoic. fr. II 221 Arn.) σημεῖον εἶναι ἀξίωμα
 ἐν ὑγιεῖ συνημμένῳ καθηγούμενον, ἐκκαλυπτικὸν 6

245—253 ~ Hyp. II 104—106.

10 πᾶσι N (iam ab Herveto coniectum): φασὶν E₅: om. L
 11 προσπίπτειν N: προσπίπτειν G 12 τῶν add. Bekk. ὁμοίως 5
 17 ἀποφάσεις Kayser 25 τὰ — 26 χρεῖαν om. 5 26 τὰ (δέ)
 σ. N 29 ἠπορήσθω 5 30 δὴ 5 31/1 προειληφόντων Bekk.:
 προληφόντων N: προσειληφόντων LE₅ 6 συνημμένῳ I.E₅: συ-
 νημμένοις N

341 τοῦ λήγοντος. κρίσεις δὲ τοῦ ὑγιῶς συνημμένου πολλὰς μὲν
 καὶ ἄλλας εἶναι φασιν, μίαν δ' ἐξ ἀπασῶν ὑπόρχειν, καὶ ταύτην
 οὐχ ὁμόλογον, τὴν ἀποδοθησομένην. πᾶν γὰρ συνημμένον ἢ
 ἀπὸ ἀληθοῦς ἀρχόμενον εἰς ἀληθὲς λήγει, ἢ ἀπὸ ψεύδους ἀρχό-
 10 μενον ἐπὶ ψεύδος λήγει, ἢ ἀπ' ἀληθοῦς ἐπὶ ψεύδος, ἢ ἀπὸ
 ψεύδους ἐπ' ἀληθές. ἀπὸ μὲν οὖν ἀληθοῦς ἀρχόμενον 246
 ἐπ' ἀληθὲς λήγει τὸ "εἰ εἰσὶ θεοί, προνοία θεῶν διοικεῖται
 ὁ κόσμος", ἀπὸ ψεύδους δὲ ἐπὶ ψεύδος τὸ "εἰ πέταται ἡ
 γῆ, πτέρυγας ἔχει ἡ γῆ", ἀπὸ ψεύδους δὲ (ἐπ') ἀληθὲς τὸ
 15 "εἰ πέταται ἡ γῆ, ἔστιν ἡ γῆ", ἀπὸ δὲ ἀληθοῦς ἐπὶ ψεύδος
 τὸ "εἰ κινεῖται οὗτος, περιπατεῖ οὗτος", μὴ περιπατοῦντος
 μὲν αὐτοῦ, κινουμένου δέ. τεσσάρων οὖν οὐσῶν τοῦ 247
 συνημμένου συζυγιῶν, ὅταν ἀπ' ἀληθοῦς τε ἀρχῆται καὶ
 εἰς ἀληθὲς λήγη, ἢ ὅταν ἀπὸ ψεύδους ἐπὶ ψεύδος, ἢ ὅταν
 20 ἀπὸ ψεύδους ἐπ' ἀληθὲς ἢ ἀναστρόφως ἀπ' ἀληθοῦς ἐπὶ
 ψεύδος, κατὰ μὲν τοὺς πρώτους τρεῖς τρόπους φασὶν ἀλη-
 θὲς τοῦτο γίνεσθαι (εἴαν τε γὰρ ἀπ' ἀληθοῦς ἀρχόμενον
 ἐπ' ἀληθὲς λήγη, ἔστιν ἀληθὲς, εἴαν τε ἀπὸ ψεύδους ἐπὶ
 ψεύδος, πάλιν ἀληθὲς· ὡσαύτως δὲ καὶ ἀπὸ ψεύδους
 25 ἐπ' ἀληθὲς), καθ' ἓνα δὲ μόνον γίνεσθαι ψεύδος, ὅταν
 ἀπ' ἀληθοῦς ἀρχόμενον λήγη ἐπὶ ψεύδος. τούτων δὲ οὕτως 248
 ἐχόντων ἀναζητητέον, φασί, τὸ σημεῖον οὐκ ἐν τῷ μοχθη-
 ρῷ τούτῳ συνημμένῳ ἀλλ' ἐν τῷ ὑγιεῖ· εἴρηται γὰρ ἀξίωμα
 τὸ ἐν ὑγιεῖ συνημμένῳ καθηγούμενον. ἀλλ' ἐπεὶ οὐχ ἐν
 30 ἦν ὑγιὲς συνημμένον, τρία δέ, καθάπερ τὸ ἀπ' ἀληθοῦς
 ἀρχόμενον καὶ ἐπ' ἀληθὲς λήγον καὶ τὸ ἀπὸ ψεύδους ἐπὶ
 ψεύδος καὶ τὸ ἀπὸ ψεύδους ἐπ' ἀληθὲς, σκεπτέον, πότε-
 349 ρόν ποτε ἐν πᾶσι ζητητέον τοῖς ὑγιέσι συνημμένοις τὸ
 σημεῖον ἢ ἐν τισίν ἢ ἐν τινί. οὐκοῦν εἰ τὸ σημεῖον ἀλη- 249
 θὲς εἶναι δεῖ καὶ ἀληθοῦς παραστατικόν, οὔτε ἐν τῷ ἀπὸ
 ψεύδους ἀρχομένῳ καὶ ἐπὶ ψεύδος λήγοντι οὔτε ἐν τῷ
 6 ἀπὸ ψεύδους ἐπ' ἀληθὲς ὑποκείσεται. λείπεται δὴ ἐν
 ἐκείνῳ μόνον αὐτὸ τυγχάνειν τῷ ἀπὸ [τοῦ] ἀληθοῦς τε ἀρ-

12 εἰ om. RV, supra lin. add. L 14 ἐπ' add. Gen. 18 τε
 om. N 23 εἶναι Bekk. dubit. 5 δὴ ἐν N: οὐν LE5 6 τοῦ
 del. Kochalsky

250 γομένῳ καὶ ἐπ' ἀληθῆς λήγοντι, ὡς ἂν καὶ αὐτοῦ ὑπάρχον-³⁴²
 τος καὶ τοῦ σημειωτοῦ συνυπάρχειν ὀφείλοντος αὐτῷ.
 τούτων ὅταν λέγεται τὸ σημεῖον ἀξίωμα εἶναι ἐν ὑγιεῖ συ-
 νημμένῳ καθηρούμενον, δεῖσει ἐν μόνῳ ἀκούειν αὐτὸ 10
 καθηρούμενον συνημμένῳ τῷ ἀπ' ἀληθοῦς τε ἀρχομένῳ
 καὶ ἐπ' ἀληθῆς λήγοντι, καὶ μὴν οὐκ εἶ τι ἡγεῖται ἀξίωμα
 ἐν ὑγιεῖ συνημμένῳ ἀπ' ἀληθοῦς τε ἀρχομένῳ καὶ ἐπ' ἀλη-
 251 θῆς λήγοντι, τοῦτό ἐστι σημεῖον. αὐτίκα γὰρ τὸ τοιοῦτο
 συνημμένον "εἰ ἡμέρα ἔστι, φῶς ἔστιν" ἀπ' ἀληθοῦς μὲν 15
 ἀρχεται τοῦ "ἡμέρα ἔστιν" καὶ ἐπ' ἀληθῆς λήγει τὸ "φῶς
 ἔστιν", οὐκ εἶχε δέ τι ἐν αὐτῷ ἡγούμενον ἀξίωμα σημεῖον
 τοῦ λήγοντος· οὐδὲ γὰρ ἐκκαλυπτικόν ἐστι τοῦ "φῶς
 ἔστιν" τὸ "ἡμέρα ἔστιν", ἀλλ' ὡς αὐτὸ δι' αὐτοῦ προσέ-
 πιπτεν, οὕτω καὶ τὸ "φῶς ἔστιν" ἐκ τῆς ἰδίας ἐλαμβάνετο 20
 252 περιφανείας. δεῖ ἄρα τὸ σημεῖον οὐ μόνον ἐν ὑγιεῖ εἶναι
 συνημμένῳ ἡγούμενον, τουτέστι τῷ ἀπ' ἀληθοῦς ἀρχομένῳ
 καὶ ἐπ' ἀληθῆς λήγοντι, ἀλλὰ καὶ ἐκκαλυπτικὴν ἔχειν φύ-
 σιν τοῦ λήγοντος, οἷόν ἐστι τὸ ἐν τοῖς τοιούτοις συνημμέ-
 νοις "εἰ γάλα ἔχει ἐν μαστοῖς ἡδε, κεκύηκεν ἡδε" καὶ "εἰ 25
 βρογχεῖον ἔπτυκεν οὗτος, ἔλκος ἔχει ἐν πνεύμονι οὗτος".
 253 τουτὶ γὰρ τὸ συνημμένον ὑγιές ἐστιν, ἀρχόμενον μὲν
 ἀπ' ἀληθοῦς τοῦ "βρογχεῖον ἔπτυκεν οὗτος", λήγον δὲ ἐπ' ἀ-
 ληθῆς (τὸ) "ἔλκος ἔχει οὗτος ἐν πνεύμονι", μετὰ τοῦ ἐκκα-
 λυπτικόν εἶναι τὸ πρῶτον τοῦ δευτέρου· ἐκείνῳ γὰρ προσ- 30
 βάλλοντες κατάληψιν τούτου ποιούμεθα.
 254 "Ἐτι, φασί, τὸ σημεῖον παρὸν παρόντος εἶναι δεῖ ση-343
 μεῖον. ἔνιοι γὰρ ἐξαπατῶμενοι καὶ παρὸν παρωχημένου
 θέλουσιν εἶναι σημεῖον, ὡς ἐπὶ τοῦ "εἰ οὐλὴν ἔχει οὗτος,
 ἔλκος ἔσχηκεν οὗτος". τὸ μὲν γὰρ "οὐλὴν ἔχει" παρὸν ἐστι,
 φαίνεται γὰρ, τὸ δὲ ἔλκος ἔσχημέναι παρωχημένον, οὐκέτι 5
 γὰρ ἔστιν ἔλκος· καὶ παρὸν μέλλοντος, ὡς τὸ περιεχόμε-

11 συνημμένον N 12 οὐδ' Heintz 13 ἀρχομένῳ Arnim:
 ἀρχόμενον G 14 λήγοντι Arnim: λήγον G γὰρ Heintz sec.
 Hergetum (iam enim): γε NLE: γέ τοι ε 17 τὸ Heintz 18 οὐ
 Heintz 19/20 προσέπιπτεν Bekk.: προῦπιπτεν G 20 ἔστιν
 add. Bekk. 23 ἔχει LA 29 τὸ add. Bekk. 3 εἰ om. N
 4 τὸ Kochalsky: εἰ G ἔχειν Kochalsky 6 ἔστι (τὸ) Heintz

343 νον τῷ τοιούτῳ συνημμένῳ "εἰ καρδίαν τέτρωται οὗτος,
 ἀποθανεῖται οὗτος". τὸ μὲν γὰρ τραῦμα τῆς καρδίας
 εἶναι φασιν ἤδη, τὸν δὲ θάνατον μέλλειν. ἀγνοοῦσι δὲ 255
 οἱ τὰ τοιαῦτα λέγοντες, ὅτι ἄλλ' ἐστὶ τὰ παρωχημένα καὶ
 τὰ μέλλοντα, τὸ μέντοι σημεῖον καὶ σημειωτὸν κἂν τού-
 τοις παρὸν παρόντος ἐστίν. ἔν τε γὰρ τῷ προτέρῳ τῷ
 "εἰ οὐλήν ἔχει οὗτος, ἔλκος ἔσχηκεν οὗτος" τὸ μὲν ἔλκος
 γέγονεν ἤδη καὶ παρωχῆκεν, τὸ δὲ ἔλκος ἔσχηκέναι τοῦτον,
 15 ἀξίωμα καθεστηκός, ἐνέστηκεν, περὶ γεγονότος τινὸς λεγόμενον.
 ἔν τε τῷ "εἰ καρδίαν τέτρωται οὗτος, ἀποθανεῖ-
 ται οὗτος" δὲ μὲν θάνατος μέλλει, τὸ δὲ ἀποθανεῖσθαι
 τοῦτον ἀξίωμα ἐνέστηκεν, περὶ μέλλοντος λεγόμενον, παρὸ
 καὶ νῦν ἐστὶν ἀληθές. ὥστε καὶ ἀξίωμά ἐστι τὸ σημεῖον, 256
 20 καὶ ἐν ὑγιεῖ συνημμένῳ καθηγεῖται τῷ ἀρχομένῳ ἀπὸ ἀλη-
 θοῦς καὶ λήγοντι ἐπὶ ἀληθές, ἐκκαλυπτικόν τέ ἐστι τοῦ
 λήγοντος, καὶ διὰ παντὸς παρὸν παρόντος ἐστὶ σημεῖον.

Τούτων δ' ὑποδειγμένων κατὰ τὰς αὐτῶν ἐκείνων 257
 τεχνολογίας πρῶτον μὲν ἀξιόν ἐστὶ τὸ τοσοῦτον εἰπεῖν
 25 πρὸς αὐτούς. εἰ καθ' οὓς μὲν αἰσθητόν ἐστι τὸ σημεῖον,
 καθ' οὓς δὲ νοητόν, καὶ ἢ περὶ τούτου διαφωνία μέχρι
 τοῦ νῦν ἀνεπίκριτός ἐστιν, ἄδηλον εἶναι ῥητέον ἀκμὴν τὸ
 σημεῖον. ἄδηλον δὲ ὅν χρῆζει τῶν ἐκκαλυψόντων, ἀλλ' οὐκ
 αὐτὸ ἐτέρων δεῖ ὑπάρχειν ἐκκαλυπτικόν. καὶ μὴν 258

30 εἰ τὸ σημεῖον κατ' αὐτούς ἐν λεκτῷ τὴν ὑπόστασιν ἔχει,
 τὰ δὲ λεκτὰ εἰ ἔστι ζητεῖται, ἄτοπον, πρὶν ὁμολογηθῆναι
 τὸ γένος, ὡς βέβαιον λαμβάνειν τὸ εἶδος. ὁρῶμεν δέ,
 344 ὡς εἰσὶ τινες οἱ ἀνηρηκότες τὴν ὑπαρξίν τῶν λεκτῶν, καὶ
 οὐχ οἱ ἑτερόδοξοι μόνον, οἷον οἱ Ἐπικούρειοι, ἀλλὰ καὶ
 οἱ Στωϊκοί, ὡς οἱ περὶ τὸν Βασιλείδην (fr. unic. Arg.), οἷς
 ἔδοξε μηδὲν εἶναι ἀσώματον. τολμῶν ἐν ἐποχῇ φυλακτέον
 5 ἐστὶ τὸ σημεῖον. ἀλλ' ἀποδείξαντες, φασί, πρότερον τὴν τῶν 259

258 cf. §§ 76—77. Hyp. II 107—108. adv. math. I 157.

20 ἀπ' V, in margine γρ. ἐπὶ 20 δεῖ G: δύναται Bekk.
 dubit. 2 <μόνον>, ἀλλὰ LEs 3 οἱ ante Στ. del. Kochalsky
 βασιλείδην 5: βασιλίδην NLE

λεκτῶν ὑπαρξίν ἔχομεν βεβαίαν καὶ τὴν τοῦ σημείου φύσιν.³⁴⁴
 οὐκοῦν ὅταν ἀποδείξητε, ἐρεῖ τις, τότε καὶ τὸ πιστὴν εἶναι
 τὴν τοῦ σημείου ὑπαρξίν λαμβάνετε· ἄχρι δὲ ἐπὶ ψιλῆς
 μένετε τῆς ὑποσχέσεως, ἀνάγκη καὶ ἡμᾶς ἐν ἐποχῇ μένειν.
 260 εἴτα καὶ πῶς οἷόν τέ ἐστίν ἀποδεικνύναι τὴν τῶν λεκτῶν 10
 ὑπαρξίν· ἢ γὰρ διὰ σημείου δείξει τοῦτο ποιεῖν ἢ δι' ἀπο-
 δείξεως. ἀλλ' οὔτε διὰ σημείου τινὸς οὔτε δι' ἀποδείξεως
 δυνατόν τοῦτο ποιεῖν· ταῦτα γὰρ καὶ αὐτὰ λεκτὰ ὄντα
 261 παραπλησίως τοῖς ἄλλοις λεκτοῖς ἐζητήται, καὶ τοσοῦτον
 ἀπέχει τοῦ δύνασθαι βεβαίως τι παριστᾶν, ὡς καὶ ἀνάπα- 15
 λιν αὐτὰ χρήζειν τοῦ παραστήσοντος. λελήθασι τε αὐτοὺς
 οἱ ἀπὸ τῆς Στοᾶς εἰς τὸν δι' ἀλλήλων ἐμπέπτοντες τρό-
 που. ἵνα γὰρ τὰ λεκτὰ ὁμολογηθῆ, ἀπόδειξιν εἶναι δεῖ
 καὶ σημείον· ἵνα δὲ ἡ ἀπόδειξις καὶ τὸ σημεῖον προϋ-
 φεστήκη, προπεπιστώσθαι ἀνάγκη τὴν τῶν λεκτῶν φύσιν. 20
 εἰς ἀλλήλα οὖν συννεύοντα καὶ τὴν ἐξ ἀλλήλων περιμέ-
 262 νοντα πίστιν ἐπ' ἴσης ἐστίν ἄπιστα. ἀλλ' ἔστω γε
 καὶ ἐκ περιουσίας συγκεχωρήσθω, ἔνεκα τοῦ προβαίνειν
 τὴν ζήτησιν, ἐν ὑπάρξει τυγχάνειν τὰ λεκτὰ, καίπερ ἀνη-
 γύτου καθεστῶσης τῆς περὶ αὐτῶν μάχης. οὐκοῦν, εἰ 25
 ταῦτα ἔστιν, ἦτοι σώματα ἢ ἀσώματα λέξουσιν εἶναι. καὶ
 σώματα μὲν οὐκ ἂν φαῖεν· εἰ δὲ ἀσώματα, ἦτοι ποιεῖ τι
 κατ' αὐτοὺς ἢ οὐδὲν ποιεῖ. καὶ ποιεῖν μὲν οὐκ ἂν ἀξιῶ-
 263 σιαν· τὸ γὰρ ἀσώματον κατ' αὐτοὺς οὔτε ποιεῖν τι πέ-
 φικεν οὔτε πάσχειν. μηδὲν δὲ ποιοῦντα οὐδὲ οὐ ἔστι 30
 σημεία ἐνδείξεταί τε καὶ δηλώσει· τὸ γὰρ ἐνδείκνυσθαι
 264 τι καὶ δηλοῦν ἔστι ποιεῖν τι. ἄτοπον δὲ γε τὸ σημεῖον 345
 μήτε ἐνδείκνυσθαι τι μήτε δηλοῦν· οὐκ ἄρα νοητόν
 ἐστίν, οὐδὲ ἀξιῶμα, τὸ σημεῖον. ἄλλως τε, καθὼς
 ἐν πολλοῖς πολλάκις ὑπεδείξαμεν, ἃ μὲν σημαίνει, ἃ δὲ ση-
 μαίνεται. σημαίνουσι μὲν αἱ φωναί, σημαίνεται δὲ τὰ 5
 λεκτὰ, ἐν οἷς ἔστι καὶ τὰ ἀξιῶματα. πάντων δὲ τῶν ἀξιῶ-

18 αὐτοὺς post 17 Στοᾶς transp. N 19/20 προϋφεστήκη N
 (sic): προϋφεστήζοι LEs 20 προπεπιστώσθαι Bekk.: -εὔσθαι G
 28 μὲν <τι> Bekk. dubit. 31 σημείον ε τε N: τι LEs: del.
 Kayser

345 μάτων σημαινόμενων, ἄλλων δὲ σημαινόντων οὐκ ἂν εἶη
 τὸ σημεῖον ἄξιωμα. 265
 φύσιν ἔχειν ἀσώματον. ἀλλ' ἐπεὶ τὸ σημεῖον ἐν ὑγιεῖ συ-
 10 νημμένῳ καθηγείσθαι φασί, δεήσει προεπιχειρήσθαι τὸ
 ὑγιὲς συνημμένον καὶ προεξηγιάσθαι, εἴτε τὸ κατὰ Φίλωνά
 ἐστὶ τὸ τοιοῦτον εἴτε (τὸ) κατὰ Διόδωρον ἢ τὴν συνάρτησιν
 ἢ ἄλλως πως κρινόμενον· πολλῶν γὰρ καὶ περὶ τούτου δια-
 15 στάσεων οὐσῶν οὐκ ἔνεστι λαβεῖν βεβαίως τὸ σημεῖον
 ἀνεπίκριτον τυγχανούσης τῆς διαφωνίας. 266
 εἴτι πρὸς
 τοῖς εἰρημένοις, κἂν δῶμεν σύμφωνον εἶναι τὸ ὑγιὲς κρι-
 τήριον, καὶ ὁποῖόν ποτ' ἂν ἐκεῖνοι θέλωσι, τοιοῦτο ἀμά-
 χως ὑπάρχειν, οὐδὲν ἦτιον τὸ περιεκτικὸν τοῦ σημείου
 ἀνεπίκριτον ὁμολογεῖν ἐστὶν ἀνάγκη. τὸ γὰρ σημειωτὸν
 20 ἦτοι πρόδηλον θέλουσιν εἶναι ἢ ἄδηλον. καὶ εἰ μὲν πρό- 267
 δηλον, οὐκ ἔσται σημειωτὸν, οὐδὲ σημανθήσεται ὑπὸ τινος,
 ἀλλ' αὐτὸ δι' αὐτοῦ προσπεσεῖται· εἰ δὲ ἄδηλον, πάντως
 ἄγνωστον ἔσται τοῦτο εἴτε ἀληθὲς ἐστὶν εἴτε ψευδές. ἐπεὶ
 γνωσκόμενον ὅ τι ποτὲ τούτων ἐστὶ, γενήσεται πρόδηλον.
 25 τὸ οὖν περιεκτικὸν τοῦ τε σημείου καὶ τοῦ σημειωτοῦ συ- 268
 νημμένον, λήγον ἐπὶ ἄδηλον, ἐξ ἀνάγκης ἐστὶν ἀνεπίκρι-
 τον. ὅτι μὲν γὰρ εἰς ἀληθοῦς ἄρχεται, γνώριμόν ἐστι,
 λήγει δὲ εἰς ἄγνωστον. δεῖ δὲ πρὸ παντὸς ἡμᾶς εἰς τὴν
 ἐπίκρισιν αὐτοῦ γινώσκειν τὸ εἰς τί λήγει, ἵνα ἂν μὲν
 30 εἰς ἀληθὲς λήγη, θώμεθα τοῦτ' ἀληθὲς διὰ τὸ ἀπ' ἀλη-
 θοῦς τε ἄρχεσθαι καὶ εἰς ἀληθὲς λήγειν, ἂν δὲ εἰς ψευ-

265 cf. Hyp. II 110—112.

7 ἄλλων δὲ N: ἄλλων LE5: ἀλλὰ μὴ Bekk. sec. Herve-
 tum (non autem) 10 προεπιχειρήσθαι Fabr. secundum Her-
 vetum: προσεπιχ. G 12 τὸ prius del. Kochalsky εἴτε (γὰρ
 καὶ) κατὰ N τὸ add. Kochalsky Διόδωρον (ἢ τὸ κατὰ τὴν
 ἔμφασιν) Kochalsky coll. p. 82, 14 (at cf. v. 13 ἄλλως πως, quo
 demonstratur Sextum hic brevius locutum esse) 13 τούτου
 Bekk.: τούτων G 16 προεξηγούμενοις N ὑγιὲς (συνημμένον καὶ
 τὸ τούτου) χρ. Kochalsky (at cf. p. 314, 3. 7. 8) 17 τοιοῦτο
 Bekk.: τοῦτο G 18 σημείου (τε καὶ τοῦ σημειωτοῦ συνημ-
 μένον) vel σημείου (τε καὶ σημειωτοῦ) Kochalsky 26 ἐπὶ
 Bekk.: ἐπεὶ G 28 εἰς prius N: ἢ LE5

δος, ἀνάταιν λέγωμεν ψεύδος διὰ τὸ ἀπ' ἀληθοῦς ἄρ-³⁴⁵
 χεσθαι καὶ ἐπὶ ψεύδος λήγειν. οὐ τοίουν ἀξίωμα ζητέον³⁴⁶
 εἶναι τὸ σημεῖον, οὐδὲ ἐν ὑγιεῖ συνημμένῳ καθηγούμενον.

269 Προσθετέον δὲ τοῖτοις, ὅτι καὶ ταῖς ἐναργείαις μά-
 χονται οἱ ταύτης προεσιτώτες τῆς δόξης. εἰ γὰρ ἀξίωμα
 ἐστὶ τὸ σημεῖον καὶ ἐν ὑγιεῖ συνημμένῳ καθηγείται, ἐχοῖν ⁶
 τοὺς μηδ' ἀρχὴν ἔχοντας ἔννοιαν ἀξιώματος μηδὲ τὰς δια-
 λεκτικὰς τέχνας ἐπεληλυθότας ἐκτός εἶναι πάσης σημειώ-
 270 σεως. οὐχὶ δὲ γε τοῦτο· καὶ γὰρ ἀγράμματοι πολλάκις
 κριβρονῆται καὶ ἀπειροὶ πολλάκις τῶν διαλεκτικῶν θεωρη-
 μάτων γεωργοὶ ἄκρως σημειοῦνται, οἱ μὲν κατὰ θά- 10
 λασσαν, ἀνέμους τε καὶ νημερίας χειμῶνάς τε καὶ γαλήνας,
 οἱ δὲ κατὰ γεωργίαν, ὡσπερ εὐκαρπίαν καὶ ἀπαρπίαν αὐ-
 χμούς τε καὶ ἐπομβρίας. καίτοι τί περὶ ἀνθρώπων λέγο-
 μεν, ὅτε καὶ τοῖς ἀλόγοις ζώοις τινὲς αὐτῶν (Stoic. fr. II
 271 727 Arg.) μεταδεδώκασι τῆς τοῦ σημείου νοήσεως; καὶ γὰρ ὁ 15
 κύνων ὅτε ἐκ τοῦ ἴχνους στιβεύει τὸ θηρίον σημειοῦται· ἀλλ'
 οὐ διὰ τοῦτο ἀξιώματος ἔλκει φαντασίαν τοῦ "εἴπερ ἴχνος
 ἐστὶ τοῦτο, θηρίον ἐστὶν ἐνθάδε". καὶ ὁ ἵππος κατὰ τὴν τοῦ
 μύωπος προσβολὴν ἢ τὴν τῆς μάστιγος ἐπανάτασιν ἐξάλλεται
 μὲν καὶ ὁρούει πρὸς ὁρόμον, οὐκ ἐπικρῖνει δὲ τὸ τοιοῦτον 20
 συνημμένον διαλεκτικῶς "εἰ μάστιξ ἐπανατέταται, δραμη-
 τέον ἐστὶ μοι". οὐκ ἄρα ἀξίωμα ἐστὶ τὸ σημεῖον ἐν ὑγιεῖ
 συνημμένῳ καθηγούμενον.

272 Ταῦτα μὲν ἰδιαίτερον πρὸς τοὺς νοητὸν ἀξιοῦντας
 εἶναι τὸ σημεῖον εἰρήσθω· κοινότερον δὲ ἐνέσται πρὸς 25
 αὐτοὺς λέγειν καὶ τὰ πρὸς τοὺς αἰσθητὸν αὐτὸ φάσκον-
 τας εἶναι εἰρημένα. εἴπερ γὰρ ἀξίωμα ἐστὶ τὸ σημεῖον ἐν
 ὑγιεῖ συνημμένῳ καθηγούμενον, καὶ ἐν παντὶ συνημμένῳ
 ἀκολουθεῖ τὸ λήγον τῷ ἡγουμένῳ, αἷ τε ἀκολουθεῖαι πα-
 ρόντων εἰσὶ πραγμάτων, ἐξ ἀνάγκης τὸ σημεῖον καὶ τὸ 30
 σημειωτὸν ὑφ' ἑνα καιρὸν παρόντα συνυπάρξει ἑλλήλοις,

1 ἐπὶ ψεύδος LEs: ἐπ' ἀληθὲς N 6 καθηγείται Bekk. sec.
 Herveti versionem: καθηγείσθαι G 6 μηδ' ἀρχὴν Bekk. se-
 cundum Herveti versionem: δὲ μὴ ἀρχὴν G (δὲ μὴ τὴν ἀρχὴν
 N sec. Kochalsky-Nebe) 9 πολλάκις del. Bekk. 10 <τά>
 κατὰ LEs 17 τοῦ Bekk.: τὸ G εἴπερ LEs: οὐπερ N

³⁴⁶ καὶ οὐδέτερον οὐδέτερον γενήσεται μηνυτικόν. ἀλλ' ἀμφό-
³⁴⁷ τερα ἐξ αὐτῶν γνώριμα καταστήσεται. ἔτι τὸ ση- 273
 μείον ἐκκαλυπτικόν ἐστὶ τοῦ [λήγοντος] σημειωτοῦ, τὸ
 δὲ σημειωτὸν ἐκκαλύπτεται πρὸς τοῦ σημείου. ταῦτα δὲ οὐ
 τῶν ἀπολύτων ἐστὶν ἀλλὰ τῶν πρὸς τι· πρὸς γὰρ τῷ
⁵ ἐκκαλύπτοντι νοεῖται τὸ ἐκκαλυπτόμενον, καὶ πρὸς τῷ ἐκ-
 καλυπτομένῳ νοεῖται τὸ ἐκκαλύπτον. εἰ δὲ ἀμφότερα πρὸς
 τι ὄντα κατὰ τὸν αὐτὸν πάρεστι χρόνον, ἀμφότερα συνυ-
 φέστηκεν ἀλλήλοις· εἰ δὲ συνυφέστηκεν, ἐκάτερον ἐξ αὐτοῦ
 καταληπτὸν ἐστὶ καὶ οὐδέτερον ἐκ θατέρου. λεκτέον 274
¹⁰ δὲ κἀκεῖνο, ὅτι, ὅποῖόν ποτ' ἂν ἦ τὸ σημεῖον, ἦτοι αὐτὸ
 φύσιν ἔχει πρὸς τὸ ἐνδείκνυσθαι καὶ μηνύειν τὸ ἄδηλον,
 ἢ ἡμεῖς ἐσμεν μνημονικοὶ τῶν συναναγυμνωθέντων αὐτῷ.
 οὐχὶ δὲ ἐκεῖνο φύσιν ἔχει ἐνδεικτικὴν τῶν ἀδύλων, ἐπεὶ
 ὥφειλε πᾶσιν ἐπ' ἴσης ἐδείκνυσθαι τὰ ἄδηλα. ἡμεῖς ἄρα
¹⁵ ὡς ἂν ἔχωμεν μνήμης, οὕτω περὶ τῆς τῶν πραγμάτων
 ὑποστάσεως φερόμεθα.

Ἄλλ' εἴπερ οὔτε αἰσθητὸν ἐστὶ τὸ σημεῖον, ὡς ἐδείξαμεν, 275
 οὔτε νοητὸν, ὡς κατεστησάμεθα, παρὰ δὲ ταῦτα οὐδὲν ἐστὶ
 τρίτον, λεκτέον μὴ εἶναι τι σημεῖον. οἱ δὲ δογματικοὶ (Stoic.
²⁰ fr. II 223 Arn.) πρὸς ἕκαστον μὲν τῶν οὕτως ἐπιχειρημάτων
 πεφύκωνται, τοῦναντίον δὲ κατασκευάζοντές φασιν, ὅτι ἄν-
 θρωπος οὐχὶ τῷ προφορικῷ λόγῳ διαφέρει τῶν ἀλό-
 γων ζώων (καὶ γὰρ κόρακες καὶ ψιττακοὶ καὶ κίτται
 ἐνάρθρους προφέρονται φωνάς), ἀλλὰ τῷ ἐνδιαθέ-
²⁵ τῳ, οὐδὲ τῇ ἀπλῇ μόνον φαντασίᾳ (ἐφαντασιοῦτο 276
 γὰρ κἀκεῖνα), ἀλλὰ τῇ μεταβατικῇ καὶ συνθετικῇ.
 διόπερ ἀκολουθίας ἔννοϊαν ἔχων εὐθύς καὶ σημείου νόησιν
 λαμβάνει διὰ τὴν ἀκολουθίαν· καὶ γὰρ αὐτὸ τὸ σημεῖον ἐστὶ
 τοιοῦτον "εἰ τόδε, τόδε". ἔπεται ἄρα τῇ φύσει καὶ κατασκευῇ
³⁰ τᾶνθρώπου τὸ καὶ σημεῖον ὑπάρχειν. συνωμολόγηται τε 277

277—278 ~ Hyp. II 131.

1 καταστ. γνώρ. N 2 λήγοντος secl. Bekk. 3 σημεῖον N
 10 ὅποῖον om. N 19 τι post λεκτέον G, unde Bekk. dubit.
 λεκτέον <ἐσ>τι: post εἶναι transp. Kochalsky coll. p. 349, 4
 et 7/8 23 γὰρ om. L 30 τε Bekk.: δὲ G συνωμολόγηται
 Arnim coll. p. 351, 1/2: ἄνωμολόγηται G

ἢ ἀποδείξει τὸ γένει σημείον εἶναι. δηλωτικὴ γάρ ἐστι τοῦ ³⁴⁷
 συμπεράσματος, καὶ ἔσται ἢ διὰ τῶν λημμάτων αὐτῆς συμ-
 πλοκῆ σημείον τοῦ ὑπάρχειν τὸ συμπέρασμα. οἷον ἐπὶ τῆς
 τοιαύτης "εἰ ἔστι κίνησις, ἔστι κενόν· ἔστι δὲ κίνησις· ³⁴⁸
 ἔστιν ἀρα κενόν" τὸ τοιοῦτον συνημμένον "εἰ ἔστι κίνη-
 σις, ἔστι κενόν", διὰ τῶν λημμάτων συμπεπλεγμένον,
 εὐθέως καὶ σημείον ἐστὶ τοῦ συμπεράσματος τοῦ "ἔστι κε-
 278 ρόν". ἦτοι οὖν ἀποδεικτικοὶ εἶσι λόγοι, φασίν, οἱ κατὰ 8
 τοῦ σημείου κομισθέντες ὑπὸ τῶν ἀπορητικῶν ἢ οὐκ ἀπο-
 δεικτικοί. καὶ εἰ μὲν οὐκ εἰσιν ἀποδεικτικοί, ἄπιστοι κα-
 θεστᾶσιν, ὅπου γε καὶ ἀποδεικτικοὶ τυγχάνοντες μόλις ἂν
 ἐπιστεῖθῃσαν· εἰ δὲ ἀποδεικτικοί, δῆλον ὅτι ἔστι τι ση-
 μείον· ἢ γὰρ ἀπόδειξις σημείον ἦν κατὰ τὸ γένος. 10
 279 εἴπερ δὲ οὐδὲν οὐδενὸς ἔστιν σημείον, ἦτοι σημαίνουσί τι
 αἱ κατὰ τοῦ σημείου ἐκφερόμεναι φωναὶ ἢ οὐδὲν σημαί-
 νουσιν. καὶ εἰ μὲν οὐδὲν, οὐδὲ τὴν τοῦ σημείου ὑπαρξιν
 ἀνελοῦσιν· πῶς γὰρ οἷον τε τὰς μηδὲν σημαινούσας πι-
 στεύεσθαι περὶ τοῦ μηδὲν εἶναι σημείον; εἰ δὲ σημαί- 15
 νουσι, μάταιοι καθεστᾶσιν οἱ ἀπὸ τῆς σκέψεως, λόγῳ μὲν
 ἐκβάλλοντες τὸ σημείον, ἔργῳ δὲ τοῦτο παραλαμβάνον-
 280 τες. καὶ μὴν εἰ μηδὲν ἔστι θεώρημα τέχνης ἴδιον,
 οὐ διοίσει τῆς ἀτεχνίας ἢ τέχνης. εἰ δ' ἔστι θεώρημα τέχνης
 ἴδιον, ἦτοι φαινόμενόν ἐστιν ἢ ἄδηλον. ἀλλὰ φαινόμενον 20
 μὲν οὐκ ἂν εἴη· τὰ γὰρ φαινόμενα πᾶσιν ὁμοίως καὶ
 ἀδιδάκτως φαίνεται. εἰ δὲ ἄδηλον τυγχάνει, διὰ σημείου
 θεωρηθήσεται. εἰ δὲ ἔστι τι διὰ σημείου θεωρούμενον,
 ἔσται τι καὶ σημείον.

281 Τινὲς δὲ καὶ οὕτω συνερωτῶσιν· "εἰ ἔστι τι σημείον, 25
 ἔστι σημείον· εἰ μὴ ἔστι σημείον, ἔστι σημείον. ἦτοι

279 ~ Hyp. II 130.

281—282 ~ Hyp. II 131.

281—284 cf. §§ 466—469.

32 ἔστιν Kochalsky αὐτῆ N 2 συνημμένον Bekk.: συμπε-
 πλεγμένον G (def. Arnim et Heintz) συμπεπλεγμένον (ἔστι κί-
 νησις καὶ) εἰ Heintz coll. p. 88, 5. 377, 21. 378, 24. 3 κενόν,
 <καὶ ἔστι κίνησις> Arnim διὰ — συμπεπλεγμένον del. Heintz
 10 τὸ om. 5 11 δὲ G cf. p. 386, 23. 387, 1. 12: τε Kayser
 14 ἀνελοῦσιν Bekk.: ἂν ἔχουσι LE5: ἐκφέρουσι N γὰρ LE5:
 δὲ N 15/16 σημαίνουσί <τι> Kochalsky 19 ἔστι <τι> Kochalsky

348 δ' οὐδέν ἐστι σημεῖον ἢ ἔστιν· ἔστιν ἄρα". ὁ μὲν λόγος
 τοιοῦτος, τούτου δὲ τὸ μὲν πρῶτον λήμμα ὑγιᾶς εἶναι φα-
 σιν· ἦν γὰρ διαφορούμενον, καὶ τῷ εἶναι σημεῖον ἀκο-
 30 λουθεῖ τὸ εἶναι σημεῖον, παρόσον εἰ ἔστι τὸ πρῶτον.
 ἔσται καὶ τὸ δεύτερον, μηδενὶ διαφέρον τοῦ πρώτου [τὸ
 δεύτερον]. καὶ τὸ "εἰ μὴ ἔστι σημεῖον, ἔστι σημεῖον" καὶ
 349 αὐτὸ ἦν ὑγιᾶς· τῷ γὰρ λέγουσι μὴ εἶναι σημεῖον ἀκολου-
 θεῖ λέγειν εἶναι τι σημεῖον. εἰ γὰρ μηδὲν ἔστι σημεῖον,
 αὐτοῦ τοῦ μηδὲν εἶναι σημεῖον ἔσται τι σημεῖον. καὶ
 εἰκότως· ὁ γὰρ λέγων μὴ εἶναι τι σημεῖον ἤτοι φάσει μί-
 5 νον τοῦτ' ἀξιῶ ἢ ἀποδείξει. καὶ φάσει μὲν ἀξιῶν φάσει
 ἔξει, τὴν ἀντιτιθεμένην· ἀποδεικνύς δὲ ὡς ἀληθὲς τὸ ἐπὶ 252
 αὐτοῦ λεγόμενον, διὰ τοῦ δεικνύντος λόγου τὸ μὴ εἶναι
 τι σημεῖον, σημειώσεται τὸ μηδὲν εἶναι σημεῖον, τοῦτο δὲ
 ποιῶν ὁμολογήσει τὸ εἶναι τι σημεῖον. ἀληθῆ οὖν τὰ
 10 πρῶτα δύο λήμματα, φασίν. ἀληθὲς δὲ καὶ τὸ τρίτον·
 διεξευγμένον γὰρ ἔστιν ἐξ ἀντικειμένων (τοῦ τε εἶναι ση-
 μεῖον καὶ τοῦ μὴ εἶναι) (<...> ἐπεὶ εἰ σύμπαν διεξευγμένον
 τότε ἔστιν ἀληθὲς, ὅταν τὸ ἐν ἔχη ἀληθὲς, θεωρεῖται δ'
 ἀεὶ τῶν ἀντικειμένων τὸ ἕτερον ἀληθὲς, ῥητέον τὸ τοιοῦ-
 15 τον συνεστῶς εὐθὺς ὑπάρχειν ἀληθὲς. ὥστε [καὶ] ἐπὶ ὁμο-
 λογουμένοις τοῖς λήμμασι συνεισάγεσθαι καὶ τὴν ἐπιφο-
 ρὰν τὴν "ἔστιν ἄρα σημεῖον".

"Ἔσται δέ, φασί, καὶ οὕτως ἐφοδεύειν· δύο γὰρ ἔστιν 253
 ἐν τῷ λόγῳ συνημμένα καὶ ἐν διεξευγμένον· τούτων δὲ
 20 τὰ μὲν συνημμένα ὑπισχνεῖται τοῖς ἐν αὐτοῖς ἡγουμένοις
 ἀκολουθεῖν τὰ ἐν αὐτοῖς λήγοντα, τὸ δὲ διεξευγμένον ἐν
 ἔχει τῶν ἐν αὐτῷ ἀληθὲς, ὡς ἐὰν ἀμφοτέρω ἢ ἀληθῆ ἢ

31/32 τὸ δεύτερον del. Kochalsky coll. p. 388, 16sq. 6 τὴν
 <ἀντίθετον> scribi vel τὴν deleri iubet Heintz; sed premen-
 dum est verbum ἔξει (sibi habebit sententiam aliam, atque eam
 quidem, quae est prorsus contraria) cf. v. 28 ἀντιτιθεμένην LE:
 ἀντιθεμένην N5 ἀληθὲς <ἔστι> Heintz 7 τὸ Bekk.: τοῦ G
 8 τὸ LE5: τοῦ N 12 lacunam sic fere expleram: εἶναι, <συνε-
 στῶς, ὃ ἀκολουθεῖ πάντως αὐτὸ ἀληθὲς εἶναι> vel <ὥστε πάντως
 ἀναγκαῖον αὐτὸ ἀληθὲς εἶναι> ἐπεὶ coll. p. 101, 13. 388, 23sq. q.
 ἐπεὶ <οὖν> vel similia Bekk. dubit. 13/14 δ' ἀεὶ ser.: δὲ καὶ G
 15 καὶ del. Kochalsky, καὶ ἐπὶ Heintz dubit.

284 ἀμφοτέρωθεν, ψεύδος ἔσται τὸ ὅλον. τοιαύτης δ' οὐ-
σης τῆς ἐν τοῖς λήμμασι δυναμέως, ὑποθέμενοι τὸ ἕτε-
ρον τῶν ἐν τῷ διεξευγμένῳ ἀληθὲς ἴδωμεν, πῶς συνάγεται 25
τὰ τῆς ἐπιφορᾶς. καὶ δὴ πρῶτον ὑποκείσθω ἀληθὲς τὸ
"ἔστι τι σημεῖον". οὐκοῦν, ἐπεὶ τοῦθ' ἡγούμενον ἔστιν
ἐν τῷ πρώτῳ συνημμένῳ, ἔξει τὸ ἀκολουθοῦν αὐτῷ, τὸ λῆ-
γον ἐν ἐκείνῳ τῷ συνημμένῳ. ἔληγε δὲ τὸ εἶναι σημεῖον,
ὅπερ ταύτων ἔστι τῇ ἐπιφορᾷ. συναχθήσεται ἄρα ἡ ἐπι- 30
φορά, ὑποτεθέντος ἀληθοῦς εἶναι ἐν τῷ διεξευγμένῳ τοῦ
εἶναι τι σημεῖον. καὶ μὴν ἀνάπαλιν ὑποκείσθω τὸ ἕτερον 350
ἀληθὲς τὸ μὴ εἶναι σημεῖον. τοίνυν ἐπεὶ τοῦτο ἡγούμε-
νον ἔστιν ἐν τῷ δευτέρῳ συνημμένῳ, ἔξει ἀκολουθοῦν
αὐτῷ τὸ λῆγον ἐν τῷ δευτέρῳ συνημμένῳ. ἠκολούθει δέ
γε αὐτῷ τὸ εἶναι τι σημεῖον, ὃ καὶ ἐπιφορά ἐστίν. καὶ 6
κατὰ τοῦτο ἄρα συνάγεται ἡ ἐπιφορά.

285 Ταῦτα μὲν οἱ δογματικοί· τάξει δὲ ζητέου πρὸς τὸ
πρῶτον εὐθύς, καθ' ὃ ἀπὸ τῆς τοῦ ἀνθρώπου κατασκευῆς
συτήγον τὸ εἶναι τι σημεῖον, ὅτι ἐκ τοῦ μᾶλλον ζητου-
μένου τὸ ἥττον ζητούμενον ἐθέλουσι διδάσκειν. τὸ μὲν 10
γὰρ εἶναι σημεῖον, καὶ εἰ πρὸς τινῶν ἀντελεῖται, καθάπερ
τῶν σκεπτικῶν, ἀλλὰ τοί γε παρὰ πᾶσι τοῖς δογματικοῖς
286 σύμφωνόν ἐστιν· τὸ δὲ προνοητικῶς κατασκευάσθαι τὸν
ἄνθρωπον παρ' οὐκ ὀλίγοις αὐτῶν διαπεφώνηται. σφόδρα
δ' ἦν βίαιον τὸ ἐκ τῶν μᾶλλον ἀσυγγωρήτων θέλειν τὰ μὴ 15
οὕτως ἔχοντα διδάσκειν. καὶ μὴν ῥητῶς ὁ Ἰνράκλειτός
(A 16 Diels) φησι τὸ μὴ εἶναι λογικὸν τὸν ἄνθρωπον,
μόνον δ' ὑπάρχειν φρενῆρες τὸ περιέχον. ὁ δὲ Ἐμ-
πεδοκλῆς ἐτι παραδοξότερον πάντα ἡξίου λογικὰ τυγχάνειν,
καὶ οὐ ζῶα μόνον ἀλλὰ καὶ φυτά, ῥητῶς γράφων (B 110 Diels)· 20
πάντα γὰρ ἴσθι φρόνησιν ἔχειν καὶ νόματος αἶσαν.

28 τὸ prius del. Kochalsky coll. p. 350, 3 ἀκολουθοῦν (de-
leto τὸ) Heintz coll. p. 350, 3. 359, 30. 389, 6. at cf. ad v. 6 τὸ
alt. om. L 30 ὅπερ — 350, 2 μὴ εἶναι σημεῖον om. 5 30 συ-
ναχθ. — 31 ἐπιφορά om. E 31 τὸ N 1 καὶ μὴν <καὶ> N
2/3 ἐπεὶ τῶν ἡγούμενων N 7 τάξει LES: ἔξει N 9 ἐτι N
11 εἰ καὶ Heintz dubit. 18 νοητικῶς Kayser: μόνον νοητικὸν
Heintz κατασκευάσθαι NEABR: κατασκευάσθαι V: κατασκευά-
ζεσθαι L 21 νό. . . . N spatio relicto

350 μετὰ τοῦ καὶ πιθανὸν εἶναι λόγον εἰς τὸ μὴ ἄφρονα τυγ- 207
 χάνειν τὰ ἄλογα τῶν ζώων. εἰ γὰρ πάρεστιν αὐτοῖς ὁ
 προφορικὸς λόγος, ἀνάγκη καὶ τὸν ἐνδιάθετον αὐτοῖς πα-
 25 ρεῖναι· ὄλγα γὰρ τούτου ἀνυπόστατος ἐστὶν ὁ προφορι-
 κός. κἂν δῶμεν δὲ διαφέρειν τῶν ἄλλων ζώων τὸν ἐν- 288
 θρωπον λόγῳ τε καὶ μεταβατικῇ φαντασίᾳ καὶ ἐννοίᾳ
 ἀκολουθίας, ἀλλ' οὐ τοί γε καὶ ἐν τοῖς ἀθήλοις καὶ ἀνεπι-
 κρίτως διαπεφωνημένοις συγχωρήσομεν αὐτὸν εἶναι τοιοῦ-
 30 τον, ἐν δὲ τοῖς φαινομένοις τηρητικὴν τινα ἔχειν ἀκολου-
 θίαν, καθ' ἣν μνημονεύων. τίνα μετὰ τίνων τεθεώρηται
 καὶ τίνα πρὸ τίνων καὶ τίνα μετὰ τίνα. ἐκ τῆς τῶν προ-
 351 τέρων ὑποπτώσεως ἀνανεοῦται τὰ λοιπά. ἀλλὰ συ- 289
 νομολογηθέντος, φασίν, ὅτι ἡ ἀπόδειξις κατὰ γένος ἐστὶ
 σημεῖον, εἰ μὲν οὐκ εἰσὶν ἀποδείξεις, οἱ κατὰ τοῦ σημείου
 κομισθέντες λόγοι ἄπιστοι καθεστᾶσιν, εἰ δὲ ἀποδείξεις
 5 εἰσὶν, ἔστι τι σημεῖον. ἡμεῖς δὲ προειρηκότες (§ 143), ὅτι
 οὐ τῷ ὑπομνηστικῷ ἐνιστάμεθα σημείῳ, ἀλλὰ τῷ ἐνδεικτικῷ,
 δυνάμεθα τοὺς κατὰ τοῦ σημείου κομισθέντας λόγους πα-
 ραχωρεῖν τι σημαίνειν, ἤδη δὲ οὐκ ἐνδεικτικῶς, ἀλλ' ὑπομνη-
 στικῶς· ἡμεῖς γὰρ ἐπ' αὐτοῖς κινούμεθα καὶ ἀναλαμβάνο-
 10 νομεν τῇ μνήμῃ τὰ δυνάμενα λέγεσθαι πρὸς τὸ ἐνδεικτι-
 κὸν σημεῖον. τὰ δ' αὐτὰ καὶ περὶ τῆς ἀκολουθίου 290
 ρητέου ὑπομνήσεως, καθ' ἣν ἐπυνθάνοντο, πότερον ση-
 μαίνουσί τι αἱ κατὰ τοῦ σημείου προφερόμεναι φωναὶ ἢ
 οὐδὲν σημαίνουσιν. εἰ μὲν γὰρ πᾶν σημεῖον ἀνηροῦμεν,
 15 ἔδει κατ' ἀνάγκην ἢ μηδὲν σημαίνειν τὰς κατὰ τοῦ ση-
 μείου προφερομένας φωνὰς καθ' ἡμᾶς, ἢ σημαίνουσῶν
 αὐτῶν δίδοσθαι τὸ εἶναι τι σημεῖον. νῦν δ' ἐπεὶ τῇ διαιρέσει

22 ἄφρονα L ἄφρονα τυγχάνειν om. N spatio relicto
 23/24 ὁ πρ. λόγος om. N spatio relicto 25 εἶναι· διχ om. N
 spatio relicto τε <ἐνδιαθέτω> Heintz coll. p. 347, 24 27/28: ἐν-
 νοία ἀκολουθίας Kayser cf. p. 347, 27. 566, 7: ἐν τῇ ἀκολουθία G:
 ἤδη τῇ ἀκολουθία Bekk. dubit. 28 οὐ τοί 5 (sic): οὐτι NLE
 5 οὐ NLE: ἐν 5 7 περὶ τοῦ σημείου Kayser coll. p. 358, 12
 (at hic sunt intellegenda argumenta contra indicium prolata)
 10 τὰ — 11 σημεῖον tamquam glossema secl. Kayser 11 ἀκολου-
 θούσης Kayser dubit. 16 καθ' — 20 φωνὰς om. E 16 περὶ ἡμᾶς
 Kayser 17 δ' ἐπεὶ Heintz coll. p. 327, 7. 361, 25. 370, 22: δὲ G

χρώμενοι τί μὲν ἀναιροῦμεν σημεῖον, τί δὲ τίθεμεν,³⁵¹
 οὐδ' ἐν τῷ σημαίνειν τι τὰς κατὰ τοῦ ἐνδεικτικοῦ σημείου
 προφερομένας φωνὰς παρακεχώρηται τὸ ὑπάρχειν ἐνδεικτι- 20
 291 κόν τι σημεῖον. ἔτι ἐλέγετο, ὡς εἶπερ ἴδιον τέχνης ἐστὶ
 θεώρημα, δείξει τοῦτο μὴ πρόδηλον ὑπάρχειν, ἀλλ' ἀδη-
 λον καὶ διὰ σημείου ληπτόν, ἀγνοοῦντες ὅτι τῆς μὲν τῶν
 ἄλλων θεωρητικῆς τέχνης οὐδὲν ἐστὶ θεώρημα, καθάπερ
 ἕστερον διδάξομεν. τῆς δὲ ἐν τοῖς φαινομένοις στρεφομέ- 25
 νης ἐστὶν ἴδιον τι θεώρημα. διὰ γὰρ τῶν πολλάκις τετηρη-
 μέτων ἢ ἱστορημέτων ποιεῖται τὰς τῶν θεωρημάτων συστά-
 σεις· τὰ δὲ πολλάκις τηρηθέντα καὶ ἱστορηθέντα ἴδια κα-
 θαισθίηται τῶν πλειστάκις τηρησάντων. ἀλλ' οὐ κοινὰ πάντων.
 292 Ὁ μὲν γὰρ ἐπὶ τέλει συνερωτηθεὶς αὐτοῖς λόγος ἐν 30
 τρόπῳ τοιοῦτῳ "εἰ τὸ πρῶτον, τὸ πρῶτον· εἰ οὐ τὸ πρῶ-
 τον, τὸ πρῶτον· ἦτοι τὸ πρῶτον ἢ οὐ τὸ πρῶτον· τὸ
 πρῶτον ἄρα" τάχα μὲν καὶ κατὰ παρολκὴν τὴν ἐν τοῖς 35
 293 λήμμασι μοχθηρὸς ἐστίν, ἀναμφιλέκτως δὲ καὶ αὐτοὺς
 φαίνεται θλίβειν. ἤγχεον δὲ τάξει περὶ τοῦ πρώτου, του-
 τέστι τῆς παρολκῆς. εἰ γὰρ ἀληθὲς ἐστὶ τὸ ἐν τῷ λόγῳ
 διεξευγμένον, ἔν ἔχειν ἀληθὲς ὀφείλει, καθὼς καὶ αὐτοὶ 5
 πρότερον ἔλεγον. ἔν δὲ ἔχον ἀληθὲς τὸ ἕτερον τῶν συ-
 294 νημμένων ὡς παρέλκον διελέγχει. εἴαν τε γὰρ ἀληθὲς ὑπο-
 κέηται τῶν ἐν αὐτῷ τὸ "ἐστὶ τι σημεῖον", ἀναγκαῖον γί-
 νεται πρὸς τὴν τούτου συναγωγὴν τὸ διαφοροούμενον συ-
 νημμένον τὸ "εἰ ἐστὶ τι σημεῖον, ἐστὶ σημεῖον", παρέλκον 10
 δὲ τὸ λοιπὸν τὸ "εἰ μὴ ἐστὶ τι σημεῖον, ἐστὶ τι σημεῖον".
 εἴαν τε τὸ μὴ εἶναι τι σημεῖον ὑποκέηται τῶν ἐν αὐτῷ
 ἀληθὲς, τὸ μὲν διαφοροούμενον παρέλκει πρὸς τὴν τούτου
 κατασκευὴν, τὸ δὲ "εἰ μὴ ἐστὶ τι σημεῖον, ἐστὶ σημεῖον"

19 <τοίνυν> οὐδ' Bekk.: οὐδ' <εἰ> Gen. 21 ἔτι ἐλέγετο
 Bekk. (quī ἔτι ἔλεγον rectius putabat): ἐπελέγετο G 23 <ὅπερ
 ἔλεγον>, ἀγνοοῦντες Kochalsky 21 ἀδήλων Kayser 29 post
 πάντων lac. maioris ambitus stat. Heintz 6 ἔλεγον Bekk. cf.
 p. 349, 13: ἐλέγομεν G 7/8 ὑποκέηται Bekk.: ὑπόκειται G
 8 ἀναγκαῖον <μὲν> Bekk. dubit. 8 τῶν — 12 ὑποκέηται bis exa-
 ratum in N 9 τούτου G: τοῦ πρώτου Heintz 11 τι alt. om. L,
 del. Kochalsky coll. v. 14 et p. 348, 26 12 ὑποκέηται Bekk.:
 ὑπόκειται G (cf. ad v. 7/8) 13 τούτου G: τοῦ πρώτου Heintz

³⁵²
¹⁵ ἀναγκαῖον γίγνεται. μοχθηρὸς οὖν κατὰ παρολικὴν ὁ λό-
 γος. ἀλλ' ἵνα μὴ νῦν εἰς τὰ κατὰ λεπτὸν συμβαίνομεν ²⁹⁵
 τοῖς ἐναντίοις, πάρεστιν ἕτερον συνεροπῶν λόγον ἔχοντα
 τοῦτον τὸν τρόπον. εἴπερ περιτρέπεται ὁ λέγων μὴ εἶναι
 <τι> σημεῖον εἰς τὸ λέγειν εἶναι τι σημεῖον, περιτρέπεται καὶ
²⁰ ὁ λέγων εἶναι τι σημεῖον εἰς τὸ λέγειν μὴ εἶναι τι ση-
 μεῖον. ὁ δὲ λέγων μὴ εἶναι τι σημεῖον σκεπτικῶς περι-
 τρέπεται κατ' αὐτοὺς εἰς τὸ λέγειν εἶναι τι σημεῖον· καὶ
 ὁ λέγων ἄρα δογματικῶς εἶναι τι σημεῖον περιτραπήσεται
 εἰς τὸ λέγειν μὴ εἶναι τι σημεῖον, ὡς παραστήσομεν. αὐ- ²⁹⁶
²⁵ τίκα γὰρ [εἰ] τὸν λέγοντα εἶναι τι σημεῖον σημεῖον θεῖ
 τὴν ἀπόφασιν πιστώσασθαι, ἀσυγχωρήτου δὲ οὗτος τοῦ
 εἶναι τι σημεῖον, πῶς ἂν οὗτος χρήσαιο τῷ σημεῖῳ πρὸς
 πίστιν τοῦ εἶναι τι σημεῖον; μὴ δυνάμενος δὲ ἀποδείξαι
 σημεῖον τὸ εἶναι τι σημεῖον, περιτρέπεται εἰς τὸ ὁμο-
³⁰ λογεῖν μηδὲν εἶναι σημεῖον. ἔστω δὲ καὶ ἐκ περιουσίας
 τοῦτ' αὐτὸ μόνον ὁμολογεῖσθαι σημεῖον, τὸ τοῦ [μὴ] εἶναι
³⁵³ <τι> σημεῖον μηνυτικόν· τί τοῦτ' ὄφελος αὐτοῖς μηδὲν ἔχουσι
 τῶν ἰδίων εἰπεῖν δογμάτων σημεῖον; ὥστε τοῦτο μὲν ἀπό- ²⁹⁷
 νητον αὐτοῖς, φημὶ δὲ τὸ κοινῶς ὁμολογεῖσθαι εἶναι τι
 σημεῖον· ἐκεῖνο δ' ἴσως ἀναγκαῖον, τὸ ὑποτάξαι τῷ "ἔστι
⁵ τι σημεῖον" ἀόριστῳ ὄντι τὸ "τόδ' ἔστι σημεῖον" ὠρισμέ-
 νως ἐκφερόμενον. ὅπερ οὐκ ἔνεστιν αὐτοῖς ποιεῖν. πᾶν
 γὰρ σημεῖον ἐπ' ἴσης τῷ σημειωτῷ δοξαστόν ἐστι καὶ
 ἀνεπικρίτως διαφωνούμενον. ὡς οὖν τὸ "τίς διὰ πέτρας
¹⁰ ὑποτάττειν ἀληθὲς τὸ "οὗτος διὰ πέτρας πλεῖ". οὕτως ἐπεὶ

19 τι add. Bekk. 22 καὶ — 24 σημεῖον om. E 24 ὡς —
 25 σημεῖον bis exaratum in N 25 εἰ NLEABR: εἰς V: del.
 Bekk. 26 ἀπόφασιν G: ἀπόφασιν Gen. 27 χρήσαιο Kayser:
 χρήσητο N: χρήσεται LV: χρήσεται EABR τῷ G: τούτῳ Kayser
 28 μὴ om. N 29 περιτρέπεται NLE: περιτραπήσεται S 30 μη-
 δὲν LE5: μηδ' N ἐκ περιουσίας Heintz coll. p. 327, 1. 344, 23:
 περιτροπῆς G 31 ὁμολογεῖσθαι Heintz: ὁμολογεῖσθαι G μὴ
 del. Kochalsky 1 τι add. Kochalsky 3 δὴ S 5 ἀόριστῳ
 ὄντι Kochalsky: ἀόριστόν τι G: ἀόριστῳ Bekk. τὸ τόδ' N:
 τοῦτο δ' LE5 10 <δὲ> διὰ Kochalsky dubit. ἐπεὶ Hervetus:
 ἐπὶ G

τῷ "ἔστι τι σημεῖον" ἀορίστῳ οὐδέν ἔχομεν ὠρισμένον ³⁵³
ἀληθές ὑποτάττειν "τοῦτο δὲ ἔστι σημεῖον", ψεῦδος ἄρα
γίνεται τὸ "ἔστι τι σημεῖον", καὶ τὸ ἀντικείμενον αὐτῷ
ἀληθές, τὸ "οὐδέν ἔστι σημεῖον".

298 Πλὴν ἴστω γε καὶ τούτους τοὺς ὑπ' αὐτῶν κομισθέν- 15
τας λόγους εἶναι σθεναροὺς, μεμενηκέναι δὲ καὶ τοὺς τῶν
σkeptικῶν ἀνατιρορήτους· τί ἀπολείπεται τῆς καθ' ἑκάτε-
ραν μέρος προσπιπτούσης ἰσοσθενείας εἰ μὴ τὸ ἐπέχειν
καὶ ἀοριστεῖν περὶ τοῦ ζητουμένου πράγματος, οὔτε τὸ
εἶναι τι σημεῖον λέγοντας οὔτε τὸ μὴ εἶναι, τὸ δὲ οὐ μάλ- 20
λον εἶναι ἢ μὴ εἶναι μετὰ ἀσφαλείας προφερομένους;

299 Ἄλλ' ἐπεὶ καὶ ἡ ἀπόδειξις δοκεῖ κατὰ γένος εἶναι ση-
μεῖον καὶ διὰ τῶν ὁμολογουμένων λημμάτων ἐκκαλύπτειν
τὸ ἀδηλούμενον συμπέρασμα, μὴ τι οἰκειῖόν ἐστι τῇ περὶ
σημεῖον σκέψει καὶ τὴν περὶ αὐτῆς ζήτησιν συνάπτειν. 25

δ' περὶ ἀποδείξεως

300 Τίνος μὲν ἔνεκεν περὶ ἀποδείξεως ἐπὶ τοῦ παρόντος
ζητοῦμεν πρότερον ὑποδέδεικται, ὅτε περὶ τε τοῦ κριτη-
ρίου καὶ τοῦ σημείου ἐσκεπτόμεθα (§ 142)· πρὸς δὲ τὸ μὴ
ἀμεθόδως γίνεσθαι τὴν ὑφήγησιν, ἀλλ' ἀσφαλέστερον καὶ
τὴν ἐποχὴν καὶ τὴν πρὸς τοὺς δογματικούς ἀντίρρησιν 30
301 προβαίνειν, ὑποδεικτέον τὴν ἐπίνοιαν αὐτῆς. ἡ τοίνυν
ἀπόδειξις κατὰ μὲν τὸ γένος ἐστὶ λόγος· οὐ γὰρ δὴ γε
αἰσθητὸν ἦν πρᾶγμα, ἀλλὰ διανοίας τις κίνησις καὶ συγκα- 354
τάθεσις, ἅπερ ἦν λογικά. λόγος δὲ ἐστίν, ὡς ἀπλούστερον
302 εἰπεῖν, τὸ συνεστικὸς ἐκ λημμάτων καὶ ἐπιφορᾶς. λήμ-
ματα δὲ καλοῦμεν οὐ θέματα τινα, ἃ συναρπάζομεν,
ἀλλ' ἅπερ ὁ προσδιαλεγόμενος τῷ ἐμφανῆ εἶναι δίδωσι καὶ 5
παραχωρεῖ. ἐπιφορὰ δὲ ἐτύγχανε τὸ ἐκ τούτων τῶν λημ-

299 ~ Hyp. II 134—135.

301—304 ~ Hyp. II 135—138.

11 τι om. N 12 ὑποτάττει N 17/18 ἕτερον s et E (sed
corr) 20 δὲ Bekk.: τε G 27 ὅτι LAB

354 μάτων κατασκευαζόμενον. οἷον λόγος μὲν ἔστι τὸ ὅλον
 τοῦτο σύστημα "εἰ ἡμέρα ἔστι, φῶς ἔστιν· ἀλλὰ μὴν
 ἡμέρα ἔστιν· φῶς ἄρα ἔστιν", λήμματα δὲ αὐτοῦ καθέστηκε
 10 τὸ τε "εἰ ἡμέρα ἔστι, φῶς ἔστιν" καὶ τὸ "ἀλλὰ μὴν ἡμέρα
 ἔστιν", ἐπιφορὰ δὲ τὸ "φῶς ἄρα ἔστιν". τῶν δὲ λόγων 303
 οἱ μὲν εἰσι συνακτικοὶ οἱ δὲ οὐ, καὶ συνακτικοὶ μὲν ἐφ' ὧν
 συγχωρηθέντων ὑπάρχειν τῶν λημμάτων παρὰ τὴν τού-
 των συγχώρησιν ἀκολουθεῖν φαίνεται καὶ ἡ ἐπιφορὰ, ὡς
 15 εἶχεν ἐπὶ τοῦ μικροῦ πρόσθεν ἐκτεθέντος. ἐπεὶ γὰρ συνέ-
 στηκεν ἐκ συνημμένου τοῦ "εἰ ἡμέρα ἔστι, φῶς ἔστιν",
 ὅπερ ὑπισχνεῖτο ὄντος τοῦ ἐν αὐτῷ πρώτου ἀληθοῦς ἔσε-
 σθαι καὶ τὸ δεύτερον τῶν ἐν αὐτῷ ἀληθές, καὶ ἔτι ἐκ 304
 τοῦ "ἡμέρα ἔστιν", ὅπερ ἦν ἡγούμενον ἐν τῷ συνημμένῳ.
 20 φημὶ ὅτι δοθέντος ἀληθοῦς εἶναι τοῦ συνημμένου,
 ὥστε ἀκολουθεῖν τῷ ἐν αὐτῷ ἡγούμενῳ τὸ ἐν αὐτῷ λήγον,
 δοθέντος δὲ ὑπάρχειν καὶ τοῦ πρώτου τῶν ἐν αὐτῷ τοῦ
 "ἡμέρα ἔστιν", κατ' ἀνάγκην συνεισαχθήσεται διὰ τὴν
 τούτων ὑπαρξιν καὶ τὸ δεύτερον τῶν ἐν αὐτῷ, τουτέστι
 25 τὸ "φῶς ἔστιν", ὅπερ ἦν ἐπιφορὰ. καὶ δὴ οἱ μὲν συνακτι- 305
 κοὶ λόγοι τοιοῦτοὶ τινὲς εἰσι κατὰ τὸν χαρακτῆρα. ἀσύ-
 νακτοὶ δὲ ὑπάρχουσιν οἱ μὴ οὕτως ἔχουσιν. τῶν δὲ συ-
 νακτικῶν οἱ μὲν πρόδηλόν τι συνάγουσιν οἱ δὲ ἀδηλον,
 καὶ πρόδηλον μὲν καθάπερ ὁ ἐκκείμενος καὶ οὕτως ἔχων
 30 "εἰ ἡμέρα ἔστι, φῶς ἔστιν· ἀλλὰ μὴν ἡμέρα ἔστιν· φῶς
 ἄρα ἔστιν". τὸ γὰρ "φῶς ἔστιν" ἐπ' ἴσης φαινόμενον
 τῷ "[εἰ] ἡμέρα ἔστιν". καὶ πάλιν ὁ τοιοῦτος "εἰ περιπατεῖ
 355 Δίων, κινεῖται Δίων· περιπατεῖ δὲ Δίων· κινεῖται ἄρα
 Δίων". τὸ γὰρ "κινεῖται Δίων", ὅπερ ἔστι συμπέρασμα,
 τῶν αὐτοφωράτων ὑπῆρχεν. ἀδηλον δὲ συνάγει οἷον ὁ 306
 τοιοῦτος "εἰ ἰδρωῖτες θέουσι διὰ τῆς ἐπιφανείας, εἰδὶ νοητοὶ
 6 τῆς σαρκὸς πόροι· ἀλλὰ μὴν τὸ πρῶτον· τὸ ἄρα δεύτε-

305—310 ~ Hyp. II 140—143.

10 εἰ om. L 10 <εἰ> ἡμέρα N 20 δοθέντος <μὲν> Bekk.
 (at cf. ad p. 298, 24) 26/27 οἱ δὲ ἀσύνακτοὶ ὑπάρχουσιν S
 27 εἰ V 32 τὸ S εἰ del. Kochalsky

σου· το γὰρ φαίνεται εἶναι τῆς σαρκὸς πόρος τῶν ἀδελ-
 φῶν ἐπῆγγεν· καὶ πάλιν ὅτι ἐκκρυθέντος ἐκ τοῦ σώματος
 τριαντάσι οἱ ἄνθρωποι, ἡτλή ἐστὶν ἐκεῖνο· αἷματος δὲ
 ἐκκρυθέντος ἕξ τοῦ σώματος τριαντάσι (οἱ) ἄνθρωποι· ἡ-
 τλή ἄρα ἐστὶ τὸ αἷμα·· τὸ γὰρ ἐν αἵματι καῖσθαι τὴν 10
 307 ἰσχυρίσθαι τῆς ἡτλῆς οὐκ ἔστιν ἀσφαλές· τούτων δὲ τῶν ἀδελ-
 φῶν τι συνεργούντων εἰ μὴ ἐφοδευτικῶς μόνον ἐπάγουσιν
 ἡμᾶς ἀπὸ τῶν λημμάτων ὡς ἐπὶ τὸ συμπέρασμα, οἱ δὲ
 309 ἐφοδευτικῶς ἄμα καὶ ἐκκαλυπτικῶς· ὡν ἐφοδευτικῶς μὲν
 μόνον ἐπάγουσιν οἱ ἐκ πίστεως καὶ μνήμης ἠρτησθαι δο- 15
 κούντες, οἷός ἐστιν ὁ τοιοῦτος· "εἰ τίς σοι θεῶν εἶπεν ὅτι
 πλουτήσῃ οὗτος, πλουτήσῃ οὗτος· οὐτοσί δὲ ὁ θεός
 (δείκνυμι δὲ γε τὸν Δία καθ' ὑπόθεσιν) εἶπέ σοι ὅτι
 πλουτήσῃ οὗτος· πλουτήσῃ ἄρα οὗτος". ἐνθάδε γὰρ
 παραδεχόμεθα τὸ συμπέρασμα, τὸ πλουτήσῃ τούτου, οὐκ 20
 ἐκ τῆς τοῦ προταθέντος λόγου δυνάμεως κατασκευασθέν,
 309 ἀλλὰ τῷ πιστεῦναι τῆ τοῦ θεοῦ ἀποφάσει· ἐφοδευτικῶς
 δὲ ἄμα καὶ ἐκκαλυπτικῶς ἐπῆγγεν ἡμᾶς ἀπὸ τῶν λημμά-
 των ἐπὶ τὸ συμπέρασμα, καθάπερ ὁ ἐπὶ τῶν νοητῶν πό-
 ρων συνερωτηθεῖς· τὸ γὰρ "εἰ ῥέουσι διὰ τῆς ἐπιφανείας 25
 ἰδρῶτες, εἰσὶ νοητοὶ τῆς σαρκὸς πόροι" καὶ τὸ ῥεῖν διὰ τῆς
 ἐπιφανείας ἰδρῶτας, ἐκ τῆς αὐτῶν φύσεως κατασκευάσαι
 ἐδίδασκεν ἡμᾶς τὸ ὅτι εἰσὶ νοητοὶ τῆς σαρκὸς πόροι, κατὰ
 τινα τοιαύτην ἔφοδον· "διὰ ναστοῦ καὶ ἀποροποιήτου σώ-
 ματος ἀδύνατόν ἐστιν ἕγρον ῥεῖν· ῥεῖ δὲ γε διὰ τοῦ σώ- 30
 ματος ἰδρῶς· τοίνυν οὐκ ἂν εἴη ναστόν τὸ σῶμα ἀλλὰ 35
 πεποροποιημένον".
 310 Τούτων δὴ οὕτως ἐχόντων ἢ ἀπόδειξις πρὸ παντός
 ὀφείλει λόγος εἶναι, δεύτερον συνακτικός, τρίτον καὶ ἀλη-
 θής, τέταρτον καὶ ἄδηλον ἔχων συμπέρασμα, πέμπτον 5

6 εἶναι N (addiderat iam Hervetus): om. LE5 9 οἱ add.
 Bekk. 11 οὐκ om. 5 12 πάλιν (οὗτος) Heintz 13 ὡς del.
 Kayser, post οὐκ (v. 20) transp. Heintz coll. p. 89, 11 17 οὐ-
 τοσί Bekk. coll. p. 89, 8: τότε N: εἰ LE5 22 ἀποφάσει G (cf.
 p. 89, 12): ἀποφάνσει Gen. 23 τε L 24 νοητῶν (restituere iam
 Hervetus): N: ὄντων LE5 27 κατασκευάσθαι N 29 διὰ Gen.
 (quorum in codice legebatur in margine διότι διὰ): διότι G

356 καὶ ἐκκαλυπτόμενον τοῦτο ἐκ τῆς δυνάμεως τῶν λημμά-
 των. ὁ γοῦν τοιοῦτος λόγος ἡμέρας οὐσίας "εἰ νύξ ἔστι, 311
 σκότος ἔστιν· ἀλλὰ μὴν νύξ ἔστιν· σκότος ἄρα ἔστιν"
 συνακτικὸς μὲν καθιιστῆκει (δοθέντων γὰρ αὐτοῦ τῶν
 10 λημμάτων ὑπάρχειν συνάγεται καὶ ἡ ἐπιφορά), οὐκ ἀληθῆς
 δέ γε ἦν (εἶχε γὰρ ἐν αὐτῷ λῆμμα ψευδὸς τὸ "νύξ ἔστιν")·
 διόπερ οὐδὲ ἀποδεικτικὸς ἔστιν. πάλιν ὁ τοιοῦτος "εἰ 312
 ἡμέρα ἔστι, φῶς ἔστιν· ἡμέρα δ' ἔστιν· φῶς ἄρα ἔστιν"
 πρὸς τῷ συνακτικὸς εἶναι καὶ ἀληθῆς ἔστιν, ἐπεὶ περ δο-
 15 θέντων αὐτοῦ τῶν λημμάτων δίδοται καὶ ἡ ἐπιφορά, καὶ
 δι' ἀληθῶν ἀληθές τι δείκνυσιν. τοιοῦτος δὲ ὢν πάλιν
 οὐκ ἔστιν ἀπόδειξις τῷ πρόδηλον ἔχειν τὸ συμπέρασμα τὸ
 "φῶς ἔστιν", ἀλλὰ μὴ ἀδῆλον. κατὰ ταῦτα δὲ καὶ ὁ οὐ- 313
 τως ἔχων "εἰ τίς σοι θεῶν εἶπεν ὅτι πλουτήσῃ οὗτος,
 20 πλουτήσῃ οὗτος· οὕτως δὲ ὁ θεὸς εἶπέ σοι ὅτι πλουτή-
 σει οὗτος· πλουτήσῃ ἄρα οὗτος" ἀδῆλον μὲν ἔχει συμ-
 πέρασμα τὸ πλουτήσῃν τοῦτον, οὐκ ἔστι δ' ἀποδεικτικὸς
 διὰ τὸ μὴ ἐκ τῆς τῶν λημμάτων δυνάμεως ἐκκαλύπτε-
 σθαι, ἀλλ' ἐκ τῆς τοῦ θεοῦ πίστεως παραδοχῆς τευχάνειν.
 25 συνδροαμόντων οὖν πάντων τούτων, τοῦ τε συνακτικὸν 314
 εἶναι τὸν λόγον καὶ ἀληθῆ καὶ ἀδῆλον παραστατικόν,
 ὑφίσταται ἢ ἀπόδειξις. ἐνθεν καὶ οὕτως αὐτὴν ὑπογρά-
 φουσιν (Stoic. fr. II 266 Arn.): "ἀπόδειξις ἔστι λόγος δι'
 ὁμολογουμένων λημμάτων κατὰ συναγωγὴν ἐπιφο-
 30 ρὰν ἐκκαλύπτων ἀδῆλον", οἷον ὁ τοιοῦτος "εἰ ἔστι κίνη-
 σις, ἔστι κενόν· ἀλλὰ μὴν ἔστι κίνησις· ἔστιν ἄρα κενόν". τὸ
 γὰρ εἶναι κενὸν ἀδῆλόν τ' ἔστί, καὶ δι' ἀληθῶν δοκεῖ, τοῦ τε
 357 "εἰ ἔστι κίνησις, ἔστι κενόν" καὶ τοῦ "ἔστι δὲ κίνησις". κατὰ
 συναγωγὴν ἐκκαλύπτεσθαι.

311 ~ Hyp. II 139.

313 ~ Hyp. II 141.

14 εἶναι Bekk. dubit.: εἶναι G: (εἶναι) εἶναι Kochalsky
 18 ταῦτα ε: ταῦτα NLE 20 πλουτήσῃ — 21 οὗτος prius om. L
 20 οὕτως δὲ Bekk. coll. p. 89, 8: ὅδε N: εἰ δὲ Es 21 ἀδῆλον
 Fabr.: δῆλον G 22 οὐκ ἔστι G: οὐκέτι Bekk. ἀποδεικτικὸς
 Heintz: ἀποδεικτικὸν G

316 Ἡ μὲν οὖν οἰκειὸν ἦν προλαβεῖν περὶ τῆς τοῦ ζητου-³⁵⁷
μένου πράγματος ἐπινοίας, ἐστὶ τοιαῦτα· τάξει δὲ ὑπο-
δεικτέον καὶ τὸ ἐκ τίνος ὕλης ἔστιν.

6

ἐκ τίνος ὕλης ἔστιν ἢ ἀπόδειξις

316 Τῶν πραγμάτων, ὡς πολλάκις προείπομεν, τὰ μὲν
πεπίστευται ἐναργῆ εἶναι τὰ δὲ ἄδηλα, καὶ ἐναργῆ μὲν τὰ
ἐκ φαντασίας ἀβουλήτως καὶ ἐκ πάθους λαμβανόμενα,
οἷόν ἐστι νῦν τὸ "ἡμέρα ἔστιν", τὸ "τοῦτ' ἀνθρωπὸς ἔστιν",
ἕκαστον τῶν τοιούτων, ἄδηλα δὲ τὰ μὴ οὕτως ἔχοντα. 10
317 καὶ τῶν ἀδηλῶν, ὡς τινες διαιρούμενοί φασιν, τὰ μὲν ἐστὶ
φύσει ἄδηλα, τὰ δ' ὁμωνύμως τῷ γένει λεγόμενα ἄδηλα.
καὶ φύσει μὲν ἔστιν ἄδηλα τὰ μήτε πρότερον καταληφθέντα
μήτε νῦν καταλαμβάνόμενα μήτε αὐθις καταληφθησό-
μενα. αἰώνιον δὲ ἔχοντα τὴν ἀγνωσίαν, οἷόν ἐστι τὸ ἀρ- 15
318 τίους εἶναι τοὺς ἀστέρας ἢ περισσοῦς. διὸ καὶ φύσει
ἄδηλα λέγεται, οὐχ ὅτι αὐτὰ φύσιν ἔχει ἄδηλον ὡς πρὸς
ἑαυτά. ἐπεὶ μαχόμενόν τι ἐροῦμεν (τουτέστιν ἅμα καὶ
ἀγνοεῖν αὐτὰ φάσκοντες καὶ τίνα ἔχει φύσιν ὁμολογοῦντες),
319 ἀλλ' ὅτι τῇ ἡμῶν φύσει ἀδηλεῖται. ὁμωνύμως δὲ τῷ γέ- 20
νει ἄδηλα προσαγορεύεται ἅπερ κατὰ μὲν τὴν οἰκειάν φύ-
σιν ἀποκέρνυται, διὰ δὲ σημείων ἢ ἀποδείξεων ἀξιούται
γνωρίζεσθαι, οἷον τὸ ἄτομα εἶναι στοιχεῖα ἐν ἀπείρῳ φε-
320 ρόμενα κενῷ. πλὴν τοιαύτης οὕσης ἐν τοῖς πράγμασι
διαφορᾶς φάμεν τὴν ἀπόδειξιν οὔτε πρόδηλον εἶναι (οὐ 25
γὰρ ἐξ ἑαυτῆς καὶ κατηναγκασμένου πάθους ἐγνωρίζετο)
οὔτε φύσει ἄδηλον (οὐ γὰρ ἀπήλπισται ἢ κατάληψις αὐτῆς),
ἀλλὰ τῆς λειπομένης τῶν ἀδηλῶν εἶναι διαφορᾶς, ἅπερ

316—320 ~ §§ 145—160. Hyp. II 97—103.

3 περὶ om. N 5 τὸ om. L 9 τὸ alt. ser.: ὅτι G 10 <καὶ>
ἕκαστον Gen. 12 λεγόμενα τῷ γένει s (at cf. v. 20/21) 13 τὰ
Bekk.: ἃ G 14/15 καταληφθησόμεθα N (ex ἃ v. 13 erroro
ortum) 18 ἐροῦμεν τοῦτό γε, ἅμα Bekk. dubit. 19 φάσκοντες
et ὁμολογοῦντες sedem mutare iub. Bekk. an καὶ <εἰδέναι>?
καὶ τίνα ἔχειν Gen. secundum Hervetii versionem 20 αὐτῆς L

357 δεδυκυϊαν μὲν καὶ συνεσχιασμένην ἡμῖν ἔχει τὴν φύσιν,
 30 τῷ δ' ἐκ φιλοσοφίας λόγῳ δοκεῖ καταλαμβάνεσθαι. τοῦτο 321
 δὲ οὐ βεβαίως λέγομεν, ἐπεὶ γελοῖον παραγωγῆσαντα, τὴν
 358 ὑπάρξιν ἔτι ἐπιζητεῖν περὶ αὐτῆς, ἀλλ' ὅτι κατ' ἐπίνοιαν
 τοιαύτη τυγχάνει· οὕτω γὰρ ἐκ τῆς τοιαύτης ἐπινοίας καὶ
 προλήψεως ἀνακύβει ὁ περὶ τῆς ὑπάρξεως λόγος. ὅτι 322
 τοίνυν τῶν ἀδήλων κατὰ τὴν ἐπίνοιάν ἐστιν ἡ ἀπόδειξις
 3 καὶ οὐ δύναται δι' αὐτῆς γνωρίζεσθαι, ἐπιλογιστέον οὕτως.
 Τὸ μὲν πρόδηλον καὶ ἐναργὲς πάντῃ πρόδηλον ἐστὶ
 καὶ ἐναργὲς, συμπεφώνηταί τε παρὰ πᾶσι, καὶ οὐδεμίαν
 διοκλήν ἐπιδέχεται· τὸ δὲ ἀδηλον διαπεφώνηταί τε καὶ
 εἰς διοκλήν πίπτειν πέφυκεν. καὶ εἰκότως· πᾶς γὰρ λό- 323
 10 γος κρίνεται ὅτι ἀληθῆς ἐστὶν ἢ ψευδῆς, κατὰ τὴν ἐπὶ τὸ
 πρᾶγμα τὸ περὶ οὗ κекόμισται ἀναφοράν· ἐὰν μὲν γὰρ
 εὐρίσκηται σύμφωνος τῷ πράγματι τῷ περὶ οὗ κекόμισται,
 ἀληθῆς εἶναι δοκεῖ, ἐὰν δὲ διάφωνος, ψευδῆς. οἷον ἀπο-
 φαίνεται τις, ὅτι ἡμέρα ἐστίν· οὐκοῦν ἀναπέμψαντες τὸ
 15 λεγόμενον ἐπὶ τὸ πρᾶγμα, καὶ γνόντες τὴν τοῦτου ὑπαρ-
 ξιν συνεπιμαρτυροῦσαν τῷ λόγῳ, φημὲν ἀληθῆς εἶναι τὸ
 λεγόμενον. διόπερ ὅταν μὲν ἐναργὲς ἢ καὶ πρόδηλον τὸ 324
 πρᾶγμα τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος κομίζεται, ἡάδιον ἀναπέμ-
 ψαντας ἐπ' αὐτὸ τὸ λεγόμενον, τόθ' οὕτως ἢ ἀληθῆ λέγειν
 20 εἶναι τὸν λόγον ἐπιμαρτυρούμενον τῷ πράγματι ἢ ψευδῆ
 ἀντιμαρτυρούμενον. ὅταν δὲ ἀδηλον καθεστήκη τὸ πρᾶ-
 γμα καὶ ἀποκεκρυμμένον ἡμῖν, τότε μηκέτι δυναμένης
 ἐπὶ τοῦτο βεβαίως γίνεσθαι τῆς τοῦ λόγου ἀναπομπῆς
 λείπεται τὸ καταπιθανεῦεσθαι καὶ ἐκ τῶν εἰκότων ἐπισπᾶ-
 25 σθαι τὴν διάνοιαν εἰς συγκατάθεσιν. ἄλλου δὲ ἄλλως
 εἰκάζοντος καὶ διαπιθανενομένου φύεται ἡ διαφωνία, μήτε
 τοῦ ἀποτυχόντος εἰδότος ὅτι ἀπέτυχεν, μήτε τοῦ ἐπιτυ-
 χόντος εἰδότος ὅτι ἐπέτυχεν. ταῦτά γέ τοι καὶ σφόδρα 325

31 <αὐτῆς> τὴν? 1 ὑπάρξιν <τῆς ἀποδείξεως> Heintz
 6 παντὶ Heintz cum Herveto (cuilibet) 7 τι N 9 πίπτειν
 om. N 18/19 ἀναπέμψαντας Fabr.: ἀναπέμψαντες G 19 ἐπ'
 αὐτὸ LE5 (cf. v. 15): αὐτῶ N 21 καθεστήκη N: καθεστήχοι
 LE5 23 οὕτω AB: τοῦτο^ω VR 28 ταύτη N

χαριέντως ἰσχυρίζονται οἱ σκεπτικοὶ τοὺς περὶ ἀδήλων³⁵⁸
 ζητούμετων τοῖς ἐν σκοτίῳ ἐπὶ τινα σκοπὸν τοξεύουσιν·³⁰
 ὥστε γὰρ τούτων εἰκὸς ἐστὶ τινα μὲν τυχεῖν τοῦ σκοποῦ
 τὰ δ' ἀποτυχεῖν, τὸ δὲ τίς ἐπέτυχεν ἢ ἀπέτυχεν ἄγνω-
 στον, οὕτως ἐν βῆθει σχεδὸν σκοτίῳ τῆς ἀληθείας ἀποκε-³⁵⁹
 κριμένης ἀφίσταται μὲν ἐπὶ ταύτην πολλοὶ λόγοι, τὸ δὲ
 τίς ἐξ αὐτῶν συμφωνοῦς ἐστὶν αὐτῇ καὶ τίς διάφωνος οὐχ
 αἶον τε γινώσκειν. ἀρθέντος ἐκ τῆς ἐναργείας τοῦ ζητου-
 826 μένου. καὶ τοῦτο πρῶτον εἶπε Ξενοφάνης (B 34 Diels).⁵

καὶ τὸ μὲν οὖν σαφές οὐ τις ἀνὴρ ἴδεν, οὐδέ τις ἔσται
 εἰδώς ἀμφὶ θεῶν τε καὶ ἄσθα λέγω περὶ πάντων·
 εἰ γὰρ καὶ τὰ μάλιστα τύχοι τετελεσμένον εἰπών,
 αὐτὸς ὅμως οὐκ οἶδε, δόκος δ' ἐπὶ πᾶσι τέτυκται.

327 ὥστε εἰ μὲν τὸ πρόδηλον διὰ τὴν προειρημένην αἰτίαν ἐστὶ¹⁰
 συμφωνοῦς, τὸ δὲ ἀδηλον διαπεφώνηται, δεήσει καὶ τὴν
 ἀπόδειξιν διαφωνοιμένην ἀδηλον εἶναι. ὅτι δὲ τῷ ὄντι
 διαπεφώνηται, οὐ πολλῶν ἡμῖν λόγων δεῖ, βραχείας δὲ τι-
 ρος καὶ προχείρου ὑπομνήσεως, εἴ γε οἱ μὲν δογματικοὶ
 τῶν φιλοσόφων καὶ οἱ λογικοὶ τῶν ἰατρῶν τιθέασιν αὐτήν,¹⁵
 οἱ δὲ ἐμπειρικοὶ ἀναιροῦσιν, τάχα δὲ καὶ Δημόκριτος (B 10^b
 328 Diels) (ἰσχυρῶς γὰρ αὐτῇ διὰ τῶν Κανόνων ἀντείρηκεν), οἱ δὲ
 σκεπτικοὶ ἐν ἐποχῇ ταύτην ἐφύλαξαν, τῇ "μὴ μᾶλλον" ἀπο-
 φάσει χρώμενοι. τῶν τε τιθέντων αὐτήν πάλιν ἱκανή τις ἔστι
 διαφωνία, καθὼς προβαλόντος τοῦ λόγου διδάξομεν. τοί-²⁰
 νον ἀδηλόν τί ἐστὶν ἢ ἀπόδειξις.

329 Καὶ μὲν εἰ πᾶσα ἀπόδειξις δόγμα ἐν τοῖς λήμμασιν
 αὐτῆς περιέχουσα εὐθύς ἐστὶ δόγμα, πᾶν δὲ δόγμα δια-
 πεφώνηται, κατ' ἀνάγκην πᾶσα ἀπόδειξις διαπεφώνηται καὶ
 τῶν ζητουμένων ἐστὶ πραγμάτων. ὅλον Ἐπίκουρος (fr. 272²⁵
 Us.) δοκεῖ ἰσχυροτάτην τεθεικέναι ἀπόδειξιν εἰς τὸ εἶναι κε-
 νόν τοιαύτην· "εἰ ἔστι κίνησις, ἔστι κενόν· ἀλλὰ μὲν ἔστι κί-

327—334 ~ Hyp. II 180—181.

¹ σκοτίῳ σχεδὸν ⁵ οὖν om. ⁵ οἶδεν BVR 18 ἀποφά-
 σει G: ἀποφάνσει Fabr.

359 κινήσις· ἔστιν ἄρα κενόν". ταύτης δὲ τῆς ἀποδείξεως τὰ 330
 λήμματα εἰ μὲν συνεχωρεῖτο πρὸς πάντων, ἕξ ἀνάγκης
 30 ἂν καὶ τὴν ἐπιφορὰν εἶχεν ἀκολουθεῖν αὐτοῖς καὶ ὑπὸ
 πάντων παραχωρουμένην. νῦν δ' ἐνέστησάν τινες τούτῳ, 331
 φησὶ δὲ τῷ συνάγεσθαι τοῖς λήμμασι τὴν ἐπιφορὰν,
 360 οὐ διὰ τὸ μὴ ἀκολουθεῖν αὐτὴν ἐκείνοις, ἀλλὰ διὰ τὸ
 ἐκεῖνα εἶναι ψευδῆ καὶ ἀνομολογα. ἵνα γὰρ μὴ πολλὰς 332
 ἐπιτρέχωμεν συνημμένον κρίσεις, λέγωμεν δ' αὐτόθεν
 ἕγχις εἶναι συνημμένον τὸ μὴ ἀρχόμενον ἀπ' ἀληθοῦς
 5 καὶ λῆγον ἐπὶ ψεῦδος, τὸ [δ'] "εἰ ἔστι κίνησις, ἔστι κε-
 νόν" κατὰ μὲν Ἐπίκουρον ἀρχόμενον ἀπ' ἀληθοῦς τοῦ
 "[εἰ] ἔστι κίνησις" καὶ λῆγον ἐπ' ἀληθές ἔσται ἀληθές,
 κατὰ δὲ τοὺς Περιπατητικοὺς ἀρχόμενον ἀπ' ἀληθοῦς τοῦ
 "[εἰ] ἔστι κίνησις" καὶ λῆγον ἐπὶ ψεῦδος τὸ "ἔστι κενόν"
 10 ἔσται ψεῦδος, κατὰ δὲ Διόδωρον ἀρχόμενον ἀπὸ ψεύδους 333
 τοῦ "ἔστι κίνησις" καὶ λῆγον ἐπὶ ψεῦδος τὸ "ἔστι κενόν"
 αὐτὸ μὲν ἔσται ἀληθές, τὴν δὲ πρόσληψιν τὴν "ἔστι δὲ
 γὰρ κίνησις" ὡς ψευδῆ διελέγχει, κατὰ μέντοι τοὺς σκεπτι- 334
 κοὺς λῆγον ἐπ' ἄδηλον ἔσται ἄδηλον· τὸ γὰρ "ἔστι κε-
 15 νόν" κατ' αὐτοὺς τῶν ἀγνώστων ἐτύγγανεν. φανερόν οὖν
 ἐκ τούτων, ὅτι διαπεφώνηται τὰ λήμματα τῆς ἀποδείξεως.
 διάφωνα δὲ καὶ τὰ ἄδηλά ἐστιν, ὥστε καὶ ἡ ἕξ αὐτῶν ἀπό-
 δειξις πάντως ἄδηλος.

Καὶ μὴν τῶν πρὸς τι ἔστιν ἡ ἀπόδειξις· οὐ γὰρ 335
 20 καθ' ἑαυτὴν φαίνεται, πρὸς δὲ τῷ ἀποδεικνυμένῳ θεωρεῖ-
 ται. τὰ δὲ πρὸς τι εἰ ἔστιν ἐξήθηται, καὶ πολὺς ἦν ὁ λέ-
 γων μὴ εἶναι αὐτά. τὸ δὲ διορκὴν ἔχον ἔστιν ἄδηλον.
 καὶ ταύτη τοίνυν ἄδηλός ἐστιν ἡ ἀπόδειξις. πρὸς 336
 τούτοις ἦτοι ἐκ φωνῆς συνέστηκεν ἡ ἀπόδειξις, ὡς τοῖς
 25 Ἐπικουρείοις εἶρηται, ἡ ἕξ ἀσωμάτων λεκτῶν, ὡς τοῖς ἀπὸ

31 τούτῳ Gen.: τούτων G (in N comp. scriptum) 32 τῷ
 Kochalsky: τῶν N: τῷ μὴ LE^ε 5 δ' del. Bekk. 7 εἰ del.
 Bekk. ἐπ' ἀληθές <τὸ "ἔστι κενόν"> Kochalsky 9 εἰ del.
 Bekk. 17 διάφωνα N διάφωνα δὲ ὄντα καὶ ἄδ. vel τὰ δὲ
 διάφωνα καὶ ἄδ. Kochalsky 20 τῷ ἀποδεικνυμένῳ Bekk.: τῶν
 ἀποδεικνυμένων G 21/22 λόγος Kayser dubit. at cf. p. 261, 19.
 262, 8 23 ἔστιν ἄδηλος N 24 φωνῶν Heintz dubit. coll. v. 28
 12*

τῆς Στοᾶς. ἐξ ὁποτέρων δ' ἂν συνεστήκη, πολλὴν ἐπιδέ-³⁶⁰
χεται ζήτησιν· τὰ τε γὰρ λεκτὰ εἰ ὑφέστηκε ζητεῖται, καὶ
πολλὸς δὲ περὶ τοῦτου λόγος, αἷ τε φωναὶ εἰ σημαίνουσι τι
διηπόρηται. εἰ δέ, ἐξ ὁποτέρας ἂν ὕλης ὑπάρχη ἢ ἀπόδει-
ξις, ζητεῖται, τὸ δὲ ζητούμενόν ἐστιν ἄδηλον, πάντως ἢ 80
ἀπόδειξις ἐστὶν ἄδηλος.

Τοῦτο μὲν οὖν ὡσπερ τι στοιχεῖον τῆς μελλούσης
ἀντιρρήσεως ὑποκείσθω· μετελθόντες δὲ ἐξῆς σκοπῶμεν 361
καὶ περὶ τοῦ εἰ ἐστὶν ἢ ἀπόδειξις.

⟨5'⟩ εἰ ἐστὶν ἀπόδειξις

337 Παρεστακότες καὶ τὸ ἐκ τίνος ὕλης ἐστὶν ἢ ἀπόδειξις,
ἀκολουθῶς πειρασόμεθα καὶ τοὺς σαλεύοντας αὐτὴν λό-
γους προχειρίσασθαι, σκεπτόμενοι, πότερον ἀκολουθεῖ τῇ 5
ἐπινοίᾳ καὶ προλήψει ταύτης ἢ ὑπαρξίς ἢ οὐδαμῶς. καίτοι
τινὲς εἰώθασιν ἡμῖν, καὶ μάλιστα οἱ ἀπὸ τῆς Ἐπικούρου
αἰρέσεως, ἀγροικότερον ἐνίστασθαι, λέγοντες "ἦτοι νοεῖτε,
τί ἐστὶν ἢ ἀπόδειξις, ἢ οὐ νοεῖτε. καὶ εἰ μὲν νοεῖτε
καὶ ἔχετε ἔννοιαν αὐτῆς, ἐστὶν ἀπόδειξις· εἰ δὲ οὐ 10
νοεῖτε, πῶς ζητεῖτε τὸ μὴ δ' ἀρχὴν νοούμενον ὑμῖν;"
331^a ταῦτα γὰρ λέγοντες ὑφ' ἑαυτῶν σχεδὸν περιτρέπονται, ἐπεὶ περ
τὸ μὲν παντὸς τοῦ ζητουμένου πρόληψιν καὶ ἔννοιαν δεῖν
προηγείσθαι ὁμολογόν ἐστιν. πῶς γὰρ τις καὶ ζητῆσαι
δύναται μηδεμίαν ἔννοιαν ἔχων τοῦ ζητουμένου πράγμα- 15
τος; οὔτε γὰρ ἐπιτυχῶν εἴσεται, ὅτι ἐπέτυχεν, οὔτε ἀστοχή-
332^a σας, ὅτι ἠστούχησεν. ὥστε τοῦτο μὲν δίδομεν, καὶ τοσοῦ-
τόν γε ἀπέχομεν τοῦ λέγειν ἔννοιαν μὴ ἔχειν παντὸς τοῦ
ζητουμένου πράγματος, ὡς καὶ ἀνάπαλιν πολλάς γ' ἐννοίας
αὐτοῦ καὶ προλήψεις ἔχειν ἀξιοῦν, καὶ χάριν τοῦ μὴ δύ- 20
νασθαι ταύτας διακρίνειν καὶ τὴν ἐξ αὐτῶν κυριωτάτην

337 sqq. cf. Hyp. II 1 sqq.

20 συνεστήκοι 5 (cf. ad p. 358, 21) 2 ἢ om. edd. 5 πρό-
τερον N: πρότερον, ⟨εἰ⟩ Heintz coll. p. 56, 20. 231, 22 11 ζη-
τεῖτε LE 5 (cf. p. 56, 21 sqq.): ἐρωτᾶτε N (cf. ad v. 13) 13 ἐρω-
τουμένου N (unde eius autoschediasma ad v. 11 reprehenditur)
post δεῖν add. τοῦ ζητεῖν vel τῆς ζητήσεως Heintz coll. p. 58,
24 sqq. 393, 22 14 τις om. N 20 ἀξιοῦν ἔχειν N καὶ om. N

361 ἀνευρεῖν εἰς ἑποχὴν καὶ ἀφρησίαν περιέσταςθαι. εἰ μὲν 333a
 γὰρ μίαν εἶχομεν τοῦ ζητουμένου πράγματος πρόληψιν,
 καὶ ταύτη συνεξακολουθήσαντες τοιοῦτ' ἐπιστεύομεν ὑπάρ-
 25 χεῖν, ὁποῖον κατὰ μίαν προσέπιπτεν ἔννοιαν· νῦν δ' ἐπεὶ
 πολλὰς ἔχομεν τοῦ ἐνὸς ἐννοίας καὶ πολυτρόπους καὶ μαχο-
 μένας καὶ ἐπ' ἴσης πιστὰς διὰ τε τὴν ἐν αὐταῖς πιθανό-
 τητα καὶ διὰ τὴν τῶν προϋσταμένων ἀνδρῶν ἀξιοπιστίαν,
 μήτε πάσαις πιστεῦσαι δυνάμενοι διὰ τὴν μάχην, μήτε
 30 πάσαις ἀπιστῆσαι τῷ μηδεμίαν ἄλλην ἔχειν αὐτῶν πιστο-
 τέραν, μήτε τινὲ μὲν πιστεῦσαι, τινὲ δὲ ἀπιστεῖν διὰ τὴν
 ἰσότητα, κατ' ἀνάγκην ἤλθομεν εἰς τὸ ἐπέχειν. ἀλλὰ γὰρ 334a
 362 προλήψεις ἔχομεν τῶν πραγμάτων κατὰ τὸν ὑποθεδειγμέ-
 νον τρόπον. καὶ διὰ τοῦτο, εἰ μὲν ἡ πρόληψις κατάληψις
 ὑπῆρχεν, ἴσως ἂν ἐν τῷ διδόναι τὸ πρόληψιν ἔχειν τοῦ
 πράγματος καὶ τὴν κατάληψιν τούτου συνωμολογοῦμεν·
 5 νῦν δ' ἐπεὶ ἡ πρόληψις καὶ ἡ ἔννοια τοῦ πράγματος οὐκ
 ὑπαρξίς ἐστίν, ἐπινοεῖν μὲν αὐτό φαμεν, καταλαμβάνεσθαι
 δὲ μηδαμῶς διὰ τὰς προεκκειμένας αἰτίας, ἐπεὶ τοι. εἰ αἱ 335a
 προλήψεις εἰσὶ κατάληψεις, παρὰ μέρος καὶ ἡμεῖς πευσό-
 μεθα αὐτῶν, πότερον ἔχει πρόληψιν καὶ ἐπίνοιαν Ἐπίκου-
 10 ρος τῶν τεττάρων στοιχείων ἢ οὐκ ἔχει, καὶ εἰ μὲν οὐκ
 ἔχει, πῶς ἀντιλήψεται τοῦ ζητουμένου πράγματος, καὶ
 τοῦτο ζητήσει οὐ μηδὲ ἐπίνοιαν ἔχει; εἰ δὲ ἔχει, πῶς οὐ
 κατείληφε τὸ τέσσαρα εἶναι στοιχεῖα; ἀλλ' οἶμαι ὅτι ἀπο- 336a
 λογούμενοι φήσουσιν, ὡς ἐπινοεῖ μὲν Ἐπίκουρος τὰ τέσσαρα
 15 στοιχεῖα, οὐ κατείληφε δὲ πάντως· ψιλὸν γὰρ κίνημά
 ἐστὶ τῆς διανοίας ἢ ἐπίνοια, ἧς ἔχόμενος ἀντιλέγει τῷ εἶναι
 τέσσαρα στοιχεῖα. τοίνυν καὶ ἡμεῖς ἔχομεν ἐπίνοιαν τῆς
 ἀποδείξεως, καὶ ἀπὸ ταύτης ἐξετάσομεν, εἴτε ἐστὶν εἴτε
 καὶ μή, ταύτην δὲ ἔχοντες οὐχὶ καὶ τὴν κατάληψιν ὁμο-
 20 λογήσομεν.

Ἀλλὰ πρὸς μὲν τούτους καὶ αὐθὶς ποτε λεχθήσεται· 337a
 ἐπεὶ δὲ ἐμμεθόδους προσήκει ποιεῖσθαι τὰς ἀντιρρήσεις,

25 μίαν om. N προσέπιπτεν Bekk.: προῦπιπτεν G 26 καὶ
 alt. om. LEAB 3 διδόναι N: διδόντι LE 5 ἰ ἐπεὶ τοί γ' αἱ N
 17 ἔχομεν <μὲν> Bekk. dubit. 19 καὶ prius om. N

ζητητέον, τίτι μάλιστα δεῖ ἀποδείξει ἐπίστασθαι. καὶ δὴ ³⁶²
 εἴη μὲν ταῖς ἐπὶ μέρους καὶ καθ' ἑκάστην τέχνην ἀπο-
 δείξαι ἐπίστασθαι θέλωμεν. ἀμέθοδον ποιησόμεθα τὴν ²⁵
 338 ἐπίστασιν, ἀπείρων οὐσῶν τῶν τοιούτων ἀποδείξεων· εἴη
 δὲ τὴν γενικὴν ἀπόδειξιν ἀνέλωμεν, ἣτις δοκεῖ πασῶν τῶν
 ἐπ' εἶδους εἶναι περιεκτικὴ, δῆλον ὅτι ἐν ταύτῃ πάσας
 ἔχομεν ἀνηρημένας. ὥσπερ γὰρ ζῶου μὴ ὄντος οὐδὲ
 ἀνθρώπου ἐστὶ καὶ ἀνθρώπου μὴ ὑπάρχοντος οὐδὲ Σω- ³⁰
 κράτης ὑφέστηκεν. συναναίρουμένων τοῖς γένεσι τῶν εἰδῶν,
 οὕτω μὴ οὐσης γενικῆς ἀποδείξεως οἴχεται καὶ ἅπασα ἡ
 339 ἐπ' εἶδους ἀπόδειξις· τῷ μὲν γὰρ εἶδει οὐ πάντως συνα- ³⁶³
 ναιρεῖται τὸ γένος, καθάπερ τῷ Σωκράτει ὁ ἄνθρωπος,
 τῷ γένει δ', ὥσπερ εἶπον, συμπεριγράφεται τὸ εἶδος.
 ἀναγκαῖον οὖν ἐστὶ καὶ τοῖς τὴν ἀπόδειξιν σαλεύουσι (λόγοις)
 μὴ ἄλλην τιὰ κινεῖν ὅτι μὴ τὴν γενικὴν, ἣ καὶ τὰς λοιπὰς ⁵
 ἀκολουθεῖν συμβέβηκεν.

340 Ἐπεὶ τοίνυν ἀδηλόν ἐστιν ἡ ἀπόδειξις, ὡς ἐπελογι-
 σάμεθα, ὀφείλει ἀποδειχθαι· πᾶν γὰρ ἀδηλον, ἀναπο-
 δείκτως λαμβανόμενον, ἐστὶν ἄπιστον. ἦτοι οὖν ὑπὸ γε-
 νικῆς ἀποδείξεως καταστήσεται τὸ εἶναι τι ἀπόδειξιν ἢ ὑπὸ ¹⁰
 341 εἰδικῆς. ἀλλ' ὑπὸ μὲν εἰδικῆς οὐδαμῶς· οὕτω γὰρ οὐδε-
 μία καθίσταται εἰδικὴ ἀπόδειξις διὰ τὸ μήπω ὠμολογηθῆναι
 τὴν γενικὴν. ὡς γὰρ μηδέπω σαφοῦς ὄντος τοῦ ὅτι ἐστὶ
 ζῶον, οὐδὲ ὅτι ἵππος ἐστὶ γνωρίζον καθέστηκεν, οὕτω μη-
 δέπω συνομολογηθέντος τοῦ ὅτι ἐστὶ γενικὴ ἀπόδειξις, ¹⁵
 342 οὐκ ἂν εἴη τις τῶν ἐπὶ μέρους ἀποδείξεων πιστὴ, μετὰ
 τοῦ καὶ εἰς τὸν δι' ἀλλήλων τρόπον ἡμᾶς ἐμπέπειν· ἵνα
 μὲν γὰρ ἡ γενικὴ ἀπόδειξις βεβαιωθῇ, τὴν εἰδικὴν ἡμᾶς
 ἔχειν δεῖ πιστὴν, ἵνα δὲ ἡ εἰδικὴ ὁμολογηθῇ, τὴν γενικὴν
 ἔχειν βέβαιον, ὥστε μήτε ἐκείνην πρὸ ταύτης ἔχειν δύνα- ³⁰
 σθαι μήτε ταύτην πρὸ ἐκείνης. οὐκοῦν ὑπὸ μὲν εἰδικῆς
 343 ἀποδείξεως ἀμήχανον τὴν γενικὴν ἀποδειχθῆναι. καὶ μὴν
 οὐδ' ὑπὸ γενικῆς· αὕτη γὰρ ἐστὶν ἡ ζητούμενη, ἀδηλος
 δὲ οὕσα καὶ ζητούμενη οὐκ ἂν εἴη κατασκευαστικὴ ἑαυτῆς,

²³ τίτι LES: τοίνυν N <τῇ> ἀποδείξει N 4 λόγοις add.
 Heintz coll. p. 361, 4/5 8 ἀποδειχθῆναι Kayser coll. p. 364, 15
 17 ἐμπέπειν N

³⁶³ ἢ γε καὶ τῶν ἐκκαλυπτόντων αὐτὴν ἔχρηξεν. ἐκτοῦ εἰ μὴ
 25 ἔξ ὑποθέσεως ληφθεῖσα λέγεται τινος εἶναι κατασκευαστική.
 εἰ δὲ ἅπαξ ἔξ ὑποθέσεως λαμβάνεται τινα καὶ ἔστι πιστή,
 τίς ἔτι χρεῖα ἀποδεικνύει αὐτά, αὐτόθεν δυναμείων ἡμῶν
 λαμβάνειν ταῦτα καὶ ἀναποδείκτως διὰ γε τὴν ὑπόθεσιν
 30 ἔχειν πιστά; πρὸς τούτοις· εἰ ἡ γενικὴ ἀπόδειξις 344
 παραστατικὴ ἔστι τῆς γενικῆς ἀποδείξεως, ἔσται ἡ αὐτὴ
 περιφανῆς ἅμα καὶ ἄδηλος, καὶ ἡ μὲν ἀποδείκνυσι, περι-
 φανῆς, ἡ δὲ ἀποδείκνυται, ἄδηλος. ἔσται θ' ὁμοίως πιστὴ
 364 τε καὶ ἄπιστος, πιστὴ μὲν ὅτι ἐκκαλυπτικὴ τινός ἐστιν,
 ἄπιστος δὲ ὅτι ἐκκαλύπτεται. πάντῃ δὲ ἄτοπον ταῦτό λέ-
 γειν πρόδηλον ἅμα καὶ ἄδηλον πιστόν τε καὶ ἄπιστον.
 τοίνυν καὶ τὸ ἀξιούν τὴν γενικὴν ἀπόδειξιν ἑαυτῆς εἶναι
 5 παραστατικὴν ἐστὶν ἄτοπον.

Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ κατ' ἄλλον τρόπον οὐχ οἷον ἀπό- 345
 δειξιν ἀλλ' οὐδ' ἕτερόν τι τῶν ὄντων διὰ γενικῆς ἀποδεί-
 ξεως δυνατόν ἐστι παρασταθῆναι. ἦτοι γὰρ τάδε τινα
 ἔχει λήμματα καὶ τήνδε τινα ἐπιφορὰν ἡ γενικὴ ἀπόδειξις
 10 <ἡ οὐκ ἔχει>. τάδε δὲ τινα ἔχουσα λήμματα καὶ τήνδε τινα
 ἐπιφορὰν μία γέγονε τῶν ἐπ' εἶδους. εἰ δ' οὐκ ἔχει λήμ-
 ματα καὶ ἐπιφορὰν, ἐπεὶ οὐ χωρὶς λημμάτων καὶ ἐπιφορᾶς
 συνάγει ἡ ἀπόδειξις, οὐδὲν συνάξει ἡ γενικὴ ἀπόδειξις, μη-
 δὲν δὲ συνάγουσα οὐδὲ τὸ ἑαυτὴν εἶναι συνάξει. εἰ οὖν 346
 15 τὸ μὲν ὅτι δεῖ ἀποδειχθῆναι τὴν ἀπόδειξιν ὁμολόγηται,
 αὐτὴ δὲ οὔτε ἐκ γενικῆς οὔτε ἐξ εἰδικῆς ἀποδείξεως δύνα-
 ται ἀποδειχθῆναι, δῆλον ὡς ἄλλον μηδεὶς εὐρισκομένου
 παρὰ ταύτας ἐν ἐποχῇ φυλάττειν ὀφείλομεν τὴν περὶ τῆς
 ἀποδείξεως ζήτησιν. καὶ μὴν εἴπερ ἡ πρώτη ἀπόδειξις 347
 20 ἀποδείκνυται, ἦτοι ὑπὸ ζητουμένης ἀποδείξεως ἀποδείκνυ-

345 ~ §§ 383—384. Hyp. II 172.

25 καὶ <αὐτῆ>? ἐκκαλυπτόντων Kayser 33 θ' Bekk.:
 δ' G 6 ἀλλὰ om. L 10 ἡ οὐκ ἔχει addidi coll. p. 96, 28
 et 371, 23: ἡ οὐκ ἔχει. ἀλλ' εἰ μὲν ἔχει, εἰδικὴ ἔσται ἀπόδειξις
 Bekk. δέ N: γὰρ LE5 11 ἡ οὐκ ἔχει inser. Kochalsky post
 εἶδους, cum verba τάδε δέ — εἶδους tamquam parenthesin in-
 cludat 15 τὴν <πρώτην> ἀπόδειξιν Bekk. (cf. Kochalsky l. l.
 p. 88)

ται ἢ ὑπὸ ἀξιότητος. οὔτε δὲ ὑπὸ ἀξιότητος· πᾶσα γὰρ ³⁶⁴
 ἀποδείξις τῆς πρώτης ὑπ' ἀμφισβήτησιν πεπτωκυίας ζητεῖ-
 ται· οὔτε ὑπὸ ζητουμένης· πάλιν γὰρ ἐκείνη εἰ ζητεῖται,
 ἐπ' ἄλλης ἀποδείξεως ὀφείλει κατασταθῆναι, καὶ ἡ τρίτη
 ὑπὸ τετάρτης, καὶ ἡ τετάρτη ὑπὸ πέμπτης, καὶ τοῦτ' εἰς 25
 ἄπειρον. τοίνυν οὐκ ἔστι βεβαίως ἔχειν τὴν ἀπόδειξιν.

- 348 Δημητριος δὲ ὁ Λάκων, τῶν κατὰ τὴν Ἐπικούρειον
 αἴρεσιν ἐπιφανῶν, εὐαπόλυτον ἔλεγεν εἶναι τὴν τοιαύτην
 ἐνστάσιν. μίαν γὰρ, φησί, τῶν ἐπ' εἴδους ἀποδείξεων
 (οἷον τὴν συναγοῦσαν, ὅτι ἄτομα ἔστι στοιχεῖα ἢ ὅτι 30
 κενὸν ἔστι) καταστήσασθαι καὶ βεβαίαν δείξαντες
 αὐτόθεν ἔξομεν ἐν ταύτῃ καὶ τὴν γενικὴν ἀπόδειξιν
 πιστὴν· ὅπου γὰρ ἔστι τό τινος γένους εἶδος, ἐκεῖ 365
 πάντως εὑρίσκεται καὶ γένος οὗ ἔστι τὸ εἶδος, καθά-
 349 περ ἀνώτερον ὑπεμνήσαμεν. τοῦτο δὲ δοκεῖ μὲν εἶναι πιθανόν,
 ἔστι δ' ἀδύνατον. πρῶτον μὲν γὰρ οὐδεὶς ἔασει τὸν Λάκωνα
 τὴν εἰδικὴν ἀπόδειξιν καταστήσασθαι τῆς γενικῆς μὴ προϋ- 5
 φεστώσης· καὶ ὡς αὐτὸς ἀξιοῖ, ὅτι ἔχων τὴν εἰδικὴν ἀπόδειξιν
 εὐθέως ἔχει καὶ τὴν γενικὴν. οὕτω καὶ οἱ σκεπτικοὶ ἀξιώσουσι
 350 προαποδειχθῆναι τὸ γένος αὐτῆς, ἵνα πιστευθῇ τὸ εἶδος. οὐ
 μὴν ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνοι ἐπιτρέψουσιν αὐτῷ τὸ τοιοῦτο (λέγω
 δὲ εἰδικὴν τινα καταστήσασθαι ἀπόδειξιν εἰς βεβαίωσιν τῆς 10
 γενικῆς). οἱ μὲν ἀπὸ τῶν ὁμογενῶν αἰρέσεων οὐκ ἠσυχά-
 σουσιν, ἀλλ' ὅποιαν ἂν προχειρίσῃται ὡς πιστὴν ἀπόδειξιν,
 ταύτην ἀνατρέψουσι, πολὺ τε πλῆθος ἔξει τῶν οὐκ ἐόντων
 ταύτην τεθῆναι. οἷον εἰ τὴν περὶ ἀτόμων λαμβάνοι,
 ἀμύθητοι ἀντιφθέγγονται αὐτῷ· εἰ τὴν περὶ κενοῦ, παμ- 15
 351 πληθεῖς ἐνστήσονται· εἰ τὴν περὶ εἰδώλων, ὡσαύτως. καὶ
 τὰ μάλιστα οὖν συντρέχωσιν αὐτοῦ τῇ προαιρέσει οἱ ἀπὸ

23 οὔτε ὑπὸ NL: οὔτε δὲ ὑπὸ E5 ἐκείνης L 27 <εἰς>
 τῶν? 30 οἷον τὴν Bekk.: τινα G <οἷον> ὅτι Kochalsky (ser-
 vato τινα, quod ad μίαν refert) 2 <τὸ> γένος Kochalsky
 3 τοῦτο μὲν δοκεῖ εἶναι L εἶναι om. N 6 ὅτι ser.: ὁ G:
 del. Bekk.: <ὅτι> ὁ Kochalsky ἔχει G: ἔχειν Bekk. 8 αὐτῆς
 Gen.: αὐτοῖς G πιστωθῆ Kayser 11 μὴ ὁμογενῶν vel ἀνομο-
 γενῶν Hervetus 12 προχειρίσῃται Bekk.: -ήσονται N: -ίσων-
 ται E5: -ίσονται L 16 περὶ τὴν N

365 τῆς σκέψεως, οὐ δυνήσεται μίαν τῶν ἐπὶ μέρος ἀποδεί-
 ξεων πιστώσασθαι διὰ τὴν τῶν δογματικῶν μάχην.
 20 ἄλλως τε τίνα ποτὲ καὶ λέγει βεβαίαν ἔχειν εἰδικὴν ἀπό-
 δεξιν; ἦτοι γὰρ τὴν αὐτόθεν ἐξ ἀπασῶν ἀρεσκομένην αὐ-
 τῷ ἢ τὴν ὁποιανδήποτεῦν ἢ τὴν ἀποδεικνυμένην. ἀλλὰ
 τὸ μὲν τὴν ἐξ ἀπασῶν ἀρεσκομένην αὐτῷ λαμβάνειν αὐ-
 θαδες καὶ ἀποκληρώσει μᾶλλον εἰκόσ ἐστίν· εἰ δὲ τὴν 352
 25 ὁποιανοῦν, πάσας θήσει τὰς ἀποδείξεις, τοῦτο μὲν τὰς
 τῶν Ἐπικουρείων, τοῦτο δὲ τὰς τῶν Στωικῶν καὶ ἤδη Πε-
 ριπατητικῶν ὅπερ ἄτοπον. εἰ δὲ τὴν ἀποδεικνυμένην,
 οὐκ ἐστὶν ἀπόδειξις· εἰ γὰρ ἀποδείκνυται ζητεῖται, καὶ
 ζητουμένη οὐκ ἂν εἴη πιστή, ἀλλὰ τῶν βεβαιωσόντων θεο-
 30 μένη. οὐκ ἄρα δυνατόν ἐστὶ μίαν τῶν ἐπὶ μέρος ἀπο-
 δείξεων ἔχειν πιστήν. καὶ μὴν τὰ λήμματα ἧς λέγει 353
 366 ἀποδείξεως ὁ Λάκων ἦτοι ἀμφισβητεῖται καὶ ἄπιστά ἐστὶν
 ἢ ἀναμφισβήτητά ἐστὶ καὶ πιστά. ἀλλ' εἰ μὲν ἀμφισβη-
 τεῖται καὶ ἄπιστά ἐστὶν, πάντως καὶ ἢ ἐξ αὐτῶν ἀπόδειξις
 ἄπιστος γενήσεται πρὸς τὴν τινος κατασκευήν. τὸ δὲ
 5 πιστά αὐτὰ εἶναι καὶ ἀναμφισβήτητα εὐχὴ μᾶλλον ἐστὶν
 ἢ ἀλήθεια. εἰ γὰρ πάντα τὰ ὄντα ἦτοι αἰσθητά ἐστὶν 354
 ἢ νοητά, ὀφείλει καὶ τὰ λήμματα τῆς ἀποδείξεως [αὐτῆς] ἦτοι
 αἰσθητά εἶναι ἢ νοητά. εἴαν τε δὲ αἰσθητά εἴαν τε νοητά
 ἦ, ἐξίτηται. τὰ μὲν γὰρ αἰσθητά ἢ ὑπόκειται τοιαῦτα
 10 ὅποια φαίνεται, ἢ κενοπαθήματά ἐστὶ καὶ ἀναπλάσματα
 τῆς διανοίας, ἢ τινὰ μὲν αὐτῶν σὺν τῷ φαίνεσθαι καὶ
 ἐστὶ, τινὰ δὲ φαίνεται μόνον, οὐκέτι δὲ γε καὶ ὑπόκειται.
 καὶ πάρεστιν ἐπισήμους ἰδεῖν ἄνδρας τοὺς ἐκάστης στάσεως
 προεσιῶτας, εἶγε Δημόκριτος μὲν πᾶσαν αἰσθητὴν ὑπαρ- 355
 15 ξιν κεκλήκειν, Ἐπίκουρος δὲ πᾶν αἰσθητὸν βέβαιον ἔλεξεν
 εἶναι, ὁ δὲ Στωικὸς Ζήνων (fr. 63 Arn.) διαιρέσει ἐχρή-
 σατο, ὥστ' εἴαν ἢ αἰσθητὰ τὰ λήμματα, διάφωνά ἐστίν. ὡσαύ-
 τως δὲ καὶ νοητὰ τυγχάνη· καὶ γὰρ περὶ τούτων, τοῦτο μὲν ἐν

18 δυνήσονται N 23 ἐξ om. N 26 τῶν prius om. N
 7 αὐτῆς NLE: om. 5 del. Bekk.: ταύτης Heintz dubit. 9 ἢ
 Fabr.: εἰ G 12 μόνον NLs: μὲν E 14 προεσιῶτας <διαφω-
 νοῦντας> Kayser 15 ἔλεξε βέβαιον 5 16 διαιρέσεις 5 et E
 (sed del. s) ὥστε ἂν G

τῶ βίῳ, τούτο δὲ ἐν φιλοσοφίᾳ, πλείστην πάρεστιν ἰδεῖν μάχην, ³⁶⁰
 356 ἄλλοις ἄλλων ἀρεσκομένων. εἶτα πρὸς τοῖς λεχθεῖσιν, εἰ 20
 πάν νοητὸν τὴν ἀρχὴν ἔχει καὶ πηγὴν τῆς βεβαιώσεως ἐξ
 αἰσθήσεως, τὰ δὲ δι' αἰσθήσεως γνωριζόμενα, ὡς ἐπελο-
 γισάμεθα, διάφωτά ἐστιν, ἀνάγκη καὶ τὰ νοητὰ τοιαῦτα
 τεγγάνειν, ὥστε καὶ τὰ λήμματα τῆς ἀποδείξεως, ἐξ ὁπο-
 τέρας ἂν ἢ μοίρας, ἀπιστά ἐστι καὶ ἀβέβαια. διὰ δὲ τούτο 25
 καὶ ἡ ἀπόδειξις οὐ πιστή.
 357 Καὶ ἵνα καθολικώτερον εἴπωμεν, τὰ λήμματα φαινό-
 μενά ἐστι, τὰ δὲ φαινόμενα ἐξήρηται εἰ ὑπόκειται, τὰ δὲ
 ζητούμενα οὐκ αὐτόθεν ἐστὶ λήμματα, ἀλλὰ ὀφείλει διὰ
 τινος βεβαιωθῆναι. τὸ οὖν φαινόμενον, (ὅτι), ὁποῖον φαί- 30
 358 νεται, καὶ ὑπόκειται, διὰ τίνος ἔχομεν παραστήσαι; ἢ γὰρ
 δι' ἀδήλου πράγματος πάντως ἢ διὰ φαινομένου. ἀλλὰ
 τὸ μὲν δι' ἀδήλου ἀτοπον· τοσοῦτον γὰρ ἀπέχει τὸ ἀδη- 367
 λον τοῦ δύνασθαι τι ἐκκαλύπτειν ὡς καὶ ἀνάπαλιν αὐτὸ
 359 δεῖσθαι τοῦ παραστήσαντος. διὰ φαινομένου δὲ πολλῶ
 ἀτοπώτερον· αὐτὸ γὰρ τούτο ἐστὶ τὸ ζητούμενον, καὶ
 οὐδὲν τῶν ζητουμένων ἑαυτοῦ βεβαιωτικόν. ἀμήχανον 5
 ἄρα τὰ φαινόμενα καταστήσασθαι, ἵνα καὶ τὴν ἀπόδειξιν
 360 οὕτως ἔχομεν πιστήν. ἀλλὰ τὰ φαινόμενα, φασὶν
 οἱ δογματικοί, πάντως δεῖ τιθέναι, πρῶτον ὅτι οὐδὲν ἔχο-
 μεν πιστότερον αὐτῶν, εἰθ' ὅτι ὁ κινῶν αὐτὰ λόγος αὐτὸς
 ὑφ' ἑαυτοῦ περιτρέπεται. ἦτοι γὰρ φάσει μόνον χρώμενος 10
 ταῦτα ἀναιρεῖ ἢ φαινομένοις ἢ μὴ φαινομένοις. ἀλλὰ
 φάσει μὲν χρώμενος ἀπιστός ἐστιν· ῥᾶδιον γὰρ τὴν ἀντι-
 361 κειμένην ἐκθέσθαι φάσιν. εἰ δὲ μὴ φαινομένοις, πάλιν
 ἀπιστος θέλων διὰ μὴ φαινομένων τὰ φαινόμενα περιτρέ-
 πειν. εἰ δὲ φαινομένοις κινεῖ τὰ φαινόμενα, πάντως πι- 15
 στοῖς, καὶ οὕτως αὐτόθεν ἐστὶ τὰ φαινόμενα πιστά.
 362 Ὅστε ὁ λόγος καὶ κατ' αὐτῶν χωρεῖ. ἡμεῖς δὲ ὅτι (μὲν)
 τὰ φαινόμενα, εἴτε αἰσθητὰ εἴη εἴτε νοητὰ, πλείστης γέμει

23 τὰ om. N 29 ληπά Heintz coll. p. 367, 5. 696, 188qq.
 (see idem valet vox λήμματα, qua concessum aliquid signi-
 ficatur): πιστά Rüstow coll. p. 367, 16 30 ὅτι add. Fabr.
 3 πολλῶν L 4 γὰρ om. N 7 τὰ (μὲν) φ. N 17 καθ' αὐ-
 τοῦ Kochalsky χωρεῖ N: ζηται I.E.5 μὲν add. Bekk.

367 μάχης τῆς τε παρὰ φιλοσόφοις καὶ τῆς παρὰ τῷ βίῳ, πρό-
 20 τερον (§ 355) ἐπελογισάμεθα· τὸ δὲ νῦν ἔχον πρὸς τὴν ἐκ
 κειμένην διαστολήν ἐκεῖνο ἡγίον, ὅτι οὔτε φάσει γρόμοι
 κινουῦμεν τὰ φαινόμενα οὔτε μὴ φαινομένοις, συγκρίνοντες
 δὲ αὐτὰ αὐτοῖς. εἰ μὲν γὰρ σύμφωνα εὑρίσκειτο τὰ αἰσθη-
 23 τὰ τοῖς αἰσθητοῖς καὶ τὰ νοητὰ τοῖς νοητοῖς καὶ ἐναλλάξ,
 ἴσως ἂν παρεχωροῦμεν αὐτὰ τοιαῦτα τυγχάνειν ὅποια φαί-
 νεται· νῦν δὲ ἐν τῇ συγκρίσει ἀνεπίκριτον εὑρίσκοντες 363
 μάχην, καθ' ἣν τὰ ἕτερα ὑπὸ τῶν ἑτέρων ἐκβάλλεται, τῷ
 μήτε πάντα θεῖναι δύνασθαι διὰ τὴν τοιαύτην μάχην·
 μήτε τινὰ διὰ τὴν τῶν ἀντικειμένων ἰσοσθένειαν, μήτε
 30 πάντ' ἐκβαλεῖν διὰ τὸ μηδὲν ἔχειν τοῦ φαίνεσθαι πισιότε-
 ρον, ἐπὶ τὸ ἐπέχειν κατηντήσαμεν. ἄλλ' ὁ λόγος 364
 ἐκ τῶν φαινομένων τὴν πίστιν λαμβάνων ἐν τῷ ταῦτα
 368 κινεῖν καὶ ἑαυτὸν συνεκβάλλει. ὅπερ ἦν συναρπαζόντων
 τὸ ζητούμενον ἀνδρῶν. οὐ γὰρ ὁ λόγος ἐκ τῶν φαινο-
 μένων βεβαιοῦται, ἀλλὰ τὰ φαινόμενα ἐκ τοῦ λόγου κρα-
 τύνεται. καὶ εἰκότως· εἰ γὰρ διάφωνά ἐστι (τινῶν μὲν 365
 6 λεγόντων αὐτὰ ὑποκεῖσθαι, τινῶν δὲ μηδαμῶς), ἐκ τοῦ λό-
 γου ὀφείλει κατασταθῆναι. τούτου τε μάρτυρές εἰσιν οὐκ
 ἄλλοι τινὲς ἢ οἱ ἑτερόδοξοι, <...> λόγῳ δ' ἀποδείξαι θέ-
 λοντες, ὅτι ἀληθῆ ἐστι τὰ φαινόμενα. καὶ ἄλλως τὸ ὅτι τοῖς
 φαινομένοις δεῖ πιστεῦειν <...>; οὐκ ἄρα τὰ φαινόμενα τοῦ 366
 10 λόγου ἄλλ' ὁ λόγος τῶν φαινομένων βεβαιότερός ἐστιν, ὃ γὰρ
 καὶ ἑαυτὸν κἀκεῖνα πιστούμενος.

Εἰ δὴ τὰ λήμματα τῆς ἀποδείξεώς ἐστιν ἀδηλα, ἀδη-
 λος δὲ καὶ ἡ ἐπιφορά, τὸ δὲ ἐξ ἀδήλων συνεστώς πάλιν

23 εὑρίσκειτο Bekk.: εὑρίσκεται G 30 ἐκβαλεῖν Bekk.: ἐκ-
 βάλλειν G 4 διάφωνά G: διαφωνία Gen. 7 post ἑτερόδοξοι
 excidisse puto: <τὰ μὲν φαινόμενα οὐ πάντως τιθέμενοι> vel
 simile quid (cf. p. 367, 7), Heintz: <αὐτοί, οὐ ψιλῆ φάσει οὐδ'
 ἀναποδείκτως τὸ ὅτι τοῖς φαινομένοις δεῖ πιστεῦειν
 ἀξιούντες>, cum 8 καὶ ἄλλως — 9 πιστεῦειν deleat δ' G: τ'
 Fabr. 8 τὸ LEG: τε N: πόθεν Bekk. 9 post πιστεῦειν
 Kochalsky add. <ἐκ λόγου μόνον οἷόν τε κρατύνειν> vel si-
 mile quid coll. v. 3 οὐκ ἄρα τὰ φαινόμενα Heintz (ut Bekk.
 p. 248, 15): οὐ γὰρ τὰ φαινόμενα V: οὐ τὰ φαινόμενα γὰρ
 NLEABR

ἀδηλον, ἢ ἀποδείξις ἴσιν ἀδηλος καὶ ἐπιζητεῖ τὸ παρα-
στήσον αὐτῆς τὴν πίστιν. ὅπερ οὐκ ἔστιν ἀποδείξεως.

367 Ἄλλ' οὐ δεῖ, φασί (Stoic. fr. II 167 Arn.), πάντων ἀπόδει-
ξιν αἰτεῖν, τινὰ δὲ καὶ ἐξ ὑποθέσεως λαμβάνειν, ἐπεὶ οὐ δυ-
νήσεται προβαίνειν ἡαῖν ὁ λόγος, εἰ μὴ δοθῇ τι πιστὸν ἐξ
αὐτοῦ τυγχάνειν. ἀλλὰ πρῶτον (μὲν) καὶ ἡμεῖς ἐροῦμεν, ὅτι
οὐκ ἔστιν ἀναγκαῖον τὰς ἐκείνων δογματολογίας προβαίνειν, 20
368 πλασματώδεις ὑπαρχούσας. εἶτα καὶ ποῖ προβήσονται; τῶν
γὰρ φαινομένων αὐτὸ μόνον παριστάντων ὅτι φαίνεται, τὸ
δ' ὅτι καὶ ὑπόκειται μηκέτι προσισχυόντων διδάσκειν, τι-
θέσθω καὶ τὰ λήμματα τῆς ἀποδείξεως ὅτι φαίνεται, καὶ
ἢ ἐπιφορὰ ὁμοίως. ὥδε δὲ οὐ συναχθήσεται τὸ ζητούμενον 25
καὶ οὐ παραχθήσεται ἢ ἀλήθεια, μενόντων ἡμῶν ἐπὶ ψι-
λῆς φάσεως καὶ τοῦ οἰκείου πάθους. τὸ δ' ὅτι οὐ μόνον
φαίνεται, ἀλλὰ καὶ ὑπόκειται θέλειν παριστᾶν ἀνδρῶν ἔστι
μὴ τῷ ἀναγκαίῳ πρὸς τὴν χρείαν ἀρκουμένων, ἀλλὰ καὶ
τὸ δυνατόν συναρπάζειν ἐσπουδακότων. 30

369 Καθόλου τε ἐπεὶ οὐχ ἡ ἀπόδειξις μόνον ἐξ ὑποθέσεως
προκόπτειν ἀξιούται τοῖς δογματικοῖς, ἀλλὰ καὶ ὅλη σχε-
δὸν ἢ φιλοσοφία, πειρασόμεθα κατὰ τὸ δυνατόν ὀλίγα διεξελ- 369
370 θεῖν πρὸς τοὺς ἐξ ὑποθέσεως τι λαμβάνοντας. ταῦτα
γὰρ ἔφασιν ἐξ ὑποθέσεως λαμβάνειν, εἰ μὲν πιστὰ ἔστι
διὰ τὸ ἐξ ὑποθέσεως εἰληφθαι, πιστὰ φανήσεται καὶ τὰ
ναντία τούτοις ἐξ ὑποθέσεως ληφθέντα, καὶ ταύτη θήσο- 5
μεν τὰ μαχόμενα· εἰ δὲ ἐπὶ τούτων, φημί δὲ τῶν ἐναν-
τίων, πρὸς πίστιν ἢ ὑπόθεσις ἀσθενῆς, (ἀσθενῆς) καὶ ἐπ' ἐ-
κείνων γενήσεται, ὥστε οὐδέτερα πάλιν ὑποθησόμεθα.

371 τοῦτό τε ὃ ὑποτίθεται τις, ἢτοι ἀληθές ἔστι καὶ τοιοῦτον
οἶον αὐτὸ ὑποτίθεται, ἢ ψεῦδος. καὶ εἰ μὲν ἀληθές, εἰαν- 10
τὸν ἀδικεῖ ὁ ὑποτιθέμενος τοῦτο, εἴγε δυνάμενος αὐτὸ
μὴ αἰτεῖσθαι, ἀλλ' αὐτόθεν λαμβάνειν ὡς ἀληθές εἰς πρᾶ-

369—378 ~ adv. math. III 7—17.

14/16 παραστήσαι N 19 μὲν add. Bekk. 26 δὲ οὐ N:
γὰρ LEs 28 παριστᾶν Bekk.: περισπᾶν G 29 τῶν ἀναγ-
καίων N 30 ἀδύνατον Kayser coll. p 508, 27 1 ἢ om. LEs
at cf. v. 19/20 2 τι NEs (cf. p. 698, 19. 22. 29): τις L: τινα
edd. 7 ἀσθενῆς add. Bekk. 8 πάλιν om. Hervetus θησό-
μεθα vel θήσομεν Heintz coll. p. 698, 25

369

γμα συμφεύγει ὑποψίας πλήρεις, εἰς τὴν ὑπόθεσιν, αἰτού-
 μενος τὸ αὐτόθεν ἀληθές. εἰ δὲ ψεῦδός ἐστιν, οὐκ ἐπι-
 16 αἰτόν, ἀλλὰ τὴν φύσιν τῶν πραγμάτων ἀόριζαὶ ὁ τῆ ὑπο-
 θέσει χρώμενος, τὸ μὴ ὄν ἀξίων αὐτῷ αὐτόθεν συγχωρη-
 θῆναι ὡς ὄν, καὶ τὸ ψεῦδος βιαζόμενος λαμβάνειν ὡς
 ἀληθές. καὶ μὴν εἶπερ πᾶν τὸ ἀκολουθοῦν τοῖς ἐξ 372
 ὑποθέσεως ληφθεῖσιν ἀξιοῖ τις βέβαιον εἶναι. ὅλην συγγέει
 20 τὴν φιλόσοφον ζήτησιν. εὐθέως γὰρ ὑποθησόμεθα τὰ
 τρία τέσσαρα εἶναι, καὶ συνάξομεν ὡς ἀκολουθοῦν τὸ τὰ
 ἐξ ὀκτώ ὑπάρχειν· ἔσται δὲ τοῦτο ἀληθές (τὸ τὰ ἐξ
 ὀκτώ ὑπάρχειν) (<...>. εἰ δὲ λέγοιεν πρὸς ἡμᾶς, ὅτι ἄτοπόν 373
 ἔστι τὸ τοιοῦτο (δεῖ γὰρ βέβαιον εἶναι τὸ ὑποτιθέν, ἵνα συνο-
 26 μολογηθῆ καὶ τὸ ἀκολουθοῦν τούτῳ), καὶ τὸ παρ' ἡμῶν
 ἀκούσονται, [τὸ] μηδὲν αὐτόθεν ἀξιούντων λαμβάνειν,
 πᾶν δὲ τὸ τιθέμενον μετ' ἀκριβείας τίθεσθαι. πρὸς 374
 τούτοις, εἰ τὸ ὑποτιθέμενον, ἢ ὑποτίθεται, βέβαιόν ἐστι
 καὶ ἀσφαλές, μὴ ταῦτα ὑποτιθέσθωσαν οἱ δογματικῶς φι-
 30 λοσοφοῦντες τὰ ἐξ ὧν συνάγουσι τὸ ἀδηλον, ἀλλ' αὐτὸ τὸ
 ἀδηλον, τουτέστι μὴ τὰ λήματα τῆς ἀποδείξεως, ἀλλὰ τὴν
 370 ἐπιφοράν. ἀλλὰ κἂν μυριάκις τοῦθ' ὑποθῶνται, οὐκ ἔστι
 πιστὸν διὰ τὴν ἀδηλότητα καὶ τὴν περὶ αὐτοῦ ζήτησιν.
 φανερόν δήπουθεν ὅτι, οὐδὲ ἂν τὰ λήματα τῆς ἀποδεί-
 ξεως δίχα ἀποδείξεως αἰτήσονται, ἀνύουσί τι πρὸς πίστιν
 3 διὰ τὸ καὶ ταῦτα τῶν ἀμφισβητησίμων ὑπάρχειν.

Νῆ Δία, ἀλλ' εἰώθασιν ὑποτυγχάνοντες λέγειν. ὅτι 375
 πίστις ἐστὶ τοῦ ἐρροῶσθαι τὴν ὑπόθεσιν τὸ ἀληθές εὐρί-
 σκεσθαι ἐκείνο τὸ τοῖς ἐξ ὑποθέσεως ληφθεῖσιν ἐπιφερό-
 μενον· εἰ γὰρ τὸ τούτοις ἀκολουθοῦν ἐστὶν ἕγιός, κα-
 10 κείνα οἷς ἀκολουθεῖ ἀληθῆ καὶ ἀναμφίλεκτα καθέστηκεν.

14 δὲ om. 5 17 βασταζόμενος N 20 (τὸ) τὰ Kochalsky
 coll. p. 699, 14 22 τὸ G: τῷ edd. 22/23 ὀκτώ G: δις τρία
 Fabr. 23 lac. stat. Kochalsky, quam sic fere explet coll.
 p. 699, 15 sqq.: <εἰ γὰρ τὰ τρία τέσσαρά ἐστι, τὰ ἐξ ὀκτώ γενή-
 σεται. ἀλλὰ μὴν τὰ τρία τέσσαρά ἐστιν, ὡς ἡ ὑπόθεσις δίδω-
 σιν· τὰ ἄρα ἐξ ὀκτώ ἐστιν.> 25 τούτῳ), <ταῦτό> Heintz delete
 τὸ v. 25 et 26 28 τὸ del. Bekk. τὸ μὴ δεῖν αὐτόθεν ἀξιούν
 τι λαμβ. Meineke (ut antea Hervetus: non oportere quidquam
 velle ex se ipso sumere) 0 ἐστὶν om. L

376 καὶ πόθεν ἔχομεν, ἐρεῖ τις, δεῖξαι ὅτι τὸ ἀκολουθοῦν τῷ ³⁷⁰
 ἐξ ὑποθέσεως ληφθέντι ἀληθές ἐστιν; ἄρα γε ἐξ αὐτοῦ ἢ
 ἐκ τῶν λημμάτων οἷς ἀκολουθεῖ; ἀλλ' ἐξ αὐτοῦ μὲν οὐκ
 ἂν εἴη· ἀδηλον γάρ ἐστιν. ἐκ δὲ τῶν λημμάτων; οὐδ' οὐ-
 τως· περὶ γὰρ τούτων ἐστὶν ἡ μάχη, καὶ δεῖ αὐτὰ πρό- 15
 377 τερον κατασταθῆναι. οὐ μὴν ἀλλ' ἔστω γε καὶ τὸ ἀκο-
 λουθοῦν τοῖς ἐξ ὑποθέσεως ληφθεῖσιν ἀληθές· οὐ μὴν
 παρὰ τοῦτο καὶ τὰ ἐξ ὑποθέσεως ληφθέντα γενήσεται ἀλη-
 θῆ. εἰ μὲν γὰρ μόνον κατ' αὐτοὺς τῷ ἀληθεῖ εἴπεται ἀλη-
 θές, προὔφαινε (ἂν) ὁ λόγος, ὡς τοῦ ἀκολουθοῦντος τῷ ἐξ 20
 ὑποθέσεως ληφθέντι ὄντος ἀληθοῦς γίνεσθαι τὸ ἐξ ὑπο-
 378 θέσεως ληφθέν ἀληθές· νῦν δὲ ἐπεὶ καὶ ψεύδει ψεῦδος
 φασιν ἀκολουθεῖν καὶ ψεύδει ἀληθές, οὐ κατ' ἀνάγκην, εἰ
 τὸ λήγον ἐστὶν ἀληθές, καὶ τὸ ἡγούμενον ἔσται ἀληθές,
 ἀλλ' ἐνδέχεται τοῦ λήγοντος ἀληθοῦς ὄντος τὸ ἡγούμενον 25
 ὑπάρχειν ψεῦδος.

Ὁδοῦ μὲν οὖν πάρεργον, ὡς φασί, καὶ παρενθήκης
 τοσαῦτα εἰρήσθω περὶ τοῦ μὴ δεῖν ἐξ ὑποθέσεως κατάρχε-
 379 σθαι τὴν ἀπόδειξιν· ἀκολουθῶς δ' ὑποδεικτέον, ὅτι καὶ
 εἰς τὸν δι' ἀλλήλων τρόπον ἐμπέπτωκεν, ὃ ἐστὶν ἀπορώ- 30
 τερον. ὅτι μὲν γὰρ τῶν ἀδήλων ἐστὶν ἡ ἀπόδειξις προκα-
 τεστησάμεθα, πᾶν δὲ ἀδηλον ἐπικρίσεως δεῖται, τὸ δὲ ἐπι-
 κρίσεως δεόμενον κριτηρίου χρῆζει τοῦ παραστήσοντος, εἴτε 371
 ἕγχις ἐστὶν εἴτε μὴ τοιοῦτον· ὥσπερ γὰρ τὸ μετρηθῆναι
 ὄφειλον οὐ χωρὶς μέτρου μετρεῖσθαι πέφυκε καὶ πᾶν τὸ
 380 κρινόμενον οὐ χωρὶς κριτηρίου δοκιμάζεται. ἐπεὶ οὖν καὶ 5
 τὸ εἰ ἔστι κριτήριον ἐζητήται, τῶν μὲν μηδὲν εἶναι φαιμέ-
 νων, τῶν δὲ εἶναι, τῶν δὲ ἐν ἐποχῇ τοῦτο φυλαξάντων,
 πάλιν δεῖσει τὸ ὅτι ἔστι κριτήριον ἀποδειχθῆναι διὰ τινος
 ἀποδείξεως. ἀλλὰ δὴ ἴν' ἔχωμεν τὴν ἀπόδειξιν πιστήν,

15 τούτων et αὐτὰ Heintz coll. p. 700, 14: τούτου et αὐτὸ G
 20 ἂν add. Kayser ὡς (= ὅστε) Kochalsky: καὶ G: τὸ Bekk.
 dubit. καὶ (ἔδει) Kalbsteisch 21 τῷ E: (καὶ) τὸ Heintz
 28 ἀκολουθεῖν N: ἀκολουθεῖ LES 27 ἂν παρενθήκης (μέρει)
 Bekk. dubit.: καὶ παρενθήκη Kochalsky coll. Herodot. VII 171.
 Pausan. I 8, 1 30/81 ὅς ἐστιν ἀπορώτατος Bekk. coll. p. 384, 16.
 401, 12 9 τὴν om. Gen.

³⁷¹
 10 ἀναστρέφειν ἐπὶ τὸ κριτήριον δεήσει, καὶ οὕτω, μήτε ταύτην
 πρὸ ἐκείνου ἔχοντας πιστὴν μήτε ἐκεῖνο πρὸ ταύτης βέ-
 βαιον, ὁμολογεῖν τὴν περὶ ἀμφοτέρων ἐποχὴν.

Ἐνέσται οὖν σὺν τοῖς εἰρημένοις καὶ τῆς ἐπινοίας 381
 κινεῖν τὴν ἀπόδειξιν. καίτοι εἰ ἐπενοεῖτο, οὐ πάντως ἂν ὑπῆρ-
 15 χεν· πολλὰ γὰρ ἔστιν ἄπερ ἐπινοεῖται μὲν, ὡς ἔφη (§ 334¹),
 οὐ μετέχει δέ τινος ὑπάρξεως. νῦν δὲ ὅταν καὶ ἡ ἐπινοία
 εὐρίσκηται ἀδύνατος ἢ τῆς ἀποδείξεως, ἀναμφιλέκτως καὶ
 ἢ τῆς ὑπάρξεως ἐλπίς ἀποκόπεται. δεῖν οὖν οὐσῶν ἀπο- 382
 20 δείξεων, τῆς τε γενικῆς καὶ τῆς εἰδικῆς, τὴν μὲν γενικὴν
 αὐτόθεν εὐρήσομεν ἀνεπινόητον· οὐδεὶς γὰρ ἡμῶν οἶδε
 γενικὴν ἀπόδειξιν, οὐδὲ διὰ ταύτης πώποτε τι δεδύνηται
 παραστῆσαι. καὶ ἄλλως ἄξιον πυθέσθαι, πότερον λήμματα 383
 ἔχει καὶ ἐπιφορὰν ἢ τοιαύτη ἀπόδειξις ἢ οὐκ ἔχει. καὶ εἰ
 μὲν οὐκ ἔχει, πῶς ἔτι δύναται νοηθῆναι ἀπόδειξις, εἴγε
 25 ἢ πάσης ἀποδείξεως νόησις οὐ χωρὶς τῶν αὐτῆς λημμάτων
 καὶ τῆς ἐπιφορᾶς συνίσταται; εἰ δὲ ἔχει ἑκάτερα, τουτέστι
 τὰ λήμματα καὶ τὴν ἐπιφορὰν, εἰδικὴ τίς ἐστὶν ἀπόδειξις·
 εἰ γὰρ πᾶν τὸ ἀποδεικνύμενον καὶ πᾶν τὸ ἀποδεικνύον 384
 30 εἶναι τῶν εἰδικῶν. ἦν δέ γε ἡμῖν ὁ λόγος οὐ περὶ τῆς
 εἰδικῆς, ἀλλὰ περὶ τῆς γενικῆς· οὐκ ἄρα ἐπινοεῖται ἢ γενικὴ
 ἀπόδειξις. καὶ μὴν οὐδέ γε ἡ εἰδική. ἐλέγετο γὰρ 385
 372 τοῖς δογματικοῖς ἢ ἀπόδειξις λόγος εἶναι κατὰ συνα-
 γωγὴν διὰ τινῶν φαινομένων ἐκκαλύπτων τι ἄδη-
 λον. ἦτοι οὖν τὸ πᾶν σύστημα, τουτέστι τὸ ἐκ τῶν λημμάτων
 καὶ τῆς ἐπιφορᾶς νοούμενον, ἀπόδειξις ἦν. ἢ τὰ μὲν λήμματα
 5 μόνον ἐστὶν ἀπόδειξις, ἢ δὲ ἐπιφορὰ τὸ ἀποδεικνύμενον.
 ὁπότερον δ' ἂν εἴπωσι τούτων, σαλεύεται ἢ τῆς ἀποδεί-
 386 ξεως ἐπινοία. εἰ μὲν γὰρ τὸ σύνθετον ἐκ τε τῶν λημμά-
 των καὶ τῆς ἐπιφορᾶς ἐστὶν ἀπόδειξις, ἀνάγκη ἄδηλόν τι

383—384 ~ § 345. Hyp. II 172.

385—390 ~ Hyp. II 173—176.

11 ἔχοντας Bekk.: ἔχοντες G 14 κινεῖν om. N καίτοι εἰ
 <καὶ> Heintz sec. Hervetum (quamquam etsi) 23 ἐπιφορᾶς 5
 28 ἐπεὶ Heintz coll. p. 96, 29 30 γε om. 5 31 περὶ N: om. LE 5

περιέχουσαν τὴν ἀπόδειξιν εὐθύς ἄδηλον εἶναι, τοιαύτην ³⁷²
 δὲ καθεστηκυῖαν δεῖσθαι τινος ἀποδείξεως, ὅπερ ἄτοπον. 10
 τοίνυν οὐκ ἂν εἴη τὸ ἐκ τῶν λημμάτων καὶ τῆς ἐπιφορᾶς
 συνεστὼς ἀπόδειξις, εἴγε οὔτε ἄδηλον οὔτε ἀποδείξεως δε-
 387 μένῃ νοοῦμεν τὴν ἀπόδειξιν. ἔτι ἡ ἀπόδειξις τῶν πρὸς
 τι ἐστίν· οὐ γὰρ εἰς ἑαυτὴν νεύει, οὐδὲ κατὰ περιγραφὴν
 νεύεται, ἀλλ' ἔχει τι οὗ ἐστίν ἀπόδειξις. εἰ οὖν ἡ ἐπι- 15
 φορὰ ἐμπεριελήπται αὐτῇ, πᾶν δὲ τὸ πρὸς τι ἐκτός ἐστιν
 θεῖνον τοῦ πρὸς ᾧ λέγεται πρὸς τι, πρὸς οὐδὲν ἐστίν ἡ
 ἀπόδειξις νοουμένη. ἐπεὶπερ ἡ ἐπιφορὰ ἐμπεριελχέτο αὐτῇ.
 388 ἀλλὰ καὶ ἑτέραν ἵποστησώμεθα ἐπιφορὰν ἐκτός, πρὸς ἣν
 ἡ ἀπόδειξις νοηθήσεται. δύο γενήσονται ἐπιφοραὶ κατὰ τὸν 20
 τόπον, μία μὲν ἡ ἐν τῇ ἀποδείξει περιεχομένη, δευτέρα
 δὲ ἡ ἐκτός, πρὸς ἣν νοεῖται ἡ ἀπόδειξις. ἄτοπον δὲ γε
 μίας ἀποδείξεως δύο λέγειν ἐπιφορᾶς· οὐκ ἄρα τὸ ἐκ λημ-
 389 μάτων καὶ ἐπιφορᾶς συνεστὼς ἐστίν ἀπόδειξις. λείπεται
 τοίνυν τὸ ἐκ τῶν λημμάτων λέγειν μόνον ἀπόδειξιν εἶναι. 25
 ὅπερ ἦν εἰρηθεῖς· τοῦτο γὰρ οὐδὲ λόγος ἐστὶ τὴν ἀρχήν,
 ἀλλὰ πρᾶγμα ἑλλιπὲς καὶ ἀδιανόητον, εἴγε οὐθεὶς φησι
 τῶν νοῦν ἐχόντων τὸ τοιοῦτον κατ' ἴδιαν "εἰ ἔστι κίνη-
 σις, ἔστι κενόν· ἀλλὰ μὴν ἔστι κίνησις" ἢ λόγον εἶναι
 390 ἢ διανοιᾶν τινα σφῆξιν. εἰ οὖν μήτε τὸ ἐκ τῶν λημμά- 30
 των καὶ [τὸ ἐκ] τῆς ἐπιφορᾶς σύνθετον νοεῖται ἀπόδειξις
 μήτε τὸ ἐκ τῶν λημμάτων μόνον, ἀνεπινώητός ἐστίν ἡ
 ἀπόδειξις.
 391 Ἐτι ἡ ἀποδεικνύουσα ἀπόδειξις ἦτοι πρόδηλος οὖσα 373
 προδήλου ἐστίν ἀπόδειξις ἢ ἄδηλος ἀδήλου ἢ ἄδηλος προ-
 δήλου ἢ προδήλος ἀδήλου· οὐδὲν δὲ τούτων, ὡς παρα-
 392 στήσομεν· οὐκ ἄρα ἔστι τι ἀπόδειξις. καὶ δὴ πρόδηλος
 μὲν προδήλου οὐ δύναται τυγχάνειν ἀπόδειξις, ἐπεὶ τὸ 6
 πρόδηλον οὐ γρήξει ἀποδείξεως, ἀλλ' ἐξ αὐτοῦ γνώριμον

391—395 ~ Hyp. II 177—179.

15 ἡ om. N 17 πρὸς ὃ Kayser 19 ἑτέροις V 20 ἡ om. L
 24 (ἡ) ἀπόδειξις N 27 (καὶ) οὐθεὶς N 29 λόγον Fabr.
 coll. p. 97, 20: λῆγον G 31 τὸ ἐκ del. Bekk. 4 καὶ — 5 ἀπό-
 δεξις om. 5

373 καθέστηκεν. ἄδηλος δὲ ἀδήλου πάλιν οὐκ ἂν εἴη ἐπὶ δει-
 ξις, παρόσον αὐτῇ χρεῖαν ἔξει τοῦ παριστάντος ἀδήλου
 οὔσα, καὶ οὐχ ἑτέρου τινὸς γενήσεται παραστατική. ὥσαυ- 393
 10 τως δὲ οὐδὲ ἀδηλος προδήλου. ἀμφότερα γὰρ συνθαμαί-
 ται ἄπορα· τὸ τε γὰρ ἀποδεικνύμενον οὐ θαίσεται τινος
 ἀποδείξεως προδήλου ὄν, ἢ τε ἀπόδειξις χρεῖαν ἔξει τοῦ κα-
 ταστήσοντος αὐτὴν ἀδηλος οὔσα. ὥστε οὐδὲ ἀδηλος προδή-
 λου γένοιτ' ἂν ποτε ἀπόδειξις. λείπεται λέγειν, ὅτι προδήλος 394
 15 ἀδήλου, ὃ καὶ αὐτὸ τῶν ἀπόρων ἐτύχασεν· εἰ γὰρ οὐ
 τῶν κατὰ περιγραφὴν καὶ ἀπολύτως νοουμένων ἐστίν· ἢ
 ἀπόδειξις, ἀλλὰ τῶν πρὸς τι, τὰ δὲ πρὸς τι, ὡς ἐδείξαμεν
 ἐν τῇ περὶ σημείου ζητήσῃ (§ 174), συγκαταλαμβάνεται
 ἀλλήλοις, τὰ δὲ συγκαταλαμβανόμενα οὐκ ἐξ ἀλλήλων ἐκκα-
 20 λύπεται, ἀλλ' ἐξ αὐτῶν ἐστὶ πρόδηλα, οὐκ ἔσται ἢ ἀπό-
 δεξις πρόδηλος ἀδήλου ἀπόδειξις διὰ τὸ κακῆνο συγκατα-
 λαμβανόμενον αὐτῇ δι' αὐτοῦ προσπίπτειν. εἰ οὖν μήτε 395
 ὡς φαινόμενον φαινομένου ἐστὶν ἀπόδειξις μήτε ὡς ἀδη-
 λον ἀδήλου μήτε ὡς ἀδηλον φαινομένου μήτε ὡς φαινό-
 25 μενον ἀδήλου, παρὰ δὲ ταῦτα οὐδὲν ἔστι, λεκτέον μηδὲν
 εἶναι ἀπόδειξιν.

Ἀκολουθῶς δὲ τοῖς εἰρημένοις, ἐπεὶ καὶ οἱ Στωικοὶ (fr. 396
 II 91 Arn.) μάλιστα δοκοῦσιν ἐξηκριβωκέναι τοὺς ἀποδεικτι-
 κοὺς τρόπους, φέρε καὶ πρὸς τούτους ὀλίγα διεξέλθωμεν, παρι-
 30 στάντες, ὅτι τὸ ὅσον ἐπὶ ταῖς ὑποθέσεσιν αὐτῶν τάχα μὲν
 πάντα ἐστὶν ἀκατάληπτα, ἰδιαιτέρον δὲ ἢ ἀπόδειξις. ἔστι 397
 μὲν οὖν ἢ κατάληψις, ὡς ἔστι παρ' αὐτῶν ἀκούειν, κατα-
 374 ληπτικῆς φαντασίας συγκατάθεσις, ἧτις διπλοῦν εἰσι-
 κεν εἶναι πρᾶγμα, καὶ τὸ μὲν τι ἔχειν ἀκούσιον, τὸ δὲ ἐκούσιον
 καὶ ἐπὶ τῇ ἡμετέρᾳ κρίσει κείμενον. τὸ μὲν γὰρ φαντασιω-
 θῆναι ἀβούλητον ἦν, καὶ οὐκ ἐπὶ τῷ πάσχοντι ἔκειτο
 6 ἀλλ' ἐπὶ τῷ φαντασιουῦντι τὸ οὕτως διατεθῆναι, οἷον λευ-
 καντικῶς λευκοῦ ὑποπεσόντος χρώματος ἢ γλυκαντικῶς
 γλυκέος τῇ γεύσει προσαχθέντος· τὸ δὲ συγκαταθέσθαι

8 παραστήσοντος Kayser 14 ὅτι om. 5 22 προσπίπτειν N:
 προπίπτειν ILE 32 κατάληψις Hirzel coll. p. 177, 29. 224, 10.
 374, 19 sqq.: ἀπόδειξις G 7 συγκατασκευασθαι N

398 τοῦτο τῷ κινήματι ἔκλειτο ἐπὶ τῷ παραδεχομένῳ τὴν φαν-
 τασίαν. ὥστε ἡ καταλήψις προηγουμένην ἔχει τὴν κατα-
 ληπτικὴν φαντασίαν. τῆς ἔστι συγκατάθεσις. ἡ δὲ κατα- 10
 ληπτικὴ φαντασία προάγουσαν εἶχε τὴν φαντασίαν, ἧς
 ἔστιν εἶδος. φαντασίας γὰρ μὴ οὔσης οὐδὲ καταληπτικὴ
 ἔστι φαντασία, παρόσον τοῦ γένους μὴ ὄντος οὐδὲ τὸ
 εἶδος ἔστιν· καὶ καταληπτικῆς μὴ οὔσης φαντασίας οὐδὲ
 συγκατάθεσις ἔστιν αὐτῆς. τῆς δὲ καταληπτικῆς φαντα- 15
 σίας τῆς συγκαταθέσεως αἰρουμένης αἴρεται καὶ ἡ κατάλη-
 399 ψις. ἔνθεν, ἂν ἐπιδειχθῇ, [διὰ] τῆς ἀποδείξεως ὅτι οὐ
 δύναται φαντασία γενέσθαι κατὰ τοὺς Στωικούς, δῆλον
 ἔσται, ὅς οὐδὲ καταληπτικὴ φαντασία τις ὑποστήσεται τῆς
 ἀποδείξεως, ταύτης δὲ μὴ οὔσης οὐδ' ἡ συγκατάθεσις αὐ- 20
 τῆς, ὅπερ ἦν ἡ κατάληψις.

400 Ὅτι δὲ οὐκ ἔστιν ἀποδείξεως φαντασία κατὰ τοὺς
 Στωικούς, δείκνυται πρῶτον μὲν ἐκ τοῦ κοινότερον παρ' αὐ-
 τοῖς διαπεφωτισθαι τὸ τί ποτ' ἔστιν ἡ φαντασία· μέχρι
 γὰρ τοῦ τύπωσιν αὐτὴν λέγειν ἐν ἡγεμονικῷ συμφωνή- 25
 σαντες περὶ αὐτῆς διαφέρονται τῆς τυπώσεως, Κλεάνθους
 (fr. 484 Arn.) μὲν κυρίως ἀκούσαντος τὴν μετὰ εἰσοχῆς καὶ
 ἐξοχῆς νοουμένην, Χρυσίππου (fr. II 56 Arn.) δὲ κατα-
 401 χρηστικώτερον ἀντὶ τῆς ἀλλοιώσεως. εἰ δὴ καὶ κατ' ἐκείνους αὐ-
 τοὺς ἡ τύπωσις μέχρι τοῦ νῦν οὐκ ὁμολογεῖται, ἀνάγκη καὶ τὴν 30
 φαντασίαν ἄχρι δεῦρο διαφωνουμένην ἐν ἐποχῇ φυλάσσεσθαι
 402 καὶ τὴν ἐξηρητημένην αὐτῆς ἀπόδειξιν. εἶτα δεδόςθω καὶ εἶναι
 τὴν φαντασίαν ὅποίαν ποτὲ θέλουσιν, εἴτε κυρίως τύπωσιν 375
 τὴν μετὰ εἰσοχῆς καὶ ἐξοχῆς εἴτε ἑτεροίωσιν· ἀλλὰ τὸ πῶς αὕτη
 γίνεται τῆς ἀποδείξεως τῶν ἀπορωτάτων. δῆλον γὰρ ὅτι
 τὸ μὲν φανταστὸν ὀφείλει ποιεῖν, τὸ δὲ φαντασιούμενον
 ἡγεμονικὸν πάσχειν, ἐκεῖνο μὲν ἵνα τυπώσῃ, τοῦτο δ' ἵνα 5
 τυπωθῇ· ἄλλως γὰρ οὐκ εἶκος συμβάλειν φαντασίαν.
 408 τὸ μὲν οὖν ἡγεμονικὸν τάχα συγχωρήσει τις δύνασθαι

400 ~ adv. dogm. I 372.

14 μὴ NLE: μὲν ε 17 διὰ del. Bekk. 26 τῆς om. N
 27 ἀκούσαντος N (cf. p. 240, 29): ἀκούοντες LE ε 26-33: vide
 p. 240, 278qq. 31 διαφαινομένην N 2 μετὰ <τῆς> Gen.

375 πάσχειν, καίπερ ἀσυγγώρητον ὄν· τὴν δὲ ἀπόδειξιν πῶς
εἰκός ἐστι ποιεῖν; ἦτοι γὰρ σῶμα κατ' αὐτοῖς ἐστὶν ἢ
10 ἀσώματον. σῶμα μὲν οὖν οὐκ ἐστὶν, ἐξ ἀσωμάτων γὰρ 404
λεκτῶν συνέστηκεν· εἰ δὲ ἀσώματον, ἐπεὶ τὰ ἀσώματα
κατ' αὐτοὺς οὔτε ποιεῖν τι πέφυκεν οὔτε πάσχειν, καὶ ἡ
ἀπόδειξις ἀσώματος οὔσα οὐδὲν δυνήσεται ποιεῖν, μηδὲν
δὲ ποιῶσα οὐδὲ τυπώσει τὸ ἡγεμονικόν, μὴ τυποῦσα δὲ
15 αὐτὸ οὐδὲ φαντασίαν αὐτῆς ποιήσει περὶ αὐτῶ, εἰ δὲ τοῦ- 405
το, οὐδὲ καταληπτικὴν φαντασίαν. μὴ οὔσης δὲ αὐτῆς
περὶ τῷ ἡγεμονικῷ καταληπτικῆς φαντασίας, οὐδὲ κατάλη-
ψις αὐτῆς γενήσεται. κατὰ τὰς τῶν Στωικῶν ἄρα τεχνολο- 406
γιας ἀκατάληπτός ἐστιν ἡ ἀπόδειξις.

20 Καὶ μὴν οὐδὲ ἔνεστι λέγειν, ὅτι τὰ ἀσώματα οὐ ποιεῖ
τι οὐδὲ φαντασιοῖ ἡμᾶς, ἀλλ' ἡμεῖς ἐσμεν οἱ ἐπ' ἐκείνοις
φαντασιούμενοι. εἰ γὰρ ὁμολογεῖται, ὅτι πᾶν ἀποτελεσμα
οὐ χωρὶς γε τοῦ δρωντος καὶ τοῦ πάσχοντος συνίσταται,
ὀφείλει καὶ ἡ φαντασία τῆς ἀποδείξεως ἀποτελεσμα καθε-
25 στηκυῖα μὴ χωρὶς τοῦ δρωντός τε καὶ πάσχοντος νοεῖσθαι.
τὸ μὲν οὖν πάσχον ὅτι (τὸ) ἡγεμονικόν ἐστὶ, δεδώκασι 407
οἱ ἀπὸ τῆς Στοᾶς φιλόσοφοι· τὸ δὲ τυποῦν καὶ ποιῶν
τί ἂν εἴη κατ' αὐτούς, ἄξιον μαθεῖν. ἦτοι γὰρ ἀπόδειξις
ἐστὶν ἢ τυποῦσα τὸ ἡγεμονικόν καὶ κινῶσα τὴν ἑαυτῆς
30 φαντασίαν, ἢ τὸ ἡγεμονικόν αὐτὸ τυποῖ καὶ φαντασιοῖ.
ἀλλ' ἢ μὲν ἀπόδειξις οὐκ ἂν εἴη τοῦ ἡγεμονικοῦ τυπωτική·
ἀσώματος γὰρ ἐστὶ, τὸ δὲ ἀσώματον κατ' αὐτοὺς οὔτε
376 ποιεῖ τι οὔτε πάσχει. εἰ δὲ τὸ ἡγεμονικόν ἑαυτὸ τυποῖ, ἦτοι 408
ολός ἐστὶν ὁ τύπος τοιοῦτο καὶ τὸ τυποῦν, ἢ ἄλλοιον μὲν
τι ὁ τύπος, ἀνόμοιον δὲ τι τοῦτον τὸ τυποῦν. καὶ εἰ μὲν
ἀνόμοιον, ἄλλων ὑποκειμένων ἄλλων γενήσονται αἱ φαν-
4 τασίαι· ὅπερ πάλιν εἰς τὴν περὶ ἐπάντων ἀκαταληψίαν
συγκλείει τοὺς Στωικούς. εἰ δὲ ὁμοίός ἐστιν ὁ τύπος τῷ
τυποῦντι, ἐπεὶ τὸ ἡγεμονικόν ἑαυτὸ τυποῖ, λήψεται φαν-

15 αὐτὸ — p. 377, 16 πῶς ἐστὶν om. E lacuna non indicata

15 αὐτῶ N: αὐτὸ LAB: αὐτὸ^α VR 23 ἀνίσταται N 28 τὸ add.
Bekk. 29 ἑαυτῆς V: αὐτῆς NLABR 4 ἄλλων prius Gen.:

ἄλλοιων G (ἄλλοί V)

ταύται οὐ τῆς ἀποδείξεως ἀλλὰ ἑαυτοῦ· ὁ πάλιν ἐστὶν
ἄτοπον.

409 Οἱ δὲ (Stoic. fr. II 85 Arn.) καὶ δι' ὑποδειγμάτων πειρῶν- 10
ται τὸ ἀξιωματικὸν παραμυθεῖσθαι. ὡς περ γὰρ, φασίν, ὁ παι-
δοτρίβης καὶ δτιομάχος ἐσθ' ὅτε μὲν λαβόμενος τῶν χειρῶν τοῦ
παιδὸς ἠυθμίζει καὶ διδάσκει τινὰς κινεῖσθαι κινήσεις, ἔσθ' ὅτι
δὲ ἀπώθεν ἐστὼς καὶ πῶς κινούμενος ἐν ἠυθμῶ παρέχει
ἑαυτὸν ἐκείνῳ πρὸς μίμησιν, οὕτω καὶ τῶν φανταστῶν 15
ἔτι μὲν οἶονεὶ φαύοντα καὶ θιγγάνοντα τοῦ ἡγεμονικοῦ
ποιεῖται τὴν ἐν τούτῳ τύπωσιν, ὁποῖόν ἐστι τὸ λευκὸν καὶ
μέλαι καὶ κοινῶς τὸ σῶμα, ἕνια δὲ τοιαύτην ἔχει φύσιν (<...>),
τοῦ ἡγεμονικοῦ ἐπ' αὐτοῖς φαντασιουμένου καὶ οὐχ ὑπ' αὐ-
410 τῶν. ὁποῖα ἐστὶ τὰ ἀσώματα λεκτά. οἱ δὲ τοῦτο λέγοντες 20
πειθανῶ μὲν χρῶνται παραδείγματι, οὐ συνάγουσι δὲ τὸ
προκείμενον. ὁ μὲν γὰρ παιδοτρίβης καὶ δτιομάχος
ἐστὶ σῶμα, καὶ κατὰ τοῦτο ἐδύνατο φαντασίαν ἐμποιεῖν
τῷ παιδί· ἡ δὲ ἀπόδειξις ἀσώματος καθεισθῆκει, καὶ κατὰ
τοῦτο ἐξηγεῖτο εἰ δύναται φανταστικῶς τυποῦν τὸ ἡγεμο- 25
νικόν. ὥστε μὴ ἀποδεδείχθαι αὐτοῖς τὸ ἀρχῆθεν ζη-
τούμενον.

411 Ὅθεν τούτων ἀποδεδειγμένων σκοπῶμεν μετελθόντες
εἰ καὶ κατὰ τὴν διαλεκτικὴν θεωρίαν δύναται ἢ τῆς ἀπο-
δείξεως αὐτοῖς ὑπόσχεσις σῶζεσθαι. οἶοντοι τοίνυν (Stoic. fr. 30
II 239 Arn.) τρεῖς τινὰς ἀλλήλοις συζυγεῖν λόγους, τὸν τε συν-
412 ακτικὸν καὶ τὸν ἀληθῆ καὶ τὸν ἀποδεικτικόν, ὧν τὸν μὲν ἀπο-
δεικτικὸν πάντως ἀληθῆ τε καὶ συνακτικόν (<εἶναι>), τὸν δὲ ἀλη- 377
θῆ πάντως συνακτικὸν μὲν ὑπάρχειν, οὐκ ἐξ ἀνάγκης δὲ καὶ
ἀποδεικτικόν, τὸν δὲ συνακτικὸν οὔτε πάντως ἀληθῆ οὔτε
413 πάντως ἀποδεικτικόν. καὶ ὁ μὲν τοιοῦτος ἡμέρας οὔσης "εἰ νῦν
ἔστι, σκότος ἔστιν· ἀλλὰ μὴν νῦν ἔστιν· σκότος ἄρα 8
ἔστιν" συνάγει μὲν διὰ τὸ ἐν ὑγιεῖ ἠρωτησθαι σχήματι,

12 καὶ (<ὁ>) ὄπλ. edd. (cf. ad v. 22) 18 lacunam stat. Kochalsky, quam coll. v. 14/15 sic reficit: (<ὥστε οἶονεὶ ἀπώθεν ἐστῶτα παρέχειν ἑαυτὰ εἰς μίμησιν>) τοῦ ἡγ. 22 καὶ (<ὁ>) ὄπλ. I, 5 23 ἐστὶ Kochalsky: εἰσὶ G ἐδύνατο N: ἐδύναντο L, 5 28 ὑποδεδειγμένων Fabr.: ἀπεληλεγμένων Bekk. dubit. 31/32 καὶ τὸν ἀποδεικτικὸν καὶ τὸν ἀληθῆ N 1 ante τὸν lacuna 7 litt. exstat in N, unde εἶναι suppl. Kochalsky

377 οὐκ ἔστι δὲ ἀληθής, τὸ δεύτερον λῆμμα ἔχον ψεῦδος, τὴν
 πρόσληψιν, τὸ "ἀλλὰ μὴν νῦξ ἔστιν". ὁ δὲ οὕτως ἔχον 414
 ἡμέρας οὔσης "εἰ ἡμέρα ἔστι, φῶς ἔστιν· ἀλλὰ μὴν ἡμέ-
 10 ρα ἔστιν· φῶς ἄρα ἔστιν" συνακτικὸς ἅμα ἦν καὶ ἀλη-
 θής τῶ καὶ ἐν ὑγιεῖ ἠρωτησθαι σχήματι καὶ δι' ἀληθῶν
 ἀληθές συνάγειν. κρίνεσθαι δὲ φασὶ τὸν συνακτικὸν λό- 415
 γον ὅτι συνακτικὸς ἔστιν, ὅταν τῇ δια τῶν λημμάτων αὐ-
 τοῦ συμπλοκῇ ἔπηται τὸ συμπέρασμα, ὅλον τὸν τοιοῦτον
 15 λόγον ἡμέρας οὔσης "εἰ νῦξ ἔστι, σκότος ἔστιν· ἀλλὰ μὴν
 νῦξ ἔστιν· σκότος ἄρα ἔστιν", καίπερ μὴ ὄντα ἀληθῆ
 διὰ τὸ ἐπὶ ψεῦδος ἄγειν, συνακτικὸν εἶναι φασιν. συμ- 416
 πλέξαντες γὰρ οὕτω τὰ λήμματα "νῦξ ἔστι, καὶ εἰ νῦξ
 ἔστι, σκότος ἔστι", ποιούμεν συνημμένον [συλλογισμὸν],
 20 ἀρχόμενον μὲν ἀπὸ τῆς τοιαύτης συμπλοκῆς, λῆγον δὲ
 εἰς τὸ συμπέρασμα τοιοῦτον ["νῦξ ἔστι, καὶ εἰ νῦξ ἔστι,
 σκότος ἔστι"]. τοῦτο γὰρ τὸ συνημμένον ἀληθές ἔστι δια
 τὸ μηδέποτε ἀρχόμενον ἀπὸ ἀληθοῦς λήγειν ἐπὶ ψεῦ-
 25 δος. ἡμέρας μὲν γὰρ οὔσης ἄρξεται ἀπὸ ψεύδους τοῦ
 "νῦξ ἔστι, καὶ εἰ νῦξ ἔστι, σκότος ἔστι", καὶ λήξει ἐπὶ
 ψεῦδος, <τὸ> "σκότος ἔστι", καὶ οὕτως ἔσται ἀληθές· νυκτὸς
 δὲ ἄρξεται τε ἀπ' ἀληθοῦς καὶ λήξει ἐπ' ἀληθές, καὶ ἔσται
 παρ' αὐτὸ τοῦτο ἀληθές. οὐκοῦν ὁ μὲν συνακτικὸς τότε 417
 ἔστιν ὑγιής, ὅταν συμπλεξάντων ἡμῶν τὰ λήμματα καὶ
 30 συνημμένον ποιησάντων τὸ ἀρχόμενον μὲν ἀπὸ τῆς δια
 τῶν λημμάτων συμπλοκῆς λῆγον δ' εἰς τὸ συμπέρασμα,
 εὐρίσκηται τοῦτο αὐτὸ συνημμένον ἀληθές. ὁ δ' ἀληθής 418
 λόγος κρίνεται ὅτι ἔστιν ἀληθής οὐκ ἐκ τοῦ μόνου τὸ συ-

7 ἔχον s 7/8 τὴν πρόσληψιν del. Heintz dubit. 15 <νῦξ
 ἔστιν, καὶ> εἰ Rüstow coll. v. 18 17 ἐπὶ del. Kochalsky ἄγειν
 LÉs: συνάγειν N, quod coll. v. 12 tuetur Kochalsky (at cf.
 p. 378, 18) 19 ποιούμεν — 22 ἔστι om. N 19 συλλογισμὸν
 NLE: λογισμὸν s: del. Arnim 20 συμπλοκῆς <"νῦξ ἔστι καὶ
 εἰ νῦξ ἔστι, σκότος ἔστι"> Kochalsky λῆγον Arnim: λήγοντα G
 21 <ὅλον τὸ> τοιοῦτον Heintz <εἰ> νῦξ Arnim νῦξ — ἔστι
 del. Kochalsky 22 ἔστι <σκότος ἔστι> Arnim: ἔστιν· <ἀλλὰ
 μὴν νῦξ ἔστι· σκότος ἄρα ἔστιν> Rüstow 23 <τοῦ> ἀληθοῦς
 LÉs 24 ἄρξεται Kochalsky: ἄρχεται G 26 τὸ add. Bekk.
 27 τε Bekk.: μὲν G 28 συνακτικὸς <λόγος> Kochalsky dubit.
 30 συνημμένον N

τημένον τὸ ἀρχόμενον ἀπὸ τῆς διὰ τῶν λημμάτων συμ- 378
 πλοκῆς καὶ λήγον εἰς τὸ συμπέρασμα εἶναι ἀληθές, ἀλλὰ
 καὶ ἐκ τοῦ διὰ τῶν λημμάτων τὸ συμπεπλεγμένον ὑπάρ-
 ρειν ἕνός. ὡς ἂν τὸ ἕτερον τούτων εὐρίσκηται ψεῦδος.
 καὶ τὸν λόγον ἐξ ἀνάγκης γίνεσθαι ψευδῆ, ὡς ὁ τοιοῦ- 5
 τος νυκτὸς οὔσης "εἰ ἡμέρα ἔστιν, φῶς ἔστιν· ἀλλὰ μὴν
 ἡμέρα ἔστιν· φῶς ἄρα ἔστιν" διὰ τὸ λῆμμα ἔχειν ψεῦδος
 419 τὸ "ἡμέρα ἔστιν". ψευδῆς ἔστιν. ἀλλὰ τὸ μὲν συμπε-
 πλεγμένον διὰ τῶν λημμάτων ἔν ἔχον τῶν λημμάτων
 ψεῦδος τὸ "ἡμέρα ἔστιν", ψευδός ἔστιν· τὸ δὲ συνημμέ- 10
 νον τὸ ἀρχόμενον ἀπὸ τῆς διὰ τῶν λημμάτων συμπλοκῆς
 καὶ λήγον εἰς τὸ συμπέρασμα ἀληθές ἔσται. οὐδέποτε
 γὰρ ἀρχόμενον ἀπὸ ἀληθοῦς λήγει ἐπὶ ψεῦδος, ἀλλὰ νυκτὸς
 μὲν ἀπὸ ψεύδους ἄρχεται τῆς συμπλοκῆς, ἡμέρας δέ, ὥσπερ
 420 ἀπ' ἀληθοῦς ἄρχεται, οὕτω καὶ εἰς ἀληθές λήγει. καὶ πάλιν 15
 ὁ τοιοῦτος "εἰ ἡμέρα ἔστι, φῶς ἔστιν· φῶς δέ γε
 ἔστιν· ἡμέρα ἄρα ἔστιν" ψευδῆς ἔστιν, δυνάμενος ἡμᾶς
 421 δι' ἀληθῶν λημμάτων ἄγειν ἐπὶ ψεῦδος. ἀλλὰ δὴ ἂν ἐξε-
 τάσωμεν, δύναται τὸ μὲν διὰ τῶν λημμάτων συμπε-
 πλεγμένον ἀληθές εἶναι ἡμέρας οὔσης, οἷον τὸ τοιοῦτο 20
 "φῶς ἔστιν, καὶ εἰ ἡμέρα ἔστι, φῶς ἔστιν", τὸ δὲ συνημ-
 μένον τὸ ἀρχόμενον ἀπὸ τῆς διὰ τῶν λημμάτων συμπλο-
 κῆς καὶ λήγον ἐπὶ τὸ συμπέρασμα ψευδός (ἔστιν), οἷον τὸ
 τοιοῦτον "εἰ φῶς ἔστι, καὶ εἰ ἡμέρα ἔστι, φῶς ἔστιν". δύνα-
 ται γὰρ τὸ συνημμένον τοῦτο νυκτὸς οὔσης ἀπὸ ἀληθοῦς 25
 ἄρχεσθαι τῆς συμπλοκῆς, λήγειν δ' ἐπὶ ψεῦδος τὸ "ἡμέρα
 ἔστιν", καὶ διὰ τοῦτο εἶναι ψεῦδος. ὥστε γίνεται ἀληθῆς
 ὁ λόγος, οὔτε ὅταν τὸ συμπεπλεγμένον μόνον ἢ ἀληθές.

3 τὸ ante διὰ transp. Arnim 4 ὥσθ' ὅταν Kochalsky ἔάν
 Bekk. dubit. 5 ὁ τοιοῦτος Bekk.: τὸν τοιοῦτον G 6 (ἡμέρα
 ἔστι, καὶ) εἰ Rüstow 8 ψευδῆς N: ψεῦδος LE5 (cf. v. 17):
 ψεῦδος (εἶναι φαιμεν) scribi aut ψευδῆς ἔστιν deleri iubet
 Kochalsky retento v. 5 τὸν τοιοῦτον 9 ἔν ἔχον τῶν N: ἔν ἔχον-
 τῶν LE5 λημμάτων Bekk.: συμπεπλεγμένον G 12 πέρα-
 σμα N 14 συμπλοκῆς (καὶ ἐπὶ ψεῦδος λήγει τὸ συμπέρασμα),
 Kochalsky 18 ἔάν Kayser 22 τὸ ἀρχόμενον om. N 23 ἔστιν
 add. Heintz 24 εἰ φῶς ἔστιν, (ἡμέρα ἔστιν) Hervotus [εἰ]
 φῶς ἔστιν, καὶ εἰ φῶς ἔστιν, ἡμέρα ἔστιν Kayser 26 δ' N: om.
 LE5 (τὸ) ψεῦδος N

378 οὔτε ὅταν τὸ συνημμένον, ἀλλ' ὅταν ἀμφοτέρω ἀληθῆ.
 39 ὁ δὲ ἀποδεικτικὸς τοῦ ἀληθοῦς διαφέρει, ὅτι ὁ μὲν ἀληθῆς 422
 δύναται ἐναργῆ ἔχειν πάντα, φησὶ δὲ τὰ τε λήματα καὶ
 379 τὴν ἐπιφορὰν, ὁ δὲ ἀποδεικτικὸς πλέον τι ἔχειν βούλεται,
 λέγω δὲ τὸ τὴν ἐπιφορὰν ἀδηλον οὔσαν ἐκκαλύπτεσθαι
 ὑπὸ τῶν λημάτων. ὅθεν ὁ μὲν τοιοῦτος "εἰ ἡμέρα 423
 ἔστι, φῶς ἔστιν· ἀλλὰ μὴν ἡμέρα ἔστιν· φῶς ἄρα ἔστιν"
 8 ἐναργῆ ἔχων τὰ λήματα καὶ τὴν ἐπιφορὰν ἀληθῆς ἔστι
 καὶ οὐκ ἀποδεικτικὸς, ὁ δὲ τοιοῦτος "εἰ γάλα ἔχει ἐν μα-
 στοῖς ἦδε, κεκύηκεν ἦδε· ἀλλὰ μὴν γάλα ἔχει ἐν μαστοῖς
 ἦδε· κεκύηκεν ἄρα ἦδε" σὺν τῷ ἀληθῆς εἶναι εἶτι καὶ
 ἀποδεικτικὸς ἔστιν· ἀδηλον γὰρ ἔχων τὸ συμπέρασμα
 10 τὸ "κεκύηκεν ἄρα ἦδε", τοῦτο διὰ τῶν λημάτων ἐκ-
 καλύπτει.

Τριῶν οὖν ὄντων λόγων, τοῦ τε συνακτικοῦ καὶ τοῦ 424
 ἀληθοῦς καὶ τοῦ ἀποδεικτικοῦ, εἰ μὲν τις ἔστιν ἀποδεικτι-
 κός, οὗτος πολὺ πρότερόν ἐστιν ἀληθῆς καὶ συνακτικός·
 15 εἰ δὲ τις ἀληθῆς, οὐκ ἐξ ἀνάγκης ἀποδεικτικός, πάντως
 δὲ συνακτικός· εἰ δὲ τις συνακτικός, οὐ πάντως ἀληθῆς
 ὡς οὐδὲ πάντως ἀποδεικτικός. κοινῶς οὖν ὀφείλοντος πᾶ- 425
 σιν αὐτοῖς συμβεβηκέναι τοῦ συνακτικοῦ ιδιώματος, εἴαν
 παραστήσωμεν, ὅτι ἀνεύρετός ἐστι τοῖς ἀπὸ τῆς Στοᾶς ὁ
 20 συνακτικὸς λόγος, ἐσόμεθα παρεστακότες, ὅτι οὐδὲ ἀληθῆς
 οὐδὲ ἀποδεικτικὸς δύναται εὐρεθῆναι. ὅτι δὲ οὐκ ἔστι συ- 426
 νακτικὸς λόγος τις, ῥᾶδιον γινῶναι. εἰ γὰρ συνακτικὸν
 εἶναι λέγουσι λόγον, ὅταν ἀληθῆς ἢ συνημμένον τὸ ἀρχό-
 μενον μὲν ἀπὸ τῆς (διὰ) τῶν λημάτων αὐτοῦ συμπλοκῆς,
 25 λῆγον δὲ εἰς τὴν ἐπιφορὰν, δεήσει προεπικεκρίσθαι τὸ
 ἀληθῆς συνημμένον καὶ τότε βεβαίως λαμβάνεσθαι τὸν
 ἐκ τούτου ἠρηθῆσθαι δοκοῦντα συνακτικὸν λόγον. ἀνεπί- 427
 κριτον δὲ γέ ἐστι μέχρι τοῦ νῦν τὸ ὑγιὲς συνημμένον·
 τολμῶν οὐδὲ ὁ συνακτικὸς λόγος δύναται γνώριμος ὑπάρ-
 30 χειν. ὥσπερ γὰρ μέτρον μὴ ἐστιῶτος ἀλλ' ἄλλοι' ἄλλως
 μεταβαλλομένου οὐδὲ τὸ μετρούμενον ἔστηκεν, οὕτως ἐπεὶ
 οἶονεῖ μέτρον ἐστὶ τοῦ συνάγειν τὸν λόγον τὸ ὑγιὲς συ-

2 ἐκκαλύπτεσθαι Bekk.: συνεκκαλύπτεσθαι G 8 τι N 24 διὰ
 add. Kochalsky coll. p. 377, 13. 30/31. 378, 1. 9. 22. 382, 10. 12

γνησίον, ἀκολουθήσει τούτου ἀρεπικρίτου καθεστῶτος³⁸⁰
 428 μὲν δὲ ἐκείνου εἶναι σαφῆ, ὅτι δ' ἀρεπικρίτον ἐστὶ τὸ ὕγιες
 συνημαμένον, αἱ εἰσαγωγαὶ τῶν Στοικῶν διδάσκουσιν, ἐν
 αἷς πολλάς καὶ διαστώρους καὶ μέχοι τοῦ νῦν ἀρεπικρίτους
 ἐκτίθενται τούτου κρίσεις. ὅθεν τοῦ συνακτικοῦ τοιούτου⁶
 τεχναιότετος πάντως καὶ ὁ ἀληθής, διὰ δὲ τοῦτο καὶ ὁ
 ἀποδεικτικὸς ὀφείλει ἐν ἐποχῇ φυλάττεσθαι.

Καὶ ἀποστάντες δὲ ταύτης τῆς ἐνστάσεως ἐπὶ τὴν
 τῶν περαινομένων καὶ ἀπεράντων χωρῶμεν τεχνολογίαν,
 ἀδυνατος εἰρεθῆσεται ἢ τοῦ ἀποδεικτικοῦ λόγου σύστασις.¹⁰
 429 περὶ μὲν οὖν τῶν περαινομένων πολλῆς καὶ ἀκριβοῦς οὔσης
 ζητήσεως οὐκ ἀνάγκη νῦν διεξελθεῖν, περὶ δὲ τῶν ἀπε-
 ράντων λόγων ἐπὶ ποσὸν ἰποδεικτέον. τοίνυν φασὶ (Stoic. fr.
 II 240 Arn.) τετραχῶς γίνεσθαι τὸν ἀπέραντον λόγον, ἤτοι
 κατὰ διάρτησιν ἢ κατὰ παρολκῆν ἢ κατὰ τὸ ἐν μοχθηρῷ ἤρω-¹⁵
 430 τῆσθαι σχήματι ἢ κατὰ ἔλλειψιν. ἀλλὰ κατὰ διάρτησιν μὲν, ὅταν
 ἀηθεμίαν ἔχη κοινωρίαν καὶ συνάρτησιν τὰ λήμματα πρὸς
 ἀλλήλα τε καὶ πρὸς τὴν ἐπιφοράν, οἷον ἐπὶ τοῦ τοιούτου
 λόγου "εἰ ἡμέρα ἐστὶ, φῶς ἐστίν· ἀλλὰ μὴν πυροὶ ἐν
 ἀγορᾷ πωλοῦνται· φῶς ἄρα ἐστίν". ὁρῶμεν γὰρ ὡς ἐπὶ²⁰
 τούτου οὔτε τὸ "εἰ ἡμέρα ἐστίν" ἔχει τινὰ σύμπνοιαν
 καὶ συμπλοκῆν πρὸς τὸ "πυροὶ ἐν ἀγορᾷ πωλοῦνται", οὔτε
 ἑκάτερον αὐτῶν πρὸς τὸ "φῶς ἄρα ἐστίν", ἀλλ' ἕκαστον
 431 ἀπὸ τῶν ἄλλων διήρηται. κατὰ δὲ παρολκῆν ἀπέραντος
 γίνεται ὁ λόγος, ὅταν ἕξωθέν τι καὶ περισσῶς παραλαμβά-²⁵
 νηται τοῖς λήμμασι, καθάπερ ἐπὶ τοῦ οὕτως ἔχοντος "εἰ
 ἡμέρα ἐστὶ, φῶς ἐστίν· ἀλλὰ μὴν ἡμέρα ἐστίν, ἀλλὰ καὶ
 ἢ ἀρετὴ ὠφελεῖ· φῶς ἄρα ἐστίν". τὸ γὰρ τὴν ἀρετὴν
 ὠφελεῖν περισσῶς συμπαρέλληπται τοῖς ἄλλοις λήμμασιν,
 αἵ γε δυνατόν ἐστιν ἐξαιρεθέντος αὐτοῦ διὰ τῶν περιλειπο-³⁰
 μένων, τοῦ τε "εἰ ἡμέρα ἐστίν, φῶς ἐστίν" καὶ τοῦ "ἀλλὰ
 μὴν ἡμέρα ἐστίν", συναγεσθαι τὴν ἐπιφοράν τὸ "φῶς ἄρα

429—434 ~ Hyp. II 146—150.

⁶ ἐκτίθενται N ⁶ πάντων N 20 et 23 pro φῶς ἄρα ἐστίν
 exstat in loco simili p. 90, 16: Δίων ἄρα περιπατεῖ, rectius
 quidem, sed nolim aliquid mutare (cf. p. 381, 30) 21 ἐστίν<,
 φῶς ἐστίν"> Kochalsky 32 συναγεσθαι Bekk.: ἀγεσθαι G

381 ἔστιν". διὰ δὲ τὸ ἐν μοχθηρῷ ἠρωτηῆσθαι σχήματι ἀπέ- 432
 ραντος γίνεται (ὁ) λόγος, ὅταν ἐν τινι τῶν παρὰ τὰ ὑγιῆ σχή-
 ματα θεωρουμένων ἐρωτηθῇ σχήματι· οἷον ὄντος ὑγιῶς
 σχήματος τοῦ τοιούτου "εἰ τὸ πρῶτον, τὸ δεύτερον, τὸ
 5 δέ γε πρῶτον, τὸ ἄρα δεύτερον", ὄντος δὲ καὶ τοῦ "εἰ τὸ 433
 πρῶτον, τὸ δεύτερον, οὐχὶ δέ γε τὸ δεύτερον, οὐκ ἄρα τὸ
 πρῶτον", φραμὲν τὸν ἐν τοιούτῳ σχήματι ἐρωτηθέντα
 "εἰ τὸ πρῶτον, τὸ δεύτερον, οὐχὶ δέ γε τὸ πρῶτον, οὐκ
 ἄρα τὸ δεύτερον" ἀπέραντον εἶναι, οὐχὶ ὅτι ἀδυνατόν ἐστιν
 10 ἐν τῷ τοιούτῳ σχήματι λόγον συνερωτᾶσθαι δι' ἀληθῶν
 ἀληθῆς συνάγοντα (δύναται γάρ, οἷον ὁ τοιοῦτος "εἰ τὰ
 τρία τέσσαρά ἐστιν, τὰ ἕξ ὄντως ἐστιν· οὐχὶ δέ γε τὰ τρία
 τέσσαρά ἐστιν, οὐκ ἄρα τὰ ἕξ ὄντως ἐστιν"), τῷ δὲ δυνα-
 σθαί τινες λόγους ἐν αὐτῷ τάττεσθαι μοχθηροῦς, καθά-
 15 περ καὶ τὸν τοιοῦτον "εἰ ἡμέρα ἐστὶ, φῶς ἐστὶν· ἀλλὰ
 μὴν οὐκ ἐστὶν ἡμέρα· οὐκ ἄρα ἐστὶ φῶς". κατ' ἑλλειπὴν 434
 δὲ ἀπέραντος γίνεται ὁ λόγος, ὅταν ἐλλείπη τι τῶν συ-
 νακτικῶν λημμάτων, οἷον "ἦτοι κακόν ἐστὶν ὁ πλοῦτος
 ἢ ἀγαθόν ἐστὶν ὁ πλοῦτος· οὐχὶ δέ γε κακόν ἐστὶν ὁ
 20 πλοῦτος· ἀγαθόν ἄρα ἐστὶν ὁ πλοῦτος". ἐλλείπει γὰρ ἐν
 τῷ διεξεννημένῳ τὸ ἀδιάφορον εἶναι τὸν πλοῦτον, ὥστε τὴν
 ὑγιῆ συνερώτησιν τοιαύτην μᾶλλον ὑπάρχειν "ἦτοι ἀγαθόν
 ἐστὶν ὁ πλοῦτος ἢ κακόν ἐστὶν ἢ ἀδιάφορον· οὔτε
 δὲ ἀγαθόν ἐστὶν ὁ πλοῦτος οὔτε κακόν· ἀδιάφορον
 25 ἄρα ἐστίν".

Τοιαύτης δὴ παρὰ τοῖς Στωικοῖς κειμένης τεχνολογίας 435
 μήποτε τὸ ὅσον ἐπ' αὐτῇ οὐ δύναται ἀπέραντος ἐπικρι-
 θῆναι λόγος, καὶ γε εὐθέως ὁ κατὰ διάρτησιν καὶ οὕτως
 ἔχων "εἰ ἡμέρα ἐστὶ, φῶς ἐστὶν· ἀλλὰ μὴν ἐν ἀγορᾷ πύ-
 30 ροὶ πωλοῦνται· φῶς ἄρα ἐστὶν". τὸ γὰρ διηρηθῆσθαι τὰ

435—437 ~ Hyp. II 152—153.

1 ἐν om. N 2 ὁ add. Kochalsky 5 τοῦ om. L 6 δεύτερον
 alt. ser. coll. p. 90, 25: πρῶτον G 7 πρῶτον ser.: δεύτερον G
 (cf ad v. 6) φραμὲν — 9 δεύτερον om. 5 12 οὐχὶ — 13 ὄντως
 ἐστὶν om. E 17 γίνεται N (cf. p. 380, 25. 381, 2): ἐγένετο E5:
 om. L 24 δὲ N: om. LE5: δὲ γ' Bekk. 28 ὡς γε Heintz
 dubit. 30 cf. ad p. 380, 20 et 23

λήματα, καὶ μίτε πρὸς ἄλληλα μήτε πρὸς τὴν ἐπιφορὰν³⁸¹
 ἔχει τὰ κοιωτάα, ἦτοι ψιλῆ λέγουσι φάσει ἢ διὰ τινος
 τεχνικῆς καὶ διδασκαλικῆς ἐφόδου τὸ τοιοῦτο παριστάντες.³⁸²
 436 ἀλλ' εἰ μὲν ἀναποδείκτω χρώμενοι φάσει, ἡδὲ φάσιν
 αὐτοῖς ἀντιθεῖναι, πάντα τὸν λεγόμενον κατὰ διάρτησιν
 ἀπέραντον λόγον φάσκουσιν περαινέειν· εἰ γὰρ ἐκ ψιλῆς
 φάσεως ἐκείνοι δύνανται πιστεῦσθαι, δυνήσονται καὶ οἱ³
 τοῦναντίον λέγοντες εἶναι πιστοὶ τὴν ἰσοσθενῆ γὰρ προ-
 φέρονται φάσιν· εἰ δὲ μεθόδῳ τοῦτο διδάσκοντες, ἐπιζη-
 437 τήσομεν, τίς ποτέ ἐστίν ἡ τοιαύτη μέθοδος· καὶ λέγουσιν,
 ὅτι τοῦ κατὰ διάρτησιν ἀπέραντου λόγου τεκμήριόν ἐστι
 τὸ μὴ πικρῶς ἰκολοθεῖν αὐτοῦ τῇ διὰ τῶν λήματων¹⁰
 συμπλοκῇ τὸ συμπέρασμα, μηδὲ ὑγιὲς εἶναι <τὸ> συνημμένον
 τὸ ἀρχόμενον ἀπὸ τῆς διὰ τῶν λήματων συμπλοκῆς καὶ
 λήγον εἰς τὸ συμπέρασμα, πάλιν εἰς τὴν ἀρχὴν φήσομεν
 αὐτοῖς ἀπορίαν ἐμπίπτειν· εἰ γὰρ ἵνα τὸν κατὰ διάρτη-
 σιν ἀπέραντον λόγον μάθωμεν, δεῖ ἔχειν ἐπικεκριμένον¹⁵
 τὸ ὑγιὲς συνημμένον, τοῦτο δ' οὐκ ἔχομεν μέχρι τοῦ νῦν
 ἐπικεκριμένον, πάντως οὐδὲ τὸν κατὰ διάρτησιν ἀπέραντον
 438 λόγον δυνάμεθα γινώσκειν. ἀλλὰ καὶ δεύτερος ἦν
 τρόπος ἀπέραντων ὁ κατὰ παρολιήν, ὅταν ἕξωθεν παρα-
 λημβάνηται τι τοῖς λήμασι παρέλκον ὡς πρὸς τὴν τοῦ²⁰
 συμπέρασματος κατασκευήν. ὅσον δ' ἐπὶ τούτῳ δεήσει
 τὸν ἐν τῷ πρώτῳ [καὶ τῷ δευτέρῳ] τρόπῳ συνερωτώμενον
 λόγον κατὰ παρολιήν εἶναι ἀπέραντον, ἐπεὶ παρέλκει ἐν
 αὐτῷ <τὸ> τροπικόν. καὶ τοῦτ' εἰσόμεθα παρατεθέντων ἡμῖν
 439 τῶν λόγων. τὸν γὰρ δὴ τοιοῦτόν φασιν ἀπέραντον "εἰ²⁵
 ἡμέρα ἐστίν, φῶς ἐστίν· ἀλλὰ μὴν ἡμέρα ἐστίν, ἀλλὰ καὶ

438—443 ~ Hyp. II 156.

4 φάσκουσιν N (cf. p. 384, 4): φάσκοντας LE5 7/8 ἐπιζη-
 τήσομεν Bekk. coll. v. 13 (φήσομεν): ἐπιζητήσωμεν G 10 ἀν-
 τὸς N 11 τὸ add. Heintz coll. p. 88, 1. 377, 33. 378, 10. 21
 12 ἀπὸ τῆς διὰ Bekk.: διὰ τῆς ἀπὸ G 10 τούτου V 20 πρὸς
 οἷα. N 21 τοῦτο Gen. δεήσει <καὶ> Kochalsky coll. p. 383, 3
 22 καὶ τῷ δευτέρῳ delevi 23 fort. λόγον <καὶ αὐτόν> 24 τὸ
 addidi coll. p. 383, 7. 20: φη (an φαινόμενον?) ante τροπικόν N
 25 τὸν Kochalsky: τὸ G

382 ἡ ἀρετὴ ὠφελεῖ· φῶς ἄρα ἔστιν". παρέλκει γὰρ ἐπὶ αὐτοῦ
 τὸ "ἡ ἀρετὴ ὠφελεῖ" πρὸς τὴν κατασκευὴν τοῦ συμπε-
 30 ραιπομένου δυνεῖν λημμάτων ἀνέλλιπῶς συναγεσθαι τὴν
 ἐπιφορὰν. τοίνυν ὑποτυγχάνοντες οἱ ἀπὸ τῆς ἀκέραιας 440
 383 ἐροῦσιν ὡς, εἴπερ ἀπέραντός ἐστιν ὁ λόγος κατα παραλήρη,
 ἐφ' οὗ ἀφθέντος τινὸς λήμματος ἐκ τῶν περιλειπομένων
 συναγεται ἢ ἐπιφορὰ, ζητέον ἀπέραντον εἶναι καὶ τὸν ἐν
 τῷ πρώτῳ τρόπῳ ἐρωτώμενον, ἔχοντα δὲ οὕτως "εἰ ἡμέρα
 5 ἔστι, φῶς ἔστιν· ἀλλὰ μὴν ἡμέρα ἔστιν· φῶς ἄρα ἔστιν".
 παρέλκει γὰρ ἐν αὐτῷ πρὸς τὴν τοῦ συμπεράσματος κα-
 τασκευὴν τὸ τροπικὸν τὸ "εἰ ἡμέρα ἔστι, φῶς ἔστι", καὶ
 δύναται ἐκ τοῦ "ἡμέρα ἔστι" μόνου συναγεσθαι τὸ "φῶς ἄρα
 ἔστιν". τοῦτο δὲ πρόδηλον μὲν ἦν καὶ αὐτόθεν, ἔστι δὲ 411
 10 καὶ αὐτὸ ἐκ τῆς ὡς πρὸς ἐκείνους ἀκολουθίας παραμυ-
 θεῖσθαι. ἦτοι γὰρ ἀκολουθεῖν φήσουσι τῷ ἡμέραν εἶναι
 τὸ φῶς εἶναι, ἢ μὴ ἀκολουθεῖν. καὶ εἰ μὲν ἀκολουθεῖ,
 αὐτόθεν ὁμολογηθέντος ἀληθοῦς εἶναι τοῦ "ἡμέρα ἔστι"
 συναγεται καὶ τὸ "φῶς ἔστι", κατ' ἀνάγκην ἐπόμενον αὐ-
 15 τῷ ὅπερ ἦν συμπέρασμα. εἰ δὲ οὐκ ἀκολουθεῖ, οὐδ' ἐπὶ 442
 τοῦ συνημμένου ἀκολουθήσει, καὶ διὰ τοῦτο ἔσται ψεῦδος
 τὸ συνημμένον, μὴ ἀκολουθοῦντος ἐν αὐτῷ τοῦ λήγοντος
 τῷ ἡγουμένῳ. ὥστε δυνεῖν θάτερον ὅσον ἐπὶ τῇ προειρη-
 μένῃ τεχνολογίᾳ, ἢ ἀπέραντον εὑρίσκεισθαι τὸν ἐν τῷ
 20 πρώτῳ τρόπῳ ἡρωτημένον παρέλκοντος ἐν αὐτῷ τοῦ τρο-
 πικοῦ, ἢ ψευδῆ πάντως διὰ τὸ ψεῦδος ἐν αὐτῷ εἶναι τὸ
 τροπικόν. τὸ μὲν γὰρ λέγειν μὴ ἀρέσκειν τῷ Χρυσίππῳ 443
 (fr. 249 Arn.) μονολημμάτους εἶναι λόγους, ὃ τάχα τι-
 νὲς ἐροῦσι πρὸς τὴν τοιαύτην ἐνστάσιν, τελείως ληρώδες. οὔτε
 26 γὰρ ταῖς Χρυσίππου φωναῖς ὡς πυθοχορήστοις παραγγέλμασιν

440 ~ Hyp. II 159.

443 cf. Hyp. II 167.

30 <ἡμῖν> δυνεῖν L 31 ὑποτυγχάνοντες Bekk.: ἐπιτυγχά-
 νοντες G 7 φῶς ἔστι add. Kochalsky s νόου Bekk.:
 μόνον G 10 ἐκεῖνο (scil. τὸ "ἡμέρα ἔστι") Heintz, qui dubit.
 αὐτὸ καὶ 12 ἀκολουθεῖ Bekk.: ἀκολουθεῖν G 16 συνημμένου
 N 17 συνημμένον N (cf. ad p. 377. 30)

ἀνάγκη πείθεσθαι, οἷτε μορτηρία προσέχειν ἀνδρῶν ἔστιν[†] εἰς
εἰς αἰσῶν ἀπόρησιν[†] ἐν μάστιγος τοῦ τὸ ἐναντίον λέγοντος·
ἄντιπατρος (fr. 28 Arn.) γάρ, τῶν ἐν τῇ Στωικῇ αἰρέσει
ἐπιφαιεστῶτων ἀνδρῶν, ἔφη δύνασθαι καὶ μονολημμά-
τους λόγους συνίστασθαι.

30

- 444 Ἐτι κατὰ τρίτον τρόπον ἀπεραντος ἐλέγετο λόγος
παρὰ τὸ ἐν μοχθηρῷ ἠρωτῆσθαι σχήματι. πάλιν οὖν ἢ
φάσει μόνον ἀρκοῦμεθα λέξουσιν ἐν μοχθηρῷ τινι σχήματι³⁸⁴
λόγον συνηρωτῆσθαι. ἢ ὑπόμνησιν εἰς τοῦτο παραλήψου-
ται. καὶ εἰ μὲν φάσει ἀρκοῦνται, καὶ ἡμεῖς ἀντιθήσομεν
φάσιν τὴν λέγουσαν, ὅτι οὐκ ἐν μοχθηρῷ ἠρώτηται σχή-
ματι. εἰ δὲ λόγον παραλαμβάνουσι, πάντως ἀληθῆ. τὸ 5
δ' ὅτι ἔστιν ἀληθῆς οὗτος ὁ λόγος (φημί δὲ ὁ δεικνὺς τὸ
ἐν μοχθηρῷ σχήματι ἠρωτῆσθαι τινὰ λόγον), πόθεν δείκνυ-
ται; ἢ ἄλλοιον ὅτι ἐκ τοῦ ἐν ὑγιεῖ ἠρωτῆσθαι σχήματι;
οὐκοῦν ἵνα μὲν ὁ ἐν μοχθηρῷ ἐρωτηθεῖς σχήματι λόγος
γνωσθῆ. ὅτι ἐν μοχθηρῷ ἠρώτηται σχήματι, δεῖ λόγον 10
ὑγιεῖ παραληφθῆναι ἵνα δὲ οὗτος ὑγιῆς ἢ, δεῖ αὐτὸν
(ἐν) ὑγιεῖ ἠρωτῆσθαι σχήματι. καὶ διὰ τοῦτο μήτε τοῦ
ὑγιοῦς λόγου πρὶν τοῦ σχήματος πιστωθῆναι δυναμένου,
ὅτι ἔστιν ὑγιῆς, μήτε τοῦ σχήματος, ὅτι ἔστιν ὑγιῆς σχή-
μα, πρὶν τοῦ ἐπικρίναντος αὐτὸ λόγον, συνίσταται ὁ 15
δὲ ἀλλήλων τρόπος, ὅς ἐστιν ἀπορώτατος.

- 446 Καὶ πρὸς τὴν λειπομένην δὲ διαφορὰν τῶν ἀπεράν-
των λόγων, τουτέστι τὴν παρ' ἔλλειψιν, ἤδη [μὲν] σχεδὸν
ἀντιερίκαμεν. εἰ γὰρ ἀνεύρητός ἐστιν ὁ ἀπηρητισμένος

444—445 ~ Hyp: Π 154.

446 ~ Hyp: Π 155.

26 εἰς — 27 ἀπόρησιν vix intelligibilia. Haec fere olim ex-
stitisse puto: ἔστιν (ὑγιῆς, οὗς γε ῥαδίως περιτρέπειν ἔστιν) εἰς
27 ἀπόρησιν LE5: ἀπορήσιν N: ἀπόρησιν Gen. 32 τὸ E5:
τῶ NL ἢ om. 5 1 τινὰ Bekk. dubit. 2/3 παραλήψεται N
3 ἀρκεῖται N 6 φημί δέδεικται παρὰ τῶ N 11 αὐτὸς 5
δεῖ NL: ἔδει 5: ποιεῖ E ἐαυτὸν L 12 ἐν add. Bekk. 13 πι-
στωθῆναι Bekk.: πιστευθῆναι G 18 μὲν del. Bekk.: δυνάμει
Heintz coll. p. 92, 12 (melius fort. scribendum δυνάμει pro
ἤδη μὲν)

384

20 λόγος, ὡς ἀνώτερον ὑπεδέξαμεν (§ 411 sqq.), ἀγνωστος
 ἀφείλει τυγχάνειν καὶ ὁ ἑλλιπής· ἀνύστατος δὲ γέ ἐστιν ὁ
 ἀπηρητισμένος, ὡς παρεστήσαμεν· τοίνυν καὶ ὁ ἑλλιπής ἀγνω-
 στος γενήσεται.

Εἰ δὲ κατὰ τοὺς Στωικοὺς τεσσάρων ὄντων τρόπων 447
 25 καθ' οὓς ἀπέραντος γίνεται λόγος, ἐδείξαμεν καθ' ἕκα-
 στον αὐτῶν μὴ γνωσχομένους τοὺς ἀπέραντους λόγους,
 ἀκολουθήσει καὶ τὸν περὶ αὐτὰ ἀγνωστον εἶναι. τοῦτου
 δὲ μὴ γνωσχομένου καὶ ὁ ἀποδεικτικὸς ἔσται λόγος τῶν
 ἀνευρέτων.

30 Πρὸς τοῦτοις ἐπὶ παντός ἀληθοῦς λόγου δεῖ ἐπιτα- 448
 κρῖσθαι τὰ λήμματα (τούτων γὰρ συγχωρομένων δίδεται
 ἢ ἐπιφορὰ ἀκολουθῶς αὐτοῖς), ἐπὶ δὲ γε τῆς ἀποδείξεως
 385 ἀνεπίκριτά ἐστι τὰ λήμματα, καθὼς παρεστήσαμεν· οὐκ
 ἄρα δυνήσεται ἀληθῆς εἶναι λόγος ἢ ἀπόδειξις. τὸ γὰρ 449
 συνημμένον, ὡς ἔμπροσθεν ἐδείκνυμεν (§ 112 sqq.),
 ὕγιες ἀξιούσι τυγχάνειν, ὅταν ἀπ' ἀληθοῦς ἀρχόμενον (λήγη
 5 ἐπ' ἀληθές ἢ ἀπὸ ψεύδους ἀρχόμενον) ἐπὶ ψεύδος λήγη ἢ ἀπὸ
 ψεύδους ἐπ' ἀληθές, καὶ καθ' ἓνα τρόπον ψεύδος ὅταν ἀπ'
 ἀληθοῦς ἀρχόμενον λήγη ἐπὶ ψεύδος. τούτων δ' οὕτως ἐχόν-
 των εὐρεθήσεται ἐπὶ τῆς ἀποδείξεως ἀνεπίκριτον (τὸ συνημ-
 μένον). ὡς ἐπίπαν γὰρ ἀρχόμενον ἀπὸ τῆς προσλήψεως λήγει 450
 10 εἰς τὴν ἐπιφορὰν. ὡς ἔχει ἐπὶ τῶν τοιούτων λόγων "ἐν ἔστι
 κίνησις, ἔστι κενόν· ἀλλὰ μὴν ἔστι κίνησις· ἔστιν ἄρα κενόν".
 ἐνταῦθα γὰρ τὸ συνημμένον ἀρχεται τε ἀπὸ τῆς προσλήψεως
 τῆς "ἔστι κίνησις", καὶ λήγει εἰς τὴν ἐπιφορὰν τὴν "ἔστι
 κενόν." ἤτοι οὖν πρόδηλον ἔστι πρᾶγμα ἢ ἐπιφορὰ καὶ γι- 451
 15 νωσκόμενον ἡμῶν ἢ ἀδηλον καὶ ἀγνωστον. καὶ εἰ μὲν πρό-
 δηλον καὶ γνωστόν, οὐκέτι ἀποδεικτικὸς γίνεται ὁ λόγος, ἐκ

451—452 — Hyp. II 167—168.

24 δὴ Heintz dubit. 30 ἐπὶ N: ἐπὶ I.E.S 32 ἐπὶ Bekk:
 ἐπὶ G 1 καθάπερ V 2 λόγος εἶναι 5 3 δείκνυμεν N 4 post
 ἀρχόμενον Gen add. ἐπ' ἀληθές ἢ ἀπὸ ψεύδους, quae Fabr. et
 Bekk. propagaverunt tamquam tradita 4 λήγη — 5 ἀρχόμενον
 suppl. 7 ἐπὶ ψεύδος λήγη 5 8 ἐπὶ I.E.S: ἀπὸ N τὸ συνημ-
 μένον suppl. coll. p. 384, 32sq. 385, 3 12. 19. 23 11 ἔσται
 κίνησις N

πάντων προδήλων συνεσιώς, τοῦτο μὲν τῶν λημμάτων, τοῦτο
 δὲ τῆς ἐπιφορᾶς. εἰ δὲ ἀδηλον, ἐξ ἀνάγκης ἀνεπίκριτον
 452 γίνεται τὸ συνημμένον. τὸ μὲν γὰρ ἀπὸ τίνος ἄρχεται
 γνώριμόν ἐστιν ἡμῖν (πρόδηλον γάρ), τὸ δὲ εἰς τί λήγει 20
 ἀγροεῖται διὰ τὴν ἀδηλότητα. μὴ ἐπιστάμενοι δέ, πότερον
 ἀληθὲς ἢ ψεῦδός ἐστι τὸ τοιοῦτον, οὐδ' ἐπικρίνειν δυνη-
 σόμεθα τὸ συνημμένον. ἀνεπικρίτου δὲ ὄντος αὐτοῦ καὶ
 ὁ λόγος γίνεται μοχθηρός.

453 Ἐτι τῶν πρὸς τί ἐστιν ἢ ἀπόδειξις, τὰ δὲ πρὸς τι 25
 ἐπινοεῖται μόνον, οὐκέτι δὲ καὶ ὑπάρχει· τοίνυν καὶ ἡ
 ἀπόδειξις ἐν ἐπινοίᾳ μόνον ἐστὶ καὶ οὐκ ἐν ὑπάρξει. καὶ
 ὅτι τῷ ὄντι ἐπινοίᾳ μόνον σώζεται τὰ πρὸς τί πως ἔχοντα,
 ὑπάρξει δὲ οὐκ ἐστὶν αὐτοῖς. πάρεστι διδάσκειν ἐκ τῆς τῶν

454 δογματικῶν ἀνθρομολογήσεως. ὑπογράφοντες γὰρ τὸ πρὸς 30
 τι συμφώνως φασί (Stoic. fr. II 404 Arn.): “πρὸς τί ἐστι
 τὸ πρὸς ἑτέρῳ ποοῦμενον”. εἰ δὲ γε ὑπάρξεως μετεῖχεν,
 οὐκ ἂν οὕτως αὐτὸ ἀπεδίδοσαν, ἀλλ' ἐκείνως μᾶλλον “πρὸς τί 386
 ἐστὶ τὸ πρὸς ἑτέρῳ ὑπάρχον”. οὐκ ἄρα ὑπόκειται τι ἐν τοῖς

455 οὔσι τῶν πρὸς τι. καὶ ἄλλως, πᾶν τὸ ὑπάρχον οὐ δύναται
 ἀλλαγὴν τινα καὶ ἑτεροίωσιν ἀναδέξασθαι χωρὶς πάθους,
 οἷον τὸ λευκὸν χροῶμα οὐ δύναται μέλαν γενέσθαι μὴ τρα- 5
 πὲν καὶ μεταβαλόν, καὶ τὸ μέλαν οὐ δύναται εἰς ἕτερον
 μεταβαλεῖν χροῶμα μένον μέλαν, καὶ ὡσαύτως τὸ γλυκὺ
 οὐκ ἂν γένοιτο πικρὸν ὑπαθὲς καὶ ἀνετεροίωτον ὑποκεί-

456 μενον. ὥστε πᾶν τὸ ὑπάρχον οὐ χωρὶς πάθους τινὸς τὴν
 εἰς ἕτερον ἀναδέχεται μεταβολήν. τὸ δὲ πρὸς τι ἀλλάσσε- 10
 ται χωρὶς πάθους καὶ μηδεμιᾶς περὶ αὐτὸ γινομένης ἑτε-
 ροιώσεως. οἷον τὸ πηχναῖον ξύλον πηχναίου μὲν αὐτῷ
 ἀντιπαρατεθέντος λέγεται ἴσον ἐκείνῳ τυγχάνειν, διπήχους
 δὲ οὐκέτι ἴσον ἀλλ' ἄνισον, μηδεμιᾶς περὶ αὐτὸ γενομένης
 τροπῆς καὶ ἀλλοιώσεως. καὶ εἰ νοήσαιμὲν τινα ἐξ ἄγγους 15
 ὕδωρ προχέοντα, ὁ τοιοῦτος ὑποτεθέντος μὲν τίνος ἑτέρου

17 προδήλων N (comp. scriptum): πρόδηλος I.E.s 29 ἐπι-
 κρίνειν δυνησόμεθα Bekk. coll. p. 15, 12: ἐπικρινησόμεθα G
 30 τὰ N 3 τῶν Heintz: τὸ G 10 τὸ δὲ — 21 πρὸς τι om. N
 quattuordecim et dimidio versibus vacuis relictis 14 γενο-
 μένης Bekk.: γινομένης G

386 ἄγγους λεγθήσεται ἐγγέειν, μὴ ὑποκειμένου δὲ ἐκχέειν,
 καίπερ μηδεμίαν αὐτὸς τροπὴν καὶ ὀλλοίωσιν ἀναδιξόμε-
 νος. ὥστε εἰ τῷ μὲν ὑπάρχοντι συμβέβηκε τὸ μὴ χωρὶς 457
 20 πάθους ἀλλαγὴν ὑπομένειν, τῷ δὲ πρὸς τι τοιοῦτον οὐδὲν
 συμβέβηκεν, φητέον μὴ ὑπάρχειν τὸ πρὸς τι. οὐν 458
 τούτοις τοῦ χωρὶς ἔστι τὸ πρὸς τι· τὸ γὰρ ἄνω τοῦ κάτω
 χωρὶς ἔστιν. εἴπερ δ' ὑπάρχει τὸ πρὸς τι καὶ μὴ τὴν 459
 ἔχει ἐπίνοιαν, ἔσται τὸ ἐν τάναντία. ἀτοπον δὲ γέ ἐστι
 25 λέγειν τὸ ἐν τάναντία· οὐκ ἄρα ὑπάρχει τὸ πρὸς τι,
 ἀλλ' ἐπινοεῖται μόνον. πάλιν γὰρ τὸ πιχηναίου σῶμα κατὰ
 μὲν τὴν τοῦ ἡμιπηχναίου παράθεσιν λέγεται μείζον, κατὰ
 δὲ τὴν διπηχναίου μικρότερον. τὸ δὲ αὐτὸ κατὰ τὸν αἰ-
 τὸν χρόνον καὶ μείζον καὶ μικρότερον ὑπάρχειν. ταυτέστι
 30 τάναντία, τῶν ἀδυνατών· ἐπινοεῖσθαι μὲν γὰρ τῶν ἴσως
 δυναίσεται κατὰ τὴν ὡς πρὸς ἄλλο (καὶ ἄλλο) σύμβλησιν. εἶναι
 δὲ καὶ ὑπάρχειν οὐκ οἶόν τε. οὐκ ἄρα ὑπάρχει τὰ πρὸς τι.
 387 Οὐ μὴν ἀλλ' εἴπερ ἔστι τὰ πρὸς τι, ἔστι τι ταῦτό ἐναν- 460
 τίον ἑαυτῷ· οὐχὶ δὲ γε τοῦτο· τοίνυν οὐδὲ ταύτη φητέον
 ὑπάρχειν τὸ πρὸς τι. ἔτι εἰ ὑπάρχει τὸ πρὸς τι, ἔσται
 τι ἑαυτῷ ἐναντίον· οὐκ εὐλογον δὲ γέ ἐστιν εἶναι τι αὐτὸ
 5 ἑαυτῷ ἐναντίον· τοίνυν οὐδὲ τὸ πρὸς τι ὑπάρχειν ἔστιν
 εὐλογον. τὸ γὰρ ἄνω τῷ κάτω ἔστιν ἐναντίον. τὸ δὲ 461
 αὐτὸ ὡς μὲν πρὸς τὸ ὑποκείμενον ἄνω ἔστιν, πρὸς δὲ
 τὸ ὑπερκείμενον κάτω. εἰ δ' ἔσται τρία, ἄνω καὶ κάτω
 καὶ μέσον τοῦ ἄνω καὶ τοῦ κάτω, τὸ μέσον ἔσται πρὸς
 10 μὲν τὸ ὑποκείμενον ἄνω, πρὸς δὲ τὸ ὑπερκείμενον κάτω,
 καὶ ἔσται τὸ αὐτὸ ἄνω καὶ κάτω· ὕπερ ἀδύνατον. οὐκ
 ἄρα ὑπάρχει τὸ πρὸς τι. εἰ δ' ἄρα τὸ πρὸς τι ὑπάρχει,
 τὸ αὐτὸ ἔσται ἄνω καὶ κάτω. διὰ δὲ τοῦτο καὶ εἰ ἔστι,
 λέγεται τὸ αὐτὸ κατὰ τὴν ὡς πρὸς ἄλλο (καὶ ἄλλο) σχέσιν

17 ἐγγέειν et ἐκχέειν Bekk.: ἐγγέων et ἐκχέων G 21 οὐν —
 20 ἔστιν del. Kochalsky (cf. ad p. 387, 15) 22 οὐ χωρὶς N
 τοῦ γὰρ ἄνω τὸ κάτω 5 24. (τὴν) ἐπίνοιαν N 27 τὴν om. E
 81 πρὸς ὡς N καὶ ἄλλο add. Heintz coll. p. 387, 14 σύμ-
 βασιν N 8 ὑπάρχειν LEBVR: ὑπάρχει NA 6/8 ἔστιν εὐ-
 λογον NLE: εὐλογόν ἔστιν 5 13 (καὶ) ἄνω LE τοῦτο NE 5:
 τοῦ L 14 καὶ ἄλλο add. Bekk.

ἄρα καὶ κάτω. τὸ αὐτὸ ἄρα χωρὶς ἑαυτοῦ γενήσεται, ὃ³⁸⁷
 πάντων ἀτοπώτατον. 15

462 Ἴλλ' εἴπερ τὰ πρὸς τι ἀνύπαρκτά ἐστι, πάντως καὶ
 ἢ ἀπόδειξις τῶν πρὸς τι οὔσα ἀνύπαρκτος γενήσεται· τὰ
 δέ γε πρὸς τι δέδεικται ἀνύπαρκτα· καὶ ἢ ἀπόδειξις (ἄρα)
 τῶν ἀνυπόρκτων γενήσεται. 20

463 Τὰ μὲν οὖν λεγόμενα εἰς τὸ μὴ εἶναι ἀπόδειξιν
 τοιοῦτά τινα καθέστηκεν· σκοπῶμεν δὲ καὶ τὸν ἀντικει-
 μενον λόγον. οἴονται γὰρ οἱ δογματικοὶ [λόγοι] τῶν φιλο-
 σοφῶν τὸν ἀξιούντα μὴ εἶναι ἀπόδειξιν αὐτὸν ὑφ' αὐτοῦ
 περιτρέπεσθαι, καὶ δι' ὧν ἀναιρεῖ ταύτην, διὰ τούτων αὐ- 25
 τὴν ὀρίζειν. ὅθεν καὶ ἀντικαθιστάμενοι τοῖς σκεπτικοῖς
 φασίν· "ὁ λέγων μηδὲν εἶναι ἀπόδειξιν ἦτοι ψιλῆ καὶ
 ἀναποδείκτω χρώμενος φάσει λέγει μηδὲν ὑπάρχειν ἀπό-

464 δειξιν, ἢ λόγῳ τὸ τοιοῦτον ἀποδεικνύς. καὶ εἰ μὲν ψιλῆ
 φάσει προσχρώμενος, οὐθεὶς αὐτῷ πιστεύσει τῶν τὴν 30
 ἀπόδειξιν παραδεχομένων, ψιλῆ φάσει χρωμένῳ, ἀλλὰ διὰ 388
 τῆς ἀντικειμένης ἐπισχεθήσεται φάσεως, εἰπόντος τινὸς
 εἶναι ἀπόδειξιν. εἰ δὲ ἀποδεικνύς τὸ μὴ εἶναι ἀπόδειξιν
 (τοῦτο γὰρ φασίν), αὐτόθεν ὡμολόγησε τὸ εἶναι ἀπόδειξιν·
 ὁ γὰρ δεικνύς λόγος τὸ μὴ εἶναι ἀπόδειξιν ἔστιν ἀπόδειξις 5

465 τοῦ εἶναι ἀπόδειξιν. καὶ καθόλου ὁ κατὰ τῆς ἀποδείξεως
 λόγος ἦτοι ἀπόδειξις ἔστιν ἢ οὐκ ἔστιν ἀπόδειξις· καὶ
 εἰ μὲν οὐκ ἔστιν ἀπόδειξις, ἄπιστός ἐστιν, εἰ δὲ ἔστιν
 466 ἀπόδειξις, ἀπόδειξις ἔστιν." ἔνιοι δὲ καὶ οὕτω συνε-

ρωτῶσιν· "εἰ ἔστιν ἀπόδειξις, ἀπόδειξις ἔστιν· εἰ μὴ ἔστιν 10
 ἀπόδειξις, ἀπόδειξις ἔστιν. ἦτοι δὲ ἔστιν ἢ οὐκ ἔστιν ἀπό-

465 ~ Hyp. II 185.

466—469 ~ Hyp. II 186 cf. adv. dogm. II 281—284.

15 post κάτω Kochalsky transp. quae exstant p. 386, 21
 οὖν — 23 ἔστιν, nisi quod scribit: οὖν τούτοις ἑαυτοῦ χωρὶς
 ἔστι καὶ. 19 ἄρα add. Hervetus 23 λόγοι LE5: λόγον N:
 del. Kochalsky: λόγοι Fabr. 23/24 οἱ δογμ. τῶν φιλ. λόγον
 Bekk. 24 αὐτὸ E ἑαυτοῦ L 25 ἀναιρεῖ Bekk: ἀναιρεῖ ante
 lacunam 4 litt. N: ἀναιρεῖται LE5: ἀναιρεῖν βούλεται Kochalsky
 coll. p. 123, 23 27 ψιλῆ Fabr.: ψευδεῖ G 4 ὁμολογήσει Kayser

388 δειξις· ἀπόδειξις ἄρα ἔστιν". καὶ ὅτι ἡ μὲν τῶν λημμά-
των τοῦ λόγου τούτου παραμυθία προῦπιά· ἔστιν. τὸ τε
γὰρ πρῶτον συνημμένον τὸ "εἰ ἔστιν ἀπόδειξις, ἔστιν
16 ἀπόδειξις" διαφοροῦμενον καθιστῶς ἀληθές ἔστιν· ἐπι-
λουθεῖ γὰρ τῷ ἐν αὐτῷ πρώτῳ τὸ ἐν αὐτῷ δευτέρῳ, μὴ
ἕτερον ὄν ἐκείνου. τὸ τε δεύτερον συνημμένον τὸ "εἰ
μὴ ἔστιν ἀπόδειξις, ἔστιν ἀπόδειξις" πάλιν ὀρθές ἔστιν·
τῷ γὰρ μὴ εἶναι ἀπόδειξιν, ἡγουμένῳ ὄντι, ἔπεται τὸ
20 εἶναι ἀπόδειξιν· αὐτὸς γὰρ ὁ δεικνὺς λόγος τὸ μὴ εἶναι 467
ἀπόδειξιν ἀποδεικτικὸς ὄν βεβαιοῖ τὸ εἶναι ἀπόδειξιν. τὸ
τε διεξευγμένον τὸ "ἦτοι δὲ ἔστιν ἀπόδειξις ἢ οὐκ ἔστιν
ἀπόδειξις", ἐξ ἀντικειμένων διεξευγμένον τοῦ τε εἶναι
ἀπόδειξιν καὶ τοῦ μὴ εἶναι, ἐν ὀφείλει ἔχειν ἀληθές καὶ
25 διὰ τοῦτο εἶναι ἀληθές. ὥστε ἀληθῶν ὄντων τῶν λημ-
μάτων συνεισάγεται καὶ ἡ ἐπιφορά. πάρεστι δὲ καὶ 468
ἕτέρως διδάσκειν, ὅτι ἀκολουθεῖ αὐτοῖς. εἰ γὰρ τὸ διεξευ-
γμένον ἀληθές ἔστιν ἐν ἔχον ἐν αὐτῷ ἀληθές, ὁπότερον
ἂν ἐκ τούτων ὑποθώμεθα ἀληθές, συνεισαχθήσεται
30 καὶ ἡ ἐπιφορά. ὑποκείσθω δὲ πρῶτον τῶν ἐν αὐτῷ ἀλη-
θές τὸ εἶναι ἀπόδειξιν. οὐκοῦν ἐπεὶ τοῦτο ἡγούμενον
ἔστιν ἐν τῷ πρώτῳ συνημμένῳ, ἀκολουθήσει αὐτῷ τὸ λή-
γον ἐν τῷ πρώτῳ συνημμένῳ· ἔληγε δὲ γε τὸ "ἔστιν ἀπό-
389 δειξις", ὅπερ ἦν καὶ ἐπιφορά. δοθέντος ἄρα τοῦ εἶναι
ἀπόδειξιν ἀληθοῦς ἐν τῷ διεξευγμένῳ, ἀκολουθήσει ἢ τοῦ
λόγου ἐπιφορά. ὁ δὲ αὐτὸς τῆς παραμυθίας τρόπος καὶ 469
ἐπὶ τοῦ λειπομένου ἀξιώματος τοῦ μὴ εἶναι ἀπόδειξιν·
5 ἡγεῖτο γὰρ καὶ τοῦτο ἐν τῷ δευτέρῳ συνημμένῳ (<...> εἶχεν
ἀκολουθοῦσαν τὴν τοῦ λόγου ἐπιφοράν.

Τοιαύτης δὲ οὔσης τῆς τῶν δογματικῶν ἐνστάσεως 470

27 ἐπεὶ vel εἴπερ Heintz dubit. coll. § 283 28 <τῶν> ἐν
Heintz 29 ἂν post τούτων iter. L5 38 γε om. L5 2 fort.
<ὡς> ἀληθοῦς, <εἶναι ἀληθοῦς> vel ἀληθοῦς <εἶναι τῶν>
Heintz coll. p. 349, 31 5 ἡγεῖτο — τοῦτο del. Heintz servato
ὁ codicum τοῦτο Kochalsky: τούτου δ G συνημμένῳ N:
συνημμένον LF5 καὶ αὐτὸ εἶχεν add. Kochalsky; sed plura
exciderunt, veluti: <καὶ ἀκολουθεῖ αὐτῷ τὸ λῆγον ἐν τῷ δευ-
τέρῳ συνημμένῳ, τὸ εἶναι ἀπόδειξιν, διότι καὶ τοῦτο ὁμοίως
τῷ πρώτῳ συνημμένῳ> εἶχεν (cf. p. 388, 31 sqq. 350, 1 sqq.)

συγγωμῶς ἐστὶ καὶ ἡ πρὸς ταύτην τῶν σκεπτικῶν ἀπάντη-
 σις. λέγουσι γάρ· εἰ μὲν οὐκ ἐνδέχεται ἀποκρίνασθαι πρὸς
 τὴν πεῦσιν καθ' ἣν ἐπεξήτουν, πότερον ἀπόδειξις ἐστὶν 10
 ὁ κατὰ τῆς ἀποδείξεως λόγος ἢ οὐκ ἀπόδειξις, ὀφείλουσι
 εὐγνωμονεῖν, εἰ μὴ ἔχουσι πρὸς ἄπορον οὕτω πεῦσιν
 471 ἀποκρίνασθαι. εἰ δὲ εὐχερὲς ἐστὶν αὐτοῖς ὃ προστάττουσι
 τοῖς σκεπτικοῖς, ὥς εὐχερὲς ὄν ποιείτωσαν ἀποκρινόμενοι,
 πότερον ἀπόδειξιν εἶναι λέγουσι τὸν κατὰ τῆς ἀποδείξεως 15
 λόγον ἢ οὐκ ἀπόδειξιν. εἰ μὲν γὰρ οὐκ ἐστὶν ἀπόδειξις,
 οὐκ ἐνέσται ἐξ αὐτοῦ διδάσκειν, ὅτι [οὐκ] ἔστιν ἀπόδειξις,
 οὐδὲ λέγειν, ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ λόγος ἀπόδειξις, ὅτι [οὐκ] ἔστιν
 ἡ ἀπόδειξις· ὁμολογήκασι γὰρ αὐτὸν [τὸ] μὴ εἶναι ἀπό-
 472 δεῖξιν. εἰ δὲ ἀπόδειξις ἐστὶ, πάντως ἀληθῆ ἔχει τὰ λήμ- 20
 ματα καὶ τὴν ἐπιφορὰν· σὺν γὰρ τῇ τούτων ἀληθότητι
 νοεῖται ἡ ἀπόδειξις. ἣν δέ γε ἐπιφορὰ αὐτοῦ τὸ μὴ εἶναι
 ἀπόδειξιν· ἀληθὲς ἄρα ἐστὶ τὸ μὴ εἶναι ἀπόδειξιν, καὶ
 τὸ ἀντικείμενον τούτῳ ψεῦδος, τὸ εἶναι ἀπόδειξιν. οὕτω
 γὰρ ἀποδεικτικὸν θέλοντες ἀποδειῖναι τὸν κατὰ τῆς ἀπο- 25
 δείξεως λόγον, οὐ μᾶλλον αὐτὴν τιθέασιν ἢ ἀναιροῦσιν.
 473 ὅμως δὲ καὶ τοὺς σκεπτικοὺς ἂν δέη ὑπὲρ αὐτῶν ἀποκρί-
 νασθαι, ἀσφαλῶς ἀποκρινοῦνται. φήσουσι γὰρ τὸν κατὰ
 τῆς ἀποδείξεως λόγον πιθανὸν εἶναι μόνον καὶ πρὸς τὸ
 παρὸν πείθειν αὐτοὺς καὶ ἐπάγεσθαι συγκατάθεσιν, ἀγνοεῖν 30
 δέ, εἰ καὶ αὐθις ἐστὶ τοιοῦτος διὰ τὸ πολύτροπον τῆς
 ἀνθρωπίνης διανοίας. οὕτω γὰρ γενομένης τῆς ἀποκρίσεως
 οὐδὲν ἔτι δυνήσεται λέγειν ὁ δογματικός. ἢ γὰρ τοῦτο 390
 διδάξει, ὅτι οὐκ ἐστὶν ἀληθὲς ὁ κατὰ τῆς ἀποδείξεως νο-
 μισθεὶς λόγος, ἢ τοῦτο παραστήσει, ὅτι οὐ πείθει τὸν
 474 σκεπτικόν. ἄλλὰ τὸ μὲν πρῶτον δεικνὺς οὐ τῷ σκεπτικῷ

473—478 ~ Hyp. II 187.

12 εὐγνωμονεῖν G, quod defend. Kochalsky l. l. p. 94 coll. Plutarch. mor. p. 142 B: συγγνωμονεῖν Bekk. 13 ἐπεὶ δὲ N in ras. αὐτοὶ Heintz 17 οὐκ del. Heintz 18 οὐκ del. Heintz 19 αὐτὸν NLEV: αὐτοὶ AB et R ex corr. τὸ del. Heintz 22 αὐτῷ N 30 an (εἰς) συγκατάθεσιν cf. p. 279, 13 2/3 νομισθεὶς — 14 θέσειν om. N 8 vel 9 versibus in fine paginae (fol. 122r) vacuis relictis

390 ἡ μάχεται διὰ τὸ μηδὲ ἐκείνου διαβεβαιωθῆναι περὶ τούτου
 τοῦ λόγου ὡς ἀληθοῦς, μόνον δὲ λέγειν, ὅτι πιθανός ἐστιν.
 τὸ δὲ δεύτερον ποιῶν προπετιῆς γενήσεται, ἀλλότριον πάλ- 475
 θος θέλων λόγῳ καταπαλαῖσαι· καθὼς γὰρ τὸν χαίροντα
 οὐθεὶς δύναται λόγῳ πείσαι, ὅτι οὐ χαίρει, καὶ τὸν λυπού-
 10 μενον, ὅτι οὐ λυπεῖται, οὕτως οὐδὲ τὸν πειθόμενον, ὅτι
 οὐ πείθεται. πρὸς τούτοις, εἰ μὲν δυσχυρίζοντο οἱ 476
 σκεπτικοὶ μετὰ συγκαταθέσεως περὶ τοῦ μηδὲν εἶναι ἀπό-
 δεῖξιν, τάχα ἂν διετρέποντο ὑπὸ τοῦ διδάσκοντος, ὅτι ἔστιν
 ἀπόδειξις· νῦν δέ, ἐπεὶ ψιλλὴν θέσιν λόγων ποιοῦνται τῶν
 15 κατὰ τῆς ἀποδείξεως χωρὶς τοῦ συγκατατίθεσθαι τούτοις,
 τοσοῦτον ἀπέχουσι τοῦ βλάπτεσθαι πρὸς τῶν τούτων ἐναντίων
 κατασκευαζόντων ὡς ὠφελείσθαι μᾶλλον. εἰ γὰρ οἱ μὲν 477
 κατὰ τῆς ἀποδείξεως κομισθέντες λόγοι μεμενῆκασιν ἀναν-
 τίρρητοι, οἱ δὲ εἰς τὸ εἶναι ἀπόδειξιν παραληφθέντες λόγοι
 20 πάλιν εἰσὶν ἰσχυροί, μήτε ἐκείνοις μήτε τούτοις προσθέ-
 μενοι τὴν ἐποχὴν ὁμολογῶμεν. κἂν συγχωρηθῇ δὲ ἀπο- 478
 δεικτικὸς εἶναι ὁ κατὰ τῆς ἀποδείξεως λόγος, οὐ διὰ τοῦτο
 ὠφελοῦνται τι εἰς τὸ εἶναι ἀπόδειξιν οἱ δογματικοί, καθὼς
 ἤδη ὑπεμνήσαμεν· συνάγει γὰρ τὸ μὴ εἶναι ἀπόδειξιν,
 25 καὶ τούτου ἀληθοῦς ὄντος ψεῦδος γίνεται τὸ εἶναι ἀπό-
 δειξιν. ναί, φασίν, ἀλλ' ὁ συνάγων τὸ μὴ εἶναι ἀπό- 479
 δειξιν ἀποδεικτικὸς ὢν ἑαυτὸν ἐκβάλλει. πρὸς ὃ ῥητέον,
 ὅτι οὐ πάντως ἑαυτὸν ἐκβάλλει. πολλὰ γὰρ καθ' ὑπεξαί-
 ρεσιν λέγεται, καὶ ὡς τὸν Δία φημὲν θεῶν τε καὶ ἀνθρώ-
 30 πων εἶναι πατέρα καθ' ὑπεξαίρεσιν αὐτοῦ τούτου (οὐ γὰρ
 δὴ γε καὶ αὐτὸς αὐτοῦ ἦν πατήρ), οὕτω καὶ ὅταν λέγωμεν
 μηδεμίαν εἶναι ἀπόδειξιν, καθ' ὑπεξαίρεσιν λέγομεν τοῦ
 391 δεικνύντος λόγου, ὅτι οὐκ ἔστιν ἀπόδειξις· μόνος γὰρ οἱ-
 τός ἐστιν ἀπόδειξις. κἂν αὐτὸν δὲ ἐκβάλλῃ, οὐ διὰ τοῦτο 480
 κυροῦται τὸ εἶναι ἀπόδειξιν. πολλὰ γὰρ ἔστιν ἄπερ ὃ ἄλ-
 λα ποιεῖ, τοῦτο καὶ ἑαυτὰ διατίθησιν. οἷον ὡς τὸ πῦρ

480 — Hyp. II 188.

6 πιθανός Bekk.: πιθανόν G 9 λόγος E 17 ὠφελεί 5
 19 τὸ εἶναι NLE: τὴν 5 20 τούτοις μήτε ἐκείνοις N 8 ὁ N 5:
 το E: δ' L

δαπαρήσαν τὴν ὕλην καὶ ἑαυτὸ συμφθεῖρει, καὶ ὄν τρώ-³⁹¹
 5 ποῦ τὰ καθαρτικά, ἐξελάσαντα τῶν σωμάτων τὰ ὑγρά,
 καὶ αὐτὰ συνεκτίθησιν. οὕτω δύναται καὶ ὁ κατὰ τῆς
 ἀποδείξεως λόγος μετὰ τὸ πᾶσαν ἀπόδειξιν ἀνελεῖν καὶ
 481 ἑαυτὸν συμπεριγραφῆν. καὶ πάλιν ὡς οὐκ ἀδύνατόν ἐστι
 τὸν δια τινος κλίμακος ἐφ' ὑψηλὸν ἀναβάντα τόπον μετὰ 10
 τὴν ἀνάβασιν ἀνατρέψαι τῷ ποδὶ τὴν κλίμακα, οὕτως οὐκ
 ἀπέοικε τὸν σκεπτικόν, ὡς διὰ τινος ἐπιβάθρας τοῦ δει-
 κνύοντος λόγου τὸ μὴ εἶναι ἀπόδειξιν χωρήσαντα ἐπὶ τὴν
 τοῦ προκειμένου κατασκευήν, τότε καὶ αὐτὸν τοῦτον τὸν
 λόγον ἀνελεῖν.

15

Ἄλλὰ γὰρ τοσαῦτα καὶ περὶ τῶν κατὰ τὸν λογικὸν
 τόπον ἐφόδων ἀπορήσαντες τὸ μετὰ τοῦτο καὶ ἐπὶ τὴν
 πρὸς τοὺς φυσικοὺς ζήτησιν χωρήσομεν.

5 συμπερει Ν 10 τόπον ἀναβάντα Ν 11 ἀνατρέψαι Ν
 post 18 G addunt σέξτον ἐμπειρικοῦ ὑπομνημάτων ζ (vel τὸ
 ἕβδομον)

⟨ΠΡΟΣ ΦΥΣΙΚΟΥΣ Α'⟩

α' περι ἀρχῶν φυσικῶν	δ' περι οὐρου καὶ μέρους
β' περι θεῶν	
γ' περι αἰτίου καὶ πάσχοντος	

391
20 Τὴν μὲν αἰτίαν, δι' ἣν μετὰ τὸ λογικὸν τῆς φιλοσοφίας μέρους εἰς ἐπίσχεψιν ἡμῖν ἄγεται τὸ φυσικόν, καθάπερ χρόνῳ τῶν ἄλλων προήκειν δοξοῦν, ἐνώτερον ὑπεμνήσαμεν (adv. dogm. I 20 seq.). τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον τῆς ζητήσεως πάλιν ἐνταῦθα συστησόμεθα, οὐκ ἐμβραδύνοντες τοῖς 25 κατὰ μέρος, ὁποῖόν τι πεποιθήκασι οἱ περὶ τὸν Κλειτόμαχον καὶ ὁ λοιπὸς τῶν Ἀκαδημαϊκῶν χορὸς (εἰς ἑλλοτρίαν γὰρ ἔλην ἐμβάντες καὶ ἐπὶ συγχωρήσει τῶν ἑτεροίως δογματιζομένων ποιούμενοι τοὺς λόγους ἀμέτρως ἐμήκυναν τὴν ἀντίρρῃσιν), ἀλλὰ τὰ κυριώτατα καὶ τὰ συνεκτικώτατα κινούμεντες, ἐν οἷς 30 ἡπορημένα ἔξομεν καὶ τὰ λοιπὰ. καθάπερ γὰρ ἐν ταῖς 2 πολιορκίαις οἱ τὸν θεμέλιον τοῦ τείχους ὑπορύξαντες τοῦτω 302 τῷ συγκαταφερομένους ἔχουσι τοὺς πύργους, οὕτως οἱ ἐν ταῖς φιλοσόφοις σκέψασιν τὰς πρώτας τῶν πραγμάτων ὑποθέσεις χειρωσάμενοι δυνάμει τὴν παντὸς πράγματος κατὰληψιν ἠθετήκασι. οὐκ ἀπιθάνως γοῦν τινες ἀπεικάζουσι τοὺς μὲν εἰς τὰς κατὰ μέρος ζητήσεις συγκαταβαίνοντας τοῖς ἐκ ποδὸς τὸ θηρίον διώκουσι κυνηγοῖς ἢ ἀπὸ ὀρμιάς ἐλιεύουσιν ἢ ἰσθῶ καὶ καλάμῳ τοὺς ὄρνιθας θηρεύουσιν, τοὺς δὲ ἀπὸ τῶν συνεκτικωτάτων πάντα τὰ ἐπὶ μέρους σαλεύοντας τοῖς λίνα καὶ στάλικας καὶ σαγήνας πε- 10 ριβαλλομένοις. ὅθεν ὡς πολλῶ τεχνικώτερόν ἐστι τοῦ

2 cf. Hyp. II 84.

Titulum dedi cum Bekkero: σέξτον ἐμπειρικοῦ ὑπομνημάτων
τὸ ὄγδον 5 27 συγχωρήσει NVR: συγχώρησιν LEAB: συγχω-
ρήσεως Gen. 29 τὰ post καὶ om. 5 3 τὴν (τοῦ) παντὸς
Bekk. dubit. 6 |νοντας — 17 ἑλικᾶς om. N 13 vel 14 versuum
spatio relicto

καθ' ἑαυτοὺς θήραμα ποιεῖσθαι τὸ διὰ μιᾶς ἐφόδου πολλὰ δυνασθαι ἀρρεῖν, οὕτω πολλῷ χαριέστερον τὸ κοινῇ κατὰ πάντων κομίζειν ἀντίρρησιν τοῦ προσειλεῖσθαι τοῖς κατὰ μέρος.

- 4 Ἐπεὶ οὖν οἱ δοκοῦντες ἀκριβέστερον κατὰ τὸν φυσικὸν τόπον περὶ τῶν τοῦ παντός ἀρχῶν διατετάχθαι τὰς μὲν τινὰς αὐτῶν δραστηρίους εἶναι λέγουσι τὰς δὲ ὑλικὰς (.....). ὡν τῆς δόξης ἀρχηγὸς ἀξιούται τυγχάνειν ὁ ποιητὴς Ὀμηρος καὶ μετὰ τοῦτόν γε Ἀναξαγόρας ὁ Κλαζομένιος 5 καὶ Ἐμπεδοκλῆς ὁ Ἀκραγαγῆτινος καὶ ἄλλοι παμπληθεῖς. ὁ μὲν γὰρ ποιητὴς περὶ τούτων ἀποδιδούς φησιν ἐν οἷς περὶ Πρωτέως καὶ Εἰδοθέας ἀλληγορεῖ (δ 365 sqq.), τὸ μὲν πρῶτον καὶ ἀρχικώτατον αἶτιον Πρωτέα καλῶν, τὴν δὲ εἰς εἶδη 6 τρεπομένην οὐσίαν Εἰδοθέαν. ὁ δὲ Ἀναξαγόρας φησὶν (B 1 Diels) "ἦν πάντα ὁμοῦ χρήματα, νοῦς δὲ ἐλθὼν αὐτὰ 25 διεκόσμησεν", τὸν μὲν νοῦν, ὅς ἐστι θεὸς κατ' αὐτόν, δραστήριον ὑποτιθέμενος ἀρχὴν, τὴν δὲ τῶν ὁμοιομερειῶν πολυμίαν ὑλικήν. ὁ δὲ Ἀριστοτέλης (Metaphys. 984 b 18 sqq.) καὶ Ἐρμότιμὸν φησι τὸν Κλαζομένιον καὶ Παρμενίδην τὸν Ἐλεάτην καὶ πολὺν πρότερον τὸν Ἡσίωδον 29α ταῦτα φρονεῖν κατασκευάζοντες γὰρ τὴν τῶν ὄλων 30 γένεσιν ἔρωτα συμπαρέλαβον, τουτέστι τὴν κινητικὴν καὶ συναγωγὴν τῶν ὄντων αἰτίαν, ὁ μὲν Ἡσίω- 31 δος λέγων (theog. 116)

ἦτοι μὲν πρότιστα χάος γένητ', αὐτὰρ ἔπειτα
γαῖ' εὐρύστερονος, πάντων ἔδος ἀσφαλὲς αἰεὶ,
ἢ δ' ἔρος, ὅς κάλλιστος ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσιν,

5

4—12 ~ Hyp. III 1.

11 θήραμα Gen.: θηράματος G 18 lacunam statui, quam sic fere expleam: ὑλικὰς, (φέρει πρῶτον μὲν τὴν περὶ τούτων παρὰ τοῖς ἀρίστοις τῶν φυσικῶν διάταξιν σχεπτώμεθα) vel sim. coll. p. 393, 18. Fortasse talia iam in archetypo deerant (cf. adv. ad v. 6) 21 ἀποδιδούς φησιν G: ἀποδίδωσιν Bekk. dub. 29 διεκόμισε N κατ' αὐτόν θεός ε 27 ὁμοιομερειῶν Ες: ὁμοιομεριῶν N: ὁμοιομερῶν L 29 ἐρμύτιμόν N cf. Aristot. Metaph. p. 984 b 19: ἐρμύτιμῶνά LÉς 30 φρονεῖν — 393, 8 προσείπον om. N 8 fere versusum spatium vacuo relicto 3 γένουτ' L 4 γαῖα G

³⁹³ ὁ δὲ Παρμενίδης (B 13 Diels) ὁητῶς ἀποφινάμενος
 πρώτιστον μὲν ἔρωτα θεῶν μεγίστου πάντων.

δόξαι δ' ἓν, ὡς προεῖπον, καὶ ὁ Ἐμπεδοκλῆς τοιοῦτος εἶναι 19
 σὺν γὰρ τοῖς τέσσαρσι στοιχείοις τὸ νεῖκος καὶ τὴν φιλίαν
 10 καταριθμεῖται, τὴν μὲν φιλίαν ὡς συναγωγὴν αἰτίαν, τὸ
 δὲ νεῖκος ὡς διαλυτικὴν (B 17 Diels).

πῦρ γὰρ φησὶ καὶ ὕδωρ καὶ γαῖα καὶ ἤερος ἵπιον ἕως.
 Νεῖκος τ' οὐλόμενον δίχα τῶν, ἀτάλαντον ἀπάντη,
 καὶ Φιλότης μετὰ τοῖσιν, ἴση μῆκος τε πλάτος τε.

15 οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ οἱ ἀπὸ τῆς Στοᾶς (fr. II 301 Arn.) δύο 11
 λέγοντες ἀρχάς, θεῶν καὶ ἀποίου ὕλην, τὸν μὲν θεῶν ποιεῖν
 ὑπειλήφασιν, τὴν δὲ ὕλην πάσχειν τε καὶ τρέπεσθαι ἐπεὶ 12
 οὐδὲν τοιαύτη τίς ἐστὶ παρὰ τοῖς ἀρίστοις τῶν φυσικῶν διατάξεις,
 φέρε περὶ τῶν ποιητικῶν ἀρχῶν διαπορῶμεν πρῶτον, σκεπτό-
 20 μενοι ὅτε μὲν οἷον δογματικῶς περὶ θεοῦ, ὅτε δὲ ἀπορη-
 τικώτερον περὶ τοῦ μηδὲν εἶναι τὸ ποιοῦν ἢ πάσχειν.
 ἀλλ' ἐπεὶ κατὰ πᾶσαν ζήτησιν προτάσσεται ἢ τοῦ ζητου-
 μένου πράγματος νόησις, ἴδωμεν πῶς εὐθὺς ἐννοίαν ἐλά-
 βωμεν θεοῦ.

Περὶ θεῶν.

25 Ὁ περὶ θεῶν λόγος πάνυ ἀναγκασιότατος εἶναι δοκεῖ 13
 τοῖς δογματικῶς φιλοσοφοῦσιν. ἐντεῦθεν (fr. Stoic. II 36 Arn.)
 τὴν φιλοσοφίαν φασὶν ἐπιτήδευσιν εἶναι σοφίας, τὴν
 δὲ σοφίαν ἐπιστήμην θεῶν τε καὶ ἀνθρωπίνων
 πραγμάτων. ὅθεν ἔαν παραστήσωμεν ἡμεῖς ἠπορημένην τὴν
 30 περὶ θεῶν ζήτησιν, δυνάμει ἐσόμεθα κατεσκευασότες τὸ μήτε
 τὴν σοφίαν ἐπιστήμην εἶναι θεῶν καὶ ἀνθρωπίνων πραγμά-
 των μήτε τὴν φιλοσοφίαν ἐπιτήδευσιν σοφίας.

1 πρώτιστα V 8 ὁ om. 5 10 |γον αἰτίαν om. N 7—8 litt.
 spatia vacua 13 τὸν N 11 ἴση Hervetus et Simplic. Plutarch.
 Clem.: ἴσον G cf. p. 599, 27 25 εἶναι om. 5 26 ἐντεῦθεν
 (γὰρ)? 30 (τῶν) θεῶν LE5 at cf. v. 25

- 14 Ἐποιοί τινες ἐφασαν τοὺς πρώτους τῶν ἀνθρώπων, ¹⁹⁴
 προστάτας καὶ τὸ συμφέρον τῷ βίῳ σκεψαμένους, πάνυ
 συνετοὺς ὄντας. ἀναπλάσαι τὴν περὶ τε τῶν θεῶν ὑπό-
 νοιαν καὶ τὴν περὶ τῶν ἐν Ἄιδου μυθευομένων δόξαν.
- 15 Θηριώδους γὰρ καὶ ἀτάκτου γεγονότος τοῦ παλαι βίου (ἦν ⁵
 γὰρ χρότος, ὡς φησὶν ὁ Ὀρφεὺς (fr. 247 Abel),

ἦνίκα φῶτες ἀπ' ἀλλήλων βίον εἶχον
 σαρκωδᾶκί, κρείττων δὲ τὸν ἥτιονα φῶτι' ἐδάϊζεν)

- ἐπισηεῖν βουλόμενοι τοὺς ἀδικούοντας πρώτον μὲν νόμους
 16 ἔδειτο πρὸς τὸ τοὺς φανερώς ἀδικούοντας κολάζεσθαι, μετὰ ¹⁰
 δὲ τοῦτο καὶ θεοὺς ἀνέπλασαν ἐπόπτας πάντων τῶν ἀν-
 θρωπίων ἀμαρτημάτων τε καὶ κατορθωμάτων, ἵνα μηδὲ
 κρύφα τολμῶσί τινες ἀδικεῖν. πεπεισμένοι, ὅτι οἱ θεοὶ (Hesiod.
 op. 134. 258)

ἦέρα ἐσδάμενοι πάντη φοιτῶσιν ἐπ' αἴαν,
 ἀνθρώπων ὕβρις τε καὶ εὐνομίας ἐφορῶντες.

15

- 17 Εὐήμερος (fr. 1 Némethy) δὲ ὁ ἐπικληθεὶς ἄθεός φησιν·
 "ὅτ' ἦν ἀτακτος ἀνθρώπων βίος, οἱ περιγενομένοι
 τῶν ἄλλων ἰσχύι τε καὶ συνέσει ὥστε πρὸς τὰ ὑπ'
 αὐτῶν κελευόμενα πάντα βιοῦν, σπουδάζοντες μεί-
 ζονος θαυμασμοῦ καὶ σεμνότητος τυχεῖν, ἀνέπλα- ²⁰
 σαν περὶ αὐτοὺς ὑπερβάλλουσάν τινα καὶ θεῖαν δύ-
 ναμιν, ἔνθεν καὶ τοῖς πολλοῖς ἐνομίσθησαν θεοί".
- 18 Πρόδικος (B 5 Diels) δὲ ὁ Κεῖως "ἠλιόν" φησι "καὶ σε-
 λήνην καὶ ποταμοὺς καὶ κρήνας καὶ καθόλου πάντα
 τὰ ὠφελούντα τὸν βίον ἡμῶν οἱ παλαιοὶ θεοὺς ἐνό- ²¹
 μισαν διὰ τὴν ἀπ' αὐτῶν ὠφέλειαν, καθάπερ Αἰ- ²⁵
 γύπτιοι τὸν Νεῖλον". καὶ διὰ τοῦτο τὸν μὲν ἄρτον
 Δήμητραν νομισθῆναι, τὸν δὲ οἶνον Διόνυσον, τὸ δὲ

14—15 cf. adv. math. II 31—32.

1 ἔφασαν om. 5 3 τὴν τε περὶ Heintz 4 μυθευομένων
 Bekk. coll. p. 406, 31. 408, 13: μυθευομένην G 7 βίον om. N
 18 τινες om. 5 18 ἰσχύει N (et Gen. nescio unde!) 28 κῖος 5
 27 ὀνομασθῆναι Heintz dubit.

394 ὕδωρ Ποσειδῶνα, τὸ δὲ πῦρ Ἡφαιστον καὶ ἡδὴ τῶν
 εὐχρηστούντων ἕκαστον. Δημόκριτος (B166 Diels) δὲ 19
 20a εἰδωλά τινά φησιν ἐμπελάζειν τοῖς ἀνθρώποις, καὶ
 30 τούτων τὰ μὲν εἶναι ἀγαθοποιά, τὰ δὲ κακοποιά (ἐν-
 105 θεν καὶ εὔχετο εὐλόγων τυχεῖν εἰδώλων), εἶναι δὲ
 ταῦτα μεγάλα τε καὶ ὑπερφυῆ, καὶ δύσφθαρτα μὲν.
 οὐκ ἄφθαρτα δέ, προσημαίνειν τε τὰ μέλλοντα τοῖς
 ἀνθρώποις, θεωρούμενα καὶ φωνᾶς ἀφιέντα. ὅθεν
 4a τούτων αὐτῶν φαντασίαν λαβόντες οἱ παλαιοὶ ὑπε-
 5 νόησαν εἶναι θεόν, μηδανὸς ἄλλου παρὰ ταῦτα ὄν-
 τος θεοῦ [τοῦ] ἄφθαρτον φύσιν ἔχοντος. Ἀριστοτέ- 20
 λης (fr.10 Rose) δὲ ἀπὸ δυεῖν ἀρχῶν ἐννοίαν θεῶν ἔλεγε
 γεγονέναι ἐν τοῖς ἀνθρώποις, ἀπὸ τε τῶν περὶ τὴν
 ψυχὴν συμβαινόντων καὶ ἀπὸ τῶν μετεώρων. ἀλλ'
 10 ἀπὸ μὲν τῶν περὶ τὴν ψυχὴν συμβαινόντων διὰ τοῦς
 ἐν τοῖς ὕπνοις γινομένους ταύτης ἐνθουσιασμοῦς
 καὶ τὰς μαντείας. ὅταν γάρ, φησὶν, ἐν τῷ ὕπνῳ 21
 καθ' αὐτὴν γένηται ἡ ψυχὴ, τότε τὴν ἴδιον ἀπο-
 λαβοῦσα φύσιν προμαντεύεται τε καὶ προαγορεύει
 11a κατὰ μέλλοντα. τοιαύτη δὲ ἐστὶ καὶ ἐν τῷ κατὰ τὸν
 15 θάνατον χωρίζεσθαι τῶν σωμάτων. ἀποδέχεται γοῦν
 καὶ τὸν ποιητὴν Ὅμηρον ὡς τοῦτο παρατηρήσαντα.
 πεποίηκε γάρ τὸν μὲν Πάτροκλον ἐν τῷ ἀναιρέεσθαι
 προαγορεύοντα περὶ τῆς Ἑκτορος ἀναιρέσεως, τὸν
 δ' Ἑκτορα περὶ τῆς Ἀχιλλέως τελευτῆς. ἐκ τούτων
 20 οὔν, φησὶν, ὑπενόησαν οἱ ἀνθρώποι εἶναι τι θεῖον.
 τὸ καθ' ἑαυτὸ ἕοικὸς τῇ ψυχῇ καὶ πάντων ἐπιστη-
 μονικώτατον. ἀλλὰ δὴ καὶ ἀπὸ τῶν μετεώρων· θεα- 22
 σάμενοι γάρ μεθ' ἡμέραν μὲν ἥλιον περιπολοῦντα.

29a ἐμπελάζειν NV 1 εὔχετο NLE: εὔχεται 5 εὐλόγων
 NLE: εὐλόγων 5 2 ὑπερφυῆ Papencordt coll. p. 400, 11:
 ὑπερμεγέθη G 6 τοῦ del. Kayser 8 τῶν om. N τὴν
 om. 5 9 ἀλλ' del. Kayser 10 τῶν περὶ om. N 13 γένηται
 Bekk.: γενήσεται G 14 τι N 15 σωμάτων 5 γάρ V 16 καὶ
 om. N spatium relicto 19 inter τελευτῆς et ἐκ N spatium reli-
 quit 6 vel 7 litterarum 20 θεῖον N: θεὸν LE5 21 ἑαυτὸ N.
 ἑαυτὸν LE5

εὐκτιωρ δὲ τὴν εὐτακτον τῶν ἄλλων ἀστέρων κίνη-³⁹⁵
 σιν, ἐνόμισαν εἶναι τινα θεὸν τὸν τῆς τοιαύτης κί-²¹⁶
 νήσεως καὶ εὐταξίας αἴτιον.

- 23 Τοιοῦτος μὲν καὶ ὁ Ἄριστοτέλης· ἄλλοι δὲ εἰσιν οἱ
 σαδκαρτες, ὅτι ὁ τοῦς ὄξυς ὢν καὶ εὐκίνητος ἐν τῷ ἐπι-
 βάλλειν τῇ αὐτοῦ φύσει ἤλθε καὶ εἰς ἔμφασιν τοῦ παν-
 τὸς καὶ ὑπερόκει τινα ὑπερβαλλόντως δύναμιν νοητικὴν,³⁹⁶
- 24 καὶ ἀναλογουῖσαν μὲν αὐτῷ, θεῖαν δὲ τὴν φύσιν. εἰσὶ δὲ
 οἱ ἀπὸ τῶν γιγνομένων κατὰ τὸν κόσμον παραδόξων ὑπο-
 νοήσαντες εἰς ἔννοιαν ἡμᾶς ἐληλυθέναι θεῶν, ἀφ' ἧς
 φαίνεται εἶναι δόξης καὶ ὁ Δημόκριτος (A 75 Diels)·⁵
 ὁρῶντες γὰρ, φησί, τὰ ἐν τοῖς μετεώροις παθήματα
 οἱ παλαιοὶ τῶν ἀνθρώπων, καθάπερ βροντὰς καὶ
 ἀστραπὰς, κεραυνοὺς τε καὶ ἀστρῶν συνόδους ἡλίου
 τε καὶ σελήνης ἐκλείπειν, ἐδειματοῦντο, θεοὺς οἰό-
 25 μενοι τούτων αἰτίους εἶναι. Ἐπίκουρος (fr. 353 Us.)^{9a}
 δὲ ἐκ τῶν κατὰ τοὺς ὕπνους φαντασιῶν οἶεται τοὺς¹⁰
 ἀνθρώπους ἔννοιαν ἐσπαζέειν θεοῦ· μεγάλων γὰρ
 εἰδώλων, φησί, καὶ ἀνθρωπομόρφων κατὰ τοὺς
 ὕπνους προσπιπτόντων ὑπέλαβον καὶ ταῖς ἀληθεί-
 αῖς ὑπάρχειν τινὰς τοιούτους θεοὺς ἀνθρωπομόρ-
 26 φους. ἔνιοι δὲ (Aristot. fr. 11 Rose) ἐπὶ τὴν ἀπαράβατον¹⁵
 καὶ εὐτακτον τῶν οὐρανίων κίνησιν παραγινομένοι φασὶ τὴν
 ἀρχὴν ταῖς τῶν θεῶν ἐπινοίας ἀπὸ ταύτης γεγονέναι πρῶτον·
 ὅσπερ γὰρ εἴ τις ἐπὶ τῆς Τρωικῆς καθεζόμενος Ἰδῆς
 εἶδρα τὴν τῶν Ἑλλήνων στρατείαν μετὰ πολλοῦ κό-
 σμου καὶ τάξεως τοῖς πεδίοις προσιοῦσαν (A 297),^{19a}
 ἵππῆμας μὲν πρῶτα σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν,²⁰
 πεζοὺς δ' ἐξόπιθεν.

27²⁸ ἐπιβάλλειν Bekk. coll. p. 397, 12: μεταβάλλειν G
 1 ὑπερβαλλόντως Gen.: ὑπερβαλλόντος N: ὑπερβαλόντως LEABR:
 ὑπερβαλόντων V (an ὑπερβάλλοντός τινος?) 2 an εἰσὶ δὲ (καὶ)?
 9 ἐκλείπειν N 10 καθ' ὕπνους E 15 sqq. re vera non sunt
 Aristotelis, sed Posidonii (cf. p. 397, 7) 18 γὰρ om. LA
 19^a fort. (ἐν) πεδίοις (in campis Hervetus) προσιοῦσαν LBVR:
 προσιοῦσαν EA: om. N 20 πρῶτα N: πρῶτον LE^s ἵπποις N
 21 ἐξόπιθεν N: ἐξόπισθεν I, E^s

396

πάντως ἂν ὁ τοιοῦτος εἰς ἔννοιαν ἦλθε τοῦ ὅτι ἔστι
 τις ὁ διατάσσων τὴν τοιαύτην τάξιν καὶ ἐγκαινώ-
 μενος τοῖς ὑπ' αὐτὸν κοσμουμένοις στρατιώταις,
 25 οἶον Νέστωρ ἢ ἄλλος τις τῶν ἡρώων, ὃς ἦδεν (B 554)

κοσμηῆσαι ἵππους τε καὶ ἀνέρας ἀσπιδιώτας.

καὶ ὃν τρόπον ὁ ἔμπειρος νεὸς, ἅρα τῷ θεάσασθαι 27
 πόρρωθεν ναῦν οὐρίῳ διωκομένην πνεύματι καὶ
 πᾶσι τοῖς ἰστίοις εὐτρεπιζομένην, συνήσιν ὅτι ἔστι
 30 τις ὁ κατευθύνων ταύτην καὶ εἰς τοὺς προκειμένους
 397 λιμένας κατὰ γων, οὕτως οἱ πρῶτον εἰς οὐρανὸν ἀνα-
 βλέψαντες καὶ θεασάμενοι ἥλιον μὲν τοὺς ἀπὸ ἀνα-
 τολῆς μέχρι δύσεως δρόμους σταδιδέοντα, ἀστέρων
 δὲ εὐτάκτους τινὰς χορείας, ἐπεζήτουν τὸν δημιουργ-
 40 γὸν τῆς περικαλλοῦς ταύτης διακοσμήσεως, οὐκ ἐκ
 5 ταῦτομάτου στοχαζόμενοι συμβαίνειν αὐτήν. ἀλλ'
 ὑπό τινος κρείττονος καὶ ἀφθάρτου φύσεως, ἣ τις ἦν
 θεός. τῶν δὲ νεωτέρων Στωικῶν φασὶ τινες τοὺς πρῶ- 25
 τους καὶ γηγενεῖς τῶν ἀνθρώπων κατὰ πολὺ τῶν νῦν
 συνέσει διαφέροντας γεγονέναι, ὡς πάρεστι μαθεῖν
 10 ἐκ τῆς ἡμῶν πρὸς τοὺς ἀρχαιοτέρους καὶ ἡρώας ἐκεί-
 νους (<.....>), ὥσπερ τι περιττὸν αἰσθητήριον σχόν-
 τας τὴν ὀξύτητα τῆς διανοίας, ἐπιβεβληκέναι τῇ
 θεῖα φύσει καὶ νοῆσαί τινας δυνάμεις θεῶν.

Τὰ μὲν οὖν λεγόμενα παρὰ τοῖς δογματικοῖς φιλοσό- 29
 16 φοις περὶ τῆς τῶν θεῶν ἐννοίας ἐστὶ τοιαῦτα, οὐκ οἴομεθα
 δὲ αὐτὰ χρεῖαν ἔχειν ἀντιρρήσεως· τὸ γὰρ πολύτερον

23 καὶ post διατάσσων G: transp. Wakefield 24 κοσμουμέ-
 νοις Bekk.: ἐγκοσμουμένοις LE5: ἐκκοσμούμερον N 25 πόρ-
 ρωθεν om. 5 29 ἰστίοις 5: ἰστοῖς NLE 1 κατὰ γων N (quod
 iam Hervetus coniecit scribens qui deducit): καταντῶν LE5
 11 lacunam, quam Hervetus post 9 ἀρχαιοτέρους statuit, post
 ἐκείνους indicavi, sed plura quam συμπλήσεως ab Herveto con-
 iectum excidisse cum Bekkero sumpserim. Possis suspicari
 coll. Sen. ep. 90, 4 sqq. de philosophorum apud homines aurei
 saeculi auctoritate sermonem fuisse, deinde conclusum esse:
 <ὥστε νομιστέον ἐκείνους> ὥσπερ κτλ. 13 θεῶν δυνάμεις N

τῆς ἀποφασίως τὴν ἀγνοσίαν τοῦ παντός ἀληθοῦς ἐπι-³⁹⁷
 σφραγίζεται. πολλῶν μὲν δυναμένων εἶναι τρόπον τῆς
 τοῦ θεοῦ τοῦσεως, τοῦ δὲ ἐν αὐτοῖς ἀληθοῦς μὴ κατα-
 λαμβανόμενον. ὅμως δὲ καὶ ἐπὶ τὰς κατὰ μέρος ὑπομνή- 20
 σεις χωρῶμεν, οὐδὲν εὐρεθήσεται τῶν εἰρημένων βέβαιον.
 30 αἰτίκα γὰρ οἱ μὲν νομοθέτας τινὰς οἰόμενοι καὶ συνετοὺς
 ἀνθρώπους ἐμπειροηκέναι τοῖς ἄλλοις τὴν περὶ θεῶν δόξαν
 οὐ πάνυ τι φαίνονται τῷ ζητουμένῳ προσβάλλειν. ἐξη-
 ταίτο γὰρ ἀπὸ τίνος ἀρχῆς ὀρμηθέντες ἄνθρωποι ἦλθον 25
 31 ἐπὶ τὸ θεοῦς νομίζειν· οἱ δὲ διαμφοδοῦντές φασιν, ὅτι
 νομοθεταί τινὲς ἐνεποίησαν τοῖς ἀνθρώποις τὴν περὶ θεῶν
 δόξαν, μὴ εἰδότες, ὅτι τὸ ἀρχῆθεν ἄπορον αὐτοὺς περιμέ-
 ρει, ζητήσαντος ἂν τινος, πόθεν δὲ οἱ νομοθεταί, μηδε-
 νὸς πρότερον παραδόντος αὐτοῖς θεοῦς, ἦλθον εἰς ἐπίνοιαν 30
 32 θεῶν; εἶτα πάντες μὲν ἄνθρωποι τούτων ἔχουσιν ἔννοιαν,
 οὐχ ὡσαύτως δέ, ἀλλὰ Πέρσαι μὲν, εἰ οὕτω τύχοι, τὸ πῦρ
 θεοφοροῦσιν. Αἰγύπτιοι δὲ τὸ ὕδωρ, ἄλλοι δὲ ἄλλο τι 398
 τῶν τοιούτων. ἀπίθανόν τε ἦν πάντας ἀνθρώπους ὑπὸ
 τῶν νομοθετῶν εἰς τὸ αὐτὸ συναχθέντας ἀκοῦσαί τι περὶ
 θεῶν· ἀνεπίμικτα γὰρ ἦν τὰ τῶν ἀνθρώπων φύλα καὶ
 ἄγνωστά γε, κατὰ τὴν ναυτιλίαν δὲ τὴν Ἀργῶν πρωτόπλου 5
 33 τι σκάφος διὰ τῆς ἱστορίας παρελήφραμεν. ναί, ἀλλ' ἴσως
 τις πρὸ τούτων πάντων φήσει, ὅτι οἱ παρ' ἐκάστοις νομο-
 θέται καὶ ἡγεμόνες ἀνέπλασαν τὴν τοιαύτην νόησιν, καὶ
 διὰ τοῦτο ἄλλοι ἄλλους θεοὺς ὑπάρχειν ὑπέλαβον. ὅπερ
 ἐστὶν εὔηθες· κοινήν γὰρ πάλιν πρόληψιν ἔχουσι πάντες 10
 ἄνθρωποι περὶ θεοῦ, καθ' ἣν μακάριον τί ἐστι ζῶον καὶ
 ἄφθαρτον καὶ τέλειον ἐν εὐδαιμονίᾳ καὶ παντός κακοῦ
 ἀνεπίδεκτον, τελείως δὲ ἐστὶν ἄλογον τὸ κατὰ τύχην πάν-
 τας τοῖς αὐτοῖς ἐπιβάλλειν ἰδιώμασιν, ἀλλὰ μὴ φυσικῶς

17 fort. ἐν αὐτοῖς pro παντός cf. v. 19: πάντως Rüstow
 26 διαμφοδοῦντες iam a Fabr. inventum N, qui in margine
 οἶμαι διανομοθετοῦντες: διαμφοδοχοῦντες LE^s 28 τὸ om. L
 ἄπορον Heintz coll. p. 110, 14. 140, 3. 154, 1. 382, 13 e. a.:
 ἄτοπον G 29 ζητήσαντος N: ζητήσαντος LE^s 9 τε Bekk.:
 δὲ G 5 γε (ἄλλήλοις) Kayser; fortasse γε κατὰ τὴν (γῆν,
 κατὰ) ναυτιλίαν κτλ.

398

16 οὕτως ἐκκινεῖσθαι. οὐ τολμῶν θεῶσι οὐδέ κατὰ τινα νομοθεσίαν παρεδέξαντο οἱ παλαιοὶ τῶν ἀνθρώπων εἶναι θεοῦς.

Οἱ δὲ λέγοντες τοὺς πρώτους τῶν ἀνθρώπων ἡγεμό- 34
νεύσαντας καὶ διοικητὰς τῶν κοινῶν πραγμάτων γενουέ-
ρους, πλείονα δύναμιν αὐτοῖς περιθέντας καὶ τιμὴν πρὸς
20 τὸ ὑπακούειν τὰ πλήθη, τοὺτους χρόνῳ τελευτήσαντας
θεοὺς ὑποληφθῆναι, πάλιν οὐ συνίᾳσι τὸ ζητούμενον.
αὐτοὶ γὰρ οἱ εἰς θεοὺς ἀνάγοντες αἰτοῦς πῶς ἐννοίαν
ἔλαβον θεῶν εἰς ἣν αὐτοὺς ἐνέταξαν; τοῦτο γὰρ θεόμενον
ἀποδείξεως παρεῖται. ἄλλως τε καὶ ἀπίθανόν ἐστι τὸ 35
35 ἀξιούμενον. τὰ γὰρ ὑπὸ τῶν ἡγεμόνων γινόμενα, καὶ
μάλιστα γὰρ τὰ ψευδῆ, ζῶσι μόνον συμπαραμένει τοῖς
ἡγουμένοις, τελευτησάντων δὲ ἀναίρεται, καὶ πάρεστι πολ-
λοὺς ἐπελθεῖν τοὺς παρὰ μὲν τὸν τῆς ζωῆς χρόνον ἐκταρα-
σθέντας, μετὰ δὲ τὴν τελευτὴν καταφρονηθέντας, εἰ μὴ
30 τινὰς προσηγορίας θεῶν ὑποστέλλοιεν, ὥσπερ ὁ Ἡρακλῆς
ὁ ἐξ Ἀλκιμήνης καὶ Διός. ἦν μὲν γὰρ ἐξ ἀρχῆς, ὡς φα- 36
36 σιν, Ἀλκαῖος τοῦνομα, ὑπέδραμε δὲ τὴν Ἡρακλέους προ-
399 σηγορίαν νομιζομένου παρὰ τοῖς τότε θεοῦ. ὅθεν καὶ ἐν
ταῖς Θήβαις λόγος ἔχει πάλαι ποτὲ ἀνδριάντα ἰδίων Ἡρα-
κλέους εὐρῆσθαι ἐπιγραφὴν ἔχοντα "Ἀλκαῖος Ἀμφικτύω-
νος Ἡρακλεῖ χαριστήριον". καὶ τοὺς Τυνδαρίδας δὲ φασὶ 37
5 τὴν τῶν Διοσκούρων δόξαν ὑπελθεῖν πάλιν νομιζομένων
εἶναι θεῶν· τὰ γὰρ δύο ἡμισφαίρια, τὸ τε ὑπὲρ γῆν καὶ
τὸ ὑπὸ γῆν, Διοσκούρους οἱ σοφοὶ τῶν τότε ἀνθρώπων
ἔλεγον. διὸ καὶ ὁ ποιητὴς τοῦτο αἰνιτόμενός φησιν
ἐπ' αὐτῶν (λ 303)

10 ἄλλοτε μὲν ζώουσ' ἑτερήμεροι, ἄλλοτε δ' αὐτὲ
τεθνήσκουσιν, τιμὴν δὲ λελόγγασιν ἴσα θεοῖσιν.
πίλους τ' ἐπιτιθέασιν αὐτοῖς, καὶ ἐπὶ τοῦτοις ἀστέρας,
αἰνισσόμενοι τὴν τῶν ἡμισφαιρίων κατασκευὴν. οἱ μὲν 38

16 οὕτως ἐκκινεῖσθαι G: ὡσαύτως κινεῖσθαι vel simile quid
Heintz coll. p. 257, 14. 275, 15. 330, 9. 351, 9: ad hoc moveri
Hervetus 21 οὐ συνίᾳσι om. N spat. 6 litt. rel. συνίᾳσι L
30 ὑποστέλλοιεν L¹⁵: ὑπέλθοιεν N 32 ἀλκιμῆς οἶμαι N in
margine 2 post ἔχει lac. 4 litt. in N 3/4 ἀμφικτύωρος S
5 πάλιν G: πάλαι Hemsterhusius νομιζόντων N 8 τοῦτο
om. N 12 πελλους N

δὴ οὕτως ἐποδραμόντες τὴν τῶν θεῶν τιμὴν ἐκράτησάν
 πως τῆς προθέσεως, οἱ δὲ αὐτόθεν αὐτοὺς ἀναγορεύσαν- 16
 τες θεοὺς κατεφρονήθησαν μᾶλλον.

39 Καὶ μὴν οἱ λέγοντες, ὅτι πάντα τὰ τὸν βίον ὠφε-
 λοῦντα ὑπερόησαν οἱ παλαιοὶ τῶν ἀνθρώπων θεοὺς ὑπάρ-
 χειν, ὡς ἡλίον καὶ σελήνην ποταμούς τε καὶ λίμνας καὶ
 τὰ ὅμοια, σὺν τῷ ἀπιθάνου προΐστασθαι δόξης ἔτι καὶ τὴν 20
 ἀνωτάτω εὐήθειαν καταψηφίζονται τῶν ἀρχαίων. οὐ γὰρ
 οὕτως εἰκὸς ἐκείνους ἄφρονας εἶναι, ὥστε τὰ ὀφθαλμοφα-
 νῶς φθειρόμενα ὑπολαβεῖν εἶναι θεοὺς ἢ τοῖς πρὸς αὐτῶν
 κατεσθιομένοις καὶ διαλυομένοις θείαν προσμαρτυρεῖν δύ-
 40 ναμιν. τινὰ μὲν γὰρ λόγου ἴσως ἔχεται, καθάπερ τὸ τὴν 25
 γῆν θεὸν νομίζειν. οὐ τὴν ἀνλακοτομουμένην ἢ ἀνασκα-
 πτομένην οὐσίαν, ἀλλὰ τὴν διήκουσαν ἐν αὐτῇ δύναμιν
 καὶ καρποφόρον φύσιν καὶ ὄντως δαιμονιωτάτην. τὸ δὲ
 λίμνας καὶ ποταμούς, καὶ εἴ τινα ἄλλα συνωφελεῖν ἡμᾶς
 πέφυκεν, ἠγεῖσθαι θεοὺς οὐδεμίαν ὑπερβολὴν ἐμβροντη- 30
 41 σίας ἀπολέλοιπεν. οὕτω γὰρ ἐχρήν καὶ τοὺς ἀνθρώπους
 καὶ μάλιστα τοὺς φιλοσοφοῦντας ἠγεῖσθαι θεοὺς (συνωφε- 400
 λοῦσι γὰρ ἡμῶν τὸν βίον), τῶν τε ἀλόγων ζώων τὰ πολλά
 (συνεργοποιεῖ γὰρ ἡμῖν), τὰ τε κατ' οἰκίας [ζῶα] σκεύη τε
 καὶ πᾶν εἴ τι τούτων ἐστὶ ταπεινότερον. ἀλλὰ ταῦτά γε
 σφόδρα ἐστὶ γελοῖα· τοίνυν οὐδὲ τὴν ἐκκειμένην δόξαν 5
 ῥητέον ὑγιῆ τυγχάνειν.

42 Ὁ δὲ Δημόκριτος τὸ ἦτιον ἄπορον διὰ τοῦ μελζονος
 ἀπόρου διδάσκων ἄπιστός ἐστιν. εἰς μὲν γὰρ τὸ πῶς
 νόησιν θεῶν ἔσχον ἀνθρωποὶ πολλὰς καὶ ποικίλας ἢ φύσις
 δίδωσιν ἀφορμὰς· τὸ δὲ εἶδωλα εἶναι ἐν τῷ περιέχοντι 10
 ὑπερφυῆ καὶ ἀνθρωποειδεῖς ἔχοντα μορφὰς καὶ κα-
 θόλου τοιαῦτα ὅποια βούλεται αὐτῷ ἀναπλάττειν Δημόκριτος,
 παντελῶς ἴστι δυσπαράδεκτον.

43 Τὰ δὲ αὐτὰ καὶ πρὸς τὸν Ἐπίκουρον ἔνεστι λέγειν,

17 τὰ οἰκ. N 23 ὑπολαβεῖν Bekk.: προλαβεῖν G 25 ἴσως
 λόγου N 28 καὶ alt. del. Rüstow 3 οἰκίαν Bekk. dubit. ζῶα
 del. Bekk. 18 δυσπαράδεκτον L et V (sed v. s. α): δυσπαρά-
 δεκτα ceteri

⁴⁰⁰
 15 οϊόμενον, ὅτι κατὰ τὰς ἐνυπνιδίους φαντασίας τῶν
 ἀνθρωπομόρφων εἰδώλων ἐνοήθησαν θεοὶ τί γὰρ
 μᾶλλον ἀπὸ τούτων νόησις ἐγένετο θεῶν ἢ ὑπερφυῶν ἀνθρώ-
 πων; καὶ καθόλου καὶ πρὸς πάσας τὰς ἐκκεκμημένας δόξας ἐνέ- 44
 σται λέγειν, ὅτι οὐ κατὰ ψιλὸν μέγεθος ἀνθρωποειδῶς ζῶν
 20 νόησιν θεοῦ λαμβάνουσιν ἄνθρωποι. ἀλλὰ σὺν τῷ μακά-
 ριον εἶναι καὶ ἄφθαρτον καὶ πλείστην δύναμιν ἐν τῷ κό-
 σμῳ προφερόμενον. ἅπερ οὐ διδάσκουσιν, ἀπὸ τίνος ἀρχῆς
 ἢ πῶς ἐπενοήθη παρὰ τοῖς πρώτοις ἔννοιαν σπάσασθαι θεοῦ,
 οἱ τὰς ἐνυπνιδίους αἰτιώμενοι φαντασίας καὶ τὴν τῶν
 35 οὐρανίων εὐταξίαν.

Οἱ δὲ καὶ πρὸς τοῦτό φασιν, ὅτι ἡ μὲν ἀρχὴ τῆς τοῦ- 45
 σεως τοῦ εἶναι θεὸν γέγονεν ἀπὸ τῶν κατὰ τοὺς ὑπνοὺς
 ἰνδαλλομένων ἢ ἀπὸ τῶν κατὰ τὸν κόσμον θεωρουμένων,
 τὸ δὲ αἰδίον εἶναι τὸν θεὸν καὶ ἄφθαρτον καὶ τέλειον ἐν
 30 εὐδαιμονίᾳ παρῆλθε κατὰ τὴν ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων μετά-
 βασιν. ὡς γὰρ τὸν κοινὸν ἄνθρωπον αὐξήσαντες τῇ φαν-
 τασίᾳ νόησιν ἔσχομεν Κύνκλωπος. ὃς οὐκ ἐφκει (ι 191)

⁴⁰¹ ἀνδρὶ γε σιτοφάγῳ, ἀλλὰ θίῳ ὑλήεντι
 ὑψηλῶν ὀρέων. ὅτε φαίνεται οἶον ἀπ' ἄλλων,

οἷτως ἄνθρωπον εὐδαίμονα νοήσαντες καὶ μακάριον καὶ
 συμπεπληρωμένον πᾶσι τοῖς ἀγαθοῖς. εἶτα ταῦτα ἐπιτελ-
 5 ναντες τὸν ἐν αὐτοῖς ἐκείνοις ἄκρον ἐποίησαν θεόν.
 καὶ πάλιν πολυχρόνιον τινα φαντασιωθέντες ἄνθρωπον οἱ 46
 παλαιοὶ ἐπηύξησαν τὸν χρόνον εἰς ἄπειρον. προσυνέψαν-
 τες τῷ ἐνεστώτι καὶ τὸν παρωχημένον καὶ τὸν μέλλοντα
 εἶτα ἐντεῦθεν εἰς ἔννοιαν αἰδίου παραγενόμενοι ἔφασαν
 10 καὶ αἰδίον εἶναι τὸν θεόν. οἱ δὲ τοιαῦτα λέγοντες πιθα- 47
 νῆς μὲν προΐστανται δόξης, ἡρέμα δὲ εἰς τὸν δι' ἀλλήλων
 ἐμπίπτουσι τρόπον, ὃς ἐστὶν ἀπορώτατος. ἵνα γὰρ πρώ-
 τον εὐδαίμονα νοήσωμεν ἄνθρωπον καὶ ἀπὸ τούτου κατὰ

15 ἐνυπνιδίους NLE: ἐνυπνιδίους = 18 καὶ prius om. N
 καὶ alt. om. Hervetus 32 ἔσχομεν Bekk.: ἔχομεν G ο αἰδίου
 scr. sec. Hervetus (sempiterni): αἰδίον G παραγενόμενοι LE
 et R ex corr. 12 ἐστὶν Bekk. coll. p. 384, 16: ἐστὶν G (ὁ)
 ἀπορ. N

μεταβασι τὸν θεόν, ὀφείλομεν νοῆσαι τί ποτέ ἴστιν εὐ-⁴⁰¹
 δαιμονία, ἣς κατὰ μετοχὴν νοεῖται ὁ εὐδαίμων. ἀλλ' ἦν¹⁷
 γε εὐδαιμονία κατ' αὐτοὺς δαιμονία τις καὶ θεία φύ-
 σις, καὶ εὐδαίμων ἐκαλεῖτο ὁ εὖ τὸν δαίμονα διακει-
 μενον ἔχων. ὡσθ' ἵνα μὲν λάβωμεν τὴν περὶ ἄνθρωπον εὐ-
 δαιμονίαν, πρότερον ἔχειν ὀφείλομεν νόησιν θεοῦ καὶ δαι-
 μονος, ἵνα δὲ τὸν θεὸν νοήσωμεν, πρότερον ἔχειν ὀφείλομεν²⁰
 ἐννοίαν εὐδαίμονος ἀνθρώπου, τοίνυν ἑκάτερον περιμένον τὴν
 ἐκ θατέρου νόησιν ἀνεπινόητον γίνεται ἡμῖν.

48 Καὶ δὴ ταῦτα μὲν εἰρήσθω πρὸς τοὺς ζητοῦντας, πῶς
 οἱ πρότερον νόησιν θεῶν ἔσχον ἄνθρωποι· ἀκολουθῶν δὲ
 ζητῶμεν καὶ περὶ τοῦ εἰ εἰσὶ θεοί.²⁵

εἰ εἰσὶ θεοί

49 Ἐπεὶ οὐ πᾶν τὸ ἐπινοούμενον καὶ ὑπάρξεως μετέλλη-
 φει, ἀλλὰ δύναται τι ἐπινοεῖσθαι μὲν, μὴ ὑπάρχειν δέ,
 καθάπερ Ἴπποκένταυρος καὶ Σκύλλα, δεήσει μετὰ τὴν
 περὶ τῆς ἐπινοίας τῶν θεῶν ζήτησιν καὶ περὶ τῆς ὑπάρ-
 ξεως τούτων σκέπτεσθαι. τάχα γὰρ ἀσφαλέστερος παρὰ³⁰
 τοὺς ὡς ἑτέρως φιλοσοφοῦντας εὐρεθήσεται ὁ σκεπτικός,
 κατὰ μὲν τὰ πάτρια ἔθη καὶ τοὺς νόμους λέγων εἶναι⁴⁰²
 θεοὺς καὶ πᾶν τὸ εἰς τὴν τούτων θρησκείαν καὶ εὐσέβειαν
 συντείνον ποιῶν, τὸ δ' ὅσον ἐπὶ τῇ φιλοσόφῳ ζητήσῃ μη-
 δὲν προπετευόμενος.

50 Τῶν οὖν περὶ ὑπάρξεως θεοῦ σκεψαμένων οἱ μὲν⁵
 εἶναι φασὶ θεόν, οἱ δὲ μὴ εἶναι, οἱ δὲ μὴ μᾶλλον εἶναι ἢ
 μὴ εἶναι. καὶ εἶναι μὲν οἱ πλείους τῶν δογματικῶν καὶ ἡ

49 ~ Hyp III 2.

17 εὐδαίμων (τὸν βίον) N 18 μὲν om. N 20 ἵνα δὲ
 LE5: ἀλλ' ἵνα N 21 περικειμένον N 22 ἐκ θατέρου LE5:
 ἐκατέρου N 24 νόησιν οἱ πρότερον N 25 εἰ om. N 26 ἐπι-
 νοούμενον Bekk: ὑπονοούμενον G post 26 tit. praeb. G (ex-
 cepto V) 30 τούτων Bekk.: τούτου G; sed fortasse ipse
 Sextus neglegenter scripsit τούτου, cum iam p. 402, 5 sqq.
 περὶ ὑπάρξεως θεοῦ disputaturus sit 5 νῦν E

402 ζωνή τοῦ βίου πρόληψις, μή εἶναι δὲ οἱ ἐπιζιηθέντες 51
ἄθεοι, καθάπερ Εὐήμερος (Callimach. fr. 86 Bohn.),

10 γέρων ἀλαζών, ἄδικα βιβλία ψήχων,

καὶ Διαγόρας ὁ Μήλιος καὶ Πρόδικος ὁ Κεῖος καὶ Θεόδω-
ρος καὶ ἄλλοι παμπληθεῖς· ὧν Εὐήμερος μὲν ἔλεγε τοὺς
νομιζομένους θεοὺς δυνατοὺς τινὰς γεγονέναι ἀν-
θρώπους καὶ διὰ τοῦτο ὑπὸ τῶν ἄλλων θεοποιη-
15 θέντας δόξαι θεοὺς, Πρόδικος (B 5 Diels) δὲ τὸ ὠφε- 52
λοῦν τὸν βίον ὑπειλήφθαι θεόν, ὡς ἥλιον καὶ σα-
λήνην καὶ ποταμοὺς καὶ λίμνας καὶ λαιμῶνας καὶ
καρποὺς καὶ πᾶν τὸ τοιοῦτῶδες. Διαγόρας δὲ ὁ Μή- 53
λιος, διθυραμβοποιός, ὡς φασί, τὸ πρῶτον γενόμενος ὡς εἶ-
10 αῖτις καὶ ἄλλος δεισιδαίμων· ὅς γε καὶ τῆς ποιήσεως ἑαυτοῦ
20 κατήρξατο τὸν τρόπον τοῦτον· “κατὰ δαίμονα καὶ τύχην
πάντα τελεῖται”· ἀδικηθεῖς δὲ ὑπὸ τινος ἐπισηκῆσαντος
καὶ μηδὲν ἔνεκα τούτου παθόντος μεθηρημόσατο εἰς τὸ λέγειν μὴ
εἶναι θεόν. καὶ Κριτίας (B 25 Diels) δὲ εἰς τῶν ἐν Λάθραις 54
τυραννησάντων δοκεῖ ἐκ τοῦ τάγματος τῶν ἀθέων ὑπάρχειν
25 φάμενος, ὅτι οἱ παλαιοὶ νομοθέται ἐπίσκοπόν τινα τῶν
ἀνθρωπίνων κατορθωμάτων καὶ ἁμαρτημάτων ἐπλασαν
τὸν θεὸν ὑπὲρ τοῦ μηδένα λάθρα τὸν πλησίον ἀδικεῖν,
εὐλαβούμενον τὴν ὑπὸ τῶν θεῶν τιμωρίαν. ἔχει δὲ παρ'
αὐτῷ τὸ ῥητὸν οὕτως·

403 ἦν χρόνος, ὅτ' ἦν ἄτακτος ἀνθρώπων βίος
καὶ θηριώδης ἰσχύος θ' ὑπηρέτης,
ὅτ' οὐδὲν ἄθλον οὔτε τοῖς ἐσθλοῖσιν ἦν
οὔτ' αὖ κόλασμα τοῖς κακοῖς ἐγίγνετο.
6 κἄπειτά μοι δοκοῦσιν ἀνθρώποι νόμους
θέσθαι κολαστάς, ἵνα δίκη τύραννος ἦ

10 ψήχων Bentley: ψύχων G 11 κίος 5 (cf. ad p. 394, 23)
17 καὶ λίμνας om. LE5 (cf. p. 399, 19) 19 ὡς alt. G: καὶ vel
ἦν Bekk.: del. Kayser 24 ἐκ del. Kayser coll. p. 172, 19
2 θ' om. N 3 ἄθλον Barnes: ἀεθλον G 4 ἐγίγνετο G more
solito 6 ἢ ante δίκη NL5: om. E

(. . .) τὴν θ' ἄβρην δούλην ἔχη· 403
 ἐξημιόδο δ' εἴ τις ἐξαμαρτάνοι.
 ἔπειτ' ἐπειδὴ τὰ μφανῆ μὲν οἱ νόμοι
 ἀπειργον αὐτοὺς ἔργα μὴ πράσσειν βία, 10
 λάθρα δ' ἔπρασσον, τηρικαυτὰ μοι δοκεῖ
 (πρωτον) πυκνός τις καὶ σοφὸς γνώμην ἀνήρ
 θεῶν δέος θνητοῖσιν ἐξευρεῖν, ὅπως
 εἴη τι δεῖμα τοῖς κακοῖσι, κἄν λάθρα
 πράσσωσιν ἢ λέγωσιν ἢ φρονῶσι (τι). 15
 ἐντεῦθεν οὖν τὸ θεῖον εἰσηγήσατο,
 ὡς ἔστι δαίμων ἀφθίτῳ θάλλων βίῳ,
 νόῳ τ' ἀκούων καὶ βλέπων, φρονῶν τε καὶ
 προσέχων τε ταῦτα, καὶ φύσιν θείαν φορῶν,
 ὅς πᾶν [μὲν] τὸ λεχθὲν ἐν βροτοῖς ἀκούσεται, 20
 (τὸ) δρώμενον δὲ πᾶν ἰδεῖν δυνήσεται.
 εἰάν δὲ σὺν σιγῇ τι βουλευῆς κακόν,
 τοῦτ' οὐχὶ λήσει τοὺς θεούς· τὸ γὰρ φρονοῦν

7 lacunam expl. e. g. γένους βροτελου Grotius: τὴν τ' ἰσχὺν
 ἀγγη Mekler: ὁμῶς ἀπάντων Diels · δούλην ἔχη Gen.: ἔχη
 δούλην G 9 ἔπειτα NEV 10 ἀπειργον Normann: ἀπῆγον G
 11 πολλά post ἔπρασσον add, Pierson, ἄδικα Bach 12 πρῶ-
 τον add. Enger coll. p. 404, 18 (in N exstat lac. 4 fere litt.)
 13 θεῶν Wecklein: γνῶναι G δέος θνητοῖσιν scribendum: δὲ
 ὅς θνητοῖσιν LE5: δέωσηθνητοῖσιν N (sic): δέον θν. Normann,
 δ' ἔπος θν. Musgrave, θεοὺς θν. Koechly, qui servaverunt
 γνῶναι: γεγονέναι ὅς θν. Grotius ἐξευρεῖν Monac. 79 Bekkero
 texte: ἐξευρών G 15 τι add. Grotius 18 νόῳ G: τῷ νόῳ
 F. G. Schmidt φρονῶν G: φρονῶν Anonymus apud Bek-
 kerum τε καὶ G: τ' ἄγαν Aëtius, qui totum versum sic prae-
 bet: ὅς ταῦτ' ἀκούει καὶ βλέπει φρονεῖ τ' ἄγαν 19 προσ-
 ἔχων τὰ πάντα Grotius: συνέχων ἅπαντα Matthiae: προσεχῶς
 τὰ ταύτη Anonymus apud Bekk.: προσέχων θ' ἑαυτῷ Apelt:
 παρέχων τε ταῦτα Gomperz 20 ὅς Normann: ὑφ' οὐ G
 (ἐφ' οὐ A) μὲν del. Normann ἀκούσεται Normann: ἀκούε-
 ται G totum versum sic legi iubet Gomperz: ὅς δὴ βροτοῖσι
 πᾶν τὸ μὲν λεχθὲν κλύειν 21 τὸ add. Normann 22 σὺν
 LE5: om. N: καὶ Meineke dubit.: κἄν Nauck

403 <αὐτοῖς> ἔνεστι. τοῦσδε τοὺς λόγους λέγων
 404 διδαγμάτων ἡδιστον εἰσηγήσατο,
 ψευδεῖ καλύψας τὴν ἀλήθειαν λόγῳ.
 5 γαλεῖν δ' ἔφασκε τοὺς θεοὺς ἐνταῦθ', ἵνα
 μάλιστα ἂν ἐξέπληξεν ἀνθρώπους ἄγων,
 ὅθεν περ ἔγνω τοὺς φόβους ὄντας βροτοῖς
 καὶ τὰς ὀνήσεις τῷ ταλαιπώρῳ βίῳ,
 ἐκ τῆς ὑπερθε περιφορᾶς, ἵν' ἀστραπᾶς
 κατεῖδεν οὔσας, δεινὰ δὲ κτυπήματα
 βροντῆς, τό τ' ἀστερωπὸν οὐρανοῦ δέμας,
 10 χρόνου καλὸν ποίκιλμα, τέκτονος σοφοῦ,
 ὅθεν τε λαμπρὸς ἀστέρως στείχει μύδρος.
 ὃ θ' ὑγρὸς εἰς γῆν ὕβριος ἐκπορεύεται.
 τοίους δὲ περιέστησεν ἀνθρώποις φόβους.
 δι' οὗς καλῶς τε τῷ λόγῳ κατώκησεν
 16 τὸν δαίμον' οὗτος κὰν πρέποντι χωρίῳ,
 τὴν ἀνομίαν τε τοῖς νόμοις κατέσβεσεν.

24 αὐτοῖς add.: <ἄγων> ἔν. Diels: ἔν ἐστι. <θειῶν> Musgrave: <θεοῖς> ἔν. Normann: <τούτοις> ἔν. G. Hermann: ἔν. <παντὶ> Gomperz τοῦσδε G: τοιούτους δὲ Meineke τοῖς G: τις Musgrave <αὐτοῖς> λέγων Grotius 1 διδάγμα τοι F. G. Schmidt μέγιστον F. G. Schmidt: κέδιστον Nauck: ἀν κείριστον? 2 καλύψαι E et Hervetus 3 γαλεῖν Pierson: αἰεὶ G 4 μάλιστα ἂν Toupius: μάλιστα G: μάλιστα γ' Fabr. ἐκπλήξειν Grotius ἄγων G: λέγων Grotius 6 ὀνήσεις Musgrave: πονήσεις G 10 χρόνον Aëtius et Laurentianus nescio quis testo Bekkero 11 ἀστέρως G: ἀστέρως Gen.: αἰθέρας Boissonade: ἡλίου Nauck: διάπυρος Herwerden: ἀστέρως Barnes: ἀστέρως Musgrave σπέρχει Musgrave μύδρος G: δρόμος Monac. 159: χορὸς Barnes 12 εἰσπορεύεται Grotius: ἐκπορεύεται Musgrave 13 τοίους Meineke: τοιούτους G: τοιούσδε Grotius περιέστησεν G: περιέστησαν Gen.: πέριξ ἔστησεν Meineke: περιέσεισεν Diels φόβους G: φόβου Musgrave 14 δι' οὗς G: στοίχους Musgrave 15 δαίμον' οὗτος κὰν Diels: δαίμονα οὐκ ἔν G: δαίμονα καὶ Gen.: δαίμον' οὐκ εἶν ἔν Hermann: δαίμον' οὐκ εἶν Pierson: δαίμον' ὀγκῶν ἔν Musgrave 16 νόμοις G (quod verbo ἀνομίαν per rhetoricum artificium opponitur): φόβοις Schmidt: βροτοῖς Diels dubit.

καὶ ὀλίγα προσδιελθὼν ἐπιφέρει

οὕτω δὲ πρῶτον οἶμαι πείσαι τινα
θηητοὺς νομίζειν δαιμόνων εἶναι γένος.

- 25 Συμφέρεται δὲ τοῦτοις τοῖς ἀνδράσι καὶ Θεόδωρος ὁ 20
ἀθεός· καὶ κατὰ τινος Πρωταγόρας ὁ Ἀρδηρίτης, ὁ μὲν
διὰ τοῦ περὶ θεῶν συντάγματος τὰ παρὰ τοῖς Ἑλλήσι
26 θεολογοῦμενα ποικίλως ἀνασκευάσας, ὁ δὲ Πρωταγόρας
(A 12 Diels) ῥητῶς που γράψας· “περὶ δὲ θεῶν οὔτε εἰ
εἰσὶν οὔθ' ὁποῖοί τινές εἰσι δύναμαι λέγειν· πολλὰ 405
γὰρ ἔστι τὰ κωλύοντά με”. παρ' ἣν αἴτιαν θάνατον αὐ-
τοῦ καταυηγισαμένων τῶν Ἀθηναίων διαφυγὼν καὶ κατὰ
57 θάλατταν πταίσας ἀπέθανεν. μέμνηται δὲ ταύτης τῆς ἱστορίας
καὶ Τίμων ὁ Φλιάσιος (fr. 5 Diels) ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν 5
Σίλλων ταῦτα διεξερχόμενος, 5a

ἔσητε καὶ μετέπειτα σοφιστῶν
οὔτ' ἀλογυγλώσσω οὔτ' ἀσκόπῳ οὔτ' ἀκυλίστῳ
Πρωταγόρῃ· ἔθελον δὲ τέφρην συγγράμματα θεῖναι,
ὅτι θεοὺς κατέγραψ' οὔτ' εἰδέναι οὔτε δύνασθαι
ὁποῖοί τινές εἰσι καὶ οἵ τινες ἀθρήσασθαι, 10
πᾶσαν ἔχων φυλακὴν ἐπιεικείης. τὰ μὲν οὐ οἱ
χραίσμησ', ἀλλὰ φυγῆς ἐπεμαίετο, ὄφρα μὴ οὔτως
Σωκρατικὸν πίνων ψυχρὸν πότον Ἄϊδα δῦη.

- 58 καὶ Ἐπίκουρος δὲ κατ' ἐπίους ὡς μὲν πρὸς τοὺς πολλοὺς
ἀπολείπει θεόν, ὡς δὲ πρὸς τὴν φύσιν τῶν πραγμάτων 15
59 οὐδαμῶς. οὐ μᾶλλον δὲ εἶναι ἢ μὴ εἶναι θεοὺς διὰ τὴν
τῶν ἀντικειμένων λόγων ἰσοσθένειαν ἔλεξαν οἱ ἀπὸ τῆς

18 τινος N 19 εἶναι δαιμόνων 5 21 δὲ om. L εἰ om. V
εἰ (μὲν) N 4 τῆς ἱστορίας ταύτης N 5a σειληνῶν N!
6 ἔσητε N: ὥστε LEABR: ὅς τε V: ὡς Stephanus: (πάντων
πρωτίστῳ τό)τε καὶ Diels o. g. καὶ om. A 7 ἀλογυγλώσσω N
8 πρωταγόρης N ἔθελον N in rasura maioris ambitus τέφρην
Gen.: τε φρην G συγγράμματα Fabr.: συγγράμματι G 9 ὅτι 5
κατέγραψ' Fabr.: κατέγραψεν LES: κατέρριψεν N 10 οἱ G:
εἰ Bekk. dubit. 12 αὐτως Bekk. dubit. 13 αἶδα Menagius:
αἶδι G δῦη optativ. Meineke 14 ἔτους N πρὸς μὲν N
18 ἐκατέρωθεν om. N sed spat. 11 fero litt. relicto

σκέψεως. καὶ τοῦτο εἰσόμεθα ἐκατέρωθεν τὰ ἐπιχειρού-
μενα συντόμως ἐπιδραμόντες.

20 Οἱ τοίνυν θεοὺς ὀξιοῦντες εἶναι πειθῶνται τὸ προκεί- 60
μενον κατασκευάζειν ἐκ τρισῶν τῶπων. ἑνὸς μὲν τῆς
παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις συμφωνίας, δευτέρου δὲ τῆς κοσμι-
κῆς διατάξεως, τρίτου δὲ τῶν ἀκοινοῦντων ἀτόπων τοῖς
ἀναιροῦσι τὸ θεῖον, τετάρτου δὲ καὶ τελευταίου τῆς τῶν
25 ἀντιπιπτόντων λόγων ὑπεξαρέσεως. ἀλλ' ἀπὸ μὲν τῆς 61
κοινῆς ἐννοίας λέγοντες, ὡς ἅπαντες ἄνθρωποι σχεδὸν Ἑλ-
ληνές τε καὶ βάρβαροι νομίζουσιν εἶναι τὸ θεῖον, καὶ διὰ
τοῦτο συμφώνως μὲν θύουσί τε καὶ εὔχονται καὶ τεμένη
θεῶν ἀνιστῶσιν, ἄλλοι δὲ ἄλλως ταῦτα ποιοῦσιν, ὡς ἂν
30 κατὰ μὲν τὸ κοινὸν πεπιστευκότες τὸ εἶναι τι θεῖον, μὴ
σοτήν αὐτὴν δὲ ἔχοντες περὶ τῆς φύσεως αὐτοῦ πρόληψιν.
εἰ δέ γε ψευδῆς ὑπῆρχεν ἡ τοιαύτη πρόληψις, οὐκ ἂν
οὔτω πάντες συνεφώνουν· εἶσιν ἄρα θεοί. καὶ γὰρ ἄλλως 62
αἱ ψευδεῖς δόξαι καὶ πρόσκαιροι φάσεις οὐκ ἐπὶ πλείων
5 παρεκτείνουσιν, ἀλλὰ συντελεσιάζουσιν ἐκείνοις τῶν χάριν ἐφύ-
λάττοντο. οἷον τιμῶσι βασιλεῖς ἄνθρωποι θυσίαις τε καὶ
ταῖς ἄλλαις θρησκευαίαις, αἷς ὡς θεοὺς (αὐτοῖς) προστρέπον-
ται· ἀλλὰ ταῦτα μέχρις ἐκείνων αὐτῶν διατηροῦσιν, τελεστη-
σάντων δὲ ὡς ἄθεσμα τινα καὶ ἀσεβῆ παραλείπουσιν. ἡ δὲ γε
10 τῶν θεῶν ἐννοία καὶ ἐξ αἰῶνος ἦν καὶ εἰς αἰῶνα διαμένει, 63
ἐξ αὐτῶν, ὡς εἰκός, τῶν γινομένων μαρτυρουμένη. οὐ
μὴν ἀλλὰ καὶ εἰ τὴν ἰδιωτικὴν ὑπόνοιαν δεῖ παραλείπειν,
τοῖς δὲ συνετοῖς καὶ μεγαλοφρεστάτοις τῶν ἀνδρῶν πεί-
θεσθαι, πάρεστι τὴν ποιητικὴν ὄραν μηδὲν μέγα μηδὲ
15 λαμπρὸν ἐκφέρουσαν ἐν ᾧ μὴ θεὸς ἐστίν· ὁ δὲ τὴν ἐξουσίαν
καὶ τὸ κράτος τῶν γινομένων πραγμάτων ἐνημμένος,
ὥσπερ καὶ τῷ ποιητῇ Ὅμηρῳ κατὰ τὸν ἀναγραφέντα τῶν
'Ελλήνων καὶ βαρβάρων πόλεμον. πάρεστι δὲ καὶ τὴν 64

10 ἐπιδραμόντα N 21 τῆς NA: τοῖς LEBVR 22 δευτέ-
ρον N 23 τρίτου N 4 φάσεις Bekk.: φύσεις G 7 ὡς G:
καὶ Bekk. dubit.: om. Hervetus αὐτοῖς addidi προστρέ-
πονται coniectura in margine codicis Genevensium: προστρε-
θ παρελείπουσιν (vel καταλύουσιν) Bekk. dubit.: καταλείπου-
σιν G 12 εἰ NEABR: εἰς LV 14 πάρεστι (μὲν) Bekk.

τῶν φυσικῶν πληθὺν ἰδεῖν σύμφωνον τῇ ποιητικῇ· καὶ ⁴⁰⁶
 γὰρ Πυθαγόρας καὶ Ἐμπεδοκλῆς καὶ οἱ ἀπὸ τῆς Ἰωνίας ²⁹
 Σωκράτης τε καὶ Πλάτων καὶ Ἀριστοτέλης καὶ οἱ ἀπὸ
 τῆς Στοᾶς, τάχα δὲ οἱ ἀπὸ τῶν κήπων, ὡς αἰ ῥηταὶ τοῦ
 65 Ἐπικούρου λέξεις μαρτυροῦσι, θεὸν ἀπολείπουσιν. ὥσπερ
 οὖν εἰ περὶ τιος τῶν ὑπὸ τὴν ὄρασιν πιπτόντων ἐζητοῦ-
 μεν, εὐλόγως ἂν τοῖς ὀξυωπεστάτοις ἐπιστεύομεν, καὶ εἰ ²⁵
 περὶ τιος τῶν ἀκουσῶν, τοῖς ὀξυηκουστάτοις, οὕτω σκε-
 πτόμενοι περὶ τιος τῶν λόγῳ θεωρουμένων οὐκ ἄλλοις
 τισὶ πιστεύειν ὀφείλομεν ἢ τοῖς τὸν νοῦν καὶ τὸν λόγον
 ὀξυωποῦσιν, ὅποιοί τινες ἦσαν οἱ φιλόσοφοι.

66 Ἄλλ' εἰώθασιν ἀνθυποφέροντες πρὸς τοῦτο λέγειν οἱ ³⁰
 ἐξ ἐναντίας, ὅτι καὶ περὶ τῶν ἐν Ἄιδου μυθευομένων κοι-
 νὴν ἔννοιαν ἔχουσιν ἅπαντες ἄνθρωποι καὶ συμφώνους
 ἔχουσι τοὺς ποιητάς, καὶ μᾶλλον γε περὶ τούτων ἢ περὶ τῶν ⁴⁰⁷
 θεῶν, ἀλλ' οὐκ ἂν εἴποιμεν ταῖς ἀληθείαις ὑπάρχειν τὰ
 67 καθ' Ἄιδου μυθεύομενα, μὴ συνιέντες πρῶτον μὲν, ὅτι
 οὐ μόνον τὰ καθ' Ἄιδου πλατιτόμενα, ἀλλὰ καὶ κοινῶς
 πάντα μῦθον μάχην περιεσχηκέναι συμβέβηκε καὶ ἀδύνα- ⁸
 τον εἶναι, οἷον ἦν (λ. 576).

καὶ Τιτυὸν εἶδον, Γαίης ἐρικυδέος υἱόν,
 κείμενον ἐν δαπέδῳ· ὁ δ' ἐπ' ἐννέα κεῖτο πέλεθρα,
 γῦπε δέ μιν ἐκάτερθε παρημένῳ ἦπαρ ἔκειρον,
 δέξτρον ἔσω δύνοντες· ὁ δ' οὐκ ἀπαμύνετο χερσίν· ¹⁰
 Λητῶ γὰρ ἦσχυνε Διὸς κυδρὴν παράκοιτιν.

68 εἰ μὲν γὰρ ἄψυχος ἦν ὁ Τιτυός, πῶς οὐδεμίαν συναί-
 σθησιν ἔχων ὑπὸ τιμωρίαν ἔπιπτεν; εἰ δὲ εἶχε ψυχὴν,
 69 πῶς τετελευτήκει; καὶ πάλιν, ὅταν λέγῃται (λ. 582).

καὶ μὴν Τάνταλον εἰσεῖδον κρατέρ' ἄλγε' ἔχοντα, ¹⁵
 ἑσταότ' ἐν λίμνῃ· ἡ δὲ προσέκλυζε γενεῖω.
 στεῦτό τε διψῶν, πῖειν δ' οὐκ εἶχεν ἐλέσθαι·

22 δὲ (καὶ) Rüstow 26/27 σκεπτομένων N 27 λόγων N
 1 γὰρ om. N περὶ alt. N: ὅτι LE5 8 ἦν (τὸ) Bekk. dubit.
 8 ὁδ' LE5 10 δέξτρον N 11 γὰρ om. 5 ἦσχυνε NVR: ἦλ-
 γυνε E: ἦλκησεν AB: ἦλκησεν· ἢ ἦλγυνε L (sic) 15 ἐσεῖδον 5

407

ὅσάκι γὰρ κύψει ὁ γέρον πιεῖν μενεαίνων.
 τοσάχ' ὕδωρ ἀπολίσκετ' ἀναβροχέν. ἀμφὶ δὲ ποσσίν
 20 γαῖα μέλαινα φάνεσκε, καταΐηνασκε δὲ δαίμων.

εἰ γὰρ μήποτε ὕγρου καὶ τροφῆς ἐγένετο, πῶς θίμεμεν. 70
 ἀλλ' οὐ σπάνει τῶν ἀναγκαίων διαφθείρετο; εἰ δὲ ὀθόνη-
 τος ἦν, πῶς τοιοῦτός ἐστιν; μάχεται γὰρ ὀθόνητος αἰσὶ
 ἀλγηδύσι καὶ βασάνοις, ἐπεὶ περ πάν το ὄλον ἄνητον
 25 ἐστιν. ἀλλὰ γὰρ ὁ μὲν μῦθος οὕτως ἐν αὐτῷ τον ἔλεγχον 71
 περιεῖχεν, ἡ δὲ περὶ θεῶν ὑπόληψις οὐ τοιαύτη τις ἐστίν.
 οὐδὲ μάχην ὑπέβαλλεν, ἄλλὰ συμφωνοῦ τοῖς γινόμενοις
 ἐφαίνεται. καὶ γὰρ οὐδὲ τὰς ψυχὰς ἐνεστὶν ὑπονοῆσαι
 κάτω φερομένας· λεπτομερεῖς γὰρ οὔσαι καὶ οὐχ ἕτιον
 30 πυρόδεις ἢ πνευματώδεις εἰς τοὺς ἄνω μᾶλλον τόπους
 408 κούφοροῦσιν. καὶ καθ' αὐτὰς δὲ διαμένουσι καὶ οὐχ, 72
 ὡς ἔλεγεν ὁ Ἐπίκουρος (fr. 337 Us.), ἀπολεθεῖσαι τῶν
 σωμάτων καπνοῦ δίκην σκίδνυνται. οὐδὲ γὰρ πρότε-
 ρον τὸ σῶμα διακρατητικὸν ἦν αὐτῶν, ἀλλ' αὐτὰ τῷ σώματι
 5 συμμουῆς ἦσαν αἰτία, πολὺ δὲ πρότερον καὶ ἑαυταῖς. ἔκκη- 73
 νοι γοῦν ἡλίου γινόμεναι τὸν ὑπὸ σελήνην οἰκοῦσι τόπον. ἐν-
 θάδε τε διὰ τὴν εἰλικρίνειαν τοῦ ἀέρος πλείονα πρὸς διαμονὴν
 λαμβάνουσι χρόνον, τροφῆ τε χρῶνται οἰκεία τῇ ἀπὸ γῆς ἀνα-
 θυμιάσει ὡς καὶ τὰ λοιπὰ ἄστρα, τὸ διαλύσθον τε αὐτὰς
 10 ἐν ἐκείνοις τοῖς τόποις οὐκ ἔχουσι. εἰ οὖν διαμένουσι 74
 αἱ ψυχαί, δαίμοσιν αἱ αὐτὰ γίνονται· εἰ δὲ δαίμο-
 νές εἰσι, θετέον καὶ θεοὺς ὑπάρχειν, μηδὲν αὐτῶν τὴν
 ὑπαρξιν βλαπτούσης τῆς περὶ τῶν ἐν Ἄιδου μυθευομένων
 προλήψεως.

15 Ὁ μὲν οὖν ἀπὸ τῆς κοινῆς καὶ συμφώνου οἰήσεως
 τοῦ θεοῦ λόγος ἐστὶ τοιοῦτος· σκοπῶμεν δὲ καὶ τὸν ἀπὸ 75
 τῆς τοῦ περιέχοντος διακοσμήσεως. ἡ τοίνυν τῶν ὄντων
 οὐσία, φασίν, ἀκίνητος οὔσα ἐξ αὐτῆς καὶ ἀσχημάτιστος
 ὑπό τινος αἰτίας ὀφείλει κινεῖσθαι τε καὶ σχηματίζεσθαι·

19 ἀναβροχέν Hom.: ἀμβροχθέν LE 5: ἀνβροχέν N 4 δια-
 κριτικὸν 5 5-13 secunda manus in N margini adscripta:
 τὰ τοῦ Κικέρωνος ὁμοία 6 ἡλίου del. vel in ξίμαι mutata
 Hirzel

καὶ διὰ τοῦτο, ὡς γαλοῦργημα περικαλλῆς Θεασάμενοι ⁴⁰⁸ 20
ποθοῦμεν μάθειν τὴν τεχνίτην ἅτε καθ' αὐτὴν τῆς
ἕλης ἀκινήτου καθεστῶσης, οὕτω καὶ τὴν τῶν ὅλων ἕλην
θεωροῦντες κινουμένην καὶ ἐν μορφῇ τε καὶ διακοσμήσει
τετρατοῦσαν εὐλόγως ἂν σκεπτοίμεθα τὸ κινοῦν αὐτὴν
καὶ πολυειδῶς μορφοῦν αἴτιον. τοῦτο δὲ οὐκ ἄλλο τι πι- 25
76 θανόν ἐστιν εἶναι ἢ δυνάμιν τινα δι' αὐτῆς πεφοιτη-
κίαν, καθάπερ ἡμῖν γυγὴ πεφοίτηκεν. αὕτη οὖν ἢ δύ-
ναμις ἢτοι αὐτοκίνητος ἐστὶν ἢ ὑπὸ ἄλλης κινεῖται δυνά-
μεως. καὶ εἰ μὲν ὑφ' ἑτέρας κινεῖται, τὴν ἑτέραν ἀδύνα-
τον ἔσται κινεῖσθαι μὴ ὑπ' ἄλλης κινουμένην, ὅπερ ἄτοπον. 30
ἔστι τις ἄρα καθ' ἑαυτὴν αὐτοκίνητος δύναμις, ἣτις ἂν εἴη
θεία καὶ αἰδώς. ἢ γὰρ ἐξ αἰῶνος κινήσεται ἢ ἀπὸ τινος
χρόνου. ἀλλ' ἀπὸ τινος χρόνου μὲν οὐ κινήσεται· οὐ 40
γὰρ ἔσται τις αἰτία τοῦ ἀπὸ τινος αὐτὴν χρόνου κινεῖσθαι.
αἰδώς τοίνυν ἐστὶν ἢ κινουσα τὴν ἕλην δύναμις καὶ τε-
ταγμένως αὐτὴν εἰς γενέσεις καὶ μεταβολὰς ἄγουσα. ὥστε
θεὸς ἂν εἴη αὕτη. καὶ ἔτι τὸ γεννητικὸν λογικοῦ 5
77 καὶ φρονίμου πάντως καὶ αὐτὸ λογικόν ἐστι καὶ φρόνιμον·
ἢ δὲ γε προειρημένη δύναμις ἀνθρώπους πέφυκε κατα-
σκευάζειν· λογικὴ τοίνυν καὶ φρονίμη γενήσεται, ὅπερ ἦν
θείας φύσεως. εἰσὶν ἄρα θεοί. τῶν τε σωμάτων
78 τὰ μὲν ἐστὶν ἠνωμένα, τὰ δὲ ἐκ συναπτομένων, τὰ δὲ ἐκ 10
διεστώτων. ἠνωμένα μὲν οὖν ἐστὶ τὰ ὑπὸ μιᾶς ἕξεως
κρατούμενα καθάπερ φυτὰ καὶ ζῶα, ἐκ συναπτομένων δὲ
τὰ ἐκ τε παρακειμένων καὶ πρὸς ἓν τι κεφάλαιον νεύον-
των συνεστώτα ὡς ἀλύσεις καὶ πυργίσκοι καὶ νῆες, ἐκ διε-
στώτων δὲ τὰ ἐκ διεξευγμένων καὶ κεχωρισμένων καὶ 15
καθ' αὐτὰ ὑποκειμένων συγκείμενα ὡς στρατιαὶ καὶ ποι-

78 ~ adv. dogm. I 102.

20 περικαλλῆς ε 24 κινουῦν NL 27 <ἐν> ἡμῖν Argim
δι' ἡμῶν Kayser 28 ἀπὸ N 29 post ἑτέραν lac. stat. Argim
20 ἔσται N: εἶναι LE5: εἴη ἂν Apelt καὶ οὕτως εἰς ἄπειρον
post κινουμένην add. Heintz sec. Herveti versionem (atque ita
in infinitum) 5 γεννητικὸν E: γεννητικὸν NL5 13 τε Bekk.:
τῶν G 15 κεχωρισμένων Bekk.: ἐκ κεχωρισμένων LE5: ἐγκε-
χωρισμένων N

409

μναι καὶ χοροί. ἔπει οὖν καὶ ὁ κόσμος σῶμά ἐστιν. ἦτοι 79
 ἠνωμένον ἐστὶ σῶμα ἢ ἐκ συναπτομένων ἢ ἐκ διαστώτων.
 οὔτε δὲ ἐκ συναπτομένων οὔτε ἐκ διαστώτων, ὡς δείκνυμεν
 20 ἐκ τῶν περὶ αὐτὸν συμπαθειῶν. κατὰ γὰρ τὰς τῆς σελή-
 νης ἀνξήσεις καὶ φθίσεις πολλὰ τῶν τε ἐπιγείων ζῶων καὶ
 θαλασσίων φθίνει τε καὶ αὖξεται, ἀμπότεις τε καὶ πλημ-
 μυρίδες περὶ τινὰ μέρη τῆς θαλάσσης γίνονται. ὡσαύτως
 δὲ καὶ κατὰ τινὰς τῶν ἀστέρων ἐπιτολαί, καὶ ὄψεις μετα-
 25 βολαὶ τοῦ περιέχοντος καὶ καμπόζικλοι περὶ τὸν αἴρα τρο-
 παὶ συμβαίνουσιν, ὅτε μὲν ἐπὶ τὸ κραιπτόν, ὅτε δὲ λοιμι-
 κῶς. ἐξ ὧν συμφανές, ὅτι ἠνωμένον τι σῶμα κατέστηκεν
 ὁ κόσμος. ἐπὶ μὲν γὰρ τῶν ἐκ συναπτομένων ἢ διαστώ- 80
 των οὐ συμπάσχει τὰ μέρη ἀλλήλοις, εἶγε ἐν στρατιῇ πάν-
 των, εἰ τύχοι, διαφθαρέντων τῶν στρατιωτῶν οὐδὲν κατὰ
 διάδοσιν πάσχειν φαίνεται ὁ περισωθεὶς· ἐπὶ δὲ τῶν ἠνω-
 410 μένων συμπάθειά τις ἐστίν, εἶγε δακτύλου τετραμέτου τὸ
 ὅλον συνδιατίθεται σῶμα. ἠνωμένον τοίνυν ἐστὶ σῶμα
 καὶ ὁ κόσμος. ἀλλ' ἔπει τῶν ἠνωμένων σωμάτων τὰ μὲν 81
 ὑπὸ ψιλῆς ἕξεως συνέχεται, τὰ δὲ ὑπὸ φύσεως, τὰ δὲ ὑπὸ
 5 ψυχῆς, καὶ ἕξεως μὲν ὡς λίθοι καὶ ξύλα, φύσεως δὲ κα-
 θάπερ τὰ φυτὰ, ψυχῆς δὲ τὰ ζῶα, πάντως δὴ καὶ ὁ
 κόσμος ὑπὸ τίνος τούτων διακρατεῖται. καὶ ὑπὸ μὲν ψι- 82
 λῆς ἕξεως οὐκ ἂν συνέχοιτο. τὰ γὰρ ὑπὸ ἕξεως κρατού-
 μενα οὐδεμίαν ἀξιόλογον μεταβολὴν τε καὶ τροπὴν ἀνα-
 10 δέχεται, καθάπερ ξύλα καὶ λίθοι, ἀλλὰ μόνον ἐξ αὐτῶν
 πάσχει τὴν κατὰ ἀνεσίαν καὶ τὴν κατὰ συμπίεσμον διάθε-
 σιν. ὁ δὲ κόσμος ἀξιολόγους ἀναδέχεται μεταβολάς, ὅτε 83
 μὲν κρυμαλέου τοῦ περιέχοντος γινομένου, ὅτε δὲ ἀλεινοῦ,
 καὶ ὅτε μὲν ἀνχμώδους, ὅτε δὲ ροτεροῦ, ὅτε δὲ ἄλλως πως
 15 κατὰ τὰς τῶν οὐρανίων κινήσεις ἑτεροιομένου. οὐ τοί-
 νυν ὑπὸ ψιλῆς ἕξεως ὁ κόσμος συνέχεται. εἰ δὲ μὴ ὑπὸ 84
 ταύτης, πάντως ὑπὸ φύσεως· καὶ γὰρ τὰ ὑπὸ ψυχῆς δια-
 κρατούμενα πολὺ πρότερον ὑπὸ φύσεως συνείχετο. ἀνάγ-
 κη ἄρα ὑπὸ τῆς ἀρίστης αὐτὸν φύσεως συνέχεσθαι, ἔπει

20 αὐτῶν N comp. ser. 31 πάσχειν LE5: πασι N 4 ἀπὸ
 ψιλῆς 5 11 τὴν utrumque om. N 19 αὐτῶν N

καὶ περιέχει τὰς πάντων φύσεις. ἡ δὲ γὰρ τὰς πάντων πε-⁴¹⁰
 ριέχουσα φύσις καὶ τὰς λογικὰς περιέσχῃκεν. (Stoic. fr. I 114
 85 Arn.) ἀλλὰ καὶ ἡ τὰς λογικὰς περιέχουσα φύσις
 πάντως ἐστὶ λογικὴ· οὐ γὰρ οἶόν τε τὸ ὅλον τοῦ μέ-
 ρους χειρὸν εἶναι. ἀλλ' εἰ ἀρίστη ἐστὶ φύσις ἢ τὸν κόσμον
 διοικοῦσα, νοερά τε ἔσται καὶ σπουδαία καὶ ἀθάνατος. τοιαύτη 25
 86 δὲ τυγχάνουσα θεὸς ἐστίν. εἰσὶν ἄρα θεοί. εἶπερ τε ἐν γῆ
 καὶ θαλάσῃ πολλῆς οὔσης παχυμερείας ποικίλα συνίσταται ζῶα
 ψυχικῆς τε καὶ αἰσθητικῆς μετέχοντα δυνάμεως, πολλῶ πιθα-
 ρώτερον ἐστὶν ἐν τῷ ἀέρι. πολὺν τὸ καθαρὸν καὶ εἰλικρινὲς
 ἔχοντι παρὰ τὴν γῆν καὶ τὸ ὕδωρ, ἐμψυχὰ τινὰ καὶ νοερά 30
 συνίστασθαι ζῶα. καὶ τούτῳ συμφωνεῖ τὸ τοὺς Διοσκου-
 ρους ἀγαθοὺς τινὰς εἶναι δαίμονας, σωτηρίας εὐσέλμων 411
 νεῶν, καὶ τὸ (Hesiod. op. 252)

τρὶς γὰρ μέρη εἰσὶν ἐπὶ γῆτονὶ πουλυβοτείρῃ
 ἀθάνατοι Ζητὸς φύλακες μερόπων ἀνθρώπων.

87 ἀλλ' εἰ ἐν τῷ ἀέρι πιθανὸν ὑπάρχειν ζῶα, πάντως εὐλογον 6
 καὶ ἐν τῷ αἰθέρι ζῶων εἶναι φύσιν, ὅθεν καὶ ἀνθρώποι
 νοερᾶς μετέχουσι δυνάμεως, ἐκεῖθεν αὐτὴν σπάσαντες.
 ὕτων δὲ αἰθερίων ζῶων, καὶ κατὰ πολὺ τῶν ἐπιγείων
 ὑπερφέρειν δοκούντων τῷ ἄφθαρτα εἶναι καὶ ἀγέννητα,
 δοθήσεται καὶ θεοὺς ὑπάρχειν. τούτων μὴ διαφέροντας. 10
 88 Ὁ δὲ Κλεάνθης (fr. 529 Arn.) οὕτως συνηρώτα· εἰ φύ-
 σις φύσεώς ἐστι κρείττων, εἴη ἂν τις ἀρίστη φύσις·
 εἰ ψυχὴ ψυχῆς ἐστὶ κρείττων, εἴη ἂν τις ἀρίστη
 ψυχὴ καὶ εἰ ζῶον τοίνυν κρείττον ἐστὶ ζῶου, εἴη
 ἂν τι κράτιστον ζῶον· οὐ γὰρ εἰς ἄπειρον ἐκπίπτειν 15
 πέφυκε τὰ τοιαῦτα. ὡσπεροῦν οὐδὲ ἡ φύσις ἐπ' ἄπει-
 ρον ἐδύνατο αὔξασθαι κατὰ τὸ κρείττον, οὔθ' ἡ ψυχὴ
 89 οὔτε τὸ ζῶον. ἀλλὰ μὴν ζῶον ζῶου κρείττον ἐστίν,
 ὡς ἵππος χελώνης, εἰ τύχοι, καὶ ταῦρος ἵππου καὶ

23/24 τὸ ὅλον τοῦ μέρους LE: τοῦ ὅλου τὸ μέρος N5 1 εἶναι
 om. 5 3 πολυβοτείρῃ N5 7 ἐκεῖθεν N: κείθεν LE5: κά-
 κείθεν edd. 16 οὐδὲ G: οὔτε Bekk. 16/17 ἐδύνατο ἐπ' ἄπει-
 ρον 5 17 nonne melius <οὔτως> οὔθ' ? 18 οὐδὲ τὸ ζ. Arnim
 19 ἵππου Rüstow: δρου G

19^a λέων ταύρου. πάντων δὲ σχεδὸν τῶν ἐπιγείων ζῴων
 20 καὶ σωματικῇ καὶ ψυχικῇ διαθέσει προέχει τε καὶ
 κρατιστεύει ὁ ἄνθρωπος· τόνον κράτιστον ἂν εἴη
 ζῶον καὶ ἄριστον. καίτοι οὐ πάντι ὁ ἄνθρωπος 30
 κράτιστον εἶναι δύναται ζῶον, οἷον εὐθέως ὅτι διὰ
 κακίας πορεύεται τὸν πάντα χρόνον, εἰ δὲ μή γε, τὸν
 21^a πλεῖστον (καὶ γὰρ εἴ ποτε περιγένοιτο ἀρετῆς, οὐδὲ
 25 καὶ πρὸς ταῖς τοῦ βίου δυσμαῖς περιγίνεται), ἐπί-
 κηρόν τ' ἐστὶ καὶ ἀσθενὲς καὶ μυρίων δεόμενον βοή-
 θημάτων, καθάπερ τροφῆς καὶ σκεπασμάτων καὶ
 τῆς ἄλλης τοῦ σώματος ἐπιμελείας, πικροῦ τινος τυ-
 ράννου τρόπον ἐφεστιῶτος ἡμῖν καὶ τὸν πρὸς ἡμέραν
 29^a δασμόν ἀπαιτοῦντος, καὶ εἰ μὴ παρέχοιμεν ὥστε
 30 λούειν αὐτὸ καὶ ἀλείφειν καὶ περιβάλλειν καὶ τρέ-
 φειν, νόσους καὶ θάνατον ἀπειλοῦντος. ὥστε οὐ τέ-
 41² λειον ζῶον ὁ ἄνθρωπος, ἀτελὲς δὲ καὶ πολὺ κεχωρισ-
 μένον τοῦ τελείου. τὸ δὲ τέλειον καὶ ἄριστον κρείτ- 91
 τον μὲν ἂν ὑπάρχοι ἀνθρώπου καὶ πάσαις ταῖς ἀρε-
 ταῖς συμπεπληρωμένον καὶ παντὸς κακοῦ ἀνεπίδα-
 5 κτον· τοῦτο δὲ οὐ διοίσει θεοῦ. ἔστιν ἄρα θεός.

Ἄλλ' ὁ μὲν Κλεάνθης ἐστὶ τοιοῦτος· ἠρώτησε δὲ καὶ 92
 Ξενοφῶν ὁ Σωκρατικὸς (Mem. I 4, 2) λόγον εἰς τὸ εἶ-
 ναι θεούς, Σωκράτει περιθείς τὴν ἀπόδειξιν πρὸς τὸν Ἄρι-
 στόδημον ζητοῦντι, δι' ὧν κατὰ λέξιν φησίν· "εἰπέ μοι, ὦ
 10 Ἀριστόδημε, εἰσὶν οὐς τινὰς ἐπὶ σοφία τεθαύμακας;
 ἔγωγε, ἔφη. τίνες οὖν εἰσὶν οὗτοι; ἐπὶ μὲν οὖν ποιη-
 τικῇ ἔγωγε Ὅμηρον τεθαύμακα, ἐπὶ δὲ ἀνδριαντο-
 ποιῆσιν Πολύκλειτον, ζωγραφίας γε μὴν χάριν Ζεῦξιν.
 15 τούτους οὖν ἀποδέξῃ οὐ διὰ τὸ τὰ ὑπ' αὐτῶν κατε- 93
 σκευασμένα περισσῶς δεδημιουργῆσθαι; ἔγωγε, ἔφη.
 εἰ οὖν ὁ Πολυκλείτου ἀνδριᾶς καὶ ἐμψυχίαν προσ-
 λάβῃ, οὐ πολὺ μᾶλλον ἀποδέξῃ τὸν τεχνίτην; καὶ

22 καίτοι Wachsmuth: καὶ G: ἀλλ' vel καὶ (μὴν) Bekk.
 dubit. 27 τροφῆς 5 29^a δασμόν om. N spatio 10 fere litt.
 vacuo relicto 31 οὐ Bekk.: οὔτε G 8 ἠρώτη 5 8 σω-
 κράτη 5 11 οἱ τοιοῦτοι N οὖν om. N 16/17 προσλάβῃ E5:
 προσλάβοι NL

μαλα. ἄρ' οὖν ἀνδριάντα μὲν δρῶν ἔφης ὑπό τινος ⁴¹²
 τεχνίτου δεδημιουργῆσθαι, ἀνθρώπου δὲ δρῶν κατὰ
 τε τεχνίτην εὐ κινούμενον καὶ κατὰ τὸ σῶμα εὐ κε- 19_a
 κοσμημέτον οὐκ οἶει ὑπό τινος νοῦ περιττοῦ δεδη- 20
 94 μιουργῆσθαι: εἶτα δὲ δρῶν θέσιν τε καὶ χρῆσιν με-
 ρῶν, πρῶτον μὲν ὅτι διανέστησε τὸν ἀνθρώπου, ὁμ-
 ματά γε μὴν ἔδωκεν ὥστε ὄραν τὰ ὄρατά, ἀκοήν δὲ
 ὥστε ἀκοῦειν τὰ ἀκουστά. ὁσμῆς γε μὴν τί ἂν ἦν
 ὄφελος. εἰ μὴ ῥίνας προσέθηκεν, χυμῶν τε μὴν 21_a
 ὁμοίως. εἰ μὴ γλῶσσα ἢ τούτων ἐπιγνώμων ἐνειρ- 25
 γάσθη; καὶ ταῦτα" φησὶν (ib. § 8) "εἰδώς, ὅτι γῆς τε
 μέρος μικρὸν ἔχεις ἐν τῷ σώματι πολλῆς οὐσῆς,
 ὑγροῦ τε μὴν βραχὺ πολλοῦ ὄντος, πυρρός ἀέρος τε
 ὁμοίως· τοῦν δὲ ἄρα μόνον οὐδαμοῦ ὄντα εὐτυχῶς
 πόθεν δοκεῖς συναρπάσαι;" 29_a

95 Τοιοῦτος μὲν οὖν ὁ τοῦ Ξενοφῶντος ἐστὶ λόγος, δύ- 30
 ναμὴν γε ἐπαγωγικὴν ἔχων καὶ τοιαύτην. "γῆς πολλῆς οὐ-
 σῆς ἐν τῷ κόσμῳ μικρὸν μέρος ἔχεις, καὶ ὑγροῦ πολλοῦ 31_a
 ὄντος ἐν τῷ κόσμῳ μικρὸν μέρος ἔχεις· καὶ τοῦ ἄρα πολ-
 λοῦ ὄντος ἐν τῷ κόσμῳ μικρὸν μέρος ἔχεις. νοερὸς ἄρα
 96 ὁ κόσμος ἐστίν, καὶ διὰ τοῦτο θεός." παραβάλλουσι δέ τι-
 νες τῷ λόγῳ τὰ λήμματα μεταποιοῦντες αὐτοῦ, καὶ φασί· 5
 "γῆς πολλῆς οὐσῆς ἐν τῷ κόσμῳ μικρὸν μέρος ἔχεις· ἀλλὰ
 καὶ ὑγροῦ πολλοῦ ὄντος ἐν τῷ κόσμῳ μικρὸν μέρος ἔχεις,
 καὶ ἤδη ἀέρος καὶ πυρός· καὶ πολλῆς ἄρα χολῆς οὐσῆς
 ἐν τῷ κόσμῳ μικρὸν τι μέρος ἔχεις, καὶ φλέγματος καὶ
 αἵματος." ἀκολουθήσει καὶ χολοποιὸν καὶ αἵματος γεννη- 10
 97 τικὸν εἶναι τὸν κόσμον· ὅπερ ἐστὶν ἄτοπον. οἱ δὲ ἀπο-
 λογοῦμενοί φασιν ἀνόμοιον εἶναι τὴν παραβολὴν τῷ Ξενο-
 φῶντος λόγῳ. ἐκεῖνος μὲν γὰρ ἐπὶ τῶν ἀπλῶν καὶ πρῶ-
 των σωμάτων ποιεῖται τὴν ζήτησιν, ὥσπερ γῆς καὶ ὕδατος
 ἀέρος τε καὶ πυρός, οἱ δὲ τῇ παραβολῇ χρώμενοι μετεπή- 15

19_a διακείμενον N τὸ om. N 26 ταῦτα Bekk.: ταύτη G
 29 μόνον om. 5 (σε) εὐτυχῶς πῶς codd. Xenophontis 30 οὖν
 LEs: ἦν N ἐστὶ om. N 31 γε Bekk.: τε G 1 καὶ — 2 ἔχεις
 om. LF καὶ — 3 ἔχεις om. V 6 ἀλλὰ — 7 ἔχεις om. N 10 (οἷς)
 ἀκολ. Heintz αἵματος (καὶ φλέγματος) Heintz dubit.

413 δησαν ὡς ἐπὶ τὰ συγκολλησθαι γολή γῆς καὶ αἶμα καὶ
 πᾶν τὸ ἐν τοῖς σώμασιν ὑγρὸν οὐκ ἔστι πρῶτον καὶ ἀπλοῦν,
 ἀλλ' ἐκ τῶν πρῶτων καὶ στοιχειωδῶν σωμάτων συγκείμενον

"Ἐνεστι δὲ καὶ οὕτως τὸν αἰτὸν συνερωτᾶν λόγον·" εἰ 98
 20 μὴ ἦν τι γεώδες ἐν κόσμῳ, οὐδὲ ἐν σοὶ τι ἂν ἦν γεώ-
 δες, καὶ εἰ μὴ ἦν τι ὑγρὸν ἐν κόσμῳ, οὐδ' ἂν ἐν σοὶ ἦν
 τι ὑγρὸν, καὶ ὁμοίως ἐπὶ ἀέρος καὶ πυρός· τοίοντι καὶ εἰ
 μὴ ἦν τις ἐν κόσμῳ νοῦς, οὐδ' ἂν ἐν σοὶ τις ἦν νοῦς·
 ἔστι δέ γε ἐν σοὶ τις νοῦς· ἔστιν ἄρα καὶ ἐν κόσμῳ, καὶ
 25 διὰ τοῦτο νοερός ἐστὶν ὁ κόσμος· νοερός δὲ ὢν καὶ θεός
 καθέστηκεν." τῆς δὲ αὐτῆς δυνάμεως ἐστὶ καὶ ὁ 99
 τοῦτον τὸν τρόπον ἔχων λόγος· "Ἄρα γε ἀγάλμα εἴθεθε-
 μιουργημένον θεασάμενος διαστάσεις ἂν, εἰ τεχνίτης τοῦς
 τοῦτο ἐποίησεν; ἢ οὕτως ἂν ἀπόσχοις τοῦ ὑπονοεῖν τι τοι-
 30 οῦτον, ὡς καὶ θαυμάζειν τὴν περιτιότητα τῆς δημιουργίας
 καὶ τὴν τέχνην; ἄρ' οὔν ἐπὶ μὲν τούτων τὸν ἔξω θεω- 100
 414 ρῶν τύπον προσμαρτυρεῖς τῷ κατεσκευασῶτι καὶ φῆς εἶναι
 τινα τὸν δημιουργόν· τὸν δὲ ἐν σοὶ ὄρων νοῦν, τοσαύτη
 ποικιλία διαφέροντα παντὸς ἀγάλματος καὶ πάσης γραφῆς,
 γεννητὸν ὄντα νομίζεις ἀπὸ τύχης γεγονέναι, οὐχὶ δὲ ὑπὸ
 5 τίνος δημιουργοῦ δυνάμει καὶ σύνεσει ὑπερβάλλουσαν
 ἔχοντος; ὅσπερ οὐκ ἂν ἄλλοθί που διατρέβοι ἢ ἐν τῷ
 κόσμῳ, διοικῶν αὐτὸν καὶ τὰ ἐν αὐτῷ γεννῶν τε καὶ αὐξῶν.
 οὗτος δὲ ἐστὶ θεός· εἰσὶν ἄρα θεοί."

Ζήνων δὲ ὁ Κιτιεύς (fr. 113 Arn.) ἀπὸ Ξενοφῶντος 101
 10 τὴν ἀφορμὴν λαβὼν οὕτως συνερωτᾷ· "τὸ προϊέμενον
 σπέρμα λογικοῦ καὶ αὐτὸ λογικόν ἐστίν· ὁ δὲ κόσμος
 προῖεται σπέρμα λογικοῦ· λογικὸν ἄρα ἐστὶν ὁ κό-

99—100 cf. § 197.

20 <τῷ> κόσμῳ 5 οὐδὲ ἐν σοὶ N: ἐν δὲ ἐν σοὶ 5: ἐν σοὶ L:
 ἐν δὲ σοὶ E γαιώδες N utrobique 23 ἦν τις Bekk.: ἦν τι G
 24 τις Gen.: τι G 29 οὕτως N: οὕτ' LE5: an <οὐχ> οὕτως?:
 τοσοῦτον olim eoni. Bekk. ἀπόσχοις Bekk.: ἀπόσχοι N: ἀπό-
 σχοιο LE5: ἀπέχοις Kayser 31 ἔξω NLE: ἔξωθεν 5 4 γεννη-
 τὸν NLE: γε νοητὸν 5: γεννητὸν Gen. 6 που Bekk.: ποι
 NLER: πη AB: ποι^η (sic) V 9 κιτιεύς AB: κιτιεύς N: κιτι-
 τιεύς LVR

- 102 σμος. ὃ συνιστάγεται καὶ ἡ τούτου ὑπαρξίς." καὶ⁴¹
 ἔστιν ἡ τῆς συνερωτήσεως πιθανότης προὔπτος. πάσης γὰρ
 φυσικῆς καὶ τεχνικῆς ἢ καταρχὴ τῆς κινήσεως γίνεσθαι δοκεῖ ἀπὸ 15
 ἡγεμονικοῦ, καὶ πᾶσαι αἱ ἐπὶ τὰ μέρη τοῦ ὅλου ἔξαποστειλλό-
 μεναι δυνάμεις ὡς ἐπιτοικίος πηγῆς τοῦ ἡγεμονικοῦ ἔξαποστέλ-
 λονται. ὅτε πᾶσαι δύνανται τὴν περὶ τὸ μέρος οὔσαν καὶ περὶ
 τὸ ὅλον εἶναι διὰ τὸ ἀπὸ τοῦ ἐν αὐτῷ ἡγεμονικοῦ διαδίδο-
 σθαι. ὅθεν οἷόν ἐστι τὸ μέρος τῆ δυνάμει, τοιοῦτον πολὺν 20
 103 πρότερον ἐστὶ τὸ ὅλον. καὶ διὰ τοῦτο, εἰ προῖεται λογικοῦ
 ζῶου σπέρμα ὁ κόσμος, οὐχ ὡς ὁ ἄνθρωπος κατὰ ἀπο-
 βρασμόν, ἀλλὰ καθὼς περιέχει σπέρματα λογικῶν ζῴων,
 περιέχει τὸ πᾶν, οὐχ ὡς ἂν εἴποιμεν τὴν ἄμπελον γιγάρ-
 των εἶναι περιεκτικὴν, τουτέστι κατὰ περιγραφὴν, ἀλλ' ὅτι 25
 λόγοι σπερματικοὶ λογικῶν ζῴων ἐν αὐτῷ περιέχονται.
 ὥστε εἶναι τοιοῦτο τὸ λεγόμενον· "ὁ δέ γε κόσμος περιέχει
 σπερματικούς λόγους λογικῶν ζῴων· λογικὸς ἄρα ἐστὶν ὁ
 κόσμος".
- 104 Καὶ πάλιν ὁ Ζήνων (fr. 111 Arn.) φησὶν· "[εἰ] τὸ λο- 30
 γικὸν τοῦ μὴ λογικοῦ κρείττον ἐστίν· οὐδὲν δέ γε
 κόσμου κρείττον ἐστίν· λογικὸν ἄρα ὁ κόσμος. καὶ 45
 ὡσαύτως ἐπὶ τοῦ νοεροῦ καὶ ἐμψυχίας μετέχοντος.
 τὸ γὰρ νοερόν τοῦ μὴ νοεροῦ καὶ (τὸ) ἐμψυχον τοῦ
 μὴ ἐμψύχου κρείττον ἐστίν· οὐδὲν δέ γε κόσμου
 κρείττον· νοερός ἄρα καὶ ἐμψυχός ἐστίν ὁ κόσμος." 40
- 105 Καίται δὲ καὶ παρὰ τῷ Πλάτῳ (Tim. p. 29 D) τῆ δυν- 5
 νάμει τοιοῦτος λόγος, κατὰ λέξιν αὐτοῦ γράφοντος· "λέγω-
 μεν δὴ δι' ἣν αἰτίαν γένεσιν καὶ πᾶν τόδε ὁ συνι-
 στάς συνέστησεν. ἀγαθὸς ἦν, ἀγαθῷ δὲ οὐδὲ εἰς περι-

13 τοῦτου G: τοῦ θεοῦ Bekk. dubit. 14 ἐρωτήσεως S fort.
 (ἐπὶ) πάσης 22 ὁ κόσμος, (καὶ αὐτὸς λογικὸς ἐστίν, προῖε-
 σθαι δέ φησιν (sc. ὁ Ζήνων) λογικοῦ ζῴου σπέρμα τὸν κόσμον)
 οὐχ ὡς τὸν ἄνθρωπον Heintz ὁ ἄνθρωπος Fabr.: τὸν ἄνθρω-
 πον G: τὸ ἀνθρώπινον ὁ ἄνθρωπος Bekk. dubit. 24 περιέ-
 χει G: λογικῶν Trendelenburg τὸ ἔς: τε NL (περιέχει δὲ)
 οὐχ Bekk. dubit. 27 λεγόμενον (εἰ ὁ κόσμος περιέχει σπερμα-
 τικούς λόγους λογικῶν ζῴων, λογικὸς ἐστίν ὁ κόσμος)· ὁ δέ γε
 κτλ. Heintz 28 σπερματικούς Bekk.: σπέρματος G 30 εἰ del.
 Bekk. 31 οὐδὲν — p. 415, 1 ἐστίν om. S 8 τὸ alt. add. Bekk.

⁴¹⁵ οὐδενὸς ἐγγίνεται φθόνος. τούτου δὲ ἕκτος ὢν
²⁰ πάντα ὅσα μάλιστα ἐβουλήθη γίνεσθαι παραπλή-
¹⁰ σια ἑαυτῷ. ταύτην δὲ γενέσεως καὶ κόσμου μάλιστα
 ἂν τις ἀρχὴν κυριωτάτην παρὰ ἀνθρώπων φρονίμων
 ἀποδεχόμενος ὁρθότατα ἰποδέχοιτο ἂν." εἰ δὲ οὕτως ¹⁰⁶
 διελθὼν ἐπιφέρει λέγων (ib. 30B): "διὰ δὲ τὸν λογισμὸν
 τόνδε νοῦν μὲν ἐν ψυχῇ, ψυχὴν δὲ ἐν τῷ σώματι: συ-
¹⁵ νιστάς τὸ πᾶν συνετεκταίνεται, (ὅπως) ὅτι κάλλιστον
 ἂν εἴη κατὰ φύσιν, ἀριστον τὸ ἔργον ἀπειραγασμένον.
 οὕτως οὖν δὴ κατὰ λόγον τὸν εἰκότα δεῖ λέγειν τόνδε
 τὸν κόσμον ζῶον ἔμψυχον ἔρρουν τε τῇ ἀληθείᾳ διὰ
 τὸ τῆ θεοῦ γίνεσθαι προνοία." δυνάμει δὲ τὸν αὐτὸν ¹⁰⁷
¹⁹ αὐτῷ Ζήνωνι (fr. 110 Arn.) λόγον ἐξέθετο: καὶ γὰρ οὕτως τὸ
²⁰ πᾶν κάλλιστον εἶναι φησι, κατὰ φύσιν ἀπειραγασμέ-
 νον ἔργον καὶ κατὰ τὸν εἰκότα λόγον. ζῶον ἔμψυχον
 νοερόν τε καὶ λογικόν.

Ἄλλ' ὅ γε Ἀλεξῖνος τῷ Ζήνωνι παρέβαλε τρόπον τῷδε: ¹⁰⁸
 "τὸ ποιητικὸν τοῦ μὴ ποιητικοῦ καὶ τὸ γραμματι-
²⁵ κὸν τοῦ μὴ γραμματικοῦ κρεῖττόν ἐστι, καὶ τὸ κα-
 τὰ τὰς ἄλλας τέχνας θεωρούμενον κρεῖττόν ἐστι τοῦ
 μὴ τοιούτου· οὐδὲ ἐν δὲ κόσμῳ κρεῖττόν ἐστιν· ποιη-
 τικὸν ἄρα καὶ γραμματικὸν ἐστὶν ὁ κόσμος." πρὸς ἦν ¹⁰⁹
 ἀπαντῶντες παραβολὴν οἱ Στωικοὶ φασιν, ὅτι Ζήνων τὸ
³⁰ καθάπαξ κρεῖττον εἴληφεν, τοιτέστι τὸ λογικὸν τοῦ μὴ логи-
 κοῦ καὶ τὸ νοερόν τοῦ μὴ νοεροῦ καὶ τὸ ἔμψυχον τοῦ μὴ
 ἔμψυχου, ὁ δὲ Ἀλεξῖνος οὐκέτι· οὐ γὰρ ἐν τῷ καθάπαξ τὸ ¹¹⁰
⁴⁰ ποιητικὸν τοῦ μὴ ποιητικοῦ καὶ τὸ γραμματικὸν τοῦ μὴ γραμ-
 ματικοῦ κρεῖττον. ὥστε μεγάλην ἐν τοῖς λόγοις διωρεῖσθαι
 διαφορὰν· ἰδοὺ γὰρ Ἀρχίλοχος ποιητικὸς ὢν οὐκ ἔστι Σω-
 κράτους τοῦ μὴ ποιητικοῦ κρεῖττων, καὶ Ἀρίσταρχος γραμμα-
⁵ τικὸς ὢν οὐκ ἔστι Πλάτωνος τοῦ μὴ γραμματικοῦ κρεῖττων. ¹¹¹
 Πρὸς τούτοις καὶ ἀπὸ τῆς τοῦ κόσμου κινήσεως ἐπι-
 χειροῦσι κατασκευάζειν τὴν τῶν θεῶν ὑπαρξιν οἷ τε ἀπὸ

15 ὅπως addendum e Platone 17 δεῖς <τὸν> λόγον N
 19 γίνεσθαι LH5: γίρεσθαι N: γενέσθαι edd. sec. textum Pla-
 tonicum at cf. v. 9a 20 <τῶν> κατὰ φύσιν Arnim dubit.
 24 τοιῶδε E 30 εἴληψε κρεῖττον N

τῆς Στοᾶς (fr. II 1016 Arn.) καὶ οἱ τούτοις συμπνέοντες. ⁴¹⁶
 γὰρ κινεῖται ὁ κόσμος, πᾶς ἂν τις ὁμολογήσειεν ὑπὸ πολλῶν
 εἰς τοῦτο ἐπαγόμενος. ἦτοι οὖν ὑπὸ φύσεως κινεῖται ἢ ὑπὸ 10
 112 προαιρέσεως ἢ ὑπὸ δίνης καὶ κατ' ἀνάγκην. ἀλλ' ὑπὸ μὲν δίνης
 καὶ κατ' ἀνάγκην οὐκ εὐλογον. ἦτοι γὰρ ἄτακτός ἐστιν
 ἢ διατεταγμένη ἢ δίνη. καὶ εἰ μὲν ἄτακτος, οὐκ ἂν δυνη-
 θεῖν τεταγμένως τι κινεῖν· εἰ δὲ μετὰ τάξεώς τι κινεῖ
 113 καὶ συμφωνίας, θεία τις ἔσται καὶ δαιμόνιος· οὐ γὰρ ἂν 15
 ποτε τεταγμένως καὶ σωτηρίως τὸ ὅλον ἐκίνηι μὴ νοερά
 καὶ θεία καθεστῶσα. τοιαύτη δὲ οὔσα οὐκέτι ἂν εἴη δίνη·
 ἄτακτος γὰρ ἐστὶν αὕτη καὶ ὀλιγοχρόνιον. ὥστε κατ' ἀνάγ-
 κην μὲν καὶ ὑπὸ δίνης, ὡς ἔλεγον οἱ περὶ τὸν Δημόκρι-
 114 τον, οὐκ ἂν κινεῖτο ὁ κόσμος. καὶ μὴν οὐδὲ φύσει ἀφαν- 20
 τάστῳ, παρόσον ἢ νοερά φύσις ἀμείνων ἐστὶ ταύτης.
 ὁρῶνται δὲ τοιαῦται φύσεις ἐν κόσμῳ περιεχόμεναι· ἀνάγκη
 ἄρα καὶ αὐτὸν νοεράν ἔχειν φύσιν ὑφ' ἧς τεταγμένως κι-
 νεῖται, ἣτις εὐθέως ἐστὶ θεός.
 115 Τὰ γε μὴν αὐτομάτως κινούμενα τῶν κατασκευασμά- 25
 των θαυμασιώτερα ἔστι τῶν μὴ τοιούτων. τὴν γοῦν Ἀρ-
 χιμήδειον σφαιραν θεωροῦντες σφόδρα ἐκπληττόμεθα, ἐν
 ἣ ἥλιός τε καὶ σελίγη κινεῖται καὶ τὰ λοιπὰ τῶν ἀστέρων,
 οὐ μὰ Δία ἐπὶ τοῖς ξύλοις οὐδ' ἐπὶ τῇ κινήσει τούτων
 τεθηπότες. ἀλλ' ἐπὶ τῷ τεχνίτῃ καὶ ταῖς κινούσαις αἰτίαις. 30
 ὅθεν ὅσῳ θαυμασιώτερα ἔστι τὰ αἰσθανόμενα τῶν αἰσθη-
 τῶν. τοσοῦτῳ θαυμασιώτεραί εἰσιν αἱ ταῦτα κινούσαι
 116 αἰτίαι. ἐπεὶ γὰρ ὁ ἵππος θαυμασιώτερος τοῦ φυτοῦ, καὶ 417
 ἡ κινητικὴ τοῦ ἵππου αἰτία θαυμασιώτερα τῆς τοῦ φυτοῦ
 αἰτίας· καὶ ἐπεὶ ὁ ἔλέφας θαυμασιώτερος ἵππου, καὶ ἡ
 κινητικὴ τοῦ ἐλέφαντος αἰτία, τηλικούτῳ γε ὄγκον διαβα-
 117 στάζουσα, θαυμασιώτερα τῆς τοῦ ἵππου· τούτων δὲ γε 5
 πασῶν κατὰ τὸν ἀνωτάτω λόγον καὶ ἡ τοῦ ἡλλου καὶ σε-
 λήνης καὶ ἀστέρων, καὶ πρὸ τούτων ἢ τοῦ κόσμου φύσις,

10 ἐπαγόμενος Kayser coll. p. 355, 23. 412, 31 14 τάξεώς
 τε Gen. κινεῖ Bekk.: κινεῖται G 18 εἰ ante μὴ v. s. N
 27 θεωροῦντες σφόδρα scr.: σφόδρα θεωροῦντες G 31/32 ἀναι-
 σθητῶν Hervetus 32 ταῦτα Es: ταῦται L (sic): ταῖς N
 8 ἀνωτάτω Fabr.: ἀνώτατον G

417 ἡμῖς καὶ τούτων ἐστὶν αἰτία. ἡ μὲν γὰρ τοῦ μέρους αἰτία
 οὐ διατέλνει ἐπὶ τὸ ὅλον, οὐδ' ἐστὶ τοῦτου αἰτία, ἡ δὲ τοῦ
 10 ὅλου διατίτασκειν εἰς τὰ μέρη διὰ καὶ θανασιωτέα ἐστὶ
 τῆς τοῦ μέρους αἰτίας. ὥστε ἐπεὶ ἡ τοῦ κόσμου φύσις, 118
 ἐστὶν αἰτία τῆς τοῦ ὅλου κόσμου διακοσμήσεως, εἴη ἢ
 αἰτία καὶ τῶν μερῶν. εἰ δὲ τοῦτο, κρατίστη ἐστίν. εἰ δὲ
 κρατίστη ἐστί, λογική τέ ἐστι καὶ νοερά. προσέτι δὲ αἰθρῶν
 15 ἂν εἴη. ἡ δὲ τοιαύτη φύσις ἡ αὐτή, ἐστὶ θεῶν. ἐστὶ τῶν
 ἡμῶν τι θεός.

Καὶ μὴν ἐν παντὶ πολυμερεῖ σώματι καὶ κατὰ φύσιν 119
 διοικουμένῳ ἐστὶ τι τὸ κυριεῦον, καθὼ καὶ ἐφ' ἡμῶν μὲν
 ἢ ἐν καρδίᾳ τοῦτο τυγχάνειν ἀξιούται ἢ ἐν ἐγκράτειᾳ ἢ ἐν
 20 ἄλλῳ τινὶ μέρει τοῦ σώματος, ἐπὶ δὲ τῶν φυτῶν οὐ κατὰ
 τὸν αὐτὸν τρόπον, ἀλλ' ἐφ' ὧν μὲν κατὰ τὰς ῥίζας, ἐφ' ὧν
 δὲ κατὰ τὴν κόμην, ἐφ' ὧν δὲ κατὰ τὸ ἐγκάρδιον. ὥστε 120
 ἐπεὶ καὶ ὁ κόσμος ὑπὸ φύσεως διοικεῖται πολυμερῶς κα-
 θεστώως, εἴη ἂν τι ἐν αὐτῷ τὸ κυριεῦον καὶ τὸ προκαταρ-
 25 χόμενον τῶν κινήσεων. οὐδὲν δὲ δυνατόν εἶναι τοιοῦτον
 ἢ τὴν τῶν ὄντων φύσιν, ἣτις θεός ἐστίν. ἔστιν ἄρα θεός.

Ἄλλ' ἴσως τινὲς ἐροῦσιν, ὅτι τοῦτο : ὦ λόγω ἡγεμονι- 121
 κωτάτην εἶναι συμβέβηκε καὶ κυριωτάτην ἐν τῷ κόσμῳ
 τὴν γῆν καὶ ἡγεμονικώτερον καὶ κυριώτερον τὸν ἀέρα·
 30 ἄνευ γὰρ τούτων οὐχ οἶόν τε ἐστὶ συστήναι κόσμον· ὥστε
 καὶ τὴν γῆν καὶ τὸν ἀέρα φήσομεν εἶναι θεόν. ὅπερ ἐστὶν 122
 εὐθηθες, καὶ ὅμοιον τῷ λέγειν κυριωτάτον ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ
 418 ἡγεμονικώτατον εἶναι τὸν τοίχον· ἄνευ γὰρ τούτου μὴ
 δύνασθαι τὴν οἰκίαν συστήναι. καθάπερ γὰρ ἐνταῦθα
 ταῖς μὲν ἀληθείαις ἀδύνατόν ἐστιν ἄνευ τοίχου συστήναι
 τὴν οἰκίαν, οὐ μὴν ὑπερφέρει καὶ κρείττον ἐστὶ τοῦ οἴκο-
 5 δεσπότου ὁ τοίχος, οὕτω καὶ ἐπὶ τοῦ κόσμου ἀδύνατον
 μὲν χωρὶς γῆς καὶ ἀέρος τὴν τοῦ παντός σύστασιν γενέ-
 σθαι, οὐ μὴν ταῦτα ὑπερφέρει τῆς διοικούσης τὸν κόσμον
 φύσεως, ἣτις οὐ διενήροχε θεοῦ. ἔστιν ἄρα θεός.

16 τι om. Hervetus 22 τὸ G: τὸν Gen. 27 (ὄσον ἐπὶ)
 τούτῳ Heintz dubit. 20 καὶ (ἔτι) ἡγ. Bekk. dubit., melius
 <καὶ γῆς ἔτι> ἡγ. Heintz 30 τούτων Gen.: τούτου G + κρείτ-
 τόν <τι> LE 7 διοικούσης N

Ἦν αὖν οὖν γένος τῶν τοιούτων λόγων ἐστὶ τοιούτων⁴¹⁸
 122 σκοπῶμεν δὲ ἐξῆς καὶ τὸν τρόπον τῶν ἀκολουθούντων 10
 ἀτόπων τοῖς ἀναιροῦσι τὸ θεῖον. εἰ γὰρ μὴ εἰσὶ θεοί,
 οὐκ ἔστιν εὐσέβεια. ἴδιον τῶν αἰρετῶν[†] ὑπάρχουσα. ἔστι
 γὰρ εὐσέβεια ἐπιστήμη θεῶν θεραπείας, τῶν δ' ἀνυ-
 πάρχων οὐ δυνατὰ τις εἶναι θεραπεία, ὅθεν οὐδὲ ἐπιστήμη
 τις περὶ ταύτην γενήσεται· καὶ ὥς οὐχ οἶόν τε περὶ τὴν 15
 Ἱπποκρινταύρων θεραπείαν ἐπιστήμην εἶναι ἀνυπάρχων
 ὄντων. οὕτως οὐδὲ περὶ τὴν τῶν θεῶν θεραπείαν, εἴπερ
 εἰσὶν ἀνυπάρκτοι. ἴσται τις ἐπιστήμη. ὥστε εἰ μὴ εἰσὶ
 θεοί, ἀνυπάρκτος ἔστιν ἡ εὐσέβεια. ὑπάρχει δὲ εὐσέβεια·
 24 ταύτην ῥητέον εἶναι θεοῦς. καὶ πάλιν· εἰ μὴ εἰσὶ θεοί, 20
 ἀνυπάρκτος ἔστιν ἡ ὀσιότης, δικαιοσύνη τις οὔσα πρὸς
 θεοῦς· ἔστι δὲ γε κατὰ τὰς κοινὰς ἐννοίας καὶ προλήψεις
 πάντων ἀνθρώπων ὀσιότης, καθότι καὶ ὀσιόν ἐστιν· καὶ
 125 (τὸ) θεῖον ἄρα ἔστιν. εἴγε μὴν μὴ εἰσὶ θεοί, ἀναιρεῖται
 σοφία, ἐπιστήμη οὔσα θεῶν τε καὶ ἀνθρωπέων 25
 πραγμάτων· καὶ ὁν τρόπον οὐδεμία ἔστιν ἐπιστήμη ἀνθρω-
 πέων τε καὶ Ἱπποκρινταύρων πραγμάτων διὰ τὸ ἀνθρώ-
 πους μὲν ὑπάρχειν, Ἱπποκρινταύρους δὲ μὴ ὑπάρχειν, οὕτως
 οὐδὲ ἐπιστήμη τις ἔσται θεῶν καὶ ἀνθρωπέων πραγμά-
 των, ἀνθρώπων (μὲν) ὑπαρχόντων, θεῶν δὲ μὴ ὑφεστώτων. 30
 ἄτοπον δὲ γε λέγειν μὴ εἶναι σοφίαν· ἄτοπον ἄρα καὶ τὸ
 τοὺς θεοῦς ἀξιοῦν ἀνυπάρκτους.
 126 Καὶ μὴν εἴπερ καὶ ἡ δικαιοσύνη κατὰ τὴν ἐπιπλοκὴν 419
 τῶν ἀνθρώπων πρὸς τε ἀλλήλους καὶ πρὸς θεοῦς εἰσηκται,
 εἰ μὴ εἰσὶ θεοί, οὐδὲ δικαιοσύνη συστήσεται· ὅπερ ἄτο-
 127 πον. οἱ μὲν οὖν περὶ τὸν Πυθαγόραν καὶ τὸν Ἐμπε-
 δοκλέα καὶ τὸ λοιπὸν τῶν Ἱταλῶν πλῆθος φασὶ μὴ 5
 μόνον ἡμῖν πρὸς ἀλλήλους καὶ πρὸς τοὺς θεοῦς εἶναι τινα

11 τοῖς ἀναιροῦσι Bekk.: τῶν ἀναιρούντων G μὴ NL5:
 δὴ E 12 μόνον τῶν αἰρετῶν G: μία vel πρώτη τῶν ἀρετῶν
 Bekk. dubit.: τῶν ἀρετῶν Hevetus (ex virtutibus): an μόνον
 (τοῦτων ὄν)των ἀρετῆ vel μόνον περὶ τοὺς ἀρετῆ? (locus non
 iam sanatus est) μόνον—ὑπάρχουσα secl. Kayser 15 (εἶναι)
 γενήσεται N 23 πάντων (τῶν) N 24 τὸ add. Bekk. 25 (καὶ
 ἢ) σοφία Rüstow 29 (τε) καὶ N 30 μὲν add. Bokk. 5 τὸ
 ἀποδὸν om. s cf. p. 391, 25

410
 10 ζωντανίαν, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὰ ἄλογα τῶν ζῴων. ἔν γὰρ ἰππώ-
 χει πνεῦμα τὸ διὰ παντὸς τοῦ κόσμου διήκον κτλ., τούτοι,
 τὸ καὶ ἐνοῦν ἡμᾶς πρὸς ἐκεῖνα. διότι καὶ κτείνοντες αὐτὰ καὶ 12-
 10 ταῖς σαρκῶν αὐτῶν τρεφόμενοι ἀδικήσομεν τε καὶ ἀσεβή-
 σομεν ὡς συγγενεῖς ἀναιροῦντες. ἔνθεν καὶ παρήκου-
 οὔτοι οἱ φιλόσοφοι ἀπέχεσθαι τῶν ἐρωτήσεων, καὶ ἀσεβεῖν
 ἔφρασκον τοὺς ἀνθρώπους (vers. Pythagor XII Nauck)

βωμόν ἐρεῦθοντας μακάρον θερμοῖσι φόνουσαν

15 καὶ Ἐμπεδοκλῆς ποῦ φησιν (B 136 Diels)

οὐ παύσεσθε φόνουιο δυσηγέος; οὐκ ἔσοράτε
 ἀλλήλους δάπτοντες ἀκηδέλησι νόουιο;

καὶ (B 137 Diels)

20 μορφὴν δ' ἐλλάξαντα πατὴρ φίλον υἱὸν αἰείρας
 σφάζει ἐπευχόμενος μέγα νήπιος· οἱ δ' ἀπορεῦνται
 λισσόμενον θύοντες. ὁ δ' αὖ νήκουστος ὁμοκλέων
 σφάζας ἐν μεγάροισι κακὴν ἀλεγύνετο δαῖτα.
 ὡς δ' αὐτίως πατέρ' υἱὸς ἔλθων καὶ μητέρα παῖδες
 θυμὸν ἀπορραΐσαντα φίλας κατὰ σάρκας ἔδουσιν.

25 ταῦτα δὲ παρήκουον οἱ περὶ τὸν Πυθαγόραν, πταίνοντες· 130
 οὐ γὰρ εἴ ἔστι τι διήκον δι' ἡμῶν τε καὶ ἐκείνων πνεῦμα,
 εὐθύς ἔστι τις ἡμῖν δικαιοσύνη πρὸς τὰ ἄλογα τῶν ζῴων.
 ἰδοὺ γὰρ καὶ διὰ τῶν λίθων καὶ διὰ τῶν φυτῶν πεφοίτηκέ
 τι πνεῦμα, ὥστε ἡμᾶς αὐτοῖς συνεροῦσθαι, ἀλλ' οὐδέν
 30 ἔστιν ἡμῖν δίκαιον πρὸς τὰ φυτὰ καὶ λίθους, οὐδὲ μὴν
 ποτέμνοντες καὶ πρίζοντες τὰ τοιαῦτα τῶν σωμάτων ἀδικου-
 μεν. τί οὖν φασιν οἱ Στωικοὶ δικαιοσύνην τινὰ καὶ ἐπι- 131

7/8 ὑπάρχει G: ὑπάρχειν Gen. 16 παύσεσθε LE5: παύ-
 σασθε N πόνοιο N 20 οἱ δ' ἀπορεῦνται Diels: οἶδα πορεῦν-
 ται N: οἱ δὲ πορεῦνται LE5: οἱ δ' ἐπορεῦνται Bergk coll.
 Ψ 212: οἱ δὲ πορεῦνται Hermann 21 λισσόμενον NLE: λισσό-
 μενοι ε θυόντες G: θύοντες Hermann (qui legit λισσόμενοι)
 ὁ δ' αὖ νήκουστος Diels: ὁ δ' ἀνήκουστος G: ὁ δὲ νήκουστος
 Bergk: ὁ δ' ἀνήκουστος Gen. 24 ἀπορραΐσαντε Karsten:
 ἀπορραΐσαντα G 26 τι Gen.: τὸ G 30 τὰ del. Rüstow καὶ
 <τοὺς> λίθους Arnim μὴν G: μὰ Δία Bekk. dubit.
 16*

τιοῦν ἔχειν τοὺς ἀνθρώπους πρὸς ἀλλήλους καὶ τοὺς θεούς; οὐ καθόλου ἴσθι τὸ ἐληλακὸς διὰ πάντων πνεῦμα, ἐπεὶ ἂν καὶ πρὸς τὰ ἄλογα τῶν ζώων ἐσώζετό τι δίκαιον ἡμῖν, ἀλλ' ἐπεὶ λόγον ἔχομεν τὸν ἐπ' ἀλλήλους τε καὶ θεοὺς διατείνοντα, οὐ τὰ ἄλογα τῶν ζώων μὴ μετέχοντα οὐκ ἂν ἴχοι τι πρὸς ἡμᾶς δίκαιον. ὥστε εἰ ἡ δικαιοσύνη κατὰ τινα κοινωτίαν ἀνθρώπων πρὸς ἀλλήλους καὶ ἀνθρώπων πρὸς θεοὺς γενόηται, δεήσει μὴ ὄντων θεῶν μηδὲ δικαιο- 10 σύνην ὑπαρκτὴν εἶναι. ὑπαρκτὴ δέ ἐστιν ἡ δικαιοσύνη· ὁγίτιον ἄρα καὶ θεοὺς ὑπάρχειν.

132 Πρὸς τούτοις· εἰ μὴ εἰσὶ θεοί, οὐδὲ μαντικὴ ὑπάρχει, ἐπιστήμη οὔσα θεωρητικὴ καὶ ἐξηγητικὴ τῶν ὑπὸ θεῶν ἀνθρώποις διδομένων σημείων, οὐδὲ μὴν θεο- 15 ληπτικὴ καὶ ἀστροματικὴ, οὐ λογικὴ, οὐχ ἡ δι' ὀνειρώτων πρόρρησις. ἄτοπον δέ γε τοσοῦτο πλῆθος πραγμάτων ἀναιρεῖν πεπιστευμένων ἤδη παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις. εἰσὶν ἄρα θεοί.

133 Ζήνων (fr. 152 Arn.) δὲ καὶ τοιοῦτον ἠρώτα λόγον· “τοὺς θεοὺς εὐλόγως ἂν τις τιμῶη· (τοὺς δὲ μὴ ὄντας οὐκ ἂν τις εὐλόγως τιμῶη·) εἰσὶν ἄρα θεοί.” ὧ λόγῳ τινὲς παραβάλλοντές φασι· “τοὺς σοφοὺς ἂν τις εὐλόγως τιμῶη· τοὺς δὲ μὴ ὄντας οὐκ ἂν τις εὐλόγως τιμῶη· εἰσὶν ἄρα σοφοί.” ὅπερ οὐκ ἤρεσκε τοῖς ἀπὸ τῆς Στοᾶς, μέχρι τοῦ νῦν ἀνευ- 20

134 ρέιτου ὄντος τοῦ κατ' αὐτοὺς [τοῦ] σοφοῦ. ἀπαντῶν δὲ πρὸς τὴν παραβολὴν Διογένους ὁ Βαβυλώνιος (fr. 32 Arn.) τὸ δεύτερόν φησι λῆμμα τοῦ Ζήνωνος λόγου τοιοῦτον εἶναι τῇ δυνάμει· “τοὺς δὲ μὴ πεφυκότας εἶναι οὐκ ἂν τις εὐλόγως τιμῶη” τοιοῦτου γὰρ λαμβανομένου δῆλον ὡς πεφυκάσιν εἶναι 25 θεοί. εἰ δὲ τοῦτο, καὶ εἰσὶν ἴδη. εἰ γὰρ ἅπαξ ποτὲ ἦσαν, καὶ νῦν εἰσὶν, ὥσπερ εἰ ἄτομοι ἦσαν, καὶ νῦν εἰσὶν· ἄφθαρτα γὰρ καὶ ἀγένητα τὰ τοιαῦτά ἐστι κατὰ τὴν ἐν- 30

4 τι Heintz et Rüstow 5 τι om. N 9 ἀνθρώπων om. N spatium 6 fere litt vacuum relinquens 16 λογικὴ G: Φυσικὴ Fabr.: τερατολογικὴ vel γοητικὴ Kayser 17/18 πεπιστευμένων L: πεπιστευμένων NEs 20 τοὺς — 21 τιμῶη add. Fabr.: τοὺς δὲ μὴ ὄντας E sed exp. 22 et 23 τιμῶν N 25 τοῦ alt. om. s 26 ὁ Gen.: ὧν NE: ὧν ὁ Ls φασι s 28/29 τιμῶν N (cf. ad vv. 22 et 23) 29 an λαμβανομένου (τοῦ λόγου)?

421 νοιαν τῶν σωμάτων. διὸ καὶ κατὰ ἐκάστην ἐπιφάνειαν
 συνάξει ὁ λόγος. οἱ δὲ γὰρ σωροὶ οὐκ ἐπὶ παράκασιν εἶναι.
 ἦδη καὶ εἰσὶν. ἄλλοι δὲ φασὶ τὸ πρῶτον λήμα τοῦ Ζή- 136
 ρωνος, τὸ "τοὺς θεοὺς εὐλόγως ἂν τις τιμῶη". Διαβόλιον
 5 εἶναι. Ἐν μὲν γὰρ σημαίνει "τοὺς θεοὺς εὐλόγως ἂν τις
 τιμῶη", ἕτερον δὲ "τιμητικῶς ἔχοι". λαμβάνεσθαι δὲ τὸ
 πρῶτον, ὅπερ ψεῦδος ἔσται ἐπὶ τῶν σωτῶν.

Οἱ μὲν οὖν κομιζόμενοι λόγοι παρὰ τε τοῖς Στοικοῖς 137
 καὶ παρὰ τοῖς ἀπὸ τῶν ἄλλων αἰρέσεων εἰς τὸ πάργιον
 10 θεοὺς τοιοῦτοί τινές εἰσι κατὰ τὸν χαρακτήρα. ὅτι δὲ οὐ
 λείπονται τούτων ἕνεκα τῆς περὶ τὸ πᾶν αἰσθητικῆς
 καὶ οἱ τὸ μὴ εἶναι θεοὺς διδάσκοντες, παρακαμμένως ὑπο-
 15 δεικτέον. εἴπερ τοίνυν εἰσὶ θεοί, ζῶά εἰσιν καὶ ὁ λόγος 138
 οἱ ἀπὸ τῆς Στοᾶς ἐδίδασκον (§ 104), ὅτι ζῶόν ἐστιν ὁ κόσμος.
 15 τῷ αὐτῷ χρησάμενος ἂν τις κατασκευάξοι, ὅτι καὶ ὁ θεὸς ἐστὶ
 ζῶον. τὸ γὰρ ζῶον τοῦ μὴ ζῶου κρείττον ἐστίν, οὐδὲν δὲ
 κρείττον ἐστὶ θεοῦ. ζῶον ἄρα ἐστὶν ὁ θεός, συμπαρα-
 λαμβανομένης τούτῳ τῷ λόγῳ καὶ τῆς κοινῆς τῶν ἀνθρώ-
 20 πων ἐννοίας, εἶγε καὶ ὁ βίος καὶ οἱ ποιηταὶ καὶ ἡ τῶν
 ἀρίστων φιλοσόφων πλειθὺς μαρτυρεῖ τῷ ζῶον εἶναι τὸν
 25 θεόν. ὥστε σφῆξασθαι τὰ τῆς ἀκολουθίας. εἰ γὰρ εἰσὶ 139
 θεοί, ζῶά εἰσιν. εἰ δὲ ζῶά εἰσιν, αἰσθάνονται. πᾶν γὰρ
 ζῶον αἰσθήσεως μετοχῇ νοεῖται ζῶον. εἰ δὲ αἰσθάνονται,
 καὶ πικράζονται καὶ γλυκάζονται. οὐ γὰρ δι' ἄλλης μὲν
 25 τινος αἰσθήσεως ἀντιλαμβάνονται τῶν αἰσθητῶν, οὐχὶ δὲ
 καὶ διὰ τῆς γεύσεως. ὅθεν καὶ τὸ περικόπται ταύτην ἢ
 τινα αἰσθησὶν ἄλλην ἄπλως τοῦ θεοῦ παντελῶς ἐστὶν ἀπί-
 30 θανον. περιπτοτέρας γὰρ αἰσθήσεις ἔχων ὁ ἄνθρωπος 140
 ἀμείνων αὐτοῦ γενήσεται, δέον μᾶλλον, ὡς ἔλεγεν ὁ Καρ-
 νειάδης, σὺν ταῖς πᾶσιν ὑπαρχούσαις πέντε ταύταις αἰσθή-
 σεσι καὶ ἄλλας αὐτῷ περισσοτέρας προσμαρτυρεῖν, ἢ ἔχη
 422 πλειόνων ἀντιλαμβάνεσθαι πραγμάτων, ἀλλὰ μὴ τῶν πέντε

1 κατὰ fort. delendum; an κατακόλ.? 4 τιμῶν N (cf. ad p. 420, 28/29) 5 σημαίνει G: σημαίνειν Bekk. 10 δὲ οὐ NLE: οὐδὲ 5 11 ἕνεκα <καὶ> τῆς Gen. 13 ζῶα εἰσὶ N: ζῶά ἐστι LΕ5 20 <τὸ> διὰ 5 28 ὁ ἄνθρωπος del. Bekk. 29 αὐτοῦ scr.: αὐτοῦ edd. (codices discrepant) 30 πᾶσιν Bekk.: πάσαις G 31 αὐτῷ G: melius τῷ θεῷ προσομαρτεῖν Séguier

141 ἴσασθαι ὁμίον οὐ γινώσκον τινα ἔχειν τὸν θεόν, καὶ⁴²²
 διὰ ταύτης ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν γενεστῶν. ἀλλ' εἰ διὰ
 γενεῶς ἀντιλαμβάνεται, γλυκάζεται⁴ καὶ πικράζεται. γλυ-
 κάζομενος δὲ καὶ πικραζόμενος εὐαρεστήσει τισὶ καὶ δυσα-
 ρεστήσει. δυσαρεστῶν δὲ τισὶ καὶ ὀχλήσεως ἔσται δεκτικὸς
 καὶ τῆς ἐπὶ τὸ χεῖρον μεταβολῆς. εἰ δὲ τοῦτο, φθαρτὸς
 ἔστιν. ὥστε εἴτερ εἰσὶ θεοί, φθαρτοὶ εἰσιν. οὐκ ἄρα
 θεοὶ εἰσίν.

142 Εἶγε μὴν ἔστι θεός, ζῶν ἔστιν. εἰ ζῶν ἔστι, καὶ¹⁰
 αἰσθάνεται· τὸ γὰρ ζῶν τοῦ μὴ ζῶου οὐκ ἄλλω τινὶ
 διαφέρει ἢ τῷ αἰσθάνεσθαι. εἰ δὲ αἰσθάνεται, καὶ ἀκούει
 143 καὶ ὄρα καὶ ὀσφραίνεται καὶ ἄπτεται. εἰ δὲ τοῦτο, ἔστι
 τινὰ τὰ καθ' ἑκάστην αἰσθησιν οἰκειοῦντα αὐτὸν καὶ ἄλ-
 λωτριοῦντα, οἷον κατὰ μὲν ὄρασιν τὰ συμμέτρως ἔχοντα¹⁵
 καὶ οὐχ ἑτέρως, κατὰ δὲ ἀκοήν <αἰ> ἑμμελεῖς φωναὶ καὶ οὐχ
 αἰ μὴ οὕτως ἔχουσαι, κατὰ τὰ αὐτὰ δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων
 αἰσθήσεων. εἰ δὲ τοῦτο, ἔστι τινὰ θεῶ ὀχληρά· καὶ
 εἰ ἔστι τινὰ θεῶ ὀχληρά, γίνεται ἐν τῇ ἐπὶ τὸ χεῖρον με-
 ταβολῇ θεός, ὥστε καὶ ἐν φθορᾷ. φθαρτὸς ἄρα ὁ θεός.²⁰
 τοῦτο δὲ παρὰ τὴν κοινὴν ἐννοίαν ὑπῆρχεν αὐτοῦ· τοίνυν
 οὐκ ἔστι τὸ θεῖον.

144 Ἔστι δὲ καὶ ἐπὶ μιᾷ αἰσθήσεως ἐξεργαστικώτερον
 τιθέναι τὸν λόγον, οἷον τῆς ὄρασεως. εἰ γὰρ ἔστι τὸ
 θεῖον, ζῶν ἔστιν. εἰ <δὲ> ζῶν ἔστιν, ὄρα [ὄλος] (Xenophan. 25
 B 24 Diels).

οὔλος γὰρ ὄρα, οὔλος δὲ νοεῖ, οὔλος δὲ τ' ἀκούει.
 145 εἰ δὲ ὄρα, καὶ λευκὰ ὄρα καὶ μέλανα. ἀλλ' ἐπεὶ λευκὸν
 μὲν ἔστι τὸ διακριτικὸν ὄψεως, μέλαν δὲ τὸ συγχυτικὸν
 ὄψεως, διακρίνεται τὴν ὄψιν καὶ συγγεῖται ὁ θεός. εἰ δὲ
 διακρίσεως καὶ συγχύσεως ἔστι δεκτικός, καὶ φθορᾶς ἔσται³⁰

² τινὰ γενεῶν ⁵ ⁴ γλυκάζεται add. Fabr., fort. rectius τῶν
 γενεστῶν, γλυκάζεται ⁸ εἰσίν. <οὐχὶ δὲ γε φθαρτοὶ εἰσιν.>
 Heintz; recte, nisi Sextum brevius locutum esse putamus (cf.
 ad p. 426, 16) ¹⁵ οἷον <οἰκειοῦντα> Heintz ¹⁶ οὐ <τὰ>
 ἑτέρως Heintz ^{αἰ} add. Bekk. ¹⁸ <τῷ> θεῶ ⁵ ²³ ἐπεξεργ-
 αστικώτερον ⁵ ²⁵ δὲ addidi ^{ὄλος} LE⁵: ὄλος N: del. Heintz
²⁹ ὁ θεός om. N spatia ⁶ fore litt. rel. ³⁰ διοσφρη-
 τῶς N ἔσται NL: ἔστι E⁵

123 δεκτικός. τοίνυν εἴ ἔστι τὸ θεῖον, φθαρτὸν ἔστιν οὐκ ἄρα
δέ γε φθαρτὸν ἔστιν· οὐκ ἄρα ἔστιν

Καὶ μὴν ἡ αἰσθήσεως ἑτεροιώσεως τις ἐστὶν οὐκ ἔστιν 140
γὰρ τὸ δι' αἰσθήσεως τινος ἀντικαταβαλλόμενον μὴ ἐτε-
6 ροιοῦσθαι, ἀλλ' οὕτω διακείσθαι, ὡς καὶ τῆς ἀντιλήψεως
διέκειτο. εἰ οὖν αἰσθάνεται ὁ θεός, καὶ ἑτεροιοῦται· εἰ
δὲ ἑτεροιοῦται, ἑτεροιώσεως δεκτικός ἐστὶ καὶ μεταβολῆς·
δεκτικός δὲ ὢν μεταβολῆς πάντως καὶ τῆς ἐπὶ τὸ γαῖον 147
μεταβολῆς ἔστιν δεκτικός. εἰ δὲ τοῦτο, καὶ φθαρτός ἐστιν.
10 ἄτοπον δὲ γε τὸ λέγειν τὸν θεὸν φθαρτὸν ὑπόχρητον ἄτο-
πον ἄρα καὶ τὸ ἀξιούν εἶναι τοῦτον.

Πρὸς τοῦτοις· εἴ ἔστι τι θεῖον, ἦτοι πεπερασμένον 14-
ἐστὶν ἢ ἄπειρον. καὶ ἄπειρον μὲν οὐκ ἂν εἴη, ἐπὶ καὶ
ἀκίνητον ἂν εἴη καὶ ἄψυχον. εἰ γὰρ κινεῖται τὸ ἄπειρον,
15 τόπον ἐκ τόπου μετέρχεται· τόπον δὲ ἐκ τόπου μεταρχό-
μενον ἐν τόπῳ ἐστὶν, ἐν τόπῳ δὲ ὄν πεπερασμένον. εἰ ἄρα
ἐστὶ τι ἄπειρον, ἀκίνητόν ἐστιν· ἢ εἴπερ κινεῖται, οὐκ
ἔστιν ἄπειρον. ὡσαύτως δὲ καὶ ἄψυχόν ἐστὶν· εἰ γὰρ 149
ὑπὸ ψυχῆς συνέχεται, πάντως ἀπὸ τῶν μέσων ἐπὶ τὸ πέ-
20 ρατα καὶ ἀπὸ τῶν περάτων ἐπὶ τὰ μέσα φερόμενον συνέ-
χεται. ἐν δὲ ἀπειρῳ οὐδὲν ἐστὶ μέσον οὐδὲ πέρας· ὥστε
οὐδὲ ἔμψυχόν ἐστὶ τὸ ἄπειρον. καὶ διὰ τοῦτο εἰ ἄπειρόν
ἐστὶ τὸ θεῖον, οὔτε κινεῖται οὔτε ἔμψυχόν ἐστὶν. κινεῖται
δὲ τὸ θεῖον καὶ ἔμψυχίας ἀξιούται μετέχειν· οὐκ ἄρα
25 ἄπειρόν ἐστὶ τὸ θεῖον. καὶ μὴν οὐδὲ πεπερασμένον. ἐπεὶ 150
γὰρ τὸ πεπερασμένον τοῦ ἀπείρου μέρος ἐστὶ, τὸ δὲ ὅλον
τοῦ μέρους κρείττον ἐστὶ, δῆλον ὡς τὸ ἄπειρον τοῦ θεῖου
κρείττον ἔσται καὶ κρατήσῃ τῆς θείας φύσεως. ἄτοπον δὲ
τὸ λέγειν θεοῦ τι κρείττον καὶ κρατοῦν τῆς τοῦ θεοῦ φύ-
30 σεως· τοίνυν οὐδὲ πεπερασμένον ἐστὶ τὸ θεῖον. ἀλλ' εἰ
μήτε ἄπειρόν ἐστὶ μήτε πεπερασμένον, παρὰ δὲ ταῦτα
οὐδὲν ἔστι τρίτον νοεῖν, οὐδὲν ἔσται τὸ θεῖον.

124 Καὶ μὴν εἴ ἔστι τι τὸ θεῖον, ἦτοι σῶμά ἐστιν ἢ ἀσώ- 151

2 γε om. s 14 τὸ ἄπειρον del. et dubit. post 18 ἄψυχόν
ἐστὶν transp. Heintz 18 ἄψυχον ἔσται Heintz dubit. (nisi ad-
datur τὸ ἄπειρον) cf. ad v. 14 20 φερομένης vel φερομένη
συνέχει Heintz 29 κρατοῦν scr.: κρατεῖν G 1 τι om. L

ματον· οὔτε δὲ ἄσώματον ἔστιν, ἐπεὶ ἄψυχόν ἐστι καὶ ⁴²⁴
ἀαισθητόν καὶ οὐδὲν δυνάμενον ἐνεργεῖν τὸ ἄσώματον,
οὔτε σῶμα, ἐπεὶ πᾶν σῶμα μεταβλητόν τε ἔστι καὶ φθα-
τόν, ἀφθάρτου δὲ τὸ θεῖον· οὐ τοίνυν ὑπάρχει τὸ θεῖον.

- 152 Εἶγε μὴν ἔστι τὸ θεῖον, πάντως καὶ ζῶόν ἐστιν. εἰ
δὲ ζῶόν ἐστιν, πάντως καὶ παράρετόν ἐστι καὶ εὐδαῖμον·
(εὐδαιμονία γὰρ χωρὶς ἀρετῆς οὐ δύναται ὑποστῆναι). εἰ δὲ
παράρετός ἐστι, καὶ πάσας ἔχει τὰς ἀρετάς. ἀλλ' οὐ πάσας
μὲν ἔχει τὰς ἀρετάς, οὐχὶ δέ γε καὶ ἐγκράτειαν ἔχει καὶ ¹⁰
καρτερίαν. οὐχὶ δέ γε ταύτας μὲν ἔχει τὰς ἀρετάς, οὐχὶ
δέ γε ἔστι τινὰ δυσάποσχετα καὶ δυσεγκαρτέρητα τῷ θεῷ.
- 153 ἐγκράτεια γὰρ ἔστι διάθεσις ἀνυπέρβατος τῶν κατ'
ἄρθεον λόγον γιγνομένων, ἢ ἀρετὴ ὑπεράνω ποιούσα
ἡμᾶς τῶν δοκούντων εἶναι δυσάποσχετών· ἐγκρα- ¹⁵
τεῖται γὰρ φασίν, οὐχ ὁ θανατιώσης γράδος ἀπεχόμενος, ἀλλ'
ὁ Λαῖδος καὶ Φρύνης ἢ τινος τοιαύτης δυνάμενος ἀπολαῦ-
- 154 σαι, εἶτα ἀπεχόμενος. καρτερία δὲ ἔστιν ἐπιστήμη ὑπο-
μενετέων καὶ οὐχ ὑπομενετέων, ἢ ἀρετὴ ὑπεράνω
ποιούσα ἡμᾶς τῶν δοκούντων εἶναι δυσυπομε- ²⁰
νήτων· χρῆται γὰρ καρτερία ὁ τεμνόμενος καὶ καιόμενος,
- 155 εἶτα [δὲ] διακαρτερῶν, ἀλλ' οὐχ ὁ οἰνόμελι πίνων. ἔσται οὖν
τινα τῷ θεῷ δυσυπομένητα καὶ δυσάποσχετα. εἰ γὰρ μὴ ἔσται,
οὐχὶ ταύτας ἔξει τὰς ἀρετάς, τουτέστι τὴν ἐγκράτειαν καὶ τὴν
- 156 καρτερίαν. εἰ δὲ ταύτας οὐκ ἔχει τὰς ἀρετάς, ἐπεὶ μεταξὺ ἀρετῆς ²⁵
καὶ κακίας οὐδὲν ἔστι, τὰς ἀντιθέτους ταῖσδε ταῖς ἀρεταῖς ἔξει
κακίας ὡσπερ τὴν μαλακίαν καὶ τὴν ἀκρασίαν· καθάπερ
γὰρ ὁ μὴ ἔχων τὴν ὑγίαν νόσον ἔχει, οὕτως ὁ μὴ ἔχων
ἐγκράτειαν καὶ καρτερίαν ἐν ταῖς ἀντικειμέναις ἔστί κακίαις,
- 157 ὅπερ ἄτοπον ἐπὶ θεοῦ λέγεσθαι. εἰ δὲ ἔστι τινὰ δυσάπο- ³⁰
σχετα καὶ δυσυπομένητα τῷ θεῷ, ἔστι τινὰ καὶ τὰ ἐπὶ τὸ
χεῖρον αὐτοῦ μεταβλητικὰ καὶ ὀχλήσεως ποιητικὰ. ἀλλ' εἰ
τοῦτο, δεκτικός ἐστιν ὀχλήσεως ὁ θεὸς καὶ τῆς ἐπὶ τὸ χεῖ- ⁴²⁵

² ἄψυχόν ἐστι ser.: ἄψυχον ἔσται G 6 πάντως — 7 ζῶόν
ἔστιν del. Heintz 6 (δὲ) καὶ N 7 καὶ εὐδαῖμον — 8 ὑπο-
στῆναι del. Heintz 8 γὰρ ser.: δὲ G 9 καὶ del. Rüstow
dubit. 11 οὐχὶ δέ γε G: καὶ οὐ Kayser 10 ἐμμενετέων N
21 καὶ (ὁ) καιόμενος L 22 δὲ secl. Bekk. om. L 24 καὶ τὴν 5:
καὶ NLE 30 λέγεται N compendio scriptum.

425

ρον μεταβολῆς, διὸ καὶ φθορᾶς. ὥστε εἶπερ ἔστιν ὁ θεός,
φθαρτός ἐστιν· οὐχὶ δὲ τὸ δεινότερον· οὐκ ἄρα τὸ ποῖόν τι

Ἔτι δὲ σὺν τοῖς προκειμένοις, εἰ παράρετόν ἐστι τὸ
5 θεῖον, καὶ ἀνδρείαν ἔχει· εἰ δὲ ἀνδρείαν ἔχει, ἐπιστήμην
ἔχει δεινῶν καὶ οὐ δεινῶν καὶ τῶν μεταξὺ, καὶ ἐ τοῦτο,
ἔστι τι θεῷ δεινόν. οὐ γὰρ ὅτι γε ὁ ἀνδρεῖος οὐ ταῦτά 152
ἔστιν ἀνδρεῖος, οὐ ἐπιστήμην ἔχει τοῦ ποῖά ἐστι τὰ δεινὰ
τῷ γείτονι, ἀλλὰ τὰ ἑαυτῷ· ἅπερ οὐκ ἀπαράλλακτά ἐστι τοῖς
10 τοῦ πλησίον δεινοῖς. ὥστε ἐπεὶ ἀνδρεῖος ἐστιν ὁ θεός,
ἔστι τι αὐτῷ δεινόν. εἰ ἔστι τι θεῷ δεινόν, ἔστι τι τῷ 160
θεῷ ὀχλήσεως ποιητικόν. εἰ δὲ τοῦτο, ἐπιδεικτικῶς ἐστιν
ὀχλήσεως, διὰ δὲ τοῦτο καὶ φθορᾶς. ὅθεν εἰ ἐστι τὸ θεῖον,
φθαρτόν ἐστιν. οὐχὶ δὲ φθαρτόν ἐστιν· οὐκ ἄρα ἐστιν.

15 Καὶ μὴν εἰ παράρετόν ἐστι τὸ θεῖον, καὶ τὴν μεγα- 161
λοψυχίαν ἔχει. εἰ δὲ μεγαλοψυχίαν ἔχει, ἐπιστήμην ἔχει
ποιοῦσαν ὑπεραίρειν τῶν συμβαινόντων. εἰ τοῦτο,
ἔστι τινὰ τὰ συμβαινόντα αὐτῷ ὧν ὑπεράνω γίνεται. εἰ δὲ
τοῦτο, ἔστι τινὰ τὰ συμβαινόντα καὶ ὀλίγη αὐτῷ, καὶ
20 οὕτω φθαρτός ἐσται. οὐχὶ δὲ γε τοῦτο· τοίνυν οὐδὲ τὸ
ἔξ ἀρχῆς.

Πρὸς τούτοις· εἶπερ πάσας ἔχει τὰς ἀρετὰς ὁ θεός, 162
καὶ φρόνησιν ἔχει. εἰ φρόνησιν ἔχει, ἔχει καὶ ἐπιστήμην
ἀγαθῶν τε καὶ κακῶν καὶ ἀδιαφόρων. εἰ δὲ ἐπιστήμην
25 ἔχει τούτων, οἶδε ποῖά ἐστι τὰ ἀγαθὰ καὶ κακὰ καὶ ἀδια-
φορα. ἐπεὶ οὖν καὶ ὁ πόνος τῶν ἀδιαφόρων ἐστίν, οἶδε 163
καὶ τὸν πόνον καὶ ποῖός τις ὑπάρχει τὴν φρόσιν. εἰ δὲ
τοῦτο, καὶ περιπέτωκεν αὐτῷ· μὴ περιπεσὼν γὰρ οὐκ
ἂν ἔσχε νόησιν αὐτοῦ, ἀλλ' ὅν τρόπον ὁ μὴ περιπεπτωκώς
30 λευκῷ χρώματι καὶ μέλανι διὰ τὸ ἐκ γενετῆς εἶναι πηρὸς
οὐ δύναται νόησιν ἔχειν χρώματος, οὕτως οὐδὲ θεός μὴ
περιπεπτωκώς πόνῳ δύναται νόησιν ἔχειν τούτου. ὅποτε 164
260 γὰρ ἡμεῖς οἱ περιπεσόντες πολλάκις τούτῳ τὴν ιδιότητα

4 fort. προκειμένοις 6 καὶ ante εἰ om. N 7 τι om. N
θεῶν L 9 ἑαυτῷ N: αὐτῷ vel αὐτῶ ceteri οὐκ om. 14 (καὶ)
φθαρτόν L 15 τὴν del. Riistow dubit. 10 καὶ ὀλίγη τὰ συμ-
βαινοντα G: transposui coll. v. 18 23 καὶ prius om. N ἔχει
add. Bekk. 27 καὶ auto ποῖος secl. Bekk.

τῆς τριτῆς τοῦ ποδαγγοῦ ἀληθότος οὐ δυνάμεθα τρα-
 τῶς γινώσκωμεν, οὐδὲ διηγουμένων ἡμῖν τινῶν συμβαλεῖν,
 οὐδὲ παρ' αὐτῶν τῶν πεπονηθέντων συμφώνως ἀκοῦσαι διὰ
 τὸ ἄλλοις ἄλλως ταύτην ἐρμηνεύειν καὶ τοὺς μὲν στροφῆ, 6
 τοὺς δὲ κίεσαι, τοὺς δὲ εὐξεί λέγειν ὅμοιον αὐτοῖς παρα-
 κολουθεῖν. ἢ που γε θεὸς μηδ' ὄλως πόνῳ περιπεπωκῶς
 165 (οἱ) δύνεται πόρου νόησιν ἔχειν. νῆ Δί', ἀλλὰ πόνῳ μὲν,
 φασίν, οὐ περιπέπωκεν, ἠδονῆ δέ, κακ ταύτης ἐκεῖνον νε-
 τήκεν. ὅπερ ἦν εἰρηθεῖς. πρῶτον μὲν γὰρ ἐστὶν ἀμύχα- 10
 ρον μὴ πειραθέντα πόρου νόησιν ἠδονῆς λαβεῖν· κατὰ
 γὰρ τὴν παντὸς τοῦ ἀγνώστου ὑπεξείρεσιν συνίστασθαι
 166 πέφυκεν. εἴτα καὶ τούτου συγχωρηθέντος πάλιν ἀκολου-
 θεῖ τὸ φθαρόν εἶναι τὸν θεόν. εἰ γὰρ τῆς τοιαύτης δια-
 γύσεως δεκτικὸς ἐστὶ, καὶ τῆς ἐπὶ τὸ χειρὸν μεταβολῆς 15
 ἔσται δεκτικὸς ὁ θεὸς καὶ φθαρότος ἐστὶν. οὐχὶ δέ γε τοῦ-
 το, ὥστε οὐδὲ τὸ ἐξ ἀρχῆς.
 167 Εἴπερ τε παραρτιόν ἐστὶ τὸ θεῖον καὶ τὴν φρόνησιν
 ἔχει, ἔχει καὶ τὴν εὐβουλίαν, παρόσον ἢ εὐβουλία φρόνη-
 σίς ἐστὶ πρὸς τὰ βουλευτά. εἰ δὲ τὴν εὐβουλίαν ἔχει, 20
 168 καὶ βουλεύεται. εἰ δὲ βουλεύεται, ἔστι τι ἄδηλον αὐτῷ· εἰ
 γὰρ μηδὲν ἐστὶν ἄδηλον αὐτῷ, οὐ βουλεύεται οὐδὲ τὴν
 εὐβουλίαν ἔχει τῷ τὴν βουλήν ἀδήλου τινὸς ἔχεσθαι,
 ζήτησιν οὐσαν περὶ τοῦ πῶς ἐν τοῖς παροῦσιν ὁρθῶς
 διεξάγομεν. ἄτοπον δέ γέ ἐστὶ τὸ μὴ βουλεύεσθαι μηδὲ 25
 εὐβουλίαν ἔχειν τὸν θεόν. τοίνυν ἔχει ταύτην, καὶ ἔστι
 169 τι ἄδηλον αὐτῷ. εἰ δὲ ἔστι τι ἄδηλον θεῷ, οὐκ ἄλλο μὲν
 τι ἔστιν ἄδηλον θεῷ, οὐχὶ δέ γε καὶ τὸ τοιοῦτον οἶον εἰ
 ἔστι τινὰ αὐτοῦ ἐν τῇ ἀπειρίᾳ φθαρικά. ἀλλ' εἰ τοῦτό
 ἐστὶν ἄδηλον αὐτῷ, πάντως κατὰ τὴν προσδοκίαν τῶν 30
 φθαρικῶν αὐτοῦ τούτων, ἐξ ὧν ἐν συνθροήσει τινὶ καὶ
 170 κινήματι γενήσεται, κἂν φοβοῖτο. εἰ δὲ ἐν κινήματι

6 ἄλλοις ἄλλως Bekk.: ἄλλως ἄλλοις G 8 οὐ quod ex-
 stat in solo N, cum alio atramento scriptum sit, a manu al-
 tera additum videtur 9 ἐκεῖνον Gen.: ἐκεῖνο G 10 δεκτικός·
 (εἰ δὲ ταύτης ἐστὶ δεκτικός) ὁ θεός, καὶ Heintz at cf. ad
 p. 422, 8 γε om. N 22 οὐδὲ N (corr. iam Bekk.): εἰ δὲ L'E S
 32 κἂν Bekk.: καὶ G κινήματι alt. Bekk.: συκινήματι G (ex
 συνθροήσει ortum)

μοιούτω γίνεται, καὶ τῆς ἐπὶ τὸ χεῖρον μεταβολῆς, ἔσται
δεκτικός, διὰ δὲ τοῦτο καὶ φθαρτός. ὃ ἀκολουθεῖ το
μηδ' ὅλως αὐτὸν ὑπάρχειν.

Καὶ ἄλλως· εἰ μηδὲν ἀδύλον ἐστὶ θεῶ, ἀλλ' αὐτόθεν 171
ἐκ φύσεως πάντων καταληπτικὸς καθέστηκεν, οὐκ ἔχει
τέχνην, ἀλλ' ὅν τρόπον οὐκ ἂν εἴπαιμεν περὶ τὸν βίον
χον ἢ τὸν δελφῖνα, φύσει νηκτικοῦς ὄντας, τέχνην εἶναι
νηκτικὴν, τὸν αὐτὸν τρόπον οὐδὲ περὶ τὸν θεὸν ἐκ φύ-
σεως πάντα καταλαμβάνομενον εἴπαιμεν ἂν εἶναι τέχνην
10 τῷ ἀδύλου τινὸς καὶ [τοῦ] αὐτόθεν μὴ καταλαμβάνομένου
ἐφάπτεσθαι τὴν τέχνην. ἀλλ' εἰ μὴ ἐστὶ περὶ τὸν θεὸν 172
τέχνη, οὐδ' ἢ περὶ τὸν βίον τέχνη ἔσται περὶ αὐτὸν, εἰ
δὲ τοῦτο, οὐδὲ ἢ ἀρετὴ. μὴ ἔχων δὲ θεὸς ἀρετὴν ἀνύ-
παρκτός ἐστιν. καὶ ἄλλως· λογικὸς ὢν ὁ θεός, εἰ μὴ ἔχει
15 τὴν ἀρετὴν, πάντως τὴν ἀντίθετον ἔχει κακίαν· οὐχὶ δέ 173
γε τὴν ἀντίθετον ἔχει κακίαν· ἔχει ἄρα τέχνην ὁ θεός,
καὶ ἔστι τι ἀδύλου τῷ θεῷ. ὃ ἔπεται τὸ φθαρτὸν αὐτὸν
εἶναι, καθὼς πρότερον ἐπελογισάμεθα. οὐχὶ δέ γε φθαρτός
ἐστίν· οὐκ ἄρα ἔστιν.

20 Εἴπερ τε μὴ ἔχει φρόνησιν, ὡς ὑπεμνήσαμεν, οὐδὲ 174
σωφροσύνην ἔχει· ἔστι γὰρ ἢ σωφροσύνη ἕξις ἐν αἰρέ-
σεσι καὶ φυγαῖς σώζουσα τὰ τῆς φρονήσεως κτίματα.
καὶ ἄλλως δέ, εἰ μηδὲν ἔστιν ὁ τὰς τοῦ θεοῦ ὁρέξεις κινήσει, 175
μηδὲ ἔστι τι ὃ ἐπισπάσεται τὸν θεόν, πῶς ἐροῦμεν αὐτὸν
25 εἶναι σώφρονα, τῆς σωφροσύνης κατὰ τοιοῦτόν τινα λόγον
ἡμῶν νενοημένης; καθὰ γὰρ οὐκ ἂν εἴπαιμεν τὸν κίονα
σωφρονεῖν, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον οὐδὲ τὸν θεὸν δεόν-
τως φήσομεν σώφρονα τυγχάνειν. περιαιρουμένων δὲ αὐτοῦ
τούτων τῶν ἀρετῶν περιαιρεῖται καὶ ἢ δικαιοσύνη καὶ αἰ
30 λοιπαί. ἀλλ' εἰ μηδεμίαν ἀρετὴν ἔχει ὁ θεός, ἀνύπαρκτός
ἐστίν. τὸ δὲ ἡγούμενον· τὸ ἄρα λῆγον.

8 μηδ' Bekk.: μὴ G 8 et 9 εἴπομεν 5 7 φύσει ἰχθυι-
κοῦς in margine γρ. φύσει ἡθρῶκοῦς N νηκτικοῦς L 10 τῷ
G: τοῦ Rüstow τοῦ del. Heintz et Rüstow 11 τὴν τέχνην
del. Rüstow. 14 καὶ ἄλλως — 16 κακίαν del. Heintz 18 οὐχὶ
δέ Heintz: οὐδέ G 20 ἔχει N¹L¹: ἔχη N²L²E⁵ 23 ἐπὶ Heintz
26 εἴπαιμεν NL: εἴπομεν E⁵ (cf. vv. 6 et 9)

- 176 Πάλιν εἴ ἐστι τὸ θεῖον, ἤτοι ἔχει ἀρετὴν ἢ οὐκ ἔχει.¹⁷⁵
καὶ εἴ μὲν οὐκ ἔχει, φαυλὸν ἐστὶ τὸ θεῖον καὶ κακοδαιμο-
νικον, ὡς ἄτοπον. εἴ δὲ ἔχει, ἔσται τι τοῦ θεοῦ κρείτ-
τον· ὅν γὰρ τρόπον ἢ τοῦ ἵππου ἀρετὴ αὐτοῦ τοῦ ἵππου
ἐστὶ κρείττων καὶ ἢ τοῦ ἀνθρώπου ἀρετὴ τοῦ ἔχοντός ἐστι
κρείττων, τὸν αὐτὸν τρόπον ἢ τοῦ θεοῦ ἀρετὴ καὶ αὐτοῦ
177 τοῦ θεοῦ ἔσται κρείττων. εἴ δὲ ἐστὶ κρείττων τοῦ θεοῦ,
δῆλον ὡς ἑλλίπῳς ἔχων φαύλως ἔξει καὶ φθαρτὸς γενήσε-
ται. ἀλλ' εἴ μεταξὺ μὲν τῶν ἀντικειμένων οὐδὲν ἔστιν,
εἰς οὐδέτερον δὲ ὁρᾶται τῶν ἀντικειμένων ἐμπίπτων ὁ
θεός, ῥητέον μὴ εἶναι θεόν.
- 178 Καὶ ἐτι, εἴ ἐστίν, ἤτοι φωνᾶν ἐστίν ἢ ἄφωνον. τὸ
μὲν οὖν λέγειν ἄφωνον τὸν θεὸν τελέως ἄτοπον καὶ ταῖς
κοιταῖς ἐννοίαις μαχόμενον. εἴ δὲ φωνᾶν ἐστὶ, φωνῇ
χρηταὶ καὶ ἔχει φωνητικὰ ὄργανα, καθάπερ πνεύμονα καὶ
τραχείαν ὀσθηρίαν γλῶσσαν τε καὶ στόμα. τοῦτο δὲ ἄτο-
πον καὶ ἕρως τῆς Ἐπικούρου μυθολογίας. τοίνυν ῥητέον
179 μὴ ὑπάρχειν τὸν θεόν. καὶ γὰρ δὴ εἴ φωνῇ χρηταὶ, ὁμι-
λεῖ. εἴ δὲ ὁμιλεῖ, πάντως κατὰ τινα διάλεκτον ὁμιλεῖ. εἴ
δὲ τοῦτο, τί μᾶλλον τῇ Ἑλληνίδι ἢ τῇ βαρβάρῳ χρηταὶ
γλώσση; καὶ εἴ τῇ Ἑλληνίδι, τί μᾶλλον τῇ Ἰάδι ἢ τῇ
Αἰολίδι ἢ τινὶ τῶν ἄλλων; καὶ μὴν οὐδὲ πάσαις· οὐδεμίᾳ
τοίνυν. καὶ γὰρ εἴ τῇ Ἑλληνίδι χρηταὶ, πῶς τῇ βαρβάρῳ
χρησεται, εἴ μὴ ἐδίδαξέ τις αὐτόν; (<.....>) εἴ μὴ ἑρμηνεῖς
ἔχει παραπλησίους τοῖς παρ' ἡμῶν δυναμένοις ἑρμηνεύειν.²⁵
ῥητέον τοίνυν μὴ χρῆσθαι φωνῇ τὸ θεῖον, διὰ δὲ τοῦτο καὶ
ἀνύπαρχτον εἶναι.
- 180 Πάλιν εἴ ἐστι <τὸ> θεῖον, ἤτοι σῶμά ἐστίν ἢ ἀσώματον.
ἀλλ' ἀσώματον μὲν οὐκ ἂν εἴη διὰ τὰς ἔμπροσθεν ἡμῶν
εἰρημένους αἰτίας. εἴ δὲ σῶμά ἐστίν, ἤτοι σύγκριμά ἐστίν
ἐκ τῶν ἁπλῶν στοιχείων ἢ ἁπλοῦν ἐστὶ καὶ στοιχειῶδες
σῶμα. καὶ εἴ μὲν σύγκριμά ἐστὶ, φθαρτόν ἐστίν· πᾶν

¹⁷⁵ ἐστὶ N ¹⁷⁶ ἐστὶ alt. I.E.s: ἐστὶ N ἐστὶ <τι> κρείττον
Heintz ²⁴ αὐτὴν s lacunam quam statuit sic fere explen-
dam censuit Bekk.: <πῶς δὲ διδάξει τις αὐτόν,> εἰ; malim: εἴ
<δὲ τῇ βαρβάρῳ χρηταὶ, πῶς ὁμιλεῖ πρὸς ἡμᾶς, εἴ> v. s. qu.
²⁵ τὸ add. Bekk. ²⁹ μὲν om. s

10 γὰρ τὸ κατὰ σύνοδόν τινων ἀποτελεσθῆν ἀνάγκη, διαλυόμε-
 ρον ἢ θείρεσθαι. εἰ δὲ ἀπλοῦν ἔστι σῶμα, ἴσως πῦρ ἔστιν 121
 ἢ ἀήρ ἢ ὕδωρ ἢ γῆ. ὁποῖον δ' ἂν ἦ τούτων, ἀουχὴν
 ἔστι καὶ ἄλογον· ὅπως ἄτοπον. εἰ οὖν αἴτε σύγκρομά
 5 ἔστιν ὁ θεὸς μήτε ἀπλοῦν σῶμα, παρα δε ταῦτα αἰδὴν
 ἔστι, ῥητέον μηδὲν εἶναι τὸν θεόν.

Τοιοῦτον μὲν δὴ καὶ τὸ τῶν λόγων τούτων εἶδός
 ἔστιν· ἠρώτηται δὲ ὑπὸ τοῦ Καρνεάδου καὶ σωρητικῶς 1-2
 τινες, οὓς ὁ γνώριμος αὐτοῦ Κλειτόμαχος ὡς σπουδαιστά-
 10 τούς καὶ ἀντιζωιάτους ἀνέγραψεν, ἔχοντας τὸν τρόπον
 τοῦτον. εἰ Ζεὺς θεὸς ἔστι, καὶ ὁ Ποσειδῶν θεὸς ἔστιν
 11a (O 187).

τρεις γὰρ τ' ἐκ Κρόνου ἡμεν ἀδελφοί, οὓς τέκετο Ἴδα.
 Ζεὺς καὶ ἐγώ, τρίτατος δ' Ἀίδης ἐνέροισιν ἀνάσσων.
 τριχθὰ δὲ πάντα δέδασται, ἕκαστος δ' ἔμμορε τιμῆς.

15 ὥστε εἰ ὁ Ζεὺς θεὸς ἔστι, καὶ ὁ Ποσειδῶν ἀδελφός
 ὢν τούτου θεὸς γενήσεται. εἰ δὲ ὁ Ποσειδῶν θεός 1-3
 ἔστι, καὶ ὁ Ἀχιλλῶς ἔσται θεός· εἰ δὲ ὁ Ἀχιλλῶς,
 καὶ ὁ Νεῖλος· εἰ ὁ Νεῖλος, καὶ πᾶς ποταμός· εἰ πᾶς
 ποταμός, καὶ οἱ ῥύακες ἂν εἶεν θεοί· εἰ οἱ ῥύακες,
 20 καὶ αἱ χαράδραι. οὐχὶ δὲ οἱ ῥύακες· οὐδὲ ὁ Ζεὺς ἄρα
 θεός ἔστιν. εἰ δὲ γε ἦσαν θεοί, καὶ ὁ Ζεὺς ἦν ἂν
 θεός. οὐκ ἄρα θεοὶ εἰσίν. καὶ μὴν εἰ ὁ ἥλιος 184
 θεός ἔστιν, καὶ ἡμέρα ἂν εἶη θεός· οὐ γὰρ ἄλλο τι
 ἦν ἡμέρα ἢ ἥλιος ὑπὲρ γῆς. εἰ δ' ἡμέρα ἔστι θεός,
 25 καὶ ὁ μὴν ἔσται θεός· σύστημα γάρ ἔστιν ἐξ ἡμερῶν.
 εἰ δὲ ὁ μὴν θεός ἔστι, καὶ ὁ ἐνιαυτός ἂν εἶη θεός·
 σύστημα γάρ ἔστιν ἐκ μηνῶν ὁ ἐνιαυτός. οὐχὶ δὲ γε
 τοῦτο· τοίνυν οὐδὲ τὸ ἐξ ἀρχῆς. σὺν τῷ ἄτοπον εἶ-
 ναι, φασί, τὴν μὲν ἡμέραν θεὸν εἶναι λέγειν, τὴν δὲ
 30 ἔω καὶ τὴν μεσημβρίαν καὶ τὴν δείλην μηκέτι.

8 δὲ καὶ περὶ L σωρητικῶς N 12 τ' ἐκ Fabr.: τὸ G ἀδελ-
 φοί L τέκε (Gen. (Fabr.) Πείη Fabr. 19 (καὶ) εἰς 20 ῥύακες,
 οὐδὲ <αἱ χαράδραι· οὐδὲ> ὁ Ζεὺς Bekk. dubit. 22 si om. N
 23. 24 <ἢ> ἡμέρα edd. (ter) 25 ἔσται NLE: ἔστις 80 οὐ-
 κέτι N

186 εἶπε μὲν ἡ Ἄρτεμις θεὸς εἶσιν, καὶ ἡ Ἐννοδία τις ἄν⁴²⁹
 εἶη θεός· ἐπ' ἴσης γὰρ ἐκείνη καὶ αὕτη δεδόξασται
 εἶναι θεὰ ἡ Ἐννοδία καὶ ἡ Προθυριδία καὶ Ἐπι⁴³⁰
 αργίος καὶ Ἐπικλιδάντιος. οὐχὶ δέ γε τοῦτο· οὐκ ἄρα
 187 τὸ ἐξ ἀρχῆς· εἶπε μὲν τὴν Ἀφροδίτην θεὰν λέ-
 γουσαι εἶναι, ἔσται καὶ ὁ Ἔρως υἱὸς ὦν Ἀφροδίτης
 187 θεός· ἀλλ' εἰ ὁ Ἔρως θεός ἐστι, καὶ ὁ Ἐλεος ἔσται ὁ
 θεός· ἀμφότερα γὰρ ἐστὶ ψυχικὰ πάθη, καὶ ὁμοίως
 ἀφωσίωται τῷ Ἐρωτι καὶ ὁ Ἐλεος· παρὰ Ἀθηναίοις
 188 γὰρ Ἐλείου βωμοὶ τινεσ εἰσίν. εἰ δὲ ὁ Ἐλεος θεός
 ἐστὶ, καὶ ὁ Φόβος (fr. com. adesp. 154 Kock)· 8a

ἀμωφώτατος [γὰρ] τὴν ὄψιν (εἰμὶ γὰρ φόβος),
 πάντων ἐλάχιστον τοῦ καλοῦ μετέχων θεός. 10

εἰ δὲ ὁ φόβος, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς ψυχῆς πάθη. οὐχὶ
 δέ γε ταῦτα· οὐδὲ ἡ Ἀφροδίτη ἄρα θεός ἐστίν. εἰ δέ
 γε ἦσαν θεοί, κἂν Ἀφροδίτη θεὸς ὑπῆρχεν· οὐκ ἄρα
 189 εἰσὶ θεοί. καὶ μὲν εἰ ἡ Δημήτηρ θεός ἐστίν, καὶ ἡ
 Γῆ θεός ἐστίν· ἡ γὰρ Δημήτηρ, φασίν, οὐκ ἄλλο τί¹⁵
 ἐστίν ἢ ἡ μήτηρ. εἰ ἡ Γῆ θεός ἐστίν, καὶ τὰ ὄρη καὶ
 αἱ ἀκρόρειαι καὶ πᾶς λίθος ἔσται θεός. οὐχὶ δέ γε
 190 τοῦτο· τοίνυν οὐδὲ τὸ ἐξ ἀρχῆς. καὶ ἄλλους δὴ τοι-
 ούτους σωρίτας ἐρωτῶσιν οἱ περὶ τὸν Καρνεάδην εἰς τὸ
 μὴ εἶναι θεός· ὦν τὸ γένος ἀπὸ τῶν προεκκειμένων αὐτάρ-²⁰
 κως γέγονε πρόδηλον.

191 Ἀλλὰ τὰ μὲν ἀντεπιχειροῦμενα παρὰ τοῖς δογματικοῖς
 φιλοσόφοις εἰς τὸ εἶναι θεός καὶ εἰς τὸ μὴ εἶναι τοιαῦτά
 τινα καθέστηκεν. ἐφ' οἷς ἡ τῶν σκεπτικῶν ἐποχὴ συνει-
 σάγεται, καὶ μάλιστα προσγενομένης αὐτοῖς καὶ τῆς ἀπὸ²⁵
 192 τοῦ κοινοῦ βίου περὶ θεῶν ἀνωμαλίας. ἄλλοι γὰρ ἄλλας
 καὶ ἀσυμφώνους ἔχουσι περὶ τούτων ὑπολήψεις, ὥστε μήτε
 πάσας εἶναι πιστάς διὰ τὴν μάχην· μήτε τινὰς διὰ τὴν
 ἰσοσθένειαν, προσεπισφραγισομένης τὸ τοιοῦτο καὶ τῆς

1 Προθυρία Fabr. 2 οὐχὶ δὲ Bekk : οὐδὲ G 3 γὰρ
 del. Bekk. : μὲν Fabr. 15 16 οὐκ ἄλλο τί ἐστίν om. 5 17 ἀκρό-
 ρεαι (vel τὰ ἀκρωτήρια) Bekk. dubit. : ἀκρωτηρία (i 19 σωρεί-
 τας G (cf. ad p. 429, 8) 20 προκειμένων 5 (cf. p. 121, 5)

430 παρὰ τοῖς θεολόγοις καὶ ποιηταῖς μυθοποιήσεως· πάσης
 431 γὰρ ἀσεβείας ἐστὶ πλήρης. ἔνθεν καὶ ὁ Σενεκάριος (D 11 19.
 Diels) διελέγχων τοὺς περὶ Ὅμηρον καὶ Ἡσιόδου φησὶν

πάντα θεοῖς ἀνέθηκαν Ὅμηρός θ' Ἡσιόδός τε
 ὅσσα παρ' ἀνθρώποισιν ἐνείδεα καὶ φόρος ἐστίν.
 5 κλέπτειν μοιχεύειν τε καὶ ἀλλήλους ἀπατεύειν.

Πλὴν ἐκ τούτων παραστήσειται, ὅτι ἀκολουθεῖ τοῖς 194
 περὶ τῶν δραστηρίων ἀρχῶν δογματικῶς εἰρημένους ἢ ἐπι-
 γή, μετὰ τοῦτ' ἤδη καὶ σκεπτικώτερον διδάσκωμεν, ὅτι κοι-
 νῶς ἄπορός ἐστι τῷ περὶ τοῦ ποιούτος αἰτίου καὶ ὁ περὶ
 10 τῆς πασχούσης ὕλης λόγος.

περὶ αἰτίου καὶ πάσχοντος

Περὶ μὲν τῆς τοῦ αἰτίου τοῖσεως ἐν ἄλλοις (§§ 4—12, 195
 ἀκριβέστερον διελέχθημεν· νῦν δὲ ἀρκούμενοι τῇ ἀλοσχεραί
 τούτου ἐπινοήσει λέγομεν, ὅτι τῶν σκευαμένων περὶ αὐτοῦ
 οἱ μὲν ἔφασαν εἶναι τί τινος αἰτίου, οἱ δὲ μὴ εἶναι, οἱ δὲ
 15 μὴ μᾶλλον εἶναι ἢ μὴ εἶναι. καὶ εἶναι μὲν οἱ πλείστοι
 τῶν δογματικῶν ἢ πάντες σχεδόν, μὴ εἶναι δὲ οἱ τὴν με-
 ταβλητικὴν καὶ τὴν μεταβατικὴν κίνησιν ἀκρίβητες σοφισταί·
 οὐ χωρὶς γὰρ ταύτης ὑφίσταται τὸ ποιῶν. μὴ μᾶλλον
 δὲ εἶναι ἢ μὴ εἶναι τὸ αἰτίον φασιν οἱ ἀπὸ τῆς σκέψεως.
 20 καὶ ὅτι οὐκ ἀσκόπως, ἐκ τῶν εἰς ἐκάτερον ἐπιχειρουμένων
 πάρεστι μαθεῖν. ἀρχὴ δὲ γινέσθω πρῶτον ἀπὸ τῶν ἀξιού- 196
 των εἶναι τί τινος αἰτίου.

Εἶπερ τοίνυν, φασίν (Stoic. fr. II 337 Arn.), ἐστὶ σπέρμα,
 ἐστὶ καὶ αἰτίον, ἐπεὶπερ τὸ σπέρμα αἰτίον ἐστὶ τῶν ἐξ αὐτοῦ
 25 φενομένων τε καὶ γεννωμένων· ἐστὶ δὲ γὰρ σπέρμα, ὡς ἐκ τῶν
 σπειρομένων καὶ ζωογονουμένων δείκνυται· ἐστὶν ἄρα αἰτίον.
 καὶ πάλιν· εἰ ἐστὶ τι φύσις, ἐστὶ τι αἰτίον· τῶν γὰρ 197

197 cf. §§ 99—100.

9 ἄπορός N: ἀπορόν L¹⁵ τῷ N (cf. p. 430, 6: ὁμοίως τῷ): τὸ L¹⁵: ὃ τε Bekk. dubit. (qui idem coniecerat ἀπορός)
 11 νοήσεως NL: κινήσεως E⁵ ἄλλοις (δὴ) N 13 λέγομεν N
 17 τὴν om. 5 25 τε om. 5

- φρονημάτων ἢ ἐκπεφρονημένων αἰτιῶν ἔστιν ἡ φύσις. ὑπάρχει ⁴³¹
 δὲ αὐτῆ, ὡς ἀπὸ τῶν ἀποτελεσμάτων συμφανές· καὶ γὰρ
 ἀτοπον, φασίν, εἰς ἀνδριαντοποιοῦ μὲν ἡμῶς ἐργαστήριον ²⁰
 παρὰ θόλας καὶ θεασαμένους τῶν ἀνδριάντων τοὺς μὲν
 τελείους καὶ ἀπληρομένους, τοὺς δὲ ἡμιτελεῖς, ἄλλους δὲ
 ἀρχὴν ἔχοντας τυτώσεως, πιστεύειν ὅτι ἔστι τις τούτων ⁴³²
 τεχνίτης καὶ δημιουργός, εἰς δὲ τοῦτον τὸν κόσμον εἰσελ-
 θόντας καὶ γῆν μὲν ἐν μέσῳ θεωροῦντας, ὕδωρ δὲ μετὰ
 ταῦτα, καὶ τρίτην ἀνάστασιν ἀέρος, οὐρανόν τε καὶ ἀστέ-
 ρας λίμνας τε καὶ ποταμούς καὶ ζώων παντοδαπῶν γένη ⁶
 καὶ φυτῶν ποικιλίας, μὴ ὑπολαμβάνειν εἶναι τινα καὶ τῆς
 τούτων δημιουργίας αἰτίον. τοίνυν εἰ ἔστι φύσις, ἔστι τι
 αἰτίον. ἀλλὰ μὴν τὸ πρῶτον· ἄρα τὸ δεύτερον.
- 198 καὶ ἄλλως· εἰ ἔστι τι ψυχὴ, ἔστιν αἰτίον· αὕτη γὰρ καὶ
 τοῦ ζῆν καὶ τοῦ θνήσκειν αἰτία γίνεται, τοῦ μὲν ζῆν πα- 10
 ρούσα, τοῦ δὲ θνήσκειν χωριζομένη τῶν σωμάτων. ἔστι
 δὲ γε ψυχὴ, φασίν, εἴγε καὶ ὁ λέγων μὴ εἶναι ψυχὴν αὐτῇ
 προσχρώμενος τοῦτο ἀποφαίνεται· ἔστιν ἄρα αἰτίον.
- 199 πρὸς τοῦτοις· εἰ ἔστι θεός, ἔστιν αἰτίον· οὗτος γὰρ ἦν
 ὁ τὰ ὅλα διοικῶν. ἔστι δὲ γε κατὰ τὰς κοινὰς ἐννοίας ¹⁵
 τῶν ἀνθρώπων θεός· ἔστιν ἄρα αἰτίον. καίτοι κἂν μὴ
 θεός ὑπάρχη, ἔστιν αἰτίον· τὸ γὰρ μὴ εἶναι θεοὺς διὰ
 τινα αἰτίαν γίνεται. καὶ τῷ οὖν ὑπάρχειν θεὸν καὶ τῷ
 μὴ ὑπάρχειν ἐπ' ἴσης ἀκολουθεῖ τὸ εἶναι τι αἰτίον.
- 200 πολλῶν γε μὴν γινομένων καὶ φθειρομένων αὐξομένων ²⁰
 τε καὶ μειωμένων κινουμένων τε καὶ ἀκίνητιζόντων, ἔξ
 ἀνάγκης ὁμολογεῖν δεῖ τὸ εἶναι τινα τούτων αἰτία, τὰ
 μὲν γενέσεως τὰ δὲ φθορᾶς, καὶ τὰ μὲν αὐξήσεως τὰ δὲ
- 201 μειώσεως καὶ ἤδη κινήσεως ἢ ἀκινήσεως. σὺν τῷ κἂν μὴ
 ὑπάρχη ταῦτα τὰ ἀποτελέσματα, φαίνηται δὲ μόνον, πάλιν ²⁵
 εἰσάγεσθαι τὴν ὑπαρξίν τῶν αἰτιῶν· τοῦ γὰρ φαίνεσθαι

200—204 ~ Hyp. III 17—19.

4 ἀνάστασιν L 9 καὶ ult. om. N 11 χωριζομένων 5 16 ἐν-
 νοίας N: αἰτίας LE 5 20 γινομένων NLEABR (cf. v. 23): φθο-
 μένων V (sic): γενομένων Gen.: γεννωμένων Fabr.

43³ μὲν ἡμῖν αὐτὰ ὡς ὑποκείμενα, μὴ ἀποκείσθαι θεῶ, αἰτίω,
 τι καθέστηκεν. καὶ μὴν εἰ μηδὲν ἔστιν αἰτίον, πάντα 202
 ἴκ παντὸς δεῖσαι γίνεσθαι καὶ ἐν κατὰ τόπων. ἴτι καὶ
 30 κατὰ πάντα καιρὸν. ὅπερ ἄτοπον· εὐθεία, γὰρ εἰ μηδὲν
 ἔστιν αἰτίον, οὐδὲν τὸ κωλύον ἐξ ἀνθρώπου ἵππου συν-
 σιασθαι. [αἰτίον ἄρα τι ἔσται.] μηδενί, δὲ οὐτος τοῦ 203
 43 κωλύοντος συστήσεται ποτε ἐξ ἀνθρώπου ἵππου, καὶ αἴτιος,
 εἰ τύχοι, ἐξ ἵπου φυτόν. κατὰ ταῦτα δὲ οὐκ ἔστιαι
 ἔσται χιόνα μὲν ἐν Αἰγύπτῳ πηγνύσθαι, ἀβροχίαν δὲ ἐν
 Ἰόντῳ συμβαίνειν, καὶ τὰ μὲν τοῦ θέρου ἐν χειμῶνι
 5 γίγνεσθαι, τὰ δὲ τοῦ χειμῶνος ἐν θέρει συνίστασθαι. ἔθεν
 εἴπερ ὧ ἔπεται τι ἀδύνατον, καὶ αὐτὸ ἔσται ἀδύνατον, τῷ δὲ
 μὴ εἶναι αἰτίον ἔπεται πολλὰ τῶν ἀδυνατίων, ἢ τῶν καὶ
 τὸ μὴ εἶναι αἰτίον τῶν ἀδυνατίων ὑπάρχειν. ὅ τε 204
 λέγων μὴ εἶναι αἰτίον ἴτοι χωρὶς αἰτίας τοῦτο λέγει ἢ
 10 μετὰ τινος αἰτίας. καὶ εἰ μὲν χωρὶς τινος αἰτίας, ἀπιστός
 ἔστιν, μετὰ τοῦ ἀκολουθεῖν αὐτῷ τὸ μὴ μᾶλλον τοῦτο
 ἀξιούδην ἢ τὸ ἀντικείμενον τοῦτω, αἰτίας εὐλόγου μὴ προῦ-
 ποκειμένης, δι' ἣν φησὶν ἀνύπαρχτον εἶναι τὸ αἰτίον. εἰ
 δὲ μετὰ τινος αἰτίας, περιτρέπεται, κὰν τῷ λέγειν μὴ εἶναι
 15 τι αἰτίον τίθησι τὸ εἶναι τι αἰτίον. ὅθεν καὶ ἀπὸ τῆς 205
 αὐτῆς δυνάμεως ἐρωτῶν ἔξεστι καὶ τὸν ἐπὶ τοῦ σημείου
 καὶ τῆς ἀποδείξεως διὰ τῶν ἔμπροσθεν ἀποδοθέντα
 λόγον, ὅς ἔξει τὴν σύνταξιν τοιαύτην· "εἰ ἔστι τι αἰτίον, ἔστιν
 αἰτίον· ἀλλὰ καὶ εἰ μὴ ἔστι τι αἰτίον, ἔστιν αἰτίον· ἴτοι
 20 δὲ ἔστιν ἢ οὐκ ἔστιν· ἔστιν ἄρα." τῷ τε γὰρ εἶναι αἰτίον
 ἀκολουθεῖ τὸ εἶναι τι αἰτίον, μὴ διαφέροντος παρὰ τὸ
 ἠγούμενον τοῦ λήγοντος, τῷ τε μηδὲν εἶναι αἰτίον ἀκο- 206
 λουθεῖ πάλιν τὸ εἶναι τι αἰτίον, ἐπεὶπερ ὁ λέγων μηδὲν
 εἶναι αἰτίον ὑπὸ τινος αἰτίας κινηθεὶς λέγει μηδὲν εἶναι

205—206 cf. adv. dogm. II 281—282. 466—467.

32 αἰτίον — ἔσται seol. Bekk.: fort. post 30 ἄτοπον collo-
 canda 2 ταῦτά Bekk.: ταῦτα G 6 ἀδύνατον Arnim: δυνα-
 τὸν G (bis) 11 αὐτῷ om. N 13 φησιν N: φασιν LE5 17 τῶν
 Bekk.: τὸν G 19 εἰ καὶ μὴ N 20 γε N

αἰτιον ὥστε καὶ τὸ διεξευγμένον πρὸς τοῖς δυοῖν συνημ-⁴³³
 μέτοις ἐπιπέδω γίνεται ἐξ ἀντικειμένων διεξευγμένον, καὶ
 τῆν ἰσοροῖαν τοῖς τοιοῦτοις λήμμασι συνεισάγεσθαι, καθὼς
 ἀνώτερον παρεμυθησάμεθα.

Καὶ δὴ ταῦτα μὲν, ὥς κεφαλαιωδέστερον εἰπεῖν, εἰς
 τοῦτο τὸ μέρος εἰώθε λέγεσθαι παρὰ τοῖς δογματικοῖς·³⁰
 207 σκοποῦμεν δὲ ἀκολουθῶς καὶ τοὺς τῶν ἀπορητικῶν λόγους·
 γαρήσσονται γάρ καὶ οὗτοι τοῖς ἐκκειμένοις ἰσοσθενεῖς καὶ
 ἕτεκα πειθοῦς μὴ διαφέροντες αὐτῶν. τὸ αἴτιον τολύνη,⁴³⁴
 208 οἷον τὸ σμιλίον τινὸς μὲν ἐστὶν αἴτιον καθάπερ τῆς το-
 μῆς, τινὲ δὲ καθάπερ τῆ σαρκί. τὰ δὲ γε πρὸς τι ἐπι-
 τοῦται μόνον ἀλλ' οὐχ ὑπάρχει, καθὼς ἐν τοῖς περὶ ἀπο-³
 δαξίσεως (adv. log. II 453—461) παρεστήσαμεν· καὶ τὸ αἴ-
 209 τιον ἄρα ἐπινοηθήσεται μόνον, οὐχ ὑπάρξει δέ. εἴπερ τε αἴτιον
 ἐστὶν, ὀφείλει ἔχειν τὸ οὐ λέγεται αἴτιον, ἐπεὶ οὐκ ἔσται αἴτιον,
 ἀλλ' ὅν τρόπον τὸ δεξιὸν μὴ παρόντος τοῦ πρὸς ὃ λέγεται δε-
 210 ξιὸν οὐκ ἔστιν, οὕτω καὶ τὸ αἴτιον μὴ παρόντος τοῦ πρὸς ὃ¹⁰
 νοεῖται οὐκ ἔσται αἴτιον. ἀλλὰ μὴν οὐκ ἔχει τὸ αἴτιον οὐδ' ἔστιν
 αἴτιον, διὰ τὸ μήτε γένεσιν μήτε φθορὰν μήτε πείδιν μήτε κοι-
 νῶς κίνησιν ὑπάρχειν, ὥς ἐπὶ τῶν οἰκείων γινόμενοι τόπων
 διδάξομεν (§§ 218—231). οὐκ ἄρα ἔστιν αἴτιον.

210 Καὶ μὴν εἰ ἔστιν αἴτιον, ἦτοι σῶμα σώματος ἐστὶν¹⁵
 αἴτιον ἢ ἀσώματον ἀσωμάτου ἢ σῶμα ἀσωμάτου ἢ ἀσώ-
 ματον σώματος· οὔτε δὲ σῶμα σώματος, ὥς παραστήσομεν,
 οὔτε ἀσώματον ἀσωμάτου οὔτε σῶμα ἀσωμάτου οὔτε ἐναλ-
 λάξ ἀσώματον σώματος· οὐκ ἄρα ἔστιν αἴτιον. ἀμέλει καὶ
 211 αἱ γινόμεναι τῶν δογματικῶν στάσεις συμφωνοῦσι τῆ ἐκ-²⁰
 κειμένῃ διαιρέσει, εἴγε (οἱ) Στωικοὶ (fr. II 341 Arn.) μὲν πᾶν
 αἴτιον σῶμά φασι σώματι ἀσωμάτου τινὸς αἴτιον γί-
 νεσθαι, οἷον σῶμα μὲν τὸ σμιλίον, σώματι δὲ τῆ σαρκί, ἀσω-

207—208 ~ Diog. Laert. IX 97 sqq.

²⁹ ὥς om. N ³² ἀντιγράφονται N ² τινὲ add. Bekk. ⁴ τὰ
 Bekk.: τὸ G ⁸ ἐπεὶ <μὴ ἔχον> οὐκ Bekk. dubit. ¹² πείδιν G:
 ἀφαίρεισιν Kayser ²¹ οἱ addidi

134 μόνου δὲ τοῦ τέμνεσθαι κατηγορήματος, καὶ πάλιν σῶμα μὲν τὸ
 25 πῦρ, σῶματι δὲ τῷ ξύλῳ, ἄσωματον δὲ τοῦ καίεσθαι κα-
 τηγορήματος. οἱ δὲ ἄσωματον ὑποθέμενοι τὸν κόσμον, 212
 οἶον καὶ τὸν πάντα διωκοῦντα θεόν, τούτων τὸν ἄσωμα-
 τον σῶματος λέγουσιν ὑπάρχειν τὸ αἴτιον. ὁ δ' Ἐπίκου-
 ρος καὶ σῶματα σωμάτων καὶ ἄσωματα ἄσωμάτων
 30 φησὶν αἴτια τυγχάνειν, καὶ σῶματα μὲν σωμάτων ὡς τα
 στοιχεῖα τῶν συγκρομάτων, ἄσωματα δὲ ἄσωμάτων ὡς τα τοῖς
 πρώτοις σώμασι συμβεβηκότα ἄσωματα τῶν τοῖς συγκρομάσι
 35 συμβεβηκότων ἄσωμάτων. ὥστε ἐὰν θαίξωμεν, ὅτι οὔτε 213
 τὸ σῶμα τοῦ σώματος οὔτε τὸ ἄσωματον τοῦ ἄσωματος
 οὔτε τὸ ἄσωματον τοῦ σώματος οὔτ' ἐναλλάξ δύναται
 τυγχάνειν αἴτιον. αὐτόθεν ἐσόμεθα κατασκευασκότες καὶ τὸ
 5 μηδεμίαν τῶν ἐκκειμένων στάσεων κατορθώσθαι. σῶμα 214
 μὲν οὖν σώματος οὐκ ἂν εἴη ποτὲ αἴτιον. ἐπάμπερ ἀμφό-
 τερα τὴν αὐτὴν ἔχει φύσιν· καὶ εἰ τὸ ἕτερον αἴτιον λέγε-
 ται παρόσον ἐστὶ σῶμα, πάντως καὶ τὸ λοιπὸν σῶμα κα-
 θεστῶς αἴτιον γενήσεται. κοινῶς δὲ ἀμφοτέρων αἰτίων
 10 ὄντων οὐδὲν ἐστὶ τὸ πάσχον, μηδενὸς δὲ πάσχοιτος οὐδὲ
 τὸ ποιοῦν γενήσεται. εἰ ἄρα σῶμα σώματος ἐστὶν αἴτιον,
 οὐδὲν ἐστὶν αἴτιον. καὶ μὴν οὐδὲ ἄσωματον ἄσωματος 215
 λέγοιτ' ἂν εἶναι ποιητικὸν διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν· εἰ γὰρ
 ἀμφοτέρω τῆς αὐτῆς μετέσχε φύσεως, τί μᾶλλον τόδε
 15 τοῦδε δητέον αἴτιον ἢ τόδε τοῦδε; λείπεται οὖν ἢ σῶμα 216
 ἄσωματος λέγειν αἴτιον ἢ ἐνάπαλιν ἄσωματον σώματος.
 ὅπερ πάλιν τῶν ἀδυνάτων· τὸ τε γὰρ ποιοῦν θιγεῖν ὀφεί-
 λει τῆς πασχούσης ὕλης, ἵνα ποιήσῃ, ἢ τε πάσχουσα ὕλη
 θιγθῆναι ὀφείλει, ἵνα πάθῃ, τὸ δὲ ἄσωματον οὔτε θιγεῖν
 20 οὔτε θιγθῆναι πέφυκεν. τοίνυν οὐδὲ σῶμα ἄσωματος ἢ 217
 ἄσωματον σώματος ἐστὶν αἴτιον. ὃ ἔπεται τὸ μηδὲν ὑπάρ-
 χειν αἴτιον· εἰ γὰρ μήτε σῶμα σώματος ἐστὶν αἴτιον μήτε
 ἄσωματον ἄσωματος μήτε σῶμα ἄσωματος μήτε ἐναλλάξ.
 παρὰ δὲ ταῦτα οὐδὲν ἐστὶ, κατ' ἀνάγκην οὐδὲν ἐστὶν αἴτιον.

20 οἱ δὲ LE5: οἶον N τὸν κόσμον del. Heintz dubit.: post
 πάντα (v. 27) transp. Rüstow κόσμον: fort. θεόν? 27 θεόν:
 fort. κόσμον? 18 τὴν αὐτὴν Fabr. (in versione): τοιαύτην G
 20 οὐδὲ Bekk.: οὔτε G

218 Ἀφείετοτερον μὲν οὖν οὕτω τινὲς παραμυθοῦνται τὰ ⁴³⁵
 τοῦ ἐκκειμένου λόγου ἰήματα· ὁ δὲ Αἰνησίδημος δια- ²⁶
 φορώτερον ἐπ' αὐτῶν ἐχρήστο ταῖς περὶ τῆς γενέσεως ἀπο-
 219 ρίας· τὸ γὰρ σῶμα τοῦ σώματος οὐκ ἂν εἴη αἴτιον, ἐπι-
 περ ἢ ἀγένητόν ἐστι τὸ τοιοῦτον σῶμα καθάπερ ἢ καὶ
 Ἐπίκουρον ἄτομος, ἢ γενητόν ὡς ἔθος, καὶ ἢ φανερόν ³⁰
 ὡς σίδηρος καὶ πῦρ, ἢ ἀφανὲς ὡς ἄτομος. ὅ τι δ' ἂν ἢ
 220 τούτων, οὐδὲν δύναται ποιεῖν. ἦτοι γὰρ καθ' ἑαυτὸ
 μέρος ἕτερόν τι ποιεῖ ἢ ἑτέρῳ συνελθόν. ἀλλὰ μένον μὲν ⁴³⁶
 καθ' ἑαυτὸ πλεῖον αὐτοῦ καὶ τῆς οἰκείας φύσεως οὐκ ἂν
 δύναται τι ποιεῖν· συνελθόν δὲ ἑτέρῳ τρίτον οὐκ ἂν δύ-
 ναιτο ἀποτελεῖν, ὃ μὴ πρότερον ἐν τῷ εἶναι ὑπῆρχεν. οὔτε
 γὰρ τὸ ἓν γενέσθαι δύο δυνατόν ἐστίν, οὔτε τὰ δύο τρί- ⁵
 221 τον ἀποτελεῖ. εἰ γὰρ τὸ ἓν δύο γενέσθαι δυνατόν ἦν,
 καὶ ἑκάτερον τῶν γενομένων ἐν ὄν δύο ἀποτελέσει, καὶ
 τῶν τεσσάρων ἕκαστον ἐν ὄν δύο ποιήσει, καὶ ὁμοίως τῶν
 ὀκτώ ἕκαστον, καὶ οὕτως εἰς ἄπειρον. παντελῶς δὲ γε
 ἀτοπόν ἐστὶ τὸ ἐξ ἑνὸς ἄπειρα λέγειν γίνεσθαι· ἀτοπόν ¹⁰
 222 ἄρα καὶ ἐκ τοῦ ἑνὸς λέγειν τι πλεῖον γενεῖσθαι. τὰ δ' αὐ-
 τὰ καὶ ἀξιῶ τις ἐκ τῶν ἠσούων κατὰ σύνοδον πλείονα
 ἀποτελεῖσθαι· εἰ γὰρ τὸ ἓν τῷ ἐνὶ συνελθόν τρίτον ποιεῖ,
 καὶ τὸ τρίτον προσγενόμενον τοῖς δυσὶ τέταρτον ἀποτε-
 λέσει, καὶ τὸ τέταρτον προσγενόμενον τοῖς τρισὶ πέμπτον ¹⁵
 ἀποτελέσει, καὶ οὕτω πάλιν εἰς ἄπειρον. οὐκοῦν σῶμα μὲν
 223 σώματος οὐκ ἔστιν αἴτιον. καὶ μὴν οὐδὲ ἀσώματον ἀσω-
 μάτου διὰ τὰς αὐτὰς αἰτίας· οὔτε γὰρ ἐξ ἑνὸς οὔτε ἐκ
 πλειόνων ἢ ἑνὸς γένοιτ' ἂν τι πλεῖον. καὶ ἄλλως· ἀναφῆς
 φύσις καθεστῶς τὸ ἀσώματον οὔτε ποιεῖν οὔτε πάσχειν ²⁰
 224 δύναται. ὥστε οὐδὲ ἀσώματον ἀσωμάτου ποιητικόν ἐστίν.
 οὕτως δὲ οὐδὲ τὸ ἐναλλάξ, τουτέστι σῶμα ἀσωμάτου ἢ
 ἀσώματον σώματος. τό τε γὰρ σῶμα οὐκ ἔχει ἐν αὐτῷ
 τὴν τοῦ ἀσωμάτου φύσιν, τό τε ἀσώματον οὐκ ἐμπεριεῖχε

26 οὖν 5: om. NLE 30 ἔθος G: ἔστος Fabri.: ἄνθρωπος
 Hirzel 31 εἴη N 1 μόνον utrobique 5 3 δύναται 5: δύνα-
 ται NLE 3 συνελθόν — 4 ἀποτελεῖν om. 5 8/4 δύναται
 Gen: δύναται NLE 12 ἀξιῶ Bekk.: ἀξιῶν N: ἀξιῶη LE 5
 19 πλεῖον Bekk.: πλείω G 22 δὲ om. 5

436
 25 τὴν τοῦ σώματος φύσιν. διόπερ οὐδέτερον ἐξ αἰθέριου
 συστήναι δυνατόν ἐστιν, ἀλλ' ὡς ἐκ πλατάνου οὐ γίνεται 225
 ἵππος διὰ τὸ μὴ εἶναι ἐν τῇ πλατάνῳ τὴν τοῦ ἵππου
 φύσιν, οὐδὲ ἐξ ἵππου συνίσταται ἄνθρωπος διὰ τὸ μὴ
 εἶναι ἐν τῷ ἵππῳ τὴν τοῦ ἀνθρώπου φύσιν, οὕτως οὐδὲ ἐκ
 30 σώματος ἐστὶν ποτ' ἂν τὸ ἀσώματον διὰ τὸ μὴ εἶναι ἐν
 τῷ σώματι τὴν τοῦ ἀσώματου φύσιν, οὐδὲ ἀνάπαλις ἐκ
 437 τοῦ ἀσώματου τὸ σῶμα. καίτοι καὶ ἢ τὸ ἕτερον ἐν τῷ 226
 ἑτέρῳ, πάλιν οὐ γενήσεται τὸ ἕτερον ἐκ τοῦ ἑτέρου. εἰ
 γὰρ ὄν ἐστιν ἐκάτερον, ἐκ τοῦ ἑτέρου οὐ γίνεται, ἀλλ' ἤδη
 ἐστὶν ἐν τῷ εἶναι, ἤδη δὲ ὄν (ἐν) τῷ εἶναι οὐ γίνεται διὰ
 5 τὸ τὴν γένεσιν ὁδὸν ὑπόρχειν εἰς τὸ εἶναι. οὐδὲ σῶμα
 οὖν ἀσώματου ἢ ἀσώματου σώματος ἐστὶν αἴτιον· ὃ
 ἀκολουθεῖ τὸ μηδὲν εἶναι αἴτιον.

Καὶ πάλιν· εἰ ἐστὶ τί τινος αἴτιον, ἦτοι τὸ μένον τοῦ 227
 μένοντος αἰτιόν ἐστιν ἢ τὸ κινούμενον τοῦ κινουμένου ἢ
 10 τὸ κινούμενον τοῦ μένοντος ἢ τὸ μένον τοῦ κινουμένου·
 οὔτε δὲ τὸ μένον τῷ μένοντι γένοιτ' ἂν μονῆς αἴτιον,
 οὔτε τὸ κινούμενον τῷ κινουμένῳ κινήσεως, οὔτε τὸ μένον
 τῷ κινουμένῳ μονῆς, οὔτε ἐναλλάξ, ὡς παραστήσομεν 228
 οὐκ ἔρα ἔστι τι αἴτιον. τὸ μὲν οὖν μένον τῷ μένοντι 229
 15 μονῆς καὶ τὸ κινούμενον τῷ κινουμένῳ κινήσεως οὐκ ἂν
 ὑπάρχοι αἴτιον δι' ἀπαραλλάξιαν. ἀμφοτέρων γὰρ ἐπ' ἴσης
 μενόντων ἢ ἀμφοτέρων κατ' ἴσον κινουμένων οὐ μᾶλλον
 τόδε τῷδε ἐρουῦμεν εἶναι αἴτιον μονῆς καὶ κινήσεως ἢ τόδε
 τῷδε. εἰ γὰρ τὸ ἕτερον, ὅτι κινεῖται, τῷ ἑτέρῳ τῆς κινή-
 20 σεως αἴτιον ὑπάρχει, ἐπεὶ καὶ τὸ ἕτερον ὁσαύτως κινεῖ-
 ται, λεχθήσεται τῷ λοιπῷ κινήσεως εἶναι παρεκτικόν. οἷον
 κινεῖται ὁ τροχός, κινεῖται δὲ καὶ ὁ τροχηλάτης· τί
 οὖν μᾶλλον διὰ τὸν τροχὸν καὶ ὁ τροχηλάτης κινεῖται ἢ
 ἀνάπαλις διὰ τὸν τροχηλάτην ὁ τροχός; εἰ γέ τοι τὸ ἕτε-
 25 ρον μὴ κινοῖτο, οὐδὲ τὸ λειπόμενον κινήσεται. ὅθεν εἰ
 αἰτιόν ἐστιν οὗ παρόντος γίνεται τὸ ἀποτελεσμα,

20 τῷ om. 5 31 εἰ δὲ 5 3 et 4 εἶδη N 4 ἐν add. Bekk.
 11 δὲ om. N 13 κινήσεως Hervetus (motus) cf. p. 438, 5 14 ἐστὶ
 Bekk.: ἐστὶ G 22 <μὲν> ὁ τροχός Bekk. at cf. v. 30 23 καὶ
 del. Bekk.

ἐπεὶ ἀμφοτέρων παρόντων γίνεται τὸ ἀποτέλεσμα καὶ οὔτε τοῦ⁴³⁷
 τροχῶ ἀποτεταμένον οὔτε τοῦ τροχιλάτου, φητέον
 μὴ μᾶλλον τὸν τροχιλάτην αἴτιον εἶναι τῆς κινήσεως τῷ
 229 τροχῶ ἢ τὸν τροχὸν τῷ τροχιλάτῃ. καὶ πάλιν μένει³⁰
 ὁ στῦλος, μένει δὲ καὶ τὸ ἐπιστύλιον. ἀλλ' οὐ μᾶλλον διὰ
 τὸν στῦλον φητέον μένειν τὸ ἐπιστύλιον ἢ διὰ τὸ ἐπιστύ-
 λιον τὸν στῦλον· τοῦ ἑτέρου γοῦν ἀφθέντος καὶ τὸ ἔτε-⁴³⁸
 ρον καταφέρεται. ὥστε τὸ μὲν μένον τῷ μένοντι μονῆς
 καὶ τὸ κινούμενον τῷ κινουμένῳ κινήσεως διὰ τοῦτο οὐκ
 230 ἂν εἴποιμεν αἴτιον. ὡσαύτως δὲ οὐδὲ τὸ μένον τῷ κι-
 νουμένῳ κινήσεως ἢ τὸ κινούμενον τῷ μένοντι μονῆς⁵
 δι' ἐναντιότητα φύσεως· καθὰ γὰρ τὸ ψυχρὸν οὐκ ἔχον
 τὸν τοῦ θερμοῦ λόγον οὐδέποτε δύναται θερμαίνειν,
 καὶ ὡς τὸ θερμὸν μὴ ἔχον τὸν τοῦ ψυχροῦ λόγον οὐ-
 δέποτε δύναται ψύχειν, οὕτως οὐδὲ τὸ κινούμενον, μὴ
 ἔχον τὸν τοῦ μένοντος λόγον, οὐδέποτε δύναται μονῆς¹⁰
 231 εἶναι ποιητικόν, ἢ τὸ ἀνάπαλιν. ἀλλ' εἴπερ οὔτε τὸ
 μένον τῷ μένοντι μονῆς ἐστὶν αἴτιον οὔτε τὸ κινου-
 μένον τῷ κινουμένῳ κινήσεως οὔτε τὸ μένον τῷ κινου-
 μένῳ τοῦ κινεῖσθαι οὔτε τὸ κινούμενον τῷ μένοντι τοῦ
 μένειν, παρὰ δὲ ταῦτα οὐδὲν ἔστιν ἄλλο τι προσεπινοεῖν,¹⁵
 λεκτέον μηδὲν ὑπάρχειν αἴτιον.

232 Πρὸς τούτοις, εἰ ἔστι τίς τινος αἴτιον, ἦτοι τὸ ἅμα
 ὄν τοῦ ἅμα ὄντος ἐστὶν αἴτιον ἢ τὸ πρότερον τοῦ ὕστε-
 ρον ἢ τὸ ὕστερον τοῦ πρότερον· οὔτε δὲ τὸ ἅμα ὄν τοῦ
 ἅμα ὄντος αἴτιον ἐστὶν οὔτε τὸ πρότερον τοῦ ὕστερον οὔτε²⁰
 τὸ ὕστερον τοῦ πρότερον, ὡς παραστήσομεν· οὐκ ἄρα
 233 ἔστι τι αἴτιον. τὸ μὲν οὖν ἅμα ὄν τοῦ ἅμα ὄντος οὐ
 δύναται τυγχάνειν αἴτιον διὰ τὸ συνυπάρχειν ἀμφοτέρω
 καὶ μὴ μᾶλλον τόδε τοῦδε γεννητικὸν ὑπάρχειν ἢ τόδε
 234 τοῦδε, ἐκατέρω τὴν ἴσην ὑπαρξίν ἔχοντος. οὐδὲ τὸ πρό-²⁵
 τερον δὲ ἔσται τοῦ ὕστερον γενομένου ποιητικόν. εἰ γὰρ
 ὅτε ἔστι τὸ αἴτιον, οὕτω ἔστι τὸ οὐ ἔστιν αἴτιον, οὔτε

232—236 ~ Hyp. III 26—28.

³⁰ μένει <μὲν> Bekk. at cf. v. 22
²⁷ οὔτε Bekk.: οὐδὲ G

2 καταφέρεται I

438 ἐκείνο ἔτι αἰτιόν ἐστι, μὴ ἔχον τὸ οὐ αἰτιόν ἐστιν, οὔτε
 τοῦτο ἔτι ἀποτέλεσμα, μὴ συμπερόντως αἰτῶ τοῦ οὐ ἰσο-
 30 τέλεσμά ἐστι· τῶν γὰρ πρὸς τι ἐκότερόν ἐστι τούτου, καὶ
 τὰ πρὸς τι κατ' ἀνάγκην δεῖ συνεπέργειν ἀλλήλαις καὶ οἷ
 τὸ μὲν προηγηῖσθαι τὸ δὲ ὑστερεῖν. λέγεται οὖν τὸ ὑστε- 235
 439 ρον λέγειν τοῦ προτέρου αἰτίου γίνεσθαι. ὅπερ ἐστὶν
 ἀποπώτατον καὶ ἐνδρόν τὰ πρόγματα ἀναστρεφάντων
 δεήσει γὰρ τὸ ἀποτέλεσμα πρεσβύτερον λέγειν τοῦ ποιοῦ-
 τος αὐτά, διὰ δὲ τοῦτο μὴδ' ὅλων ἀποτέλεσμα τεγγάνει
 5 ὡς ἂν μὴ ἔχον τὸ οὐ ἐστὶν ἀποτέλεσμα. ὅπερ οὖν τῷ
 πον ἠλίθιόν ἐστι τὸ λέγειν υἱὸν μὲν πατρός εἶναι πρεσβύ-
 τερον, ἄμητον δὲ σπόρου προῆκαι τοῖς γόνταις, οὔτως
 εἰρηθες τὸ ἀξιούν [τι] αἰτίον εἶναι τοῦ ἴδῃ ὄντος τὸ μήτε
 ὄν. ἀλλ' εἰ μήτε τὸ ἅμα ὄν τοῦ ἅμα ὄντος μήτε τὸ πρὸ 236
 10 τερον τοῦ ὑστέρου μήτε τὸ ὑστερον τοῦ προτέρου ἐστὶν
 αἰτίον, παρὰ δὲ ταῦτα οὐδὲν ἐστίν, οὐκ ἂν εἴη τι αἰτίον.

Καὶ μὴν εἰ ἔστι τι αἰτίον, ἴτοι αὐτοτελὲς καὶ ἰδίῳ 237
 μόνον προσχρῶμενον δυνάμει τινός ἐστιν αἰτίον. ἢ συνερ-
 γοῦ πρὸς τοῦτο δεῖται τῆς πασχούσης ὕλης, ὥστε τὸ ἀπο-
 15 τέλεσμα κατὰ κοινήν ἀμφοτέρων νοεῖσθαι σύνθετον. καὶ
 εἰ μὲν αὐτοτελῶς καὶ ἰδίῳ προσχρῶμενον δυνάμει ποιεῖν
 τι πέφυκεν, ὄφειλε διὰ παντός ἑαυτὸ ἔχον καὶ τὴν ἰδίαν
 δύναμιν πάντοτε ποιεῖν τὸ ἀποτέλεσμα καὶ μὴ ἔσ' ὄν 238
 μὲν ποιεῖν ἐφ' ὄν δὲ ἀπρακτεῖν. εἰ δέ, ὡς φασὶ τινες τῶν 239
 20 δογματικῶν, οὐ τῶν ἀπολελυμένων καὶ ἀφροστηχότων ἐστίν.
 ἀλλὰ τῶν πρὸς τι διὰ τὸ καὶ αὐτὸ πρὸς τῷ πάσχοντι
 θεωρεῖσθαι καὶ τὸ πάσχον πρὸς αὐτῷ, χεῖρόν τι ἀνακνύ-
 ψει. εἰ γὰρ τὸ ἕτερον πρὸς τῷ ἑτέρῳ νοεῖται. ὄν τὸ μὲν 240
 ποιοῦν τὸ δὲ πάσχον, ἔσται μία μὲν ἔννοια, δυεῖν δ'
 25 ὀνομασίῳ τεύξεται, τοῦ τε ποιοῦντος καὶ πάσχοντος·
 καὶ διὰ τοῦτο οὐ μᾶλλον ἐν αὐτῷ ἢ ἐν τῷ λεγομένῳ πά-

8 τι delovi: αἰτιόν τι Rüstow 10 ὑστέρου Bekk.: ὑστε-
 ρον G 12 αὐτοτελὲς N cf. v. 16 et p. 440, 2. 4. 24 18 ἐστὶν
 αἰτίον om. N lac. 6 litt. relicta 28 ὄν Hermetus: οὐ G: οὐ
 Heintz 21 πάσχον ἐστίν, <ἀλλ' ἀμφοτέρων ἐστίν> μία vel
 similia Heintz 25 τετεύξεται N <τοῦ> πάσχοντος L at cf.
 p. 440, 16

αἰεὶ ἐκκείσθαι ἢ δραστήριος δύναμις. ὥς γὰρ αὐτὸ ⁴³⁹
 οὐδὲν δύναται ποιῆν χωρὶς τοῦ λεγομένου πάσχειν, οὕτως
 οὐδὲ τὸ λεγόμενον πάσχειν δύναται χωρὶς τῆς ἐκείνου πα-
 241 ρουσίας πάσχειν. ὥσθ' ἔπειτα τὸ μὴ μᾶλλον ἐν αὐτῷ ἢ ⁴⁴⁰
 ἐν τῷ πάσχοντι ἐπακείσθαι τὴν δραστήριον τοῦ ἀποτε-
 λήματος δύναμιν. οἷον ἴσται γὰρ σαφὲς τὸ λεγόμενον
 ἐπὶ ἐποδείματός· εἴπερ τὸ πῦρ καύσεώς ἐστὶν αἷτιον, ⁴⁴⁰
 ἴται αὐτοτελῶς καὶ τῇ ἰδίᾳ μόνον προσχρώμενον δυνάμει
 καύσεώς ἐστὶ ποιητικόν. ἢ συνεργοῦ δεῖται πρὸς τοῦτο τῆς
 242 καιομένης ἕλης. καὶ εἰ μὲν αὐτοτελῶς καὶ τῇ ἰδίᾳ φύσει
 ἐφικόμενον ποιεῖ τὴν καῦσιν, ἐχρῆν καὶ πάντοτε ἔχον ⁵
 αὐτὸ τὴν ἰδίαν φύσιν διὰ παντὸς καίειν. οὐχὶ δὲ πάν-
 τοτε καίει. ἀλλὰ τινὰ μὲν καίει τινὰ δὲ οὐ καίει· οὐκ
 243 ἄρα αὐτοτελῶς καὶ τῇ ἰδίᾳ φύσει προσχρώμενον καίει. εἰ
 δὲ σὺν τῇ ἐπιτηδειότητι τῶν καιομένων ξύλων, πόθεν ἔχο-
 μεν λέγειν. ὅτι αὐτὸ ἐστὶ τῆς καύσεως αἷτιον, ἀλλ' οὐχ ἢ ¹⁰
 ἐπιτηδειότης τῶν ξύλων; ὅν γὰρ τρόπον μὴ οὗτος αὐτοῦ
 οὐ γίνεται καῦσις. οὕτω καὶ τῆς ἐπιτηδειότητος τῶν ξύλων
 ἀπουσίας οὐ γίνεται καῦσις. ταύτη τε, εἰ αὐτὸ ἐστὶν αἷτιον,
 ὅτι παρόντος αὐτοῦ γίνεται τὸ ἀποτέλεσμα καὶ ἀπόντος οὐ
 γίνεται. ἴσται καὶ ἡ ἐπιτηδειότης δι' ἐκάτερον τούτων αἰ- ¹⁵
 244 τιον. ὥσπερ οὖν τῆς "δι" συλλαβῆς· ἐκ τε τοῦ δέλτα καὶ ἰῶτα
 συνεστῶσης· ἀτοπὸς ἐστὶν ὁ λέγων αἷτιον μὲν τοῦ ἀποτελεῖ-
 σθαι τὴν τοιαύτην συλλαβὴν τὸ δέλτα, οὐκ αἷτιον δὲ τὸ ἰῶτα,
 οὕτω συλλαβῇ μὲν εἰκότος τοῦ καίεσθαι, στοιχείῳ δὲ τοῦ
 πυρός καὶ τῶν ξύλων, ἀτοπώτατός ἐστὶν ὁ τὸ μὲν πῦρ ²⁰
 αἷτιον λέγων τοῦ καίεσθαι, τὰ δὲ ξύλα μηδαμῶς. οὔτε
 γὰρ δίχα τοῦ πυρός οὔτε χωρὶς τῶν ξύλων γίνεται τὸ
 καίεσθαι, καθάπερ οὐδὲ ἡ συλλαβὴ χωρὶς τοῦ δέλτα ἢ τοῦ ἰῶτα.
 245 ὅθεν πάλιν εἰ μήτε αὐτοτελῶς ποιητικόν τινός ἐστὶ τὸ
 αἷτιον μήτε σὺν ἐπιτηδειότητι τοῦ πάσχοντος, οὐδενὸς ²⁵
 ποιητικόν ἐστὶ τὸ αἷτιον.

31 καίεσθαι ε 6 an ἐαυτὸ <καί> τὴν? cf. p. 439, 17 (καί
 fort. e v. 5 petendum esse coni. Heintz) δέ <γε> Bekk. dubit.
 8 ἰδία <μόνον> Heintz: φύσει <μόνον> Rüstow coll. v. 2
 10 δέλτα NLE: δ ε ἰῶτα NLE: ι ε (sic semper) 19 στοι-
 χείων N 22/23 τὸ καίεσθαι γίνεται L 23 ἢ <"δι"> Rüstow

440 Ἔτι εἰ ἔστι τὸ αἷτιον, ἦτοι μίαν ἔχει τὴν δραστήριον 246
 δύναμιν ἢ πολλὰς· οὔτε δὲ μίαν ἔχειν δύναται, ὡς το-
 δραστήριον, οὔτε πολλὰς, ὡς διόξουσαν οὐκ ἔχει τι ἔστι
 20 αἷτιον, μίαν μὲν γὰρ οὐκ ἔχει δύναμιν, ἐπειπεὶ εἰ μίαν 247
 εἶχεν, ὄφραίτε πάντα ὁμοίως διατιθέναι καὶ μὴ διαφορί-
 τως, οἷον ὁ ἥλιος καίει μὲν τὰ περὶ τῆς Αἰθιοπίας μέρος,
 41 θάλπει δὲ τὰ πρὸς ἡμᾶς, καταυγάζει δὲ μέρος τοῦ Ἰπερ-
 βορείου, καὶ πῆτται μὲν τὸν πηλόν, τήκει δὲ τὸν κηρόν,
 καὶ λευκαίνει μὲν τὰ ἐσθθήματα, μαλαίνει δὲ τὴν ἰσχυρό-
 ραν ἐπιχρόντιαν, ἐρυθαίνει δὲ καρπούς τινας, καὶ οὗτω
 5 μὲν τοῦ ὁμοῦ αἷτιος γίνεται, τοῖς νυκτιπόροι, δὲ τῶν ὁμο-
 ῶν ῥιθῶν, οἷον γλευξὶ καὶ νυκτιπόρῳ, τοῦ μὴ ὁμοῦ, οὔτε εἰ
 μίαν εἶχε δύναμιν, ὄφραίτε ταῦτόν ἐπὶ πάντων ποιεῖν·
 οὐχὶ δὲ ταῦτόν ἐπὶ πάντων ποιεῖ οὐκ ἔχει μίαν ἔχει δύ-
 10 ναμιν, καὶ μὴν οὐδὲ πολλὰς, ἐπεὶ ἔχουσι πάσας ἐπὶ πάν- 248
 των ἐνεργεῖν, οἷον πάντα φλέγειν ἢ πάντα χεῖν ἢ πάντα
 πηγρύναι, εἰ δὲ μήτε μίαν ἔχει δύναμιν μήτε πολλὰς,
 οὐκ ἂν εἴη τινὸς αἷτιον.

Καί, ἀλλ' εἰώθεσι πρὸς τοῦτο ὑποτιγγάνειν οἱ δογ- 249
 ματικοί, λέγοντες ὅτι παρὰ τὰ πάσχοντα καὶ τὰ διασπι-
 ματα πέφυκεν ἐξαλλάσσεσθαι τὰ γινόμενα ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ
 15 αἷτιου ἀποτελέσματα, καθάπερ τοῦ ἡλίου, συνέργει μὲν
 γὰρ ὡν τοῖς Αἰθιοπῶν ἔοικε καίειν, μετρώως δὲ ἡμῶν ἀφε-
 στηκῶς θάλπειν, πολὺ δὲ τῶν Ἰπερβορείων κεχωρισμένως
 θάλπει μὲν οὐδαμῶς, καταυγάζει δὲ μέρος· καὶ πῆτται 250
 μὲν τὸν πηλόν τὸ ὑδατιῶδες τοῦ γεώδους ἐξατμίζων, τήκει
 20 δὲ τὸν κηρόν διὰ τὸ μὴ ἔχειν τὴν τοῦ πηλοῦ ιδιότητα,
 οἱ δὲ ἠρώμενοι τῇ τοιαύτῃ ὑποτιεῖται σχεδὸν ἀμάχως ἡμῖν 251
 συγχωροῦσι τὸ μὴ ἕτερον εἶναι τοῦ πάσχοντος τὸ ποιοῦν,
 εἰ γὰρ οὐ διὰ τὸν ἥλιον γίνεται ἢ τήξαι τοῦ κηροῦ, ἀλλὰ
 διὰ τὴν ιδιότητα τῆς περὶ τὸν κηρόν φύσεως, φανερόν ὡς
 25 οὐδὲ τὸ ἕτερον αἷτιον ἔστι τῆς τήξεως τῷ κηρῷ, ἢ δὲ ἀμ-

33 μέρος Gen. cf. p. 441, 18: μέρος G 4 νυκτιπόροις N
 8 πάσας G 9 ἢ — ἢ G: καὶ — καὶ Nauck χεῖν G cf. p. 122, 18:
 τήκειν Nauck 20 fort. ἔχειν (αὐτόν) vel ἔχειν τὴν (τοῦ κη-
 ροῦ φύσιν τὴν) coll. v. 24 ιδιότητα om. l. 21 ἀμάχως LE5:
 ὁμοίως N 23 διὰ τὸν LE5: δυνατὸν N 25 οὐ Heintz dubit.
 see. Hervetum (non alterum)

καίτοι οὐκ ἐπιπέδον, τοῦ τε ἡλίου καὶ τοῦ κηροῦ. τῆς δὲ ⁴⁴¹
 ἀρσενέου σφαιροειδὸς τοιοῦτης τὸ ἀποτέλεσμα, τουτέστι τὴν
 τήξιν, οὐ μᾶλλον διὰ τὸν ἡλίον ὁ κηρὸς τήκεται ἢ διὰ
 τὸν κηρὸν ὁ ἡλῖος τήκει. οὕτω τε ἄτοπον τὸ ἐκ συνόδου
 δευτῆς γινόμενον ἀποτέλεσμα μὴ τοῖς δυοῖν ἀνατιθέσθαι, 30
 τῷ δὲ ἑτέρῳ μόνῳ προσμαρτυροεῖν.

232 Καὶ αἴτιον εἴ ἔστι τίς τινας αἴτιον, ἦτοι κεχώρισται τῆς
 πάσχουσας ὕλης ἢ συνέστιν αὐτῇ· οὔτε δὲ κεχωρισμένον
 αὐτῆς δύναται τυγχάνειν αἴτιον τοῦ πάσχειν αὐτήν οὔτε 44
 συνέστιν αὐτῇ, καθὼς παραστήσομεν· οὐκ ἄρα ἔστι τίς τινας
 253 αἴτιον. καὶ εἰ κεχωρισμένον μὲν αὐτῆς αὐτόθεν οὔτε
 αὐτὸ αἴτιον ἔστι, μὴ παρούσης τῆς πρὸς ἡν λέγεται αἴτιον,
 254 οὔτε ἐκείνη πάσχει, μὴ συμπαρόντος τοῦ ποιοῦντος. εἰ δὲ
 συνέστιν αὐτῇ τὸ ἕτερον τῷ ἑτέρῳ, ἦτοι αὐτὸ μόνον ποιεῖ
 τὸ λεγόμενον αἴτιον ὑπόρχειν, οὐχὶ δὲ πάσχει, ἢ ποιεῖ
 αὐτὴ καὶ πάσχει. καὶ εἰ μὲν ἅμα ποιεῖ καὶ πάσχει, ἐκάτε-
 ρον ἔσται ποιοῦν τε καὶ πάσχον· ἢ μὲν γὰρ αὐτὸ ποιεῖ,
 ἔσται πάσχουσα ἢ ὕλη, ἢ δὲ ἡ ὕλη ποιεῖ, ἔσται ἐκεῖνο τὸ 10
 πάσχον. καὶ οὕτως οὐ μᾶλλον τὸ ποιοῦν γενήσεται ποιοῦν
 ἢ πάσχον, καὶ τὸ πάσχον οὐ μᾶλλον ἔσται πάσχον ἢ
 255 ποιοῦν· ὅπερ ἄτοπον. εἰ δὲ ποιεῖ μὲν, οὐκ ἀντιπάσχει
 δέ, ἦτοι κατὰ γλῆνν καθεῖναι, τουτέστι τὴν κατ' ἐπιφάνειαν,
 ποιεῖ, ἢ κατὰ διάσπασιν. καὶ ἔξωθεν μὲν προσπίπτον καὶ 15
 κατὰ γλῆνν τὴν ἐπιφάνειαν παραβαλλόμενον τῇ πασχούσῃ
 ὕλῃ οὐκ ἀντιπάσχει τίς ποιεῖν· ἢ γὰρ ἐπιφάνεια ἀσώματός
 ἔστιν, τὸ δ' ἀσώματον οὔτε ποιεῖν οὔτε πάσχειν πέφυκεν.
 256 οὐκ ἄρα κατὰ γλῆνν παραβαλλόμενον τὴν ἐπιφάνειαν τὸ
 αἴτιον τῇ ὕλῃ τίς ποιεῖν δύνησεται. καὶ μὴν οὐδὲ κατὰ 20
 διάσπασιν οἷον τέ ἐστιν αὐτὸ δοῦναι. ἦτοι γὰρ διὰ στερεῶν
 σωμάτων διίξεται ἢ διὰ νοητῶν τινῶν καὶ ἀναισθητῶν
 πόρων. ἄλλα διὰ μὲν στερεῶν σωμάτων οὐκ ἔνν φέροίτο·
 257 σῶμα γὰρ διὰ σώματος οὐ δύναται χωρεῖν. εἰ δὲ διὰ πό-

23 δὲ Bekk.: τε G 1 (τὸ) αἴτιον N 3 μὲν om. L 4 (ὕλης)
 τῆς Heintz dubit. 6 συνδράζει scr.: συνδράξι L E: συνδοιά-
 ζοι N: συνδράζοι ε 11/12 ποιοῦν ἢ πάσχον L E: πάσχειν N:
 ποιοῦν ε 13 (ἔστιν) ἄτοπον ε 16 διάσπασιν N 20 δυνήσε-
 ται N L E: δύναται ε

443

25 ρων τινῶν, ὀφείλει ταῖς περιγραφούσαις τῶν πῶμα, ἵσαι
φαινοίαις προσπίπτου ποιῆν. ἄλλ' αἶ γε ἐπιφάνου αἶσαι
ἀσώματα. καὶ τὸ ἀσώματος οὔτε ποιῆν οὔτε πάσχειν
εὐλόγον ἔστιν. τοίνυν οὐδὲ κατὰ διέδοσιν ποιῆν τὸ αἶσαι.
ὅ ἵπεται τὸ μηδ' ὅλωσ αἶτιον αὐτὸ τυχόναι.

30

Ἐνεστι δὲ καὶ ἀπὸ τῆς αἴτης κοινότερον τὸ τε ποιῆν 258
τι καὶ τῷ πάσχοντι ἐπαπορεῖν. ἵνα γὰρ τι ποιῆσῃ ἢ ποιῆσθαι
ὀφείλει θιγεῖν ἢ θιγθῆναι· οὐδὲν δὲ οὔτε θιγεῖν οὔτε

443

θιγθῆναι δύναται. καθὼς παραστήσωμεν· οὐκ αἶσαι ἔστιν 259
ἢ τὸ ποιῆν ἢ τὸ πάσχον. εἰ γὰρ ἄπτεται τί τινοσ καὶ
θιγγάνει, ἵτοι ὅλον ὅλου ἄπτεται ἢ μέρος μέρος, ἢ ὅλον

5

μέρους ἢ μέρος ὅλου· οὔτε δὲ μέρος μέρος οὔτε ὅλον
ὅλου οὔτε ὅλον μέρος οὔτε ἀναλλάξ ἄπτεται. καθὼς δι-
δόξαμεν· οὐκ αἶσαι τί τινοσ ἄπτεται. καὶ εἰ μηδὲν μηδέ-
νὸσ ἄπτεται, οὔτε τὸ πάσχον ἔστιν οὔτε τὸ ποιῆν. ὅλον 260

10

δύο σῶματα ἔν ἔσται σῶμα, διὰ τὸ καὶ τοῖσ κατὰ μέρος
ὀφείλειν τὸ ἕτερον τοῦ ἕτερον θιγγόναι δια τὸ καὶ ταῦτα
τοῦ ὅλου καθεστάναι μέρος. καὶ μὴν οὐδὲ μέρος μέρος 261
θιγγάνειν δυνατόν ἔστιν. τὸ γὰρ μέρος κατὰ μὲν τὴν

15

περιγραφὴν ἔστιν ὅλον, πάλιν τε διὰ ταύτην τὴν αἶτσαν ἵτοι
τὸ ὅλον μέρος τοῦ ὅλου μέρος ἀπτεται ἢ μέρος μέρος.
καὶ εἰ μὲν ὅλον ὅλου, ἐνωθήσεται καὶ ἀμφότερα ἔν γενή-
σεται σῶμα· εἰ δὲ μέρει μέρος, ἐκείνο πάλιν τὸ μέρος
κατ' ἰδίαν περιγραφὴν ὅλον νοούμενον ἵτοι ὅλον ὅλου

20

τοῦ μέρος ἄπτεται ἢ μέρει τινί τινοσ μέρος, καὶ οὕτωσ
εἰσ ἀπειρον. οὐ τοίνυν οὐδὲ μέρος μέρος ἄπτεται. καὶ
μὴν οὐδὲ ὅλον μέρος. εἰ γὰρ τὸ ὅλον τοῦ μέρος ἀπτε- 262

25

καὶ τὸ μέρος ἀντιπαρεκτεινόμενον τῷ ὅλω ὅλον· τὸ γὰρ
ἴσον τῷ μέρει τὴν τοῦ μέρος εἶχεν ἀναλογίαν, καὶ τὸ

259—261 ~ Hyp. III 45—46.

31 τῷ om. N 2 εἰ ILEs: οὐ N τι om. XV 18 μέρος
Heintz: μέρος G 20 τινί om. N

ἴσον τῷ ὅλῳ τὴν τοῦ ὅλου. τελείως δὲ ἀπερρωγός ἐστιν ἢ⁴⁴³
 τὸ ὅλον τοιαῦν μέρος ἢ τὸ μέρος ἴσον ἀξιοῦν εἶναι τῷ
 263 ὅλῳ. τοίνυν οὐδὲ τὸ ὅλον τοῦ μέρους ἄπτεται. καὶ ἄλ-
 λως, εἰ τὸ ὅλον τοῦ μέρους ἄπτεται, ἔσται ἑαυτοῦ μικρό-
 τερον καὶ πάλιν ἑαυτοῦ μείζον· ὅπερ ἐστὶ τοῦ προτέρου³⁹
 χεῖρον. τὸ τε γὰρ ὅλον εἰ τὸν αὐτὸν ἐπιλαμβάνει τόπον
 τῷ μέρει, ἴσον ἔσται τῷ μέρει, ἴσον δὲ τούτῳ γενόμενον
 μικρότερον ἑαυτοῦ ἔσται· καὶ ἀνάπαλιν τὸ μέρος εἰ ἀν-
 τιπερικτείνεται τῷ ὅλῳ, τὸν αὐτὸν ἐφέξει τούτῳ τόπον,⁴⁴⁴
 τῷ δὲ ὅλῳ τὸν αὐτὸν ἐπεσχηγός τόπον ἔσται μείζον ἑαυτοῦ.
 264 ὁ δὲ αὐτός καὶ ἐπὶ τῆς ἀναστροφῆς ἐστὶ λόγος· εἰ γὰρ
 μὴ δύναται τὸ ὅλον τοῦ μέρους ἄπτεσθαι διὰ τὰς μικρῶν
 πρόσθεν (§ 262) ἐπιλογισθείσας αἰτίας, οὐδὲ τὸ μέρος δυ- 5
 νῆσται τοῦ ὅλου ἄπτεσθαι. ὅθεν εἰ μήτε τὸ ὅλον τοῦ ὅλου
 ἄπτεται μήτε τὸ μέρος τοῦ μέρους μήτε τὸ ὅλον τοῦ μέ-
 ρους μήτε ἐκείλῳ, οὐδὲν οὐδενὸς ἄπτεται. διὰ δὲ τοῦτο
 οὔτε αἰτίον τί τινος ὑπάρξει, οὔτε πάσχον τι ὑπό τινος.
 265 Πρὸς τοῦτοις τε, εἰ ἄπτεται τί τινος, ἦτοι μεσολα- 10
 βούμενον ὑπό τινος, οἷον πόρου ἢ γραμμῆς, ἄψεται τι-
 νος, ἢ ὑπ' οὐδενὸς μεσολαβούμενον. καὶ εἰ μὲν ὑπό τι-
 νος μεσολαβοῖτο, οὐχ ἄψεται οὐ λέγεται ἄπτεσθαι, ἀλλὰ
 τοῦ μεταξὺ ἀμφοτέρων· εἰ δὲ μηδενὸς ἀπαξιαπλῶς μεταξὺ
 ἀμφοτέρων ὄντος τὸ ἕτερον τοῦ ἑτέρου ἄψεται, ἔνωσις ἔσται 15
 266 ἀμφοτέρων ἄλλ' οὐ θίξις. τοίνυν οὐδὲ ταύτη τί τινος
 ἄπτεται. ὅθεν εἶπερ, ἵνα νοηθῇ τὸ ποιοῦν καὶ τὸ πάσχον,
 δεῖ προσωμολογησθαι τὸ ὅτι <τί> τινος ἄπτεται, δέδεικται
 δὲ μηδὲν μηδενὸς ἀπτόμενον, λεκτέον μήτε τὸ ποιοῦν
 μήτε τὸ πάσχον ὑπάρχειν. 20

267 Τὸ μὲν οὖν ποιοῦν αἰτίον οὕτω καὶ κατ' ἰδίαν καὶ
 κοινῇ μετὰ τοῦ πάσχοντος ἀπορεῖται· ἄπορος δὲ ἐστὶ

267—268 cf. Hyp. III 104—106.

³² γενόμενον Bekk.: γινόμενον G 9 τρόπον N 9 οὔτε —
 οὔτε Heintz coll. v. 19/20: οὐδὲ — οὐδὲ G 10 τί om. 5 ἦτοι
 NLE: εἴ τι ABR: om. V 17 ὅθεν — 18 ἄπτεται om. 5 18 προ-
 σωμολογησθαι N τί add. Heintz 19 et 20 μήτε Bekk.: μηδὲ G
 21 οὖν om. N (cf. ad p. 435, 25)

¹⁴⁴ κατ' ἰδίαν καὶ ὁ περὶ τοῦ πάσχοντος λόγος. εἰ γὰρ πάσχει
 τι, ἦτοι τὸ ὄν πάσχει τι ἢ τὸ μὴ ὄν· οὔτε δὲ τὸ ὄν
 26 πάσχει τι, ὡς παραστήσομεν, οὔτε τὸ μὴ ὄν, ὡς ἐπομνή-
 σομεν· οὐκ ἄρα πάσχει τι. τὸ μὲν οὖν ὄν οὐ πάσχει 266
 ἐφ' ὅσον γὰρ ὄν ἐστὶ καὶ τὴν ἰδίαν φύσιν ἔχει, οὐ πάσχει
 τὸ δὲ μὴ ὄν τῷ μὴ ὄν ὅλως ὑπάρχειν οὐκ ἂν πάθοι. παρὰ
 δὲ τὸ εἶναι καὶ μὴ εἶναι οὐδὲν ἐστίν· οὐκ ἄρα πάσχει
 30 τι. οἷον ὁ Σωκράτης ἦτοι ὄν θνήσκει ἢ μὴ ὄν. οὗτο 269
 γὰρ οὗτοι χρόνοι, εἰς μὲν ὁ καθ' ὄν ἐστὶ καὶ ζῆ, ἕτερος
 δὲ καθ' ὄν οὐκ ἐστὶν ἀλλ' ἔφθαρται· διόπερ ἐξ ἀνάγκης
¹⁴⁵ ὀφείλει κατὰ τὸν ἕτερον τούτων θνήσκειν. ὅτε μὲν οὖν
 ἐστὶ καὶ ζῆ, οὐ θνήσκει· ζῆ γὰρ ἀήπουθεν· θανόν δὲ
 πάλιν οὐ θνήσκει, ἐπεὶ δις ἐστὶ θνήσκων, ὅπερ ἄτοπον.
 οὐ τοίνυν θνήσκει Σωκράτης. οἷος δ' ἐστὶν ἐπὶ τούτου 270
 6 λόγος, τοιοῦτος καὶ ἐπὶ τοῦ πάσχοντος. οὔτε γὰρ τὸ ὄν
 δύναται πάσχειν ἐφ' ὅσον ὄν ἐστὶ καὶ κατὰ τὴν ἀρχῆθεν
 ὑπόστασιν νοεῖται, οὔτε τὸ μὴ ὄν· ἀρχὴν γὰρ οὐχ ὑφέ-
 στηκεν· οὐκ ἄρα πάσχει τι. καὶ ἐτι τρανότερον, εἴπερ 271
 γε τὸ ὄν, ὅτε ὄν ἐστὶ, πάσχει, ἔσται τὰναντία ἐφ' ἕν ἕν
 10 τῷ αὐτῷ· οὐχὶ δὲ γε τὰναντία ἐφ' ἕν περὶ τῷ αὐτῷ συ-
 νίσταται· οὐκ ἄρα πάσχει τὸ ὄν, ὅτε ὄν ἐστὶν. οἷον
 ἔστω τὸ ὄν τῇ φύσει σκληρὸν εἶναι καὶ πάσχειν μαλακί-
 νουμένον, καθάπερ ἐπὶ τοῦ σιδήρου θεωροῦμεν. οὐκοῦν
 ὅτε μὲν σκληρὸν ἐστὶ καὶ ὄν, οὐ δύναται μαλακῆσθαι,
 15 ἐπεὶ εἰ μαλακῆσθαι ὅτε σκληρὸν ἐστίν, ἔσται τὰναντία 272
 περὶ τῷ αὐτῷ ἐφ' ἕν, καὶ ἡ μὲν καθέστηκεν ὄν, ἔσται
 σκληρὸν, ἡ δὲ πάσχει ὄν ὑπάρχον, ἔσται μαλακόν. οὐ δύ-
 ναται δὲ τὸ αὐτὸ ἐφ' ἕν καὶ σκληρὸν καὶ μαλακὸν νοεῖσθαι·
 οὐ δύναται ἄρα τὸ ὄν, ὅτε ὄν ἐστὶ, πάσχειν. ὁ δὲ αὐτὸς 273
 20 λόγος καὶ ἐπὶ λευκοῦ καὶ ἐπὶ μέλανος χρώματος. ἔστω γὰρ
 τὸ ὄν, ἢ ὄν ἐστὶ, λευκὸν εἶναι καὶ πάσχειν αὐτὸ μέ-

269 ~ adv. dogm. IV 346. Hyp. III 111.

271 sqq. cf. Hyp. III 107.

27 ἔχει φύσιν N 11 ἔσται N 20 ἐπὶ alt. om. s 21 (καὶ)
 λευκὸν s at cf. v. 12

λαν γινόμενον. οὐκοῦν εἰ τὸ ὄν, ὃ ἔστι καὶ λευκόν, τότε⁴⁴⁵
 ἔξιπται πάσχειν ὅτι λευκόν ἔστι, μέλαν ἔσται συμβεβη-
 κота εἶπον τὰ ἐναντία ὡς ἀτοπον. οὐ τολύνν τὸ ὄν,
 274 ἐφ' ὅσον ὄν ἔστι, πάσχειν πέφυκεν. πρὸς τούτοις, εἰ λέγοι-²⁵
 μεν τὸ ὄν, ὅτι ὄν ἔστι, πάσχειν, ἔσται τι πρὶν γεγυέναι
 γεγονός· οὐδέν δέ ἔστι πρὶν γεγυέναι γεγονός· οὐκ ἄρα τὸ
 275 ὄν, ὅτι ὄν ἔστι, πάσχει. εἰ γὰρ σκληρόν ἔστι τὸ ὄν, ἐφ' ὅσον
 ὄν ἔστι, σκληρόν ἔστι καὶ οὐ μαλακόν· εἰ δὲ μαλακόν, πρὸ τοῦ
 γεγυέναι μαλακόν ἔσται μαλακόν. ἢ μὲν γὰρ ὄν ἔστι, σκληρόν²⁰
 ἔστι καὶ οὐπω μαλακόν· ἢ δὲ ὅτι ὄν ἔστι τότε ἀξιούται πάσχειν,
 πρὶν γεγυέναι μαλακόν γενήσεται μαλακόν. ἀτοπον δέ
 γὰρ τὸ τοιοῦτον· οὐκ ἄρα τὸ ὄν, ἐφ' ὅσον ὄν ἔστι, πάσχειν
 276 ἤτιόν. ὡσαύτως δὲ οὐδὲ τὸ μὴ ὄν, ὅτι μὴ ὄν ἔστιν.⁴⁴⁶
 τῷ γὰρ μὴ ὄντι οὐδέν συμβέβηκεν, ὧ δὲ μὴδὲν συμβέβη-
 κεν, οὐδὲ τὸ πάσχειν συμβέβηκεν· τολύνν οὐδὲ τὸ μὴ
 ὄν πάσχει τι· εἰ δὲ μήτε τὸ ὄν μήτε τὸ μὴ ὄν πάσχει
 τι καὶ παρὰ ταῦτα οὐδέν ἔστιν, οὐδέν ἔστι τὸ πάσχον. 5
 277 Καὶ μὴν εἰ ἔστι τι τὸ πάσχον, ἦτοι κατὰ πρόσθεσιν
 πάσχει ἢ κατὰ ἀφαιρέσιν ἢ κατὰ ἑτεροίωσιν καὶ μεταβο-
 λήν· οὔτε δὲ πρόσθεσις τις ἔστιν οὔτε ἀφαιρέσις οὔτε
 μεταβολή καὶ ἑτεροίωσις, ὡς ὑποδείξομεν· οὐκ ἄρα πάσχει
 278 τι. καθὰ γὰρ ἐπὶ τῶν ὀνομάτων κατὰ τούτους τοὺς τρεῖς 10
 τρόπους γίνονται τινες μεταπτώσεις, καὶ τοῦ μὲν "κωβιός"
 ὀνόματος ἀφαιρεθείσης τῆς πρώτης συλλαβῆς γίνεται ἕτε-
 ρον ὄνομα "βιός", καὶ τούτῳ προστεθείσης τῆς αὐτῆς συλ-
 λαβῆς συνίσταται τὸ πρότερον ὄνομα, καὶ παρὰ ἐναλλαγὴν
 στοιχείων, ὡς τὸ "ἄρχων" ὄνομα γίνεται "Χάρων", οὕτω 15
 καὶ τὰ σώματα λεχθείη ἂν πάσχειν τριχῶς, ἦτοι κατὰ ἀφαι-
 279 ρεσιν ἢ κατὰ πρόσθεσιν ἢ κατὰ ἑτεροίωσιν, κατὰ ἀφαιρέ-
 σιν μὲν οἷον τὰ φθίνοντα, κατὰ πρόσθεσιν δὲ οἷον τὰ
 αὐξόμενα, κατὰ τροπὴν δὲ ὡς τὰ ἐξ ὑγείας εἰς νόσον με-
 ταπίπτοντα. εἰν οὖν δειχθῆ, ὅτι οὐδέν οὐδενὸς ἀφαιρεῖται,²⁰

22 ὃ ἔστι NE: ἔστι L5: del. Bekk.: ὅτι ὄν ἔστι Heintz
 27 οὐδέν — γεγονός add. N: om. L5 et edd. 20 εἰ δὲ μαλακόν
 (γίνεται, ὅτι σκληρόν ἔστι καὶ οὐ μαλακόν), vel similia Heintz
 31 οὕτω N 32 πρὶν L5: πρὸ τοῦ N 1 οὐδὲ om. VR
 12/13 ὄνομα ἕτερον N

446 καὶ ὅτι οὐδὲν οὐδενὶ προστίθεται, καὶ ὅτι οὐδὲν ἀπ' οὐδε-
νός μετατίθεται, αὐτόθεν ἔστι κατασκευασμένον το μη-
δὲν εἶναι τὸ πάσχον. λέγομεν δὲ ἐν πρώτοις περὶ τοῦ 280
κατὰ ἀφαιρέσιν τρόπον.

25 Εἰ γὰρ ἀφαιρεῖται τι ἀπὸ τινός, ἦτοι σῶμα ἀπὸ σώ-
ματος ἀφαιρεῖται ἢ ἀσώματος ἀπὸ ἀσώματος ἢ σῶμα ἀπὸ
ἀσώματος ἢ ἀσώματος ἀπὸ σώματος· οὔτε δὲ σῶμα ἀπὸ
σώματος ἀφαιρεῖται, ὥς δείξομεν, οὔτε ἀσώματος ἀπὸ
ἀσώματος, καθὼς παραστήσομεν, οὔτε σῶμα ἀπὸ ἀσω-
30 μάτου ἢ ἀσώματος ἀπὸ σώματος, ὥς καταστήσομεθα·
οὐκ ἄρα ἀφαιρεῖται τι τινός. ἀσώματος μὲν οὖν ἀπὸ ἀσω- 281
μάτου ἀφαιρεθῆναι τῶν ἀδυνάτων ἔστιν· τὸ γὰρ ἀφαι-
447ρούμενον ἀπὸ τινός οὐκ ἔστιν ἀθιγές, τὸ δὲ ἀσώματος
ἀθιγές ἢν οὐ παρέχει αὐτὸ πρὸς ἀφαιρέσιν καὶ χωρισμόν.
ἐνθεν καὶ ματαιάζουσιν οἱ μαθηματικοί. ὅταν λέγωσι τὴν 282
δοθεῖσαν εὐθεῖαν διχα τεμεῖν. ἢ γὰρ ἡμῖν ἐπὶ τοῦ ἄβα-
5 κος δεικνυμένη εὐθεῖα αἰσθητὸν ἔχει μήκος καὶ πλάτος. ἢ
δὲ ὑπ' αὐτῶν νοουμένη εὐθεῖα γραμμὴ μήκος ἔστιν
ἀπλατές. καὶ ἢ ἐπὶ τοῦ ἄβακος δεικνυμένη οὐκ ἂν εἴη γραμ-
μὴ, καὶ οἱ ἐπιβαλλόμενοι ταύτην τέμνειν οὐ τὴν οὔσαν γραμ-
μὴν ἀλλὰ τὴν μὴ οὔσαν τέμνουσιν. ἢ καὶ ἄλλως· ἐπεὶ 283
10 καὶ αὐτοὺς ἢ γραμμὴ ἐκ στιγμῶν συνεστῶσα νοεῖται. ἔστω
τις εὐθεῖα γραμμὴ, ἢν λέγουσιν εἰς ἴσα τέμνειν, ἐκ περισ-
σῶν συνεστῶσα στιγμῶν, οἷον ἐννέα. ἀλλὰ ταύτην γε
τέμνοντες ἢ τὴν πέμπτην διελούσι στιγμὴν, φησὶ δὲ τὴν
μεταξὺ τῶν τεσσάρων καὶ τεσσάρων νοουμένην, ἢ τῶν
15 τμημάτων τὸ μὲν τεττάρων ποιήσουσι στιγμῶν τὸ δὲ πέντε.
τὴν μὲν οὖν πέμπτην στιγμὴν οὐκ ἂν φαῖεν τέμνειν·
ἀμερῆς γὰρ ἔστι κατ' αὐτοὺς, καὶ τὸ ἀμερῆς ἀδύνατον
νοεῖν εἰς μέρη διαιρούμενον. λείπεται ἄρα τῶν τῆς γραμ-

282—283 ~ adv. math III 109—111.

21/22 καὶ ὅτι οὐδὲν ἀπ' οὐδενός μετατίθεται om. 5 23 λε-
γόμενον N 28 ἀφαιρεῖται om. L 3 ματάζουσιν LE (idem
p. 719, 18) 11 καὶ (τῶν) τεσσάρων L at cf. p. 720, 4

μὴς τμημάτων τὸ μὲν τεσσάρων ποιεῖν στιγμῶν τὸ δὲ ⁴⁴⁷
 πέπτε, ὃ πάλιν ἐστὶν ἄτοπον καὶ παρὰ τὴν πρόθεσιν αὐ- 20
 τῶν ἐπιστημονικῶς μὲν γὰρ ἐπιστημονικῶς τὴν δοθεῖσαν
 εὐθείαν γραμμὴν εἰς ἴσα διαιρεῖν τμήματα, διαιροῦσι δὲ
 284 αὐτὴν εἰς ἄνισα. ὃ δὲ αὐτὸς καὶ ἐπὶ τοῦ κύκλου λόγος
 τοσούτω. φασὶ γὰρ κύκλον εἶναι σχῆμα ἐπίπεδον ὑπὸ
 μιᾶς γραμμῆς περιεχόμενον, [ἐφ'] οὐ πᾶσαι αἱ ἀπὸ 25
 τοῦ κέντρου πρὸς τὴν περιφέρειαν ἐκβαλλόμεναι εὐ-
 θεῖαι ἴσαι εἰσὶν ἀλλήλαις. εἶτα ἐπὶ τούτοις πρόβλημά
 ἐστὶ τὸν κύκλον δίχα τεμεῖν ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον. τὸ γὰρ κέν-
 τρον, ὅπερ παντὸς τοῦ κύκλου μεσαίτατόν ἐστιν, ἦτοι δίχα
 285 τεμεῖται κατὰ τὴν τοῦ κύκλου διχοτόμησιν ἢ τῷ ἑτέρῳ 30
 προσμερίζεται τμήματι. ἀλλὰ δίχα μὲν τμηθῆναι τῶν
 ἀδυνάτων πῶς γὰρ οἷόν τε τὸ ἀμερὲς ἐπινοεῖν μερίζο- 448
 μενον· εἰ δὲ τῷ ἑτέρῳ προσμερίζεται τμήματι, ἄνισα γί-
 νεται τὰ τμήματα καὶ ὁ κύκλος οὐ μέσος διαιρεῖται.
 286 τὸ τε τεμεῖν τὴν γραμμὴν ἢ τὸν κύκλον ἦτοι σῶμά ἐστιν
 ἢ ἀσώματον. ἀλλὰ σῶμα μὲν πῶς (ἄν) ἐπινοηθείη· ἀδιγὲς 5
 γὰρ καὶ ἀσώματον καὶ ἀνυπόπτωτον ἡμῖν τὸ τεμνόμενον,
 τουτέστιν ἢ γραμμὴ καὶ ὁ κύκλος. τοιοῦτο δὲ ὄν οὐκ ἄν
 τμηθείη ὑπὸ σώματος· τὸ γὰρ ὑπὸ σώματος τεμνόμενον
 παθεῖν δεῖ καὶ θιγθῆναι. τὸ δὲ ἀσώματον οὔτε θιγεῖν
 οὔτε θιγθῆναι πέφυκεν. ὥστε οὐκ ἔνεστι [νοῆσαι] ὑπὸ 10
 σώματος τεμνομένην τὴν γραμμὴν καὶ διαιρούμενον τὸν
 287 κύκλον ἐπινοῆσαι. καὶ μὴν οὐδὲ ὑπὸ ἀσωμάτου τινός.
 εἰ γὰρ ἀσώματόν ἐστι τὸ διαιροῦν τὴν γραμμὴν ἢ τὸν
 κύκλον, ἦτοι στιγμὴ στιγμὴν τέμνει ἢ γραμμὴ γραμμὴν.
 οὔτε δὲ στιγμὴ τὴν στιγμὴν οὔτε γραμμὴ τὴν γραμμὴν 15

284 cf. adv. math. III 107.

284—285 ~ adv. math. III 112.

286—293 ~ adv. math. III 113—115.

23 ἐφ' G: ἐφ' edd.: delevi

p. 719, 18 5 ἄν add. Bekk.

ποπτον G cf. p. 720, 25

12 ὑπὸ Bekk.: ἀπὸ G

27 ἀλλήλαις εἰσὶν 5 at cf.

6 ἀνυπόπτωτον Bekk.: ἀνυ-

ποπτον G cf. p. 720, 25 7 ὄν RV

10 νοῆσαι del. Bekk.

⁴⁴⁸ οἷα τε ἔστι τέμνειν, ἀλλὰ στιγμή μὲν τὴν στιγμήν οὐκ ²⁸⁸
 ἂν τέμνοι, ἐπεὶ ἑκατέρα ἔστιν ἀμερῆς, καὶ οὕτε ἡ τέμνουσα
 ἔχει οἷς τεμεῖ οὔτε ἡ τεμνομένη τὰ εἰς ἃ τμηθήσεται.
 γραμμῆ δὲ τὴν γραμμὴν πάλιν οὐκ ἂν διαιρούη. ἴάν τε ²⁸⁹
²⁹ γὰρ πλαγίως ἐπιξευγθῆ, ἴάν τε ὀρθῶς ἡ τέμνουσα τῇ
 τεμνομένῃ, κατ' ἀνάγκην ὀφείλει στιγμή ἐκείτῃ ἐπιξεύ-
 γνυσθαι τῇ κατὰ τὴν διαιρουμένην γραμμὴν στιγμή.
 ἀμεροῦς (μὲν) οὐδὲ οὔσης καὶ τῆς ἐπιξευγνυμένης, ἀμεροῦς
 δὲ καὶ τῆς ἐν τῇ τεμνομένῃ, οὐ γενήσεται τις διαίρεσις
²⁵ διὰ τὸ μήτε τὴν τέμνουσαν εὐφυῶς ἔχειν πρὸς τὸ τέμνειν,
 οὔσαν ἀμερῆ, μήτε τὴν τεμνομένην πρὸς τὸ τέμνεσθαι
 τῷ παντὸς ἔσπερῆσθαι μέρους. καὶ μήν οὐδ' ἔνεστι λέγειν. ²⁹⁰
 ὅτι τὸ τέμνον τὴν γραμμὴν μεταξὺ δυεῖν στιγμῶν τῶν
 ἐν τῇ τεμνομένῃ γραμμῇ πίπτουν τέμνει τὴν γραμμὴν.
³⁰ τοῦτο γὰρ τῶν προειρημένων ἔστιν ἀτοπώτερον. πρῶτον
 μὲν γὰρ ἐν συνεχείᾳ γραμμῆς ἀδύνατόν ἐστι μέσον πεσεῖν
 πέρασ, ἀλλ' ἀνάγκη κατὰ στιγμής φερόμενον νοεῖν τὸ
⁴⁴⁹ τέμνον. εἴτα κἂν συγχωρηθῆ μεταξύ δυεῖν στιγμῶν τῶν ²⁹¹
 ἐν τῇ τεμνομένῃ γραμμῇ φερόμενον τὸ τέμνον τέμνειν
 τὴν γραμμὴν, χεῖρόν τι ἀναδύσεται τοῖς γεωμέτραις. αἱ
 γὰρ συνθετικαὶ τῆς γραμμῆς στιγμαὶ ἴτοι οὕτως εἰσὶ συ-
⁵ νεχεῖς ὥς μὴ παραδέχεσθαι μεταξύ ἀλλήλων ἔξωθεν τινα
 στιγμήν, ἢ οὐκ ἔσται ἡ ἐξ αὐτῶν σύνθετος συνεχῆς καὶ
 μία γραμμῆ. εἰ δ' οὕτως εἰσὶ συνεχεῖς ὥς ἀνεπινόητον ²⁹²
 ἔχειν μεταξύ ἀλλήλων τόπον στιγμής, ἵνα τὸ τέμνον δι-
 χάζῃ τὴν γραμμὴν, δυεῖν θάτερον, ἢ τὴν στιγμήν δεῖ
¹⁰ τὴν καθ' ἧς φέρεται νοεῖν διχαζομένην, ἢ τοῦτου ἀδυνά-
 του καθεστῶτος τὰς ὑποκειμένας στιγμὰς τῆς γραμμῆς
 νοεῖν ὑπαναχωρούσας καὶ τόπον καὶ διάστασιν παρεχομέ-
 νας, τοτὲ μὲν ἐπὶ τόδε τὸ μέρος συστέλλομένων, τοτὲ δὲ
 ἐπὶ τόδε, ὧν ἑκάτερόν ἐστιν ἀτοπον· οὔτε γὰρ στιγμή, ²⁹³
¹⁵ καθὼς προπαρεμυθησάμεθα, τέμνεσθαι δύναται τῷ ἀμε-

17 τέμνη N 18 τεμεῖ LE: τέμνει N: τεμῆ 5 τὰ Bekk.:
 τὸ G ὁ Gen. 23 μὲν add. Bekk. 26 τῷ 5 32 στιγμής
 Bekk.: στιγμήν G 6 σύνθετος συνεχῆς Bekk.: συνεχῆς σύν-
 θετος G cf. p. 721, 7 8 τόπων NL στιγμής Bekk.: στιγμῶν G
 13 συστέλλομένας Fabr.

- ρίς ἔταραται, οὔτε αἱ ἐν τῇ τετραγώνῃ γραμμῇ στιγμα⁴¹⁰
 ἑπαρταχωρεῖν πεφυκασιν· ἀκίνητοι γάρ εἰσιν. τοίνυν καὶ
 τὸ ἄσώματον οὔτε ἀφαιρεῖται ἀπὸ τινος ἄσώματου οὔτε
 294 ἐπιδέχεται τὴν ἀφαιρέσειν. καὶ ἐπὶ τῶν αἰσθητῶν δὲ
 γραμμῶν καὶ κυκλῶν, τουτέστι τῶν ἐπὶ τοῦ ἄβρακος βλε-²⁰
 πουμένων, θέλωσι στήσαντες τὸν λόγον οἱ γεωμέτραι δι-
 δασκαίει τί τινος ἀφαιρουμένου, οὐ δύνησονται· οὔτε γὰρ
 ἀπ' οὐκείης τῆς γραμμῆς ἢ ἀπ' ὅλου τοῦ κύκλου δύναται τις
 ἀφαιρέσεις γενομένη τοιεῖσθαι οὔτε ἀπὸ μέρους, ὡς μικρὸν
 ἕστερον προβάτος τοῦ λόγου διδάξομεν (§ 331 sqq.), ὅταν²⁵
 εἰς τὴν περὶ τῶν τετραγώνων σώματων ζήτησιν συγ-
 καταβαίνωμεν. 26 a
- 295 Νῦν δὲ συντόμως δειχθέντος, ὅτι οὐδὲν ἄσώματον
 οὔτε τινος ἄσώματου ἀφαιρεῖσθαι δύναται, λείπεται λέγειν ἢ
 σῶμα ἀπὸ σώματος χωρίζεσθαι ἢ ἄσώματον ἀπὸ σώματος
 296 ἢ σῶμα ἀπὸ ἄσωματου. ἀλλὰ σῶμα μὲν ἀπὸ ἄσωματου³⁰
 ἀφαιρεῖσθαι αὐτόθεν ἐστὶν ἀδιανόητον, ἄσώματον δὲ ἀπὸ
 σώματος χωρίζεσθαι τῶν ἀδυνάτων· θίγειν γὰρ δεῖ τοῦ⁴⁵⁰
 ἀφαιρουμένου τὸ ἀφαιροῦν, ἀθιγὲς δὲ ἐστὶ τὸ ἄσώματον
 καὶ ἀδύνατος δέδεικται ἢ θίξις· ὥστε οὐδὲ ἄσώματον σώ-
 ματος χωρῖσθαι ποτ' ἂν. καὶ ἄλλως· τὸ χωριζόμενον τινος
 οἷον μέρους ἐστὶ τοῦ ἀπ' οὗ χωρίζεται, τὸ δὲ ἄσώματον⁵
 297 τοῦ σώματος οὐκ ἂν εἴη μέρος. καὶ μὴν οὐδὲ σῶμα
 σώματος δύναται ἀφαιρεῖσθαι. εἰ γὰρ σῶμα ἀπὸ σώματος
 ἀφαιρεῖται, ἦτοι τὸ ἴσον ἀπὸ τοῦ ἴσου ἀφαιρεῖται ἢ τὸ ἄνισον
 ἀπὸ τοῦ ἄνισου· ἀλλ' οὔτε τὸ ἴσον ἀπὸ τοῦ ἴσου ἀφαι-
 ρεῖσθαι δύναται, ὡς διδάξομεν, οὔτε τὸ ἄνισον ἀπὸ τοῦ¹⁰
 ἄνισου, ὡς ὑπομνήσομεν· οὐκ ἄρα σῶμα ἀπὸ σώματος
 298 ἀφαιρεῖται. ἴσον μὲν οὖν ἀπὸ ἴσου οὐκ ἂν ἀφαιρεθῆι,

297—307 ~ Hyp. III 85—88.

16 αἱ om. N 22 γὰρ N (iam addid. Bekk.): om. LEs
 25 προβάτος N (iam scrips. Fabr.): προβάτες LEs 30 σῶμα
 μὲν Fabr.: ἄσώματον μὲν G 8 τοῦ om. LEs 12 <τοῦ> ἴσου N

450 καθάπερ ἀπὸ πήχεως πῆχυς, ἵπαι οὐκ ἔστιν τὸ τριούτον
 ἀφαιρέσις, ἀλλὰ παντελῆς τοῦ ὑποκειμένου ἀναίρεσις. καὶ 299
 15 ἔτι ἦτοι ἀπὸ μένοντος τοῦ πήχεως ποιησόμεθα τὴν ἀφαι-
 ρεσιν ἢ ἀπὸ μὴ μένοντος. καὶ εἰ μὲν ἀπὸ μένοντος, δι-
 πλασιάζομεν τὸν πῆχυν ἀλλ' οὐκ ἐλαττώσομεν· πῶς γὰρ
 ἔτι πῆχυς ὑποκείσεται ὁ πῆχυς πήχεως ἐξ αὐτοῦ ἀφαιρε-
 θέντος; εἰ δὲ ἀπὸ μὴ μένοντος, οὐδὲν ἀπολείπομεν τὸ
 20 τὴν ἀφαιρέσιν ἐπιθεξόμενον· ἀπὸ γὰρ τῶν μὴ ὄντων
 ἀμήχανόν τι ἀφαιρεθῆναι. ὥστε ἴσον μὲν ἀπὸ ἴσου
 οὐκ ἀφαιρεῖται. καὶ μὴν οὐδὲ τὸ ἄνισον ἀπὸ τοῦ ἀνίσου. 300
 εἰ γὰρ τοῦτο, ἦτοι τὸ μείζον ἀπὸ τοῦ ἥττονος ἀφαιρεῖται.
 ὥσπερ ἀπὸ παλαιστοῦ πῆχυς, ἢ ἀπὸ μεζονος τὸ ἥττον,
 25 ὡς τὸ παλαιστιαῖον ἀπὸ πηχυαίου. ἀλλὰ τὸ μὲν μείζον 301
 ἀπὸ τοῦ ἥττονος οὐκ ἂν ἀφαιρεθῆι· δεῖ γὰρ τὸ ἀπὸ τι-
 νος ἀφαιρούμενον περιέχεσθαι ἐν ἐκείνῳ τῷ ἐξ οὗ ἢ ἀφαι-
 ρεσις, ἐν δὲ τῷ ἥττονι οὐ περιέχεται τὸ μείζον. καὶ διὰ
 τοῦτο, ὡς οὐκ ἔστιν ἀπὸ τῶν πέντε ἀφαιρεῖν τὰ ἐξ (οὗ
 30 γὰρ ἐμπεριέχεται τοῖς πέντε τὰ ἐξ), οὕτως οὐδὲ ἀπὸ τοῦ
 ἥττονος δυνατόν ἐστιν ἀφαιρεῖν τὸ μείζον· οὐ γὰρ ἐμπε-
 ριέχεται τῷ ἥττονι τὸ μείζον. τοίνυν οὐκ ἀφαιρεῖται ἀπὸ
 τοῦ ἥττονος τὸ μείζον. καὶ μὴν οὐδὲ ἀπὸ τοῦ μεζονος 302
 451 τὸ ἥττον. ὡς γὰρ ἐλέγομεν, δεῖ τὸ ἀπὸ τινος ἀφαιρούμε-
 ρον ἐμπεριέχεσθαι τῷ ἐξ οὗ ἢ ἀφαιρέσις. οὐχὶ δὲ γὰρ τὸ
 ἐλάττον ἐμπεριέχεται τῷ πλείονι· ἀκολουθήσει γὰρ καὶ τὸ
 μείζον καὶ τὸ πλείον ἐμπεριέχεσθαι τῷ ἥττονι, ἀδύνατον
 5 δὲ τοῦτο ἐδείκνυτο. ὥστε οὐδὲ τὸ ἥττον ἐμπεριεσχεθῆσε-
 ται τῷ μεζονι, οὕτως δ' οὐδ' ἀφαιρεθῆσεται. καὶ ὅτι 303
 τῷ ὄντι σφύζεται τὰ τῆς ἀκολουθίας, σκοπῶμεν ἐπὶ τῶν
 τιθεμένων τοῖς ἀπορητικοῖς ὑποδειγματικῶν. εἰ γὰρ ἐν τοῖς
 ἐξ ἐμπεριέχεται τὰ πέντε ὡς ἐν πλείονι ἐλάττονα, ἀνάγ-
 10 κη καὶ τοῖς πέντε περιέχεσθαι τὰ τέσσαρα ὡς ἐν πλείονι
 ἐλάττονα, καὶ τοῖς τέσσαρσι τὰ τρία, καὶ τοῖς τρισὶ τὰ

13. 15. 18 πήχεως Bekk.: πήχεος G 21 (τοῦ) ἴσου E5
 25 (τοῦ) πηχυαίου Gen. 27 τὸ N 32 τὸ — 33 ἥττονος om. N
 9 et 10 fort. scribendum πλείοσιν coll. p. 141, 28 11 καὶ prius
 NLE: καὶ 5 καὶν alter. Bekk.: καὶ G 18*

δύο, καὶ τοῖς δυοῖ τὸ ἓν, καὶ διὰ τοῦτο ἐν τῷ ἕξ ἀριθμῷ⁴⁵¹
 περιέχεσθαι τὰ πέντε καὶ τὰ τέσσαρα καὶ τρία καὶ δύο καὶ
 304 ἓν, ἅπερ ἐστὶ πεντεκαίδεκα. ἀλλ' εἰ ἐν τῷ ἕξ κατὰ τὸν
 ἴδιον αὐτοῦ λόγον ἐμπεριέχεται τὰ πεντεκαίδεκα, κατ' ἀνάγ- 15
 κην τῷ πέντε περισχεθήσεται τὰ τέσσαρα καὶ τρία καὶ
 δύο καὶ ἓν, ἅπερ ἐστὶ δέκα. ὅν τρόπον τε ἐν τοῖς πέντε
 περιέσχηται τὰ δέκα, οὕτω καὶ τοῖς τέσσαρσιν ἔσται τὰ
 τρία καὶ δύο καὶ ἓν, τουτέστι τὰ ἕξ, καὶ κατὰ τὸ ἀνάλογον
 ἐν τοῖς τρισὶ τὰ δύο καὶ τὸ ἓν, ἅπερ ἐστὶν ἄλλα τρία, καὶ 20
 305 τοῖς λειπομένοις δυοῖ τὸ ἓν. ταύτη συντιθεμένων τῶν ἐν
 τοῖς ἕξ ἀριθμῶν, σφημὶ δὲ τοῦ πεντεκαίδεκα καὶ τοῦ δέκα
 καὶ τοῦ ἕξ καὶ τοῦ τρία, ἔτι καὶ τοῦ ἑνός, ἔσται ὁ ἕξ
 306 ἀριθμὸς περιεσχηκῶς τὸν τριάκοντα πέντε ἀριθμὸν. τού-
 του τ' ἔτι συγχωρηθέντος ἀπειράκις ἀπέλων ἀριθμῶν πε- 25
 ριληπτικὸς ἔσται ὁ ἕξ· πάλιν γὰρ ὁ τριάκοντα πέντε τῶν
 ὑποβεβηκότων ἀριθμῶν ἔσται περιληπτικὸς, ὅλον τοῦ τριά-
 κοντα τέσσαρα, καὶ οὗτος τοῦ τριάκοντα τρία, καὶ οὗτος
 τοῦ τριάκοντα δύο, καὶ οὕτω καθ' ὑπόβασιν μέχρις ἀπεί-
 307 ρου. ἀλλ' εἴπερ ἵνα τί τινος ἀφαιρεθῆ, δεῖ ἐμπεριέχεσθαι 30
 τὸ ἀφαιρούμενον τῷ ἕξ οὐ ἢ ἀφαιρέσις, δέδεικται δὲ οὔτε
 ἐν τῷ ἦττονι τὸ μείζον περιεχόμενον οὔτε ἐν τῷ μείζονι 45
 τὸ ἔλαττον, καὶ μὴν οὐδὲ ἐν τῷ ἴσῳ τὸ ἴσον (δεῖ γὰρ τὸ
 περιέχον μείζον εἶναι τοῦ περιεχομένου, τὸ δὲ τιμὴ ἴσον
 οὔτε ἔλαττόν ἐστιν ἐκείνου οὔτε μείζον τοῦ ᾧ ἴσον ἐστὶ),
 ῥητέον μηδὲν μηδενὸς ἀφαιρεῖσθαι. 5
 308 Καὶ μὴν εἰ ἀφαιρεῖται τι τινός, ἦτοι ὅλον ἀπὸ ὅλου
 ἀφαιρεῖται ἢ μέρος ἀπὸ μέρους ἢ μέρος ἀπὸ ὅλου ἢ ὅλον
 ἀπὸ μέρους· οὔτε δὲ ὅλον ἀπὸ ὅλου ἀφαιρεῖται οὔτε μέ-
 ρος ἀπὸ μέρους οὔτε ὅλον ἀπὸ μέρους ἢ μέρος ἀφ' ὅλου,
 309 ὡς παραστήσομεν· οὐκ ἄρα ἀφαιρεῖται τι τινός. τὸ μὲν 10

308—317 ~ Hyp. III 88—93.

12 καὶ — 18 δύο om. E 12 τρισὶ 5 13 καὶ <τὰ> τρία L
 16 τῶν 5 τὰ om. LE5 17 <καὶ> ὅν Bekk. τε NE: om. I.5
 19 τὸ LEABR: τὸν V: om. N 24 ἀριθμὸς <καὶ> Gen. 30 τι
 om. N 4 ᾧ Bekk.: οὐ G ἔστιν ἴσον N

⁴⁵² οὖν ὅλον ἀπὸ τοῦ ὅλου ἀφαιρεῖσθαι τελῶς ἐστὶν ἀδύνα-
 τον· οὐδεὶς γὰρ ἀπὸ πήξεως ἀφαιρεῖ πῆξιν, οὐδὲ ἀπο-
 κοτύλης κοτύλην, ἐπεὶ τὸ τοιοῦτον οὐκ ἔσται τινὸς ἀφαι-
 ρεσις, ἀλλὰ ὀλοσχερῆς τοῦ ὑποκειμένου ἀναίρεσις. ἀδια- 310
¹⁵ νόητον δὲ ἐστὶ καὶ τὸ ὅλον λέγειν ἀπὸ τοῦ μέρους ἀφαι-
 ρεῖσθαι. τὸ γὰρ μέρος ἥτιόν ἐστι τοῦ ὅλου, καὶ τὸ ὅλον
 πλεῖον ἐστὶ τοῦ μέρους· ἀπὸ δὲ τοῦ ἥτιονος λέγειν τὸ
 πλεον ἀφαιρεῖσθαι σφόδρα ἐστὶν ἀπίθανον. οὐδὲ γὰρ ὑπέ-
²⁰ ρεσιν, ἀλλ' ἐν τῷ ὅλῳ τὸ μέρος. λείπεται οὖν τὸ 311
 πιθανώτερον εἶναι δοκοῦν, ἢ τὸ μέρος ἀπὸ τοῦ ὅλου ἀφαι-
 ρεῖσθαι ἢ τὸ μέρος ἀπὸ τοῦ μέρους. ἀλλὰ καὶ τοῦτο
 τῶν ἀπόρων ἐτύγχανεν. σκοπῶμεν δὲ τὸ λεγόμενον, ὡς
 ἔθος τοῖς ἀπὸ τῆς σκέψεως, ἐπὶ ἀριθμοῦ. ὑποκείσθω γὰρ 312
²⁵ δεκάς, καὶ ἀφαιρεῖσθω ἀπὸ ταύτης μονάς. οὐκοῦν ἢ
 ἀφαιρουμένη μονάς ἦτοι ἀπὸ τῆς ὑποκειμένης δεκάδος
 ἀφαιρεῖται ἢ ἀπὸ τῆς μετὰ τὴν ἄρσιν ὑπολειπομένης ἐννεά-
 δος· οὔτε ἀπὸ τῆς ἐννεάδος δὲ οὔτε ἀπὸ τῆς δεκάδος
 ἀφαιρεῖται, ὡς δεῖξομεν· οὐκ ἄρα ἀφαιρεῖται τῆς δεκάδος 313
³⁰ <ἢ> μονάς, ὥς ἔπεται τὸ μηδὲν μηδενὸς ἀφαιρεῖσθαι. εἰ γὰρ
 ἀπὸ τῆς δεκάδος ἀφαιρεῖται ἢ μονάς, ἦτοι ἕτερόν τί ἐστὶν
⁴⁵³ ἢ δεκάς παρὰ τὰς κατὰ μέρος μονάδας, ἢ ἀθροισμὸς τῶν
 κατὰ μέρος μονάδων ἐστὶν ἢ δεκάς. ἀλλ' ἕτεράν μὲν τῶν
 κατὰ μέρος μονάδων οὐκ εἰκὸς εἶναι τὴν δεκάδα· καὶ
 γὰρ ἀνααιρεθειῶν αὐτῶν συναναيرهῖται καὶ ὑποκειμένων
⁶ πάρεστιν. εἰ δὲ ἐν αὐταῖς ἐστὶ ταῖς μονάσιν ἢ δεκάς, 314
 πάντως ἐὰν λέγωμεν ἀπὸ τῆς δεκάδος ἀφαιρεῖσθαι τὴν
 μονάδα, ἐπεὶ ἢ δεκάς οὐδὲν ἐστὶ παρὰ τὰς μονάδας, ὁμο-
 λογήσομεν τὴν μονάδα ἀφ' ἐκάστης μονάδος ἀφαιρεῖσθαι·
 ἀλλὰ καὶ ἀφ' ἑαυτῆς διὰ τὸ σὺν ταύτῃ ρεῖσθαι τὴν δε-

312—319 ~ adv. math. IV 24—30.

¹⁵ τοῦ om. 5 ^{23/24} ὡς ἔθος δὲ τοῖς ἀπὸ τῆς σκέψεως,
 σκοπῶμεν τὸ λεγόμενον ἐπὶ 5 ²⁵ <ἢ> δεκάς N ²⁸ δὲ om. N,
 fort. scribendum οὔτε <δὲ> coll v. S. p. 454, l. 24 ³⁰ ἢ ad-
 didi 2 ἐστὶν ἢ δεκάς ut glossema del. Rüstow

- 315 καὶ ἀπὸ τῶν δὲ μονάδος ἀφαιρουμένης καὶ ἀφ' ἑαυ-⁴⁵³
 τῆς τῆς μιᾶς μονάδος ἔσται ἢ τῆς μιᾶς μονάδος ἄρσις ¹⁰
 (δεκάδος ἄρσις). ἄτοπον δὲ ἔστι τὴν τῆς μονάδος ἄρσιν
 δεκάδος λέγειν ἄρσιν ὑπάρχειν. ἄτοπον ἄρα καὶ ἀπὸ δε-
 κάδος ἀξιῶν ἀφαιρεῖσθαι μονάδα. καὶ μὴν ἀπὸ τῆς πε-
 ριλειπομένης ἑννεάδος οὐκ ἂν εἴποιμεν ταύτην ἀφαιρεῖσθαι. ¹⁵
 εἰ γὰρ ἀπὸ τῆς ἑννεάδος ἀφαιρεῖται ἡ μονάς, οὐκ ὄφειλε
 μετὰ τὴν ἄρσιν αὐτῆς ὀλόκληρος θεωρεῖσθαι ἢ ἑννεάς·
 τὸ γὰρ ἀφ' οὗ τι ἀφαιρεῖται, οὐ μένει ὀλόκληρον μετὰ τὴν
 ἀφαίρεσιν, ἐπεὶ οὐκ ἔσται γεγονυῖά τις ἀπ' αὐτοῦ ἀφαίρε-
 316 σης. καὶ ἄλλως· εἰ ἀπὸ τῆς περιλειπομένης ἑννεάδος ²⁰
 ἀφαιρεῖται ἡ μονάς, ἦτοι ἀπὸ ὅλης τῆς ἑννεάδος ἀφαιρεῖ-
 ται ἢ ἀπὸ τῆς ἐσχάτης μονάδος. οὔτε δὲ ἀπὸ τῆς ὅλης
 ἑννεάδος ἀφαιρεῖται, ἐπεὶ ἔσται, μὴ ἑτέρας οὔσης παρὰ
 τὰς κατὰ μέρος μονάδας τῆς ἑννεάδος, ἢ μονάδος ἄρσις
 317 ἑννεάδος ἄρσις, ὕπερ ἦν ἄτοπον· οὔτε ἀπὸ τῆς ἐσχάτης ²⁵
 μονάδος, ἐπεὶ πρῶτον μὲν ἀμερῆς καὶ ἀδιαίρητος ἔστιν ἡ
 μονάς. ἔπειτα πῶς ὀλόκληρος ἀπολείπεται ἢ ἑννεάς, (<.....>
 ἀλλ' οὐ παρὰ μονάδα; εἰ δὲ μήτε ἀπὸ τῆς δεκάδος αἴρεται μο-
 νὰς μήτε ἀπὸ τῆς περιλειπομένης ἑννεάδος, παρὰ δὲ ταῦτα
 οὐδὲν ἔστι τρίτον ἐπινοεῖσθαι, λεπτέον μὴ ἀφαιρεῖσθαι τῆς ³⁰
 318 δεκάδος μονάδα. πρὸς τούτοις· εἰ ἀπὸ τῆς δεκάδος αἴρε-
 ται <ἢ> μονάς, ἦτοι ἀπὸ μενούσης ἔτι τῆς δεκάδος αἴρεται ἢ
 μονάς ἢ ἀπὸ μὴ μενούσης· οὔτε δὲ <ἀπὸ> μὴ μενούσης ⁴⁵⁴
 αἴρεται ποτε μονάς οὔτε ἀπὸ μενούσης· παρὰ δὲ τὸ εἶναι
 καὶ μὴ εἶναι οὐδὲν ἔστιν· οὐκ ἄρα ἀφαιρεῖται ἀπὸ τῆς
 319 δεκάδος μονάς. ἀπὸ μὲν οὖν μενούσης τῆς δεκάδος αὐ-
 τόθεν φαίνεται μὴ ἀφαιρεῖσθαι ἢ μονάς· ἐφ' ὅσον γὰρ ⁵
 μένει δεκάς, οὐδὲν ἀφαιρεῖται ἀπ' αὐτῆς. ἀπὸ δὲ μὴ με-
 νούσης πάλιν ἀφαιρεῖσθαι ἄτοπον· ἀπὸ γὰρ τοῦ μὴ ὄν-
 τος οὐδὲ ἀφαιρεθῆναι τι δύναται. οὐκ ἄρα ἀφαιρεῖται τι

318—319 cf. adv. math. I 162.

¹⁰ ἀφαιρουμένης Bekk.: ἀφαιρουμένη G
 add. Bekk. ²⁷ lacunam post ἑννεάς statui
 Rüstow ³² ἢ addidi ¹ ἀπὸ add. Bekk.

¹² δεκάδος ἄρσις
²⁸ οὐ <μειοῦται>
⁶ ἀπ' om. N

45⁴ τινός. ὁ δὲ αὐτὸς λόγος καὶ περὶ τῆς ἀπὸ τῶν μετροητῶν 320
 10 ἀφαιρέσεως, οἷον τῆς ἀπὸ χολεῶς ἀφαιρουμένης κατύλης ἢ
 τοῦ ἀπὸ πήξεως ἀφαιρουμένου πηχιστά. ἢ γὰρ ἀπο-
 ὄλου τοῦ χολεῶς ζητεῖον γίνεσθαι τῆς ἀφαιρέσει ἢ ἀπὸ μέ-
 ρους, καὶ ἦτοι ἀπὸ μένοντος ἢ μὴ μένοντος; ἀπ' οὐδέ-
 νος δὲ τούτων, ὡς παρεστήσαμεν· τοίνυν οὐδὲ ταῦτα
 15 ἀφαιρεῖται τι τινός.

Ἄλλ' ὅτι μὲν οὐδὲν ἐστὶν ἀφαιρέσις, ἐκ τούτων συμ- 321
 φανές· ὅτι δὲ οὐδὲ προστίθεται τι τινί, παρακαμίνω;
 διδάσκωμεν. ὑποκειμένου τοίνυν πηχάλου σώματος καὶ
 προστιθεμένου τούτῳ παλαιστικίου ὥστε ἐπιπαλαιστῶν
 20 γίνεσθαι τὸ ἐκ τοῦ ὑποκειμένου καὶ τῆς προσθέσεως ἀπο-
 τελεσθέν, ζητῶ, ἐν τίνι ποτὲ γέγονεν ἢ τοῦ παλαιστοῦ
 πρόσθεσις; ἦτοι γὰρ αὐτῷ προστίθεται ὁ παλαιστής ἢ 322
 τῷ προὑποκειμένῳ πήχει ἢ τῷ ἐξ ἀμφοτέρων ἀποτελεσθέντι
 ἐπιπαλαιστῷ μεγέθει· οὔτε δὲ αὐτῷ προστίθεται ὁ
 25 παλαιστής οὔτε τῷ προὑποκειμένῳ πήχει οὔτε τῷ ἐξ ἀμ-
 φοτέρων ἀποτελεσθέντι μεγέθει, φημί δὲ ἐκ τε τοῦ προὑ-
 ποκειμένου πήξεως καὶ τῆς προσθέσεως· οὐκ ἄρα προστί-
 θεται τι τινί. ἑαυτῷ μὲν οὖν οὐκ ἂν προστεθείη ὁ πα- 323
 λαιστής· μὴ ὦν γὰρ ἕτερος ἑαυτοῦ, καὶ μὴ διπλασιάζων
 30 ἑαυτὸν κατὰ τὴν πρόσθεσιν, οὐκ ἂν ἑαυτῷ προστεθείη.
 εἰ δὲ τῷ ὑποκειμένῳ πήχει προστίθεται, πῶς παντὶ προσ-
 τιθέμενος οὐ περισσάζεται αὐτῷ καὶ δύο ποιῆι πήχεις, ὥστε
 τὸ μὲν μείζον ἦττον γίνεσθαι, τὸ δὲ ἦττον μείζον; εἰ
 455 γὰρ ἐξισοῦται τῇ προσθέσει ὁ παλαιστής τῷ πήχει καὶ ὁ
 πήχυς τῷ παλαιστῇ, ὁ μὲν πήχυς ἦττον ἰσαζόμενος μεί-
 ζων καθεστῶς ἦττων γενήσεται, ὁ δὲ παλαιστής μικρὸς
 ὦν καὶ τῷ πήχει ἰσαζόμενος μείζων καταστήσεται. ἀλλ' εἰ 324
 5 μὴθ' ἑαυτῷ προστίθεται ὁ παλαιστής μήτε τῷ προὑποκει-

321—327 cf. Hyp. III 94—96. adv. math. I 165—168.

21 ζητῶ <πῶς> NL 28 ὁ om. N (qui habet παλαιστής in
 ras.) 29 διπλασιάζει N (εἰ corr. in η vel contra) 30 ἑαυτῷ
 om. N 31 πήχεος N 31/32 προστιθέμενον N προστιθέμε-
 νος <τῶν κατὰ μέρος παλαιστῶν> Rüstow coll. p. 455, 30 sq.
 32 αὐτὸς N 33 εἰ LE5: ἢ N

μένῳ τῆσι. λέγεται λέγειν αὐτὸν τῷ ἐξ ἀμφοτέρων ἀπο-⁴⁵⁵
 τελομένῳ ἐπιταλαιότῳ μεγέθει προστίθεσθαι. ὃ πάλιν
 ἔστιν ἀλογωτάτον· τὸ γὰρ πρόσθεσιν ἐπιδεχόμενον προὔ-
 ποκεισθαι δεῖ τῆς προσθέσεως, οὐχὶ δὲ τὸ γινόμενον ἐξ
 αὐτῶν προὔποκειται αὐτῶν. οὐκ ἄρα τῷ γινομένῳ ἐκ τε 10
 τῆς προσθέσεως καὶ ἐκ τοῦ προήντος προστίθεται τὸ προστι-
 325 θέμενον. διαφέρει γὰρ μὴν ἢ πρόσθεσις τοῦ γινομένου ἐξ
 αὐτῆς, καὶ διαφωνεῖ τοῖς χρόνοις ἐκεῖνον· ὅτε μὲν γὰρ
 γίνεται ἢ πρόσθεσις, οὕτω τὸ γινόμενον ἔστιν ἐξ αὐτῶν,
 ὅτε δὲ ἔστι τὸ γεγονός ἐξ αὐτῶν, οὐκέτι ἔστι πρόσθεσις. 15
 ὥστε οὐδὲ τῷ γινομένῳ ἐκ τῆς προσθέσεως καὶ τοῦ προὔ-
 ποκειμένου πῆχως προστίθεται ὁ παλαιστής. ἀλλ' ἐπεὶ
 τὸ προστιθέμενον πάλιν οὔτε αὐτὸ ἑαυτῷ προστίθεται
 οὔτε τῷ προὔποκειμένῳ οὔτε τῷ ἐξ ἀμφοτέρων, οὐδὲ τὴν
 ἀρχὴν προστίθεται τινι. 20

326 Ἐνεστὶ δὲ καὶ περὶ ἀριθμῶν τὴν αὐτὴν κινεῖν ἀπο-
 ρίαν. ὑποκειμένης γὰρ τετράδος καὶ προστιθεμένης ταύτη
 μονάδος σκεπτέον, τίνοι γίνεται ἢ πρόσθεσις. ἢ γὰρ ἑαυτῇ
 προστίθεται ἢ μονὰς ἢ τῇ τετράδι ἢ τῇ ἐξ ἀμφοτέρων
 ἀποτελουμένη πεντάδι. οὔτε δὲ ἑαυτῇ προστίθεται διὰ 25
 τὸ τὸ μὲν προστιθέμενον τινι ἕτερον εἶναι ἐκείνου τοῦ ᾧ
 προστίθεται, τὴν δὲ μονάδα μὴ ἕτεραν εἶναι ἑαυτῆς, καὶ
 327 διὰ τὸ μηδὲ ἑαυτὴν διπλασιάζειν, δυάδα γινομένην, οὔτε
 τῇ τετράδι διὰ τὸ μὴ ἰσάζεσθαι αὐτῇ μηδὲ διπλασιάζειν
 αὐτήν· τὸ γὰρ ὅλη τετράδι προστιθέμενον, μὴ ἕτερον οὔση 30
 τῶν κατὰ μέρος τεσσάρων μονάδων, τετράς ἐστιν. καὶ
 μὴν οὐδὲ τῇ ἐξ αὐτῆς καὶ τῆς τετράδος ἀποτελουμένη
 πεντάδι διὰ τὸ μὴ προὔποκεισθαι τῆς προσθέσεως τὴν
 πεντάδα καὶ ἀεὶ ποτε ὀφείλειν τὸ προστιθέμενον προὔπο- 450
 κειμένῳ τινι προστίθεσθαι. οὐκ ἄρα προστίθεται τι τινι.

328 Ἄλλ' εἰ μήτε ἀφαιρεῖται τι τινός, ὡς ὑποδέδεικται,

328—329 ~ Hyp. III 97.

10 αὐτῶν alter. LES: αὐτός N 15 ἔστι alter. NLE: ἔσται S:
 ἔστιν <ἢ> Bekk. dubit. 20 <τί> τινι Rüstow dubit. 21 τῇ
 prius om. N 28 μηδὲ ES: μὴ NL 33 προσθέσεως N

456 μήτε προστίθεται τι τινί, ὡς παρεμνησάμεθα, καὶ τὸν
 5 ὡς οὐδὲ μετατίθεται τι ἐπὶ τινος· ἦν γὰρ ἡ μετάθεσις
 τοῦ μὲν ἄρσις, τοῦ δὲ πρόσθεσις. μηδὲ τῶν δὲ τούτων 329
 οὐδὲ τὸ πάσχον ὀφείλει εἶναι, εἴπερ ἦν κατὰ τινὰ τοί-
 των τῶν τρόπων τὸ πάσχειν· ἄλλως γὰρ οὐκ ἂν τις
 ἐπινοήσῃε δυνάμενόν τι πάσχειν εἰ μὴ κατὰ τούτους τοὺς
 10 τρόπους.

Συνῆπται δὲ πως τῇ περὶ τούτου ἀπορίᾳ καὶ ἡ περὶ 330
 τοῦ ὄλου, ἔτι δὲ τοῦ μέρους ζήτησις, εἰπέτω καὶ ἡ ἀφαι-
 ρεσις μέρους τινὸς ἀπὸ ὄλου ὅσοι ἀφαιρέσις εἶναι καὶ ἡ
 πρόσθεσις ὄλου πάλιν ὑπάρχει πρόσθεσις. ἔθεν εἰ δειχθῆναι.
 15 ὅτι ἀπορός ἐστὶν ὁ περὶ τοῦ ὄλου καὶ τοῦ μέρους λόγος,
 ἐπιδειχθήσεται μᾶλλον τὰ περὶ τῆς προσθέσεως καὶ ἀφαι-
 ρέσεως πάσχοντός τε καὶ ὁρῶντος προηπορημένα. τὸ
 δ' ὅτι οὐκ εὐχερές ἐστι λέγειν, τί τὸ ὄλον ἐστὶ καὶ τί τὸ
 μέρος, ἀκολουθῶς διδάσκωμεν.

περὶ ὄλου καὶ μέρους

20 Ἡ περὶ τοῦ ὄλου σκέψις ἀναγκαία ἐστὶ τοῖς μὲν φυ- 331
 σικοῖς, ἐπεὶ ἀτοπον καθέστηκε τούτους περὶ τοῦ ὄλου καὶ
 τοῦ παντός ἐπαγγελλομένους τὸ ἀληθὲς εἶρεῖν μὴ εἶδέναι
 τί ποτέ ἐστι τὸ ὄλον καὶ τίνα τὰ μέρη, τοῖς δὲ σκεπτικοῖς
 πρὸς ἔλεγχον τῆς τῶν δογματικῶν προπαιδείας. καὶ δὴ οἱ μὲν 332
 25 ἀπὸ τῆς Στοᾶς φιλόσοφοι (fr. II 524 Arn.) διαφέρουσιν
 ὑπολαμβάνουσι τὸ ὄλον καὶ τὸ πᾶν ὄλον μὲν γὰρ εἶ-
 ναι λέγουσι τὸν κόσμον, πᾶν δὲ τὸ σὺν τῷ κόσμῳ ἔξω-
 θεν κενόν, καὶ διὰ τοῦτο τὸ μὲν ὄλον πεπερασμένον
 εἶναι (πεπεράσται γὰρ ὁ κόσμος), τὸ δὲ πᾶν ἄπειρον
 30 (τοιοῦτον γὰρ τὸ ἐκτὸς τοῦ κόσμου κενόν). ὁ δὲ Ἐπί- 333
 κουρος ἀδιαφόρως τὴν τε τῶν σωμάτων καὶ τὴν τοῦ κενοῦ
 φύσιν ὄλον τε καὶ πᾶν προσαγορεύειν εἶωθεν· ὅτε μὲν γὰρ
 φησιν (fr. 75 Us.), ὅτι ἡ τῶν ὄλων φύσις σώματά ἐστι
 457 καὶ κενόν, ὅτε δέ, ὅτι τὸ πᾶν κατ' ἀμφοτέρα ἄπειρόν ἐστι,
 κατὰ τε σώματα καὶ τὸ κενόν, τουτέστι κατὰ τε τὸ πλῆθος τῶν

11 ὑπάρχειν N 18 τὸ ὄλον ser.: τε ὄλον G 23 καὶ om. N
 27 τὸ post κόσμῳ transponi iubet Arnim 29 <μὲν> γὰρ N

σωμάτων καὶ κατὰ τὸ μέγεθος τοῦ κενοῦ, ἀντιπαρηκουσῶν ἄλ-⁴⁵⁷
 334 λήτως τῶν καθ' ἑκάτερον ἀπειριῶν. οἱ δὲ φάμενοι μὴ δ' ὅλως
 εἶναι κενόν, ὡς οἱ ἐκ τοῦ Περιπάτου, τὸ ὅλον καὶ τὸ 5
 τῶν τῶν σωμάτων μόνον, οὐχὶ δὲ καὶ τοῦ κενοῦ ἐπικατηγοροῦ-
 335 σιν. γέροντες δὲ τις διάστασις βραχέϊα καὶ περὶ τοῦ μέρους.
 Ἐπίκουρος μὲν γὰρ ἕτερον ἡξίου τυγχάνειν τὸ μέρος
 τοῦ ὅλου, καθάπερ τὴν ἄτομον τοῦ συγκρίματος,
 εἴη ἐκείνη μὲν ἀποιός ἐστι, τὸ δὲ σύγκριμα πεποιῶται, ἦτοι 10
 λευκὸν ἢ μέλαν ἢ κοινῶς κεχρωσμένον καὶ ἦτοι θερμὸν ἢ ψυ-
 336 χρὸν ἢ ἄλλην τιὰ ἔχον ποιότητα. οἱ δὲ Στωικοὶ οὔτε ἕτε-
 ρον τοῦ ὅλου τὸ μέρος οὔτε τὸ αὐτὸ φασιν ὑπάρχειν·
 ἢ γὰρ χεῖρ οὔτε ἢ αὐτὴ τῷ ἀνθρώπῳ ἐστίν (οὐ γὰρ ἐστὶν ἄν-
 θρωπος). οὔτε ἕτερα παρὰ τὸν ἀνθρώπον (σὺν αὐτῇ γὰρ ὁ ἄν- 15
 337 θρωπος νοεῖται ἀνθρώπος). ὁ δὲ Αἰνησίδημος κατὰ Ἡρά-
 κλειτον καὶ ἕτερόν φησι τὸ μέρος τοῦ ὅλου καὶ ταύ-
 τόν· ἢ γὰρ οὐσία καὶ ὅλη ἐστὶ καὶ μέρος, ὅλη μὲν κατὰ τὸν
 κόσμον, μέρος δὲ κατὰ τὴν τοῦδε τοῦ ζώου φύσιν. τὸ δὲ μόριον
 καὶ αὐτὸ λέγεται διχῶς, καὶ ὅτε μὲν ὡς διαφέρον τοῦ ἰδίως 20
 νοουμένου μέρους, καθά φασιν αὐτὸ μέρος μέρους εἶναι,
 καθάπερ δάκτυλον μὲν τῆς χειρός, οὗς δὲ τῆς κεφαλῆς,
 ὅτε δ' ὡς μὴ διαφέρον ἀλλὰ μέρος ὄν τοῦ ὅλου, καθό-
 τιές φασι κοινῶς μέρος εἶναι τὸ συμπληρωτικὸν τοῦ
 338 ὅλου. προδιηρθρωμένων δὲ τούτων, καὶ τοῦ ὅλου κατὰ 25
 τὴν ἐκ τῶν μερῶν συμπλήρωσιν νοουμένου, χωρῶμεν λοιπὸν
 ἐπὶ τὴν σκέψιν.

Εἴπερ οὖν ἔστι τι ὅλον, ὄλον ἄνθρωπος ἵππος φυτὸν
 ναῦς (ταῦτα γὰρ ὄλων ὀνόματα), ἦτοι ἕτερόν ἐστι τῶν

338—339 cf. adv. math. I 134.

338—349 ~ Hyp. III 98—101.

6 τῶν om. 5 8 τὸ μέρος τυγχάνειν LE 11 λευκὸν (ὄν)
 Bekk. dubit. κεχρωσμένον Gen.: κεχρωμένον N: κεχωρισμέ-
 ρον LE 5 17/18 τοῦ ὅλου καὶ ταυτὸν LE 5: τοῦ ἀνθρώπου
 (comp.) κατ' αὐτόν N 19 κόσμον LE 5: ἡγεμόνα N μό-
 ριον LE 5: μόνον N 21 μέρους μέρος LE 23 καθό N: κα-
 θότι LE 5 24 μέρος G: μόριον edd. 26 ἐκ om. 5

⁴⁵⁷
³⁰ μερῶν αὐτοῦ καὶ κατ' ἰδίαν ὑπόστασιν καὶ οὐσίαν νοεῖται.
 ἢ τὸ ἄθροισμα τῶν μερῶν λέγεται τυγχάνειν ὅλου. ἀλλ' ἔ- 330
 τερον (μέν) τῶν μερῶν οὐκ ἂν εἴη τὸ ὅλον, οὔτε κατ' ἐνάργ-
³⁵⁸ γειαν οὔτε κατὰ νόησιν. καὶ κατ' ἐνάργειαν μὲν. ἐπεὶ εἴ-
 περ ἕτερον ἦν (καί) κεχωρισμένον τῶν μερῶν τοῦ ὅλου, ἐχρή-
 ναιρουμένων τῶν μερῶν ὑπομένον θεωρεῖσθαι τὸ ὅλον·
 τοσοῦτον δὲ ἀπέχει τοῦ πάντων τῶν μερῶν ἀναιρουμένων,
⁵ οἷον τοῦ ἀνδριάντος, μένειν τὸ ὅλον, ὡς καὶ ἐν μόνον
 μέρος ἀναιρεθῆ, μηκέτι θεωρεῖσθαι τὸ ὅλον ὑποκείμενον
 ὡς ὅλον. κατὰ δὲ νόησιν, ὅτι ὅλον νοεῖται οὐ οὐδὲν ἄπεισι 340
 μέρος. καὶ διὰ τοῦτο, εἰ ἕτερόν ἐστι τῶν μερῶν τὸ ὅλον,
¹⁰ πάντ' ἔσται ἀπόντα τὰ μέρη τοῦ ὅλου, καὶ οὕτως σὺγκέτι
 ἔσται τὸ ὅλον. ἄλλως τε· τὸ ὅλον τῶν πρὸς τι ἐστίν·
 ὡς γὰρ πρὸς τὰ μέρη νοεῖται ὅλον, καὶ ὄν τρόπον τὸ μέ-
 ρος τινός ἐστι μέρος, οὕτω καὶ τὸ ὅλον ἐκ τινῶν μερῶν
 ἐστίν ὅλον. τὰ δὲ πρὸς τι συνυπάρχειν ἀλλήλοις δεῖ καὶ
 ἀχώριστα τυγχάνειν ἀλλήλων. οὐκ ἄρα ἕτερόν ἐστι τῶν
¹⁵ μερῶν τὸ ὅλον, οὐδὲ κεχώριστα αὐτῶν. λείπεται ἄρα λέ- 341
 γειν τὰ μέρη εἶναι τὸ ὅλον. ἀλλ' εἰ τὰ μέρη ἐστίν ὅλον,
 ἦτοι πάντα τὰ μέρη ἐστίν ὅλον ἢ τινὰ τῶν μερῶν ἢ τί
 τούτων. καὶ τί μὲν τῶν μερῶν οὐκ ἂν εἴη ὅλον· οὐ γὰρ
 δὴ γε ἢ κεφαλὴ τὰνθρώπου ὅλος ἐστίν ἄνθρωπος, οὐδὲ ὁ
²⁰ τράχηλος ἢ ἡ χεὶρ ἢ ἄλλο τι τῶν τοιοούτων. καὶ μὴν οὐδὲ 342
 τινὰ τῶν μερῶν ἔσται τὸ ὅλον. πρῶτον μὲν γὰρ εἴ τινα
 τῶν μερῶν ὅλον ἐστί, τὰ λειπόμενα οὐκ ἔσται τοῦ ὅλου
 μέρη, ὅπερ ἄτοπον. εἴτα καὶ περιτραπήσεται ἢ νόησις
 τοῦ ὅλου. εἰ γὰρ τινα τῶν μερῶν ὅλον ἐστί, ψεῦδός ἐστι
²⁵ τὸ ὅτι ὅλον ἐστίν οὐ μὴδὲν ἄπεισι τῶν μερῶν· τινα γὰρ 343
 ἄπεισιν. ὥστε οὔτε τί μέρος ὅλον ἐστίν οὔτε τινα μέρη.
 εἰ δὲ πάντα τὰ μέρη τὸ ὅλον ἐστίν, καὶ οὐδὲν ἐστι τὸ 343

343—346 ~ adv. math. I 135—137.

82 μὲν add. Bekk. 2 καὶ add. Bekk. κεχωρισμένον G:
 κεχωρισμένων Gen. 8 fort. ὑποκείμενον (cf. v. 6) an ὑποκει-
 μένον (cf. p. 144, 17)? 18 δὲ Bekk.: τε G δεῖ ἀλλήλοις N
 25 τὸ ὅλον ὅτι N 26 τι Bekk.: τὸ G

ὅλον εἰ μὴ τὸ ἄθροισμα τῶν μερῶν, οὔτε ἔσται ὅλον⁴⁵⁸
 οὔτε τὰ μέρη γενήσεται μέρη. ὥς γὰρ οὐδέν ἐστι διά-
 στημα παρὰ τὰ διεστηκότα, οὐδὲ δόκωσις παρὰ τὰς πῶς³⁰
 διακειμένας δοκούς, οὐδὲ πυγμὴ παρὰ τὴν πῶς ἐσχημα-
 τισμένην χεῖρα, οὕτως εἰ οὐδέν ἐστι ὅλον παρὰ τὸ ἄθροισμα⁴⁵⁹
 344 τῶν μερῶν, οὐδὲ τὰ μέρη γενήσεται μέρη. καὶ πάλιν, ὃν τρό-
 πον δεξιοῦ μὴ ὄντος οὐδὲ ἀριστερόν ἐστι καὶ τοῦ ἄνω μὴ νοου-
 μένου οὐδὲ τὸ κάτω νοεῖται, τὸν αὐτὸν τρόπον εἰ μὴ ἐστι τὸ
 345 ὅλον, οὔτε τὰ μέρη νοεῖται μέρη οὔτε μέρη τινὰ ὑπάρξει. ἔστω
 δὲ καὶ πάντα τὰ μέρη ὅλον εἶναι, ἀλλὰ ζητητέον τε τίνοσ ἐστί
 ταῦτα συμπληρωτικά, ὅλον, ἀλλήλων ἢ ἑαυτῶν; οὔτε δὲ
 τοῦ ὅλου ἐστὶ μέρη οὔτε ἀλλήλων οὔτε ἑαυτῶν, ὥς παρα-
 στήσομεν· οὐκ ἄρα τινός ἐστι μέρη. ὅλον μὲν οὖν οὐκ
 ἂν εἶη μέρη· τὸ γὰρ ὅλον οὐδέν ἐστι παρὰ ταῦτα, ἀλλ'¹⁰
 346 αὐτὰ ταῦτα λέγεται εἶναι ὅλον. οὐδὲ μὴν ἀλλήλων γενή-
 σεται μέρη. τὰ γὰρ τινος μέρη ἐμπεριέχεται τοῖς ὧν ἐστι
 μέρη, οἷον ἀνθρώπῳ μὲν ἡ χεῖρ, χεῖρὶ δὲ ὁ δάκτυλος, τὰ
 δὲ μέρη τοῦ ἀνθρώπου κατ' ἰδίαν ὑφέστηκε καὶ οὐκ ἐμπε-
 ριέχεται ἀλλήλοις· οὔτε γὰρ ἡ ἀριστερὰ χεῖρ τὴν δεξιάν¹⁵
 συμπληροῖ οὔτε ἡ δεξιὰ τὴν ἀριστεράν, οὐχ ὁ ἀντίχειρ τὸν
 λιγανόν, οὐχ αἱ χεῖρες τὴν κεφαλὴν, ἀλλ' ἴδιον τόπον ἕκα-
 347 στον τούτων ἀπέιληφεν. οὐδὲ ἀλλήλων οὖν μέρη ἐστὶ
 τὰ μέρη. καὶ μὴν οὐδὲ ἑαυτῶν· ἀμύχανον γὰρ ἑαυτοῦ
 τι μέρος ὑπάρχειν. εἰ οὖν μήτε ἕτερόν ἐστι τῶν μερῶν²⁰
 τὸ ὅλον μήτε αὐτὰ τὰ μέρη ἐστὶν ὅλον, οὐδέν ἐστι τὸ
 348 ὅλον. καὶ πάλιν τὸ μέρος, οἷον ἡ κεφαλὴ, λέγεται τὸν
 ὅλον ἀνθρώπου συμπληροῦν καὶ ἀνθρώπου μέρος εἶναι·
 θεωρεῖται δὲ γε ὁ ἀνθρώπος σὺν τῇ κεφαλῇ ἀνθρώπος·
 καὶ ἑαυτὴν ἄρα συμπληροῖ ἡ κεφαλὴ, καὶ ἑαυτῆς γίνετα²⁵
 μέρος. διὰ δὲ τοῦτο καὶ μείζων ἐστὶν ἑαυτῆς καὶ ἐλάτ-
 των· ἢ μὲν γὰρ συμπεπληρωμένη νοεῖται ὑφ' ἑαυτῆς,
 349 μείζων ἐστὶν αὐτῆς, ἢ δὲ συμπληρουσα, ἐλάττων. ἢ δὲ

1 εἰ N: om. LEs 2 οὐδὲ scr.: οὔτε G (verba οὔτε — μέρη
 ut e p. 458, 29 perperam repetita del. Bekk., qui nondum
 noverat lectionem codicis N ad v. 1) 5 οὔτε alter. Bekk.:
 οὐδὲ G 6 τε fort. delendum 11 λέγεται om. N 18 ἐπειλη-
 φεν N 28 ἐλάττων 5: ἐλάττω NLE

459 αὐτὴ ἀπορία καὶ ἐπὶ φρυτοῦ καὶ ἐπὶ πήχεις καὶ κοινῶς τῶν
 30 ἄλλων ἀπάντων ὧν ἐπικατηγορεῖται τὸ ὅλον· ἐπεὶ γὰρ ὁ
 παλαιστῆς μέρος πήχεις νοεῖται (σὺν γὰρ τῇ παλαιστῇ
 καὶ ὁ πήχυς νοεῖται πῆχυς), καὶ ἑαυτοῦ συμπληρωτικὸς
 459 μοῖσιν ὁ παλαιστῆς καὶ μέρος ἑαυτοῦ. ὅτι ἀπορία καὶ
 σχεδὸν παρὰ τὰς κοινὰς ἐννοίας.

Ἄπτεται δὲ ἡ ἀπορία καὶ τῶν τοῦ λόγου μερῶν. ἐπὶ 350
 γὰρ τοῦ τοιοῦτου στίχου,

6 μῆνιν ἄειδε θεὰ Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος,

ζητητέον τὸ "μῆνιν" καὶ τὸ "ἄειδε" καὶ τὸ "θεὰ" καὶ τὸ "Πη-
 ληϊάδεω" καὶ πρὸς τούτοις τὸ "Ἀχιλῆος", τίος ἐστὶ μέρος.
 ἦτοι γὰρ ὅλος ὁ στίχος ἄλλο τί ἐστὶ τῶν μερῶν τούτων, ἢ
 τὸ ἄθροισμα αὐτῶν ὁ στίχος ἐστίν. καὶ ἐπακτίον τὰς ἐκκει-
 10 μένας ἀπορίας. τὸ "μῆνιν" εἰ μὲν τοῦ ὅλου στίχου μέρος
 ἐστὶ, καὶ ἑαυτοῦ γενήσεται μέρος· σὺν αὐτῷ γὰρ ἐνοεῖτο
 καὶ ὅλος ὁ στίχος· εἰ δὲ τοῦ λοιποῦ τοῦ "ἄειδε θεὰ Πη- 351
 ληϊάδεω Ἀχιλῆος", πῶς οὐ μείζων ἀνακύψει ἀπορία; τὸ
 γὰρ τίος μέρος ἐμπεριέχεται τῷ οὐ ἐστὶ μέρος, τὸ δὲ
 15 "μῆνιν" οὐκ ἐμπεριέχεται τῷ "ἄειδε θεὰ Πηληϊάδεω Ἀχι-
 λῆος"· οὐκ ἄρα μέρος ἐστὶ τὸ "μῆνιν" τοῦ ὅλου στίχου.

Τοιοῦτων δὲ ἠπορημένων κατὰ τὸν τόπον εἰώθεσιν 352
 οἱ δογματικοί, μικρὰν ἀναπνοὴν πορίζοντες αὐτοῖς, λέγουσιν.
 ὅτι τὸ μὲν ἐκτὸς ὑποκείμενον καὶ αἰσθητὸν οὔτε ὅλον
 20 ἐστὶν οὔτε μέρος, ἡμεῖς δὲ ἐσμεν οἱ ἐκείνου τὸ τε ὅλον
 καὶ τὸ μέρος ἐπικατηγοροῦντες. ἦν γὰρ τὸ ὅλον τῶν πρὸς 353
 τι· ὡς γὰρ πρὸς τὰ μέρη ἐνοεῖτο [τὸ] ὅλον. καὶ πάλιν τὰ
 μέρη τῶν πρὸς τι· ὡς γὰρ πρὸς τὸ ὅλον νοεῖται μέρος.
 τὰ δὲ πρὸς τι ἐν συμνημορεύσει ἐστὶν ἡμετέρα, ἢ δὲ
 25 ἡμετέρα συμνημόνευσις ἐστὶν ἐν ἡμῖν· τὸ οὖν ὅλον καὶ
 τὸ μέρος ἐστὶν ἐν ἡμῖν. τὸ δὲ ἐκτὸς ὑποκείμενον αἰσθη-

350—351 — adv. math. I 139—140.

29. 31 πήχεις G 9 ἐκκειμένας ser. coll. p. 292, l. 400, 5. 18.
 435, 26 e. a.: κειμένας G 10/11 ἐστὶ μέρος N 22 τὸ delevi
 28 νοεῖται <τὰ> μέρη Bekk.

- τὸν οὔτε ὅλον ἐστὶν οὔτε μέρος, ἀλλὰ πρᾶγμα οὐ ἡμεῖς¹⁶⁰
 354 ἐπικατηγοροῦμεν τὴν ἡμῶν αὐτῶν συμμνημόνευσιν. ῥη-
 τέον δὲ πρὸς αὐτοὺς πρῶτον μὲν, ὅτι ἄτοπόν ἐστι τὸ λέ-
 γειν τὸν τραχήλον ἢ τὴν κεφαλὴν μὴ τοῦ ἐκτὸς ἀνθρώ- 30
 που συμπληρωτικὰ εἶναι μέρη, ἀλλὰ τῆς ἡμετέρας συμμνη-
 μορέσεως. εἰ δὲ ἡ κεφαλὴ καὶ ὁ τράχηλος συμπληρωτικὰ
 ἐστὶ τοῦ ἀνθρώπου καὶ ὁ τράχηλός ἐστιν ἐν ἡμῖν, δεήσει
 τὸν ἀνθρώπου εἶναι ἐν ἡμῖν. ὅπερ ἄτοπον. οὐ τοίνυν¹⁶¹
 ἐν τῇ ἡμετέρᾳ συμμνημονεύσει τό τε ὅλον καὶ τὰ μέρη
 355 κεῖται. καί, φήσει τις, ἀλλ' ὁ μὲν ὅλος ἀνθρωπός ἐστιν
 ἐν ἡμῖν κατὰ συμμνημόνευσιν, συμπληροῦται δὲ οὐχ ὑπὸ
 τοῦ ἐκτὸς τραχήλου καὶ τῆς ἐκτὸς κεφαλῆς, ἀλλὰ πάλιν ἐκ 5
 τῶν κατὰ ταῦτα τὰ μέρη ἐννοιῶν· καὶ γὰρ αὐτὸς <δ> ὅλος
 356 ἀνθρώπος ἐννόημά ἐστιν ἡμῶν. ὁ δὲ τοῦτο λέγων οὐκ
 ἐκτεύγει τὴν ἀπορίαν. πάλιν γὰρ οὗτος δ ἐν ἡμῖν ἀν-
 θρώπος, εἴτε ἐννόημά ἐστιν εἴτε καὶ ἡμετέρα συμμνημό-
 νευσις. ἦτοι ἕτερος νοεῖται παρὰ τὰ μέρη ἢ τὰ μέρη νοεῖ- 10
 ται ὁ ἀνθρώπος. οὐδέτερον δὲ τούτων δύναται ὑπάρχειν,
 ὡς παρεστήσαμεν. καὶ αὐτὴ οὖν ἡ νόησις ὑπὸ τὴν αὐτὴν
 357 πέπτωκεν ἀπορίαν. εἰ δὲ τοῦτο, ῥητέον μηδὲν εἶναι ὅλον.
 ὧ ἀκολουθεῖ τὸ μηδὲ μέρος ὑπάρχειν· τῶν γὰρ πρὸς τι
 ἐκάτερόν ἐστι, καὶ τοῦ ἑτέρου τῶν πρὸς τι ἀναιρεθέντος 15
 συναναιρεῖται καὶ τὸ λοιπόν.
- 358 Ὡδε μὲν περὶ τούτων ἠπορήσθω· συνεζητηκότες δὲ
 αὐτάρκως ἤδη τοῖς δογματικοῖς περὶ τῶν δραστηρίων τοῦ
 παντὸς ἀρχῶν, τὸ μετὰ τοῦτο κοινότερον περὶ τε τούτων
 καὶ τῶν ὑλικῶν διαπορῶμεν. 20

περὶ σώματος

- 359 Περὶ τῶν ἐνωτάτω καὶ ἀρχικωτάτων στοιχείων δύο
 μὲν αἱ πρῶται γέγονασι στάσεις, πλείους δὲ κατ' εἶδος.

359—364 ~ Hyp. III 30—32.

25 κατηγοροῦμεν L 31 μέρη εἶναι N 33 τράχηλος Gen.:
 ἀνθρώπος G 4 δὲ Hervetus: τε G 6 ἐννοιῶν N 8 add. Bekk.
 14 μηδὲ LEs: δὲ N 16 ἀναιρεῖται N 20a titulum περὶ σώ-
 ματος om. s, qui idem praeb. quod ceteri addunt: εἰ ἐστὶ τι
 ὄμα τῶν σκεψαμένων 22 fort. <αἱ> κατ' εἶδος

461 οἱ μὲν γὰρ σώματα ἔλεξαν εἶναι τὰ τῶν ὄντων στοιχεῖα,
οἱ δὲ ἀσώματα. καὶ τῶν σώματα φημένων Φερεκύδης μὲν 360
25 ὁ Σύριος γῆν ἔλεξε πάντων εἶναι ἀρχὴν καὶ στοι-
χεῖον, Θαλῆς δὲ ὁ Μιλήσιος ὕδωρ, Ἀναξίμανδρος δὲ
ὁ ἐκουστῆς τούτου τὸ ἄπειρον, Ἀναξίμανης δὲ καὶ
Ἰδαῖος ὁ Ἱμεραῖος καὶ Διογένης ὁ Ἀπολλωνιάτης καὶ
Ἀρχέλαος ὁ Ἀθηναῖος, Σωκράτους δὲ καθηγητῆς.
29α καὶ κατ' ἐνόους Ἡράκλειτος ἀέρα, Ἴππασος δὲ ὁ Με-
30 ταποντιῆνος καὶ κατ' ἐνόους Ἡράκλειτος πῦρ, Ξενο- 361
φάνης δὲ ὕδωρ καὶ γῆν (B 33 Diels)

(πάντες γὰρ γαίης τε καὶ ὕδατος ἐκγεγόμεθα).

462 Ἴππων δὲ ὁ Ῥηγῖνος πῦρ καὶ ὕδωρ, Οἰνοπίδης δὲ ὁ
Χῖος πῦρ καὶ ἀέρα, Ὀνομάκριτος δὲ ἐν τοῖς Ὀρφικοῖς
πῦρ καὶ ὕδωρ καὶ γῆν, οἱ δὲ περὶ τὸν Ἐμπεδοκλήα 362
(B 6 Diels) καὶ οἱ ἀπὸ τῆς Στοᾶς γῆν καὶ ὕδωρ καὶ
4α ἀέρα καὶ πῦρ

5 (τέσσαρα γὰρ πάντων ῥιζώματα πρῶτον ἄκουε·
Ζεὺς ἀσγῆς Ἥρη τε φερέσβιος ἠδ' Ἀιδωνεύς
Νῆστις θ', ἣ δακρυοῖς τέγγει κρούτωμα βρόταιον),

Δημόκριτος δὲ καὶ Ἐπίκουρος ἀτόμους, εἰ μὴ τι ἀρ- 363
χαιοτέραν ταύτην θετέον τὴν δόξαν καί, ὡς ἔλεγεν ὁ Στωϊκός
10 Ποσειδώνιος (p. 177 Bake), ἀπὸ Μώχου τινὸς ἀνδρὸς
Φολνικός καταγομένην, Ἀναξαγόρας δὲ ὁ Κλαζομέ-
νιος ὁμοιομερείας, Διόδωρος δὲ ὁ ἐπικληθεὶς Κρό-
νος ἐλάχιστα καὶ ἀμερῆ σώματα, Ἀσκληπιάδης δὲ ὁ
Βιθυνὸς ἀνάρμους ὄγκους. τῶν δὲ ἀσώματα δογματι- 364
15 ζόντων οἱ μὲν περὶ Πυθαγόραν τοὺς ἀριθμοὺς ἔλεξαν
πάντων ἀρχεῖν, οἱ δὲ μαθηματικοὶ τὰ πέρατα τῶν
σωμάτων, οἱ δὲ περὶ τὸν Πλάτωνα τὰς ἰδέας. τοιαύ- 365
της δὲ οὐσης τῆς κατὰ γένος καὶ κατ' εἶδος τῶν φυ-

365 ~ Hyp. III 37.

25 ἀσύρρος N (sic) 28 εἰμαραῖος N 32 ἐκγεγόμεθα Ns
1 καὶ ὕδωρ om. N 10 Μώχου Fabr.: μόσχου ti 16 ante οἱ
lac. et titulum ὅτι τὰ πέρατα τῶν σωμάτων ἀρχαί praeb. LF

σικῶν διαστάσεως, ἐπίσται πρὸς πάντας κοινῶς ἀντιρεῖν,⁴⁶²
 ἐν μέρει τὰ τε τῶν σῶματων καὶ τῶν ἀσῶματων διαπο-¹⁹
 ρωστικῶς· ὡς γὰρ ἕκαστος τῶν κατηγορηθῆναι τῶν σωμα-²⁰
 τικῶν μὲν ἀπολείπει τὰς πάντων ἀρχὰς ταῖς κατὰ τοῦ
 σώματος κομιζομέναις ἀτομίαις ὑποπεσεῖται, ἀσώματους
 366 δὲ δογματίζων ταῖς κατὰ τῶν ἀσῶματων. ἠγείσθω δὲ ὁ
 περὶ τοῦ σώματος λόγος, τὴν ἀρχὴν τῆς σκέψεως λαμβά-
 νων ἀπὸ τῆς ἐννοίας.²⁵

Εὐθέως τοίνυν κατὰ μὲν τοὺς σῶμα νοοῦντας τὸ οὐδὲν
 τε παθεῖν ἢ διαθεῖναι, ὧν ἀρχηγὸς ἱστορεῖται ὁ Πυθα-
 γόρας, ἡδὴ σχεδὸν ἐληγήκαμεν τὸ σῶμα, καὶ οὐ δεόμεθα
 πρὸς τοῦτο καινότερων λόγων· εἰ γὰρ σῶμά ἐστι τὸ οὐδὲν τε
 παθεῖν ἢ παθεῖναι, ἐπεὶ οὐδὲν ποιῶν ἢ πάσχον δέδεικται³⁰
 367 ἡμῖν (§§ 195 — 330), οὐδὲν ἂν εἴη τὸ ἐπινοούμενον σῶμα.
 κατὰ δὲ τὰς τῶν μαθηματικῶν ἐννοίας νῦν συντακτέον τὸ
 368 προκείμενον. σαθὲ γὰρ σῶμα εἶναι τὸ τρεῖς ἔχον διαστάσεις,
 μήκος βάθος πλάτος. ὧν μήκος μὲν ὑπάρχειν τὸ ἄνωθεν
 κάτω, πλάτος δὲ τὸ ἀπὸ ἀριστερῶν ἐπὶ δεξιὰ, τρίτην
 δὲ διάστασιν ὑπάρχειν, τούτεστι τὸ βάθος, τὸ ἐκ τῶν ἔμ-⁵
 προσθεν εἰς τοῦπίσω. ὅθεν καὶ παρατάσεις εἶναι ἕξ, δύο
 καθ' ἑκάστην διάστασιν, ἄνω κάτω, δεξιὰ ἀριστερά, πρόσω
 368 ὀπίσω. ταύτη μὲν τῇ ἐπινοίᾳ πολὺ τι πλῆθος ἀποριῶν
 ἐξακολουθεῖν φαίνεται. ἦτοι γὰρ χωριστὸν ἐστὶ τούτων
 τῶν τριῶν διαστάσεων τὸ σῶμα κατὰ τὴν ἐπινοίαν, ὥστε¹⁰
 ἄλλο μὲν εἶναι τὸ σῶμα, ἄλλο δὲ τὸ μήκος καὶ βάθος καὶ
 πλάτος τοῦ σώματος, ἢ ἄθροισμα τούτων τῶν διαστάσεων
 369 ἐστὶ τὸ σῶμα. ἀλλὰ χωριζόμενον μὲν τούτων τῶν διαστά-
 σεων τὸ σῶμα οὐκ ἔνεστιν ἐπινοεῖν· ὅπου γὰρ μήτε μῆ-

366 ~ Hyp. III 38.

367 ~ adv. math. III 19 cf. Hyp. III 39

368—370 ~ Hyp. III 40. adv. math. III 83—84.

27 ὁ om. 5 29 τὸ Bekk.: τῶ N: τὶ LE⁵ 1 fort. συνακτέον
 2 fort. τὸ <τὰς> τρεῖς cf. p. 701, 6 4 ἀπὸ ἀριστερῶν Gen.:
 ἀριστερῶν G <τὰ> δεξιὰ 5 (at cf. p. 701, 9) 6 παρατάσεις
 Bekk.: παραστάσεις N: διαστάσεις LE⁵ 8 δύο — 7 διάστασιν
 om. 5 11 τὸ ante σῶμα om. LE⁵ 14 οὐκ ἔνεστι τὸ σῶμα N

⁴⁶³
¹⁵ κός ἐστι μήτε πλάτος μήτε βάθος, ἐκεῖ οὐδὲ σῶμα ταῦτ'
 οἷόν τε ἐστίν. εἰ δὲ ὁ ἀθροισμὸς τούτων σῶμα κατ'ἐστι-
 γεν, ἐπεὶ ἕκαστον αὐτῶν ἀσώματόν ἐστι, τὸ δὲ ἐξ ἀσώμα-
 των συγκείμενον πάντως ἐστὶν ἀσώματον, θεῖται καὶ τὴν
 κοινὴν αὐτῶν σύνοδον μὴ σῶμα ἀλλ' ἀσώματον ὑπόσχειν.
²⁰ ὡς γὰρ ἡ συνέλευσις τῶν γραμμῶν ἀσωματίων οὐδὲν καὶ 370
 ὁ ἀθροισμὸς τῶν στιγμῶν οὐδέποτε πέφυκε στερεὸν ποιῆν
 σῶμα καὶ ἀντίτυπον, οὕτω καὶ ἡ τοῦ μήκους καὶ τοῦ βά-
 θους καὶ τοῦ πλάτους σύνοδος, ἀσωματίων οὔσα σύνοδος,
 οὐκ ἀποτελεῖ σῶμα. εἰ δὲ μήτε τούτων χωρὶς ἐστὶ τι σῶμα
²⁵ μήτε ταῦτά ἐστι σῶμα, οὐδέν ἐστι σῶμα. καὶ ἄλλως 371
 ἐπεὶπερ ἡ σύνοδος τοῦ μήκους καὶ πλάτους καὶ βάθους
 ποιεῖ σῶμα, ἦτοι πρὶν τῆς συνόδου τούτων ἕκαστον ἰδίᾳ
 περιεῖχε τὴν σωματότητα καὶ τοὺς ὡσπερ λόγους τοῦ σώ-
 ματος, ἢ μετὰ τὴν συνέλευσιν αὐτῶν ἐπισυνέβη τὸ σῶμα.
³⁰ καὶ εἰ μὲν ἕκαστον αὐτῶν πρὶν τῆς συνόδου περιεῖχε τὴν σω- 372
 ματότητα, ἔσται ἕκαστον σῶμα· εἴτ' ἐπεὶ τὸ σῶμα οὐ μῆ-
 κος μόνον ἐστὶν οὐδὲ πλάτος οὐδὲ βάθος, ἀλλὰ καὶ μῆκος
³⁵ καὶ βάθος καὶ πλάτος, ἕκαστον τούτων ἔχον τὴν σωμα-
 τότητα τρία γενήσεται, καὶ οὕτω τὸ μῆκος οὐ μόνον μῆ-
 κος ἔσται, ἀλλὰ καὶ πλάτος καὶ βάθος, καὶ τὸ πλάτος οὐχ
 ἀπλῶς πλάτος, ἀλλὰ καὶ μῆκος καὶ βάθος, ὡσαύτως δὲ καὶ
⁵ ἡ λειπομένη διάστασις. εἰ δὲ συνελθόντων τούτων τότε 373
 ἐπισυνέβη τὸ σῶμα, ἦτοι συνελθόντων αὐτῶν μένει ἢ
 ἀρχῆθεν φύσις ἢ μεταβάλλει εἰς τὴν σωματότητα. καὶ εἰ
 μὲν μένει ἢ ἀρχῆθεν φύσις, ἐπεὶ ἀσώματά ἐστι καὶ ἀσώ-
 ματα μένει, οὐ ποιήσει διάφορον σῶμα· εἰ δὲ μεταβάλλει 374
¹⁰ εἰς τὸ σῶμα, ἐπεὶ τὸ ἐπιδεχόμενον μεταβολὴν ἐστὶ σῶμα,
 ἕκαστον τούτων καὶ πρὶν τῆς συνελεύσεως σῶμα ὄν, πρὶν
 σώματος ἀποτελέσει σῶμα. ὡσπερ τε τὸ μεταβάλλον σῶμα

371—375 ~ adv. math. III 85—91.

15 οὐδὲ E5: οὔτε NL 23 σύνοδος alter. om. N 28 καὶ
 <τοῦ> bis N 30 αὐτῶν om. LE5 (cf. p. 715, 4) 1 ἔχον N:
 ἔχων s ot E (sed corr.): ἔχω L 5 περιλειπομένη N 11 πρὶν G:
 ἐκ Rüstow 11/12 πρὶν σ. ἀποτ. σῶμα suspectum; cf. p. 715, 25:
 οὕτω τε καὶ τὸ ἀσώματον γενήσεται σῶμα 12 ἀποτελέσει <τὸ>
 σῶμα LE

ἄλλη μὲν ἀντ' ἄλλης παραδέχεται ποιότητα, μένει δὲ ⁴⁶⁴
 σῶμα. οἷον τὸ λευκόν, ἵνα γένηται μέλαν, καὶ τὸ γλυκύ,
 ἵνα γένηται πικρὸν, ἣν μὲν ἀποβάλλει ποιότητα ἣν δὲ ¹⁵
 ἀναδέχεται, μὴ ἐκβαῖνον τοῦ σῶμα εἶναι, οὕτω καὶ ταῦτα,
 εἴτε μεταβάλλει εἰς σῶμα, ἄλλην ἀντ' ἄλλης ἀναδέχεται
 375 ποιότητα· τοῦτο δὲ πάσχοντα ἔσται σώματα. εἰ οὖν οὔτε
 πρὸ τῆς συνελουσεως τούτων ἔστι τὸ νοούμενον σῶμα
 οὔτε μετὰ τὴν συνέλευσιν αὐτῶν, οὐκ ἔστιν ἐπινοῆσαι τὸ το
 σῶμα.

Πρὸς τοῦτοις· εἰ μηδὲν ἔστι μῆκος μηδὲ πλάτος μηδὲ
 βάθος, οὐδὲ τὸ κατὰ μετουσίαν τούτων νοούμενον σῶμα
 γενήσεται· οὐδὲν δὲ ἔστι μῆκος καὶ πλάτος καὶ βάθος,
 376 ὡς παραστήσομεν· οὐκ ἄρα ἔστι σῶμα. μῆκος μὲν γὰρ ²⁶
 οὐκ ἔστιν, ἐπεὶ τὸ μέγιστον ἦν τοῦτο τοῦ σώματος διά-
 στημα. ὅπερ λέγεται παρὰ τοῖς μαθηματικοῖς γραμμὴ, ἣ
 δὲ γραμμὴ ἦν στιγμὴ ἐρρουηκυῖα, καὶ ἣ στιγμὴ σημεῖον
 ἀμερὲς καὶ ἀδιάστατον. ὅθεν εἰ μηδὲν ἔστι σημεῖον
 ἀμερὲς καὶ ἀδιάστατον, οὐδὲ γραμμὴ γενήσεται, μὴ οὐ- ^{20a}
 σης δὲ γραμμῆς οὐδὲ μῆκος ἔσται, μήκους δὲ μὴ ὄντος ³⁰
 οὐδὲ σῶμα ὑποστήσεται· σὺν μήκει γὰρ σῶμα νοεῖται.
 377 ὅτι δὲ οὐδὲν ἔστι σημεῖον ἀμερὲς καὶ ἀδιάστατον, ἐντεῦ-
 θεν μάθωμεν. εἰ γὰρ ἐστὶ τι τοιοῦτον, ἦτοι σῶμά ἐστιν ⁴⁶⁵
 ἢ ἀσώματον. καὶ σῶμα μὲν οὐκ ἔστιν, ἐπεὶ διαστατὸν ἂν
 ὑπῆρχε, τοῦ σώματος τὰς τρεῖς ἔχοντος διαστάσεις. καὶ
 378 μὴν οὐδὲ ἀσώματον. εἰ γὰρ ἀσώματόν ἐστιν, οὐδὲν γε-
 νήσεται ἐξ αὐτοῦ· τὸ γὰρ γεννῶν κατὰ θίξιν γεννᾷ, θί- ⁵
 ξις δὲ οὐδεμίᾳ γενέσθαι δύναται ἐπὶ ἀσωμάτου φύσεως.
 τοίνυν οὐδὲ ἀσώματόν ἐστι τὸ σημεῖον. εἰ δὲ μήτε σῶμα
 379 μήτε ἀσώματον, ἀνεπινοήτὸν ἔστι τὸ σημεῖον. εἰ δὲ οὐκ

376 cf. adv. math. III 20.

377—378 ~ adv. math. III 22.

17 ἀναδέχεται LE: ἀναδέχεται N: δέχεται 5 29 ὅθεν —
 29a ἀδιάστατον N: om. LE 5 (idem dubitanter suppl. iam Bekk.,
 nisi quod scripsit ὥστε κτλ.) cf. p. 468, 24 1 μαθῶν N
 τοιοῦτόν τι 5

465 ἔστι σημεῖον, οὐδὲ γραμμὴ ἴσται. μὴ οἷσις δὲ τῆς γραμ-
10 μῆς οὐδὲ μῆκος ἴσται, ὃ ἴπεται καὶ ἡ τοῦ σώματος
ἀνυπαρξία.

Ἔτι κἂν δοθῇ τὸ σημεῖον εἶναι, οὐκ ἔσται μῆκος 380
ἦν γὰρ τὸ μῆκος γραμμῆ, ἡ δὲ γραμμὴ οἷσις σημεῖου.
ἦτοι οὖν ἔν ἐστι σημεῖον ἐκτεταμένον ἢ γραμμῆ, ἢ πολλὰ
15 σημεῖα νοεῖται στοιχηδὸν κείμενα. ἀλλ' εἰ μὲν ἔν ἐκτετα- 381
μένον σημεῖόν ἐστιν, οὐκ ἂν εἴη γραμμῆ. ἦτοι γὰρ τὸν
αὐτὸν ἐπέχει τόπον τοῦτο τὸ σημεῖον, ἢ τόπον ἐκ τόπου
μεταίθεται. καὶ εἰ μὲν τὸν αὐτὸν ἐπέχει τόπον τοῦτο
τὸ σημεῖον, οὐκ ἔσται γραμμῆ ἀλλὰ στιγμῆ. οὐδὲ γὰρ
20 ἐνοεῖτο γραμμῆ. εἰ δὲ τόπον ἐκ τόπου μέτειςιν, ἦτοι ὄν 382
μὲν ἀπολείπον τόπον, οὐ δὲ ἐπιλαμβανόμενον μέτειςιν, ἢ
οὐ μὲν ἐχόμενον τόπον, εἰς ὄν δὲ ἐκτεινόμενον. οὔτε δὲ 383
ὄν μὲν ἀπολείπον τόπον, οὐ δὲ ἐπιλαμβανόμενον ποιήσει
γραμμῆν· μένει γὰρ ἡ ἀρχὴθεν στιγμῆ, καὶ ὃ λόγῳ τὸν
25 πρῶτον ἐπεσχηκὸς τόπον ἐλέγετο στιγμῆ καὶ οὐ γραμμῆ.
τῷ αὐτῷ καὶ τὸν δεύτερον ἐπειληκὸς καὶ τὸν τρίτον καὶ
τοὺς ἐξῆς οὐκ ἔσται γραμμῆ ἀλλὰ πάλιν στιγμῆ. εἰ δὲ οὐ 384
μὲν ἐχόμενον τόπον, εἰς ὄν δὲ ἐκτεινόμενον ποιῆι τὴν
γραμμῆν, ἦτοι μεριστῷ ἀντιπαρεκτείνεται τόπῳ ἢ ἀμε-
30 ριστῷ. καὶ εἰ μὲν ἀμεριστῷ, μένει στιγμῆ καὶ οὐ γίνεται
γραμμῆ· μεριστὸν γὰρ τι ἐστὶν ἢ γραμμῆ· εἰ δὲ με- 385
ριστῷ ἀντιπαρεκτείνεται τόπῳ, ἐπεὶ τὸ μεριστῷ ἀντιπα-
ρεκτεινόμενον τόπῳ μεριστὸν ἐστὶ καὶ ἔχει μέρη, τὸ δὲ
ἔχον μέρη σῶμά ἐστιν, ἔσται τὸ σημεῖον μεριστὸν τε καὶ
σῶμα· ὅπερ οὐ βούλονται. τοίνυν οὐχ ἔν ἐστι σημεῖον ἢ
35 γραμμῆ. καὶ μὴν οὐδὲ πολλὰ στοιχηδὸν κείμενα. ταῦτα 386
5 γὰρ τὰ σημεῖα ἦτοι ψαύει ἀλλήλων κατὰ τὴν ἐπίνοιαν, ἢ
οὐχ ἴπεται ἀλλήλων, μεσολαβούμενα δὲ τόποις τισὶ διο-

380—389 ~ adv. math. III 29—36.

9 τῆς om. N 11 ἔν ἐστι LE: ἐνεστι N 15 16 ἐκτετα-
μένον Bekk. coll. p. 703, 14: τεταμένον G 17 ἦτοι — 19 ση-
μεῖον om. E 21 ὄν N ἐπιλαβόμενον L 21 μέτειςιν — 23 ἐπι-
λαμβ. om. N 23 ἐπιλαβόμενον L (οὐ) ποιήσει N 30 οὐ
Bekk.: οὔτε G 32 μεριστὸν N

ορίζεται. εἰ δὲ τόποις μεσολαμβάνεται, οὐκέτι μίαν ποιεῖ
 γραμμῆν. εἰ δὲ ἀπτεται ἀλλήλων, ἴτοι ὅλα ὅλων ἀπτεται
 387 ἢ μέρεσι μερῶν. καὶ εἰ μὲν μέρεσι μερῶν, οὐκέτι ἔσται
 ἀμερῆ· τὸ γὰρ μέσον, εἰ τύχοι, σημεῖον δυεῖν ἄλλων 10
 σημείων πλείονα ἔξει μέρη, ἢν μὲν ᾧ ἀπτεται τοῦ ἔμπρο-
 σθεν σημείου, ἕτερον δὲ ᾧ θιγγάνει τοῦ ὀπισθεν, τρίτον
 ᾧ τῆς ἐπιπέδου, τέταρτον ᾧ τοῦ ὑπερκειμένου μέρους,
 388 ὥστε μηκέτι αὐτὸ ἀμερῆς ὑπάρχειν, ἀλλὰ πολυμερῆς. εἰ δὲ
 ὅλα ὅλων ἀπτεται, σημεῖα ἐν σημείοις περισχεθήσεται 15
 καὶ τὸν αὐτὸν ἐφέξει τόπον. εἰ δὲ τὸν αὐτὸν ἐφέξει τό-
 πον, οὐκέτι ἔσται στοιχος αὐτῶν, ἵνα γένηται γραμμῆ,
 389 ἀλλὰ πάντα μία ἔσται στιγμή. εἴπερ οὖν ἵνα ἐπινοη-
 θῆ τὸ σῶμα, δεῖ ἐπινοηθῆναι τὸ μῆκος, ἵνα δὲ τὸ μῆκος,
 τὴν γραμμῆν, καὶ ἵνα αὕτη, τὸ σημεῖον, ἐπεὶ δέδεικται ἡ 20
 γραμμῆ μήτε σημεῖον ὑπάρχουσα μήτε ἐκ σημείων σύν-
 θετος. οὐδὲν ἔστι γραμμῆ. εἰ δὲ μή ἔστι γραμμῆ, οὐδὲ
 μῆκος· ᾧ ἀκολουθεῖ τὸ μηδὲ σῶμά τι ὑπάρχειν.
 390 Καὶ ἄρτι μὲν ἐπεδείξαμεν ἀγεπινόητον τὴν γραμμῆν
 ἐχόμενοι τοῦ σημείου· ἔνεστι δὲ καὶ προηγουμένως αὐτὴν 25
 ἀναιρεῖν ἐχόμενος τῆς κατ' αὐτὴν ἐπινοίας. φασὶ γὰρ οἱ
 391 γεωμέτραι, ὅτι γραμμῆ ἔστι μῆκος ἀπλατές, ἡμεῖς δὲ σκε-
 πτόμενοι οὔτε ἐν τοῖς αἰσθητοῖς οὔτε ἐν τοῖς νοητοῖς δυ-
 νάμεθα λαβεῖν μῆκος ἀπλατές· ὅ τι γὰρ ἂν λάβωμεν
 μῆκος αἰσθητόν, τοῦτο σὺν ποσῶ πλάτει λαμβάνομεν. 30
 ὥστ' ἐν μὲν τοῖς αἰσθητοῖς οὐκ ἔστι τι ἀπλατὲς σῶμα.
 392 καὶ μὴν οὐδ' ἐν τοῖς νοητοῖς ἔνεστι τι τοιοῦτο φαντασιωθῆ- 407
 ναι μῆκος. ἕτερον μὲν γὰρ ἐτέρου στενωτέρου μῆκος δυ-
 νάμεθα νοεῖν· ὅταν δὲ τὸ αὐτὸ φυλάττοντες μῆκος ἐκ
 τούτου κατ' ὀλίγον σκίζωμεν ταῖς ἐπινοίαις τὸ πλάτος καὶ
 τοῦτο ἄχρι τινὸς ποιῶμεν, ἔλαττον μὲν ἀεὶ καὶ ἔλαττον 5

390—402 ~ adv. math. III 37—50.

7 ποιεῖ N: ποιεῖται Lf's: ποιήσει Bekk. coll. p. 704, 10
 13 ὑποκειμένου N 16 ἐφέξει 5 18 ἵνα <μὲν> Bekk. 20 αὐτὸ
 τὸ N 1 τι om. E5 5 καὶ ἔλαττον ver. coll. p. 706, 6: καὶ
 μᾶλλον G: an καὶ μᾶλλον <ἔλαττον> coll. p. 469, 6. 7?

467 τὸ πλάτος γινόμενον νοοῦμεν. ὅταν δὲ φθάσωμεν ἄπαε
στερῆσαι τοῦ πλάτους τὸ μήκος, οὐκέτι οὐδὲ τὸ μήκος
νοοῦμεν, ἀλλὰ σὺν τῇ ἄρσει τοῦ πλάτους αἴρεται καὶ ἡ
τοῦ μήκους ἐπίνοια.

10 Καθόλου τε τὸ ἐπινοούμενον πᾶν ἦτοι κατ' ἐμπέλα- 393
σιν τῶν ἐναργῶν νοεῖται ἢ κατὰ τὴν ἀπὸ τῶν ἐναργῶν
μετάβασιν, καὶ τοῦτο ποικίλως, ὅτε μὲν κατὰ ὁμοιότητα.
ὅτε δὲ κατὰ ἐπισύνθεσιν. ὅτε δὲ κατὰ ἀναλογίαν, καὶ τὰν-
την δὲ ἦτοι αὐξητικὴν ἢ μειωτικὴν. κατ' ἐμπέλασιν μὲν 394
15 οὖν τῶν ἐναργῶν νοεῖται ὡς λευκὸν καὶ μέλαν καὶ γλυκὺ
καὶ πικρὸν· ταῦτα γὰρ καὶ εἰ αἰσθητὰ ἔστιν, οὐδὲν
ἦττον νοεῖται. κατὰ δὲ τὴν ἀπὸ τῶν ἐναργῶν μετάβασιν
ὁμοιωτικῶς μὲν νοεῖται οἶον ἀπὸ [μὲν] τῆς Σωκράτους
εἰκόνης ὃ μὴ παρὼν Σωκράτης, συνθετικῶς δὲ οἶον ἀπὸ 395
20 τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἵππου ὃ μήτε ἀνθρώπος ὡς μήτε
ἵππος, σύνθετος δὲ ἐξ ἀμφοτέρων Ἴπποκέϊταρος, κατὰ δὲ
ἀναλογίαν αὐξητικὴν ἢ μειωτικὴν οἶον ἀπὸ τοῦ ὄραν τὸν
κοινὸν κατὰ μέγεθος ἀνθρώπου καὶ ὑποπίπτοντα αὐξή-
σαντες μὲν ταῖς φαντασίαις ἐνοήσαμεν τὸν Κίκλωπα, ὅς
25 οὐκ ἔώκει (ι 191)

ἀνδρὶ γε σιτοφάγῳ, ἀλλὰ ὄϊῳ ὑλήεντι.

μειώσαντες δὲ ἐσπάσαμεν ἐννοίαν τοῦ πυγμαίου ἀνθρώ-
που. τοσοῦτων δὲ τρόπων νοήσεως ὄντων, εἰ ἐπινοεῖται 396
τι μήκος ἀπλατὲς ἢ γραμμὴ, κατὰ τινα τούτων τῶν τρό-
30 πων ὀφείλει ἐπινοεῖσθαι· καὶ οὐδένα δὲ αὐτῶν δύναται
νοηθῆναι, ὡς παραστήσομεν, ὥστε ἀρεπινόητόν ἔστιν.
κατὰ μὲν οὖν ἐμπέλασιν τῶν ἐναργῶν οὐκ ἂν γένοιτο 397
408 νόησις μήκους τινὸς ἀπλατοῦς· οὐδενὲ γὰρ περιεπέσομεν
μήκει χωρὶς πλάτους ἐν τοῖς φαινομένοις καὶ ἐναργέσι

393—395 ~ adv. dogm. II 58—60 et V 250—251.

10 fort. πᾶν τὸ ἐπινο. cf. p. 705, 9 18 μὲν dol. Bekk. cf.
p. 705, 16 19 fort. ἐπισυνθετικῶς cf. v. 13. p. 705, 17 22/23 κατὰ
μέγεθος τὸν κοινὸν 5 27 πυγμαίου 5 (cf. p. 705, 27): πυγ-
μιαίου N: πυγμαίου LE 30 ἐπινοεῖσθαι N: νοεῖσθαι LE 5

- 398 τραυμασίου· κατὰ δὲ τὴν ἀπὸ τῶν ἐναργῶν μετάβασιν ⁴⁶⁸
 πάλιν τοῦ ἀμειψάντων ἵστέ φαντασιωθῆναι μήκος ἀπλατῆς,
 οὔτε κατὰ ὁμοίωγῆτα· οὐδὲν γὰρ ἔχομεν ἐν τοῖς ἐναργέσι
 αἴκῳ χωρὶς πλάτους· ἵνα νοήσωμέν τι ὅμοιον τούτῳ
 ἀπλατῆς μήκος· τὸ γὰρ τινα ὅμοιον γινωσκομένῳ καὶ
 ἰσραμένῳ ὀφείλει ὅμοιον ὑπάρχειν· ἐπεὶ οὖν οὐδὲν ἔχο-
 μεν ἐναργῆς ὑποτίκτον μήκος χωρὶς πλάτους, οὐδ' ὅμοιον
 399 τι αὐτοῦ συντείνει δύνησόμεθα εἶναι μήκος ἀπλατῆς· καὶ 10
 μὴν οὐδὲ κατ' ἐπισύνθεσιν ληπτὸν ἔστι τοῦτο· εἰπάτω-
 σαν γὰρ ἡμῖν, τίνα τῶν ἐκ περιπτώσεως ἐναργῶς γινω-
 σκομένων μετὰ τίνων συντιθέντες ἐνόησαν μήκος ἀπλα-
 400 τῆς; ὅπερ εἰπεῖν οὐ δύνησονται· καὶ μὴν οὐδὲ κατὰ ἀνα-
 λογίαν παρήλθεν ἢ τοῦ ἀπλατοῦς μήκους νόησις· τὰ γὰρ 15
 κατὰ ἀναλογίαν νοούμενα ἔχει τι κοινὸν πρὸς τὰ ἀφ' ὧν
 νοεῖται, οἷον ἀπὸ τοῦ κοινοῦ μεγέθους τὰνθρώπου κατὰ
 παραύξησιν ἐνόησαμεν τὸν Κύκλωπα καὶ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ
 401 πάλιν κατὰ μείωσιν τὸν πυγμαῖον· ὥστ' εἰ ἔστι <τι> κοινὸν
 τοῖς κατὰ ἀναλογίαν νοουμένοις πρὸς τὰ ἀφ' ὧν νοεῖται, 20
 οὐδὲν δὲ ἔχομεν κοινὸν τοῦ τε ἀπλατοῦς καὶ τοῦ σὺν
 πλάτει μήκους, ἵνα ἀπ' ἐκείνου ὀρμηθέντες νοήσωμεν τὸ
 ἀπλατῆς μήκος, οὐδὲ κατὰ ἀναλογίαν οὖν νοεῖται τὸ τοιοῦ-
 402 τόν· ὅθεν εἰ ἕκαστον τῶν νοουμένων κατὰ τίνα τῶν ἐκ-
 κειμένων τρόπων ὀφείλει νοεῖσθαι, ἐδείξαμεν δὲ ἡμεῖς κατὰ 25
 μηδένα αὐτῶν νοεῖσθαι δυνάμενον τὸ ἀπλατῆς μήκος,
 λεκτέον ἀνεπινόητον εἶναι τὸ ἀπλατῆς μήκος.
- 403 Ἄλλ' ἴσως τις ἐρεῖ, ὅτι λαβόντες τι μήκος σὺν ποσῶ
 πλάτει κατ' ἐπίτασιν νοοῦμεν τὸ ἀπλατῆς μήκος· εἰ γὰρ

403—406 ~ adv. math. III 51—54.

5 οὐδὲν ser. coll. p. 706, 9; οὐδὲ G 6 τι om. 5 7 ὅμοιον
 <καὶ> N 10 fort. αὐτῶ cf. p. 706, 15 <νοῆσαι> συντείνει N
 12/13 ἐναργῶς γινωσκομένων ser. coll. p. 706, 18; ἐναργῶν γι-
 γνωμένων N: ἐναργῶν καὶ γινωσκομένων LE5 18 ἀπ' αὐτοῦ 5
 19 πυγμαῖον RV: πυγμαῖον LEAB et RV γρ.: πυγμαῖον N
 τι add. Hermetus cf. p. 706, 26 22 ἵνα — 23 μήκος om. 5
 26 αὐτῶν NL: τρόπον E5 cf. p. 707, 2

⁴⁶⁸
 20 ἐκ τούτου κατ' ὀλίγον ἐλασσοῦται τὸ πλάτος, ἐλευθεταί
 ποτε καὶ εἰς τὸ ἀπλατές, ὥστε καταλήγειν τὴν μείωσιν εἰς
 τὸ χωρὶς πλάτους μήκος. ἀλλὰ πρῶτον μὲν ἐδείξαιμεν, ὅτι 401
 400 ἢ παντελῆς τοῦ πλάτους ἄρσις καὶ τοῦ μήκους ἐστὶν ἀναί-
 ρεσις. ἔπειτα τὸ κατ' ἐπίτασιν νοούμενον οὐχ ἕτερόν ἐστι
 τοῦ προνοηθέντος, ἀλλ' αὐτὸ ἐκεῖνο ἐπιτεταμένον. ἐπεὶ 405
 οὖν ἀπὸ τοῦ ποσὸν ἔχοντος πλάτος κατ' ἐπίτασιν στενό-
 5 τητος νοῆσαι τι θέλομεν, πάντως τὸ μὲν ἀπλατές μήκος
 οὐκ ἐπινοήσομεν (ἕτερογενὲς γάρ ἐστιν), ἀεὶ δὲ καὶ μᾶλλον 406
 στενωτέρου ληψόμεθα πλάτος, ὥστε τὴν κατάληξιν
 τῆς νοήσεως (ἐν) ἐλαχιστοτάτῳ γίνεσθαι πλάτει, μετὰ τοῦτο
 δὲ τὴν εἰς τὸ ἕτερογενὲς μετάβασιν συμβαίνειν, τοιούτου
 10 τοῦ συναναιρουμένου τῷ πλάτει μήκους. καθόλου 407
 τε, εἰ κατὰ στέρησιν πλάτους νοῆσαι δυνάμεθα μήκος
 ἀπλατές, ἐπεὶ πάντα τὰ στερητικὰ οὐκ ἔστιν ἐν ὑποκειμέ-
 νῳ, οὐδὲ τὸ ἀπλατές μήκος· διὸ οὐδὲ γραμμῆ. ἵππος
 μὲν γάρ τι ἔστιν ἐν ὑποκειμένῳ, οὐχ ἵππος δ' οὐκ ἔστιν,
 15 καὶ ἄνθρωπος μὲν ἔστιν, οὐκ ἄνθρωπος δὲ οὐκ ἔστιν.
 τοίνυν εἰ ἔχομεν τι πλάτος ἢ τι μήκος, ἐν ὑποκειμένῳ
 ἔσται· ἀπλατές δ' οὐκ ὑπάρξει. ὅνπερ οὖν τρόπον οἱ 408
 λέγοντες, ὅτι ἕτερον ἐτέρου μέγεθος ὑπεριθέντες νόησιν
 λαμβάνουσι τοῦ ἀπείρου μεγέθους ὡς σώματος πλανῶνται.
 20 καὶ μέγιστον (μὲν) τι καθ' ὑπέροθεν πολλῶν μεγεθῶν λαμ-
 βάνουσιν, οὐκ ἀπειρον δὲ τοῦτο, ἀλλὰ πεπερασμένον (ὃ
 γὰρ ἔσχατον νενοήκασι, τῇ διανοίᾳ περιληπτὸν ἐστίν, ὃ δὲ 409
 περιληπτὸν ἐστὶ διανοία, πεπερασται, ἐπεὶ περ τοι τὸ λοι-
 πὸν οὐπω περιληφθὲν τῇ διανοίᾳ ἐλέγχει τὸ περιληφθὲν
 35 ὡς μὴ ὂν ἀπειρον), οὕτω τοίνυν κἀνθάδε ἢ συναίρεσις
 τοῦ πλάτους, εἰς ἐλάχιστον πλάτος καταληγούσης τῆς δια-
 νοίας, πλάτος ἐστὶ καὶ οὐ μήκος ἀπλατές. ἄλλως τε 410

410—411 ~ adv. math. III 55—56.

31 τὴν μείωσιν LE⁵: σημισίωσιν N 8 ἀεὶ N: εἰ LE⁵
 7 κατάληξιν Bekk. coll. p. 707, 20: κατάληξιν G 8 ἐν add.
 Bekk. coll. p. 707, 21 9 δὲ Bekk.: δεῖ G 14 τι G: τις edd.
 20 μὲν add. Bekk. 23 τῇ ante διανοία s. s. N fort. m. 2
 24 οὐπω Bekk.: οὕτω G 27 ἔσται N

- εἰ δύναται εἶναι τοῖσάντας τι μῆκος σὺν ποσῷ πλάτει στε-
 ρῆσαι αὐτὸ τοῦ πλάτους καὶ τὸ μῆκος ἀπλατῆς ἐπινοεῖν,
 ἐνέσται καὶ σάρκα ἐπινοήσαντας σὺν τρωτῷ ἰδιώματι στε- 30
 411 ρῆσαι τοῦ τρωτοῦ ἰδιώματος τοῖσαι ἄτρωτον σάρκα, καὶ
 ἐνδέχεται μετὰ ἀντιτύπου ἰδιώματος σῶμα νοήσαντας στε-
 ρῆσαι τοῦ ἀντιτύπου ἰδιώματος λαβεῖν ἀναντίτυπον σῶμα. 470
 ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον· τὸ γὰρ ἄτρωτον νοούμενον οὐκ
 ἐστὶ σὰρξ (σὺν τρωτῷ γὰρ ἰδιώματι ἐνοεῖτο <ῆ> σάρξ), καὶ
 ἀναντίτυπον οὐκ ἐστὶ σῶμα (σὺν γὰρ τῷ ἀντιτύπῳ ἰδιώ-
 ματι ἐνοεῖτο τὸ σῶμα). τοίνυν καὶ τὸ νοούμενον χωρὶς 3
 πλάτους μῆκος οὐκ ἐστὶ μῆκος (σὺν ποσῷ γὰρ πλάτει
 νοεῖται τὸ μῆκος).
 412 Ἄλλ' ὃ γε Ἀριστοτέλης (fr. 29 Rose) οὐκ ἀδιανόητον
 εἶλεν εἶναι τὸ παρὰ τοῖς γεωμέτραις ἀπλατῆς μῆκος (τό γέ
 ται τοῦ τοίχου μῆκος, φησί, λαμβάνομεν χωρὶς τοῦ 10
 ἐπιβάλλειν τῷ πλάτει τοῦ τοίχου), πλανώμενος. ὅταν
 γὰρ τὸ τοῦ τοίχου μῆκος λαμβάνωμεν χωρὶς πλάτους, οὐ χω-
 ρὶς παντὸς πλάτους τοῦτο λαμβάνομεν, ἀλλὰ χωρὶς τοῦ περὶ
 τῷ τοίχῳ πλάτους. ἐνδέχεται γὰρ συγκαταπλέξαντας τὸ τοῦ
 τοίχου μῆκος τι πλάτει καὶ οἰωδῆποτε οὖν νόησιν αὐτοῦ 15
 ποιῆσθαι, ὥστε μῆκος λαμβάνεσθαι οὐ χωρὶς πλάτους, ἀλλὰ
 413 χωρὶς τοῦδ' ἑνὸς πλάτους. προύκειτο δὲ τῷ Ἀριστοτέλει πα-
 ραστῆσαι, οὐχ ὅτι τὸ ἑνὸς πλάτους ἄμοιρον μῆκος ἐνδέχεται
 νοεῖν, ἀλλ' ὅτι τὸ παντὸς πλάτους· ὅπερ οὐ παρέστησεν.
 414 Πρὸς τούτοις· εἴπερ οἱ γεωμέτραι οὐ μόνον ἀπλατῆς 20
 μῆκος φασὶ τὴν γραμμὴν, ἀλλὰ καὶ πέρασ ἐπιφανείας, ὃ
 μῆκος καὶ πλάτος ἐστὶν ἀβαθές, ἐνέσται κοινότερον περὶ τε

412—413 ~ adv. math. III 57—59.

414—417 ~ adv. math. III 60—64.

1 ἀναντίτυπον LER: ἀντίτυπον NABV 3 ἐστὶ N ἢ
 add. Bekk. cf. v. 5. 7. p. 707, 33 4 ἀναντίτυπον E: ἀναντι-
 τύπητον NLABR: ἀντιπέπητον V 9 τὸ πρ. N: τὸ πλάτος LE 5
 10 φησί N (cf. p. 708, 12): om. LE 5 15 καὶ om. N at cf.
 p. 708, 20 17 προύκειτο Bekk.: προὔπέκειτο G 18 ἄμοιρον
 exp. N, cui substituit in marg. ἄπειρον 21 ὃ — 22 ἀβαθές
 del. Bekk. (qui secutus erat LE 5) 22 καὶ πλάτος ἐστὶν ἀβα-
 θές N: ἐστὶν ἀπλατῆς LE 5

470 γραμμῆς καὶ ἐπιφανείας διαπορῆν. εἰ γὰρ ἡ γραμμὴ πέρασ
 ἐστὶν ἐπιφανείας, [ὅ ἐστι,] μῆκος ἀπλατῆς καθιστηκυῖα,
 25 πάντως ἐπιφανείας ἐπιφανεία παρατεθείσης ἢ παράλληλοι
 δύο γίνονται γραμμαὶ ἢ μία ἐξ ἀμφοτέρων. καὶ εἰ μὲν 415
 μία αἰ παράλληλοι δύο γραμμαὶ γίνονται, ἐπεὶ ἡ γραμμὴ
 πέρασ ἐστὶν ἐπιφανείας, ἢ δὲ ἐπιφάνεια πέρασ σώματος,
 τῶν δυεῖν γραμμῶν μιᾶς γινομένων καὶ αἰ δύο ἐπιφάνειαι
 30 μία γενήσονται. οὕτως δὲ καὶ τὰ δύο σώματα ἐν ἑστῶ
 σώματι, καὶ διὰ τοῦτο ἡ παραθέσις οὐκέτι γενήσεται πα-
 471 ράθεσις, ἀλλὰ ἔνωσις. ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον· ἐπὶ τινῶν
 (μὲν) γὰρ παρατιθεμένων ἀλλήλοις σώματων ἔνωσις γίνεσθαι
 πέφυκεν. ὡς ἐπὶ τῶν ὑγρῶν, ἐπὶ τινῶν δὲ οὐκέτι· αἶθρα
 γὰρ λίθῳ καὶ ἀδάμασι ἀδάμαντι κατὰ τὴν παραθέσιν οὐχ
 5 ἐνοῦται. ὥστε δύο γραμμαὶ οὐκ ἂν γένοιτο μία. καὶ 416
 ἄλλως· ἐὰν δῶμεν μίαν γενέσθαι, καὶ ἔνωσιν διὰ τοῦτο
 τῶν σωμάτων, δεήσει τὸν χωρισμὸν αὐτῶν μὴ κατὰ τὰ
 αὐτὰ πέρατα γίνεσθαι, ἀλλὰ κατ' ἄλλα καὶ ἄλλα μέρη.
 βιαίως ἀποσπωμένων αὐτῶν. οὐχὶ δὲ τοῦτο· τῶν γὰρ
 10 περάτων καὶ ποῖν τῆς παραθέσεως καὶ μετὰ τὸν χωρισμὸν
 αὐτῶν ἢ αὐτῇ σώζεται φύσις. οὐκ ἄρα αἰ δύο παράλλη-
 λοι γραμμαὶ μία γίνονται. σὺν τούτοις· εἴπερ αἰ δύο
 γραμμαὶ μία γίνονται, τὰ παρατιθέμενα ἀλλήλοις σώματα
 ἐνὶ ἄκρῳ ἔσται ἐλάσσονα· γεγόνασι γὰρ αἰ δύο γραμμαὶ
 15 μία, καὶ ἡ μία κατ' ἀνάγκην ἂν ἔχειν ἄκρον ὀφείλει. οὐχὶ
 δέ γε τὰ παρατιθέμενα ἀλλήλοις σώματα ἐνὶ ἄκρῳ γίνονται
 ἐλάσσονα, ὥστε οὐκ ἂν εἶεν αἰ δύο γραμμαὶ μία. εἰ δὲ 417
 παράλληλοι δύο μένουσιν αἰ γραμμαὶ, τὸ ἐκ τῶν δυεῖν
 μείζον ἔσται τῆς μιᾶς. εἰ δὲ τὸ ἐκ τῶν δυεῖν γινόμενον
 20 μείζον ἔσται τῆς μιᾶς γραμμῆς, ἔξει ἑκατέρω αὐτῶν πλά-
 τος, ὃ μετὰ τῆς ἐτέρας ταττόμενον μείζον ποιεῖ διάστημα.

24 ὅ ἐστι del. Bekk. cf. p. 709, 3 20 γινομένων N cf.
 p. 709, 8: γινομένης LĒS 2 μὲν add. Bekk. cf. p. 709, 13
 7 τὰ om. N 12 γίνονται Bekk. dubit. coll. p. 709, 26: γί-
 νοιντο G: γένοιτο edd. 14 γεγόνασι — 17 ἐλάσσονα om. Ns
 (at cf. p. 709, 28 sqq. et ad v. 17) 17 post μία N iterat verba
 inde a 15 οὐχί

καὶ οὕτως οὐκ ἔστιν ἀπλατὲς μῆκος ἢ γραμμὴ· ἢ εἴπερ⁴⁷¹
 ἔστι, βαλενεσθαι δεῖσει τὴν ἐγάργειαν, ὡς παρεστήσαμεν.
 418 Προσηγομένως μὲν οὖν ταῦτα ῥητέον πρὸς τὴν παρὰ
 τοῖς μαθηματικοῖς περὶ σωμάτων τε καὶ περᾶτων διάταξιν·²³
 419 μεταδότες δὲ ἀκολουθῶς σκοπῶμεν, εἰ καὶ κατὰ τὰς αὐ-
 τῶν ἐκείνων ὑποθέσεις δύνάται προκόπτειν ὁ λόγος. ἀρέ-
 σκει τοίνυν τοῖς γεωμέτραις τὴν εὐθεῖαν γραμμὴν στρε-
 φομένην πᾶσιν αὐτῆς τοῖς μέρεσι κύκλους γράφειν. τούτῳ
 δὲ εὐθὺς αὐτῶν τῷ θεωρήματι μάχεται τὸ μῆκος ἀπλατὲς³⁰
 420 εἶναι τὴν γραμμὴν. ἐπεὶ γὰρ πᾶν μέρος γραμμῆς, ὡς
 φασι, σημεῖον ἔχει, τὸ δὲ σημεῖον στρεφόμενον κύκλον⁴⁷²
 γράφει, ὅταν εὐθεῖα γραμμὴ στρεφομένη καὶ πᾶσι τοῖς
 ἐκείνης μέρεσι κυκλογραφοῦσα καταμετρήῃ τὸ διάστημα τῆς
 ἐπιπέδου τῆς ἀπὸ τοῦ κέντρου μέχρι τῆς ἐξωτάτω περιφε-
 ρείας, τότε ἦτοι συνεχεῖς εἰσὶν οἱ παράλληλοι κύκλοι ἢ⁵
 421 διεστᾶσιν ἀπ' ἀλλήλων. ὅποτερον δ' ἂν λέγωσι τούτων
 οἱ γεωμέτραι, εἰς ἄλυτον σχεδὸν ἀπορίαν ἐμπεσοῦνται. εἰ
 μὲν γὰρ διεστᾶσιν ἀπ' ἀλλήλων, ἔσται τι μέρος τῆς ἐπι-
 πέδου τὸ μὴ κυκλογραφοῦμενον καὶ τῆς γραμμῆς τὸ μὴ
 κυκλογραφοῦν, ὅπερ κατὰ τοῦτο τέτακται τὸ διάστημα¹⁰
 422 τῆς ἐπιπέδου. τοῦτο δὲ ἦν ἄτοπον· καὶ γὰρ ἔχει σημεῖον
 ἢ γραμμὴ πάντως κατὰ τόδε τὸ μέρος, καὶ τὸ σημεῖον
 κατὰ τοῦτο στρεφόμενον κυκλογραφεῖ· τὸ γὰρ ἢ τὴν
 γραμμὴν μὴ ἔχειν κατὰ τι μέρος αὐτῆς σημεῖον, ἢ τὸ
 σημεῖον στρεφόμενον μὴ γράφειν κύκλον, παρὰ τὸν γεω-¹⁵
 423 μετρικόν ἐστι λόγον. εἰ δὲ συνεχεῖς εἰσὶν οἱ κύκλοι, ἦτοι
 οὕτω συνεχεῖς εἰσὶν ὡς κατὰ τὸν αὐτὸν τετάχθαι τόπον,
 ἢ ὅσπερ ἄλλον παρ' ἄλλον νοεῖσθαι μεταξὺ μὴ δυναμένου
 τινὸς παρεμπεσεῖν σημείου· παρεμπλίπτον γὰρ ὀφείλει
 κύκλον γράφειν. καὶ εἰ μὲν τὸν αὐτὸν ἐπέχουσι τόπον,²⁰
 εἰς γενήσονται πάντες, καὶ διὰ τοῦτο ὁ μέγιστος κύκλος

418—425 ~ adv. math. III 65—70.

³⁰ δὲ NLE: δὴ 5
 εὐθεῖα cf. p. 710, 20

³¹ <ὡς φασι> γραμμῆς 5 2 fort. <ἢ>
¹¹ ἦν <τὸ> ἄτοπον N <εἰ> ἔχει N

17⁹ οὐ διώκει τοῦ ἐλαχίστου· εἰ γὰρ ὁ μὲν ἐπιπέδου κύκλος 424
 καὶ πρὸς τῷ κέντρῳ ἴσιν ἐλάχιστος, ὁ δὲ ἐξωτάτω καὶ πρὸς
 τῇ περιφερείᾳ μέγιστος καθέστηκεν, πάντες δὲ τὸν αὐτὸν
 23 κατέχουσι τόπον, ἴσται ἴσος τῷ μέγιστῳ κύκλῳ ὁ ἐλάχιστος
 κύκλος· ὅπερ ἐστὶν ἀπεμφαῖνον. οὐ τοίνυν οὕτως συνε-
 χεῖς εἰσὶν οἱ κύκλοι ὡς τὸν αὐτὸν ἐπιπεδέου τόπον. εἰ 425
 δὲ παράκεινται ἀλλήλοις ὡς μὴ παρεπίπταν μεταξὺ τι-
 σημεῖον, συμπληροῦσι τὸ τῆς ἐπιπέδου πλάτος τὸ ἀπὸ τοῦ
 30 κέντρου μέχρι τῆς ἐσχάτης περιφερείας. ἐπεὶ οὖν τὸ συμ-
 πληρωτικὸν πλάτος ἐξ ἀνάγκης ἔχει πλάτος, οἱ κύκλοι
 συμπληροῦντες τὸ τῆς ἐπιπέδου πλάτος ἔξουσι πλάτος.
 423 ἦσαν δὲ γραμμαὶ οἱ κύκλοι· τοίνυν αἱ γραμμαὶ οὐκ εἰσὶν
 ἀπλατεῖς.

Ἔνεστι δὲ ἀπὸ τῆς αὐτῆς δυνάμεως ὁμοιότροπον 426
 συνθεῖναι ἀπόδειξιν. φασὶ γὰρ οἱ γεωμέτραι τὴν κυκλο-
 5 γραφοῦσαν εὐθεῖαν δι' αὐτῆς στρεφομένην κυκλογραφεῖν.
 διόπερ συνερωτῶντες αὐτοὺς φήσομεν· "εἰ ἡ κυκλογρα-
 φοῦσα εὐθεῖα δι' αὐτῆς τὸν κύκλον γράφει, οὐκ ἔστι μῆ-
 κος ἀπλατεῖς ἡ γραμμὴ· ἡ δὲ κυκλογραφοῦσα εὐθεῖα κατ'
 αὐτοὺς δι' αὐτῆς τὸν κύκλον γράφει· οὐκ ἔρα μῆκος
 10 ἀπλατεῖς ἐστὶν ἡ γραμμὴ." ὅταν γὰρ ἡ ἀπὸ τοῦ κέντρου 427
 εὐθεῖα ἀγομένη στρέφεται καὶ δι' αὐτῆς γράφῃ τὸν κύκλον,
 ἦτοι κατὰ πάντων τῶν μερῶν τοῦ ἐντὸς τῆς περιφερείας
 πλάτους φέρεται ἡ εὐθεῖα γραμμὴ, ἢ κατὰ τινῶν μὲν φέ-
 ρεται, κατὰ τινῶν δὲ οὐδαμῶς. ἀλλ' εἰ κατὰ τινῶν μὲν
 15 φέρεται, κατὰ τινῶν δὲ μὴ, πάντως οὐ γράφει κύκλον,
 καθ' ὧν μὲν φερομένη μερῶν τῆς ἐπιπέδου, καθ' ὧν δὲ
 μὴ φερομένη. εἰ δὲ κατὰ πάντων φέρεται, ὅλον τὸ ἐν-
 τὸς τῆς περιφερείας πλάτος καταμετρήσει, πλάτος δὲ κα-
 ταμετροῦν ἔξει πλάτος· τὸ γὰρ πλάτος καταμετρητικὸν

426—427 ~ adv. math. III 71—73.

24 περιφερεία Bekk.: ἐπιφανεία G 30 οὖν om. E 7 δι
 om. LE5 7 οὐκ — 9 γράφει om. N 11 γράφῃ L: γράφει NF5
 13 κατὰ <τιῶν> τινῶν N 17-18 ἐντὸς τῆς Bekk.: τῆς ἐντὸς G
 19 καταμετρητικὸν 5

428 ἔχει πλάτος ὃ καταμετρεῖ. τοίνυν οὐδὲ διὰ τοῦτο ῥητέον ⁴⁷³
μῆκος ἀπλατές εἶναι τὴν γραμμὴν. 20

Τὸ δὲ αὐτὸ σαφέστερον γίνεται καὶ ὅταν λέγωσιν οἱ
γεωμετρῶν τὴν [γραμμὴν] πλάγιον τοῦ τετραγώνου πλευρῶν
καταμετρεῖν δι' αὐτῆς τὸ παραλληλόγραμμον ἐπίπεδον κατα-
μετρεῖν. εἰ γὰρ μῆκος ἀπλατές ἐστὶν ἡ γραμμὴ, πάντως ²⁶
καὶ ἡ πλευρὰ τοῦ τετραγώνου ἀπλατῆς οὕσα γραμμὴ οὐ
καταμετρήσει τὸ παραλληλόγραμμον ἐπίπεδον πλάτος ἔχον·
ἢ καταμετροῦσα τοῦτο ἔξει καὶ αὐτὴ πλάτος ὃ καταμε-
τρεῖ. ὥστε ἢ τὸ θεώρημα αὐτοῖς γίνεται ψευδές, ἢ ὅτι
ἡ γραμμὴ μῆκος ἐστὶν ἀπλατές. 30

429 Τὸν τε κύλινδρον κατ' εὐθείαν φρασι γραμμὴν ἄπτε-
σθαι τῆς ἐπιπέδου, ἐκκυλιόμενόν τε τῇ ἀνὰ μέρος ἄλλων
καὶ ἄλλων εὐθειῶν θέσει καταμετρεῖν τὴν ἐπίπεδον. εἰ ⁴⁷⁴
δὴ καὶ κατ' εὐθείαν ἄπτεται τῆς ἐπιπέδου ὁ κύλινδρος καὶ
κυλιόμενος τῇ ἀνὰ μέρος ἄλλων καὶ ἄλλων εὐθειῶν θέσει
καταμετρεῖ τὴν ἐπίπεδον, πάντως καὶ ἡ ἐπίπεδος ἔξ εὐ-
θειῶν συνέστηκε γραμμῶν καὶ ἡ ἐπιφάνεια τοῦ κυλίνδρου ⁵
πάλιν ἔξ εὐθειῶν ἐστίν. ἐπεὶ οὖν ἡ ἐπίπεδος πλάτος ἔχει,
ἔχει δὲ καὶ ἡ τοῦ κυλίνδρου ἐπιφάνεια, τὸ δὲ πλάτους
συμπληρωτικὸν οὐκ ἐστὶν ἀπλατές, αἱ γραμμαὶ πλάτος
συμπληροῦσαι οὐ γενήσονται ἀπλατεῖς.

430 Ἐπι γὰρ δῶμεν τὴν γραμμὴν μῆκος ἀπλατές ὑπάρ- ¹⁰
χειν, οὐδὲν ἥτιον ἄπορος εὐρεθήσεται τοῖς γεωμέτραις ὁ
περὶ τοῦ σώματος λόγος. ὥσπερ γὰρ τὸ σημεῖον ἔστι
ποιεῖ γραμμὴν, οὕτω καὶ ἡ γραμμὴ ἔστι ποιεῖ ἐπιφά-
νειαν, ἥτις ἐστὶ πέρας σώματος δύο ἔχον διαστά-
431 σεις, μῆκος τε καὶ πλάτος. ἐπεὶ οὖν ἡ ἐπιφάνεια πέ- ¹⁵

428 ~ adv. math. III 74.

429 ~ adv. math. III 75—76.

430—436 ~ adv. math. 77—82.

²³ γραμμὴν del. Bekk. cf. p. 712, 13 ²⁷ παρακυλιόγραμ-
μον N ³² ἐκκυλιόμενον — 474, 1 ἐπίπεδον om. E, *1 καταμε-
τρεῖν — 3 θέσει om. E 1 τὴν — 4 καταμετρεῖ om. N 7 τὸ ΛΕ 5:
τοῦ N

474 ρας ἐστὶ σῶματος, πάντως τὸ σῶμα πεπερασμένον ἐστίν. εἰ
 δὲ τοῦτο, ὅτε παρατίθεται σῶμα σώματι, τότε ἦτοι τὰ πέ-
 ρατα τῶν περάτων ἄπτεται, ἢ τὰ πεπερατωμένα τῶν πε-
 περατωμένων, ἢ καὶ τὰ πεπερατωμένα τῶν πεπερατωμέ-
 20 νων καὶ τὰ πέρατα τῶν περάτων. οἷον (ἔσται γὰρ σαφές
 τὸ λεγόμενον ἐπὶ ὑποδείγματός) εἰ νοήσαιμεν πέρας μὲν
 τὸ ἔξωθεν τοῦ ἀμφορέως ὄστρακον, πεπερατωμένον δὲ
 τὸν ἐν τῷ ἀμφορεῖ οἶνον, δυεῖν ἀμφορέων παρατιθεμένων
 ἀλλήλοις ἦτοι τὸ ὄστρακον τοῦ ὄστράκου ἄνεται ἢ ὁ
 25 οἶνος τοῦ οἴνου ἢ καὶ τὸ ὄστρακον τοῦ ὄστράκου καὶ ὁ
 οἶνος τοῦ οἴνου. καὶ εἰ μὲν τὰ πέρατα τῶν περάτων 432
 ἄπτεται, τὰ πεπερατωμένα οὐχ ἄνεται ἀλλήλων, τουτέστι
 τὰ σώματα ὕπερ ἦν ἄτοπον. εἰ δὲ τὰ πεπερατωμένα
 τῶν πεπερατωμένων ἄπτεται, τουτέστι σώματα σωμάτων.
 30 δεήσει ταῦτα τῶν οἰκείων περάτων ἐκτός γίνεσθαι ὃ
 πάλιν ἄτοπον. εἰ δὲ καὶ τὰ πέρατα τῶν περάτων ἄπτεται 433
 475 καὶ τὰ πεπερατωμένα τῶν πεπερατωμένων, συνδραμοῦνται
 αἱ ἀπορίαι· ἢ μὲν γὰρ τὰ πέρατα ἀλλήλων ἄπτεται, τὰ
 πεπερατωμένα ἀλλήλων οὐχ ἄνεται, ἢ δὲ ταῦτα ἀλλήλων
 διγγάνει, ἐκτός ἐσται τῶν οἰκείων περάτων. καὶ μὴν 434
 5 εἴπερ πέρας ἐστὶν ἢ ἐπιφάνεια, πεπερατωμένον δὲ τὸ σῶμα.
 ἦτοι σῶμά ἐστιν ἢ ἐπιφάνεια ἢ ἀσώματον. καὶ εἰ μὲν
 σῶμά ἐστι, ψεῦδος τὸ ἀβασθῆ εἶναι τὴν ἐπιφάνειαν· πᾶν
 γὰρ σῶμα βάθους μετεῖχεν. εἴτα οὐδὲ ἄνεται τις τὸ
 πέρας, ἀλλὰ πᾶν σῶμα γενήσεται ἀπειρομέγεθες· εἰ γὰρ 435
 10 σῶμά ἐστιν ἢ ἐπιφάνεια, ἐπεὶ πᾶν σῶμα πέρας ἔχει, κά-
 κεινο (τὸ) πέρας πάλιν σῶμα ὃν ἔξει πέρας, κακείνο τρίτον,
 καὶ τὸ τρίτον τέταρτον, καὶ οὕτως εἰς ἀπειρον. εἰ δὲ ἀσώ-
 ματός ἐστιν ἢ ἐπιφάνεια, ἐπεὶ τὸ ἀσώματον οὐδενὸς δύ-
 νεται διγεῖν οὐδὲ ὑπὸ τινος διχθῆναι, τὰ πέρατα οὐχ
 15 ἄνεται ἀλλήλων, τούτων δὲ μὴ ἀπιόμενων οὐδὲ τὰ πεπε-

434 — Hyp. III 41—44.

21 πέραςμα L 2 αἰ om. 5 11 τὸ add. Bekk. cf. p. 714, 4
 13/14 διγεῖν δύναται N 14 οὐδὲ Bekk.: οὕτε G

436 ρατούμενα ἄψεται. ὅστε κὰν τῆς γραμμῆς ἀποσιῶμεν, ὅ⁴⁷⁵
 γε περὶ τῆς ἐπιφανείας λόγος ἄπορος ὢν εἰς ἐποχὴν ἡμᾶς
 καθίστησιν.

Νῦν μὲν οὖν πεποιήμεθα τὰς ζητήσεις ἐχόμενοι τῶν
 ἔννοιῶν τῶν τοῦ σώματος καὶ τῶν περάτων, ἔτι δὲ καὶ 20
 437 τῶν γεωμετρικῶν θεωρημάτων· ἔνεστι δὲ κάκεῖνον τὸν
 λόγον παραλαμβάνειν, σθεναρῶς συνάγοντα τὸ προκείμενον.
 εἰ γὰρ ἔστι τι σῶμα, ἦτοι αἰσθητὸν ἔστιν ἢ νοητὸν. καὶ
 αἰσθητὸν μὲν οὐκ ἔστιν. ἀθρόα γὰρ ἦν ποιότης κατ' ἐπι-
 σὺνθεσιν σχήματος καὶ μεγέθους καὶ ἀντιτυπίας 25
 λαμβανομένη· ποιότης δὲ κατ' ἐπισύνθεσιν τινων λαμβανο-
 μένη οὐκ ἔστιν αἰσθητή· καὶ τὸ σῶμα ἄρα, ὡς σῶμα νοούμε-
 438 νον, οὐκ ἔστιν αἰσθητὸν. καὶ μὴν οὐδὲ νοητὸν. ἵνα γὰρ
 γένηται νόσις σώματος, ὀφείλει ἐν τῇ φύσει τῶν πραγμά-
 των ὑποκείσθαι τι αἰσθητὸν, ἀφ' οὗ γενήσεται ἡ τοῦ σώ- 30
 ματος νόσις. οὐδὲν δὲ ἔστιν ἐν τῇ φύσει τῶν πραγμά-
 των παρὰ τὸ σῶμα καὶ <τὸ> ἀσώματον, ὧν τὸ μὲν ἀσώματον
 αὐτόθεν ἔστι νοητὸν, τὸ δὲ σῶμα οὐκ αἰσθητὸν, ὡς δέ-
 439 δεικται ἡμῖν. μὴ ὄντος οὖν ἐν τῇ φύσει τῶν πραγμάτων 35
 αἰσθητοῦ τινὸς ἀφ' οὗ <ἡ> νόσις ἔσται τοῦ σώματος, οὐδὲ
 νοητὸν ἔσται τὸ σῶμα. εἰ δὲ μήτε αἰσθητὸν ἔστι μήτε
 νοητὸν, παρὰ δὲ ταῦτα οὐδὲν ἔστι, ζητέον μηδὲν εἶναι
 τὸ σῶμα.

440 Ἄλλ' ἐπεὶ ἐν τούτοις ὁ περὶ τῶν σωμάτων λόγος πέ-
 φηεν ἄπορος, ἀπ' ἄλλης ἀρχῆς πειρασόμεθα διδάσκειν, ὅτι
 καὶ ὁ περὶ τῶν λειπομένων ἀσωμάτων ὁμοίος ἔστι τούτῳ.

437—439 ~ Hyp. III 47—48.

17 ἄπορος Fabr. (cf. p. 714, 10): ἄπειρος G 22 παραλαμ-
 βάνειν NLE: λαμβάνειν 5 23 <τὸ> σῶμα N at cf. p. 130, 29
 27 ἔσται NL 32 τὸ addidi coll. p. 131, 4 2 ἡ add. Kayser
 coll. p. 131, 7 post 8 5 add.: σέξτου (ἐμπειρικοῦ) τῶν εἰς δέκα
 τὸ ὕδρον, pergunt σέξτου τῶν εἰς δέκα τὸ ἔννατον: σέξτου
 ἐμπειρικοῦ ὑπομνημάτων τὸ ἔννατον LE

⟨ΠΡΟΣ ΦΥΣΙΚΟΥΣ Β'⟩

α' περι τόπου
β' περι κινήσεως
γ' περι χρόνου

δ' περι ἀριθμοῦ
ε' περι γενέσεως καὶ φθορᾶς

476

10

Τοῖς περι τοῦ σώματος καὶ τῶν περάτων προσηπορη-
μένοις ἡμῖν πρὸς τε τοὺς φυσικοὺς καὶ τοὺς γεωμέτρους
ἀκόλουθος εἶναι δοκεῖ καὶ ἡ περι τοῦ τόπου ζήτησις·
ἅπανσι γὰρ συμφώνως ἀξιούται τὸ σῶμα ἢτοι ἐν τόπῳ
περιέχεσθαι ἢ κατὰ τόπον φέρεσθαι. διὸ προληπτέον, ὅτι 2
κατὰ τὸν Ἐπίκουρον (fr. 271 Us.) τῆς ἀναφοῦς κα-
λουμένης φύσεως τὸ μὲν τι ὀνομάζεται κενόν, τὸ δὲ
τόπος, τὸ δὲ χώρα, μεταλαμβάνομένων κατὰ διαφόρους ἐπι-
βολὰς τῶν ὀνομάτων, ἐπεὶπερ ἡ αὐτὴ φύσις ἔρημος μὲν κα-
θεστηκυῖα παντὸς σώματος κενόν προσαγορεύεται, καταλαμ-
20 βανομένη δὲ ὑπὸ σώματος τόπος καλεῖται, χωροῦντων δὲ δι'
αὐτῆς σωμάτων χώρα γίνεται. κοινῶς μὲντοι φύσις ἀναφῆς
εἴρηται παρὰ τῷ Ἐπικούρῳ διὰ τὸ ἐστερηθῆσαι τῆς κατὰ ἀν-
τίβασιν ἀφῆς. καὶ οἱ Στωικοὶ (II 505 Arn.) δὲ κενόν μὲν 3
εἶναι φασὶ τὸ οἶόν τε ὑπὸ ὄντος κατέχεσθαι μὴ κατε-
25 χόμενον δέ, ἢ διάστημα ἔρημον σώματος, ἢ διάστη-
μα ἀκαθεκτούμενον ὑπὸ σώματος, τόπον δὲ τὸν ὑπὸ
ὄντος κατεχόμενον καὶ ἐξισαζόμενον τῷ κατέχοντι
αὐτόν, (νῦν ὄν καλοῦντες τὸ σῶμα, καθὼς καὶ ἐκ τῆς μετα-
λήψεως τῶν ὀνομάτων ἐστὶ συμφανές). χώραν δὲ φασὶν
30 εἶναι διάστημα κατὰ μὲν τι κατεχόμενον ὑπὸ σώμα-
τος, κατὰ δέ τι ἀκαθεκτούμενον. ἔνιοι δὲ χώραν ἔλεξαν 4
477 ὑπάρχειν τὸν τοῦ μείζονος σώματος τόπον, ὡς ταύτη
διαφέρειν τοῦ τόπου τὴν χώραν, τῷ ἐκείνου μὲν μὴ ἐμφαίνειν

3—4 Hyp: III 124.

De titulo cf. ad pp. 289 et 391. 14 τόπους L: τόπον V
2 τὴν χώραν N (coniecerat Bekk.): τὸν τόπον LE5

μέγεθος τοῦ ἐμπεριεχομένου σώματος (κἂν γὰρ ἐλάχιστον πε-⁴⁷⁷
ριέχη σώμα, οὐδὲν ἦντιον τόπος προσαγορεύεται), τὴν δ' ἀξιο-
8 λογοῖ διαφαίνειν μέγεθος τοῦ ἐν αὐτῇ σώματος. περὶ μὲν οὖν 5
κενοῦ ποικίλως ἐν τοῖς περὶ στοιχείων ἐζητήσαμεν, καὶ
οὐκ ἀναγκαῖον τὰ νῦν τὸν αὐτὸν λόγον παλινωδεῖν· περὶ δὲ
τοῦ τόπου καὶ τῆς συζυγούσης τούτῳ χώρας, ἥτις καὶ αὐτὴ
κατὰ τὸ γένος ἐστὶ τόπος, ἐπὶ τοῦ παρόντος σκεψόμεθα. προ-
δηλοτέροις γὰρ οὔσι τούτοις καὶ παρὰ πᾶσι σχεδὸν ὁμολο- 10
γούμενοις συναπορηθήσεται καὶ ἡ περὶ τοῦ κενοῦ σκέψις,
ὅσω καὶ περὶ ἀδηλοτέρου πράγματος προκόπτει.

εἰ ἔστι τόπος

6 Τῆς τοῦ τόπου νοήσεως δεδηλωμένης καὶ τῶν συζυ-
γούντων αὐτῷ πραγμάτων ὑποδειγμένων ἀπολείπεται,
ὡς ἐστὶν ἔθος τοῖς ἀπὸ τῆς σκέψεως, τοὺς εἰς ἑκάτερον 15
κινῆσαι λόγους καὶ τὴν ἐπ' αὐτοῖς συναγομένην ἐποχὴν
7 κριτύνεσθαι. εἴπερ οὖν ἐστὶν ἄνω καὶ κάτω καὶ εἰς τὰ
δεξιὰ καὶ εἰς τὰ ἀριστερὰ καὶ πρόσω καὶ ὀπίσω, ἔστι τις τό-
πος· μέρη γὰρ εἰσὶν αἱ ἕξ αὐταὶ παρατάσεις τοῦ τόπου,
καὶ ἀδύνατόν ἐστὶ τινος τῶν μερῶν ὑπαρχόντων μὴ οὐχὶ 20
κάκινο ὑπάρχειν οὐ ἐστὶ τὰ μέρη. ἔστι δέ γε ἐν τῇ φύ-
σει τῶν πραγμάτων ἄνω καὶ κάτω καὶ εἰς δεξιὰ καὶ ἀρι-
8 στερὰ καὶ πρόσω καὶ ὀπίσω· ἔστιν ἄρα τόπος. οὐ μὴν
ἀλλ' εἰ ὅπου ἦν Σωκράτης, νῦν ἐστὶν ἄλλος, οἷον Πλάτων
ἀποθανόντος Σωκράτους, ἔστιν ἄρα τόπος. ὡς γὰρ τοῦ 25
ἐν τῷ ἀμφορεῖ ὑγροῦ ἐκκενωθέντος καὶ ἄλλου ἐπεγγυθέν-
τος λέγομεν ὑπάρχειν τὸν ἀμφορέα τόπον ὄντα καὶ τοῦ
πρωτέρου καὶ τοῦ ὕστερον ἐπεμβληθέντος ὑγροῦ, οὕτως
εἰ ὄν τόπον κατεῖχε Σωκράτης ὅτ' ἔζη, τοῦτον ἕτερος νῦν
9 κατέχει, ἔστι τις τόπος. καὶ ἄλλως· εἰ ἔστι τι σῶμα, καὶ 30
τόπος ἐστὶν· ἀλλὰ μὴν τὸ πρῶτον· τὸ ἄρα δεύτερον.

7—12 ~ Hyp. III 120—121.

13 G s. s. εἰ ἔστι τόπος (N περὶ τόπου· εἰ ἕ. τ.) 16 κινεῖ-
σθαι Καγερ λόγον N 17 καὶ αὐτὸ κάτω om. N 18 εἰς om. 5:
γρ. καὶ δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ N in marg. (cf. p. 148, 29a) 19 αὐ-
ται NLF: αὐτοῦ 5 20 ὑγρῶ 5 29 εἰς 5 31 ἔστιν· (σῶμα γὰρ
ἐστὶ τὸ κατέχον τόπον)· Arnim (Stoic. fr. II 501) coll. Aët. I 12, 1

477 πρὸς τούτοις· εἰ ὅπου τὸ κοῦρον φύσει φέρεται, ἐκεῖ το
 478 βαρὺ φύσει οὐ φέρεται, ἔστιν ἴδιος τοῦ κοῦρον καὶ τοῦ
 βαρέος τόπος· ἀλλὰ μὴν τὸ πρῶτον· τὸ ἄρα δευτερον.
 τὸ γέ τοι πῦρ φύσει κοῦρον καθεστῶς ἀνώρορον ἔστι, καὶ
 τὸ ὕδωρ φύσει βαρὺ τυγχάνον κάτω βροῖθαι, καὶ οὔτε το
 5 πῦρ κάτω φέρεται οὔτε τὸ ὕδωρ ἀνω ἄπει. ἔστιν ἄρα
 ἴδιος καὶ τοῦ φύσει κοῦρον καὶ τοῦ φύσει βαρέος τόπος.
 ὡσπερ τε εἰ τὸ ἐξ οὐ τι γίγνεται ἔστι, καὶ τὸ ὑφ' οὐ τι 10
 γίγνεται καὶ τὸ δι' οὐ, οὕτως ὑπάρχει ἂν καὶ τὸ ἐν ᾧ τι
 γίγνεται. ἔστι δὲ τὸ ἐξ οὐ τι γίγνεται, οἶον ἡ ἕλη, καὶ τὸ
 10 ὑφ' οὐ, οἶον τὸ αἷτιον, καὶ τὸ δι' οὐ, καθάπερ τὸ τέλος·
 ἔστιν ἄρα καὶ τὸ ἐν ᾧ τι γίγνεται, τουτέστιν ὁ τόπος.
 οἱ τε παλαιοὶ καὶ τὰ ὅλα διακοσμήσαντες ἀρχὴν τῶν πάν- 11
 των ὑπέθεντο τόπον, κἀντεῦθεν ὀρμηθεῖς ὁ Ἡσίόδος ἀνε-
 φώνησεν (Theog. 116):

15 ἦτοι μὲν πρότειστα χάος γένετ', αὐτὰρ ἔπειτα
 γαῖ' εὐρύστερονος, πάντων ἔδος ἀσφαλὲς αἰεὶ.

χάος λέγων τὸν χωρητικὸν τῶν ὅλων τόπον· μὴ ὑποκει-
 μένου γὰρ τούτου οὔτε γῆ οὔτε ὕδωρ οὔτε τὰ λοιπὰ τῶν
 στοιχείων, οὐχ ὁ σύμπας κόσμος ἐδύνατο συστήσασθαι. κἀν 12
 20 κατ' ἐπίνοιαν δὲ ἅπαντα ἀνέλωμεν, ὁ τόπος οὐκ ἀναιρε-
 θήσεται ἐν ᾧ ἦν τὰ πάντα, ἀλλ' ὑπομένει, τὰς τρεῖς ἔχων
 διαστάσεις, μήκος βᾶθος πλάτος, χωρὶς ἀντιτυπίας· τοῦτο
 γὰρ ἴδιον ἦν σώματος.

Καὶ ἄλλα δὲ εἰώθασιν τοιαῦτα οἱ δογματικοὶ τῶν φι-
 25 λосоφῶν διεξέρχεσθαι πρὸς τὸ καταστῆσαι τὴν ὑπαρξίν
 τοῦ τόπου. πάντα δὲ μᾶλλον ἢ τοῦτο δύναται ποιεῖν. 13
 τό τε γὰρ ἀπὸ τῶν μερῶν τοῦ τόπου θέλει ἐπιλογίζε-
 σθαι τὸ καὶ τόπον ὑπάρχειν τελέως ἔστι μισρακιῶδες·
 ὁ γὰρ μὴ διδοὺς αὐτοῖς εἶναι τὸ ὅλον, οὗτος οὐδὲ τὰ
 30 μέρη συγχωρήσει τοῦ ὅλου. καὶ ἄλλως· ἐπεὶ τὰ τινὸς

13—19 ~ Hyp. III 122—123.

9 δὲ <καὶ> τὸ N ἢ om. 5 15 πρότειστον N 24 τοιαῦτα
 post φιλοσ. N 28 <τὸν> τόπον 5 (non R)

20

μέρη αὐτὸ ἐκεῖνό ἐστιν οὐ τὰ μέρη καθέστηκεν, δυνάμει ⁴⁷⁸
 ὁ λέγων· "εἰ ἐστὶ τὰ μέρη τοῦ τόπου, ἔστιν ὁ τόπος" τοῦ-
 το φησὶν· "εἰ ἐστὶν ὁ τόπος, ἔστιν ὁ τόπος". ὅπερ ἦν ⁴⁷⁹
 ἀτοπον· αὐτὸ γὰρ τὸ ζητούμενον εἰς τὴν αὐτοῦ πίστιν
 14 ὡς ἀζηήτητον παρεῖληπται. τὸ δ' αὐτὸ ρητέον καὶ ὅταν
 ἐκ τοῦ ἐν ᾧ ἦν Σωκράτης νῦν εἶναι Πλάτωνα συνάγωσι
 τὴν ὑπαρξίν τοῦ τόπου. ἡμῶν γὰρ ζητούντων, εἰ ἔστι τι ⁵
 ὁ τόπος ἐν ᾧ ἐστὶ τὸ σῶμα, διαφέρων αὐτοῦ τοῦ ἐν αὐτῷ
 λεγομένου περιέχεσθαι σώματος, ἐκεῖνοι ὡς ὁμολογον ἡμῖν
 ἀτιφωροῦσι τὸ ἐν τόπῳ γεγοῆναι Σωκράτην καὶ τὸ ἐν
 15 τοῦτῳ νῦν περιέχεσθαι Πλάτωνα. ὅτι μὲν γὰρ λέγομεν
 ἀφελῶς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ εἶναι τινα καὶ ἐν γυμνασίῳ καὶ ¹⁰
 ἐν τῇ σχολῇ, ὁμολογον· ἀλλ' ἔστιν ἡμῖν ἡ σκέψις οὐ
 περὶ τοῦ κατὰ πλάτος, ἀλλὰ περὶ τοῦ κατὰ περιγραφὴν
 τόπου, πότερον ἔστιν ἢ ἐπινοεῖται μόνον, καὶ εἰ ἔστι, πο-
 ταπὸν τὴν φύσιν, ἄρα γε σωματικὸν ἢ ἀσώματον καὶ ἐν
 τόπῳ περιεχόμενον ἢ οὐδαμῶς. ὧν οὐδὲν ἰσχυσαν πα- ¹⁵
 ραστῆσαι οἱ ταῖς προειρημέναις ὑπομνήσεσι χρώμενοι.
 16 κοῦφόν τε φύσει οὐ δίδοται εἶναι τὸ σῶμα, ἵνα καὶ εἰς
 ἴδιον φέρεται τόπον, ἀλλὰ καὶ τὸ δοκοῦν εἶναι τοιοῦτον
 ὑπ' ἄλλης τινὸς αἰτίας καὶ κατηναγκασμένης εἰς τινὰς
 ἀνωθεῖται τόπους. εἴτα κὰν δοθῇ φύσει τυγχάνειν κοῦ- ²⁰
 φου καὶ φύσει βαρῦ, πάλιν οὐδὲν ἥττον ἀπορήσεται τὸ
 εἰς τί φέρεται, ἄρα εἰς γε σῶμά τι ἢ κενὸν ἢ πέρας ἢ
 17 ἄλλο τι διαφορούσης μετεσχηκῶς φύσεως. ναί, ἀλλ' εἰ ἔστι
 τὸ ἐξ οὗ καὶ τὸ ὑφ' οὗ καὶ τὸ δι' οὗ, εἴη ἂν καὶ τὸ ἐν ᾧ.
 οὐ πάντως φήσομεν. εἰ γὰρ ἀπορεῖται τὸ ἐξ οὗ τι γίνε- ²⁵
 ται, τουτέστι τὸ πάσχον, καὶ τὸ ὑφ' οὗ, καθάπερ τὸ αἴτιον,
 καὶ καθόλου τὸ γίνεσθαι καὶ τὸ φθείρεσθαι ἢ κοινότερον κί-
 νηεῖσθαι, ἀνάγκη συνηπορῆσθαι καὶ τὸ ἐν ᾧ. τὸ δ' ὅτι ταῦτ'
 ἠπόρηται, καὶ πρότερον ἐδέξαμεν περὶ τοῦ ποιούντος
 καὶ πάσχοντος διεξελεθόντες (adv. phys. I 195 sqq.), καὶ ³⁰

2 αὐτὸ NLE: τοῦτο ε 5 τι LEs: τις N 6 δ ε: om. NLE
 14/16 ἐν τῷ Bekk. 16 οὐδὲ N 16 οἱ ε: ἢ NLE 17 τὸ om. N
 25 ante οὐ fort. exciderunt: ἀλλ' ὁμως εἶναι τὸ ἐν ᾧ vel similia
 ἠπόρηται Bekk. dubit.

479 ἵστανον διδάξομεν περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς
(§ 310 sqq.) καὶ πρὸ τούτων ἔτι περὶ κινήσεως
(§ 37 sqq.) σκεπτόμενοι. ὁ μὲν γὰρ εἶπών 18

480 ἦτοι μὲν πρώτιστα χάος γένετ', αὐτὰρ ἔπειτα
γαί' εὐρύτερονος, πάντων ἕδος,

ἐξ αὐτοῦ περιτρέπεται ἐρομένου γὰρ τινος αὐτόν. ἐκ τίνος
γέγονε τὸ χάος, οὐχ ἔξει λέγειν. καὶ τοῦτο φασὶν εἶναι
αἴτιον γεγονέναι Ἐπίκουρον τῆς ἐπὶ τὸ φιλοσοφεῖν ὁρμῆς.
κομιδῇ γὰρ μειρακίσκος ὢν ἤρατο τὸν ἐπαναγκαστικόντα 19
αὐτῷ γραμματιστήν· "ἦτοι μὲν πρώτιστα χάος γένετ'",
ἐκ τίνος τὸ χάος ἐγένετο, εἴπερ πρῶτον ἐγένετο. τούτου
δὲ εἰπόντος μὴ ἑαυτοῦ ἔργον εἶναι τὰ τοιαῦτα διδάσκειν.
10 ἀλλὰ τῶν καλουμένων φιλοσόφων, τοίνυν, ἔφησεν ὁ Ἐπί-
κουρος, ἐπ' ἐκείνους μοι βαδιστέον ἐστίν, εἴπερ αὐτοὶ τῆν
τῶν ὄντων ἀλήθειαν ἴσασιν.

Ἄλλ' ὅτι μὲν οὐδὲν ἰκνούμενον λέγεται εἰς τὸ ὑπάρ-
χειν τι τὸν τόπον, ἐκ τούτων ἤδη γνώριμον· ἐπισυνα- 20
15 πτέον δὲ αὐτοῖς καὶ τὰ ἀπὸ τῆς σκέψεως. εἰ γὰρ ἔστι
τις ὑποδεκτικὸς τοῦ σώματος τόπος, ἦτοι σῶμά ἐστιν οὗ-
τος ἢ κενόν. καὶ σῶμα μὲν οὐκ ἔστιν ὁ ὑποδεκτικὸς τοῦ
σώματος τόπος· εἰ γὰρ πᾶν σῶμα ὀφείλει ἐν τόπῳ εἶναι.
ὁ δὲ τόπος ἐστὶ σῶμα, ἔσται ὁ τόπος ἐν τόπῳ, κακεῖνος
20 πάλιν ἐν τρίτῳ, καὶ ὁ τρίτος ἐν τῷ τετάρτῳ, καὶ οὕτως
εἰς ἄπειρον. οὐ τοίνυν σῶμά ἐστιν ὁ ὑποδεκτικὸς τοῦ
σώματος τόπος. εἰ δὲ κενόν ἐστιν ὁ ὑποδεκτικὸς τοῦ 21
σώματος ἢ μεθίσταται ἢ φθίρεται. καὶ εἰ μὲν μένει
25 ἐπιόντος αὐτῷ τοῦ σώματος, ἔσται κενόν ἅμα καὶ πλήρες,
ἢ μὲν μένει, κενόν, ἢ δὲ ἐπιδέχεται τὸ σῶμα, πλήρες.
ἀδιανόητον δέ γε τὸ αὐτὸ κενόν τε καὶ πλήρες λέγειν.
τοίνυν οὐ μένει τὸ κενόν ἐπιόντος αὐτῷ τοῦ σώματος.
εἰ δὲ μεθίσταται τὸ κενόν, ἔσται σῶμα τὸ κενόν· τὸ γὰρ 22

21—23 ~ Hyp. III 129.

7 ἐγένετο N 9 ἑαυτοῦ N: αὐτοῦ vel αὐτοῦ LE 5 21 εἰς
Bekk.: ἐπ' G 26 ἔστι E 27 γε om. 5 20*

μεθίσταμενον (εἰς) τόπον ἐκ τόπου σῶμά ἐστιν. οὐχὶ δέ γε ⁴⁸⁰
 σῶμά ἐστι τὸ κενόν, ὥστε οὐδὲ μεθίσταται ἐπιόντος αὐ-
 τῷ τοῦ σώματος. καὶ ἄλλως· εἰ μεθίσταται τοῦ σώμα-
 τος ἐπιόντος, οὐκέτι δέξεται τὸ σῶμα· ὃ καὶ αὐτὸ τῶν ⁴⁸¹
 ἀτόπων.λείπεται ἄρα λέγειν φθείρεσθαι τὸ κενόν· ὃ πάλιν
 ἀδύνατον. εἰ γὰρ φθείρεται, ἐν μεταβολῇ καὶ κινήσει
 γίνεται. καὶ εἰ φθείρεται, γενητόν ἐστι· τὸ δ' ἐν μετα-
 βολῇ καὶ κινήσει γινόμενον γενητόν τε καὶ φθαρτόν σῶ-
 μα καθέστηκεν· ὥστε οὐδὲ φθείρεται τὸ κενόν. καὶ οὕ-
 τως, εἰ μήτε σῶμά ἐστιν ὁ τόπος, ὡς παρεστήσαμεν, μήτε
 κενόν, ὡς ὑπεμνήσαμεν, οὐκ ἂν εἴη τις τόπος.

24 Πρὸς τούτοις ἔτι· εἰ ὁ τόπος περιεκτικὸς νοεῖται τοῦ
 σώματος, τὸ δὲ περιέχον ἐκτός ἐστι τοῦ περιεχομένου, ¹⁹
 κατ' ἀνάγκην, εἰ ἔστιν ὁ τόπος, ὀφείλει τι τούτων τυγγά-
 ρειν ὧν τὸ μὲν ἐστιν ὕλη, τὸ δὲ εἶδος, τὸ δὲ μεταξύ διά-
 στημα τῶν ἐσχάτων τοῦ σώματος περάτων, τὸ δὲ πέρατα
 ἐσχάτα. ὕλη μὲν οὖν οὐκ ἂν εἴη ὁ τόπος κατὰ πολλοὺς
 τρόπους, οἷον ἐπεὶ αὕτη μὲν σεσωμάτῳται, ὁ δὲ τόπος οὐ ¹⁵
 σεσωμάτῳται, καὶ ἡ μὲν ὕλη μέτεισιν ἀπὸ τόπου εἰς τό-
 πον, ὁ δὲ τόπος οὐ μετέρχεται ἀπὸ τόπου εἰς τόπον. καὶ
 ἐπὶ μὲν τῆς ὕλης λέγομεν, ὅτι πρότερον μὲν ἦν ἀήρ, νῦν
 δὲ πυκνωθεῖσα γέγονεν ὕδωρ, ἢ ἀνάπαλιν πρότερον μὲν
 ὕδωρ ἦν, νῦν δὲ λεπτυνθεῖσα γέγονεν ἀήρ· ἐπὶ δὲ ²⁰
 τόπου οὐ λέγομεν τοῦτο, ἀλλ' ὅτι πάλαι μὲν ἦν ἐν αὐτῷ
 ἀήρ, νῦν δ' ἔστιν ἐν αὐτῷ ὕδωρ. οὐ τοίνυν δύναται
 26 ὕλη ὁ τόπος νοεῖσθαι. καὶ μὴν οὐδὲ τὸ εἶδος. τὸ γὰρ
 εἶδος ἀχώριστόν ἐστι τῆς ὕλης, καθάπερ ἐπὶ τοῦ ἀνδριάν-
 τος ἀχώριστόν ἐστι τοῦ ὑποκειμένου χαλκοῦ, ὁ δὲ τόπος ²⁵
 χωρίζεται τοῦ σώματος· μεταβαίνει γὰρ ἐκεῖνο καὶ εἰς
 ἕτερον μεθίσταται τόπον μὴ συμμεταβαλόντος αὐτῷ τοῦ
 ἐν ᾧ περιείχεται τόπου. ὥστε εἰ τὸ μὲν εἶδος ἀχώριστόν
 ἐστι τῆς ὕλης, ὁ δὲ τόπος χωρίζεται ταύτης, οὐκ ἂν εἴη
 τὸ εἶδος ὁ τόπος. καὶ πάλιν τὸ μὲν εἶδος συμμεταβαίνει ³⁰

20 εἰς scr. coll. p. 481, 26/27 τόπον ἐκ τόπου tamquam
 glossaema del. Rüstow 4 γίνεται — 5 κινήσει om. N 13 το
 Bekk.: τὰ G 16 ἢ LEs: εἰ N 17 εἰς Bekk.: ἐπὶ G 21 (τοῦ)
 τόπου 5 ἐν αὐτῷ ἦν 5

481 τῇ ὕλῃ, ὁ δὲ τόπος, ὡς προεῖπον, οὐ συµμεταβαίνει τῷ
 σώματι· τοίνυν οὐδὲ εἶδος ἐστὶν ὁ τόπος. ὡσαύτως δὲ 27
 οὐδὲ τὸ μεταξὺ τῶν περάτων διάστημα· τοῦτο γὰρ πε-
 ριέχεται πρὸς τῶν περάτων, ὁ δὲ τόπος οὐ βούλεται πε-
 ριέχεσθαι ὑπὸ τινος, ἀλλ' ἐτέρων εἶναι περιεκτικός. εἴτε
 πέρασ ἐστὶ τοῦ σώματος ἢ ἐπιφάνεια, τὸ δὲ μετὰ τὴν ἐπι-
 φάνειαν διάστημα οὐκ ἄλλο τι ἐστὶν ἢ τὸ πεπερατωμένον
 5 σώμα. εἰ οὖν φάμεν τὸ μεταξὺ τῶν πεπερατωμένων σω-
 μάτων τόπον εἶναι, ἔσται σῶμα ὁ τόπος· ὅπερ ἐστὶν
 ἀπεμφραῖνον. λείπεται οὖν λέγειν, ὅτι τὰ ἔσχατα τοῦ σώ- 28
 ματος πέρατά ἐστὶ τόπος· ὃ καὶ αὐτὸ τῶν ἀδυνάτων.
 ἐπεὶπερ τὰ μὲν ἔσχατα τοῦ σώματος συνεχῆ ἐστὶ τῷ σώ-
 10 ματι καὶ μέρη αὐτοῦ καὶ ἀχώριστα, ὁ δὲ τόπος οὔτε συ-
 νεχὴς ἐστὶ τῷ σώματι οὔτε μέρος αὐτοῦ οὔτε ἀχώριστος
 τοῦ σώματος. οὐκ ἄρα οὐδὲ τὰ ἔσχατα τῶν σωμάτων
 ἐστὶν ὁ τόπος. εἰ δὲ μήτε ὕλη ὁ τόπος ἐστὶ μήτε τὸ εἶδος 29
 μήτε τὸ μεταξὺ διάστημα τῶν περάτων μήτ' αὐτὰ ἔσχατα
 15 τοῦ σώματος, παρὰ δὲ ταῦτα οὐδὲν ἐστὶν ἄλλο ἐπινοεῖν,
 φητέον μηδὲν ὑπάρχειν τόπον.

Naί, φασὶν οἱ ἀπὸ τοῦ Περιπάτου φιλόσοφοι, ἀλλὰ 30
 τόπος ἐστὶ τὸ πέρασ τοῦ περιέχοντος σώματος. τῆς
 γὰρ γῆς ὕδατι περιεχομένης καὶ τοῦ ὕδατος ἀέρι περιεχομένου
 20 καὶ τοῦ ἀέρος πυρὶ καὶ τοῦ πυρὸς οὐρανῷ, ὃν τρόπον τὸ
 τοῦ ἀγγείου πέρασ τόπος ἐστὶ τοῦ ἐν τῷ ἀγγεῖῳ σώματος,
 οὕτω καὶ τὸ τοῦ ὕδατος πέρασ ἐστὶ τόπος τῆς γῆς, καὶ τὸ
 τοῦ ἀέρος πέρασ ἐστὶ τόπος τοῦ ὕδατος, καὶ τὸ τοῦ πυ-
 ρὸς πέρασ <τόπος> ἐστὶ τοῦ ἀέρος, καὶ τὸ τοῦ οὐρανοῦ
 25 πέρασ τόπος ἐστὶ τοῦ πυρὸς. αὐτὸς μέντοι ὁ οὐρανὸς 31
 κατὰ τὸν Ἀριστοτέλη οὐκέτ' ἐστὶν ἐν τόπῳ, ἀλλ' αὐτὸς ἐν
 ἑαυτῷ καὶ τῇ ἰδίᾳ οἰκειότητι· ἐπεὶ γὰρ τόπος ἐστὶ τὸ
 ἔσχατον τοῦ περιέχοντος σώματος πέρασ, ἐκτὸς δὲ τοῦ
 οὐρανοῦ κατὰ τοῦτον τὸν φιλόσοφον οὐδὲν ἐστὶν, ἵνα καὶ

30 cf. Hyp. III 131.

31 συμβαίνει N 32 δὲ om. 5 24 τόπος add. Bekk.: πέρασ
 Hervetus 27 ἰδία οἰκειότητι NLE: οἰκεία ιδιότητι 5

τὸ τοιοῦτον πέρασ γένηται τόπος οὐρανοῦ, ἀνάγκη καὶ τὸν ⁴⁸
 οὐρανὸν ὑπὸ μηδενὸς περιεχόμενον ἐν ἑαυτῷ εἶναι καὶ
 τοῖς οἰκείαις περιέχεσθαι πέρασιν, ἀλλὰ μὴ ἐν τόπῳ τυγ-
 32 γάνειν. ὅθεν οὐδέ που ὄν ἐστὶν ὁ οὐρανός· τὸ γὰρ που ⁴⁹
 ὄν αὐτὸ τε ἐστὶν ἐκεῖνο καὶ ἕτερον τοῦ ὅπου ἐστίν, ὁ δὲ
 οὐρανὸς οὐδὲν ἔχει ἕτερον παρ' αὐτὸν ἔξωθεν, διόπερ αὐ-
 33 τὸς ἐν ἑαυτῷ ὄν οὐδέ που γενήσεται. ὅσον δὲ ἐπὶ τοῖς
 οὕτω λεγομένοις ὑπὸ τῶν Περιπατητικῶν, κινδυνεύει ὁ
 πρῶτος θεὸς τόπος εἶναι πάντων. κατὰ γὰρ Ἀριστοτέλη
 ὁ πρῶτος θεὸς ἦν τὸ πέρασ τοῦ οὐρανοῦ. ἦτοι οὖν ὁ
 θεὸς ἕτερόν τί ἐστι παρὰ τὸ οὐράνιον πέρασ, ἢ αὐτὸ ἐκεῖνο
 ὁ θεὸς ἐστίν. καὶ εἰ μὲν ἕτερόν ἐστι παρὰ τὸ οὐράνιον
 πέρασ, ἔσται τι ἕτερον ἐκτὸς τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τὸ τούτου ¹⁰
 πέρασ τόπος γενήσεται οὐρανοῦ, καὶ ταύτῃ δώσουσιν οἱ
 περὶ τὸν Ἀριστοτέλη ἐν τόπῳ περιέχεσθαι τὸν οὐρανόν·
 ὅπερ οὐχ ὑπομενοῦσιν, ἀνθεσιῶτες ἑκατέρῳ τούτων, τῷ
 τε εἶναι τι ἐκτὸς τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῷ τὸν οὐρανὸν ἐν τόπῳ
 περιέχεσθαι. εἰ δὲ ταυτόν ἐστι τῷ οὐρανίῳ πέρατι ὁ ¹³
 θεός, ἐπεὶ τὸ τοῦ οὐρανοῦ πέρασ τόπος ἐστὶ πάντων τῶν
 ἐκτὸς οὐρανοῦ, ἔσται κατὰ τὸν Ἀριστοτέλη ὁ θεὸς πάν-
 34 των τόπος. ὁ καὶ αὐτὸ τῶν ἀπεμφαινόντων. καθόλου τε·
 εἴπερ τὸ τοῦ ἐμπεριέχοντος σώματος πέρασ τόπος ἐστὶ τοῦ
 ἐμπεριεχομένου, τοῦτο τὸ πέρασ ἦτοι σῶμά ἐστίν ἢ ἀσώ- ²⁰
 ματον. καὶ εἰ μὲν σῶμά ἐστίν, ἐπεὶ πᾶν σῶμα ὀφείλει
 ἐν τόπῳ εἶναι, ἔσται ὁ τόπος ἐν τόπῳ καὶ οὐκέτι τόπος·
 εἰ δὲ ἀσώματόν ἐστι τὸ τοῦ περιέχοντος σώματος πέρασ,
 ἐπεὶ παντὸς σώματος τὸ πέρασ ἐστὶν ἐπιφάνεια, ἔσται
 35 ἐκάστου σώματος τόπος ἐπιφάνεια, ὅπερ ἄτοπον. καθόλου ²⁵
 τε· πῶς οὐ καταγέλαστόν ἐστι λέγειν τὸν οὐρανὸν αὐτὸν
 ἑαυτοῦ τόπον εἶναι; οὕτω γὰρ ἔσται τὸ αὐτὸ καὶ τὸ ἐν
 ᾧ ἐστὶ καὶ τὸ ἐν αὐτῷ, καὶ τὸ αὐτὸ ἔν τε καὶ δύο, σῶμά
 τε καὶ ἀσώματον. ἢ μὲν γὰρ τὸ αὐτὸ ἐστίν, ἔν ἐσται, ἢ

2 τοῦ Kayser: τὸ G 6 πάντως LE 8 τί ἐστὶ NL: ἐστί
 τι E: ἐστὶ 5 8 ἢ—10 πέρασ om. EV 9 ἕτερός ERB 13 ὑπο-
 μενοῦσιν 5: ὑπομένουσιν NLE 14 τοῦ om. LE5 at cf. v. 10
 22 οὐκέτι LE5: οὐκ ἐστὶ N 24 <ἢ> ἐπιφάνεια 5 28 σώματά N

⁴⁸³ 30 δὲ περιέχον καὶ ἐμπεριεχόμενον, δύο γενήσεται, καὶ ἡ μὲν
περιεχόμενον, σῶμα, ἡ δὲ περιέχον, ἀσώματον· τόπος
484 γὰρ ἦν. οὐ δύναται δὲ ἐπινοεῖσθαι τὸ αὐτὸ ἅμα καὶ ἐν 35
καὶ δύο καὶ σῶμα καὶ ἀσώματον· τοίνυν οὐδὲ κατὰ τὴν
τοιαύτην νόησιν εὐδρομεῖ ἡ τοῦ τόπου κατὰλησις.

Ἄλλ' ἐπεὶ καὶ τοῦτον ἀνηγήκαμεν, ἰδῶμεν ἐξῆς, εἰ δύ-
6 ναταί τι τῶν ὄντων κατὰ τόπον κινεῖσθαι.

<β'> εἰ ἔστι κίνησις

Ὁ μὲν Ἀριστοτέλης (Categ. p. 15a 13) ἐξ εἶδη τῆς 37
κινήσεως ἔλεγεν ὑπάρχειν, ὧν τὸ μὲν τι εἶναι τοπικὴν
μετάβασιν, τὸ δὲ μεταβολὴν, τὸ δὲ γένεσιν, τὸ δὲ φθο-
ράν, τὸ δὲ αὐξήσιν, τὸ δὲ μείωσιν· οἱ δὲ πλείους, ἐν 38
10 οἷς εἰσι καὶ οἱ περὶ τὸν Αἰνησίδημον, διτιτῆν τινα
κατὰ τὸ ἀνωτάτω κίνησιν ἀπολείπουσι, μίαν μὲν τὴν
μεταβλητικὴν, δευτέραν δὲ τὴν μεταβατικὴν, ὧν με- 39
ταβλητικὴ μὲν ἔστι κίνησις, καθ' ἣν τὸ σῶμα ἐν τῇ αὐτῇ μέ-
νον οὐσία ἄλλοτ' ἄλλην ἀναδέχεται ποιότητα καὶ ἦν μὲν ἀπο-
15 λείπει. ἦν δὲ ἐπιλαμβάνει, ὁποῖόν τι γίνεται ἐπὶ τοῦ εἰς ὄξος
μεταβάλλοντος οἴνου καὶ ἐπὶ τῆς ἐξ ὄμφακος εἰς γλυκὴν γυ-
μὸν μεταβαλλούσης σταφυλῆς ἢ τοῦ ἄλλοτ' ἄλλως ποικιλο-
μένου τὰς χροὰς χαμαιλέοντος ἢ πολυπόδος. ὅθεν καὶ τὴν 40
γένεσιν καὶ τὴν φθοράν καὶ τὴν αὐξήσιν, ἔτι δὲ μείωσιν εἰδι-
20 κὰς ῥητέον εἶναι μεταβολάς· ὡς φασὶ καὶ τῇ μεταβλητικῇ κί-
νήσει ὑποστέλλειν, εἰ μή τι τὴν αὐξήσιν φήσει τις ἔχεισθαι τῆς
μεταβατικῆς κινήσεως, προβαίνουσιν σώματων εἰς τε μήκος
καὶ εὐρος. μεταβατικὴ δὲ ἔστι κίνησις καθ' ἣν τόπον ἐκ 41
τόπου μετέρχεται τὸ κινούμενον, ἥτοι ὅλον ἢ κατὰ μέρος,
25 ὅλον μὲν ὡς ἐπὶ τῶν τροχαζόντων καὶ περιπατούντων
θεωροῦμεν, κατὰ μέρος δὲ ὡς ἐπὶ τῆς ἐκτεινομένης καὶ
συστελλομένης χειρὸς ἢ ἐπὶ τῶν τῆς περὶ κέντρον διου-

37—41 ~ Hyp. III 64.

80 γενήσονται N 3 αὐτὴν E 6 τόπον Gen.: τόπον G
16 καὶ om. N γλυκὴν 5 18 ἢ (τοῦ) 5 19/20 ἰδικὰς G 21 μή
τι NL: μήτε E 5 cf. p. 485, 32 27 κέντρον scr. coll. p. 136, 4:
κέντροις G

μένης σφαιρας μερῶν. ὅλης γὰρ αὐτῆς ἐν τῷ αὐτῷ με-⁴⁸⁴
 ρούσας τότε τὰ μέρη ἀμείβει τοὺς τόπους· τὸ γὰρ κάτω
 ἢν πρότερον ἄνω γίνεται καὶ τὸ ἄνω κάτω καὶ τὸ πρόσω 30
 42 ὀπίσω. καίτοι τινὲς τῶν φυσικῶν, ἐξ ὧν ἐστὶ καὶ ὁ Ἐπί-
 κουρος (fr. 291 Us.), τὴν μεταβλητικὴν κίνησιν εἶδος
 ἕλεξαν εἶναι τῆς μεταβατικῆς· τὸ γὰρ μεταβάλλον κατὰ 485
 τοιοῦτητα σύγκριμα πάντως κατὰ τὴν τῶν συγκεκρικότων αὐτὸ
 λόγῳ θεωρητῶν σωμάτων τοπικὴν τε καὶ μεταβατικὴν κίνησιν
 43 μεταβάλλει. οἷον ἵνα τι ἐκ γλυκέος γένηται πικρὸν ἢ ἐκ λευ-
 κοῦ μέλαν, δεῖ τοὺς συνιστακότας αὐτὸ ὄγκους μετακοσμη- 5
 θῆναι καὶ ἄλλην ἀπὸ ἄλλης τάξιν ἀναδέξασθαι· τοῦτο
 δ' οὐκ ἂν ἄλλως συμβαίη, ἐὰν μὴ μεταβατικῶς κινή-
 θῶσιν οἱ ὄγκοι. καὶ πάλιν· ἵνα τι ἐκ σκληροῦ μαλακὸν
 γένηται ἢ ἐκ μαλακοῦ σκληρόν, δεῖ τὰ ἐξ ὧν ἐστὶ μόρια
 44 κατὰ τὸν τόπον κινήθῆναι· διατάσει μὲν γὰρ αὐτῶν μα- 10
 λακύνεται, συνελεύσει δὲ καὶ πυκνώσει σκληρύνεται. παρὸ
 ἧ μεταβλητικῆς κινήσεως οὐχ ἕτερα κατὰ γένος ἐστὶ τῆς με-
 ταβατικῆς κινήσεως. διόπερ ἡμεῖς πρὸς ταύτην μάλιστα
 κομιοῦμεν τὰς ἀπορίας, ἐπείπερ αἰρομένης αὐτῆς οἰχθήσε-
 ται καὶ ἡ μεταβλητικὴ κίνησις. 15

45 Πρὶν δὲ τῶν ἀποριῶν γνωστότεον, ὅτι τρεῖς γεγόνασι
 στάσεις κατὰ τὸ ἀνωτάτω περὶ κινήσεως. οἱ μὲν γὰρ φασὶ
 κίνησιν εἶναι, οἱ δὲ μὴ εἶναι, οἱ δὲ οὐ μᾶλλον εἶναι ἢ μὴ
 εἶναι. καὶ εἶναι μὲν ὃ τε βίος, τοῖς φαινομένοις προσέ-
 χων, καὶ οἱ πλείους τῶν φυσικῶν, ὥσπερ οἱ περὶ Πυθα- 20
 γόραν καὶ Ἐμπεδοκλέα καὶ Ἀναξαγόραν Δημόκριτόν τε
 καὶ Ἐπίκουρον, οἷς καὶ οἱ ἀπὸ τοῦ Περιπάτου ἔτι δὲ καὶ
 οἱ ἀπὸ τῆς Στοᾶς συναπεγράψαντο καὶ ἄλλοι παμπλη-
 46 θεῖς· μὴ εἶναι δὲ οἱ περὶ Παρμενίδην καὶ Μέλισσον,
 οὓς ὁ Ἀριστοτέλης στασιώτασ τε τῆς φύσεως καὶ ἀφυ- 25
 σίκοις κέκληκεν, στασιώτασ μὲν ἀπὸ τῆς στάσεως, ἀφυσί-

45—49 ~ Hyp. III 65.

31 τινὲς LEs: καὶ N καὶ om. N 3 θεωρητικῶν N τε LEs:
 τινα N 8 σκληρῶν s 16 πρὸ N 19 τε om. N βίος NL:
 Εἰας Es cf. p. 136, 6 25 Aristotelis fragm. deest apud Ro-
 seum (Lipsiae 1886); at cf. Bernays Dial. d. Aristot. p. 98 τε
 om. N τῆς φύσεως om. s

⁸⁵ καὶ δὲ ὅτι ἀρχὴ κινήσεώς ἐστιν ἡ φύσις, ἣν ἀνεῖλον φέμενοι
 μηδὲν κινεῖσθαι· τὸ γὰρ κινούμενον ὑφαίλει ἀντεῖν τι διά- 47
 στημα, πᾶν δὲ διάστημα διὰ τὸ τὴν εἰς ἄπειρον ἐπιδέχεσθαι
 50 τομὴν ἀνήνυτόν ἐστιν, ὥστ' οὐδὲ κινούμενον τι ἔσται.
 συμφέρεται δὲ τούτοις τοῖς ἀνδράσι καὶ Διόδωρος· ὁ Κρό- 48
 νος, εἰ μὴ τι ῥητέον κατὰ τοῦτον κινῆσθαι μὲν τι.
⁸⁶ κινεῖσθαι δὲ μηδὲ ἔν, ὡς προβαίνουτος τοῦ λόγου διδά-
 ξομεν (§ 85 sqq.), ὅταν αὐτοῦ τὴν στάσιν ἀκριβέστερον ἐπι-
 σκεπτώμεθα· τὰ νῦν δὲ ἀπόρησιν τοῦτο γινώσκουσιν, ὅτι καὶ αὐτὸς
 ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἐστὶ δόξης τοῖς τὴν κίνησιν ἀνηρηκόσιν. μὴ 49
 5 μᾶλλον δὲ εἶναι κίνησιν ἢ μὴ εἶναι ἔλεξαν οἱ ἀπὸ τῆς
 σκέψεως· ὅσον μὲν γὰρ ἐπὶ τοῖς φαινόμενοις εἶναι τι κί-
 νησιν, ὅσον δὲ ἐπὶ τῷ φιλοσόφῳ λόγῳ μὴ ὑπάρχειν.

Τοιαύτη μὲν καὶ ἡ κατὰ τὸν τόπον στάσις· μεθ' ἣν 50
 εἰς τὸ μὴ εἶναι κίνησιν ἐπιχειροῦντες πρώτας κομιοῦμεν
 10 ἐνστάσεις, ἐχόμενοι τῆς κατὰ τὴν κίνησιν ἐννοίας. ἔνιοι
 τοίνυν ὀριζόμενοι τὴν κίνησιν φασιν· "κίνησις ἐστὶ μετά-
 βασις ἀπὸ τόπου εἰς τόπον." πρὸς οὓς λέγεται, ὅτι τὴν 51
 μὲν εὐθικὴν κίνησιν ἀπέδοσαν, τουτέστι τὴν ἄνω ἢ κάτω ἢ
 πρόσω ἢ ὀπίσω ἢ εἰς δεξιὰ ἢ εἰς ἀριστερά, τὴν δὲ κυκλο-
 15 φορητικὴν παρέλιπον, οἷον καθ' ἣν ὁ κεραμεικὸς τροχὸς
 στρέφεται καὶ ἡ σφαῖρα τοῖς κινώδαξι περιδινεῖται, ὡσαύτως
 δὲ καὶ οἱ ἄξονες καὶ τὰ τύμπανα· ἕκαστον γὰρ τῶν
 οὕτω κινουμένων σωμάτων οὐ μετέρχεται ἀπὸ τόπου εἰς
 20 τόπον, ἀλλ' ἐν τῷ αὐτῷ μένον τόπῳ κινεῖται. ὅθεν τινὲς 52
 τὴν τοιαύτην φεύγοντες ἐνστάσιν διορθοῦνται τὸν ἐκκεί-
 μενον ὅρον, καὶ φασιν, ὅτι κίνησις ἐστὶ μετάβασις ἀπὸ
 τόπου εἰς τόπον ἢ τοῦ ὄλου τοῦ σώματος ἢ τῶν τοῦ
 ὄλου μερῶν. ὃ τε γὰρ ἐν τῷ περιπατεῖν κινούμενος κατὰ ὁλό-
 τητα ἀπὸ τόπου εἰς τόπον μετέρχεται, ἢ τε τοῖς κινώδαξι
 25 περιδινουμένη σφαῖρα ὅλη μὲν οὐ μεταβαίνει τόπον ἐκ
 τόπου, κατὰ μέρη δὲ ἀμείβει τοὺς τόπους, καὶ στρεφομέ-
 νης αὐτῆς τὸ μὲν ἄνω μέρος ἐπιλαμβάνει τὸν κάτω τό-

20 δέχεσθαι 5 6 <δοκεῖν> εἶναι Kayser coll. p. 136, 10
 14 utrumque εἰς om. N 15 παρέλιπον LE (ex corr.) R pr.
 17 δὲ om. N 18 οὕτω om. N

ταν, τὸ δὲ κατω μετέρχεται εἰς τὸν ἄνω· καὶ ἐπὶ τῶν ⁴⁸⁶
 λοιπῶν τὸ ἐναλλάξ. διόπερ τὴν κίνησιν φητέον, φασί, με-
 ταβάσιν εἶναι ἀπὸ τινος τόπου εἰς τόπον ἦτοι ὅλου τοῦ ⁹⁰
 53 κινουμένου σώματος ἢ τῶν τοῦ ὅλου μερῶν. θελήσαντες
 δὲ οἷτοι τὴν εἰρημένην φυγεῖν ἀπορίαν εἰς ἑτέραν ἐνέπε-
 σαν. οὐ γὰρ πᾶν τὸ κινούμενον μεταβατικῶς μέτεισιν
 ἀπὸ τόπου εἰς τόπον ἦτοι κατὰ ὅλοσχερῆσαν ἢ κατὰ μέρη, ⁴⁸⁷
 ἀλλ' ἔστι τινὰ τῶν μεταβατικῶς κινουμένων σωμάτων
 ἅπερ τισὶ μὲν μέρεσιν ἐν τῷ αὐτῷ μένοντα τόπῳ κινεῖται,
 τισὶ δὲ οὐκ ἐν τῷ αὐτῷ μένοντα, ἀλλ' ἄλλον καὶ ἄλλον
 ἐπιλαμβάνοντα. ὁποῖόν τι ἔστιν ἰδεῖν ἐπὶ τοῦ κυκλογρα- ⁵
 φοῦντος καρκίνου καὶ τῆς ἀνοιγομένης καὶ κλειομένης
 54 θύρας. ἐπὶ μὲν γὰρ τοῦ καρκίνου φαίνεται ἢ τῷ κέντρῳ
 ἐνηρησμένη κεραία κατὰ τὸν αὐτὸν στρεφομένη τόπον
 καὶ ἢ ἐξωθεν περιεγερμένη τε καὶ κυκλογραφοῦσα ἀπ' ἄλλου
 εἰς ἄλλον μετιοῦσα τόπον· ἐπὶ δὲ τῆς κλειομένης ἢ ἀνοι- ¹⁰
 γομένης θύρας ὁ μὲν κατὰ τοῦ ὀλμίσκου βεβηκῶς στρο-
 φεὺς τῷ αὐτῷ ἐνστρέφεται τόπῳ, τὸ δ' ἀντικείμενον αὐτῷ
 τῆς θύρας μέρος διαφέροντας ἐπέρχεται τόπους καὶ ὄν
 55 μὲν ἀπολείπει, ὄν δὲ ἐπιλαμβάνει. αὗται μὲν οὖν αἱ κι-
 νήσεις ἐκπεπτώκασι τῆς ἀποδόσεως, ἣν δὲ τις καὶ ἄλλη ¹³
 παραδοξοτέρα κίνησις μεταβατικὴ, καθ' ἣν τὸ κινούμενον
 οὔτε καθ' ὅλον οὔτε κατὰ μέρος νοεῖται ἐκβαῖνον τοῦ ἐν
 ᾧ ἔστι τόπου· ἦτις καὶ αὐτὴ ἐκπέπτωκε τοῦ ὅρου, καθὼς
 αὐτόθεν συμφανές. καὶ ἔσται τὸ ἰδίωμα ταύτης προδη-
 λότερον ἐπὶ ὑποδείγματος ποιησαμένων ἡμῶν τὴν δεῖξιν. ²⁰
 56 εἰ γὰρ τις οὐριοδρομοῦσης νηὸς ὑποκέοιτο ἐκ τῆς πρώρας
 εἰς πρύμναν ὄρθιον δοκίδα μεταφέρων καὶ ἰσοταχῶς κινού-
 μενος τῇ νηί, ὥστε καθ' ὄν χρόνον αὕτη εἰς τοῦμπρο-
 σθεν ἀνύει πηχυαῖον διάστημα, κατὰ τὸν ἴσον καὶ τὸν ἐν
 αὐτῇ κινούμενον εἰς τοῦπίσω μεταβαίνειν πηχυαῖον διά- ²⁵
 στημα, πάντως κατὰ ταύτην τὴν ὑπόθεσιν γενήσεται μὲν
 μεταβατικὴ κίνησις, οὔτε δὲ ὅλον τὸ κινούμενον ἐκβήσε-

4 ἄλλον καὶ ἄλλον N 8 ἐνηρησμένη N et V (qui his η ex ει)
 9 κυκλογραφοῦσα 5 10 εἰς Bekk.: ἐπ' G 20 πιστωσαμένων Apelt
 δεῖξιν Bekk. dubit.: δόξαν G 27 <κατὰ τὴν αὐτὴν> ἐκβ. Gen.

7 ται τοῦ ἐν ᾧ ἔστι τόπου οὔτε κατὰ μέρος· ὁ γὰρ ἐν τῇ 57
 νῆι κινούμενος κατὰ τὴν αὐτὴν κάθετον τοῦ τε ἀέρος καί
 30 τοῦ ὕδατος μένει διὰ τό, ὑπόσον ἂν δοκῆ εἰς τοῦπίσω
 προκόπτειν, τοσοῦτον σύρεσθαι εἰς τὸ ἔμπροσθεν. δύνα-
 ται οὖν τι κινεῖσθαι μεταβατικῶς ὅ οὔτε καθ' ὁλότητα
 488 οὔτε κατὰ μέρος ἐκβαίνει τοῦ ἐν ᾧ ἔστι τόπου. ταῦτα
 μὲν οὖν ἔοικεν εἶναι τοιαῦτα, πάρεστι δὲ καὶ ἑτέρως 58
 ἀπορεῖν τοὺς οὕτω τὴν ἐπίνοιαν τῆς μεταβατικῆς κινή-
 σεως ἀποδιδόντας. ἔαν γὰρ νοήσωμέν τι ἀμερές καὶ ἐλά-
 5 χιστον σῶμα ἐν τῷ αὐτῷ στρεφόμενον τόπῳ, τουτέστι
 κυκλοφορητικῶς, ἔσται μὲν τις μεταβατικὴ κίνησις, οὔτε
 δὲ κατὰ ὁλότητα κινούμενον ἐκβήσεται τοῦ ἐν ᾧ ἔστι τό-
 που οὔτε κατὰ μέρος, καὶ κατὰ ὁλότητα μὲν, ἐπεὶ ὑπόκει-
 ται ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ κυκλοφορητικῶς στρεφόμενον, κατὰ
 10 μέρος δέ, ἐπεὶ ἀμερές ἐστίν. ὁ δ' αὐτὸς λόγος, κἂν συν- 59
 θῶμέν τινα εὐθείαν γραμμὴν ἐξ ἀμερῶν σωμάτων στοι-
 χηδὸν τεταγμένων, καὶ ταύτην νοήσωμεν στρεφομένην ἐν
 τῷ αὐτῷ τόπῳ, ὥσπερ τοὺς ἄξονας· πάλιν γὰρ ἔσται μὲν
 μεταβατικὴ κίνησις, οὔτε δὲ ἡ ὅλη εὐθεῖα ἐκβήσεται τοῦ
 15 ἐν ᾧ ἔστι τόπου (κυκλοφορητικὴν γὰρ μόνον ἐποιεῖτο τὴν
 κίνησιν), οὔτε κατὰ μέρη (τῶν γὰρ ἀμερῶν σωμάτων οὐκ
 ἔστι μέρη).

Ἄλλὰ ταύτας μὲν τὰς ἐνστάσεις διακρούονται οἱ μὴ 60
 συναρεσκόμενοι τῷ [μὴ] εἶναι τινα ἀμερῆ, φήσουσί τε μέ-
 20 χρις ἐπινοίας προκόπτειν τὴν τοιαύτην κίνησιν, δεῖν δὲ
 αὐτὴν ἐπὶ ὑποστατῶν ἐξετάζεσθαι σωμάτων. ὣσθ' οὔτοι 61
 μὲν οὕτως ὑπαντήσονται· οἱ δ' ἀξιούντες ἀμερῆ εἶναι
 σώματα καὶ τὴν κατάληξιν τῆς τῶν σωμάτων τομῆς εἰς
 ἐλάχιστον γίνεσθαι οὐδὲν ἰσχύσουσι λέγειν πρὸς τὰς τοιου-
 25 τοτρόπους ἀπορίας. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἔαν μεταστῶμεν
 τούτων, εὐρεθήσεται ἰσοσθενῆς ὅ τε κατασκευάζων τὸ μὴ
 εἶναι κίνησιν λόγος καὶ ὁ δεικνὺς ταύτην ὑπάρχειν. τῷ 62

28 τόπῳ Gen. 1 τοῦ — τόπου ser. coll. p. 487, 17. 28.
 488, 7. 14: τὸν — τόπον G 7 κινούμενον post 7/8 τόπου S
 18 διακρούονται G: διακρούονται Hervetus 19 μὴ del. Bekk.
 20 δεῖν Hervetus: δεῖ G

μὲν γὰρ εἶναι κίνησιν συναγορεύει ἢ ἐνάργεια, περὶ δὲ ⁴⁸⁸
 ταύτης ἐστὶ ζήτησις, παρόσον οἱ μὲν αἰσθήσει λαμβάνε-
 σθαι φασὶ τὴν κίνησιν, οἱ δὲ αἰσθήσει μὲν οὐδαμῶς, δι' ³⁰
 63 αἰσθήσεως δὲ τῆς διανοίας. καὶ οἱ μὲν αἰσθητὸν εἶναι λέ-
 γοντες πρόμα τὴν κίνησιν πιστοῦνται τὸ τοιοῦτο ἐκ τοῦ
 μὴ τὸ αὐτὸ ἐγγίνεσθαι πάθος τῆ αἰσθήσει, οἷον τῆ ὕψει, ⁴⁸⁹
 ἀπὸ τε τοῦ κινουμένου σώματος, ὅτε κινεῖται, καὶ ἀπὸ
 τοῦ ἡρεμοῦντος, ὅτε ἡρεμεῖ, ἀλλὰ διάφορον μὲν ἀπὸ τοῦ
 ἀκίνητιζοντος, ἄλλοιον δὲ ἀπὸ τοῦ κινουμένου, ὥστε κατὰ
 64 τοῦτο αἰσθήσει ληπτὴν εἶναι τὴν κίνησιν. οἱ δὲ ἀξιοῦντες ⁵
 μὴ αἰσθήσει ταύτην λαμβάνεσθαι, ἀλλὰ δι' αἰσθήσεως
 μὲν διανοίας δέ, φασὶν ὅτι πᾶσαι κινήσεις κατὰ συμνημό-
 νεισιν γίνεται· ἀναφέροντες γὰρ ὡς τότε τὸ σῶμα πάλαι
 μὲν (ἐν) τῷδε τῷ τόπῳ ἐτύγγανε, νῦν δὲ ἔστιν ἐν τῷδε,
 ἐννοίαν λαμβάνομεν τῆς κινήσεως καὶ τοῦ κενεῖσθαι. ¹⁰
 αὐτὸ δὲ τὸ γε μνημονεύειν οὐκ ἀλόγου τινὸς αἰσθήσεως,
 λογικῆς δὲ δυνάμεώς ἐστιν ἔργον. οὐκ ἄρα τῆ αἰσθήσει,
 65 διανοία δὲ συμβέβηκε λαμβάνεσθαι τὴν κίνησιν. ἄλλως
 τε· πᾶσαι κινήσεις κατὰ ἀπόλειψιν καὶ ἐπίληψιν τόπου νοεῖ-
 ται. ἢ δὲ αἰσθησις οὔτε τόπον δύναται λαμβάνειν (οὐθεῖς ¹⁵
 γὰρ τόπος αἰσθητός ἐστιν), οὔτε ἐπίληψιν καὶ ἀπόλειψιν·
 (μνημονικῶς γὰρ ταῦτα θεωρεῖται, ἢ δὲ αἰσθησις ἄλο-
 γος οὔσα ἐστὶν ἀμνήμων). οὐκ ἄρα αἰσθητὸν τι ἐστὶν ἢ
 κινήσις.
 66 Πλὴν εἴαν τε αἰσθήσει προηγουμένως λαμβάνηται, εἴαν ²⁰
 τε διανοία, ἀδιάφορον· ἐκεῖνο γὰρ συμφανές ἐστίν, ὅτι
 συναδέειν δοκεῖ τῷ εἶναι κίνησιν ἢ ἐνάργεια. παρ' ἣν αἰτίαν
 καὶ οἱ δογματικοὶ φιλόσοφοι οὐκ ἄλλοθεν εἰώθασι δυσω-
 67 πτεῖν τοὺς ἀπορητικούς ἢ ἀπὸ ταύτης. πῶς γάρ, φασίν,

67—68 ~ Hyp. III 66.

²⁹ οἱ μὲν om. ⁵ 7/8 συμνημόνευσιν LE⁵ (cf. p. 460, 24.
 461, 2): μνημόνευσιν N 8 πάλαι LE⁵: πρὶν N 9 ἐν add.
 Gen. 13 λαμβάνεσθαι συμβέβηκε ⁵ 14 et 16 ἀπόλειψιν Bekk.
 coll. p. 484, 14/15. 487, 14: ἀπόληψιν G 16 an καταλαμβάνειν?
 16 ὅτε N 18 τι om. N 21 ἔτι N

25 εἶπερ μὴ ἔστι κίνησις, ἥλιος ἀπὸ ἀνατολῆς μέχρι δύσεως
 τοὺς ἰδίους σταδιαίει ὁρόρους; ἢ πῶς ὄρων γίνονται
 μεταβολαί, ἔαρος καὶ θέρους καὶ μετοπώρου καὶ χειμῶ-
 νος; παρὰ γὰρ τὰς τοῦ ἡλίου κινήσεις συναγρισμοὺς τε
 καὶ ἀποστάσεις αὗται συμβαίνουσιν. πῶς δὲ καὶ νῆες 68
 30 ἀναχθεῖσαι ἐκ λιμένων εἰς ἑτέρους κατάγονται λιμένας;
 τίνα δὲ τρόπον ὁ ἀναιρῶν τὴν κίνησιν ἀπορητικὸς ἔωθεν
 προελθὼν τῆς οἰκίας καὶ τίνα τῶν κατὰ τὸν βίον πραγμα-
 40 τευσάμενος πάλιν ὑποστρέφει; πάντα γὰρ ταῦτα ἀνατιθή-
 ρητά ἐστι τῆς κινήσεως τεκμήρια. ὅθεν καὶ τῶν παλαιῶν
 5 τις Κυνικῶν τοὺς κατὰ τῆς κινήσεως ἐρωτώμενος λόγους
 ἀπεκρίνατο μὲν οὐδὲ ἓν, ἀναστὰς δὲ περιεπάτει, δι' αὐτῆς
 5 τῆς ἐναργείας τὴν ἄνοιαν τοῦ σοφιστοῦ ὀνειδίξων. καὶ 69
 ἄλλα δὲ παρεπληθῆ τοιαῦτ' εἰώθασιν οἱ ἐξ ἐναντίας λέγειν
 10 ὑπὲρ τοῦ κίνησιν εἶναι. οἷς καὶ ἡμεῖς ὡς ἀποχρώσει συ-
 νηγορία πρὸς κατασκευὴν τοῦδε τοῦ μέρους ἀρκουθέντες
 εἰς τοῦναντίον ἐπιχειρήσομεν. ἔάν γὰρ ἴσον δειχθῆ κατὰ
 10 τε πίστιν καὶ ἀπιστίαν τῷ εἶναι κίνησιν τὸ μὴ εἶναι κίνη-
 σιν, πάντως ἀκολουθήσει τὸ μηθετέρῳ μὲν συναινεῖν,
 15 ἐπέχειν δὲ περὶ ἀμφοτέρων.

Εἶπερ οὖν κινεῖται τι πρῶτως, οἷον στοιχεῖον, ἦτοι 70
 ὑφ' αὐτοῦ κινεῖται ἢ ὑπ' ἄλλου· οὔτε δὲ ὑφ' αὐτοῦ, ὡς
 15 δεῖξομεν, οὔθ' ὑπ' ἄλλου, καθὼς παρεμνησόμεθα· οὐκ
 ἄρα κινεῖται. αὐτίκα γάρ, εἰ πᾶν τὸ κινούμενον ὑπὸ ἐτέ-
 20 ρου κινεῖται, ἦτοι συνακολουθοῦντος αὐτῷ τοῦ κινουμένου
 κινεῖται ἢ μὴ συνακολουθοῦντος· οὗτα δὲ συνακολου-
 θοῦντος οὔτε ἀφισταμένου κινεῖται, ὡς δεῖξομεν· οὐκ
 20 ἄρα τὸ κινούμενον ὑπ' ἄλλου κινεῖται. εἰ γὰρ τὸ κινου- 71
 μενον συνακολουθοῦντος αὐτῷ τοῦ κινουμένου κινεῖται,
 δεῖξει τῷ ὁποιοῦδηποτοῦν κινουμένῳ ἐνὶ πάντα συνακο-
 λουθεῖν. εἰ γὰρ λόγου χάριν ἕκαστον τῶν εἴκοσι τεσσάρων
 στοιχείων ὑπὸ ἐτέρου κινεῖται, ἀναγκαῖον τῷ ἄλλῳ κινου-

70—76 ~ Hyp. III 67.

26 βραδίξει N 5 ἄνοιαν N: διάνοιαν LE5 13 πρῶτον N
 22/23 συνακολουθεῖν Bekk.: συνεξακολουθεῖν G 24 τὸ 5

μένω ὑπὸ τοῦ βήτα συνακολουθεῖν τὰ λοιπά, ἐπεὶπερ ὡς ⁴⁹⁰ 26
 ἔπεται τῷ άλφα τὸ βήτα κινουῖν τὸ ἄλφα, οὕτω καὶ τῷ
 δῆτα συνακολουθήσει τὸ γάμμα κινήτικόν ὄν αὐτοῦ, καὶ τῷ
 72 γάμμα τὸ δέλτα, καὶ μέχρι τοῦ ω. τοίνυν καὶ ἐπὶ τῶν
 κατὰ τὸν κόσμον πραγμάτων, εἰ ἕκαστος τῶν κινουμένων
 ἀκολουθοῦν ἔχει ὀφείλει τὸ κινουῖν, ἐπὶ κινουμένῳ πάντα 30
 συνακολουθήσει. ἄτοπον δέ γε ἐνὸς κινουμένου πάντα
 λέγειν κινεῖσθαι· οὐκ ἄρα ἔπεται τῷ κινουμένῳ τὸ κινουῖν.
 73 εἰ δὲ χωρίζεται αὐτοῦ, καθάπερ ἡ χεὶρ ἀφίσταται τῆς ἀπο- 491
 παλλομένης σφαίρας, ἀνάγκη παθόν πως καὶ διατεθὲν
 ὑπὸ τοῦ κινουῦντος τὸ κινούμενον ποιεῖσθαι τὴν ἀπ' αὐτοῦ
 φοράν. ἐπεὶ οὖν τὸ πάσχον οὐκ ἄλλως πέφυκε πάσχειν,
 εἰ μὴ κατὰ πρόσθεσιν ἢ ἀφαίρεσιν ἢ μεταβολήν, δεήσει 5
 καὶ τὸ κινούμενον τι τούτων παθόν ὑπὸ τοῦ κινουῦντος κί-
 νηθῆναι, ὡς ἂν μηδὲν αὐτῶν πάθῃ, χωρισθέντος τοῦ κινουῦν-
 74 τος στήσεται. ἐδείξαμεν (adv. phys. I 277sq.) δέ γε ἄπο-
 ρον τὸν περὶ τῆς ἀφαίρεσεως καὶ προσθέσεως καὶ μεταβολῆς
 λόγον, ὥστε οὐδ' ἀφισταμένου τοῦ κινουῦντος κινήσεται τὸ 10
 75 κινούμενον. καὶ ἄλλως· εἰ παθόν κατὰ ἀφαίρεσιν ἢ κατὰ πρόσ-
 θεσιν ἢ κατὰ μεταβολήν κινεῖται τὸ κινούμενον, αἱ ἄτομοι
 οὐ κινήθησονται διὰ τὸ μήτε πρόσθεσιν μήτε ἀφαίρεσιν μήτε
 μεταβολήν ἐπιδέχεσθαι. τοίνυν οὐδὲ ὑπὸ ἑτέρου κινεῖται
 τὸ κινούμενον. εἰ γάρ, ἵνα ὑπὸ ἑτέρου κινήθῃ, δεῖ συνα- 15
 κολουθοῦντος αὐτῷ ἐκείνου κινεῖσθαι ἢ μὴ συνακολου-
 θοῦντος, δέδεικται δὲ ἑκάτερον ἀδύνατον, λεκτέον μὴ ὑπὸ
 76 ἑτέρου κινεῖσθαι. καὶ μὴν εἰ πᾶν τὸ κινούμενον
 ὑπ' ἄλλου τινὸς κινεῖται, ἦτοι τὸ κινουῖν αὐτὸ κινεῖται ἢ
 ἀκινήτίζει. καὶ ἀκινήτίζειν μὲν ἀδύνατον· τὸ γὰρ κινουῖν 20
 ἐνεργεῖ τι, τὸ δὲ ἐνεργοῦν κινεῖται, τὸ ἄρα κινουῖν κινεῖται.
 εἰ δὲ κινεῖται, ἐπεὶ πᾶν τὸ κινούμενον ὑπ' ἄλλου τινὸς
 κινεῖται, δεήσει καὶ τὸ κινούμενον ὑπὸ τρίτου τινὸς κινεῖ-
 σθαι, καὶ τὸ τρίτον ὑπὸ τοῦ τετάρτου, καὶ τὸ τέταρτον
 ὑπὸ τοῦ πέμπτου, καὶ οὕτως εἰς ἄπειρον, ὥστε ἀναρχόν 25

27 συνακολουθήσει N: ἀκολουθήσει LEs 27/28 τὸ γάμμα
 τῷ δέλτα N 1 ἀφίστασθαι s 1/2 ἀποβαλλομένης Rüstow
 coll p. 504, 28 16 δεῖ <ἦτοι> Bekk. dubit. 20 ἀκινήτίζει N:
 ἀκινήτει LEs 25 εἰς Fabr.: ἔστιν G

491 γίνεσθαι τὴν κίνησιν. τοῦτο δὲ ἦν ἄτοπον· οἷον ἅσα τὸ
κινούμενον ὑπ' ἄλλου κινεῖται.

Καὶ μὴν οὐδ' αὐτὸ ὑφ' ἑαυτοῦ κινήθησεται. εἰ γὰρ 77
αὐτοκίνητον ἔστιν, ἦτοι πάντῃ κινήτην ἔχει τὴν φύσιν ἢ
30 εἰς τινα διάστασιν, οἷον ἐπὶ τῶν πρώτων καὶ στοιχειωδῶν
σωμάτων, ἐπεὶ καὶ πρὸς τοὺς φυσικοὺς ἔστιν ὁ λόγος.
ἀλλ' εἰ μὲν πάντῃ κινήτην ἔχει τὴν φύσιν, οὐ κινήσεται·
492 οὔτε γὰρ ἄνω ἐνεχθήσεται διὰ τὸ καὶ εἰς τὸ κάτω κινήτην 75
ἔχειν τὴν φύσιν, οὔτε κάτω διὰ τὸ καὶ εἰς τὸ ἄνω, οὔτε
πρόσω διὰ τὸ καὶ εἰς τὸ ὀπίσω, οὔτ' ὀπίσω διὰ τὸ καὶ
εἰς τοῦμπροσθεν. καὶ ἐπὶ τῶν λειπομένων δευρὶν διαστά-
5 σεων ὁ αὐτὸς λόγος. εἰ δὲ εἰς τινα διάστασιν κινήτην 79
ἔχει τὴν φύσιν, εἰ μὲν εἰς τὴν ἄνω ὡσπερ τὸ πῦρ καὶ ὁ
ἀήρ, πάντ' ἄνω κινήσεται, εἰ δὲ εἰς τὴν κάτω μόνον ὡς
γῆ καὶ ὕδωρ, πάντα εἰς τὸ κάτω. εἰ δὲ τινα μὲν εἰς τὴν
ἄνω διάστασιν κινήτην ἔχει τὴν φύσιν, τινα δὲ εἰς τὴν
10 κάτω, οὐ γενήσεται ἐκ κινουμένων σωμάτων σύγκριμα.
εἴτε γὰρ ἀπὸ τοῦ μέσου νοοῖτο κινούμενα τὰ στοιχειώδη 80
σώματα ὡς ἐπὶ τὰ πέρατα, λυθήσεται τὸ πᾶν· ἑκάτερον
γὰρ ἀπὸ θατέρου χωρισθὲν ὡς ἐπὶ τὴν ἴδιον δομαίεται
κίνησιν, τὸ μὲν ἀνωφερὲς ἐπὶ τὴν ἄνω, τὸ δὲ κατωφερὲς
15 ὡς ἐπὶ τὴν κάτω. εἴτ' ἀπὸ τῶν περάτων ὑποκείτο ὡς ἐπὶ τὸ 81
μέσον συνωθούμενα, πάντως ἢ κατὰ τὴν αὐτὴν κάθετον
ἐνεχθήσεται ἢ οὐ κατὰ τὴν αὐτὴν. καὶ εἰ μὲν κατὰ τὴν
αὐτὴν φέροιο, ἐξ ἀνάγκης καὶ ἀντιπυσεῖται ἀλλήλοις, καὶ
οὕτως ἢ ἰσοκρατοῦντα στήσεται μηθετέρου νικῶντος, μήτε
20 τοῦ κάτω βιαζομένου μήτε τοῦ ἄνω (ἄτοπον δὲ λέγειν 82
στάσιν γίνεσθαι ἐν τοῖς φύσει κινουμένοις). ἢ τοῦναντίον
ἀνισοκρατοῦντα εἰς ἓνα μόνον ἐνεχθήσεται τόποι, ἦτοι
τὸν ἄνω ἐπικρατησάντων τῶν ἀνωφερῶν, ἢ εἰς τὸν κάτω
ὑπερτερούντων τῶν κατωφερῶν. εἰ δὲ μὴ κατὰ τὴν αὐτὴν

80 εἰς Bekk.: ἐπὶ G 2 ἔχει N 3 καὶ prius om. N 9 τὴν
post ἔχει om. LES 14 δὲ om. N 15 ὡς prius om. 5 εἴτ'
Bekk.: εἰ δ' G 16 συνωθούμενα Gen.: συνωθούμενον G
22/23 ἦτοι <εἰς> τὸν Bekk. dubit. 23 τὸν ἄνω NES: τῶν
ἄνω L τὸν LES: τὸ N 24 τῶν om. N

- καθετον φέροιο. οὐ συμβάλλει ἀλλήλοις, μὴ συμβάλλοντα⁴⁹²
 δὲ οὐδὲ συγκρίματος ἔσται τινὸς ἀποτελεστικά. τοῦτο δὲ
 ἀτοπον. τοίνυν οὐδὲ αὐτοκίνητον ἔστι τὸ κινούμενον.
- 83 πάλιν εἰ αὐτοκίνητον ἔστι τὸ κινούμενον, ἐπεὶ πᾶν τὸ
 κινοῦν ἢτοι προωθοῦν κινεῖ ἢ ἐπισπώμενον ἢ ἀνοχλοῦν
 καὶ θλίβον, δείξει καὶ τὸ αὐτοκίνητον ἑαυτοῦ κινήτικόν⁵⁰
 ὄν ἢτοι προωστικῶς κινεῖν ἢ ἐπισπαστικῶς ἢ ἀνοχλητικῶς
- 84 καὶ θλιπτικῶς. εἴτε δὲ προωστικῶς κινολή, ἔσται ἐξόπι-
 σθεν ἑαυτοῦ (τὸ γὰρ προωθοῦν ἐξόπισθεν ἔστι τοῦ προω-⁴⁹³
 θουμένου), εἴτε ἐπισπαστικῶς, ἔσται ἔμπροσθεν αὐτοῦ,
 εἴτε ἀνοχλητικῶς καὶ θλιπτικῶς, ὑποκάτω αὐτοῦ. ἀδύ-
 νατον δὲ γε νοεῖν τὸ αὐτὸ ἢτοι ὀπισθεν ἑαυτοῦ ἢ ἔμ-
 προσθεν ἢ ὑποκάτω· οὐκ ἄρα αὐτοκίνητον ἔστι τὸ κινού-⁵
 μενον. εἰ δὲ μήτε ὑπ' ἄλλου κινεῖται τὸ κινούμενον μήτε
 ὑφ' ἑαυτοῦ, παρὰ δὲ ταῦτα οὐδὲν ἔστι, δητέον μὴ κινεῖσθαι
 τὸ κινούμενον.
- 85 Κομίζεται δὲ καὶ ἄλλη τις ἐμβριθῆς ὑπόμνησις εἰς
 τὸ μὴ εἶναι κίνησιν ὑπὸ Διοδώρου τοῦ Κρόνου, δι' ἧς¹⁰
 παρίστησιν, ὅτι κινεῖται μὲν οὐδὲ ἔν, κεκίνηται δέ. καὶ
 μὴ κινεῖσθαι μὲν, τοῦτο ἀκόλουθόν ἔστι ταῖς κατ' αὐτὸν
- 86 τῶν ἀμερῶν ὑποθέσεσιν. τὸ γὰρ ἀμερὲς σῶμα ὀφείλει
 ἐν ἀμερεῖ τόπῳ περιέχεσθαι, καὶ διὰ τοῦτο μὴτε ἐν
 αὐτῷ κινεῖται (ἐκπεπλήρωκε γὰρ αὐτόν, δεῖ δὲ τόπον¹⁵
 ἔχειν μείζονα τὸ κινησόμενον), μὴτε ἐν ᾧ μὴ ἔστιν·
 οὐπω γὰρ ἔστιν ἐν ἐκείνῳ, ἵνα καὶ ἐν αὐτῷ κινήθῃ.
 ὥστε οὐδὲ κινεῖται. κεκίνηται δὲ κατὰ λόγον· τὸ γὰρ
 πρότερον ἐν τῷδε τῷ τόπῳ θεωρούμενον, τοῦτο ἐν
 ἐτέρῳ νῦν θεωρεῖται τόπῳ· ὅπερ οὐκ ἂν ἐγγέγονει μὴ²⁰

83—84 ~ Hyp. III 68—69.

²⁹ προωθοῦν Bekk. (cf. p. 137, 11): προωθούμενον G ἀνο-
 χλοῦν Gen.: ἀνοχοῦν G: fort. ἀνωθοῦν (cf. p. 137, 12) ³² κινοῖ N
³ ὑποκάτω Bekk. dubit. coll. p. 137, 15. 493, 5: ὑποκάτωθεν G
⁶ εἰ — κινούμενον om. L ¹² αὐτῶν N ¹⁵ κινεῖται ser.:
 κινεῖσθαι G ¹⁶ κινούμενον N et codex Savilianus teste Bek-
 keto μήτε Bekk.: οὔτε G ¹⁸ οὐδὲ 5: οὐδὲν NLE ²⁰ τόπω
 post ἐτέρῳ N

493 κινηθέντος αὐτοῦ. οὗτος μὲν οὖν ὁ ἀνὴρ ἐπαρήγειν θελή-
 σας τῷ οἰκείῳ δόγματι ἄτοπον τι προσήκατο· πῶς γὰρ οὐκ ἄτο-
 πον τὸ μηδενὸς κινουμένου λέγειν τι κινεῖσθαι; οἱ δὲ ἀπὸ τῆς
 σκέψεως ἐπ' ἴσης καὶ περὶ τοῦ κινεῖσθαι καὶ περὶ τοῦ
 35 κινεῖσθαι ἀποροῦντες οὐδὲν ἄτοπον προσδέξονται, καθά-
 περ Διόδωρος προσήκατο. πλήν οὗτός γε τὸν περιφορητι- 87
 κὸν συνερωτᾷ λόγον εἰς τὸ μὴ κινεῖσθαι τι, λέγων· "εἰ
 κινεῖται τι, ἦτοι ἐν ᾧ ἔστι τόπῳ κινεῖται ἢ ἐν ᾧ μὴ
 ἔστιν· οὔτε δὲ ἐν ᾧ ἔστι (μένει γὰρ ἐν αὐτῷ), οὔτε ἐν
 30 ᾧ μὴ ἔστιν (οὐ γὰρ ἔστιν ἐν αὐτῷ)· οὐκ ἄρα κινεῖται
 τι." καὶ ὁ μὲν λόγος τοιοῦτος, ἢ δὲ παραμυθία τῶν λημμάτων 88
 αὐτοῦ προφανής. δευεῖν γὰρ ὄντων τόπων, ἐνὸς μὲν τοῦ ἐν ᾧ
 494 τι ἔστιν, δευτέρου δὲ τοῦ ἐν ᾧ μὴ ἔστιν, καὶ τρίτου παρὰ
 τούτους μηδ' ἐπινοεῖσθαι δυναμένου, δεῖ τὸ κινούμενον,
 εἰ ὄντως κινεῖται, ἐν τῷ ἑτέρῳ τούτων κινεῖσθαι· ἐν γὰρ
 τῷ ἀνεπινοήτῳ οὐκ ἂν κινοῖτο. ἐν ᾧ μὲν οὖν ἔστι τόπῳ
 5 οὐ κινεῖται· ἐκπεπλήρωκε γὰρ αὐτόν· καὶ ἐφ' ὅσον ἔστιν
 ἐν αὐτῷ, μένει· μένον δὲ ἐν αὐτῷ οὐ κινεῖται. ἐν ᾧ 89
 δὲ μὴ ἔστι, πάλιν ἀδύνατον αὐτὸ κινεῖσθαι· ὅπου γὰρ
 τι μὴ ἔστιν, ἐκεῖ οὔτε δοῦναι τι οὔτε παθεῖν δύναται, κατὰ
 ταῦτά δὲ οὐδὲ κινεῖσθαι, καὶ ὥς οὐκ ἂν τις λέγοι τὸν ἐν
 10 Ῥόδῳ ὄντα ἐν Ἀθήναις κινεῖσθαι, οὕτως οὐδὲ κοινῶς
 πᾶν σῶμα ἐρεῖ ἐν ἐκείνῳ κινεῖσθαι τῷ τόπῳ, ἐνθα μὴ
 ἔστιν· ὅθεν εἰ δύο εἰσὶ τόποι, ὃ τε ἐν ᾧ ἔστι καὶ ἐν ᾧ 90
 μὴ ἔστι, δέδεικται δ' ἐν μηδετέρῳ τούτων δυνάμενον κι-
 νεῖσθαι τὸ κινούμενον, οὐκ ἂν εἴη τὸ κινούμενον.
 15 Τοιαύτη μὲν καὶ ἡ τοῦ λόγου παραμυθία· ποικίλως
 δὲ καὶ ὑπὸ πολλῶν ἀντεῖρηται, ὧν τὰς ἐνστάσεις παρακει- 91
 μένως ἐκθησόμεθα. καὶ δὴ ἔνιοι μὲν ἀδύνατον εἶναι φασί
 τῶν συντελεστικῶν ἀληθῶν ὄντων ψευδῆ τυγχάνειν τὰ παρα-
 τατικὰ τούτων, ἀλλ' ἀληθῆ καθεστάναι, καὶ ψευδῶν ὄντων
 20 ἀναλόγως ψευδῆ. οὐ γὰρ ἔστι τι πέρας, ἔστι κάκεινο, καὶ

87 ~ Hyp. III 71.

2 τούτοις N 9 ταῦτά Bekk.: ταῦτα G 15 τυγχάνειν N:
 om. LfS: εἶναι olim suppleverat Bekk. 18/10 παραστατικὰ 5
 (similiter vv. 22. 23/24. 26. 29)

τοῦ μὴ ὄντος οὐκ ἂν εἴη τι πέρασ. εἰ δὲ πέρασ ὑπῆρχε⁴⁹⁴
 τοῦ παρατατικοῦ τὸ συντελεστικόν, ἀνάγκη ἄρα τοῦ συν-
 τελεστικοῦ ὄντος, ὃ δὴ πέρασ ἐστίν, εἶναι καὶ τὸ παρατα-
 92 τικόν οὗ τοῦτο πέρασ ἐστίν. καὶ ὡς οὐδέν ἐστι τὸ γεγε-
 νῆσθαι συντελεστικόν μὴ ὄντος ἀληθοῦς τοῦ γίνεσθαι²⁵
 παρατατικοῦ. καὶ ὅν τρόπον οὐδέν ἐστι τὸ ἐφθάρθαι συν-
 τελεστικόν μὴ προὔπαρξαντος τοῦ φθειρεσθαι παρατατι-
 κοῦ. οὕτως ἀδύνατόν ἐστι, μὴ ὄντος ἀληθοῦς τοῦ κινεῖσθαι
 παρατατικοῦ, ἀληθὲς εἶναι τὸ κενικῆσθαι συντελεστικόν.
 93 ἄλλοι δὲ φασὶ δύνασθαι τι ἐν ᾧ περιέχεται τόπῳ³⁰
 κινεῖσθαι· αἱ γὰρ περὶ τοῖς κνώδαξιν εἰλούμεναι σφαῖραι
 καὶ οἱ περιδινούμενοι ἄξονες καὶ ἤδη τὰ τύμπανα καὶ οἱ⁴⁹⁵
 κεραμεντικοὶ τροχοὶ καὶ ἄλλα παμπληθῆ τούτοις εἰκότα
 σώματα κινεῖται μὲν, ἐν ᾧ δὲ ἐστὶ τόπῳ κινεῖται, ὥστε
 ψεῦδος εἶναι ἐν τι τοῦ λόγου λῆμμα, τὸ μὴ κινεῖσθαι τι
 94 ἐν ᾧ ἐστὶ τόπῳ. ἄλλοι δὲ παρὰ τὴν ἔννοιαν τῆς κιν-⁵
 ῆσεως ἠρωτῆσθαι φασὶ τὸν λόγον. τὸ γὰρ κινούμενον
 νοεῖται σὺν τόπῳ τῷ ἀφ' οὗ κινεῖται καὶ τῷ εἰς ὃν κινεῖ-
 ται· διόπερ ὅταν λέγῃ ὁ Διόδωρος "εἰ κινεῖται τι, ἦτοι ἐν
 ᾧ ἐστὶ τόπῳ κινεῖται ἢ ἐν ᾧ μὴ ἐστίν", μοχθηρόν τι καὶ
 παρὰ τὴν τῆς κινήσεως νόησιν λέγει, παρόσον τὸ κινού-¹⁰
 μενον οὔτε ἐν ᾧ ἐστὶ τόπῳ κινεῖται οὔτε ἐν ᾧ μὴ ἐστίν,
 ἀλλὰ κατ' ἀμφοτέρων, τοῦ τε ἀφ' οὗ κινεῖται καὶ τοῦ εἰς
 95 ὃν. ἦσαν δὲ οἱ καὶ ἀμφιβολίαν διεστέλλοντο. τὸ
 γὰρ ἐν τόπῳ περιέχεσθαι δύο σημαίνειν φασίν, ἐν μὲν ἐν
 τόπῳ τῷ κατὰ πλάτος, ὡς ὅταν λέγωμέν τινα ἐν Ἀλεξαν-¹⁶
 δρείᾳ εἶναι, ἕτερον δὲ ἐν τῷ τόπῳ τῷ κατ' ἀκρίβειαν, καθὸ
 κάμου λέγοιτ' ἂν εἶναι τόπος ὁ περιτετυπωκῶς τὴν ἐπι-

93 ~ Hyp. III 72.

94 ~ Hyp. III 73.

95 ~ Hyp. III 75.

²⁵ γίνεσθαι N (ut ser. Bekk.): γενέσθαι LE⁵ ²⁸ οὕτως N:
 ὁδε L⁵ ²⁸ οὕτως — ²⁹ παρατατικοῦ om. E ⁴ τμήμα ⁵ μὴ
 om. LE⁵ (sed addid. Bekk.) ⁷ σὺν τόπῳ νοεῖται N ¹⁰ τῷ
 prius om. AB del. edd.

195 φάνειάν μου τοῦ σώματος ἄηρ, καὶ ἀμφότερα τοῦ ἐν αὐτῷ
 περιεχομένου προσαγορεύεται τόπος. διχῶς δὲ καλουμέ-
 20 νου νῦν (τοῦ) τόπου, φασὶ δύνασθαι τὸ κινούμενον ἐν ᾧ
 ἔστι τόπῳ κινεῖσθαι, τῷ κατὰ Πλάτος, ἔχοντι διάστημα
 καθ' ὃ γενήσεται τὰ τῆς κινήσεως. τινὲς δὲ καὶ ἀπέ- 95
 ραντον εἶναι φήθησαν τὸν τοῦ Διοδώρου λόγον. ἐπιπέ-
 ῤοιται μὲν ἀπὸ διεξευγμένου, ψευδοποιῶ δὲ ταῦτο δια-
 25 τῶν ἐξῆς, ἐκάτερον τῶν ἐν αὐτῷ δεκτικὸς ψεύδος. τὸ τε ἐν
 ᾧ μὴ ἔστι τι τόπῳ κινεῖσθαι καὶ τὸ ἐν ᾧ ἔστιν.

Τοιαῦται μὲν αἱ πρὸς τὸν λόγον ἐνστάσεις· δοκεῖ δὲ 97
 Διόδωρος πρὸς τὴν πρώτην εὐθὺς ἐπιτηκίνασι διδάσκων,
 ὅτι ἐνδέχεται τῶν συντελεστικῶν ἀληθῶν ὄντων τα τοῦτων
 30 παρατατικὰ ψευδῆ τυγχάνειν. ἔστω γάρ τινα πρὸ ἐνιαυ-
 τοῦ γεγαμηκέναι καὶ ἕτερον μετ' ἐνιαυτόν. οὐκοῦν
 ἐπὶ τούτων τὸ μὲν "οὔτοι ἔγνημαν" ἀξίωμα συντελε-
 40 στικὸν ὄν ἀληθές ἐστιν, τὸ δ' "οὔτοι γαμοῦσι" παρα-
 τατικὸν καθεστῶς ψεῦδός ἐστιν· ὅτε γὰρ οὔτος ἐγά-
 μει, οὔπω οὔτος ἐγάμει, καὶ ὅτε οὔτος ἐγάμει, οὐκέτι
 οὔτος ἐγάμει. τότε δ' ἂν ἦν ἀληθές ἐπ' αὐτῶν τὸ
 5 "οὔτοι γαμοῦσιν", εἰ ὁμόσε ἐγάμουν. δύναται οὖν
 τοῦ συντελεστικοῦ ἀληθοῦς ὄντος ψεῦδος εἶναι τὸ
 98 τούτου παρατατικόν. τοιοῦτο δὲ ἔστι καὶ τὸ "Ἐλένη
 τρεῖς ἔσχεν ἄνδρας". οὔτε γὰρ ὅτε Μενέλαον εἶχεν
 ἐν Σπάρτῃ ἄνδρα οὔθ' ὅτε Πάριον ἐν Ἰλίῳ. οὔθ' ὅτε
 99 θανόντος τούτου Διηφόβῳ ἐγαμήθη, ἀληθές ἐστι τὸ
 10 παρατατικὸν τὸ "τρεῖς ἔχει ἄνδρας", ἀληθοῦς ὄντος
 τοῦ συντελεστικοῦ τοῦ "τρεῖς ἔσχεν ἄνδρας". σοφί- 99
 ζεται δὲ ἐν τούτοις ὁ Διόδωρος, καὶ παρ' ἀμφιβολίαν βούλεται
 ἡμᾶς πλανᾶν. τὸ γὰρ "οὔτοι ἔγνημαν" δύο σημαίνει, ἐν μὲν
 πληθυντικὸν καὶ ἴσον τῷ "οὔτοι συνέγνημαν", ὅπερ ἔστι ψεῦ-
 15 δος, ἕτερον δὲ τὸ κατὰ περίληψιν ἐνικῶν πράγματος ἔγνε-
 κλιμένου ἀπὸ τοῦ "οὔτος ἔγνημεν" καὶ ἕτερον ἐνικῶν τοῦ
 "οὔτος ἔγνημεν", ὃν πάλιν ἐνικῶν τὰ παρατατικὰ ἔστιν.

10 post περιεχομένου fort. excidit ὕγρου vel οἴρου vel simile
 quid 20 τοῦ add. Bekk. 30 παρατατικὰ N: παραστατικὰ LE:
 παρατατικὰ 5 (cf. ad p. 494, 18/19) 5 οὔτοι NLE: ὅτι 5
 21*

ἀληθῆ, τὸ "οὗτος γαμεῖ" καὶ τὸ "οὗτος γαμεῖ". ἐπ' ἀμ-⁴⁹⁶
 100 ποτέρων γὰρ ἀληθῆ γέγονε ταῦτα. ἀμήχανον οὖν ἔστι
 τῷ παρατατικῷ ψευδῶν ὄντων ἀληθῆ εὐρίσκεισθαι τὰ
 29 τούτων συντελεστικά, ἀλλ' ἀνάγκη συναναιρεῖσθαι ἢ συνυ-
 παρῆναι τὰ ἕτερα τοῖς ἑτέροις.

Ἡ δὲ Δί', ἀλλ' εἰς τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν καὶ ἑτέραν ὁ
 Διόδωρος κομίζεται παραμυθίαν, σαφεστέρῳ χρώμενος
 101 ἐποδείγματι. βαλλέσθω γὰρ, σφησί, σφαῖρα εἰς τὸν ὑπερ- 25
 κείμενον ὄροφον. οὐκοῦν ἐν τῷ μεταξὺ τῆς βολῆς
 χρόνῳ τὸ μὲν παρατατικὸν ἀξίωμα "ἄπτεται ἡ σφαῖ-
 ρα τῆς ὄροφῆς" ψευδὸς ἔστιν· ἔτι γὰρ ἐπιφέρεται.
 ὅταν δὲ αὐγῆται τῆς ὄροφῆς, γίνεται ἀληθές τὸ συν-
 τελεστικόν, τὸ "ἤψατο ἡ σφαῖρα τῆς ὄροφῆς". ἐνδέ- 29a
 χεται ἄρα ψεύδους ὄντος τοῦ παρατατικοῦ ἀληθές 30
 ὑπάρχειν τὸ συντελεστικόν, καὶ διὰ τοῦτο μὴ κινεῖ-
 σθαι μὲν τι παρατατικῶς, κενυνῆσθαι δὲ συντελε-
 102 στικῶς. μήποτε δὲ κἀνταῦθα πλανᾶται. τὸ γὰρ παρατατικόν
 τὸ "ἄπτεται ἡ σφαῖρα τῆς ὄροφῆς" γίνεται ἀληθές, οὐχ ὅτε 497
 φέρεται ἐν τῷ μεταξὺ ἀέρι ἢ σφαῖρα, ἀλλ' ὅτε ἄρχεται ἄπ-
 τεσθαι τῆς ὄροφῆς. ὅταν δὲ τερματίσασα τὴν ψαῦσιν ὑπονο-
 στήσῃ, τότε καὶ τὸ συντελεστικόν γίνεται ἀληθές, τὸ "ἤψατο
 ἡ σφαῖρα τῆς ὄροφῆς". αἰτιος οὖν ἔστιν ὁ Διόδωρος τοῦ 5
 μὲν κενυνῆσθαι περιεχόμενος ὡς ἀληθοῦς, τοῦ δὲ κινεῖσθαι
 ἀφιστάμενος ὡς ψεύδους, δεῖον ἢ ἀμφοτέροις συγκατατίθε-
 σθαι ἢ ἀμφοτέρων ἀφίστασθαι.

103 Οἱ δὲ φάσκοντες δύνασθαι τι κινεῖσθαι ἐν ᾧ ἔστι
 τόπων, καὶ τοῦτο μὲν τὰς σφαῖρας, τοῦτο δὲ τοὺς ἄξονας 10
 καὶ τὰ τύμπανα παρατιθέμενοι, οὐ λύουσι τὴν ἀπορίαν,
 ἀλλ' ὁμοίως ἐγκυλίονται αὐτῇ. ἕκαστον γὰρ τῶν τοιούτων
 σωμάτων, καθὼς καὶ ἀνώτερον ὑπεδείκνυμεν (§ 52),
 καθ' ὁλότητα μὲν μένει ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ, κατὰ μέρη δὲ ἀλ-
 104 λάττει τοὺς τόπους, τοῦ μὲν ἄνω ἀντιλαμβάνοντος τὸν τοῦ 15
 κάτω τόπον, τοῦ δὲ κάτω τὸν τοῦ ἄνω. εἰ δὲ τοῦτο, μένει
 τὰ τῆς ἀπορίας. ἕκαστον γὰρ τῶν τοιούτων σωμάτων μέρος
 ἦτοι ἐν ᾧ ἔστι τόπων κινεῖται ἢ ἐν ᾧ μὴ ἔστιν· οὔτε δὲ

497 ἐν ᾧ ἔστιν, ὡς παρεστήσαμεν, οὔτε ἐν ᾧ μὴ ἔστιν, ὡς
 20 ἐδειξάμεν· οὐκ ἄρα κινεῖται.

Ἄλλ' ἀκολουθῶς — ἔφασκόν τινες παρὰ τὴν ἔννοιαν 105
 τοῦ κινουμένου κεκομίσθαι τὸν λόγον· νοεῖσθαι γὰρ τὸ
 κινούμενον ὡς δυεῖν ἐχόμενον τόπων, τοῦ τ' ἕξ οὗ κινεῖ-
 ται, τοῦ τ' εἰς ὃν μετέρχεται. ῥάδιον δὲ ἔστι καὶ πρὸς
 25 τούτους ὑπαντιῶντας λέγειν ὅτι, κἂν τοιαύτην εἶναι συμ-
 βεβήκη τὴν τοῦ κινουμένου νόησιν, οὐδὲν πρὸς τὸ προ-
 κείμενον διὰ τὸ μὴ περὶ τῆς νοήσεως τοῦ κινεῖσθαι τὴν
 εἶναι τὴν ζήτησιν τοῖς ἀπορητικοῖς προηγουμένως, ἀλλὰ
 περὶ τῆς ὑπάρξεως, ὑπὲρ ἧς οὐδὲν εἰρήκασιν οἱ τῇ τοιαύτῃ
 30 χρησάμενοι ἐνστάσει. οὐ μὴν ἀλλὰ κἂν τὸν λόγον ἀνα- 106
 τρέψωμεν, οὐδὲν ἔξουσιν εἰπεῖν πρὸς ἡμᾶς. ὅταν γὰρ
 φάσκωσι τὸ κινούμενον δυεῖν ἔχεσθαι τόπων, τοῦ τε ἐν
 498 ᾧ ἔστι καὶ τοῦ εἰς ὃν φέρεται, πευσόμεθ' αὐτῶν, πότε
 μέτεισιν ἀπὸ τοῦ ἐν ᾧ ἔστι τόπου τὸ κινούμενον εἰς τὸν
 ἕτερον. ἄρα γε ὅτε ἐν τῷ πρώτῳ ἔστιν ἢ ὅτε ἐν τῷ δευ-
 τέρῳ; ἀλλ' ὅτε μὲν ἐν τῷ πρώτῳ τόπῳ ἔστιν, οὐ μετέρ-
 5 χεται εἰς ἕτερον. ἔτι γὰρ ἐν τῷ πρώτῳ ἔστιν. ὅτε δὲ 107
 οὐκ ἔστιν ἐν τούτῳ, ἀλλ' ἐν τῷ δευτέρῳ, πάλιν οὐ μετέρ-
 χεται, ἀλλὰ μετελήλυθεν ἤδη· τῶν γὰρ ἀμηχάνων ἔστι
 καὶ τῶν ἀνεπινοήτων τὸ μετελθεῖν τι ἕξ ἐκείνου τοῦ τό-
 που τοῦ ἐν ᾧ μὴ ἔστιν. ὥστε κἂν τοιαύτην ἔχωμεν τοῦ
 10 κινουμένου νόησιν, μένει οὐδὲν ἦτιον ἢ ἀρχῆθαι ἀπορία.

Καὶ μὴν οἱ λέγοντες διχῶς καλεῖσθαι τὸν τόπον, ἐν 108
 πλάττει τε καὶ κατ' ἀκρίβειαν, διὰ δὲ τοῦτο καὶ τὴν κίνη-
 σιν ἐν τῷ κατὰ πλάτος νοουμένῳ τόπῳ δύνασθαι συμ-
 βαίνειν, οὐ πρὸς τοῦν ὑπαντιῶσιν. προηγείται γὰρ τοῦ
 15 κατὰ πλάτος νοουμένου τόπου ὁ κατ' ἀκρίβειαν, καὶ ἀδύ-

105—107 ~ Hyp. III 73.

108—110 ~ Hyp. III 75.

20 ἐπεδειξάμεν E 21 ἀλλ' om. V ἀκολουθῶς NLEABR:
 ἀνακολουθῶς V 22 νοεῖσθαι Fabr.: νόσι vel νοεῖ G 25 26 συμ-
 βεβήκη NL: συμβέβηκε E 5 27 περὶ <τὸ> τῆς N 5 fort.
 <τὸν> ἕτερον cf. p. 138, 11 οὔτε N 8 τὸ Gen.: τὸ τε NL:
 τότε E 5 13 fort. <μόνον> ἐν?

καταίεται ἐν τῷ κατὰ πλάτος τόπῳ κινήθηναί τι μὴ⁴⁹⁸
 109 κινήθηεν ἐν τῷ κατ' ἀκρίβειαν· ὡς γὰρ οὗτος περιεκτι-
 κτός ἐστι τοῦ κινουμένου σώματος, οὕτως ὁ κατὰ πλάτος
 τόπος οὗν τῷ κινουμένῳ σώματι καὶ τὸν κατ' ἀκρίβειαν
 τόπον περιέσχηκεν· καθάπερ οὖν οὐδεὶς δύναται ἐν στα- 20
 θαίῳ κινεῖσθαι διαστήματι μὴ προκινήθῃς ἐν τῷ πηγυαίῳ
 διαστήματι, ὅδε τῶν ἀδυνάτων ἐστὶν ἐν τῷ κατὰ πλάτος
 τόπῳ κινεῖσθαι μὴ κινούμενον ἐν τῷ κατ' ἀκρίβειαν.
 110 ἠρώτηκε δὲ ὁ Διοδώρος τὸν ἐκκείμενον λόγον κατὰ τῆς
 κινήσεως τοῦ κατ' ἀκρίβειαν ἐχόμενος τόπου· τοίνυν 25
 ἀναρρομένης ἐπὶ τούτου τῆς κινήσεως οὐδεὶς ἀπολείπε-
 ται λόγος ἐπὶ τοῦ κατὰ πλάτος τόπου.

Τὸ μὲν γὰρ μοχθηρὸν εἶναι τὸν λόγον φάσκειν διὰ
 τὸ ἀπὸ διεξευγμένου ἀρχεσθαι καὶ τοῦτο ψευδοποιεῖν τὸ
 111 διεξευγμένον τελέως ἐστὶ ληρωδες· κατ' ἀκολουθίαν γὰρ 30
 γέγονε τὰ τῆς ἐρωτήσεως, καὶ δύναμιν ἔχει τοιαύτην· "εἰ
 κινεῖται τι, κατὰ τὸν ἕτερον τῶν προειρημένων τρόπων
 ὀφείλει κινεῖσθαι· οὐχὶ δέ γε τὸ δεύτερον· οὐκ ἄρα τὸ 499
 πρῶτον." εἰ γὰρ ὅντος τοῦ πρῶτου ἔστι τὸ δεύτερον, τοῦ
 δευτέρου μὴ ὄντος οὐδὲ τὸ πρῶτον ἐσται. ὕπερ καὶ κατὰ
 τὰς αὐτῶν τῶν διαλεκτικῶν ὑποθέσεις ἕγιές ἐστιν.

112 Ταῦτα μὲν οὖν πρὸς τὰ ἀντιλεγόμενα τῷ ὑπὸ Διο- 5
 δώρου κομισθέντι λόγῳ ἀναγκαῖον ἦν εἰπεῖν· κομίζει δὲ
 καὶ ἄλλους τινὰς λόγους οὐχ οὕτως ἐμβριθεῖς, ἀλλὰ σοφι-
 στικωτέρους, ὧν τὴν ἐκθεσιν ποιησόμεθα εἰς τὸ δύνα-
 σθαι κατὰ τὰς ζητήσεις ἕκαστον αὐτῶν ἐκκλίνειν· εὐ-
 θέως γὰρ, φησί, τὸ κινούμενον ἐν τόπῳ ἔστιν, τὸ δὲ ἐν 10
 τόπῳ ὄν οὐ κινεῖται· τὸ ἄρα κινούμενον οὐ κινεῖται.
 113 διττῆς δὲ οὔσης κινήσεως, μιᾶς μὲν τῆς κατ' ἐπικρά-
 τειαν, δευτέρας δὲ τῆς κατ' εἰλικρίνειαν, καὶ κατ' ἐπι-
 κράτειαν μὲν ὑπαρχούσης ἐφ' ἧς τῶν πλειόνων κι-
 νουμένων μερῶν τοῦ σώματος ὀλίγα ἠρεμεῖ, κατ' εἰ- 15
 λικρίνειαν δὲ ἐφ' ἧς πάντα κινεῖται τὰ τοῦ σώματος
 μέρη, δοκεῖ τούτων τῶν δυεῖν κινήσεων ἢ κατ' ἐπι-
 114 κράτειαν προηγεῖσθαι τῆς κατ' εἰλικρίνειαν· ἵνα γὰρ

23 fort. κινεῖσθαι <τι> 28 μὴν Kayser 32 τρόπων NE:
 τρόπον L5

499 τι εἰλικρινῶς κινήθῃ, τουτέστιν ὅλον δι' ὅλου, πρό-
 19^aτερον ὀφείλει νοεῖσθαι κατ' ἐπικράτειαν κινουμέ-
 20^aνον, ὃν τρόπον ἵνα τις κατ' εἰλικρίνειαν γενήται
 πολίτης, ὀφείλει κατ' ἐπικράτειαν πεπολιῶσθαι, καὶ
 ἵνα τις κατ' εἰλικρίνειαν ληφθῇ σωρός, ὀφείλει κατ'
 ἐπικράτειαν γεγονέναι σωρός· κατὰ τον ὅμοιον τό-
 25^aπον ἡγεῖσθαι δεῖ τῆς κατ' εἰλικρίνειαν κινήσεως τῆς
 κατ' ἐπικράτειαν· ἐπίτασις γὰρ τῆς κατ' ἐπικράτειαν
 ἐστὶν ἢ κατ' εἰλικρίνειαν. οὐχὶ δὲ γε ἐστὶ τις κατ' 115
 ἐπικράτειαν κίνησις, ὡς παραστήσομεν· τοῖον οὐδ'
 ἢ κατ' εἰλικρίνειαν γενήσεται. ὑποκείσθω γὰρ ἐκτρι-
 ὦν ἡμερῶν συνεστῶς σῶμα, δυεῖν μὲν κινουμένων
 29^a ἐνὸς δὲ ἀκινήτου· τοῦτο γὰρ ἢ κατ' ἐπικράτειαν 116
 30^a ἀπαιτεῖ κίνησις. οὐκοῦν εἰ προσθεῖημεν τέταρτον
 ἡμερῶν ἀκινήτου τούτῳ τῷ σώματι. πάλιν γενήσε-
 ται κίνησις. εἴπερ γὰρ τὸ ἐκ τριῶν ἡμερῶν συγκεῖ-
 35^aμενον σῶμα, δυεῖν μὲν κινουμένων. ἐνὸς δὲ ἀκινή-
 τίζοντος, κινεῖται, καὶ τετάρτου προστεθέντος ἡμε-
 ροῦς κινήσεται· ἰσχυρότερα γὰρ τὰ τριῶν ἡμερῶν, μεθ'
 ὧν πρότερον ἐκινεῖτο, τοῦ προστεθέντος ἐνὸς ἡμε-
 4^aροῦς. ἀλλ' εἴπερ τὸ ἐκ τεσσάρων ἡμερῶν συγκεῖμενον
 5^a σῶμα κινεῖται, κινήσεται καὶ τὸ ἐκ πέντε ἰσχυρό-
 τερα γὰρ ἐστὶ τὰ τέσσαρ' ἡμερῶν, μεθ' ὧν πρότερον
 ἐκινεῖτο, τοῦ προστεθέντος ἡμεροῦς. καὶ εἰ τὸ ἐκ 117
 τῶν πέντε συγκεῖμενον κινεῖται, πάντως καὶ ἔκτου
 προσελθόντος ἡμεροῦς κινήσεται, ἰσχυροτέρων ὄν-
 10^aτων τῶν πέντε παρὰ τὸ ἕν. καὶ οὕτω μέχρι μυρίων
 ἡμερῶν προέρχεται ὁ Διόδωρος δεικνύς, ὅτι ἀνυπόστατος
 ἐστὶν ἢ κατ' ἐπικράτειαν κίνησις· ἄτοπον γὰρ φησί, τὸ
 λέγειν κατ' ἐπικράτειαν κινεῖσθαι σῶμα ἐφ' οὗ
 ἑνακισχίλια ἑνακόσια ἑνεήκοντα ὀκτώ ἀκινήτίζει
 14^a ἡμερῶν καὶ δύο μόνον κινεῖται. ὥστε οὐδὲν κατ'

21 προπεπολιῶσθαι L E 5 26 ἐστὶ L E 5: ἐστὶ N 27 οὐδ'
 Bekk.: οὐδ' G 30 μὲν post τέταρτον E et L (ubi exp. rubri-
 cator) 3 τριῶν ἡμερῶν N E: τρία μέρη L 5 4 προστεθέντος 5
 7 προστεθέντος N 8 ἔκτου Struve: ἐκ τοῦ G

ἐπικράτειαν κινεῖται. εἰ δὲ τοῦτο, οὐδὲ κατ' εἰλι-⁵⁰⁰
κρίνειαν, ὧ ἔπεται τὸ μηδὲν κινεῖσθαι.

118 Ἄλλὰ γὰρ ἡ μὲν ἐπιχειρήσις τοιαύτη πῶς ἔστιν, φαί-
νεται δὲ καὶ σοφιστικῇ καὶ παρακείμενον ἔχουσα τὸν ἔλεγ-
χον· ἅμα γὰρ τῇ τοῦ πρώτου ἀμεροῦς προσθέσει οἴχεται
ἢ κατ' ἐπικράτειαν κινήσις, δευεῖν κινουμένων ἀμερῶν, δευεῖν 20
δὲ ἀκινήτιστόντων. ὅθεν τὰς μὲν τοιαύτας ἐπιχειρήσεις
119 παραιτητέον, ἐκείνοις δὲ μάλιστα χρηστέον τοῖς λόγοις· εἰ
κινεῖται τι, νῦν κινεῖται· εἰ νῦν κινεῖται, ἐν τῷ ἐνεστῶτι
χρόνῳ κινεῖται· εἰ δὲ ἐν τῷ ἐνεστῶτι χρόνῳ κινεῖται, ἐν
ἀμερεῖ χρόνῳ ἄρα κινεῖται. εἰ γὰρ μερίζεται ὁ ἐνεστῶς 25
χρόνος, πάντως εἰς τὸν παρωχημένον καὶ μέλλοντα μερι-
120 σθήσεται, καὶ οὕτως οὐκέτ' ἔσται ἐνεστῶς. εἰ δ' ἐν ἀμε-
ρεῖ χρόνῳ τι κινεῖται, ἀμερίστους τόπους διέρχεται. εἰ δὲ
ἀμερίστους τόπους διέρχεται, οὐ κινεῖται. ὅτε γὰρ ἔστιν
ἐν τῷ πρώτῳ ἀμερεῖ τόπῳ, οὐ κινεῖται· ἔτι γὰρ ἔστιν ἐν 30
τῷ πρώτῳ ἀμερεῖ τόπῳ. ὅτε δὲ ἔστιν ἐν τῷ δευτέρῳ ἀμε-
ρεῖ τόπῳ, πάλιν οὐ κινεῖται, ἀλλὰ κεκλήνεται. οὐκ ἄρα 301
κινεῖται τι.

121 Πρὸς τούτοις· πᾶσα κίνησις τριῶν τινῶν ἔχεται, κα-
θάπερ σωμάτων τε καὶ τόπων καὶ χρόνων, σωμάτων μὲν
τῶν κινουμένων, τόπων δὲ τῶν ἐν οἷς ἡ κίνησις γίνεται, 5
122 χρόνων δὲ τῶν καθ' οὓς ἡ κίνησις γίνεται. ἦτοι οὖν πάν-
των τούτων εἰς ἀπείρους τεμνομένων τόπους καὶ χρόνους
καὶ εἰς ἄπειρα σώματα γίνεται ἡ κίνησις, ἢ πάντων εἰς
ἀμερῆς καὶ ἐλάχιστον καταληγόντων, ἢ τινῶν μὲν εἰς ἄπει-
ρον τεμνομένων, τινῶν δὲ εἰς ἀμερῆς καὶ ἐλάχιστον κατα- 10
ληγόντων. εἴαν τε δὲ πάντα εἰς ἄπειρον τέμνηται, εἴαν τε
πάντα εἰς ἀμερῆς καταλήγη, ἄπορος ὁ περὶ τῆς κινήσεως
123 εὐρεθήσεται λόγος. τάξει δὲ ἀπὸ τῆς πρώτης στάσεως
ποιώμεθα τὴν ἐπιχείρησιν, καθ' ἣν πάντα εἰς ἄπειρον
τέμνεται. καὶ δὴ οἱ προεσιτώτες αὐτῆς φασὶ τὸ κινούμε- 15

18 σοφιστῆ 5 20 <μὲν> κινουμ. Bekk. dubit. 28 παρω-
χημένον NLE: παρωχηκότα 5 6 χρόνων — γίνεται om. E
11 πάντα post 12 καταλήγη N 11 ἄπειρον NE: ἄπειρα L5
12 καταλήγη, <εἴαν τε τινὰ μὲν εἰς ἄπειρον τέμνηται, τινὰ δὲ
εἰς ἀμερῆς καταλήγη,> Bekk. in adnotatione

501

νου σῶμα ὑφ' ἓνα καὶ τὸν αὐτὸν χρόνον ἄθρουν μερι-
 στὸν ἀνύειν διάστημα, καὶ οὐ τὸ πρῶτον τοῦ διαστήμα-
 τος μέρος πρῶτον ἐπιλαμβάνει τῷ πρώτῳ αὐτοῦ μέρει καὶ τὸ
 δεύτερον τῇ τάξει δεύτερον, ἀλλ' ὑφ' ἓν τὸ ὅλον μεριστὸν
 20 διάστημα καὶ ἀθρόως διέρχεται. ὅπερ ἐστὶν ἄτοπον καὶ
 ποικίλως τοῖς φαινομένοις μαχόμενον. εἰ γοῦν ἐπὶ τῶν 124
 αἰσθητῶν τούτων σωμάτων νοήσωμέν τινα κατὰ σταδιαίου
 τροχάζοντα διαστήματος, πάντως ὑποπεσεῖται, ὅτι ὀφείλει
 ὁ τοιοῦτος τὸ πρῶτον ἡμιστάδιον ἀνύειν πρῶτον καὶ τὸ
 25 δεύτερον τῇ τάξει δεύτερον· τὸ γὰρ ὑφ' ἓν ἀξιοῦν τὸ
 ὅλον ἀνύειν τοῦ σταδίου διάστημα τελῶς ἄτοπον. καὶ 125
 εἰ τέμοιμεν τὸ ἕτερον ἡμιστάδιον εἰς δύο τεταρτημόρια,
 πάντως πρῶτον διελεύσεται τὸ πρῶτον τεταρτημόριον·
 καὶ εἰ εἰς πλείονα τέμοιμεν, ὡσαύτως. κἂν κατὰ πεφω-
 30 τισμένου δὲ τροχάζῃ τοῦ σταδίου, φαίνεται ὡς οὐχ ὑφ' ἓν
 σκιάσει τὸ στάδιον, ἀλλὰ τὸ μὲν τι πρῶτον μέρος, τὸ δὲ 126
 δεύτερον, τὸ δὲ τρίτον. καὶ εἰ παραθείῃ δὲ τῷ τοίχῳ με-
 502 μιλτωμένη τῇ χειρὶ τούτου ἐφαπτόμενος, οὐχ ὑφ' ἓνα καὶ
 τὸν αὐτὸν χρόνον τὸν ὅλον τοῦ σταδίου τοίχον μιλτώσει,
 ἀλλὰ κατὰ τάξιν καὶ κατὰ τὸ πρότερον πρότερον. ὅπερ
 οὖν ὁ λόγος ἐπὶ τῶν αἰσθητῶν ἔδειξε πραγμάτων, τουτί
 5 καὶ ἐπὶ τῶν νοητῶν προσδεκτέον ἐστὶν ἡμῖν. καὶ 127
 ἄλλως δὲ ἔνεστι ταύτην ἀνελεῖν τὴν δόξαν, πολλαῖς καὶ
 ποικίλαις εἰς τοῦτο χρωμένους ὑποθέσεσιν. ὑποκείσθω
 γὰρ πηχναῖον διάστημα, καὶ διωρίσθω κατὰ τὴν μεσό-
 τητα εἰς δύο ἡμιπῆχεα. διωρίσθω δὲ καὶ τὰ παλαιστιαιᾶ
 10 διαστήματα αὐτοῦ, καὶ ἔστω τὰ διορίζοντα στερεὰ πρὸς τὸ
 ἀντικόπτειν καὶ ἴσταν δύνασθαι τὸ κινούμενον. εἰ οὖν τὸ κινού-
 μενον ὑφ' ἓνα καὶ τὸν αὐτὸν χρόνον ἄθρουν ἀνύει μεριστὸν διά-
 στημα, καὶ οὐ κατὰ τὸ πρότερον πρότερον ἢ κίνησις, καὶ τὸ

124—126 ~ Hyp. III 78.

18 μέρος om. 5 ἐπιλαμβάνει 5 25/26 ἀξιοῦν διατρέχει τοῦ
 ὅλου διάστημα 5 27 et 29 τέμοιμεν N (-η- corr. ex oi) 29 εἰ
 om. N 5 30 τροχίξῃ N 3 ὅπερ Gen.: εἴπερ G 8 ἐστὶ N
 9 ἡμιπῆχεα LEVR 10 τὰ διορίζοντα Fabr. coll. p. 504, 27:
 τὸ διορίζον τὰ G 11/12 εἰ οὖν τὸ κινούμενον N: om. LE 5
 (addiderat autem iam Bekk.!) 12 ὑφ' N: ἐφ' LE 5

- κατὰ τοῦ προειρημένου διαστήματος κινούμενον σῶμα ὑφ' ⁵⁰²
 128 εἶνα χροῖον ὑπὸ τοῦ τὰ δύο ἡμιπηχναῖα διορίζοντος ἀντικοπή- 15
 σεται σώματος καὶ ὑπὸ τοῦ τὰ παλαιστικαῖα. ἀλλ' εἰ ἐν τῷ
 αὐτῷ χρόνῳ ὑπὸ τούτων ἀντικοπήσεται, ἔσται τὸ αὐτὸ
 ἄμα καὶ κεννημένον καὶ μὴ κεννημένον· ἢ μὲν γὰρ
 ἀντέκοιεν αὐτῷ τὸ διοριστικὸν τῶν ἡμιπηχναῖων διαστη-
 μάτων. κεννῆται τὸ ἡμιπηχναῖον διάστημα, ἢ δὲ καὶ τὸ ²⁰
 διοριστικὸν τοῦ παλαιστικαίου ἀντέκοιεν, πάλιν οὐ κεν-
 νῆται τὸ αὐτὸ διάστημα. ἄτοπον δέ γε τὸ αὐτὸ λέγειν
 ἄμα κεννῆσθαι καὶ μὴ κεννῆσθαι. ἄτοπον ἄρα καὶ τὸ
 ἀξιοῦν τὸ κινούμενον ἄθρον ὑφ' ἕν μεριστὸν ἀνύειν διά-
 στημα καὶ μὴ κατὰ τὸ πρότερον πρότερον κινεῖσθαι. ²⁵
 129 πάλιν ὑποκείσθω πηχναῖον διάστημα, καὶ φερέσθω τινὰ
 σώματα ἀφ' ἑκατέρου τῶν ἄκρων ἰσοταχῶς ὡς αἰ κατ' Ἐπί-
 κουρον ἄτομοι. οὐκοῦν ἐπεὶ ὑπόκειται ταῦτα τὰ σώματα
 ἰσοταχῶς κινούμενα, πάντως κατὰ τὴν μεσότητα τοῦ πη-
 χναῖου διαστήματος προσκρούσαντα ἀλλήλοις ἢ στήσεται ³⁰
 130 ἢ ἐπὶ τὸν ὄθεν ἦλθε τόπον ἀντικρουσθήσεται. καὶ εἰ μὲν ⁵⁰³
 ἴσταται. πρόδηλόν ἐστιν, ὅτι ἑκάτερον αὐτῶν ἐν ἄλλῳ μὲν
 χρόνῳ ἐκινεῖτο τὸ ἀπὸ τοῦ ἄκρου διάστημα ἄχρι τῆς με-
 σότητος, ἐν ἄλλῳ δὲ ἔμελλεν ἀνύειν τὸ ἀπὸ τῆς μεσότη-
 τος ὡς ἐπὶ τὸ ἕτερον ἄκρον. εἰ δὲ ἀνταναβάλλεται ὡς ἐπὶ ⁵
 τὰ τοῦ ὅλου διαστήματος ἄκρα, πάλιν προῦπτον, ὡς ἐν
 ἄλλῳ μὲν χρόνῳ διήλθε τὰ ἀπὸ τῶν ἄκρων διαστήματα ὡς
 ἐπὶ τὸ μέσον, ἐν ἄλλῳ δὲ ἀντικρουσθέντα ὑπέστρεψεν ὡς
 ἐπὶ τὰ ἄκρα. καὶ οὕτως οὐδέν ἐστι τὸ κινούμενον ὑφ' ἕν
 ἄθρον μεριστὸν διάστημα. ¹⁰
 131 Ἔτι καὶ οὕτως ἐλεγκτέον ἐστὶ τοὺς πάντα μὲν εἰς
 ἄπειρον τέμνεσθαι λέγοντας, κινεῖσθαι δὲ τὸ κινούμενον

15 ὑπὸ τοῦ N: ὑφ' οὐ LE5: ὑπό τε τοῦ olim coniecerat Bekk. 20 (οὐ) κεννῆ. N 22 γε om. 5 24 ἀξιοῦν τὸ Gen.: ἀξιοῦντα LE5 25 πρότερον alt. om. N 1 ἐπὶ τὸν — τόπον ser. coll. v. 5. 8/9: ἐκ τοῦ — τόπου G ἀποκρουσθήσεται Lobbeck (Phrynich. p. 44): ἀνακρουσθήσεται Reisig 3 ἄχρι om. N 5 ἐπὶ τὸ — ὡς om. 5 6 τὰ et ἄκρα Fabr.: τῷ et ἄκρω G 7 διήλθε τὰ ἀπὸ τῶν ἄκρων διαστήματα Rüstow: διήλθεν ἀπὸ τῶν ἄλλων διαστημάτων G: διήλθε τὸ ἀπὸ τοῦ ἄκρου διάστημα vel διήλθεν ἀπὸ τῶν ἄκρων Bekk. dubit. 12 λέγοντας τέμνεσθαι N

503 ἴφ' ἔν ἄθρουν μεριστὸν διάστημα προειληφότας. ὄνειν
 γὰρ ἰσοταχῶς κινουμένων σωμάτων ὅσον πηχυαῖον διά-
 15 στημα, ἀκολουθήσει λέγειν ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ καὶ τὸ αὐτὸ
 διάστημα ἐκάτερον ἀνύειν, ἀλλὰ τὸ μὲν πιεῖον, τὸ δὲ
 ἔλαττον· ὅπερ ἐστὶ παρὰ τὴν ἐνάργειαν. διορίσθω γὰρ 132
 τὸ πηχυαῖον διάστημα τοῦ ἑτέρου σώματος κατὰ τὴν με-
 σότητα, καὶ τὸ διορίζον ἀντικοπέτω παντὶ προσπίπτοντι.
 20 ἐπεὶ οὖν ἐν ἴσῳ χρόνῳ ἀξιούσιν ἐκάτερον κινεῖσθαι καὶ
 τῷ αὐτῷ ἀνύειν τὸ τε πηχυαῖον διάστημα καὶ τὰ μέρη
 τούτου καὶ οὐκ ἐν ἄλλῳ μὲν τὰ μέρη, ἐν ἄλλῳ δὲ τὸ ὅλον.
 πάντως ἐν ᾧ χρόνῳ κινεῖται τὸ ἕτερον τούτων τῶν σωμά-
 των τὸ ὅλον πηχυαῖον διάστημα, ἐν τῷ ἴσῳ καὶ τὸ λει-
 25 πόμενον σῶμα κινήσεται τὸ ἡμίπηχυ διάστημα καὶ ἀντι-
 κοπὴν στήσεται. ἀλλ' ὑπέκειτό γε ἰσοταχῶς ἐκάτερον ἀν- 133
 τῶν κινούμενον. τὰ ἄρα ἰσοταχῶς κινούμενα ἐν τῷ αὐτῷ
 χρόνῳ ἄριστον κινεῖται διάστημα· ὅπερ παρὰ τὴν ἐνάρ-
 γειάν ἐστιν. τοίνυν οὐ κινεῖται τὸ κινούμενον ἴφ' ἐν
 504 ἄθρουν μεριστὸν διάστημα, ἀλλὰ κατὰ τὸ πρότερον πρό-
 τερον ἢ κίνησις ὀφείλει γίνεσθαι.

"Ἐτι πρὸς τοῖς εἰρημένοις τὸ ἐν ἴσῳ χρόνῳ κινούμε- 134
 νον πλεόν διάστημα τοῦ ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἔλαττον διά-
 5 στημα κινουμένου ταχύτερόν ἐστιν· οἷον εἰάν ἐν ὅμοιῳ
 διαστήματι καθ' ὑπόθεσιν τῶν κινουμένων τὸ μὲν εἴκοσι
 σταδίου ἀνύη, τὸ δὲ δέκα μόνον, λεχθήσεται συμφῶτως
 κατὰ πάντα ταχύτερον μὲν εἶναι τὸ τοῖς εἴκοσι σταδίου
 ἀνύον, βραδύτερον δὲ τὸ τοῖς δέκα. ἀλλὰ τοῦτό γε τὸ 135
 10 φαινόμενον καὶ ἐναργὲς εἶναι δοκοῦν ἀναίρεται ὅσον ἐπὶ
 τῇ ἐκκειμένῃ ὑποθέσει καὶ γίνεται ψεῦδος. ἔσται γὰρ τὸ ἐν
 τῷ αὐτῷ χρόνῳ κινούμενον καὶ ταχύτερον καὶ βραδύτε-
 ρον· ὅπερ ἦν ἀπειφαῖνον. εἰ γὰρ οὐκ ἐν ἄλλῳ μὲν
 χρόνῳ τὸ ὅλον κινεῖται πηχυαῖον διάστημα, ἐν ἄλλῳ δὲ τὰ
 15 τοῦ πηχυαίου διαστήματος μέρη, ἀλλ' ἐν ἐνὶ καὶ τῷ αὐτῷ

13 προειληφότας L5: προσειλ. N: παραληφότας E 20/21 κἀν
 τῷ αὐτῷ Bekk.: καὶ τῷ αὐτῷ N: καὶ τὸ αὐτὸ LE5 21 ἀνύειν
 Bekk.: ὄνειν (vel δυοῖν) G 3 τὸν N 5 ἐν om. N 8 πάν-
 τας Bekk. dubit. 11 τὸ om. L5 15 τὸ αὐτὸ 5

- τὸ τε ὅλον διάστημα διέρχεται καὶ τὰ τοῦ ὅλου μέρη,⁵⁰⁴
 ἔσται τὸ αὐτὸ ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ καὶ βραδύτερον καὶ τα-
 156 χύτερον· ἢ μὲν γὰρ πηχυαῖον ἐν τούτῳ διάστημα ἀνύει,
 ἔσται ταχύτερον, ἢ δ' ἐν τῷ αὐτῷ ἡμιπηχυαῖον, ἔσται
 βραδύτερον. τελέως δέ ἐστιν ἄτοπον ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ²⁰
 λέγειν τι καὶ ταχύτερον εἶναι καὶ βραδύτερον. τοίνυν οὐ
 κατ' ἄθρον μεριστὸν διάστημα κινεῖται τὸ κινούμενον, ἀλλὰ
 κατὰ τὸ πρότερον πρότερον.
- 137 Ἰκανῶς δ' ἂν ἐλέγχοντο οἱ ταύτης προεσιῶτες τῆς
 δόξης καὶ διὰ τῆς λεχθησομένης ὑποθέσεως. ἔστω γάρ²⁵
 τι δακτυλιαῖον διάστημα, διηρήσθω τε τοῦτο κατὰ τὴν
 μεσότητα εἰς δύο ἡμιδακτυλιαῖα διαστήματα, καὶ ἔστω τὸ
 διορίζον φύσιν ἔχον ἀντικοπτικὴν καὶ ἀποβάλλειν δυνα-
 μένην τὸ προσπίπτον, κινείσθω τε σῶμά τι κατὰ τοῦ
 τοιοῦτου διαστήματος· φημί δὴ, ὅτι κατὰ ταύτην τὴν³⁰
 ὑπόθεσιν, ἐπεὶ τὸ κινούμενον ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ τὸ τε
 ὅλον ἀνύει διάστημα καὶ τὰ τοῦ ὅλου μέρη, δεήσει τὸ
 αὐτὸ ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἐλθεῖν τε καὶ ἀπελθεῖν· ὃ ἐστι⁵⁰⁵
- 138 τῶν ἀδυνάτων. εἰ γὰρ ἐν ἐνὶ καὶ τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἀνύει
 τὸ τε ὅλον δακτυλιαῖον διάστημα καὶ τὰ μέρη αὐτοῦ, δακ-
 τυλιαῖον δ' ἔστι διάστημα τὸ τε ἀπὸ τοῦ ἄκρου μέχρι
 τῆς μεσότητος καὶ τὸ ἀπὸ ταύτης μέχρι τοῦ ἄκρου, ἐν τῷ⁵
 αὐτῷ χρόνῳ καὶ ἀπελεύσεται τὸ κινούμενον καὶ προσκρου-
 σαν τῷ διορίζοντι κατελεύσεται. παρὰ τὴν ἐνάργειαν δέ
 ἔστι τὸ ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἐλθεῖν τε καὶ ἀπελθεῖν· παρὰ
 τὴν ἐνάργειαν ἄρα καὶ τὸ οὕτω γίνεσθαι τὴν κίνησιν,
 ὥσπερ καὶ τὸ ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ λέγειν καὶ ἐκτείνεσθαι¹⁰
 τὴν χειρὰ καὶ συστέλλεσθαι, καὶ οὐκ ἐν ἄλλῳ μὲν ἐκτείνε-
 σθαι, ἐν ἄλλῳ δὲ συστέλλεσθαι.
- 139 Ὡστε τὸ μὲν κατ' ἄθρον διάστημα γίνεσθαι τὴν
 κίνησιν οὕτως ἐστὶν ἄπορον τοῖς προειρημένοις ἀνδράσιν·

139—141 ~ Hyp. III 76.

21/22 οὐ κατ' G: οὐκ Bekk. 20 et 20 τε NLE: δὲ 5
 25 ἀποβάλλειν Bekk. dubit. at cf. p. 503, 5 6 ἐλεύσεται Bekk.
 dubit. 7 ἀπελεύσεται Bekk. dubit. 10 λέγειν <τε> καὶ 5

505
 15 πολλῶν δὲ τούτου ἀπορώτερον τὸ μὴ κατ' ἄθρον γίνεσθαι
 μεριστὸν διάστημα, ἀλλὰ κατὰ τὸ πρότερον πρότερον καὶ
 κατὰ τὸ δεύτερον δεύτερον. εἰ γὰρ οὕτω γίνεται ἡ κίνη-
 σις, πάντων εἰς ἄπειρον τεμνομένων τῶν τε σωμάτων καὶ
 τόπων καὶ χρόνων, οὐκ ἔσται τις ἀρχὴ κινήσεως. ἵνα γὰρ 140
 20 τι κινήθῃ πηχυαίου διάστημα, ὀφείλει τὸ πρῶτον ἰσότητι
 διέρχεσθαι πρῶτον καὶ τὸ δεύτερον τῇ τάξει δεύτερον.
 ἀλλ' ἵνα καὶ τὸ πρῶτον ἀνύσῃ ἰσότητι διάστημα, ὀφείλει
 τὸ πρῶτον τεταρτημόριον τοῦ πηχυαίου διαστήματος διελ-
 θεῖν, εἶτα τότε τὸ δεύτερον. ἀλλὰ κἂν εἰς πέντε διαιρεθῇ.
 25 (τὸ πρῶτον πεμπτημόριον), κἂν εἰς ἕξι, τὸ πρῶτον ἑκτημόριον.
 παντὸς οὖν τοῦ πρώτου μέρους ἄλλο πρῶτον ἔχοντος μέρος 141
 διὰ τὴν εἰς ἄπειρον τομὴν, ἀνάγκη μηδέποτε ἀρχὴν γίνεσθαι
 κινήσεως διὰ τὸ ἀνέκλειπτα εἶναι τὰ μέρη τοῦ διαστήματος καὶ
 τὰ τοῦ σώματος, καὶ πᾶν τὸ ἐκ τούτων λαμβανόμενον ἔχει
 30 ἄλλα μέρη.

Πρὸς μὲν οὖν τοὺς εἰς ἄπειρον τέμνεσθαι λέγοντας 142
 τὰ τε σώματα καὶ τοὺς τόπους καὶ τοὺς χρόνους (οὔτοι
 506 δὲ εἰσιν οἱ ἀπὸ τῆς Στοᾶς) ταῦθ' ἠμοῦσε λέγειν· οἱ δὲ
 πάντα εἰς ἀμερῆ καταλήγειν ὑπειληφότες, ὡς οἱ περὶ τὸν
 Ἐπίκουρον, ρεανικωτέραις μᾶλλον ἐνέχονται ταῖς ἀπορίαις,
 καὶ πρῶτον, ὅτι οὐκ ἔσται κίνησις, ὡς ὁ Λιόδωρος ἐδίδασκε 143
 5 τῶν ἀμερῶν ἐχόμενος τόπων τε καὶ σωμάτων. τὸ γὰρ ἐν
 τῷ πρώτῳ ἀμερεῖ τόπῳ περιεχόμενον ἀμερὲς σῶμα οὐ κι-
 νεῖται· περιείχεται γὰρ ἐν τῷ ἀμερεῖ τόπῳ καὶ ἐκπατή-
 ρώκει τοῦτον. καὶ πάλιν· τὸ ἐν τῷ δευτέρῳ ὑποκείμενοι
 οὐ κινεῖται· κελίηται γὰρ ἤδη. εἰ δὲ μήτε ἐν τῷ πρώ-
 10 τῳ τὸ κινούμενον κινεῖται ἕφ' ὅσον ἔστιν ἐν τῷ πρώτῳ,
 μήτ' ἐν τῷ δευτέρῳ, παρὰ δὲ ταῦτα τρίτος οὐκ ἐπινοεῖται
 τόπος, οὐ κινεῖται τὸ λεγόμενον κινεῖσθαι. πάροστι 144
 δὲ καὶ χωρὶς τῆς τοιαύτης ἀπορίας ἕξ ὑποθέσεως διαβάλ-
 λειν τὴν στάσιν τῶν κατ' Ἐπίκουρον. ἔστω γὰρ διάστημα
 15 ἕξ ἐννέα [τε] συγκείμενον ἀμερῶν τόπων στοιχηδόν τετα-
 γμένων, καὶ κινεῖσθω κατ' αὐτοῦ δὴ τοῦ διαστήματος δύο

25 τὸ πρῶτον πεμπτημόριον add. Bekk. dubit. 29 τούτου N
 31 οὖν om. NEV 5 τε om. 5 15 τε del. Bekk.

ἀμερῆ σώματα ἄρα ἑκατέρου τῶν ἄκρων, κινείσθω δὲ ἴσο-⁵⁰⁶
 145 ταχῶς. οὐκοῦν ἐπεὶ ἡ κίνησις ἐστὶν ἰσοταχῆς, δεήσει ἐκά-
 τερον τῶν τοιούτων σωμάτων ἀπὸ τέσσαρας ἀμερεῖς διέρ-
 χεσθαι τοποῦς. φθάσαντα δὲ ἐπὶ τὸν πέμπτον τόπον,²⁰
 ὅς ἐστι μέσος τῶν τεσσάρων καὶ τῶν τεσσάρων, ἢ στήσε-
 ται ἢ τὸ ἕτερον αὐτῶν προκαταταχήσει, ὥστε τοῦτο μὲν
 πέντε διελεύσει ἀμερεῖς τοποῦς, τὸ δὲ λειπούμενον τέσσαρας
 μοῖραι. ἢ οὔτε στήσεται οὔτε τὸ ἕτερον προκαταταχήσει,
 συνδραμόντα δὲ ἕν ἑν ἀμφοτέρα ἐξ ἡμισείας διακαθέξει²⁵
 146 τὸν πέμπτον ἀμερῆ τόπον. τὸ μὲν οὖν ἀμφοτέρα στήναι
 πανυ ἐστὶν ἀπίθανον· τόπου γὰρ οὐχ ὑποκειμένου καὶ
 μηδενὸς πρὸς τὴν κίνησιν ἀντικόπτοντος οὐ στήσεται. τὸ
 δὲ προκαταταχεῖν τοῦ ἕτερου τὸ ἕτερον παρὰ τὴν ὑπόθε-
 σιν ὑπέκειτο γὰρ ἰσοταχῶς ἑκάτερον αὐτῶν κινούμενον.³⁰
 147 λείπεται ἄρα λέγειν, ὅτι εἰς τὸ αὐτὸ συνδραμόντα ἀμφο-
 τερα ἐφάξει τὰς ἡμισείας τοῦ λειπομένου τόπου. εἰ δὲ
 ἐπέχει τοῦτο μὲν τὴν καθ' αὐτὸ ἡμίσειαν, ἐκεῖνο δὲ τὴν⁵⁰⁷
 καθ' αὐτό, οὐκ ἐστὶ ἀμερῆς ὁ τόπος, ἀλλ' εἰς δύο ἡμι-
 σείας μεριστός. οὕτως δὲ καὶ τὰ σώματα· μέρει γὰρ
 αὐτῶν τὸ τοῦ τόπου μέρος ἐπιλαμβάνοντα οὐκ ἐστὶ
 148 ἀμερῆ. εἰ δὲ καὶ οἱ τόποι μεριστοὶ καὶ τὰ σώματα⁵
 οὐκ ἀμερῆ, ἀνάγκη καὶ τὸν χρόνον μὴ εἶναι ἀμερῆ καὶ
 ἐλάχιστον· οὐ γὰρ ἐν ἴσῳ χρόνῳ διέρχεται τὸν ἀμερῆ τό-
 πον τὸ ἀμερῆς σῶμα καὶ τὸ τοῦ ἀμεροῦς τόπου μέρος,
 ἀλλ' ἐν ἄλλῳ μὲν τὸν ὅλον ἀμερῆ τόπον, ἐν ἐλάχιστῳ δὲ
 149 τὸ τούτου μέρος. πάλιν ἔστω τι κανόνιον κέντροις κατὰ¹⁰
 τὸ ἕτερον μέρος διειλημμένον, καὶ τοῦτο περιαιγέσθω ἀπὸ
 τοῦ ἕτερου τῶν ἄκρων κατὰ τινος ἐπιπέδου ἐν ἐνὶ καὶ τῷ
 αὐτῷ χρόνῳ. καὶ δὴ τοῦ ἄκρου περιαιγομένου κύκλοι κα-
 ταγραφῆσονται μεγέθει διαφέροντες ἀλλήλων, καὶ ὁ μὲν
 ἐξωτάτω καὶ πάντων περιληπτικὸς μέγιστος, ὁ δ' ἐνδοτάτω¹⁵

22 προκατασχίσει 5 27 οὐχ om. N 28 μηδέν N 30 αὐ-
 τὸν L 31 (γὰρ) ἄρα N 1 καθ' αὐτό Gen.: κατὰ ταῦτό NLE:
 κατ' αὐτό 5 ἐκεῖνο N: κείνο LE5: κάκεινο Gen. τὸν E
 3 μεριστός 5 μέρει Bekk.: μέρη G 4 τὰ τοῦ τόπου μέρη N
 9 ἐν om. N

507 βραχύτατος, καὶ οἱ μεταξὺ τούτων ἀνάλογοι, ἦτοι μείζους
καὶ μείζους ἀπὸ τοῦ κέντρον ἐπιόντων ἡμῶν ἢ ἐλάσσους
καὶ ἐλάσσους ἀπὸ τῆς ἐκτὸς περιφερείας ὑποβαινόντων.
ἐπεὶ οὖν εἰς ἔστιν ὁ τῆς περιαγωγῆς χρόνος (ἔστω δὲ ἀμε- 150
20 ρῆς οὗτος), ζητῶ πῶς ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ χρόνου καθι-
σιῶτος καθ' ὃν γέγονε τὰ τῆς καταγραφῆς, μιᾶς δὲ οὔσης
καὶ τῆς κινήσεως, διαφέροντες γεγονάσιν ἀλλήλων οἱ κύ-
κλοι, καὶ οἱ μὲν μεγάλοι, οἱ δὲ μικρὰν ἔχοντες τὴν περι-
μετρον. οὐδὲ γὰρ ἔνεστι λέγειν, ὅτι τῶν ἀμερῶν χρόνων 151
25 διαφορὰ τίς ἐστι παρὰ τὸ μέγεθος καὶ διὰ τοῦτο τῶν κύ-
κλων οἱ μὲν ἐν μείζουσι ἀμερῆσι καταγραφέντες χρόνοις
εἰσὶ μείζους, οἱ δὲ ἐν ἐλάσσοσι μικρότεροι. εἰ γὰρ ἕτερος
ἕτερου μείζων ἐστὶν ἀμερῆς χρόνος, οὐκ ἔστιν ἀμερῆς ὁ
χρόνος οὐδὲ ἐλάχιστος, καὶ τὸ κινούμενον οὐ πάντως ἐν
30 ἀμερεῖ χρόνῳ κινεῖται. πρὸς τούτοις οὐδὲ ἐκαίνο ἔστι γὰρ 152
508 κατὰ γραφονται οἱ κύκλοι, τὰ δὲ μέρη τοῦ περιαγομένου
κανόνος οὐκ ἔστιν ἰσοταχῆ, ἀλλὰ τὰ μὲν ταχύτερον περιά-
γεται, τὰ δὲ βραδύτερον, καὶ ὑπὸ μὲν τῶν ταχύτερον πε-
ριαγομένων οἱ μείζους συνίστανται κύκλοι, ὑπὸ δὲ τῶν
5 βραδύτερον οἱ μικρότεροι. εἰ δὲ τῷ ὄντι τὰ μὲν θᾶπτον 153
κινεῖται μέρη, τὰ δὲ βράδιον, ἐχρῆν ἢ διασπᾶσθαι τὸ κα-
νόμιον ἐν τῇ περιαγωγῇ ἢ κάμπτεσθαι γε πάντως, τινῶν
μὲν αὐτοῦ μερῶν προκαταταχούντων, τινῶν δὲ ἰσπεροῦν-
των. οὔτε δὲ διασπᾶται οὔτε κάμπτεται· τοίνυν ἀπορῶς
10 ἐστὶν ἢ κίνησις τοῖς πάντα λέγουσιν εἰς ἀμερῆ καταλήγειν. 154
καθόλου τε· εἰ πάντα ἀμερῆ ἐστὶν, ὃ τε χρόνος ἐν
ᾧ γίνεται ἢ κίνησις, καὶ τὸ σῶμα ὅπερ κινεῖται, ὃ τε τό-
πος ἐν ᾧ τὰ τῆς κινήσεως συντελεῖται, πάντα κατ' ἀνάγκην

154 ~ Hyp. III 77.

26 καταγραφόντες N: καταγράφοντες V 27 μείζουσι E ἐλάσ-
σοσι Fabr.: ἐλάσσοσι G 28 ἔστιν L: ἔνεστιν NE 31 εἰς N:
οἰς LE 1 περιγράφονται 5 2 τὸ 5 ταχύτερα N 3 ταχ-
τέρων N 5 βραδύτερον L 5: βραδυτέρων NE 7 γε om. 5
8 προκαταταχούντων 5

τὰ κινούμενα ἰσοταχῶς κινήσεται, ὥστε τὸν ἥλιον τῇ ⁵⁰⁸ γε-
λώνη γίνεσθαι ἰσοταχῆ· καὶ γὰρ αὐτὸς καὶ αὐτὴ ἐν ἡμε- 15
ρεῖ χρόνῳ ἡμέρες ἀνύει διάστημα. ἄτοπον δέ γε πάντα
τὰ κινούμενα ἰσοταχῶς λέγειν κινεῖσθαι ἢ τὴν χελώνην
τῷ ἥλιῳ τυγγάνειν ἰσοταχῆ· ἄτοπον ἄρα τὸ πάντων εἰς
ἡμέρες καταληγόντων ἀξιούει γίνεσθαι τὴν κίνησιν.

- 155 Λεῖπεται τοίνυν σκοπεῖν, εἰ δύναται κινεῖσθαι τι, τι- 20
τῶν μὲν εἰς ἀπειρον τεμνομένων, τινῶν δὲ εἰς ἡμέρες κα-
ταληγόντων. καὶ δὴ οὕτως ἠνέχθησαν οἱ περὶ τὸν Στρά-
τωντα τὸν φυσικόν· τοὺς μὲν γὰρ χρόνους εἰς ἡμέρες
ὑπέλαβον καταλήγειν, τὰ δὲ σώματα καὶ τοὺς τόπους
εἰς ἀπειρον τέμνεσθαι, κινεῖσθαι τε τὸ κινούμενον 25
ἐν ἡμερεῖ χρόνῳ ὅλον ἄθρουν μεριστὸν διάστημα
156 καὶ οὐ κατὰ τὸ πρότερον πρότερον. οὐκοῦν καὶ τὴν
τούτων στάσιν ἀδύνατόν ἐστι διδάσκειν πάντων προδηλοτέρων
ἔχουμένους ὑποδειγμάτων. ὑποκείσθω γὰρ τετραδακτυλιαῖον
διάστημα, καὶ ἀνέτω τοῦτο τὸ κινούμενον σῶμα ἐν δυσὶν ἡμε- 30
ρέσι χρόνοις, ὥστε τὸ ἕτερον [τὸ] διδακτυλιαῖον ἐν <ἐνὶ> ἡμερεῖ 509
χρόνῳ διέσχεσθαι καὶ τὸ λειπόμενον πάλιν ἐν ἐνί. τοιαύ-
της δὲ οὔσης ὑποθέσεως ἀφαιρέσθω τοῦ τοσοῦτου δια-
στήματος δακτυλιαῖον διάστημα, ὥστε τὸ περιλειπόμενον
157 διάστημα τριδακτυλιαῖον γίνεσθαι. ἀλλ' εἰ τὸ ὅλον τετρα- 3
δακτυλιαῖον διάστημα ἐν δυεῖν ἡμέρεσι χρόνοις τὸ κινού-
μενον σῶμα διήρχετο, πάντως τὸ τριδακτυλιαῖον ἀνύσει ἐν
ἐνὶ ἡμερεῖ χρόνῳ καὶ ἡμίσει, ἐν ἐνὶ μὲν τὸ διδακτυλιαῖον
διάστημα, ἐν ἡμίσει δὲ τὸ λειπόμενον δακτυλιαῖον. καὶ
οὕτως, εἰ ἔστι τοῦ ἡμεροῦς χρόνου ἡμίσει λειπόμενος ἡμε- 10
ρῆς χρόνος, οὐκ ἔστι τις ἡμερῆς χρόνος, ἀλλὰ καὶ οὗτος
158 εἰς μέρη τέμνεται. ὁ δ' αὐτὸς λόγος, εἰ πέμπτον δάκτυ-
λον προσθῶμεν τῷ τετραδακτυλιαίῳ διαστήματι. πῶς γὰρ
τοῦτο κινήσεται τὸ κινούμενον; ἄρα γε ἐν ἡμερεῖ χρόνῳ;
ἀλλ' ἐπεὶ καὶ τὸ διπλοῦν ἐν ἡμερεῖ χρόνῳ διήνυεν, ἔσται 15

15 <καὶ> αὐτὸς N 22 τὸν del. Rüstow 27 πρότερον alt.
om. N 28 ἀδύνατόν ἐστι N: δυνατόν ἔσται LE5 πάντως
Fabr. 1 τὸ del. Fabr. διδακτυλιαῖον 5: δακτυλιαῖον NLE
ἐνὶ add. Bekk. 3 τοιοῦτου N 8 δακτυλιαῖον NLE (ut v. 1)

509 τὸ ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ κινούμενον ταχὺ τε ἄρα καὶ βραδύ,
 ἢ μὲν δακτυλιαῖον ἐν ἡμερῇ χρόνῳ ἀνύει, ταχὺ, ἢ δ' ἐν
 τῷ ἴσῳ δακτυλιαῖον διέρχεται, βραδύ. εἰ δὲ ἐν ἐλάττωι
 ἡμεροῦς χρόνου ἀνύει τὸν πέμπτον δάκτυλον, μεριστὸς
 20 ἔστιν ὁ ἡμερῆς χρόνος· ὅπερ οὐ θέλουσιν.

Καὶ μὴν εἰ ἐν ἡμερῇ χρόνῳ τὸ κινούμενον ἴσ' ἐν 159
 ἄθρουν μεριστὸν ἀνύει διάστημα, στήσεται τι ἀναιτίως,
 ὡς παραστήσομεν· οὐχὶ δέ γε ἴσταιται τι ἀναιτίως· οὐκ
 ἄρα κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον γίνεταί ἢ κινήσει. ἴστω γὰρ 160
 25 ὄρθιον τι διάστημα, οἷον δεκάπηχυν, καὶ βαρὺ τι σῶμα,
 οἷον ἐὶ μολιβῆ σφαιρα, ἐν ἐνὶ ἐλάχιστῳ χρόνῳ ἀνύτω ὅλον
 τοῦτο τὸ διάστημα ἀνωθεν κάτω. ἀλλὰ καὶ προστιθέσθω
 τούτῳ τῷ διαστήματι ἄλλο πηχναῖον διάστημα, ὥστε ὅλον
 γίνεσθαι ἑνδεκάπηχυν, ἀφιεσθῶ τε πάλιν ἀπὸ τοῦ ἄκρου ἢ
 30 σφαιρα. οὐκοῦν φθάσασα ἐπὶ τὸ πέρασ μὲν τοῦ δεκάτου 161
 πήχεως ἀρχὴν δὲ τοῦ ἑνδεκάτου ἢ στήσεται ἢ καὶ τοῦτον
 310 διελεύσεται, φημί δὲ τὸν ἑνδέκατον πῆχυν. ἀλλὰ τὸ μὲν
 στήναι ἄτοπον· βαρὺ γὰρ οὕτω σῶμα καὶ δι' ἀέρος φε-
 ρόμενον καὶ μηδενὸς ἀντικόπτοντος, εἰ στήσεται, πάντως
 ἀναιτίως στήσεται, ὅπερ ἦν ἄτοπον. εἰ δὲ κινήσεται, ἐπεὶ 162
 5 τὸ ὅλον δεκάπηχυν διάστημα ἐν ἐνὶ ἡμερῇ διέρχεται χρόνῳ,
 τὸ λειπόμενον πηχναῖον διάστημα τῆς αὐτῆς οὔσης κι-
 νήσεως ἐν δεκάτῳ μέρει τοῦ ἡμεροῦς χρόνου διελεύσεται,
 ὥστε τὸν ἡμεροῦ χρόνον πρὸς τῷ μὴ εἶναι ἡμεροῦ ἔτι καὶ
 εἰς δέκα μέρη τετριῆσθαι.

10 Καὶ μὴν εἰ τὸ κινούμενον ἐν ἐνὶ ἡμερῇ χρόνῳ ὅλον 163
 ἀνύει μεριστὸν διάστημα, ἐξ ἀνάγκης ἐν ἐνὶ καὶ τῷ αὐτῷ
 χρόνῳ ἐν πᾶσι γενήσεται τοῖς τοῦ διαστήματος μέρεσιν.
 εἰ δὲ ἐν ἐνὶ καὶ τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἐν πᾶσι γενήσεται τοῖς
 τοῦ διαστήματος μέρεσιν, οὐκ ἔσται κεκινημένον τὸ διά-
 15 στημα ἀλλὰ ἐπεσχηκός· ὅπερ ἄτοπον. οὐ τοίνυν ἐν ἐνὶ 164

17 δακτυλιαῖον E ἀνύει om. 5 25 τε διάστ. N 26 ὅλον
 ἢ N 27 τὸ om. LE 30/31 πέρασ μὲν τοῦ δεκάτου πήχεως
 Bekk.: μέρος μὲν τοῦ δεκαπήχεος G 1 ἑνδέκατον πῆχυν Bekk.:
 ἑνδεκάπηχυν G 4 ἐπὶ E 13 εἰ — 14 μέρεσιν om. E 13 ἐν
 om. L

καὶ ἀμερεῖ χρόνῳ κινεῖται τὸ κινούμενον μεριστὸν διά-⁵¹⁰
 στήμα, ἐπεὶ ἔσται τὸ αὐτὸ ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ θερμὸν τε
 καὶ ψυχρὸν, πεφωτισμένον τε καὶ ἀφώτιστον. ὑποκείσθω
 γὰρ διτηγιαῖον διάστημα, καὶ τούτου δὲ μὲν ἕτερος πῆχυς
 165 πεπυρακτώσθω, ὃ δ' ἕτερος ἐψύχθω. εἰ δὴ τὸ κινούμενον ²⁰
 ἐν ἐνὶ καὶ τῷ αὐτῷ ἀμερεῖ χρόνῳ τὸ ὅλον τοῦτο ἐπιλαμ-
 βανει διάστημα, ὅτε μὲν κατὰ τοῦ πεπυρακτωμένου πῆ-
 χυῶς ἔστιν, ἔσται πεπυρακτωμένον, ὅτε δὲ κατὰ τοῦ ἐψυ-
 γμένου, ἐψυγμένον. γίνεται δὲ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον
 ἐν τε τῷ πεπυρακτωμένῳ καὶ τῷ ἐψυγμένῳ· τὸ αὐτὸ ἄρα ²⁵
 κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἔσται θερμὸν τε ἄμα καὶ ψυχρὸν·
 166 ὃ τῶν ἀδυνάτων ὑπῆρχεν. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν
 αὐτὴν ἔφοδον ἔσται διδάσκειν, ὅτι ὑφ' ἐν ταῦτο ἔσται καὶ
 πεφωτισμένον καὶ ἀφώτιστον· ὃ καὶ αὐτὸ παρὰ τὴν
 ἐνάγρειαν. ³⁰

Πρὸς τούτοις δεήσει ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ, ὀπηλίκον ἂν
 τις ὑποθῆται διάστημα, κεννησθαι λέγειν τὸ κινούμενον.
 167 οἷον ἔστω τετραδακτυλιαῖον διάστημα, καὶ διηρησθῶ εἰς
 ὀκτώ μέρη, εὐσήμου τε χάριν διδασκαλίας τὸ μὲν πρῶτον ³¹
 αὐτοῦ μέρος καλείσθω Α, τὸ δὲ δεύτερον Β, τὸ δὲ τρίτον
 Γ, καὶ κατὰ τὰ ἐξῆς ὁμοίως. εἰ δὴ τὸ κινούμενον ἐν ἐνὶ
 καὶ τῷ αὐτῷ χρόνῳ μεριστὸν ἀνύει διάστημα, ἐν τῷ χρόνῳ
 κινεῖται τὸ ΑΒ διάστημα, ἐν τῷ αὐτῷ δυνήσεται κινεῖσθαι ⁵
 τὸ ΒΓ διάστημα. ἀλλ' εἰ (τοῦτο), ἐν τῷ αὐτῷ κινήσεται καὶ τὸ
 ΓΔ, καὶ οὕτω μέχρις ἀπείρου, ὥστε ἐν ἐνὶ καὶ ἀμερεῖ χρό-
 νῳ κινήσεται τὸ ὅλον τῆς γῆς διάστημα.

168 Εἰ οὖν μήτε εἰς ἄπειρον οὔσης τῆς τομῆς μήτε εἰς
 ἀμερῆς τῆς καταλήξεως, μήτε τινῶν μὲν εἰς ἄπειρον τεμ- ¹⁰
 νομένων, τινῶν δὲ εἰς ἀμερῆς καταληγόντων, σώζεται ἢ κί-
 νησις, ἢ ἡτέον μηδὲν εἶναι κίνησιν. οἷς ἔπεται ἢ ἐποχῆ

20 πεπυρακτώσθω Bekk.: πεπυρώσθω G 26 ἄμα om. N:
 ante θερμὸν 5 2/3 Α — Β — Γ Bekk.: ἄλφα — βῆτα — γάμ-
 μα G (cf. p. 490, 24—28. 535, 7. 22 sqq.) 5 ΑΒ Bekk. se-
 cundum Fabricii versionem: πρῶτον δεύτερον G 6 ΒΓ Bekk.:
 δεύτερον τρίτον G τοῦτο dubit. add. Bekk. καὶ τὸ ΛΕ 5: τὸ
 αὐτὸ καὶ N 7 ΓΔ Bekk.: τρίτον τέταρτον G

511 *διὰ τε τὴν τῆς ἐναργείας καὶ διὰ τὴν τῶν ἀντικειμένων αὐτῇ λόγων ἰσοσθένειαν.*

⟨γ'⟩ εἰ ἔστι χρόνος

16 *Τῆς κινήσεως τριῶν οὐσιῶν, ὡς προεῖπον (§ 121), ἐχο- 167*
μένης, σώματός τε τοῦ κινουμένου καὶ τόπου τοῦ ἐν ᾧ κινεῖ-
ται καὶ χρόνου καθ' ὃν ἡ κίνησις συντελεῖται, ἐπεὶ τό τε σῶμα
καὶ τὸν τόπον ἠπορήσαμεν. πειρασόμεθα καὶ περὶ χρόνου
ζητεῖν· τάχα γὰρ καὶ περὶ τούτου ὁ λόγος ἄπορος φα-
20 *ρεῖται τοῖς τε αἰώνιον ὑποτιθεμένοις εἶναι τὸν κόσμον*
φυσικοῖς καὶ τοῖς ἀπὸ τινος χρόνου λέγουσιν αὐτὸν συνε-
στάσθαι. καὶ δὴ τινές (Stoic. fr. II 513 Arn.) φασὶ χρό- 170
νον εἶναι διάστημα τῆς τοῦ κόσμου κινήσεως, οἱ δὲ
αὐτὴν τὴν τοῦ κόσμου κίνησιν. οὔτε δὲ κατὰ τοὺς πρῶ-
25 *τους οὔτε κατὰ τοὺς δευτέρους γίνεται τις χρόνος· εἴπερ γὰρ*
τὸ διάστημα τῆς κινήσεως καὶ ἡ κίνησις οὐδὲν ἐστὶ παρὰ τὸ
κινούμενον, ὁ χρόνος τῆς κοσμικῆς κινήσεως διάστημα καθε-
στῶς ἢ ἰδιαίτερον κοσμικὴ κίνησις οὐδὲν ἔσται παρὰ τὸν κι-
νούμενον κόσμον, ἀλλὰ κόσμος πως ἔχων γενήσεται ὁ χρόνος· 171
312 *ὅπερ ἐστὶν ἄτοπον. καὶ ἄλλως· τὴν μὲν κίνησιν τοῦ κόσμου 171*
ἐνδέχεται νοεῖν κατὰ τινὰ χρόνον μὴ οὔσαν, ὡστ' οὐκ ἂν
εἶη τοῦ κόσμου κίνησις ⟨δ'⟩ χρόνος. καὶ ἄλλως· πᾶσα κίνη- 172
σις ἐν χρόνῳ γίνεται, διὸ καὶ ἡ τοῦ κόσμου κίνησις ἐν
5 *χρόνῳ γενήσεται. ὁ δὲ χρόνος ἐν χρόνῳ οὐ γίνεται· ἦτοι*
γὰρ ἐν αὐτῷ γενήσεται ἢ ἐν ἄλλῳ ἢ ἄλλοις. οὔτε δὲ ἐν
αὐτῷ γένοιτ' ἂν (ἔσται γὰρ ὁ αὐτὸς καὶ εἷς καὶ δύο), οὔτε
ἕτερος ἐν ἑτέρῳ διὰ τὸ μήτε τινὰ τῶν ἐνεστῶτων γίνεσθαι
ἐν τῷ μὴ ἐνεστῶτι μήτε τινὰ τῶν μὴ ἐνεστῶτων ἐν τῷ
10 *ἐνεστῶτι. τοίνυν οὐδὲ διὰ τοῦτο ρητέον κόσμου κίνησιν 173*
εἶναι τὸν χρόνον. πάλιν ὥσπερ ἡ κίνησις ἐν χρόνῳ γί-
νεται, οὕτω καὶ ἡ μονή· ἀλλ' ὅν τρόπον οὐδεὶς λέγει τὴν
μονὴν εἶναι χρόνον, οὕτως οὐδὲ τὴν τοῦ κόσμου κίνησιν

170—228 — cf. Hyp. III 136—137.

15 οὐσῶν 5 21/22 συνίστασθαι L 24 τὴν τοιαύτην Gen.
 τὴν om. L 28 ἢ N: ἢ LE5 τὸν NL: τὸ E5 29 κόσ-
 μον NL: κόσμος E5 1 μὲν del. Kayser 3 ⟨ἢ⟩ τοῦ κ. κ.
 Bekk. δ add. Rüstow coll. p. 513, 17/8 6 ἄλλως Hervetus:
 ἢ ἄλλοις del. Kayser 7 ὁ om. N 13 χρόνον NLE: ἐν χρόνῳ 5
 22*

- δεύτως χρόνον ἀποφαίνεται. ἢ τε τοῦ κόσμου κίνησις ⁵¹²
 διὰ παντός ἐστίν ἢ αὐτή, ὁ δὲ χρόνος οὐ, διὰ παντός ¹⁵
 ἐστίν ὁ αὐτός, ἀλλ' ὅτι μὲν ὁ αὐτός λέγεται, ὅτι δὲ ἄνι-
 σος καὶ ὅτι ἄνισος, ὅτι μὲν πλείων, ὅτι δὲ ἐλάττων. ἕτε-
 ρον ἄρα ἐστίν ἢ τοῦ κόσμου κίνησις καὶ ἕτερον ὁ χρόνος.
 174 οἷ γε μὴν τὴν τοῦ κόσμου κίνησιν ἀνελόντες, τὴν δὲ γῆν
 κινεῖσθαι δοξάσαντες, ὡς οἱ περὶ Ἀρίσταρχον τὸν μα- ²⁰
 θηματικόν, οὐ κωλύοντα νοεῖν χρόνον, τοίνυν ἕτερον εἶναι
 ἑσπεύον τὸν χρόνον καὶ οὐ ταῦτόν τῃ τοῦ κόσμου κινή-
 175 σει. οἷ τε ἐν καταγείοις τισὶ καὶ ἀλαμπέσι σπηλαίοις βιο-
 τενοῖτες καὶ οἱ ἐκ γενετῆς πηροὶ τῆς μὲν τοῦ κόσμου
 κινήσεως ἔννοϊαν οὐκ ἔχουσιν, καθίσαντες δὲ καὶ ἀναστάν- ²⁵
 τες καὶ περιπατήσαντες ἔννοϊαν χρόνου λαμβάνουσι τοῦ
 ἐν ᾧ τὰ τρία ταῦτα ἐτήρησαν, καὶ πλείονος μὲν τοῦ ἐν
 ᾧ τὰ τρία, ἐλάττονος δὲ τοῦ ἐν ᾧ τὰ δύο, ἐλαχίστου δὲ
 τοῦ ἐν ᾧ τὸ ἕν. εἰ δὲ δυνατὸν νοῆσαι χρόνον μὴ νοοῦν-
 τας τὴν οὐράνιον περιφορὰν, ἕτερόν ἐστίν αὕτη καὶ ἕτε- ³⁰
 ρον ὁ χρόνος.
- 176 Ἀριστοτέλης (Phys. 219 b 2) δὲ χρόνον ἔφασκεν ⁵¹³
 εἶναι ἀριθμὸν τοῦ ἐν κινήσει πρώτου καὶ ὑστέρου.
 εἰ δὲ τοῦτό ἐστίν ὁ χρόνος, συμνημόνευσις τις τοῦ ἐν κινήσει
 πρώτου καὶ ὑστέρου, τὸ ἡρεμοῦν καὶ ἀκίνητιζον οὐκ ἔσται ἐν
 χρόνῳ. ἢ εἴπερ ἐστίν ἐν χρόνῳ τὸ ἀκίνητιζον, ὁ δὲ χρόνος ἐστίν ⁵
 ἀριθμὸς τοῦ ἐν κινήσει πρώτου καὶ ὑστέρου, ἔσται τὸ ἐν
 177 χρόνῳ ἡρεμοῦν καὶ κινούμενον· ὅπερ ἀδύνατον. διόπερ
 Στράτων ὁ φυσικὸς ἀποστὰς τῆσδε τῆς ἐννοίας ἔλεγε χρό-
 νον ὑπάρχειν μέτρον πάσης κινήσεως καὶ μονῆς·
 παρήκει γὰρ πᾶσι τοῖς κινουμένοις, ὅτε κινεῖται, καὶ πᾶσι τοῖς ¹⁰
 ἀκινήτοις, ὅτε ἀκίνητιζει, καὶ διὰ τοῦτο πάντα τὰ γινό-
 178 μενα ἐν χρόνῳ γίνεται. μήποτε δὲ πάμπολλά ἐστι καὶ τὰ
 τούτῳ μαχόμενα· αὐταρκες δὲ νῦν ἐκεῖνο λέγειν, ὅτι τὸ

176 cf. Hyp. III 136.

177 cf. Hyp. III 137.

513 μετροῦν τὴν κίνησιν ἢ τὴν μονὴν ἐν χρόνῳ γίνεται καὶ
 15 οὐκ ἔστι χρόνος· εἰ δὲ τοῦτο, οὐκ ἂν εἶη τὸ μετροῦν τὴν
 κίνησιν καὶ τὴν μονὴν ὁ χρόνος· ἐν χρόνῳ γὰρ οὐ γίνεται
 χρόνος· ἄλλως τε· εἰ διὰ τοῦτο μέτρον τῆς κινήσεως καὶ 179
 τῆς μονῆς ἐστὶν ὁ χρόνος, ἐπεὶ ἀντιπαρήκει τῇ τε κινήσει
 ἐφ' ὅσον ἐστὶ κίνησις καὶ τῇ μονῇ ἐφ' ὅσον ἐστὶ μονή·
 20 ἐπεὶ πάλιν ἢ κίνησις καὶ ἢ μονή ἀντιπαρήκει τῷ χρόνῳ,
 οὐ μᾶλλον ἔσται χρόνος μέτρον τῆς κινήσεως καὶ τῆς μο-
 νῆς ἢ ἢ κίνησις καὶ ἢ μονή μέτρον τοῦ χρόνου· καὶ 180
 τοῦτο τάχα βέλτιον ἢν εἰπεῖν· ὁ μὲν γὰρ χρόνος δυσθεώ-
 ρητόν τι ἐστίν, ἢ δὲ κίνησις καὶ ἢ μονή εὐθεώρητον.
 25 ληφθεῖη δ' ἂν οὐκ ἐκ τοῦ δυσθεωρήτου τὸ εὐθεώρητον.
 ἀλλ' ἀνάπαλιν.

Δοκεῖ δὲ καὶ εἰς τοὺς περὶ Ἐπίκουρον (p. 352, 32 Us.) καὶ 181
 Δημόκριτον (A 72 Diels) φυσικούς τοιαύτη τις ἀναφέρεσθαι
 τοῦ χρόνου νόησις "χρόνος ἐστὶν ἡμεροειδὲς καὶ νυκτο-
 30 ειδὲς φάντασμα", καθ' ἣν πάλιν ἀπορός ἐστὶν ἢ [περὶ] τοῦ
 χρόνου φύσις· εἰ γὰρ ἀνυπόστατος δείκνυται ἢ ἡμέρα καὶ ἢ νύξ.
 ἀκολουθεῖ καὶ τὸ ἡμεροειδὲς φάντασμα μὴ εἶναι χρόνον ἢ ἀνυ-
 514 πόστατον ὑπάρχειν· ἡμέρα γὰρ ἢ καὶ ἰδιαίτερον νοουμένη 182
 καὶ δωδεκάωρος, τουτέστιν ἢ ἀπὸ ἀνατολῆς μέχρι δύσεως,
 σκεψαμένοις ἡμῖν ἀνυπόστατος φαίνεται· ὅτε γὰρ ἢ πρώτη
 ὑφέστηκεν ὥρα, οὕτω αἱ ἑνδεκα ὑφεστᾶσιν· τῶν δὲ γε
 5 πλειόνων ὥρων μὴ οὐσῶν οὐκ ἂν εἶη ἡμέρα· καὶ πάλιν· 183
 ὅτε ἢ δευτέρα ἐνέστηκεν ὥρα, ἢ μὲν πρώτη οὐκέτ' ἐστίν,
 αἱ δὲ λειπόμεναι δέκα οὕτω εἰσίν, διὸ τῶν πλειόνων μὴ
 οὐσῶν ὥρων οὐδ' οὕτως ἔσται ἢ ἡμέρα· πάντοτε οὖν
 μιᾶς ὥρας ὑφεστῶσης, τῆς δὲ ἡμέρας μιᾶς ὥρας μὴ οὐ-
 10 σης, οὐκ ἂν εἶη τις ἡμέρα· καὶ μὴν οὐδὲ ἢ μία ὥρα 184
 ὑφέστηκεν· κατὰ Πλάτος γὰρ νοεῖται, ἐκ πλειόνων τε καὶ

181 cf. Hyp. III 137.

15 εἰ — 16 χρόνος om. E 18 ὁ N: om. LE^s (καὶ) ἐν 20. N
 25 λειφθεῖη N 28 τις om. 5 30 περὶ del. Bekk. 31 φάσις (ser-
 vato περὶ) Bekk. dubit. 8 σκεψαμένοις Bekk.: σκεψομένοις G
 6 οὐκέτ' Bekk.: οὐκ G 9 τῆς — οὔσης om. N

αὐτὴ συνέστηκε μαιρῶν, ὧν αἱ μὲν οὐδέπω εἰσὶν, αἱ δὲ ⁵¹⁴
οὐκέτι, ὥστε καὶ τὸ σύνθετον ἐξ αὐτῶν ἀνυπόστατον γί-
νεσθαι. εἰ δὲ μήτε ὥρα τις ἐστὶ μήτε ἡμέρα μήτε κατὰ
τὸ ἀναλογικὸν νύξ, οὐδὲ χρόνος ἔσται ἡμεροειδὲς ἢ νυκτο- 15
185 εἰδὲς φάντασμα. καὶ μὴν ἡμέρα λέγεται διχῶς,
καθ' ἓνα μὲν τρόπον ἢ ἐκ τῶν δώδεκα ὥρῶν συνεστῶσα,
καθ' ἕτερον δὲ ὁ πεφωτισμένος ἐξ ἡλίου ἀήρ. ἦτοι οὖν
τῆς ἐκ τῶν ὥρῶν συνεστῶσης ἡμέρας φάντασμα εἶναι λέ-
γουσιν οἱ περὶ τὸν Ἐπίκουρον τὸν χρόνον, ἢ τῆς ὡς πε- 20
186 φωτισμένου ἀέρος ἐξ ἡλίου. ἀλλὰ τῆς μὲν ἐκ τῶν ὥρῶν
συνεστῶσης ἡμέρας οὐκ ἂν εἴπαιεν φάντασμα εἶναι τὸν
χρόνον· αὕτη γὰρ αὕτη ἢ ἡμέρα χρόνος ἐστὶ, φημὶ δὲ
187 τὴν δωδεκάωρον, διόπερ εἰ τὸ φάντασμα ταύτης χρόνος
νοεῖται. ἔσται ὁ χρόνος τοῦ χρόνου φάντασμα· ὅπερ 25
ἦν ἀπεμφαίνον. τοίνυν οὐ λεκτέον τὸ τῆς δωδεκάωρου
ἡμέρας φάντασμα χρόνον ὑπάρχειν. καὶ μὴν οὐδὲ τὸ τῆς
ὡς πεφωτισμένου ἀέρος ἡμέρας φάντασμα· αὕτη γὰρ ἐν
χρόνῳ γίνεται, καὶ διὰ τοῦτο εἰ χρόνος ἐστὶ τὸ ταύτης τῆς
ἡμέρας ἡμέτερον φάντασμα, ἐν τῷ ἡμετέρῳ φαντάσματι 30
γενήσεται ἢ τοιαύτη ἡμέρα. ὁ πολλῶν τοῦ πρώτου χειρὸν
188 ἐστίν. φθαρέντος τε τοῦ κόσμου κατὰ Ἐπίκουρον ⁵¹⁵
οὔτε ἡμέρα ἔστιν οὔτε νύξ, διὰ δὲ τοῦτο οὔτε ἡμερήσιον
οὔτε νυκτερήσιον φάντασμα. ἄτοπον δ' ἦν φθαρέντος τοῦ
κόσμου λέγειν μὴ εἶναι χρόνον· καὶ γὰρ τὸ ποτὲ
ἐφθάρθαι καὶ τὸ φθείρεσθαι χρόνων ἐστὶν ἐμφατικά. εἰ 5
δὲ τοῦτο, ἕτερον μὲν ἐστίν ὁ χρόνος, διάφορον δὲ τὸ ἡμε-
ρήσιον ἢ νυκτερήσιον φάντασμα.

Ἐκ μὲν οὖν τῆς ἐπινοίας οὕτως ἢ τοῦ χρόνου ὑπαρ-
189 ξις ἠπορήσθω· πάρεστι δὲ καὶ προηγουμένῳ λόγῳ τὸ
προκείμενον κατασκευάζειν. εἴπερ γὰρ ἔστι χρόνος, ἦτοι 10

189—192 ~ Hyp. III 141—142. adv. math. VI 62—63.

15 νυκτοειδὲς A (cf. p. 513, 29/30): νυκτεροειδὲς G (excepto A)
18 <ὁ> ἀήρ N 25 <εἶναι> νοεῖται edd. 27 τὸ om. 5 29 ταύ-
της τῆς LEs: τοσαύτης N 4 τὸ ποτὲ ver. coll. v. 17: ὁπότε καὶ
τὸ G: τὸ ποτὲ φθαρῆναι καὶ τὸ Bekk. dubit. 5 ἐμφατικά N

515 πεπέρασται ἢ ἀπειρός ἐστιν· οὔτε δὲ πεπέρασται, ὡς πα-
 ραστήσομεν, οὔτε ἀπειρός ἐστιν, ὡς διδάξομεν· οὐκ ἄρα
 ἐστὶ τι χρόνος. εἰ γὰρ πεπέρασται ὁ χρόνος, ἦν ποτὲ
 χρόνος, ὅτε [ὁ] χρόνος οὐκ ἦν, καὶ ἐστὶ ποτὲ χρόνος, ὅτε
 15 οὐκ ἐστὶ χρόνος. ἄτοπον δὲ γὰρ ἢ τὸ γεγονέναι ποτὲ
 χρόνον, ὅτε χρόνος οὐκ ἦν, ἢ τὸ ἔσσεσθαι ποτὲ χρόνον,
 ὅτε χρόνος οὐκ ἐστὶ· καὶ γὰρ τὸ ποτὲ γεγονέναι καὶ τὸ
 ἔσσεσθαι, καθὼς προεῖπον (§ 188), διαφερόντων χρόνων
 ἐστὶν ἐμφατικά. οὐ τοίνυν πεπέρασται ὁ χρόνος, καὶ μὴν 190
 20 οὐδὲ ἀπειρός ἐστιν. ἐστὶ γὰρ τι αὐτοῦ τὸ μὲν [τι] παρωχημέ-
 ρον, τὸ δὲ μέλλον. ἦτοι οὖν ἐκάτερος τούτων τῶν χρόνων
 ἐστὶν ἢ οὐκ ἐστὶν. καὶ εἰ μὲν οὐκ ἐστὶν, ἀτόθην πεπέ-
 ρασται ὁ χρόνος, καὶ εἰ πεπέρασται, μένει τὸ ἀρχῆθεν
 ἄπορον, τὸ γεγονέναι ποτὲ χρόνον, ὅτε χρόνος οὐκ ἦν, καὶ
 25 τὸ ἔσσεσθαι ποτὲ χρόνον, ὅτε χρόνος οὐκ ἐστὶν. εἰ δὲ ἐστὶν 191
 ἐκάτερος, φημί δὲ ὅ τε παρωχημένος καὶ ὁ μέλλον χρό-
 νος, ἐν τῷ παρόντι ἐστὶν. ἐν τῷ παρόντι δὲ ὑπάρχων,
 ἐν τῷ ἐνεστώτι γενήσεται χρόνος ὁ τε παρωχημένος καὶ ὁ
 μέλλον. ἄτοπον δὲ τὸν παρωχημένον καὶ τὸν μέλλοντα
 30 λέγειν κατὰ τὸν ἐνεστώτα χρόνον νοεῖσθαι. τοίνυν οὐδ'
 ἀπειρός ἐστὶν ὁ χρόνος. εἰ δὲ μήτε πεπερασμένος νοεῖται
 μήτ' ἀπειρος, οὐδ' ὅλως ἐστὶν. τὸ τε μὴν ἐξ ἀν- 192
 516 πάρχων συνεστῶς ἀνύπαρκτον ἐστὶν, ὁ δὲ γὰρ χρόνος ἐξ
 ἀνυπάρχων ἀξιούται συνεστάναι τοῦ παρωχημένου μη-
 κέτ' ὄντος καὶ τοῦ μέλλοντος μήπω ὄντος· ἀνύπαρκτος
 ἄρα ἐστὶν ὁ χρόνος.
 6 Πρὸς τούτοις· εἰ ἐστὶ τι χρόνος, ἦτοι ἀμεριστός ἐστιν ἢ 193
 μεριστός· οὔτε δὲ ἀμεριστός εἶναι δύναται, καθὼς ὑπο-
 μνήσομεν, οὔτε μεριστός, ὡς καταστησόμεθα· οὐκ ἄρα ἐστὶ
 τις χρόνος. ἀμεροῦς μὲν οὖν οὐ δύναται τυγχάνειν ὁ χρό-

193—196 ~ Hyp. III 143. adv. math. VI 64—65.

11 οὔτε — 12 ἐστὶν om. 5 14 ὁ del. coll. p. 153, 26 et
 760, 18 15/16 ἢ — ἢ G: καὶ — καὶ Rüstow 16 <ὁ> χρόνος
 VR 19 ἐμφατικά L: ἐμφατικά NE5 (cf. ad v. 5) 20 τι
 prius del. Bekk.: post δὲ v. 21 transp. Rüstow τι alt. delevi
 coll. p. 760, 20 23 μένει NLE: μὲν 5 24 οὐκ — 25 χρόνος
 om. NE 26 δὴ N 32 ἐστὶν 5

ρος, ἐπεὶ διαιρεῖται εἰς τε τὸν παρωχημένον καὶ τὸν ἐνε-⁵¹⁶
 194 στώτα καὶ εἰς τὸν μέλλοντα. μεριστός δὲ οὐκ ἂν ὑπάρχοι 10
 διὰ τὸ πᾶν τὸ μεριστὸν ὑπὸ τινος αὐτοῦ μέρους καταμε-
 τρεῖσθαι· οἷον ὁ μὲν πήχυς ὑπὸ παλαιστοῦ καταμετρι-
 ται, καὶ ἔστι τοῦ πήχεως μέρος ὁ παλαιστής, ὑπὸ δὲ τοῦ
 δακτύλου ὁ παλαιστής, καὶ ἔστι μέρος τοῦ παλαιστοῦ ὁ
 δακτύλος. τοίνυν εἰ καὶ ὁ χρόνος μεριστός ἐστίν, ὀφείλει 15
 195 πρὸς τινος αὐτοῦ μέρους καταμετρεῖσθαι. οὔτε δὲ ὑπὸ
 τοῦ ἐνεστώτος ἐνδέχεται τοὺς ἄλλους χρόνους καταμετρι-
 σθαι. εἰ γὰρ ὁ ἐνεστώς χρόνος καταμετρεῖ τὸν παρωχη-
 μένον, ἔσται ὁ ἐνεστώς χρόνος κατὰ τὸν παρωχημένον,
 γινόμενος δὲ κατὰ τὸν παρωχημένον οὐκέτι ἔσται ἐνεστώς, 20
 ἀλλὰ παρωχημένος. καὶ εἰ τὸν μέλλοντα καταμετρεῖ ὁ
 ἐνεστώς, κατ' αὐτὸν γινόμενος μέλλον ἔσται, ἀλλ' οὐχ
 ἐνεστώς. ὅθεν οὐδὲ τοῖς ἄλλοις χρόνοις ἐνδέχεται κατα-
 μετρεῖν τὸν ἐνεστώτα· ἐκάτερος γὰρ αὐτῶν κατὰ τοῦτον
 γενόμενος ἐνεστώς ἔσται καὶ οὔτε παρωχημένος οὔτε μέλ- 25
 196 λων. ἀλλ' εἰ πάντως μεριστὸν ἢ ἀμεριστὸν δεῖ νοεῖν τὸν
 χρόνον, ἐδείξαμεν δὲ ἡμεῖς, ὅτι οὔτε μεριστός ἐστίν οὔτε
 ἀμεριστός, λεκτέον μὴδὲν εἶναι τὸν χρόνον.
 197 Σὺν τούτοις· ὁ χρόνος τριμερής ἐστίν· τὸ μὲν γάρ
 τι ἦν αὐτοῦ παρωχημένον, τὸ δ' ἐνεστώς, τὸ δὲ μέλλον. 30
 τούτων δὲ τὸ μὲν παρωχημένον οὐκέτ' ἔστιν, τὸ δὲ μέλλον
 οὔπω ἔστιν. λείπεται δὲ ἔν εἶναι μέρος ἐνεστηκός. ἥτοι
 οὖν ὁ ἐνεστηκὸς χρόνος ἀμερής ἐστίν ἢ μεριστός. οὔτε 517
 δὲ ἀμερής εἶναι δύναται· ἐν ἀμερεῖ γὰρ χρόνῳ οὐδὲν πέ-
 φυκε γίνεσθαι μεριστόν, ὥς φησι Τίμων (fr. 76 Diels),
 οἷον τὸ γίνεσθαι καὶ τὸ φθείρεσθαι καὶ πᾶν ὃ τούτοις ἔοικεν.
 198 εἰ δ' ἀμερής ἐστίν, οὔτε ἀρχὴν ἔξει, ἢ συνάπτει τῷ παρωχημέ- 5
 νῳ, οὔτε πέρασ, ᾧ συνάπτει τῷ μέλλοντι· τὸ γὰρ ἀρχὴν ἔχον
 καὶ πέρασ οὐκ ἀμεριστόν ἐστίν. εἰ δὲ μήτε ἀρχὴν ἔχει

197—199 ~ Hyp. III 144—145. adv. math. VI 66—67.

18 πήχεος G (ut plerumque)
2 δὲ om. 5

81 οὐκέτ' Bekk.: οὐκ G

517 μήτε πέρας, οὐδὲ μέσον ἔχει· κατὰ γὰρ τὴν ὡς ταῦτα
 σύμβλησιν νοεῖται τὸ μέσον. μήτε δὲ ἀρχὴν ἔχον μήτε
 10 πέρας μήτε μέσον οὐδ' ὅλος ἔσται. εἰ δὲ μεριστός ἐστιν 199
 ὁ ἐνεστώς χρόνος, ἦτοι εἰς τοὺς ὄντας χρόνους μερίζεται
 ἢ εἰς τοὺς μὴ ὄντας. καὶ εἰ μὲν εἰς τοὺς μὴ ὄντας χρό-
 νους μερίζοιτο, οὐκέτ' ἔσται χρόνος· τὸ γὰρ εἰς τοὺς μὴ
 ὄντας χρόνους μεριζόμενον οὐκ ἂν εἶη χρόνος. εἰ δὲ εἰς
 15 τοὺς ὄντας χρόνους μερίζεται, οὐκέτι ἔσται ὅλος ἐνεστώς,
 ἀλλὰ τὶ μὲν αὐτοῦ παρωχημένον. τί δὲ μέλλον. οἷα δὲ
 τοῦτο οὐκέτι ἔσται ὅλος ἐνεστώς καὶ ὑπάρχων, τοῦ μὲν
 μηκέτι ὄντος αὐτοῦ, τοῦ δὲ μήπω ὄντος. ἀλλ' εἰ τοιῶν 200
 ὄντων, παρωχημένου καὶ μέλλοντος καὶ ἐνεστώτος, δέδει-
 20 κται τούτων μηδεὶς ὑπάρχων, οὐκ ἂν εἶη τις χρόνος.

Οἱ δὲ λέγοντες τὸν ἐνεστώτα χρόνον πέρας μὲν εἶναι
 τοῦ παρωχημένου, ἀρχὴν δὲ τοῦ μέλλοντος, ἐκ δυεῖν ἀνυ-
 πάρκτων χρόνων ἓνα ποιοῦντες, οὐκ ἓνα μόνον. ἀλλὰ καὶ
 πάντα χρόνον ἀνύπαρκτον ποιοῦσιν. ἄλλως τε· εἰ πέρας 201
 25 ἐστὶ τοῦ παρωχημένου ὁ ἐνεστώς χρόνος, τὸ δὲ πέρας τοῦ
 παρωχημένου συμπαρώχηκε τῷ οὐ ἔστι πέρας, οὐκέτι ἔσται
 ὁ ἐνεστώς χρόνος, εἴπερ πέρας ἐστὶ τοῦ παρωχημένου.
 καὶ πάλιν, εἰ ἀρχὴ τοῦ μέλλοντος ἐστὶν ὁ ἐνεστώς χρόνος. 202
 ἢ δὲ ἀρχὴ τοῦ μέλλοντος οὕτω ἔσται, ὁ ἐνεστώς χρόνος
 30 οὕτω ὑποστήσεται, καὶ οὕτω τὰ ἐναντιώτατα τούτῳ συμ-
 518 βήσεται· καθὸ μὲν γὰρ ἐνεστώς ἐστίν, ὑπάρξει. καθὸ δὲ
 συμπαρώχηκε τῷ παρωχημένῳ, οὐκέτι ἔσται, καθὸ δὲ τῷ
 μέλλοντι σύνεστιν, οὕτω ἔσται. ἄτοπον δὲ τὸν αὐτὸν
 χρόνον νοεῖν καὶ ὄντα καὶ μηκέτ' ὄντα καὶ μήπω ὄντα.
 5 τοίῳ οὐδὲ ταύτῃ ῥητέον εἶναι τινα χρόνον.
 Ἐπακτέον δὲ καὶ οὕτως· εἰ ἔστι τι χρόνος, ἦτοι 203

200—202 ~ Hyp. III 146.
 203—205 ~ Hyp. III 147—148.

8 οὐδὲ — 10 πέρας bis 5 9 ἔχον 5 10 οὐδ' Bekk.: οὐκ N:
 οὐθ' LE 5 13 οὐκ N 15 οὐκ N ὅλος LE: ὅλος N 5
 17 ὅλος L: ὅλος NE 5 1 δὲ — 2 καθὸ om. 5 3 σύνεστιν Bekk.:
 συνέστη G 4 καὶ ὄντα <καὶ μὴ ὄντα> 5 6 <δ> χρόνος 5
 cf. v. 22.

ἀφθαρτός ἐστι καὶ ἀγέννητός ἢ φθαρτός καὶ γεννητός· οὔτε ⁵¹⁸
 δὲ ἀφθαρτός ἐστι καὶ ἀγέννητος, ὡς δειχθήσεται, οὔτε
 φθαρτός καὶ γεννητός, ὡς καὶ τοῦτο παρασταθήσεται· οὐκ
 ἄρα ἐστὶ τι χρόνος. ἀφθαρτός μὲν οὖν καὶ ἀγέννητος οὐκ ¹⁰
 ἐστίν, εἰ γὰρ τὸ μὲν τι αὐτοῦ παρώχθηκε, τὸ δὲ ἐνέστηκε, τὸ
 204 δὲ μέλλει. καὶ γὰρ ἡμέρα ἢ μὲν χθὲς οὐκέτι ἐστίν, ἢ δὲ
 σημερον ἐστίν, ἢ δὲ αὔριον οὔτω γέγονεν. ὅθεν καὶ τοῦ
 χρόνου τὸ μὲν οὐκ ἐστίν, ὡσπερ τὸ παρωχημένον, τὸ δὲ
 ἐστίν, ὡς τὸ ἐνεστηκός, τὸ δὲ οὔτω ἐστίν, καθάπερ τὸ ¹⁵
 μέλλον. διὰ δὲ τοῦτο οὔτε ἀγέννητος οὔτε ἀφθαρτός γε-
 205 νήσεται ὁ χρόνος. εἰ δὲ φθαρτός ἐστι καὶ γεννητός, ἀπο-
 ρον τὸ εἰς τί φθαρήσεται καὶ ἐκ τίνος ἐστίν. οὔτε γὰρ
 ὁ μέλλον ἐστίν ἤδη, οὔτε ὁ παρωχημένος ἐτι ἐστίν. ἐκ
 δὲ τῶν μὴ οὕτων πῶς δυνατόν τι <γίνεσθαι, ἢ εἰς τὰ μὴ ²⁰
 οὕτα πῶς δυνατόν τι> φθείρεσθαι; οὐδὲν οὖν ἐστὶ χρόνος.
 206 Ἐπιχειρητέον δὲ καὶ οὕτως· εἰ ἐστὶ τι χρόνος, ἦτοι
 γεννητός ἐστίν ἢ ἀγέννητος ἢ τις μὲν γεννητός, τις δὲ ἀγέννη-
 τός· οὔτε δὲ γεννητός δύναται εἶναι ὁ χρόνος οὔτε ἀγέν-
 207 νητός οὔτε τις μὲν γεννητός, τις δὲ ἀγέννητος· οὐκ ἄρα ²⁵
 ἐστὶ τι χρόνος. εἰ μὲν γὰρ γεννητός εἶη, ἐπεὶ πᾶν τὸ
 γεννώμενον (ἐν) χρόνῳ γίνεται, καὶ ὁ χρόνος γεννώμενος
 ἐν χρόνῳ ἐστὶ γεννώμενος. ἦτοι οὖν [ὁ] αὐτός ἐστὶ ἐν
 αὐτῷ γεννώμενος ἢ ἕτερος ἐν ἑτέρῳ. καὶ εἰ μὲν [ὁ] αὐτός
 ἐν ἑαυτῷ γεννᾶται, ἐστὶ τι γεγονός πρὶν γεγονέναι· ὅπερ ³⁰
 208 ἀτοπον. ἐπεὶ γὰρ τὸ ἐν ᾧ τι γίνεται ὀφείλει προὑπάρχειν
 τοῦ ἐν αὐτῷ γεννωμένου, δεήσει καὶ τὸν χρόνον ἐν ἑαυτῷ
 γεννώμενον ἑαυτοῦ προγεγενῆσθαι· οἷον ἐν ἐργαστηρίῳ ⁵¹⁹
 δημιουργεῖται ἀνδριάς, ἀλλὰ προὑπόκειται τοῦ ἀνδριάντος
 τὸ ἐργαστήριον, καὶ ἐν τόπῳ τινὶ συνίσταται ναῦς, ἀλλὰ
 καὶ προὑφέστηκε τῆς νεὸς ὁ τόπος. τοίνυν εἰ καὶ ὁ χρό-

206—211 ~ Hyp. III 149—150.

10 ἐστίν N 12 ἐχθὲς N 14 οὐκέτ' Bekk. dubit. 15 ἐστίν
 bis N 20/21 add. Bekkerum secutus (cf. p. 155, 21/22) 22 καὶ
 om. N 24 εἶναι om. N 26 ἐστίν N τις 5 27 ἐν add. Gen.
 28 et 29 ὁ del. Kayser coll. p. 155, 27. 28

519
 5 νος ἐν ἑαυτῷ γίνεται, προῦπάρξει ἐαυτοῦ· καὶ οὕτως εἰ
 μὲν γίνεται, οὐπω ἔσται, ἐπεὶ πᾶν τὸ γινόμενον, ὅτε γί-
 νεται, οὐπω ἔστιν· εἰ δὲ ἐν ἑαυτῷ γίνεται, ὀφείλει προῦ-
 πάρχειν. ἔσται οὖν ἅμα χρόνος καὶ οὐκ ἔσται. ἢ μὲν 210
 γίνεται, οὐκ ἔσται, ἢ δὲ ἐν ἑαυτῷ γίνεται, ἔσται. ἄτοπον
 10 δὲ τὸ αὐτὸ κατὰ τὴν αὐτὴν ἐπιβολὴν εἶναι τε καὶ μὴ
 εἶναι· ἄτοπον ἄρα καὶ τὸ ἐν αὐτῷ λέγειν γίνεσθαι του
 χρόνον. καὶ μὴν οὐδὲ ἕτερος ἐν ἑτέρῳ γίνεται χρόνος, 210
 οἷον ὁ μέλλων ἐν τῷ ἐνεστώτι καὶ ὁ ἐνεστώς ἐν τῷ παρω-
 χημένῳ. εἰ γὰρ ἕτερος ἐν ἑτέρῳ γίνεται χρόνος, ἐξ ἀναγ-
 15 κης ἕκαστος τῶν χρόνων ἀπολείπων τὴν ἰδίαν θέσιν τὴν
 ἑτέρου ἐπιλήφεται τάξιν. οἷον ἐπεὶ ὁ μέλλων χρόνος γί-
 νεται ἐν τῷ ἐνεστώτι χρόνῳ, ὁ μέλλων κατὰ τὸν ἐνεστώτα
 γινόμενος ἔσται ἐνεστώς, ἀλλ' οὐ μέλλων· καὶ εἰ ὁ ἐνε-
 στώς ἐν τῷ παρωχημένῳ γίνεται, πάντως κατὰ τὸν παρω-
 20 χημένον γινόμενος οὐκ ἔσται ἐνεστώς, ἀλλὰ παρωχημένος.
 ὁ δ' αὐτὸς λόγος καὶ ἀναστρέψωμεν. τὸν μὲν παρωχημέ- 211
 νον ποιοῦντες ἐν τῷ ἐνεστώτι γινόμενον, τὸν δὲ ἐνεστώτα
 ἐν τῷ μέλλοντι· αἱ γὰρ αὐταὶ πάλιν ἀκολουθοῦσιν ἀπο-
 ρίαι. εἰ οὖν οὔτε ἐν αὐτῷ γίνεται χρόνος οὐθ' ὡς ἕτερος
 25 ἐν ἑτέρῳ, οὐκ ἔστι γενητός ὁ χρόνος. εἰ δὲ μήτε ἀγένη-
 τός ἐστι μήτε γενητός, παρὰ δὲ ταῦτα τρίτον ἐπινοεῖν
 ἀμήχανον, λεκτέον μηδὲν ὑπάρχειν τὸν χρόνον.
 ὅτι γὰρ καὶ ἀγένητος οὐ δύναται εἶναι, σφόδρα εὐπαρα- 212
 μύθητον. εἰ γὰρ ἀγένητός ἐστι καὶ οὔτε γέγονεν οὔτε
 30 γενήσεται, εἷς ἔσται ὁ μόνος ὁ ἐνεστώς χρόνος, καὶ οὔτε ὁ
 μέλλων ἔτι μέλλων, οὐδὲ τὰ ἐν αὐτῷ πράγματα, οὔτε ὁ
 παρωχηκῶς ἔτι παρωχηκῶς, οὐδὲ τὰ ἐν αὐτῷ πραττόμενα.
 520 οὐχὶ δὲ γε τοῦτο· τοίνυν οὐδ' ἀγένητός ἐστιν ὁ χρόνος.
 καὶ μὴν οὐδὲ τίς μὲν γενητός, τίς δὲ ἀγένητος, ἐπεὶ 213

6 et 7 εἰ LE5: ἢ N 6 ἔστιν Kayser 7 ἑαυτῷ L: αὐτῷ NE:
 αὐτῷ 5 8 ἢ — 9 οὐκ ἔσται om. E 10 αὐτοῦ N 21 ἀναστρέψω-
 μεν N μὲν om. N 23 αὐταὶ NLE: αἱ 5 (V ante lacunam
 6—7 litt.) 20/30 οὔτε γενήσεται οὔτε γέγονεν N 32 ἔτι Fabr.:
 ἐστὶ G 1 οὐδ' ἀγένητός Fabr.: οὐδ' ἀγένητός N: οὐδὲ γε-
 νητός LE5

ἀντιτεθροῦνται αἱ ἀπορίαι. ὅ τε γὰρ γενητός ἢ ἐν⁵²⁰
 ἑαυτῷ γίνεσθαι ὀφείλει ἢ ἐν ἑτέρῳ· ἀλλ' ἐὰν μὲν ἐν ἑαυ-
 τῷ γένηται, προῦπαρξεί ἑαυτοῦ, ἐὰν δὲ ἐν ἑτέρῳ, οὐκέτι 5
 ἑκαίνοσ ὁ χρόνος ἔσται, ἀλλὰ καθ' ὃν γίνεται ἀπολείπων
 214 τὴν ἰδίαν ταξιν. ὁ δ' αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τοῦ ἀγενήτου·
 εἰ γὰρ ἀγενητός ἐστιν, οὔτε <ὁ> μέλλον ποτὲ ἔσται χρόνος
 οὔτε ὁ παροφηκῶσ, ἀλλ' εἰσ μόνος ὁ ἐνεστηκῶσ. ἄτοπα
 δὲ ταῦτα. λείπεται ἄρα λέγειν, μήτε γενητοῦ ὄντος τοῦ 10
 χρόνου μήτε ἀγενήτου μήτε τινὸσ μὲν γενητοῦ, τινὸσ δὲ
 ἀγενήτου, μὴ εἶναι χρόνον.
 215 Ἐνέσται δὲ τοῦτο ἀπορεῖν καὶ ἀπὸ τῆσ οὐσίας, ὡσ
 καὶ ἀπὸ τῆσ ἐννοίας προηπόρηται. αὐτίκα γὰρ τῶν δογ-
 ματικῶν φιλοσόφων φασὶν οἱ μὲν σῶμα εἶναι τὸν χρόνον 15
 οἱ δὲ ἀσῶματον, καὶ τῶν ἀσῶματον φαμένων οἱ μὲν ὡσ
 καθ' αὐτὸ τι νοοῦμενον προᾶγμα, οἱ δ' ὡσ συμβεβηκῶσ
 216 ἑτέρῳ. σῶμα μὲν οὖν ἔλεξεν εἶναι τὸν χρόνον Αἰνησιδῆ-
 μοσ κατὰ τὸν Ἡράκλειτον· μὴ διαφέρειν γὰρ αὐτὸν
 τοῦ ὄντος καὶ τοῦ πρώτου σῶματος. ὅθεν καὶ διὰ τῆσ 20
 πρώτης εἰσαγωγῆσ κατὰ ἕξ πραγμάτων τετάχθαι λέ-
 γων τὰσ ἀπλάσ λέξεισ, αἵτινεσ μέρη τοῦ λόγου τυγ-
 χάνουσι, τὴν μὲν "χρόνοσ" προσηγορίαν καὶ τὴν
 "μονάσ" ἐπὶ τῆσ οὐσίας τετάχθαι φησὶν, ἥτισ ἐστὶ
 217 σωματικῆ, τὰ δὲ μεγέθη τῶν χρόνων καὶ τὰ κεφά- 25
 λαια τῶν ἀριθμῶν ἐπὶ πολυπλασιασμοῦ μάλιστα ἐκ-
 φέρεσθαι. τὸ μὲν γὰρ "νῦν", ὃ δὴ χρόνου μήνυμά
 ἐστὶν, ἔτι δὲ τὴν μονάδα οὐκ ἄλλο τι εἶναι ἢ τὴν οὐ-
 σίαν, τὴν δὲ "ἡμέραν" καὶ τὸν "μῆνα" καὶ τὸν "ἐνι-
 αυτόν" πολυπλασιασμὸν ὑπάρχειν τοῦ "νῦν" (φημί^{29a}
 δὲ τοῦ χρόνου), τὰ δὲ "δύο" καὶ "τρία" καὶ "δέκα" 30
 καὶ "ἑκατόν" πολυπλασιασμὸν εἶναι τῆσ μονάδοσ.

216 ~ Hyp. III 138.

3 ἐπισυντεθήσονται Bekk. ἢ Ns 8 ὁ add. Bekk. 26 πολ-
 πλασιασμοῦ ε (excepto A) cf. varia lectio ad Maxim. Tyr.
 p. 153, 2 Hob. 29a πολυπλασιασμὸν ε 30 δὲ alt. om. N
 <τὰ> τρία N

521 ὅσθ' οὗτοι μὲν σῶμα ποιοῦσι τὸν χρόνον, οἱ δὲ ἀπὸ τῆς 218
 Στοᾶς φιλόσοφοι ἀσώματον αὐτὸν ᾤθησαν ὑπάρ-
 5 χεῖν· τῶν γὰρ τινῶν φασὶ τὰ μὲν εἶναι σώματα, τὰ δὲ
 ἀσώματα, τῶν δὲ ἀσωμάτων τέσσαρα εἶδη καταριθμοῦν-
 6 ται ὡς λεκτὸν καὶ κενὸν καὶ τόπον καὶ χρόνον. ἐξ οὗ
 δῆλον γίνεται, ὅτι πρὸς τῷ ἀσώματον ὑπολαμβάνειν τὸν χρόνον,
 ἔτι καὶ καθ' αὐτό τι νοούμενον πρᾶγμα δοξάζουσι ταῦτον.

Ἐπίκουρος (fr. 294 Us.) δέ, ὡς αὐτὸν Δημήτριος ὁ 219
 Λάκων ἐξηγεῖται, τὸν χρόνον σύμπτωμα συμπτωμάτων
 10 εἶναι λέγει, παρεπόμενον ἡμέραις τε καὶ νυξί καὶ ὡ-
 ραῖς καὶ πάθεσι καὶ ἀπαθείαις καὶ κινήσεσι καὶ μο-
 ναῖς. πάντα γὰρ ταῦτα συμπτώματά ἐστι τισὶ συμβεβηκότα,
 15 καὶ ὁ χρόνος πᾶσι τούτοις συμπαρεπόμενος εἰκότως ἂν λεχθῆι
 σύμπτωμα συμπτωμάτων. καθόλου γάρ, ἵνα μικρὸν ἄνωθεν 220
 προλάβωμεν εἰς τὴν τοῦ λεγομένου παρακολούθησιν, τῶν ὄν-
 των τὰ μὲν τινα καθ' ἑαυτὰ ὑφέστηκεν, τὰ δὲ περὶ τοῖς
 καθ' ἑαυτὰ ὑφεστῶσι θεωρεῖται. καὶ καθ' ἑαυτὰ μὲν ὑφέ-
 20 στηκε πρᾶγματα οἷον αἱ οὐσίαι (ὡς τὸ σῶμα καὶ κενόν),
 περὶ δὲ τοῖς καθ' ἑαυτὰ ὑφεστῶσι θεωρεῖται τὰ καλού-
 μενα παρ' αὐτοῖς συμβεβηκότα. τούτων δὲ τῶν συμβε- 221
 βηκότων τὰ μὲν ἐστὶν ἀχώριστα τῶν οἷς συμβέβηκεν, τὰ
 δὲ χωρίζεσθαι τούτων πέφυκεν. ἀχώριστα μὲν οὖν ἐστὶ
 25 τῶν οἷς συμβέβηκεν ὡσπερ ἡ ἀντιτυπία μὲν τοῦ σώματος,
 εἴξις δὲ τοῦ κενοῦ· οὔτε γὰρ σῶμα δυνατόν ἐστὶ ποτε 222
 νοῆσαι χωρὶς τῆς ἀντιτυπίας οὔτε τὸ κενὸν χωρὶς εἴξεως,
 ἀλλ' αἰδίον ἑκατέρου συμβεβηκός. τοῦ μὲν τὸ ἀντιτυπεῖν,
 τοῦ δὲ τὸ εἶχειν. οὐκ ἀχώριστα δὲ ἐστὶ τῶν οἷς συμβέ- 223
 βηκε καθάπερ ἡ κίνησις καὶ ἡ μονή. τὰ γὰρ συγκριτικὰ
 τῶν σωμάτων οὔτε κινεῖται διὰ παντός ἀνηρημῆτως οὔτ'
 30 ἀκίνητιζαι διὰ παντός, ἀλλὰ ποτὲ μὲν συμβεβηκυῖαν ἔχει

219 ~ Hyp. III 137.

2 αὐτὸν iter. post ᾤθησαν 5 6 τῷ NERAB: τὸ LV
 7 νομίζουσι (sed i. marg. γρ. δοξάζουσι) RV 12 ταῦτα om. N
 14 συμπτώματα 5 21 εἴξις NLS 24/25 ποτε νοῆσαι χωρὶς 5:
 νοῆσαι χωρὶς ποτε NLE 25 εἴξεως 5 26 συμβεβηκός (ἐστὶ)
 Kayser 26 et 27 τὸ LE 5: τοῦ N

- τὴν κίνησιν, ποτὲ δὲ τὴν μονήν, καίπερ τῆς ἀτόμου, ὅτι⁵⁰¹
καθ' ἑαυτὴν ἐστίν. ἀεικινήτου καθεστῶσης. ἢ γὰρ κενῶ⁵²³
πειράζειν ὀφείλει ἢ σώματι· εἴτε δὲ κενῶ πελάξοι, διὰ τὴν
εἴξιν φέρεται δι' αὐτοῦ, εἴτε σώματι, διὰ τὴν ἀντιτυπίαν
224 ἀτοπαλτικῶς ποιεῖται τὴν ἀπ' αὐτοῦ κίνησιν. συμπτώ-
ματα οὗν ταῦτ' ἐστίν οἷς χρόνος παρέπεται, φημὶ δὲ τὴν
τε ἡμέραν καὶ νύκτα καὶ ὥραν καὶ τὰ πάθη καὶ τὰς ἀπα-
θείας, κινήσεις τε καὶ μονάς. ἢ τε γὰρ ἡμέρα καὶ νύξ
τοῦ περιέχοντος ἀέρος εἰσὶ συμπτώματα, ὧν ἡ μὲν ἡμέρα
κατὰ τὸν ἐξ ἡλίου φωτισμὸν συμβαίνει, ἡ δὲ νύξ κατὰ
225 φωτισμοῦ στέρησιν τοῦ ἐξ ἡλίου ἐπιγίνεται. ἢ δὲ ὥρα 10
ἦτοι τῆς ἡμέρας ἢ τῆς νυκτὸς μέρος καθεστηκυῖα πάλιν
σύμπτωμα γίνεται τοῦ ἀέρος, ὥσπερ καὶ ἡ ἡμέρα καὶ ἡ
νύξ. ἀντιπαρεκτείνεται δὲ πάσῃ ἡμέρᾳ καὶ πάσῃ νυκτι
καὶ ὥρᾳ ὁ χρόνος· παρ' ἣν αἰτίαν μακρὰ τις ἢ βραχεῖα
λέγεται ἡμέρα καὶ νύξ, φερομένων ἡμῶν ἐπὶ τὸν ταύτη 15
συμβεβηκότα χρόνον. τὰ τε πάθη καὶ αἱ ἀπάθειαι ἦτοι
ἀλγηδόνες ἢ ἰδοῦναι ἐτύγχανον, διὰ δὲ τοῦτο οὐκ οὐσίαι
τιτὲς καθεστήκεισαν. ἀλλὰ συμπτώματα τῶν πασχόντων
ἦτοι ἡστικῶς ἢ ἀλγεινῶς, καὶ συμπτώματα οὐκ ἄχρονα.
226 πρὸς τούτοις καὶ ἡ κινήσις, ἔτι δὲ ἡ μονή, ὡς ἤδη παρε- 20
στήσαμεν, τῶν σωμάτων ἐστὶ συμπτώματα καὶ οὐ χωρὶς
χρόνου· τὴν γοῦν ὀξύτητα καὶ βραδυτῆτα τῆς κινήσεως,
ἔτι δὲ τὴν πλείονα καὶ ἐλάττονα μονὴν χρόνω καταμε-
227 τρούμεν. ἀλλὰ γὰρ ἐκ τούτων φανερόν, ὅτι ὁ Ἐπίκουρος
ἀσώματον οἶεται τὸν χρόνον ὑπάρχειν, οὐ παραπλησίως 25
δὲ τοῖς Στωικοῖς· ἐκεῖνοι μὲν γάρ, ὡς λέλεκται, ἀσώματόν
τι καθ' αὐτὸ νοούμενον ὑπεστήσαντο τὸν χρόνον, Ἐπί-
κουρος δὲ συμβεβηκός τιςιν.
228 Ὡδε μὲν οὔτοι Πλάτων δὲ ἔλεγεν, ὡς δέ τινες Ἀρι-
στοτέλης, χρόνον εἶναι ἀριθμὸν τοῦ ἐν κινήσει προ- 30

226 cf. 176—177.

31 ὅτε NLE: οὔτε 5 4 ποιεῖται Bekk.: ποιῆσαι N: ποιή-
σει LE5 12 ἢ prius om. N

522 τέρον καὶ ὑστέρον, Στράτων δὲ ὁ φυσικός, ὡς δ' ἄλλοι
 Ἀριστοτέλης, μέτρον κινήσεως καὶ μωτῆς.
 523 Ὅθεν τοιαύτης οὐσης καὶ περὶ τῆς κατὰ τον χρόνον 229
 οὐσίας διαστάσεως, πάρεστι μὲν ἤδη συμβαλλῖν ἐκ τῶν
 προηπορημένων, ὅτι οὐδ' ἐκ ταύτης οἷον τέ ἐστι βεβαίως τι
 μαθεῖν, ὅμως δὲ καὶ τὰ νῦν λεκτέον πρὸς Πλάτονα καὶ Ἀριστο-
 5 τέλην καὶ Στράτονα τὸν φυσικὸν τὰ ἐν ἀρχαῖς ἀντειρη-
 μένα (§ 170 sqq.), ὅτε ἐκ τῆς ἐννοίας τοῦ χρόνου συνή-
 γομεν τὸ μηδὲν εἶναι τὸν χρόνον. πρὸς δὲ τοὺς σωματι- 230
 κῆν ἀξιοῦντας εἶναι τὴν οὐσίαν τοῦ χρόνου. φημὶ δὲ τοὺς
 Ἑρακλειτεῖους, κινεῖτο προχειρότατον, ὅτι εἰ χρόνος σῶμα
 10 ἐστι, πᾶν δὲ σῶμα ἢ μένον ἢ κινούμενον νοεῖται, τὸ δὲ
 μένον ἢ κινούμενον ἐν χρόνῳ μένον ἢ κινούμενον νοεῖται,
 οὐχὶ δὲ γε ἐν σώματι τὸ σῶμα μένον ἢ κινούμενον νοεῖ-
 ται, οὐκ ἄρα σῶμά ἐστιν ὁ χρόνος. τὸ τε ὄν κατὰ τοὺς 231
 Ἑρακλειτεῖους, ὃ δὴ, σῶμά ἐστιν, ἐν χρόνῳ ἐστίν· οὐχὶ
 15 δὲ γε ὁ χρόνος ἐν χρόνῳ ἐστίν· οὐκ ἄρα τὸ ὄν καὶ τὸ
 σῶμα χρόνος ἐστίν. τὸ τε ζῶον ἐν χρόνῳ ζῆ, ὡς καὶ τὸ
 τεθνηκὸς ἐν χρόνῳ τέθνηκεν· διὸ οὐκ ἐστι ζῶον ἢ σῶ- 232
 μα ὁ χρόνος. καὶ μὴν οἱ λέγοντες μὴ ὑπάρχειν τὸ πρῶ-
 τον σῶμα κατὰ τὸν Ἑράκλειτον οὐ κωλύονται χρόνον
 20 νοεῖν· εἰ δὲ γε χρόνος ἦν τὸ πρῶτον κατὰ τὸν Ἑράκλει-
 τον σῶμα, κἄν ἐκωλύοντο τὸν χρόνον νοεῖν· οὐκ ἄρα τὸ
 ὄν κατὰ τὸν Ἑράκλειτον ἐστι χρόνος. τὸ τε ὄν κατὰ τὸν 233
 Ἑράκλειτον ἀήρ ἐστιν, ὡς φησὶν ὁ Αἰνησίδημος, μακροῦ
 δὲ ἀέρος διέφερεν ὁ χρόνος, καὶ ὧ λόγῳ οὐθεῖς τὸ πῦρ ἢ
 25 τὸ ὕδωρ ἢ τὴν γῆν χρόνον λέγει εἶναι, τῷ αὐτῷ οὐδὲ τὸν
 ἀέρα φήσει· οὐ τολμῶν τὸ ὄν ἐστι χρόνος.
 Ταῦτα μὲν ὡς ἐν συντόμοις πρὸς ταύτην εἰρή- 234

234—236 cf. Hyp. II 223—225.

2 συμβάλλειν N 4 πρὸς <μὲν> Bekk. 5 τὸν φυσικὸν
 στρατόνα N 6 ὅτε Gen.: ὅτι G 7 τοὺς NLE: τὴν 5
 8 ἀξιοῦντες AB 9 κινεῖτο G: ἐκείνο τὸ Bekk. dubit.
 10 inter νοεῖται et τὸ lac. in N, in qua totum enuntiatum nunc
 erasum latet 13 post νοεῖται E add. (ex v. 12) οὐχὶ δὲ
 ἐν σώματι 24 διέφθειρεν L 27 μὲν <οὖν> 5

εἶναι τὴν σταθερὰν, βραχὺς δ' ἐστὶ καὶ πρὸς τοὺς ἀπὸ τῆς ⁵²³
 Στοῆς λόγος, φάσκειντας τῶν τινῶν τὰ μὲν εἶναι σώματα,
 τὰ δὲ ἀσώματα, καὶ τῶν ἀσωμάτων εἶδος τι καθ' αὐτὸ ³⁰
 πορευόμενον οἰομένους τὸν χρόνον. τὸ γὰρ "τι" γενικώτατον
 τῷ μῆτε σῶμα τι δύνασθαι εἶναι μῆτε ἀσώματος μῆτε ⁵²⁴
 235 σῶμα ἅμα καὶ ἀσώματος οὐκ ἂν εἴη. εἰ γὰρ σῶμά ἐστι,
 δεῖσει πάντα αὐτοῦ τὰ εἶδη σώματα τυγχάνειν καὶ μηδὲν
 ἀσώματος· καὶ ὅν τρόπον πάντα τὰ τοῦ ζώου εἶδη ζῶά
 ἐστὶ καὶ οὐδὲν ἄψυχον καὶ τὰ τοῦ φυτοῦ φυτὰ καὶ οὐδὲν ⁵
 ἔμψυχον, οὕτως ἀκολουθήσει καὶ τὰ τοῦ τινὸς εἶδη σώ-
 ματος ὄντος σώματα τυγχάνειν καὶ μηδὲν αὐτῶν ἀσώμα-
 τον. εἰ δὲ ἀσώματος ἐστίν, ἔσται πάντα αὐτοῦ τὰ εἶδη
 236 ἀσώματα καὶ οὐδὲν σῶμα. ὥσαύτως δὲ καὶ ἂν σῶμα ἅμα
 καὶ ἀσώματος ὑπάρχη, πάντα τὰ ἐπὶ μέρους ἔσται σώ- ¹⁰
 ματα ἅμα καὶ ἀσώματα, καὶ οὐδὲν καθ' ἰδίαν ἔσται ἢ σῶμα
 μόνον ἢ ἀσώματος. ὥστε εἰ μὴ σῶμά ἐστι τὸ "τι" μηδὲ
 ἀσώματος ἢ σῶμα ἅμα καὶ ἀσώματος, οὐδὲν ἐστὶ τὸ "τι".
 τούτου δ' ἀναιρουμένου συναναιρεῖται καὶ τὰ ἐπ' εἶδους
 237 πάντα ὑπερ ἐστὶν ἄτοπον. καὶ μὴν καὶ ἕκαστον τῶν ¹⁵
 συναποδοθέντων τῷ χρόνῳ ἀσωμάτων ἠπόρηται τοῖς ἀπὸ
 τῆς σκέψεως, οἷον τὸ λεκτὸν καὶ τὸ κενόν καὶ ὁ τόπος·
 ἕκαστον δὲ τούτων ἠπορημένου καὶ ὁ χρόνος οὐ συγχω-
 ρηθήσεται ἐκ τοῦ αὐτοῦ γένους εἶναι τούτοις.
 238 Πρὸς δὲ τὸν Ἐπίκουρον σύμπτωμα συμπτωμάτων ²⁰
 ἀξιοῦντα τυγχάνειν τὸν χρόνον, πολλῶν καὶ ἄλλων λέγε-
 σθαι δυναμένων, ἐκεῖνο πρὸς τὸ παρὸν ἀπαρκέσει λέγειν,
 ὅτι αἱ μὲν πως ἔχουσαι οὐσίαι τάχα θεωροῦνται καὶ εἰσὶ
 τῶν ὑποκειμένων πραγμάτων, τὰ δὲ λεγόμενα συμβεβη-
 κέναι ταῖς οὐσίαις, οὐχ ἕτερα ὄντα τῶν οὐσιῶν, ἀνυπόστα- ²⁵
 239 τὰ ἐστίν· οὔτε γὰρ ἀντιτυπία τις ἔστι παρὰ τὸ ἀντίτυ-
 πον σῶμα οὔτε εἴξις ὑπόκειται παρὰ τὸ εἶκον καὶ κενόν,
 οὐ κίνησις παρὰ τὸ κινούμενον σῶμα, οὐ μονὴ παρὰ τὸ
 ἡρεμοῦν, ἀλλ' ὡς οὐδὲν ἐστὶ στρατηγία παρὰ τὸν στρατη-

31 fors. γενικώτατον (ὄν)? 2 ἅμα om. 5 11 ἔσται ἢ N:
 ἢ LE 5 12 μηδὲ Bekk.: μῆτε G 16 τῆς NV 21 ἀξιοῦν N
 27 εἶκον καὶ κενόν LE 5: εἰκὸς κενόν N

524
 30 γούντα οὐδὲ γυμνασιαρχία παρὰ τὸν γυμνασιαρχούντα,
 οὕτως οὐδὲ ἕκαστον τούτων τῶν συμβεβηκότων ἔστι παρὰ
 τὸ ᾧ συμβέβηκεν. ὅθεν καὶ ἐπειδὴν λέγῃ ὁ Ἐπίκουρος 240
 τὸ σῶμα νοεῖν κατ' ἐπισύνθεσιν μεγέθους καὶ σχήματος
 535 καὶ ἀντιτυπίας καὶ βάρους, ἐκ μὴ ὄντων σωμάτων βιάζε-
 ται τὸ ἢν σῶμα νοεῖν· εἰ γὰρ μήτε μέγεθός τι ὑποκεί-
 ται παρὰ τὸ μεμεγεθωμένον μήτε σχῆμα παρὰ τὸ ἐσχη-
 ματισμένον μήτε ἀντιτυπία παρὰ τὸ ἀντιτυποῦν, πῶς ἐκ
 5 τῶν μὴ ὑποκειμένων οἶόν τε τὸ ὑποκείμενον νοεῖν σῶμα;
 ὥσθ' ἵνα ἢ χρόνος, συμπτώματα εἶναι δεῖ, ἵνα δὲ τὰ 241
 συμπτώματα ὑπάρχη, συμβεβηκός τι ὑποκείμενον· οὐ-
 δὲν δὲ ἔστι συμβεβηκός ὑποκείμενον· τολύνη οὐδὲ χρόνος
 δύναται ὑπάρχειν. ἔθ' λέγειν, ὅτι καὶ τὰ οἷς λέγεται 242
 10 συμβεβηκέναι ὁ χρόνος, καὶ τὰ ὧν λέγεται σύμπτωμα
 τυγχάνειν, ἀνεύρετά ἐστιν, οἷον ἡ ἡμέρα, ἡ νύξ, ὥρα, κίνησις
 μονή, πάθος ἀπάθεια. ἡ γοῦν ἡμέρα δωδεκάωρος εἶναι
 λεγομένη, καθὼς πρότερον ὑπεδείξαμεν (§ 182 sqq.),
 οὐχ ὑφέστηκε κατὰ τὰς δώδεκα ὥρας, ἀλλὰ κατὰ μίαν μόνην
 15 τὴν ἐνεστῶσαν, ἣτις οὐκ ἔστιν ἡμέρα. ὁ δ' αὐτὸς λόγος καὶ 243
 ἐπὶ τῆς νυκτός. ἡ τε ὥρα ἐν πλάτει νοουμένη καὶ οἷον
 τριμερῆς πάλιν σκεψαμένοις ἡμῖν ἀνυπόστατος φαίνεται.
 οὔτε γὰρ ὅτε τὸ πρῶτον αὐτῆς μέρος ἔστιν ὑφέστηκεν,
 (οὔπω γὰρ τὰ λοιπὰ ἔστιν), οὔτε ὅτε τὸ δεύτερον· τότε
 20 γὰρ τὸ μὲν πρῶτον οὐκέτι ἔστιν, τὸ δὲ τρίτον οὔπω ἔστιν.
 τῶν δὲ πλειόνων αὐτῆς μερῶν κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον 244
 μὴ ὑπαρχόντων οὐδ' αὐτῇ δύναται ὑπάρχειν. ἀλλ' ἔστω
 γε ἡμέραν εἶναι καὶ νύκτα ὑπάρχειν καὶ ὥρας. οἰκοῦν
 ἐπεὶ ταῦτά ἐστι χρόνος, ὁ δὲ Ἐπίκουρος σύμπτωμά φησιν
 25 αὐτῶν εἶναι τὸν χρόνον, ἔσται κατὰ τὸν Ἐπίκουρον ὁ 245
 χρόνος αὐτὸς ἑαυτοῦ σύμπτωμα. καὶ μὴν καὶ ὁ
 περὶ τῆς κινήσεως λόγος ποικίλως ἄπορος δέδεικται διὰ τὸ
 μήτε ἐν ᾧ τι ἔστι τόπω δύνασθαι κινεῖσθαι μήτε ἐν ᾧ
 μὴ ἔστι. συνανήρηται δὲ καὶ τὸ περὶ τῆς μονῆς· κινή-

4 ἀντιτυποῦν (μήτε βάρους παρὰ τὸ ἐσταθμημένον) Kayser
 dubit. 10 σύμπτωμα Fabr.: συμπτώματα G 12/13 λεγομένη εἶ-
 ναι ε 15 ἐνεστῶσαν ε: ἐστῶσαν NLE 24 σύμπτωμά Bekk.:
 συμπτώματα G

οίως γὰρ μὴ οὐσίας οὐδὲ μοιῆ γένοιτ' ἂν. κατὰ γὰρ ἀν-⁵²⁵
 τιταραβολὴν τοῦ κινουμένου νοεῖται τὸ ἀκίνητον καὶ τοῦ
 ἀκίνητου τοῦ κινουμένου· ὅθεν ὡς δεξιου μὴ ὄντος
 οὐδὲ ἀριστεροῦ ἔστιν, οὕτως τοῦ ἑτέρου τούτων μὴ ὑπάρ-
 246 γουτος οὐδὲ τὸ λοιπὸν δύναται νοεῖσθαι. καὶ ἄλλως, φα-⁵²⁶
 σὶν οἱ ἰσορητικοί, τὸ μένον ὑπὸ τίνος αἰτίας ἀναγκάζεται
 μένειν, τὸ δὲ ἀναγκαζόμενον πάσχει, τὸ δὲ πάσχον κινεῖ-
 ται· τὸ ἄρα μένον κινεῖται. ἀλλ' εἴπερ ἐν τοῖς συμπτώ-
 μασι σφαιρῶν εἶναι τὸν χρόνον ὁ Ἐπίκουρος, δέδεικται δὲ 5
 ἰσορημένα, δεήσει δηλογοεῖν καὶ τὸν συμβεβηκότα τού-
 247 τοῖς χρόνον ἰσορησθαι. πρὸς τούτοις· ἀσώματόν τι ἔστιν
 ἢ κίνησις καὶ τὸ πάθος καὶ ἕκαστον τῶν κατηγορημένων,
 ἀσώματόν δὲ καὶ ὁ χρόνος. ἐπεὶ οὖν <οὐ> πιθανὸν τοῖς
 ἀσώματοις ἀσώματα συμβεβηκέναι, λέγωμεν μηδὲ τὸν 10
 χρόνον σύμπτωμα εἶναι τῶν ἐκκειμένων συμπτωμάτων.

Ἄλλα γὰρ καὶ ἀπὸ τῆς οὐσίας τὸν χρόνον ἀπορήσαν-
 τες τὸ μετὰ τοῦτο ζητῶμεν καὶ περὶ ἀριθμοῦ.

δ' περὶ ἀριθμοῦ

248 Ἐπεὶ ἔτι τῶν συζυγούντων τῷ χρόνῳ πραγμάτων ἔστι
 καὶ ὁ ἀριθμὸς διὰ τὸ μὴ χωρὶς ἐξαριθμήσεως τὴν τοῦ 15
 χρόνου γίνεσθαι καταμέτρησιν, καθάπερ ὥρων καὶ ἡμερῶν
 καὶ μηνῶν. ἔτι δὲ ἐνιαυτῶν, καλῶς ἔχειν ἡγούμεθα μετὰ
 τὴν προανυσθειῶσαν ἡμῖν περὶ ἐκείνου ζήτησιν καὶ τὸν
 περὶ τούτου διαθέσθαι λόγον, καὶ μάλισθ' ὅτι οἱ ἐπιστη-
 μονέστατοι τῶν φυσικῶν οὕτω μεγάλην δύναμιν τοῖς ἀρι- 20
 θμοῖς ἀπένειμαν, ὥστε ἀρχὰς καὶ στοιχεῖα τῶν ὅλων τού-
 τους νομίζειν. οὗτοι δὲ εἰσιν οἱ περὶ τὸν Σάμιον Πυθα-
 249 γόραν. εἰκέναι γὰρ λέγουσι τοὺς φιλοσοφοῦντας γνησίως
 τοῖς περὶ λόγον πονουμένοις. ὡς γὰρ οὗτοι πρῶτον τὰς
 λέξεις ἐξετάζουσιν (ἐκ λέξεων γὰρ ὁ λόγος), καὶ ἐπεὶ ἐκ 25

246 cf. Hyp. III 116.

4/δ εἴπερ ἐν τοῖς συμπτώμασι N: εἴπερ τὰ συμπτώματά LES:
 εἰ περὶ τὰ συμπτώματά Bekk. 7 ἀσώματόν τι NLE: ἀσώμα-
 τός ε: ἀσωματός τε Gen. 8 κατηγορουμένων N 9 οὖν G: οὐ
 Fabr. οὐ add. Bekk.

526

συλλαβῶν αἱ λέξεις, πρῶτον σκέπτονται τὰς συλλαβάς, καὶ
ἐπειδὴ ἐκ συλλαβῶν τὰ στοιχεῖα τῆς ἔγγραμμῆτος φωνῆς
ἀναλυομένων, περὶ ἐκείνων πρῶτον ἐρευνῶσιν, οὕτω δεῖν 250
φασιν οἱ περὶ Πυθαγόραν τοὺς ὄντως φυσικοὺς, τὰ περὶ
τοῦ παντός ἐρευνῶντας, ἐν πρώτοις ἐξετάζειν, εἰς τίνα τὸ
πᾶν λαμβάνει τὴν ἀνάλυσιν. τὸ μὲν οὖν φαινόμενόν
εἶναι λέγειν τὴν τῶν ὄλων ἀρχὴν ἀφυσικὴν πως ἔστιν·
527 πᾶν γὰρ τὸ φαινόμενον ἐξ ἀφανῶν ὑφείλει συστασθαι,
τὸ δ' ἐκ τινῶν συνεστὼς οὐκ ἔστιν ἀρχή, ἀλλὰ τὸ ἐκείνου
αὐτοῦ συστατικόν. ὅθεν καὶ τὰ φαινόμενα οὐ φητέον 251
ἀρχὰς εἶναι τῶν ὄλων, ἀλλὰ τὰ συστατικὰ τῶν φαινομέ-
νων, ἅπερ οὐκέτι ἦν φαινόμενα. τοίνυν ἀδήλους καὶ ἀφα-
νεῖς ὑπέθεντο τὰς τῶν ὄντων ἀρχὰς, καὶ οὐ κοινῶς. οἱ 252
γὰρ ἀτόμους εἰπόντες ἢ ὁμοιομερείας ἢ ὄγκους ἢ κοινῶς
νοητὰ σώματα πάντων τῶν ὄντων ἀρχεῖν πῆ μὲν κατώ-
θωσαν, πῆ δὲ διέπεσον. ἢ μὲν γὰρ ἀδήλους εἶναι νομί-
10 ζουσιν τὰς ἀρχὰς, δεόντως ἀναστρέφονται, ἢ δὲ σωματικὰς
ὑποτίθενται ταύτας, διαπίπτουσιν. ὥς γὰρ τῶν αἰσθητῶν 253
σωμάτων προηγείται τὰ νοητὰ καὶ ἀδηλα σώματα, οὕτω
καὶ τῶν νοητῶν σωμάτων ἀρχεῖν δεῖ τὰ ἀσώματα. καὶ
κατὰ λόγον· ὥς γὰρ τὰ τῆς λέξεως στοιχεῖα οὐκ εἰσι λέξεις,
15 οὕτω καὶ τὰ τῶν σωμάτων στοιχεῖα οὐκ ἔστι σώματα·
ἦτοι δὲ σώματα ὑφείλει τεγγάνειν ἢ ἀσώματα· διὸ πάν-
τως ἔστιν ἀσώματα. καὶ μὴν οὐδὲ ἔνεστι φάναι, ὅτι αἰωνίους 254
συμβέβηκεν εἶναι τὰς ἀτόμους, καὶ διὰ τοῦτο δύνασθαι
σωματικὰς οὔσας τῶν ὄλων ἀρχεῖν. πρῶτον μὲν γὰρ καὶ
20 οἱ τὰς ὁμοιομερείας καὶ οἱ τοὺς ὄγκους καὶ οἱ τὰ ἐλάχιστα
καὶ ἀμερῆ λέγοντες εἶναι στοιχεῖα αἰώνιον ἀπολείπουσι
τούτων τὴν ὑπόστασιν, ὥστε μὴ μᾶλλον τὰς ἀτόμους ἢ
ταῦτ' εἶναι στοιχεῖα. εἶτα καὶ δεδύσθω ταῖς ἀληθείαις 255
αἰωνίους εἶναι τὰς ἀτόμους· ἀλλ' ὄν τρόπον οἱ ἀγένητον
25 καὶ αἰώνιον ἀπολείποντες τὸν κόσμον οὐδὲν ἦτον πρὸς
ἐπίνοιαν ζητοῦσι τὰς πρῶτον συστησάμενας αὐτὸν ἀρχὰς.

26/27 καὶ ἐπειδὴ ἐκ N: ἐν γὰρ LE5: ἐκ τε Kayser 27 τῶν στοι-
χείων Kayser 28 διερευνῶσιν AB 30 τοῦ em. N 6 ὄλων L
9/10 νομίζουσιν εἶναι 5 28 διδύσθω N 28*

οὕτω καὶ ἡμεῖς, φασὶν οἱ Πυθαγορικοί, τῶν φυσικῶν φι-⁵⁰⁷
λοσόφων κατ' ἐπίνοιαν σκεπτόμεθα τὸ ἐκ τίνων τὰ αἰώνια
256 ταῦτα καὶ λόγῳ θεωρητὰ συνέστηκε σώματα. ἦτοι οὖν
σώματα ἔστι τὰ συστατικὰ αὐτῶν ἢ ἀσώματα. καὶ σώ- 30
ματα μὲν οὐκ ἂν εἴπαιμεν, ἐπεὶ δεῖσει κάκινων σώματα
λέγειν εἶναι συστατικὰ καὶ οὕτως εἰς ἄπειρον προβαινού-
257 σης τῆς ἐπινοίας ἀναρχὸν γίνεσθαι τὸ πᾶν. λείπεται ἄρα
λέγειν ἐξ ἀσωμάτων εἶναι τὴν σύστασιν τῶν νοητῶν σω- 528
μάτων ὅπερ καὶ Ἐπίκουρος ὡμολόγησε, φήσας κατὰ
ἀθροισμὸν σχήματός τε καὶ μεγέθους καὶ ἀντι-
τυπίας καὶ βάρους τὸ σῶμα νενοῆσθαι.

Ἄλλ' ὅτι ἀσώματος εἶναι δεῖ τὰς ἀρχὰς τῶν λόγῳ 5
258 θεωρητῶν σωμάτων, ἐκ τῶν εἰρημένων συμφανές. ἤδη
δὲ οὐκ εἴ τινα προὑφέστηκε τῶν σωμάτων ἀσώματα, ταῦτ'
ἐξ ἀνάγκης στοιχεῖά ἐστι τῶν ὄντων καὶ πρῶται τινες ἀρ-
χαί. ἰδοὺ γὰρ καὶ αἱ ἰδέαι ἀσώματοι οὔσαι κατὰ τὸν
Πλάτωνα προὑφεστᾶσι τῶν σωμάτων, καὶ ἕκαστον τῶν γινο- 10
μένων πρὸς αὐτὰς γίνεται· ἀλλ' οὐκ εἰσι τῶν ὄντων ἀρ-
χαί, ἐπεὶ περ ἕκαστη ἰδέα κατ' ἰδίαν μὲν λαμβανομένη ἔν
εἶναι λέγεται, κατὰ σύλληψιν δὲ ἑτέρας ἢ ἄλλων δύο καὶ
τρεις καὶ τέσσαρες, ὥστε εἶναι τι ἐπαναβεβηκὸς αὐτῶν
τῆς ὑποστάσεως, τὸν ἀριθμὸν, οὗ κατὰ μετοχὴν τὸ ἐν ἢ 15
τὰ δύο ἢ τὰ τρία ἢ τὰ τούτων ἔτι πλείονα ἐπικατηγορεῖ-
259 ται αὐτῶν. καὶ τὰ στερεὰ σχήματα προεπινοεῖται τῶν
σωμάτων, ἀσώματος ἔχοντα τὴν φύσιν· ἀλλ' ἀνάπαλιν
οὐκ ἄρχει τῶν πάντων· προάγει γὰρ καὶ τούτων κατὰ
τὴν ἐπίνοιαν τὰ ἐπίπεδα σχήματα διὰ τὸ ἐξ ἐκείνων τὰ 20
260 στερεὰ συνίστασθαι. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ τὰ ἐπίπεδα σχήματα
θεῖη τις ἂν τῶν ὄντων στοιχεῖα· ἕκαστον γὰρ αὐτῶν πά-
λιν ἐκ προαγόντων συντίθεται τῶν γραμμῶν, καὶ αἱ γραμ-
μαὶ προεπινοούμενους ἔχουσι τοὺς ἀριθμούς, παρόσον τὸ
μὲν ἐκ τριῶν γραμμῶν τρίγωνον καλεῖται καὶ τὸ ἐκ τεσ- 25
σάρων τετράγωνον. καὶ ἐπεὶ ἡ ἀπλή γραμμὴ οὐ χωρὶς
ἀριθμοῦ νενοῆται, ἀλλ' ἀπὸ σημείου ἐπὶ σημεῖον ἀγομένη

31 εἴπαιεν Bekk. dubit. σώματα κάκινων N 6 λόγων N
20 ἢ om. N

528 ἔχεται τῶν δυεῖν, οἳ τε ἀριθμοὶ πάντες καὶ αὐτοὶ ἐπὶ τὸ
 ἐν πεπτώκασιν (καὶ γὰρ ἡ δύας μία τις ἐστὶ δύας, καὶ ἡ
 30 τριάς ἐν τι ἐστὶ, τριάς, καὶ ἡ δεκάς ἐν ἀριθμοῦ κεφά-
 λαιον), ἔνθεν κινήθεις ὁ Πυθαγόρας ἀοχὴν ἔφησεν εἶναι 261
 τῶν ὄντων τὴν μονάδα, ἧς κατὰ μετοχὴν ἕκαστον τῶν
 ὄντων ἐν λέγεται· καὶ ταύτην κατ' αὐτότητα μὲν ἑαυτῆς
 529 νοουμένην μονάδα νοεῖσθαι, ἐπισυντεθεισάν ὃ' ἑαυτῆ
 καθ' ἑτερότητα ἀποτελεῖν τὴν καλουμένην ἀόριστον δυνάδα
 διὰ τὸ μηδεμίαν τῶν ἀριθμητῶν καὶ ὄρισμένων δυνάδων
 εἶναι τὴν αὐτήν, πάσας δὲ κατὰ μετοχὴν αὐτῆς δυνάδας
 5 νενοῆσθαι, καθὼς καὶ ἐπὶ τῆς μονάδος ἐλέγχουσιν. διὸ 262
 οὖν τῶν ὄντων ἀρχαί, ἧς τε πρώτη μονάς, ἧς κατὰ με-
 τοχὴν πᾶσαι αἱ ἀριθμηταὶ μονάδες νοοῦνται μονάδες, καὶ
 ἡ ἀόριστος δύας, ἧς κατὰ μετοχὴν αἱ ὄρισμέναι δυνάδες
 εἰσὶ δυνάδες.

10 Καὶ ὅτι ταῖς ἀληθείαις αὐταὶ εἰσι τῶν ὄλων ἀρχαί,
 ποικίλως οἱ Πυθαγορικοὶ διδάσκουσιν. τῶν γὰρ ὄντων, 263
 φασί, τὰ μὲν κατὰ διαφορὰν νοεῖται, τὰ δὲ κατ' ἐναντίω-
 σιν, τὰ δὲ πρὸς τι. κατὰ διαφορὰν μὲν οὖν εἶναι τὰ
 καθ' ἑαυτὰ καὶ κατ' ἰδίαν περιγραφὴν ὑποκείμενα, οἷον
 15 ἄνθρωπος ἵππος φυτὸν γῆ ὕδωρ ἀῆρ πῦρ· τούτων γὰρ
 ἕκαστον ἀπολύτως θεωρεῖται καὶ οὐχ ὡς κατὰ τὴν πρὸς
 ἕτερον σχέσιν· κατ' ἐναντίωσιν δὲ ἐπάροχεν ὅσα ἐξ ἐναν- 264
 τιώσεως ἑτέρου πρὸς ἕτερον θεωρεῖται, οἷον ἀγαθὸν καὶ
 κακόν, δίκαιον ἄδικον, συμφέρον ἀσύμφορον, ὄσιον ἀνό-
 20 σιον, εὐσεβὲς ἀσεβές, κινούμενον ἠρεμοῦν, τὰ ἄλλα ὅσα
 τούτοις ἐμφορῆ. πρὸς τι δὲ τυγχάνειν τὰ κατὰ τὴν ὡς 265
 πρὸς ἕτερον σχέσιν νοούμενα, οἷον δεξιὸν ἀριστερόν, ἄνω
 κάτω, διπλάσιον ἡμισυ· τό τε γὰρ δεξιὸν νοεῖται κατὰ

263 ~ adv. dogm. II 161.

265 ~ adv. dogm. II 162.

33 κατὰ ταυτότητα N 8 δυνάδων N: δυνάδα V 6 λέγου-
 σιν N 6 <αἱ> ἀρχαί 5 15 γῆ φυτὸν ἵππος N 20/21 τού-
 τοις ὅσα N 22 ἕτεροι 5: ἕτερα NLE

τὴν ὡς πρὸς τὸ ἀριστερόν σχεῖσιν καὶ τὸ ἀριστερόν κατὰ⁵²⁹
 τὴν ὡς πρὸς τὸ δεξιόν, τὸ τε κάτω κατὰ τὴν ὡς πρὸς τὸ
 ἄνω καὶ τὸ ἄνω κατὰ τὴν ὡς πρὸς τὸ κάτω· καὶ ἐπὶ τῶν
 266 ἄλλων τὸ παραπλήσιον. διαφέρειν δέ φασιν τὰ κατὰ ἐναν-
 τίωσιν νοουμένα τῶν πρὸς τι. ἐπὶ μὲν γὰρ τῶν ἐναντίων
 ἢ τοῦ ἑτέρου φθορὰ γένεσις ἐστὶ τοῦ ἑτέρου, οἷον ἐπὶ
 ὑγείας καὶ νόσου κινήσεως τε καὶ ἡρεμίας· νόσου τε γὰρ
 267 γένεσις ἄρσις ἐστὶν ὑγείας, ὑγείας τε γένεσις ἄρσις ἐστὶ
 νόσου, καὶ κινήσεως μὲν ὑπόστασις φθορὰ στάσεως, γένε-
 σις δὲ στάσεως ἄρσις κινήσεως. ὁ δ' αὐτὸς λόγος καὶ⁵³⁰
 ἐπὶ λυπῆς καὶ ἀλυπίας ἀγαθοῦ τε καὶ κακοῦ καὶ κοινῶς
 267 τῶν ἐναντίων φύσιν ἔχόντων. τὰ δὲ πρὸς τι συνύπαρξιν
 τε καὶ συναναίρεσιν ἀλλήλων περιεῖχεν· οὐδὲν γὰρ δεξιόν
 ἐστίν. ἔαν μὴ καὶ ἀριστερόν ὑπάρχη, οὐδὲ διπλάσιον, ἔαν
 268 μὴ καὶ τὸ ἥμισυ προὔποκείται οὐ διπλάσιόν ἐστίν. πρὸς
 τούτοις ἐπὶ μὲν τῶν ἐναντίων ὡς ἐλίπαν οὐδὲν θεωρεῖται
 μέσον, καθάπερ εὐθέως ἐπὶ ὑγείας καὶ νόσου ζωῆς τε καὶ
 θανάτου κινήσεως τε καὶ μονῆς· μεταξύ γὰρ τοῦ ὑγιαί-
 νειν καὶ νοσεῖν οὐδὲν ἐστὶ, καὶ μεταξύ τοῦ ζῆν καὶ τε-¹⁰
 θνᾶναι καὶ ἔτι τοῦ κινεῖσθαι καὶ μένειν. ἐπὶ δὲ τῶν
 πρὸς τί πως ἔχόντων ἐστὶ <τι> μέσον· τοῦ γὰρ μείζονος,
 εἰ τύχοι, καὶ τοῦ μικροτέρου τῶν πρὸς τί πως καθεστῶτων
 μεταξύ γένοιτ' ἂν τὸ ἴσον, ὡσαύτως δὲ καὶ τοῦ πλειονος
 καὶ ἥττονος τὸ ἰκανόν, ὀξέος τε καὶ βαρέος τὸ σύμφωνον.¹⁵
 269 ἀλλὰ γὰρ τῶν τριῶν ὄντων γενῶν, τῶν τε καθ' ἑαυτὰ
 ὑπεστώτων καὶ τῶν καθ' ἐναντιότητα καὶ ἔτι τῶν πρὸς τι
 νοουμένων, ὀφείλει καθ' ἀνάγκην καὶ τούτων αὐτῶν ἐπάνω
 τι γένος τετάχθαι, καὶ πρῶτον ὑπάρχειν διὰ τὸ καὶ πᾶν
 γένος προὔπαρχειν τῶν ὑφ' αὐτὸ τεταγμένων εἰδῶν. ἀναι-²⁰
 ρουμένου γοῦν αὐτοῦ πάντα τὰ εἶδη συναναίρεῖται, τοῦ
 δὲ εἶδους ἀναιρεθέντος οὐκέτ' ἀνασκεινάσεται τὸ γένος·
 270 ἥρτηται γὰρ ἐξ ἐκείνου τοῦτο, καὶ οὐκ ἀνάπαλιν. καὶ δὴ
 τῶν μὲν καθ' αὐτὰ νοουμένων γένος ὑπεστήσαντο Πυθα-
 γορικῶν παῖδες, ὡς ἐπαναβεβηκός, τὸ ἐν· καθὰ γὰρ τοῦτο²⁵

28 τῶ πρὸς τι N 4 οὐδὲ Gen. 6 προὔποκείται Bekk.:
 προὔποκειται G 8 καὶ ζωῆς καὶ θ. N 12 τι add. Bekk.

53^ο καθ' αὐτὸ ἔστιν, οὕτω καὶ ἕκαστον τῶν κατὰ διαφορὰν
 ἐν τῷ ἔστι καὶ καθ' ἑαυτὸ θεωρεῖται. τῶν δὲ κατ' ἐναν- 271
 τίωσιν ἔλεξαν ἄρχειν, γένους τάξιν ἐπέχον, τὸ ἴσον καὶ τὸ
 ἄνισον· ἐν τούτοις γὰρ ἢ πάντων τῶν ἐναντιουμένων
 20 θεωρεῖται φύσις, οἷον μονῆς μὲν ἐν ἰσότητι (οὐ γὰρ ἐπι-
 δέχεται τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥσσον), κινήσεως δὲ ἐν ἀνισότητι
 (ἐπιδέχεται γὰρ τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥσσον). ὡσαύτως δὲ τὸ 272
 53^ο μὲν κατὰ φύσιν ἐν ἰσότητι ἀκρότης γὰρ ἦν ἀνεπίτατος),
 τὸ δὲ παρὰ φύσιν ἐν ἀνισότητι (ἐπεδέχετο γὰρ τὸ μᾶλλον
 καὶ ἥσσον). ὁ δ' αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ ὑγιείας καὶ νόσου
 εὐθύτητός τε καὶ στρεβλότητος. τὰ μέντοι γε πρός τι 273
 5 ὑφέστηκε γένει τῇ τε ὑπεροχῇ καὶ τῇ ἑλλείψει· μέγα μὲν
 γὰρ καὶ μείζον πολὺ τε καὶ πλεῖον ὑψηλόν τε καὶ ὑψηλό-
 τερον καθ' ὑπεροχὴν νοεῖται, μικρὸν δὲ καὶ μικρότερον
 ὀλίγον τε καὶ ὀλιγώτερον ταπεινόν τε καὶ ταπεινότερον
 καθ' ἑλλειψιν. ἀλλ' ἐπεὶ τὰ καθ' αὐτὰ καὶ τὰ κατ' ἐναν- 274
 10 τίωσιν καὶ τὰ πρός τι, γένη ὄντα, εὗρηται ἄλλοις γένεσιν
 ὑποταττόμενα, καθάπερ τῷ τε ἐνὶ καὶ τῇ ἰσότητι καὶ ἀνι-
 σότητι ὑπεροχῇ τε καὶ ἑλλείψει, σκοπῶμεν, εἰ καὶ ταῦτα τὰ
 γένη δύναται ἐπ' ἄλλα λαμβάνειν τὴν ἀναπομπήν. οἷα· 275
 οὐν ἢ μὲν ἰσότης τῷ ἐνὶ ὑπάγεται (τὸ γὰρ ἐν πρώτως
 15 αὐτὸ ἑαυτῷ ἔστιν ἴσον), ἢ δὲ ἀνισότης ἐν ὑπεροχῇ τε καὶ
 ἑλλείψει βλέπεται· ἄνισα γὰρ ἔστιν ὧν τὸ μὲν ὑπερέχει
 τὸ δὲ ὑπερέχεται. ἀλλὰ καὶ ἢ ὑπεροχῇ καὶ ἢ ἑλλείψει
 κατὰ τὸν τῆς ἀορίστου δυάδος λόγον τέτακται, ἐπειδήπερ
 ἢ πρώτη ὑπεροχῇ καὶ ἢ ἑλλείψει ἐν δυαδίν ἔστι, τῷ τε ὑπε-
 20 ρέχοντι καὶ τῷ ὑπερεχομένῳ. ἀνέκυψαν ἄρα ἀρχαὶ πάν- 276
 των κατὰ τὸ ἀνωτάτω ἢ τε πρώτη μονάς καὶ ἢ ἀορίστου
 δυάς· ἐξ ὧν γίνεσθαι φασὶ τὸ τ' ἐν τοῖς ἀριθμοῖς ἐν
 καὶ τὴν ἐπὶ τούτοις πάλιν δυάδα, ἀπὸ μὲν τῆς πρώτης
 μονάδος τὸ ἐν, ἀπὸ δὲ τῆς μονάδος καὶ τῆς ἀορίστου
 25 δυάδος τὰ δύο. δις γὰρ τὸ ἐν δύο, καὶ μήπω ὑποκειμέ-
 νου ἐν τοῖς ἀριθμοῖς τοῦ δύο οὐδὲ τὸ δις ἦν ἐν τούτοις,

31 κινήσεως — 32 ἥσσον om. E 1 ἦν om. N 2 τὸ alt.
 om. N 3 καὶ <τὸ> ἥσσον N 14 ἐπάγεται E 17 ἢ ante ὑπε-
 ροχῇ om. N

ἀλλ' ἐλήφθη ἐκ τῆς ἀορίστου δυάδος, καὶ οὕτως ἐκ ταύτης ⁵³¹
 277 τε καὶ τῆς μονάδος ἐγένετο ἢ ἐν τοῖς ἀριθμοῖς δυάς. κατὰ
 ταῦτά δὲ καὶ οἱ λοιποὶ ἀριθμοὶ ἐκ τούτων ἀπετελέσθησαν,
 τοῦ μὲν ἐνὸς ἀεὶ περατοῦντος, τῆς δὲ ἀορίστου δυάδος ³⁰
 δύο γεννώσης καὶ εἰς ἄπειρον πλήθος τοὺς ἀριθμοὺς ἐκ-
 τεινούσης. ὅθεν φασὶν ἐν ταῖς ἀρχαῖς ταύταις τὸν μὲν
 τοῦ δρωῦτος αἰτίου λόγον ἐπέχειν τὴν μονάδα, τὸν δὲ τῆς ⁵³²
 πασχούσης ἕλης τὴν δυάδα· καὶ ὅν τρόπον τοὺς ἐξ αὐ-
 τῶν ὑποστάντας ἀριθμοὺς ἀπετέλεσαν, οὕτω καὶ τὸν κό-
 278 σμον καὶ πάντα τὰ ἐν κόσμῳ συνεστήσαντο. εὐθέως
 γὰρ τὸ σημεῖον κατὰ τὸν τῆς μονάδος λόγον τετάχθαι· ⁵
 ὡς γὰρ ἡ μονὰς ἀδιαίρετόν τι ἐστίν, οὕτω καὶ τὸ σημεῖον,
 καὶ ὅν τρόπον ἡ μονὰς ἀρχὴ τις ἐστὶν ἐν ἀριθμοῖς, οὕτως
 καὶ τὸ σημεῖον ἀρχὴ τις ἐστὶν ἐν γραμμαῖς. ὥστε τὸ μὲν
 σημεῖον τὸν τῆς μονάδος εἶχε λόγον, ἡ δὲ γραμμὴ κατὰ
 τὴν τῆς δυάδος ἰδέαν ἐθεωρεῖτο· κατὰ μετάβασιν γὰρ ¹⁰
 279 καὶ ἡ δυὰς καὶ ἡ γραμμὴ νοεῖται. καὶ ἄλλως· τὸ μεταξὺ
 δυεῖν σημείων νοούμενον ἀπλατὲς μῆκος ἔστι γραμμή.
 τοίνυν ἔσται κατὰ τὴν δυάδα ἡ γραμμὴ, τὸ δὲ ἐπίπεδον
 κατὰ τὴν τριάδα, ὃ μὴ μόνον μῆκος αὐτὸ θεωρεῖται καθὸ
 τὴν ἢ δυάς, ἀλλὰ καὶ τρίτην προσέληψε διάστασιν τὸ πλά- ¹⁵
 280 τος. τιθεμένων τὲ τριῶν σημείων, δυεῖν μὲν ἐξ ἐναντιου
 διαστήματος, τρίτου δὲ κατὰ μέσον τῆς ἐκ τῶν δυεῖν ἀπο-
 τελεσθείσης γραμμῆς, πάλιν ἐξ ἄλλου διαστήματος, ἐπίπε-
 δον ἀποτελεῖται. τὸ δὲ στερεὸν σχῆμα καὶ τὸ σῶμα, κα-
 θάπερ τὸ πυραμοειδές, κατὰ τὴν τετράδα τάττεται. τοῖς ²⁰
 γὰρ τρισὶ σημείοις, ὡς προεῖπον, κειμένοις ἐπιτεθέντος
 ἄλλου τινὸς ἄνωθεν σημείου πυραμοειδὲς ἀποτελεῖται σχῆ-
 μα στερεοῦ σώματος· ἔχει γὰρ ἤδη τὰς τρεῖς διαστάσεις,
 281 μῆκος πλάτος βάθος. τινὲς δ' ἀπὸ ἐνὸς σημείου τὸ σῶμά

29 ταῦτα G 30 περατοῦντος NLE: περιπατοῦντος ε (cf.
 v. 31 ἄπειρον et p. 617, 18) 31 γεννώσης δύο N 1 τὸν Gen.:
 τὴν G 3 ἐτέλεσαν N 4 ἐν <τῷ> κόσμῳ ε συνεστήσατο N
 5 τὸ σημεῖον om. ε τὸν om. N 7 καὶ — 8 σημεῖον om. ε
 8 ἀρχὴ — 9 τὸν om. N 12 <ἡ> γραμμὴ N 16 <τὴν> τρί-
 την L: δευτέραν Bekk. dubit. 18 τε G: δὲ Gen. 19 τελεί-
 ται L 22 τινὸς ἄλλου N ἀποτελεῖται Bekk.: ἀποτελεῖ G

53^a
 25 φρασι συνίστασθαι· τουτί γάρ τὸ σημεῖον ὄνεν γραμ-
 μὴν ἀποτελεῖν, τὴν δὲ γραμμὴν ὄνεισαν ἐπίπεδον
 ποιεῖν, τοῦτο δὲ εἰς βάθος κινήθην τὸ σῶμα γεννᾶν
 τριχῆ διαστατόν. διαφέρει δὲ ἡ τοιαύτη τῶν Πυθα- 282
 γορικῶν στάσις τῆς τῶν προτέρων. ἐκείνοι μὲν γὰρ ἐκ
 30 ὄνειν ἀρχῶν, τῆς τε μονάδος καὶ τῆς ἀόριστου δυάδος, ἐποιοῦν
 τοὺς ἀριθμοὺς, εἴτ' ἐκ τῶν ἀριθμῶν τὰ σημεῖα καὶ τὰς γραμμὰς
 τὰ τε ἐπίπεδα σχήματα καὶ τὰ στερεά· οὗτοι δὲ ἀπὸ ἐνὸς ση-
 533 μείου τὰ πάντα τεκταίνουσιν. ἐξ αὐτοῦ μὲν γὰρ γραμμὴ γί-
 νεται, ἀπὸ γραμμῆς δὲ ἐπιφάνεια, ἀπὸ δὲ ταύτης σῶμα.
 πλὴν οὕτω μὲν ἀποτελεῖται τὰ στερεὰ σώματα ἡγουμένων 283
 τῶν ἀριθμῶν· ἀφ' ὧν λοιπὸν καὶ τὰ αἰσθητὰ συνίσταται,
 5 γῆ τε καὶ ὕδωρ καὶ ἀήρ καὶ πῦρ, καὶ καθόλου ὁ κόσμος,
 ὃν φρασι καθ' ἀρμονίαν διοικεῖσθαι πάλιν ἐχόμενοι τῶν
 ἀριθμῶν, ἐν οἷς οἱ λόγοι εἰσὶ τῶν συστατικῶν τῆς τελείου
 ἀρμονίας συμφωνιῶν, τῆς τε διὰ τεσσάρων καὶ τῆς διὰ
 πέντε καὶ τῆς διὰ πασῶν, ὧν ἡ μὲν ἐν ἐπιτρίτῳ ἔκειτο
 10 λόγῳ, ἡ δὲ ἐν ἡμιολίῳ, ἡ δὲ ἐν διπλασίῳ. εἴρηται δὲ 284
 περὶ τούτων ἀκριβέστερον κἂν τῆ περὶ κριτηρίου σκέψει
 (adv. dogm. I 96 sqq.) κἂν τοῖς περὶ ψυχῆς.

Νῦν δὲ ὑποδειχθέντος, ὅτι μεγάλην δύναμιν ἀποπέ-
 15 μουσι τοῖς ἀριθμοῖς οἱ ἀπὸ τῆς Ἰταλίας φυσικοί, μετελ-
 ὄταν οὖν λέγωσι τῶν ἀριθμητῶν [μηδὲν εἶναι ἔν]. οἷον τῶν 285
 αἰσθητῶν καὶ ὑποπιπτόντων, μηδὲν εἶναι ἔν, μετοχῆ δὲ τοῦ
 ἐνὸς τοῦ ὄσανεῖ πρώτου καὶ στοιχείου ἔν τι καλεῖσθαι, εἰ οὖν τὸ
 δεικνύμενον καὶ καλούμενον ζῶον ἔν εἴη, τὸ μὴ δεικνύμενον
 20 φυτὸν οὐκ ἔσται ἔν. οὐ γὰρ δεῖ πολλὰ εἶναι, μετοχῆ δὲ
 τοῦ ἐνὸς ἕκαστον νοεῖσθαι ἔν, οἷον ζῶον ζῦλον φυτὸν. εἰ 286

285—287 ~ adv. math. IV 11—13. Hyp. III 156.

1 γὰρ E (coni. Bekk.): om. NL = 4 αἰσθητὰ NE: στερεὰ L5
 9 ἐν om. N ἐπὶ τρίτῳ N 16 μηδὲν — ἐν secl. Fabr. 18 οὖν
 del. Kayser 19 καλούμενον scr. coll. v. 18: τὸ μένον G: τὸ
 θεωρούμενον Fabr.: καὶ τὸ μένον del. Kayser 20 οὐ γὰρ —
 21 φυτὸν transp. Kayser post 30 δεικνύμενον

- γὰρ τὸ δεικνύμενον ζῶον ἓν ἐστὶ, τὸ μὴ ὄν ζῶον, οἷον ⁵³³
 τὸ φυτόν, οὐκ ἔσται ἓν· καὶ εἰ τὸ φυτόν ἓν ἐστὶ, τὸ μὴ
 ὄν φυτόν, οἷον τὸ ζῶον, οὐκ ἔσται ἓν. ἀλλὰ λέγεται γε
 τὸ μὴ ὄν ζῶον ἓν, καθάπερ τὸ φυτόν, καὶ τὸ μὴ ὄν φυ- 25
 τὸν πάλιν ἓν, ὡς τὸ ζῶον. οὐκ ἄρα ἕκαστον τῶν ἀριθμη-
 τῶν ἓν ἐστὶν. τὸ δὲ οὗ ἕκαστον μετοχῇ νενόηται ἓν, ἐκεῖνο
 ἓν τέ ἐστὶ καὶ πολλά, ἓν μὲν καθ' ἑαυτό, πολλά δὲ κατὰ
 287 περιλήψιν. ὕπερ πλῆθος πάλιν οὐκ ἔστιν ἓν τοῖς ἀριθμη-
 τοῖς δεικνύμενον. εἰ γὰρ τὸ τῶν ζῶων πλῆθος ἐστὶν, τὸ εἰ
 τῶν φυτῶν οὐκ ἔσται πλῆθος, καὶ εἰ τὸ τούτων, ἀνάπα-
 λιν οὐκ ἔσται τὸ τῶν ζῶων. λέγεται δέ γε καὶ ἐπὶ φυτῶν
 καὶ ἐπὶ ζῶων καὶ ἐπ' ἄλλων ἱκανῶν πλῆθος· οὐκ ἄρα τὸ 534
 ἓν τοῖς ἀριθμητοῖς δεικνύμενον πλῆθος τῶ ὄντι πλῆθος
 ἐστὶν, ἀλλὰ ἐκεῖνο τὸ οὗ μετοχῇ νενόηται τοῦτο πλῆθος.
 288 ὅταν δὴ τὰ τοιαῦτα λέγῳσιν οἱ Πυθαγορικοὶ τῶν φιλοσό-
 φων, ὁμοίον τι λέγουσι τῶ μηδένα τῶν ἐπὶ μέρους ἀν- 5
 θρώπων ἀνθρώπου εἶναι, ἀλλὰ τὸν οὗ μετοχῇ ἕκαστος
 εἰς τε ἀνθρώπος νενόηται καὶ πολλοὶ ἀνθρώποι καλοῦνται.
 νοεῖται γὰρ ὁ ἀνθρώπος ζῶον λογικὸν θνητόν, καὶ διὰ
 τοῦτο οὔτε Σωκράτης ἀνθρώπος ἐστὶν οὔτε Πλάτων, οὐκ
 289 ἄλλος τις τῶν ἐπ' εἶδους. εἰ γὰρ Σωκράτης, καθὸ Σω- 10
 κράτης ἐστίν, ἀνθρώπος καθέστηκεν, ὁ Πλάτων οὐκ ἔσται
 ἀνθρώπος, οὐδὲ Δίων ἢ Θεών· καὶ εἰ Πλάτων ἐστὶν ἀν-
 θρώπος, ὁ Σωκράτης οὐκ ἔσται. λέγεται δέ γε καὶ Σω-
 κράτης ἀνθρώπος καὶ Πλάτων καὶ ἕκαστος τῶν ἄλλων·
 οὐκ ἄρα τῶν ἐπὶ μέρους ἀνθρώπων ἕκαστός ἐστὶν ἀνθρῶ- 15
 πος, οὗ δὲ μετοχῇ ἕκαστος αὐτῶν νενόηται ἀνθρώπος, ὅς
 290 οὐκ ἐστὶν εἰς ἕξ αὐτῶν. ὁ δ' αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ φυτοῦ
 καὶ πάντων τῶν λοιπῶν. ἄτοπον δέ γέ ἐστι μηδένα τῶν
 ἐπὶ μέρους ἀνθρώπων λέγειν ἀνθρώπου εἶναι, μηδὲ τῶν
 φυτῶν φυτόν· ἄτοπον ἄρα καὶ τὸ ἕκαστον τῶν ἀριθμη- 20

288—292 ~ adv. dogm. IV 17—18.

27 νοεῖται E 32 (τῶν) φυτῶν E 1 an εἰδικῶν? 2 ἀρι-
 θμοῖς N 8 ὁ om. N 12 οὐδὲ Bekk.: οὔτε G

534 τῶν κατὰ τὸν ἴδιον λόγον μὴ λέγειν ἓν. ἄλλως τε 291
 καὶ ἡ κομιζομένη κατὰ τοῦ γένους ἀπορία φθάνειν ἔοικε
 καὶ ἐπὶ τὴν τοιαύτην τῶν Πυθαγορικῶν δόξαν. ὡς γὰρ
 ὁ γενικός ἀνθρώπος οὔτε μετὰ τῶν ἐπ' εἶδους ἀνθρώπων
 25 θεωρεῖται, ἐπεὶ καὶ αὐτὸς ἔσται εἰδικός, οὔτε κατ' ἰδίαν
 ὑφέστηκεν, ἐπεὶ οὐ γενήσονται οἱ κατὰ μέρος ἀνθρώποι
 μετοχῇ αὐτοῦ ἀνθρώποι, οὔτ' ἐν αὐτοῖς τούτοις περιέχεται
 (ἀδιανόητον γὰρ τούτου μετοχῇ ἀπείρους εἶναι καὶ τοῦτο 292
 μὲν τεθυνηκόσι, τοῦτο δὲ ζῶσι περιέχεσθαι), — ὡς οὖν
 30 οὗτος ὁ λόγος ἄπορος, οὕτω καὶ ὁ περὶ τοῦ ἑνὸς τούτου
 μᾶλλον ἔστιν ἀπορώτερος τῷ μῆτε σὺν τοῖς κατὰ μέρος
 ἀριθμοῖς αὐτὸ θεωρεῖσθαι, μῆτε κατὰ παντὸς αὐτὸ δύνα-
 535 σθαι τετάχθαι, μῆτε μετοχὴν αὐτοῦ τοῖς ἀπείροις προὔπαρ-
 χειν. ἢ γε μὴν τοῦ ἑνὸς ἰδέα, ἧς κατὰ μετοχὴν 293
 ἕκαστον νοεῖται ἓν, ἦτοι μία ἔστιν ἰδέα τοῦ ἑνὸς ἢ πλείους
 ἰδέαι τοῦ ἑνός. καὶ εἰ μὲν μία, ἦτοι ὅλης μετέχει ἕκα-
 5 στον τῶν ἀριθμητῶν ἢ μέρους τινὸς αὐτῆς. καὶ εἰ μὲν
 ὅλης μετέσχηκεν, οὐκ ἔστι μία· εἰ γὰρ ὅλην ἔχει τὴν τοῦ
 ἑνὸς ἰδέαν λόγου χάριν τὸ Α, ἐξ ἀνάγκης τὸ Β, μὴ ἔχον
 οὐ μετὰσχη, οὐκ ἔσται ἓν ὑπερ ἄτοπον. εἰ δὲ πολυμε- 294
 ρῆς ἔστιν ἡ τοῦ ἑνὸς ἰδέα καὶ ἕκαστον τῶν ἀριθμητῶν
 10 ἕκαστου μέρους αὐτῆς μετείληφεν, πρῶτον μὲν ἕκαστον
 τῶν ὄντων οὐ τῆς τοῦ ἑνὸς ἰδέας ἔσται μετεληφός, ἀλλὰ
 μέρους αὐτῆς, καὶ διὰ τοῦτο οὐκέτι γενήσεται ἓν· ὡς γὰρ
 τὸ μέρος ἀνθρώπου οὐκ ἔστιν ἀνθρώπος καὶ τὸ μέρος
 τῆς λέξεως οὐκ ἔστι λέξις, οὕτω τὸ μέρος τῆς τοῦ ἑνός
 15 ἰδέας οὐκ ἔσται ἡ τοῦ ἑνὸς ἰδέα, ἵνα καὶ τὸ μετεσχηκός
 αὐτῆς γένηται ἓν. εἴτα ἡ τοῦ ἑνὸς ἰδέα οὐκέτι γίνεται 295
 ἑνὸς ἰδέα, οὐδὲ μία, ἀλλὰ πλείους. τὸ γὰρ ἓν, ἢ ἓν ἔστιν,
 ἀδιαίρετον καθέστηκεν, καὶ ἡ μονάς, ἢ μονάς ἔστιν, οὐ
 διχάζεται· ἢ εἴπερ εἰς πολλὰ διαιρεῖται, ἀθροισμὸς πλειό-

293—298 ~ Hyp. III 158—162. adv. math. IV 18—20.

25 εἰδικός N: ἰδικός LEs 1/2 προὔπαρχειν N: ὑπάρχειν
 LEs (excepto V): ἄρχειν V 12 μέρος E 14 ἔσται E 16 γε-
 νήσεται s 19 διαιρεῖται N: διαίρεται LEs

- 296 των μονάδων γενήσεται καὶ οὐκέτι μονάς. εἰ δὲ πλείους ⁵³⁵
 εἶεν ἰδέαι τοῦ ἑνός, ὡς ἕκαστον τῶν ἀριθμητῶν ἰδίας τι-
 ρὸς μετέχειν ἰδέας καθ' ἣν ἔν νοεῖται, ἦτοι ἡ τοῦ Α ἰδέα
 καὶ ἡ τοῦ Β μετέχουσιν ἑνός τινος ἰδέας, καθ' ἣν ἕκατε-
 297 ρον αὐτῶν προσαγορεύεται ἓν, ἢ οὐ μετέχουσιν. καὶ εἰ
 μὲν οὐ μετέχουσιν, ὅν τρόπον αὐταὶ δύνανται τῆς τοῦ ²⁵
 ἑνός ἐπικατηγορίας ἀξιοῦσθαι μὴ μετέχουσαί τινος ἐπανα-
 βεβηκίας τοῦ ἑνός ἰδέας, οὕτω δύναται καὶ πᾶν τὸ ὀπω-
 σοῦν λεγόμενον ἓν μὴ κατὰ μετοχὴν τῆς τοῦ ἑνός ἰδέας
 298 προσαγορεύεσθαι ἓν. εἰ δὲ μετέχουσιν, ἢ ἀρχῆθεν μένει
 ἀπορία· πῶς γὰρ αἱ δύο ἰδέαι τῆς μιᾶς μετέχουσιν ἰδέας; ³⁰
 ὅλης ἕκατέρα, ἢ μέρους αὐτῆς; ὁπότερον γὰρ ἂν λέγωσιν,
 ἐπαχθήσονται αἱ μικρῶ πρόσθεν ἀποδοθεῖσαι πρὸς ἡμῶν ⁵³⁰
 ἀπορίαί.
- 299 Σὺν τούτοις· ἐπεὶ πᾶν τὸ λαμβανόμενον ἀνθρώπῳ
 ἦτοι αἰσθήσει λαμβάνεται καὶ κατὰ ψιλὴν ἐγκύρησιν ἢ
 διατοίᾳ, πάντως καὶ ὁ ἀθροισμὸς, εἴπερ ἀνθρώπῳ ληπτὸς ⁶
 300 ἐστίν, ἦτοι αἰσθήσει ἢ διανοίᾳ καταληφθήσεται. ἀλλὰ
 αἰσθήσει μὲν καὶ ἀπλῆ ἐμφάσει οὐκ ἂν ληφθῆλη· πλανᾷ
 γὰρ ἑνόους ἢ τῶν ἀριθμητῶν ὑπόστασις, ἐπεὶπερ βλέπον-
 τες ταῦτα λευκὰ ἢ μέλανα ἢ κοινῶς αἰσθητὰ ὑπονοοῦσιν,
 ὅτι καὶ ὁ ἀριθμὸς αἰσθητὸν τί ἐστὶ καὶ φαινόμενον προᾶ- ¹⁰
 γμα, μὴ ἐχούσης οὕτω τῆς ἀληθείας. τὸ μὲν γὰρ λευκὸν
 καὶ μέλαν, καὶ εἰ οὕτω τύχοι, τὸ φυτὸν καὶ ὁ λίθος καὶ
 τὸ ξύλον καὶ τῶν ἀριθμητῶν ἕκαστον φαίνεται καὶ αἰσθή-
 σει ληπτὸν ἐστίν, ὁ δ' ἀριθμὸς ὡς ἀριθμὸς οὐκ ἐστίν
 301 ἡμῖν αἰσθητὸς οὐδὲ φαίνεται. σκοπῶμεν δὲ τὸν τρόπον ¹⁵
 τοῦτον. τὰ αἰσθητὰ ὡς αἰσθητὰ ἀδιδάκτως ἡμῖν λαμβά-
 νεται· οὐθεὶς γὰρ τὸ λευκὸν ἢ τὸ μέλαν ὄραν διδάσκεται,
 οὐδὲ τραχέος ἢ λελου ἀντιλαμβάνεσθαι. ὁ δὲ ἀριθμὸς ὡς
 ἀριθμὸς οὐκ ἀδιδάκτως ἡμῖν λαμβάνεται· ὅτι γὰρ τὰ
 δὶς δύο τέσσαρά ἐστι καὶ τὰ τρεῖς δύο ἕξ ἐστὶ καὶ τὰ δε- ²⁰

20 οὐκ ἔτι N: οὐκ ἐστὶ LES 23 <τοῦ> ἑνός Kayser τινος
 om. N 24 ἢ — 25 μὲν om. N 26 μετέχουσαί N 31 ἂν λέγω-
 σιν Struve: ἂν λέγοιεν G 1 ἀποδοθεῖσαι NLE: ἀποδοθή-
 σονται 5 5 ὁ om. N ἐπέπερ N

53⁶ κάκις δέκα ἑκατόν, ἐκ μαθήσεως ἔγνωμεν. οὐκ ἔστι αἰσθη-
 τόν τί ἐστίν ὁ ἀριθμός. εἰ δὲ μνήμη κατ' ἐπισυνθεσίαν 302
 τῶν ἔγνωσται, ἀπορήσει τις τῶν αἰσθητῶν ἀποστάς,
 καθὼς καὶ ὁ Πλάτων ἠπόρει ἐν τῷ περὶ ψυχῆς (Phaedo
 25 p. 96 E seq.), πῶς τὰ δύο κατ' ἰδίαν μὲν ὄντα οὐ νοεῖται δύο,
 συνελθόντα δὲ εἰς ταυτὸ γίνεται δύο. εἰ γὰρ τοιαῦτά ἐστι με- 303
 τὰ τὴν σύνοδον, ὅποια ἦν πρὶν τῆς συνόδου, ἦν ὁ ἑκάτερον
 αὐτῶν πρὶν τῆς συνόδου ἓν, ἔσται καὶ μετὰ τὴν σύνοδον ἑκά-
 τερον ἓν, ἐπεὶ ἂν δῶμεν προσγίνεσθαι τι αὐτοῖς περισσότε-
 30 ρον μετὰ τὴν σύνοδον παρ' ὃ ἦν, οἷον τὴν δυάδα, ἔσται
 ἢ τῶν δυεῖν συνέλευσις τετράς. εἰ γὰρ τῷ συνελθόντι 304
 ἐνὶ καὶ ἐνὶ πλείον τι προσγίνεται ἢ δυάς, ἐπεὶ ἐν ταύτῃ
 537 μονάς καὶ μονάς νοεῖται, κατὰ τὴν τοῦ ἑνὸς καὶ ἑνὸς συ-
 νέλευσιν τετράς γενήσεται, δυεῖν μὲν νοουμένων τῶν συ-
 νιόντων, διττῆς δὲ κατὰ τὴν φύσιν οὔσης τῆς προσγνω-
 μένης αὐτοῖς δυάδος. καὶ πάλιν· εἰ τοῖς κατὰ σύνοδον
 6 ποιούσι τὴν δεκάδα πλείον τι προσγίνεται ἢ δεκάς, ἐπεὶ ἐν
 τῇ δεκάδι νοεῖται τὰ ἐννέα καὶ τὰ ὀκτώ καὶ τὰ ἑπτὰ καὶ καθ'
 ὑπόβασιν οἱ λοιποὶ ἀριθμοί, ἀπειράκις ἀπείρων ἔσται πλῆθος
 τὰ δέκα, ὡς ἀνώτερον (adv. phys. I 303 seq.) δεδείχαμεν.

Ὁ δὲ Πλάτων καὶ ἄλλως ἐπιχειρεῖν βούλεται. εἴπερ 305
 10 γὰρ τὸ ἓν, φησὶν, ὅτε διαιρεῖται καὶ χωρίζεται, δύο νοεῖ-
 ται, πάντως καὶ ἢ ἑκάτερον τῶν ἀνὰ ἓν εἰς ταυτὸ σύνο-
 δος οὐ νοηθήσεται δύο· ἐναντίον γὰρ ἐστὶ τῷ πρώτῳ
 αἰτίῳ τὸ δεύτερον αἴτιον, καὶ εἰ τὰ ἐκ τοῦ αὐτοῦ χωρίζο-
 μενα δύο ἐστί, τὰ εἰς ταυτὸ συναγόμενα καὶ ἀλλήλοις
 15 παρατεθειμένα οὐκ ἂν εἴη δύο. ἔχει δὲ καὶ τὸ ῥητόν
 παρ' αὐτῷ τὸν τρόπον τοῦτον (Phaedo p. 97A). “θαυμάσω 306
 γὰρ, εἰ ὅτε μὲν ἑκάτερον αὐτῶν ἦν χωρὶς ἀλλήλων, ἔν
 ἦν ἑκάτερον καὶ οὐκ ἦσθην τότε δύο, πλησιάζοντα
 δ' ἀλλήλοις, αὕτη ἄρα αὐτοῖς αἰτία ἐγένετο δυεῖν
 20 γενέσθαι, σύνοδος τοῦ πλησίον ἀλλήλων τεθῆναι.
 οὐδέ γε ὡς εἰάν τις ἔν διασχίσῃ, δύναμαι εἶτι πεισθῆ-

21 περὶ <τῆς> ψυχῆς N 25 μὲν ὄντα Bekk.: μέγιστα G
 20 εἰάν N 30 παρὸ G 19 αὐτοῖς libri Platonis: αὐτῶν G
 ἐγένετο N 20 <ῆ> σύνοδος libri Platonis 21 οὐδέ γε ὡς Fabr.
 ex Platono: οὕτως γενέσεως ὡς G

ναι, ὅτι ὡσαύτως αἰτία γέγονεν ἢ σχίσις τοῦ δύο γε-⁵³⁷
 γονέναι· ἐναντία γὰρ γέγονεν ἢ τότε αἰτία τοῦ δύο
 γενέσθαι, τότε μὲν ὅτι συνήγετο πλησίον ἀλλήλων
 καὶ προσετίθετο ἕτερον ἐτέρῳ, νῦν δ' ὅτι ἀπάγεται^{21a}
 307 καὶ χωρίζεται ἕτερον ἀπ' ἐτέρου." ῥητῶς γὰρ διὰ τοῦ-²⁵
 των σησίν, ὡς εἶπερ ἡ ψιλή σύνοδος τοῦ ἐνὸς καὶ ἐνὸς καὶ
 ἢ αὐτὸ μόνον παράθεσις αἰτιῶν ἐστὶ τοῦ δύο γενέσθαι τὰ
 πρότερον μὴ ὄντα δύο, πῶς ἔτι πεισθῆναι δύναμαι, ὅτι τὸ ἐν,
 ὅτε χωρίζεται καὶ διασπᾶται, δύο γίνεται; ἐναντία γὰρ τῇ
 συνόδῳ ἢ σχίσις ἐστὶ καὶ ὁ χωρισμός.²⁰

308 Τοιοῦτος μὲν καὶ ὁ Πλάτων· ἐνεστι δὲ καὶ ὡδε συ-
 νερωτᾶν. εἰ ἐστὶ τι ἀριθμός, ὅτε παρατίθεται τι ἐτέρῳ,⁵³⁸
 οἷον τῇ μονάδι ἢ μονάδι, τότε ἢ προσγίνεται τι ταῖς συ-
 νελευθούσαις μονάδι ἢ ἀπογίνεται τῶν συνελευθουσῶν ἢ
 οὔτε προσγίνεται τι αὐταῖς οὔτε ἀπογίνεται. ἀλλ' εἰ μήτε
 προσγίνεται τι αὐταῖς μήτε ἀπογίνεται αὐτῶν, οὐκ ἔσται 5
 δύασι κατὰ τὴν παράθεσιν τῆς ἐτέρας τῇ ἐτέρῳ, ὡς οὐδὲ
 309 πρὶν τῆς συνόδου ἐτύγγανεν. εἰ δὲ ἀπογίνεται τι κατὰ
 τὴν παράθεσιν αὐτῶν, ἐλάσσωσις ἐστὶ τῆς μιᾶς μονάδος
 καὶ οὐκέτι δύασι γενήσεται. εἰ δὲ προσγίνεται τι αὐταῖς,
 οἷον ἢ δύασι, τὰ ὀφείλοντα δύο εἶναι τέσσαρα γενήσονται. 10
 δύασι γὰρ ἢ ἐπιγενομένη μονάδι ἢ καὶ μονάδι· προσελ-
 θούσα οὖν μονάδι καὶ μονάδι, ταῖς συνευχομέναις, τὸν
 τέσσαρα ποιήσει ἀριθμόν· ὅπερ ἐστὶν ἄτοπον. τοίνυν
 οὐκ ἐστὶ τι ἀριθμός.

ε' περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς

310 Ἡ περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς ζήτησις συνίσταται τοῖς 15
 σκεπτικοῖς πρὸς τοὺς φυσικοὺς σχεδόν τι περὶ τῶν ὕλων,
 εἶγε τῶν σκεψαμένων περὶ τῆς τοῦ παντὸς συστάσεως οἱ

308—309 ~ Hyp. III 164—165. adv. math. IV 21—22.

22 σχίσις Fabr. ex Platone: σύγχυσις G (σύγχησις L) 23 ἢ scr.
 cum textu Platonis: ἢ G 24 ὅτι LE5: ὅτε N 30 ἐστὶ om. N
 11 ἐπιγενομένη — 12 οὖν LE5: ἐπιφερομένη προσελευθούσα ἢ N
 12 ταῖς συνευχομέναις LE5: τῆς συνευχομένη N 13 τοίνυν —
 14 ἀριθμός om. E 14 ε' in titulo om. LE5

538 μὲν ἐξ ἑνὸς ἐγέννησαν τὰ πάντα, οἱ δ' ἐκ πλειόνων, καὶ
 τῶν ἐξ ἑνὸς οἱ μὲν ἐξ ἀποίου, οἱ δὲ ἐκ ποιοῦ, καὶ τῶν ἐκ 311
 20 ποιοῦ οἱ μὲν ἐκ πυρός, οἱ δ' (ἐξ) ἀέρος, οἱ δ' ἐξ ὕδατος,
 ἄλλοι ἐκ γῆς, καὶ τῶν ἐκ πλειόνων οἱ μὲν (ἐξ) ἀριθμητῶν,
 οἱ δ' ἐξ ἀπείρων, καὶ τῶν ἐξ ἀριθμητῶν οἱ μὲν ἐκ δύο,
 οἱ δ' ἐκ τεσσάρων, οἱ δ' ἐκ πέντε, οἱ δ' ἐξ ἑξ, καὶ τῶν ἐξ
 ἀπείρων οἱ μὲν ἐξ ὁμοίων τοῖς γεννωμένοις, οἱ δὲ ἐξ ἀνο-
 25 μοίων, καὶ τούτων οἱ μὲν ἐξ ἀπαθῶν, οἱ δ' ἐκ παθητῶν.
 ἐξ ἀποίου μὲν οὖν καὶ ἑνὸς σώματος τὴν τῶν ὄλων ἵπε- 312
 στήσαντο γένεσιν οἱ Στωϊκοί· ἀρχὴ γὰρ τῶν ὄντων καὶ
 αὐτούς ἐστὶν ἡ ἀποίος ἕλλη καὶ δι' ὄλων τρεπιτή, με-
 ταβαλλούσης τε ταύτης γίνεται τὰ τέσσαρα στοιχεῖα,
 30 πῦρ καὶ ἀήρ, ὕδωρ καὶ γῆ. ἐξ ἑνὸς δὲ καὶ ποιοῦ γεγενῆ- 313
 σθαι τὰ πάντα θέλουσιν οἱ τε περὶ τὸν Ἰππασον καὶ Ἀναξι-
 μένη καὶ Θαλῆ, ὧν Ἰππασος μὲν καὶ κατὰ τινὰς Ἡρά-
 310 κλειτος ὁ Ἐφέσιος ἐκ πυρός ἀπέλιπον τὴν γένεσιν. Ἀνα-
 ξιμένης δὲ ἐξ ἀέρος, Θαλῆς δὲ ἐξ ὕδατος, Ξενοφάνης
 δὲ κατ' ἐνίους ἐκ γῆς (B 27 Diels).

ἐκ γαίης γὰρ πάντα, καὶ εἰς γῆν πάντα τελευτᾷ.

5 ἐκ πλειόνων δὲ καὶ ἀριθμητῶν, δυεῖν μὲν, γῆς τε καὶ 314
 ὕδατος, ὁ ποιητὴς Ὀμηρος, ὅτε μὲν λέγων (Ξ 201)

ᾠκεανόν τε, θεῶν γένεσιν, καὶ μητέρα Τηθύν,

ὅτε δὲ (H 99)

ἄλλ' ὑμεῖς μὲν πάντες ὕδωρ καὶ γαῖα γένοισθε.

10 συμφέρεσθαι δ' αὐτῶ δοκεῖ κατ' ἐνίους καὶ ὁ Κολοφώνιος
 Ξενοφάνης· φησὶ γὰρ (B 33 Diels).

πάντες γὰρ γαίης τε καὶ ὕδατος ἐκγενόμεσθα.

20 ἐκ πυρός — ὕδατος NLE (ἐξ addidi): ἐξ ἀέρος οἱ δ' ἐξ
 ὕδατος οἱ δ' ἐκ πυρός 5 21 ἐξ add. Bekk. (sed exstat in N
 inter duas lineas fortasse ad v. 20 pertinens) 31/32 Ἀναξι-
 μένη Meineke coll. p. 126, 12: Ἀναξίμαρδος G 1 ἀπέλιπον 5:
 ἀπέλειπον NLE 1/2 Ἀναξιμένης Meineke coll. p. 126, 12 et
 461, 27: Ἀναξίμαρδος G 12 ἐκγενόμεσθα Gen.: ἐκγενόμεθα G

315 ἐκ γῆς δὲ καὶ αἰθέρος Εὐριπίδης, ὡς πάρεστιν ἐκδέξασθαι 539
ἐκ τοῦ λέγειν αὐτόν (fr. 1023 Nauck).

Αἰθέρα καὶ Γαῖαν πάντων γενέτειραν αἰείδω.

15

ἐκ τεσσάρων δὲ ὁ Ἐμπεδοκλῆς (B 6 Diels):

τέσσαρα γὰρ πάντων ὄξωματα πρῶτον ἄκουε·
Ζεὺς ἀρχῆς Ἥρη τε φερέσβιος ἠδ' Ἄιδωνεύς
Νησις θ', ἣ δακρυόεις τέγγει κρούνωμα βρότειον.

316 ἐκ πέντε δὲ Ὀκελὸς ὁ Λευκανὸς καὶ Ἀριστοτέλης· συμ- 20
παρέλαβον γὰρ τοῖς τέσσαρσι στοιχείοις τὸ πέμπτον καὶ
κυκλοφορητικὸν σῶμα, ἐξ οὗ λέγουσιν εἶναι τὰ οὐράνια.

317 ἐκ δὲ τῶν ἕξ τὴν πάντων ὑπέθεντο γένεσιν οἱ περὶ τὸν
Ἐμπεδοκλήα. ἐν οἷς μὲν γὰρ λέγει τέσσαρα τῶν πάντων
ὄξωματα, ἐκ τεσσάρων ποιεῖ τὴν γένεσιν· ὅταν δὲ προσθῇ 25
(B 17, 19 Diels)

25a

Νεῖκος τ' οὐλόμενον δίχα τῶν, ἀτέλειαν ἀπάντη,
καὶ Φιλίη μετὰ τοῖσιν, ἴση μῆκος τε πλάτος τε,

ἕξ παραδίδωσι τὰς τῶν ὄντων ἀρχάς, τέσσαρας μὲν τὰς
ἑλικάς, γῆν ὕδωρ ἀέρα πῦρ, δύο δὲ τὰς δραστηρίους, φι-

318 λίαν καὶ νεῖκος. ἐξ ἀπείρων δ' ἐδόξασαν τὴν τῶν πρα- 30
γμάτων γένεσιν οἱ περὶ Ἀναξαγόραν τὸν Κλαζομένιον 540
καὶ Δημόκριτον καὶ Ἐπίκουρον καὶ ἄλλοι παμπληθεῖς,
ἀλλ' ὁ μὲν Ἀναξαγόρας ἐξ ὁμοίων τοῖς γεννωμένοις,
οἱ δὲ περὶ τὸν Δημόκριτον καὶ Ἐπίκουρον ἐξ ἀνομοίων
τε καὶ ἀπαθῶν, τουτέστι τῶν ἀτόμων, οἱ δὲ περὶ τὸν 5
Ποντικὸν Ἡρακλείδην καὶ Ἀσκληπιάδην ἐξ ἀνομοίων
μὲν, παθητῶν δέ, καθάπερ τῶν ἀνάρμων ὄγκων.

319 Προειληφότες οὖν, ὅτι πᾶσι τούτοις ἄπορος δέικνυται
ὁ τῆς φυσιολογίας τρόπος ἀναιρεθείσης τῆς γενέσεως καὶ
τῆς φθορᾶς, προθυμότερον ἀπιώμεθα τῶν λόγων. καίτοι 10
γε, εἰ ἐξετάζωμεν, διὰ τῶν ἔμπροσθεν αὐτάρκως ἤδη
320 συμβεβίβασται τὸ κεφάλαιον. τὸ γὰρ γινόμενον καὶ φθει-

20 Ὀκελὸς Fabr. et ita testimonium schol. in Basilium (cf. vol. I p. XX): ὀκελὸς (sic) NLE: ὄκελος 5 27 ἴση Bekk.: ἴσον G (at cf. p. 393, 14!) 12 συμβεβίβασται Gen.: συμβεβία-
σται G

540 ρόμενον ἐν χρόνῳ φθείρεται καὶ γίνεται, χρόνος δὲ οὐκ ἔστιν,
 ὡς ἀνώτερον παρεστήσαμεν (§ 170 sqq.), ὥστε οὐδὲ τὸ
 16 γινόμενον καὶ φθειρόμενον ἔσται. πᾶσά τε γένεσις καὶ φθορά 321
 μεταβλητικὰ τινὲς εἰσι κινήσεις, οὐδὲν δ' ἔστι κίνησις, ὡς
 προκατεστησάμεθα (§ 37 sqq.): τοίνυν οὐδὲ γένεσις καὶ
 φθορὰ γενήσεται. καὶ πᾶν τὸ γεννώμενον ἢ φθειρόμενον οὐ 322
 ζωὴς τοῦ ὁρώμενου καὶ πάσχοντος γεννᾶται ἢ φθείρεται, οὔτε
 20 δὲ ὁρᾷ τι οὔτε πάσχει, ὥστ' οὐδὲ γεννᾶται τι οὐδὲ φθείρεται.
 καὶ μὴν εἰ γίνεται τι καὶ φθείρεται, ὀφείλει τί τινα προσ- 323
 τίθεσθαι καὶ τί τινος ἀφαιρεῖσθαι ἢ τι ἐκ τινος μεταβάλ-
 λειν· γένεσις γὰρ καὶ φθορὰ κατὰ τινα τῶν τριῶν τού-
 των τρόπων ὀφείλει συνίστασθαι, οἷον ἐπὶ τῆς δεκάδος
 25 κατ' ἀφαιρέσειν τῆς μονάδος γίνεται μὲν ἡ ἑννεάς, φθείρε-
 ται δὲ ἡ δεκάς, καὶ πάλιν ἐπὶ τῆς ἑννεάδος κατὰ πρόσθε-
 σιν μονάδος γίνεται μὲν ἡ δεκάς, φθείρεται δὲ ἡ ἑννεάς.
 καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ τροπὴν φθειρομένων ἢ γεννωμένων ὁ
 αὐτὸς λόγος· οὕτω γὰρ φθείρεται μὲν ὁ οἶνος, γίνεται δὲ
 30 <ὁ> ὄξος. εἰ δὴ τοίνυν πᾶν τὸ γεννώμενον καὶ φθειρόμενον 324
 ἦτοι κατὰ πρόσθεσιν ἢ κατ' ἀφαιρέσειν ἢ κατὰ μεταβολὴν γί-
 νεται καὶ φθείρεται, ἐπεὶ παρεστήσαμεν (adv. dogm. III
 277 sqq.) μήτε πρόσθεσιν οὔσαν μήτε ἀφαιρέσειν μήτε μετα-
 541 βολὴν, δυνάμει προκατεστησάμεθα τὸ μηδὲ γένεσιν ἢ φθορὰν 325
 ὑπάρχειν. πρὸς τούτοις· τὸ γεννώμενον ἢ φθειρόμενον ψαύειν
 ὀφείλει ἐκείνου τοῦ ἐξ οὗ φθείρεται καὶ τοῦ εἰς ὃ μεταβάλλει,
 οὐδὲν δὲ ψαύσις ἔστιν, ὡς παρῆσταται (adv. dogm. III
 5 258 sqq.): τοίνυν οὐδὲ γένεσις ἢ φθορὰ συστήναι δύναται. 326
 Πάρεστι δὲ καὶ προηγουμένως ἀποροῦντας λέγειν, ὡς
 εἴπερ <τι> γίνεται, ἦτοι τὸ ὄν γίνεται ἢ τὸ μὴ ὄν. οὔτε
 δὲ τὸ μὴ ὄν γίνεται· τῷ γὰρ μὴ ὄντι οὐδὲν συμβέβηκεν,
 ὧ δὲ μηδὲν συμβέβηκεν, οὐδὲ τὸ γίνεσθαι συμβέβηκεν.

323 ~ Hyp. III 109.
 326—327 ~ Hyp. III 112.

18 γίνεται καὶ φθείρεται 5 17 προκατεστησάμεν N 22 τι
 alt. om. N 30 ὁ addidi 31 κατ' om. N 33 οὔσαν G:
 εἶναι Kayser 1 ἢ NLE: μὴ δὲ 5 7 τι add. Bekk.
 Sextus Empiricus II 24

- 327 καὶ ἄλλως· τὸ γινόμενον πάσχει, τὸ δὲ μὴ ὄν οὐδὲν δύ-^{54'}
 νηται πάσχειν· ὄντος γὰρ τὸ πάσχειν· οὐκ ἄρα τὸ μὴ
 ὄν γίνεται· καὶ μὴν οὐδὲ τὸ ὄν· ἔστι γὰρ ἤδη τὸ ὄν,
 καὶ οὐκ ἔχει ποσὴν γενέσεως· οὐκ ἄρα οὐδὲ τὸ ὄν γεν-
 νᾶται· ἀλλ' εἰ μήτε τὸ ὄν μήτε τὸ μὴ ὄν γίνεται, παρὰ
 ταῦτα δ' οὐδὲν ἔστι τρίτον ἐπινοεῖν, οὐδὲν γεννᾶται. 15
- 328 ἄλλως τε· ἐν τοῖς φαινομένοις θεωρεῖται τὰ μὲν ἐξ ἐνὸς
 γεννώμενα κατὰ μεταβολήν, τὰ δ' ἐκ πλειόνων κατὰ σύν-
 329 θεσιν, καὶ ἐξ ἐνὸς μὲν κατὰ μεταβολήν ὅποσα τῆς αὐτῆς
 οὐσίας μενούσης ἑτέραν ἐξ ἑτέρας μεταλαμβάνει ποιότητα,
 οἶον ὅταν τοῦ αὐτοῦ ὑγροῦ μένοντος ἐν τῷ αὐτῷ πλήθει 20
 τὸ μὲν γλεῦκος ἀφανισθῆ, οἶνος δὲ γένηται, ἢ ὁ οἶνος μὲν
 ἀφανισθῆ, ὄξος δὲ ὑποστῆ, ἢ τοῦ κηροῦ μένοντος ἢ μὲν
 σκληρότης ἀφανίζεται, ἢ δὲ μαλακότης γένηται, ἢ ἀνάπα-
 330 λιν· ἐκ πλειόνων δὲ κατ' ἐπισύνθεσιν ὡς ἄλυσις μὲν κατ'
 ἐπισύνθεσιν κρίκων, οἰκία δὲ κατὰ σύνοδον λίθων, ἐσθῆς 25
 331 δὲ κατὰ κρόκης καὶ στημόνων συμπλοκήν. εἰ δὲ κἂν τοῖς
 νοητοῖς γίνεται τι, ἦτοι ἐξ ὄντος γίνεται τι ἢ ἐκ μὴ ὄντος.
 καὶ ἐκ μὲν τοῦ μὴ ὄντος οὐδὲν δύναται γίνεσθαι· δεῖ
 γὰρ τὸ γεννητικόν τινος οὐσίαν ἔχειν καὶ ποῖαν ἀναδέχε-
 σθαι κίνησιν, ὡστ' οὐκ ἂν εἴη τι ἐκ τοῦ μὴ ὄντος γεννώ- 30
 332 μενον· καὶ μὴν οὐδ' ἐκ τοῦ ὄντος· εἰ γὰρ ἐκ τοῦ ὄν-
 τος γίνεται τι, ἦτοι ἐξ ἐνὸς γίνεται ἢ ἐκ πλειόνων· καὶ
 ἐξ ἐνὸς μὲν οὐκ ἂν εἴη γεννώμενον· εἰ γὰρ ἐξ ἐνὸς γίνε- 542
 333 τος γίνεται· ἦτοι ἀύξανόμενον ἢ μειουμένου ἢ ἐν τῷ αὐτῷ μένον-
 τε ταῦτό, καὶ οὐκ ἂν δυνηθεῖν ἑαυτοῦ τι μείζον ἢ ἑαυτοῦ
 τι ἕλαττον ἀποτελεῖσθαι ταυτόν· ἐάν τε γὰρ αὐτοῦ πλεῖον 5
 γένοιτο, ἐπεὶ οὐδὲν ἔχει πλεῖον παρ' ἑαυτό, ἐξ οὐκ ὄντος
 ἔξει τὴν πρόσθεσιν· ἐάν τε ἕλαττον ἑαυτοῦ, πάλιν, ἐπεὶ
 οὐδὲν ἔχει παρ' ἑαυτὸ ἀπολλύμενον αὐτοῦ, εἰς τὸ μὴ ὄν
 ἀπολείται· οὐδὲν ἄρα δύναται ἐκ τοῦ ἀύξομένου ἢ μειου-
 334 μένου γίνεσθαι· καὶ μὴν οὐδ' ἐκ τοῦ ἐν τῷ αὐτῷ μένον- 10
 τος ἔστι τὸ γεννώμενον· εἰ γὰρ τοῦτο, ἦτοι ἀτρέπτου

24/26 κατ' ἐπισύνθεσιν G: κατὰ σύνθεσιν Bekk. dubit. 28 μὲν
 om. N 8 ἑαυτό, <τὸ> ἀπολλύμενον αὐτοῦ εἰς κτλ. Rüstow:
 fort. ἑαυτό, <εἰς ὃ φθαρήσεται τὸ> ἀπ. vel similia

542 καὶ ἀμεταβλήτου μένοντος αὐτοῦ γεννᾶται τι ἐξ αὐτοῦ, ἢ
 ἐκ τρεπομένου καὶ μεταβάλλοντος. ἀλλ' ἐξ ἀτρέπιου μὲν
 καὶ ἀεὶ ὡσαύτως μένοντος οὐκ ἂν γεννηθῆι τι ἕτεροῶ- 335
 15 σις γὰρ τίς ἐστὶν ἡ γένεσις. εἰ δὲ ἐκ τρεπομένου καὶ με-
 ταβάλλοντος, ἦτοι εἰς ἑαυτὸ μεταβάλλοντος γίνεται τὸ
 γεννώμενον ἢ εἰς ἕτερον. καὶ εἰ μὲν εἰς ἑαυτὸ μεταβάλ-
 λου τὸ γεννητικόν τινος, πάλιν μένει τὸ αὐτό, καὶ μένου
 τὸ αὐτὸ οὐδενὸς ἔσται περισσοτέρου γεννητικόν. εἰ δὲ εἰς
 20 ἕτερον τρέποιτο, <ἦτοι> ἐκβαίνει τῆς ἰδίας ὑποστάσεως, ὅτε
 τρέπεται καὶ γεννᾶται, ἢ μένει μὲν ἐν τῇ οἰκείᾳ ὑποστά-
 σει, [εἰς] ἄλλο δὲ εἶδος ἀντ' ἄλλου εἶδους μεταλαμβάνον γεν-
 νᾶται, ὡς ὁ μετασχηματιζόμενος κηρὸς καὶ ἄλλοτε ἄλλην
 μορφήν ἀναδεχόμενος. ἀλλ' ἐκβαῖνον μὲν τῆς ἰδίας ὑπο- 336
 25 στάσεως εἰς τὸ μὴ ὄν φθαρήσεται, καὶ εἰς τὸ μὴ ὄν φθει-
 ρόμενον οὐδὲν γεννήσει. εἰ δὲ μένον ἐν τῇ ἰδίᾳ ὑποστά-
 σει καὶ ἄλλην ἀντ' ἄλλης ποιότητα ἀναδεχόμενον γεννᾶ-
 ται, κρατεῖται τῇ αὐτῇ ἰσορροπία. ἦτοι γὰρ μένοντος τοῦ 337
 30 πρώτου εἶδους καὶ τῆς πρώτης ποιότητος περὶ αὐτῶ γί-
 νεται τὸ δεύτερον εἶδος καὶ ἡ δευτέρα ποιότης, ἢ μὴ μέ-
 νοντος. οὔτε δὲ μένοντος τοῦ πρώτου εἶδους γίνεται τὸ
 δεύτερον εἶδος οὔτε μὴ μένοντος, ὡς ἔμπροσθεν παρεστήσαμεν,
 543 ὅτε περὶ τοῦ πάσχοντος ἐσκεπτόμεθα (adv. dogm. III
 266 sqq.). τοίνυν οὐδ' ἐξ ἐνὸς γίνεται τὸ γεννώμενον. καὶ 338
 μὴν οὐδ' ἐκ πλειόνων. δυεῖν γὰρ συνελθόντων τρίτου οὐκ ἂν
 γένοιτο, μερόντων τῶν δυεῖν, καὶ πάλιν τριῶν ὄντων τέταρ-
 5 του οὐκ ἂν γένοιτο, μερόντων τῶν τριῶν. εἴρηται δὲ περὶ τού-
 των ἀκριβέστερον, ὅτε περὶ τῆς τοῦ ἀνθρώπου ὑποστά-
 σεως ἐζητοῦμεν (adv. log. I 263 sqq.) παριστάντες, ὅτι οὔτε
 σῶμά ἐστιν ὁ ἀνθρώπος οὔτε ψυχὴ οὔτε τὸ σύνθετον. διόπερ 339
 εἰ μήτε ἐξ ἐνὸς ἐστὶ τὸ γεννώμενον μήτε ἐκ πλειόνων, παρὰ
 10 δὲ ταῦτα οὐδὲν ἔστιν, ἐξ ἀνάγκης οὐδὲν τῶν ὄντων γεννᾶται.

12 ἢ NLE: ἦτοι ε 14 γεννηθείη L 15 γένεσις L: γέννη-
 σις NE ε 17/18 μεταβάλλου NL: μεταβάλλου E: μεταβάλλοντος ε
 19 γεννητικόν LE 20 ἦτοι add. Bekk. 22 εἰς del. Bekk.
 fort. μεταβάλλον scribendum (servato εἰς) 26 γεννήσει οὐ-
 δέν ε 32 εἶδος om. LE ε 1 ὅτε E ε: οὔτε N: ὅτι L 6/7 ὑπο-
 στάσεως NLE: ὑποστάντες ε 24*

- 340 Ταῦτα μὲν οἱ ἀπορητικοὶ περὶ γενέσεως διεξέλασιν· οἱ ⁵⁴³
 δὲ δογματικοὶ μὴ πρὸς τοῦν ἀπαντῶντες πάλιν ἐπὶ τὰ ἐξ
 ἐπιρρησίας ἐποδείγματα συμφεύγουσιν. τὸ γὰρ ὕδωρ θερμὸν
 ὄν, μὴ ὄν δὲ ψυχρὸν, γίνεται ψυχρὸν· καὶ ὁ ὑπάρχων
 χαλκός, μὴ ὢν ἀνδριάς, γίνεται ἀνδριάς· καὶ τὸ ὄν κατὰ ¹⁵
 δύναμιν μὲν ἔστι νεοσός, κατ' ἐντελέχειαν δὲ οὐκ ἔστιν,
 ἀλλὰ λέγεται κατὰ δύναμιν εἶναι νεοσός εἰς τὸ κατ' ἐντε-
 λέχειαν ὑπάρχειν. καὶ τὸ ὄν τοίνυν δύναται γίνεσθαι καὶ
 τὸ μὴ ὄν. εἴτα καὶ ὀρθῶμεν βρέφος μὲν γεννώμενον ἐξ
 ἀνθρώπου, χυλὸν δ' ἐκ πόας. ὥστε πάντα τὸν τῶν δογμα- ²⁰
 341 τικῶν λόγον παρὰ τὴν ἐπιρρησίαν χωρεῖν. πλανῶνται δ' οἱ
 ταῦτα λέγοντες, καὶ οὐ πρὸς τὸ προκείμενον ὑπαντῶσιν.
 τὸ γὰρ θερμὸν ὕδωρ καὶ οὐκ ὄν ψυχρὸν οὔτε θερμὸν
 γίνεται τῷ εἶναι οὔτε ψυχρὸν τῷ μὴ εἶναι· παρὰ δὲ τὸ
 εἶναι <καὶ μὴ εἶναι> οὐδὲν ἔστιν· οὐκ ἄρα οὐδ' ἐπὶ τοῦ ²⁵
 ὕδατος ἔστι τις γένεσις. καὶ πάλιν· οὔτε ὁ χαλκός γίνεται
 342 τῷ εἶναι χαλκός οὔτε ὁ ἀνδριάς τῷ μὴ εἶναι. καὶ ἐπὶ τῶν
 κατὰ δύναμιν καὶ ἐντελέχειαν ὁ αὐτός ἐστι λόγος. ἄλλως
 τε· ἤτοι πλείον τι ἐστὶν ἐν τῷ κατ' ἐντελέχειαν παρὰ τὸ ἐν
 δυνάμει ἢ οὐκ ἔστιν· καὶ εἰ μὲν οὐδὲν πλείον ἐστίν, ³⁰
 αὐτόθεν οὐδὲν γίνεται τῷ κατὰ δύναμιν εἶναι, εἰ δὲ ἔστι <τι>
 343 πλείον, ἐκ τοῦ μὴ ὄντος τοῦτο γίνεται, ὅπερ ἀτοπον. καί,
 ἀλλὰ καὶ βρέφος ἐκ τῆς ἐγκύμονος γεννᾶται, καὶ χυλὸς ἐκ ³⁴
 τῆς πόας συνίσταται. καὶ τοῦτο τί πρὸς τὸ ζητούμενον,
 ἐροῦμεν. οὔτε γὰρ τὸ βρέφος γίνεται τικτόμενον (εἰς
 τοῖμφανές δὲ ἐκ τοῦ ἀφανοῦς ἄγεται), οὔτε ὁ χυλός (καὶ
 γὰρ ἐν τῇ πόᾳ προὑπῆρχεν, καὶ ἐκτὸς τῆς πόας γινόμενος ⁵
 τόπον μόνον ἠλλάξεν). ὥσπερ οὖν τὸν ἐκ τοῦ ζόφου εἰς
 τὸ φῶς προελθόντα οὐ λέγομεν γίνεσθαι, τόπον δ' ἐκ τό-
 που μεταβεβηκέναι, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον οὐδὲ τὸ βρέ-
 φος ἐροῦμεν γίνεσθαι, ἀλλ' ἐξ ἐτέρου τινὸς τόπου εἰς ἕτε-
 ρον μεταβαίνειν τόπον. οὐδὲν οὖν γεννᾶται. ¹⁰

11 διεξέλασιν N 16 et 17/18 ἐντελέχειαν N 18 δύναται τοί-
 νυν N 25 καὶ μὴ εἶναι add. Fabr. 20 οὐδὲ Heintz
 27 οὔτε Bekk.: οὐδὲ G ὁ del. Heintz 28 et 29 ἐντελέχειαν N
 29 πλείον τι N: πλείων τίς LE5 31 οὐδὲ 5 τι add. Bekk.
 1 ἄγεται Es et L γρ. rubr. in margine: γέγονεν N: γίνεται L

544

Κατὰ ταῦτὰ δὲ οὐδὲ φθείρεται. εἰ γὰρ φθείρεται τι, 344
 ἦτοι τὸ ὄν φθείρεται ἢ τὸ μὴ ὄν. οὔτε δὲ τὸ μὴ ὄν
 φθείρεται· τὸ γὰρ φθειρόμενον εἰς τὸ μὴ εἶναι χωρεῖ,
 τὸ δὲ μὴ ὄν [τι] ἤδη ἐν τῷ μὴ εἶναι ὄν οὐ δεῖται τῆς
 15 εἰς τοῦτο μεταστάσεως. τοίνυν οὐ φθείρεται τὸ μὴ ὄν.
 καὶ μὴν οὐδὲ τὸ ὄν. ἦτοι γὰρ μένον ἐν τῷ εἶναι φθεί- 345
 ρεται ἢ μὴ μένον. καὶ εἰ μὲν μένον, ἔσται ἄρα καὶ
 οὐκ ἔσται, ἐφθαρόμενον καὶ μὴ ἐφθαρόμενον· εἰ δὲ μὴ
 μένον, ἀπόλλυται, καὶ οὐκέτι τὸ ὄν. ἀλλὰ τὸ μὴ ὄν φθεί-
 20 ρεται. ὥστε εἰ μήτε τὸ ὄν μήτε τὸ μὴ ὄν φθείρεται,
 παρὰ δὲ ταῦτα οὐδὲν ἔστιν, οὐδὲν φθείρεται.

Τινὲς δὲ καὶ τῶν χρόνων ἐχόμενοι τῆς τε γενέσεως 346
 καὶ φθορᾶς οὕτω συνερωτῶσιν. εἰ ἀπέθανε Σωκράτης,
 ἦτοι ὅτε ἔζη ἀπέθανεν ἢ ὅτε ἐτελεύτα. καὶ ζῶν μὲν οὐκ
 25 ἀπέθανεν· ἔζη γὰρ δῆπουθεν καὶ ζῶν οὐκ ἐτεθνήκει.
 οὔτε δ' ὅτε ἀπέθανεν· δις γὰρ ἔσται τεθνηκώς. οὐκ
 ἄρα ἀπέθανε Σωκράτης. ἀπὸ δὲ τῆς αὐτῆς δυνά- 347
 μεως, ἐπὶ διαφέροντος δὲ ὑποδείγματος, λόγον συνερώτησε
 καὶ ὁ Κρόνος τοιοῦτον· εἰ φθείρεται τὸ τειχίον, ἦτοι
 30 ὅτε ἄπτονται ἀλλήλων οἱ λίθοι καὶ εἰσιν ἡρμοσμέ-
 νοι, φθείρεται τὸ τειχίον, ἢ ὅτε διεστᾶσιν. οὔτε δὲ
 ὅτε ἄπτονται ἀλλήλων καὶ εἰσιν ἡρμοσμένοι, φθεί-
 ρεται τὸ τειχίον, οὔτε ὅτε διεστᾶσιν ἀπ' ἀλλήλων·
 348 οὐκ ἄρα φθείρεται τὸ τειχίον. καὶ ὁ μὲν λόγος τοιοῦτος,
 ἢ δὲ δύναμις αὐτοῦ προφανής. δύο γὰρ εἰσι χρόνοι κατ'
 ἐπίνοιαν, ἐν ᾧ ἄπτονται ἀλλήλων οἱ λίθοι καὶ εἰσιν ἡρμοσ-
 μένοι, καὶ ἐν ᾧ διεστᾶσιν· παρὰ δὲ τούτους οὐδ' ἐπινοηθῆ-
 3 ναι τρίτος τις δύναται χρόνος. εἰ οὖν φθείρεται τὸ τειχίον,
 ἐν τῷ ἐτέρῳ τούτων ὀφείλει φθίρεσθαι. ἀλλ' ἐν μὲν ᾧ ἄπ- 349
 τονται ἀλλήλων οἱ λίθοι καὶ εἰσιν ἡρμοσμένοι, οὐ δύναται

344—345 ~ Hyp. III 113—114.

346 ~ adv. dogm. III 269. Hyp. III 111.

11 ταῦτὰ δὲ L^Ε5: δὲ ταῦτα N 12 δὲ om. N 14 τι del'
 Bekk. 15 μεταστάσεως NLE (cf. p. 147, 25): μεταβάσεως 5
 21 οὐδὲ φθ. L 3 εἰ μὲν ᾧ L: ἐν ᾧ NE5

- * φθείρεσθαι ἔστι γὰρ ἔτι τειχίον, καὶ εἰ ἔστιν, οὐ φθείρεται. 545
 οὔτε ἐν ᾧ διαστᾶσιν ἀπ' ἀλλήλων· οὐκέτι γὰρ ἔστι
 τειχίον, τὸ δὲ μὴ ὂν οὐ δύναται φθείρεσθαι. εἰ οὖν μήτε 10
 ὅτε ἀπιοῦνται ἀλλήλων οἱ λίθοι, φθείρεται τὸ τειχίον, μήτε
 ὅτε διαστᾶσιν ἀπ' ἀλλήλων, οὐ φθείρεται τὸ τειχίον.
 350 καὶ οὕτω δὲ δυνατὸν συνερωτᾶν· εἰ γίνεται τι καὶ φθεί-
 ρεται, ἤτοι ἐν ᾧ ἔστι χρόνω γίνεται καὶ φθείρεται, ἢ ἐν
 ᾧ μὴ ἔστιν. καὶ ἐν ᾧ μὲν ἔστιν, οὔτε γίνεται οὔτε 15
 φθείρεται· ἐφ' ὅσον γὰρ ἔστι τοῦτο, οὔτε γίνεται οὔτε
 φθείρεται. καὶ μὴν οὐδὲ ἐν ᾧ μὴ ἔστι πάθοι ἄν τι τού-
 των· ἐν ᾧ γὰρ τι μὴ ἔστιν, οὔτε παθεῖν τι οὔτε ποιεῖν
 δύναται. εἰ δὲ τοῦτο, οὐδὲν οὔτε γίνεται οὔτε φθείρεται.
 351 Ταῦτα μὲν οὖν πρὸς τοὺς φυσικοὺς τῶν φιλοσόφων 20
 εἰρησθῶ· καιρὸς δ' ἂν εἴη μετελθεῖν καὶ ἐπὶ τοὺς τὸ
 ἠθικὸν μέρος τῆς φιλοσοφίας ἀσπασαμένους.

θ οὔτε <δὲ> 5 11 καὶ φθείρεται om. N

⟨ΠΡΟΣ ΗΘΙΚΟΥΣ.⟩

- α' τίς ἐστιν ἡ ὀλοσχερῆς τῶν κατὰ τὸν βίον πραγμάτων διαφορὰ
 β' τί ἐστὶ τὸ ἀγαθὸν καὶ κακὸν καὶ ἀδιάφορον
 γ' εἰ ἐστὶ φύσει ἀγαθὸν καὶ κακὸν
 δ' εἰ ὑποτεθέντων φύσει ἀγαθῶν καὶ κακῶν ἐνδέχεται εἶδαι-
 (5) μόνως βιοῦν
 ε' εἰ ὁ περὶ τῆς τῶν ἀγαθῶν καὶ κακῶν φύσεως ἐπέχων κατὰ
 πάντα ἐστὶν εὐδαίμων
 ς' εἰ ἐστὶ τις περὶ τὸν βίον τέχνη
 ζ' εἰ διδακτὴ ἐστὶν ἡ περὶ τὸν βίον τέχνη

545 Τὰς μὲν κομιζομένας ὑπὸ τῶν σκεπτικῶν ἀπορίας εἰς
 25 τε τὸ λογικὸν καὶ φυσικὸν τῆς φιλοσοφίας μέρος πρότερον
 ἐπεληλύθαμεν, ὑπόλοιπον δὲ ἐστὶ καὶ τὰς εἰς τὸ ἠθικὸν
 φέρεσθαι δυναμένας προσυποτάττειν· οὕτω γὰρ ἕκαστος
 ἡμῶν τὴν τελείαν καὶ σκεπτικὴν ἀπολαβὴν διάθεσιν κατὰ
 τὸν Τίμωνα (fr. 67 Diels) βιώσεται

30 ὁῦστα μεθ' ἡσυχίης
 αἰεὶ ἀφροντίστως καὶ ἀκινήτως κατὰ ταῦτα,
 μὴ προσέχων δίνους ἠδυλόγου σοφίης.

546 ἀλλ' ἐπεὶ τὴν ἠθικὴν θεωρίαν συμφώνως σχεδὸν ἅπαντες 2
 ὑπειλήφασιν περὶ τὴν τῶν ἀγαθῶν τε καὶ κακῶν διάκρισιν
 γίνεσθαι, καθὸ καὶ ὁ πρῶτος αὐτὴν δόξας κεκινημέναι Σω-
 κράτης παρήγγειλεν ὡς ἀναγκαιότατον ζητεῖν (δ 392)

5 ὅτι τοὶ ἐν μεγάροισι κακὸν τ' ἀγαθὸν τε τέτυκται,
 δεήσει καὶ ἡμᾶς ἐν ἀρχαῖς εὐθύς περὶ τῆς ἐν τοῖτοις δια-
 φορᾶς σκοπεῖν.

2 ~ Hyp. III 163.

De titulo cf. ad p. 289, 1 Argument. 1 τί N ἢ om. N
 29 βιώσεται N (-σεται comp. exar.): βιώσαι LE^s 31 αἰεὶ Gen.:
 αἰεὶ G ταῦτα N: ταῦτα LE^s 32 δίνους Nauck: δειλοῖς G:
 λήροις Bekk. dubit. ἠδυλόγου L 2 τὴν post κακῶν S
 5 τε om. 5

α' τίς ἐστίν ἡ ὁλοουχερῆς τῶν κατὰ τὸν βίον πραγ-
μάτων διαφορά

546

3 Πάντες μὲν οἱ κατὰ τρόπον στοιχειοῦν δοκοῦντες τῶν
φιλοσόφων, καὶ ἐπιφανέστατα παρὰ πάντας οἱ τε ἀπὸ τῆς
ἀρχαίας Ἀκαδημίας καὶ οἱ ἀπὸ τοῦ Περιπάτου, ἔτι δὲ 10
τῆς Στοᾶς, εἰώθασι διαιροῦμενοι λέγειν τῶν ὄντων τὰ
μὲν εἶναι ἀγαθὰ, τὰ δὲ κακὰ, τὰ δὲ μεταξὺ τούτων,
4 ἅπερ καὶ ἀδιάφορα λέγουσιν· ἰδιαίτερον δὲ παρὰ τοὺς ἄλ-
λους ὁ Ξενοκράτης (fr. 76 Heintze) καὶ ταῖς ἐνικαῖς πτώσεσι
χρῶμενος ἔγραψε· "πᾶν τὸ ὄν ἢ ἀγαθόν ἐστίν ἢ κακόν 15
5 ἐστίν ἢ οὔτε ἀγαθόν ἐστίν οὔτε κακόν ἐστίν." καὶ τῶν
λοιπῶν φιλοσόφων χωρὶς ἀποδείξεως τὴν τοιαύτην διαίρεσιν
προσιεμένων αὐτὸς ἐδόκει καὶ ἀπόδειξιν συμπαραλαμβάνειν.
εἰ γὰρ ἐστὶ τι κεχωρισμένον πρᾶγμα τῶν ἀγαθῶν καὶ
κακῶν καὶ τῶν μήτε ἀγαθῶν μήτε κακῶν, ἐκεῖνο 20
ἦτοι ἀγαθόν ἐστίν ἢ οὐκ ἐστίν ἀγαθόν. καὶ εἰ μὲν
ἀγαθόν ἐστίν, ἔν τῶν τριῶν γενήσεται· εἰ δ' οὐκ
ἐστίν ἀγαθόν, ἦτοι κακόν ἐστίν ἢ οὔτε κακόν ἐστίν
οὔτε ἀγαθόν ἐστίν· εἰ δὲ κακόν ἐστίν, ἔν τῶν τριῶν
ὑπάρξει, εἰ δὲ οὔτε ἀγαθόν ἐστίν οὔτε κακόν ἐστίν, 25
πάλιν ἔν τῶν τριῶν καταστήσεται. πᾶν ἄρα τὸ ὄν
ἦτοι ἀγαθόν ἐστίν ἢ κακόν ἐστίν ἢ οὔτε ἀγαθόν
6 ἐστίν οὔτε κακόν ἐστίν. δυνάμει δὲ καὶ οὗτος χωρὶς
ἀποδείξεως προσήκατο τὴν διαίρεσιν, ἐπεὶπερ ὁ εἰς κατα-
σκευὴν αὐτῆς παραληφθεὶς λόγος οὐκ ἕτερός ἐστίν αὐτῆς· 29^α
ὄθεν εἰ ἐν ἑαυτῇ περιέσχθηκε τὴν πίστιν ἢ ἀπόδειξις, ἔσται 30
καὶ ἡ διαίρεσις ἐξ ἑαυτῆς πιστὴ μὴ διαφέρουσα τῆς ἀπο-547
δείξεως.

7 Ἄλλ' ὅμως, καίπερ συμφώνου δοκοῦντος ὑπάρχειν
κατὰ πάντας τοῦ ὅτι τρισσὴ ἐστίν ἡ τῶν ὄντων διαφορά,
τινὲς οὐδὲν ἦτιον εὐρεσιλογουσιν ὁμολογοῦντες μὲν τὴν 6

8 <τὸν> τρόπον LE⁵ cf. p. 578, 9 18 προσιεμένων Bekk.
coll. v. 29: προίεμένων G 19 πρᾶγμα τῶν Bekk.: πραγμάτων G
24 εἰ δὲ G: εἴτε δὲ Bekk. 25 εἰ δὲ G: εἴτε Bekk. 29 εἰς
<τὴν> κ. N 5 εὐρεσιλογουσιν 5 (cf. p. 16, 6)

547 ἐν τοῖς οὖσι διαφορὰν ὅτι τοιαύτη τις ἔστι, σοφιστικῶς δὲ προσειλούμενοι τῇ ἐκτεθείσῃ διαιρέσει. καὶ τοῦτο εἰσόμεθα μικρὸν ἄνωθεν προλαβόντες.

Τὸν γὰρ ὄρον φασὶν οἱ τεχνογράφοι (Stoic. fr. II 224 8
 10 Arg.) ψιλῇ τῇ συντάξει διαφέρειν τοῦ καθολικοῦ, δύναμι τὸν αὐτὸν ὄντα. καὶ εἰκότως· ὁ γὰρ εἶπεν "ἄνθρωπος ἔστι ζῶον λογικὸν θνητόν" τῷ εἰπόντι "εἴ τί ἐστιν ἄνθρωπος, ἐκεῖνο ζῶόν ἐστι λογικὸν θνητόν" τῇ μὲν δυνάμει τὸ αὐτὸ λέγει, τῇ δὲ φωνῇ διάφορον. καὶ ὅτι τοῦτο, συμφανὲς ἐκ
 15 τοῦ μὴ μόνον τὸ καθολικὸν τῶν ἐπὶ μέρους εἶναι περιληπτικόν, ἀλλὰ καὶ τὸν ὄρον ἐπὶ πάντα τὰ εἶδη τοῦ ἀποδιδομένου πράγματος διήκειν, οἷον τὸν μὲν τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ πάντας τοὺς κατ' εἶδος ἀνθρώπους, τὸν δὲ τοῦ ἵππου ἐπὶ πάντας τοὺς ἵππους. ἐνὸς τε ὑποταχθέντος ψεύδους
 20 ἐκάτερον γίνεται μοχθηρόν, τὸ τε καθολικὸν καὶ ὁ ὄρος. ἀλλὰ γὰρ ὡς ταῦτα φωναῖς ἐξηλλαγμένα κατὰ δυνάμιν ἔστι 10 τὰ αὐτά, ὥδε καὶ ἡ τέλειος, φασί, διαίρεσις, δυνάμιν ἔχουσα καθολικὴν, συντάξει τοῦ καθολικοῦ διενήνοχεν. ὁ γὰρ τρόπῳ τῷδε διαιρούμενος "τῶν ἀνθρώπων οἱ
 25 μὲν εἰσιν Ἕλληνες, οἱ δὲ βάρβαροι" ἴσον τι λέγει τῷ "εἴ τινὲς εἰσιν ἄνθρωποι, ἐκεῖνοι ἢ Ἕλληνες εἰσιν ἢ βάρβαροι". ἂν γὰρ τις ἄνθρωπος εὐλόγηται μήτε Ἕλληρ μήτε βάρβαρος, ἀνάγκη μοχθηρὰν μὲν εἶναι τὴν διαίρεσιν, ψεύδος δὲ γίνεσθαι τὸ καθολικόν. διόπερ καὶ τὸ οὕτω λεγόμενον 11
 30 "τῶν ὄντων τὰ μὲν ἔστιν ἀγαθὰ, τὰ δὲ κακὰ, τὰ δὲ τούτων μεταξύ" δυνάμει κατὰ τὸν Χρῦσιππον (II fr. 224 Arg.) τοιοῦτόν ἐστι καθολικόν· "εἴ τινὰ ἔστιν ὄντα, ἐκεῖνα ἢ οἱ ἀγαθὰ ἔστιν ἢ κακὰ ἔστιν ἢ ἀδιάφορα". τὸ μέντοι γε τοιοῦτον 548 καθολικὸν ψεῦδος ἔστιν ὑποτασσομένου τινὸς αὐτῷ ψεύδους. 12
 5 δυνεῖν γὰρ φασὶν ὑποκειμένων πραγμάτων. τοῦ μὲν ἀγαθοῦ, τοῦ δὲ κακοῦ, ἢ τοῦ μὲν ἀγαθοῦ, τοῦ δὲ ἀδιαφόρου, ἢ κακοῦ καὶ ἀδιαφόρου, τὸ μὲν "τοῦτ' ἔστι τῶν ὄντων ἀγαθόν" ἀληθὲς ἔστι, τὸ δὲ "ταῦτ' ἔστιν ἀγαθὰ" ψεῦδος· οὐ γὰρ ἔστιν ἀγαθὰ, ἀλλὰ τὸ

12 τῷ — 13 θνητόν om. E 21 ἔσται N 22 ὥδε Bekk.: ὡς δὴ N: ὡς δὲ LE5 5 ἀγαθόν LE5: ἀγαθῶν N

- 13 μὲν ἀγαθόν, τὸ δὲ κακόν, καὶ τὸ “ταῦτ’ ἔστι κακά”⁵⁴⁸
παλίμψευδος· οὐ γὰρ ἔστι κακά, ἀλλὰ τὸ ἕτερον αὐ-
τῶν. ὁσαυτως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἀδιαφόρων· ψευδὸς
γὰρ τὸ “ταῦτ’ ἔστιν ἀδιάφορα”, ὡσπερ καὶ τὸ “ταῦτ’¹⁰
14 ἔστιν ἀγαθὰ ἢ κακά”. ἢ μὲν οὖν ἐνστάσις τοιαύτη πως
καθέστηκεν, φαίνεται δὲ μὴ κατάπιεσθαι τοῦ Ξενοκράτους
διὰ τὸ μὴ ταῖς πληθυντικαῖς πτώσεσι κεχρησθαι, ὥστ’ ἐπὶ
τῆς τῶν ἕτερογενῶν δείξεως ψευδοποιηθῆναι τὴν διαίρεσιν.
- 15 Ἄλλοι δὲ κάκεινως ἐνέστησαν· πᾶσα γὰρ, φασίν, ὑγιῆς¹⁵
διαίρεσις γένους ἐστὶ τομῇ εἰς τὰ προσεχῆ εἶδη, καὶ διὰ
τοῦτο μοχθηρὰ καθέστηκεν ἢ τοιαύτη διαίρεσις· “τῶν ἀν-
θρώπων οἱ μὲν εἰσιν Ἕλληνες, οἱ δὲ Αἰγύπτιοι, οἱ δὲ Πέρ-
σαι, οἱ δὲ Ἰνδοί”. τῷ γὰρ ἑτέρῳ τῶν προσεχῶν εἰδῶν οὐ
τὸ συζυγοῦν καὶ προσεχῆς εἶδος ἀντιδιέξενται, ἀλλὰ τὰ²⁰
τούτου εἶδη, δεόν οὕτως εἰπεῖν· “τῶν ἀνθρώπων οἱ μὲν
εἰσιν Ἕλληνες, οἱ δὲ βάρβαροι”, καὶ καθ’ ὑποδιαίρεσιν λοι-
πόν “τῶν δὲ βαρβάρων οἱ μὲν εἰσιν Αἰγύπτιοι, οἱ δὲ Πέρσαι,
16 οἱ δὲ Ἰνδοί”. ὅπερ καὶ ἐπὶ τῆς τῶν ὄντων διαιρέσεως, ἐπεὶ
ὅσα μὲν ἔστιν ἀγαθὰ καὶ κακά, διαφέροντά ἐστιν ἡμῖν,²⁵
ὅσα δὲ μεταξὺ τῶν τε ἀγαθῶν καὶ κακῶν, ταῦτ’ ἔστιν
ἡμῖν ἀδιάφορα. ἐχρῆν οὖν μὴ οὕτως ἔχειν τὴν διαίρεσιν,
ὡς ἔχει, μᾶλλον δ’ ἐκείνως· “τῶν ὄντων ἃ μὲν ἔστιν ἀδιά-
φορα, ἃ δὲ διαφέροντα, τῶν δὲ διαφερόντων ἃ μὲν ἀγαθὰ,
17 ἃ δὲ κακά”. ἕρκει γὰρ ἢ μὲν τοιαύτη διαίρεσις τῇ λε-³⁰
γούσῃ “τῶν ἀνθρώπων οἱ μὲν εἰσιν Ἕλληνες, οἱ δὲ βάρ-
βαροι, τῶν δὲ βαρβάρων οἱ μὲν Αἰγύπτιοι, οἱ δὲ Πέρσαι,
οἱ δὲ Ἰνδοί”. ἢ δὲ ἐκκειμένη ὁμοίωτο τῇ τοιουτοτρόπῳ⁵⁴⁹
“τῶν ἀνθρώπων οἱ μὲν εἰσιν Ἕλληνες, οἱ δὲ Αἰγύπτιοι, οἱ
δὲ Πέρσαι, οἱ δὲ Ἰνδοί”.
- 18 Ἄλλα περὶ μὲν τούτων τῶν ἐνστάσεων οὐκ ἀνάγκη
νῦν μηκύνειν, ἐκεῖνο δ’ ἴσως ἀρμόσει προδιαρθρῶσαι, ὅτι⁵
τὸ “ἔστι” δύο σημαίνει, καὶ ἐν μὲν τὸ οἶον “ὑπάρχει”, καθό-
φραμεν ἐπὶ τοῦ παρόντος τὸ “ὅτι ἡμέρα ἔστιν” ἀντὶ τοῦ

15 φησιν S 16 τομῇ E: τὸ μὴ N S et L (sed craso pr. ac-
centu) 19 τῷ γὰρ ἑτέρῳ Bekk.: τῶν γὰρ ἑτέρων G 20 τὰ
om. N: fort. τινά? 23 δὲ pr. om. S 27 ἔχειν οὕτως N

549 "ἡμέρα ὑπάρχει", ἕτερον δὲ τὸ οἶον [ἡμέρα] "φαίνεται", καθό-
 τινες τῶν μαθηματικῶν εἰσώθασι λέγειν πολλάκις, ὅτι τὸ
 10 μεταξὺ δυεῖν τινῶν ἀστέρων διάστημα πηχναῖον ἔστιν, ἐν ἧσφ
 λέγοντες τῷ "φαίνεται καὶ οὐ πάντως ὑπάρχει". τάχα γὰρ
 ὑπάρχει μὲν σταδίων ἑκατόν, φαίνεται δὲ πηχναῖον παρὰ
 τὸ ὕψος καὶ παρὰ τὴν τῆς ὀψεως ἀπόστασιν. διττοῦ δὲ 19
 τυγγάνοντος τοῦ "ἔστι" μορίου, ὅταν λέγωμεν σκεπτικῶς
 15 "τῶν ὄντων τὰ μὲν ἔστιν ἀγαθὰ, τὰ δὲ κακὰ, τὰ δὲ με-
 ταξὺ τούτων", τὸ "ἔστιν" ἐντάττομεν οὐχ ὡς ὑπάρξεως ἀλλ'
 ὡς τοῦ "φαίνεσθαι" δηλωτικόν. περὶ μὲν γὰρ τῆς πρὸς τὴν
 φύσιν ὑποστάσεως τῶν τε ἀγαθῶν καὶ κακῶν καὶ οὐδε-
 τέρων ἱκανοὶ πῶς εἰσιν ἡμῖν ἀγῶνες πρὸς τοὺς δογματι-
 20 κούς· κατὰ δὲ τὸ φαινόμενον τούτων ἕκαστον ἔχομεν 20
 ἔθος ἀγαθὸν ἢ κακὸν ἢ ἀδιάφορον προσαγορεύειν, καθά-
 περ καὶ ὁ Τίμων ἐν τοῖς ἰνδαλμοῖς (fr. 68 Diels) εἶπκε
 22α δηλοῦν, ὅταν φῆ·

ἢ γὰρ ἐγὼν ἐρέω, ὡς μοι καταφαίνεται εἶναι,
 μῦθον ἀληθείης ὀρθὸν ἔχων κανόνα,
 25 ὡς ἢ τοῦ θείου τε φύσις καὶ τάχα τοῦ αἰεὶ,
 ἐξ ὧν ἰσότητος γίνεται ἀνδρῶν βίος.

Κειμένης οὖν κατὰ τὸν ὑποδεδειγμένον τρόπον τῆς
 προειρημένης διαιρέσεως, ἴδωμεν ἂν χρῆ φρονεῖν περὶ τῶν
 ἐν αὐτῇ, τὴν ἀρχὴν τῶν λόγων ἀπὸ τῆς ἐννοίας ποιη-
 30 σάμενοι.

β' τί ἔστι τὸ ἀγαθὸν καὶ κακὸν καὶ ἀδιάφορον

Τῆς κατὰ τὸν τόπον χειριζομένης ἡμῖν πρὸς τοὺς 21
 δογματικούς ἀντιρρήσεως τὸ κυριώτατον μέρος ἐχούσης ἐν
 550 τῇ διαγνώσει τῶν τε ἀγαθῶν καὶ κακῶν, πρὸ παντὸς ἀρ-

21 cf. adv. math. I 57.

8 ἡμέρα del. Fabr. 22 τοῖς ἰνδαλμοῖς Fabr.: τοῖς σινδή-
 μοις N: τοισινδημοῖς (sic) L: τοῖσιν δήμοις E: τοῖσι δήμοις S
 23 ἢ Gen.: ἢ N: ἢ LE 25 αἰεὶ Gen.: αἰεὶ G 31 τρόπον ex
 τόπον N (fors. m. 2)

μέσει τὴν ἐπίνοιαν τούτων στήσαι· κατὰ γὰρ τὸν σοφὸν⁵⁵⁰
 Ἐπίκουρον (fr. 255 Us.) οὔτε ζητεῖν ἔστιν οὔτε ἀπορεῖν
 22 ἀγαθὸν προλήψεως. οἱ μὲν οὖν Στωικοὶ (fr. III 75 Arn.)
 τῶν κατὰ τὸν ὡς εἰπεῖν ἐννοιωτῶν ἐχόμενοι ὁρίζονται τὰγαθὸν τρό- 5
 πον τῶδε "ἀγαθὸν ἔστιν ὠφέλεια ἢ οὐχ ἕτερον ὠφε-
 λείας", ὠφέλειαν μὲν λέγοντες τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν
 σπουδαίαν προᾶξιν, οὐχ ἕτερον δὲ ὠφελείας τὸν
 23 σπουδαῖον ἄνθρωπον καὶ τὸν φίλον. ἡ μὲν γὰρ ἀρε-
 τή πως ἔχον ἡγεμονικὸν καθεστῆκυῖα, καὶ ἡ σπου- 9a
 δαία προᾶξις, ἐνέργειά τις οὔσα κατ' ἀρετὴν, ἐντικρὺς 10
 ἔστιν ὠφέλεια· ὁ δὲ σπουδαῖος ἄνθρωπος καὶ ὁ φί-
 λος, πάλιν τῶν ἀγαθῶν ὄντες καὶ αὐτοί, οὔτε ὠφέ-
 λεια λεχθεῖεν ἀν' ὑπάρχειν οὔθ' ἕτεροι ὠφελείας δι'
 24 αἰτίαν τοιαύτην· τὰ γὰρ μέρη, φασὶ Στωικῶν παῖδες,
 οὔτε τὰ αὐτὰ τοῖς ὅλοις ἔστιν οὔτε ἕτεροῖα τῶν ὅλων, 15
 οἷον ἡ χεὶρ οὔτε ἡ αὐτὴ ἔστιν τῷ ὅλῳ ἀνθρώπῳ (οὐ
 γὰρ ὅλος ἀνθρώπος ἔστιν ἡ χεὶρ), οὔτε ἕτερον τοῦ
 ὅλου (σὺν γὰρ τῇ [ὄλῃ] χειρὶ ὅλος ὁ ἀνθρώπος νοεῖται
 ἀνθρώπος). ἐπεὶ οὖν καὶ τοῦ σπουδαίου ἀνθρώπου
 καὶ τοῦ φίλου μέρος ἔστιν ἡ ἀρετὴ, τὰ δὲ μέρη οὔτε 19a
 ταῦτά τοῖς ὅλοις ἔστιν οὔτε ἕτερα τῶν ὅλων, εἴρηται 20
 ὁ σπουδαῖος ἄνθρωπος καὶ ὁ φίλος οὐχ ἕτερος ὠφε-
 λείας. ὥστε πᾶν ἀγαθὸν τῷ ὄντι ἐμπεριειληφθαι,
 εἴαν τε ἐξ εὐθείας ὠφέλεια τυγχάνῃ, εἴαν τε μὴ ἢ ἕτε-
 25 ρου ὠφελείας. ἔνθεν καὶ κατὰ ἀκολουθίαν τριχῶς
 εἰπόντες ἀγαθὸν προσαγορεύεσθαι, ἕκαστον τῶν ση- 25
 μαινομένων κατ' ἰδίαν πάλιν ἐπιβολὴν ὑπογράφουσιν.
 λέγεται γὰρ ἀγαθὸν, φασὶ, καθ' ἕνα μὲν τρόπον τὸ
 ὑφ' οὗ ἢ ἀφ' οὗ ἔστιν ὠφελείσθαι, ὃ δὴ ἀρχικώτατον
 ὑπῆρχε καὶ ἀρετὴ· ἀπὸ γὰρ ταύτης ὥσπερ τινὸς πη-

22—27 ~ Hyp. III 169—171.

2 κατὰ NLE: καὶ 5 3 ζητεῖν <τι> N at cf. p. 56, 21
 et 611, 21 14 τῶν στωϊκῶν φασὶ παῖδες 5 16 τῷ om. LF 5
 17 ὅλος NLE: ὅλον 5 18 ὄλη secl. Arnim 20 αὐτὰ N ἔστιν
 Fabr.: ἔσται G 23 μὴ om. N 24 καὶ om. N 26 ἐπιγρά-
 φουσιν N

550
 29^a γῆς πᾶσα πέφυκεν ἀνίσχειν ὠφέλεια. καθ' ἕτερον δὲ 26
 30 τὸ καθ' ὃ συμβάλνει ὠφελείσθαι· οὕτως οὐ μόνον αἱ
 ἀρεταὶ λεχθήσονται ἀγαθὰ, ἀλλὰ καὶ αἱ κατ' αὐτὰς
 πράξεις, εἴπερ καὶ κατὰ ταύτας συμβάλνει ὠφελει-
 551 σθαι. κατὰ δὲ τὸν τρίτον καὶ τελευταῖον τρόπον λέ- 27
 γεται ἀγαθὸν τὸ οἶόν τε ὠφελεῖν, ἐμπεριλαμβανού-
 σης τῆς ἀποδόσεως ταύτης τὰς τε ἀρετὰς καὶ τὰς
 ἐναρέτους πράξεις καὶ τοὺς φίλους καὶ τοὺς σπου-
 4^a δαλους ἀνθρώπους, θεοὺς τε καὶ σπουδαίους δαί-
 5 μονας. παρ' ἣν αἴτιαν οὐκ ἐν ἴσῳ λέγεται παρὰ τε τοῖς περὶ 28
 τὸν Πλάτωνα καὶ Ξενοκράτη (fr. 32 Heinze) πολλαχῶς
 ὀνομάζεσθαι τὰγαθὸν καὶ παρὰ τοῖς Στωικοῖς. ἐκεῖνοι μὲν
 γὰρ, ὅταν φῶσιν ἑτέρως λέγεσθαι ἀγαθὸν τὴν ἰδέαν καὶ
 ἑτέρως τὸ μετέχον τῆς ἰδέας, σημαίνοντα ἐπίθενται καὶ
 10 κατὰ πολὺ ἀλλήλων διεστιῶτα καὶ μηδεμίαν ἔχοντα κοινω-
 νίαν, οἶόν τε καὶ ἐπὶ τῆς "κύνων" φωνῆς θεωροῦμεν. ὡς 29
 γὰρ ἐκ ταύτης σημαίνεται μὲν πτώσις ὑφ' ἣν τὸ ἐλεκτι-
 κὸν πέπτωκε ζῶον, καὶ ἔτι ὑφ' ἣν τὸ ἔνυγρον, καὶ πρὸς
 τούτοις ὑφ' ἣν ὁ φιλόσοφος, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ὑφ' ἣν τὸ
 15 ἄστρον, οὐδὲν δὲ κοινὸν ἔχουσιν αἱ τοιαῦται πτώσεις, οὐδ'
 ἐμπεριέχεται τῇ δευτέρᾳ ἢ πρώτῃ καὶ τῇ τρίτῃ ἢ δευτέρᾳ,
 οὕτω κἂν τῷ φάναι ἀγαθὸν τὴν ἰδέαν καὶ τὸ μετέχον
 τῆς ἰδέας ἕκθεσις μὲν ἐστὶ σημανομένων, κειχωρισμένων
 20 δὲ καὶ οὐδεμίαν περιληψὶν ἐμφαινόντων. ἀλλ' οἱ μὲν ἀρ- 30
 χαιότεροι, ὡς προεῖπον, τοιοῦτοί τινες ἦσαν· οἱ δ' ἀπὸ
 τῆς Στοᾶς θέλουσιν ἐπὶ τῆς τοῦ ἀγαθοῦ προσηγορίας
 τὸ δεύτερον σημαίνονμενον ἐμπεριληπτικὸν εἶναι
 τοῦ πρώτου καὶ τὸ τρίτον περιληπτικὸν τῶν δυεῖν.
 ἦσαν δὲ οἱ φάσκοντες (Stoic. fr. III 73 Arn.) ἀγαθὸν
 24^a ὑπάρχειν τὸ δι' αὐτὸ αἰρετόν. οἱ δ' οὕτως "ἀγαθὸν
 25 ἐστὶ τὸ συλλαμβανόμενον πρὸς εὐδαιμονίαν", τινὲς
 δὲ "τὸ συμπληρωτικὸν εὐδαιμονίας". εὐδαιμονία

30 ~ Hyp. III 172.

2/3 ἐμπεριλ. Bekk.: ἐκπεριλ. G (cf. p. 161, 17) 13 ἐνυδρον N
 14 καὶ om. LE 16 ἢ alt. 5: om. NLE

δέ ἐστιν, ὡς οἷ τε περὶ τὸν Ζήνωνα (fr. 184 Arn.) καὶ ^{55r}
Κλεάνθην καὶ Χρῆσιππον ἀπέδοσαν, εὐροια βίου.

Πλὴν τὸ μὲν γένος τῆς τοῦ ἀγαθοῦ ἀποδόσεώς ἐστι
31 τοιοῦτον· εἰώθασι δ' ἔτιοι, τριχῶς λεγομένου τὰγαθοῦ, 30
πρὸς τὸν τοῦ πρώτου σημαυομένου ὅρου εὐθύς ἐπιζητεῖν,
καθὸ λέγει· “τὸ ἀγαθόν ἐστι τὸ ὑφ' οὗ ἢ ἀφ' οὗ ἔστιν
ὠφελεῖσθαι”, ὡς εἰ ταῖς ἀληθείαις ἀγαθόν ἐστι τὸ ἀφ' 55r
οὗ ἔστιν ὠφελεῖσθαι, μόνην ρητέον τὴν γενικὴν ἀρετὴν
ἀγαθὸν ἰπάρχειν (ἀπὸ μόνης γὰρ ταύτης συμβαίνει τὸ
ὠφελεῖσθαι), ἐκπίπτειν δὲ τοῦ ὅρου ἐκάστην τῶν εἰδικῶν,
οἷον τὴν φρόνησιν καὶ τὴν σωφροσύνην καὶ τὰς λοιπάς. 5
32 ἀπ' οὐδεμιᾶς γὰρ αὐτῶν συμβαίνει [τὸ] αὐτὸ τοῦτο τὸ ὠφε-
λεῖν, ἀλλ' ἀπὸ μὲν τῆς φρονήσεως τὸ φρονεῖν καὶ οὐ κοι-
νότερον τὸ ὠφελεῖν (εἰ γὰρ αὐτὸ τοῦτο συμβάλῃ, τὸ
ὠφελεῖν, οὐκ ἔσται ὠρισμένως φρόνησις, γενικὴ δ' ἀρετή),
καὶ ἀπὸ τῆς σωφροσύνης τὸ κατ' αὐτὴν κατηγορήμα, σω- 10
φρονεῖν, οὐ τὸ κοινόν, ὠφελεῖν, καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν τὸ
33 ἀνάλογον. οἷ δ' ἀντικαθιστάμενοι πρὸς τοῦτο τὸ ἔγκλη-
μα τοῦτο φασιν· ὅταν λέγωμεν· “ἀγαθόν ἐστιν ἀφ' οὗ
συμβαίνει τὸ ὠφελεῖσθαι”, ἐν ἴσῳ τούτῳ λέγομεν· “ἀγα-
θόν ἐστιν ἀφ' οὗ συμβαίνει τι τῶν ἐν τῷ βίῳ ὠφελεῖ- 15
σθαι”. οὕτω γὰρ καὶ ἐκάστη τῶν ἐπ' εἶδους ἀρετῶν ἀγα-
θὸν γενήσεται, κοινῶς μὲν τὸ ὠφελεῖν μὴ ἐπιφέρουσα, τὶ
δὲ τῶν ἐν τῷ <βίῳ> ὠφελεῖσθαι παρεχομένη, οἷον ἢ μὲν
<τὸ> φρονεῖν, καθάπερ ἢ φρόνησις, ἢ δὲ τὸ σωφρονεῖν, ὡς ἢ
34 σωφροσύνη. θελήσαντες δὲ οὗτοι ὡς ἀπολογούμενοι τὸ 20
πρότερον ἔγκλημα φυγεῖν, εἰς ἕτερον ἀπεκυλίσθησαν. εἰ
γὰρ [ἕτερον] ἔστι τὸ λεγόμενον τοιοῦτο· “ἀγαθόν ἐστιν ἀφ' οὗ
συμβαίνει τι τῶν ἐν τῷ βίῳ ὠφελεῖσθαι”, ἢ γενικὴ ἀρετὴ

31 σημαυόμενον 5 2 ἔστιν om. 5 3 συμβαίνει LE5: ἐστὶ N
4 ἐκάστην L5: ἐκάστη N: ἐκάστου E 6 τὸ ante αὐτὸ del.

coll. v. 8 τὸ ante ὠφ. om. LE5 8 συμβάλῃ N: συμβαίνει E:
συμβαίνει L5 13 λεγόμεθα 5 14 τούτῳ LE: τοῦτο N5 τῷ
post λέγομεν add. Bekk. (qui legit τοῦτο) 18 βίῳ add. Bekk.
cf. v. 23 19 τὸ pr. addidi τὸ alt. del. Bekk. 22 ἕτερον del.
Bekk. τοιοῦτο Bekk.: τούτων G

55³ ἀγαθὸν οὐσα οὐχ ὑποπεσεῖται τῷ ὄρω· οὐ γὰρ ἀπ' αὐ-
 25 τῆς συμβαίνει τι τῶν ἐν τῷ βίῳ ὠφελεῖσθαι (ἐπεὶ μὲν τῶν
 ἐπ' εἶδους γενήσεται), ἀλλ' ἀπλῶς τὸ ὠφελεῖσθαι.

Καὶ ἕτερα δὲ εἴωθε λέγεσθαι πρὸς τοὺς τοιοῦτους 35
 ὄρους, δογματικῆς ἐχόμενα περιεργίας. ἡμῖν δὲ ἀπόχρη
 ἀποδείξαι, ὅτι ὁ λέγων ἀγαθὸν τὸ ὠφελοῦν ἢ τὸ δι' αὐτὸ
 30 αἰρετὸν ἢ τὸ συνεργοῦν πρὸς εὐδαιμονίαν, ἢ οὕτω πως
 ἀποδιδούς, οὐχ ὃ ἔστιν ἀγαθὸν διδάσκει, ἀλλὰ τὸ συμβε-
 553 βηκὸς αὐτῷ παρίστησιν. ὁ δὲ τὸ συμβεβηκὸς τὰγαθῷ
 παρίστας οὐκ αὐτὸ δείκνυσι τὰγαθόν. εὐθέως γοῦν τὸ
 μὲν ὅτι ὠφελεῖ τὰγαθόν καὶ τὸ ὅτι αἰρετὸν ἔστι, παρὰ
 ἀγαθὸν εἴρηται τὸ οἶον ἀγαστόν (Plato Cratyl. p. 412C),
 5 ὅτι <τε> εὐδαιμονίας ἔστι ποιητικόν, πάντες συγχωροῦσιν·
 ἀλλ' ἐὰν προσεξετάζηται, τί ποτε ἔστι τοῦτο τὸ ὠφελοῦν καὶ 36
 δι' αὐτὸ αἰρετὸν καὶ εὐδαιμονίας ποιητικόν, οὐκέτι ὁμοφρο-
 νήσουσι, καίπερ συμφώνως πρότερον αὐτὸ λέγοντες τὸ ὠφε-
 λοῦν καὶ τὸ αἰρετὸν, ἀλλ' εἰς ἄπιστον ἐξενεχθήσονται πόλε-
 10 μον, τοῦ μὲν ἀρετὴν λέγοντος, τοῦ δ' ἡδονήν. τοῦ δ' ἀλυπίαν,
 τοῦ δ' ἄλλο τι τῶν διαφερόντων. εἰ δέ γε ἐκ τῶν προειρημέ- 37
 νων ὄρων ἐδείκνυτο, ὃ ἔστι τὸ ἀγαθόν, οὐκ ἂν ἐπεσιασίζον
 ὡς ἀγνοουμένης τῆς τὰγαθοῦ φύσεως. τοίνυν οὐχ ὃ ἔστι
 τὸ ἀγαθὸν οἱ ἐκκείμενοι ὄροι διδάσκουσιν, ἀλλὰ τὸ συμβε-
 15 βηκὸς τὰγαθῷ. διόπερ οὐδὲ κατὰ τοῦτο μόνον εἰσὶ μο-
 χθηροί, ἀλλὰ καὶ καθόσον ἀδυνατοῦ τινὸς ἐφίενται πρά-
 γματος· ὁ γὰρ ἀγνοῶν τι τῶν ὄντων, οὔτως οὐδὲ τὸ 38
 συμβεβηκὸς ἐκείνῳ γινώσκειν δύναται. οἶον ὁ πρὸς τὸν
 ἀγνοοῦντα, τί ἔστιν ἵππος, λέγων· “ἵππος ἔστι ζῷον χρε-

35—39 ~ Hyp. III 173—174.

28 περιεργίας NV 30 <τήν> εὐδαιμονίαν N at cf. p. 161, 24
 31 fort. ἔστι τὰγαθόν? 3 τὰγαθόν 5: τὸ ἀγαθόν NLE τὸ
 om. N 6 τε add. Bekk. συγχωροῦσι πάντες N 9 ἀπι-
 στον G: ἄσπειστον Fabr. post Hervotum (irreconciliabile): sed
 cf. Max. Tyr. p. 318, 18 Hob. Euseb. de laude Const. XV 766
 et ipsum Sext. p. 162, 13, ubi nunc ἄπιστον restituere maluerim
 14 τὸ prius om. N

- μετιστικόν” οὐ διδάσκει, ὃ ἔστιν ἵππος· τῷ γὰρ μὴ γινώ-⁵⁵³
σκοντι τὸν ἵππον καὶ τὸ χρεμετίζειν ἀγνοεῖται, ὅπερ ἦν
τοῦ ἵππου συμβεβηκός. καὶ ὁ πρὸς τὸν μὴ κατειληφότα,
τί ἐστι βούς, προφερόμενος· “βούς ἐστι ζῷον μυκητικόν”
οὐ παρίστησι τὸν βούν· τῷ γὰρ μὴ γινώσκοντι τοῦτον
συγκαταληπτεῖται καὶ τὸ μυκᾶσθαι, συμβεβηκός ὑπάρ-²⁵
39 χον τοῦ βούς. οὐκοῦν καὶ πρὸς τὸν ἀνευνόητον ὄντα
τάγαθου μέτην καὶ ἀνωφελῶς λέγεται, ὅτι ἀγαθόν ἐστι τὸ
αἰρετόν ἢ τὸ ὠφελοῦν. πρῶτον γὰρ δεῖ μαθεῖν τὴν αὐ-
τοῦ τοῦ ἀγαθοῦ φύσιν, εἶτα τότε συνιέναι, ὅτι ὠφελεῖ καὶ
ὅτι αἰρετόν ἐστι καὶ εὐδαιμονίας ποιητικόν. ἐπ’ ἀγνοου-³⁰
μένη δὲ ταύτη καὶ οἱ τοιοῦτοὶ τῶν ὄρων οὐ διδάσκουσι
τὸ ζητούμενον.
- 40 Δείγματος μὲν οὖν χάριν ἀπαρκέσει ταῦτ’ εἰρησθαι⁵⁵⁴
περὶ τῆς τάγαθου νοήσεως. ἐξ ὧν, ὡς οἴμαι, σαφῆ τυγ-
χάνει καὶ τὰ περὶ τοῦ κακοῦ τεχνολογούμενα παρὰ τοῖς
ἑτεροδόξοις. κακὸν γὰρ ἐστι τὸ ἐναντίον τῷ ἀγαθῷ· ὅπερ
βλάβη ἐστὶν ἢ οὐχ ἕτερον βλάβης, καὶ βλάβη μὲν ὥσπερ 5
κακία καὶ ἡ φαύλη πρᾶξις, οὐχ ἕτερον δὲ βλάβης καθάπερ
41 ὁ φαῦλος ἄνθρωπος καὶ ὁ ἐχθρός. μεταξὺ δὲ τούτων
(φημί δὲ τοῦ τε ἀγαθοῦ καὶ κακοῦ, ὅπερ καὶ ἀδιάφορον
ὠνομάζετο) ἔστι τὸ οὐδετέρως ἔχον. τίς δ’ ἦν ἢ τῶν ὄρων
τούτων δύναμις καὶ τίνα ῥητέον πρὸς τοὺς ὄρους, ἐκ τῶν 10
περὶ τάγαθου λελεγμένων (§ 21—39) πάρεστι μαθεῖν.
νῦν δ’ ἐπὶ προκατασταθεῖσι τούτοις μετελθόντες σκεπώμεθα,
εἰ ὥσπερ ἐπινοεῖται τι ἀγαθὸν καὶ κακόν, οὕτω καὶ πρὸς τὴν
φύσιν ὑπαρκτόν ἐστιν.

γ’ εἰ ἔστι φύσει ἀγαθὸν καὶ κακόν

- 42 Ὅτι μὲν οὖν οὐ κεκρατημένως ὑπέγραψαν οἱ δογμα-¹⁵
τικοὶ τὴν ἐπίνοιαν τοῦ τε ἀγαθοῦ καὶ κακοῦ, πρότερον

40 ~ Hyp. III 176.

42—44 ~ Hyp. III 175.

554 ἐπελογισάμεθα· πρὸς δὲ τὸ εὐχρηστέρον συμπεριφέρε-
σθαι τοῖς περὶ τῆς ὑπάρξεως αὐτοῦ λόγοις αὐταρκές ἐστιν
εἰπεῖν, ὡς ἄρα πάντες ἄνθρωποι, καθάπερ ἔλεγε καὶ ὁ
20 Αἰνησίδημος, ἀγαθὸν ἡγούμενοι τὸ αἰροῦν αὐτούς, ὁποῖον
ἂν ποτ' ᾗ, μαχομένας ἔχουσι τὰς ἐν εἴδει περὶ αὐτοῦ κρί-
σεις. καὶ ὄν τρόπον συμφωνοῦντες, εἰ τύχοι, περὶ τοῦ 43
εἶναι τινα σωματικὴν εὐμορφίαν περὶ τῆς εὐμόρφου καὶ
καλῆς γυναικὸς στασιάζουσι, τοῦ μὲν Αἰθίοπος τὴν σι-
25 μοιότην καὶ μελαντάτην προκρίνοντος, τοῦ δὲ Πέρσου
τὴν γρυποτάτην καὶ λευκοτάτην ἀποδεχομένου, ἄλλου δὲ
τὴν μέσην κατὰ τε τὸν χαρακτῆρα καὶ κατὰ τὴν χροάν
πασῶν καλλίονα λέγοντος, τὸν αὐτὸν τρόπον κατὰ 44
κοινήν πρόληψιν δοξάζοντες εἶναι τι ἀγαθὸν καὶ κακὸν
30 οἱ τε ἰδιῶται καὶ οἱ φιλόσοφοι, ἀγαθὸν μὲν τὸ αἰροῦν
αὐτούς καὶ ὠφελοῦν, κακὸν δὲ τὸ ἐναντίως ἔχον, κατ' εἶδος
πρὸς ἀλλήλους πολεμοῦσιν·

555 ἄλλος γάρ τ' ἄλλοισιν ἀνὴρ ἐπιτέρεται ἔργοις (§ 228),
καὶ κατ' Ἀρχίλοχον (fr. 36 Bergk)

ἄλλος ἄλλω ἐπ' ἔργῳ καρδίην ἰαίνεται,
εἶγε ὁ μὲν δόξαν ἀσπάζεται, ὁ δὲ πλοῦτον, ἄλλος εὐεξίαν.
5 τίς δὲ ἠδονήν. καὶ ἐπὶ τῶν φιλοσόφων ὁ αὐτὸς λόγος.
οἱ μὲν γὰρ ἀπὸ τῆς Ἀκαδημίας καὶ τοῦ Περιπάτου 45
τρία γένη φασὶν εἶναι τῶν ἀγαθῶν, καὶ ἃ μὲν περὶ ψυχὴν
ὑπάρχειν, ἃ δὲ περὶ σῶμα, ἃ δὲ ἐκτὸς ψυχῆς τε καὶ σώμα-
τος, περὶ μὲν οὖν ψυχὴν τὰς ἀρετάς, περὶ δὲ τὸ σῶμα
10 ὑγίειαν καὶ εὐεξίαν καὶ εὐαισθησίαν καὶ κάλλος καὶ πᾶν
ὃ τῆς ὁμοίας ἐστὶν ιδέας, ἐκτὸς δὲ ψυχῆς καὶ σώματος
πλοῦτον πατρίδα γονεῖς τέκνα φίλους, τὰ παραπλήσια.
οἱ δὲ ἀπὸ τῆς Στοᾶς (III 96 Arn.) τρία μὲν γένη τῶν 46
ἀγαθῶν καὶ αὐτοὶ τυγχάνειν ἔλεξαν, οὐχ ὡσαύτως δέ·
15 τούτων γὰρ τὰ μὲν περὶ ψυχὴν, τὰ δ' ἐκτὸς, τὰ δὲ οὔτε

44—47 ~ Hyp. III 180—181.

21 ποτ' ἂν N 24/25 σιμότητα 5 25 μελαντάτην Gen.:
μελαντοτάτην NLE: μελανοτάτην 5 28 <καὶ> κατὰ 5 30 οἱ
alt. om. NL 3 ἐπ' Gen.: ἐπὶ G καρδίην 5 11 δὲ om. N
25

- περὶ ψυχὴν οὔτε ἐκτός, ἐξαιροῦντες τὸ γένος τῶν ⁵⁵⁵
 περὶ τὸ σῶμα ἀγαθῶν ὡς μὴ ἀγαθῶν. καὶ δὴ περὶ
 μὲν ψυχὴν εἶναι φασὶ τὰς ἀρετὰς καὶ <τὰς> σπου-
 δαίας πράξεις. ἐκτός δὲ εἶναι τὸν τε φίλον καὶ τὸν
 σπουδαῖον ἄνθρωπον καὶ τὰ σπουδαῖα τέκνα καὶ γο- 19a
 ρεῖς καὶ τὰ ὅμοια. οὔτε δὲ περὶ ψυχὴν οὔτε ἐκτός 20
 αὐτὸν τὸν σπουδαῖον ἄνθρωπον ὡς πρὸς ἑαυτόν.
 οὔτε γὰρ ἐκτός ἑαυτοῦ δυνατὸν εἶναι αὐτὸν οὔτε
 περὶ ψυχὴν· ἐκ γὰρ ψυχῆς καὶ σώματος συνέστηκεν.
 47 εἰσὶ δὲ οἱ τοσοῦτον ἀπέχοντες τοῦ ἐξαιρεῖν τὸ γένος τῶν περὶ
 σώματι ἀγαθῶν, ὡς καὶ ἐν αὐτοῖς τὸ ἀρχικώτατον ἀπολιπεῖν 25
 ἀγαθόν· ὅποιοι εἰσιν οἱ τὴν κατὰ σάρκα ἡδονὴν ἀσπαζόμενοι.
 καὶ ἵνα μὴ δοκῶμεν νῦν ἐπὶ πλεῖον ἐκτείνειν τὸν λόγον πα-
 ριστάντες, ὅτι ἀσύμφωνός ἐστι καὶ μαχομένη ἡ περὶ ἀγα-
 θοῦ τε καὶ κακοῦ τῶν ἀνθρώπων κρίσις, ἐπὶ ἑνὸς ὑπο-
 δείγματος ποιησόμεθα τὴν ὑφήγησιν, καθάπερ τῆς ὑγείας, 30
 ἐπεὶ καὶ συνηθέστερός ἐστιν ἡμῖν ὁ περὶ αὐτῆς λόγος.
 48 Οὐκοῦν τὴν ὑγείαν οἱ μὲν νομίζουσιν ἀγαθὸν εἶναι 556
 οἱ δ' οὐκ ἀγαθόν, καὶ τῶν ἀγαθῶν ὑπολαμβανόντων οἱ
 μὲν μέγιστον ἀγαθὸν ταύτην ἔλεξαν, οἱ δ' οὐ μέγιστον,
 καὶ τῶν οὐκ ἀγαθῶν εἰπόντων οἱ μὲν ἀδιάφορον προη-
 γούμενον, οἱ δὲ ἀδιάφορον μὲν, οὐ προηγούμενον δέ. 5
 49 ἀγαθὸν μὲν οὖν, καὶ τοῦτο πρῶτον, εἰρήκασι τὴν ὑγείαν
 οὐκ ὀλίγοι τῶν τε ποιητῶν καὶ τῶν συγγραφέων καὶ κα-
 θόλου πάντες οἱ ἀπὸ τοῦ βίου. Σιμωνίδης (fr. 70 Bergk)
 μὲν γὰρ ὁ μελοποιὸς φησὶ μηδὲ καλὰς σοφίας εἶναι χάριν,
 εἰ μὴ τις ἔχοι σεμνὴν ὑγείαν· Λικύμνιος (fr. 4 Bergk) δὲ 10
 προειπὼν ταῦτα·

10a

λιπαρόμματα, μᾶτερ ὑψίστα, θρόνων
 σεμνῶν Ἀπόλλωνος βασιλεια ποθεινά,
 πραῦγέλωσ Ἰγεία,

18 τὰς add. Bekk. 23 γὰρ <περὶ> 5 24 ἐξαιρεῖν Fabr.:
 ἐξαιρεῖν G 29 κρίσις τῶν ἀνθρώπων N 20/30 ὑποδείγματος
 Heintz coll. p. 564, 10: ὑποδειγματικῶς G 4 οὐκ om. N
 4/5 προηγούμενον N: προηγούμενοι LES 9 μὲν om. N 11 λι-
 παρόμματα E ὑψίστα Wilamowitz (Isyllos p. 192¹): ὑψίστων G

556 ποῖον ὑψηλὸν ἐπιφέρει·

15 τίς γὰρ πλοῦτου χάρις ἢ τοκῆων
ἢ τᾶς ἰσοδαίμονος ἀνθρώπου βασιληίδος ἀρχᾶς;
σέθεν δὲ χωρὶς οὐ τίς εὐδαίμων ἔσται.

Ἡρόφιλος δὲ ἐν τῷ διαιτητικῷ καὶ σοφίαν φησὶν 50
ἀνεπίδεικτον καὶ τέχνην ἀδηλον καὶ ἰσχύϊ ἀναγώ-
20 νιστον καὶ πλοῦτον ἀχρεῖον καὶ λόγον ἀδύνατον
ὑγείας ἀπούσης. ἀλλ' οὗτοι μὲν οὕτως ἀγαθὸν δ' εἶπαν 51
αὐτὴν ὑπάρχειν, οὐ μὴν καὶ πρῶτον, οἳ τε ἀπὸ τῆς Ἀκα-
δημίας καὶ οἳ ἀπὸ τοῦ Περιπάτου. δεῖν γὰρ ἐπέλαβον
25 ἀπονέμειν. ἔνθεν καὶ ὁ Κράντωρ (fr. 13 Kayser) εἰς ἔμ-
φασιν τοῦ λεγομένου βουλόμενος ἡμᾶς ἄγει πάντ' ἡριεῖν
συνεχρήσατο παραδείγματι. εἰ γὰρ νοήσαιμεν, φησί, κοι- 52
νόν τι τῶν Πανελλήνων θέατρον, εἰς τοῦτό τε ἕκα-
στον τῶν ἀγαθῶν παρίον καὶ τῶν πρωτείων ἀντι-
29 α ποιούμενον ἤκειν, εὐθύς καὶ εἰς ἔννοιαν ἀναχθῆσό-
30 μεθα τῆς ἐν τοῖς ἀγαθοῖς διαφορᾶς. πρῶτον μὲν 53
γὰρ ὁ πλοῦτος παραπηδήσας ἐρεῖ· "ἐγώ, ἄνδρες Πα-
557 νέλληνες, κόσμον παρέχων πᾶσιν ἀνθρώποις καὶ τὰς
ἔσθῃτας καὶ τὰς ὑποδέσεις καὶ τὴν ἄλλην ἀπόλαυ-
σιν χρειώδης εἰμὶ νοσοῦσι καὶ ὑγιαίνουσι, καὶ ἐν
μὲν εἰρήνῃ παρέχω τὰ τετραπλάσια, ἐν δὲ πολέμοις νεῦρα
5 τῶν πράξεων γίνομαι." τούτων γὰρ δὴ τῶν λόγων 54
ἀκούσαντες οἱ Πανελλήνες ὁμοθυμαδὸν κελεύουσιν
ἀποδοῦναι τὰ πρωτεῖα τῷ πλούτῳ. ἀλλ' ἐὰν τούτου
7 α ἤδη ἀνακηρυττομένου ἐπιστᾶσα ἢ ἡδονή (Ξ 216),
τῇ ἐνὶ μὲν φιλότις, ἐνὶ δ' ἴμερος, ἐν δ' ὀαριστύς,
πάρφασις, ἢ τ' ἔκλεψε νόον πύκα περ φρονεόντων,
10 λέγη δὲ εἰς μέσον καταστᾶσα, ὅτι αὐτὴν δίκαιόν 55
ἔστιν ἀναγορεύειν (Eurip. Phoen. 558 + Electra 944)

15—18: cf. Carm. epigr. 1027b 3sq. Kaihel 24 ts om. 5
27 φησί Fabr.: φασί G 31 <ὦ> ἄνδρες V 1 παρέχων V:
παρέχω G (excepto V) 6 κελεύουσιν Bekk.: κελύουσιν G
8 ὀαριστύς LE: ὁ ἀριστής N: ὁ ἀριστής 5 26*

(ὁ δ' ἄλλος οὐ βέβαιος, ἀλλ' ἐφήμερος
ἐξέπται οἴκων, μικρὸν ἀνθήσας χρόνον,

557

διώκεται τε πρὸς τῶν ἀνθρώπων οὐ δι' ἑαυτόν, ἀλλὰ
τὴν ἐξ αὐτοῦ περιγινόμενην ἀπόλαυσιν καὶ ἡδονήν), 15
πάντως οἱ Πανέλληνες, οὐκ ἄλλως ἔχειν τὸ πρᾶγμα
ἢ οὕτως ὑπολαμβάνοντες, κεκραάξονται δεῖν τὴν ἡδονὴν
56 στεφανοῦν. ἀλλὰ καὶ ταύτης τὸ βραβεῖον φέρεσθαι
μελλούσης, ἐπὴν εἰσβάλλῃ ἡ ὑγεία μετὰ τῶν συνέ-
δρων αὐτῆ θεῶν, καὶ διδάσκῃ, ὡς οὔτε ἡδονῆς οὔτε 20
πλοῦτου ὄφελός τι ἐστὶν ἀπούσης αὐτῆς (Eur. Teleph.
fr. 714 Nauck)

21a

(τί γὰρ με πλοῦτος, <...> ὄφελει νόσον;
μικρ' ἂν θέλοιμι καὶ καθ' ἡμέραν ἔχων
ἄλυπον οἴκειν βίотου ἢ πλουτῶν νοσεῖν),

57 ἀκούσαντες πάλιν οἱ Πανέλληνες καὶ μεταμαθόντες, 25
ὡς οὐκ ἔνεστι κλινοπετιῆ καὶ νοσοῦσαν ὑποστῆναι
τὴν εὐδαιμονίαν, φήσουσι νικᾶν τὴν ὑγείαν. ἀλλὰ
καὶ τῆς ὑγείας ἡδὴ νικώσης, ἐπὰν εἰσέλθῃ ἡ ἀνδρεία
πολὺ στίφος ἀριστέων καὶ ἡρώων ἔχουσα περὶ ἑαυ-
58 τήν, καταστᾶσά τε λέγῃ· "ἐμοῦ μὴ παρούσης, ἄνδρες 558
Ἕλληνες, ἀλλοτρία γίνεται ἡ κτήσις τῶν παρ' ὑμῖν
ἀγαθῶν, εὐξαιντό τ' ἂν οἱ πολέμιοι περιουσιάζειν
ὑμᾶς πᾶσι τοῖς ἀγαθοῖς ὡς μελλήσουτες ὑμῶν κρα-
ταῖν", καὶ τούτων οὖν ἀκούσαντες οἱ Ἕλληνες τὰ μὲν 1a
πρωτεῖα τῆ ἀρετῆ ἀποδώσουσι, τὰ δὲ δευτερεῖα τῆ 5
ὑγείᾳ, τὰ δὲ τρίτα τῆ ἡδονῆ, τελευταῖον δὲ τάξουσι
τὸν πλοῦτον.

12 ὁ δ' ser. cum codicibus Eurip.: οὐ δ' N: ὁ γὰρ LE5
13 ἐξέπται ser. cum codicibus Eurip.: ἐξίπται G 22 πλοῦ-
τος, <πλοῦτος> N: πλοῦτος <οὔτος> P. Maas dubit.: fort. ad-
iectivum quoddam in lacuna latet: πλοῦτος ὄφελει νοσοῦντα
γε Fabr. 23 μικρ' ἂν Fabr.: μικρὰν G 23/24 ἔχων ἄλυπον
Fabr.: ἄλυπον ἔχων G 24 βίотου Fabr.: βιοτήν G 25 μετα-
μαθόντες ser.: μεταλαμβάνοντες G: καταλαμβάνοντες Bekk. 1 <ὡ>
ἄνδρες V (cf. ad p. 556, 31) 2 κτίσις NE 3 τ' ἂν Bekk.:
τι N: τε LE5

558 Καὶ δὴ ὁ μὲν Κράντωρ τὴν ὑγείαν ἐν δευτέρῃ μοίρῃ 59
 εἰτίθετο, στοιχῶν τοῖς προειρημένοις φιλοσόφοις· οὐκ ἀγα-
 10 θὸν δ' οἱ ἀπὸ τῆς Στοᾶς ἔλεξαν αὐτὴν, ἀλλ' ἀδιάφορον.
 τὸ ἀδιάφορον δ' οἴονται (III 122 Arn.) λέγεσθαι τριχῶς,
 καθ' ἓνα μὲν τρόπον πρὸς ὃ μήτε ὀρμὴ μήτε ἀφορμὴ
 γίνεται, οἷόν ἐστι τὸ περιττοῦς ἢ ἀρτίους εἶναι τοὺς
 ἀστέρας ἢ τὰς ἐπὶ τῇ κεφαλῇ τρίχας· καθ' ἕτερον δὲ 60
 15 πρὸς ὃ ὀρμὴ μὲν καὶ ἀφορμὴ γίνεται, οὐ μᾶλλον δὲ
 πρὸς τόδε ἢ τόδε, οἷον ἐπὶ θυεῖν δραχυῶν ἀπαρ-
 λάκτων τῷ τε χαρακτῆρι καὶ τῇ λαμπρότητι, ὅταν δέη
 τὸ ἕτερον αὐτῶν αἰρεῖσθαι· ὀρμὴ μὲν γὰρ γίνεται
 πρὸς τὸ <τὸ> ἕτερον αὐτῶν αἰρεῖσθαι, οὐ μᾶλλον δὲ
 10α πρὸς τόδε ἢ τόδε. κατὰ δὲ τρίτον καὶ τελευταῖον τρό- 61
 20 πον φασὶν ἀδιάφορον τὸ μήτε πρὸς εὐδαιμονίαν μήτε
 πρὸς κακοδαιμονίαν συμβαλλόμενον, καθ' ὃ σημει-
 νόμενόν φασὶ τὴν τε ὑγείαν καὶ νόσον καὶ πάντα τὰ
 σωματικὰ καὶ τὰ πλεῖστα τῶν ἐκτὸς ἀδιάφορα τυγ-
 χάνειν διὰ τὸ μήτε πρὸς εὐδαιμονίαν μήτε πρὸς κα-
 25 κοδαιμονίαν συντείνειν. ὅ γὰρ ἔστιν εὖ καὶ κακῶς
 χρῆσθαι, τοῦτ' ἂν εἴη ἀδιάφορον· διὰ παντὸς δ' ἀρε-
 τῇ μὲν καλῶς, κακίᾳ δὲ κακῶς, ὑγείᾳ δὲ καὶ τοῖς περὶ
 σώματι ποτὲ μὲν εὖ, ποτὲ δὲ κακῶς ἔστι χρῆσθαι, διὸ
 ταῦτ' ἂν εἴη ἀδιάφορα. ἤδη δὲ τῶν ἀδιαφόρων φασὶ 62
 29α τὰ μὲν εἶναι προηγημένα, τὰ δ' ἀποπροηγημένα, τὰ δὲ
 30 μήτε προηγημένα μήτε ἀποπροηγημένα, καὶ προηγημένα
 μὲν εἶναι τὰ ἱκανῆν ἀξίαν ἔχοντα, ἀποπροηγημένα δὲ
 τὰ ἱκανῆν ἀπαξίαν ἔχοντα, μήτε δὲ προῆχθαι μήτε
 35α ἀποπροῆχθαι, οἷον τὸ ἐκτεῖναι ἢ συγκάμψαι τὸν δά-

59—61 ~ Hyp. III 177.

62—66 ~ Hyp. III 191—192.

10 αὐτόν N 11 οἴονται N (corr. iam Bekk.): οἷόν τε LE 5
 18 τὴν ἑτέραν Arnim 18 ὀρμῇ — 19 αἰρεῖσθαι om. 5 19 τὸ
 addidi coll. p. 162, 30 αἰρεῖσθαι del. Bekk. 21 συμβαλλό-
 μενον ser. coll. p. 163, 1. 97, 13. 14. 15: συλλαμβανόμενον G
 26 δ' om. N 29 ἤδη LE 5: εἶδη N (et in margine τίνα τὰ τῶν
 ἀδιαφόρων εἶδη) 32 δὲ om. N

68 κτυλον καὶ πᾶν ὃ τούτῳ παραπλήσιον ἐστίν. τάττε-⁵⁵⁹
 σθαι δ' ἐν μὲν τοῖς προηγημένοις τὴν τε ὑγείαν καὶ
 τὴν ἰσχυρὴν καὶ τὸ κάλλος, πλουτόν τε καὶ δόξαν καὶ τὰ
 εὐοικότα, ἐν δὲ τοῖς ἀποπροηγημένοις νόσον καὶ πε-⁶
 νίαν καὶ ἀλγηδόνα καὶ τὰ ἀνάλογα. ὧδε μὲν καὶ οἱ ἀπὸ
 64 τῆς Στοῆς· μὴ εἶναι δὲ προηγημένον ἀδιάφορον τὴν
 ὑγείαν καὶ πᾶν τὸ κατ' αὐτὴν παραπλήσιον ἔφησεν
 Ἀρίστων ὁ Χίος (fr. 361 Arn.). ἴσον γὰρ ἐστὶ τὸ προ-
 ηγημένον, αὐτὴν λέγειν ἀδιάφορον τῷ ἀγαθὸν ἀξιούῃν,^{9a}
 65 καὶ σχεδὸν ὀνόματι μόνου διαφέρον. καθόλου γὰρ τὰ 10
 μεταξὺ ἀρετῆς καὶ κακίας ἀδιάφορα μὴ ἔχειν μηδε-
 μίαν παραλλαγὴν, μηδὲ τινὰ μὲν εἶναι φύσει προη-
 γήμενα, τινὰ δὲ ἀποπροηγημένα, ἀλλὰ παρὰ τὰς διαφό-
 ρους τῶν καιρῶν περιστάσεις μήτε τὰ λεγόμενα προ-
 ῆχθαι πάντως γίνεσθαι προηγημένα, μήτε τὰ λεγόμε-¹⁵
 να ἀποπροῆχθαι κατ' ἀνάγκην ὑπάρχειν ἀποπροη-
 66 γήμενα. ἐὰν γοῦν δέη τοὺς μὲν ὑγιαίνοντας ὑπηρετεῖν
 τῷ τυράννῳ καὶ διὰ τοῦτο ἀναιρεῖσθαι, τοὺς δὲ νο-
 σοῦντας ἀπολυομένους τῆς ὑπηρεσίας συναπολύε-
 σθαι καὶ τῆς ἀναιρέσεως, ἔλοιτ' ἀν μᾶλλον ὁ σοφὸς τὸ 19a
 νοσεῖν κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν ἢ [ὅτι] τὸ ὑγιαίνειν. 20
 καὶ ταύτη οὔτε ἡ ὑγεία προηγημένον ἐστὶ πάντως οὔ-
 67 τε ἡ νόσος ἀποπροηγημένον. ὅσπερ οὖν ἐν ταῖς ὀνο-
 ματογραφίαις ἄλλοτ' ἄλλα προτάττομεν στοιχεῖα,
 πρὸς τὰς διαφόρους περιστάσεις ἀρτιζόμενοι, καὶ
 τὸ μὲν δέλτα, ὅτε τὸ τοῦ Δίωνος ὄνομα γράφομεν, τὸ 25
 δὲ ἰῶτα, ὅτε τὸ τοῦ Ἰωνος, τὸ δὲ ῶ, ὅτε τὸ τοῦ Ὠρίω-
 νος, οὐ τῇ φύσει ἐτέρων παρὰ τὰ ἕτερα γράμματα
 προκρινόμενων, τῶν δὲ καιρῶν τοῦτο ποιεῖν ἀναγ-
 καζόντων, οὕτω καὶ τοῖς μεταξὺ ἀρετῆς καὶ κακίας
 πράγμασιν οὐ φυσικῆ τις γίνεται ἐτέρων παρ' ἕτερα^{29a}
 πρόκρισις, κατὰ περιστάσιν δὲ μᾶλλον. ³⁰

2/3 <τὸ> τάττεσθαι N 5 καὶ om. 5 8 ἐστὶ G: an εἶναι
 vel ἐστὶ, <φησί,> τὸ? 14 post περιστάσεις lac. indicat Heintz,
 ὥστε vel καὶ οὕτως vel similia excidisse ratus 20 ὅτι del.
 Arnim: δῆλον ὅτι ἡ Hirzel 25 τὸ ante τοῦ om. LV 28 τὸ
 ante τοῦ prius om. NLE 29a ἐτέρων L5: ἕτερα N: ἐτέρου E
 ἕτερα LE5: ἐτέρων N

559 Ἀλλὰ γὰρ ἐκ τούτων ἀσυμφώνου δειχθείσης καὶ ἐπι- 68
 δειγματικώτερον τῆς περὶ τῶν ἀγαθῶν τε καὶ κακῶν, ἐπι-
 560 δὲ ἀδιαφόρων προλήψεως, δεήσει λοιπὸν καὶ τῶν παρὰ
 τοῖς σκεπτικοῖς εἰς τὸ προκείμενον λεγομένων ἐκρίνεσθαι.
 εἰ τοίνυν ἔστι τι φύσει ἀγαθὸν καὶ ἔστι τι φύσει κακόν, 69
 τοῦτο ὀφείλει κοινὸν εἶναι πάντων καὶ πᾶσιν ὑπάρχειν
 5 ἀγαθὸν ἢ κακόν. ὥσπερ γὰρ τὸ πῦρ φύσει ἀλεαυτικόν
 καθεστῶς πάντα ἀλεαίνει καὶ οὐχ οὐς μὲν ἀλεαίνει, οὐς
 δὲ ψύχει, καὶ ὄν τρόπον ἢ χιῶν ψύχουσα οὐχί τοὺς μὲν
 ψύχει, τοὺς δὲ ἀλεαίνει, πάντα δ' ὁμοίως ψύχει, οὕτω τὸ
 φύσει ἀγαθὸν πᾶσιν ὀφείλει τυγχάνειν ἀγαθόν καὶ οὐχί
 10 τοῖς μὲν ἀγαθόν, τοῖς δ' οὐκ ἀγαθόν. παρὸ καὶ ὁ Πλά- 70
 των συνιστάς, ὅτι φύσει ἀγαθόν ἐστὶν ὁ θεός, ἀπὸ τῶν
 ὁμοίων ἐπικεχείρηκεν. ὥς γὰρ θερμοῦ, φησὶν, ἰδίον ἐστὶ
 τὸ θερμαίνειν καὶ ψυχροῦ ἰδίον ἐστὶ τὸ ψύχειν, οὕτω καὶ
 ἀγαθοῦ ἰδίον ἐστὶ τὸ ἀγαθοποιεῖν· τὰ κακὸν δέ γε ὁ θεός·
 15 ἰδίον ἄρα ἐστὶ θεοῦ τὸ ἀγαθοποιεῖν. ὥστε εἰ ἔστι τι φύ- 71
 σει ἀγαθόν, τοῦτο πρὸς ἅπαντάς ἐστιν ἀγαθόν, καὶ εἰ
 ἔστι τι φύσει κακόν, τοῦτο πρὸς ἅπαντάς ἐστι κακόν.
 οὐδὲν δὲ κοινὸν πάντων ἐστὶν ἀγαθόν ἢ κακόν. ὥς παρα-
 20 στήσομεν· οὐκ ἄρα ἔστι τι φύσει ἀγαθόν ἢ κακόν. ἤτοι 72
 γὰρ πᾶν τὸ ὑπὸ τινος δοξαζόμενον ἀγαθὸν ῥητέον ταῖς
 ἀληθείαις ἀγαθόν, ἢ οὐ πᾶν. καὶ πᾶν μὲν οὐ ῥητέον·
 εἰ γὰρ πᾶν τὸ ὑπὸ τινος δοξαζόμενον ἀγαθὸν λέγομεν
 ἀγαθόν, ἐπεὶ ταῦτόν ὑπὸ ἐτέρου δοξάζεται κακόν καὶ ὑπὸ
 25 ἄλλου ἀγαθόν καὶ ὑπὸ διαφέροντος δοξάζεται ἀδιάφορον,
 δώσομεν τὸ αὐτὸ ἅμα καὶ κακόν καὶ ἀγαθόν καὶ ἀδιάφο- 73
 ρον ὑπάρχειν. οἷον τὴν ἡδονὴν ὃ μὲν Ἐπίκουρος ἀγα-
 θὸν εἶναί φησιν, ὃ δὲ εἰπὼν· “μανεῖην μᾶλλον ἢ ἡσθεῖ-
 ην” κακόν, οἱ δὲ ἀπὸ τῆς Στοῆς ἀδιάφορον καὶ οὐ προημέ-
 νον, ἀλλὰ Κλεάνθης (fr. 574 Arn.) μὲν μήτε κατὰ φύσιν

69 ~ Hyp. III 179.

73 cf. Hyp. III 180—181.

2 λεγόμενον N 7 an <φύσει> ψύχουσα?
 del. Bekk. 28 τῆς om. N

24 δοξάζεται

αὐτὴν εἶναι μήτε ἀξίαν ἔχειν [αὐτὴν] ἐν τῷ βίῳ, κα-⁵⁶⁰
 30 θάπερ δὲ τὸ κάλλυντρον κατὰ φύσιν μὴ εἶναι, ὃ δὲ
 Ἐρχέδημος (fr. 22 Arn.) κατὰ φύσιν μὲν εἶναι ὡς τὰς
 ἐν μασχάλῃ τρίχας, οὐχὶ δὲ καὶ ἀξίαν ἔχειν, Πανα-
 51 τιος (fr. 39 Fowler) δὲ τινὰ μὲν κατὰ φύσιν ὑπάρχειν,
 74 τινὰ δὲ παρὰ φύσιν. εἰ δὴ τοίνυν πᾶν τὸ τιμι φαινόμενον
 ἀγαθόν, τοῦτο πάντως ἔστιν ἀγαθόν, ἐπεὶ ἡ ἡδονὴ τῷ μὲν
 Ἐπικούρῳ φαίνεται ἀγαθόν, τινὶ δὲ τῶν Κυνικῶν κακόν, τῷ
 5 δ' ἀπὸ τῆς Στοᾶς ἀδιάφορον, ἔσται ἡ ἡδονὴ ἀγαθόν ἅμα καὶ
 κακόν καὶ ἀδιάφορον. οὐχὶ δὲ γε δύναται τῇ φύσει τὸ αὐτὸ τὰ
 ἐναντία τυγχάνειν, ἀγαθόν ἅμα καὶ κακόν καὶ ἀδιάφορον· οὐκ
 ἄρα πᾶν τὸ τιμι φαινόμενον ἀγαθόν ἢ κακόν, τοῦτο ζητέον
 75 εἶναι ἀγαθόν ἢ κακόν. εἰ δὲ τὸ τιμι φαινόμενον ἀγαθόν καὶ
 παντὶ ἔστιν ἀγαθόν, ὀφείλομεν καταληπτικοὶ εἶναι καὶ δια- 10
 κρίνειν δύνασθαι τὴν ἐν τοῖς δοξαζόμενοις ἀγαθοῖς διαφορὰν,
 ὥστε λέγειν τὸ μὲν τῷδε δοξαζόμενον ἀγαθὸν ταῖς ἀληθείαις
 εἶναι ἀγαθόν, τὸ δὲ τῷδε δοξάζεσθαι μὲν ἀγαθόν, οὐκ εἶναι
 76 δὲ τῇ φύσει ἀγαθόν. ἦτοι οὖν δι' ἐναργείας ταύτην τὴν δια-
 φορὰν λαμβάνεσθαι συμβέβηκεν ἢ διὰ λόγου τινός. ἀλλὰ 15
 δι' ἐναργείας ἀμήχανον. πᾶν γὰρ τὸ δι' ἐναργείας προσ-
 πίπτου κοινῶς τε καὶ συμφώνως λαμβάνεσθαι πέφυκεν
 ὑπὸ τῶν ἀπαραποδίστους ἔχοντων τὰς ἀντιλήψεις, ὡς πα-
 ρὸν ἰδεῖν ἐπὶ πάντων σχεδὸν τῶν φαινομένων. οὐχὶ δὲ γε
 συμφώνως τὸ αὐτὸ πᾶσιν ἀγαθόν εἶναι λέγεται, ἀλλὰ τοῖς 20
 μὲν ἀρετὴ καὶ τὸ μετέχον ἀρετῆς, τοῖς δὲ ἡδονή, τοῖς δὲ
 ἀλυπία, τισὶ δ' ἄλλο τι. οὐκ ἄρα ἐναργῶς προσπίπτει
 77 πᾶσι τὸ ὄντως ἀγαθόν. εἰ δὲ λόγῳ λαμβάνεται, ἐπεὶ ἕκα-
 στος πάντων τῶν κατὰ διαφοροὺς αἰρέσεις κοσμουμένων
 ἴδιον ἔχει λόγον, καὶ ἄλλον μὲν Ζήνων, δι' οὗ τὴν ἀρε- 25
 τὴν ἀγαθόν εἶναι δεδόξακεν, ἄλλον δ' Ἐπίκουρος, δι' οὗ

30 αὐτὴν alt. del. Bekk. 31 κάλλυντρον s post κάλλυντρον
 lac. stat. Rüstow 32 ἀρχαῖδημος N 4/5 τοῖς δ' ἀπὸ Heintz
 coll. p. 560, 28 8 et 9 τι N 10 παντὶ G: πάντῃ edd.
 καταληπτικὸν N καὶ om. N 10/11 διακρίνον N 12 ταῖς —
 13 μὲν ἀγαθόν om. E 13 δοξάζεσθαι scr.: δοξάζεται NL:
 δοξαζόμενον s μὲν om. s οὐκ εἶναι scr.: οὐκ ἔστι G: οὐ-
 ζέτι Fabr. 14 οὖν om. s 18 ἀπαραποδίστως NE

561 τὴν ἡδονήν, οὐ τὸν αὐτὸν δὲ Ἀριστοτέλης, δι' οὗ τὴν
 ἡγέλιαν, ἴδιον πάλιν ἕκαστος εἰσηγήσεται ἀγαθόν, ὅπερ οὐκ
 ἔστι τῇ φύσει ἀγαθόν, οὐδὲ κοινὸν πάντων. τοίνυν οὐδὲν 78
 80 ἔστι φύσει ἀγαθόν. εἰ γὰρ τὸ μὲν ἴδιον ἕκαστου οὐκ
 ἔστιν ἀγαθόν πάντων οὐδὲ φύσει, παρὰ δὲ τὸ ἴδιον ἕκά-
 503 στου ἀγαθόν οὐδὲν ἔστι συμφώνως ἀγαθόν, οὐδὲν ἔστιν
 ἀγαθόν.

Καὶ μὴν εἰ ἔστι τι ἀγαθόν, τοῦτο κατὰ τὸν ἴδιον 79
 λόγον αἰρετὸν ὀφείλει τυγχάνειν, ἐπεὶ πᾶς ἄνθρωπος αἰρεῖ-
 5 ται τούτου τυγχάνειν ὡσπερ καὶ τὸ κακὸν φυγεῖν. οὐδὲν
 δέ γε αἰρετὸν ἔστι κατὰ τὸν ἴδιον λόγον ὡς αἰρετὸν, κα-
 θάπερ δέξομεν· οὐκ ἄρα τι ἔστιν ἀγαθόν. εἰ γὰρ ἔστι 80
 τι κατὰ τὸν ἴδιον λόγον αἰρετὸν, ἦτοι αὐτὸ τὸ αἰρεῖσθαι
 αἰρετὸν ἔστιν ἢ ἕτερόν τι παρὰ τοῦτο, οἷον (ἦτοι) τὸ αἰρεῖ-
 10 σθαι τὸν πλοῦτον αἰρετὸν ἔστιν ἢ αὐτὸς ὁ πλοῦτος αἰρε-
 τός ἔστιν. καὶ αὐτὸ μὲν τὸ αἰρεῖσθαι οὐκ ἂν εἴη αἰρετὸν. 81
 εἰ γὰρ αἰρετὸν ἔστι κατὰ τὸν ἴδιον λόγον τὸ αἰρεῖσθαι,
 οὐκ ὀφείλομεν σπουδάζειν τυχεῖν οὐπερ αἰροῦμεθα, ἵνα
 μὴ ἐκπέσωμεν τοῦ ἔτι αἰρεῖσθαι. ὡσπερ γὰρ (<.....>) τὸ πίνειν
 15 ἢ ἐσθίειν, ἵνα μὴ πίνοντες ἢ φαγόντες ἐκπέσωμεν τοῦ ἔτι
 θέλειν τὸ πίνειν ἢ ἐσθίειν, οὕτως εἰ τὸ αἰρεῖσθαι πλοῦ-
 τον ἢ ἡγέλιαν αἰρετὸν ἔστιν, οὐκ ἐχρήν ἡμᾶς διώκειν τὸν
 πλοῦτον ἢ τὴν ἡγέλιαν, ἵνα μὴ τυχόντες αὐτῶν ἐκπέσωμεν
 τοῦ ἔτι αἰρεῖσθαι. διώκομεν δέ γε τὴν τεύξις αὐτῶν. 82
 20 οὐκ ἄρα αἰρετὸν ἔστι τὸ αἰρεῖσθαι, φευκτὸν δὲ μᾶλλον.
 καὶ ὃν τρόπον ὁ ἐρῶν σπεύδει τυχεῖν τῆς ἐρωμένης, ἵνα
 φύγη τὴν ἐν τῷ ἐρᾶν ὄχλησιν, καὶ ὡς ὁ διψῶν ἐπείγεται
 πιεῖν, ἵνα φύγη τὴν ἐν τῷ διψῆν βάσανον, ὧδε καὶ ὁ ἐν
 τῷ αἰρεῖσθαι πλοῦτον ὀχλούμενος κατὰ τὸ αἰρεῖσθαι ἐπεί-

79—84 — Hyp. III 183—184.

28/29 οὐκ ἔστι ser.: οὐδὲν N: οὐκ ἐν LE5: οὐκ ἦν Fabr.
 6 ὡς αἰρετὸν del. Heintz 9 ἦτοι add. Bekk. 11 lacunam
 stat. Bekk., qui dubit. coni. ἐμβραδύομεν τῷ vel ἀναβαλλόμεθα
 τὸ vel φεύγομεν τὸ: plura exciderunt. cf. p. 164, 19 sqq. (εἰ
 ἀγαθόν ἦν τὸ ἀντιποιεῖσθαι ποιοῦ ἢ βρώσεως, οὐκ ἂν ἐξητοῦ-
 23 διψᾶν N 24 κατὰ τὸ αἰρεῖσθαι ut
 μιν e. g. Rüstow)
 glossema del. Heintz

γεται τυχῆν πλουτιου, ἵνα ἀπαλλαγῆ τοῦ εἶναι αἰρεῖσθαι. ⁵⁶²
 83 εἰ δ' ἕτερον τί ἐστί τὸ αἰρετὸν παρ' αὐτὸ τὸ αἰρεῖσθαι, ²⁶
 ἦτοι τῶν κεχωρισμένων ἐστὶν ἡμῶν ἢ τῶν περὶ ἡμᾶς. καὶ
 εἰ μὲν κεχώρισται ἡμῶν καὶ ἐκτός ἐστιν, ἦτοι συμβαίνει
 τι περὶ ἡμᾶς ἐξ αὐτοῦ ἢ οὐδὲν συμβαίνει· οἷον ἀπὸ τοῦ
 φίλου ἢ τοῦ σπουδαίου ἀνθρώπου ἢ τέκνου ἢ ἄλλου τι- ³⁰
 κός τῶν ἐκτός εἶναι λεγομένων ἀγαθῶν ἢ συμβαίνει τι
 περὶ ἡμᾶς ἐξ αὐτοῦ (ἀστειόν) κίνημα καὶ ἀποδεκτὸν κατά-
 στήμα καὶ ἀγαστὸν πάθος, ἢ οὐδὲν συμβαίνει τοιοῦτον ⁵⁶³
 οὐδέ ἐσμεν ἐν διαφορῶ κινήματι, ὅτε αἰρετὸν ἡγοῦμεθα
 84 τὸν φίλον ἢ τὸ τέκνον. καὶ εἰ μὲν οὐδὲν ἀπαξ ἀπλῶς γί-
 νεται τι τοιοῦτον περὶ ἡμᾶς, οὐδ' ὅλως ἐστὶ τὸ ἐκτός
 αἰρετὸν ἡμῖν. πῶς γάρ, πρὸς ὃ ἀκινήτως διακείμεθα, ⁵
 85 τούτου οἷόν τε αἴρεσιν ποιεῖσθαι ἡμᾶς; καὶ γὰρ ἄλλως·
 εἴπερ τὸ μὲν χαρτὸν νερόηται ἐκ τοῦ χαίρειν ἡμᾶς ἀπ' αὐ-
 τοῦ, τὸ δὲ λυπηρὸν ἐκ τοῦ λυπεῖσθαι, τὸ δὲ ἀγαθὸν ἐκ
 τοῦ ἀγασθαι, ἀκολουθήσει, ἐξ οὗ μήτε χαρὰ τις ἡμῖν
 ἐγγίνεται μήτε ἀγαστὴ διάθεσις μήτε ἀσμενιστὸν τι κί- ¹⁰
 86 νημα, ἐκ τούτου μηδὲ αἴρεσιν τινα ἐμφύεσθαι. εἰ δὲ γί-
 νεται τι περὶ ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ ἐκτός, οἷον τοῦ φίλου ἢ τοῦ
 τέκνου, προσήγες κατάστημα καὶ ἀσμενιστὸν πάθος, ἐστὶ
 οὐδὲ αὐτὸν αἰρετὸς ὁ φίλος ἢ τὸ τέκνον, διὰ δὲ τὸ προ-
 σήγες τοῦτο κατάστημα καὶ ἀσμενιστὸν πάθος. ἀλλ' ἦν ¹⁵
 γὰρ τὸ τοιοῦτο κατάστημα οὐκ ἐκτός, ἀλλὰ περὶ ἡμᾶς. οὐδὲν
 87 ἔρα τῶν ἐκτός δι' αὐτὸ αἰρετὸν ἐστὶν ἢ ἀγαθόν. καὶ μὴν
 οὐδέ τῶν περὶ ἡμᾶς ἐστὶ τὸ αἰρετὸν καὶ ἀγαθόν. ἦτοι
 γὰρ σωματικόν ἐστὶ τοῦτο μόνον ἢ ψυχικόν. ἀλλὰ σωμα-
 τικὸν μὲν μόνον οὐκ ἂν εἴη· εἰ γὰρ σωματικόν μόνον ²⁰
 ὑποκείτο, οὐκέτι δὲ καὶ ψυχικόν πάθος, ἐκφεύξεται τὴν
 γνῶσιν ἡμῶν (ψυχῆς γάρ ἐστὶ πᾶσα γνῶσις) καὶ ἴσον
 ἐστὶ τοῖς ἐκτός ὑποκειμένοις καὶ μηδεμίαν ἔχουσι πρὸς

87—89 ~ Hyp. III 185—186.

32 ἀστειόν add. Bekk. coll. p. 164, 29 1 ἀγαστὸν N (cf. p. 164, 29): ἀγαθόν LEs 4 οὐδ' Bekk.: οὐθ' G 5 ἀκινή-
 τως N: κινήτως LEs 9 ἀγασθαι Gen.: ἀγασθαι LEs: ἀγε-
 σθαι N 14 αἰρετός s: αἰρετὸν NLE

563 ἡμᾶς συμπάθειαν. εἰ δὲ διατείνουσιν ἔχει τὴν εὐαρέστη- 88
 28 σιν εἰς ψυχὴν, ἔσται κατ' αὐτὴν αἰρετὸν καὶ ἀγαθόν,
 ἀλλ' οὐ καθὸ φιλοῦς σωματικὸν ἔστι κλημα. πᾶν γὰρ αἰ-
 ρετὸν κατὰ αἰσθησιν ἢ νόησιν κρίνεται, οὐ κατ' ἄλογον
 σῶμα. ἀλλ' ἦγε τὸ αἰρετὸν λαμβάνουσα αἰσθησις ἢ διὰ-
 νοια ψυχῆ ἔστι κατὰ τὸν ἴδιον λόγον· οὐδὲν ἄρα τῶν
 30 περὶ σῶμα συμβαινόντων δι' αὐτὸ αἰρετὸν ἔστι καὶ ἀγα-
 θόν, ἀλλ' εἰ ἄρα, τῶν περὶ ψυχὴν, ὃ πάλιν εἰς τὴν ἀρ- 89
 χῆθαι κυλίεται ἀπορίαν. τῆς γὰρ ἐκάστου διανοίας ἀσυμ-
 504 φώνους ἐχούσης τὰς κρίσεις πρὸς τὴν τοῦ πέλας, ἀνάγκη
 ἕκαστον τὸ φαινόμενον αὐτῷ ἀγαθὸν ἠγεῖσθαι. οὐκ ἔν
 δὲ τὸ ἐκάστῳ φαινόμενον ἀγαθὸν φύσει ἀγαθόν. οὐδὲ
 ταύτῃ τολύνη τί ἔστιν ἀγαθόν.

5 Ὁ δ' αὐτὸς λόγος καὶ περὶ κακοῦ. δυνάμει γὰρ συναπο- 90
 δέδοται τῇ περὶ τοῦ ἀγαθοῦ ζητήσῃ, πρῶτον μὲν, ὅτι [ἐπεὶ]
 τοῦ ἑτέρου ἀναιρουμένου συναναίρεται καὶ τὸ ἕτερον (ἐκά-
 τερον γὰρ κατὰ τὴν ὡς πρὸς τὸ ἕτερον σχέσιν κεισθήσεται).
 εἴτα ἐπεὶ καὶ προηγουμένως ἔνεστι τὸ τοιοῦτον (...), πάλιν
 10 ἐπὶ ἑνὸς ὑποδείγματος καταστήσασθαι τὸν λόγον. καθάπερ τῆς
 ἀφροσύνης, ἣν μόνην φασὶν εἶναι κακὸν οἱ ἀπὸ τῆς Στοᾶς
 (fr. III 79 Arn.). εἰ γὰρ φύσει κακὸν ἔστιν ἡ ἀφροσύνη, δεῖ- 91
 σαι, ὅν τρόπον τὸ θερμὸν γνωρίζεται, ὅτι θερμὸν ἔστι φύσει ἐκ
 τοῦ τοῦς προσπελάσαντας αὐτῷ θερμαίνεσθαι, καὶ τὸ ψυχρὸν
 15 ἐκ τοῦ ψύχεσθαι, οὕτω καὶ τὴν ἀφροσύνην φύσει κακὸν
 ὑπάρχουσιν γνωρίζεσθαι ἐκ τοῦ κακοῦσθαι. ἦτοι οὐκ
 οἱ λεγόμενοι ἀφρονες κακοῦνται ὑπὸ τῆς ἀφροσύνης ἢ οἱ
 φρόνιμοι. ἀλλ' οἱ μὲν φρόνιμοι οὐ κακοῦνται· ἐκτὸς γὰρ 92
 εἰσι τῆς ἀφροσύνης, ὑπὸ δὲ τοῦ μὴ παρόντος αὐτοῖς κα-
 20 κοῦ ἀλλὰ κεχωρισμένου οὐκ ἂν κακωθεῖν. εἰ δὲ τοῖς
 ἀφρονας κακοῖ ἢ ἀφροσύνη, ἦτοι πρόδηλος αὐτοῖς οὕσα

24 ἔχει N (cf. v. 21): ἔχει LE 5 26 ἔστι σωματικὸν N
 29 ψυχῆ NLE: ψυχῆς 5 30 αὐτοῦ N 5 συναποδέδοται ser.
 coll. p. 5, 6: ἀποδέδοται G 6 πρῶτον μὲν ὅτι del. Heintz ἐπεὶ
 dolevi 9 εἴτα del. Heintz lac. indicavi, fort. suppl. τοιοῦτον
 <παριστᾶν, πειρασόμεθα, ἢ ἀποδειχθῆ τοῦτο, > πάλιν vel si-
 milia (post 8 κεισθήσεται lac. stat. Rüstow) 17 ἀπὸ N et codex
 Savilianus 21 πρόδηλος NLE: πρό 5

93 κακοῖ αὐτοῖς ἢ ἄδηλος. καὶ ἄδηλος μὲν οὐδαμῶς· εἰ γὰρ
 ἄδηλός ἐστιν αὐτοῖς, οὔτε κακὸν οὔτε φευκτὸν ἐστὶν αὐ-
 τοῖς, ἀλλ' ὡς τὴν μὴ φαινομένην λύπην καὶ ἀνεπαίσθη-
 του ἀλγηδόνα οὔτε φεύγει τις οὔτε ταράσσεται, ὥδε καὶ 25
 τὴν ἀνυπόπιπτον ἀφροσύνην καὶ τὴν ἀδηλουμένην οὐδεὶς
 94 ὡς κακὸν περιστήσεται. εἰ δὲ προδήλως αὐτοῖς γινώσκε-
 ται καὶ ἐστὶ φύσει κακόν, ὄφειλον οἱ ἄφρονες φεύγειν
 αὐτὴν ὡς φύσει κακόν· οὐχὶ δέ γε οἱ ἄφρονες τὸ λεγό-
 μενον ὑπὸ τῶν ἐκτὸς ἀφραίνουσιν ὡς πρόδηλον κακὸν φεύ- 30
 γουσιν, ἀλλ' ἕκαστος τὴν μὲν ἰδίαν κρίσιν ἀποδέχεται, τὴν
 95 δὲ τοῦ τὸ ἐναντίον δοξάζοντος κακίζει. ὥστ' οὐδὲ πρόδη-
 λός ἐστι τοῖς ἀφροσιν ὡς φύσει κακόν ἢ ἀφροσύνη. ὅθεν 505
 εἶπερ οὔτε οἱ φρόνιμοι κακοῦνται τι πρὸς τῆς ἀφροσύνης
 οὔτε τοῖς ἀφροσι φευκτὸν ἐστὶν ἢ ἀφροσύνη, ῥητέον μὴ
 εἶναι φύσει κακὸν τὴν ἀφροσύνην. εἰ δὲ μὴ ταύτην, οὐδ'
 ἄλλο τι τῶν λεγομένων κακῶν.

96 Ἄλλ' εἰώθασί τινες τῶν ἀπὸ τῆς Ἐπικουρίου (fr. 398
 Us.) αἰρέσεως πρὸς τὰς τοιαύτας ἀπορίας ὑπαντιῶντες λέγουσιν,
 ὅτι φυσικῶς καὶ ἀδιδάκτως τὸ ζῶον φεύγει μὲν τὴν
 ἀλγηδόνα, διώκει δὲ τὴν ἡδονήν· γεννηθὲν γοῦν καὶ
 μηδέπω τοῖς κατὰ δόξαν δουλεῦον ἅμα τῷ ῥαπισθῆ- 10
 ναι ἀσυνήθει ἀέρος ψύξει ἔκλαυσέ τε καὶ ἐκώκυσεν.
 εἰ δὲ φυσικῶς ὀρμᾶ μὲν πρὸς ἡδονήν, ἐκκλίνει δὲ τὸν
 πόνον, φύσει φευκτὸν τί ἐστὶν αὐτῷ ὁ πόνος καὶ αἰ-
 97 ρετὸν ἢ ἡδονή. οὐ συνειδὸν δὲ οἱ ταῦτα λέγοντες τὸ μὲν
 πρῶτον, ὅτι καὶ τοῖς ἀτιμοτάτοις ζώοις μεταδιδόασιν τὰγαθοῦ 15
 (πολλὴ γὰρ μετουσία κακείνοις ἐστὶν ἡδονῆς), εἰθ' ὅτι οὐδὲ
 τὸ καθάπαξ φευκτὸν ἐστὶν ὁ πόνος· καὶ γὰρ πόνῳ πραῦνεται
 πόνος, καὶ ὑγεία, ἔτι δὲ ῥῶσις καὶ θρέψις γίνεται σωματίων

96—98 ~ Hyp. III 194—196.

23 οὔτε — οὔτε scr.: οὐδὲ — οὐδὲ G 25 οὔτε φεύγει N:
 οὔτ' ἐκφεύγει LE^s οὔτε Gen.: οὐδὲ G 26 ἀνυπόπιπτον 5 τὴν
 alt. fort. delendum 32 τὸ om. N κακίζει Bekk.: κακίζεται G
 10/11 ῥαπισθῆναι Usener 13 τί G: τε Bekk. αὐτῷ ἐστὶν N
 18 πόνος G: πῶς Fabr.: πένθος Heintz: πόμος καὶ om. Her-
 vetus <καὶ> ῥῶσις N γίνεται om. 5

564
565
50
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
146
147
148
149
150
151
152
153
154
155
156
157
158
159
160
161
162
163
164
165
166
167
168
169
170
171
172
173
174
175
176
177
178
179
180
181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200
201
202
203
204
205
206
207
208
209
210
211
212
213
214
215
216
217
218
219
220
221
222
223
224
225
226
227
228
229
230
231
232
233
234
235
236
237
238
239
240
241
242
243
244
245
246
247
248
249
250
251
252
253
254
255
256
257
258
259
260
261
262
263
264
265
266
267
268
269
270
271
272
273
274
275
276
277
278
279
280
281
282
283
284
285
286
287
288
289
290
291
292
293
294
295
296
297
298
299
300
301
302
303
304
305
306
307
308
309
310
311
312
313
314
315
316
317
318
319
320
321
322
323
324
325
326
327
328
329
330
331
332
333
334
335
336
337
338
339
340
341
342
343
344
345
346
347
348
349
350
351
352
353
354
355
356
357
358
359
360
361
362
363
364
365
366
367
368
369
370
371
372
373
374
375
376
377
378
379
380
381
382
383
384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500
501
502
503
504
505
506
507
508
509
510
511
512
513
514
515
516
517
518
519
520
521
522
523
524
525
526
527
528
529
530
531
532
533
534
535
536
537
538
539
540
541
542
543
544
545
546
547
548
549
550
551
552
553
554
555
556
557
558
559
560
561
562
563
564
565
566
567
568
569
570
571
572
573
574
575
576
577
578
579
580
581
582
583
584
585
586
587
588
589
590
591
592
593
594
595
596
597
598
599
600
601
602
603
604
605
606
607
608
609
610
611
612
613
614
615
616
617
618
619
620
621
622
623
624
625
626
627
628
629
630
631
632
633
634
635
636
637
638
639
640
641
642
643
644
645
646
647
648
649
650
651
652
653
654
655
656
657
658
659
660
661
662
663
664
665
666
667
668
669
670
671
672
673
674
675
676
677
678
679
680
681
682
683
684
685
686
687
688
689
690
691
692
693
694
695
696
697
698
699
700
701
702
703
704
705
706
707
708
709
710
711
712
713
714
715
716
717
718
719
720
721
722
723
724
725
726
727
728
729
730
731
732
733
734
735
736
737
738
739
740
741
742
743
744
745
746
747
748
749
750
751
752
753
754
755
756
757
758
759
760
761
762
763
764
765
766
767
768
769
770
771
772
773
774
775
776
777
778
779
780
781
782
783
784
785
786
787
788
789
790
791
792
793
794
795
796
797
798
799
800
801
802
803
804
805
806
807
808
809
810
811
812
813
814
815
816
817
818
819
820
821
822
823
824
825
826
827
828
829
830
831
832
833
834
835
836
837
838
839
840
841
842
843
844
845
846
847
848
849
850
851
852
853
854
855
856
857
858
859
860
861
862
863
864
865
866
867
868
869
870
871
872
873
874
875
876
877
878
879
880
881
882
883
884
885
886
887
888
889
890
891
892
893
894
895
896
897
898
899
900
901
902
903
904
905
906
907
908
909
910
911
912
913
914
915
916
917
918
919
920
921
922
923
924
925
926
927
928
929
930
931
932
933
934
935
936
937
938
939
940
941
942
943
944
945
946
947
948
949
950
951
952
953
954
955
956
957
958
959
960
961
962
963
964
965
966
967
968
969
970
971
972
973
974
975
976
977
978
979
980
981
982
983
984
985
986
987
988
989
990
991
992
993
994
995
996
997
998
999
1000

Ναί, ἀλλὰ καὶ οἱ μόνον τὸ καλὸν ἀγαθὸν δοξάζοντες
(Stoic. fr. III 99 Arn.) δεικνυσθαι νομίζουσι, ὅτι φύσει τοῦτο
αἰρετόν ἐστι καὶ ἀπὸ τῶν ἀλόγων ζῶων. ὀρωμεν γάρ, φασίν,
ὡς τινα γενναῖα ζῶα, καθάπερ ταῦροι καὶ ἀλεκτρούνες, καίπερ
μηδεμιᾶς αὐτοῖς ὑποκειμένης τέρψεως καὶ ἡδονῆς διαγωνίζε-
ται μέχρι θανάτου. καὶ τῶν ἀνθρώπων δὲ οἱ ὑπὲρ πα-
τρῖδος ἢ γονέων ἢ τέκνων εἰς ἀναίρεσιν ἑαυτοῦς ἐπιδι-
δόντες οὐκ ἂν ποτε τοῦτ' ἐποιοῦν, μηδεμιᾶς αὐτοῖς ἐπιδι-
δομένης μετὰ θάνατον ἡδονῆς, εἰ μὴ φυσικῶς τὸ καλὸν
καὶ ἀγαθὸν τούτους τε καὶ πᾶν τὸ γενναῖον αἰεὶ ζῶον ἐπε-
σπᾶτο πρὸς τὴν αὐτοῦ αἴρεσιν. λέληθε δὲ καὶ τούτους,
ὅτι τελέως ἐστὶν εὐηθες τὸ νομίζειν τὰ προειρημένα τῶν
ζῶων ἐννοία τ' ἀγαθοῦ μέχρι τῆς ὑστάτης ἀναπνοῆς διαγω-
νίζεσθαι. αὐτῶν γὰρ πάρεστιν ἀκούειν λεγόντων, ὅτι ἡ
φρονίμη διάθεσις μόνη βλέπει τὸ καλὸν τε καὶ ἀγαθόν.
ἡ δὲ ἀφροσύνη τυφλώττει περὶ τὴν τούτου διάγνωσιν, ὅθεν
καὶ ὁ ἀλεκτροῦν καὶ ὁ ταῦρος μὴ μετέχοντα τῆς φρονί-
μης διαθέσεως οὐκ ἂν βλέποι τὸ καλὸν τε καὶ ἀγαθόν.
ἄλλως τε· εἰ ἔστι τι περὶ οὗ διαγωνίζεται ταῦτα τὰ ζῶα
μέχρι θανάτου, τοῦτο οὐκ ἄλλο τί ἐστίν ἢ τὸ νικᾶν καὶ
τὸ ἡγεῖσθαι. ἔσθ' ὅτε δὲ τὸ νικᾶσθαι καὶ τὸ ὑποτάσσε-
σθαι κάλλιον ἐστίν, ὅπου γε ἐκάτερόν ἐστιν ἀδιάφορον.
οὐ τοίνυν φύσει ἀγαθόν ἐστίν, ἀλλ' ἀδιάφορον τὸ νικᾶν
καὶ τὸ ἡγεῖσθαι. ἄλλως τε· εἰ φαῖεν καὶ τὸν ἀλεκτροῦνα ἢ

99—100 ~ Hyp. III 193.

19 διάπονον (sic) N 23 διατεθέντα N 30 καίπερ Apelt:
ἀπερ G: del. Kayser 16 τὸ tert. om. N 18 ὅπου — ἀδιάφορον
ut glossoma del. Heintz 18 ἄλλως τε Apelt: ὥστε G φαῖεν G:
φαίμεν Heintz dubit.: δίδομεν vel simile quid requiritur

ταῦτον ἢ ἄλλο τι τῶν ἀλκίμων ζώων τοῦ καλοῦ ἐφίεσθαι, 5
 πόθεν ὅτι καὶ ὁ ἄνθρωπος τοῦ αὐτοῦ στοχάζεται; οὐ γὰρ 20
 ἐν τῷ ἐκείνῳ δεῖξαι τούτου προνοούμενα καὶ ὁ ἄνθρωπος
 104 τοιοῦτος ὢν δέδεικται, ἐπεὶ τοι εἶ, ὅτι τινὰ τῶν ζώων ἄλ-
 κικὰ ἐστὶ καὶ καταφρονητικὰ μὲν τοῦ ἡδέος, κατεξαναστα-
 τικὰ δὲ τῶν ἀλγηδόνων, λέγεται καὶ ὁ ἄνθρωπος προνοεῖ-
 σθαι τοῦ καλοῦ, ἐπεὶ τὰ πολλὰ λίχνα ἐστὶ καὶ γαστροῦς 25
 ἥττονα, τοῦματιν ἐροῦμεν καὶ τὸν ἄνθρωπον τοῦ ἡδέος
 105 μᾶλλον ἀπιτοιχεῖσθαι. εἰ δὲ λέγοιεν εἶναι μὲν τινὰ ζῶα
 φιλήδονα, τὸν δ' ἄνθρωπον μὴ πάντως τοιοῦτον ὑπάρχειν,
 ἀναστρέφοντες καὶ ἡμεῖς ἐροῦμεν, οὐκ εἴ τινα τῶν ζώων
 κατὰ φυσικὸν λόγον μεταδιώκει τὸ καλόν, εὐθέως καὶ ὁ 30
 106 ἄνθρωπος τοῦ αὐτοῦ στοχάζεται τέλος. ἄλλος δέ τις
 φήσει περιμάχητον εἶναι τὸ νικᾶν καὶ τὸ ἡγεῖσθαι τοῖς
 ζώοις δι' αὐτό, ἄνθρώπῳ δ' οὐ δι' αὐτό, διὰ δὲ τὴν ἐπα- 567
 κολουθοῦσαν αὐτῷ κατὰ ψυχὴν τέρψιν καὶ γῆθος, προση-
 γές τι τυγχάνον κατάστημα. καὶ μᾶλλον γε τοῦτο ἐπ' ἄν-
 θρώπων ἐστὶν ὑπολαβεῖν, ἐφ' ὧν καὶ τιμὴ καὶ ἔπαινος
 καὶ δωρεαὶ καὶ δόξαι ἱκανά ἐστιν ἡδεῖν καὶ διαχεῖν τὴν 5
 107 διάνοιαν καὶ παρ' αὐτὸ τοῦτο κατεξαναστατικὴν αὐτὴν
 τῶν ὀχληρῶν παρέχειν. ὅθεν καὶ οἱ μέχρι τελευτῆς ἀρι-
 στεῖοιτες καὶ ὑπὲρ πατρίδος εἰς ἀναίρεσιν αὐτοῦς ἐπιδι-
 δόντες διὰ ταύτην ἴσως τὴν αἰτίαν ἐπ' ἀνδρῶς ἀγωνίζονται
 καὶ θνήσκουσιν· καὶ γὰρ εἰ τελευτῶσι καὶ τοῦ ζῆν μεθί- 10
 108 στανται, ἀλλὰ τοί γε ὅτε ζῶσιν ἡδονταὶ καὶ γήθουσι πρὸς
 τοὺς ἐπαινούς. εἰκὸς δ' ἐστὶν ἐνίοις αὐτῶν καὶ προσδο-
 ξάζοντας, ὅτι μετὰ τελευτὴν ὅμοιος αὐτοῦς ἔπαινος περι-
 μένει, προὔπιον αἰρεῖσθαι θάνατον. οὐκ ἀπίθανον δ'
 ἄλλους τοῦτο πάσχειν βλέποντας, ὅτι δυσυπομένητα μᾶλ- 15
 λον αὐτοῖς ἐστὶ τὰ κατὰ τὴν ζωὴν, θεασαμένοις (X 62)

23/24 κατεξαναστατικὰ NL: κατεξαστικὰ E: κατεξαναστικὰ S
 24 ὁ om. NLE 22 φήσει Fabr.: φησὶ G τοῖς <μὲν> Bekk.
 dubit. 1 ζώοις <οὐ> δι' αὐτό Heintz ἀνθρώπου — αὐτό ut
 glossema del. Heintz 5 δωρεὰ καὶ δόξα N 6 κατεξαναστι-
 κὴν S (cf. ad p. 566, 23/24) 7 παρέχειν Bekk.: ὑπάρχειν G
 11 γήθουσι NLE: γήθονται S 13 ὁμοίως NL 14 προὔπι-
 πτον N

567

υἱάς τ' ὀλλυμένους ἐλκηθείσας τε θύγατρας
καὶ θαλάμους κεραιζομένους καὶ νήπια τέκνα
βαλλόμενα ποτὶ γαλῆ ἐν αἰνῇ δημοτῆτι.

20 διὰ πολλοὺς οὖν τρόπους τὸν μετ' εὐκλείας τινὰς αἰροῦν- 109
ται θάνατον, καὶ οὐ διὰ τὸ περισπούδαστον ἡγεῖσθαι τὸ
παρὰ τισι τῶν δογματικῶν θρολούμενον καλόν. ἀλλὰ
τιὰ μὲν περὶ τούτων ἐπὶ τοσοῦτον ἡπορήσθω.

δ' εἰ ὑποτεθέντων φύσει ἀγαθῶν καὶ κακῶν ἐνδέ-
χεται εὐδαιμόνως βιοῦν

Περὶ μὲν οὖν τοῦ μηδὲν εἶναι φύσει ἀγαθόν τε καὶ 110
25 κακὸν ἀντάρκως ἐσκεψάμεθα· νυνὶ δὲ ζητῶμεν. εἰ καὶ
συγχωρηθέντων αὐτῶν δυνατὸν ἐστὶν εὐδῶς ἅμα καὶ
εὐδαιμόνως βιοῦν. οἱ μὲν οὖν δογματικοὶ τῶν φιλοσόφων

οὐδ' ἄλλως φασὶν ἢ οὕτως ἔχειν· ὁ γὰρ τυχῶν τοῦ ἀγα-
θοῦ κατ' αὐτοὺς καὶ ἐκκλίνων τὸ κακόν, οὕτως ἐστὶν εὐ-
30 δαίμων· παρὸ καὶ ἐπιστήμην τινὰ περὶ τὸν βίον εἶναι
λέγουσι τὴν φρόνησιν, διακριτικὴν μὲν οὔσαν τῶν τε
ἀγαθῶν καὶ κακῶν, περιποιητικὴν δὲ τῆς εὐδαιμονίας. οἱ 111

568 δ' ἀπὸ τῆς σκέψεως μηδὲν εἰκῆ τιθέντες ἢ ἀναιροῦντες.
ἅπανθ' ὑπὸ τὴν σκέψιν εἰσάγοντες διδάσκουσιν, ὡς τοῖς
μὲν φύσει ἀγαθόν καὶ κακὸν ὑποστησαμένοις ἀκολουθεῖ τὸ
κακοδαιμόνως βιοῦν, τοῖς δ' ἀοριστοῦσι καὶ ἐπέχουσι (δ 565)

5 δηλοῖται βιοτῆ πέλει ἀνθρώποισι. 112
καὶ τοῦτο μάθοιμεν ἂν μικρὸν ἀνωθεν προλαβόντες.

Πᾶσα τοίνυν κακοδαιμονία γίνεται διὰ τινὰ ταραχὴν.
ἀλλὰ καὶ πᾶσα ταραχὴ παρέπεται τοῖς ἀνθρώποις ἤτοι διὰ
τὸ συντόμως τινὰ διώκειν ἢ καὶ διὰ τὸ συντόμως τινὰ
10 φεύγειν. διώκουσι δὲ γε συντόμως πάντες ἄνθρωποι τὸ 113
δοξαζόμενον αὐτοῖς ἀγαθόν καὶ φεύγουσι τὸ ὑποσταθὲν
κακόν. πᾶσα ἄρα κακοδαιμονία γίνεται παρὰ τὸ ταραχῆ
μὲν διώκειν ὡς ἀγαθὰ, τὰ δὲ κακὰ φεύγειν ὡς κακὰ. ἐπεὶ

17 ἐλκηθείσας NL: ἐλκυσθείσας E: ἐλκυσθείσας 5 20 μετ.
Bekk.: μὲν ἐξ G 25 εἰ καὶ Heintz coll. p. 376, 29. 607, 9;
καὶ εἰ G 28 οὐκ Bekk. dubit. 1 διατιθέντες N 2 ἅπανθ'
— εἰσάγοντες fort. delenda ut glossema 6 μάθοιμεν Bekk.:
μάθοιμεν G 12/13 τὸ μὲν ἀγαθὰ δ. N

- οὖν ὁ δογματικὸς πεπίστευκεν, ὅτι τόδε ἐστὶ φύσει ἀγα-
 θόν καὶ τόδε ἐστὶ φύσει κακόν, αἰεὶ τὸ μὲν διώκων τὸ δὲ 15
 φεύγων, καὶ διὰ τοῦτο ταραττόμενος, οὐδέποτε εὐδαιμο-
 114 γήσει. ἦτοι γὰρ πᾶν ὃ διώκει τις, τοῦτ' εὐθύς καὶ τῇ
 φύσει ἀγαθόν ἐστι, καὶ πᾶν ὃ φεύγει τις ὡς φευκτόν,
 τοῦτο τῷ ὄντι τοιοῦτόν ἐστιν· ἢ τι τῶν διωκομένων ἐστὶν
 αἰρετόν, καὶ οὐ πᾶν, καὶ τι τῶν φευγομένων φευκτόν· ἢ 20
 ἐν τῷ πρὸς τι πῶς ἔχειν ἐστὶ ταῦτα, καὶ ὡς μὲν πρὸς
 τόνδε τόδ' ἐστὶν αἰρετόν ἢ φευκτόν, ὡς δὲ πρὸς τὴν φύ-
 σιν τὴν τῶν πραγμάτων οὔτε αἰρετόν ἐστὶν οὔτε φευκτόν,
 115 ἀλλὰ νυνὶ μὲν αἰρετόν, νυνὶ δὲ φευκτόν. εἰ μὲν οὖν πᾶν
 τὸ ὀπωσοῦν ὑπὸ τινος διωκόμενον ὑπόθοιτό τις φύσει 25
 ἀγαθόν καὶ τὸ φευγόμενον φύσει φευκτόν, ἀβίωτον ἔξει
 τὸν βίον, ἀναγκαζόμενος τὸ αὐτὸ διώκειν ἅμα καὶ φεύ-
 γειν, καὶ διώκειν μὲν, ἢ πρὸς τινων αἰρετόν ὑπείληπται,
 116 φεύγειν δέ, παρόσον ἐτέροις φευκτόν δεδόξασται. εἰ δὲ
 πᾶν μὲν τὸ διωκόμενον ἢ φευγόμενον μὴ λέγοι αἰρετόν 30
 καὶ φευκτόν, τί δὲ αὐτῶν αἰρετόν καὶ τί φευκτόν, βιώσε-
 ται μὲν, οὐ χωρὶς δὲ ταραχῆς βιώσεται· διὰ παντὸς γὰρ
 τὸ δοξασθὲν αὐτῷ φύσει τυγχάνειν ἀγαθόν διώκων καὶ τὸ 569
 ὑποληφθὲν κακόν περισταμένος οὐδέποτε ἀπαλλαγῆσεται
 ταραχῆς, ἀλλὰ καὶ μήπω δραξάμενος τ' ἀγαθοῦ διὰ τὴν
 τοῦ τυχεῖν ἐπιθυμίαν σφοδρῶς ταραχθήσεται, καὶ τυχῶν
 διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς χαρᾶς ἢ διὰ τὴν φρουρὰν τοῦ 5
 117 κτηθέντος οὐδέποτε ἡρεμήσει. ὁ δ' αὐτὸς λόγος καὶ περὶ
 κακοῦ· οὔτε γὰρ ὁ ἐκτὸς ὢν αὐτοῦ ἀμέριμνός ἐστιν, ἰκα-
 νῶς ποινηλατούσης αὐτὸν τῆς τε κατὰ τὸ φεύγειν καὶ τῆς
 κατὰ τὸ προφυλάττεσθαι ταραχῆς, οὔτε ὁ ἐν αὐτῷ καθε-
 στῶς παῦλαν ἔχει τῶν βασάνων, σκεπτόμενος (Ξ 507), 10
 πῶς ἂν φύγοι αἰπὺν ὄλεθρον.
- 118 εἰ δὲ μὴ μᾶλλον τις λέγοι τι φύσει αἰρετόν ἢ φευκτόν μηδὲ
 μᾶλλον φευκτόν ἢ αἰρετόν, ἐκάστου τῶν ὑποπιπτόντων πρὸς τι
 πῶς ἔχοντος καὶ κατὰ διαφέροντας καιροὺς καὶ περιστάσεις

15 τὸ δὲ LE: τόδε N 5 16 φεύγον 5 17 τις <ὡς ἀγαθόν>
 Bekk. dubit. 21 ἀλλὰ — φευκτόν om. 5 6/7 καὶ περὶ κακοῦ
 λόγος N 11 πῶς om. N 12 <δὲ> τῶν N

569
 15 νυνὶ μὲν αἰρετοῦ καὶ τεστῶτος. νυνὶ δὲ φευκτοῦ, βιώσεται μὲν
 εὐδαιμόνως καὶ ἀταράχως, μήτε ἐπ' ἀγαθῶ ὡς ἀγαθῶ ἐπαιρό-
 μενος μήτε ἐπὶ κακῶ ταπεινούμενος. τὸ μὲν κατ' ἀνάγκην συμ-
 βαῖνον γεννικῶς δεχόμενος, τοῦ δὲ κατὰ δόξαν ὀλιγοῦ, καθ'
 20 ἢν κακόν τι παρεῖναι ἢ ἀγαθὸν δοξάζεται, ἐλευθερούμενος.
 τοῦτο μὲν αὐτῷ παρέσται ἐκ τοῦ μηδὲν φύσει ἀγαθὸν ἢ
 κακὸν δοξάζειν. οὐκ ἄρα ἐνεστὶν εὐδαιμόνως βιοῦν ἀγαθά
 τινα ἢ κακὰ ὑποστησάμενον.

Καὶ μὲν τὸ τινος κακοῦ ποιητικόν, τοῦτο πάντως 119
 ἐστὶ φευκτὸν ὡς καὶ κακόν. οἷον εἴ ἢ ἀλγηδὼν ἐστὶ κα-
 25 κόν, πάντως καὶ τὸ ποιητικόν τῆς ἀλγηδόνος ἐπισυστή-
 σεται τῇ ἀλγηδόνι φευκτὸν ὄν· καὶ εἴ ὁ θάνατος τῶν
 κακῶν ἐστίν, ἔσται καὶ τὸ θανατοῦν τῶν κακῶν ἕμα καὶ
 φευκτῶν. τοίνυν καὶ κοινῶς, εἴ τὸ κακὸν φευκτὸν ἐστίν,
 30 ἐξ ἀνάγκης καὶ τὸ ποιητικὸν τοῦ κακοῦ φευκτὸν ἔσται
 καὶ κακόν. τὰ δὲ λεγόμενά τισι φύσει ἀγαθὰ καὶ κα- 120
 κῶν ἐστὶ ποιητικά, ὡς διδάξομεν. δυνάμει ἄρα κακὰ ἐστὶ
 τὰ ὑπὸ τινῶν λεγόμενα ἀγαθὰ, καὶ διὰ τοῦτο κακοδαιμο-
 570 νίας τυγχάνει αἷτια. διὰ γὰρ δὴ τὰ τοιαῦτα ἀγαθὰ πάντα
 ἐστὶ τὰ κακὰ, φιλαργυρία τε καὶ φιλοδοξία καὶ φιλοκενία
 καὶ φιληδονία καὶ τἄλλα. ὅποσα τούτοις ἐμπερῆ ἐστίν.
 5 ἕκαστος γὰρ τῶν ἀνθρώπων τὸ δοξασθὲν ὑπὸ αὐτοῦ ἀγα- 121
 θόν τε καὶ αἰρετὸν συντόμως διώκων καὶ μετὰ σφοδροῦ
 πεισματος λεληθότως εἰς τὴν ἀγχίθυρον κακίαν ἐπιπίπτει.
 οἷον (ἔσται γὰρ τὸ λεγόμενον σαφὲς τῶν οἰκείων ἡμῶν
 τεθέντων ὑποδειγμάτων) ὁ μὲν τὸν πλοῦτον ἀγαθὸν εἶναι 122
 προειληφώς ὀφείλει πάντα ἐσπευσμένως ποιεῖν εἰς τὸ τυ-
 10 χεῖν τοῦ πλούτου, καὶ ἐκάστοτε πρὸς ἑαυτὸν τὸ κωμικὸν
 ἀναμελετᾶν παράγγελμα (fr. adesp. 1255 Kock)
 κέρδαιν' ἑταῖρε καὶ θεοῦς καὶ χειμῶνος.
 καὶ τὸ τραγικὸν ἀποδέχεσθαι (Eurip. fr. 324 Nauck).
 ὃ χρυσέ, δεξιῶμα κάλλιστον βροτοῖς.

21 βιοῦν L E S: ἤν N βιοῦν (φύσει) Bekk. 28 τοῦτο —
 24 καὶ κακόν om. N 24 καὶ (τὸ) κακόν Bekk. dubit. (me-
 lius fort. καὶ οὕτως vel οὕτως δὲ καὶ pro ὡς καὶ) 30 καὶ prius
 om. S 12 χειμῶνος Fabr.: χειμῶνος olim Meineke, qui postea
 versum iambographi esse vel ex Eupolidis Baptis sumptum
 putabat 14 ὃ om. N

- τὸ δὲ γὰρ πάντα ποιεῖν εἰς τὸ πλοῦτον τυχεῖν οὐκ ἄλλο τί 15
 ἔστιν ἢ φιλαργυρεῖν. ὁ ἄρα τὸν πλοῦτον μέγιστον ἀγα-
 θὸν ἰδαιλλόμενος ἐν τῷ σπεύδειν ἐπὶ τούτῳ γίνεται φι-
 123 λαργυρὸς. πάλιν ὁ τὴν δόξαν αἰρετὴν ὑποτιθέμενος συν-
 τόνως ἐπίσταται τῆς δόξης. τὸ δὲ συντόνως ἐφλεσθαι τῆς
 δόξης ἐστὶ φιλοδοξεῖν· τὸ ἄρα τὴν δόξαν αἰρετὸν καὶ φύ- 20
 σει ἀγαθὸν ὑποτίθεσθαι μεγάλου τινὸς κακοῦ γεννητικόν
 124 ἐστὶ. τῆς φιλοδοξίας. καὶ ἐπὶ τῆς ἡδονῆς δὲ ταύτων εὐρή-
 σασμεν· τοῖς γὰρ ἐπὶ τὴν τευξίν αὐτῆς σπεύδουσιν ἀνάγ-
 κη ἵτινά μοχθηρὰ[†] συνεξακολουθεῖν, τὴν φιληδονίαν. ὥστε
 εἰ τὸ ποιητικὸν τῶν κακῶν κακόν ἐστι, δέδεικται δὲ τὰ 26
 δοξασθέντα τισὶ τῶν φιλοσόφων ἀγαθὰ πάντων τῶν κα-
 κῶν ποιητικά. ἤγχιότερον τὰ τισι δοξασθέντα ἀγαθὰ τῇ δυνά-
 μει τυγχάνειν κακά.
- 125 Καὶ μὴν οὐδὲ ἔνεστι λέγειν τοῖς ἐξ ἐναντίας, ὡς κα-
 τὰ μὲν τὴν δίωξιν αὐτῶν καὶ τὴν ἐπ' αὐτὰ ὁρμὴν πάρεστί 30
 τι τοῖς ὁρμῶσι καὶ διώκουσι κακόν, οἷον τῷ μὲν τὸν πλοῦ-
 τον μετιόντι ἢ φιλαργυρία. τῷ δὲ τὴν δόξαν ἢ φιλοδοξία, 571
 τῷ δ' ἄλλο τι ἄλλοία τις ταραχὴ, κατὰ δὲ τὴν τευξίν αὐ-
 τῶν ἀπαλλαγὴ γίνεται τῶν ταραχῶν καὶ ἀνάπαυλα τῆς
 126 πρότερον ὀχλήσεως· ὁ γὰρ τυχῶν τοῦ πλοῦτου οὐκέτι
 συντόνως ἐπιζητεῖ τὸν πλοῦτον, καὶ ὁ λαβόμενος τῆς ἡδο- 5
 νῆς λύσει τὸ σύντονον τῆς περὶ αὐτὴν σπουδῆς. καθά-
 περ οὖν τὰ κρηνοβοταοῦντα τῶν ζώων ὑπὲρ τοῦ πιεῖν δι'
 ἀληθόνοτος ἵεται ἐπὶ τὴν ἡδονὴν καὶ ἅμα τῷ κορεσθῆναι
 παύεται τῶν πρὶν μόχθων, οὕτω καὶ ὁ ἄνθρωπος ἐν μὲν
 τῷ ἐπείγεσθαι πρὸς τὸ ἀγαθὸν ἐξ ἀνάγκης ὀχλεῖται, τυ- 10
 127 χῶν δὲ οὗ ἐπόθει καὶ τῆς ὀχλήσεως ἀπαλλάττεται. οὐ δὴ
 δυνατὸν εἶναί φασιν ταῦτα λέγειν, οὐδ' οὕτως ἔχειν τὸ
 πρᾶγμα. κἂν γὰρ τύχωσι τῶν νομιζομένων αὐτοῖς ἀγα-
 θῶν, συνέχονται καὶ ἐπιλυποῦνται μᾶλλον, ὅτι οὐ μόνοι
 ταῦτα ἔχουσιν· σὺν τούτῳ γὰρ τὰγαθὰ τίμια καὶ περι- 15

18 ὑποτιθέμενος Bekk.: ὑποθέμενος G 19 τὸ — 20 δόξης
 om. 5 21 τινὸς κακοῦ N: κακοῦ τινος LE 5 23 ἐπὶ Bekk.:
 ὑπὸ G 24 (ταραχὴν) τινὰ μοχθηρὰν Bekk. dubit. 27/28 τυγ-
 χάνειν τῇ δυνάμει N 4 οὐκ ἔστι N 12 οὐδ' Bekk.: οὐθ' G

571

μάχηται νομίζουσι, σὺν τῷ μόνῳ ταῦτα κεντῆσθαι, διὸ
καὶ βῆλος αὐτοῖς ἐμψύεται πρὸς τοὺς πέλας καὶ βασινα-
ρία καὶ φθόνος. ὥστε καὶ τὴν διώξιν τῶν λεγομένων
[ὑπάρχειν] ἀγαθῶν οὐκ ἀταλαιπώρον εἶναι, καὶ τὴν περίετη-
20 σιν πλειόνων κακῶν ὑπάρχειν ἐπισύστασιν. πάλιν τε καὶ 128
περὶ αὐτῶν τῶν κακῶν ὁ αὐτὸς ἐστὶ λόγος. προαιληφῶς
γάρ τις εἶναι τινα φύσει κακά, καθάπερ ἀδοξίαν πενίαν
πήρωσιν ἀλγηδύνα νόσον, κοινῶς ἀφροσύνην, οὐ μόνοις
ὀχλεῖται τοῖσι, ἀλλὰ καὶ παμπληθέσιν ἄλλοις τοῖς δι' αὐ-
25 τὰ κακοῖς. παρόντων μὲν γὰρ αὐτῶν χειμάζεται οὐχ 129
ὑπ' αὐτῶν μόνον, ἀλλὰ καὶ τῆς περὶ αὐτῶν δόξης, καθ'
ἣν πεπίστευκεν, ὅτι κακὸν αὐτῷ πάρεστιν, καὶ ὡς ὑπὸ
μείζονος κακοῦ πορθεῖται τῆς τοιαύτης προλήψεως. μὴ
παρόντων δὲ ὁμοίως οὐκ ἀναπαύεται, ἀλλ' ἦτοι προφυλατ-
30 τόμενος τὸ μέλλον ἢ δεδιῶς σύνοικον ἔχει τὴν μέριμναν.
λόγου δὲ παραστήσαντος, ὅτι οὐδὲν τούτων φύσει ἐστὶν 130
ἀγαθὸν ἢ φύσει κακόν, λύσις ἔσται τῆς ταραχῆς καὶ εἰρη-
ναῖος ἡμᾶς ἐκδέχεται βίος.

572

Ἄλλὰ γὰρ ὅτι μὲν διὰ τὰ δοξαζόμενά τισιν ἀγαθὰ
πληθος ἐπισυμβαίνει κακῶν καὶ διὰ τὰ κακὰ ἕτερα γίνε-
ται κακά, ὡς χάριν αὐτῶν ἀνέφικτον γίνεσθαι τὴν εὐδαι-
μουσίαν, ἐκ τῶν εἰρημένων συμφανές· ἀκολούθως δὲ ὑπο- 131
5 δεικτέον, ὅτι οὐδὲ βοηθείας ἐνδέχεται τυχεῖν διὰ τῆς δογμα-
τικῆς πορευομένου φιλοσοφίας. ὑποκειμένου γὰρ τινος
φύσει ἀγαθοῦ ἢ φύσει κακοῦ, ὃ παραμυθούμενος τὸν τα-
ρασσόμενον ἐπὶ τῷ συντόνως διώκειν τὰγαθὸν ὡς ἀγα-
θὸν ἢ σφοδρῶς φεύγειν τὸ κακὸν ὡς κακὸν καταστέλλει
10 τὴν ταραχὴν <ἦτοι> τοῦτο λέγων, ὅτι καθ'ἑκὸν ἐστὶ μῆτε 132
τὰγαθὸν διώκειν μῆτε τὸ κακὸν φεύγειν, <ἢ> τοῦτο πα-
ριστάς, ὅτι τόδε μὲν τὸ διωκόμενον ὑπ' αὐτοῦ ἐλαχίστην
ἔχει ἀξίαν, καὶ οὐκ ἔστιν οἰκείον αὐτὸ διώκειν, τόδε δὲ
μείζονα, καὶ ἀρμόζει αὐτὸ μετέρχεσθαι, οἷον ἐλάττωνα μὲν

19 ὑπάρχειν deleni 20 παρέχειν Bekk. dubit. 23 μόνον N
29 ὁμοίως Bekk. dubit. 8/9 ὡς ἀγαθὸν τὰγαθὸν N 10 ταρα-
χὴν Bekk.: ἀρχὴν G ἦτοι add. Bekk. 11 add. Gen. 18 ἔστιν
Fabr.: ἐνεστιν ἢ αὐτὸ οἰκείον ε

ἔχει ἀξίαν ὁ πλοῦτος, μείζονα δὲ ἢ ἀρετή, καὶ οὐκ ἐκεῖνον, ⁵⁷³ 15
 ἀλλὰ ταύτην διώκειον, ἢ ὅτι τοῦτο μὲν ὀλιγωφελὲς ἦν
 πολλὰς ἔχει τὰς ὀχλήσεις, τοῦτο δὲ πολυωφελὲς καθεστώς
 133 ἀίψας ἔχει τὰς ὀχλήσεις. ἀλλὰ τὸ μὲν λέγειν, <ὅτι> οὔτε
 τὰγαθὸν οἰκείον ἐστὶ συντόμως διώκειν οὔτε τὸ κακὸν
 φεύγειν, παρὰ τὴν τῶν δογματικῶν ἀξιώσιν ἐστίν, ἀεὶ 20
 ποτε τὴν ἐκλογὴν καὶ ἀπεκλογὴν τούτων τὰς τε αἰρέσεις
 134 καὶ φηγὰς θρυλούντων. τὸ δὲ φάναι τόδε μὲν μὴ δεῖν
 διώκειν ὡς ταπεινόν. ἐπὶ τόδε δ' ἐπείγασθαι ὡς λαμπρό-
 τερον, ἀνδρῶν ἦν οὐκ ἀπολυόντων τὴν ταραχὴν, ἀλλὰ με-
 ταγωγὴν ταύτης ποιουμένων· ὡς γὰρ τὸ πρῶτον διώκων 25
 τις ὠχλείτο, οὔτω καὶ τὸ δεῦτερον διώκων ὀχληθήσε-
 135 ται, ὥστε νόσον ἀντὶ νόσου ποιεῖν τὸν τοῦ φιλοσόφου λό-
 γον. ἐπεῖπερ τὸν ἐπὶ πλοῦτον ἢ δόξαν ἢ ὑγείαν ὡς ἀγα-
 θὸν ὁρῶντα ἀποστρέφων εἰς τὸ μὴ ταῦτα διώκειν ἀλλὰ
 τὸ καλόν, εἰ τύχοι, καὶ τὴν ἀρετὴν, οὐκ ἐλευθεροῖ τῆς 30
 136 διώξεως. ἀλλ' ἐφ' ἑτέραν μετατίθησι δίωξιν. ὡς οὖν ὁ
 ἰατρὸς ἀναιρῶν μὲν πλευρίτιν, ποιῶν δὲ περιπνευμονίαν, 573
 ἢ ἀνασκευάζων μὲν φρενίτιν, ἀντεισάγων δὲ λήθαργον,
 οὐκ ἀπαλλάττει τὸν κίνδυνον ἀλλ' ἐναλλάττει, οὔτω καὶ ὁ
 φιλόσοφος ἑτέραν ταραχὴν ἀνθ' ἑτέρας εἰσηγούμενος οὐ
 137 βοηθεῖ τῷ ταραττομένῳ. οὐδὲ γὰρ ἔνεστι λέγειν, ὅτι ἢ μὲν 5
 ἀντεισαγομένη ταραχὴ μέτριός ἐστιν, ἢ δὲ ἀναιρουμένη
 σφοδροτέρα. οἷαν γὰρ εἶχε δόξαν ὁ ταραττόμενος περὶ
 τοῦ πρῶτερον διωκομένου, τοιαύτην ἔχει καὶ περὶ τοῦ
 δευτέρου· ἐδόξαζε δὲ τὸ γε πρῶτον ὡς ἀγαθόν, καὶ διὰ
 138 τοῦτο ἐπ' αὐτὸ ἔσπευδεν· τοίνυν καὶ τὸ δεῦτερον ἀγα- 10
 θὸν εἶναι δοξάζων καὶ ἐπ' ἴσης ἐπ' αὐτὸ σπεύδων τὴν
 ἴσην ἔξει ταραχὴν, τάχα δὲ καὶ σφοδροτέραν, ὅσῳ μεταπέ-
 πεισται εἰς τὸ μείζονος ἀξίας εἶναι τὸ νῦν ὑπ' αὐτοῦ διω-
 κόμενον. οὐκοῦν εἰ ἕτερον ἀνθ' ἑτέρου ὁ φιλόσοφος πα-
 ρασκευάζοι τὸν ὀχλούμενον διώκειν, οὐκ ἀπολύσει τῆς 15
 139 ὀχλήσεως. εἰ δ' ἀπλῶς διδάσκει, <ὅτι> τουτὶ μὲν ὀλιγωφε-

15 ἐκεῖνον Bekk.: ἐκεῖνο G 18 ὅτι add. Bekk. 20 διώ-
 κων <τις> E5 1 περιπνευμονίαν LE 5 οὐδὲ NLE: οὐ 5
 10 ἔσπευδεν ἐπ' αὐτό 5 10 ὅτι add. Bekk.

57³ λές ἐστι, πλειονας δ' ἔχει τὰς ὀχλήσεις, (τοῦτ' δὲ πολυωφε-
 17^a λές καθεστώς ὀλίγας ἔχει τὰς ὀχλήσεις), σύγκρισιν ἔσται
 ποιῶν αἰρέσεως καὶ φυγῆς πρὸς ἕτερον αἴρεσιν καὶ φυγῆν,
 καὶ οὐκ ἀναίρεσιν τῆς ταραχῆς· ὅπερ ἄτοπον. ὁ γὰρ ὀχλού-
 20 μενος οὐ βούλεται μαθεῖν, τί μᾶλλον ὀχλεῖ καὶ τί ἦττον,
 ἀλλ' ἀπαλλαγῆναι τῆς ὀχλήσεως πεπόθηκεν. μόνως οὖν 140
 ἔσται φυγεῖν ταύτην, εἰ ὑποδείξαιμεν τῷ ταραττομένῳ
 κατὰ τὴν τοῦ κακοῦ φυγῆν ἢ κατὰ τὴν τοῦ ἀγαθοῦ δόξαν,
 ὅτι οὔτε ἀγαθόν τι φύσει ἔστι οὔτε κακόν.

25 ἀλλὰ πρὸς ἀνθρώπων ταῦτα νόμῳ κέκριται.
 κατὰ τὸν Τίμωνα (fr. 70 Diels). τὸ δέ γε διδάσκειν τὸ τοι-
 οὔτον ἴδιον τῆς σκέψεως· ταύτης ἄρα ἦν (τὸ) τὸν εὐδαίμονα
 27^a βίον περιποιεῖν.

εἰ εἰ ὁ περὶ τῆς τῶν ἀγαθῶν καὶ κακῶν φύσεως
 ἐπέχων κατὰ πάντα ἐστὶν εὐδαίμων

Εὐδαίμων μὲν (οὖν) ἐστὶν ὁ ἀταράχως διεξάγων καί, ὡς 141
 ἔλεγεν ὁ Τίμων (fr. 63 Diels), ἐν ἡσυχίᾳ καὶ γαλήνῳτη
 29^a καθεστώς·

30 πάντη γὰρ ἐπειχε γαλήνη

καὶ (fr. 64 Diels)

τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησ' ἐν νηνεμίῃσι γαλήνης.
 57⁴ τῶν δὲ λεγομένων ὑπάρχειν ἀγαθῶν τε καὶ κακῶν τὰ μὲν
 κατὰ δόξαν εἰσῆκται, τὰ δὲ κατ' ἀνάγκην. ἀλλὰ κατὰ μὲν 142
 λογικὴν δόξαν εἰσῆκται ὅσα κατὰ κρίσιν διώκουσιν ἀνθρω-
 ποι ἢ φεύγουσιν, ὅσον ἐν μὲν τοῖς ἐκτὸς αἰρετὰ λέγεται
 5 καὶ ἀγαθὰ [καὶ] πλοῦτος καὶ δόξα καὶ εὐγένεια καὶ φιλία καὶ
 πᾶν τὸ εἰοικός, ἐν δὲ τοῖς περὶ σῶμα κάλλος ἰσχύς εὐεξία,
 ἐν δὲ τοῖς περὶ ψυχὴν ἀνδρεία δικαιοσύνη φρόνησις, κοινῶς
 ἀρετὴ, καὶ φευκτὰ τὰ ἐναντία τούτοις. κατ' ἀνάγκην δὲ 143
 παρῆλθεν ὅποσα κατ' ἄλογον αἰσθήσεως πάθος συνίστα-
 10 ται περὶ ἡμᾶς, καὶ ὅσα φυσικὴ τις ἀνάγκη παρέχει,

17/17^a suppl. Bekkerum secutus e p. 572, 17/18 24 ἔστι
 φύσει 5 25 νόμῳ Hirzel 27 τὸ addidi τὸν G: τὸ edd.
 28 οὖν addidi 30 γαλήνην N 3 λογικὴν ante κρίσιν transp.
 Heintz 3/4 ἢ φεύγουσιν ἀνθρωποι N 5 καὶ del. Bekk. εὐ-
 γένεια καὶ δόξα N

ἐκὼν δ' οὐκ ἂν τις ἔλοιτο (Γ 66)

574

10^a

- 144 ἢ φουγοί, ὡς ἀληθῶν καὶ ἡδονῆ. διόπερ τοιαύτης οὐσης ἐν τοῖς τραγμοσι διαφορᾶς, περὶ μὲν τοῦ μόνου ἀταράχως διεξάγειν ἐν τοῖς κατὰ δόξαν ἀγαθοῖς καὶ κακοῖς τὸν περὶ πάντων ἐπέχοντα ἡδὴ παρεστήσαμεν καὶ πρότερον, ὅτε περὶ τοῦ σκεπτικοῦ τέλους (Hyp. I 25—30) διελεγόμεθα, 15 καὶ ἐπὶ τοῦ παρόντος, ὅτε ἐδείκνυμεν (§ 110—140), ὅτι οὐκ ἔστιν εὐδαιμονεῖν φύσει ἀγαθόν τι καὶ κακὸν ὑπο-
- 145 στησάμενον. ὁ μὲν γὰρ τοῦτο ποιῶν ἀνηνύτοις συμπεριφερέτο ταραχαῖς, τὰ μὲν φεύγων τὰ δὲ διώκων, καὶ πολλὰ μὲν αὐτῷ ἐπισπώμενος κακὰ διὰ τὰγαθὰ, ἐν πολ- 20 λαπλασίοσι δὲ τριβόμενος κακοῖς διὰ τὴν περὶ τῶν κακῶν
- 146 δόξαν. οἷον ὁ λέγων, εἰ τύχοι, ἀγαθὸν μὲν τὸν πλοῦτον, κακὸν δὲ τὴν πενίαν, μὴ ἔχων μὲν τὸν πλοῦτον διχῶς ταραττεται, καὶ ὅτι οὐκ ἔχει τὸ ἀγαθόν, καὶ ὅτι πραγμα- 25 τεύεται τὴν περίκτιθσιν αὐτοῦ, κτησάμενος δ' αὐτὸν κατὰ
- 147 τρεῖς τιμωρεῖται τρόπους, καὶ ὅτι πέραν τοῦ μετρίου γέγηθε. καὶ ὅτι πραγματεύεται εἰς τὸ παραμένειν αὐτῷ τὸν πλοῦτον, καὶ ὅτι ἀγωνιᾷ καὶ δέδιεν αὐτοῦ τὴν ἀποβολήν.
- 147 ὁ δὲ μήτε ἐν τοῖς φύσει ἀγαθοῖς τάττων τὸν πλοῦτον μήτε ἐν τοῖς φύσει κακοῖς, τὴν δὲ "οὐ μᾶλλον" προφερό- 30 μενος φωνήν, οὔτε ἐπὶ τῇ ἀπουσίᾳ τούτου ταραττεται οὔτε ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ γέγηθεν, μένει δὲ καθ' ἑκάτερον ἀτάραχος. ὣστ' ἐν μὲν τοῖς κατὰ δόξαν νομιζομένοις ἀγαθοῖς 575
- 148 τε καὶ κακοῖς καὶ ἐν ταῖς τούτων αἰρέσεσι καὶ φουγαῖς τελέως ἔστιν εὐδαίμων, ἐν δὲ τοῖς κατ' αἰσθησιν καὶ ἀλόγοις κινήμασιν εἰκάξει. τὰ γὰρ μὴ παρὰ τὴν τοῦ λόγου διαστροφὴν συμβαίνοντα καὶ τὴν φαύλην δόξαν, ἀλλὰ 5
- 149 κατὰ ἀκούσιον τῆς αἰσθήσεως πάθος, ἀμήχανόν ἐστιν ὑπὸ τοῦ κατὰ τὴν σκέψιν λόγου ἀπαλλάττεσθαι· τῷ γὰρ διὰ λιμὸν ἢ δίψος ὀχλουμένῳ οὐ δυνατὸν ἐμποιεῖν πείσμα διὰ

11 ὡς — ἡδονῆ post ἡμᾶς (v. 10) transp. Rüstow 21 περὶ (τὴν) τῶν LE 23 μὲν LE: δὲ N 5 27 περιμένειν N 29 τὸν om. LE: s. v. N (m. 2?) 30 οὐ μᾶλλον (ἢ τὴνδε) NLE 32 παρουσία (τούτου) N 32/1 ἀταράχως N 2 καὶ alt. om. 5 4 εἰκάξει G: μετριάξει Bekk. dubit.: εἰκει Pappenheim

575 τοῦ κατὰ τὴν σκέψιν λόγου, ὅτι οὐκ ὀφείλεται, καὶ τῷ ἐν
 10 ταῖς τούτων παρηγορίαις διαχειομένῳ οὐκ ἐνδέχεται παιθῶ
 ἐμποιεῖν περὶ τοῦ ὅτι οὐ διαχέεται. τί οὖν, φασίν, ὄφελος 150
 ἡμῖν, οἱ δογματικοί, πρὸς εὐδαιμονίαν ἐκ τῆς ἐποχῆς,
 εἰ ταράττεσθαι πάντως δεῖ καὶ ταραττομένους κακοδαιμο-
 νεῖν; μέγα, φήσομεν, ὄφελος. καὶ γὰρ εἰ ταράττεται ὁ
 15 περὶ πάντων ἐπέχων κατὰ τὴν τοῦ ἀλύσιοντος παρου-
 σίαν, ἀλλ' εὐφοροότερον παρὰ τὸν ἀπὸ τῶν δογμάτων φέ-
 ρει τὴν ὄφλησιν, πρῶτον μὲν ὅτι οὐκ ἔστιν ἴσον ἀπαιρα 151
 τῷ πλήθει τὰγαθὰ διώκοντα καὶ περισιτάμενον τὰ κακὰ
 ὡς ὑπὸ Ἐρινύων ἐλαύνεσθαι τῶν κατὰ τὰς διώξεις καὶ
 20 φυγὰς ταραχῶν, ἢ τοῦτο μὲν μὴ πάσχειν, ἔν δὲ μόνον ἐξ
 ἀπάντων ἀποτεμνόμενον κακὸν τούτου τὴν ἐκκλησίαν καὶ
 φυλακὴν πραγματεύεσθαι. δεῦτερον δὲ καὶ τοῦτο, ὅπερ 152
 φεύγουσιν οἱ ἐφεκτικοὶ ὡς κακόν, οὐκ ἄγαν ἐστὶ ταρακτι-
 κόν. ἢ γὰρ μικρὸς τις ὁ πόνος ἐστὶ, καθάπερ ὁ καθ' ἐκά-
 25 στην ἡμέραν ἐγγινόμενος ἡμῖν λιμὸς ἢ δίψος ἢ πύχος ἢ
 θάλαπος ἢ τι τῶν παραπλησίων, ἢ τούταντίον σφοδρότατος 153
 καὶ ἀκρότατος, ὡς ἐπὶ τῶν ἀνηκέστοις συνεχομένων βασι-
 νοῖς, δι' ὧν πολλάκις οἱ ἰατροὶ ἀνωδύτους πορίζουσι δυνά-
 μεις πρὸς τὸ βραχεῖάν τινα λαβεῖν ἀναστροφὴν εἰς βοή-
 30 θειαν, ἢ μέσος καὶ παρατείνων, καθάπερ ὁ ἐν τισὶ νόσοις.
 τούτων δὲ ὁ μὲν καθ' ἐκάστην ἡμέραν συνακτῶν εὐπορί- 154
 576 στους ἔχων τὰς παρηγορίας, τροφὴν καὶ πόμα καὶ σκέπη.
 πρὸς ἐλάχιστον ταράττει· ὁ δὲ ἀκρότατος καὶ εἰς τὰ μά-
 λιστα ταρακτικώτατος, ἀλλὰ τοί γε πρὸς ἀκαρῆς ἀστραπῆς
 τρόπον δειματώσας ἢ ἀναιρεῖ ἢ ἀναιρεῖται. ὁ δὲ μέσος 155
 5 καὶ παρατείνων οὔτε παρ' ὅλον ἐστὶ τὸν βίον οὔτε σινε-
 χῆς τὴν φύσιν, ἀλλὰ πολλὰς διαναπαύσεις ἔχων καὶ φαστώ-
 νας· διηνεκῆς γὰρ ὧν οὐκ ἂν παρέτεινεν. μέτριος οὖν
 ἐστὶ καὶ οὐχ οὕτω φοβερά ἢ περὶ τὸν σκεπτικὸν συμβαί-
 νουσα ταραχὴ. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ μεγίστη τις ἢ, οὐχ ἡμᾶς 156

ὁ τῷ LE5: τῶν N ἐν del. Kayser 12 ἡμῖν N 16 τὸν
 NL (iam Bekkerus coll. p. 577, 32): τὴν E: τῶν 5: τοῖς Fabr.
 18 διώκοντα Bekk.: διώκειν G 27 τοῖς 5 28 ὧν 5: ὧν LE
 et N (sed o in ras.): an διόπερ? 2 καὶ εἰς Bekk.: καὶ εἰ G:
 εἰ καὶ Heintz secundum Hermetum (etiamsi)

αἰτιασθαι δὲ τοὺς ἀκουσίως καὶ κατ' ἀνάγκην πάσχοντας, ⁵⁷⁶
 ἀλλὰ τὴν φύσιν (Eurip. fr. 920 Nauck),

ἢ νόμων οὐδὲν μέλει,

καὶ τὸν δοξαστικῶς καὶ κατὰ κρίσιν ἐπισπώμενον ἑαυτῷ
 τὸ κακόν. ὥστερ γὰρ τὸν πυρέττοιτα οὐκ αἰτιατέον, ὅτι
 πυρέττει (ἀκουσίως γὰρ πυρέττει), τὸν δὲ μὴ ἀπεχόμενον ¹⁵
 τῶν ἀσυμφόρων αἰτιατέον (ἐπ' αὐτῷ γὰρ ἔκειτο τὸ ἀπέ-
 χεσθαι τῶν ἀσυμφόρων), οὕτω τὸν μὲν ταραττόμενον ἐπὶ

¹⁵⁷ παροῦσι τοῖς ἀλγεινοῖς οὐκ αἰτιατέον· οὐ γὰρ παρ' αὐτὸν
 γίεται ἢ διὰ τὸν πόνον ταραχῆς, ἀλλ' ἐάν τε θέλη, ἐάν τε
 καὶ μὴ, γίνεσθαι κατ' ἀνάγκην ὀφείλει· τὸν δὲ παρὰ τὰς ²⁰
 ἰδίας ὑπολήψεις ἀναπλάττοιτα αὐτῷ αἰρειτῶν τε καὶ φευ-
 κτῶν πραγμάτων πλῆθος αἰτιατέον· ἑαυτῷ γὰρ ἐγείρει
 κακῶν πλήμυραν, καὶ τοῦτο πάρεστιν ἰδεῖν ἐπ' αὐτῶν

¹⁵⁸ τῶν λεγομένων κακῶν. ὁ μὲν γὰρ μηδὲν προσδοξάζων
 περὶ τοῦ κακὸν εἶναι τὸν πόνον ἔχεται τῷ κατηναγκασμέ- ²⁵
 τῷ τοῦ πόνου κινήματι· ὁ δὲ γε προσαναπλάσσων, ὅτι
 μόνον ἀνοϊκίων ἐστὶν ὁ πόνος, ὅτι μόνον κακόν, διπλα-
 σιάζει τῇ δόξῃ ταύτῃ τὸ κατὰ παρουσίαν αὐτοῦ συμβαῖνον
¹⁵⁹ ὄχλημα. ἢ γὰρ οὐ θεωροῦμεν, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν τεμνομέ-
 νων πολλάκις αὐτὸς μὲν ὁ πάσχων καὶ τεμνόμενος ἀνδρι- ³⁰
 κῶς ὑπομένει τὴν ἐκ τῆς τομῆς βράσανον, μήτε (λ. 529)

ὠχρήσας χρόα κάλλιον μήτε παρεῖδων

δάκρυ' ὁμορξάμενος,

διὰ τὸ μόνῳ τῷ κατὰ τὴν τομὴν ὑποπίπτειν κινήματι· ⁵⁷⁷
 ὁ δὲ παρεστῶς αὐτῷ, σύναμα τῷ βραχεῖαν ἰδεῖν αἵματος
 φύσιν, ὠχρῖα τρέμει περιδροῖ ἐκλύεται, τὸ τελευταῖον ἄφρω-
 νος καταπίπτει, οὐ διὰ τὸν πόνον (οὐδὲ γὰρ πάρεστιν
 αὐτῷ), διὰ δὲ τὴν περὶ τοῦ κακὸν εἶναι τὸν πόνον δόξαν. ⁵
¹⁶⁰ οὕτω μείζων ἐστὶν ἐνίοτε ἢ διὰ τὴν περὶ τινος κακοῦ ὡς

158—161 ~ Hyp. III 235—237.

¹² μέλλει οὐδέν N ¹⁸ παρουσία N ²¹ ἰδίους NL ²³ ταῦτο
 Heintz ²⁴ μὲν om. N ²⁵ τῷ NLE: αὐτοῦ 5 ²⁶ κινήματος N
²⁷ ὅτι μόνον κακόν an glossema sit, dubitat Heintz ² σύναμα
 Bekk.: σύν ἔμα G ³ ἐκλύεται N: ἐκκυλίεται LE 5 ⁶ μείζων
 L5: μείζον N: om. E

577

κακοῦ δόξαν ταραχὴ τῆς δι' αὐτὸ τὸ λεγόμενον εἶναι κα-
 κὸν συμβαινούσης. οὐκοῦν ὁ περὶ πάντων [μὲν] ἐπέγων
 τῶν κατὰ δόξαν τελειοτάτην καρποῦται τὴν εὐδαιμονίαν,
 10 ἐν δὲ τοῖς ἀκουσίοις καὶ ἀλόγοις κινήμασι ταραττεται μὲν 161
 10a (τ 163),

(οὐ γὰρ ἀπὸ δυνός ἐστι παλαιφάτου, οὐδ' ἀπὸ πέτρης,
 ἀλλ' ἀνδρῶν γένος ἦεν),

μετριοπαθῶς δὲ διατίθεται. ὅθεν καὶ καταφρονεῖν ἀναγ- 162
 καῖον τῶν εἰς ἀνενεργησίαν αὐτὸν περικλιθεῖσθαι νομιζόν-
 15 των ἢ εἰς ἀπέμφασιν, καὶ εἰς ἀνενεργησίαν μὲν, ὅτι τοῦ 163
 βίου παντὸς ἐν αἰρέσεσι καὶ φυγαῖς ὄντος ὁ μήτε αἰρού-
 μενός τι μήτε φύγων δυνάμει τὸν βίον ἀρνεῖται καὶ τι-
 νος φυτοῦ τρόπον ἐπιείχει, εἰς ἀπέμφασιν δέ, ὅτι ἐπὶ τυ- 164
 ράννῳ ποτὲ γενόμενος καὶ τῶν ἀρρήτων τι ποιεῖν ἀναγκα-
 20 ζόμενος ἢ οὐχ ὑπομενεῖ τὸ προσιατιτόμενον, ἀλλ' ἐκούσιον
 ἐλεῖται θάνατον, ἢ φεύγων τὰς βασάνους ποιῆσαι τὸ κε-
 λευόμενον, οὕτω τε οὐκέτι "ἀφυγῆς καὶ ἀναίρετος ἔσται"
 κατὰ τὸν Τίμωνα (fr. 72 Diels), ἀλλὰ τὸ μὲν ἐλεῖται, τοῦ δ'
 ἀποστήσεται, ὅπερ ἦν τῶν μετὰ πείσματος κατελιηφότων τὸ
 25 φευκτόν τι εἶναι καὶ αἰρετόν. ταῦτα δὲ λέγοντες οὐ συνιδῶν. 165
 ὅτι κατὰ μὲν τὸν φιλόσοφον λόγον οὐ βιοῖ ὁ σκεπτικός (ἀνε-
 νέργητος γὰρ ἔστιν ὅσον ἐπὶ τούτῳ), κατὰ δὲ τὴν ἀφιλό-
 σοφον τήρησιν δύναται τὰ μὲν αἰρεῖσθαι, τὰ δὲ φεύγειν.
 ἀναγκαζόμενός τε ὑπὸ τυράννου τι τῶν ἀπυροσυνεμένων 166
 30 πράττειν, τῇ κατὰ τοὺς πατέρας νόμους καὶ τὰ ἔθνη προ-
 λήψει τυχόν τὸ μὲν ἐλεῖται, τὸ δὲ φεύζεται· καὶ ῥᾶόν γε
 οἶσει τὸ σκληρὸν παρὰ τὸν ἀπὸ τῶν δογμάτων, ὅτι οὐδὲν
 578 ἔξωθεν τούτων προσδοξάζει καθάπερ ἐκεῖνος. εἴρηται δὲ περὶ 167
 τούτων ἀκριβέστερον ἐν τοῖς περὶ τοῦ σκεπτικοῦ τέλους
 σχολασθεῖσι (Hyp. I 25—30), καὶ οὐκ ἀναγκαῖον (μ 453)

αὐθις ἀριζήτως εἰρημένα μυθολογεῖν.

8 μὲν del. Bekk.: post καρποῦται (v. 9) transp. Rüstow
 16 αἰρέσει Bekk.: αἰρέσει G 18 τρόπον G: τόπον Arnim
 dubit. 20 ὑπομενεῖ Gen.: ὑπομένει G 23 τοῦ LEs: τὸ N
 24 ὑπειληφότων Bekk. dubit. 27 τούτοις E 29 ἀναγκαζόμε-
 νός N: ἀναγκαζόμενοι ELs 1 τούτων G: τούτῳ Bekk.

Ὅθεν περὶ ἀγαθῶν καὶ κακῶν ἀποδόντες, ἄφ' ὧν αἱ ⁵⁷⁸
 ἀτοραὶ ἐπὶ πάντα σχεδὸν τὸν ἠθικὸν διατείνουσι τόπον,
 σέρε τὸ μετὰ τοῦτο σκοπῶμεν, εἰ ἔστι τις περὶ τὸν βίον
 τέχνη.

ς' εἰ ἔστι τις περὶ τὸν βίον τέχνη

- 168 Ὅτι μὲν ἔστι δυνατὸν κατὰ τρόπον βιοῦν αἰρουμένους 10
 τὴν περὶ πάντων ἐποχὴν, ἀποχρώντως ἡμῖν δέδεικται·
 οὐδὲν δὲ κωλύει ἐκ παραλλήλου δοκιμάζειν καὶ τὴν τῶν
 δογματικῶν στασιν, καίπερ ἀπὸ μέρους ἤδη δοκιμασθεῖ-
 σαν. ἐπαγγέλλονται γὰρ τέχνην τινὰ περὶ τὸν βίον πα-
 169 ραδῶσαι, καὶ διὰ τοῦτο Ἐπίκουρος (fr. 219 Us.) μὲν 14a
 ἔλεγε τὴν φιλοσοφίαν ἐνέργειαν εἶναι λόγοις καὶ δια- 15
 170 λογισμοῖς τὸν εὐδαίμονα βίον περιποιουῦσαν, οἱ δὲ
 Στωικοὶ (III fr. 598 Arn.) καὶ ἄντικρὺς φασὶ τὴν φρόνη-
 σιν, ἐπιστήμην οὔσαν ἀγαθῶν καὶ κακῶν καὶ οὐδε-
 τέρων, τέχνην ὑπάρχειν περὶ τὸν βίον, ἣν οἱ προσλα-
 βῶντες μόνοι γίνονται καλοί, μόνοι πλούσιοι, σοφοί 19a
 μόνοι. ὁ γὰρ πολλοῦ ἄξια κερκτημένος πλούσιός 20
 ἔστιν, ἡ δὲ ἀρετὴ πολλοῦ ἔστιν ἄξια, καὶ μόνος ταύ-
 την ὁ σοφὸς κέρκτηται· μόνος ἄρα ὁ σοφὸς ἔστι
 πλούσιος. καὶ ὁ ἀξιέραστος ἔστι καλός, μόνος δὲ ὁ
 171 σοφὸς ἀξιέραστος· μόνος ἄρα ὁ σοφὸς ἔστι καλός.
 αἱ δὲ τοιαῦται ὑποσχέσεις θηρεύουσι μὲν τοὺς νέους ἐλπίζει 24a
 ψυχραῖς, οὐκέτι δὲ εἰσιν ἀληθεῖς. παρὸ καὶ ὁ Τίμων ὅτε 25
 μὲν τοὺς ἐπαγγελλομένους τὴν παράδοσιν αὐτῶν ἐπισκώπτει,
 λέγων (fr. 65 Diels).

πολλῶν λακεδόνων λυμάντορες[†] ἐπιδολωταί,

- 172 ὅτε δὲ τοὺς προσέχοντας αὐτοῖς μεταμελομένους ἐφ' οἷς
 μάτην ἐμόχθησαν παρεισάγει διὰ τούτων (fr. 66 Diels). 30

φῆ δὲ τις αἰάζων, οἷα βροτοὶ αἰάζουσιν,
 οἷμοι ἐγὼ τί πάθω; τί νυ μοι σοφὸν ἔνθα γένηται;
 πτωχός μὲν φρένας εἰμί, ρύου δὲ μοι οὐκ ἔνι κόκκος. 579

6 σχεδὸν ἐπὶ πάντα 5 19/19a προσλαβόντες LE: προλα-
 βόντες N 5 28 ἐπιδολωταί NLE: ἐπιδολωταί 5: αἰπυδολωταί
 Fabr.: ἐλπιδωδῶται Usener: ἐλπιδολῶται Meineke

579

ἢ με μάτην φεύξασθαι βίωμα αἰτῶν ἕλεθρον.
 τοῖς μάκαρες μέντοι καὶ τετράκις οἱ μὴ ἔχοντες
 μηδὲ κατατρούξαντες ἐνὶ σχολῇ ὅσ' ἐπέπαντο.
 5 νῦν δέ με λευγαλέαις ἔρισιν εἴμαρτο δαμῆναι
 καὶ πενήη καὶ ὅσ' ἄλλα βροτοὺς κτηφῆνας ἔλαστρεῖ.

διότι δὲ ταῦθ' οὕτως ἔχει, μάθοιμεν ἂν ἐντεῦθεν ἐπιστή- 173
 σαντες. ἢ γὰρ ἀξιουμένη περὶ τὸν βίον εἶναι τέχνη, καὶ
 καθ' ἣν εὐδαιμονεῖν ὑπειλήφασιν, οὐ μία τις ἐστίν. ἀλλὰ
 10 πολλαὶ καὶ διάφωνοι, οἷον ἢ μὲν κατὰ τὸν Ἐπίκουρον, ἢ
 δὲ κατὰ τοὺς Στωικούς, τίς δὲ τῶν ἀπὸ τοῦ Περίπατου.
 ἦτοι οὖν πάσαις ὁμοίως ἀκολουθητέον ἢ μιᾷ μόνῃ ἢ οὐ-
 δεμιᾷ. καὶ πάσαις μὲν ἀκολουθεῖν τῶν ἀμηγάνων διὰ 174
 τὴν μάχην· ὁ γὰρ ἦδε προστάσσει ὡς αἰρετόν, τοῦτο ἦδε
 15 ἀπαγορεύει ὡς φευκτόν, οὐκ ἐνδέχεται δὲ τὸ αὐτὸ εἶμα
 καὶ διώκειν καὶ φεύγειν. εἰ δὲ μιᾷ κατακολουθητέον ἐστίν, 175
 ἦτοι τῇ ὁποιαδήποτε οὖν· ὕπερ ἀδύνατον. ἀκολουθεῖ γὰρ
 ἴσον τὸ πάσαις θέλειν ἔπεσθαι· εἰ γὰρ τῆδε προσεκτέον,
 τί μᾶλλον τῆδε ἢ τῆδε; καὶ ἀναστροφῶς. λείπεται ἄρα τῇ
 20 προκριθείσῃ λέγειν δεῖν ἔπεσθαι. ἦτοι οὖν τῇ ὑπ' ἄλλης 176
 προκριθείσῃ κατακολουθήσομεν ἢ τῇ ὑφ' ἑαυτῆς. καὶ εἰ
 μὲν τῇ ὑφ' ἑαυτῆς, ἀπιστος ἔσται, ἢ δεήσει πάσα ἡγε-
 σθαι πιστάς· εἰ γὰρ ἦδε, καθόσον ὑφ' ἑαυτῆς κέκριται.
 25 αὐτῶν ὑφ' ἑαυτῆς κέκριται. εἰ δὲ ὑπ' ἄλλης, δεήσει πάλιν 177
 καὶ οὕτως αὐτὴν ἀπιστεῖσθαι· ὡς γὰρ αὐτῇ, παρόσον δια-
 φωνεῖ ταῖς ἄλλαις, ἔδειτο κρίσεως, οὕτω καὶ ἢ κρίνουσα
 αὐτήν, ἢ διαφωνεῖ ταῖς λοιπαῖς ἀγωγαῖς, δεήσει τῆς

173—177 ~ Hyp. III 239.

2 ἢ με μάτην Stephanus: ἢ με μάθειν G: ἢ με μάθει
 φεύξασθαι N
 3 μὴ G: μὲν Villoison
 4 μηδὲ Osann: μήτε G:
 5 ἢ Meineke
 6 ἄλλους N
 7 ἔχοι N
 10 ἢ alt. NLE: οἱ =
 17 fort. ἦτοι τῇ <προκριθείσῃ ἢ τῇ> ὅπ., cum ἦτοι contrarium
 quid requirat
 18 ἴσως Bekk. dubit.: ἴσον (εἶναι) Heintz
 τῶ N
 22 ἢ Fabr.: καὶ G
 25 προκρίσεται Rüstow coll. v. 21
 26/27 διαφωνεῖ ταῖς LE5: διαφωνεῖται N
 27 ἢ N (addid.
 iam Fabr.): om. LE5

κριτικῆς καὶ παρ' αὐτὸ τοῦτο οὐκ ἔσται πιστὸν ἐκείνης ⁵⁷⁹
 κριτικῆς. εἰ οὖν μήτε πάσαις ἐνδέχεται ταῖς περὶ τὸν ²⁰
 βίον τέχναις ἀκολουθεῖν μήτε μιᾷ, λείπεται μηδεμίᾳ ἔπε-
 178 σθαι. καὶ ἄλλως· ὡς προεῖπον (§ 173), πολλῶν οὐσῶν
 περὶ τὸν βίον τεχνῶν κατ' ἀνάγκην δεῖ τὸν μιᾷ τούτων προσ- ⁵⁸⁰
 σταπαυσάμενον κακοδαιμονεῖν, οὐ μόνον διὰ τὰς προειρη-
 μέναις αἰτίας, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν τοῦ λόγου προϊόντος λε-
 γησομένην. ἕκαστος γὰρ τῶν ἀνθρώπων ἔχεται πάθει
 τινί· ἢ γὰρ φιλόπλουτός ἐστιν ἢ φιλήδονος ἢ φιλόδοξος· ⁵
 τοιοῦτος δὲ ὢν ὑπ' οὐδεμιᾶς τῶν δογματικῶν ἀγωγῶν δύ-
 179 νηται καταστέλλεσθαι, ἀλλ' ὁ μὲν φιλόπλουτος ἢ φιλόδο-
 ξος ἐκπυροσεύεται μᾶλλον τὴν ἐπιθυμίαν ὑπὸ τῆς Περιπα-
 τητικῆς φιλοσοφίας, καθ' ἣν ὁ πλοῦτος καὶ ἡ δόξα τῶν
 ἀγαθῶν ἐστίν, ὁ δὲ φιλήδονος προσεκκαίεται ὑπὸ τῆς κατὰ ¹⁰
 Ἐπίκουρον ἀγωγῆς (τέλος γὰρ εὐδαιμονίας ἢ ἡδονῆ ἀπο-
 δεικνύται κατ' αὐτόν), ὁ δὲ φιλόδοξος [πρῶτος] προσεκτρα-
 χηλίζεται εἰς αὐτὸ τὸ πάθος πρὸς τῶν Στωικῶν λόγων, καθ'
 οὓς ἡ ἀρετὴ μόνον ἐστὶν ἀγαθόν, καὶ τὸ ἀπ' ἀρετῆς γινόμενον.
 180 πᾶσα οὖν ἡ λεγομένη περὶ τὸν βίον ἐπιστήμη τοῖς δογμα- ¹⁵
 τικοῖς φιλοσόφοις ἐπιτείχιμά ἐστι τῶν ἀνθρωπίνων κακῶν,
 ἀλλ' οὐ βοήθεια.

Κἂν μίαν δὲ δῶμεν εἶναι τέχνην περὶ τὸν βίον, καὶ
 ταύτην σύμφωνον, οἷον τὴν Στωικὴν, οὐδ' οὕτως προση-
 σόμεθα διὰ τὸ πολλὰς καὶ ποικίλας αὐτῇ συνεισάγεσθαι ²⁰
 181 κῆρας. εἰ γὰρ ἡ μὲν περὶ τὸν βίον τέχνη φρόνησις οὔσα
 ἐστὶν ἀρετή, τὴν δὲ ἀρετὴν μόνος εἶχεν ὁ σοφός, οἱ Στωι-
 κοὶ μὴ ὄντες σοφοὶ οὐχ ἔξουσι φρόνησιν οὐδὲ τέχνην τινὰ
 περὶ τὸν βίον, μὴ ἔχοντες δὲ ταύτην οὐδὲ ἄλλους διδάξουσιν.
 εἴπερ τε κατ' αὐτοὺς οὐδεμίᾳ δύναται συστήναι τέχνη, οὐδ' ²⁵
 ἡ περὶ τὸν βίον συστήσεται· ἀλλὰ μὴν τὸ πρῶτον· τὸ ἄρα
 182 δεύτερον. τέχνη γὰρ ἐστὶ (Stoic. fr. I 73 Arn.) σύστημα

180—183 ~ Hyp. III 240—242.

³⁰ ἐνδέχεται πάσαις N 3 διὰ Bekk.: ἐπὶ G λόγου om. N
^{7/8} ἢ φιλόδοξος del. Rüstow 9 καὶ ἡ δόξα del. Rüstow
¹² πρῶτος del. Hervetus 18 δὲ om. N θῶμεν Heintz coll.
 p. 177, 19 ^{19/20} προσησόμεθα Bekk. sec. Hervetum: προσησ. G
²¹ ἐπεὶ γὰρ Heintz dubit. coll. p. 177, 23

580

ἐκ καταλήψεων, καὶ κατάληψις ἐστὶ καταληπτικῆς
 φαντασίας συγκατάθεσις. οὐδεμία δ' ἦν καταληπτικὴ
 30 φαντασία διὰ τὸ μῆτε πᾶσαν ὑπάρχειν φαντασίαν καταληπτι-
 κήν (μάχονται γάρ), μῆτε τινὰ διὰ τὴν ἀνεπιζοσίαν. μὴ οὐσης
 δὲ καταληπτικῆς φαντασίας οὐδὲ συγκατάθεσις τις αὐτῆς γε-
 581 νήσεται, οὕτως δὲ οὐδὲ κατάληψις. μὴ οὐσης δὲ κατα-
 λήψεως οὐδὲ σύστημα ἐκ καταλήψεων γενήσεται, τουτέστι
 τέχνη. ᾧ ἀκολουθεῖ τὸ μηδὲ περὶ τὸν βίον εἶναι τινα τέχνην.

πρὸς τούτοις ἡ καταληπτικὴ φαντασία κρίνεται κατὰ 183
 6 τοὺς Στωικοὺς (fr. II 97 Arn.), ὅτι καταληπτικὴ ἐστὶ, τῷ
 ἀπὸ ὑπάρχοντος γενέσθαι καὶ κατ' αὐτὸ τὸ ὑπάρχον ἐναπομε-
 μαγμένως καὶ ἐναπεσφραγισμένως· τὸ δ' ὑπάρχον δοκι-
 μάζεται, ὅτι ὑπάρχον ἐστίν, ἐκ τοῦ καταληπτικῆν κινεῖν
 φαντασίαν. εἰ δὲ ἵνα μὲν ἡ καταληπτικὴ κρίνηται φαν-
 10 τασία, τὸ ὑπάρχον δεῖ ἐπεγνώσθαι, ἵνα δὲ τοῦτο καταλη-
 φθῆ, τὴν καταληπτικὴν φαντασίαν βέβαιον εἶναι, ἐκάτε-
 ρον δὲ διὰ θάτερόν ἐστιν ἄπιστον, ἀγνωρίστου οὐσης τῆς
 καταληπτικῆς φαντασίας ἀναιρεῖται καὶ ἡ τέχνη, σύστημα
 οὔσα ἐκ καταλήψεων.

15 Εἴπερ τε ἡ περὶ τὸν βίον ἐπιστήμη, τουτέστιν ἡ φρό- 184
 νησις, θεωρητικὴ τῶν τε ἀγαθῶν καὶ κακῶν καὶ οὐδετέρων
 ἐστίν, ἥτοι ἑτέρα καθέστηκε τῶν ἀγαθῶν ὧν λέγεται ἐπι-
 στήμη τυγχάνειν, ἢ αὐτὴ ἐστὶ τὸ ἀγαθόν, καθὼ καὶ ὀρι-
 ζόμενοί τινες ἐξ αὐτῶν φασιν· "ἀγαθόν ἐστὶν ἀρετὴ ἢ
 20 τὸ μετέχον ἀρετῆς". καὶ εἰ μὲν ἑτέρα ἐστὶ παρὰ τὰγαθὰ 185
 ὧν λέγεται ἐπιστήμη, οὐδ' ὅλως ἐστὶ ἐπιστήμη· πᾶσα γὰρ
 ἐπιστήμη ὑπαρκτῶν τινῶν ἐστὶ γνῶσις, τὰ δὲ ἀγαθὰ καὶ
 κακὰ πρότερον ἐδείξαμεν (§ 12—109) ἀνύπαρκτα, ὡστ'
 οὐδ' ἐπιστήμη τις ἐστὶ ἀγαθῶν καὶ κακῶν. εἰ δ' αὐτὴ ἐστὶν 186
 25 ἀγαθόν καὶ ἀξιούται τῶν ἀγαθῶν εἶναι ἐπιστήμη, ἐαυτῆς
 ἐστὶ ἐπιστήμη· ὃ πάλιν ἄτοπον. τὰ γὰρ ὧν ἐστὶν ἐπιστήμη,
 ταῦτα προεπινοεῖται τῆς ἐπιστήμης. οἶον ἰατρικὴ λέγεται

1 συγκατάληψις N 2 καταλήψεων Gen.: καταλήψεως G
 3 τινα om. NV 6 ὑπάρχον LE5: ὑπάρχειν N (καὶ) ἐναπ. N
 12 <δ'> οὐσης N 14 οὔσα om. N 18 ἡ αὐτὴ N (iam Bekk.):
 ἢ ἡ αὐτὴ LE5 21 οὐδ' Bekk.: οὐθ' G

- ἐπιστήμη ὑγιεινῶν καὶ ροσερῶν καὶ οὐθετέρων· ἀλλὰ⁵⁸¹
 προϋπέστηκε τῆς ἰατρικῆς καὶ προηγείται τὰ ὑγιεινὰ καὶ
 ροσερα. πάλιν τε ἡ μουσικὴ ἐμμελῶν ἐστὶ καὶ ἐκμελῶν,³⁰
 ἐνρhythμων τε καὶ ἐκρhythμων ἐπιστήμη· ἀλλ' οὐ πρὶν τού-
 187 τω ἐστὶν ἡ μουσικὴ. καὶ αὐτοὶ (Stoic. fr. II 123 Arn.) δὲ
 τὴν διαλεκτικὴν ἔφασαν ἐπιστήμην ἀληθῶν τε καὶ⁵⁸²
 ψευδῶν καὶ οὐθετέρων· οὐκοῦν προϋπέστηκε τῆς δια-
 λεκτικῆς τᾶληθῆ καὶ ψευδῆ καὶ οὐθέτερα. εἰ δὴ ἑαυτῆς
 ἐστὶν ἐπιστήμη ἢ φρόνησις, ὀφείλει προϋφεστάναι ἑαυτῆς·
 οὐδὲν δὲ δύναται ἑαυτοῦ προϋφεστηκέναι· οὐδὲ ταύτη τόλ-⁶
 νον ὀητέον εἶναι τινα περὶ τὸν βίον ἐπιστήμην.
- 188 Πᾶσα τε ὑπαρκτὴ τέχνη καὶ ἐπιστήμη ἐκ τῶν ἀποδι-
 δομένων ὑπὸ αὐτῆς τεχνικῶν τε καὶ ἐπιστημονικῶν ἔργων
 καταλαμβάνεται. οἷον ἰατρικὴ μὲν ἐκ τῶν ἰατρικῶς γινο-
 μένων, κιθαριστικὴ δὲ ἐκ τῶν κιθαριστικῶς, καὶ ἤδη ζωγρα-¹⁰
 φία καὶ ἀνδριαντοπλαστικὴ καὶ πᾶσαι αἱ ἐμφερεῖς. ἡ δὲ
 γε περὶ τὸν βίον ἀξιουμένη στρέφεσθαι τέχνη οὐδὲν ἔχει
 συμβεβηκὸς ἐνέργημα, ὥς παραστήσομεν· οὐκ ἄρα ἐστὶ
 189 τις περὶ τὸν βίον τέχνη. οἷον πολλῶν λεγομένων παρὰ
 τοῖς Στωικοῖς περὶ τε τῆς τῶν παίδων ἀγωγῆς καὶ περὶ¹⁵
 τῆς πρὸς τοὺς γονεῖς τιμῆς καὶ ἔτι τῆς πρὸς τοὺς κατοι-
 χομένους ὀσιότητος, ὀλίγα ἐξ ἑκάστου εἴδους ἐπιλεξάμενοι
 δείγματα χάριν προοισόμεθα εἰς τὴν τῆς ἐπιχειρήσεως
 κατασκευήν.
- 190 Καὶ μὴν περὶ μὲν παίδων ἀγωγῆς ἐν ταῖς διατριβαῖς ὁ αἰ-²⁰
 ρεσιάρχης Ζήνων (fr. 250 Arn.) τοιαῦτά τινα διέξεισιν· “δια-
 μηρίζειν δὲ μηδὲν μᾶλλον μηδὲ ἦσσον παιδικὰ ἢ μὴ
 παιδικὰ, μηδὲ θήλεα ἢ ἄρρενα· οὐ γὰρ ἄλλα παιδι-
 κοῖς ἢ μὴ παιδικοῖς, οὐδὲ θηλείαις ἢ ἄρρεσιν, ἀλλὰ
 τὰ αὐτὰ πρέπει τε καὶ πρέποντά ἐστίν.” καὶ πάλιν (fr. ²⁵

188—189 ~ Hyp. III 243.

190—196 ~ Hyp. III 245—249.

²⁹ ὑγιεινὰ καὶ om. N ³ δὴ NLE: δὲ ⁵ ⁷ ὑπαρκτικὴ ⁵
¹² γράφεσθαι N ^{16/17} κατηχουμένους N (cf. ad p. 168, 9.
 174, 12) ¹⁸ προοισόμεθα L⁵: προῖσ. N: προεισ. E ²² ἴσον ⁵

582

251 Arn.)· “διαμεμήρικας τὸν ἐρώμενον· οὐκ ἔγωγε
 πότερον οὐκ ἐπεθύμησας αὐτὸν διαμηρίσαι· καί
 μάλα· ἀλλὰ ἐπεθύμησας παρασχεῖν σοι αὐτόν· ἢ ἐφο-
 βήθης κελεῦσαι· μὰ Δί· ἀλλ’ ἐκέλευσας· καί μάλα·
 29^a εἶθ’ οὐχ ὑπηρέτησέ σοι· οὐ γάρ·” περὶ δὲ τῆς εἰς 191
 30 τοὺς γονεῖς τιμῆς παράθοιτο ἂν τις τὰ τῆς μητρομείας
 ὑπ’ αὐτῶν θρυλούμενα· καί γε ὁ μὲν Ζήνων (fr. 25b Arn.)
 583 τὰ περὶ τῆς Ἰοκάστης καὶ Οἰδίποδος θαῖς ἱστοροῦμενά φησιν,
 ὅτι οὐκ ἦν δεινὸν τρῖψαι τὴν μητέρα· “καὶ εἰ μὲν ἀσθε-
 νοῦσαν τὸ σῶμα ταῖς χερσὶ τρίψας ὠφέλει· οὐδὲν
 αἰσχρὸν· εἰ δ’ ἐτέρῳ μέρει τρίψας εὐφραίνειν ὀδυνώ-
 5 μένην παύσας, καὶ παῖδας ἐκ τῆς μητρὸς γυνναίους
 ποιήσας, τί ἦν αἰσχρὸν;” ὁ δὲ Χρῦσιππος ἐν τῇ ποίη- 192
 τειᾷ κατὰ λέξιν φησὶν οὕτως (III 745 Arn.)· “δοκεῖ μοι καὶ
 8^a ταῦτα οὕτως διεξάγειν· καθάπερ καὶ νῦν οὐ κακῶς
 παρὰ πολλοῖς εἴθισται, ὥστε καὶ τὴν μητέρα (ἐκ τοῦ
 10 νίου τεκνοποιεῖσθαι καὶ τὸν πατέρα) ἐκ τῆς θυγα-
 10^a τρὸς καὶ τὸν ὁμομήτριον ἐκ τῆς ὁμομητρίας.”
 δεῖγμα δὲ τῆς πρὸς τοὺς κατοικομένους αὐτῶν ἐπιτήδεος γέ-
 νοιτ’ ἂν καὶ τὰ περὶ τῆς ἀνθρωποφαγίας παραγγελλόμενα· οὐ
 γὰρ μόνον ἀξιοῦσι τοὺς τετελευτηκότας ἐσθίειν, ἀλλὰ καὶ τὰς
 αὐτῶν σάρκας, εἴ ποτε τύχοι τι μέρος τοῦ σώματος ἀποκοπέν.
 λέγεται δ’ ἐν τῷ περὶ δικαιοσύνης ὑπὸ Χρῦσιππου (fr. III 748 193
 15 Arn.) ταυτί· “καὶ ἂν τῶν μελῶν ἀποκοπῇ τι μέρος πρὸς
 τὴν τροφήν χρήσιμον, μήτε κατορύττειν αὐτὸ μήτε
 ἄλλως ῥίπτειν, ἀναλίσκειν δὲ αὐτό, ὅπως (ἐκ) τῶν
 ἡμετέρων ἕτερον μέρος γένηται.” ἐν δὲ τῷ περὶ τοῦ 194
 καθήκοντος, περὶ τῆς τῶν γονέων ταφῆς διεξερχόμενος, ῥητῶς

26 διαμεμήρικας Gen.: διαμεμήρικας G 27 πότερον N:
 πρότερον LEs 28 ἐπιθύμησας et εἶτ’ pro ἢ Bekk. dubit.
 ἢ del. Arnim 29 μὰ διὰ (sic) N 29^a ὑπηρέτησέ LE: ὑπηρε-
 τησαί N: ὑπηρετήσοσσι S 30 fort. τὰ (περὶ) τῆς 4 εὐφρα-
 νεν Arnim coll. p. 179, 17: ἐφ’ ᾧ εἶπεν G 6 τί ἦν G: τοῦτ’
 ἦν Arnim dubit. S διεξάγειν Fabr. coll. p. 179, 20: ἐξανα-
 γεῖν G 8^a μητέρα G (exceptis R, qui praebet μητέρα, et L, ubi
 exstat ματέρα) 8^a-9 ἐκ — πατέρα suppl. Fabr. coll. p. 179, 21, 22
 17 ἐκ addidi coll. p. 179, 27 18 ἕτερον om. S

φασί (III 752 Arn.) ἄπογενομένων δὲ τῶν γονέων τα- 20
 φασί χρησίμων ταῖς ἀπλουσιάζουσιν, ὡς ἂν τοῦ σώ-
 ματος, καθάπερ ὄνυχος ἢ τριχῶν, οὐδὲν ὄντος πρὸς
 ἡμᾶς, οὐδ' ἐπιστροφῆς καὶ πολυωρίας προσδεομέ-
 των ἡμῶν τοιαύτης τινός. διὸ καὶ χρησίμων μὲν ὄν-
 των τῶν κρεῶν τροφῇ χρῆσονται αὐτοῖς, καθάπερ 25
 καὶ τῶν ἰδίων μερῶν, οἷον ποδὸς ἀποκοπέντος ἐπέ-
 βαλλεῖ χρῆσθαι αὐτῷ, καὶ τοῖς παραπλησίοις·
 ἀχρεῖων δὲ ὄντων αὐτῶν ἢ κατορύξαντες τὸ μνημα
 ἔασουσιν. ἢ κατακαύσαντες τὴν τέφραν ἀφήσου-
 σιν. ἢ μακρότερον ῥίψαντες οὐδεμίαν ἐπιστροφήν 29a
 αὐτῶν ποιήσονται, καθάπερ ὄνυχος ἢ τριχῶν." 30

195 Ὡς μὲν οἱ ἀπὸ τῆς Στοᾶς, ἐπαντέον δ' αὐτοῖς τὸ 584
 ἀκολουθοῦν τῆς ἐπιχειρήσεως. ἦτοι γὰρ οὕτω παραγγέλ-
 λουσι ταῦτα ποιεῖν ὡς μελλόντων αὐτοῖς χρῆσθαι τῶν
 τέων ἢ ὡς μὴ χρησομένων. καὶ ὡς χρησομένων μὲν οὐ-
 δαμῶς· οἱ γὰρ νόμοι κωλύουσιν, εἰ μὴ τι παρὰ Λαιστρυ- 5
 γάσι καὶ Κύκλωσι δεήσει βιοῦν, παρ' οἷς θεμιτόν ἐστιν
 (I 297) 6a

ἀνδρόμεα κρε' ἔδειν καὶ ἐπ' ἄκρητον γάλα πίνειν.

196 εἰ δ' ὡς μὴ χρησομένων, παρέλκουσα γίνεται ἢ περὶ τὸν
 βίου τέχνη, ἧς ἢ χρῆσις ἐστὶν ἀδύνατος· ὡς γὰρ ἐν τυ-
 φλῶν δήμῳ ἄχρηστός ἐστι ζωγραφία (βλεπόντων γὰρ ἢ 10
 τέχνη), καὶ ὄν τρόπον ἐν πόλει κωφῶν ἀνόνητός ἐστι κι-
 θαριστική (ἀκούοντας γὰρ τέρπει), οὕτω καὶ ἢ περὶ τὸν
 βίου τέχνη πρὸς μηδέν ἐστι τοῖς μὴ δυναμένοις αὐτῇ
 χρῆσθαι.

197 Καὶ μὲν πᾶσα τέχνη, εἴαν τε θεωρητικὴ καθεστήκη, 15
 ὡς γεωμετρία καὶ ἀστρολογικὴ, εἴαν τε πρακτικὴ, ὡς ὄπλο-
 μαχητικὴ, εἴαν τε ἀποτελεσματικὴ, ὡς ζωγραφία καὶ ἀνδρι-

197—199 ~ Hyp. III 243.

24 τοιαυτά τινα N 29 ἔασουσιν ser. coll. p. 180, 5: ἐποί-
 σουσιν G 10 ἐστὶν ἢ ζ. N 11 ἀνόνητος N5 (R ox corr.):
 ἀνόητος LE et R pr. 15 καθεστήκη N: καθεστήκοι LE5

584 αντοπλαστική, ἴδιον ἔχει ἔργον ᾧ διαφέρει τῶν ἄλλων δια-
 θέσεων, τῆς δὲ φρονήσεως οὐκ ἔστιν ἴδιον ἔργον, ὡς
 90 παραστήσω· οὐκ ἄρα τέχνη τις ἐστὶ περὶ τὸν βίον ἢ φρο-
 νησις. ὡς γὰρ τὸ κοινὸν μουσικοῦ καὶ ἀμουσοῦ, τοῦτ' 198
 οὐκ ἔστι μουσικόν, καὶ τὸ κοινὸν γραμματικοῦ καὶ ἀγραμ-
 μάτου, τοῦτ' οὐκ ἔστι γραμματικόν, οὕτω καὶ συλλήβδην
 τὸ κοινὸν τοῦ τεχνίτου καὶ ἀτέχνου, τοῦτ' οὐκ ἔστι τεχνι-
 24 κόν. διόπερ καὶ τὸ [τεχνικόν] τοῦ φρονίμου καὶ ἀφρονος
 25 κοινὸν οὐκ ἂν εἴη τῆς φρονήσεως ἴδιον ἔργον. πᾶν δὲ γὰρ 199
 τὸ ὑπὸ τοῦ φρονίμου γίνεσθαι δοκοῦν ἔργον, τοῦτο κοι-
 νὸν εὐρίσκεται καὶ τοῦ μὴ φρονίμου ἔργον· οἷον εἰάν τε
 τιμᾶν γονεῖς θώμεθα τοῦ φρονίμου ἔργον, εἰάν τε τὸ πα-
 ρακαταθήκη ἀποδιδόναι τοῖς πιστεύσασιν, εἰάν τ' ἄλλο τι
 30 τῶν τοιούτων, καὶ τοὺς μὴ σπουδαίους εὐρήσομεν τοιούτων
 τι ποιοῦντας. ὥστε μηδὲν ἴδιον εἶναι τοῦ σοφοῦ ἔργον,
 585 ᾧ διοίσει τῶν μὴ σοφῶν. εἰ δὲ τοῦτο, οὐδὲ φρονήσις ἔστιν
 τέχνη τις περὶ τὸν βίον, ἥς ἴδιον οὐδὲν τεχνικόν ἔστιν
 ἔργον.

Ἄλλὰ πρὸς τοῦθ' ὑπαντιῶντές φασιν πάντα μὲν κοινὰ 200
 5 εἶναι καὶ πάντων τὰ ἔργα, διορίζεσθαι δὲ τῷ ἀπὸ τεχνι-
 κῆς [διαθέσεως καὶ] διαθέσεως ἢ ἀπὸ ἀτέχνου γίνεσθαι. οὐ
 γὰρ τὸ ἐπιμελεῖσθαι γονέων καὶ ἄλλως τιμᾶν γονεῖς τοῦ σπου-
 δαίου ἐστὶν ἔργον, ἀλλὰ σπουδαίου τὸ ἀπὸ φρονήσεως τοῦτο
 ποιεῖν· καὶ ὡς τὸ μὲν ὑγιάζειν κοινόν ἐστι τοῦ τε ἰατροῦ 201
 10 καὶ τοῦ ἰδιώτου, τὸ δὲ ἰατρικῶς ὑγιάζειν τοῦ τεχνίτου ἴδιον,
 ὧδε καὶ τὸ μὲν τιμᾶν τοὺς γονεῖς κοινόν τοῦ τε σπου-
 δαίου καὶ μὴ σπουδαίου, τὸ δὲ ἀπὸ φρονήσεως τιμᾶν τοὺς
 γονεῖς ἴδιον τοῦ σοφοῦ, ὥστε καὶ τέχνην αὐτὸν ἔχειν περὶ
 15 τὸν βίον, ἥς ἴδιόν ἐστιν ἔργον τὸ ἕκαστον τῶν πραττο-
 μένων ἀπὸ ἀρίστης διαθέσεως πράττειν. εἰκόσασι δ' οἱ 202
 ταύτην χρώμενοι τῇ ὑπαντήσει ἐθελόκωφεῖν καὶ πάντα μάλ-

19 τῆς — ἔργον N (similia olim suppleverat Fabr.): om. LEΣ
 24 τεχνικόν del. Fabr. 25 κοινόν Hermetus: ὄν G 4 τοῦθ'
 ὑπαντιῶντες Fabr.: τοὺς ὑπαντιῶντας G <τινές> φασιν Heintz
 dubit. 6 διαφ. καὶ del. Bekk. 9 τὸ μὲν N: μὲν τὸ L5: μὲν
 τοῦ E 10 τοῦ ante ἰδιώτου om. 5 16 τοιαύτη L 27
 Sextus Empiricus II.

17 ἢ πρὸς τὸ ἐπιζητούμενον τι λέγειν. ἡμῶν γὰρ ἀντι-
 κρις δεικνύεται, ὅτι οὐδὲν ἰδίον ἐστὶ τοῦ φρονούντος
 ἔργον, ᾧ διαφέρει τῶν μὴ φρονίμων, ἀλλὰ πᾶν τὸ γινώ-
 μενον ὑπὸ αὐτοῦ, τοῦτο καὶ ὑπὸ τῶν μὴ σπουδαίων γίνε- 20
 σθαι. αὐτοὶ τοῦτο μὲν οὐκ ἴσχυσαν ἀνελεῖν, ἔξωθεν δέ
 σπασιν, ὅτι τὸ κοινὸν ἔργον ὅτε μὲν ἀπὸ φρονίμης γίνεται
 203 διαθέσεως, ὅτε δὲ ἀπὸ φαύλης. ὅπερ ἀπόδειξις μὲν τοῦ
 μὴ εἶναι κοινὸν ἔργον τῶν τε φρονίμων καὶ τῶν μὴ τοιού-
 των οὐκ ἐστίν, δείται δὲ ἀποδείξεως, ζητήσαντος ἂν τινος, 25
 ποῦθεν γε διαγνωσόμεθα, πότε γίνεται ταῦτα ἀπὸ φρονίμης
 διαθέσεως καὶ πότε οὐ γίνεται· αὐτὰ γὰρ τὰ κοινὰ ἔργα
 204 τοῦτ' οὐκ ἐμφαίνει, παρόσον ἐστὶ κοινά. ἔνθεν καὶ τὸ
 ἀπὸ ἰατρικῆς κομισθὲν ὑπόδειγμα κατ' αὐτῶν μᾶλλον εὐρί-
 σκεται. ὅταν γὰρ φῶσι τὸ ὑγιάζειν κοινὸν ἰατροῦ τε καὶ 30
 οὐκ ἰατροῦ καθεστηκὸς ἐξαίρετον γίνεσθαι τοῦ τεχνίτου,
 ἐπειδὴν ἰατρικῶς ἀποτελεσθῆ, τότε ἦτοι ἴσασιν τὸ διαφόρως 586
 γινόμενον ὑπὸ τοῦ ἰατροῦ παρὰ τὸν ἰδιώτην, οἷον τὸ συν-
 τόμως καὶ ἀπόνως καὶ τὸ μετὰ τάξεως καὶ ποιότητος, ἢ οὐκ
 ἴσασιν, ἀλλὰ καὶ ταῦτα πάντα κοινὰ τῶν ἰδιωτῶν ὑπειλή-
 205 φασιν. καὶ εἰ μὲν ἴσασιν, αὐτόθεν ἰδίον τι τοῦ ἰατροῦ 5
 φαινόμενον ἔργον ὁμολογήκασιν ὑπάρχειν, καὶ ἀκόλουθον
 ἦν αὐτοῖς ἀπὸ τούτου μετελθοῦσι διδάσκειν καὶ τοῦ σοφοῦ
 τι ἴδιον ἔργον, ᾧ διοίσει τοῦ μὴ σοφοῦ. εἰ δὲ οὐκ ἴσασιν,
 ἀλλὰ πᾶν τὸ ὑπὸ τοῦ ἰατροῦ γινόμενον, τοῦτ' ἐροῦσι καὶ
 ὑπὸ τοῦ ἰδιώτου γίνεσθαι, ἀφελοῦνται τοῦ ἰατροῦ τὸ ἴδιον 10
 ἔργον καὶ ἀπαρραλλαγῆς οὔσης κατὰ τὸ φαινόμενον ἐν τοῖς
 γινόμενοις ἔργοις οὐ διαγνώσκονται τὸν τεχνίτην καὶ
 τὸν ἀτεχνον, οὐδὲ τὸ ἀπὸ τεχνικῆς διαθέσεως ἐνεργούμε-
 νον, οὐδὲ τὸ ἀπὸ ἀτέχνου, διὰ τὸ μηδὲ τὴν καθ' ἕκαστον
 ἀφανῆ διάθεσιν ἐξ ἑαυτῆς δύνασθαι γνωρίζεσθαι, οὔσαν 15
 206 ἀφανῆ. τοίνυν οὐδὲν ὠφελεῖ αὐτοὺς τὸ ὁμολογεῖν μὲν
 κοινὰ εἶναι τὰ ὑπὸ τε τοῦ σοφοῦ γινόμενα ἔργα καὶ τὰ

17 τι om. N 26 γε G: δὲ Bekk. dubit. 27 διαθέσεως
 om. N 28 ἐμφαίνει 5 1 τὸ N: τοι E: τι L5 3 τὸ om. 5
 7 ἦν Bekk.: εἶναι G 9 τοῦ om. N 12 τὸν <τε> Gen. cf.
 v. 22 11 ἐκότερον Heintz dubit. 15/16 ἀφανῆ οὔσαν N

586 ὑπὸ τοῦ μὴ σοφοῦ, διαφέρειν δ' αὐτὰ τῷ νυνὶ μὲν ἀπὸ
 φρονίμης γίνεσθαι διαθέσεως, νυνὶ δὲ ἀπὸ ἄφρονος.
 20 Ἄλλοι δὲ εἰσὶν οἱ τῷ διομαλισμῷ καὶ τάξει ταῦτα
 διορίζεσθαι νομίζοντες. κατὰ γὰρ ἐπὶ τῶν μέσων τεχνῶν 207
 ἴδιόν ἐστι τοῦ τεχνίτου τὸ τεταγμένως τι ποιῆν καὶ τὸ
 ἐν τοῖς ἀποτελέσμασι διομαλίζειν (ποιῆσαι γὰρ ἂν ποτε
 καὶ ἰδιώτης τὸ τεχνικὸν ἔργον, ἀλλὰ σπανίως καὶ οὐ πάν-
 25 ποτε, οὐδὲ κατὰ τὸ αὐτὸ καὶ ὡσαύτως), ὅθεν καὶ τοῦ μὲν
 φρονίμου φασὶν ἔργον εἶναι τὸ ἐν τοῖς κατορθώμασι διο-
 μαλίζειν, τοῦ δὲ ἄφρονος τὸναντίον. φαίνονται δὲ καὶ 208
 οὔτοι <οὐ> κατὰ τὴν τῶν πραγμάτων φύσιν περὶ τῆς ἐν χει-
 ρὶ ζητήσεως διαταττόμενοι. τὸ γὰρ εἶναι τινα βίου τάξιν
 30 κατὰ τὸν τεχνικὸν λόγον ὠρισμένως εἰρημένην εὐχῆ μᾶλλον
 εἴοικεν. πᾶς γὰρ ἄνθρωπος πρὸς τὰς τῶν ἱσοπιπτότων
 πραγμάτων διαφορὰς καὶ ποικιλίας ἀσπιζόμενος οὐδέποτε
 587 δύναται τὴν αὐτὴν τάξιν φυλάττειν, καὶ μάλιστα ὁ ἑμ-
 φρων τὸ τε ἄστατον τῆς τύχης καὶ τὸ ἀρέβαιον τῶν πρα-
 γμάτων ἐννοούμενος. ἄλλως τε εἴπερ μίαν καὶ ὠρισμένην 209
 εἶχε βίου τάξιν ὁ φρόνιμος, κἂν ἐκ ταύτης ἐναργῶς κατε-
 ληπτο τοῖς μὴ φρονίμοις· οὐχὶ δὲ γε καταλαμβάνεται
 5 τούτοις· τοίνυν οὐδ' ἐκ τῆς τάξεως τῶν ἔργων ληπτὸς
 ἐστὶν ὁ φρόνιμος. ὅθεν εἰ πᾶσα μὲν τέχνη ἐκ τῶν ἰδίων
 ἔργων φαίνεται, τῆς δὲ φρονήσεως οὐδέν ἐστιν ἴδιον ἔργον
 ἐξ οὗ φαίνεται, οὐκ ἂν εἴη τις τέχνη περὶ τὸν βίον ἢ
 10 φρόνησης.

Καὶ μὴν εἰ τέχνη τίς ἐστι περὶ τὸν βίον ἢ φρόνησις, 210
 οὐκ ἄλλον ἂν τινα μᾶλλον ὠφέλησεν ἢ τὸν κεκτημένον
 αὐτὴν σοφόν, ἐγκράτειαν αὐτῷ παρασχομένη ἐν ταῖς πρὸς

207—209 ~ Hyp. III 243—244.
 210—215 ~ Hyp. III 273—277.

18 ὑπὸ τοῦ μὴ σ. ser. coll. p. 585, 12. 19. 20. 24. 31. 586, 8:
 μὴ ὑπὸ τοῦ σ. G 22 τό <τε> Gen. cf. v. 12 24 καὶ ἰδιώτης
 LEs: τῷ ἰδίῳ τῆς N 24/25 πάντοτε N (comp. exaratum): πάν-
 τότε LEs 27 καὶ om. NV 28 οὐ add. Fabr. 30 τὸν N:
 om. LEs fort. εἰρημένην 31 τῶν <αὐτῶ> coniectura in mar-
 gine codicis Genevensium 2 τύχης LEs: ψυχῆς ex εὐχῆς N
 8 φαίνεται ἔργων N 11 καὶ — φρόνησις N in margine
 27*

τὸ κακὸν ὁρμαῖς καὶ ἐν ταῖς ἀπὸ τοῦ ἀγαθοῦ ἀφορμαῖς.
 οὐκ ἔστι γὰρ τὸν σοφὸν ὠφελεῖ ἢ φρόνησις, ὡς παραστήσο- 15
 211 μαι· οὐκ ἄρα τέχνη τις ἐστὶ περὶ τὸν βίον. ὁ γὰρ λεγόμενος ἐγκρατὴς σοφός ἦτοι κατὰ τοῦτο λέγεται ἐγκρατὴς, καθόσον ἐν οὐδεμίᾳ γίνεται ὁρμὴ τῇ πρὸς τὸ κακὸν καὶ ἀφορμὴ τῇ ἀπὸ τοῦ ἀγαθοῦ, ἢ καθόσον ἔχει μὲν φαύλας ὁρμας, περικρατεῖ δὲ τούτων τῷ λόγῳ. καὶ κατὰ μὲν τὸ 20 μὴ γίνεσθαι ἐν φαύλαις κρίσεσιν οὐκ ἂν λεχθεῖη ἐγκρατὴς εἶναι· οὐ γὰρ κρατῆσει οὐδ' οὐκ ἔχει. καὶ ὁ τρόπῳ οὐκ ἂν εἴποι τις τὸν εὐνοῦχον ἐγκρατῆ πρὸς ἀφροδισίων μίξιν καὶ τὸν κακοστομαχοῦντα πρὸς ἐδεσμάτων ἀπόλαυσιν (οὐδ' ὄλωσ γὰρ ἐν αὐτοῖς ἐπιζητήσις τις γίνεται τούτων, ἵνα καὶ 25 ἐγκρατῶς κατεξαναστῶσι τῆς ἐπιζητήσεως), τῷ αὐτῷ τρόπῳ οὐδὲ τὸν σοφὸν ἐγκρατῆ ᾔητέον διὰ τὸ μὴ φύεσθαι ἐν αὐτῷ τὸ οὐ εἶναι ἐγκρατὴς. εἰ δὲ κατὰ τοῦτο ἀξιόσουςιν αὐτὸν ὑπάρχειν ἐγκρατῆ, καθόσον γίνεται μὲν ἐν φαύλαις κρίσεσιν, περιγίνεται δ' αὐτῶν τῷ λόγῳ, πρῶτον μὲν δῶ- 30 σουσι τὸ ὅτι οὐδὲν ὠφέλησεν αὐτὸν ἢ φρόνησις, ἀκμὴν ἐν ταραχαῖς ὄντα καὶ βοηθείας δεόμενον, εἶτα καὶ κακοδαι- 214 μονέστερον τῶν φαύλων εὐρίσκεισθαι. ἢ μὲν γὰρ ὁρμαῖς 588 ἐπὶ τι, πάντως ταρασσεται, ἢ δὲ περικρατεῖ τῷ λόγῳ, συνέχει ἐν ἑαυτῷ τὸ κακόν, καὶ διὰ τοῦτο μᾶλλον ταραττεται τοῦ φαύλου μηκέτι τοῦτο πάσχοντος· ἢ μὲν γὰρ ὁρμαῖς, ταραττεται, ἢ δὲ τυγχάνει τῶν ἐπιθυμουμένων, ὑπε- 5 215 κλυομένην ἴσχει τὴν ταραχήν. οὐ τοίνυν ἐγκρατὴς γίνεται ὅσον ἐπὶ τῇ φρονήσει ὁ σοφός· ἢ εἴπερ γίνεται, πάντων ἀνθρώπων κακοδαιμονέστατος γίνεται. ἀλλ' εἰ ἐκάστη τέχνη τὸν κεκτημένον αὐτὴν ὠφελεῖ μᾶλλον, δέδεικται δὲ ἢ περὶ τὸν βίον ἀξιουμένη τυγχάνειν τέχνη μηδὲ τὸν κεκτη- 10 μένον ὠφελοῦσα, ᾔητέον μὴ εἶναι τινα περὶ τὸν βίον τέχνην.

14 κακὸν et ἀγαθοῦ Heintz coll. vv. 18 et 19: ἀγαθὸν et κακοῦ G 18 ἐν om. E 18 τὸ — 589, 4 ἐστὶν suppl. altera manus (= n) in N (vide p. VIII⁵) 18 τὸ κακὸν Fabr.: ἀγαθὸν G 19 ἀγαθοῦ Fabr.: κακοῦ G 20 fort. ὁρμας <καὶ ἀφορμας> cf. p. 186, 8 25 ἐν fort. delend. coll. p. 186, 9 4 φαύλου <ἐκείνου> Heintz coll. p. 186, 20 8 κακοδαιμονέστατος scr. coll. p. 186, 24: κακοδαιμονέστερος G 10 τυγχάνειν τέχνη LE⁵: τυγχάνη n 11 τι s n

588

ξ' εἰ διδακτὴ ἐστὶν ἢ περὶ τὸν βίον τέχνη

Δυνάμει μὲν οὖν συναποδέδεικται τῷ μὴ εἶναι τινα 216
 περὶ τὸν βίον τέχνην τὸ μηδὲ διδακτὴν αὐτὴν καθεστάναι·
 15 τῶν γὰρ μὴ ὄντων οὐ γίνεται μάθησις. ἤμως δ' ἐκ περιτοῦ συγχωρήσαντες αὐτῆς τὴν ὑπαρξιν διδάσκωμεν, ὡς ἐστὶν ἀδίδακτος. πολὺς μὲν οὖν καὶ ποικίλος ἐστὶ 217
 παρὰ τοῖς φιλοσόφοις ὁ περὶ τῆς μαθήσεως λόγος· ἀλλ' ἡμεῖς γε τὰ κυριώτατα ἐπιλεξάμενοι θήσομεν, ὧν τὰ μὲν
 20 κοινότερον ἐπιχειρεῖται παρὰ τοῖς σκεπτικαῖς εἰς τὸ μηδὲν εἶναι μάθησιν, τὰ δὲ καὶ ἰδιαίτερον λέγεται περὶ αὐτῆς τῆς φρονήσεως. τάξει δὲ πρώτας σκοπῶμεν τὰς κοινοτέρας ἐπιχειρήσεις.

Ἐπὶ πάσης τοίνυν μαθήσεως ὁμολογεῖσθαι δεῖ τὸ 218
 25 τε διδασκόμενον πράγμα καὶ τὸν διδάσκοντα καὶ τὸν μανθάνοντα καὶ τὸν τρόπον τῆς μαθήσεως. οὐδὲν δὲ τούτων ἐστὶν ὁμολογον, ὡς δείξομεν· οὐκ ἄρα ἐστὶ τις μάθησις. καὶ ἐπεὶ πρῶτον ἐμνήσθημεν τοῦ διδασκόμενου
 πράγματος, περὶ αὐτοῦ πρῶτον ἀπορητέον. εἰ γὰρ δι- 219
 30 δάσκεται τι πράγμα, ἦτοι τὸ ὄν διδάσκεται ἢ τὸ μὴ ὄν. οὔτε δὲ τὸ ὄν διδάσκεται, ὡς δείξομεν, οὔτε τὸ μὴ ὄν, ὡς παραμυθησόμεθα· οὐκ ἄρα διδάσκεται τι πράγμα. καὶ
 589 δὴ τὸ <μὲν> μὴ ὄν οὐ διδάσκεται· οὐδὲν γὰρ αὐτῷ συμβέβηκεν, ὥστ' οὐδὲ τὸ διδάσκεισθαι. καὶ ἄλλως· εἰ τὸ μὴ 220
 ὄν διδάσκεται, ἀληθὲς ἐστὶ τὸ μὴ ὄν· τῶν γὰρ ἀληθῶν ἐστὶν ἢ μάθησις. εἰ δὲ ἀληθὲς ἐστὶ τὸ μὴ ὄν, εὐθὺς καὶ
 5 ὑπαρκτὸν γενήσεται· ἀληθὲς γοῦν φασὶν οἱ Στωικοὶ (cf. II fr. 195 Arn.) ὃ ὑπάρχει τε καὶ ἀντίκειται τινι ἀτοπον δέ γε τὸ μὴ ὄν ὑπάρχειν· οὐκ ἄρα τὸ μὴ ὄν διδάσκεται. τὸ
 γε μὴν διδασκόμενον κινοῦν φαντασίαν διδάσκεται, τὸ δὲ μὴ ὄν οὐ δύναται κινεῖν φαντασίαν· οὐκ ἄρα διδασκόν ἐστὶ τὸ

219—223 — Hyp. III 256—258. adv. math. I 10—14.

14 τέχνη n 17 οὖν om. n 23 πρῶτον Gen.: πρῶτον G
 1 μὲν add. Bekk. 3 ἀληθὲς — 4 ἐστὶν om. n (deinde denovo
 incipit N v. ad p. 587, 18) 3 τῶν — 4 ὄν om. 5

- 221 μὴ ὄν· πρὸς τοῦτοις· εἰ τὸ μὴ ὄν διδάσκεται, οὐδὲν ἀληθὲς 10
 διδάσκεται· τῶν γὰρ ὄντων καὶ ὑπαρχόντων ἐστὶ τὰ ἀλη-
 θῆς· εἰ δὲ μηδὲν ἀληθὲς διδάσκεται, πᾶν τὸ διδασκόμε-
 νον ἐστὶ ψεῦδος· ἀτοπον δὲ γε πᾶν τὸ διδασκόμενον
 εἶναι ψεῦδος· οὐ τοίνυν τὸ μὴ ὄν διδάσκεται· ἔπειτα,
 εἴπερ τὸ μὴ ὄν διδάσκεται, ἦτοι καθὸ μὴ ὄν ἐστὶ διδά- 15
 σκεται, ἢ κατ' ἄλλο τι· καθὸ μὲν οὖν μὴ ὄν ἐστίν, οὐ
 διδάσκεται· εἰ γὰρ τὸ μὴ ὄν καθὸ μὴ ὄν ἐστὶ διδάσκε-
 ται, οὐδὲν ὄν διδαχθήσεται· ὅπερ ἀτοπον· καὶ μὴν οὐδὲ
 κατ' ἄλλο τι· τὸ γὰρ ἄλλο τι ἐστὶ, τὸ δὲ μὴ ὄν οὐκ ἐστίν.
- 222 ὥστ' οὐκ ἂν διδαχθῆι τὸ μὴ ὄν· λείπεται οὖν λέγειν τὸ 20
 ὄν διδάσκεισθαι· ὃ καὶ αὐτὸ τῶν ἀδυνατίων δείξομεν· εἰ
 γὰρ τὸ ὄν διδάσκεται, ἦτοι καθὸ ὄν ἐστίν ἢ κατ' ἄλλο τι·
 καὶ εἰ μὲν καθὸ ὄν ἐστὶ διδάσκεται, οὐδὲν ἐστὶ ἀδίδακτον
 [εἴγε τῶν ὄντων οὐδὲν ἐστὶ διδακτόν]· εἰ δὲ τῶν ὄντων οὐ-
 δὲν ἐστὶν ἀδίδακτον, οὐδέ γε ἐστὶ τι διδασκόμενον· δεῖ 25
 γὰρ ἀδίδακτόν τι εἶναι, ἵνα ἐκ τούτου μάθησις γένηται.
- 223 ὥστε καθὸ μὲν ὄν ἐστίν, οὐκ ἂν διδαχθῆι τὸ ὄν· καὶ μὴν 27a
 οὐδὲ κατ' ἄλλο τι· (τὸ γὰρ ὄν οὐκ ἔχει ἄλλο τι) συμ-
 βεβηκὸς αὐτῷ, ὅπερ μὴ ὄν ἐστίν, ἀλλὰ πᾶν τὸ συμβεβη-
 κὸς αὐτῷ ὄν ἐστίν· ὥστ' εἰ τὸ ὄν καθὸ ὄν ἐστίν οὐ δι-
 δάσκεται, οὐδὲ κατ' ἄλλο τι διδαχθήσεται· ἐκεῖνο γὰρ ὅ τι 30
 ποτέ ἐστίν ἄλλο συμβεβηκὸς αὐτῷ, ὄν ἐστίν· εἰ οὖν μήτε
 τὸ ὄν διδάσκεται μήτε τὸ μὴ ὄν, παρὰ δὲ ταῦτα οὐδὲν 590
 ἐστίν, οὐδὲν τῶν ὄντων διδάσκεται.
- 224 Καὶ ἄλλως· ἐπεὶ τῶν τινῶν τὰ μὲν ἐστὶ σώματα, τὰ
 δὲ ἀσώματα, εἰ διδάσκεται τι, ἦτοι τὸ σῶμα διδάσκεται
 ἢ τὸ ἀσώματον· οὔτε δὲ τὸ σῶμα διδάσκεται οὔτε τὸ 5
 ἀσώματον· οὐκ ἄρα διδάσκεται (τι)· τὸ μὲν οὖν σῶμα οὐ

224—228 ~ adv. math. I 19—24.

224—231 cf. Hyp. III 255.

11 τῶν—13 γε om. 5 14 ἔπειτα Rüstow: ἐπεὶ τοι G 16 κα-
 θὸ G: καθὰ edd. 23 οὐδὲν ἐστὶ ἀδίδακτον Bekk.: οὐδὲ ἐστὶ
 διδακτόν G 24 εἴγε—διδακτόν del. Bekk. 25 τι Rüstow:
 τὸ G 27a suppl. Heintz coll. p. 182, 3. 4 29 ὥστε τὸ N (om-
 mīssio εἰ) 29 ὥστ'—31 ὄν ἐστίν om. E 6 τι add. Bekk.

590

διδάσκεται, καὶ μάλιστα κατὰ τοὺς ἀπὸ τῆς Στωῆς (fr. II
 170 Arn.)· λεπτὰ γὰρ ἔστι τὰ διδασκόμενα, σώματα δ' οὐκ
 ἔστι τὰ λεπτὰ. καὶ ἄλλως· εἰ τὸ σῶμα μήτε αἰσθητὸν ἔστι μήτε 225
 10 νοητὸν ἔστιν, οὐ διδάσκεται τὸ σῶμα. δεῖ γὰρ τὸ διδασκόμε-
 νον ἢ αἰσθητὸν εἶναι ἢ νοητὸν, μηδέτερον δὲ ὅν οὐ δι-
 δάσκεται. τὸ δ' ὅτι οὔτε αἰσθητὸν ἔστιν οὔτε νοητὸν ἔστι τὸ
 σῶμα, παρεστήκαμεν ἐν τοῖς πρὸς τοὺς φυσικοὺς
 (adv. dogm. III 437—439). εἴν τε γὰρ ἄθροισμός τις ἢ τὸ 228
 15 σῶμα, ὡς φησὶν ὁ Ἐπίκουρος (fr. 275 Us.), μεγέθους καὶ
 σχήματος καὶ ἀντιτυπίας, εἴν τε τὸ τὰς τρεῖς ἔχον διαστά-
 σεις μετὰ ἀντιτυπίας, ἐπεὶ πᾶν τὸ κατὰ σύνοδον πλειόνων
 λαμβανόμενον οὐκ ἔστι τῆς ἀλόγου αἰσθήσεως λαβεῖν, ἀλλὰ
 λογικῆς τινος δυνάμεως, οὐκ ἔσται τῶν αἰσθητῶν τὸ σῶμα.
 20 καὶ εἰ αἰσθητὸν δὲ ὑπάρχοι, πάλιν ἀδίδακτον γενήσεται· τῶν 227
 γὰρ αἰσθητῶν οὐδὲν διδάσκεται, οἷον οὐδεὶς λευκὸν ὄραν μα-
 θάνει, οὐδὲ γλυκέος γεύεσθαι, οὐχ ὑπὸ τινος εὐωδιάζεσθαι
 ψύχεσθαι ἀλεαίνεσθαι, ἀλλ' ἀδίδακτός ἔστιν ἢ πάντων του-
 τῶν ἀντίληψις. οὔτε τοίνυν αἰσθητὸν ἔστι τὸ σῶμα. οὐτ' εἰ
 25 αἰσθητὸν ὑπάρχοι, κατὰ τοῦτ' ἔσται διδακτὸν. καὶ μήν οἱδ' 228
 ὡς νοητὸν δύναται διδάσκεσθαι. εἰ γὰρ μήτε τὸ μήκος κατ'
 ἰδίαν ἔστι σῶμα μήτε τὸ πλάτος μήτε τὸ βάθος. τὸ δὲ
 ἐξ ἀπάντων τούτων σύνθετον, δεῖσει πάντων ἀσωμάτων
 ὄντων καὶ τὸ ἐξ αὐτῶν ἄθροισμα καεῖν ἀσώματος καὶ
 30 οὐ σῶμα· διὰ δὲ τοῦτο καὶ ἀδίδακτον εἶναι τὸ σῶμα.
 τῶν τε σωμάτων τὰ μὲν ἔστιν αἰσθητά, τὰ δὲ νοητά. διό- 229
 περ εἰ διδάσκεται τὸ σῶμα, ἦτοι τὸ αἰσθητὸν διδάσκεται
 591 ἢ τὸ νοητὸν. οὔτε δὲ τὸ αἰσθητὸν διδάσκεται διὰ τὸ
 φαίνεσθαι καὶ ἐξ αὐτοῦ πᾶσι πρόδηλον ὑπάρχειν, οὔτε τὸ
 νοητὸν διὰ τὴν ἀδηλόγητα καὶ τὴν ἀνεπίκριτον μέχρι

227—228 ~ Hyp. III 254.

229—231 ~ adv. math. I 26—28.

8 σώματα Heintz coll. p. 603, 3: σώμα G 18 παρεστήκα-
 μεν L 14 εἴν Bekk.: ἄν G 17 <τὸ> πᾶν τὸ N 20 ὑπάρχει 5
 22 εὐωδιάζεσθαι E cf. p. 253, 29: εὐωδιάζεσθαι NL 5 25 ὑπάρχοι
 NLE: ὑπάρχει 5 29 νοεῖν NE 5: ἐνοεῖν L 31 ἔστιν Hervetus
 (sunt): εἶναι G 2 πᾶσι om. 5

τῶν γὰρ περὶ αὐτοῦ διαφωνίαν, τῶν μὲν ἄτομον αὐτὸ λε- ⁵⁹¹
 γομένων τῶν δὲ τετηγμένων, καὶ τῶν μὲν ἀμερῆς καὶ ἐλάχι- 6
 στων, τῶν δὲ μεριστῶν καὶ εἰς ἄπειρον τέμνεσθαι δυνά-
 230 μενον. οὐκ ἄρα διδακτὸν ἔστι τὸ σῶμα. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ
 τὸ ἀσώματον. ἢ γὰρ ἰδέα τις ἔστι Πλατωνικὴ ἢ τὸ
 παρὰ τοῖς Στωικοῖς λεκτὸν ἢ κενὸν ἢ τόπος ἢ χρόνος ἢ
 ἄλλο τι τῶν τοιούτων. ὅ τι δ' ἂν ἦ τούτων, ἔτι ζητου- 10
 μένην καὶ ἀνεπικρίτως διαφωνουμένην ἔχει τὴν ὑπόστα-
 231 σιν· τὸ δὲ τὰ ἔτι ἀμφισβητούμενα ὡς ἀναμφίλεκτα λέγειν
 διδάσκεισθαι τελείως ἔστιν ἄτοπον. ἀλλ' εἰ τῶν ὄντων τὰ
 μὲν ἔστι σώματα τὰ δὲ ἀσώματα, δέδεικται δὲ μηθὲν τού-
 των διδασκόμενον. οὐθέν ἐστι τὸ διδασκόμενον. 15
 232 Καὶ ἄλλως· εἰ διδάσκεται τι, ἤτοι ἀληθές ἐστιν ἢ ψευ-
 δος. καὶ ψεῦδος μὲν οὐκ ἔστιν, ὡς αὐτόθεν φαίνεται·
 ἀληθές δ' εἴπερ ἔστιν, ἄπορον ἔστιν, ὡς ἐν τοῖς περὶ κρι-
 τηρίου (adv. dogm. II 15 sqq.) ἐδείξαμεν, καὶ περὶ ἀπόρων
 233 οὐκ ἔστι μάθησις· οὐκ ἄρα ἔστι τὸ διδασκόμενον. πρὸς τού- 20
 τοις· τὸ διδασκόμενον ἢ τεχνικόν ἐστιν ἢ ἄτεχνον. ἀλλ' ἄτεχνον
 μὲν οὐκ ἔστιν, ἐπεὶ οὐδὲ δεήσειται μαθήσεως. εἰ δὲ τεχνικόν
 ἔστιν, ἤτοι αὐτόθεν φαίνεται ἢ ἀδηλόν ἐστιν. καὶ εἰ μὲν αὐ-
 τόθεν φαίνεται, καὶ ἄτεχνόν ἐστι καὶ ἀδίδακτον· εἰ δὲ ἀδη-
 λόν ἐστιν, οὐ γίνεται δι' αὐτὸ τὸ ἀδηλεῖσθαι διδακτὸν. 25
 234 Ἐκ τούτων μὲν οὖν ἄπορον παρίσταται τὸ διδασκό-
 μενον πράγμα· συναναιρεῖται δ' αὐτῶ ὅ τε διδάσκων διὰ
 τὸ μὴ ἔχειν ὃ διδάξει, ὅ τε μανθάνων διὰ τὸ μὴ ἔχειν ὃ
 μάθη. οὐθέν δ' ἦτιον ἔσται καὶ ἐπ' αὐτῶν τούτων τὰς
 235 ὁμοίας κινεῖν ἀπορίας. εἰ γὰρ ἔστι τις ὁ διδάσκων καὶ 30
 ἔστι τις ὁ μανθάνων, ἤτοι τεχνίτης τὸν τεχνίτην διδάξει
 ἢ ἄτεχνος τὸν ἄτεχνον ἢ ἐναλλάξ ὁ τεχνίτης τὸν ἄτεχνον
 ἢ ἄτεχνος τὸν τεχνίτην. οὔτε δὲ ὁ ἄτεχνος τὸν ἄτεχνον 592
 διδάσκειν δύναται, ὡς οὐδὲ ὁ τυφλὸς τὸν τυφλὸν ὀδηγεῖν,

232—233 ~ Hyp. III 253. adv. math. I 29—30.

234—238 ~ Hyp. III 259—260. adv. math. I 30—34.

20 καὶ om. 5 31 ἔστι Gen.: ἔσται G 32 ἢ ἐναλλάξ post 592, 1 τεχνίτην transp. Heintz, cum deletat ὁ τεχνίτης τὸν ἄτεχνον tamquam glossema coll. p. 605, 21/22 1 <δ> ἄτεχνος E

59^a

οὐθ' ὁ τεχνίτης τὸν τεχνίτην· οὐ γὰρ ἔχει πάντως ὁ δι-
 δάξει. οὔτε μὴν ὁ ἄτεχνος τὸν τεχνίτην, ὡς οὐδὲ ὁ τυ-
 φλὸς ὀδηγεῖν ποτε δύναται τὸν βλέποντα· πεπρωται
 γὰρ ὁ ἰδιώτης εἰς τὰ τῆς τέχνης θεωρήματα, καὶ διὰ τοῦτ'
 ἀνεπιτήδειος πρὸς τὸ διδάσκειν. ἀπολείπεται οὖν λέγειν, 236
 ὅτι ὁ τεχνίτης τὸν ἰδιώτην διδάσκει, ὃ πάλιν τῶν ἀτη-
 χάνων· καὶ γὰρ ὁ τεχνίτης συνηπόρηται ἡμῖν τοῖς τῆς
 10 τέχνης θεωρήμασιν, καὶ ὁ ἄτεχνος εἰ διδάσκειται καὶ γίνε- 237
 ται τεχνίτης, ἥτοι ὅτε ἄτεχνός ἐστι γίνεται τεχνίτης ἢ
 ὅτε τεχνίτης ἐστίν· οὔτε δὲ ὅτε ἄτεχνός ἐστι δύναται γί-
 νεσθαι τεχνίτης, οὔτε ὅτε τεχνίτης ἐστίν ἔτι γίνεται τεχνί-
 τής, ἀλλ' ἐστίν. καὶ κατὰ λόγον· ὁ μὲν γὰρ ἄτεχνος 238
 15 ἔοικε τῷ ἐκ γενετῆς τυφλῷ ἢ κωφῷ, καὶ ὁν τρόπον οὔτε
 ὁ ἐκ γενετῆς τυφλὸς εἰς ἔννοιαν ἔρχεται χρωμάτων, οὔτε
 ὁ ἐκ γενετῆς κωφὸς εἰς ἔννοιαν ἔρχεται φωνῶν, οὔτω καὶ
 ὁ ἄτεχνος, ἐφ' ὅσον ἐστίν ἄτεχνος, πεπρωμένος πρὸς τὴν
 τῶν τεχνικῶν θεωρημάτων ἀντίληψιν οὐ δύναται τούτων
 20 αὐτῶν ἔχειν γνῶσιν. ὁ δὲ τεχνίτης οὐκέτι διδάσκειται,
 ἀλλὰ δεδίδακται.

Καὶ μὴν ὡς ταῦτ' ἐστίν ἄπορα, οὔτω καὶ ὁ τρόπος 239
 τῆς μαθήσεώς ἐστίν ἄπορος. ἢ γὰρ ἐναργεῖα γίνεται ἢ
 λόγῳ· οὔτε δὲ ἐναργεῖα οὔτε λόγῳ γίνεται, ὡς παρασιτή-
 26 σομεν, ὥστε οὐδὲ ὁ τρόπος τῆς μαθήσεώς ἐστίν εὔπορος.
 ἐναργεῖα μὲν οὖν οὐ γίνεται μάθησις, ἐπεὶ τῶν δεικνυ- 240
 μένων ἐστίν ἡ ἐνάργεια. τὸ δὲ δεικτόν ἐστι φαινόμενον·
 τὸ δὲ φαινόμενον, ἢ φαίνεται, κοινῶς πᾶσι ληπτὸν ἐστίν,
 τὸ δὲ κοινῶς πᾶσι ληπτὸν ἀδίδακτον. οὐκ ἔστι τὸ ἐναρ- 241
 30 γεία δεικτόν διδακτόν ἐστίν. καὶ μὴν οὐδὲ λόγῳ τι διδά-
 σκεται. ἢ γὰρ [φύσει] σημαίνει τι ὁ λόγος ἢ οὐδὲ ἐν σημαίνει.
 ἀλλὰ μηδὲ ἐν σημαίνων οὐδ' ἐστὶν τινὸς διδάσκαλος. εἰ

239—242 ~ Hyp. III 266—268. adv. dogm. I 36—38.

3 οὐθ' Bekk.: οὐδ' G ὁ πεπρωται L5 9 τῆς om. N
 12/13 γίνεσθαι Gen.: γενέσθαι G 16 τυφλὸς LE5: πρὸς N
 20 (τὴν) γνῶσιν E5 δὲ Bekk.: τς NE5: om. L 31 φύσει
 del. Bekk. cf. p. 184, 8 32 διδάσκαλος G: expectaveris διδα-
 σκαλικός coll. p. 184, 9, at cf. p. 606, 25

δὲ σημαίνει τι. ἦτοι φύσει σημαίνει ἢ θέσει. καὶ φύσει 593
 αὐτὸ οὐ σημαίνει διὰ τὸ μὴ πάντας πάντων ἀκούειν, "Ἐλ-
 242 ληνος βαρβάρων καὶ βαρβάρους Ἑλλήνων. θέσει δ' εἶπερ
 σημαίνει. δῆλον ὡς οἱ μὲν προκατειληφότες, καθ' ὧν αἱ
 λέξεις εἰσὶ τεταγμέναι, ἀντιλήψονται τούτων, οὐκ ἐξ αὐτῶν 5
 διδασκόμενοι ἄπερ ἠγνόουν, ἀλλ' ἀναμιμνησκόμενοι καὶ
 ἀνατενόμενοι ταῦθ' ἄπερ ἤδεσαν, οἱ δὲ χρήζοντες τῆς τῶν
 ἀγνοουμένων μαθήσεως καὶ ἀγνοοῦντες, καθ' ὧν εἰσὶ τε-
 243 ταγμέναι αἱ λέξεις, οὐδενὸς ἀντίληψιν ἔξουσιν. διόπερ εἰ
 μήτε τὸ διδασκόμενον ἔστι πρᾶγμα μήτε ὁ διδάσκων μήτε 10
 ὁ μαθητῶν μήτε ὁ τρόπος τῆς μαθήσεως, οὐδέν ἔστι
 μάθησις.

Κοιρότερον μὲν οὖν οὕτως ἐπιχειρεῖται τοῖς σκεπτι-
 κοῖς εἰς τὸ μὴ εἶναι μάθησιν· ἐνέσται δὲ μεταφέρειν τὰς
 ἀπορίας καὶ ἐπὶ τὴν λεγομένην περὶ τὸν βίον τέχνην. 15
 244 ἦτοι γὰρ ὁ φρόνιμος τὸν φρόνιμον ταύτην διδάξει ἢ ὁ
 ἄφρων τὸν ἄφρονα ἢ ὁ ἄφρων τὸν φρόνιμον ἢ ὁ φρόνι-
 μος τὸν ἄφρονα. οὔτε δὲ ὁ φρόνιμος τὸν φρόνιμον λέ-
 γοιτ' ἂν ταύτην διδάσκειν (ἀμφότεροι γὰρ τέλειοι κατ' ἀρε-
 τὴν εἰσὶ καὶ οὐδέτερος αὐτῶν δεῖται μαθήσεως), οὔτε ὁ 20
 ἄφρων τὸν ἄφρονα, (ἀμφότεροι γὰρ χρεῖαν ἔχουσι μαθή-
 σεως καὶ οὐδέτερος αὐτῶν ἔστι φρόνιμος, ἵνα τὸν ἕτερον
 245 διδάξῃ). καὶ μὴν οὐδ' ὁ ἄφρων διδάξει τὸν φρόνιμον· οὐδὲ
 γὰρ ὁ τυφλὸς μηνυτικὸς γίνεται τῷ βλέποντι χρωμάτων.
 λείπεται ἄρα τὸν φρόνιμον διδακτικὸν εἶναι τοῦ ἄφρονος· 25
 246 ὁ καὶ αὐτὸ τῶν ἀπόρων. εἰ γὰρ ἡ φρόνησις ἔστιν ἐπι-
 στήμη ἀγαθῶν καὶ κακῶν καὶ οὐθετέρων, ὁ ἄφρων μὴ
 ἔχων τινὰ φρόνησιν, ἄγνοιαν δὲ ἔχων τούτων πάντων, δι-
 δάσκοντος τοῦ φρονίμου τὰ ἀγαθὰ καὶ κακὰ καὶ οὐθετέρα
 ἀκούσεται μόνον τῶν λεγομένων, οὐ γνώσεται δ' αὐτά. 30

243—246 ~ Hyp. III 270—272.

2 <οἶον> "Ἐλλ. Heintz dubit. coll. p. 184, 12 5 αὐτῶν N
 (olim restituerat Bekk.) cf. p. 184, 15: ἐαυτῶν LE 5 15 περὶ
 Bekk.: πρὸς G 18/19 λέγοιτ' ἂν LE 5: λέγοιεν N 22 ἔστι
 addidi 30 μόνον LEV cf. p. 185, 12: μόνων ABR: om. N

593

εἰ γὰρ ἀντιλαμβάνοιτο αὐτῶν ἐν ἀφροσύνῃ καθυστάς,
 ἔσται ἡ ἀφροσύνη τῶν τε ἀγαθῶν καὶ κακῶν καὶ οὐθετέ-
 594 ρων γνωριστική. οὐχὶ δὲ γε τούτων κατ' αὐτούς ἐστὶν ἡ
 ἀφροσύνη θεωρητική· ὁ ἄρα ἄφρων οὐκ ἀντιλήφεται τῶν
 ὑπὸ τοῦ φρονίμου λεγομένων ἢ πραγματοποιῶν κατὰ τὸν
 τῆς φρονήσεως λόγον. καὶ ὅν τρόπον ὁ ἐκ γενετῆς πηρός, 247
 5 μέγρις οὐ πηρός ἐστίν, οὐκ ἔχει ἔννοιαν χρωμάτων, καὶ
 ὁ ἐκ γενετῆς κωφός, μέγρις οὐ κωφός ἐστίν, οὐκ ἀντιλα-
 βάνεται φωνῶν, οὕτω καὶ ὁ ἄφρων, ἐφ' ὅσον ἄφρων ἐστίν.
 οὐκ ἀντιλαμβάνεται τῶν φρονίμως λεγομένων καὶ πρᾶττο-
 μένων. οὐδ' ὁ φρόνιμος ἄρα δύναται τοῦ ἄφρονος ἐν τῇ
 10 περὶ τὸν βίον τέχνῃ καθηγεῖσθαι. καὶ μήν· εἰ ὁ φρόνι- 248
 μος διδάσκει τὸν ἄφρονα, θεωρητικὴ ὀφείλει εἶναι ἡ φρό-
 νησις τῆς ἀφροσύνης ὡσπερ καὶ ἡ τέχνη τῆς ἀτεχνίας·
 οὐχὶ δὲ γε ἡ φρόνησις δύναται εἶναι θεωρητικὴ τῆς ἀφρο-
 σύνης· οὐκ ἄρα ὁ φρόνιμος, τοῦ ἄφρονος ἐστὶ διδακτικός.
 15 ὁ γὰρ γενόμενος φρόνιμος ἐκ τινος συνασκήσεως καὶ τρι-
 βῆς (φύσει γὰρ οὐδεὶς ἐστὶ τοιοῦτος) ἦτοι ὑποκειμένης ἐν
 αὐτῷ τῆς ἀφροσύνης προσεκλήσατο τὴν φρόνησιν, ἢ κατὰ
 τὴν ἐκείνης ἀποβολὴν καὶ τὴν ταύτης κτήσιν γέγονε φρο-
 νίμος. καὶ εἰ μὲν ὑποκειμένης ἐν αὐτῷ τῆς ἀφροσύνης 249
 20 προσεκλήσατο τὴν φρόνησιν, ἔσται ὁ αὐτὸς φρόνιμος ἄρα
 καὶ ἄφρων· ὁ ἐστὶν ἀδύνατον. εἰ δ' ἀποβολῇ ἐκείνης
 ἐκλήσατο ταύτην, οὐ δυνήσεται διὰ τῆς ἕστερογενούς δια-
 θέσεως τὴν προούσαν διάθεσιν, νῦν δὲ μὴ παρούσαν γνω-
 ρίσειν. καὶ εἰκότως· παντός γοῦν πράγματος αἰσθητοῦ 250
 25 ἢ νοητοῦ γίνεται κατάληψις ἦτοι κατὰ ἐνάργειαν περι-
 πτωτικῶς ἢ κατὰ τὴν ἀπὸ τῶν περιπτωτικῶς πεφνηότων
 ἀναλογιστικὴν μετάβασιν, καὶ ταύτην ἦτοι ὁμοιωτικὴν, ὡς
 ὅταν ἀπὸ τῆς Σωκράτους εἰκόνας γνωρίζηται ὁ μὴ πα-
 ρὼν Σωκράτης, ἢ συνθετικὴν, ὡς ὅταν ἀπ' ἀνθρώπου 251

247 ~ Hyp. III 264.

250—251 ~ adv. dogm. II 58—60. III 393—395.

9 οὐδ' Bekk.: οὐθ' G 11 διδάσκειν comp. N 16 οὐθεὶς G
 17 ἢ — 20 φρόνησιν om. N 23 προούσαν Bekk.: προούσαν G
 21 γοῦν G: γὰρ Rüstow dubit.

καὶ ἴππου καὶ ἐπισύμβουσι τοῖσιν ἀνύπαρκτον ἵππο- 30
κένταυρον, ἢ κατὰ ἀναλογίαν, ὡς ὅταν ἀπὸ τοῦ κοινοῦ
ἀνθρώπου παραυξητικῶς μὲν λαμβάνηται ὁ Κύκλωψ, ὅς 595
οὐκ ἔσκει (ι 191)

ἄνδρὶ γε σιτοφάγῳ, ἀλλὰ θίω ὑλήεντι,

- 252 αἰσθητικῶς δὲ ὁ πυγμαῖος ἄνθρωπος. ὅθεν εἰ καὶ τῇ φρο-
νήσει λαμβανεται ἢ ἀφροσύνη καὶ τῷ φρονίμῳ ὁ ἄφρων, 6
ἦτοι κατὰ περίπτωσιν θεωρήσεται ἢ κατὰ τὴν ἀπὸ τῆς πε-
ριπτώσεως μετάβασιν. οὔτε δὲ κατὰ περίπτωσιν θεωρεῖ-
ται (οὐδεὶς γὰρ ὡς λευκὸν καὶ μέλαν καὶ γλυκὺ καὶ πι-
κρὸν κατὰ περίπτωσιν ἔγνω, οὔτω καὶ ἀφροσύνην). οὔτε
κατὰ τὴν ἀπὸ τῆς περιπτώσεως μετάβασιν. (οὐδὲν γὰρ 10
τῶν ὄντων ἐστὶν εἰκόδς ἀφροσύνη). †εἰ δ' ἀπὸ τούτου
ποιεῖται τὴν μετάβασιν ὁ φρόνιμος, ἦτοι ὁμοιωτικὴν ἢ
συνθετικὴν ἢ ἀναλογιστικὴν, ὥστε οὐ λήψεται ποτε τὴν
253 ἀφροσύνην ἢ φρόνησιν. καί, ἀλλ' ἴσως τις ἔρει, ὅτι ὁ φρό-
νιμος τῇ ἐν αὐτῷ φρονήσει τὴν περὶ ἄλλον ἀφροσύνην 15
δύναται κατανοεῖν· ὅπερ ἐστὶν εὐηθες. ἢ γὰρ ἀφροσύνη
254 διάθεσις ἐστὶν ἔργων τινῶν ἀποδοτικῆ. εἰ οὖν αὐτὴν ἐν
ἄλλῳ θεωρεῖ καὶ καταλαμβάνεται ὁ φρόνιμος, ἦτοι αὐτὴν
ἐξ ἑαυτῆς καταλήψεται τὴν διάθεσιν, ἢ τοῖς ἔργοις αὐτῆς
255 ἐπιβάλλον ἀπὸ τούτων καὶ αὐτὴν γνωριεῖ, καθάπερ τὴν 20
μὲν ἰατρικὴν διάθεσιν ἀπὸ τῶν ἰατρικῶς γινομένων ἔργων,
τὴν δὲ ζωγραφικὴν ἀπὸ τῶν ζωγραφικῶς γινομένων. οὔτε
δὲ αὐτὴν ἐξ αὐτῆς δύναται τὴν διάθεσιν λαβεῖν· ἀφανὴς
γὰρ ἐστὶ καὶ ἀθεώρητος, καὶ οὐχ οἶόν τε ἐστὶν αὐτὴν διὰ
τῆς τοῦ σώματος μορφῆς περιαθρῆσαι· οὔτε ἐκ τῶν ὑπὸ 25
αὐτῆς ἀποδιδομένων ἔργων· πάντα γὰρ τὰ φαινόμενα ἔργα,
καθάπερ καὶ πρότερον ἐδείκνυμεν (§ 197—209), κοινὰ
256 φρονήσεως καὶ ἀφροσύνης ἐστίν. ἀλλ' εἴπερ, ἵνα ὁ φρόνιμος

31 inde a -κένταυρον incipit n (cf. p. VIII) 6 θεωρήσεται
LE cf. p. 614, 30: θεωρεῖται s n 9 οὔτε Bekk.: οὐδέ G

11 εἰ δ' s (excepto R) n: ἀλλ' L: ἴν' E: οὐδ' R; locus corrup-
tus, fortasse plura exciderunt 12 <ποιεῖται> ἢ Bekk. dubit.
13 lacunam post ἀναλογιστικὴν indicat Rüstow

595 τὸν ἄφρονα διδάξῃ τὴν περὶ τὸν βίον τέχνην, δεῖ θεωρητικὸν
 30 αὐτὸν εἶναι τῆς ἀφροσύνης καθάπερ καὶ τὸν τεχνίτην τῆς
 ἀτεχνίας, δέδεικται δ' ἄλητος αὐτῷ ἡ ἀφροσύνη. οὐκ
 596 ἂν δύναίτο ὁ φρόνιμος τὸν ἄφρονα τὴν περὶ τὸν βίον
 τέχνην διδάσκειν.

Καὶ δὴ τὰ συνεκτικώτατα τῶν κατὰ τὸν ἠθικὸν τό- 257
 πον ζητουμένων ἠπορηκότες, ἐν τοσούτοις τῆν σύμπασαν
 5 τῆς σκεπτικῆς ἀγωγῆς διέξοδον ἀπαρτίζομεν.

In fine rubricatores addunt subscriptiones. in ε: σέξτου ἐμ-
 πειρικοῦ ὑπομνημάτων τὸ δέκατον. τέλος τῶν τοῦ σκεπτικοῦ
 σέξτου πρὸς ἀντίρρησιν δέκα ὑπομνημάτων.

in LE: (τέλος: E) ὑπομνημάτων ι'

σέξτου σκεπτικοῦ (sic E: ἐμπειρικοῦ L) τῶν πρὸς ἀντίρ-
 ρησιν α' β' γ' δ' ε' σ' ζ' η' θ' ι'

εὐτύχει ἐν πολλοῖς χρόνοις, σοφὲ δέσποτα βιβλίον

L insuper addit: ὁ ταῦτα γράψας θεῶν δὲ προδρομῆτις

BIBLIOTHECA TEUBNERIANA

Euripides. Alcestis

Herausgegeben von Prof. Dr. Dr. h. c. A. Garzya, Neapel

XIX, 46 Seiten. In Leinen 20,— M

Bestell-Nr. 665 974 0 — Garzya, Eur. Alcestis gr.

Euripides. Hecuba

Herausgegeben von Prof. Dr. S. G. Daitz, New York

XXXVI, 102 Seiten. In Leinen 25,50 M

Bestell-Nr. 665 648 6 — Daitz, Eurip. Hecuba gr.

Euripides. Heraclidae

Herausgegeben von Prof. Dr. Dr. h. c. A. Garzya, Neapel

XXII, 42 Seiten. In Leinen 10,— M

Bestell-Nr. 665 617 9 — Garzya, Eur. Heraclid. gr.

Euripides. Troades

Herausgegeben von Dr. W. Biehl, Göttingen

XXVII, 92 Seiten. In Leinen 12,— M

Bestell-Nr. 665 534 4 — Biehl, Eurip. Troades gr.

Corpus fabularum Aesopiearum

Herausgegeben von Prof. Dr. A. Hausrath† und
Prof. Dr. H. Hunger, Wien

Völ. I. Fasc. 1. Praefatio. Fabulae 1 – 181

XXXIX, 248 Seiten. In Leinen 18, – M

Bestell-Nr. 665 521 3 – Hunger, Aesopus I, 1 gr.

Lycurgus. Oratio in Leocratem

Herausgegeben von Prof. Dr. N. C. Conomis, Nicceia

XXVII, 128 Seiten. In Leinen 18, – M

Bestell-Nr. 665 505 3 – Conomis, Lycurgus gr.

Rufus Ephesius. Quaestiones medicinales

Herausgegeben von Prof. Dr. H. Gärtner, Regensburg

XII, 32 Seiten. Kartoniert 5,60 M

Bestell-Nr. 665 538 7 – Gaertner, Rufus gr.

Xenophon. Institutio Cyri

Herausgegeben von Prof. Dr. W. Gemoll† und Dr. J. Peters.
Dresden

XXIV, 471 Seiten. In Leinen 38, – M

Bestell-Nr. 665 445 6 – Peters, Xenoph. inst. gr.

Arethas archiepiscopus Caesariensis. Scripta minora

Herausgegeben von Prof. Dr. L. G. Westerink, Buffalo,
New York

Vol. I. XXVII, 362 Seiten und 1 Taf. im Anhang.

In Leinen 32, – M

Bestell-Nr. 665 425 3 – Westerink, Arethas I gr.

Vol. II. XX, 288 Seiten . In Leinen 33, – M

Bestell-Nr. 665 542 4 – Westerink, Arethas II gr.

Themistius. Orationes quae supersunt

Vol. I. Herausgegeben von Prof. Dr. G. Downey, Bloomington
XXV, 339 Seiten. In Leinen 35, – M

Bestell-Nr. 665 361 3 – Downey, Themistius I gr.

Vol. II. Herausgegeben von Prof. Dr. A. F. Norman, Hull
XII, 241 Seiten. In Leinen 48, – M

Bestell-Nr. 665 575 8 – Norman, Themistius II gr.

Vol. III. Herausgegeben von Prof. Dr. A. F. Norman, Hull
VII, 161 Seiten. In Leinen 37, – M

Bestell-Nr. 665 692 9 – Norman, Themistius III gr.

Ioannes Tzetzes. Epistulae

Herausgegeben von Dr. P. A. M. Leone, Pisticci

XXII, 218 Seiten. In Leinen 39, – M

Bestell-Nr. 665 572 3 – Leone, Tzetzes gr.

BSB B.G. TEUBNER VERLAGSGESELLSCHAFT

